

ORBIS
POLONI
TOMVS II.

IN QVO

Antiqua Sarmatarum Gentilitia & Arma
Quæcunque à litera
L, vsque ad literam R, inclusiue, suam incipiunt
& recensent denominationem, conti-
nentur & dilucidantur.

AUTHORE

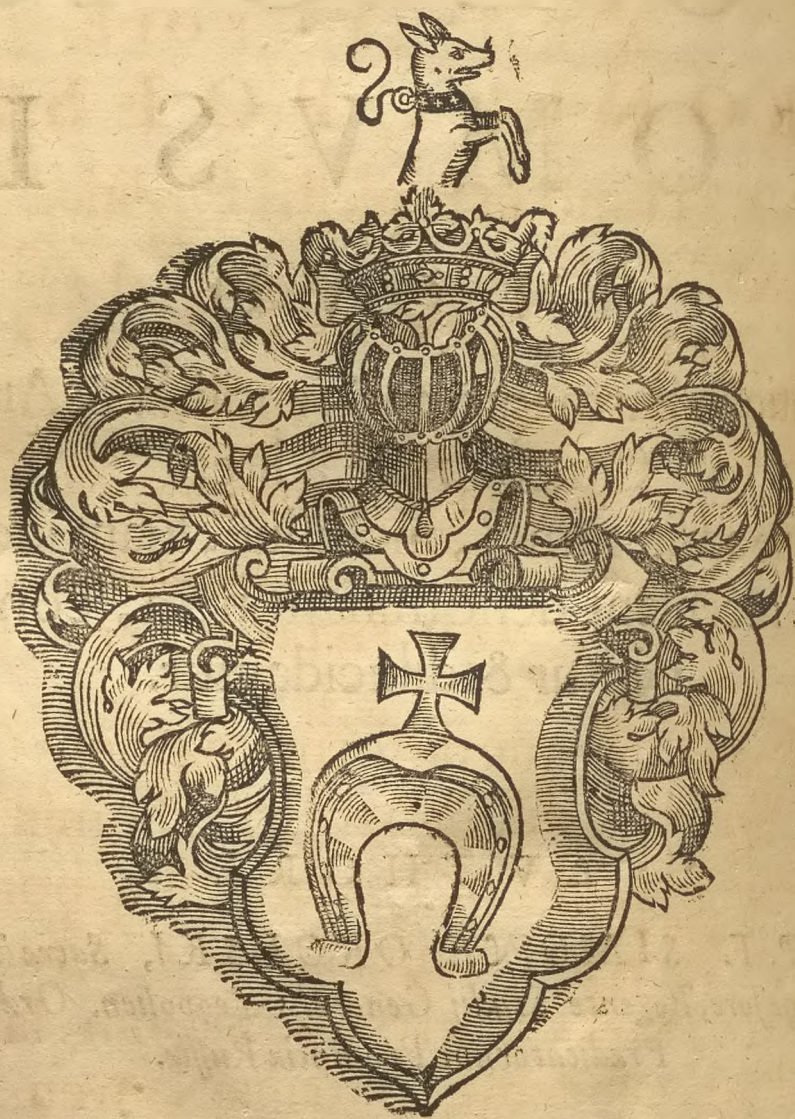
A. R. P. F. SIMONE OKOLSKI, *Sacra Theologiae*
Professore, Regente Studij Generalis Leopoliensis. Ordinis
Predicatorum Prouinciæ Russiæ.

CRACOVIAE,
In Officina Typographica Francisci Cæsarij.

Vngula terram fodit equus, exultat audacter:
 in occursum pergit armatis, contemnit pau-
 rem, nec cedit gladio. Vbi audierit
 buccinam, odoratur bellum. *Iob. 39.*

Honor & ornamentum conciliatur viro, pro Ecclesia, Patria, Rege,
 & liberis pugnanti.

Vniuersus populus virum fortem iustarum senidei colit.

*Intrepido cunctis occurrit corde periculis,
 Hostem conspicuus, sentit adesse sibi.
 Consilio sancto, studio & virtutis auita
 Regibus est semper. Hincque, Senator, Amor.
 Pergit continuo dum Martia tollere castra,
 Excelsus rediens, premia summa tulit.
 Quis igitur tanto non dignum stemmate censet?
 Respondent signis, facta decora suis.*

ILLVSTRISSIMO atq³ INVICTO DOMINO,

D. STANISLAO

A KONIECPOLE

KONIECPOLSKI.

Primo in Equestri Ordine,

REGNI POLONIÆ SENATORI,

CASTELLANO CRACOVIENSI.

Supremo Exercituum Lechicarum, Duci atque Generali,
Maximo Præfecturarum Busceñ. Bareñ. Coueleñ. Ploskirouieñ. &c.

GVBERNATORI.

D. Domino & Patrono Colendissimo

PERPETVAM FÆLICITATEM.

Anc dii formam, primis (secreta
iustitia) tribuere hominibus. Vt
Principes terrarum, bonum ho-
nestumq; Patriæ cõseruent; Du-
ces verò exercituum, fama glo-
riaq; illustrẽ eandem cõstituant. Nam cum Patria,
vt inquit per Iouem Heroclis, velut alter quidam
Deus & primus Maximusq; parẽs sit; iam omnib.
vt primum curanda, conseruanda, ampliandaq;
manet, ita à Diis supremis, ante & super omnia,
terrã colentib9 degentibusq; cõmissa existit. Quo
circa graui in Patriam succensus amore dicebat

§(+)§

Euripides: *Quid paterna charius est viro tellure?*

Quod si non esses pessimus nunquam Patria

Tua contempta, regionem aliam laudasses.

Meo quidem iudicio non rectè sapit

Qui spretis Patriæ terræ finibus

Alienam laudat, & moribus gaudet alienis,

Tu verò mea tellus & genitorum Patria

Vale. Nam viro licet plurimis malis obruatur,

Nullum est suavius solum, quam quod nutriuit eum.

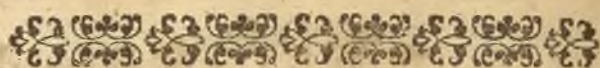
Spartam sortitus es, istam orna.

Summis profectò consiliis, & exantlatis in armis viribus, in plurimis & continuis cum Moschis, Turcis, Tartaris, Suecis, Moldauis, & rebellibus Cosacis, expeditionibus & bellis: Illustriss. Cel. V. inuictum declarauit Patriæ & Reipublicæ animum, vt nulla salutis detrimenta & periculâ, nulla dispendia bonorum & fortunarum, amouere, retardare, detertere à sancto proposito Illustrissimam Celsitudinem Vestram valuerint. Hinc te meritò Patrem Patriæ Polonæ, Defensorem inuictissimi Regni, Hostium Othomanicorum stragem, Pacis altæ largitorem, Serenissimorum Regum SIGISMVNDI III. & VLADISLAI III. alterum Q. Metellum, Regni Poloniæ, alium Annibalem, Sacri Senatus, iustum Catonem nominabunt, dicent, & scribent. Quoniam verò magnorum in exercitu Ducum, supremorumq; belli Generalium prima hæc institutio ex primis Romanorum tabulis deprompta, alto consilio, prudentique ratione, tantæ semper obseruationi

donata fuerat, vt excellentes in Repub. viri, fama,
triumphis, victoriis clari, addita pro meritis altis
suis ceris referant ornamenta; cæteri autem humi-
lius à fortuna generationis via deiecti, fortioribus
factis, ausisq; in conspectu omnium militantium
cum Gratiano quondam Romanorum, fortunæ
procacis detrufis velis ad nobilitatis palmam di-
gnitatemq;, iudicio & promotione Ducum suo-
rum assurgant. Hac singulari motus authoritate
& beneuolentia, cum Orbe Polono qui Insignia,
Gentilitia, Arma, Tesserasque Nobilium defert
& continet, ad illustrissimam inuictamq; Celsi-
tudinem Vestram accedere præsumo. Et sicut
lima Lidiusq; gladio, pectore, & sanguine, in ferui-
di hostis arena & tabula, veri Nobilis & Genero-
se progenitæ prolis, spectator fidelisq; arbiter
existis: ita quem Patronum, Tutorem, & Promo-
torem huius mei operis inuoco & constituo, etiã
unicum te Illustriss. C. V. tuo clienti, beneuolum
tuo ante Dominum exoratori, fauentem Sacro
Ordinis Prædicatorum sicut semper præstitum
te esse voluisti, ubique experiamur. Quem vt
victoriis excelsum, ita animo corporeq; sanum ab
alto gratulamur & votis nostris præstolabimur.
Datum Cracouiæ. 15. Septem. 1643.

Illustrissimæ & Inuictæ Celsitudinis Vestræ
exorator ante Dominum &, mancipatus obsequio.

Fr. SIMON OKOLSKI, S. Th.
Professor, Ord. nis Prædicat.

PRIVILEGIUM

SERENISS. & INVICTISS. REGIS POLONIÆ.

VLADISLAVS IV.

DEI GRATIA,

REX POLONIÆ,

Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Maso-
viae, Samogitiae, Liuaniae, Smolensciae, Czerniechouiae,
nec non Suecorum, Gottorum, Vandalorumque,

HÆREDITARIUS REX.

Significamus præsentibus litteris nostris quorum interest vniuer-
sis & singulis. Quia nos supplicatione Venerabilis P. Simonis
Okolski S. Th. Bacc. Ordinis Prædicat. inclinati concedimus, ne
quis in Regno nostro & M. D. Lith. alijsq; quibuscumque Dominijs no-
stris Typographus Orbem Polonum, seu Tesseras Gentilitias nobiliũ
Regni Pol. excudere, imprimere atq; in publicum edere aut diuende-
re ad decursum viginti annorum audeat vel præsumat. Nisi cui idẽ
præfatus Venerandus P. Simon Okolski S. Th. Baccalau. Ord. Præd.
concefferit. Idq; sub multa mille marcarum & amissionis eiusmo-
di librorum impressorum. Cuius quidem pænæ medietas fisco no-
stro, altera medietas parti læsæ cedit. Quod ad omnium Magi-
stratum Regni Dominiorumq; nostrorum noticiam deducentes,
mandamus, vt prædictum Venerabilem P. Simonem circa hanc
facultatem ipsi à nobis benigne concessam conseruent ac manu te-
neant, conseruariq; ac manu teneri ab omnibus quorum interest
diligenter curent, pro Gratia nostra. In cuius rei fidem præsentem
manu nostra subscriptas sigillo Regni communiri iussimus. Da-
tum Varsoviae, die 24. Mensis Febr. Anno M. DC. XXXXI. Re-
gnorum nostrorum Pol. VIII. Suec. IX.

Vladislaus Rex.

Ex Com.

EX Commissionē Admodum Rndi Patris Prouincialis nostri Fr. Steph. Chmeler, Orbis Poloni Tomum Secundum vidi, legi, & approbaui. Cum enim Tessera Gentiliciæ Regni describuntur, atque plurimis eruditionibus, sententijs, & priuilegijs illustrantur, maximè lectorem alliciunt, instruunt, & delectant. Quia verò nil in eo Opere est quod bonis moribus & multo minus sacrae fidei aduersetur, existimaui ad eruditionem & profectum dignissimarum prosapiarum in Regno prælio committendum. Datum Gartkouiæ 20 Iunij 1642.

Fr. Petrus Chlascouius S. Th. Magister.

LEgi atq; diligenti lectura animaduerti Orbis Poloni Tomum Secundum A. R. P. Fr. Simonis Okolski S. Th. Magistri & Regentis in hoc studio Generali Leopoli. in Russia, nil rectis moribus neq; Religioni Sacra Catholica habere contrarium. Quapropter fide mea testor. A. R. P. Prouinciali ex cuius mandato librum hunc iustitaueram digne mandandum typis debere. Datum Leopoli, 10. Iulij. Anno 1643.

Fr. Cherubinus S. Th. Lector, M. g. Studij Generalis.

FR. Stephanus Chmeler S. Th. Baccal. Prior Prouincialis Russiæ Ord. Prædicatorum. Visis approbationibus Patrum, quibus censurandi trutinandique Orbis Poloni Tomum secundum A. R. P. Fr. Magistri Simonis Okolski facultatem commiseramus. Eundem vti nihil contra sacros Canones & Ecclesiæ determinationē continentem, imò vt percepimus, præclaras ferentem eruditiones, approbamus. Et vt typis possit mandari licentiam impertimur. Datum Leopoli 19. Iulij 1643.

Idem qui supra m. p.

EGO Fr. Camillus Iasinski S. Th. Professor Ord. Prædicat. quandoquidem de verbo in verbum integrum Tomum secundum Orbis Poloni R. Patr. Okolski perlegi atq; reuisum typis mandaui, ideo attestor nil in eo reperiri quod fuerit Sacrae Romanæ fidei contrarium, atq; bonis moribus non congruum. Et quia proficuum fore Verbi Dei Prædicatoribus, atq; Nobilissimis Familijs pernecessarium iudico, meritò imprimendum atq; confirmandum expostulo. Crac. 12. Septemb.

Idem qui supra, m. pr.

Orbis Poloni, Sarmatarum gentilicia peruetusta Nobilitati Polona insignia continenti, vtrumq; Tomum Authore R. P. Simone Okolski S. Th. Magistro, & Regente Studij Generalis Leopoli. S. R. M. auctoritate Typi euulgari permissum: & primum quidem à Reuerendis Patribus Thoma Mosticen. S. T. M. & Regente Studij Generalis Ord. Præd. Prouinciae Russiæ, ex Commissione Adm. Rndi. Patris Dominici Potocki, eiusdem Ord. & Prouincia Prouincialis, & Hiacynto Miakowsky, Ioanne Constantino Morcki, S. Th. Magistris, ex Commissione Adm. Rndi. Patr. Augustini de Imola, Apostolici Commissarij, ac Visitatoris Prouinciarum Poloniae & Russiæ. Deinde quoad Secundum, à Rndis Patribus Petro, Chlascouio, Cherubino, Camillo Iasinski S. Th. Magistrorum reuisum, ego Iacobus Vstiensis, S. T. & L. V. Doctor ac Professor Ordinaris librorum per Diocesim Cracouiensem. Censor legi, qui cum omnia Catholica Ecclesiæ, morumq; doctrina consona contineant, eorundem in lucem edendi facultatem concedo.

Iacobus Vstiensis m. pr.

❀ ❀ ❀

A D B E N I G N V M
L E C T O R E M.

 *V*ametsi tarda mora in lucem alterum Tomum Orbis
Poloni porreximus; non tamen, nec prateritorum nec
sequentium Armorum, uberem ab omnibus informa-
tionis noticiam accipere valuimus. Quid cause fuerit,
equidem ignoro, promptissimo tamen affectu cuiq; nobi-
lium Gen. operam meam non denego. Prodit itaq; alter Tomus à lite-
ra L usq; ad literam R diuisione operis in hoc necessaria, ne ad Tomum
sequentem luculentiorum Prosapiarū cognitionem porrigere ut obsecro,
D.V. grauentur. Deus qui optimorum consiliorum est author & fautor,
alta sua benedictione Illustrissimas, Reuerendissimas, Generosas, & No-
bilissimas Dominationes Vestras conseruare, protegereq; dignetur.
Hoc ex animo precor & à Domino calorum expostulo.

❀ ❀ ❀

O R B I S P O L O N I T O M V S II.

LABE C, Latinis CYGNVS,
seu OLOR.

DELINEATIO.

T Ripliciter delineatū Cygnum inter arma lego. Primò pingitur cygnus supra scutum sedens, intra scutum verò ponuntur duæ litteræ Maiusculæ EK sed inuicē iunctæ, ita vt auersim ponatur
 ad cuius tergū ponitur K hoc modo.
 tur: Ponitur Cygnus & intra scutum & cum rostro nigro & pedibus nigris. dem modo dispositus habet rostrum & Campus rubeus Cygnus albus. Et reperitur in præsens hæc vtræque delineatio.

Secundò delineatur supra coronam alter
 Tertiò, Cygnus eopedes coloris flau.

*Differentia
 armorum Cy-
 gnu.*

A

ORIGO,

Dunin ex Da-
nia.

EX Regno Daniæ Boleslao Kriuoustio scepra tenente, in Regnum Poloniæ, Anno 1124. per Petrum Dunin Guilelmi The-
saurarij Regis Danorum Henrici filij illata fuerunt. Hic
namque fama & gloria Regis Boleslai accensus, in Regnum iuuentu-
te floridus, morum & armorum victoriosè triumphabilium colligen-
dorum gratia, sese contulerat. De quo *Cromerus lib. 5.* Petrus cla-
ra & illustri apud Danos familia, magna ingenij dexteritate, indus-
tria, virtute, officio & suauitate morum, ad hæc commendatione
Regis Danorum, citò se in gratiam & amicitiam Boleslai insinuauit.
Quem nedum Comitem in Skrzywno creauit, sed & Ducissam Rursia
coniugis suæ Zbyslauæ ex fratre sororem, in matrimonij vinculum
obtulit. Cùm verò Abel germanus Henrici Danorum Regis crude-
lem manum in fratrem eiusq; vitam erexisset, ipsumq; trucidasset,
ille & pater eius Guilelmus dederunt occasionem Boleslao, vt in Da-
niam applicaret, vnde & Tyrannum eijceret, & Regnum possideret.
Ita *Cromerus fol. 126. Miechowius lib. 3. Bielscius lib. 1. fol. 107.* Vnde
possibile quòd scutum cum literis supra quod Cygnus esset intule-
runt, nam diuersa Regna literis adornabant familias. Hinc Iacobus
Typotius in Symbolis, Henricum II. Borbonium Regem Nauarræ,
refert assumpsisse literam aspirationis Maiusculam, quàm à quatuor
partibus lilijs adornauerat, sic & alios plures fecisse. Vnde & Du-
ninijs candoris animi gratia, in Principem datus fuit Cygnus coloris
albi, & fortis animi indicia celebranda, scuto fuerunt inscriptæ literæ
AK quasi legas: Ecce quàm fortiter patriam defenderint, quàm va-
lidè è contra hosti firmiterque steterint, & dignissimè in claram &
illustrem familiam processerint. Vel vt habet *Longin.* Tres medias
cruces & Capitalet literam illis adiunctam deferebant AK. *Dlugoff.*
lib. 4. Verùm dum Regni indigenæ & defensores stabiliti, mori
pro Regno non dubitarunt, depositis literis, Cygnum dulciter mori-
entem etiam scuto donarunt. Dum verò alterius gentis excellen-
tem bello virum in connubia parentellæ & maritum suæ filiæ quidam
illorum admisisset, etiam insignia gentilitia illi concesserunt. Qui vt
admissus, dignosceretur, cygno concesso, rostrum & pedes diuersos
colore à nigredine habere illum voluerunt. *Paproc. in Nido.* Origini-
nem quoq; & rationem armorum *Sarnicius fol. 246. descripsit.*

VERA ET LAVREATA FORTITVDO.

Fortior est qui se, quàm qui fortissima vincit mænia. Si rectè
prolatum esse, & verè censemus, profectò in hoc potissimùm
vera fortitudo consistit. Magna equidem fortitudo est & vera,
quam

quam *Demosth. in Oratione funebrali* expressit. Fortes & beati cense-
 rentur, qui pro modico tempore incredibilem & immortalem
 gloriam relinquunt, in qua & horum liberi clari, & illustres depin-
 gentur, & parentes istorum conspicui facti in ipsa senectute nutrien-
 tur, lucui suo consolationem istorum gloria & celebritate adhiben-
 tes. Vera est, inquam, sed ingerit formidinem ipso in ingressu, in-
 gentemq; cum periculo tollit multoties fortitudinis palmam, & in-
 ducit magni criminis notam. Vnde *Petrarcha de Remedijs utriusq;
 fortune lib. 1. dial. 48. de militari dignitate.* Crede autem mihi, plu-
 res ad inopiam, ad carcerem, seruitutem, ad violentam subitamque
 mortem, eodem tramite peruenerunt. Tu, ex quo militiam profite-
 rianimus fuit, nisi dehonestare artificium tuum vis, semper animam
 in numero habeas, oportet: semperq; aures tuas Cæsarea vox illa
 circumtonet: Disce ferire; Disce mori. Syllaba vna brevis, aut
 longior tua facta variabit, vel occides, vel occideris. Quapropter
 ut fortitudinis tantæ Vires Duces & Principes in milite acuerent,
 literam triplicatam ex elementis latinis sextam in ordine signis belli-
 cis figurabant FFF. quibus quid significarent, refert in Symbolis
 Petra Sancta Victoriā quæ communiter non fit, nisi Fortitudine,
 Fraude, Fame. Hinc veriore fortitudinem dixi, quæ sine periculo
 vitæ, quæ sine periculo animæ fit, qualis est cum seipsum quis vincit.
 Vnde si omnibus omnium peccatorum terminus est mors, iam isto-
 rum terminus vita erit. Hoc Cygnus vester, ô Clarissima familia
 Cygnorum in vobis præfagit & indicat, qui natura sua nemini iniu-
 riam inferre, & nisi laceffit arena conscendere nouit. Vnde
 Hercules Cardinalis Gonzaga in Symbolum Cygnum mansuetum
 assumpsit, qui tamen aquilam discerpfit. Quo innuebat, nulli sponte
 nocere, sed prouocatus. Verè Cygno es candidior Ecclesiæ & Italiæ
 Excellentissime Princeps. Talem fuisse M. Antonium Sabellicum,
 qui nec manifestos hostes laceffit. Talem Pomponium Lætum;
 qui cum à multis calumnijs lacefferetur, nunquam ipse maledicendo
 calumnias propulsare curauit. Tales vos esse video Cygno decora-
 ti triumphatores. Ille vester Petrus Dunin, quem vna venatio cum
 infortuniæ aduersæ notam depressisset, & vitæ senectæ dies luctuosos
 progenerasset, non alio deuicit aduersam fortunam, quàm seipsum
 vincendo, quapropter lingua mutilus loquebatur; excæcatus, vi-
 debat. Vnde bene quidam reliquit.

Est gloriosus sanè conuictus Deum,

Sed illi qui inuitatur, non qui inuisus est.

Vos, ô Prælati, qui in foundationibus septuaginta septem Ecclesia-
 rum ab eo ædificatarum, Deo laudes offertis, in Regno laureas date

Dunio vestro, Victori affectuum, & Victori hostium, patriæ inquam & Regni. Vos ô progenies, & qui ab eo descenditis, fortitudinem animi ipsius in vobis declarate. Vos, qui tot Episcopi, Canonici, Trælati, Castellani, varijq; Senatores celeberrimi fuistis. Non enim consequuntur hæc, nisi qui cum fortitudine laureata Martis, animum fortem actibus speciosis laureatum reddiderint, Et nos armis vestris hæc subscribemus.

*Albaq; collaudant quamuis sua lilia Galli,
Hic nimis iam superat lilia pulcher olor.*

CANDOR ANIMI.

Cygnus candorem fig.

Candorem scientie sequuntur.

Omnis homo qui.

Probus, qui sapiens.

Pullus Cygni somnium.

Cygni significata.

N Vllus Symbolicè veritatem exprimendo prætermittere voluit, quod Cygnus candorem animi significet. Ita *Pier. Valer. lib. 23. cap. 4.* Et interpres Alciati *Emblem. 184.* Imò hoc vnicum quoq; & maximè notatu dignum adposuere. Quod vbi Cygnus significat candorem animi, etiam in illo subiecto quod Cygnus repræsentat, virtutum & scientiarum agmen inducit & infert. Vnde *Valer. vbi supra.* Ego benè eo benigniores candidioresq; semper inueni, quo magis & ingenio & eruditione pollerent. Ita enim colligata sibi adinuicem reperiuntur, candor animi, bonitas, virtus, & scientia vera, vt iuxta candoris gradum, sit quoque gradus horum trium necessariò. Nam si candor animi verum declarat, constituitque hominem, qui sit homo, nedum appellatione, sed æstimatione, hæc tria non aliud quoq; efficiunt. Hinc *Eccl. 12.* Deum time, & mandata eius obserua, hoc est enim omnis homo. Vnde quidam;

*Quis omnibus Sophis sapientior æstimandus
Qui probus est, habet hæc solidam Sapiencia laudem.*

Candorem ergo animi vera sapientia concomitatur, quam Cygnus optimè hieroglyphicè repræsentat, sed vt magis propositum illucescat, vnum adfero. Referunt Socratem antequam sibi Plato filius Aristonis in culturam ingenij & scientiarum rudimenta oblatus fuisset, id somnij habuisse: Nouellum Cygni pullum inter genua existimabat se tenere, qui plumis repentè sumptis euolauit in sublime, ætheraq; suauissimo clangore compleuit. Postridie vt oblatum ad instituendum conspexit, dixit: Illa est auicula, cuius imago per somnium obuersata fuerat. Vos recogitate, quantus candor animi in Platone, quantaq; fuerit scientia, & vnâ hoc vtrumque consociata sibi iudicabitis. Hinc non immeritò quidam sub armis vestris reliquit.

*Mitem demonstrat, niueumq; Caijstrius ales.
Qui modus in rebus cordis & integritas.*

*Omnia cum sit liber, ratione gubernat
Et facit arbitrio quod facit vsq; suo.*

Hæc itaq; duo Clarissima Prosapia Cygnorum & Superstites Du-
niorum vobis adscribere licebit; candorem animi, & virtutem bo-
nitati sapientissimè iunctam. Ea namque duo & patriæ, in negotio
prægnanti, & bello frementi, multoties declarastis, & Ecclesiæ toto
pectore semper & vbique consecrastis, & Regi Serenissimo, Regno
Daniæ occasione sibi porrecta exhibuistis. Quapropter candore
candidati Senatores Regni, rectitudine animi, optimi pastores Eccle-
siarum, viuite, florete, permanete in tempora, & æuum.

PRÆGNANS FORTVNA.

Prægnantem fortunam, stabilem vel blandam, sunt qui medi-
tantur & statuunt. At nihil horum affirmari potest. Nam blan-
da fortuna est fallax, & quo blandior, eo fallacior. Vnde
Cicer. de Orat. 3. O fallacem hominum spem fragilemque fortunam,
quæ in medio spatio sæpe franguntur & corruunt: & ante in ipso por-
tu obruuntur, quàm portum conspicerè poterint. Stabilis verò for-
tuna est stulta effectiue, & quo stabilissima eo stultissima, dum ho-
minem stultissimum efficiat. Adimit ei, inquit P. Mimus, mentem, &
tantis successibus eum inolescere facit, ut iam nec alios ferre possit
nec seipsum. Non igitur vocanda est aliqua hõrum prægnans for-
tuna, quæ magis lædere quàm perficere, magis malum hominem
quàm optimum reddere conatur, Vnde *Petrarcha de rem. utr. fort.*
lib. I. dial. 17.

Indulget fortuna malis, ut lædere possit,

Fit casus leuior, si minus altus erit.

Quapropter hac infana, cæca, & bruta repudiata à Clarissima fami-
lia Cygnorum fortuna, aliam prægnantem afferro, quæ quidem for-
tuna est fluens ex fortuna, & bonos ac virtute insignes sanos animo
& mente conseruat. Hanc *Cic. ad Heren. 4.* insibilauit. Non mul-
tum potest obesse fortuna, quo sibi firmitus in virtute, quàm in casu
præsidium collocauit. Cygnus hic vester talis fortunæ præsagium
perpetuum. Est namque Cygnus Regium nomen, quo filius Neptu-
ni significatus fuerat. Est nomen Regis Ligurum in Gallia Transal-
pina. Cygnus est Phæbo & Apollini sacer. Cygnus est insigne il-
lorum Poetarum, qui suos labores ad Phæbum literarum præsidem
referunt. Vnde *Alciat. Emblem. 184.*

Hic Phæbo sacer, & nostræ regionis alumnus

Rex olim, veteres adhuc seruat titulos.

Prægnantem ergo fortunam vobis & sacram præsagit. Sed altiora
referam.

referam. Cygnus Rex dum Troiani belli tempore cum Achille armis congressus esset, licet multis iaculis esset impetitus, inuulneratus omnino permansit, 2. *Metamorph.* Cygnus, ut ex *Helinard. Vincen. Bel. refert l. 3. c. 27.* alligatam nauiculam collo catena argentea, duxit in Colonienſi Diœceſi per Rhenum ad arcem iuuamen, ex qua miles proſiliit, qui ducta vxore progeniem reliquit, à quo demum Cluenses Duces originem deducunt, & armis Cygni vtuntur. Cygnus dulciter canit, ſtante Zephyro & Fauonio, ſed dulciſſimè ſub finem vitæ. De quo *Ariſt. lib. 1. Hiſtor. animal.* Canori quidem ſunt, ſed maxime ſub vitæ finem. Vnde Socrates ex Platonis Phæbo. Illi quando ſe breui morituros agnoſcunt, tum magis & dulciùs modulantur, quàm antea conſueuerint, eò quod ad Deum cuius erant famuli tunc ſint migraturi gratulantur. Profectò prægnantis fortunæ ſunt hæc non immodica indicia. Clarum eſt in familia veſtra & ipſo exercitio multoties comprobatum, titulos Comitum, coniunctiones Ducum, multorum Regum & Principum conſanguinitatem, & præcipuam toga & ſago Senatoriam in ea ſedem collocaffe. Hinc nec Senatus, nec Comitia regalia, nec bella, nec iura, nec decor, nec promotio Regni ſine vobis, & præſentia veſtra fuerunt. Sed vt tam prægnans fortuna vobis faueat, perpetuum ei monumentum parentate. Cupano Cygni Regis filius pennas oloris in gallea geſtabat ad inſigne parentis demonſtrandum, vt *Virg. Æneid. 10.* Vos fortunæ veſtræ decentiùs illo, monumentum conſtruite, à quo olores, non ab oleto, ſed à tota pulchritudine, & perenniter dignoſci poteritis. Ego hoc vnicum ſubminiſtrabo ex *Demoſt.* Multa præclara maiores veſtri trophea ſtatuerunt, de quibus gloriâmini: atqui vos conſiderare oportet ipſos hæc erexiſſe, non vt vos ipſa ſpectantes, ſolùm admiremini, ſed etiam vt eòrum qui erexerunt virtutes imitemini. Exponite igitur monumentum veſtrum non in otio horrido, non in diuerſorio fætido, non in Epicurei curia, non in ſolatio Bacchi, ſed in campo Martis, in Academia Virtutis, in domo honeſtatis.

Exuijs vitij abiectis, decus indue recti

Ad Solem vt plumas renouat iſthic olor.

LINEA FAMILIÆ CYGNORVM, SEV LABENCYORVM.

DVnini, Petrus Dunin, Guiljelmi Henrici Dania Regis (qui maximus quibuſq; Regni negotijs Præſectus & Princeps procerum Dania) filius. Hic primus intulit arma Boleslai Criuoſtij temporibus in Regnum Polonia. Nam cum longè floretet Boleslai gloria bellica, iuuenis in aulam Regis ſeſe contulerat. Cui Comitatum Scrinnenſem cum

cum alijs possessionibus, & coniugem de genere Ducum Russiæ Sbislauam suæ coniugis primæ cognatam Mariam libenter concessit. Quem dum de morte Henrici Regis per Abelum, certiozem Pater fecisset, dedit occasionem Daniæ possidendæ Serenissimo Regi, qui electione admissa, cum Guilelmo quem nostri Suentoslaum vocauere patre Petri ac tota familia illius in Regnum redijt. Anno 1124. Fundauit & erexit hic Petrus Ecclesias de secto lapide in Polonia septuaginta septem & duo monasteria. Cromer. lib. 5. fol. 86. 87. Bielsc. fol. 107. Paproc. in stemm. fol. 449.

Dunin Comes.

Daniæ regnū
in manu Pol.
Reg.

Dunin Eccle-
siast. 77.

Hic præter priuatas opes & facultates amplissimas, tenuit cum Comitatu Scrinnensi, omnem Calisiensem & Crusiucien. tractum, insuper Vratislaviensi præfuit. Demum tantus vir, dum filiæ nuptias quam laxæ Serborum siue Vinidarum Duci in matrimonium collocabat, correptus per Dobeslaum, & ad Vladislaum Boleslai filium adductus; ibiq; instante Cristina, lingua illius præciditur, oculi effodiuntur. Cromer fol. 96. Paproc. in Stem. fol. 450.

Dunin filiam
tradit Duci.

Calamitas
Duninij.

Vixit posthanc calamitatem Petrus annis quinq;, cui dominus visum & sermonis vsum propter pietatem qua summus erat restituerat, non sine miraculo, vt Dlugos. habet. Sepultus Vratislaviæ in monasterio Præmonstratensium, quod ipse erexerat, fundauerat, sed illud iam Vratislaviæ. prætextu metus Turcarum demoliti sunt. Epitaphium illius vt refert Dlugos. erat:

Hic situs est Petrus Maria coniuge fretus

Marmore splendente, Patre Wilhelmo peragente.

Egidius & Constantinus filij Petri, vt Paproc. in stemm. Qui post decessum suum ibidem quoq; cum matre demortua Vratislaviæ sepulti sunt. Quod etiam ex notatis Præmonstratensium in quorum Ecclesia deposita erant, eorum corporum adnotari potest.

Petrus Dunin filius ex horum vno Comes Castell. Sendomirien. 1270. Regnante Boleslao Pudico. Duninos multa priuilegia referunt. Ioannem Subiudicem Sendomirien. 1429. Petrum de Zaiaczkowice Iudicem Sendomiriensem. Petrum Castellatum Sieradiensem. Andreæ Succamerarium Breſten. Stanislaum Inouoclauiensem. Petrus Dunin de Praucouice 1459.

Dux Mercenariorum militum in Prussiam Succamerarius Sendomirien. Cromer. lib. 24. fol. 370. Multa pro patria effecit contra Cruciferos & Pomeranos ad Puscum, 15. Calend. Octobr. Cæsa enim sunt duo millia hostium, Capti sexcenti. Ipse Petrus Duninius in femore & manu vulnera accepit. Honoratus à Rege victor Petrus Dunin, & cum eo triginta aliquot militaribus donis insignibus ornati. Cromer. fol. 374. Col. 2. Bielsc. lib. 4. fol. 425. Idem Dux fuit in Vngariam exercitus Regij, dum Casimirum postulatum ab Vngaris duceret. Cromer. fol. 407. l. 27. Cui Præfectura Marieburgen. collata fuit. Idem lib. 29. fol. 426. Anno 1478.

Andreas & Ioannes de Praukowice fratres, Epitaph.
Crac.

Crac. *Andrea Dunin de Praukouice Capit. Brzezineń. & Bolesław exactori Regio. Ioannes Dunin Fratri bene merenti posuit. 1522.* In prioribus temporibus *Petrus Dunin Palatinus Brestensis, Lencicień, Malborgeń. Rauień. Brzeznicień. Capitaneus, Lubochensis Ryciuoleń. Rzeczicensis, Budziszewicień. Tenutarius ex Lezenska armorum Natecz reliquit hos filios.*

Iacobum qui excultam iuuentutem dum bellicis obtulit negotijs, non minus pro legibus, quam manibus pugnavit. Vir autem nuncupatus, parentis vestigia coluit, ex Przerebska armorum Nowina Castellani Sieradiensis filia suscepit filium Vincentium Dapiferum Lenciciensem, virum moribus, & consilio grauem. Hic cum Walewska armorum Pierchala habuit filiam Sczauinscij, Castellani Lenciciensis, Sochacouiensis, Varcensis Capitanei coniugem.

Stanislaum Magnum consultorem pacis, non enim temerè illis credendum est, qui vires hostium per contemptum diminuunt. Honoratus titulo Castellani Inouoclauiensis. Ex Gawańska armorum Grzymala reliquit Nicolaum & filias Pierchalini & Sleszynscoj coniuges.

Andream qui post tyrocinia iuuentutis & profectus in virtute heroica, celebrato matrimonio cum Mnisiewska suscepit Petrum, qui cum Drzewicka reliquit filium unum, & filias quinque. Altero autem matrimonio Andreas cum Buzenska armorum Roza suscepto suscepit Sebastianum, & Margaretam Romisewscoj coniugem.

Wolscoj qui verè sunt Dunij, sed cognominati sunt Wolscoj à Wola Skarbkowa in Palatinatu Sandomiriensi, districtu Radomiensi. Andrea Castell. Bresten. 1440. Nicolaus de Wola Castellanus Sandomiriensis, & Serenissimæ Regine Sigismundi I. Magister curiæ, Sanocen. Lancz-koronensis, Łomzensis, Visnensisq; Capitaneus. Hic subscripsit Privilegium Nobilitatis Stanisłai Krzysewski. Anno 1546. Paulus Wolski. Hic ut morum pietate, ita religionis constantia insignis fuit. Cancellarius Regni & Capitaneus Gostineń. ex Wiewiecka armorum Iastrzeb suscepit filios quinque, & filias sex, & post decessum coniugis creatus fuit Episcopus Poseniensis, 1544. ordine 52. De quo ita collector Episcoporum Poseniensium.

Conciliant alijs stirps, munera, Pallas honores.

Vnica mî virtus, hoc decus exhibuit.

Stanislaus I. Pauli filius, post militares & strenuos actus de quibus & Bielsc. fol. 644. sub Anno 1572. Castellanus Sochacouiensis, Capitaneus Gostinensis, qui dum sterilis cum Luczenska fuit in Tumicciorum familiam coniugis suæ bona cesserunt.

Ioannes II. qui statum vitæ matrimonialem elegit ex Anna Sierpska armorum Prawdzic suscepit filium, & filias. Gaspar III. qui cum Chrzonomska habuit liberos. Christophorus IV. Hic post Palladis & Martis trophæa cum Nakmarska suscepit Stanislaum Canonicum Cracouiensem, & alios duos filios, & filias.

Petrus

Petrus Dunin Wolski. 5. Hic vestigia parentis sectaturus virtutem cum pietate elegit. Quapropter ex Cancellario Regni Episcopus Plocen. creatus fuit, 1577. Functus est legationibus ab Augusto Rege ad Regem Hispan. 1560. & à Stephano Rege Romam 1580. Cui, ut pio & Ecclesiastico viro subscribere liceat.

Virtus supra te collocat omnium.

Laudem tibi ipsi præmia colligit.

Pallas Magistra sanctioris.

Consilij solidæq; mentis.

Ac vsq; soli dat tibi limpida

Candor perennem pro merito suam.

Laudem: Tuum nomen sacrumq;

Temporibus dicat & supremis.

Sigismundus Wolski germanus Pauli Cancellarij & Episcopi Posnaniensis, qui unicam filiam reliquit. Filie Pauli erant Anna Szawinska, Zophia Piekarska, Hedwigis Dobrzikowska, Wiktorowska, Dzikowa, Czerniewska, Brzezinska. Wolscij Duninij vsq; modo extant de Wola prædicta Milites eximij & strenui, Iacobus qui cum Nicolao Strus militarem coluit, reliquit Martinum ad etatem maturam castra colentem, Vexilliferum in Prussiam & contra Turcos, Scythas & Cosacos, Campiductoris Regni Potocki, qui postmodum Rothmagister peditum fuit. Etius germani Nicolaus & Andreas honestatem patriæ in hereditate colunt & obseruant.

Szpot Dunin de Wola Szpotowa. Hinc apparet quod Wolscij à Wola dicti priores extiterunt, siquidem iidem Wolscij ab altera Wola denominati Szpoty de Wola nuncupati fuerunt, quod illis bonorum diuisione obuenerat, hoc tamen pauco decursu temporis, ut ex computo annorum patet, intercessit. Szpot Nicolaus Castell. Sendomir. subscripsit priuilegium Vnionis terræ Belzensis ad Regnum, Anno 1462. ut Ianusowski in Statuto fol. 799. retulit.

Szpot Dunin

Szpot Dunin tempore Vnionis M. D. Lith. cum Regno suscepit ad arma Golimuntum, cum tota familia illius. Paproc. in Stemm. fol. 666. Ex his fuit quidam Abbas Vachocensis, alter in Valachia à Turcis captus Iuonia causa. Petrus Capitaneus Premislien. Venceslaus Aulicus Reginae Annae. 1578. Iacobum & alios Szpot Duninios habet Epitaph. Tarnouia, ubi legitur. Iacobus Dunin Szpot de Wola Szpotowa, Præpositus Tarnouiensis, cum generis antiquitate, tum eruditione, morum grauitate, ac pastoralis vigilantia Viro insigni. Anno M. D. LXXXIII. Ioannes frater germanus, Andreas & Adamus nepotes ex fratre posuerunt.

Duninij moderni referunt ad primam originem Comitatus primordia familie. Vnde Gregorius Dunin Dapifer Rauensis electionem subscribendo nobis feliciter imperantis Sereniss. D. D. Vladislai IV. notauit

familiam suam de Skrzynno, ut patet in Constitutionibus. Extat ex his Duniniis pius & diuini honoris cultor deuotus Reuerendiss. Nicolaus Dunin Abbas Obrensis, Secretarius S. R. M. qui & prouisionem Conuentus auxit, & plurima religiosa officia effecit. Eius fratres germani excellentes in Castris & Patria viri, Stanislaus, Petrus, & alij duo, qui benedictione diuina susceperunt optimè spei prolem.

Karuiiki.

Karuicij, qui etiam sunt Duninij, sed quando Christinus Karuicki acquisiuit, 1340. villam Karuice, Karuicij nominati fuerunt, quapropter & Georgius filius Christini capit notare suam familiam à Karuice, Paproc. in Stemm. fol. 452. Iacobus filius Georgij post plurima specimina virtutis, tam in sago, quàm in toga, matrimonium inuit, & reliquit filios septem, & totidem filias. I. Ioannem, qui ob præclara merita in castris gubernator castrorum ab Augusto efficitur. II. Christophorum Aulicum Regium. III. Stanislaum, qui post decessum germani eorundem Castrorum gubernator constitutus, & in Capitaneum Latouiciensem præfectus fuit, subscripsit unionem Kiuouien. 1569. Janubowski fol. 805. IV. Andream eximium militem & aulicum Regium excellentem, qui spreta mundi gloria vitæ spirituali mentem consecrauit, unde Abbatia Vachocensi præficitur, quam reformauit & reintegrauit. Erat Vir studiorum amantissimus, & Academiae Cracou. singularis patronus, ut Petrus Slouacius in suo Calend. Anno 1579. retulit. V. Martinum subdapistum Sendomiriën. Aulicum August. Regis perpetuum. VI. Christinum militem eximium, qui in Lithuania ubi militiam exercebat & ornabat statua sua & connubia elegerat. Extant posterij, unde electionem ex Palat. Minscën. subscripsit Gaspar Dunin Glusynski. VII. Iacobum Stephani Regis aulicum. Extat hæc familia, nam ex Palat. Sendomiriën. subscripsit electionem Vladislai IV. Creslaus Dunin Karuicki.

Kraiewski.

Kraiewscij à Kraiow, qui Duninij quoq; sunt sicut constat ex Epitaph. Pultouia. Hieronymus Kraiewski, ex vetusta familia Cygnorum Præpositus Pultouiensis. Vir cum generis nobilitate clarus, tum morum probitate & ingenio omnibus gratus. Extat Kraiewsciorum familia usque in præsens in terra Lomzensi, nam electionem Vladislai IV. subscripserunt Balthazar & Iacobus Kraiewscij ex terra Lomzensi.

Modlißewski.

Modlißewscij, qui propriè sunt Kraiewscij ex Duninijs. Hi Regno & Regi maximè dilecti, ob morum grauitatem & iurium atque literarum peritiam fuerunt, quapropter Præfecturam Lomzensensem sæpius administrarunt, ut patet ex Epitaphijs Lomzæ. Spectabilis ac Magnificus Dominus Hieronymus Modlißewski à Kraiow Cast. Malogostëi. Lomzensis, Kolensiq; Capitaneus, vita functus 1567. Andreas filius in exteris nationibus atate perfectiore reddita, Capitaneatu Lomzensi honoratus fuit. Obtinuit matrimonium cum Debinska Capitanci Checi

Checinensi filia. Extat benedictione diuina Modlisewsciorum familia, nam in electione Vladislai IV. subscripsit Adalbertus Dunin Modlisewski Capitaneus Woinicensis. ex Palat Sendomiriensi.

Rzuchowscij Duninij, ex Palatinatu Sendomiriensi, subscripsit electionem Vladislai IV. Ioan. Dunin Rzuchowski.

Raieccij Duninij, à Raiec uno milliari à Radom, fundatores Monasterij Radomensis. Ioannes Sigismundo primo regnante in M. D. Lith. militarem honorem aucupando ibidem sedes elegit. Qui matrimonio contracto suscepit Gasparum Vexilliferum Trocen. & Baltazarum Tribunum Trocensem. Horum ultimus quinque filios strenuos, & maximè exercitatos in litteris & castris reliquit. I. Adalbertum Notarium Terrestrem Trocen. virum in iudicijs & humanitate beneuolum & excellentem. II. Alexandrum Marschalcum Wilkomiriensem ingenio & consilio præcelsum. III. Ioannem Rothmagistrum Regium. IV. Theophilum Rothmagistrum vitam pro patria fundere paratum, sicut eandem in Valachia fortiter occumbendo profudit. V. Gedeonem enutritum ferè lacte Bellonæ cum Chodkieuicio ad Parnauam, & Diamentum magna suæ animositatis indicia in corpore, retulit contra Gustauum fortiter Liunioniam inuadentem, acriter pugnavit, & Serenissimo Vladislao ad Smolenscum properantis sumptu proprio militem adduxit. Hinc pro benè meritis Castellanus Minscen. ex Castellania Parnauien. renuntiatus Rumborscensis Præfectus institutus fuit. Reliquit optimæ spei filios Vladislaum, Theophilum, & Sigismundum.

Koninski Dunin Andr. subscripsit electionem Vladisl. IV. fol. 19.

Przysławscij, in Sendomirien. Palat. antiqua ex Duninijs familia. Stanislaus virtutis & honestatis ab adolescentia obseruantissimus.

Owadowscij, Andreas Reginae culinæ Præfectus fuit.

Brzezincij, unde ex Sendomirien. Palat. subscripsit in Electione VLADISLAI IV. Hieronymus Brzezinski Dunin.

Suligostowscij Daninij, Hieronymus Tribunus Radomscen. Deputatus in Confederationem tollendam Leopolim, Paulus eximius miles cum Zamoscio & Rotmag. in Multania, Moschouia. Ioannes Dapifer Sendomirien. Vir prudentia, consilio, pietate clarus, eius filius Nicolaus Præpositus Drzewicen. Książnicen. doctrina & religione conspicuus.

Suligostowscij, in Sendomir. subscripserunt Electionem VLADISLAI IV. Adamus & Stanislaus:

Radoştowscij, in Siradien. Palatinatu.

Kamionomoyscij, in Siradien. Palatinatu.

Wąsowicij, à Milite strenuo nuncupato Wąs originem trahunt, qui sedem suam etiam in Rauensiterra in Smogorzow retinent. Ex hac familia plurimos consilio, & armis viros præstantes Respub. habuit, qui dignitates

gnitates Terreſtres & Caſtreñ. honorificè exequabant, & ob merita Prefecturas Radomieñ. Lomzeñ. tenebant. Descendentes à tantis viris Palade & Marte conſpici ante noſtra tempora. Venceslaus de Smogorzow & Nicolaus de Bieloionice præſantiſſimi ad opera belli, ex quibus Nicolaus pro Patria & Fide in pralio commutauit vitam in mortem, & Venceslaus poſt Heroicos actus celebrato matrimonio reliquit Venceslaum, Hyacinthum, Franciſcum & Zbigneum, qui Patriæ ornatum genio & ingenio pollicentur. Sunt quoq; Waſouici in Palat. Sandomirien. ex quibus Gaſpar, Bernardus & Laurentius, Electionem VLADISLAW. ſubſcripſerunt. Telephus in Podolia. Hi non descendunt à Dumijs in Regno, ſed ex bellicoſiſſimis in Græcia Ducibus & Regulis, de quibus Quintus Calaber, dereliſtos ab Homero libros continuando, plurima ediſſeruit bellum Troianum deſcribendo, præcipuè lib: 7. fol. 103. ubi dicit: Enarrantes facinora quæ Achilles Pater perpetrauerat in terra bellicoſi Telephi. Et lib: 13. fol. 185. Tum quidam deſiderantibus Græcis canere incæpit, quæ Achilles patrauit facinora circa Regem Telephum & Aetionem, deinde quomodo Cygnum ſtrauerit. Ex quibus diuerſis bellis attriti, ex Asia in Europam deuenère, demum in Germaniam ſuperiorem & Sileſiam, quibus tam armis quàm virtute claris, Prefecturam Caſſouien. in Hungaria & Ducatum Exercitus conceſſerant. Cui quomodo aduerſè & quam feliciter ſeruiert fortuna, referunt Cromer. l. 21. fol. 326. Philip. Callimachus lib: 2. fol. 660. Bielsc. fol. 368. Iſtius ſubſequens familia & in Regnum Poloniae descendit, qui, vt magis fidelitatis & obſequiorum demonſtrarent, ceſſerunt Sereniſſimis Regibus bona in Sileſia per commutationem in bona Kumanow, Dumanow, Lyſiec, Czeleion, &c. in Podolia. Quæ omnia commendant in ſinceritate erga Regem & Regnum, poſſeſſione & meritis diuites Telephos victorijs & militia claros. Hi in Podolia incolæ facti, honeſto cum virtute manum & animum obligarunt, quocirca Iudices Terreſtres, Subiudices, Exaltores contributionum Regni electi à Nobilitate fuerunt, vt Acta & Conſtitutiones Regni informant. Ioannes, à quo descendit propius propaga familiae nunc exiſtens, vir militia clarus, cui Sigismundus Auguſtus Rex in memoriale meritorum torquem auream contulerat, quam & in tempora conſeruant, vicibus ferè quindecim in Comitia Regni electus fuerat. Hic tres filios ſuſcepit, Ioannem Aulicum Sigism. III. & militem contra Michailum. Chriſtophorum perpetuum militem cum Ioanne & Iacobo Potoccijs, magnis & fortunatis bellatoribus. Andream veſtigia prædeceſſorum veraciter obſeruantem, aptum ad pacem & bellum conſilio & armis, hic à Palatinatu Podoliae in Electorem noui Regis poſt Sigism. III. miſſus, Electionem VLADISLAW. ſubſcripſit, poſt militaria trophæa, ubi celebrauit matrimonium cum Chycka ante Omiecinska, ex qua ſuſcepit

suscepit filias & filios Ioannem, quem militari exercitio & meritis sub signa bellica armaturæ grauioris Illustrissimi Campiductoris Poroccij reddidit & obligauit. Illius Germani fratres eximij milites, Ioannes & Christophorus, qui ex Piafecka reliquit filium & filiam. Patruus illorum ex Wilkowska reliquit Petrum continuum in castris, & filiam Wlodkiewscij coniugem.

Kostrzeiowscij, in Podolia. Hi militarem exercendo contra Scythas, mutauerunt statua sua in Russica. Ex Szawranska reliquit filios. Minigat Castell. Vilneń. hic in M. D. Lit. Cygnum pro armis deferebat, sed postquam unio facta cum Regno, Rauicz arma assumpsit, quæ post dimisit, & natiua reassumpsit. Paproc. in Nido fol. 1167. Goligunt, quem in unione M. D. Lit. cum Regno suscepit ad Arma Duninius Szpot, Anno 1413. Bielsc. fol. 313. Papr. in Stemm. fol. 666. Ianuarius 148. Hunc alij Golimuntum euphoniæ gratiâ vocauerunt. Manet florens posteritas in prædecessorum meritis & gloria. Decet enim viros fortes & strenuos ea omnia quæ præclara sunt aggredi, spem bonam velut propugnaculum sibi proponentes, & fortiter ferre quicquid acciderit. Demosth. in Orat. de Corona. Extat familia, & Daniel Golimunt ex Palat. Vilneń. Electionem VLADISLAI IV. subscripsit.

Taluosij, descendunt à Golimunto. Nicolaus tam maturo iudicio, quam debita solertia in bello apprimè laudabilis. Augusto Rege feliciter regnante Ericus Suecorum Rex, cum sex millibus militum in campos Kirempenses irruerat, 1567. his cum modica manu obuiauera Nicolaus Taluos Castell. Samogitia: in congressu victor extitit, hostes usq; ad Rewlum insequendo fudit, & quadringentos cum signis bellicis, tormentis, tympanis, in captiuitatem reductis, Vilnam reduxit. Bielsc. fol. 618. Sarnic. fol. 41. Idem à Sereniss. Stephano in Moschouiam legatus cum Duce in Zbaraż, Palatino Bractauień. & Michaële Haraburda pro pactis iuramento à Moschorum Duce confirmandis missus fuerat. Bielsc. fol. 790. Quanta fuerit dexteritas in rebus agendis domi & in Castris Taluosiorum, Stricouius abundè refert lib: 25. cap: 2. Reliquerat hic optimus Cuius Patria & Senator filios, obseruantes vestigia parentis, tam fortitudine quam alacritate animi. Taluosij filius Castell. Samogitia, cuius filia Laccij coniunx.

Kormult, quem Paproc. in Nido refert fuisse Minigalij Germanum, sed alij omnes descendentes à Golimunto referunt, quapropter seipsum correxit Papr. in Stemm. & ipsa unio atq; armorum Regni in Gentilicia assumpta Cygnorum, ordine recto Goliguntum com-monstrant, illius igitur vel filius vel Germanus fuit. Kormult, qui filiam Racam Vitoldi in coniugem habuit, unde & potentia viri, & abundantia domus, & animi fortitudo facile cognoscitur. Kormultowic Niemiekssa, filius Kormultij ex Raca, hic post bellicos actus quibus illa

etas abundabat connubio contracto Votorkum & Alexandrum magnos & experientiâ claros milites reliquit. Votorko filius Kormutiouici, qui habuit filium eiusdem nominis, quare dimisso cognomine Kormutij Votorkouici nuncupari ex hoc secundo Votodkonis filio ceperunt. Hic habuit tres filios, Georgium, Votodkonem, & Stanislaum. Georgij filij erant Mathias & Nicolaus, cuius Nicolai filius Balthasar in Palatinatu Crac. elegit sua statua & mansiones Paprocus in vtroque opere. Et quoniam turpe est ordinem magnitudinis animi deserere, quem maiores alicui tradiderunt; ideo Votodkieuicij descendentes vsq; ad præsens, clara facta maiorum totâ sinceritate totisq; viribus imitando, promptitudinem animi uga patriam, tam in Comitibus, quàm in Castris demonstrarunt. Vnde eximij in Marte, veridici in Senatu extiterunt. Niekras Votoakiewicz in Belyca Petricouia subscripsit prædecessorum Lith. inscriptiones Alberto Regi Anno 1438. Ianus. fol. 755. Samuel Votodkieuicz in electione Regis post Sigism. III. Nuntius Kouenen. missus, ut Trocensis Palat. in Constit. habet. Christophorus & Fedorius ex Palatinatu Minscen. eandem electionem in Sereniss. Regis Vladislai IV. personam subscripserunt.

Iundzilij, Familia ut antiquitate, ita speciositate actuum memoriam sibi æuiternam compararunt. Albertus Iundzil Marschalcus Curia M.D.L. Sigismundi & Augusti Regum. Stricou. libro 4. c. 24. Nicolaus Iundzitolwicz in Comitibus Petricou. Anno 1438. inscriptiones M.D.L. factas Regno cum alijs subscripsit: Ianuouius fol. 755. Alberto Rege Sceptra gubernante. Sigismundo Sereniss. Vilna Comitibus celebrante Anno 1516 ubi Drohicensem terram Regno adscripsit. Nicolaus Iundziel subscripsit: Ianuouius in Statut. fol. 336. N. Iundziel Succamerar. Volkouicensis, vir insignis. Georgius Capitaneus Sclouen. Rothmag. fortuna & trophæis celebris. Andreas Ciuonius Plotelscen. De his omnibus Paproc. in vtroq; opere. Alexander Iundziel ex Nouogrod. Palatinatus Litu. electionem Vladislai IV. subscripsit. Siemiot, quos fortè eumphonia gratia Szemethos vocauit vlterior etas. Cogitarunt profecto illud Cic. 5. Tusc. Nemo poterit esse celsus & erectus, nisi omnia bona sibi in se posita censebit. Hinc vigiles in castris, probi in laribus, sapientes in Senatu extiterunt. Stanisl. Præfectus Regiæ culinae, in M. D.L. & Poiurscen. Ciuonius. Venceslaus Tenutarius Rosinen. Skierskon. & Moudzscen. Albertus Tribunus Samogitia Ciuonius Berzanscen. De his Paproc. Melchior Aulicus Sigism. August. Paproc. & Ianus. 752. N. Szemet, alias Siemet. Succam. Vilnen. ex Oginska filij eius, Iaroslaus Alexander post parentis decessum, Succamer. Vilnen. ex Palat. Minscen. Sapientia filia suscepit Melchiorem Alexandrum & Ioannem optimæ spei adolescentes, & Nobiles qui militaria facta parentis & sublimorum actuum imitarentur. Gabriel alter filius Succamerarius Slonimien. Hic post heroica in expe-

in expeditionibus consilia & acta peracta, connubia cum Nicolai Trizna Vicetbesaurarij M. D. L. filia accepit & Marcianum filium, Reipub. & Ducatui M. L. spem non immodicam reliquit. Deodatus III. filius post Castrenses vigilias Patriæ in Comitij consilio adfuit, demum cum Szczkiewiczowna connubia sacra celebrauit. Stanislaus Siemier electionem Vladislai IV. subscripsit ex Palat. Vilneñ. Alij qui sunt superstites, obseruant ne error immedicabilis in habitum & consuetudinem transeat.

Dougierdouij, quos alij extra Ducatum Lithu. existentes Doigierdouios vocitarunt. Hi in patria magnis honoribus & titulis ob merita virtutis, & fortitudinis donati fuerunt. Vitoldo M. D. Lituania Dougerdus Palatinus Vilnensis fuit, qui etiam Podoliam commissione Vitoldi administravit: Cromerus lib. 20. ab initio Bielsc. 335. fol. Paproc. in utroque opere quendam Notarium Trocensem meminit.

Dougierd.

Siemaszkouij, Actum præclare cum eis est, nam nec virtus eorum quæ sunt obliuione, nec posteriorum reticentia sepulta est.

Bobus siue Boguslaus præclarus & potens vir in Wolhynia. Cuius filij erant. Bochdan siue Deodatus clarus, & in iudicijs & in Castris. Habuit filium Alexandrum Succamerarium Luceoriensem & filiam Wachanowscij coniugem. Petrus alter filius qui post altam literis iuuentutem & armis, cum Bobouitina una habuit matrimonium, ex qua tres filios Hieronymum, Basilium, & Petrum, & totidem filias habuit, Anastasia Paulouicij, Anna Zachorowscij coniuges, & Alexandram. Vasilius tertius filius Bobusij, qui unicam filiam Bogdanam habuit; quæ primò Ianusio Czetuertinski, postea Zacharia Lahodowscio, ultimò Stanislao Kamieniecki in Zatoſzcze locata fuerat. Paproc.

Pawlouiu.

Czetuertinski.
Lahodowscij.
Kamieniecki.

Alexandrum Siemaszko Succamerarium Wlodimir: meminit Ianusowski fol. 769. Circa annum 1516. qui unionem M. D. Litu. cum Regno subscripsit in Comitij Regni Lublin. Constantinus Casimirus subscripsit electionem Vladislai IV. ex Palat. Wolhineñ. Aduertere tamen lectorem volo, quod in his aliquibus locis vidi D. D. Siemaszkos habere pro armis crucem latam erectam super tres montes, unde vel sunt diuerse familiae, vel mutatio armorum facta ex occasione religionis in Catholicam ex Ruthena.

Kunczewicij, descendunt à Swietycz Hotaſko, qui dum ad sacrum Baptisma accessit, Ianuszko nominatus, & quia ultimus ex equitibus Lituanicis, vel sero ad salutis fontem accesserat Koncze demum Konczewicz appellatus fuit. Qui dum contra Cruciferos, Liuoniam, & finitima Lituania depredantes Sereniss. Alexand. per certas siluas cum exercitu deduxit, Cygno in gentilitium & possessionibus certis, regia benignitate donatus fuit. Eius filij erant, Bogdanus Castellanus Smolenscensis. Mattheus Ciuonius Trocensis.

Kunczewicz.

Iuanus, seu Ioannes Bogdani seu Deodati filius pro

lius pro benè meritis à Sigismundo I. quatuor pagis in Caunén. districtu prouisus. Cuius filius etiam Iuanus Capitaneus Iurborien. & Nououolscen. atq. siluarum Caunensium Præfectus. Ex filio istius Theodoro, Iacobus Kunczewicz Vexillifer Grodnen. & illius filijs, Nicolaus Succamerarius Pinscensis, & Christophorus militum Rothm. descendunt. Ab altero verò filio Iacobi Michaële milite, experientia & trophæis clari, erant filij Georgius, Constantinus, Martinus, & Matthias. Iacobus filius Mathiæ literis, iure & nobilium actibus ornatissimus Capitaneus Koniauién. Dubicén. & Notarius terræ Lidenfis. subscripsit electionem Vlad. IV. ex Palatinatu Vilnensi. Posteritas verò Mathiæ Bogani fratris hæc fuerat. Iacobus Præfectus stabuli M. D. L. Trocensis & Volkomirien. Capitaneatus administrator. Reliquit Matthiam filium qui habuit Ioannem eximium virtute virum, Succamerarium Nouogroden. Ab hoc descendit Samuel Kunczewicz Iudex terræ Liden. Dapifer curiæ Regiæ M. D. L. & Aulicus Vladislai IV. Vir eloquentia & dexteritate rerum agendarum in Comitij Palatinatus & Regni præstantissimus. Iosaphat Kunczewicz pronepos ex descendantibus à Michaelē Iacobi filio literis, pietate, & religione perfectissimus Polocensium Archiepiscopus Ritus Græci, qui ob fidem & unionem cum Ecclesia S. Romana quam sedulo prædicabat, promouebat, à Vitebscensibus schismaticis senere occisus, & ab Ecclesia sancta Martyr denunciatus fuit. Itaq. cui celum perennia lumina dedit, Cygnum insigne domus purpureum Martyrij sanguine reddidit. Sunt alij plurimi in diuersis Palatinatibus Kunczewicij, sicut patet ex subscriptionibus electionis Serenif. Vlad. IV. & ex diuersis historicis, sed quia diuersorum armorum aliquot Kunczewicios video apud historicos, difficile erat dignoscere quorum insigne Pierśchátá & Zaręba fuerit. Quapropter benignus lector, si quos hic non nominauerim sub armis Cygni, ignoscet.

Matyszeuicki.

Matyszeuicij in Samogitia insignes viri. Vnde & honoribus diuersis aucti. Titulus Vexilliferi uni collatus fuerat, qui pelicano more filios hostili sanguine educauit, & patriæ in defensores reddidit. Georgium, Balthasarum, Erasmus Matyszewicz. Nec infimum est hoc erga Rempublici meritum, dum aliquis & se egregium præstitit erga patriam virum, & aliquem similem sibi genuit vel educauit patriæ.

Kozicki.

Kozicij, in Magno Ducatu Lituaniæ clari, tum fortitudine, tum animi industria fuerunt. Stanislaus Kozica, egregiorum meritorum conscientia magnam de se fidem omnibus præstitit. Si non est error impressoris in Paprocio, qui Kozica habet pro Kozika, excusatum me lector velim habeat, quod Kozikos hic non adnotauerim, præcipue dum adhuc extet familia Kozika. Nam ex Palatinatu Volhiniæ electionem Vladislai IV. subscripsit Georgius Kozika.

Skrzynicki

Skrzinscij, à Skrzinno Alscium pugnans contra Moschos cum Vitoldo habet Bielsc. fol 329. de armis Cygnorum fol 392.

Zborzinscij, in Radomiensi terra. Nec desunt alia familiae gentilitio Cygni insignita, quas diligens lector ex predictis poterit adnotare, distantia & Regni latitudini quæ ab uno comprehendi non potest, concedendo. Et quod non distantiam familiam Labenciorum hic adnotauerimus, licet in tali differentia inueniatur predicta arma, quod aliquod aliquando debeant fieri de auratis pedibus & rostro, aliquando cum denigratis: ratio est, quia discernere has familias erat impossibile. Quapropter adnotabit talē differentiā cautus lector.

LACKICH seu LACCIORVM.

DELINEATIO.

EST Griffa extensis alis & pedibus quasi ad rapiendū dispositis, sed loco caudæ est serpentis magni corpus sine capite, caudam complicatam in circulū vnum representans, ita vt appareat extremitas caudæ. Color vt coniectura est Griffæ albus, serpentis luteus, in campo rubeo. Pingitur intra scutum. Sed alij apponunt de super pennas tres strutij.

VICTOR VBIQUE.

Maximo illi triumphatori ex omnibus Regni sui hostibus Stephano Bathorio, cui Moschus, Gedanum, Tartarus, Valachus, cæteri; vici hostes colla submiserunt, inscripserat quidam in symbolum fasciculum papauerum, supra quem apposita fuit regia corona, quæ omnia tali lemmate adornauerat. **PER NON DORMIRE.** hoc est, vt non dormiam. Papauer namq; conciliat somnū, at vigilantia, quam com monstrat regalis corona & requirit à Regibus, dissipat quietem. Apposita ergo corona supra fasciculum papaueris vt non dormitet neq; dormiat. Dicite quæ intentio horum, quisq; finis, vt Rex non dormiat? Dicam ego: Nam tali vigilantia victor ubiq; erit. Fama namq; excitat laudes, laus præmia, præmia mentem, mens studium, studium dogmata, dogma decus, decus omnē vigilantiam. Quæ omnia primario Regibus, secundario Ducibus & nobilibus conueniunt. Flectite obsecro ad arma præsentia Griffa & serpentem oculos, & quodam Ægyptiaco fermè ingenio victores semper certo prælagio habebitis. In Regulum (quibus Griffa conuenit) ex ingenti victoria triumphanti & feliciter redeunti, serpens vnicus tam fortiter bellum indixerat, vt

xerat, vt multorum morte militum laceſſitus Regulus, contra vnā bellā aciem conſtruxerit, & ita firmauerit, vt pluris exiſtimaret vnā ſerpentis machinam, quam tot deuictis hoſtibus, & in captiuitatē viginti ſeptem millia deductis vincere & debellare. Quod vt fecit, & agrē, ſpolium illius quod erat centum viginti pedum in triumpho cum cæteris de Carthagine deuictis, Romam deuexit. *Oroſ. l. 4. c. 8.* Pugna quoq; in his armis eſt, ſed Griffa ſuperat ſerpentē, vnde vnico capite Griffa & ſerpens dirigitur. Quid igitur Symbolum portendit? Hoc vnum *Victores vbique*. Tanti namq; eſt exercitus, quanti Imperator illius, quod ſit, ſi princeps in periculo, in fuga vltimus fuerit. Volatu igitur Griffa veſter diſſipabit hoſtem, vnguibus dilaniabit, & ſerpens comminet morſu, proteret impetu, halitu peſtifero exanimabit.

VINDICES PATRIÆ.

NON eundem deportat affectum quilibet mortalium, ſed aliqui deportant popularem, vt illi qui dicunt, *Vbi bene, ibi patria*, alij nullum, vt Anaxagoras, qui nec eſſe, nec poſt mortem deportari in patriam voluit; alij ſummum ferunt affectum, vt videre etiam ſumum de patrijs focis ſit ipsis deſiderabile: alijs verò & vitam, & ſubſtantiam fundere non ſit difficile. Optimus namq; ciuis Patriæ poſt Deum & parentes, patriæ plurimū deſerre obligatus exiſtit. Veſtra hæc tam fortia arma Griffa & Draco, vt fortes in hoſtem Patriæ, ita vindices patriæ legum & honoris vos clarè demonſtrant. Lego maximos obſeruatores & vindices patriæ, nobili ſymbolo adumbratos. Ludouicum Imperatorem Comitem Palatinum Rheni, & Ducem Bauariæ, auctore à Cardano, Aquila volat, pedibus tela tenet, vno emiſſo auem per collum tranſfixit. Nobile quidem ſymbolum docet rebellem patriæ proſternendum fore iubente Rege, lege, & Deo, qui tarditatem ſupplicij grauitate pænæ recompensat. Non minoris dignitatis gentilitia veſtra ſunt, nam in illis & virentem in patriam affectū, & vindictam in hoſtem fideliter demonſtratis, ac ipſo effectu declaratis: hoc hiftoriæ tradunt de veſtro Iuano, atq; illius eiufdem nominis parente, dum bellum ad Radoſcouice Auguſto regnante referunt, quod & de alijs non erat inconueniens coram ſpectato conſeſſu aſſerere. Quod vobis ex animo precamur.

*Hæc vota currant pegaseo ocius
Torrente, Diui pergie calites
Fauere, ſublimis triumphet
Laccius Auſonias per ora.*

IOVE DIGNVS.

Si tā numeroſam adhiberet mortalis curā, quantus numerus ſuperemiet aſtorū orbi Ioue dignus, nunquā aſſerendus foret, vt namq; ſeruus nunquam eſt poſſeſſor Domini, ita multominus creatura digna eſt Ioue poſſeſ.

posseſſore ſuo. Coniecturaliter igitur procedendum erit, ſi aliquem Ioue dignū eſſe affirmabimus. Habet Iulius Guilhelmus Zinzgreſius in Sym-bolis, vbi effingit puerum iacentem in cunis, qui ſerpentes manibus tenet, cui ſubſcripſit: *Iam Ioue dignus*. Et me hercule, nemo dignus Ioue, niſi tam ſimpliciſſimè viuens, vt puer in cunis, vel ex cunis. Vnde ipſe Saluator demonſtrato paruulo dicit: *Niſi efficiamini ſicut paruulus iſte, non intrabi-tis in regnum calorū*. quaſi diceret: Non eritis Ioue digni. Dum inſpicio veſtra arma ipſo in intuitu, monſtrum quoddam & Chimæra eſt, attamen inde Ioue dignos vos ominari non officit. Nam ſicut poſito faſciculo feni religioſus animus alio diuertendo ſpiritualiter dicere nouit.

*Quiſquis eſ hunc feni ſi ſpectas fortè maniplum
Reſpice te, fenum eſ pone ſupercilium.*

Ita poſitis veſtris ante oculos armis, non monſtrum, nec Chimæram cō-ſideratis, ſed hæc omnia in peccatorem qui verè chimæra eſt, diuertitis: nā quātō vita peccatoris obliuioſior, tantō anima ipſius eſt beſtialior, vt dicebat in Sententijs Tropicis B. Nilus Martyr. Quapropter ex veſtris chimæri-cis armis, chimæricam & beſtialem contemplantō peccatoris animam, eò diuertitis, vt ipſam penitūs à ſe exſtirpetis, eradicetis. Philippus ſecundus Hiſpaniarum Rex, aſſumpſerat ſymbolum equitem cataphractū ſupra pe-gaſum ſedentem, qui chimæram ferit, & ſubſcripſit: *Hinc vigilo*. Refert Salomon Neugebauerus. Veſtrum verò Symbolum erit virtute Chriſti re-surgentis chimæram peccati vincere & euellere, & tūc vobis ſubſcribemus. Hæc vita veſtra digna Ioue.

LINEA FAMILIÆ LACCIORVM.

L Accius, qui Sigismundo I. ſceptra tenente Regni, ex Moſchouia ad perſua-ſionem Regiam in Regnum ſe tranſtulit. De quo ita Cromer. in Orat. funebr. Sigismundi Regis. Bieliſcium & Laciū Moſchos taceo, perhonorifi-cū ab eo acceptos & luculentis poſſeſſionibus donatos ingenij, fidei, & ſcientiæ rei militaris ergo. Huic nomen Iuanus & filius itidem. Iuanus Præſectus Podlachenſium ſiluarum, magnus bello Vir, Auguſto Rege regnante in Moſchouia, & ad Rodoniſciam Præſecto tunc exercituum in M. D. L. Chreho-rio Chodkiewicz, vt Paproc. in ſtemmatibus, fol. 670. Celebrato matrimo-nio cum Bohdanka Potubinska, ſuſcepit optimos bellatores Theodorum & Chrethorium. Theodorus cum Simeone Stuceñ. Duce, venerat in Italiam & maioris domus officium exegit. Erat vir incredibilis fortitudinis & agilita-tis, digladiator ſtrenuus & luctator. Reliquerat filios, ſi ſupereſt aliquis de familia aduertat, quod in animi bona nullum ius habet fortuna. Filius Theodo-ri Noſarij Campeſtris M. D. L. Ioannes Alphoſus Aulicus Sigismundi III. Regis, vt patet ex Conſtitutione Regni. Anni 1611. folio 45. Et Bieliſc. de illiſ folio 571.

DELINEATIO.

EST solea, supra cuius summitatem crux, à latere verò sinistro est bidens venatoribus grandium bestiarum accommodatus, à dextro autem est sagitta ballistarum. Supra galeam est medius leo erectus gladium anterioribus pedibus rectè contingens. Ante ponebant supra galeam alas aquilæ, postmodum ltrutionis, demum leonem, & hæc tum ob meritum demerita mutatio accessit. Solea alba, crux aurea, bidens & sagitta grisea in campo rubeo. Sed Dlugossius violaceum vult. Verum in his usus seruandus erit.

O R I G O.

Nobili de armis Iastrzebiec concessa fuerunt Vladislao Łokietek scepra Regni gubernante, inquit Paproc. in Nido, qui capit regnare 1306. Sed Bielscius nobilem Łádá ab his armis denominatum, cum tempore Vlad. Pudici, in anno 1248 nominauerit, vt fol. 173. patet, multo antiquius data fuisse constat. Quod ibidem & ratio ipsa indicabit. Idem Anonymus refert, & eodem anno. Occasione autem collatorum armorum erat, quod nobilis iste cuius possessio erat Łádá, cum subditorum operam in campo aduerteret, à Iacuingorum custodibus belli oppressus, animosè contra illos stetit, & plurimos è ballista occidit, demum in filias diuerdendo, bidentes inuentos arripuit, & conspecto Masouie Duce ei rem aperuit, ac in hostes cum illo irruendo, eos debellauit. Erat igitur Łádá descendens ex hoc parente, de quo Anonym. & Bielsc. referunt, qui mortuo Conrado Masouie Duce inuaserunt cum Lithu. & Iacuingis Sendomiriensium.

GLORIA DOMVS SUPEREXCEDENS.

Sileuis est animi iustam gloriam quæ est fructus veræ virtutis honestissimus repudiare, vt inquit Cicero Orat. in Pison. Iam certè magni & sedati animi erit, gloriam domus superexcedenter consequi & arripere. Quapropter si adiecto animo ad Symbolum aliquis non ita verbis, quam re ipsa adscribere voluit, Non erubescio. sicut Treterus in Symbolis de quodam refert: Me herculè, consequenti gloriam domui suæ, superexcedenter subscribendum esset. Non erubescet talis veritatem in Senatu, sententia

sententiam in parlamento, clarè, & non respectiue dicere & ferre. Et si bel-
 lres sibi concredita fuerit, non erubescet hostis numerola capita & arma,
 non erubescet stratagemata & dolos, sed virtute & audaciâ sapienti super-
 excedenter prostituet hostilia castra & castra. Nam sicut domus gloriam
 eiusq; incrementum, & res præclare gestas discordiæ frequêtes inter suos
 corrumpunt, & hostium ludibrio exponunt; vt dicit *Polyb. lib. 2.* ita con-
 cordia viri ciuîlis cum Republica & Rege, cum legibus & amicis, cum præ-
 decessoribus & progenitis, gloriam domus superexcedentem perpetuò gi-
 gnunt & pariunt. Dum arma vestra hæc intueor, & crucem splendens or-
 nare stamina æqui contemplor, sagittas & bidentes vt leue quid significet
 non audeo dicere, cum & leo iam minetur gladio. Subscribam igitur ar-
 mis vestris: Non erubescite. Ballistæ quidem sagitta est, & bidens labori
 expositus, sed illa Crux, leo, & sole adornant. Annibal serpentibus & ranis
 naualli bello victoriâ dum reoportauit, non erubescibat. Turcæ vt plu-
 rimùm Camelis monstris vincebant, & non erubescabant. Ad vos minus
 pertinet rubor, qui fide, & fortitudine, non fraude, nec fortuna, victores
 temper fuistis. Hinc accepistis

Laudanda nullis nomina vocibus Satis: nec vlllo carmine postuma

Ætatis ornandos honores. Innumeras simul atq; laudes.

Nam Episcopos maximos, Cancellarios supremos, belli Duces eximios,
 Patria, & Serenissimi Reges vos venerati sunt, & obseruauerunt.

A V X I L I V M D I V I N V M.

Nillum omen præstantius est, nec fieri potest, omine auxilij diuini.
 Considerauit Psalmista dicens: *Da mihi auxilium de tribulatione,*
quia vana salus hominis. Refert Iacobus Tipotius in Symbolis, Ro-
 bertum Regem Neapolitanum & Ducem Calabriae symbolû firmitatis suæ
 & Regni tale erexisse: Gladium serpens circumdabat, qui coronam ore te-
 nebat, cui subscripsit. *His ducibus.* Quasi diceret, Spe coronæ, gladij for-
 titudine, & sapientia serpentina, stabo, regnabo, deuincam. Noui firma
 hæc esse prælidia, tamen quæ sunt absque Deo, telis araneorum assimi-
 landa erunt. Hinc quidam:

Vbi Deus deest, murus aranea tela,

Vbi Deus adest, tela aranea murus.

Magis igitur placuit Ioannes Presbyter quondam dominij sui non sper-
 nendus Princeps. Ille vt felici suum floreat progressu regnum, in sym-
 bolum assumpsit imaginem cruci affixi Christi, à cuius lateribus flagella
 duo appendit, vt refert author Gloria mundi. Quasi diceret: Saluus inter
 pericula, si Deus adfuerit; si non, perit castigatus irremediabiliter. Optimè
 intulit aliquis de Christo Deo & eius auxilio.

Christi auxilio vetus ille exstinguitur anguis:

Humana elident spicula missa manu.

Arma vestra nihil aliud offerunt menti, quàm singulare auxilium, domus vestræ à Deo. Crux namque est, quæ tuetur, protegit, adornat, & pretiosam reddit vestram Familiã: nam ipsa Regni Regumq; sigilla utraq; Tiaræ Episcopales & Archiepiscop. Primi principatus Regni, primatuliq; omnis vobis auxiliante Deo concessa sunt. Ex quo liquet, quod in vobis sit virtus omnis inuidiæ Victrix. Linquet & inde in vobis auxiliũ Dei, quod familia vestra in Regno Polonia cæteris familijs superius præest, neq; in alia quam periodum domus hæc declinat sed palmæ ad similitudinẽ eleuatur & efflorescit. Sit igitur vobis crux vestra via sola salutis, qua & prospera mundi tranquillè, & aduersa fortiter perferatis. Sit via salutis, in vitæ progressu & egressu: Nam

Post Cineres est verus honos, est gloria vera.

Quæ datur a strifero in calo iustisq; pijsq;.

CORONÆ ODOR ET DEC VS.

ODorem & decorem Regni Carolus Neapolitan. Rex, & Calabria Princeps, vt *Macar. hom. 47. refert*, hoc symbolo exarauerat. Rupẽ penicillo efformauit scissam ferra, in cuius cacumine posuit crucem, in summitate crucis adfixit rosam. Ad viuum verè odorem & decorem patriæ adumbravit, decus illius sit ex cruce, odor sit ex rosa. Est quidem odor patriæ, & decus ex pace, sed neq; deest odor illi, & decus ex bello: bello enim pax conciliata firmatur, pace bellum præuidetur & Victoria. Est odor, & decus pax, si pacis velamine serpens non fouebitur, est odor & decus bellum, si pace aliter frui aut libertate non conceditur. Vnde lib. 9. Herodotus, vel eius compilator Daneus.

Belgium eris victrix bello, sed pace peribis.

Non licet sub imagine pacis libertatem opprimere, & sub regimine belli pacem tollere. Odor est coronæ & decus, pax & bellum, sed nullus odor decetior & decus præstatius Coronæ, quàm à rosa & cruce, virtute scilicet & religione. Tales vos Illustrissimi & Reuerendissimi armorũ Láda exornatores & protectores. Dedistis Coronæ Regni Polonia decorem, dedistis odorem. Post Klodnicos, Nosouscios, cæterosq; in Castris & in Senatu grauißimos, dat coronæ Regni decorẽ, dat patriæ suauissimum odorẽ, virtutis & religionis primus princeps, primasq; Regni Illustriss. & Reuerendiss. D. Ioannes Lipski, vt meritò quidam Astrologorum ad illius gentilitia reliquerit.

Crux iuncta est soleæ, sole am duo tela tuentur

Hoc Primas Regni Prasul honore micat,

Crux pia corda notat: soleæ vis, robora firma

Securum Te hostis viuere tela dabunt.

Quis dubitat si Lipscij omen responderet illis?

Quem decor eloquij, factaq; corq; probant.

LINEA FAMILIÆ ŁADA.

Łada cui primum concessa fuerant hac arma, qui cum nobilis esset, auctionem ob merita in bellicis actibus accepit. Dispositio armorum commonstrat illū fuisse de armis Pobog, & ut colligitur ex Anonymo, qui Boleslai cum Conrado Masouie Duce concertationes & bella describit, fuit primum cognominatus Pilch, qui postmodum a villa propria ubi Lituanorum Custodias, ut in origine armorum habes prostravit Ładā nuncupatus fuit. Anonymus an. 1248. Iacusius (fortē hunc alij vocant Ianusium) Ładā filius Petri Pilch, quē Boleslaus in Castro Lad, a quo Landenses (Monachi ibi inhabitantes) nominabantur Praefectum ibi instituit. Dicit enim Anonymus: Relicto ibi nobili milite Iacusio Ładā filio Petri Pilch Castellani Cerueń. cum nonnullis militibus. Bielscius in sua historia fol. 173. & Paproc. in Stem. fol. 322. ex Anonymo circa an. 1224. Ponunt Predeslaum Ładā Conradi Ducis Masouie Magistrum militum virum bellicosum. Ianusij Ładā filius Boguslaus ex Borkowna, qui ex Ciotkowuā reliquit item Boguslaum & Valerianum Auenos milites & ambos Magistros Equitum Ducū Kijouień. A Valeriano descendunt multae Familiae Illustriss. DD. Ładiorum praecipue in terra Nurensi a diuersis possessionibus diuersimodē cognominatae, ut Ianuscho haeres in Łady Illustriss. DD. Noskowscij, Kłodniccij, & alij. Boguslaus verō ex Susanna Potrykowska suscepit unicum filium Cristinum Ładā, qui ann. 1017. functus erat officio Legati ad Imperatorem Turcarum. Eius filius Bartholomaeus ex Iaroslai Magiero armorum Rauicz unica filia reliquit duos filios dignos Reipub. ciues, Andreā & Martinum, a quibus posterī descendentes varia item cognomina sortiti sunt, qui tamen semper retinent antiquū suū proclama, ad suū cognomen addentes Ładā. Nam Andreas Ładā, qui fuerat Magister militum Ducis Kijouień in patriam reuersus, accepit in consortium matrimonij Barbarā Skrzynska heredem in Skrzynno in terra Wielunē. cum qua & illa possessio cessit sibi in hereditatem: qua ille contentus sortem suā in Łady resignauit fratri suo Martino, & ab illa possessione cognominatus erat Ładā Skrzynski, & ab eo omnes succedētes posterī ad hac usq; tempora vocantur Ładij Skrzynscij. Ex hac sua consorte Andreas Ładā Skrzynski suscepit filium Ioannem Ładā Skrzynski, heredem in Skrzynno, qui ex Heduigi lectissima matrona Gener. Alberti Straß. reliquit filium Sbigneum & filiam Christinā consortem Gener. Derelai de Bnin. Sbigneus verō accepta coniuge Susanna de Przerab Przerębska, ex ea habuit filium Stanislaum Ładā Skrzynski, heredem in Skrzynno, qui ex Sophia filia Ioan. Zardecki de Drzemica suscepit unicum filium Casparum, qui benedictione Diuina accepta coniuge Dorothea de magna Konskie, filia Gener. Prendoslai e Sámbozkie Koniecki, ex ea habuit quatuor filios, Ioannem, Raphaelē, Suerinum, & Florianum, & duas filias Susannā Stotwinski ac Heduigim Zaluski consortes, quae nulla prole suis maritis relicta decesserunt, Ioannes Ładā

Skrzynski primus filius Caspari spiritualem vitam elegit, in qua tamen non modo Ecclesia sed & Reipub. obsequia suo statui conuenientia promptè reddidit, factus Canonicus Chelmen. in Russia & Sendomirien. ac Praepositus Mielecén. vigilans Pastor, S. R. M. Secretarius, in anno praesenti luacx Tribunalitius Regni deputatus recti tenacissimus. Subscripsit elect. Vladisl. IV. Raphael ex Sophia filia Seuerini Chanuec de Potok herede progenita ex Orłówna in Palat. Lublineń. reliquit unicum filium Michaellem Łáda Skrzynski & quatuor filias, quarum duae in matrimonium nobilissimis maritis sunt collocatae. Ursula primo matrimonio cesserat Samueli Gorzycki, ex qua ille habuit filium Ioan. secundo verò Gotembowski. Isabella Alexand. Bielski, qua verò Teressa & Pudenciana manet innupta. Seuerin. in bello Moschouico cum Demetrio illius gentis Imperatore, strenuus miles, ubi post multa uulneribus sauciatus & ipse captus ibid. in carceribus detentus, & post annum circiter unū in Persiam relegatus. Florianus postquam ex studijs Germaniae & Galliae in quibus in literis ad decorē familiae & obsequia patriae multū profecerat, redijt Crac. in florida aetate decessit, & in Ecclesia S. Francisci sepultus requiescit. Martin. verò praedicti Andrea frater germanus heres in Łázy ab ea hereditate Łazowski nūcupatus ex Kosobucka suscepit fil. Iacobum & Ioseph. Iacobus calebs obiit. Iosephus verò Łáda Łazowski ex cōsorte Wolska progeniuit Martin. qui ex Gomolinska reliquit Ioan. Łáda Łazowski, a quo ex Dabrowska progenitus Mart. qui ex Helisabetha de magna Konskie Predeslai Koniecki filia habuit filiū Ioan. Łáda Łazowski & duas filias Sophiam Dydinski & Helisabeth Saporowski consortes. Ioannes vero ex Złocka suscepit unicum filium Martinum, qui desponsata sibi filia Gen. Alexand. Saporowski in florida aetate uiuere incipit. Sunt etiam alij Łádij in Zakrocimensi districtu, sicut Paproc. in Nido adnotauit, ex quibus unus apud Andr. Fierley Castell. Betzen. in bello Prussico contra Gustauum locū tenens copiarum fuit. Idem Papr. lo. cit. ponit alios Łádios dictos Kosciesisior. Lipsiej, de Lipie & Krzemienice in Palat. Rauen. clari in Repub. clarissimi in Senatu, illustris Familiae armorum Łáda, quae quidem ab origine sui, primum in Ducatu Masouiae fixit ab immemorabili tempore locum & scaem, sed succrescēte ipsius nobilibus actibus, & numero viris aetate, qui semper & in sago & in togā clari & conspicui fuere. Sedem suam simul cum Duce Zemouito fratre germano Cymbarca, Archiducissa Austriae, quae Fridericum Tertium Romanorum Imperatorem genuerat, in terram Palat. Rauen. mutauit, seu verius distinxit. Nam Duci Zemouito, in ann. 1426. terra Rauen. sorte obtigit. Atq. is primus fuit Iacobus, filius Iaroslai, Thesaurarij Ducu Masouiae Patris Cymbarca, & Zemouiti Ducis Rauen. Qui Iarostaus Archiduci Ernesto, in Austria Cymbarcam deduxit. cuius rei fit mentio in relatione Wilhelmi Kurecz, qui ad concludendos tractatus matrimoniales, ab Archidu-

Archiduce fuerat missus in Masouiam. Is Iacobus, villis maiore & minore Krzemienica, quas torrens riuiulus per medium secat, seu verius oppido, ut patet ex Priuilegio super dictā Krzemienica, a Ducibus eidem Iacobo dato, atq; pradio cum Curia Lipie dicto, ubi palatium ex lateritio lapide, per quā commodum extructum cernitur, iure deuolutorio an acquisitorio incertum est, in possessionem suam redactis, haeres de Lipie, & Krzemienica cognominari cepit. Ut clare patet in Originali Priuilegio peruetusto, a Zemouito & Vladislao Ducibus Mazouiae Iacobo supra nominato super oppidū Krzemienica, quod nunc pro villa habetur, & Lipie cum curia & pradio dato, cuius Priuilegij est ut sequitur tenor talis, (quod dicit author) oculis meis vidis in manibus habui, & legi.

In Nomine Domini, Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Zemouitus & Vlad, Dei gratia Duces Masouiae, Russiae, Principes, nec non Terrarum Rauenn. Plocen. Sochacouien. Gostinen. Plouen. Zaukrzen. Domini & haeredes Wisnen & Betzen. Significamus tenore presentium, quibus expedit vniuersis presentibus, & futuri harum notitiam habiturū. Quomodo nos, consideratū ac diligenter inspectū fidelibus seruijs nobis per Nobilem Iacobū de Lipie & Krzemienica vtrāq; heredem impensis, & adhuc Diuina fauente clementia nobis & nostris successoribus, per ipsum, eiusq; legitimos successores, impendendū. Horum intuitu, volentes ipsum nostra prosequi gratia, & fauore, bona ipsius realia, hereditaria in Lipie & Krzemienica, in districtu nostro Rauenn. sita, de iure Polonico, in iure Theutonico quod Culmense dicitur, in omnibus & singulis punctis, clausulis, conditionibus, & articulis vniuersis transferimus, perpetuū, & transmramus presentibus. Omnia iura Polonica per amplius remouentes in eisdem. Verum tamen quod incola seu Cmethones bonorum predictorum, pro huiusmodi iuri ex gratia nostra donatione, de quolibet manso culto & possesso, per octo grossos Pragenses super festum S. Martini Episcopi & Confessoris venerandi, annu singulū, perpetuū temporibus nobis ac nostris successoribus, soluere sint adstricti. Ab istis antiqui iuri Polonici, nostri solutionibus, exactionibus, contributionibus collectu Castorum custodijs, laboribusq; ac ceteris angarijs, ac perangarijs quibuscunq; quocunq; nomine censeantur, sint perpetuū temporibus liberi, immunes, & exempti. Eo dumtaxat excepto, quod dum Diuina dispositione, nostras nuptias, siue filiorum aut filiarum nostrarum, celebrauerimus, aut quod absit nos, aut quempiam ex filijs nostris, captiuitatem incurrere, vel aliquam terram obligatam, aut de nouo vnam, aut plures euenire contigerit, extunc praefati incola seu Cmethones, iuri dictorum bonorum, nobis & nostris successoribus, similem seu aequalem, de quolibet manso culto, & possesso persoluant exactionem; qualem & quantam super alias villas, aequali iure Theutonico locatas duxerimus imponendam. In cuius recompensam, praefatos incolae seu Cmethones, dictorum bonorum ab omnibus nostris iudicijs, omniumq; Iudicum Palatin. Castell. nostrorum, siue officialium eorum eximimus, & penitus liberamus. Ut per eos de cetero non iudicentur, nec citentur, & citati non compareant, pena eos omnimode nulla subsequente; nisi coram sculteto bonorum predictorum, scultetus coram praefato Iacobo, & sui legitimis successoribus, in perpetuum. Insuper praefatum Iacobū, fauore amplius, ampliori ipsum cum legitima ipsius posteritate, ab omnibus Iudicijs, omnium Iudicum Palat. Castell. nostrorum seu officialium eorum, eximimus perpetuū, & liberamus; ut per eos de cetero nec iudicentur, nec citentur, & citati non compareant, pena eos nulla sequente. Nisi coram nostra Ducali presentia, vel hac in absentia nostra de Ducatu nostro, coram Iudice nostro Terrestris Generali, & dum annulo nostro seu Sigillo & litera fuerint signati, & euocati iure Terrestris cuilibet aduersariorum suorum respondebunt. Etsi in aliquibus panu magnis, seu paruis in iudicio nostro manserint, & eas luerint. Nulli eas de nostra, Dominiorum nostrorum, honoratorum, vulgariter Czesnikorum, nisi Iudici, duos grossos, Subiudici vnum, a pana quinquagentali in nostram partem, soluere teneantur. A panu sex marcarum ex Vlestante ipsum Iacob. eiusq; legitimos successores, perpetuū temporibus absoluiamus, & liberamus, praesentium tenore mediante. Damus insuper & donamus praefato Iacobo, eiusq; legitimis successoribus, ut quotiescunq; & quādocunq; Cmethones, seu incola bonorum predictorum, mutuo se occiderint, extunc praefatus Iacob. eiusq; legitimi successores, panā capitis pro se leuare debet, & tollere. Si verō propriū extraneum, aut propriū extraneus incola occiderit, extunc medietatem huius pana Capitalis praefatus Iacobus, eiusq; legitimi successores, pro se tollent, & leuabunt. Damus insuper, & donamus praefato Iacobo, eiusq; legitime posteritati, omnes causas, tam magnas quam paruas criminales &

nales & ciuiles, intra metas bonorum predictorum iudicare, carceres, patibula erigere, excoſsumque,
cunq; & delicta punire licet, vindictā effuſionem ſanguinis, mutilationem membri, aut vltimum iudicium
plicium exigat & depoſcat. In cuius rei teſtimonium ſigillum noſtra Maieſtati, preſentibus eſt appreſ-
ſum, ſigilloq; minori, à tergo cera rubea impreſſo. Actum & datum Rauæ, Sabbatho ante Dominicam
Oculi 1454. preſentibus ibidem Generoſis ac Nobilibus fidelibus noſtris, Maſchalco Golinski de Lang,
Ptočen. Alberto de Badkowiçe Rauē. Succamer, Alberto Chyliński Rauē. & Sochaconie. Capitane.
Nicolao de Chorzarno Subpincerna, Ioanne de Rediſko Iudice, Iacobo de Klobuzno Notario Curie no-
ſtra, per cuius manum preſens Priuilegium eſt ſcriptum. Ratiborio de Wolſſerwo Curie Noſtra Cancil-
lario, qui in preſentia noſtra, habuit in commiſſis ac alijs quam plurimis fide dignis teſtibus.

Preſatus itaq; Iacobus hæres in Lipie & Krzemienicā, habuit filios quatuor,
nimirum Nicolaum actū Presbyterum, qui Eccleſiam in Krzemienicare-
xit, in cuius gratiam Zemouitus, & Vladislaus Duces, eidem Eccleſiæ, vil-
lam Szánogſcia nuncupatam, attribuerunt, & perpetuò donarunt, qua
villa in hæcuſq; tempora, eadem penes Eccleſiam ac Prepoſitum dictæ Ec-
cleſiæ eſt, cuius quidem donationis in archiuo diploma cuiusdem Eccleſiæ ex-
tat. Ioannem, Albertum, & Martinum, prout liquido patet ex authentica
inſcriptione, circa actum diuiſionis. Vbi Iacobus partitur bona ſua, inter fi-
lios in ann. 1469. ſub actū Feria Secunda, infra Octauam Natiuitatis Beatiſ-
ſimæ ac intemeratæ Virginis Mariæ, Rauæ in actis Terreſtr. Poſt Iacobi
mortem, quæ ſubſecuta eſt anno eodem. Martinus ex filiis circa bona præ-
fata remanſit, emptis medietatibus fratrum ſuorū, qui calibem vitam agen-
tes, abſq; prole deceſſerunt. Martinus ducta uxore nobili Margarita Wa-
growska, ſorore germana Ioannis de Wagry, Iudicis Terræ Rauē, habuit fi-
lios Andreā, & Matthiam. Andreas poſt mortem parentis ſui Martini,
partem ſe concernentem fratri Matthiæ vendidit, ipſeq; diu multumq; va-
rijs in expeditionibus, militarem nauauit operam ut clarè patet ex ſcuis
colore vario à fabre adornatis, in quibus nomen & cognomen, dicti Andree
legitur, cum armis proprijs, ſterilis annosus deceſſit. Matthias filius Mar-
tini, frater verò Andree, ex nobili Dorothea Ruſkowska, de Terra Sendo-
mirien. à Sancta Cruce, ſuſcepit filios Petrum, Andreā, Hieronymum, &
Stanislaum. Stanislaus in pueritia deceſſit. Andreas verò & Hieronymus,
venditis ſuis medietatibus fratri ſuo Petro, militia Sacramento obſtricti
obiuere, ſub Sigismundo Primo circa ann. 1518. ut patet ex veteri manu
ſcripto quodam. Petrus ducta uxore nobili Catherina Buialska ex ea ge-
nuit Andreā, quā mortuā, alteram duxit Margaritam Czerwienſka ex
qua ſuſcepit Iacobum & Hieronymum. Hieronymus in pubertate mortuus,
ut patet ex actū Rauæ 1539. certæ commutationis Petri de Lipie & Krze-
miſki Puſko poſt Feſtum S. Ioannis Baptiſtæ. Iacobus rexit primum Eccleſiā
in Legonica, poſtmodum factus Prepoſitus in Krzemienicā. Andreas fi-
lius Petri, frater verò Stanislaui & Iacobi, qui cum Generoſo Vchanſki Ca-
pitan. Chelmen. in Pruſſiam publico in negotio proficiſceretur, diuerterunt
in domum nobilis Rebeliński. Vbi deſponſata ſibi in uxorem Capitaneco filia
dicti Rebeliński nomine Veronica quam genuerat nobilis Nadár zynſka hæ-
res in

res in Nadarzyn de Terra Varſauien. Comitiffa de Stuzew. Andreas autē neptim dicti Rebelinski à filio Iacobo quam genuerat Golynska. Veronica verò qua fuit mater magni illius quondam Iacobi Vchanski Archiep. Gnesnen. & Palatini Belzen. neptis à fratre germano. Is Andreas ex Emerantiana coniuge ſua de Domo Rebelinskich, ſuſcepit filios Franciſcum, & Laurentium, & filias quinque, quarum una in pueritia deceſſit, reliquæ viris Nobilibus elocatae. Ac primum una Dorothea nupſit nobili Sebaſtiano Lubaczyński. Secunda Agnes Nobili Iacobo Goſtkowski. Hedwigis Nobili Pieſciorecki. Vltima nomine Anna Nobili Lipnicki de Terra Sendomirien. Franciſcus filius Andreae, partis genere & indole ſua condignis literarum diſciplinis, ac poſt exterarum nationum peragrationem, breui ob inſignem in literis proſectum, oris ac morū ſuauiſſimam ac omnem decentiam, ab auunculo ſuo Iacobo Vchanski Archiep. Gnesnen. vocatus, Curiae ſuae Cancellarius creatus eſt, ac ſacris initiatus, Canonicatusq; in Metropolitana Eccleſia Gnesnen. deinde Archidiaconatu Lancicien. auctus, multiſq; gratiae & fauoris ſui argumentis, virum de ſe & Eccleſia Dei benè meritum, ſpiritus ad magna gerentem adornatus & cumulat. Poſt cuius mortem ad Regiam ſe contulit, atq; inter Secretarios receptus. Verum oblatam Abbatiam Vitouien. reſpuit, quo ſacto ſtrepitus aulicos pertaſus, vita priuata ac tranquilla, dignitates Eccleſiaſticas poſthabuit, ſacerdotijs atq; curā & onere conſcientiae contentus. Verum & priuatiuam vitam ducendo otium non admiſit. Nam ſupra trigeſies vicibus Iudicem in Tribunalijs Regni ſubſellio egit, munus Adminiſtratoris ſede vacante Archiepiſcopatus Gnesnen. geſſit, aliaq; munia Eccleſiae perquam utilia ac Religioni Catholica obuiuit. Ubique aequi boniq; rationem eſt ſecutus, intrepidèq; ac viriliter eſt tutatus. Quo nomine id eſt aſſecutus, ut ab omnibus vir rectus, prudens, & iuſtus decantaretur & haberetur. In ſolo natiuo ſeu gentilitio, ubi maiorum ſuorū cineres requieſcunt, diruta veteri & carioſa lignea Eccleſia, ex nuro lateritio à fundamētis per amplum Templum erexit & adificauit. dote ſufficienti in alendos ſex Manſionarios ſacerdotes atq; Praepoſitum, alioſq; Eccleſia miniſtros, in Pratorio Caliiſienſi ſumma pecunia collocata, à qua ciues Caliiſien. Cenſum annuum ſoluere & pendere ſunt adſtricti, atq; ſupelleſtili aurea & argentea, aliaq; cultui Diuina ſeruientia largè & liberaliter comparata, turri inſuper præalta ære tecta, ad ornamentum & decorem domus Dei è frontis pſpectu erecta, adornauit & condecorauit. Hic tantus & talis vir, dierum & bonorum operum plenus, maior octogenario obiit. 18. Octobris. 1618. Sepultuſq; eſt cum Patribus ſuis in eadem Eccleſia, ubi ipſius Epitaphium ex marmore diuerſi coloris lapide, extat ad altaris maioris latus dextrū, literis auro exaratis.

D. O. M. ac PIIS MANIBVS.

FRANCISCI LADZIC DE LIPIE LIPSKI

Qui

In Familiarium numerum vna cum fratre Laurentio à Iacobo Vchanski Archiepiſcopo Gnesnenſi, auunculo acceptus, eruditione Domi foriſq; parata,

Primò eiufdem Cancellarius Regiſq; Stephani Secretarius factus, Deinde Sacerdotijs in Gnesnen. Vladilauien. Lancicien. Eccleſia auctus,

Ab Aula

Ad munda iura & commoda Eccleſiae ſe conuertit, & ſexaginta annis in Capitalis, Synodis, Tribunalibus, Comitijs, rei Eccleſiaſticae operam nauauit,

Oblatos

Oblatos Episcopatus & Abbacias repudiavit.
Opes ex proprio Patrimonio partas iuuandis amicis & propinquis,
Reditus Ecclesiasticos
Diuino cultui inprimis huius Ecclesiæ fabricæ & doti impendit.
Demum

Dierum plenus obiit Louicij, die 3. Octobris. M. DC. XVIII. Etatis LXXXI.
Ioannes Lipski Referendarius Regni optimo Patruo poluit.

*Alter filius Andreas nomine Laurentius, Frater verò Francisci, qui unâ cum fratre in studio
literarum iuuenilibus consumptis annis militia deinde nomen dedit sub Sigismundo Au-
gusto, Henrico, Stephano Regibus, vocatus post ab auunculo Archiepiscopo Gnesni. Iaco-
bo Vchanski, virum serium regimini rei æconomica totius Archiepiscopatus admont. Quo
tempore mater eius Emerantiana consors Andrea de Lipie hæredis Louicij est mortua, atq;
in Ecclesia S. Spiritus Parochiali sepulta. Funus Archiepiscop. est prosecutus ferturq; mira
deuotionis & sanctimonia fuisse feminâ, quam obrem eam multi præcipue vero Archiep. non
tam indulgens sanguini maiorem in modum obseruabat. Demum mortuo Archiepisc. Laurent.
domu reuersus, animum ad statum conjugale conuertit, atq; in Domo peructusta, de magna
& parua Kolacin Plichtow filiam nomine Annam desponsat & iungit sibi uxorem nobili
Alberti, Plichta sororẽ, aut Constat. Patruelẽ Pal. Mazouia, & Valent. Castell. Raven. Mar-
schalci Sereniss. Ioan. Alberti Principis Polen. & Suecia, S. R. E. Cardinalis ac Episc. Crac.
publica n. bilominus negotia haud neglexit, in Comitij Generalibus Nuncius, in Tribunali
Regni Deputatus. Iudex sæpius conspiciebatur Quo autore in Comitij Generalibus Reg.
Coronationis D. Sigismundi III. Succamerar. Raven. deinceps vacaturus electioni libera
nob. lium cessit. Vir fuit placido & ameno ingenio, prudentia, rerum experientia singulari,
ac bonitate erga omnes pollens, ut vulgo ob bonitatem ipsius charissimus, ab amicis appella-
retur, cum & ipse amicos compellendi hoc vocabulo sæpissimẽ, imò semper ueretur, idẽ
omnium fauorem & studium affecutus, quos. Etum est, ut eum primò Subiudicem, deinde
Iudicem Terra Raven. concordati suffragio sibi elegerint, eamq; dignitatem ad extrema vita
tempora tenuit. licet altiores non raro deferebantur ex eo, quod causas non tam iudicabat,
quam componebat, ut insimul & controuersias & animos auersantes pacificaret, ac in vñ
redigeret. Ratus animis plus, quam causis, eorumq; controuersis debere iudicem mederi,
quam pietatem studiumq; virtutis, iustus Dominus, qui iustitias hominum se iudicaturum
minatur, larga benedictione relargitus, & remuneratus est; qui sic benedicti hominibus i-
mentibq; eũ, ut & videant filios in circuitu mensæ suæ, & filios filiorũ suorũ. suscepit fil. exa-
dẽ Anna Plichtciana 9 & filias 5. Tres in matrimoniũ elocata, vna Monasticam vitam pro-
fessa, vltima in pueritia fati decessit. Et prima barum nomine Anna nupsit nobili Stamisl.
Krosnenski Gladifer. Raven. altera nomine Elizabeth nobili Samueli Klenienski de Terra
Varsauien. & tertia nobili Samueli Kurnoch Iudici Terra Raven. nomine Iustina. Tandem
dieru plenus obiit in Lipie die VII. Mensis Augusti Anno Vñi. M. DC. XVI. Requisit in
sepulchro gentilitio. Cui Epitaphium tale filij ad sin. strum latus Altaris maioris posuere.*

D. O. M. ac M E M O R I Æ.

Laurentij Ladzic de Lipie Lipski Iudicis Terræ Raucnsis?
vnici huius Ecclesiæ Patroni.

Viri è clarâ & vetustâ soleatæ gentis prosapia orti, in Deum pij, cum vicinis
pacati, erga omnes officiosi.

Qui demum

Susceptis ex Generosâ Anna Plichtciana nouem filijs, & filiabus quinque
maior Septuagenario cessit è vitâ:

Cui

Superstites filij, tribus antea vita functis Laurentio in pueritia, Arnolpho & Da-
dzibogio

dzibogio in bello. Franciscus Fælix Castel. Sochaceuién. Matthias Tribunus Rauén.
Ioannes Referendarius Regni, Gaspar Vexillifer Sochaceuién. Samuel Serenissimi
Alexandri Poloniæ & Sueciæ Principis Cameræ Præfekt. Philippus Płocén. & Lan-
cicién. Canonic, Secret. Regius hoc pietatis monumentum poluère.

Anno Domini M. DC. XXXIV.

I. Filius Laurentij nomine Franciscus primogenitus, qui literarum cursu peracto ad Reipub.
negotia animum adiecit, breuig, id affectus est, ut Nobilitas vniuersa pronis in eum studijs
ardua quag, conijceret, quæ obicntu d'fficitia alijs impossibilia fuère. Vnde frequens in fo-
ro, in Comitjs, in Conuentionibus, Tribunalibus ac alijs munjs publicis visus est. Felix
qui vicinos coniungeret, dissidentes sociaret, inimicos reconciliaret, odia componeret, iras
deponeret, in foro grauis domi, hospitalis ubig, comis, modestus ac perhumatus. Quo no-
mine tantum fauorem, amoremq, apud omnes affectus, ut eum absentem in Succamerar.
Terra Sochaceuién. (nam crux paucis ante Electionem diebus in venatione lapsu equi fre-
gerat) concordia & unanimi voce elegerint, deposcerentq,. Assumptus post hac in Senato-
rium ordinem à Sigismundo III. suscepto Castellanatu Sochaceuién à Vladislao IV. Rauensi
ornatus, superato atatis sua anno 59. obiit 1643. Sepultusq, est cum Patribus suis in Eccl'e-
sia Krzemienecén. Relictis duobus filijs, filiabus verò tribus primi matrimonij ex nobili
Hedwig Brochow'ska sorore germana Casell. & Succamer. Zakrocimén. quam genuerat
Firleiwona, secundi vero matrimonij duabus filiabus ex nobili Catherina Ursula Dulska,
quæ genuerat Pretficonwa. Primus filius Francisci primi matrimonij ex nobili Brochow-
ska progenitus nomine Ioannes Albertus Vexillifer Terra Sochaceuién. ac Inowłodicén. Ca-
pitán, in matrimonio habens nobilem Maximilianam filiam Maximil. Comitis de Tenczyn
Ossolinski Thesaurarij Curia Regni Biecen. Marieburgen. & c Capit. Christophori verò Pa-
lat. Sendomirién ac Georgij Supr. Reg. Cancell. ex fratre Neptim. Alter verò filius nomine
Constantin. Francisci sacris initiatus Canonic. in Ecclesia Metropol. Gnesnén ac Lancicién.
& Vielunén. in exteris nationibus honestissimis studijs operam nauans. Ex filiabus autem
Francisci primi matrimonij, altera quidem in Canobio Płocén. Ord. Pramonstraten. San-
ctimonialis facta, altera nobili Miketatenw'ski de Terra Sochaceuién. nupsit, & tertia virgo
fatis erepta. Secundi matrimonij ex nobili Dulska filia Francisci impubes Iohannam &
Gertrudam. 2. Filius Laurentij nomine Matthias Tribunus Terra Rauén. vitam calibem
agens qui in Calissien. Collegio iuuenilibus annis in literarũ studio consumptis bene meren-
do de Deo, Rege, & Patria, militandi occasionem accepit, in consuetu ad fluum um Dzieza
in Valachia seu in Moldauia Duce Potocio bellicosissimo viro, exercitũ Polono à Turcis prosti-
gato, & in sugam conuerso, saucius multis vulneribus, traiecto flumine domum remeauit.
Altero fratre Arnolde in acie caso orbus, nec propterea intermisit militiam interfuit naq,
expeditioni ad Orininum, Cecoriam, Chocimur, ubig, militaris fortitudinis præclarum
edidit specimen. Sed & negotia publica tractare quinit, à sago ad togam remeando, suprag,
de viginti annis publicæ utilitati commodam & necessariam, tam in Comitjs Generalibus
Regni Nuncijs, quàm in Tribunali Regni Marschalci munus sepius sustinendo operã naua-
uit. Vitam ab omni cura semotam etate ingrauescente degit. Scitè admodum illud Caroli
V. sibi dictum censuit, inter vitæ & mortis negotia oportet spatium intercedere. 3. Lauren-
tij filius nomine Ioannes Archiepiscop. Gnesnén. Primas & princepsq, Primus Regni, qualis
& quantus fuerit gessi magistratus, Legationes ad Principes externos, ac deniq, suprema in
Regno hoc dignitas argumento sunt. Nam breui ob sagacitatem ingenij ac indolis bonita-
tem, cursu feliciter summa cum laude, seu verius admiratione literarum absoluto, exterijq,
nationibus Australibus perlustratis, vix domum reuersus prapropere à magno viro Kryski
Supr. Reg. Cancell. eius consanguineo in Regiam vocatus. Cancell. Reg. unicã virtutis ac do-
ctrina palæstram rexisse iussus, quàm summã cū laude, voto & emolumento publico ac glo-
ria gentis, quæ in ubig, terrarum ubi eius felix, & aurea penna ob stylo puritatē & elegan-
tiam perueganit, restituit ac cumulauit, vno de viginti annis administravit ipsum Latini non

raro demiratum, seu verius supremus humanarum diuinarumq; in terris arbiter verū, fuisset sub tam inclementi climate sedē latius persuasisset. Quo factum ut & gentem conspiceretur, & personam ex stylo cognita, & à se adamata oraculo Pontificio (nempe affirmare solitum fama constans est, non aliunde literas Romam mitti, quam à Rege mitterentur Polonia quarū utiq; scriptor hic Ioann. fuit) ac alijs sua gratia atq; beneuolentia argumentis prosequeretur & complecteretur: quod in Bullarum expeditione, pro Episcopo Culmen. & Pomesania per viam sacretā testatum est. Itaq; ex Regente Cancellarioq; Regina Constantia ac Regni Referend. Episcopo Culmen. & Pomesania renunciatus atq; ab eodem primū Ratisbonam pro pacificando orbe Christiano, quod ob tarditatē Romane expeditionis pro Culmen. Episcopo non sustinuit, postmodū Vienn. Orator pro exposcendo in sociam Thorici & Sceptri Sereniss. Caciliam Renatam ab eodem Vladisl. Rege destinatur, & mittitur, quā prudentia, quā dexteritate, felicitate & virtute hoc munus obinuerit, utriusq; Maiestati fauor, quo alter ipsum Comitatu cum usu Corona Regalis, unaq; domum ipsius totam, suprema alter dignitate in Regno delata prosecuti sunt, declarat. Fuit hic vir admirabili oris sanitate, summa eruditione, ingenio sagaci eod; miti & permodesto, iudicio graui & maturo, ut si in Deorum catu, Mercurius pro Ioue ut ille coram Casare & Regina Cacilia Renata pro Rege (quanquam aliter nunquam) non alio modo, stylo neq; lingua quam Ioannis Lipski loqueretur, ut haud immeritò Principum delicia humaniue generis spes vulgo & crederetur & haberetur. Vladislao IV. filium primogenitum Sigismundum Casimirum sacro fonte tinxit. Verum tanta virtutis virum cui iam orbis Sarmaticus plusquam contulit dare nequiuisset, exacto atatis sua anno 52. calum repetijt. Obijt Lykonicis in Palatio quod ipse magnis impensis, comoditati sua suorumq; successorū & salubriori tranquillioriq; post publicos ac urbanos strepitus secessui extruxit, atq; iconibus Archiepiscoporum ex authenticis antiquitatum monumentis fideliter & accuratè collectis exornauit, die 13. Mensis Maij, M. DC. XLI. sanctè moritur, sepultus in Capella Louicicē. quam ipse adificari sibi in honorem SS. Sacramenti magnificè curauit, amplaq; fundatione dotauit, ut melius patet ex eius testamento quod hic inferere multum reputaui.

I E S V S M A R I A

EGO Ioannes de Lipie Lipski, Dei gratia Archiepiscopus Gnesnensis, Legatus Natus, R. P. Primas Primusq; Princeps. Ita mecum semper cogitaui humanum esse mori, Christianum verò cogitare, ne inopinatò & aeternum mori contingat quin viuendo sæpè mori ut moriendo aeternū viuere liceat. Utinam ego quoq; ita vixissem, sed heu vixi tanquam non moriturus eo minus mortis memor, quò magis aeternæ reus, eo magis præsentī etiam indignus quo minus aeternam meritis; vana vel reliquum, quod superest vitæ, cautiùs & sanctiùs viuam. Caterum licet daretur plus viuere, quam adhuc vixi, actæ tamen vitæ piacula, expiare nō possem vllæ vitæ sequentis innocentia; nisi Christi vitæ & passionis meritis, quibus etiam si statim vitā dilcedendum foret, tot tantaq; scelera mea expiatum iri confido. Eius præsertim ope quæ non erubescit refugium dici peccatorum, quamq; ego nullo meo dignus sum appellare nisi quo maximè indignus sum, nempe quia omnium maximus peccator sum. Refugium peccatorum ora pro me & in hora mortis meæ adiuua me neq; me mori aeterna morte patiāre, quamuis vel hoc ipso gratiā Tua indignum, quod cum me peccatorem te peccatorum Refugium scirem, nunquam ad Te confugi, quin misero statim transfugio, per noua peccata à te disciscerem, quin & clementia Tua abuterer, ut quæ mihi peccandi timorem minueret, cum incutere potius, & fiduciam veniæ pœnitenti, non ausum peccandi ingerere debuisset. Hac clementiæ Tuæ fiducia viuens in posterum, moriensq; rectius uti cupio, & moriturus, in manus filij Tui, Tuasq; purissimas, spiritum meum commendo, impurissimum quidem, sed puritate tua eluendum. Supplex etiam in hac necessitate inuoco Diuos Patronos meos & præsertim S. Angelum Custodem meum, cuius tutelarem præ-

tiam meam, o quantis dehonestauī sceleribus. SS. Ioannem Baptistam & Euangelistam quorum nihil in me nisi nomen fuit, SS. Iosephum, Ioachimū & Annam, SS. Sigismundum, Carolum, Ignatium, Dominicum, Franciscū Xauerium, B. Stanislaum Kostka. Inprimis verò S. Adalbertum, cui indignus successi, nihilq; eius in me prætereā noui recognosco. SS. Stanislaum, Casimirum, Barbaram, Catherinam, Theresiam alioq; Cælices omnes. Porro has supremas vltimæ voluntatis meæ tabulas in omnem euentū & incertæ mortis casum & præsertim graui modo tertianā correptus omni meliori formā modo & stylo quo melius potest & debet condens.

Inprimis profiteor, & coram Deo, superis, & hominibus testor, me prout natus sum, & vixi in fidē vera Orthodoxā Catholicā Romanā, ita in illā & pro illa mori velle, nec viuere nisi ad spatium pænitentiae, lubēs etiam vitæ anterioris annos perditos, in me multari, cupiens ei⁹ iacturā, quā viuere Dei beneficio & naturæ adhuc possem. Verum ego & vitam & mortem ei, à quo vtrāque pendent, resigno. In præsentia verò vltimam voluntatem meam in vim testamenti, siue Codicillorum, vel alio quouis titulo, quo maximè valida esse queat declaro.

Inprimis vbi vitā excessero, mille florenos pro sacrificijs placandum mihi Diuinū Numen exposco, in Sacerdotum eleemosynam dari, humari verò in Ecclesia Collegiata Louiciē. volo, quæ in Patrio meo Pallatinatu & solo sita est. Deponi interrim in capella Illustriss. Prædecessoris & Aui mei potero, dum noua pro me capella extruatur, quam in fabricam viginti millia florenorum assigno, vel prout DD. Executoribus meis visum fuerit, non inelegans enim opus cuperem fieri, maximè verò idoneus locus eius fabricandæ esset è diametro nouæ Capellæ Illustriss. Antecessoris mei Węzyk, sic enim magnum Ecclesiæ ornamentum accederet. Assigno item pro dote seu fundatione triginta millia floren. in censum reemptionalem collocandos pro alendis & sustentandis octo Sacerdotibus, cuilibet florenos ex censu 200. reliquum in cerā, vinum, sarta recta, paramenta, & alios sumptus erogandum.

Officia sint Sacerdotum die Dominico *Rorate* decantabunt solenniter cum Prosa, *Mittit ad Virginem*, cum Organario. Feria 2. Missa item *Rorate*, vt supra. Fer. 3. Missa item de S. Ioanne Euangelista. Fer. 4. *Rorate*, vt supra. Fer. 5. Missa de SS. Sacramento *Cibavit*, quo die quoq; Processio cum SS. Sacramento per Ecclesiam seu Cæmeterium, secundum exigentiam temporis. Fer. 6. *Requiem*, pro Ioanne Antistite. Sab. de immaculata Conceptione B.M.V. Ibidem Cimborium locabitur, pro quo fabricando, lego floren. sex millia. Pro anniuersario quater in anno, per DD. Prælatos & Canonicos in eadem Capella decantando, lego floren. duo millia, insuper duo item millia floren. lego in censum annuum locanda, distribuendum inter DD. Prælatos & Canonicos, qui Processioni cum SS. Sacramento interfuerint. Vt Præpositus Krzemenecen. in Lipie in quantum ex Familia Lipsiana Ładziciana fuerit, habeat locum in Capitulo, & Stalo, & Choro, DD. Executoribus meis relinquo statuendum. Qui quidem Vicarios præsentabit ad dictam Capellam, eo vero negligente, ius præsentandi deuoluetur ad Capitulum Łouiciē. Idem Capellani seu Sacerdotes debent Processionibus interesse cum alio Clero. Habitationem pro ipsis DD. Executores procurabunt in area fabricæ seu lapideæ meæ. Quam etiam lapideam meam lego Præposito Krzemenecen. ita vt ex ea prouentus Sacerdotes Capellæ percipiant. Ad Capellam Vchanianam lego mille floren. Lego deinde pro anniuersarijs ad Ecclesiam Craçouien. Cathedr. 1000. floren. Plocen. 1000. floren. Vladisl. 500. floren. Łancicien. 500. floren. Sendomirien. 1000. floren. Kruśuiczen. 500. floren. Ecclesiæ Krzemenecen. florenos decem millia. Cæterum, quod sponsæ meæ charissimæ nil dignum legare possum, æqui boniq; Capitulum consulat, lego tamen ex proprio sine præiudicio Successoris, ideoq; laudabile. Primum pro exornando SS. Sepulchro Diui Adalberti Patroni mei, floren. 15. millia, petens à DD. Executoribus, vt marmoream aliquam molem, partim aream extrui affabrè faciant. Lego deinde eidem sponsæ meæ pro anniuersario duo millia florenorum. In Capella mea Łouiciē. poterit poni aliquod decens. Epitaphium, non mei sed eius honoris, qui de stercore erigit pauperes. Nolim habere sumptuosam funeralem pompam, decentem tamen, habito respectu non meæ peccatrici & indignissimæ personæ, sed Primatialis dignitatis. Pro amplianda & augenda dote, seu fundatione Præposituræ Krzemenecen. vbi antiquum est maiorum meorum & gentilitium inonumentum cum iure patronatus septem millia floren. lego,

à qua summa census annuus soluatür, ac censum prædictum insimul cum Calissiensis coniunctam, in Mansionarios Ecclesiæ Krzemenecen. conuerti, & Organarium, scholam volo. Eidem Ecclesiæ pro rebus magis necessarijs mille florenos lego, tum etiam pro fundatione hic & Romæ procuranda, cuperem autem vt Infultus sit Præpositus. Pro erigendo Seminario pro decem personis Ranz lego viginti quinq; millia floren. in Collegio PP. Societatis IESV, operam studijs daturis, sed prius iurent se non nisi Parochialibus Ecclesijs, vel curæ animarum mancipandos fore.

Quæ omnia Adm. R. D. Fr. meus Scholasticus Gnesnen. curæ habebit. Pro Confraternitate Misericordiæ Varšauien. ad manus R. Patris Præpositi Domus professæ Soc. IESV floren. mille, etiam alios mille floren. inter personas mendicare erubescerentes distribuendos, Pro perficiendo muro circa Monasterium Vachocen. florenos mille, pro parametis ad Ecclesiam Parochialem Vachocen. floren. 500. Pro hospitali Vachocen. floren. 500. Pro supplenda fundatione Lampadis in Capella Diui Ioannis Varšauien. mille floren. Ad effigiem B. M. V. apud Sanctum Martinum florenos 200. Inter propinquos egentiores distribui volo quinq; millia floren. maximè verò in educationem filiarum. Stanisław Kurski fido ac diligenti Cameræ meæ familiari, qui mihi sano & ægro rara sedulitate seruiuit mille floren. lego cumq; de meliori nota Adm. R. D. Fratri meo commendo, de rebus meis, & supellectili Camerali ipsi potiore partem dari cupio. Antiquiores item famulos meos cōtentari, iuxta arbitrium DD. Executorum volo, habita ratione seruitorum cuiuscunque. Hospitali Choden. octo millia floren. in censum annum elocanda assigno cum approbatione & noua fundatione Illustriss. D. Loci ordinarij. Inter subditos egentiores Episcopatus Culmen. duo millia floren. distribui volo, PP. Soc. Collegij Thorunen. vt fidei meis in illo Episcopatu cooperantibus tria millia floren. lego. Subditis Archiepiscopatus mei omnia debita remitti volo. Amicis meis veteribus aliquid in pignus memoriæ & amoris mei donari volo, sicut Magnifico D. Zadorski Pincernæ Regni & D. Iacobo Max. Fredro Regenti Cancellariæ Regni, per decem nummos aureos seu vnum centum vngaricis constantem assigno: Dno. Georgio Mulico S. R. M. centum aureos item assigno. Inter duos Fratres meos Abacum habita ætatis & dignitatis ratione distribui volo. Nepoti meo D. Vexillifero Sochaceuien. cultrum cum theca, auro & lapidibus pretiosis ornatum, ac item sex equos lego. Cæterum prudentiæ, dexteritati ac pietati DD. Executorum relinquo quos in Nomine Dni. omni meliori formâ & iure constituo. Videlicet Illustriss. D. Georgium de Teczyn Ossolinski Vicecancel. Regni perunicè mihi dilectum, cuius pietatem, zelum & eximias rarissq; hoc sæculo corrupto virtutes semper adamaui, cui scipsum aureum lapidibus pretiosis ornatum, in pignus amoris donari volo, quamuis hoc exile munus sit pro tam sublimi persona. R. D. Alexandrum Trzebienski Referendarium Regni quem vt fratrem & magnarum virtutum & constantis in me studij merito dilexi, cui habitum episcopalem cum Rocheta atq; annulo omniū maximum dono. Illustr. & Adm. RR. DD. Simonem Kolucki Præpositum Gnesnen. fratrem meum charissimum, cui assigno decem nummos aureos, quilibet decem vngaricis constans. Philippum Lipski Scholasticum Gnesnen. fratrem meum, quem omnium rerum mearum ultra legata residuarum hæredem constituosita vt proprietati & dispositioni ipsius liberæ & absolute seruiant, & ab alijs DD. Executoribus ei tradantur, nec à quopiam ea in parte impediatur. D. Alexandrum Nieborowski Canonicum Gnesnen. cui idem quod & D. Præposito Gnesnen. assigno. D. Gasparum Trzemeski Thesaurarium meum, vt fidum ministrum, cui etiam idem quod D. Nieborowski. Quos omnes & singulos rogo & per viscera Misericordiæ Dei obtestor, vt hanc supremam voluntatem meam sedulo ac diligenter exequantur. Peto item vt S. R. M. Domino meo Clementissimo vltimum valedicant, similiter & Sereniss. Regina idem supremum officium exhibeant. Atq; hanc esse veram vltimæ voluntatis meæ, & realem testamentariam dispositionem quæ æger quidem corpore, sed sanus mente manu mea propria cōscripsi & subscripsi, declaro omni meliori formâ vere ac stylo, reseruando mihi eius corrigendæ potestatem, si Deo volente superuixerò. & cassando omnia mea anteriora testaments, scriptum per me Łyskouijs die 5. Maj. A. D. 1641.

Ioannes Lipski Archiepiscopus Gnesnensis m. p. p.

4. Laurentij filius Arnoldus nomine, hic post peractam in expugnatione Arcis Smolensianæ sub Sigismundo III. Rege nauatam operam, sub vexillis Regijs in Valachia seu Moldauia ad fluuium Dniezsa Duce Potocio occubuit. 5. filius Laurentij nomine Gaspar, qui literarum studio in Collegio PP. Soc. Pultonia peracto. pubes militiæ nomē dedit castris, secutus maiorū suorum vitam capeffendo Hic quantū ex fortitudine militari inclauit, Cecoria testatur. Nam Turcas nostris in munitione ex carris pedem referentibus, vndiq; irrucens, quasi ad certamen prouocare singulare redebantur. Vni obuiam factus, bastā transfixum, ac pendu-

Iam castris intulit, Ducibusq; praefextauit, quo facto miles & animus & vires resumpsit, & a tactibunda incurfione repressus hostis; eandem viri huius fortitudinem referre pariter valent loca in Prussia, eade hostium nobilitata. Post nauatam demum compluribus annis in castris operam, domum reuersus, animum ad statum coniugalem conuertit, quo tempore Sobieskien. Vexilliferatu, deinde Castellano eiusdem Terrae, post Rauen. auctus est. Ex nobili Zophia Krysztorska genuit filios tres, Stanislaum, Ioannem, & Olbrachtum, eorundem & filias, Annam videlicet, quae nobili, & egregio viro Ioanni Zatuski, filio Pincernae Terrae Rauen. est desponsata. Casberinam & Zophiam, Vir prudentia Senatoria ornatu, pietate in Deum, zelo erga Religionem Catholicam Romanam, pacato in omnes ingenio pollens, paucis ab hinc annis summa cum laude atq; Ecclesiae & Reipub. commodo, Iudiciorum Tribunalitioru, unicum libertatum & praerogatiuarum Ecclesiasticarum ac Reipub. sustinens regimen. 6. Laurentij filius nomine Laurentius hic pueritiae annis nondum excedens, vitam morte commutauit. 7. Samuel nomine Laurentij supradicti filius, domi eleganti eruditione parit, Gallia, Italia, Germania, Anglia, Belgioq; perlustrato in Regiam Curiam, postquam domum reuersus est se contulit. Primum a Sigismundo III. filiorum secundi Maximilianij, suorum Camera admotus, magno cum solatio Regiae Domus atq; emolumento, quod. vberissimum sane prouenire solet ex familiari obsequio viri pij modesti & prudentis. Post mortem Sigismundi III. atq; Reginae Constantiae, cum Sereniss. Alexandro Principe iterum Germaniam atq; Italiam perlustrauit. Quo satis erepto Sereniss. Carolus Ferdinandus tanquam suum reputans eidem curam & regimen Domus suae Regiae commisit, aucto ipsum Capitaneatu Zywiezensi, multipliciaq; sua beneuolentia Regia in eum quotidie conferendo beneficia. 8. Laurentij filius nomine, Philippus, qui absoluto literarum cursu, Italiam peragrat, post triennal. in Curia Romana missionem, sacerdos actu Presbyter domum remeauit, a Vlad. II. inter secretarios adscitus, a quo primum Canoniatu Sandomirien. & Schola. Ieria Gnesnen. deinde Vachocen. Abbatia auctus, vir ad magna gerens spiritus, cui suffragatur pietas, eruditio, praestans rerum magnarum studium ac vita morumq; integritas, hunc similitum fratri Ioanni natura reddidit, quem non minus sanguine quam virtute, non minus moribus, quam a vultu referat. 9. Nominis Dadzibogius Laurentij ultimus filius, ubi eos aetatis suae annos attigit, quos Sacramentum militiae exigit, vestigijs maioru suorum imitandum, illorumq; partam virtute ac fortitudine gloriam, & nomen sere posteritati memorandum, non solum imitandum sed & emulandum sibi censuit proposuitq;. Castra seu domus suae gloriosam palestram est secutus: verum Duce Chmielecio acriter cum Tartaris dimic. us, occubuit die 17. Februarij. 1629.

Tenor Priuilegij super Comitatum Sacri Romani Imperij, Dominorum de Lipie, prout sequitur talis.

FERDINANDVS TERTIVS

Diuina fauente clementia, electus Romanorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Sclauoniae Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Brabantiae, Styriae, Carinthiae, Carniolae &c. Marchio Morauiae, Dux Lucemburg. ac Superioris ac inferioris Silesiae, Wirtembergae & Tecke, Princeps Sueviae, Comes Habsburgi, Tyrolis, Ferretis, Kiburgi & Goritiae, Landgrafius Alsatie, Marchio Sacri Romani Imperij, Burgouiae, ac Superioris & inferioris Lusatie Dominus, Marchiae Sclauonicae, Portus Naonis & Salinarum, &c.

Reuerendo sincere Nobis dilecto Ioanni Lipski de Lipie, Episcopo Culmensi & Poloniae, Serenissimi Vladislai Quarti, Poloniae ac Sueciae Regis Consobrini nostri charissimi, Magno ad Nos destinato Legato, Gratiam nostram Casaream, & omne bonum.

QUum Nos ad Caesareae dignitatis fastigium, non nostris meritis, sed Dei Opt. Max. fauore & clementia euecti simus, par est vt in ea omnia, quae ad illustrandam huiusmodi dignitatem spectant diligenter totis viribus enitmur. Hoc autem alia ratione haud commodius fieri arbitramur, quam si nobiles & antiquas familias maioribus & dignioribus honorum titulis decoremus, praecipue illos, quorum erga Nos & Sacrum Romanum Imperium fides & officia Nobis commendantur. Cum igitur Tu Ioannes Lipski de Lipie fratresq; tui germani Franciscus nimirum Castell. Sochaceuien. Senator Regni Poloniae, Matthias Georgius Tribunus Terrae Rauen. Gasparus Sigismundus Vexillifer terrae Sochaceuien. & Sereniss. Poloniae ac Sueciae Regis Aulicus, Philippus Plocen. Lancicien. & Sendomirien. Canonicus, ac eiusdem Sereniss. Regis Secretarius. Samuel Sac. quondam Caesar. M. Ferdinandi II. Dñi. Parentis ac Praedecessoris Nostri Colendiss. nec non dicti Serenissimi Regis Poloniae Camerarius, ac Praefectus Camerae Sereniss. Principis Caroli Ferdinandi clara eo vetusta familia è genere soleata Ladiciorum, publicis priuatisq; splendoribus conspicua oriundi sitis, vnde complures viri praestantes prodierint, qui valem saepe ac fidelem tam inclytæ Reipub. Poloniae, quam communi Orbi Christiano, tum in primis quoq; Praedecessoribus nostris Romanorum Imperatoribus & Regibus gloriosissimae memoriae, ipsiq; S.R. Imper. nec non August. quoq; Domui nostrae Austriacae operam nauarunt. Quos inter, vt plurimos alios taceamus, Iaroslavus de Lipie Atavus Tuus Supremus Thesaur. Zemoviti Ducis Mazouiae Parentis Sereniss. olim Cymbarcæ uxoris Sereniss. quondam Ernesti Ducis Austriae, Matris verò Friderici Tertij Imperatoris in contractu matrimonij inter dictos coniuges conciliando, praecleara cum laude fidei & industriae suae se impenderit, filiumq; suum Andream cum praedicta Serenissima Cymbarca in Germaniam miserit, qui ibidem in eiusdem obsequijs decesserit. Tuq; deinde praed. Ioannes de Lipie, apud Sereniss. quondam Constantiam Reginam Poloniae amitam Nostram charissimam, complures annos Cancellarij munus ita gesseris, vt in tua fide omnia Regiae Domus suae negotia publica & arcana deposuerit, ac modo etiam praesens munus Magni Legati Sereniss. Regis Poloniae singulari tua cum laude apud Nos obeas. Hinc sanè & quia minime dubitamus, quin tu idem dictiq; fratres tui in eodem bene de nobis & Sac. Rom. Imperio Augusta; Domo nostra Austriaca, merendi studio in posterum etiam perseueraturi, Vestriq; descendentes maiora in dies laudum exempla, quae imitentur paraturi relicturiq; sitis. Dignum sanè arbitrati sumus, vt te supraq; dictos fratres tuos germanos Caesareae nostrae gratiae monumento aliquo eiusmodi quod vobis totiq; posteritati vestrae perpetuo ornamento sit condecoremus. Quamobrem animo bene deliberato, & ex certa nostra scientia sano quoque Nostrorum & Sacri Imperij, Principum, Comitum, Procerum, Baronum, Nobilium, & Fidelium dilectorum accedente consilio, mora planè proprio ex plenitudine auctoritatis nostrae Imperialis Tibi praefato Ioanni Lipski de Lipie, nec non dictis fratribus tuis germanis hanc singulare gratiam impertiti sumus, Teq; ac eosdem fratres tuos germanos, nec non omnes eorundem filios posteros, & descendentes legitimos tam virilis quam feminini sex⁹ iam natos, & aeterna serie nascituros in perpetuum Sacri Romani Imperij Comites creauimus, fecimus, & creximus, & Comitatus titulo & honore tenore praesentium insignimus, nobilitamus, creamus, facimus, origimus, & attollimus, ita vt Tu dictiq; fratres tui germani, eorundemq; legitimi liberi & descendentes, se ex

huic & perpetuis deinceps temporibus Sacri Romani Imperij Comites titulo ac nomine scribere, nominare, & ab vniuersis nominari ac reputari debeant, omnibusq; & singulis honoribus, dignitatibus, prerogatiuis, priuilegijs, gratijs, ac iuribus in iudicio & extra, spiritualibus & temporalibus, statibus & causis, ac alias vbiq; in omnibus locis gaudere, vti, ac frui debeant, & possint; quibus ceteri nostro & Sacri Romani Imperij, à quatuor vel pluribus annis Comites nati vtuntur, fruuntur, & gaudent iure vel de consuetudine omni impedimento cessante. Et quo illustris & quidem in oculis hominum incurratali, quod Nostræ huius in Vos gratiæ & beneficentiæ Cæsar, extet monumentum, ius & potestatem Vobis conferimus super scuto armorum vestrorum gentilitiorum Coronam Regiam gestandi, eodem vti, motu proprio & autoritate præfati tamen Sereniss. Regis & Regni Poloniae iuribus ac superioritatibus semper illæsis & saluis. Mandantes propterea vniuersis ac singulis Electoribus, alijsq; Sacri Imperij Principibus, tam Ecclesiasticis, quàm Sæcularibus, Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Nobilibus, Clientibus, Capitaneis, Vicedominis, Præfectis, Castellanis, Procuratoribus, Officialibus, Quæstoribus, Ciuium Magistris, Iudicibus, Consulis, Regum Heroaldis, Caduceatoribus, Ciuibus, Communitatibus, & denique omnibus nostris & Sacri Imperij subditis, ac Fidelibus dilectis, & alijs ad quoscunque spectat, cuiuscunque status, gradus, dignitatis, præeminentiæ, & conditionis fuerint, vt Te præfatum Ioannem Lipski de Lipie dictosq; fratres tuos germanos vnâ cum filijs & filiabus, omnesq; eorum liberos, & descendentes in infinitum, perpetuis futuris temporibus Sacri Romani Imperij Comites nominent, Vosq; dictis Priuilegijs, iuribus, honoribus, dignitatibus, libertatibus, gratijs ac indultis, liberet, & frui permittant, nec aliquo pacto in eo impedian, in quantum gratiam Nostram Cæsaream charam habeant, ac præter indignationem Nostrâ grauissimâ penam centum marcarum auri puri maluerint euitare. Quarum medietatem fisco seuario nostro, reliquam verò partem iniuriam passi, vel passorum vsibus decernimus applicandam. Harum testimonio literarum manu Nostrâ subscriptarum & sigillo Nostri Cæsarei appensione munitarum. Datum in Ciuitate Nostrâ Viennæ die octaua Mensis Augusti. Anno Dni. 1637. Regnorum nostrorum Romani Primo. Vngarici Duodecimo, Bohemici verò Decimo.

Ferdinandus m. pr.

Ad mandatum S. C. M.

Locus Sigilli maioris Imperij.

P. H. à Dralendorff. m. pr.

Ioan. Walderode m. p.

Klodnicij, sicut antiquitate domus ita meritis Ducibus Masouia notissimi, & amabiles. Cedronus Cancell. Zakrocimen. Præposit. Ciruen. Dominicus suus Germanus Vicecancellarius Ioannis Ducis Masouia. Gregorius Capellanus coniugis Ducis prædicti heredes in Klodno. Helbrziconus, Velislaus, Tomislaus, Suantoslaus, Matthias, Stanislaus, Ioannes, Philippus, Woïno. Negoslaus, Laurentius, Bartholomæus heredes de Klodno. His omnibus Ioannes Dux Masouia D. heresq; Cernuens, Warseuiensis, Zakrocimen: Wiffogrodien. Priuilegia iuris Teutonici & liberationis ab exactionibus, & iudicijs extraneis, atq; donationibus penarum pro capite occisi, à panis magnis & paruis, & à possessione Castorum Ducatum Anno 1387. Ducali benignitate concessit. Stanislaus, hic Regibus obsequia obligauit, & cum Ioanne Comite à Tarnow exercituū Regni Præfecto ad Obertinum pugnando, contra Valachos perpetuam suæ laudis memoriam reliquit. Fundauit & erexit Ecclesiam in Zakow obligando ad tres Missas cantatas pro mortuis in Septimana. Sed mortuus breui Leopoli sepultus. Matthias germanus frater Tribunus Liuenfis, & Capitaneus in Blonsko ex Bogucka. armorum Prawdzic, reliquit filios septem in virili ætate decedendo

1552 in Błonsko. Et cum ibidem Regina Bona adesset, commiserata derelicta vidua, contulit ad vitalitatem in Błonie, & Augustus Rex villam Chrosna in hereditatem. Stanislaus primus filius, qui in Academia Cracouien. literis cultam iuuentutem in Cancellarijs Regni, exercitauit, sed sumptibus Ioannis Przerebski Cancellarij Regni in exteras nationes missus, qui tantum profecit in Lingua Latina & Græca alijsq. scientijs, ut cito Doctor vtriusq. iuris & Iulij IV. ont. Max. Protonotarius creatus esset. Post annos undecem redijt in Patriam, cui Episcopus Samogitia Wierzbicki Archidiaconatum contulit, & Rex secretarium suum fecit, & Padniem Episcopus Cracouien. Cantoriam Cracouien. obtulit, 1567. Post mortem Stepouij qui nuntius fuit Neopolim ad recuperandum Barium & Rossanum à Sereniss. Rege, ille missus fuit 1569. Ibi cum Iulia filia Marchionis de Lauro, Nepte Ducis Montis Leonis de domo Pignatellorum, cuius patruus Reg. Sicilia Prorex & Thesaurarius Regni Neapolitani, celebrauit matrimonium 1579. Gaspar alter filius. Hic dum Ferdinandus Imperator Duci Mantuen. filiam desponsatam in Italiam transmiserat, ibidem sese contulit, qui cum exercitio lingua domandorum, ac equitatui debito dispendendorum equorum artem acquisiuit, insuper Militarem externam perfectè exercuit. Unde Ferdinando Imper. gratissimus, Maximiliano dilectus, Electoribus familiaris factus. Redijt in Patriam, Augusto regnante 1563. Cui commissa fuit cura omnis equorum Regionum, postmodum Praefectus in Błonie & Wolkink: denunciatus fuit. Celebrauit matrimonium 1570. cum Anna Kniechinia Iadicis Terra Grodnen filia, qui notabat suam familiam de Massala in Palat. Smolenscen. quæ prius fuerat coniux Sebastiani Dybonjski Capit. Knisinen. armorum Nalcz. post decessum Augusti institutus fuerat supremus curator funeris. Henrico electo ob experientiam multarum linguarum erat dilectus, qui deposita praefectura stabuli Aulicus Henrici supremus nominatus, cui plurima contulit Henricus beneficia. A Stephano Rege Castellanus Warsau. denunciatus, recusauit dignitatem. In exercitu ad Isborcum, Polociam, Pscouum continuus, & cum copijs sumptu proprio deductis fuit. Maximus Patronus Ecclesiarum, erexit in Kámionki Ecclesiam & fundauit, in Zukow meliorationem fundationis praestauit, Religiosorum sine delectu parens exstitit. Decessit, filiam coniugis sua Demetria Kalleccio Gladsero M. D. Litu. Catholico optimo in matrimonium concedendo. Filius autem suus Matthias Praepositus Wilnen. Canonicus Cracouien. Archidiaconus Samogitia. Nicolaus tertius filius, qui Regina Bona fuit Aulicus, cum qua & in Italiam discesserat. Sed inuidia multorum veneno in deteriore sanitatem venit. Erat decorus facie, musicus, excellens, & multarum linguarum peritus. Qui redijt in patriam, sed breui à veneno sumpto interijt. Ioannes quartus filius, magnus in scientia & arte musices, quæ comparauit sibi maximum affectum Episcopi Cracouien. Padniensij. ob humilem vitæ progressum bonos oblatos recusauit. Dum sponsalia procuraret cum Cicissenska Capit. Garuolien. filia, vitam morte commutauit. Sepultus in Zukow 1568. Laurentius quintus filius, clarissimus in literis, unde Episcopo rlocensi Noscouo gratissimus, quem & in Aulicum Regi Augusti adscripsit 1566. Honoratus titulo Tribuni Sochacouien. vir magnarum virum, & humanitatis. Habuit iuramentum matrimonij cum Catharina Kolozebcka, ex qua tres filias suscepit. Obijt 1588. Matthias sextus filius Sedis Apostolica Protonotarius, Praepositus Vilnen. Archidiaconus Samogitia, Canonicus Cracou. & Secret. S. R. M. Qui ut uno verbo dicam, ad promouendam gloriam Dei, & Reipub. natus. Bartholomæus septimus filius, qui in Confirmatione accepit nomen Matthiae. Hic post triuiatia studia, Orator eximius sub Stanislaio Sokolousio euasit & Græcus. Demum Anno 1581. in Italiam profectus, Ius Canonicum & Ciuile didicit. Orationes in obitum Sigismundi Augusti, & in electione Henrici Regum luci reddidit. Romam veniens ex meritis sui germani Stanislai à Summo Pontifice Gregor. XIII. benigne tractatus Protonotariatum Sedis Apostolica obtinuit. Qui ut redijt in Patriam Sereniss. Regis Stephani Secret. creatus, multas commissiones à Rege prudenter confecit. Ad recipiendum iuramentum à M. D. L. pro Steph. Rege & ad Comitatus Masouia & Płocia. Edidit librum de diuina gratia Latine & Polonice. Sorores illo-

rum Dorotbea Woyne Vicetbesaurarij M. D. Lithu. & Capit. Pincen. coniux Catharina Zaborowscy armorum Regala consors. Christophorus Ktodnicki vir singularis in militia, optima & laude digna premia reportauit ab Illustriss. Ducibus exercituum Regni. Reliquit ex Hedwig Darwidowska herede in Dawidow, filios Nicolaum etiam militem, & Andreā religiosum Ordinis S. Francisci de Obseruantia.

Noskowskj, in Ducatu Masouia, perantiqua & Ducibus Masouia obseruantissima Familia, post unionem Ducatus cum Regno, ab praestantissima merita in diuersis Palat. maximis titulis & dignitatibus à Sereniss. Regibus honorati fuerunt. Miecislauus seu Mieczko Noskowski de Trabki, Vexillifer Zakrocimien vir tam bello, quam consilio praeclarus, qui multis vicibus in Castris cum Ducibus Masouia, praecipue Boleslao hostiles impetus victoriosè sustinuit, & pro Drohiciensterra fortiter pugnavit: Cuius excellentissimamerta refert Priuilegium à Boleslao datum. Anno 1442. Reliquit tres filios Reipub. & moribus graues, & Castris aptos, Venceslaum, Ioannem, Nicolaum, & filiam Annam coniugem Dobrogosti de Nowodwor Nowodvorski, Castell. Varsauien. sicut ex eodem Priuilegio, quod conseruatur usq; in praesens, in Archiuo Noskowskiorum apparet. Venceslaus Mieskonis filius, hic genus suum non tantum ex auro numero, & monumentis, sed etiam ex proprijs virtutibus & meritis deducebat. Exitiale namq; est, nobilem esse & nullum habere bonum proprium, non multo minus quam degenerem reperiri. Erat Vencesl. inter veteranos milites facile primus, & inter pugnantes genio & ingenio antesignanus. Demonstrant hoc Priuilegia illi specialiter à Boleslao Duce Masouia Anno 1480. concessa, in quibus legitur. Horum igitur meritorum & seruitiorum ob respectum tibi Venceslao & Successoribus tuis legitimis, iura infra scripta, dedimus, donauimus, & gratiosè contulimus damusq; &c. absoluius & excipimus ab omnibus & singulis iudicijs terminorum omnium Iudicum, & Subiudicum, Palatinorum, Castellanorum, Officialium quorumcunq; tanquam hic nominatim, & specificè expressorum. Quod annulo aut segneto nostro Ducali consignamus. Datum in Zakrocm. Quis igitur hunc non similem Patri nedum natura, sed moribus, quis non fuisse virum ex utroq; Marte scilicet & Minerua asserere audebit. Alij ex utero Fratres cum brevi decesserunt, omnia bona ad ipsum deuoluta fuerunt. Reliquit filios Ioannem, Nicolaum, Venceslaum, & Petrum quibus in viuis existens bona distribuit Nicolaus contulit Noskow, Petro Trabki medietatem, alijs vero filijs, cum ceteris bonis sortes in medietate Trabki, sicut in Actis Zakrocimien. 1484 constat, inscripsit. Vnde contigit, ut à vulgo annis subsequentibus possessores in Trabki, Trabscy cognominati fuissent, & Noskowskj de Trabki iam ob integram possessionem in Noskovo appellati Noskowskj in Noskow. Petrus Noskowski, alias Trabsker ubi securiorem vitam quam militaris est; elegit: ob perfectionem vitae & puritatem, separatus à forensibus negotijs, & curis esse voluit. Reliquit filios Nicolaum & Paulum, & filiam Elisabetham, quibus acquisuit sortes in Trabki à fratribus. Paulus filius Petri, Canonicus & Archidiaconus Varsauiensis, Vicecancell. Ducatus Masouia, cuius prudentia & graui circumspeditione, pacis commoda in Ducatu conseruata manserunt. Conijce velim quantus vir fuerit, qui non aliud effecit, quam mens & anima, in perpetua tranquillitate & hilaritate, & Masouia Ducatus in continua pace viuere non desistat. Proximus morti non in atate matara, Sacellum Varsaui in Parochiali Ecclesia sub Illustrissimo & Reuerendissimo Sebastiano Episcopo Poseniensi, per suos Executores erexit, & fundauit. Nicolaus alter Filius Petri, hic cultam literis iuuentutem reddidit aptam obsequijs Ducum Masouia. Et dum commissa grauer, prudenter, & commodè peragit, Principibus charus exstitit, atque dignitate Subiudicis primum, deinde Iudicis terra Zakrocimensis honoratus fuit. 1540. Reliquit filios Andreā & Albertum, & Filias Margaretham Radziminscy, Annam Sobiegurskj, Dorotbeam Modzeleuskj coniuges, quibus sortes in Trabki consignata pro dote

dote fuerunt, sed postmodum ad Noskowskios redierunt. Reperiuntur horum duorum fratrum eorumque sororis memoria in Actis Czernich. 1523. Vbi Decretum Ducis pronuntiatur.

Stanislaus & Ianusius Dei gratia Duces Mazouiae, &c. Significamus quia nobilis Elizabeth filia olim Petri de Trabki H.S. tenetur sexagenas Venerabili & Generoso Paulo Canonico Varfau. & Ducatus Masouiae Vicecancell. & Nicolao Subiudici Zakrocim. germanis suis, &c.

Florianus in Zakrocimensi terra, qui ex Leszczynska reliquit Andream, ut legitur in Plocensium Episcoporum vitis. Hic enutritus lacte Mineruae, maximam spem in omnium animis de se ipso constituit. Quapropter à Patruo Vicecancellario Masouiae, (de vitae statu perquisitus, quem iam spirituales animo conceperat) in Ducalem aulam commendatus magnis honoribus ipsius in initijs meritorum cumulatus fuit. Hoc Illustrissima Ducissa Anna sororis Ducum Stanisl. & Ianusij litera demonstrant, quem Plocensem Canonicum, & Ecclesiarum in Wasosse & Varfauia Rectorem fuisse memorant, Anno 1526. Demum ad colligendum profectum, tam in virtutibus, quam in luce Canonico Romam discessit. Vbi annis utiliter consumptis, redijt cum lumine intellectus & experientia maiori. Sed quia mutatio rerum interuenit. (Decefferunt namq; Duces Masouiae) & Ducatus ad Regem Sigismundum deuenerat, Episcopatus quoq; in Ioann. Bilinscium obuenerat, in Curiam Regalem obsequia, & animum deduxit. Cuius prudentiam, vitam, & actus, dum Serenissimus Rex in consilijs, dictis, & progressibus probat & approbat, ut Episcopatu Plocen. recipiat, vacantem per Cancellarium Regni Thomam Sobocki persuadet, electus & confirmatus Antistes fidelis, & deuotus Regi & Successoribus, ubi fata Sigismundum Regem aliò post mortem vocarunt, Augusto Regi capit esse ex animo. Quapropter legatus missus ad Ferdinandum Regem Romanorum, ut filiam suam in coniugem sibi adscriberet, omnia perfecit. Quod Priuilegium Augusti declarat, ubi dicit:

Quoniam obsequia ac benè merita plurima Reuerendi in Christo Patris Domini, Domini Andreae Noskowski Episcop. Plocen. sincerè nobis dilecti, minimè sunt obscura, quæ quoties res postulat, nostrèq; aut Regni nostri requirunt rationes, alacri semper animo nobis impedit, nullis vel sumptibus, vel laboribus suis parcendo, quod quàm splendide, quam honorificè nobis declarauerit in obeunda legatione nostra, & deducenda ad nos Sereniss. coniuge nostra Domina Catharina Sereniss. Regis Romanorum filia, non solum apud homines nostros id notum, & diuulgatum est, sed exteri clarè attestantur, non sine magna, tam nostra, quam Regni nostri dignitate. Quare nos eiusmodi obsequia, à tam claro animo profecta recompensare volentes. Damus æuiternè & in perpetuum bona, possessiones, &c. Datum Crac. 1553. Deinde in alio Priuilegio. Reuerendiss. Andreas Noskowski, pro suo erga Rempub. studio & amore, proq; obseruantia erga nos sua, magnā summam pecuniæ mutuò dedit, quapropter

propter illi & suis ex fratre nepotibus Floriano & Andrea atq; illorum
 iucessoribus damus possessiones, & inscribimus summam, &c. Erat
 optimus Cuius & parens Reipub. & Patria, nam & Ecclesiarum Fundator,
 & Xenodochiorum erectior, scholarum adificator, Hæreticorum extirpator
 fuit. Insuper præsens contra hostes Prussia, cum Augusto Rege consultor &
 victor. Ille Reginam Bonam retinendam in Regno suavi Apologo, ut anas
 non recedat a pullis gallinaceis à se eductis super fluenta, alligetur inquit pa-
 xillo. Ille Patribus Iesuitis Collegium, & scholas in Pultosco erexit, Parochia-
 lem scholam adificauit, Bursam Cracouiē. Philosophorum pro quadraginta
 iuuenibus, ex quibus armorum X. adā si adfuerit potior iure & conditione ut
 permaneat, erexit, ordinauit, fundauit: Ille Xenodochium in Pultosco, &
 Crac. ad S. Hedwigim. erexit, constituit, prouidit. Ille ut hæretici in sua Diœ-
 cesi non reperiantur, nec iuuenes suspecti de fide in numerum studentium ad
 Bursam Philosophorum admittantur. perpetuò cauit. In regressu de Bransko
 ubi Ecclesia iura & dignitatem defendebat & promouebat obiit. 1569. etat.
 75. Rexit Ecclesiam 22. annis. Sepultus in Parochiali Ecclesia Pultouscē. in
 Capella quam erexit & fundauit. Cuius in memoriam sit Epitaph.

Subsiste Marmor imperat, Manes petunt
 Cippo hoc Noscouius hominis quidquid tulit
 Homo posuit, Felicitates, Purpuram,
 Etatis aurum, ver togæ, generis iubar
 Clauduntur vrna, vota, spes Lechiæ simul.
 Sed mens dicata gloriæ, & virtus suum
 Prospectat ortum, vindicans manes pios
 Patente busto. Lemnia cernis gloriæ,
 Famæq; pensum: curre, sed fati memor
 Mortalis qui statio te Cælo, locet
 Virtute nixum, mollit hæc faci viam.

Vitam huius Episcopi dignissimi conscripsit Suiencicius Notarius Terræ Nu-
 rensis. Et demum inter Episcopos. Plocenses conscripsit Reuerendiss. Illustriss.
 Dominus Stanislaus Lubiencki Episcopus Plocē. Albertus filius secundus
 Nicolai omnium ferè amor. Compararunt hoc illi maxima hospitalitas, ordo
 domesticus, & abundantia bonorum. Exstat Ianusij Ducis Masouia attesta-
 tio, quod Andrea fratri sortem in Trabki dono concesserit. Echo ipsius:

Quisquis iter vitæ sequeris, vitæq; perennis
 Ne tua sint terræ lumina fixa caue.
 Semper ad æthereas sublimi vertice sedes
 Conspecte: sic tutum lætus habebis iter.

Petrus Noskowski, tertius filius, Ducum Masouia Aulicus & Miles, conscien-
 tia & quietis custos & amans, Tribunus Ciechanouiē. Beatus qui bonis &
 honestis occupationibus delectatur, & à prauis & turpibus quæ bonos mores
 corrumpunt, abhorret, quoniam minime fiet diaboli mancipium. Illius filij
 erant Florianus & Andreas. His Reuerendiss. Episcopus bona concedit. Cra-
 cou. 1550. Varſau. 1564. Florianus Petri filius, vir antecessorum merita præ-
 stantiss. ma

stantissima renouans, nam iucunda & dura fortuna liquida cognoscendo, à periculis tamen vitæ non declinabat. In Obertinensi congressu cum Valachis & Tartaris ad insigne Ioannis Tarnowski Ducis exercituum sedulo pugnavit, & cum trophæo victorali ex arena pugna recessit. Honoratus præfectura Ciechanouien. omnibus se affabilem præstitit. Ex Catharina Spilkonis Tarnowski Palatini Sandomiriensis filia, reliquit Adrianum & Paulum laude præstanti dignos. Adrianus Floriani filius Stephano Regni supra gubernante militiæ deditus, magna fortis animi indicia in varijs expeditionibus Moschouiticis declarauit. Nunquam enim virorum fortium pectus languescit. Ex Zophia de Włostow reliquit Adamum, qui variarum gentium vidit vrbes & mores non sine magno animi emolumento, & iucunda spe futurum, & Parentum: Anna filia illius, Stanisłai Ciołek Capitanei Radomscensis, consors dignissima. Paulus verò alter Floriani filius, medicatum literis animum nobili occupatione cohonestauit. Et constituto statu tranquillior vitæ cum Theophila Tartowna de Łaski matrimonij Sacramentum celebravit. Suscepit ex illa Stanislaum, quem in exteris nationibus literis & exoticis linguis imbutum, sedatum ingenio & moribus Patriæ reliquit, qui celebravit connubia cum Kretkowska Palat. Brześćen. filia. Paulum alterum filium habuit colligentem cum tyrocinij literarum virtutem, & fortitudinem in solo & Regno non Patrio. Filia prima Zophia Ioannis Trzcinski Succamer. Sochacouien. Theophila altera Podlodowscij de Przytyk coniuges. Andreas Floriani germanus & secundus filius Patri Rozanen. Makoscen. & Stanisławouen. Præfectus, Erat in eo, quod inuideat antiquitas, & quod amet posteritas, nam merita illius ipsa præmia commendarunt, clarus Cuius patriæ, & vir optimi consilij, qui vnâ cum suo germano maximam summam pecuniæ à Patruo sibi donatam in Republica & inscriptam, liberè eidem donauit, & cum fratre resignauit. Cuius resignationis gratitudo sic literis Stephani Regis commemoratur. Propensi animi in Reipub. rationem habentes Generosi Andreæ Trabski a Noskovo Noskowski Capitanei nostri Rozanen. quem in eo luculenter declarauit, quod summas pecuniarias à Reuerendissimo olim Andrea Noskowsky Episcop. Plocensi, Patruo suo in bell. cos & alios Reipub. usus. Duo antecessori nostro Sigismundo Regi numeratas, inq. bonis Regalibus & Reipub. eidem Patruo suo ab ipso antecessore nostro inscriptas, & obligatas ad seq. & Generosum olim Florianum Capitaneum Ciechanouien. fratrem suum germanum, iure legitimo & naturali post mortem Patruo deuolutas dimiserit, & condonauerit. Dat. Varsau 1581. Me hercule si quanta est in aliquo virtus, tanta est & autoritas; iste iam meruit auctoritatem in Reipub. dum illi se totum & sua deuinxit. Celebravit matrimonium cum Anna de Szekearowice Tartowna Vexilliferi Sandomirien. filia. Reliquit ex illa Ioannem, Stanislaum, Adamum, Andream, sed citâ morte subtracti tres illorū. Subscripserunt isti duo Florianus Capit. Ciechanouien. & Andreas Capit. Rozanen. vniionem M. D. L. in Comitij Regni Lublinski. Adamus hic excultū ingenium moribus & literis reddere perfectius exterarū nationum peritiæ & illustri exemplo properauit. Neq. frustrata Patria est, & intentio parentis, redijt namq. prodesset, non obesset Patria & Principi. Quapropter & in turbulento statu, arte, consilio & nutu fidem suam semper & ubiq. probatam declarauit, & deduxit, nec sumptibus, nec viâ parcendo, castris & expeditionibus varijs multoties interfuit. Et quia magnarū virtutum comes inuidia, ille ut optima indolis & experientia crescere per inuidiam nouit. Quanta verò & quā admiranda in eo cetera virtutes fuerunt, veritatē ipsam testem appello, quod omnes boni, omnes pī, veridici, Patria optimè desiderantes, typum vitæ, modestiæ, & v. r. florentis, ab illo deducere in se & posteros curarunt.

Et quoniam beatus est ille, qui intelligit super egenum & pauperem, in die enim mala liberabit eum Dominus, montem pietatis pro paupertatis incolis in Capitaneatu Makouiensi posita Summa super bonis hereditarijs Trabki crexit & fundauit. Et quia felix est ille qui Spiritus Sancti flammam in se conseruat; idcirco Altare B. Virgini & Sancto Hyacintho Patrono in Ecclesia Parochiali Makouiensi fundauit, & certa intrata censum quotannis ordinauit. Cracouia ad Sepulchrum Sancti Hyacinthi singulis ferijs quartis Missam pro peccatis dum viueret, & post mortem pro defunctis datis pro censu perpetuo, mille florenos legi procurauit, quod idem fecit Czeszochouia. Representauit profecto in se Magnus & Generosus Dominus, quod è tenera etate exercuit. Sola virtus pietasque primum ac statim à teneris vnguiculis discenda; nec vlla aui portio, artibus friuolis danda, quæ ut in pueris habent ostentationem plausibilem, ita nec grandibus decora sunt, nec ad seria vocatis utiles. Honoratus ex Aulico Regio Sigismundi III. pro benè meritis præsectura Makouien. & Succemariatu Lublinen. sed multò altiora merendo clarè proficit in Repub. ex Catharina Firleuonia Thesaurarij Regni primum, post Castell. Voinicenis, Capitanei Lublinen. Filia suscepit benedictionis Diuina & Speciosa virtutis prolem. Ioannes Carolus filius primus Adami quem educationis prastantioris gratia, qua Patrie & Curie magis ad obsequia dispositus maneret, ad exotica studia post priuata in Academijs Patrijs Parens optimus destinauerat, neq; sustulit optima existimationis de se ut redire intentum, fecerunt namq; ipsum commendatum eximij vite progressus Sereniss. FLADISLAUS IV. & ad negotia Reipub. rectè persuasum, qui ut iam Collega Illustrissimorum ad introducendam in Regnum Serenissimam Reginam Polonia Ceciliam Renatam destinatus fuerat, ita vltiora obsequia animi generosi pramiam maiorum, Regalem affectum conciliabunt. Honoratus in viridi adolescentia Capitaneatu Dobrzyneusi. Adamus Casimirus alter filius Adami eximia indolis & magna expectacionis, qui industria apud sectando argumenta, post collecta ex floribus literarum domi mella, in exteris nationibus virtutis, sapientia, fortitudinis fauos componit. Redux dulcia oblectamenta Patrie & hostibus Regni obnoxia prestabit. Filie illius tres Sophia Gniwosij, Vexilliferi Lublinen. Anna Alexandri Kopec coniuges. Tertia dedicata Deo in Obseruantia S. Brigittæ, vltima Barbara minorennis.

Sluzowieccij in Płocensi Palatinatu. Omnia præclara rara, nec quicquam difficilius reperire, quod quod sit omni ex parte perfectum. Attamen qui sincere Patria seruit, & vota reddit humiliter, Deo perfectus erit.

Zawistowicij Arduis negotijs ornare familiam intendebant virtute duce, & morum grauitate. Nam quod præclarum, idem est arduum quoque.

Dobrzybiewicij in Cirsensi terra. Ad multa præclara ipsa natura eos disposuit, unde magno sudore tentabant præmia. Rebus enim maximis, ipsa natura difficultatem proposuit.

Radonlicij, magna experientia in rebus bellicis, atq; studio domestico fuerunt, nam vsus frequens omnium magistrorum præcepta superat.

Gracij Egregie procedunt, nam à teneris virtuti assuescunt. Hinc ut ab antiquo ita & in tempora Dei benedictione durant. Exstitit ex illis optimus prædicator in Ord. S. Franc. de obseru. In terra Visneñ. Matthias & Sigismundus supersunt cum posteritate.

Rędzinij in Varsauiensi districtu. Erat Rędzina Scholasticus Varsau. & Præfectus culinae apud Annam Reginam Polonia.

Brodowicij, Literis domi & in exteris nationibus dediti, quo plurima et domui

E

ornamenta.

ornamenta, & patria beneficia praestiterunt. Ex his Canonicus Leopoliē.
& Praepositus Iauorouiē.

Zalescij, in Zakrocimensi districtu. Sic illi primam aetatem suam disciplina,
eruditioni contulerunt, ut ex principijs paruis, cum tamen bonis & honestis,
amplificos ulterioris vitae progressus, in praestillustri sua familia cum laude &
dignitate perficerent.

Kowalewscij, Habere principia nobilis vitae ad honeste & praclare deducen-
dam prouectiorem aetatem, sedulius curarunt. Et quia ex principijs cogni-
tis, facile extrema intelliguntur: ideo bonis inijs finem optatum habuerunt.

Bienkowscij, in Ciechanouiensi, doctrinam & probitatis existimationem colue-
runt. Nam quae bona sunt, fieri meliora doctrina possunt, & quae non sunt
bona, aliquo modo tamen corrigi & meliorari possunt. Ad hoc vero ualet
existimatio probi & honesti.

Gnatowscij, Exercitio maiorum retinent familiae nomen. Hi enim & Reipub.
& patriae, & consilio, & fortitudine prodesse dum concupierunt, a suorum
maiorum exemplo abscedere noluerunt. Vnde exercitium eorum amplexati
sunt. Nam etiam ipsa memoria exercitio viget.

Sobolewsci, in Lukouiē. & Cracouiē. districtibus & in Magno Ducatu Li-
tuania. Quoniam ex principio oriuntur omnia, ideo eam quam ex parenti-
tibus traxerunt naturā, principijs boni & virtutis illustrarunt, muneribus.
Hoc namq; medio datur ad aeternitatem processus & conplanatur facilis via.

Grodzicij, quia nihil est aut nequius aut turpius viro effeminato, ideo ea quae
virum decent, toto affectu praestiterunt. Literas, virtutem, iura patriae, unde
quidam ex illis Notarij Lucouiē. fuerunt. Exstant modernis temporib; exi-
mij milites & multarū linguarū peritissimi. Quorum nunc Germanicarum
copiarū in castris est vnus ductor vigilantissimus, alter verò Sereniss. VLA-
DISLAI IV. Obersteius, & Archleriae Regni Praefectus, qui Leopoli & Var-
saviae Arsenalia ex Commiss. Sereniss. Regis ordinauit, adificauit, disposuit.

Zabloccij in Zakrocimensi districtu, quia acutiora sunt ingenia, & ad intelli-
gendum apertiora, qui terras incolunt eas, ubi aer est purus ac tenuis, quam
crassus & concretus, ideo Zabloccij ad insigniores aulas, & decentia opera
in castris & patriae rectum deduxerunt animum.

Mocarscij in terra Wyscensi, clari meritis patriae ob praclara gesta in castris
cum hostibus Regni. Magnus ille bellator Scytharum in Podolia, Mo-
schorum, ad Stolicam & Smolenscum, Gustau in Prussia Rothmagdico N.
Mocariski, eximiam laudem & aeternam memoriam sui comparauit, quem
rebellis Pauluk Cosacorum prodromus ad Cumeiko globo transfixum lente
proximum morti reddidit. Sepultus Lublini ad Patres Discalceatos. Sub-
scripserunt Electionem VLADISLAI IV. ex Wyscensi terra, Ioannes Iudex
terrae Wyscensis cum altero Ioanne Mocariski. Erat etiam Ioannes Vicecapit.
Viseē. ut Constitutio Regni Anni 1620. refert.

L A G O D A Alias
V V I E R Z Y N K O W A

D E L I N E A T I O.

EST scutum militare, sectum linea per medium diametrali in recto, ut faciat duos campos, quorum superior est campus rubeus, inferior albus. Supra galeam tres pennæ strutij.

O R I G O.

EX Germania in Regnum illata sunt Cracouiam Casimiro regnante per Vierzinkum, qui iure ciuili negotia vitæ perficiebat, donec nobilitati Polonæ connumeratus fuisset.

C O R M A R T I S.

Scuta Palladi & Marti dedicata, hanc differentiam gerunt, illa ornata lilijs, ista vmbilico, aut corde adumbrata. Palladis namque est sapienter rem aggredi, sed molliter. Martis verò & fortiter, & deglutire. Hinc strenuè certantibus Clypeus, quasi Martis cor donabatur. Aeneas clypeum offerri iussit, quo Iuuenem egregium Nisum præstanti munere donaret. Vestrum clypeum ô Successores Lagodij metitò cor Martis nuncupabo. Quid namq; hæc linea in vestro scuto refert.

*Cor Martis
clypeus.
Scuta Palladi
& Marti dedicata.*

to refert. Conficit binos campos & militares, nam quo campus militaris secatur: Hasta. Hasta enim statuebatur campus militaris, ut patet ex Romanis & Carthagineñ. qui bellum hasta statuebant. Hasta etiam secatur, dū scilicet hastis impletur iacentibus hoste deuicto. Iacentibus hastis binos campos dum efformastis cor Martis statuistis. Linea enim hæc vestra, hasta fuit. Si verò quis lineam vestram in Arithmeticalem regulam vocabit, dum in campo vestro nullam literulam habet, campus vester in clypeis, cyfra quædam erit, hæc autem linea vnitatem referet. Vnde polita vnitatem ad cyphram, iam cyfra aliquid non nihil est, imo cyfra cum vnitatem minus quam decem non habet, nec à numero decenario nescit gradatim progredi, sed subito repræsentat centum, & post illud mille, & post hoc, decem millia. Cor Martis clypeus vester ex cyfris & vnitatem compositus. Numerat enim hostium capita & hæc prostrata, nunc decem, nunc centum, nunc mille computando. Habeat Domitianus in suo clypei umbone Medusam, stuporem concitantem, at in vulgo: vester clypeus habet stuporem in Martis alumnis, dum Mars, dum miles stabit. Demetrius Imperator dum Rhodium vastaret, Rhodiani è muro tabulam exposuerunt, quærit Demetrius quid tabula fert? Respondent, est quam Protegenes & Apelles habebant, & artem exercebant, victor quis eorum esset. Hoc dum Demetrius audiuit, recessit dicens: Ne meruite Rhodiani, non enim cum artibus bellum gerimus, maxima tabulæ consideratio, cor exprimebat Martis, ideo oppugnator recessit. Maiores sunt dignitatis vestræ tabulæ. Memoriam namq; reconditum obferuatis, bonum non in omnes cadere, nec quemlibet possessorem pati. Memoranda ergo vobis Aurelij animaduersio. Bonum & Reipublicæ amantem virum, aut Dij tollunt, aut hostes occidunt, aut pericula perimunt, aut labores enecant. Aliter cor Martis non erit.

LINEA FAMILIÆ LAGODA.

Wiernekowij qui primitus hūc venerunt. Wiernek Consul Cracouiens, de quo Cromer. lib. 12. Verincus germanus, quem Casimirus propter singularem industriam atq; dexteritatem in rebus agendis thesauro suo præfecerat, et omnium consiliorum suorum non modò participem sed moderatorem propè modum habebat. Qui dum Casimirus neprem suam Carolo Imperatori in connubia Cracouiæ consecrabat: Omnes tunc excellentissimos hospites cum Augustissimo Imperatore et Serenissimo Rege ad se inuitauit. Quorum nomina fuerant. Carolus Imperator, Casimirus Rex Polonia, Petrus Rex Cypri, Sigismundus Rex Dania, Otto Bauaria Princeps, Semouitus Masouiæ Princeps, Boleslaus Suidniceñ. Dux, Vladislaus Opolieñ. Dux, et alij Comites, et Illustrissimi Palatini Regni et Regum Pro-

gum Proceres, quos nedum splendide tractauit, sed etiam maximis donis et pretiosis honorauit. Nicolaus filius suus, sed posteritas virilis iam defuit. Bona ad Gutteteros et Koslouios Cracouen. Consules cum filiabus successorum transferunt.

LAPCZYNSKICH.

DELINEATIO.

Sunt tres hastæ, quibus ille Magnus Zamoyscius pro gentilitijs utebatur, atq; sua posteritas utitur. Super galeam apertam est manus armata strictam frameam & extensam gerens. Hastæ sunt coloris fului in campo Cælestino. Ora scuti intra quod sunt arma, rubri coloris, in framea verò sunt lennuscæ hinc & inde candidæ.

ORIGO.

Concessa fuerunt à Serenissimo Rege Stephano, Typographo Valentino Łapczyński, ad instantiam Ioannis Zamoyski, Supremi Exercituum Regni Ducis. Eò quod ad Gedanum, Poloscum, Wielkolucum, Wielicam, Plescouiam, & in cæteris expeditionibus Moschouiticis, & alijs, non sine vitæ suæ periculo versatus fuerit Datum nobilitatis Priuilegium, cum alijs gratijs & immunitatibus nobues concernentibus ad Plescouiam 20 Nouembr. 1581.

MAGNÆ

MAGNÆ CURÆ, MAGNÆ MERCES.

QVI felices aliquando esse volunt, laborare debent dicebat Terentius, & ratio in promptu Salustij. Nam mala mille affligunt hominem cui segne & inutile corpus, sed si felices in ævum fieri desiderant, non labor singularis exercendus illorum studio erit, sed quo scilicet omnia prospera eueniant. Quapropter ut sit magna merces magna adhibenda cura. Albertus primus Imperator Romanorum, Dux Aust. Suen. & Carint. ait Salom. Neugeberg. in Symb. Assumpserat inquit, manum armatam cum telo, & subscripsit. *Tolle moras.* Nocet nanque differre paratis ad bellum. Nulla igitur occasio amittenda, & omnis opportunitas obseruanda, qui magnam mercedem satagit. Vnde de Superiore Africano, *Valer. Max. lib. 5. refert.* Quod vix annos pubertatis ingressus ad opem Patri in acie ferenda virili robore armavit. Consulem enim eum apud Ticinum fluuium aduersis auspicijs cum Annibale pugnanti, saucium grauter, intercessu seruauit suo: neque illum aut ætatis infirmitas, aut militiæ tyrocinium, aut infelicitis prælij etiam veterano bellatori pertimescendus exitus, interpellare valuit, quominus duplici gloriâ conspicuus, coronam Imperatore simul, & patre ex ipsâ morte raptō, mereretur. En magnæ curæ magna est merces. Ad insignia vestra dum intendo quoddam magnum suspicor, nam & sui Ducis insigne geritis, & manus armatæ decorati honore permanetis. Iam clarum est, quod tantus bellator Sereniss. Steph. magnæ curæ in profundenda vita, & obtinenda victoriâ hanc mercedem magnam contulerit.

Illustrem famâ magnam simul arte, piūque,
Virtus & pietas ipsaq; fama vehunt.

FAMILIA ŁAPCZYŃSKICH.

Valentinus cui hæc concessa fuerant arma cum sua posteritate utriusque sexus. Et additur in Priuilegio. Vniuersis & singulis Nobili sanguine natis, denuntiamus & mandamus ut Nobilem hunc a nobis vobis gradu & existimatione parem & æqualem habeatis: Nec obreſtatione vllâ tacitè vel apertè famam eius lædatis, & proſcindatis, aliâs indignationem nostram, & pœnam incursuri. Nouerat Sereniss. Rex quod laudis et meritorum progressus, licet fuerit magni honoris et nominis Zoilum pateretur. Sed etiam.

Homero obreſtabat Zoilus,
Ciceroni Clodius,
Scipioni Carbo,
Alcibiadi Hiperbolus.

Et tamen

*Et tamen nullum horum pessundarunt. Veritas ut oleum enatat, vir
na ut tripos, consurgit.*

L A R Y S S A

D E L I N E A T I O.

DVO sunt vomeres cuspidinibus sursum dispositi, ita ut acumina sint auersim ad læuam scilicet, & ad dextram in campo albo, super galeam sunt pennæ tres lunoniæ auis.

O R I G O.

AD arma Kroie seu incisoria terræ, quæ vomeres in arando antecedunt diximus iuxta quosdam quod descendantibus ab vxore Plasti concessa fuerint. Nam cum terræ incisoria sint Kroie, (licet nos mensæ incisoria gallica ante dicebamus initiorum enim originem veram difficile est conijcere) erit magna conformitas, quod illa masculis descendantibus à viro quæ habent similitudinem, gladio- rum fuerint concessa, ista verò descendantibus à Matre. Sed multò verior esse occasio armorum Larissa videtur, quod à Boleslao Audace concessa fuerint. Iaromirus inquit, *Paproc. in Nido.* fugiendo fratris Vratislai Boemorum Principis iram, ad Boleslaum diuertit, quem persecutus est Vratisslaus cum exercitu, hoc cognito Boleslaus cum iam illum in protectionem Gnesnæ recipisset, mouit contra illum. In itinere hoc obuium habet virum simplicem quidem, sed bellicæ artis non ignarum, qui duos vomeres ad fabrum acuendos portabat, hic dixit

dixit Regi: Noui ego hîc omnes vias si iusseris præstò sum. Datus est sibi equus, quo concenſo ait: Victoriâ facile ô Rex reportabis, nec euaginato gladio; & cum Rex diceret, quo omine ista sciret? Respondit: cras ad auroram videbis dum te victorem salutauero. Staturus igitur ad noctis horam susceptis, custodiam Lariffæ commisit. Vadit ille & vnus recedendo à socijs, reptando super terram inuenit dormientes custodias Boemorum, à quibus abegit equos, & ad socios deduxit. Inde in castra irruit, insperatos occidit, fudit, disperſit. Vratilao sibi fuga consulente. Sic Lariffa pro meritis arma hæc obtinuit Anno 1058.

VERBUM VIRI VERITAS.

Veritas multis verbis non eget, aliâs debilitaretur, & in suspitionem veniret. Et in bello vbi varius est euentus, & citò nunc hunc, nunc illum absumit gladius, dicere etiam viro certam victoriæ veritatem, est per quam difficile. Sed si instrumentum dantis victorias eligitur aliquis virorum, iam si prædixerit victoriâ de hoste & triumphum, non ita erunt verba animositatem stabilientia in milite, quàm ipsa re veritas. Ericus XIV. Suecorum & Vandalorum Rex acceperat pro Symbolo, vt Iacobus Tipotius refert Sceptrum Regium ex intimis astrorum & Cæli deueniens. Cui subscripsit. DEVS DAT CUI VULT. Quasi diceret, Victoriæ & Regna non ab homine & potentia mortali, sed à Deo proueniunt. Lariffa vester ô nobilissima prosapia quæ ab illo descendis instrumentum fortius vindicantis Dei pro innocentia Iaromiri, ideò quæ dixit Regi, vera & verissima dixit, quia & quod dixit effecit, & ipse effecit. Quapropter si antiquis Romanis triumphatoribus in aris & triumphalibus arcubus scribebât ex voto has literas & signa *Vot. XX.* hoc est votum vicensale, tricensale pro tanta victoriâ Dijs, vt *Pier. Valer. hier. libro 37. capite 33.* Multò præstantius pro tam insigni victoriâ, intra familiam vestram votum Verbo Incarnato reddere vices & trices vos conuenit. Sit gloria altissimo Deo Trino & vno. Sic verbum vestrum erit virile & veritas. Dum Maximilianus Dux Austr. Ord. Equitum Velleris aurei ingressus fuisset, refert in insignijs Gentilitijs Equitum dicti Ordinis Io. Iacob. Chifletius coronæ Imperiali gēmis ornata vtj insigni, lemma apposuit. *TENE MENSURAM.* Recta subscriptio, & quadrat intēto Diuino, qui omnia creata disposuit in numero, pondere & mensura. Innuebat enim omnium rerum præcipnè humanarum mensuram esse salutarem, nam ea non excedente, omnia fortunata, excedente omnia infortunata proueniunt. Mensura Viri est Verbum verum, ipsa scilicet veritate essentiali fulcitum.

Probate & complectimini sententiam.

LINEA FAMILIÆ LARISSA.

Larissa, Iankalum Comitem antiqua priuilegia habent. Anno 1264. *Larissa:*
 apud Priluscium in Statuto. Vixit Boleslai Principis Maioris Polon.
 Atani Casimiri Magni temporibus. Bielsc. l. 4. fol. 184. N. Laryssa
 Comes Chochnanus Pocillator Calisien. de quo eadem literæ Boleslai &
 clarius Anonymos, quod intercessione illius à Boleslao hoc Principe Polon.
 plurima Priuilegia Hebræi obtinuerint.

Domanseij, in Syradiensi Palatinatu in districtu Ostrzesouensi. Cla- *Domansej*
 ra ab antiquo domus. Optimè constituta est domus, dicebat Pittacus, cui
 neq. superfluum, neq. necessarium deest. Manet in vobis superfluus amor
 in patriam, & necessaria virtus ad consequendam gloriam & famam.

Madalenseij, in Vielunensi districtu. Hi ex conuersatione homines *Madalensej*
 ex moribus apparent antiqui nobiles. Vnde & in castris excellentissimi fue-
 runt milites & Rothmagistri, & domi optimi consultores. Nam qui Dei
 virtutibus ornatus instructusq. non extiterit, hunc domicilium esse demo-
 num cum Nilo Abbate considerarunt. Sebastianus & Alexander fra-
 tres. Illius coniunx Hedugis Kobierzicka armorum Korab. Filij Ioannes
 Suffraganeus Gnesnensis, Abbas Landensis, & Albertus Tribunus Vielu-
 nensis. Eius consors Hartlupska. Alexandri verò filius Iacobus Tribunus
 Mscislau. miles cum Chodkieuicio ad Smolenscum strenuus, & Ioannes
 Alexander Subiudex Vielunensis, qui subscripsit Electionem VLADI-
 SLAI IV. ex terra Vielunensi. Ex Niechmirowska suscepit Iacobum,
 qui in Liunia ex tormento bellico transfixus in pede. Habet matrimonium
 cum Helena Kobierzicka, filia Mnissenseij & Vidamseij consortes.

Zdanowseij ad Lukow, clara & ampla progenies, qui ut genere clari,
 ita & maioribus egregij. Nobilius autem est virum bonum esse proprijs *Zdanowsej*
 moribus, quam trahere solum bonitatem à suis maioribus.

Chocholati, altare in Pilca cum his armis Thomas conspicitur. Anno
 1345. Si ex nobilibus ille fuerit ignoro.

LEGNICENSES DVCEs.

Legnicia, à qua Duces denominantur est, ad Nyssam amnem in planicie
 spatiosa, quæ bonus campus dicitur, ubi arx fortissima est, quæ à Tarta-
 ris cum Batti & Peta defensa fuit. De his Cromer l. 8. fol. 144. & 145.

Et sita in Silesia spectabat ad Duces primum Glogouienses, sed partita bona per filios ad Vratislaviam pertinebat. Erat autem Vratislavia cum alijs Ducatibus Silesia spectans ad Poloniam, ut Cromer. lib. 4. fol. 54. Sed defecerunt à Regno ad Bohemos. Henricus Legnicensium Dux à Tartaris occisus, cuius filij in arce defensi fuerant. Crom. lib. 8. fol. 145. Hunc Conradus Dux Glogou. frater in carcere tenuit. Crom. fol. 184. Premislus Premisli Posnaniens. Ducis filius, Henrici Vratislau. testamento Cracouiens. & Sendomir. Princeps, postea Rex Polonia. Henrici Vratislaviens. & Legnicens. Principis filiorum tutor. Quomodo obiit authoribus Marchionum Brandeburgensium, Crom. lib. 11. fol. 182. Boleslaus Suidnicensium Dux, alter tutor filiorum Henrici fratris sui Vratislaviens. & Legnicensium Ducis, Crom. lib. 11. sub Lothico Vladislao fol. 184. Filij Henrici Boleslaus, Henricus, Vladislaus, Boleslao Bregensis Ducatus cessit. Henrico Vratislaviens. Vladislao Legnicensis. Et quia minima sors erat Bregensis Ducatus, addidit pecunia Legnicens. 32. millia Marcarum, & Vratislau. 48. Sed hæc omnia Vratislavia, Legnicia, &c. vendita sunt Ioanni Regi Bohemorum ab ipsis Ducibus, ut Cromer. lib. 11. fol. 195. refert.

L A Z A N K I

Sicut Lascus vocat in suo Statuto fol 127. Alij autem vocarunt I A S T R Z E B I E C.

Diximus de his armis in superiori tomo sub litera I. Repetimus iterum ob nobilitatem M. D. Lit. & aliorum quorum tunc non suppeditauerat memoria.

Nagora. Hi in Vnione Hrodlenſi M. D. Lituania cum Regno talia arma aſſumpſerunt, vt Laſcius ubi ſupra, Biels. fol. 313. & alij.

Nagora.

Nemir. Idem eſt quod Nagora. Vnde Laſcius in Statuto folio vt ſupra inquit: Receperunt Reg. Pol. Nobiles cum omnibus qui ex eorum ſtirpe originem ſuam ducunt ad fraternitatis & conſanguineitatis conſortia &c. Iaſtrzebcij autem alias Lazanki ſeu Boleſthij, Nagora, vocatos Nemir. Erant viri bello ſtrenui & premio æuiterno digni. Niemira cum fratribus ſuis ſubſcripſit priuilegium. Litu. Vilna Anno 1401. Laſki fol. 128. Vafilius Niemira Rothmag. S. R. M. Auguſto ſceptra gubernante eximius, cui villas Holowieccice, Cieplie, Linhany ad vitam Rex contulerat, quas ſucceſſor hereditariè dedit, vt Ianuſſewski fol. 126. refert. Facit mentionem alterius Nemiræ & Bielsc. ſub oppreſſione Gedanen. à Crucigeris.

Nemir.

fol. 210. ſub Anno 1306. Niemierowicz à Nemir & Nemira, Ioannes Niemirowicz ad Comitatus Regni Parcouien. ſub Caſimiro Rege Nuntius à M. D. Litu. Anno 1453. Biels. fol. 396. Habet Bielscius Niemirouicium, qui cum Andrea Sakouicz Polocén. Præſecto ex Mag. D. Lit. miſſus fuerat in Hungariam ad Ladislaum, Hungar. & Bohemiæ Regem, pro Elizabeth in Reginam concedendam, Bielsc. fol. 398. Georgius Niemirowicz cum Gaſtoldo & Semione Slucenſi Principe Tartaros ad Grodecum proſtigauit, & penitus deleuit, Anno 1503. Bielsc. fol. 496. Hreborium Niemira Conſt. Regni. Anni 1601. Exaſtorem Contribut. Nouogrodi Litu. meminit.

Nemira.

Nemirowicz.

Polubincij. Doctrina pietate & Marte celeberrimi. Titulo Kniaziorum honorantur ob familiam multis meritis claram, tam in Regno Moſcouitico, à quo in Regnum Pol. deſcenderunt, quàm in M. D. Lit. Bielscius altè ipſorum familiam dum oſtendit, Regum ſanguini iunctos innuit fol. 609. dum illorum arma ponit eſſe aquilam alis diſtargatam in cuius pectore ſunt arma Iaſtrzebiec, ſeu babatum in verſum cum cruce. Quapropter nullus claritatem gloriam & honorem inuideat vel deneget, dum labor, merita & genus id præſtant. Iaunicij enim Gedimini filij Mag. D. Litu. poſteritas eſſe denunciatur, & ex qua linea ipſi norunt. Andreas Polubinski. Cuius filius Baſilius Capitaneus Mſciſlauien. Marſchalcus Grodnen. vt ex Epitaph. Kiouia ad Pieczarj apparet. Vaſilij verò ſeu Baſilij filius erat Kniazus Leo, vt ibidem legitur. Ioannes Palatinus Nouogroden. cuius conſors Bochdanka Sangusſkowna ex lumbis deſcèdens Lubarſki. Alexander, qui exercitum Moſchouiticum aliquoties ad Kieſiam & Marieburgum proſtigauit, & illorum Ducem Iuanum Meſkierſcium captum cum alijs, Regi Vilnam Anno 1560 tranſmiſit. In Moſchouiam legatus fuit. vt Reinoldus Heidenſtein de bello Moſchouitico refert fol. 1. col. 3. Demùm honoratus titulo Præſecturae Volmiren. & Tricacen. dum fortiter defendit Volmirienſem arcem, fraude ciuium captus, &

Polubinski.

Moschorum Duci remissus. Iuanus frater ipsius germanus, Capitaneus Tricaceñ. in multis expeditionibus contra Moschum præcipue ad Neulum clarus. Papr. in 2. opere fol. 621. Constantinus Castell. Mscislauien. Iosephus subiudex Sloninen. Casimirus, Leo, Daniel, Christoph. Deme-trius, Nicol. subscripserunt, electionem Vladisl. IV. Reg. ex Palatin. Nouogr. Litu.

Scyth.

Scithij. in M. D. Litu. virtuosis actibus apprimè dediti, antiquitate Niemirouiciis pares. Ioannes Sczyth, Dum terra Drohicen. iuri Polonico adscribebatur, subscripsit priuilegium cum alijs Illust. & Reuerendissimis Dominis, Ioannes Sczythouicz Vilnæ Dominica Letare Anno 1516. N. Canonicus Vilnensis Sigism. III. regnante, sub Episcopatu Eustachij Volowicz. & Woyna. Vir singularis dexteritatis in iudicij amantate & excellentia Cathedræ.

Wnuczek.

Wnucij. in M. D. Lit. ex quibus erat Castellanus Ciechanouicē. cuius filia virtutum Matrona erat consors Nicolai Solohub strenui militis & eximij Rothmag. Marcum Wnuczek Ciuonium Retoren. meminit Stricouius fol. 781.

Protasewic.

Protasewicij. Ionas Metropolita Russia ritus sui obseruator, si non dissonantis à veritate fidei, habet laudem. Erant familiae istius viri literis, consilio, & iudicio excellentes, Iudices, Notarij Nouogrodenses in Litu. Paulus & Stanislaus Protasewicij electionem Vladisl. IV. ex Palatin. Nouogrod. subscrips. Valerianus autem ex Pinsceñ. districtu subscripsit.

Zdan.

Zdani. Viri ob merita sua & à Serenis. Regibus & à Repub. premiati honoribus nobilitati conuenientibus.

Grazimowski

Grazimowscij. in Dobrzinensi terra. Bartholomæus iuuentutem cultam experientia iurium excoluerat.

Suchorski.

Suchorfcij. in Sierad. Palat.

Gibowski.

Gibowfcij. in Cracou. Palatinatu.

Lukomski.

Lukomfcij. quos Kniazios infra latius notauimus, viros bello fortes & genere magnificos.

Srokowski.

Srokoufcij. de Sroki in Russia sicut dispositiones eorum Leopoli com-monstrant. Andreas miles eximius, cuius posteri in Podoliam transfe-runt. Tenuit pro benè meritis Regalia bona ad Rubiesouiam. Stanislaus primus filius ex Nonosielska militarem obiit cum Palatino Russia Stani-slao Golski. Ioannes alter filius cuius possessio erat in Czarnokoncze, ex Rzewnicka suscepit Paulum militem cum Potocki Ioanne, habuit Komo-rowfcij filiam, occisus in bello. Tertius filius Theodorus, Ioannes ultimus filius quem post mortem primi filij Ioannes sic nominarunt. In Hungaria militari exercitio occupatus, demum in patria cum Golscio strenuus miles. Arcem Chotinensem dum in Regni dispositione fuit in cura sua tenuit, & Rothmag. S. R. M. ducentorum peditum fuit. Eius filius Gabriel qui post

post tyrocinia bellica & actus militares cum Borislawski, in aula Illustriss. Ducis à Korec Korecki, nunc ultimi ex familia Castellani Volhinie filij, reddit obsequia. Patruales fratres bello clari in Ecclesia Patrum Bernardinorum Leopoli sepulti, merita sua Epitaphijs declarant.

Wydzij, in Cracouien. Plocensi, Belzensi Russiae Palatinatibus, Militaribus trophæis, humanitate præcellenti, & bonitate morum ornatissimi. Andreas Wydzga Vexillifer Plocensis, quem refert Priuilegium unionis & concordie cum Pruthenis sub Vladislao Poloniae & Vngariae Rege, in Anno 1436. sicut omnes Historici referunt. Ego Lascium notabam fol. 140. Stanislaus cum Illustrissimo Mielecki supremo exercituum Duce eximius miles, cuius in bello Valachico meminit Bielsc. fol. 646. Extant modernis temporibus lumina morum, pietatis, & fortitudinis. Ioannes Wydzga, qui ex milite dignissimo & Rotmag. vigilantissimo in Moschouia & in confinibus Regni contra rebelles Cosacos, & ingruentes Tartaros, iudiciorum terrestrium in Palatin. Russiae Leopoli. est lator & obseruator; mereturq. ut ex Subiudice virtus sua altiora teneat. Stephanus filius Subiudicis in exteris nationibus virtute cultam iuuentutem, in eam maturitatem deduxit, nunc tridecennium attingens, ut & Præpositus Metropolis Leopoli. & Prædicator famosissimus & Catholicus nominetur, prædicetur, veneretur. Equidem

Wydzga.

Quem virtus stimulat cui verum corde resedit

Cui pietas plaudet, concomitata fide

Ille mihi meritò censendus magnus Aristes,

Atque illi soli præmia iure patent.

Sed dum ego altæ virtuti subministro calcar aureum, Lectoris benignissimi pietas & religio, meriti singularis ante Dominum, in humili spiritu, suspirabit auxilium.

Gembartij de Kamienica. Militari & literis maxime dediti, unde Gembartij & Reipub. proficui, & Ecclesie dignissimi. Stanislaus Gembarth post militares actus in Reipub. consilio grauis, Abbas Plocensis, qui considerando quod vita breuis, ars longa, occasio volucris, experientia periculosa, iudicium difficile, vitam composuit ad æternitatem. Qua propter ad eius arma adscribebat quidam:

Fortis equi soleam studio Gembarthe nitentem

Bellica fors genti tradidit arma tuæ

Nec temere in medio Domini superaddita crux est

Vt nisi fortem animum pro pietate gerat.

Nunc Deus ipse tibi proprium commendat Ouile,

Vt pius, vt fortis, semper vt illud ames.

ŁAZOWSKICH feu KRZYWD A.

DELINEATIO & ORIGO.

HÆc arma iam supra adnotauimus in Tomo primo sub titulo armorum Krzywda. Sed quia aliqui crucem non habent intra soleam, alij truncatam deferunt, alij supra soleam diminutam retinent, difficile est assignare modum. Videat Lector Tomum primum, nos enim solum mentionem horum ob cognominis appellationem facimus. Nam aliqui à Lubicz, aliqui à Pobog veniunt, vt Suiecicij ex Wielun: districtu intus sine cruce, quia à Pobog veniunt.

Rzewuski. *Vtuntur etiam prædictis armis Krzywda vulgò nuncupatis Rzewusci in Palat. Podlahen: in districtu Drohiceń. quorum generatio nec duabus villis continetur. Eorum prædecessores erant Geruilus Episcopus Plocen. & Præclaus Castellanus & Capit. Brestie Litu. Martinus quoq; Excellentissimus Rothmag. Modernis temporibus Stanislaus Vicedapifer. Braclauień. & Iudex Castrensis Vinniceń. sæpius deputabatur ad Conuentus Regni & Tribunalia. Reliquit filium Laurentium, qui cum Czerniciowska Succamerarij Leopoliń. filia celebrauit matrimonium. Petrus Camerarius Granicierum Braclaw: Ioannes miles strenuus & præditum Rothmagister.*

LZAWA

L Z A W A.

D E L I N E A T I O.

Sunt duæ Soleæ in medio auersim positæ, intra quas est gladius
quassatus. Supra coronam sunt tres pennæ Strutij. In campo
cælestino.

O R I G O.

Descendunt ab armis Bylina de quibus Tomo primo diximus,
Refert Papr. in Nido virt. quòd in pœnam facti, solea tertia
& manus aurea ablata fuerint. Nam lassatus miles, ob vi-
giliam obdormierat, accidit somnium quasi hostis irruentis & diripi-
entis castra & phalanges, excitatus cucurrit aufugiendo & accla-
mando, fugite, fugite. Contremuit exercitus, reuidet custodias, vi-
det pacifica omnia Dux, perquirat conductum, & quid sibi acciderit
renunciat. Concedit vitam Dux, sed notam criminis, quoniam errare
semel in bello maximus error est, gentilitijs suis famosissimis & illu-
stribus antiquis solus vteretur, apposuit. Narrat hoc, sed non pro-
bat. Coniectura tamen quòd diminutio non sine ratione fuit. Plu-
rimi talibus armis utebantur, sed alij ad arma his similia Ostioia &
Przegonia cognomina sua minus cautè transtulerunt. Sed acci-
dunt plerumq; multa incuria in Curiâ.

EXCVSABILIS ERROR REPARATUR.

Satis prudenter *Aristoteles* 1. *Metaph.* dixit: Paruus error in principio, magnus fit in fine. Habet vim suam in Repub. & in bello. non enim facile remedium adhibetur, vbi nulla excusatio facti. Idem affirmandum foret de illo qui in bello peccat, peccat autem Lzaue peccato. Sed dum non ex animo error irrepsit, sed ex casu, excusabilis iam videtur. Quocirca quidam Poetarum.

*Qui aliud occultum habet in mente, aliud loquitur,
Exosus mihi ille est, æquè ac inferorum porta.*

Similis namque est talis lapidi *Thrasydulo*, qui vt tradit fabulosus *Nicanor. lib. 2. de Flum.* nascitur in Europa galeæ similis, qui vt tubam audit, profilit in ripam: Atheniensium verò pronunciato nomine, mergitur in profundum. Tales inueniuntur quandoque & milites, qui libenter clangorem tubæ audiunt, sed hosti pectus offerre summo opere recusant, fingunt plura & refingunt, ne cum hoste congregiantur. Alius erat in sua intentione *Lzauius*, vnde, vt redijt ad rectitudinem animi confitetur errorem, & reparare desiderauit. Crediderim totis viribus conatum fuisse *Lzauium*, obliuioni dandum suum somnium, delebat sudore, cruore, cicatricibus, sed hoc totum posteritati suæ concessum, quod personæ propriæ denegatum fuit. Ergo vos ô clara posteritas propiori, & propinquiore loco & gladio defendite, custodite patriam & Regnum, & sæliciora vobis fortuna & fortunarum dominus inscribet & donabit. Ergo

*Hastas & enses & celeres fugas
Turbasq; cadesq; & strepitus graues
Non respice, sed extimesce
Exitiumq; tui & Senatus.*

EAMILIA ARMORVM ŁZAWA.

Bothurzynski. **B**othurzynscij, *Ioannes Cracouiensis Canonicus, qui in arce ad ingressum Sancti Nicolai capella, sub lapide cum cupreis circumferentij sepultus, Anno 1324. Paproc. in stemmatibus.*

L I L I A Primò aliàs
G O Z D A W A.

D E L I N E A T I O.

Sunt lilia duo ad inuicem radicibus coniuncta, ita ut exprimant arma dicta Gozdawa, de quibus in superiori Tomo diximus. Hæc inquam, arma iterum reducimus, tum, quia aliquot familiæ armorum Gozdawa nunc nobis porrectæ, quas ante non nominaueramus, fuerunt, tum quia eiusmodi lilia multiplicata, pluries pro armis gentilitijs assumpta, video. Nam ne dum sunt lilia, quas Gozdawa vocamus, sed etiam bina reperiuntur, dicta Krupek, & trina & fortè quadrina, tum sexena, ut hic inferius videbimus. Et quia originem in superiori loco adnotauimus, ad sequentia transimus.

Lilia multiplicia.

M U N I F I C E N T I A R E G I A.

Varijs Symbolis munificentiam antiqui figurabant, alij fabis, alij Cicere ex ædibus larga dextera erogatis. Hanc munificentiam Romanam apud Ciceronem colligo, ubi Quæstores magnificentius facere potuisse dicit, si quantum in Cicere expensum est, in alijs quæ Rempub. adiuuarent, insumptum esset. Quapropter & Horatius de largitionibus ambitiosis, *Carm. lib. 2.*

Munificentia regia.

Cicere munificentia symbol.

G

In Cicere

*In Cicere atq; faba bona tu perdasq; lupinis
Latus vt in circo spatière, aut aeneus, vt stes
Nudus agris, nudus nummis, insane paternis.*

S. Ioan. Bap.

Munificentia
reg. per lili-
um.

Lilium est
ad delicias,
sepulturam,
& sanitatem
corporis & a-
nima.

In Florentina autem Ciuitate antiquissima Romanorum quondam Colonia, & fabis, & Cicere ferebant suffragia, præcipuè in die Præcursoris Domini, vbi tota perfundebantur, vt omnibus volentibus vsui sint. At relinquo ad præsens aliorum placita, meritò iucundius lilium significat munificentiam Regiam, tum quod lilium ipsum largitorem munificentissimum Christum iuxta Hilar. in Matth. super illud Cant. 2. Lilium Conuallium, significet, tum quod Angelos celestes quibus perennia bona altissimus contulit, sacra pagina in illis verbis Euangelij. Non laborant lilia neque nent, Cilla tamen vestiuntur qualiter nec Salomon vestiebatur, tam scilicet candidè & odoriferè) iuxta Hilarium repræsentet, tum quod lilia in delicias, & honestum sepulturæ, imo etiam sanitatis & corporeæ, & spiritualis veniunt. De hoc quidem primo: Quia inuisa sunt lilia scarabæis, de secundo verò ipse Mantuanus Virg.

Si qua fata aspera rumpas.

Tu Marcellus eris: manibus date lilia plenis.

B. V. M. Li-
lium.

De vltimo verò Sacratissimum Rosarium testatur B. V. Mariæ, dum rosæ sanctificantur in Sacro Ordine Prædicatorio die Visitationis Beatissimæ Virginis Matris Dei. Eodem namque modo & lilia consecrari possunt, cum Beatissima Virgo sit flos florum, & lilium pretiosum, à Rege Regum præelectum. Quocirca optimè de Beata Virgine Maria id quod de lilio dictum est, 4. Esdr. 5. accommodandum. Omnipotens ex cunctis floribus orbis vnum sibi lilium delegit. Vnde antiqui liliū florem Regium ne dum à Regina Iunone, sed etiam à Regia qua præstant celsitudine, nominarunt, & in Symbolum spei augustæ deduxerunt, vt Pier. Valer. Hierog. lib. 55. cap. 9. &c. Sed ad Vos sit meum insigniti lilijs intentum, condecorati diuersis honoribus, gratijs, & titulis in hoc regno, munificentia regia in tantum permanetis, vt non reperiatur amplius aliqua insigniorum celsitudo, qua domus & familia vestra non fuerit honorata & decorata; meruerant enim hoc vestra in patriam merita belli & pacis tempore, meruerant virtutes nobilibus debitæ & congenitæ, merentur & modò auidè in bonum patriæ hiantes affectus in descendantium posteritate, quam benedictio diuina fouet & protegit.

LINEA FAMILIÆ LILIORVM

alias Gozdawa.

Pac.

PAcij, in Magno Ducatu Lithuaniae familia tam antiquitate, quam meritis in patriam amplissima, quapropter maximi Senatores & opti-
mi fac-

misuerunt, Ioannes Pac Ciuonius Vilnensis, quem acta confirmationis iurium M. D. Lith. meminerunt. Georgius Paczowicz Castell. Polocensis, qui tempore Io. Adalberti Regis, & Alexand. M. Duce Lituania subscripsit cum alijs confirmatum ius. Actum in Chrodlo 1413. Laicius fol. 130. Nicolaus Pac, literis humanitate, & beneuolentia magnum sibi comparauit nomen. Episcopum Chijouiensem fuisse, Paproc. in secundo opere fol. 674. meminit. Stanislaus Palat. Vitepsensis, optimus Cuius patriæ, in sago, & toga, qui ad Vitepscum Moschum Seremetū Butirum & Soborum cum sex millibus Tartarorum repressit, Anno 1568. Bielsc. fol. 623. Et Stricou. lib. 25. cap. 2. Hic antea dum M. D. Litu. Dapifer fuisset, retulerat victoriam de Moschis collecta Vitepsensi nobilitate ad Iezierzisciam, ut refert R. Dominus Simon Starouolscius in Bel-latoribus Sarmatiæ, cui tale Epitaph. adscripsit.

Stanislaus Pac M. D. Litu. Dapifer, inter Duces, qui militem im-petum ratione compositum habent, aut fortuna propitium, meritò connumerandus, hoc tegitur tumulo. Quem post præclaram illam apud Iezierzisciam de Moschis victoriam, in medio fortunarum cursu, ut desiderabiliorem nobis, sic & fæliciolem sibi mors immatura extinxit.

Paulus Castellanus Vitepsensis, germanus Stanislai 1573. à nobilitate M. D. Litu. in Comitia Lublineñ. post decessum Serenissimi Stephani Bathorij legatus, ut Bielsc. fol. 657. Hic reliquit duos filios optimæ spei & reputationis Nicolaum, ut notat Paproc. 674. & alterum Ioannem Pincernam M. D. Litu. dispensatorem Contributionis Vilnensis meminit Constitutio Regni 1524. Et Nicolaum Succamerarium Brestensem in Litu. atq. Exactorem Contributionis Regni refert Constitutio Anni 1589. Et Paulum Capitaneum Mscislauiensis Commissarium factum in Comitij Regni, habet Constitutio Anno 1607. Descendentes verò ab illis, dum studia literarum, mores, & exercitia ad limam virtutum deduxerunt & adoptarunt, grauem existimationem de seipsis & posteris suis relinquunt. Quapropter in electione Sereniss. Regis VLADISLAI IV. ex Palatinatu Trocen. subscripsit electionem Stephanus Pac Vicethesaurarius M. D. Litu. Et ex Palatinatu Vilneñ. Christophorus Pac subscripsit. Quod verò vobis fæliciter anni cædant, ut opto, considerata breuibus propono.

Vitam quæ faciant beatiorem
Iussit iustitiæ tenere leges
Toto prendere corde veritatem
Emunctam maculis fouere mentem
Gaudere innocua quiete, rerum
Abstinere alieniore cura,

Vitam quæ
faciunt beatā

Famam lædere nemini fufurris
 Fortunam bene ferre vtramque vbiq̃ue.
 Si quicquam eſt agere, & pati neceſſe.
 Pro veri bonique firmitate,
 Non ſpectare homines, Deum intueri
 Delictum magis ac magisque ſemper
 Vitare ac metuere.

Stano.

Stanij, *Expeditiſſimi milites, & defenſores Tranſilvania*, ex quibus aliqui in Regnum Poloniae Caſimiro regnante deueniunt, fortuna & militaris celiſtudinis gratia. Hieronymus, poſt varios nobiliſſimi & occupationis affectus & actus Tribunus Sanocenſis declaratur. Communiſſis matrimonij celebratis cum Tyczynſka, ſuſcepit filios Andream, Thomam, Stanislauum, milites eximios, & patriæ merentes. Andreas poſt Caſtrenſes occupationes, ſterilis deceſſit. Thomas poſt militaria trophea Moſchouitica, ſedatiorẽ vitam eligendo in terra Chelmenſi matrimonij vinculo cum Horodynſka contracto, ibidem reſedit, ex qua ſuſceperat filios quinque, de quorum numero Martinus laude perpetua exornauit familiam. Nam cum Stanislao Konięcpolſki tum Exercituum Regni Campeſtri Praefecto, pluribus annis militiam obſeruauit, & pro meritis, & iudicij dignitate, Caſtrenſium iudiciorum praefes, & loco tenens militiae, & copiarum Illuſtriſſimi fuit. In Cecorica expeditione contra Skinderbaſam, cum alijs hoſtem aggrediendo glorioſe occubuit. Illius ſanguine Tartari ungebant ſuam faciem, & cor illius deuorarunt, precando Deos vt tanta fortitudinis & audacia ipſi atq; illorum filij reperiantur. Sepultus diſſectus fruſtatim ab hoſte in vno ſepulchro cum Petro Fredro. Stanislauus tertius frater in Hungaria tyrocinijſ militariſ in caſtris collectis, eximius miles euasiſt. Redijt cum electo in Regem Poloniae Stephano Bathorio miles continuus. Ad Pſcouiam maxima indicia bellatoris ſummi demonſtrauit: Nam dum ſeptingenti pedites cum gubernatore ſuo ad mania proſtrata fuiſſent, mandante Rege, & oſcula in caput dante, in praefidia conſcendit magnanimus, vbi & occubuit. Illius tumultum his verbis Regius animus condecorauit.

ISTE NOBILIS IN LECTO HONORIS
 OCCVBVIT.

Altero verò matrimonio praedictus Hieronymus Stano, habuit coniugem Zophiam Zdowſka heredem in Nouitaniec, cuius ſororem germanam Nicolaus Bal Dapifer Sanocenſis de Zoczew, ſed hanc ſortem ab illo acquiſiuit Stano, quocirca de Nouytaniec familiam ſuam notare caperunt. Ex qua ſuſcepit filium Georgium & filias aliquot. Georgius Stano Hieronymi filius, vt morum ſpectabilitate amabilis, ita militariſ exercitij ſtudio maximè laudabilis. Cum Radziuiſio in Moſchouitica expeditione

tione magna præmia laudis reportabat, sed morte parentis retractus, cum filia Venceslai Pobidzenscij Subiudicis Sanocen: matrimonium suscepit, ex qua filios quinq; numeravit. Meminit ipsius Constitutio Regni Anni 1591. dum ex Minori Pol. ad receptionem Quartæ constituitur. Venceslaus. filius Georgij, post literaria ornamenta militiæ obseruator, cum Zolkiewski in Moschouia & Liuania pugnavit. Tandem cum Chrzaſtowska in Cracouiën. Terra fadus matrimonij tenuit. Georgius alter filius post cultam literis iuuentutem Constantinopolim bis cum legatis Regni Stanislao Gulski, Castellano Halicien. & Felice Herburt Mosticen. & Visnen. Præfecto adiit. Demum militarem toto pectore & conatu amplexus, cum Zolkieuio Præfecto Campestri contra Tartaros, & in Liuania obsidendo Album castrum, maxima trophæa & fortissimi animi argumenta declaravit. Ad Smolenscum verò cum Serenissimo Rege Sigism. III. pugnando ad Stolicam missus, prodromum legationis perfecit. Cum Illustr. Palat. Cracouiën. Lubomirski à Castris Orininsibus ad Castra Pruthenica ultima indefessè pugnavit. Fuit Nuntius ad Comititia Regni duodecies, Parlamenti iudex multoties. Honoratus titulis Vexilliferi Sanocensis, tum Subdapiferi & Dapiferi, atq; Præfecturæ Sadecen. Consortij matrimonialis vinculum tenuit, cum filia Fredro de Plesouice Tribuni Pramislien. Ex qua inter alios suscepit duos filios & filias 4. Andreas, filius post rectè constitutam moribus & literis adolescentiâ, in Hungariam ad tyrocinia militaria colligenda declinavit, Miles factus ad Tocaium pugnavit, sed in captiuitatem deductus medio anno recuperatur. In Patria, decennio miles continuus & strenuitate celebris, cum Illustrissimo Lubomirski Palatino Cracouiensi, in bello cum Abazi Basa cum vitæ periculo maximo, equum in irruptione hostili globo amisit. In expeditione contra rebelles Cosacos ad Kumeyki alacriter, & Leonino pectore in taborum irrumpendo globo per humeros transfixus, agre ad valetudinē redijt. Charus militi, & Duci. Demum, ut Palladis industria patriæ obsequia redderet, accepit in consortium matrimonij, ex familia Dzidusycciorum in Leopoliensi districtu, non modicè expectationis & spei in patria vir. Georgius alter filius, ubi in exteris nationibus iuuentutis ac generosæ indolis recta indicia factis declaravit, miles eximius esse desideravit, & sub signis militaribus Palatini Cracouiensis Lubomirscij, pro patria fundere sanguinem, & mori, si calo visum fuerit, impertervitus cupit.

Piaſeckij, in Podolia. Viri pacis & belli feruentis tempore coronides patria. Nam & literis & iure, Marte & Bellona Saturnum ac turbulentum Iovem concordia colligarunt. Michael Piaſeckij Succamerarius Podoliae Iudicij gravitate & experientia militari singularis, maximam suæ memoriam reliquit. Habuit filium Ioannem Notarium Terrestrem Buscensem, qui genuit Melchiorum Notarium Terrestrem Buscensem, demum

Subiudicem Terreſtrem, & Surrogatorem Capitaneatus Buſcenſis, virum grauitate conſilij, & dexteritate rerum agendarum conſpicuum, qui reliquit Ioannem Ferdinandum, Notarium Terræ Buſcen. maturum conſilio, & iuris peritia grauiffimum, cuius ſententiam Tribunalia Regni per annos triginta, neq; reprehendere neq; immutare attentarunt. Erant educatione & exercitio literarum, vnâ cum fratre Adalberto, in exteris nationibus omnibus amabiles, & Linguarum, Germanica, Italica, Gallica, &c. periti. Ex filia, fratris Georgij Zolczynſki, Capit. Zydaczouien. ſuſceperat prolem, at iuuenis obiit. Victorinus, cuius filius Arnolphus, ſuperius dictorū patrueſis in Moſchouitica expeditione, Sigismundo III. regnante, glorioſè obiit. Zacharias eiufdem Germanus, ex Luca natus, etiam Patriæ obſequia in Armis reddendo, militarem vitam finiuit. Illius familie poſſeſſiones, ob matrimonialem conſanguinitatem, ad familias Czolchanſciorum, Gorſciorum, Thelephuſorum, tranſierunt.

Tryzna.

Triznij, in M. Duc. Litu. Magni eruditione, conſilio, toga & Marte. Et quoniam gloria filiorum patres eorum, descendens poſteritas, ſequi & præuenire gloriam, ingenio & fortitudine deſiderauit. Hrechorius, dotibus ingenij, & Martis encomio clarus. Vnde poſt trophæa ex hoſtibus deducta, Marſchalcus M. D. L. & Rothmag perpetuus S. R. M. denunciatus. De hoc Stricou. lib. 5. cap. 1. fol. 767. Nicolaus Supremus Theſaurarius M. D. L. & Notarius, Præfectus Bludzynen. Koſkineſ. Przetomſcen. Bielecen. Æconomus Bobroyſcen. Ex his tantifq; titulis cognoſce virum Patriæ, vt ex vngue leonem. Eius fratres, Marcianus, Referendarius & Notar. M. D. Lit. Administrator Episcopatus Vilnen. Michaël Gedeon, Inciſor M. D. Lit. Breſten. Zdzitouien. Capit. Oeconomus Grodzineſ. Theophilus, filius Nicolai, Volkouien. Bludzineſ. Præfectus, Oeconomus Dobroyſcen. Nicolaus Tryzna, Præfectus Regiæ Culinae in M. D. Lit. & Andr. ſubſcripſerunt Electionem Vlad. IV. ex Palat. Nouogrod. Paulus Petrus Tryzna, Præfectus Staroduben. ex Palatinatu Smolenſcen. Electionem Vladif. IV. ſubſcripſit. Petrus Tryzna, Capit. Dobroyſcen. ſubſcripſit Electionem Vladif. IV. ex Palat. Minſcen.

Bierecki.

Biereccij ſeu Bireccij, literis & militari dediti. N. Birecki, ludex Premislien. Terreſt. ex Chodorowſka natus, habuit ex fratre nonem conſanguineos maſculos, & nouem feminas, ex ſe autem, & Skorucyanka, reliquit N. qui celebrato matrimonio cum Okreglicka ex Vdrzycka nata, ſuſcepit ex illa plures filios, ex quibus Andreas in Caſtris ſtrenuus vit Rothmagiſtri locum tenuit. Filia verò illius, Sophia Abbatiffa, Conuentus S. Brigittæ Leopoli, & Catharina Srzedzinſcij coniunx.

Dysel.

Diſlouij, in M. D. Lit. in Trocenſi Palat. contra inſurgentem Moſchum erant ſtrenui, nec inſurſionibus Tartaris cedentes, manet uſq; in præſens eorum memoria cum poſteritate. Nicolaus Dyſleuicz ſubſcripſit Elect. Vlad. IV. ex Palat. Vilnen. Soko-

Sokolowſcij, in M. Ducatu Lit. cum familia ſua antiquitate etiam heroicis actibus exceſſi, excoluit iuuentutem cum etate virili exercitijs militaribus Michael cum Raphael Sieniaſki, in Liuania, Moſchouia, & ad Roſtouiſiam contra Tartaros pugnando fortiter & cruentè: honoratus titulo Vexilliferi Stomienſeñ. Reliquit non diſſimilis animi & fortitudinis filium Valerianum, qui poſt agitatam bello & Caſtris vitæ facultatem, ex Hornſtaiowna reliquit poſteros imitatores Maiorum.

Leuonij, in M. Duc. Lit. Nobilitas cum ſplendore domus ſatagit virtutis lauream, & conſequitur Marte & Minerua. Bartholomæus Leuonius, Diamenti Præſectus & Aulicus Regius, obſeruantia commendabilis. Ioannes Iudex Terræ Vilneñ. & cauſarum Patronus, quæ miſerationis erant. Nicolaus ſtrenuus miles, ad Paruauiam, Rigam, & Nitaiam; ſpectante Radiuilio, M. Præſ. Exercit. Lit. cum Anaſtaſia Karwacka tenuit Matrimonium. Ioannes Leuonia, Vexillifer Vpitſceñ. & Samuel frater eius. Perſicite rotam currentis veſtræ ætatis, diſcendo viuere, & mori; qui enim diſcit tota vita viuere, ſimul ſtudebit & tota vita glorioſè mori. Glorioſè autem, & homine dicente, & Deo conſirmante.

Leuonia.

Pempowſcij, Negotijs Reipublicæ benè diſpoſiti. Ambroſius Præſectus Marienburgi, ad concordiam cum Pruthenis ſtabiliendam erat deputatus. Bieliſcius Anno 1510. fol. 115.

Pempowſki.

Brzozowſcij de Brzozom, Hrehorius optimus miles, in Moſchouia, Liuania, Vngaria; honoratus titulo Caſtrorum Metatoris. Sepultus Lubarti. Illius Germanus Maximilianus Subdapifer Chyou. & Legionum Palatini Cracouiē. ductor.

Brzozowſki.

Sokolouij, ex diſtriſtu Roſaneñ. Hi ante vocabantur Sokolij, vnde eadem eſt generis linea, ſed quia apud Zolkicuium, Supremum Ducem, vnus Sokol occidit militem, quod canem ſuum vocauerit Sokol, ideò vocatus fuit Sokolowſki, manent in Podolia. Ioannes ex Wardowſka Sophia ſuſcepit filium Heliam, Alexandrum eximium militem, Patris veſtigia ſequentem.

Sokolowſki.
Sokol.

Ponikowſcij, ibidem ſunt Sokolij, ſed à Punikui denominati.

Ponikowſki.

LILIA SECUNDO.

D E L I N E A T I O.

SVnt in Campo nigro tria Lilia, Gozdauiarum Armorum per-
similia.

O R I G O.

ESt additio facta, vt apparet ad Arma Gozdaua, & fortè iteratis
vicibus additio facta fuit: aut additio facta est ad Arma Krupek,
vndè duo Lilia ponuntur pro Gentilitijs Armis. Veram origi-
nem inuestigare non potui, sed posita in Epitaphio Succamerarij Leo-
polien. Ioannis Swoszkowski, video cuius genitrix horum Armorum
exstitit, & aliorum Nobilium in diuersis locis.

T E R N O S V N T C O N S E R V A N D A T R I A.

TRia Lilia meritò tribus conseruanda, & confouenda veniunt.
Pietate in Deum, Fidelitate in Patriam, & Honestate domus:
triplicatis namque Lilijs, hæc tria declarata fuerunt. *Ægidius*
Sancti Francisci discipulus, dum quendam dubitantem, quomodo
Christus vtero clauso nasceretur, & Beatissima Virgo Maria in partu,
& post partum, sic virgo vt ante partum erat, permansisset, audiret:
baculo

Baculo arido percussit semel terram, & statim Lilia creuerunt, percussit iterum, & Lilia exsurrexit, percussit tertio, & iterum Lilia succreuit. Non est enim impossibile apud Deum omne verbum. Quo viso ille, Dei pietatem & B. V. gloriam extulit; Lilia quoque triplex erat fidelitatis in Patriam Christianam signum. Nam cum Bulla Maris magni in Gallia publicaretur, tria apparuerunt in Crucibus Lilia in cælo, quapropter fideles, alij alba, alij rubea, alij viridia Lilia in Symbolum fidelis propugnationis Christianæ Patriæ assumpserunt. Nam Cruces, quæ in cælo apparuerunt, sunt Lilia pretiosissima hortuli cælestis, Lilijs etiam triplicatis honestas domus conseruatur, quæ plerumque aduersis & secundis permixta est. Hinc Borbonius Dux Ludouicus secundus, Equitum de Carduo Beatæ Virginis Ordinem instituendo, illi torquem aureum ex Lilijs contextum, interstinctis æqualibus interuallis Cardui florum, ex quibus pendebat Crux cum inscriptione: *Spes apposuit*. Tria igitur Lilia sunt à vobis tereno hoc conseruanda, o Liliati Milites, & Matronæ Lilijs exornatæ. Primo, pietate in Deum. Sic namque Agapetus, *ut inquit Plato de Legibus*, mornebat Iustinianum Imperatorem: *Sceptrum Imperij cum à Deo susceperis, cogitato quibusnam modis placebis ei, qui id tibi dedit, cumq; omnibus hominibus ab eo sis prælatus, præ omnibus eum honorare festina*. Secundo, fidelitate in Patriam. Sic namque Carolus Paschalius lib. de virtutibus & vitijs, cap. 14. dixit: *Patria, cum sit communis omnium parens, atq; adeo alter Deus, ipsis parentibus, ipsis amicis anteponi debet, atq; adeo ipsi vitæ, quam ipsius propugnationi impendere debemus: dulce enim & decorum est pro Patria mori*. Tertiò, honestate domus. Improbum enim est, relinquere honestum viro rationem Deo reddituro. Sed o heu, utinam liberorum suorum mores non ipsi parentes deperdant, infantiam statim delicijs soluunt, mollis illa & blanda educatio, quam indulgentiam appellant, nervos omnes & corporis mentes frangit. Quos enim fructus eos virtutum adulta ætate eum laturum putamus, qui à teneris vnguiculis vitia statim imbibit. Quid non ætatis progressu concupiscit, cuius infantiam parentes auro, argento, purpura, holosericis vestibus exornant? quam in adolescentia temperantiam is præstare poterit, quem puerum atque adeo infantem conquisitissimis epulis, & omni obsoniorum genere saturant? qua ratione in reliqua vita sobrius fiet ille, quem à pueritia parentes ebriosum efficiunt? adeo à teneris assuescere multum est. Iam non domicilium istæ habebit rosas, sed qualia Scarabæus conquirat.

Lilia cum carduo & Cruce.

Pietas in Deum.

Praelati hominibus Deo plac.

Patria omnibus anteponenda.

Educatio puerorum deprauatur à parentibus.

LINEA HVIVS FAMILIÆ.

[Nter Epitaphia Leopoli, in Ordine Prædicatorum, vidi Ioannis Swofoskij matrem de his Armis fuisse. In M. Duc. Lit. erant hæc Arma

H

ente

Sapieha.

ante Vnionem cum Regno Illustriss. Familiae Sapieha, quapropter Arma
 Lis in medio ponuntur ab illis, in Capite verò tria hæc Lilia. De hoc
 aperte Iacobus Olssowski Societ. Iesu, in Concione Christophori Sapieha
 docuit, sed apertius ex Priuilegijs Vnionis apparet, ubi dicitur: quod No-
 biles M. Duc. Lit. Arma Regni Pol. in maius vinculum concordie, pacis
 & Vnionis assumebant.

LELIE siue LILIE, tertio
 Appellata WIERZBNA.

DELINEATIO.

Lilia cum sta-
 tua & sa-
 gitta.

Wierzbna:

IN Scuto quadrato sunt Lilia sex, in duos ordines per terna disposi-
 ta, & supra Galeam est Columna Sagitta transfixa. Alij verò in
 eodem Scuto ponunt supra Lilia Columnā prædictam cum Sagit-
 ta, & supra Galeam ponunt tres pennas Strutij. Hunc modum ponit
 Papr. in *Nido virtutum*, fol. 117. Superiorem verò ponit Bielscius
 fol. 403. Sed seipsum correxit Papr. in *secundo opere*.

ORIGO.

EX Silesia à Comitibus in Wierzbno in Regnum illata fuerunt ab
 antiquis tēporibus, ut Papr. in *Nido virt.* refert. sed quomodo ac-
 quisita non meminit. Ex Lilijs tamen constat, ex Gallia origi-
 nem primitus habuisse, quorum primæus fortiter contra hostem
 agendo, ut murus sagittis sese opposuit. De his Albertus Strepa.

FLOS

FLOS REGIVS.

Non sine graui animaduersione Lilia flos Regius nuncupantur. Taceo Poëtarum figmenta, qui dicunt Lilia nata fuisse ex lacte Deæ Iunonis, taceo quod Lilia inuisa sunt Veneri, sed hoc singulare in Lilijs animaduerto, quod tanta proceritate super flores alios attollitur, vt ad tria interdum cubita surrigatur: à Regia igitur, quæ præstant celsitudine, præter odorem & colorem, florem Regium Lilia efferre licebit, sed à fortiori procedere liceat. Regius flos Lilia sunt hæc, quia Columna quæ Sagitta transferitur, lilijs apposita, Regium & inæstimabilem Virum commonstrat, qui suauissimum Patriæ odorem, grauissimum hosti terrorem continuò afferat. Chastelliorum familia in Aremoricijs defert tale insigne, *inquit Petrasan- ta*. Liliū in parma, subtus quatuor nummos bisantinos, & supra hæc omnia, est manus erectum digitum ad sydera habens. Credo tali gestu innuit. Quid dicitis? Quis sum? quis fortior? apparet hunc quondam fuisse Turcarum stragem & liberatorem Christianorum. Sed quicquid sit, Lilia sex Columna lapidea, Sagitta perfodiens, superabit hæc omnia, meritò igitur florem Regium Arma hæc nuncupabo. Sequitur enim hæc claritas possessorem suum, quocunq̃ue perrexerit, & vbicunq̃ue constiterit secum erit, nunquam enim desinet clarus esse, qui in prælijs clarus fuit. Te clarissima Familia hoc meo affectu perstringo, age quæ te agere non pœniteat, age quæ Deus videat, age vt videntes te animentur & laudent. Video inter Nobiles Florentinos Arma, Lco tenet pedibus anterioribus Lunam, & familia quæ his Armis vtitur, nuucupatur BONA DIES. Optima certe dies est, si pectore Leonino vir præsens est Deo suo cum conscientia. Tu igitur ea age, quæ conscientiam tuam decent, & diem semper, noctem nunquam videbis, nec habebis.

*Lilia flos Re-
gius.*

*Lilium cum
nummis bisan-
tinis.*

*Leo Lunam
tenet.*

LILIA PURPUREA.

Honorabo vós tanto titulo, ne dum ob purpuram regalem Christianissimi Regis Galliarum, à quibus originaliter vestra arma sunt. sed quia ipsa merita superaddita meritis maiorum, & imaginibus à Successoribus eorum, & vobis, ad hoc me compellunt. Habet *Dempsterus de antiquitatibus Romæ, l. 10. cap. 16.* quod inter munitiones validas urbium, & Castrorum lilia in vallis, & circa muros ponebantur. Erat autem ferrum, ad similitudinem liliorum præacutum in summo, ex stipite proueniens, obductum virgultis, & contextum viminibus, florem repræsentabat liliorum nondum apertorum. Quod si quis hostium in vallum deciderit, lilia purpurea reddebat; si verò securè transierit, lilijs purpureis meritò coronandus fuerat.

Liliorum ar-
morum enco-
mia.

fuerat. Hinc *Pier. Valer. in hierog. lib. 55. cap. 9. dixit*: Ut verò cor-
nam nostram elegantius contexamus, purpureis aderunt lilia mista
rosis. In his illustribus gentilitijs vestris, dum video lilia & columnam
petream transfixam sagittâ, facile venit in mentem de vobis id asse-
re, quòd Virtute duce, & comite fortuna, omnes cuneos hostium,
omnia spicula, diuersaque ferrea cacumina superastis, deuicistis, aut
mori pro patria, legibus, & libertate non dubitastis. Hinc pro Regi-
bus obsides honoratissimi, pro patria purpurei effecti, præsidium sin-
gulare illius admiramini. Lilijs pro armis qui utebantur, magna en-
comia illis Senatus, populusq; exinde tribuebat: Adnotauit in suo
theatro impressarum Ioannes Ferus. Subscribebant, inquit, lilijs ma-
gnanima, & magnifica, qualia sunt. Semper inclyta virtus. Tu Mar-
cellus eris. Redolet & sanat. Placet superis. Quod si ipsis lilijs tanti
tituli adscripti erant, quid si lilijs adiuncta fuisset columna lapidea,
quam aliquis virorum vnico ictu sagittæ transfudisset, quæ & quanta
elogia, quæ & qualia encomia illi non tribuissent? Dicerent fortè;
Tu lætitia ipsa, tu honorificentia populi nostri, tu protector, libera-
tor, & quidam Deus. Ego vos hoc vno decorabo. Purpurea lilia estis.

*Ergo feliciter viuite, Nam nostra
Sic vota currunt Pegaseo ocyus
Torrente, Diui pergite Cælites
Fauere, sublimis triumphet
Actio Sarmaticas per oras.*

LINEA FAMILIÆ LILIORVM,
seu WIERZBNA.

Michael Comes de Wierzbna, Vir magnæ authoritatis in Regno, &
magnis viris comparabilis. Eius filium Sendiuogius de Subino,
cum filio de Melstin, in Hungariam secum assumpserat, ut obsides fierent
pro Hedwig Regina Poloniae futura. De quò Albertus Stropa. Modico
post interuallo temporis D. Sendiuogius de Subino, associatis sibi quorun-
dam procerum filijs, videlicet Michaelis Comititis de Wierzbna, Ioannem
fratrem Iaskonis Patruelem de Melstyn, iniuit Hungariam ad supplican-
dum Reginae, ut Hedwigiam filiam suam versus Poloniam in Regnam Po-
loniae mitteret coronandam, offerens in obsides iuuenes prædictos.

* Rydzinski. Rydzenscij, seu ut Bielsc. notat Rydzinscij. Viri bello, & castris ex-
cellentes, successores Comitum de Wierzbna. Ioannes magnanimi pecto-
toris, & aeternæ famæ. Hic in bello ad Choyniciam 1454. primum impe-
tum hostilem fortiter repressit, & Principem Zeganensem prostrauit, sed
cum loci improportionati ad bellum Mars hosti campum retulisset, ibidem
cum Cancellario Regni alijsq; primoribus, mortem felicem, & famam per-
petuam

petuam obtinuit. Bielsc. lib. 4. fol. 403. *Andreas Rydzinski de Wierzbna qui subscripsit Electionem VLADISLAI IV. ex Palatinatu Posnaniensi. Gloriâ decorandus. Nam & Deus eos qui sibi corde puro seruiunt, gloriâ decorat incredibili.*

Pawlowscij, in Posnaniensi Palatinatu, plurimos Pawlouscios in Castris, & in Comitijis particularibus videmus, qui ut diuersorum armorum, ita diuersis virtutibus resplendent, omnes tamen strenuos milites esse desidero, vel spirituales vel Castrenses. Beatus enim est, qui tanquam strenuus miles Regni thesaurum, id est, corpus atq; animam suam sine reprehensione conseruat in Domino.

Militia duplex.

L E L I W A

D E L I N E A T I O.

EST Stella aurea sex rutilans radijs intra cornua semilunij, in campo caelestini coloris, & in casside eadem ipsa interlunaris stella caudæ pauonis inserta intra campum coloris similis. Nec velim moueatur circumspectus lector, quod sanguinei campi nullam posuerim mentionem, ut per hoc distincta Leliuitarum appareant arma, sicut Orichouius fortè voluit. Mihi quidem intentio est, insignia Leliuitarum in Regno Poloniae obseruata delineare. Quæ quoniam solo caelestino colore & campo ab omnibus insignita manent, nullo modo arma hæc diuersa, sed eadem in Regno fuerunt, eiusdemque delineationis sunt.

O Richouius in Regno acquisita fuisse contendit, cui & idioma Leliua, quod fortè Sclauonicum est, suffragatur. Sed antiqua referunt Priuilegia Leliuitarum, quod arma gentilia prædicta à partibus Rhēni originem habeant. Est namque ad initia profluentis Castrum antiquissimum Luna cum Stella vocatum, Sclauis Leliwa Germanis *Monstern* dictum, quod benè meritis, nobilibus qui pro insigni ignile tunc deferebant, concessum fuerat. Qui deposito antiquo stemmate, scilicet ignili lunam cum stella assumpserunt. Ex his igitur Spicimirus dum per Sclauoniam à Rheno in Polonia Regnū venit, ad Annum 1000. sub Vladislao primo Rege, villam ex nomine suo fundatam Spicimir, Ecclesiæ Gnesnensi adscripsit. Meminit huius villæ *Crom. lib. 5.* nam in ea Archidiac. Gnesnē, pro ipso Archiepiscopo, captus fuerat. Anno 1092. Ex hoc collige, quod Leliuitæ Hermani tempora antecesserunt. Quod verò *Longin. refert* Spicimirum, qui ex prius deferebat Ignile, cum domo Polonorum quæ defectuosam lunam cum stella deferebat se coniunxisse & vniuisse, in eo ad inferiora tempora respicit. Plurimi namque ad Rhenum ignili vnico, alij tribus pro insigni utebantur, sicut & nunc vtuntur in Bohemia & Silesia, sed isti iam non sunt Leliuitæ. Vnde Leliuitæ antiqui, qui utebantur ignili, successu temporis pro insigni gentilitio detulerunt Lunam cum stella hi in Regnum Polonia à Rheno venerunt, & omnes eorundem sunt armorum, quæ eiusdem sunt cælestini coloris, & campi, prout clariùs in Priuilegijs olim familiæ peruetustæ Morstyniorum, à Regibus Ioanne Alberto, & Sigismundo primo datum, deducitur, quæ mihi exhibita legi, & recognoui. Quorum infra quoque, in familia Morstyniorum deducēda, meminimus. Non igitur benè infertur Spicimirus qui ignile deferebat pro insigni, vniuit se domo Leliuitarum, ergo hîc sunt arma Leliua acquisita, aut sunt diuersa arma, sed porro dices, ergo sunt antiquissima arma, & quod non omnes ignili vtentes erant Leliuitæ. Hoc tibi concedimus gratis, nam & Domini de Lipno Rusi ignili vtuntur, non tamen sunt Leliuitæ. Idem de hoc Spicimiro primo dicendū venit. Addidit autem Cæsarea Maiestas splendorem Leliuitarum armis, Rudolph. 2. Imperat. semper Aug. qui pro Symbolo contra Machometanos, stellam illorum lunæ apposuit, vt *Typot. refert.* Vnde arma Leliuitarum, & nobilitatis splendidissima insignia, etiam Cæsaribus triumphalibus signis, in honorem cesserunt.

ILLVSTRIOR EVADET.

Motus in fine est velocior, *dicebat Aristotel.* Ego dum intueor vestrum ô Leliuij progressum, video quod properastis dignitatibus, & honoribus vestris, tanquam ad summam & quasi vltimam

timam periodum gloriæ, & hoc tam in palestra suavis Mineræ, quam in arena inuictæ Bellonæ. Quid causæ perfectò fuerit; ex gestis quisq; leget. Nimirum, vt illustris familia, illustrior euaserit. Vincentius Mantuæ Dux Gonzaga, pro imagine mentis, & virtutis præcellsa, assumpserat Lunam, inquit Petra sancta in Symb. intra quam posuit aduerbium SIC: Quid quæso intelligendum commonstrauit? An, sic vos non vobis mellificatis apes? non enim hic habemus manentem ciuitatem, & omnia quæ habemus, relinquemus, & fortè indignis & ingratis. An verò innuere voluit, sic ibimus & vos ibitis, vt illi iuerunt: mutantur enim dies & anni cum luna. Vnde quidam ad horologium adscripsit.

Si nescis hospes, sunt hic oracula Phæbi

Consule, respondent hoc tibi. Disce mori.

At crederem alio sensu à Duce Sapientissimo, hoc Aduerbium insertum fuisse lunæ. Innuebat Sic illustrior euadam. Sic crescam scilicet, Virtute, fortitudine, pietate, & amore in patriam & Deum. Vestra hæc luna & stella, si interius inspexeris, non aliud refert, nisi prædicti Ducis intentum. His familia vestra illustrior euadet. Quis namq; non asseret libertate plenam Illustrissimam Tarnouiorum familiam, quæ Moschis, Tartaris, Prussis, &c. victricia trophæa eripiebat, & in Senatu maximè floret, & florebat. Quis Sieniauios consilio graues, fortitudine excelsos, bello claros, non videt vnica spe solum fulciri? Quis Chlebouicios magnos in Republica, & terribiles hosti patriæ ad tantam paucitatem redactos non miseretur? Quid dicam de Mieleccijs, Granouijs, Pileccijs in Castris & Senatu quondam magnis syderibus. Non sunt, sed erunt. Hoc vnicū semper luna vestra crescens & stella radians præagit, nempe: Illustrior euadet. Quapropter hoc vobis remedij relinquo, quod Laurentius Medices Etruriæ Magnus Dux sibi elegerat. Accepit in memoriale quotidianum tres plumas Strutionis, albam, viridem, rubeam, quibus addidit hoc lemma, SEMPER. Sensus erat, Semper fide, spe & charitate florebo. Optimum & sanctum propositum. Nam fide placemus Deo, spe non confundimur, charitate vnimur. Pauo vester, & illius plumæ, non aliud vobis innunt. Non computrescit caro pauonis, nec vos computrescatis peccato. Oculos multiplices pauonis plumæ referunt, & vos videte Deum & conscientiam sæpius. Abigunt muscas plumæ, abigite & vos occasiones mali, & sic illustriores euadetis. Sic Echo redibit.

Tempus erit (nec enim me fallunt omina) quando

Vos sæui medio feruentem in turbine belli

Conuersa fugient acies, hostilia quando

Obuia quoq; metet infesto corpora ferro.

Tempus

*Tempus erit quando te rerum nuncia fama,
Præstantemq; animo & meritis ingentibus auctum
Deferet extremis alis plaudentibus oris.
Vos tantum Superi placidam concedite vitam
Atq; suo semper vernantem flore iuventam
Quod nobis stabili iam spondent numine Parca.*

CONTINVA MERITORVM PRÆMIA.

Quametsi fælicitas humana in terris, tam maximè sit fluxibilis, & caduca; vt *Gregor. Nazian. Orat. 18. dixerit*: Tutius creditur literis in aqua scriptis, quam felicitati humanæ. Hoc tamen asserere per necessarium erit, quod continua meritorum præmia, maximè debentur his, qui felices bello & Marte, felices iudicio, consilio, veritate fuerunt. Illa namque sunt diuturna, & robusta, quæ prudentia inceptit, cura custodit; illa verò sunt infirma & lethalia, quæ fraude, & calliditate assequuntur. Vnde *Liuius lib. 35.* Consilia callida & audacia proterua, prima specie sunt læta, tractatu dura, euentu tristia. Ego vobis ô Leliuij, continua meritorum præmia laudis, & maximi nominis ex his armis promitto. Rudolphus 2. Imperator ingruente Othomano bello in Symbolum, Lunam cum stella assumpserat, *inquit Typotius*, & subscripsit. DEO SIC PLACUIT. Perquirebant primores rationem scripti, & dicebat: Illius immanitati meam humanitatem opponere. Hoc est, vitam & fortunam, & quicquid sum & possum, id totû Deo pro aris & focis effundam. Vos tali Symbolo adumbratos fuisse meritò dicam, ô Leliuij, quis namque ex vobis immanitati hostium suam non opposuit humanitatem? Quis vitam, substantiam, fortunam? Prodeat Echo è sepulchro Comitum de Tarnow, quorum virtus quam præclare enituerit, multis deducunt Historici encomijs. Prodeat Echo fortissimorum Sienawsciorum, qui etiam ad Iankermenias portas nomen suum, & famam multoties deduxerunt. Prodeat Echo Mielecciorum, Chlebowiciorum, Tyskieuiciorum, qui totum id quod vouebant, pro incolumitate patriæ & coronæ Regni, Moscis, Turcis, Tartaris effundebant, offerebant. Ergo clarissima Leliuitarum familia luceas, & splendeas, donec totum impleas orbem.

*Age, viue, calum te, aura, vita, sæculum;
Et sospitem diu, & beatam gestitent.*

LINEA FAMILIÆ LEIWA.

Spicimirus, qui Gnesnensi Ecclesiæ villam ex nomine suo dictam contulit ante annum 1092. De quo *Crom. lib. 5.* Hic à Rheno venit per Sclauo-

Selauoniam in Regnum Pol. quo Anno non est facile dicere, sed si villam anno prænominato contulit ex nomine suo fundatam & appellatam, perneceffum erit aduentum ipsius colligere post annum 1000. Spicimirus successor Spicimiri, quem Castell. fuisse Cracouiē. aliqui adnotarunt. Fundauit castrum in Tarnow. Refert Paprocus. sub Lescone nigro. 1287. Ioannes Comes in Tarnow, & Melstyn, filius Spicimiri Castell. Cracouiē. Serenissimi Regis Casimiri Magni, moderator & Regni gubernator, qui in Conuentu Vislicienfi plurima pro libertate nobilium & authoritate legum effecit. De quo Dlugoff. 1333. Cromer. lib. 12. Bielsc. fol. 225. Contra longo tempore durans Russicum bellum Supremus militiae Praefectus à Casimiro missus, omnia paci reddidit, Russiae Duces deduxit, Prouincias Regno adiunxit. Ita Orichonius in vita Tarnouij Magni 1347. & Starouolscius inter Bellatores Sarmatiae. Reliquit filios Spitkonem, & Ioannem. Raphael frater Ioannis Comitis de Tarnow Castell. Vislicienfis, qui una cum fratre effecit in Comitibus Visliciensibus pro Republica quae usque in praesens laudabiliter perseuerant. Reliquit filium Ioannem Castellatum Sandomiriensem, horum bona erant Rzemien. Zochow. &c. Cuius filius Raphael cum Ediga pugnando occubuit cum Spitkone. Spitko filius primus Ioannis Comitis in Tarnow, Comes in Melstyn, Rabstyn, & Kniaz Tetrarcha Podoliae, Silesiae gubernator. Anno aetatis 18. Palatinus Cracouiensis, demum exercituum Dux, contra Tamerlanum pluries felicissime, cum Vitoldo pugnavit. Liberam electionem Regis post Ludouicū, Hedwigim in Reginam eligendo mirifice confirmauit, eam Electo Regi Iagelloni in coniugem, & Reginam deduxit, reddidit, Vnionem M. D. Lithuaniae cum Regno summopere procurauit. Fines Regni à Silesia mirifice defendit, contra Edigam pugnando ad fluuium Solam ne formidabiliter recederet, maluit gloriose mori, & occumbere 1398. Eius coniunx post mortem facta est consors Ducis Monsterbergensis, ut Dlugoff. sub Anno 1420. meminit. Filiam autem ipsius Hedwigim, Bernardus Dux Opolienfis, ex sorore Ludouici Regis Poloniae & Hungariae filius, in coniugij Sacramentum assumpsit. Ab isto Spitkone processerunt Melstynscij, ob Melstynski. diuisionem bonorum Melstyn à Tarnow. De quorum uno Crom. lib. 15. Ioannes Melstinius Palatinus Cracouiensis, ac Dominus inferioris Russiae, siue Podoliae, quam ei Vladislaus donarat. Et lib. 12. idem Cromerus. Post mortem Vladislai, filio Regis datus est iuuenilium consiliorum moderator Iascus, siue Ioannes Melstynius Castellanus Cracouiensis, vir grauis & prudens, atq; Reipublicae amans. Et Longinus de illo. Iasco de Melstyn Castellanus Cracouiensis, vir frui, industrius, & in Republica Magni & experti zeli, in gubernatorem illi adiunctus, ex cuius sententia & ordinatione, administratio totius Regni salubriter dirigebatur, cuius quoq; prudentia magnae opes breui congestae, & errarium locupletatum. Vixit circa

circa Annum 1333. erexit Iarostauensem ciuitatem, nunc Ecclesijs, religionibus, adificio, & nundinis generalibus celeberrimam. Spitkonis Melstinij pacis turbatoris ad Corcinum. Crom. l. 21 meminit sub Anno 1439. Ioannes Comes in Tarnow, Spitkonis Palatini Cracouiensis germanus, Palatinus Sendomiriensis, post decessum fratris in bello, Palatinus Cracouiensis fuit. Vir magni consilij, & summæ authoritatis, sicut eorum cum fratre dignissimi pro libertate Reipub. actus testantur. Plurima iste erexit pro defensione Regni & dignitate, oppida, castra, monasteria, & omnia muro latericio firmavit, præcipuè in Tarnow, Przeworsko, Iarostaw. Reliquit duos filios, Spitkonem qui foris & domi, pacis & belli tempore magna pro Repub. & patria fecit, cogitauit, voluit. Ad Bardouiam Hungaricas copias profligauit, Podgoriam à Sigismundo Rege defendit. Refert Dlugossus, sub Anno 1411. Crom. lib. 17. Pugnavit cum Cruciferis in Prussia, cum Tartaris in confinibus, nec ullam expeditionem bellicam neglexit. Reliquit duos filios, Ioannem Palatinum Sendomiriensem, & Raphaelem Castellatum Voynicensensem, & Generalem Russia. Ab istis Iarostawscij à Tarnow processerunt, ob diuisionem bonorum inter se Iarostaw cum Przeworsko, & alij Tarnowscij Comites in Tarnow remanserunt.

Iarostawscij.

Ex his Iarostawscijs à Tarnow Comitibus Spitkonem Palat. Sendomir. Capit. Leopold. & fratrem illius germanum Raphaelem Castell. & Capit. Sendomir. Marschal. Regni supremum, refert Priuilegium fundationis Ecclesiæ Omnium SS. Cracouiæ, sub Anno 1391. Ioannem verò à Tarnow Palat. Sendomir. Capit. Russia de Iarostaw, referunt priuilegia Conuentus Sepulchri Dominici Preuorsciæ, ubi & aliquot Epitaphia Dominorum in Iarostaw, & hæredum in Przeworsko cernuntur. Durauit Iarostawsciorum familia ad Sigismundum primum. Ibi Spitko Iarostawski Castell. Cracouiensis. unicam filiam reliquit Annam Ioannis Odrouaz Palatini Russia consortem, cum qua & bona Iarostaw transferunt. Ioannes Validus frater germanus Spitkonis, quem modo retulimus, eisdem titulis, honoribus, in Castris & bello, cum fratre honoratus, pro meritis celsis accepit præmia Palat. Cracouiensem, demum Castell. Cracouiensis. In bello Grunwaldico Supremum exercituum Ducem, dum ageret 50. millia Cruciferorum caesa reliquit, vires illorum & arces ademit. Helbiagam ubi pro remunerato labore à Rege obtinuit, & copiam auri & argenti ibi reperit, fidelis Regi Senator nec auidus bonorum, centum vasa argentea, centum aurea Vladislao Regi, vt Dlugossus Anno 1429 refert, remisit. Unionem inchoatam per suos maiores ad perfectionem deduxit. Vitoldi intentum de subleuatione sui in Regem Lithuanorum in Conuentu Luccoriensi dissoluit. Primus in Chrodlenfi congressu ad sua insignia Moni-dum Palat. Vilneñ. suscepit. Cruciferis multoties pacem obtulit ad Vei-lunum, & Mielnum, cum Hungaris ad Kesmarkum fœdera pacis firmauit.

uit. Domesticos tumultus inter primores pacificè sedauit. De quo Cromer. lib. 19. Stricouius fol. 560. Dlugoff. 1413 Anno. Quid dicam de Suidrigalo, quanta contra ipsum pro Regno fecit? Quid dicam de auctoritate eius, & dexteritate in Comitibus in Iedlna, & Warka Anno 1423. 1430. sed hæc Historici referunt. Tenuit matrimonij vinculum cum Comitissa de Szternberg, Cancellarij Bohemiæ filia, cuius soror erat Georgij Bohemiæ Regis consors & Regina. Reliquit quinque filios, & omnes Ioannes. Ioannem Maiorem, Ioannem Gratum, Ioannem Raphaelem, Ioannem Felicem, & Ioannem Amor. Ioannes Maior, & Ioannes Gratus germani fratres totam vitam consecrarunt Regi, & Deo. Nam toto tempore in Hungaria, in Bulgaria, in Thracia pro Vladislao Iagellonide pugnarunt contra Turcas, quos annales Hungariæ magnificè extollunt, vt Bonfinius Decad. 3. lib. 6. & Callimachus de gestis Vladisl. Regis. Occubuerunt sub Varna, cum eodem Sereniss. Rege. Ioannes Raphael Comes in Tarnow, qui spreto fastu mundano Regi Regum obsequia detulit, & Canonicus Cracouiensis creatus, nullam dignitatem vel Senatoriam suscepit. Fundauit in Tarnow, Patres Bernardinos, ubi etiam & sepultus quiescit. Ioannes Felix Comes in Tarnow, Palatinus Lublineñ. Hic tam feliciter hoc nomine donatus fuit, vt vsq; in præsens, ex illo descendens familia superuiuat. Hic cum Casimiro Rege Prussiam subegit Regno. Ad Choyniciam infeliciter pugnando, dum ex aduersa pugna cecidit, in captiuitatem deuenit, & Mariaburgum deductus, vitam certâ summa pecuniaria redemit. Fundauit Canonicos in Tarnow munificentissime, cum Oleśnicka reliquit filium Ioannem, cognomento Szram. Ioannes Amor Comes in Tarnow, Castell. & Generalis Cracouiē. deduxit magnas cohortes proprio sumptu contra Cruciferos. Causam flebilem occisionis Andrea Teczynski promouit, Legatus ad Regem Bohemiæ Georgium à Casimiro effecit, vt Glogouiam veniret, & pacem componeret. Principi Vladislao coronam Regni Bohemiæ ab Ordinibus Bohemici Regni detulit. Stephanum potentem bello Valachicum Principem, ad reddendum homagium Poloniæ Regi perduxit. Referunt plurima de illo notatu dignissima plena amoris & honoris patriæ Crom. lib. 12. 24. 27. Bielsc. lib. 4. Dlugoff. sub Anno 1461. 1462. 69. Tenuit matrimonium cum Catharina de Goray Marschalci Regni filia. Demum consortem habuit Barbaram de Roznow, Zauissij Nigri Capit. Scepusiensis neptem, sepultus Tarnouia. Reliquit tres filios, Ioannem Alexandrum Comitem in Tarnow, qui vitam militarem in gloriam perennem assumendo, obiit in Valachia clade Bucouiana. Ioannem Comitem in Tarnow, Palat. Sendomir. Capit. Vielunensem, qui imperantibus Regibus Adalberto, Alexandro, & Sigismundo, armis, prudentia, fortitudine præsens semper, absens nunquam fuit, quapropter magnis honoribus & titulis auctus fuit. Sterilis decessit,

decessit, sed gloria-florescit, sepultus Tarnouiae. Habuit in consortem Karozueska, Palatini Sandomiriensis filiam.

Ioannem A M O R Comitem in Tarnow, Castellatum Cracouiensem, Ducem Exercituum, Sandomiriensem, Striensem, Lubacouiensem Capitaneum. Et hic fuit secundus Ioannes Amor, non solum secundus numero, sed secundus omni fauente fortuna. Beatus enim ille, quem adhuc in vita viri magni praedicant & laudant. De illo Paulus Iouius Hist. 40. Erat militaris disciplina peritia, & consilij gravitate antiquis Ducibus aequandus. Et Stanisl. Orichovius in Oratione Funeb. Sigisf. Regis. Tantum virtute profecit, ut non solum nostros Imperatores omnes, sed etiam illos veteres externos, Scipiones, Marios, ac Maximos bellica laude adaequavit. Tanti amoris & honoris fuit in Repub. & apud omnes Ordines, ut illi Contributionem Generalem, Cracoviam venienti sponte obtulerint. Portugalia eum sibi Admiralem eligebat. Hungari & Bohemi exercituum Ducem sibi poscebant. Lege Starouolskij Bellatores, Num. 104. Deduxit trophaea ad Orsam de Moschis, in Lusitania de Mauris, in Hungaria de Turcis, in Russia ad Komarno de Tartaris, in Valachia de Petrylo Moldaviae Palat. ad Gwozdum, ubi sex millia hostium caesa, & ad Obertinum, ubi 26. millia caesa fuerunt & dispersa. Mille captivos deduxit, castra dirupit, quinquaginta tormenta bellica recepit, Pocutiam Regno restituit, reddere homagium Regi Petricolum coegit. Quod clarissime asseruerunt, Samuel Maciejovius Episcopus Cracov: in Oratione Funeb. Sigismundi I. Et Padnievius Episc. Cracov: in Elogiis Illustriss. virorum. Ceterum quae ipsius gloria erit de expeditionibus Moschoviticis, dum ad Chomel, Starodubum, Suiscium, Koluczum, Owczynam, nedum paruo exercitu fudit, sed in captivitatem deduxit. De quo Vapovius, Sarnicius lib: 7. Guagninus, Biels. fol. 263. Tantus erat vir bello, ut cum maior esset multo numerus obsessorum quam obsidentium, vicit tamen obsidentes. Maximum rebellionis tumultum Sigisf. I. tempore ad Leopolum sedavit, 1537. De quo & Orichov. in Annalib. 1548. & Bielsc. lib: 5. Petricoviensem Conuentum pestem Regni 1552. Anno complanavit. Quapropter in Paneg. Tarnouiano merito de illo Orichovius, quod apud Polonos meruerit Pater Patriae, & oraculum civitatis nominari. Habuit duas coniuges, Barbaram Comitis de Teczyn Palat. Russ. filiam, ex qua susceperat Ioannem Canonicum Cracouiensem. Altera coniunx Sophia Comitis de Szydlowiec Castell. Cracov: filia, ex qua susceperat Ioannem Christophorum Castell. Voynicensensem, qui habuit Annam Comitissam Odrouansonis filiam, quam progenuerat Ducissa Masovia, sed sterilitate decedendo, reliquit omnia & innumera bona sorori suae coniugi Ducis in Ostrog Constantini 1485. Tanto viro in Tarnow depositus, tale Epitaphium pulchro Mausoleo erecto adscriptum:

Illustri & Magnifico D. Domino Ioanni Comiti in Tarnow, Castellano Cracouiensi, Exercituum Regni Poloniae Supremo Duci, ac Sen-
domiriensi. Lubacouiensi. Capit. Viro in consultando prudentissimo,
in bellando fortissimo. Qui cum regiones longinquas peregrinando
sepulchrum Domini adiisset, & Regis Lusitaniae copias contra Mau-
ros maxima cum laude duxisset, domique & in pace, prudentia, gra-
uitate, doctrina, integritate, iurisperitia, iustitia, liberalitate, vrbani-
tate, facundia, & summa in omnes humanitate. Et in bello Moscho-
uitico & Valachico, Nam ad Obertinum sex millibus hominum, 26.
millia Dacorum conflixit, septem signa bellica, viginti sex machinas
bellicas in Poloniam reduxit. Mira fortitudine, & scientia rei milita-
ris, alijsq; amplissimis virtut. & rebus gestis cumulatissimus claruit.
Vitam hanc fragile exactis 75 annis in sancta Catholica fide cōpleuit.

Ioannes cognomento Szram, Comes de Tarnow, in Rzemien, Zochow,
Wielowies haeres, Betzensis, Lublinensis, postmodum Cracouiensis Pala-
tinus, filius Ioannis Felicis Palatini Lublinensis. Ille cum Serenissimo
Rege Casimiro interfuit dum Stephanus Valachiae Voda iuramentum fide-
litaris reddebat. Regnante Adalberto & Alexandro, edidit fortitudinis
suae, atq; prudentiae non immodica indicia, Sigismundum Regem in Coro-
nam Regni electum ordinum dispositione deduxit. Cum Ligezianka su-
scipit filios tres Ioannem, Stanislaum, & Spitkonem. Sepultus in Zochow.
Meminit illius Bielsc. lib. 5. Vapouius in hist. Stric. lib. 23. Ioannes
filius Szrami Castell. Sadecensis, post bellica incommoda, & trophaea cele-
brato matrimonio filiam reliquit, quae Tarlo nupta retulit in domum eorum
bona Krzyska. Stanislaus alter filius Szrami, maximi & heroici animi
Vir, una cum Pieniazek Caualiere, in expeditionibus plurimis summa
tentauit, effecit. Cum Catharina Castell. Cracouiensis Firlei filia, reli-
quit Ioannem Amor & Adalbertum. Ioannes Amor filius nominatus,
hic tyrocinia iuuentutis in aula Rudolphi Imperatoris summa cum laude
familiae Tarnouiorum, exercuit. Vbi vero in patriam redijt, sine omni am-
bitione & respectu praemiorum prompta reddidit patriae obsequia. Ex
Elisabeth Zborowska Castellani Cracouiensis filia, reliquit duos filios,
Martinum Amor, & Ioannem Gratum, sed à Martino Amor derelicta
posteritas Ioannes & Martianus steriles decesserunt. Ioannis Gratus po-
steritas remansit vt mox dicemus. Albertus alter filius Stanislai, reli-
querat filium Stanislaum heredem in Rzemien, qui coniugi suae Sophiae de
Mielec Castell. Cracouiensi. filiae donauit bona Rzemien, & inscripsit. Eo-
rum Epitaphia in Zochow. Ioannes Gratus Ioannis Amor modo nomi-
nati filius, Comes de Tarnow, Castellanus Zarnouiensis. Hic omni vitæ
cursum miles, Rothmagister cohortum, & legionum dux fuit. Ad Pscouia
Stephano Rege spectante impetum, vita & fortuna postposita, militari &
heroico

heroico animo confecit, contra Tartaros ad Cecoram & Orininum, contra Turcas & Valachos ad Telezinum, contra Cosacos rebelles cum Nalewaiko Regi, acriter pugnavit, nullam occasionem ad patriæ Regni Regisq; defensionem intermisit, effusum amorem gratitudine promerebatur. Reliquit ex Anna Korniahty filia, Alexandrum Gratus Capitaneum Zarnouicensem, Reipublicæ dignum Virum, qui cum Marianna de Nadol tenet Sacramentum matrimonij, & Ioannem Raphaelem maiorum suorum merita, laudes & fortunas sustinere desiderantem. Filia illius, Elisabeth Pauli Sieniensij Castellanidis Lublineñ. consors, Euphrosina Georgij Ducis in Wisniowiec olim consors, nunc derelicta vidua, solum Deum sequitur, sola relicta cum prole Wisniuciana. Spitek Comes in Tarnow, Palatinus Sieradiensis, Ioannis Palatini Cracouiensis filius, germanus vero Ioannis & Stanislai. Hic cum Patruo suo in Rokos, ad Leopolum periclitanti Reipub. succurrit. Per annos 20 continuus ad Sigismundum primum Serenissimum Regem. Augustum Regem viuentem parente in Regem promouit, & coronandum persuasit. Tempore ingentis pestis totam curiam Regalem cum Serenissimo Sigismundo primo, Sigismundo Augusto cum Regina Bona & Elisabeth, cum Principissis Regni Anna, Catharina, Sophia & Regina Hungariæ Isabella ac filio ipsius Ioanne, in Wielouies magnificè per dies plurimos retinuit. Extant horum scriptura in Ecclesia ibidem 1543. Reliquit ex Comitissa de Szydlowiec Barbara filium Stanislaum Palatinum Sendomiriensem. Obijt Spitko Palatinus Sieradiensis, Ostresouiensis, Krzepiciensis. Boleslauien. Brzeznicen. Krzesouien. Capitaneus 1557. Sepultus in Wielouies ubi apparent antiquitatis indicia & encomia. Stanislaus Spitkonis nominati filius, multas peregrinationes cum maximo sumptu peregit, Visitauit sepulchrum Domini, Montem Sinai, cum scitu Bassæ Kayriensis, & Solomani Soltani. Qui ut redijt de Peregrinatione sancta, Conuentum Parcouiensem unâ cum fratre expatruo Ioanne Christophoro Castell. Voinicensi discerpfit, quæ post modum causa in Conuentu Lublineñ. desideratum Reipub. finem accepit. Sepultus in Chobrze, ad fluuium Nida 1568. Reliquit filium Stanislaum. Stanislaus Stanislai Castell. Sendomiriën. Comes de Tarnow, magnæ bonitatis, virtutis, liberalitatis, sinceritatis Vir, maximo splendore Henricum Regem recepit & introduxit in Regnum, atq; innumerosa legione militum. Post discessum Henrici prudentia summa vsus, cum Ioanne Zamoyscio, termini felicioris progressum obseruandum studuit. In Moschouia cum Serenissimo Stephano ad Pscouiam pugnavit. In Orinino contra Tartaros licet ob ætatem debilis præsens cum cohorte numerosa militum adfuit. Sepultus in Vielouies 1618. Reliquit filios quinque. Ioannes Comes de Tarnow, filius prænominati Stanislai contra Michaellem in Valachia, contra Carolum in Liuania, & in quacunq; occasione promptus, alacer, & infatigabilis

gabilis propugnator patriæ. Tandem multis fractus trophæis anno ætatis 32. cum summo dolore militum in Castris Liuonicis ad Volmarum ad celestia vocatus abiit. Stanislaus, dum iuuentutem literis, alter filius virtutibus adornat ut patriæ feliciter proficere valeat, Senæ veteri decessit. Ioachimus tertius filius, Comes de Tarnow, Palatinus, & Capitaneus Vendenfis, post Parnauensem. Hic continuus pro patria in sago tam in Valachia quam in Liuania & quacunque expeditione. In bello ad Veisenstein in Liuania vita priuato Vexillifero attulit in castra vexillum. Declaraui multoties animi strenuitatem, fortitudinis agilitatem, audaciæ prudentiam, prudentiæ singularitatem. Nunquam etenim Tarnouia domus recessit e prælio sine tropheo & victoria. Celebrauit matrimonium, quod Deus secundet ex alta illuminatione fidei sacræ cum Anna Firleionna, ex qua suscepit filium Theodorum Carolum, Krepicienssem, Ktobucensem Zismorsecensem Capitaneum, qui cum Elisabeth Podhereska Marschalci Bractauien. filia, quæ ante erat consors Monuidi Dorostayski Pincernæ M. D. Litu matrimonium suscepit, etiam prædictus Ioachimus Comes de Tarnow, & filiam Theodoram Casimiri Leonis Sapieha M. D. Lit. Marschalci coniugem. Gabriel Comes de Tarnow in Zborow, Generalis & Capit. Cracouien. quartus filius: Erat iustitiæ & iudiciorum amans, & obseruator, cum Catharina Varsycka tenuit matrimonium, sed mors tantam spem familiæ cito subripuit. Sepultus Cracouiæ in Capella Serenissimi Stephani Regis. Michael Comes de Tarnow, à iuuentute & disposita ad Reipub. negotia in castris & Comitibus negotia, semper vigil & promptus, quod Ioannes Innocentius Petricius de bello Turcico descripsit. Tempore Interregni post Sigism. tertium Serenissimum Regem Palatinatus Sendomiriæ. ei totam commisit Prouinciā, tam pacis quam regiminis Comitiorum negotia, Regiæ Maiestatis honorem & authoritatem obseruat & reueretur. Ceciliam Renatam Serenissimi & Inuictiss. VLADISLAI IV. Reginam, Cracouiam deduxit. Celebrauit matrimonium cum Anna filia Cohor Groff, Emerici S. R. I. Senat. & Consiliarij, quæ prius erat consors Stanislai Turza Conte in Bethlen salu, ultimi de hac familia in Regno Vngarico. Desert pro insigni gentilitio lunam cum stella. Suscepit ex illa filiam & filium Petrum Paulum Comitem de Tarnow, cui Dominus sua benedictione faueat, & gratia singulari præsto adesse dignetur. Reliquit & filias tres prænominatus Stanislaus, Sophiam Lanckoronscij primum, deinde Stanislawscij consortem, Barbaram Ioannis Zamoyscij Cancellarij & Supremi Exercituum Regni Ducis coniugem, & Hedwigim quæ erat Iacobi Porocki Palatini Bractauiensis, Generalis Podoliæ consors.

Bodzanta Polonus, Archiepisc. Gnesn. eisdem armis utebatur, qui dum Christi fonte tinxit Iagellonem Regem Pol. semota stella à luna, posuit salutarem crucem. De hoc Ianicius.

Bodzanta.

Tempore

Tempore Bodzantæ Christi se fonte Iagello
 Tingit, Lechiaci scepra capitque soli
 Cætera si defint erit hoc memorabilis vno
 Lituani veram quod dedit ille fidem.

Granowscy, in Maiori Polonia maximè illustres ex factis & coniunctione cum familiis. Hi ex bonis inter se diuisis, & variis coniunctionibus ac obentis in dote bonis Pilecij Sienawscy, Sptawscy, Brozdowscy, &c. nuncupati fuerunt. Raphael Granowski, Dux exercituum & Marschalcus Regni, Capitaneus Sendomiriën. vt Geneal. Sienawski. N. Granowski, habuit tres filios, Vincentium, Raphaelem, & Demetrium. Vnde parens Granowscy, cuius soror Lubrańscio iuncta in matrimonium circa annum 1280. & auus illius circa annum 1230. fuit. Vincentius Granowski, Generalis Maioris Pol. & Capit. anno 1341, vt Bielsc. ex Tarnowska herede in Tarnow, circa annum 1370. suscepit filium Vincentium, Castell. Nakielscën. de quo Bielsc. lib. 3. fol. 289. qui filiam Orthonis Palat. Sendomiriën. de Pilca Pilecki, Armorum Topor, in coniugem acceperat heredisam, propter quam & Pileccius vocatus fuit, vnde Pileccij diuersorum armorum, alij armorum Starza Topor, postquam à Tarnouijs, Leliuijs deuolata arx Pileccia ad illos fuit, & armorum iterum Leliua à Granouijs, ob coniunctionem cum Pileccijs armorum Topor, cum quo reliquit filium Ioannem. Vide Cromer. lib. 12. Papr. in Stem. fol. 382. Quo fati sublati, erat postmodum coniunx Vladislai Iagel. ordine tertia, vnde tertio sponsa fuit, primo Ducis Tesinen. post Granouij, tertio Vladislai, nec igitur mirum senio confectam fuisse. Ioannes Granowski, Vincentij filius, Comes in Pilca. Hanc namq. gratiam filio & honorem obtinuerat à Rege mater, exinde Granowscy, Pileccij, & Comites in Pilca. Vide Cromerum vt suprà, Bielsc. lib. 3. fol. 316. Papr. loco nominato. Ioannes filius eius, Palat. Sendomiriën, 1450. cui Epitaphium posuit Sophia Armorum Topor in Pilca. Vbi Pileccij aliàs Granowscy etiam nominantur, Ioannes Capit. Lublineën. & Parcouien. & Stanislaus Capitaneus Grodecen. anno 1527. Demetrius Granowski, Castell. Nakielscën. reliquit Raphaelem Granowski, qui laudis titulo, & gloria belli in Russiam venerat, atq. ibi heredem in Sieniaua in coniugem elegit, atq. exinde Sienawski nuncupatus fuit, Ioannem alterum, qui dum cum Chodorowska herede in Brzozdowce nupsit, Brzozdowski appellatus fuit. Tertius filius Georgius Granowski, sed hi duo steriles decesserunt.

Pileccij. Hos Granouios esse diximus, qui à Pilca & Pileccijs de armis Topor, ob coniunctionem cum Familia Pileccij dicti, qui erant Leliuitæ, vt superius adnotauimus. Vide Cromer. lib. 18. fol. 284. Raphaelis filius de Zalesie, Capit. Hrodel. Magnus bellator & fortunatissimus, vnicam filiam coniugem Ioan. Koska in Stemberg, Palatinidis Sendomiriën. qui

rien. qui citò obiit, & viduam virginem reliquit. Christophorus Pilecki, qui Lancuciam diuisione bonorum obtinuerat, qui ex Czuretowna habuit filium pium, & conscientiae deditum, abiecerat Calvinismum, & ad gremium Ecclesiae reductus, deuotioni studuit.

Sieniawscij. Raphael, cui Splauiā in diuisione venerat unā cum fratre, dū fortitudine animi castra contra Tartaros sibi proposuisset, in Russia postmodum remansit, & Sieniamski nuncupatus fuit, qui a Granow erat Granowski. Hieronymus filius, Magnus in tota & sago, atq; amator patriae, qui cum Cebrowska reliquit tres filios, Nicolaum, Alexandrum, & Procopium. De quibus Cromer. in Orat. fun. Sig. Nicolaus primus filius, Palatinus Belzensis, vt Cromer. in Orat. funeb. Sigismundi I. quem & virum fortem, magnanimum, & victorem Tartarorum, unā cum fratribus suis, Alexandro & Procopio nominat, & in alijs quatuor locis magna ei in oratione encomia tribuit. Hic postmodum Palat. Russiae, Dux exercituum Regni, & Halicien. Colomien. Capitaneus fuit; qui bis victor de Tartaris, multoties de Valachis, quibus & in Macenatem & Dynastam Alexandrum firmavit. Magnus Patriae & finium Regni Custos & Parens, quam ornauit, dilatauit, promouit, radicauit. Sicut & Orichouius de illo reliquit. Ex Kolanska reliquit quatuor filios, Hieronymum, Nicolaum, Ioannem, & Raphaelem, & duas filias, Iordani Castell. Cracouien. coniugem & Tworowsciam alteram. Eius Epitaphium in Brzezany.

Sarcophago Nicolaus in hoc Sieniauius heros

Magnanimus Martis, natus ad arma cubat:

Quo Palatino vigilante Russia fœlix

Hostibus à cunctis vndique cura fuit.

Nam rigidos persæpè Scythas Valachosq; feroces,

Victici fudit perdomuitq; manu:

Atque hinc Supremus Dux belli à Rege creatus

Augusto, tantum sedulo munus obit.

Haliciensis ad hæc & Colomien. sis, abundat

Ex vñdis cocto quæ sale, Præses erat.

Regibus vt nostris pergratus ita ordine ab omni

Sarmatici magno cultus honore soli.

Deinde senex longæuus obit, quatuorq; reliquit

Persimiles natos, Marte togaq; sibi.

Hoc verè fœlix, illius in ætheris alta,

Quod pietatis amans spiritus arce manet.

Decessit Lublini in Comitij Regni, Ætatis 80. die 21. Febr. hora 2.
M. D. LXIX.

Alexander 2. filius, Succamer. Halicien.

fortissimus, à iuuentute ad Martis trophæa disposuerat parens una cum fratre Procopio, vt Cromer. & Orichouius locis citatis. Addit Paproc. in Stemm. Erat murus & antemurale Russiae. Vnicam reliquerat filiam Olesnicij Ioannis in Pinczow coniugem. Procopius ter-

tius Hieronymi filius, Dapifer Russiæ, qui dum post plurima specimina bellica, matrimonij Sacramentum cum Kowalska Castellani Leopoldensis, filia suscepit, habuit ex illa duos filios, Procopium Marschalcum Regni, & Alexandrum Milites maximi nominis, qui nondum maturi etate factis sublati, requiescunt cum parente Leopoli, in Ecclesia Corporis Christi, Ordin. Prædicat. Hunc Paproc. Martinum Procopij fratrem nominat, sed registra Sacristiæ indicant Alexandrum fuisse. Filia illius Pempowscij coniunx, post Hieron. Gostomski, Succamer. Rauen. Armorum Natecz. Horum duorum fratrum fortitudinem ad Obertinum Bielsc. 1351. descripsit. Hieronymus primus filius Nicolai, qui unâ cum parente & fratribus suis validus contra hostes triumphator extitit, ut Orichovius adnotavit. Quapropter honoratus magnis titulis, Palat. Russ. Halic. Colom. Capit. Ex Taxtowna Vexilliferi Leopold. filia, arm. Topor, suscepit Adamum. Hoc Epitaphio illius acta illustrantur.

*Sieniauius regitur post fatum Hieronymus ista
Mole, Palatinus Russica Terra tuus:
Hoc inter Regni Respublica tota secundi
Tempore, promptè illi detulit officium.
Quod probat Armipotens Stephanus Rex quando Polonia
Suscepit forti Sceptra regenda manu:
At prius Haliciæ Præfectus Colomiæque,
Hoc gessit magnum quæ docuere virum:
Exemploque patris propellens finibus hostes,
Sarmatia laudem nominis inde tulit.
Vir grauis & prudens, iustique assertor & æqui,
Omnibus humanum charus ob ingenium.
Quatuor vxores habuit, quarum vltima condi.
Illius hoc tumuli marmore membra iubet.
Ex qua natus est Adam, crescit nunc vnicus hæres;
Det Deus in multos viuat vtille dies.*

Obdormiuit Anno. M. D LXXXII. Ætatis 63.

Nicolaus alter filius Nicolai, qui id quo Maiores sui gloriosam nominis celebritatem ampliarunt, sedulo conseruauit, adauxit. Vnde Castell. Camen. Dux exercituum Regni Campestris, Capitan. Strien. denunciatur. Celebrauit matrimonium cum Sapiezanka, cum qua habuit filiam. Huic Podkowa in potestatem venit, Reinold. Heldenstein lib. 1.

H V I C O B

*Inuictam animi fortitudinem,
Indefessam in necessarijs Reip. temporibus operam,
Inextinctum Patriæ & Ecclesiæ defendendæ ardorem,
Immortalem Regno partam gloriam;
Insignes de hostibus triumphos.*

GLORIA

G L O R I A

Fortunæ domina, virtutis comes, immortalitatis hæres.

E C C L E S I A

Parens benigna piorum,
Hoc in marmore parentent,
Lux æterna luceat ei.

Raphael tertius filius. Totus Patriæ, integer Regi, post triumphales actus in Castris speciosos in Comitibus priuatis & publicis, tenuit iuramentum coniugij cum Dziduska armorum Ielita, Capit. Konineń. filia, ex qua & prolem suscepit.

Illustrem fama, magnum simul arte, piumque
Virtus & pietas, ipsaque fama, vehunt.

Ioannes quartus filius iuxta Paproc. sed in linea familiæ Sienawsciorum tertius ordine filius. Hic supersitem famam Sienawiorum semper esse voluit. Vnde illi honestum amor, delicia castra fuerunt. Castell. Leop. Herburti Capit. Samborien. filiam in coniugem tenuit. Ergo

Te pia posteritas fastis miretur apertis,
Sulcipiatque tuum laudis in orbe decus,

Adamus Hieronymi filius. De quo id fermè dicendum venit, quod quondam de Valeriano Censore Rom. dictum erat: In tota vita sua Censor prudens, fidelis, modestus, grauis, amicus bonis, criminis foris inimicus. Censorem hunc accipimus, genere hic est clarus, sanguine præcellens, moribus insignis, exemplum antiquitatis. Ille contra Multanos cum tribus millibus, & sexcentis militum, cum Ioanne Zamoscio militauit, proprio sumptui & integritati vitæ minimè parcendo. Ille cum Rokosanis, qui dominationem spernebant, maiestatem blasphemabant, nunquam esse voluit, sed Patriæ, Regi, & Regno, dum Marschalcus à generali militum consessu ad Visliciam electus fuisset, arte, consilio, & Marte adesse voluit. Ille omnes & singulas incursiones Tartaricas sedula manu, & milite proprio sapissimè reprimebat. Ille nullos honores & titulos desiderabat non adultus, dicebatque, Gloriosior differendo non elatior affectando esse volo. Ille erat amator Patriæ, vigilans custos, & maximus defensor Regni. Cui pro meritis, & in vltiora merita Pocillatoris Regni, honos & Præfectura Iauorouien. collata fuit. Tenuit connubia cum Catharina de Sztemberg, Palat. Sendomirien. Ioan. Kostka filia, qui post decessum Valesij Sereniss. Polon. & Gall. Regis, cum Palat. Cracou. Teczynio candidatus fuerat. Suscepit ex illa filios & filiam. Obijt 1619. Epitaph. in Brzezany.

Post res fortiter, prudenter, fæliciter, pace belloque gestas, Deo, Diuique, Reip. Regibusque Polonis, Religionem, charitatem, reuerentiam præstitas, gloriam, opes, innocentiam domui florentissimæ relictas.

relictas. Adamo Hieronymo Sieniawski, Magno Regni Pocillatori, Catharina à Stenberg, hoc amoris fideique monumentum, infelix coniunx, coniugi & æterno dolori. Vixit 43.

Aliud ibidem Epitaph.

Virtute & sanguine maximus Hæros Adamus Hieronymus Sieniawski, in sua resolutus principia, spiritu suis sedibus reddito hic grauiore sui parte relapsus est.

Nicolaus primus Adami filius, qui post cultam iuuentutem speciosis virtutibus, & optimis literis in nationibus exteris, ea meditatus fuit dum redijt in Patriam, quo sepulchrum parentis & Maiorum exornaret, & gloriam perennem florenti adijceret. Vnde nulla postposita occasione, qua sagum vel togam concinnabat, perpetuus in Castris, præsens in consilijs, & consultationibus pacis reperiebatur. Sed in hoc maxime probata fuit illius in Patriam sinceritas, quod in bello contra Osmanum probauerit unà cum germano fratre Procopio fortitudinem aperti hostis, & declarauerit fortunam Christianitati benigniorem. Immersus cum aliquot militaribus signis, tanquam in mari in exercitu hostili, alteram præsumptionem aduersarij deiecit victor & prostrauit. Fecisset quæ Maiores docuerunt, sed valetudo sanitatis altiora & ulteriora retraxit. Celebrauit matrimonium cum Orsula Zophia, Palatinid. Inoulad. Krotowscij filia. Obijt sterilis & immaturus Magnus Pocill. Regni, munitione fortis fundamentis in Brzezany erecta. In qua relictæ impropria consignificatione familie à Sieniaua, notauit proprio significato familiam à Granow. Eius tale Epitaphium:

D. O. M.

H O S P E S.

En cernis patrum sepulchro appositum Nicolaum in Granow Sieniawski Regni Pol. Mag. Pocillatorem Ratensem Præfectum. Vixit ille

R E L I G I O N I.

Quam Romanam id est Orthodoxam puro tenerrimoque affectu. & imitando omnibus Catholicis zelo coluit.

G L O R I E.

Quam vti fidele à maioribus creditum sibi depositum Hieronymo Sieniauo ex fratre nepoti nominisque & generis sui vnico hæredi inuiolatum reddidit.

P A T R I E.

Cui ad Chotinum manus suas cruore Turcico imbutas, in conspectu trium orbis partium, gloriosum holocaustum consecrauit.

F A M I L I E.

Quam per tot continuata funera penè iam mortuam rebus præclare gestis rediuuam effecit.

M A T R I.

Cui viuens vitam ipse dabat, mortuus vix non ademit.

V X O R I.

Cui animæ dimidium sancta largitione profudit.

AMICIS

A M I C I S.

Quorum colendi laudatissimam artem felix Magister optimè nouit.

V E R I T.

Et nunc meliore sui parte qua cum ipso & in ipso perennabit cælo.

Obijt Anno 1636. 17. Aprilis.

Alexander alter filius. Hic totam ætatem suam sanctimonia vitæ illustrauit, & sæculi fastum in sæculo contempsit. Magnus virtute, grauis iudicio, maturus moribus in ætate adhuc florente. Vt non immeritò quidam de illo reliquerit: Patriæ subsidium, splendor generis, matris delictum, fratrum ornamentum, Musarum solatium, modestiæ miraculum. Sed hoc totum inexorata præcidit subito Lachesis. Cui tale positum Epitaphium.

Magnificus Dominus Alexander Sieniawski, vnicum integritatis & innocentiae exemplar, emenso terrarum orbe, & ingentium virtutum impressis latè vestigijs, cum Regum & Principum in se oculos conuertisset, & Germaniam, Italiam, Galliam, fama sui nominis impleuisset, in Patriam redux, erecta in expectationem tantæ indolis Rep. (ô Spes fallaces) dum se maiorum suorum componit imagini, in ipso vitæ apparatu extinctus est, Ætat. suæ 23. Christi nati 1622.

Procopius tertius filius Adami. Hunc ipsa generis natura ad verum Martem, ingenium & mores ad dignissimum Senatum disposuerant, instruxerant: qui si diutius superuixisset, multa ei Senatus Populusq; Polonus debuisset. Paratus enim fuit, & prompto animo desiderauit, toto pectore totaq; substantia prodesse semper, & claro lumine, instar firmæ stellæ & Lunæ surgentis lucescere, sed in fasciculo viuientium iam requiescit anima ipsius. Habuit Sacramenti matrimonium cum Illustriss. Anna Ephrosina, Alexandri Chodkiewicz, Palatinus Troceni. Borisouien. &c. Præfeti filia, quod ita obseruauit, ut benedictio Domus & Familiæ Sieniawianæ in ipso solo multiplicata remanserit. Suscepit ex illa duos filios. Mortuus Regni Signifer. Illius memoriæ monumentum tale appensum manet.

D. O. M.

Procopius Sieniawski Magnus Regni Polon. Signifer, Verissima virtutis imago, hominum desideratus amor, spes non immodica patriæ, post tot emensa maria terrasq; dum excelsam indolem suam in ingentem armis togaq; ciuem componit, in primo ætatis & gloriæ limine viam quam Patriæ debuit & Reipublicæ, naturæ deposuit. 9. Ian. 1626.

Horum duorum animo & utero fratrum coniuges piissimæ, in Sacello Beatissimæ Virginis Mariæ, & Matris Dei, ubi singularia beneficia meritis à Salvatore mundi, & Filio Beatæ Virginis expertæ fuerant, Leopoli in Ecclesia Prædic. requiescunt. Quæ auxerunt ornamenta Imaginis sacratæ & Sacrificia Altaris, illis adaugeat meritorum retributor gloriam

riam sempiternam. Soror illorum Zophia decennalis, antecesserat fratres ad Sponsum virginum Christum.

Non timet mortem, qui habet Christum.

Alexander Procopij filius, hic quadriennio vitæ, dum omnibus, & illi omnia blandirentur, innocens inter Angelos collocandus, vocatus ex in-chrymabili sæculo.

Qui plus vivere non potest, hæc est illius senectus.

Hieronymus alter filius Procopij. Hic iam in omnium animis ingentem de se commonstrat existimationem. Talis enim est in adoleſcentia, ut si arma sumpſisset, natum in armis crederes; si se ad studium verteret, inter literas educatum, si animus ad orationem adiecerit, religiosum contemplares, humanus & humilis, sincerus & prudens. Non sis ei formidini spes eius à iuventute eius, spes eius ab uberibus matris eius, glorificabit enim nomen Dei in ævum.

Splawski.

Splawſcij, in Maiori Polonia, qui originaliter sunt Granowſcij. Nicolaum de Splawie meminit Cathalog. Granowſcium Splawski, Episc. Poſnanię. post Andr. de Bnin, armorum Lodzia, Anno 1480. sed antequam ad sedem & possessionem realem venerat, decessit. Successit Vriel de Gorka. N. Splawski, Castell. Krzywienen. reliquerat filiam Koscielecci Prefecti Bydgosceń. coniugem. Stanislaus, Iudex Terræ Poſnanię, maturus vir ætate & iudicio. Reliquit filium, moribus & meritis excellentem. Ioannem Palat. Inowłocławień. Nicolaus, Vice Capit. Poſnanię. cum diviſione bonorum ceſſerat Wyſkocz, & exinde vocatus fuerat Wyſkocki. Reliquit filios aptos militiæ, & ad Regni officia bene dispositos.

Wyſkocki.

Bobola:

Bobola, de magna & parva Piaſek, & Zagaion, in Terra Sandomiri. antiqua familia in Regno. Ex Sileſia in Regnum venerunt, utebantur alio Stemmate, ut Liber Beneficiorum Cracoviæ meminit, sed sub Boleslao Pudico talia arma, Anno 1229. acceperunt, post cladem de Vngaris. Iacobus Miles Ordinis in Regno Hispaniæ celeberrimi Hierosolymitanus, qui roga utebatur candida longa, cum suæ tota familia mascula. Vnde colligitur virum fuisse militarem, & strenuum, atq; in externis nationibus exercitatum in Marte & pietate. Erat fundator Ecclesiæ Omnium Sanctorum Cracoviæ, sub Vladis. Łokietek, ubi Præposituram fundavit, ut Literæ foundationis ibidem testantur: cuius foundationis ius patronatus penes Leliuitas consistit. Bielscius sub anno 1333. Ioannes, filius Iacobi, non degener Parenti, sed imitator morum & officiorum. Reliquit duos filios, Hieronymum & Christophorum: Ex bonis & claris, nascuntur boni & clari. Vnde Aristotel. de Nobilitate: Non sufficit Patrem esse virum excellentem, sed antiquum generis autorem talem fuisse oportet. Neq; enim Pater per se bonum genuit, sed quia ex tali genere erat. Nicolaum, Regiæ Hedwigis Aulicum, Hieronymum & Petrum, viros in exte-

in exteris nationibus educatos, Acta Wislicensia referunt. Andreas, Christophori filius ex Wielopolska. Et quoniam educatio bona, parens virtutum atq; magnanimitatis verè existimatur esse, initia hæc in Curia Comitis Ioan. à Tarnow, Castell. Cracou. & M. Ducis Exercituum Regni collegit, profectum verò maturum in Aula Sereniss. Sigism. Aug. cui & totus splendor Nobilitatis ad Regem demãdatus fuerat. Erat perpetuus miles in Castris, & hostium ad Gedanum, & in expeditionibus Moschouiticis singularis pro Sereniss. Rege Bathoreo prostrator. Multis negotiis Regni & Reipub. necessarius & idoneus, meretur æternam memoriam. Nam qui tristitia sustinet, quæ iucunda sunt assequetur: & qui aduersis in rebus se fortiter gerit, ad secundas perueniet. Vt dicebat S. Nilus Abbas. Nicolaus & Ioannes Germani, Andrea fratres, ut genere ita & factis nobilissimi. Interrogatus Diogenes, quinam hominum nobilissimi essent? respondit: Qui diuitias, gloriam, voluptatem, deniq; vitam contemnunt, & vincunt contraria, paupertatem, infamiam, dolorem & mortem. Erant hi factis nobilissimi, non solum remotiue, sed etiam progressiue. Andreas, vir grandævus ætate, moribus, meritis, Succamer. Regni, & Prefectus Pilzneñ. vir sapientia grauis, & pietate insignis, Sigism. III. Regi charissimus. Gaspar Bobola Canonic. Crac. sanguine & sanctimonia clarus, dignus effectus est in Ecclesia Crac. lucere maximis suis virtutibus. Soror illius Anna Kowalkowskij, Notar. Terrestr. Sendomir. consors.

Gotuchowskij de Gotuchow, in Palat Calisien. ex quibus in Cracouien. Sendomiriensi, & Russiæ Palatinat. aliqui domicilia sua constituerunt, viri ut solertia animi, ita Reipub. studio. Regibus & Principibus, Patriæ, summoperè commendati. Hoc namq; præclari indicij est generosè progenitorum, si Principibus, si Patria digna cum reuerentia debita referunt obsequia. Prædislaus Gotuchowski Palat. Calisien. quem grauib. licet paucis commendauit Crom. lib. 13. verbis: Vir inquit, magnanimus, & moderatus. Hinc quæ tyrocinia, exercitia, progressus vitæ, morum decentia præcesserint, aureo prænotandum periodo venit. Cromer. sub Ludouico Hung. & Pol. Rege, circa Annum 1340. Petrus Comes de Gotuchow, consummato opere Mineruam cum Marte ad perfectionem Familiæ, ubi in semetipso exarauit, pietati detulit. Quocirca in districtu Vislicien. Capellam in Kie fundat, dotat, erigit Anno 1400. Cuius Præbendarij collatio, iure Patronatus à Gotuchowskij, unà cum prædecessoribus ibidem terræ mandatis, custoditur & conseruatur. De hoc Priuilegium foundationis latius. Raphael de Gotuchowo, Subdapifer Posnanien. sicut in Palatinatu authoritatis dignissima, ita Patriæ obseruantissimus ciuis extitit. Subscripsit Priuilegium pacis & concordie, inter Vladisl. Jagellonem & Magistrum Prussię Anno 1436. Ioannes heres de Gotuchow, in hereditate sua Rozdrzewienicá, fundauit Altare in Sacello arcis Iároslauiensis Anno 1434. Sicut Priuilegium foundationis Iároslauię, ab ipso communitum refert. Raphael Gotuchowski, vir iudicij maturi & firmata prudentia, vixit circa Annum 1490. Habuit in consortem Herburthi filiam, ex qua suscepit filios optimæ indolis, & peritia literarum conspicuos. Raphaellem Subiudicem Terræ Sendomir. & Ioannem Iudicem eiusdem Palatinatus. Ille post actus

actus conspicuos, in Magnatum Curis & castris, reliquit filios Stanislaum, qui contracto matrimonio ex Ocieska, sorore germana Cancellarij Regni, suscepit Stanislaum Praepositum Sendomiriën. & Regentem Cancell. Maioris Regni, sed à morte non parcente iuuenili atati, in alterâ regionem translatus viuit. Petrum, Ioannem, à quibus posteritas relicta, plurima vitæ, & facultatum dispendia pro Patria, & Reipub. pacis, bellig. tempore sustinuit. Andream Iudicem Terra Stezyensis, huic mens honestum Familiae, & bonum Patriæ tueri, conseruare, & promouere fuit. Vnde Ioannem & Petrum filios, ad reddenda obsequia in castris Sereniss. Regibus, Stephano, & Sigism. III. disposuit, sicut declaratus eorum animus, id sanguinis effusione, & morte in congressu cum hostibus ad Smolenscum comprobauit. Nicolaus autem tertius Andreae filius, per annos viginti miles, & Raphael quartus filius, ultra lustrum quartum triumphator de hostibus, parentis sui affectum, amoremq. in Patriam, satis abundè declararunt. Paulus quintus Andreae filius, dignitatem parentis obtinendo, graua virtutum tentauit, nam ut Iudex Stezyceñ. declaratus nefas iudicij abhorruit, & rectum cum aquo admauit. Reliquit ex Gniewosówná, optimos Reipub. milites, & Patriæ ciues quatuor. Andreas filius Ioannis Iudicis Sendomir. & nepos Raphaelis, natus ex Anna Czaſnicka armorum Traby, Iudicis Leopoliën. filia, ubi florentem iuuentutis virtutibus ornatam, militaribus honoribus, & trophæis Sereniss. Stephano Regi & Patriæ adauxit, Succamerar. Sendomiriën. denunciatus fuit. Erat summa reputationis ob prudentiam & sinceritatem apud omnes. Quapropter in Comitibus Regni 1580. commissum illi fuerat, ut ad expeditionem Moschouiticam, & defensionem Finium Regni ad Russiam & Podoliam, à Tartaris &c. fiat Generalis dispensator pecuniarum pro milite, ex contributionibus aliisq. obuentionibus Regni prouenientium, fiatq. praesens semper in castris, milites conscribat, solutionem quolibet tremestri expediat, &c. Et cum ob atatem grauiorem post expeditionem Moschouiticam castris adesse non valeret, munus remittendi ad castra stipendiorum illi demandatum fuerat, praesentem verò ad castra militaria Steph. Grudziński, Castell. Naklensem Resp. destinauit. Collata fuerat sibi Castell. Czechouicñ. ut apertè docent Priuilegia 1579. sed honore Succamerarij contentus, in ea dignitate obsequia Reip. & Patriæ praestare desiderauit. Tenuit matrimonium cum Dębínska, Valentini Crac. filia, ex qua suscepit sex filios. Ioannes I. filius, qui dum in exteris nationibus cultam iuuentutem probitate morū, & excellentia virtutum aptam negotiis Reip. reddidit, in ministeriis Sereniss. Regum Steph. & Sigism. ea fide, diligentia, industria, labore versatus est, ut neq. sibi, neq. sumptibus parceret, assiduusq. in Aula esset, negotia omnia quaecunq. illi siue publicè, siue priuatim commissa fuerant, nauiter & cum insigni dexteritate exequabatur. Cumq. singularem fidem, atq. studium Sereniss. Steph. à Sigism. Regibus, in omnibus expeditionibus Regni, praecipuè Moschouiticis, dispendio vitæ & fortunarū suarum comprobasset, diuersa beneficia ab illis, sicut Priuilegia eiusdem euidenter testantur, obtinuit. Reliquit ex Magdalena Niewiárowska armorum Putkowszc, Abrahamum linguarum Germanicæ, Gallicæ, Italicæ peritissimum. Hic multoties

multoties ad Comitata Regni Generalia legatus, interregni post Sigism. III. Palat. Sandom. Rothmag. ad compositionem pacis cum Suecis Commissarius à Rep. electus fuit. Accepit à Sereniss. Sigism. III. pro meritis Præfecturas Steżycień. & Vislicień. Tenet sacri matrimonij vinculum, cum Anna Zebrzydowska Ioannis Gladiferi Regni filia. Petrus 2. filius, in exteris nationibus educatus, in Aula Sereniss. Regum Steph. & Sigism. deduxit merita, fuit pluries ad Comitata Generalia Regni legatus, & ad Tribunalia Regni Iudex electus, cæterasq. functiones Regni dexterè conficiebat, ex Niewiarowska reliquit duos filios. 1. Samuelem, qui in Pal. Crac. Rothmag. officio functus est. Reliquit Franciscum, militem cum Dapifero Betzeń. Chometowski. 2. Sigism. qui cum Pal. Braclau. bellica negotia excoluit. Altera consors Petri erat Męczynska Castell. Vieluncen. filia, suscepit ex illa duas filias. Tertia consors Petri Gostawska coniugum Sapichæ Vice-Cancell. M.D.L. & Wołouicij Capit. Terrarum Samogitiæ germana soror. Ex hac suscepit Petrum, qui cum Castell. Crac. Koniecpolski, Castrensia signa obseruat. Stanislaum qui peragrande exteris nationes prudentiâ cum pietate colligit. Andreas 3. filius Andreae, cum Zamoscio eximius miles, nullam expeditionem intermisit. Cum Tesarowska habuit filios, Nicolaum qui cum Strus militando in Cecora occubuit. Christoph. heredem in Czaſniki, qui in exteris nationibus literarum gratia & militia versatus fuit. Sepultus Leop. apud PP. Dominican. cum decenti Epitaph.

Reliquit ex Kowalska Dapiferi. Leopold. sorore filias duas, quarum una consors D. Nicolai Makowiecki Dapif. Halicien. altera Alexandri Kuropátwâ. Christoph. 4. filius Andreae, post declarata ornamenta suæ indolis in diuersis nationibus miles eximius euasit, in Transilvania, & domi cum Zamoyski, reliquit filios, Nicolaum literis prudentiâq. ad res gerendas in exteris regionibus instructum. & Christoph. studiis ac virtuti extra Regnum inuigilantem. Nicolaus 5. filius, neq. huic alia educatio, nisi in exteris gentibus, ubi militia, ars, literæ vigent, at ubi redijt & virtutè ad praxim reducere voluit, morte occubuit. Reliquit duas filias cum Balowna. Valentinus 6. filius miles cum Zamoyski, per nouenniū omnibus affabilis, amabilis, vicinis verò singulariter dilectus, reliquit 5. filios, Alex. Ioan. Steph. Hier. Seuer. seruitijs Reip. idoneos, & eximios milites.

Morstinij, Familia vt Paproc. innuit antiqua, quippè quæ cum gente Tarnouorum, Pilecciorum, Iarostauorum, aliorumq. qui iam decessere, eandem ab Auis & Attauis originem trahit: Prout planum & euidentis faciunt diplomata duo (in quibus prædicti Barones, palam & liberè idipsum asseuerant) quorum alterum à Ioanne Alberto Reg. alterum à Sigism. I. Maioribus eorum datum est: quibus etiam nunc posteritas eorum gaudet. Soboles eorum numerosa, sat conspicua cernitur hodie in Pal. Crac. Sandom. & Volhinien. utpote quæ tam in toga, quam in sago non cessat bene mereri de Regibus suis, & de Repub. Quin etiam complures eorum, cum hoste pugnando, vitam pro Patriæ incolumitate profuderunt, aliqui verò etiam nunc sub signis Supr. Exercit. Imperatoris, seu Marti operam nauant.

Lysakowscij in Pramisl. Terr. Ioan. sicut ex maioribus gloriam, ita ex propriis factis obtinuit laudem. Sunt Lysakowscij armorum diuersorum, unde quid dicen-

dum sit ex historiis de aliquo illorum, cum grano salis dicendum, ne alteri adscribatur quod alteri conuenit.

Pawłowski in Zatorien, vel Osuiecim, districtu. Erat ex numero eorum Olomuceń. Episc. & literarum experientia, & exemplo laudabili præclarus. Nuntius ab Imperatore Rudolpho II. ad Sigism. III. Regem Pol. Beatus qui bonas spes fouet in corde suo, & bonis cogitationibus delectatur.

Broniewski, in Posnan. Pal. Succamer. Posnan. qui filiam suam Mickicio Christophoro ad Præmislien. Terram in coniugem locarat. Sunt Broniewski diuersorum armorum. Alij armorum Tarnawa, alij Lewart, alij Leliwá, alij aliorum. Vnde ex his Historiis, dum aliqua domus ob merita extollitur, difficile est scire, de quo quorumue armorum fuerit sermo. Hieronymus Broniewski electionem Vladisl. IV. subscripsit ex Palat. Posnanien.

Streikowski, in Maior. Pol. Petrus de Streikow, Castell. Inowlocen. 1451. Aulicus Casimiri Regis, & ante illum erant in dignitatibus diuersis predecessores, et post eum successores. Nam qui in sua Familia benè uiuit, in communibus quoque Reipub. negotiis similiter versaturum existimandum.

Starzechowski de Starzechowice, antiqua et clara familia. Petrus ex Canonico Præmislien. et Præposito Iarostauien. Sigism. I. voluntate contra suam voluntatem ad Archiepiscopatum Leopold. promotus fuit. Fuit vir pius, modestus, rectus, et in officio Pastoralis vigilantissimus, sæpe ad populum ex intimo cordis affectu cum lachrymis uerba faciebat. Assumptus 1540. mortuus 1554. Alij Starzechowski magni erant in Senatu et Reipub. zelo, officio, pietate. Albertus Legatus in Transyluaniam cum Tarto, Mnišek, Iazłowiecki, Ostrorog, et alijs, sed illum ordine tertium Bielscius ponit. Erat legatio pro reducendo in Poloniam Steph. Bath. Bielsc. lib. 6. fol. 725.

Łozinski, militari et bellicis actibus clari, horum aliqui in bello occisi, aliqui in captiuitatem Suecicam et Scythicam deducti fuerunt. Iacynctus Łozinski in Rokosiana expeditione cum Zotkiewski Campiductore, demum cum Pal. Podolia, Martino Kazanowski, annis octodecim continuus miles, ante captiuitatem et post captiuitatem Scythicam indefesse militando ad senium pugnauit. Alij cum Stanislawo Potocki Turmarum ductore, Reipub. obsequia reddunt.

Szepieccij in Sandomir. Pal. eiusdem confinitatis bonorum cum Goluchovisciis. N. Szepiecki magnificis actibus à multis honorabilis, et Regiæ curiæ desideratus, cuius filia educatione et decentiam morum in Regiæ aula conquisierat, Barbara Olefcij coniux et Cathar. Filius illius tam bonis paternis quam dexterrate acquisitis, Oppidi medietatem Stryzow, Pstragouiam etc, in hereditatem adscripserat, sed cum à proprijs seruis uita priuatus esset, cum sororum coniunctionibus, alienis quoque familijs cesserunt.

Ostrowscij in Russia, qui dignitate ad inuicem concurrunt, magni in castris, periti in Iure et literis. Mart. Ostrowski Not. Ter. Præmisł postmodum Subiu. ibid.

Iaskmanicij in Præmisliensi, domus uirtute et militia clara.

Scierscij, Ioannes Præpositus Olomucensis. Vir literis et iudicio præclarus.

corus. Iliada & Odyſſea ſub puluinari non ita ſunt Spirituali conſeruan-
do, quàm in animo.

Kiewlicij in Volhinia de Bieſiady, Chriſtophorum, qui contra rebelles Kiewlicz.
Coſacos ad Piatki legionem militum deduxerat. Ad Gedanum, Byczy-
nam, & Buſſam cum Germanis Maximilianis & Valachis ſtrenuè decer-
tauit. Exſtat Kiouia Epitaphium illius apud Prædicatores. Andreas
& Gabriel germani Ducum in Oſtrog perpetui milites, quorum primus
cum Vorowiczowna, alter cum Kalinowſka celebrauit matrimonium. De-
ceſſit ille ſterilis, iſte filium Thomam reliquit. Horum memoria Conſtan-
tinonia veteri & Lubartouia. Poſteritas contempletur non ludis pueri-
libus, nec actibus vulgum concernentibus delectari, ſed herculeis & graui-
bus. Hinc de recta ratione viuendi B. Nilus Abbas: Ludis puerilibus ne
incumbamus dum viri ſumus vel ex ephæbis exceſſimus, ſed vitam am-
plectamur perfectam, ne virtutem colentium gaudio ſpoliati, ſempiternis
ſupplicijs torqueamur. N. Kiewlicz Rothmag. ad Polociam cum alijs
Auguſto Rege, Paproc. meminit in Stematibus.

Brzozdowſcij in Ruſſia, Vita præſenti glorioſa, nil perennius & ſan- Brzozdowſki.
ctius eſſe poteſt, unde quaq; enim eſt periculum, inde uero eſt ſumma ſecu-
ritas: Quapropter Pythagoras Languor à corpore, imperitia ab anima,
luxuria à ventre, à ciuitate ſeditio, à domo diſcordia, & in cõmuni à cunctis
rebus intemperantia, oriuntur: Adde, à vita autem glorioſa oritur ſalus,
& conſequitur decus. Hos alijs Bruzdouios uocant.

Ninienſcij in Maiori Polonia. Quoniam pulchrum eſt non pati occi- Ninienſki.
dere quibus æternitas debetur, aliorumq; ſamam cum ſua extendere, id ſe-
dulo obſeruare conantur. Erat unus Canonicus Craouiensis.

Czubinſcij, in Maiori Pol: contendunt in utramq; dignitatem. Nam Czubinſki.
non maiorem utilitatem aſſerunt, qui togati Reipub. præſunt, quam qui
bellum gerunt, ut dicebat Cicero.

Rikowſcij, ibidem Bello & pace clari. Sunt namq; hominum aliqui, qui Rykowſki
tantum ſunt bello optimi, quantum pace peſſimi. Iſti utrumq; benignè
colunt.

Wardeſcij, in Maiori Polonia. Mereri laudem cupiunt, nam foro atq; Wardeſki.
caſtris, fortitudinem animi & corporis deducunt.

Czelatyccij in Craouiensi Palatinatu: Petrus cum Birecka tenuit ma- Czelatycki.
trimonium armorum Gozdaua, ex qua Petrum & Stanislaum & filias
quinq; ſuſceperat. Egregia & inſignis eſt inter homines nota, bona ſtirpe na-
ſci, ſed uerè nobilis tamen eſt ille, non qui maioribus longo iam tempore bonis
natus ſit, ſed qui uir bonus ipſe fuerit ſimpliciter. Obſeruant illi quæ re-
ctum uirum & nobilem decent.

Sredzinſcij, de Srednie in Palatinatu Ruſſiæ, in diſtrictu Chelmenſi. Sredzinſki.
Antiqua familia, militari & patriæ obſequijs continuò dedicata. Quapro-
pter à

pter à Serenissimis Regibus, qui omnem Rempubicam duraturam religione & militari aduertunt, publicis præmijs remunerati fuerunt. Stanislaus Sredzinski 1390 hæres in Srednie, filiorum de patria strenuè meritorum optimus parens, nempe Suantoslai, Ioannis, Nicolai, & Stanislai. Et quoniam vlla res aut commodum non est tam expetendum, quàm, ut viri splendor, & nomen retineatur; totius animi affectum viriumq; posse, Castris & militari deuouerunt. Hoc in munere dum præstantia agendi alios excelluerunt, Serenissimus Princeps Polonia VLADISLAVS, recenti declarata beneficentia, illos perpetuò sibi Castrisq; deuinxit. Quod tale priuilegium datum illis Anno 1424. latius & apertè commonstrat.

Nos Vladislaus Dei gratia Rex Polon. nec non terrarum Crac. Sand. &c. Significamus tenore præsentium quibus expedit, quomodo habito diligenti respectu, ad constantis fidelitatis studiosa obsequia & merita, quibus nobis fideles nostri Suantoslaus, Ioannes, Nicolaus, & Stanislaus, fratres germani de Srednie complacuerunt, & aucto fidelitatis studio complacere poterint præstantius in futurum, horum intuitu cupientes eos ad obsequia huiusmodi nostra reddere contiūuo promptiores, ipsis, ipsorumq; posteris & Successoribus legitimis quadraginta Mansos alias Włoki, ab vna parte fluminis Płonka, ex aduerso hæreditatis Ostrow ac per flumina Rudnik aliàs Moitek procedentes eoiure, modo & consuetudine, quibus huiusmodi mansi Illustrissimo Principi Domino Ianussio Duci Masouia &c. dimensurari ac diuidi soliti sunt, per Capitaneum nostrum Chelmensem. Matthiam de Suchydol Iudicem Lublinen. emensurandos & distinguendos in terra Russia, & districtu Chelmeni consisten. damus, inscribimus liberaliter, & donamus donatione perpetua & in æuium, &c. Ut autem prædicti fratres, homines ad dictos mansos eo citius valeant conuocare, villam Srednie prope ad Mansos dictos collocatam, prout in suis metis & limitibus, longè latè & circumferentialiter est distincta ab antiquo, & limitata, de iure Polonico, Ruthenico, & quouis alio in Ius Teutonicum quod Srednense dicitur, transferimus perpetuo duraturum, eximendo omnes incolas dictæ villæ ab omni iurisdictione & potestate, &c. Datum in Luczsa, die Translationis S. Stanislai Mart. & Pontificis gloriosi in Conuentione cum Magnifico Domino Alexandro aliàs Vitoudo Magno Duce Lituanæ, fratre nostro charissimo protunc celebrata Anno Domini 1424. Præsentibus Reuerendo in Christo Patre D. Alberto Archiepiscopo Gnesnen. & Primatæ. Magnificis & strenuis, Christino de Ostrow Castell. Ioanne de Tarnow Palat. Cracouien. Michaelæ de Szyczow Sandomir. Ianussio de Tulischow Calissien. & Petro Szafraniec Succamer. Cracouien. multisq; alijs fide dignis. Datum per manus Venerabilis Ioannis Decani Cracouien. Reg. Pol. Cancellarij, & Stanislai Ciołek Cantoris Cracouien. Vicecancellarij Regni.

Petrus Sredzinski hæres in Srednie, qui tum rectitudine vitæ, tum iudicij excellentia, omnibus amori & honori fuit. Differentiarum inter amicos verus & fidelis moderator, quod multoties diuersis actis comprobatur, præcipuè autem differentia Kulikowsciana, quæ difficultatibus erant plurimis obruta, omni secluso iuris strepitu, prudenti iudicio conciliavit. Tenuit Sacramenti coniugalis vinculum cum Christina Brzescianska, ex Premyslien. districtu, armorum Sas. ex qua suscepit filios, Sigismundum & Feli-

et Felicem, ut ex Actis Crasnostauicis colligitur. Sigismundus Petri filius, post exercitatum iuuentutem, literis, aula, et militari studio, praestitit matrimonij iuramentum filiae Caiymirij, armorum Abdank, cum qua reliquit Patria eximios viros, Marte et Pallade instructos et ornatos, Bartholomeum, Stanislaum, et Albertum. Bartholomeus I. Sigismundi filius, ornatam virtutibus adolescentiam in Curijs Ducum de Stucko, dum sedatiorem familiae reddere intendit, cum Stawska de armis Korczak fidem matrimonij suscepit, ex qua habuit Valerianum cum Illustr. Exercituum Praefecto Zolkiemski, ad Smolenscum militem strenuum. Hic in excursione Smolensciana, dum hostes fortiter adoritur, inter captiuos fortuna non blandiente Sebinio adducitur, a quo dum minis, iurgijs, et questionibus, de reuelando secreto bellico impeteretur, nihil eorum notitiae detulit. Liberatus ibidem ad Smolenscum, maxima indicia militaris animi, subito et multoties in conspectu omnium declarauit, pro quo ab Illustriss. Duce Christophoro in Zbaraz, Supremo Stabuli Praefecto remuneratus fuit. Alter filius Bartholomaei Felix, qui militando sub signis Alexandri Zborowski in Moschouia, plurima belli indicia in supposito corporis retulit. Stanislaus alter Sigismundi filius, meritis Reipub. militari Castris notissimus, quem non iam vulgaris homo, sed primi Duces in Castris, et ipse Sereniss. Rex Stephanus Bathorius literis commendarunt. Quarum tenor talis:

Stephanus Dei Gratia Rex Poloniae. Ad intercessionem Illustriss. & Magnifici Ioannis de Zamoscie Supremi Cancellarij Regni nostri Generalis Cracouicis, Cnisi, Miedzyrzecis, Capitanei, quam pro Generoso Stanislao Sredzinski apud nos interposuit, tum rationem habentes nauatae Reipub. operae in militia Stanislai Sredzinski, primum quidem Gedanensi tumultu Derliuensisque praelio, in quo in Comitatu Cancell. in prima acie multa strenue et fortiter egit, cum contemptu etiam salutis suae. Deinde vero Moschouiticis duabus nostris praeteritis expeditionibus Polocen, & Vielicolucana ubi Significum obijt: ei itaque ob sua ista merita Villam in Belzen. Capitaneatu dictae Przestanie, quam antea patruus suus Felix Sredzinski tenuit, concedimus, & conferimus, vna cum coniuge ipsius Anna Sarnicka &c. Datum Vilnae 16. Junij. 1581. Subscripsit Petrus Tylicki.

Ille domicilium suum primum in Premyslicis districtum transtulit. Ex Sarnicka de armis Slepowron Stanislai Tribuni Lublineis. filia suscepit Ioannem eximium et audacis animi virum, quem Sigismundus III. Rex ita in Priuilegio Sredzinscijs dato, commemorat. Ioannes natus senior frater, in bello Moschouitico et conflictu Klusineis. vitam pro Patria sacrificando, et cum hostibus fortiter dimicando sauciatus, et lethaliter sclopeto ictus gloriosa paulo post ex eo vulnere oppetijt mortem. Sepultus Lesniewij in Ecclesia Patrum S. Francisci de Obseru. 2. filius Stanislai Sigismundus, qui inter Bellonam et Martem educatus, maximam de seipsum Patria et Regno ediderat. Hic namque post plurimos militares in

Regno actus, & speciosa trophæa, maioris cupidus gloriæ ad Melitenſes equites animum diuertit, ibiq; fortis ac nobilis ſui generis viua deduxit indicia, vt facile commilitones incitauerit in album tantorum virorum recipi & inſcribi. Suscipiebat clari ortus generiſq; ſui lineam & ſeriem Illuſtriſſ. Ioannes Zamoyski, Archiepiſcopus Leopold. & conſpiciebat Parentis ſui arma Leliwa, Auiæ Kaijmirowna arma Abdank, Abauia Brzeſcianaſka arma Sas, Atauia Sczyczynſka arma Rawicz. Linea verò materna Sarnicciorum familia deduxit arma Slepowron, cuius Auiæ Pobiedzinaſka arm. Gryf, Abauia Gorſkowska arm. Traby Atauia verò de Woyciechowo Balicka, arm. Oſtoia. Exhibebant pro illo, quod ipſius Genealogia ſit iuramentum, & ſubſcripſerunt Stanislaus Zolkiewski, tunc Palat. Kiiouienſ. & Campiductor Regni, demum Cancellarius Supremus, & Supremus exercituum Præſectus. Stanislaus Guſki, Palat. Ruſſia. Sebastianus Sobieſki, Signifer Regni. Albertus à Piaſki Bobola, Succemerar. Premyslienſ. Vt autem redijt in Patriam, quæ debuit & voluit Patriæ, ipſe Sigismundus Sereniſſ. Rex Priuilegio commonſtrauit. Sigismundus Sredziński Eques Melitenſis, Ordin. Hieroſolymitani, Aulicus noſter, editis multis virtutis ſuæ in nationibus exteris ſpeciminibus, conſtantiq; in nos fide, prompto de nobis & Reipub. ſtudio comprobato, immaturè in oculis fermè noſtris deceſſit Varſauia, ſepultus in Eccleſia Ord. Prædicat. In cuius ſit æuiternum memoriale.

Proſternit facile hic, qui ſe ante exercuit, hoſtes,

Conſuetus labor eſt, & minor, & facilis.

Non Epaminondas bellis celeberrimus eſſet,

Curſibus excultum ni ſubiſſet equum.

Non mirare minas belli armorumque peritum

Formandum ad pugnam ſe dedit Melitiæ

Doctus ibi: in medios iuit feliciter hoſtes

Diſce domi, vt ſis hic quem iuuat eſſe foris.

Stephanus tertius filius Stanislai, qui Salomonis veritatem penſitando, quod ſcilicet ſublunaria hæc nihil aliud ſint, quàm vanitas vanitatum, S. Ignatii Loiola ſocietatem & vota ſecutus eſt. Igitur ſecurè exclamat cum D. Bernar. in Epist. O ſæculum nequam, quod tuos ſic ſoles beatre amicos, vt Dei facias inimicos: planè enim qui amicus eſſe vult tuus, inimicus Dei conſtituitur. Amicus igitur mundi, excluditur à conſilio amicorum Dei. Albertus quartus filius Stanislai, qui vt adoleſcentiam ſuam aptam reddidit moribus cultis, ad caſtrenſia munia totum ſe militaribus trophæis deuouit. Sed Sigismundi III. pientiffimi Regis Priuilegium ipſius nobis merita ediſſerat.

Amicitia
mundi.

Sigismundus III. Rex &c. Cùm ea ſit Generoſi Alberti Sredziński Rothmagiſtri noſtri in Nos & Rempub. merita, & vetuſtæ nobiliſſimæ familie

Et ipse splendor, ut dignitatis & fortunarum per omnes occasiones rationem habendam arbitremur; ita enim à prima adhuc pueritia Castris addictus rem militarem exercuit, ut & magni excelsique animi robur, ac singularia virtutis suae facinora, per omnes expeditiones bellicas summa cum omnium commendatione comprobauerit, & neq; vitæ, sanguini, fortunis, amore patriæ parcere voluerit, quod multis occasionibus experti sumus (in utraq; expeditione Moschouitica, & bello Turcico, ubi summa tentauit pericula, & arduos superauit labores. Proinde nos grata merita Alberti Sredzinski prosequi volentes memoria, illi villas quinque post mortem Generosi Ioannis Lachodowski Castell. Volinia ad nos deuoluras ad vitæ tempora concedimus. Varſauia 1622.

Reliquit liberos optimæ spei, & expectationis desideratæ, Stanislaum, Andream, Casimirum, ex Potocka armorum Ianina. Andreas quintus filius Stanislai, qui post studia literaria, ad Spiritualis vitæ cultum, animum diligenter adiecit. Audiuit quod D. Bernardus suasset: Vitam tuam quotidiana discussione examina, attende diligenter quantum proficias, vel deficias, qualis sis in moribus & affectibus, quàm similis Deo vel dissimilis, quàm propè vel quàm longè, non locorum intervallis, sed morum affectibus. A Serenissimo Rege Sigismundo III. in Secretarium R. Maiestatis electus, multoties Iudex Parlamenti, & Nuntius à R. Maiestate ad Comitatus particularia missus, & ad Compositionem inter status ab Illustriss. & Reuerendiss. D. Ioanne Pruchnicki, Archiepiscopo Leopoli. atq; ipsius Ven. Capitulo deputatus fuit. Demùm Prepositus Premyslien. & Officialis Leopoli. creatus, in Episcopum Nicopolien. & Suffraganeum Leopoli. inauguratus est.

Fies magne Pater plebi bonitatis imago,

Se pinxit illa, viuidis coloribus.

Christophorus ultimus filius Stanislai, qui redditus Patriæ obsequijs in Curia, Castris, & Comitibus, ex Camerario Sigismundi III. & Aulico Vladislai IV. Serenissimis Regibus, Pocillatoris Halicien. honorem obtinuit. Celebrato matrimonio cum Taranowska, filiam Annam suscepit. Sorores autem horum & filia Stanislai erant. Zophia Petri Kowienicki, Notarij Terr. Premyslien. arm. Traby, & Barbara primum Ioannis Lyczko de Rydlie, armorum Sulima, deinde Sigismundi Vchanski de Stuzewo, armorum Radwan consortes. Albertus tertius filius Sigismundi ex Petro. Hic pro Patria pugnando cum Ioanne Potocki Palatino Braclauien. & Generali Podolia ad Bauorouiam, à valida Tartarorum manu oppressus, glorioſè una cum Iacobo Strus occubuit. Cuius sepulchrum Stephanus Kotozarij tali Poëmate condecorauit.

Stemmata Leliuius contra stetit arma Sredzinski

Albertus, multosq; Scythas demisit ad orcum:

Obrutus tandem non multa morte quieuit,

Pro Patriaque animam superis sic reddidit astris.

Felix Sredzinski, alter Petri quem in capite posuimus filius. Qui adhibitis

hibitis calcaribus virtuti & nobilitati, literis, educatione, & exercitiis militari, in virum laude celebrandum euasit. Fœdus matrimonialis vinculi tenuit cum Zaporſka, arm. Gryf, cum qua filios quatuor poſſedit. Ioannes primus filius Felicis, grauis armaturæ miles, Stephani Potocki, Palatini Bractauię, Camenecen. Laticouien. Felinen. &c. Præſecti, copiarum Vices gerens, contra Michaelem ad Teletinum in Moldauia pugnando, occubuit. Camenecia in Podolia ſepultus. Andreas alter filius, Secretarius R. Maieſtatis, & Ioannis Zamoysci ſtrenuus miles, ſingulis expeditionibus præſens. Huic Zamoyscius conſanguineam ſuam de armis Ielita, Annam de Łaznino, in matrimonium collocauit, quæ poſteritati fata Maximiliani Trzcinski, arm. Rawa, conſors fuit. Georgius tertius filius, Sigismundi Regis Secretarius, multarum linguarum exter narum peritiſſimus, ac ſedatis moribus vir. Chriſtophorus quartus filius, Tribunus Chetmen. qui lacte Bellonæ enutritus, plurima in bello ſalicia expertus fuit. Ioannes Zamoyski Supremus exercituum Præſectus, dum iuxta animi ſententiam, milites ſtrenuos à ſignis euocatos in vnā cohortem inſtruebat, quam Elarios ſeu electos milites vocabat, eos ante exercitus faciem pugnare voluit. In bello contra Michaelem directo, electus in Elearium Sredzinski, Camerarium aſſiſtenteſ lateri Woda Moldauici cum armis & ſignis arripuit, atq; ad Præſectum militiæ deduxit. In expeditionibus contra Tartaros continuò ſtrenuum militem ſeſe præſtitit, quo multorum animos cum recto affectu in ſe conuertit. Reliquit ex Troianowna Andreā nunc ſuperſtitem, militem cum Illuſtriſſ. Cancellario Regni Supremo Thoma Zamoyski, cui nobiles & ſtrenui actus plurima fortuna bona proponunt. Horum armorum Catherina de Melſtyn, dicta Białuſyna, Nicolai de Michatow, Caſtell. & Capit. Cracouien. conſors, ſingularis benefactrix Fratrum Ordin. Prædicat. Cracouia ad Aedes SS. Trinit. commorantium, chori templi illorum (ut in Archiueo illius Conuentus habetur) duabus vicibus fornicem, & clypeum illius ibidem Chori magnis ſuis ſumptibus fieri fecit, Clenodia inſignia in Caſulis, Cappis, Dalmaticis, Antependijs ſericeis, margaritis & auro textis Sacriſtiæ illius Conuentus contulit, vixit poſt annum D. 1462. mortua ſepulta eſt in dicto Choro, præ foribus Sacriſtiæ ante Altare S. Spiritus penes Sacriſtiam exiſtens, quod ipſa dotauit datis duodecim centenis florenorum Vngaricalium, pro cenſu perpetuo Fratribus.

Monduidus, Gedimini M. D. L. filius Palatinus Vilneſ. Dominus in Kiernow & Slomin qui primus in Vnione M. Ducatus Lit. cum Regno ſuſcepit arma Leliwa pro tota domo ac tota familia ſua & fratris ſui, quod Comitia Regni Hrodlen: referunt Anno 1413. Reliquit duos filios, Olechnum & Iuchnum, ſeu Alexandrum, & Ioachimū aut Ioſephum. Olechno Monuidi filius habuit liberos, Petrum Præſectum Culinae M. Duc. Litua-

Lithuania Nicolaum, Andream, & Stanislaum qui steriliter decessit. Nicolaus qui ex officio Praefecti Culinae quem Kuchmistrz vocitamus, Kuchmistrzowicz dictus fuit, iam actibus claris, nomen & posteritatem altioribus honoribus digniorem reddidit. Nam cum ipse Ensiferi titulo honoraretur, suus filius Nicolaus creatus fuit Palat. Potocen. Erat vir in Marte & amore Reipub. summus, nam plurimis vicibus excursiones Tartarorum disrupit, fugauit. 1577 in Moschouia ad Potockum, Pskouiam, Luky, sumptui proprio & vitae non parcendo magna tentabat & efficiebat, Illius germani eximij milites fuerunt, Ioannes, Stanislaus, Petrus. Ex his Drobstaiscij. Nicolaus alter filius Olechni, Filij illius Ierzik seu Georgius, Zuk, Andreas, Felix. Gasspar Ierzikowicz à quo in Lithuania Ierzykowiec Succam. Mielnicen. cuius filij Ioannes & Melchior quorum vnus Capit. Mielnicen. & Losicen. & filia illius Elisabeth. Capit. Bedzinen. Prouana coniunx. Ab alijs verò fratribus, Gasspari derelicta posteritas Ierzykowiec nuncupati, ob claritatem meritorum, & maiorem unitatem familia vna. Matthias Ierzykowiec, cuius filia Bogdani Kopec coniunx.

Iuchno seu Iusko, aut Iosephus, alter filius Monuidi Palat. Vilnen. reliquit filium Ioannem, quem Glinscius vita priuauit, dederat sibi cognomen Zabrzezinski. Habuit filium Ioannem quoque & Georgium. Ioannes Zabrzezinski, vnicam filiam habuit, quam vna cum bonis Palat. Trocensi Duci in Zharaz contulerat. Georgius qui etiam se Zabrzezinski nomen nominauerat, filium habuit Nicolaum, & filiam Annam, quam Kiska in coniugem tenuit. Monduidus Monuidi germanus Palat. Vilnen. post decessum fratris, receptus ad arma Leliua, à fratre in Hrodlo. Habuit filios Wiaz & Chleb.

Wiaz à quo Wiazieuiouij Strenui & eximij milites usque in praesens, sed post fidem Catholicam, quam illis Iagello praedicauerat & seminauerat in haeresim illapsi. Sed velim dicant cur condita sit lex.

Bis sex in tabulis, aut cur rubrica minetur

Quae prohibet peccare reos.

Chleb Montuidi filius Palat. Smolenscen. & Drohobuzen. à quo Chlebowicz. Chlebowiciorum familia in M. D. Lithu. excelsa & Patriae summè deuota. Reliquit filios Georgium, Stanislaum, & Rucium. Georgius Chlebi filius Palat. Smolen. post decessum parentis, reliquit Nicolaum, & Ioannem. Nicolaus Georgij filius, perpetuus miles contra Iuanum Duce[m] Moschouitarum, ad Wiedruskum dum exercet fortis animi virum deuictus ab hoste, vna cum Constantino Duce in Ostrog, & Litouaro, & alijs in captiuitatem Moschouiticam deuenit. Proximus Iuanus morti post annos septem liberos pronuntiavit captiuos, qui dimissi citato cursu redierunt, ipse Dux in Ostrog captiuus remansit. Verum breui dum obsi-

det Smolenscum Moschus, ubi Georgius Nicolai parens praesidebat, filium vices senis parentis obiit, & dum maximis donis militem sibi conciliaisset, fortiter arcem Smolenscen. defendit, tametsi igne arx consumpta fuisset in longum. Recessit confusus Moschus. At Nicolaus tot laboribus fractus breui decessit. Mastus parens Alexandro Regi arcem reddidit, cui Rex Wolkouiscum contulit cum ceteris bonis. Ioannes alter filius Georgij Aulicus Regius, Mscislaui. Capit. Palat. Vitempsce: demum Polocen. dum exercitum Moschouiticum à Polocia repressit. Tentabat cum Sarrzechouio, & Sebiezum retinere. Anno 1536. Legatus in Moschouiam missus. Iterum 1549. Legatus in Moschouiam, cui ut redijt, Sigis. Polatinat. Vilnen. & Cancell. M. D. Lithu. contulit. & Capit. Bobrojscen. tenuit. Stricouius lib. 24. cap. 5. & lib. 25. cap. 1. Reliquit ex Bartosowic. wicowna filias quinque, Sapieha coniugem, cum quo habuit filiam Nicolai Sieniamski, Castell. Camen. Ducis exercituum coniugem. Sophiam Zieniewicz, Castell. Polocen. coniugem, à qua Christophorus Zieniewicz, & Michaelis Wsniowiecki coniunx. Christinam Kumaiewski coniugem. Annam Solomierecka, Castell. & Capit. Mscislaui. filiam. Elizabeth Siemietz coniugem, & filiam Bielewicz, Capit. Samogit. coniugem. Ex secundo verò matrimonio cum Anna Ducissa in Zastaw, Iawnucij posteritate, suscepit filium Ioannem, & filias. Barbaram Wolska, Castellani Czerscen. coniugem, ex qua fuit Nicolaus Wolski. Helizaberrham Odyniec, seu Odynowicz. Capit. Orsanen. coniugem, quæ postmodum Michaelis Wolowicz, fuit consors Capit. Stominen. Dorotheam Rey coniugem. Ioannes Ioannis filius post literaria exercitia & profectus, destinatus à vidua parente in Aulam Casaræ Maiestatis, ubi redijt Augusti Regis Aulicus effectus, in cuius conspectu cum Nicolao Wolski nuptiarum cum Suecia Rege tempore, militarem hastam in trophæum laudis deduxerat, 1563 Anno, Polociam defendendam discessit, quàm Moschus valide oppugnabat & expugnabat. Plurima ibi fortis animi indicia intus & extra munitionem demonstravit cum Drohoyscio Chlebowicius, sed cum inter arma hostilia & ignem non erat possibile subsidia ferre, Palatinus Dowoyna Polocen. Haraburda Vladicus Russorum Chlebowicius, & omnes alij, præter Wierschlenscium Silesium, qui mori voluit, cesserunt arcem hosti, quos tamen hostis in captiuos recepit, & in Moschouiam deduxit. Hac in calamitate, qua ante alios plus affligebatur Chlebowicius, literas fraudes hostis notum facientes, in Regnum trans mittebat, quæ, dum semel interceptæ fuissent, respondit quærentibus, & quis Patriæ suæ propriæ non esse amans & fidelis commonstrabitur? Laudauit Tyrannus, & magnificauit, suos redarguendo, dictum Chlebowicij. Et quoniam professus fuerat, se non Catholicæ sed Luteri dogmata sequi, dixit Tyrannus: Faciam te dediscere baresim. Adiutor tamen Deus ob fidele obsequium, & à veneno, & à captiuitate

primitate pro Pleſczowo & Olechino, in commutationem dato, eliberavit. Sparſerat namq; ſermonem in facie Ducis Moſchorum Iuanus Kozłom, quandoquidem ſterilis eſt Auguſtus Rex Pol. poſt mortem eius, te, vel filium tuum, in Regem eligere cupiunt, quocirca hos dimitte captiuos, nam & miſericordem te, & dignum laude, à dimiſſis præſtabis. Audiuit, & conſenſit Moſchus. Honoratus fuerat titulo Caſtell. Minſceń. Obſequia bellica magno ſumptu complebat ſub Stephano ad Połociam, Wielkotuki & Pſeouiam, unde pro meritis Palat. Troceń. & Theſaurarius Supremus M. D. Lit. denuntiatus fuerat. Celebrauit matrimonium cum Krotomſka, Palat. Inowłocław. filia, ex qua ſuſceperat Ioannem & Nicolaum, filios. Alter filius Chlebi germanus Georgij Stanislaus. Magni conſilij vir & authoritatis, qui Alexandro regnante, cum Petro Myſſkowſki, Palat. Lancicień. & Ioanne Buczacki, Palatino Podoliae, ipſe Palatinus Połoceń. ad componendam pacem, ad ſexennium in Moſchouiam miſſus fuerat. Bielsc. fol. 494. Reliquit filium Stanislaum, Palat. Podlachiae, virum ad negotia Regni apprime neceſſarium, & Nicolaum, qui ob nimiam humanitatem, quā in debita deuenerat, minus prudens dictus fuerat. Petrus filius Palat. Podlachiae, Połonski appellatus, cuius ſoror Radziuiłij Venatoris M. D. L. conſors fuerat. Ioannes ex Ioanne, Palat. Troceń. & Theſaurario M. D. L. filius primus, poſt plurima indicia amoris in Patriam, profuit domi & foris Reipub. & domui, fortitudine, utilitate, honeſto. Nicolaus alter filius, Caſtris, conſilio, & religione inſignis. Enituit in eo fortitudo Maiorum, dum cum Ioa. Carolo Chodkiewicz contra Sudermanorum Principem Carolum ad Dynamentum, Parnauiam, Korcholnū pugnavit. Enituit inquam, dum ſub Sigism. III. memoriae ſanctae, totam Moſchouiam in longum & latum cum exercitu, uti Achilles, imperterritus peragrauit. Religio Catholica per illum quoq; propagata fuit, ſicut per anteceſſores ſuos denigrata. Nam Hæreſi abnegata, Eccleſiam in Zaſław à multis annis præoccupatam reformauit, reddidit, dotauit. Insuper Ordinem S. Franciſci de Obſeruantia, in Dabrowno propè Smolenſcum abundanter fundauit. Sacellum Vilnae, & Sacroſancti Sacriſcij celebrationem, pro uiuis & deſunctis perpetuo fieri curauit. Celebrauit ſacri matrimonij vinculum cum Duciffa in Korec, ex qua habuit filios, ſed nunc unicum ſolum ſuperſtitem cernimus Georgium Carolum.

Donec ſtella micat, curritq; per æthera luna,

Chlebowicz maneat inclyta ſigna domus.

Georgius Carolus, unica ſpes & ornamentum M. D. Lit. cui, dum quæ optimus parens ſibi optabat & illi, iam natura, educatio, & vitæ curſus tribuerunt, petimus à Domino calor, ne aliqua aduerſitatis interpoſitio inter lunam hanc & ſtellam mundo Ducatus Litu. lucentem adſinuetur; ſed creatus ex fortibus & bonis, magna honeſta & deſiderata Patriæ

feliciter prosequatur & efficiat. Hic iuuentutem Vladis. IV. peregrinanti in continua obsequia deuouerat, cuius & Aulicus & Camerarius usque in praesens. Honoratus à Vladis. IV. Praefecturis Radostouien. & Oukstensi. Obseruat matrimonij vinculum cum Catharina Ducis Radziuilij Christophori, Exercituum M. D. L. Supremi Praefecti, Palat. Vlnensis, &c. &c. filia. Cui dum Charis ingenium & mores, Venus aurea formam, Iuno genus, mentem casta Minerua dedit, unicum hoc restat, ut eam sancta Ecclesia Romana in filiam adoptet & recognoscat. Beatus enim homo est, qui cum reuerentia ac tremore ad Sacrosancta Mysteria Saluatoris accedit, seque vitam aeternam suscipere non ignorat, quae extra Ecclesiam (quam S. Augustinus agnouit post haeresim) manentibus non datur.

Dorohostayski

Dorohostayscij, ex Kuchmistroutijs sunt, ut superius diximus: bello & pace clari, originaliter autem sunt sicut & Tyskieuicij à primo Monuido. Bielsc. pag. 313. Fuit autem iste Monuidus frater Patruclis Wladislai Jagellonis Poloniae Regis, cuius suasu ille insignia Leliwa, antiquissima familiae Tarnouiorum, in se & suos posteros, consentientibus Tarnouijs ac volentibus in symbolum amicitiae eos suis armis ornare, suscepit. Ioannes Dorohostayski, de quo habet Stricou. lib. 25. cap. 4. Petrus Polociam defendit sub Augusto Rege. Papr. in Stemm. fol. 659. Nicolaus Dapifer Lithuaniae, Tenutarius Vlnen. Ciouus Godzinen. ab Augusto Rege ad correctionem Statuti Lithuanici destinatus. Isti denum Dorohostayscij, cognatos atque familiares suos, Rege sic iubente aut annuente, eorundem clenodiorum participes fecerunt, pro meritis cuiusque Elogia in datis Priuilegijs recensendo. Hos inter vnus, primi humani generis Parentis nomine, in sacro Baptismatis lauacro, appellatus quod & in bellis Scythicis cum Vitoldo Duce, & in legationibus ad eosdem barbaros, in Tauricam Chersonesum aliquoties à Rege Jagellone missus, strenue se atque amanter pro Patria gesserit, à supra memorato Principe Monuido, ad Stemmatis Leliwa dicti claritudinem admissus, quam acquisuerat praefer natalium splendorem, virtutis nobilitatem, Adamouiciorum cognomine, pro gentis consuetudine, successores suos appellari voluit, publicumque à Rege popularibus tunc suis fauentissimo, literarum testimonium atque monumentum facile impetrauit. Hi igitur complures in stirpes propagati, succedentibus temporibus, quae mores etiam atque consuetudines gentium, volubili suo cursu immutare solent, varijs cognominibus, vel à villarum possessionibus, ut Pokriunicij & Starouolscij, vel ab euentibus, ut Mutikalscij & Rakouicij, sunt insigniti. Pauci Patronomico cognomine contenti, Adamouicij simpliciter vocari volunt. Quos, ne sanguine nimium à se distare Starouolscij affirmant, in Aetis & monumentis publicis Palatinatus Brescianensis, semper sese Adamouicios, Starouolscios esse fatentur.

Praeci-

Præcipue *Basilii Adamouicius Starouolscius Sigism. Augusti. olim Regis* Aulicus, qui consorte *Sophia Zarankovna* felix, filios quinque militari studio claros (ut hic filias duas, nobilibus viris quoque, *Buchouecio, & Vereszaka*, matrimonio iunctas omittam) ipse sexagenario maior, reliquit *Samuelem*, *Moschouiticis*, *Tartaricis*, atque *Liionicis* bellis illustrem. *Ioannem* *Hungaricis*, *Turcicis*, atque *Germanicis* expeditionibus sub *Rudolpho* Imperatore exercitum. *Alexandrum* *Suedicis*, *Hieronymumque* *Scythicis* atque *Valachicis* congressibus insignem. Tum *Simonem* denique *Tarouienſi* *Canonicatu Cantoris* titulo, post tot aulicos bellicosque sudores præditum, multorum librorum in lucem editorum scriptorem eruditissimum, verè alterum *Lipsium Polonorum*. A cuius supradictis fratribus germanis, atque patrue libus alijs, tot sunt deinceps procreati liberi, tam femine, quam virilis sexus, quos hic singulos vanum enumerare esset, sufficet ad immortalitatem virtus unicuique sua.

Tyskieuicij, in *M. D. Lit.* & in *Palat. Volhinia, Podolia.* Antiqua Tyskiewicz
& perillustis familia, ingenio, potentia, fortitudine, meritis atque præmijs clarissima & splendidissima. *Misko* seu *Nicolaus*. Hic à studio *Magno Principi Lit.* obsequijs deferendo, nunquam defuit: sed *Maiorum* maximus imitator quod fuerit, ex dignitate progeniti filij apparet. *Vetustas* namque temporum atque *Historia M. D. Lit.* scriptorum penuria tulit, ut superiorem lineam attingere sit impossibile. Itaque consequens linea, antecedentem in meritis & præmijs, in dignitate & titulis, tam in toga quam in sago demonstrando, collustratam declarabit. *Calennicus* seu *Calixtus*, filius *Nicolai*. Et quoniam filius est speculum parentis, & imago meritorum & morum: tantum profecit ex educatione & exercitio, ut *Magni Ducis Lit.* *Suidrigelonis*, *Marschalcus* & *Præfectus Putiutens* atque *Zninogrodensis* constitueretur. Quod ex *Privilegijs* in archiuo *Tyskieuiciorum* conseruatis colligitur. Reliquit duos filios. 1. *Dobr* seu *Bonifacius*, qui post militaria trophæa, sine quibus nobili vitam ducere erat tunc nefas grande, sine prole decessit. 2. *Tysko* seu *Timotheus*. Verus imitator parentis, qui tantis meritis *Maiorum* addit propria. Non enim profunt munimenta, nisi vir fortis ea tueatur. In tanta præmia deduxit ille sui nominis gloriam, ut præficeretur in *Ducem Terræ Chyouienſi*. & ornaretur *Præfectura Perebastauienſi*. Oportet, ut magnum & generosum ille sensum induat, qui circa summa *Reipub.* & honestissima Principi versatur. Reliquit ex *Ducissa Rabianka* filios sex magnificæ famæ. *Ioannes Baptista* primus filius, qui ardore spiritualis vitæ & contemplationis, religionem *Monasticam S. Basilij* elegit & obseruauit. Denuntiatus *Archimandrita Pieczarienſi*. breui ad meliorem vitam & digniorem coronam discessit. Sicut *Linea familie Tyskieuiciorum* affirmat. *Laurentius* alter filius. Hic vigilando, agendo, benè consulendo, ut sibi omnia

prosperè cedant, animaduertere non desistebat. Quapropter deduxit progeniem numerosam in plurimos annos. Theodorus primus filius Laurentij. Hic laboriosa iuuentutis studia deduxit in iucunda senectutis oria. Patriam defendit, virtutem exercuit, boni exemplum reliquit. Decessit sterilis progenie, fecundus meritis & trophæis. Matthæus alter filius. Honesti & decoris obseruator & cultor. Reliquerat filium unicum Andream. Marcus tertius filius Laurentij. Cui dum Mars animo, fronte & pectore fauet, inter fremitus bellicos, & arma sanguine madentia, vitam deduxit & finiuit. Michael vltimus filius Laurentij. Hic negotiorum pacis commoda, post exercita in sago munia eligendo, suppleuit in familia steriles fratrum anxietates. Reliquit filios quinque eximios ciues & milites. Ioannem. Hic ardua in Castris semper tentauit. Nam quod fuit durum pati, meminisse dulce est. Stanislaum, exercitatum militem & prudenter audacem. Nam qui mirus deliciarum nouit in Castris & in vita, spernit nec timet mortem. Alexandrum, qui omni deiecta ignauia, fortis animi virum induit. Nam & fortuna fortes metuit, ignauos premit. Abrahamum, qui ipsam iuuentutem senilibus moribus instruxit. Iuuenta enim nihil est fugacius, qua ubi auolarit semel, redit nunquam. Quapropter dum iuuentus floret, maturanda iustis moribus. Reliquit filios, Philonem & Ioannem, congruos paci & bello. Philonem. Exercitio fortitudinis & honesti clarum. Humana enim vita similis est ferro, quod si exerceas, atteritur & splendet; si non exerceas, rubigo consumit. Getoldus tertius filius Laurentij, qui ætatem suam ad senectutem bonam actibus virtuosus deduxit. Reliquit tres filios, Matthæum, sedatum moribus & vita, qui steriliter obiit. Alexandrum, eximium & strenuum militem, & hic sterilis obiit. Thomam, qui habuit quidem filios tres, Ieremiam, Simeonem, & Isaiam, sed sine prole decesserunt. Oheu, Non omnia omnibus æquè feliciter cedunt. Leo quartus filius Laurentij, cuius laus secundum nomen, Dux ceruorum, hostium clades, Patria vita. Terror hic est hominum, quisquis hunc gerit, est Agamemnon. Reliquit duos filios, virtutis suæ atq; heroicorum actuum strenuos imitatores, Scuminum et Zuierum. Obijt Capit. Lubecensis. Zuierus, quod ex Sclauonico Zuier feram significat, primus Leonis filius. Hinc collige, quales erant meritis et fortitudine Tyskieuicij, qui etiam nominibus posteros suos ad heroica facta, et hostium Patriæ stragem incitare contendebant. Et conueniebant rebus nomina sæpè suis. Habuit duos filios, Michaellem, et Ioannem, qui, ut patet ex Linea Tyskieuiciorum, obierunt in ætate florenti, et steriles. Scuminus, quod ex Græco significat catulum Leonis, à quo vsq; in præsens benedictione Diuina descendit Magnifica et Illustris Familia Tyskieuiciorum. Erat vir sago clarissimus, in cuius fidelitatem à Moschorum incursis commissæ fuerat Præfectura Czarnobilenfis, tamquam

nam potissimo Legionum ductori. Reliquit filios duos. Theodorus filius Scumini, Palat. Nouogroden. Capit. Groden. et Oliten. Sufficit dicere premia, qui merita cupit. Ex Thesaurario M. D. Lit. creatus Palat. Legationem ad Moschouia Principem una cum Palat. Masouia Stanislaw Kryski, et Nicolao Sapieha Palat. Minscen. expediuit. Sicut Reinold. Heidenst. de bello Moschouitico refert. Reliquit filium ex Potubinska, quam genuit Sanguskowna Ducissa, Ianusium. Ianusius Theodori Scumini filius ex Palat. Trocen. Palat. Vilnen. Capit. Braclauiensis, Turbescen. et Nououolen. Et quoniam virtutem sequitur honos, iam colligere licebit, quod tam pacis quam belli tempore, plurima pro Patria pertulerit incommoda, et dispendia vite et honorum, toto suo curriculo atatis. Effraus Senator, optimus Bellator, magnificus virtutum emulator, Ecclesie honor, Patrie decor, Familie ornamentum, et Maiestatis Regie sincerissimus observator, et profusus amator. Celebrauit Sacramentum Matrimonij cum Narusouiczowna, quam genuit Lacka, ex qua suscepit filiam Catharinam Eugeniā, Ianusij Korybut Wisniowiecki, Stabuli Regij Praefecti, et Capit. Camenecen. coniugem, quae postmodum est Radzuij Alexandri, Ducis in Niesuiez, Marschalci M. D. Lit. consors. Altero matrimonio Tyskieuicz Palatinus tenuit heredem in Podhaice, de familia Gryf, Zamiechouicz filiam, quae ante fuerat Goyscij et Lanckorońscij Palat. Podolia consors. Demetrius alter Scumini filius, Marschalcus M. D. Lit. et Capit. Minscen. qui sicut iuuentutem senum prudentia moderabatur, ita in prouectiori etate multis cumulat honoribus, magnā de se memoriam reliquit. Reliquit filios in splendorem Reipub. et Ecclesie Christi. Alexander Demetrii primus filius, contemplata vanitate mundi, Ordinem Seraphicum sub S. Francisci Regula amplexus fuit. Georgius alter filius Demetrii, ut colligitur ex arbore Tyskieuiciana, militari et Aulae Regiae deuincta reddidit obsequia. Theodorus, qui ob praecelsa sua merita Praefecturam Minscensem administravit. Ioannes, quem etsi Linea Tyskieuiciorum non meminit, illum tamen Epitaphia Chiouien. referunt. Vbi legitur: Ioannes Hurin Scuminouicz Lwouicz, Marschalcus M. D. Lit. Tenutarius Czarnobilensis, obiit iuxta Computum Graecorum, à creatione mundi 7071. Octob. 10. Michael Tyskieuicz quintus filius Timothei, Campiductor Terrae Kiouien. Splendor familiae suae, et auidus integerrimae laudis. Reliquit filios plures. 1. Ioannem. Ex hoc superstites erant. Michael, qui in Liuania pugnando cum Zamoyscio pro Regia Maiestate occubuit. David. Cyprianus occisus in Moschouia ad Mosayscum, sub signis Regijs Sigism. III. et Georgius qui filios habuit, Ioannem, Eustachium, Michaelē, Martinum, Casimirum. Georgius alter filius Michaelis. Maximus Bellator, et perperuus Rothmagist. S. R. M. cuius tota vita militia erat. Marschalcus Groden.

Grodeń. O immortalī laude celebrandam institutionem, quæ bello & Reipub. reddit utiles viros. Reliquit dignos Reipub. filios quinq̃. Gregorium, qui ab illecebris mundi fugiendo, S. Basilij Regulam secutus, Administrator Supremus Kiiouia Michaelicæ adis, obiit. Sigismundum, qui Schismate reiecto, in gremio S. Ecclesiæ Romanæ profecit, ad contemptum mundi, & laudem animæ, in Ordine Seraphico vota reddendo. Christophorum Dapiferum Grodeń. qui habuit filios, Ioannem & Petrum, Georgium Notarium Terrest. Stonimen. qui habuit duos filios, Samuelem, ex quo erat Nicodemus, & Petrum Marschalcum Stonimen. virum omni honore prosequendum, qui habuit Iosephum, & alios duos filios. Ioannem eximium militem, & omnibus bonis amabilem. Stretus Tyskieuiz, tertius Michaelis filius. Hic sago bene meritus Patriæ, ut aduertit medio certiori Palladem, quam Martem alumnos suos plerumq̃ in præmium deducere, progenitos ex se filios accuratiori literarum exercitio (quo possint decentibus in sago & toga præstare officia) educandos instituit. Perfecit quod enituit, reddidit claros literis, moribus, iure nobili, & arte militari. Michael primus filius Streti, in Polocń. Palat. Viceludex Terrestris ex Notario, disertus iudicio, & sinceritate amabilis. Paulus alter filius Streti, Iudex Terræ Trocń. vir iustitia, humanitate, veritate commendabilis. Eius filij, Georgius, Nicolaus, & Iosaphat, in Ordine Carmelitarum Discalceatorum. Qui, & Cubicularij Regis, & Linguis externis ornati. Alexander tertius filius Streti, Iudex Terræ Polocń. vir morum integritate & sapientia celebris, Doctoratus Laurea Parisijs decoratus, Tragædias Senecæ in Carmen Polonicum transtulit. In negotijs Reip. grauis, in Iudicijs Tribunalitijs ferè continuus. Reliquit filios, Reginaldum S. Th. Lectorem in Ordine Prædicatorum, qui antè Casimirus vocabatur, & Christophorum Notarium Castreń. Trocń. optimi iudicij & prudentiæ virum. Iosephus quartus filius Michaelis. Hic post negotia Reipub. maturiorem statum accelerauit contracto matrimonio, reliquit testatorem morum & virtutum Alexandrum. Qui deductis familiae suæ condignis ornamentis, suscepit ex maritali connubio Andream, boni æquique consultorem & tutorem. Reliquit eximios milites, Alexandrum & Ioannem. Georgius quintus filius. Hic bonis artibus nedum sibi probos amicos comparauit, sed etiam Deum misericordem & præmiatorem conciliauit. Sterilis decessit. Michael vltimus filius Michaelis. Qui dum fascijs, meritis, atq̃ præstantia bellica præfulsisset, contracto matrimonio. Suscepit duos filios, Nicolaum domitorem hostium, cuius Nicolaus & Stanislaus filij ad Rigam occubuerunt. Christophorum, cuius filij quatuor, Casimirus, Nicolaus, Iosephus & Samuel, vti flores, reddito bonæ famæ odore Patriæ, sine posteritatis fructu decesserunt. Basilius vltimus filius Timothei, Palatinus Smotenscensis, Capitaneus Pinscensis. Ex hoc

hoc iterum in familia Tyskieuiciorum, tanquam ex equo Troiano, tot Polonici Pompeij, Marcelli, Scipiones prodierunt. Habuit in consortem Ducis Sangusko filiam, ex qua suscepit filios quinque. 1 Eustachium, cuius merita ipsi tituli, & Senatoria dignitas abunde declarant. Erat Palatinus Podlachiae, Stonimen. & Mobilouien. Capitaneus, relicto filio Basilio, lineam familiae clausit. Meminit illius Stricouius fol. 580. 2 Seraphinum, Castell. Smolenscen. sine dubio verum parentis imitatore in toga & sago. Obijt sterilis. 3 Calixtum, Capit. Szereßouien. Martis trophaea meritis subleuantem. Sterilis decessit. 4 Constantinum, Castell. Podlachiae, mores, tempora, otia, iustam ad libram temperantem. Nam si multum habet momenti Principis integritas, multò plus ciuium recta moderatio. Sine prole decessit. 5 Georgius, Palat. Bresten. Szereßouien. Volkouien. Capit. Eius praeclara merita plurimi Historicorum referunt, sed praecipue Illust. & Reuerendiss. Ioan. Demetrius Solikowski, in Orat. Funeb. Sigism. Aug. Stricouius lib. 25. cap. 1. Bielsc. lib. 5. Qui nec labori, nec sumptui parcebat, sed ubiq. strenuus bellator apparebat. Anno 1561. cum Nicolao Radziuilio in Liuania ad munitiones Derpsten. & Taurusen. Moschos debellauit. Anno 1564. ad Czasniki cum eodem Duce viginti quinque millia ferrei exercitus, ut vocauit Illust. Solicouius, oppressit, occidit. Anno 1567. proprio sumptu 150. equites ducendo, octo millia Moschorum & Tartarorum cum Romano Sangusko deuicit. Celebrauit matrimonium cum Theodora Wotouiczowna, ex qua suscepit 6 filios, columnas M. D. Lith. & defensores Volhiviae. Theodorus 1 filius, reetudine & simplicitate animi & vitae, plurimum laudabilis. Reliqui ex Ducissa Zastauien. heroica fortitudine praecelsos filios, Samuellem & Hieronymum, qui in bello Moschouitico fortiter pugnando gloriose pro Patria in conspectu totius militiae occubuerunt. Ianusius tertius filius Theodori, Palat. Kiiou. Zitomirien. Sniatinen. Praefectus, & copiarum propriarum ad quamcunq. Turcicam, Tartaricam expeditionem, magnificus & numerosus ductor. Hic, ut Orthodoxa religione & dignitate Senatoria clarissimus, toto pectore & forti brachio, honorem Patriae & bonum conseruando, nullam dimittere occasionem, arte, fortuna, & sumptibus occurendo, cogitauit, voluit. Et quoniam vexillum militare hostibus fortiter obiecit, tam animose & hilari fronte pro Patria pugnavit, ut nec mortem, nec Tartaricam captiuitatem exhorruerit. Quinimò, ut ex captiuitate redijt, eo ipso quod hostium praeda fuisset, fortior & vegetior in hostes euasit, & computatus fuit. Quapropter non immeritò quidam de illo scripsit:

Hic vir, Hic est,
quem sibi reperit vnum
Millibus è multis hominum, consultus Apollo.

N

In do-

In domesticis verò & intestinis in Regno perturbationibus, per rebelles Reipub. Cosacos, omnem vigilantiam, ferro & amore, iure & disciplina adhibuit, illosq; ita in Kiouien. Palat. compescuit, ut pacem salutarem Regno reddiderit, firmauerit. Et quoniam

*Ordine stat quæuis Respub. legibus armis,
Et sine diuorum religione perit.*

*Maximam in promouendo cultu Diuino exhibuit deuotionem. Ille Lablini apud PP. Predicadores, lignum viuifica Crucis Christi tam altum & latum, puro auro & insigni labore adornauit, imposuit, adaptauit. Ille Ecclesias & Monasteria Patribus Discalceatis in Berdyczou. Patribus Bernardinis in Machnowka erexit, & munificè fundauit. Ille Ord. Predicat. ex intentione Illust. Hedwigis de Buczac Iazłowiecka, Betzeccij con-
sorte, Conuentum in Morachua propria aduitualitate erigendum disposuit, iuuit, & auxit. Ille Ecclesiam collapsam Zitomiriæ exstruxit, & prouisit. Ille plurimas Virgines nobiles, Deo seruire ex animo desiderantes, in cætum Sanctimonialium dote proposita religioso affectu annumerare curauit. Ille Societatem IESV, quam dilexit à teneris ætatis & honorum decursu dotauit, ac usq; sustentat Vinniciæ. Tanta taliaq; merita in Ecclesiam & Rempub. meritò quidam hoc carmine descripsit:*

*Bellica perpetuas genuit tibi gloria laudes,
Euexit nomen Pallas honore tuum.
Nobilis excelsos effert Kiiouia fasces,
Non horret rigidos te dominante Scythas:
Te sinus Oceani nouit gelidusq; Bootes,
Te venerantur eques, Teq; Senatus amat.
Tu fidei lux es, tu seruantissimus æqui,
Semper inest virtus insita Tyskieuicijs.*

Et P. Adalbertus Pyglowski Societatis Iesu, tali Elogio ipsum extollit:

*Vt Turcicam Lunam terroreret,
Sub Ioue Sarmatico natus:
Martium sortitus est animum.
Meritis vigorem,
Disciplinis militaribus mancipauit,
Didicitq;
Prius prodesse Patriæ, quàm sibi,
Assuetus manu tueri Rempublicam:
Tutaturus etiam consilio,
Dignitatem Senatoriam accepit,
Magnum exercendæ virtutis campum:
Auitæ Religionis defensor acerrimus.
Vt Crucem Christi fundaret in Russia,
Schismatico Metropolitæ Crucem ademit:
Dignus perenni laurea,
Qui ferales inferni lucos
In cæleste trophæum assurgere non permittit.*

Habuit in coniugem filiam Betzeccij ex Iazłowiecka natam, pientissimam in etate iuuenili matronam. Hanc mæstus Illust. maritus tam pretiosè auro, margaritis, argento, sarcophago condidit, ut nemo par illi exstiterit. Martinus alter filius Georgij, Marschalcus Stonimen. vir in Repub. ornatus, domi prouidus, vicino amabilis, hospiti liberalis, Ecclesiasticis effusus. Ex Pacowna suscepit duos filios, Philonem, qui steriliter decessit, & Iosephum moribus compositum, virtutis studiosum, & familie suæ optimè merentem. Hic quatuor filios habuit, Stanislaum, qui cultam iuuentutem literis externis exercitijs in bello adornauit: & ulteriorem etatem, militari occupatione cōhonestauit; vir summæ liberalitatis, Pincernæ Kiiouien. titulo decoratus. Celebrauit matrimonium cum Niemieryczowna, Succamerarij Kiiouien. filia. Bartholomaum, Franciscum, & Nicolaum, qui omnes Maiorum merita & studia, diligenti obseruantia in uberiorem gloriam, quantum etas & facultas permiserat, conati fuerunt deducere. Intentum Deus ab alto promoueat. Petrus tertius filius Georgij, Palat. & Capit. Minscen. Qui ob amorem summū Ecclesie & Patriæ, Parens Patriæ, & Pater pauperum appellari meruit. Post claros militares actus, & Reipub. publica & priuata negotia, quæ magna cum industria, & utili honestate perficiebat: humanus, liberalis, beneuolus, & sedatus Senator exstitit, & cum laude bonorum obiit. Reliquit ex Ducissa Hotowczynska Casimirum, Aulicum Vladis. IV. & eximium bello, & Castris Rothmag. quem Maiestas Regia Subdapiferi M. D. Lith. dignitate, & Præfecturis Ciecierscen. & Propoyscen. condecorare dignata fuit. Crescit in immensum, quem conscientia & virtus cōmendant. Filia Petri erant Marina Sakieuiçij, Succamerarij Osmianen. Fundatoris Ordin. Prædicat. Prouin. Russiæ, in hæreditate propria, unâ cum consortio munificentissimi. Sophia primum Koleccij, postmodum Kniazij Horscij. Chrißina Kniazij Zyzemscij, Subdapiferi Minscen. coniuges. Georgius quartus Georgij filius. Hic literarum cupidus, & deuotionis amans, Societatem IESV ingressus, optimam sui memoriam reliquit: nam & Prouincialem bis egit, & contra Hæreticos scriptis pugnavit. Alexander quintus filius Georgij. Hic nisi celerata morte ereptus consortio ex hominum fuisset, magno vsui fuisset Reip. ob robur animi & vim naturæ. Enslachius Ioannes. Hic totum posse suum & velle, à iuuentute vsq; in senium, Patriæ & Marti consecrauit. Patent ipsius merita in singulis expeditionibus Regri, tam ad Chiesiam quàm ad Kochenchausen, tam contra Moschos quàm contra Osmanum, & Tartarorum Dynastas. Expedit Legationes cum laude familie, & emolumento Patriæ, ad Moschorum Imperatorem & Tartarorum Mæcenatem. Filium Casimirum contra Bisurmanum ad Chotinum cum strenuo milite licet transmiserit, ipse tamen adesse cum alijs copijs voluit, & expetijt. Habuit duas coniu-

ges, unam ex Familia Koributhorum, Ducum in Visniowiec, ex qua suscepit filios quinque, alteram ex Familia Sieniamsciorum, cum qua unicum filiam habuit. Obijt hostium victor, & pacis contra Confederatos in Remp. & Lisowcios tutor ex Palat. Mscistauiensis. Palat. Bresten. Camenecen. Buden. Layscen. Mozyrensis Præfectus. Georgius primus filius Eustachij Ioan. ex Canonico Suffraganeus Vilnen. deinde Episcopus Mednicen. & Samogitiæ pietate & deuotione illustris, cui ad incrementum sacrificium celebrandum accedere quadam augustas, prædicare verbum Dei ipsum desiderium, religiosos piosq; viros conuocare ad mensam tota consolatio est. Amator modestiæ, Custos temperantiæ, Parens afflictorum, deuotionis Cathedra.

Hostem magna hæc est victoria vincere bello

Altera parua quidem nobilis illa tamen

Nobilis illa tamen, sed & vsu rara seipsum

Vincere: bella bonis hæc pia semper erunt.

Casimirus secundus filius Eustachij, Succamer. Bresten. Duden. Lotu-
nen. Hosnen. Capitaneus. Hic grauitate morum ad excellentiam digni-
tatis accedere nititur. Nam si præclarum est per fortunam inter Illustris-
simos admirationi esse, multò præstantius est industria sua, quicquid glo-
riosum & illustre est, adeptum esse. Antonius Ioannes tertius filius
Eustachij, Cubicularius Regiæ Maiestatis Vladis. IV. Thesaurarius M.
D. Lith. Et quoniam animi boni & mentis vegetæ, tota ratio est recta
prudensq; rerum gerendarum in adolescentia conquisitio; hæc quia in ipso
radicatam firmavit habitationem, deduxit illum ad condignum honoris fa-
stigium. Christophorus Leo S. R. M. Cubicularius, nec non Sacri Im-
perij Rom. clauis aureæ, qui dum in Volhinia & Palat. Kiouien. multo-
ties contra Tartaricos impetus & incursum pugnasset, atq; ad Camenecum
contra Abasium bellator venisset, indicia fortis nobilisq; animi instanter
declarauit. Tenet sacra connubia cum Voroniczonna, Vexilliferi Kiou-
uon. filia. Nullam tua Luna patiatur ecclipsim, qui interpositionem re-
moues. Felix Ioannes ultimus Eustachij Ioannis filius, ad Martem &
negotia Reipub. obeunda optimè dispositus, nec mouere Principem meritis
ad præmia negligit. Etsi dignissime lector, aliquos ex Familia Tyskieuicio-
rum non plene commemorauit, vel nondum omnes, illos tibi tam splendida
arma laudatos præsentent. Nam ego

Dum Tyskieuiciam contemplor lumine Phebem

Stella cui radijs fortibus alta fauet.

Esse sago Tyskieuicios belloque potentes

Hoc stellæ Martis Cinthia si iuncta notat.

Lisowski.

Lisowscij ex Czerescen. Terra, ampla progenies & factis clara. Signum
est, quod certam rationem rectæ vitæ obseruarunt, ex qua & ista est. Noli
mel

huius mundi concupiscere, ne decipiaris: dulcedinis enim illius extremum, felle & amaritudine replet amatores suos. Ioannes, Gaspar, Arnolphus, & Felicianus, Electionem Serenissimi Regis Vladis. IV. ex Czersensi Terra subscripserunt.

Sworscij in Sandomiriën. Palat. Nicolaus. Subiudex Terræ Sandomir. 1504. Viuunt ut semper uiuant. Nam interrogatus Simonides quantum temporis vixisset, respondit: Tempus quidem exigium, annos verò multos. viuant ergo illi, ut uiuant & in annos & in tempora.

Kraiowscij. Andream, Archidiac. Cracouiën. Canonicum Posnani. Sereniss. Sigism. Aug. Secretarium, habet Epitaph. Cracouiæ in arce. Erat vir pietate præclarus, moribus grauis, lingua disertus, ingenio acutus, doctrina solidus, consilio solers, iudicio maturus, disciplina Ecclesiastica tenax. Obijt 1571.

Kiscij. Petrum Varfauia habet Epitaph. 1571. de Rauenburg, S. R. Maiestatis Stipendiarium.

Mierzenscij. Hunc cimiterium, per Hæreticos post desolatam Eccles. Zeroflauicën. Stanislaum nomine, Anno 1559. commonstrat. Eius filia Dorothea erat Viti Lasoccij coniunx.

Laskouij, in Owrucën. districtu de Laskow, homines recti nobiles & possessionati, qui & in Bractau. Palatinatu bona Woronowice possident. Milites continui in Castris, & contra incursiones Tartaricas. Bochdanus seu Deodatus, in Liuania & postmodum in Moldauia strenuus miles. Celebravit matrimonium cum Catharina Mytkowna, honoratus titulo Thesaurarij Bractauien. Reliquit Basilium cum Potoccio Duce campestri, militem exercitatum. Michael Bochdani germanus, post militaria certamina, contracto matrimonio, Fedorium reliquit.

Pruscij, in Licensi Terra, qui originaliter Chetimensis districtus sunt, sed militari gladio ibidem detentus, elegit sedem pacis. Contracto matrimonio cum Romanowska, reliquit filios milites, Christophorum, qui in expeditione Prussica ad Nouopolim occisus, & Gasparum, iam ultra annos viginti militantem cum Annibale & Chocimirscio, demum cum Potoccio Campiductore.

Sierpscij. Proni in virtutem & bonum, nam & nobiles equi umbra quoque virga reguntur, ignaui autem nec calcari quidem concitantur.

Miaskowscij. Cauti in quolibet progressu vitæ. Oportet enim quod pridie quotidie caueas, ne facias quod pigeat postridie.

Wierozomscij, in Drohiciën. Terra, ordinata vitæ exemplaria. Nam quæ malè ordinata sunt, etiam ea quæ benè sunt ordinata, dissipant.

Kopystencij, in Premyslien. districtu. Clara meritis & antiquitate familia. Plurimi ex illis milites, & fideles dominis suis. Spem bonam proponite, nam & aquila non semper remissioribus pennis descendit ad terram

Sworski.

Kraionski.

Kiska.

Mierzenski.

Laskowski.

Pruski.

Sierpski.

Miaskowski.

Wieronski.

Kopystenski.

terram, sed aliquando supra nubes eleuata peruolat. Zacharias Kopyński, Archimandrita Pieczarien. Alij vero à Schismate recedendo, Catholici facti, & eximij milites, vt Epitaph. Leopold. in Ecclesia Bernardinorum ostendit.

Młotkowski. Młotkowscy. Vana non curant, rident enim dij semper (inquit Socrates) humana studia inspicientes, non enim omnes humane res parua sint, tanta tamen illis studia impendunt. Quod si hæc rident, quomodo curam vanam non ridebunt?

Krzefski. Krzefij, in Cracouien. Terra. Antigonus Patris stipendia petenti respondere voluit. Ego non paternæ sed propriæ fortitudinis mercedem & premia largior. Fortes erant ex Maioribus, fortes & ex proprijs viribus Krzefij.

Gorkanski. Gorkanij. Plurimi sunt nobiles, quos neq; dicendo neq; consulendo aliqua gratia sequitur, si causa horum sunt metipsi, non dolendum: si ex contradictione virtuti, summoperè dolendum.

Dąbski. Dąbij. Parentum nobilitatem suis moribus cohonestare, vt pulchrum ita & honorificum est. Acrimonia querci & durities accusant, sed tamen fructum non denegant, qui in necessitate vitæ, panis locò obseruatur.

Coborski. Coborij, ex Regno Hungariæ, eadem arma Lunam cum Stella in Polonia Regnum intulerunt. Grofij Coborij eximia posuerunt ante merita in aureo pomo & Regno Beleorum seu Pannonico, nunc descendentes ab eis in Regno Polonia, eadem merita stabilia denuntiabunt Senatui dignissimo. Illustriſſ. enim Comes de Tarnow Michael, filiam Annam Emerici Cobor Grof, Sacri Rom. Imperij Senatoris & Consiliarij, matrimoniali Sacramento in coniugem assumpsit. Ex qua iam benedictione celesti suscepit prolem, Petrum Paulum, Comitem à Tarnow. Vtinam ex illo & in illo Luna Tarnoruorum integrum resumat splendorem, utinam quantocius receperet lumen suum.

L E W, hoc est L E O.

DE LINEATIO.

EST Leo erectus, pedibus anterioribus gladiū vibratum stringit, coronatus in capite, in campo rubeo.

O R I G O.

NON nisi pro grauiter & fortiter gestis concedebatur Leo, & quasi primis Marte animalium princeps concedebatur. Vnde Herculis Alemani Germanorum Regis Brusiensium, Masiliensium, Velisensium, Scotorum, Flandrorum, Leo

insigne fuit. Quapropter *Sidonius lib. 4. cap: 17.* Ducum antiquorum, dextera non minus solebat stylum tractare, quam gladium. *Et Stob. ser. 473.* Persarum Reges ante sacrificia de pietate disserunt, antequam bibant de sobrietate, pugnaturi de fortitudine. Quapropter concludendo *Staresb. lib. 4. cap: 6. dixit.* Ex quo in principibus virtus languit, armata quoque militia infirmata est manus, & ipsius principatus quasi præcipua radix.

LEO RVGIET, QVIS NON TIMEBIT?

VOX Leonis est terror, est vita: catuli namque leonum quasi mortui nati, die tertio ad vocem leonis, quasi terrore de somno expergefacti, vitalem spiritum subito commonstrant. Est tamen quod Leonem terreat, vox hominis, vox galli, & pulx, quem & loco mouet, vt tria hæc Phisici deducunt. Vnde decori duxerunt aliqui, vt etiam ferarum nomina in honorem assumerent. Lyciæ Princeps Amisodarus vni filiorum dederat Leo, alteri Draco. Tyskieuius in M. D. L. vni dederat filio nomen Skiminos, hoc est Leo, alteri dedit Fera, & quotquot erant insigniti nomine Leonis, magni fortesq; semper fuerunt. Hinc Alciati interpres: Leonum nomine significantur viri graues, & alioquin sanctimonia probitateque aliqua insignes. Quod si hoc secum Leonis nomen importat, quid Leo in insigne nobilitatis & fortitudinis assumptus, non ducet in præsagium. Leonis vestigia qui ad nullius pauet occursum non ita quærent, quàm sequentur. Vnde in Vngaria famelico Leoni & stringenti iam offam, seu carnem miles Polonus eripuit. *refert Cranz. lib. 9. de Saxon. c. 24.*
quo

quo facto non insequeretur eum Leo, sed ille Leonem, & Leo reformidatus recedebat. Estis iam fortiores Leonibus, & ut clarius dicam Leoninis cohortibus, ut in vobis iam cessauerit prouerbum: *Fortior est exercitus Duce Leone.* Nam Leones superastis, & exercitus leoninos. Bellicosus enim in vobis animus fortitudine ardens, superat leonem, martemque prostermit, disturbatque hostium phalanges.

Similes diuq̃ sospites

Faciant, Patres Senatus. Atque ut plurimo

Felix perennet seculo

Domus, Deo quos dedico.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM PRÆNO- NINATORVM.

Schonbergiorum familia in Misnensi Prouincia his armis vititur. Quæ ut antiquitate, ita meritorum gloriosis progressibus illustris, celsa & primorum ornamentum, ex quibus & in Regnum Polonia militaris gratiâ aliqui descenderunt. Dum verò Sereniss. Regibus obsequiorum in Castris, vigilantiam, fortitudine, fidelitate, industria, periculis protestati in omnium conspectu fuerunt: indigenæ & nobiles Regni declarati & suscepti, maiora ceu Patriæ reddiderunt amoris & laboris testimonia. Acceperunt pro benè meritis à Sereniss. Regibus in prouisionis rem cum summis pecuniarijs, & bona in Sendomirien. Palat. & subsequentes ex illis posteris in Palat. Cracouiën: atq̃ in Palat. Podolia. Theophilus Schonberg, qui à nostris corruptè pronuntiatur Schenberg & Szemberg, Eques sancti Sepulchri, multarum nationum & Linguarum peritissimus, ut in Regno ex nationibus exteris, in Castris obsequia detulit, semper continuus & sumptu magno miles Ad Smolenscum cum Sereniss. Sigism. III. pugnando, cuniculos subterraneos posuit. Propugnaculum ad Camenecum Podolia iuxta Sereniss. Regum, Sigism. III. & Vladis. IV. modellum & mandatum fortissimum erexit. In Legatione ad Persarum Regem, ubi etiam simul contra Turcam militauit. Obijt. Reliquit duos filios. Hyacinthus primus filius, miles eximius. Cum Illustriss. Palat. Bractauiën. Campiductore Regni Nicolao Potocki, expediuit Prussicam cum Gustavo in Castris & campo occupationem: cum Tartaris sæpius, cum Cosacis multoties: præcipue ad Niedzwiedzie łoży, ad Kumeyki & Starzec, inde & Commissarius Paſtorum ad Maſtouiſtauum, quibus nunc Cosaci obſtricti ordinem suum retinent, fuerat. Demum pro dignitate meritorum, Rothmagist. S. R. M. creatus, maiora Patriæ offerre obsequia paratus est. Frater suus Germanus Literis & Iurisprudencia nobili ornatus, Sereniss. Vladislai IV. Cubicularius, ad altiora promoueri virtute & moribus contendit.

LEO SECVNDO.

DELINEATIO.

EST Leo erectus pedibus anterioribus rosam tenens.

ORIGO.

Quomodo in Imperio acquisita fuerint Leo commonstrat, quod fortitudine. Rosa docet quod summa cum iucunditate, & odore famæ, atque integritate sanitatis Patriæ, concessa fuissent in Regnum verò ob indigenatum Sâpachiorum, vt in Constitutionibus Regni apparet sunt illata.

ODOR & DECOR FORTITVDINIS.

DVM Leo assumebatur in insigne militum subscribebant *Terror*, sicut fecit Agamemnon, referente *Petra Sancta in Tesser. Gentil.* Leo namque tunc vel gladium euaginatam gestabat, vel flammam emittebat, vel prostratos conterebat, vnde subscribendum fuerat *Terror*. Sed cum Leo palmis anterioribus, non iam gladium, sed pacis caduceum vel odoriferam rosam porrigerebat, vt Antiochus fecerat, iam non *Terror* subscribendus erat, sed *Pax & Odor*. Dum arma vestra intueor, ex rosa suauissimum odorem & decorem Regni coniicio nam animalium Rex, porrigens rosam reginam florum non aliud sentire instruunt. Seruastis namque quod Theognides docuit.

*Patriam ornabo pulchram ciuitatem, neque inter populum
Excellens, neque malis viris morigerans.*

Seruastis quod monuit Sophocles.

*Nunquam inimicum Patriæ virum in amicitiam
Recepi meam, hæc sciens quod
Patria est quæ nos seruat, & dum in ipsa.
Fortunate degimus, confabulamur inuicem
Huiusmodi legibus, hæc ego Patriam promoueo.*

O

Ergo

Ergo & translati in Regnum, atque honoribus libertati Polonæ adscripti & decorati, dignas referte Patriæ nostræ gratias affectu & effectu cum dulcibus verbis. Tunc Leo vester erit Patriæ & Regno gratissimus. Lego familiam Romanam victoriam hinc pro stemmate Leonem, quæ stellam aspicit retrostantem, victores antiquos familiam vestram rosam in stellam commutaturam non dubitabo.

LINEA FAMILIÆ.

Szampachij Comites, ex quibus Zdenkouius Comes in Chodonin & Milotyce, in Regno Poloniæ in indigenam receptus fuit. Privilegium eorum asserit, quod à Lescis Principibus Poloniæ progeniti fuerunt, magnæ dignitatis in Imperio semper erant, nam Artem & Martem ubique celebres. Mortuus Cracoviæ, Sepultus apud PP. Sancti Francisci. Henricus Burianus filius eius, multarum linguarum peritus, fortitudine animi ad consilia, corporis ad arma & castra à natura dispositus, tale Elogium Patri suo inscribi iussit.

D.

O.

M.

Illustrissimo Dño. ZENKONI SCHAMPACH S.R. I. in Chodonin & Milotyce Comiti S. C. Maiestatis Consiliarij, Bellico, Cubiculario & Constituto Supremo.

Q V I

A Lescione usque suam originem ducens, post nauata à seardua MAXIMILIANO Austriæ Archiduci operæ precia, Maximis Imperatoribus RVDOLPHO II. contra Turcam ingenti neruo, simulq; armatis legionibus ipse Ductor armatus magno subsidio fuit, MATTHIÆ deuicta approbatus, ut res maximi momenti eius animosis consilijs, & Mauortia dexteritate perficeret. FERDINANDO II. inter illam rebellionem, & animum & victoriam per magnis pecunijs copijsque militaribus auxit, eiusque Exercitum ut alias, ita circa Holomin à Turcis astu Gaborei circumsessum magnificè aluit, ac post Pragensem victoriam sibi concredita Hungariæ confinia defensans, Austriæ propè seruator exitij. Porro inter ista gloriosa gesta memor suæ originis, dulcissimæque libertatis Polonæ sitiens, in Regni Comitij desiderato Indigenatu, in Patriam antiquam receptus, in Prussiam cum SIGISMUNDO III. Rege Pol insignem equitum deinceps cum alio, filium suum misit, demum quod in votis super premium habuit, in eadem Patriæ Christianissime excedens hic tumultatur. Desijt viuere, vitæ satur Octogenario proximus Anno D. 1639.

LEO TERTIO.

D E L I N E A T I O.

EST Leo cum faucibus hiantibus, lingua exerta, stans pedibus anterioribus erectus, & cauda sursum erecta, coronam supra caput gerens, vno pede anteriore eleuatiore tres monticulos, duos inferiores simul iunctos, & tertiū ipsis superpositum, & supra monticulos stellam sex radiorum rutilantem tenens, & supra circulum hæc insignia ambientem capitalis pileus Ducum Russiæ.

O R I G O.

Insignia hæc sua propria, SIXTVS V, Pontifex Maximus ex sua speciali gratia & fauore, per suum Priuilegium peculiare, Inclytæ Ciuitati Leopoli, quæ est Metropolis Ducatus Russiæ in Regno Poloniæ, ob præelara eius merita & reuerentiam in S. Romanam Ecclesiam contulit, quæ prius pro insigni Leone modo delineato absq; tamen monticulis & stella, stante in porta aurea trium turrium utebatur, quo abiecto in honorem tanti Pontificis, insignijs ab ipso collatis modò vtitur. Priuilegium verò istud sic habet.

SIXTVS PAPA V.

Dilecti Filij, Salutem & Apostolicum benedictionem.

Aperuit nobis nuper Venerabilis Frater, Ioannes Demetrius Archiepiscopus Leopoliensis, Pater & Pastor animarum vestrarum, piam mentem & intentionem vestram, quam magnoperè cupitis: vt insignia Ciuitatis vestræ Leopoliensis, quæ cum nostris insignibus in Leone conueniunt, per nos aliquo munere decorentur, ac illustrentur. Nos huic vestro pio ac deuoto desiderio, ad maiorem Omnipotentis Dei gloriam, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ decus, ac sempiternam erga vos eximiæ charitatis nostræ memoriam annuere cupientes, vestrisque ac dicti Demetrii Archiepiscopi supplicationibus inclinati, Leoni dictæ Ciuitatis Communibus insignibus vestris,

tres monticulos, & stellam de Leonis nostri stemmate desumptos, Apostolicâ authoritate, tenore præsentium perpetuò inferimus, & adiungimus, sperantes fore ut vos huiusmodi stellæ, & montium mystico præsidio muniti, de inimicis vestris quibus cum bellum continuum gerendum est, exoptatam victoriam reporteris: arma siquidem militiæ nostræ, ut *Apostolus ait*: Non sunt carnalia, sed potentia Deo ad destructionem munitionum, consilia destruentes, & omnem altitudinem extollentem se aduersus scientiam Dei, & in captiuitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi, & in promptu habentes vlcersi omnem inobedientiam. Quid enim aliud per Leonem intelligi debet nisi Christus, iuxta illud *Apocalypsis* 5. Vicit Leo tribu Iuda, Et *Amos cap. 3*. Leo rugiet, quis non timebit? Dominus locutus est, quis non Euangelizabit? De quo etiam *Num: cap. 54*. Accubans dormiuit ut Leo. Quid per monticulos nisi Ecclesia Catholica super ædificata supra firmam petram, in confessione Sanctissimæ Trinitatis, iuxta illud *Esaia cap. 2*. Mons Domus Domini in vertice montium, & eleuabitur super omnes colles, & fluent ad eam omnes gentes, & ibunt populi multi, & dicent: Venite ascendamus ad montem Domini, ad Domum Dei Iacob, & docebit nos vias suas. Quid denique per stellam designatur, nisi Beatissimâ Virgo Maria? quæ & Mater gratiæ, & Mater misericordiæ, pro salute fidelium suorum athletarum, sedula exoratrix ad Christum verum Leonem, quem Maternis lactauit vberibus, intercedit, ut *Num. cap. 24*. Orietur stella ex Iacob, & consurget virga de Israel, & percutiet Duces Moab. Sumite ergo vos benedictionis filij, exemplar insignium nostrorum præsentibus hic expressum, illudq; contra quoscunq; inimicos vestros, visibiles & invisibiles gerite, ut eiusmodi adminiculo innixi, post adeptam à vobis de utroq; hoste in hoc mundo victoriâ, præmia cælestis gratiæ in alio sæculo consequi possitis. Quoniam verò contingere potest, ut nostra hæc insignia, vestris insignibus aliter quam repræsententur inserta, & adiuncta secundum temporum conditionem, locorum situationem, ac ipsius rei qualitem magis decori publico, & Christianæ religioni congruere, & inseruire valeant, vobis illa ad libitum vestrum, ubi quando & quomodo videbitur decentius inserendi, adiungendi, & collocandi facultatem & authoritatē per præsentem concedimus, & imperimur, contrarijs non obstantibus quibuscunq;. Dat. Romæ, apud S. Marcum sub annulo Piscatoris. Die XV. Septem. M. D. LXXXVI. Pontificatus nostri Anno secundo.

Thomas Gualterutius.

LEWART seu LEOPARDVS,
Domus FIRLEIORVM INSIGNE,
aliàs WALNY.

DELINEATIO.

Leopardus, lingua Franconica Lewart appellatur, depingiturque in armis ab antiquo, pedibus anterioribus in dextram partem erectis, quasi pugnaturus cum hoste; & ore hianti linguam protensam habens, quasi defatigatus è bello: In vertice verò habet coronam, ut victor: & caudam complicatam inter pedes sursum fortiter erigit, ut è prælio gestiens, coloris est subfului, cum tincturis nigris, in campo cæruleo. Super coronam verò galeæ, itidem stat erectus Leopardus, sed medius tantummodo prominens, etsi ijsdem cum delineationibus.

O R I G O.

DVO in origine observabit clarissimus Lector: Primò, quod insigne hoc nobilium Lewart ab antiquis Historicis Poloniæ
O 3 præcipue

præcipuè à *Ioanne Dlugossio* nuncupatum, ante tempora *Vladislai Loctici* proclama suum *Walny* retinuerit, habueritque pro symbolo & tessera usque in hodiernum diem, hoc acclama conuocandorum hominum in possessionibus *Firleiorum* ad repellendam vim, atque noxam inopinatè superuenientem. *Sarmatarum* namque antiquorum mos consuetudoque inualuerat, conglobato agmine hostem propulsare, inde mos non intermissus obseruatur. Hinc sermo *Polonis Walem/ Wálem*: Hoc est vnanimi animo & consensu non verò vitium vel dispersim. Successu verò temporis à *Marchionibus Lewart*, atque illorum gentilijs, politicum hoc quoque obseruatum fuerat, ut *Walnorum Familia*, ab illis quoque qui iugo subditi fuerant *Lewart* nuncupata extitit. Notandum secundo: Quod *Scriptores nostri Leopardorum Familiam* referentes, cum *Vladislao Loctico* è *Franconia* in *Poloniam* commigrasse nunc primùm asseruerint, sed quam à veritate ob ignorantiam priuilegiorum recesserint, hoc vnum demonstrabit quod centum quinquaginta & amplius annis à *Casimiro Iusto* ante *Loctici* tempora in *Regnum Poloniae*, (sicut *Illustrissimæ Firleiorum Prosapiæ* priuilegia edocent,) nobilium in Regno dignitatem retinuerint. Idque tali ex occasione. Abierat in *Germaniam* *Casimirus*, vel peregrinationis causa, vel tractandorum negotiorum in *Aula Imperatoris*, uti vicini *Principis*, & in *Bohemiæ* *Reges* infestissimos tunc *Polonorum* hostes, *Supremi animaduersoris*. Vbi aliquandiu innotatus, per quam humaniter à quodam *Marchione Dominij Colonien-* sis nomine *Lamfrido*, de *Armis Lewart* fuit exceptus, inque suis possessionibus pro gentis more, & consuetudine sua, sapius venationibus, ac si in hæreditario suo *Principatu* recreabatur. Quam humanitatem viri liberalissimi, regio animo rependere cupiens, nepotem ipsius *Vichfridum*, *Borgosij Filium*, in reditu secum in *Poloniam* deduxit, & multis honoribus ac possessionibus ornatum, liberum inter suos *Barones*, de lege & consuetudine *Theutonum* esse iussit. Quod suum *Priuilegium* sic testatur,

In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

Notum sit tam præsentibus, quàm futuris, Dominum *Vichfridum* eduxisse de *Terra sua Theutoniæ*, per *Ducem Casimirum Cracouiensem*, & *Sandomiriensem*, ac totius *Poloniæ*. Dicti verò *Vichfridi* erat auus nomine *Lamfridus* Pater *Borgosij* quidam *Marchio Colonien.* *Prouinciæ*. Ego *Dux Casimirus* Dei gratia, cum fueram *Terræ Theutoniæ*, voluntatem suam gerens, dictus *Lamfridus* auus *Vichfridi*, mihi sua castra commodauit & sua bona. Propter tam bonam satisfactionem intuitu diuinæ miserationis Ego *Dux Casimirus*

simirus, conuocatis suis Baronibus in Cracouia sua miseratione, & cō-
 filio proborum virorum dicto Vichfrido filio Borgosij contuli scilicet
 Sandelsch, Oswiecin, & Sewor, ista tria castra vsque ad mortem. In-
 super dedi & hæreditates & iu eis libertatem, quæ eum potest exci-
 pere ab omni exactione Iuris Polonici, ad Dominum Ducem pertinē-
 tis, & posteris suis sicut nuncupatur. Nullum Prewod ducat, non
 prouocari coram Iudice Castri, nec coram Castellano, nec etiam co-
 ram Palatino sed tantum coram Domino Duce, non Camerario, sed
 annulo dicti Ducis, & etiam homines sui in hæreditatibus eorum &
 ubique acquirunt & posteris sui Strozam non soluāt nec Stan. nec Pre-
 wor, nec custodem ad aliquas res Ducis custodiendas, nec vaccam,
 & si contigerit Ducem aliquā vrgente necessitate stare in tuo, nec edu-
 cas nec pascas. Et quicquid pertinet de iure ad Dominum Duceem
 eum absoluimus & posteros ipsius, vel quicumque eos conuenit, ad
 Castrum, ad Castellatum vel ad Palatinum, primo ponat Domino
 Duci marcam auri & ei marcam argenti finiti & purissimi soluat, taber-
 nam in suis hæreditatibus ubique ponat, & ubicunque eius generatio
 acquirit, & posteris sui talem libertatem eis conferimus vsque in per-
 petuum. Eorum nationi quicumq; nocuerit, vel dehonestauerit XV.
 soluat, & ne fortē in varietatibus temporum aliquando deficiente iu-
 stitia posteritas ipsius ad exterminationem lineæ nobilitatis suæ aliqua
 opprimatur iniuria, prædictus Vichfridus has literas roborando Sigil-
 lo Ducis Casimiri ad memoriam conscripsit. Item duo proprii homi-
 nes si interficiuntur in suis hæreditatibus, Comes recipiat poenam &
 posteris sui. Et hæc acta sunt Anno Incarnationis Dñi M. C. LXIII.
 sub horum testimonio: Zyra Palat. Masouia, Nicolaus filius Stupo-
 ta, Papibor, Vitalis, Sulislaus, Sulek Nedzwedzki, Florianus qui Pri-
 uilegium conscripsit. Et vt hoc tam præsentis, quam futuri rarum
 habeant nostri Sigilli munimine roboramus. Quicumque huius scri-
 pti violator fuerit, aut Frater meus, aut Filius meus, aut aliquis Pala-
 tinus, maneat super animam eius in die Iudicii. Amen.

LEOPARDORVM MONS.

Inter montes celeberrimos in Orbe, Author Orbis noui, in descri-
 ptione Terræ Sanctæ per Brocardum, montem quoque Leopar-
 dorum censet, famosum à fonte hortorum versus Tripolim proce-
 dentium, distantem verò vna leuca à monte Libano. Maximè tamen
 memorandum à monumento & sepultura illustris illius Ducis. populi
 Israelitici Iosue, qui in gubernanda illa multitudine Moyse successerat.
 Verum ego à Sacra Scriptura edoctus, per montem Leopardorum in-
 telligo, inclytæ huius Familiæ Lewart Heroas, in sago & toga illustres,
 quod

quod omnium in Sacra pagina eruditorum opinione, per montes viri magni, & ingentibus dotibus præditi passim significari soleant. Et e Familia Firleiorum innumeri penè viri illustres, tum bellica virtute, tum domestica prudentia, tum pietate denique conspicui prodierunt, ita vt nullus ferè dignitatis in Polonia gradus sit, qui non Firleiorum Familiam exornaret, aut quem verius Firleiorum administratio non exornaret. Euerunt Palatini, Castellani, vrbium & Prouinciarum Præfecti, Marschalci, Thesaurarij, Reipub. custodes, Duces bellorum & Tribuni, Episcopi denique ac Primates Regni. Congruè itaque in vestra arma, ô Inclyti Heroes, quidam Poeta ludit.

*Quid video Leopardus atrox clarissime Firley,
Est gentilitiis nobile stemma tuis.*

*Hoc scimus Graias Pellaum fronte phalanges,
Assyriumq; genus condecorasse suum.*

*Iste Leone viget, Pardo celeberrimus ille,
Horum sed neuter clarus utroq; simul.*

*It velox fateor Pardus, Leo fortis in armis,
Non tamen alterius non eget alter ope.*

*Sed duo si iuncti veniant, stant certa trophæa,
Et quæ non prosunt, singula iuncta valent.*

*Firleis spoliū Leopardus iure reliquit,
Fortibus & promptis, hostis in exitium.*

*Quas illi strages Moschus, quas Prussia debent?
Quas celeres Turca, fulmineiq; Getæ.*

*I Chaldaee Leone ferox, Pardoq; Pelasge,
Sis Leo, sis Pardus, non Leopardus eris.*

Æ T A S D I V T V R N A.

VT ad conseruandam vitam diuturnam Altissimus remedium dedit, Parentum venerationem: *Honora Patrem & Matrem, vt sis longæuus super terram.* Ita ad conseruationem tempore diuturno familiarum illustrium, Catholicæ Religionis propagationem, quinimo & ad consecutionem vitæ æternæ. *Non enim habebit in calo Deum Patrem, qui hic in terris Ecclesiam non habuit matrem.* inquit D. August. Hos verè ætas diuturna, hos triumpho in terris coronæ in caelis expectant. Quapropter B. Mylus Abbas in beatitudinibus dicit: *Beati qui Domino vigilant cum sobrietate & castitate protegentur enim ab eo in die iudicij, & vt sponsi comitesq; atq; amici cum gaudio & leticia eum sequentur & aspicient.* Vnde obsecro mentem propriam vnusquisque domi, Ecclesiæ loco habeat, ibique veræ Ecclesiæ sacrificia porrigat. Addit idem D. Abbas Martyr in Sent. Tropolog. iam felices vos

ces vos Leopardorum progeniem lubens asseram quia firmiter Catholicam religionem iam profitemini, cum tot Ecclesias, altaria, fundationes construxistis, fundastis, imò defensores, Patroni, ipsi quoque Episcopi, Archiepiscopi, Primatesque Ecclesiæ in hoc Regno sacro, electi constituti que fuistis. Celer equidem inuictusque est Leopardus, atque cuiuscunque animi varietatem introspicit. ita profectò, celeres vos bellicis ciuilibusque negotijs, prudentia, consilio, fortitudineque ubique perseuerastis, atque ea quæ Patriæ, Reipub. Regij quoque sana vtiliaque erant, desudastis. Igitur durabitis, quam diu orbis hic, si orbitam hanc non destitueritis, & sicut capistis sacrorum tutores permanferitis. Hinc Palladas apud Stob. serm. 38. admonebat.

Si quis odit hominem quem Deus amat,

Maximum sibi malum inducit.

Manifeste enim contra Deum pugnat.

Maximam iram ex inuidia recipiens

Amandus est enim ille quem Deus amat.

PATRES REGNI POLONIÆ, ET TRIUMPHATORES.

Gracorum & Romanorum Patres conscripti necessitate vrgentivota publica Dijs ferebant. Sed inter solennes Hecatombas, centum aras erigebant in vno loco, & centum in eis boues, centum oues, centum sues, vno tempore immolabant. Si verò Imperatoris votum esset, centum leones, & centum aquilas vnâ mactabantur, Patres triumphatorum iure meritò vos Firlei nominabo. Nam triumphis vestris Respublica nostra secura, Patria libera, Senatus pacatus, Rex quietus steterunt & permanserunt satis numero tempore. Vestra prudenti opera, pacis fœdera, Casimirus Rex inter Regnū Poloniæ, & Baiazetum Principem Turcarum fecerat. Vestra vigilantia & sudore omnis hostiū ardor repressus fuerat. Vos supremos Duces in Exercitu, primos Consiliarios in Senatu, inuictos milites in hostili congressu spectabat semper & mirabatur Respublica, qui centies pectora pro Regno, & Patria obtulistis. Aristoteles quondam Alexandro persuadebat: ô Rex clementissime ne surgas, nec sedeas, nec cibum aut potum sumas, nihilq; penitus sine periti Mathematici consilio facias. Persimile his Serenissimi Reges exsecuti fuerunt, nam in omni negotio Regni, in bellicis expeditionibus, in causis vrgentibus nihil sine Firleijs fecerunt, statuerunt, sed vt singulares patres Patriæ, veros Regni consultores, antiquos triumphatores obseruabant, colebant amabant. Lego in Collectaneis Hierog. additis à Pier. Leopardum Principibus inseruisse cicuratum, quem in ceruos & feras emittebant,

*Alex. ab Alex.
xand. lib. 3.
ep. 22.*

rebant, qui terno saltu ferā assequebatur. Vnde celeritatis & industria in rebus peragendis symbolum est. Rectè adumbratos his Firleios video, venerunt, vicerunt, dixerunt, concluderunt. Quapropter iam ab illis alienum est vulpis dictorium apud *Plutarchum positum in Moral.* Contemnere (inquit) vulpem solitum Pardum, quod ipse tot colorum lepore varietem haberet. Cui vulpes respondit: In animo sibi esse eam colorum varietatem, quam ille in tergo haberet. Erant Firleij decentes corpore, candidi animo, perpulchri moribus & sapientiâ rectâ. Quapropter de Petro Firley de Dabrowtca Palat. Russiarum in Epitaphio Lublini legitur.

*Patria seu pacem tractat, seu Martia Castra,
In me consilij summa caputq; fuit.
Disuasi vasuum causis & inutile bellum,
Vtile cum sensi primus in arma rui.
Expertum mea tela Scythæ, Moschiq; superbi,
Orsa, ubi subiectos flumen inundat agros.
Pannonium ad Regem deuictum muntius hoste,
Captiuos duxi, Martia dona Ducis.*

LINEA FAMILIÆ LEWART.

Primus de armis Lewart, in Poloniam venit ex Germania, Marchio Vitfridus, Borgosij F. Lanfridi Nepos, quem Princeps Polonia Casimirus Iustus, è Coloniensi Prouincia secum euocauerat domo, & in nostris oris collocatū, plurimis honoribus auxerat, & possessionibus dicauerat. Præcipuè verò Præfectura Sandecensi, Osuiencimensi, atq; Seueriensi, uti supra positum Priuilegium testatur, Datum eidem Anno Christi 1163. Quæ autem huius Vitfridi progenies fuerit, ob vetustatem temporis, & literarum tum temporis inter nostrates ignorance, prorsus nescitur: nisi quod ex suis successoribus præcipui nominentur, à Dlugossio Historico nostro duo fratres supra nominati. Derslaus Præpositus S. Floriani Cracouia, pietate & eruditione conspicuus, uti ex monumentis Ecclesiæ illius, & sacra suppellectili apparet. Et Ostasius Dapifer Cracouiensis, qui primus cognominatus est Firley. Hic inter possessiones suas exstirpatis amicis, villam de suo nomine appellatam Ostassow, in districtu Lublinensi locauit, quæ hodiernum diem eodem cognomine gaudet. Cumq; fungeretur officio Dapiferi Terræ Cracou. quod Germanico vocabulo Firlegier dicitur, imperitum vulgus, corrupto vocabulo Firley appellauit. Erat etenim tum temporis, prout & nunc, in Regia lingua Germanica maximus usus, ob gentis vicinitatem, & assidua inter se populorum commercia. Ab eo igitur tempore manauit, ut Marchiones Armorum Lewart, cum tota sua Familia Firley, in hodiernum nuncupentur. Et cum in Aula Vladislai Lo-

kietkonis

*Kietkonis Ostasius graciosus fuisset, ob merita & virtutes, obtinuerat à Rege, multas donationes alias, sed præcipuè translationem bonorum suorum, de iure Polonico, in ius Theutonicum, uti Priuilegium sibi datum testatur. Anno 1317. In die Beati Andreæ Apostoli, sub attestationibus Testium suprascriptorum, videlicet Comitis Pacoslai Castell. Cracouienſis, Comitis Nauogij Sandomiriën. Tomislai Cracouienſ. Palatinorum: Comitis Petri Sandomiriën. Michaelis Radomiën. Castellanis: ac Ostagnei Iudicis Sandomiriën. Datum per manus Magistri Francisci, Cancellarij Cracouienſ. Habuit Ostasius iste duos filios, Iaroslauum seu Stanislaum qui sterilitè decessit, & Eustachium multorum liberorum patrem. Hi ambo ab obitu Patris sui, bona hæreditaria acceperunt, Besce, Podolány, sortes in Stoianowice, Kolamczyce, Brzeſzcza, Nowa Cerkiew, Klimontowice, Zakrzew, Zarkopolice, medium Mleczkow, Gaſzcza, Melgiew, Ianowiec cum adiacentibus, Dambrowicá, Slawin, Moticz, Bocho-
 twicá, Wierzchoniow; Rutká, Márkuſowice, Serocko, Leſzkowice, Ser-
 wice, Ciechanice, medietatem Tarkowice, & alia complura. Rex verò Ca-
 simirus Magnus, ratione penæ triginta marcarum, ademerat eis duas vil-
 las Seroczko & Leſzkowice, Anno 1369. Sed tandem Nicolao Palat. Lu-
 blinenſ. in Comitibus Varſou: executionis, per Diuum Sigismundum Augu-
 ſtum, sunt reſtitutæ. Scribit Ottomanus Iureconsultus in Commentariis
 suis Stanislaum hunc regnante Caſimiro Magno, alam Equitum duxiſſe
 contra Tartaros Lublinum per dies duodecim oppugnantes, & rem strenuè
 cum hoste geſſiſſe; quod negant hoc Bielscius & Paprocus, nullam tamen
 causam adferunt, cur implicet hoc fieri, quandoquidem multi viri bellato-
 res ex hac nobilissima Firleiorum Familia prodierint. Eustachius itaque
 tantarum possessionum Dominus, paterna vestigia sequens, primò Subda-
 pifer Cracouienſ. à Caſimiro Magno creatus erat, postmodum Castellani
 Lublensis titulum geſſit, Comes à Rege appellatus, uti in Priuilegio sibi
 dato legimus Anno Dñi 1339. Quod fideles nostri Abraham videlicet
 Czader, & Clemens de Zagorze, sani mente & corpore, coram nobis
 & nostris Baronibus, omnes pariter sunt confessi, hæreditates suas vul-
 gariter Viazd, Wiezdziec & Gwola militi nostro Eustachio, Subdapi-
 ferro Crac. in ducentis marcis grossorum latorum Pragensium selibe-
 re obligasse, tradentes & donantes possessionem &c. Quas quidem pos-
 sessiones Priuilegio isto Rex Caſimirus transfert de Iure Polonico in ius
 Theutonicum, & Præfatum Subdapiferum variis immunitatibus ornat.
 In alia verò inscriptione posteriori Anno Dñi 1354. à Nicolao de Stracho-
 cino & aliis facta, iam non Subdapiferum, sed Castellanium Lublensem
 eum nominat, & Comitem appellat. Hic moriens reliquit filios duos Pe-
 trum & Iacobum. Petrus pro sorte sua hæc acceperat possessiones Anno
 Verbi Incarnati 1380. Besce, Zakrzew, Bochoſnice, Rutki, Márkuſowi-
 ce, Kli-*

Origo Konar-
sciorum Bro-
niousciorum,
& Markusze-
niorum.

ce, Klimuntowice, Stoczek, Płonki, Wierzchowice, Bogusławowice, Dzwian y Gutanow. Reliqueratq; unicum filium Ioannem, qui Castrum Bochońnicā cum adiacentibus villis, vendiderat Clementi de Kurow, Castellano Sandecensi duobus millibus marcarum, grossorum Pruthenicorum, prout testatur inscriptio Anno D. 1308. regnante Vladislao Jagellone facta. Et ab isto Ioanne processerunt Familia Konarsciorum, Broniousciorum & Markuszeniorum, qui cum essent de domo Firleiorum, à villis & possessionibus sorte sibi obuenientibus sua cognomina acceperunt. Diserta attamen mentio unius ex filiis eius nomine Andreae reperitur compluribus in locis, quod fuerit Castell. Zarnouiensis, ut legitur in Approbatione Sbignei Episcopi Cracouien. cum pro erectione Xenodochij Radomiensis marcas sexaginta donaret. Tum in alia quadam scriptura sponsoria Anno Dñi 1444. confecta, quæ ipsum Firleium nominat. Iacobus verò Eustachij F. pro sorte sua acceperat Nowa Cerkiew, Podolany, Melgiew, Ciechanki, Krzesimow, Ianowiec, Domum in Lublin cum allodio & agro, Stawin, Dabrowice, Moticz, Ianiki, Bunie, Płosowice, & Dobruszow. Hic cum rerum militarium peritus fuisset, contra Scythas, contraq; Crucigeros cohortes primò, postmodum alas Equitum, regnante Vladislao Jagellone ducebat, ut Ottomanus Iureconsultus, in Commentariis suis de pignoribus, meminit sub Anno 1337. & sequentibus, reliquit is duos filios, Adamum & Iacobum viros strenuissimos, rerumq; Oeconomicarum peritissimos, quorum alteri Adamo cesserunt bona ex diuisione Anno 1401. Nowa Cerkiew, Zatopec, Gotędzin, Moticz, Dabrowica, Stawin cum suis attinentiis Dobruszow, Ianiki, Płosowice atq; alia. Habuit hic filios tres, cum uxore Iackna de Krwaty Ioannem, Petrum, & Nicolaum. Iacobo verò cum alia portione hereditaria, cesserunt Podolany & Melguia, à qua deinceps sui successores sunt appellati Melgiewscy. De quibus in Actis publicis districtus Lublinensis luculenta fit mentio: quod unus ex illis fuerit Subiudex Terra Lublinensis, alter Vexillifer eiusdem Satrapie Lublineñ. tertius verò Canonicus Lublineñ. & hinc est origo Melgiewsciorum. Ex filiis autem Adami Firley Anno 1436. Petro ex diuisione hereditatis cessit Stawin & Wola Dabrowicka cum suis attinentiis. Cæterum steriliter illo decedente, hæc omnia cesserunt sorori illius Hedwig, coniugi Domini Dzik. Nicolaus quoq; unicum filiam heredem bonam relinquens, ditione Moticzensi auxit fortunas Czyzeuij de Miedzygorze, cui eam matrimonia copulauerat. Solus Ioannes decora domus Firleiorum retinuit, habens ex diuisione Dambrowicam & Płosowice cum reliquis, Anno Christi 1435. Qui & filios duos progeneravit, Petrum natu maiorem, & Ioannem natu minorem. Petrus fuit Iudex Terrestris Lublineñ. vix pietate, vita & morum integritate conspicuus, ut certa scriptura testatur, eidem Data à Provinciali Ordinis S. Francisci Minorum de Obser. qua ipsum recipit ad participationem

Origo Mel-
giewsciorum.

tionem meritorum Ordinis Seraphici Anno 1442. Quod comprobat & a-
lia scriptura ad extinctionem dotis in Acta publica inserta Anno D. 1485.
Is pro sorte sua accepta Anno 1477. Dabrowicá, Płowiſowice & Łuczka,
cum unicum filium ex uxore sua Heduigi Osmolska de Prawiedniki, Ni-
colaum nomine reliquisset, obiit 1493. Ioannes autem cui cesserunt Krwa-
scio-
17, Goleđzin, aliaq; bona materna, fuit progenitor Firleiorum Krwascio-
rum, qui non ita pridem cum tota sua prosapia defecerunt. Et hic est ori-
go Krwasciolorum. Nonus in generatione Firleiorum illuxit Orbi Sar-
matio Nicolaus Petri Iudicis Terreſtris Lublinenſis filius, primū Vexilli-
fer Terræ Cracouiē. postmodum Lublinenſis. atq; Sandomirienſis. Palat. deniq;
Castellanus Cracouiē. & supremus Regni Pol. Exercituum Imperator
virum ob eruditionem, tum ob vitæ probitatem, atq; præclara domi fo-
risq; facinora patrata, quibusuis Christianis Regibus optimè notus. Is
regnante Casimiro Jagellonide rebus bellicis deditus, per omnes militia gra-
dus procedens, ad summum deinceps sub Sigismundo I. castrensis disciplinæ
decus peruenit; proſtigatisq; primò ad Sauraniam fluium Scythicis legio-
nibus, audacius postmodum eorum impetui ad villam Kopeſtrinum dictam
reſtitit, binasq; acies eorum in fugam effuſiſſimam conuertit, ut patet ex
Privilegio Alberti Regis pro vexilliferatus Cracouiē. dignitate illi dato
Anno 1497. Radomiae. Cumq; vir prudens & maximæ experientiæ fuiſ-
ſet, varias pro Repub. & ad diuerſos Principes legationes obiit: quarum
illa celebrior aliis fuit, quæ Regis Caſimiri Jagellonidis nomine, ad Baia-
zetem II. Turcarum Imperatorem inſtituta erat. De qua Cromer. Nempe
quod Caſimirus Rex foedus icit cum Baiazete Turcarum Imperatore,
per Oratorem ſuum Nicolaum Firleium, gente Leopardium, qui po-
ſtea Caſtell. Cracouiē. & Dux Exercitus Polonici fuit, hac lege ne
quid alter alterius ditionibus & hominibus incommodaret. Sed &
iterum à Rege Alberto ad eundem Baiazetem miſſus, rem ex voto conſe-
cit, ut aſſerit in ſuis Commentariis Ottomanus IC. & melius comprobat
Privilegium Alexandri Regis, datum ipſi pro Capitaneatu Lublinenſi,
cuius tenor talis.

Origo Domus
Krwasciorū
in diſtrictu
Radomenſi.

Alexander Dei gratia Rex Poloniæ, Magus Dux Lithuanix, &c.
Significamus tenore præſentium, quod propter ſeruitia quæ Genero-
ſus Nicolaus Firley de Dabrowicá Vexillifer Crac: nobis ac Reipub.
Regni noſtri non minus diligenter ac fideliter, quam etiam vtiliter im-
pendit impendereq; conſuevit, præſertim itinera remotiſſimarum
partium ad Principes Chriſtianos atq; in Græciam & Thraciam, ad
Imperatorem Turcarum, non ſolū nobis feliciter regnantibus; ve-
rum etiam viuentibus Sereniſſimis olim Caſimiro parente atq; Alber-
to Fratre Regibus Poloniæ prædeceſſoribus noſtris, non abſq; peri-
culo rerum ſuarum & perſonæ obeundo aliaq; negotia tam intra Re-

gnum, quàm extra illud expediendo gerendoque qui Nobis Regno nostro, sicut &c. horum intuitu &c. Dat. illi Castrum Lublin. Capiteatum & Ciuitatem, quoadusque ipsi vel eius successoribus persoluitur mille florenorum in auro, & octingentorum in moneta, & medijs grossis, &c. Datum Vilnæ &c. Anno Dñi 1513.

Idem Rex Alexander merita eius in Patriam remunerari cupiens, quinquaginta illi marcas annuæ pensionis in Salinis assignauit, tali cum Elogio condecorans in textu Priuilegij. Quia habentes singulariter commendatum &c. quem virtus sua & probitas ac merita in Reipub. singulari gratia prosequi cogunt &c. His igitur permoti &c. Datum Anno Dñi 1502. Cracouiæ. Regnante verò Sigismundo I. honore & titulo Palatini Lublinensis fuit decoratus Anno 1507. Contraq; Glinscium perduellionem, ut asserit Decius in Lituaniam cum exercitu missus. Sigismundus his cognitis, inijs obltare decreuit, Firleium cum exercitu militis mercenarij sine cunctatione expediuit &c. Quem deinceps, post decessum Ioan. Tarnouij Sendomiriensi Palatinate auxit, addito eiusmodi encomio. Et præsertim qui etiam in multis bellicis expeditionibus, quas aduersus infideles & Schismaticos faciebamus, nobis & Reipub. utiliter ducatum cæteris præbens Ducis exercituum vices gessit (viuente adhuc Kamienieccio Supremo Exercituum Regni Duce) ac fideliter inferuiuit, & in hac expeditione contra Magnum Ducem Moschouiæ, vbi felicissima, & diu memoranda Deo adiutore victoria potiti sumus nobiscum perseuerauit, ad dignitatem Sendomiriensis Palatinatus vacantis, de Lublinen. &c. Datum Vilnæ Anno Dñi. 1519.

Hic primus siquidem à Bellis Bohemicis rediens, ut testatur Paproc. morem & modum castra metandi in Poloniam intulit, & comitatui Regio maxima cum industria præfuit, prudentiamq; Senatoriam & auctoritatem, in Conuentu Sigismundi Regis cum Maximiliano I. Imperatore, & Vladislao Rege Hungariæ, exteris hominibus monstrauit. Vnde rediens cum gloria & fama Supremus Exercituum Regni Imperator fuit declaratus, ut ex Priuilegio patet, Anno Dñi 1515. Cracouiæ. Sigismundus Dei gratia, &c. Vbi etiam Andrea Koscieleccio, Castellana Voynicensis, Thesaurario Regni, & alijs pro tempore exsistentibus præcipitur, ut sibi salarium ordinarium, quod alijs Exercituum Ducibus dari erat in usu, quotannis persoluantur. Motis igitur contra Crucigeros Castris, prouinciam Prussiæ in quinquaginta districtus dispartitam, feliciter pacificauit, profligatisq; eorum exercitibus, Albertum Marchionem Brandenburgensem, Magistrum tunc temporis illorum Supremum in ordinem redegit, & imposito ei titulo Ducis Prussiæ, fidem Regis Sigism. sequi coegit. Quam herclè victoriam, non modò Patria illi gratulata est vniuersa, sed extranei quoq; Principes omnes atq; ipse Summus Pontifex Leo X. qui eum in suo

brevi Comitem appellat hisce verbis: Tua igitur nobilitas, ut etiam Comitibus decet &c. Dat. Romæ Anno Dñi. 1512. Rex verò Sigismundus in premium Oppidum Koczko, cum suo castro & adiacentiis, in Tractu Lublinensi donavit, (quod postea Respub. Nepotibus eius, regnante Augusto Rege confirmavit, & Castellatum Cracoviensem appellavit Anno Dñi 1520. Datum in Torunensi ciuitate. Cumq; ex Anna Melecia, duos filios Petrum & Nicolaum suscepisset, quatuorq; filias viris in Repub. primariis in matrimonium elocasset, tandem Supremo illo Imperatore cali euocante, stationem suam quam in Patria habuit, ritè munitus Sacramentis deseruit, & unde originem sumpsit, in astra migravit Anno 1526. Sepulcrumq; est in Ecclesia S. Stanislai Lublini, apud FF. Ord. Prædicat. ubi tale Epitaphium habet.

Illustri & Magnifico Domino, Dño Nicolao Firley de Dąbrowicá, Castellano Cracouiensi, Supremo Exercituum Regni Capitaneo, Petrus de Dąbrowicá moestus filius posuit.

Mole sub hac Nicolaus ego Firleius iniquis
Ereptus fatis iaceo: Casimirus in aula
Regali iuuenem primis me eduxit ab annis
Albertus mihi ferre dedit Mauortia signa
Ad Bucouinum steterat cum triste Valacho,
Bellum inferre truci: Friderici ad Cæsaris aulam.
Inde ego Legatus in magno de fædere mittor
Bisque adeo Turcas de rebus nuncius iisdem.
Rege ab Alexandro visus pacemq; reporto,
Dein me Lechiades Ductorem Sarmata vidit
Rege Sigismundo, & medijs data iussa Polonus
Audiit in castris, mox nostro Prussia ductu,
Et virtute viri, Regni pons facta Prusiæ ductu,
Quid memorem toties fusos Moschosq; Scythasq;
Heu nisi quod Scythica fili Nicolae sagitta
Victus orbis, nostro dum munere fungeris audax.
Orasti Patrem, atq; arcis primus arrha Socalæ
Nec Patris infelix morientis lumina claudis.
Præstitit hoc Petrus Frater, corpusq; sepulchro
Condidit, æthereas repetiuit spiritus arces.

Ex filiis itaq; Nicolai Firley Castell. Cracouiensi. & Exercituum Ducis, natus minor Nicolaus nomine, strenuus miles ac fortis cohortium Ductor, absq; prole occubuit, in acerrima illa pugna Socaliensi cum Tartaris, multitudine barbarorum oppressus, & ibidem Lublini sepulchro paterno apud FF. Ordinis Prædicat. appositus, cum tali Epigraphæ.

Epita-

Epitaphium Nicolai Firley, Socalien. pugna à Tartaris interempti, &c. Per Andream Cricium Episcop. Præmislensem, &c. &c.

Si quem pro Patria pro religione, viator
Inq; armis pulchris fata subire putas.
En tibi magnanimum iuuenem sic fortiter actum,
Et dignum Hectorea conditione legi.
Clara Palatini Soboles Firleia proles,
Inclyta & insignis digna propago patris,
Communem in pugna cecidit tutando salutem,
Cum numero inuicti præualuere Scythæ.
Funderuntq; suo multo cum sanguine robur,
Militiæ ac rarum nobilitate decus.
Felicem iuuenem cælesti sede locatum,
Matre pio & cuius fama perennis erit.

Petrus verò maior natu, inclyta huius Familiæ decimam progenationem fecit, & ex Catharina de Teczyn filias quatuor, præcipuis postmodum in Patria viris elocatas, filiosq; tres viros successu temporis nobilissimos suscepit Ioannem, Nicolaum & Andream. Hic Capitaneatu Kasimiriensi primò, postmodum Radomienfi opes priuatas auxit, dignitatemq; deinceps titulo Castellani Chelmenfis Anno 1527. Octob. 29. Vislicienfis deinde, tandem Palatini Lublinensis Anno 1532. Ad vltimum satis sublato Stanislao Odrowasio, Generali Russiæ Palatini amplitudine, cumq; cultus Diuini eximius in familia cultor existeret, & in Senatu auctoritate præ aliis pollebat, & in legationibus semper Numen propitium expertus est. Præcipue in illa Hungarica ad Regem Vladislauum, à Sigismundo I. instituta, in qua captiuos Moschouitas è prælio Orsanensi, munus Regi illi gratissimum à fratre Rege Sigismundo præsentauit. Cumq; pietatem suam in Deum viginti Ecclesiis diuersis in ditionibus suis exstructis, abunde restatus fuisset, & lauta suppellectili, fundationeq; prouidisset, tandem Anno 1553. vitæ concessit, & in Ecclesia S. Stanislai Lublini apud FF. Ordinis Prædicat. sepultus est tali Epitaphio condecoratus.

Magnifico Domino, Dño Petro de Dabrowicá, Palatino terrarum Russiæ Generali, Radomieñ. Casimirieñq; &c. Capitaneo, Ioannes, Nicolaus, & Andreas de Dabrowicá, moesti filij posuere. Obijt Anno 1553. Die prima Septembris.

Petrus ego Firleius auis spectatus & æno,
Extinctus senio condor in hoc tumulo
Tota Palatinum captum me Russia lugeat,
Mæsta suum lachrymis prosequiturq; suis.
Patria seu Pacem tractat, seu Martia castra,
In me consilij summa caputq; fuit.

Dissuasi vacuum causis & inutile bellum,
 Vtile cum sensu, primus in arma rui
 Experti mea Tela Scythæ Moschiq; superbi,
 Orsa vbi subiectos flumen inundat agros.
 Pannonium ad Regem deuicto nuncius hoste,
 Captiuos duxi, Martia dona Ducis.
 Struxi Tempia Deo, statuiq; Altaria Diuis,
 Plurima sic superum sedula cura fuit.
 Adde duas arces quarum hæc ad fluminis Apri,
 Altera ad Istuleas ardua surgit aquas.
 De Dambrowica quæ gestet nomen auitum,
 Mascula progenies trina relicta mihi est
 Artibus institui quam belli & pacis amicæ,
 Patria de vnius funere fœnus habet.

Ioannes Petri Palatini primogenitus, à Ioanne Wieliczka viro doctissi-
 mo artibus optimis egregie institutus, vti oratio Altorphiana in vita illius
 edisserit, mox vt ad etatem maturiorem deuenit, peracta studiorum gra-
 tia peregrinatione Europæa, cum Stanislao Tenczynio Succamerario Sen-
 domiriensi cognato suo, in Ægyptum & Terram sanctam peregrinationem
 suscepit, multisq; Asia & Africa partibus visis, redux in Aulam se Sigi-
 smundi Augusti contulit. A quo ad Carolum V. Imper. Comitiam tunc Vor-
 maria celebrantem Orator publicus missus, rem ex voto confecit. Anno
 1545. & pro meritis Præfectura Robatiniensi auctus, tale in Priuilegio en-
 comium obtinuit. Perspicientes &c. cum varijs dotibus virtutum præ-
 ditum, & qui vestigia antecessorum sequens, seruitijs & itidem meri-
 tis suis Sereniss. olim Parenti nostro, & nobis in aula seruiens se com-
 mendantum reddidit &c. Dat. Cracouiæ Anno Domini 1550. Breui
 postmodum in Valachiam missus, Homagium à Bogdano loci Palatino rece-
 pit, ipse titulo Castellani Belzensis tum temporis conspicuus, vt patet ex
 Priuilegio Regis Augusti, qui tale de eius virtutibus exhibet testimonium.
 Nam nos peripexisse in Generoso Ioanne de Dabrowica Capitaneo
 Casimiriensi in nos fidem & obseruantiam, ac maiorum eius Patrisque
 proximè mortui, Senatoris optimi, in maiores nostros & Rempub. me-
 rita, vt quem in Senatorum nostrorum numerum referamus te dignū
 esse putemus, Dat. Parcouij Anno Dñi. 1554. Cumq; Posuoliensem re-
 spectu Regni Bohemici in Moravia peregisset, Belzensi Palatinatu coho-
 nestatus fuit, ac tandem Lublinensi, postmodum Cracouiensi vna cum Ca-
 pitaneatu suo Generali. Quibus demum honoribus habuit adiunctum offi-
 cium Supremi Marschalci Regni, & Præfecturam Robatiniensem, eius
 studio & industria unio Magni Ducatus Litu: cum Regno Poloniae finem
 suum sortita est, & Ducatus Osuencimensis in Prouinciam redactus.

Q

Quam

Quamobrem Maximilianus II. tantam eius virtutem & genium veneratus, talibus eum in sua Epistola alloquitur. Vobis autem lic omnino persuasum cupimus, hos imprimis curæ habituros, ut quotiescunque talis aliqua occasio se offeret, qua vobis vestrisque Fratribus, ac toti isti Nobilissimæ Firleiorum Familiæ commodo esse possimus, tales vobis præstemus, ut quis noster sit animus re ipsa potius, quam verbis testatum reddamus. Datum Viennæ 3. Nouembris. Anno Dñi. 1573.

Similiter & Ioannes Rex Sueciæ, in cuius Epistola talia leguntur. Pro vestra verò erga nos, charissimamque Familiam nostram integritate, obseruantia & studio, vobis æquam gratiam deberi agnoscimus, ac si res nostræ vna ex sententia, & vestra optima voluntate optatum finem sortitæ fuissent. Itaque omnino exploratum vobis esse volumus, si quid sit in quo vobis vestrisque vicissim gratificari possumus, nos cum charissima coniuge nostra ad id præstandum ita propensos esse, ut nil potius habeamus, quàm nobis commodam occasionem offerri, quam re ipsa magis quam verbis declaramus, voluntatis nostræ vestrorumque officiorum, quibus de nobis tam bene meriti estis, memoriam perpetuo viuere & vigere, &c. Datum Stokolmi, Anno Domini 1573. 16. Septemb.

Sed & Augustus Rex quanti eum fecerit, quanti que domum Firleiorum aestimauerit, libuit integrum eius priuilegium pro Capitaneatu Cracouiensi. & Palatinali dignitate datum, de verbo ad verbum inferere, quatenus se-ra posteritas Maiorum suorum encomiis incitata, validiore conatu in ardua tendat, studeatque similibus Elogijs exornari.

Sigismundus Augustus Dei gratia &c. Significamus præsentibus, &c. Cum multæ sint in Regno nostro Illustres & præstantissimæ Familiæ, tum nostra quidem opinione pauca admodum, quæ vel generis splendore, vel virtutum rerumque gestarum gloria, cum amplissima & clarissima Firleiorum de Dabrowica familia comparari, nullæ verò quæ illi anteponi posse videantur. Hæc enim, si ipsius antiquitatem spectes est verustissima, si propinquitatum & necessitudinum vincula omnibus primarijs Familijs coniunctissima, si virtutum insignium genera, ea quidem adeo plura sunt, & varia præstantia & memorabilia, ut ad imitandum sumenda perpetua exempla accommodatissima. Ea verò quæ hoc loco opportunum videtur commemorare, qualis quantus fuerit ex ea Familia Castellanus ille Cracouiensi, prudentissimi Senatoris & optimi Imperatoris laude cumulat, præclara enim ipsius & immortalia facta, & Illustria in Rempub. nostram merita, Scythas, Moschos, & Valachos sapius vicisset, ac Magistri Prusiæ rebellione compressa Prusiam in Prouinciā Regni rede gisset, literarum monumentis abunde consignata & testata sunt. Neque etiam necessariū est

est recensere quantæ virtutis, prudentiæ, grauitatis & experientiæ fuerit ex eadem Familia Palatinus ille Terrarum Russiæ, id etenim & nobis ipsis compertum & omnibus notissimum est. Huius tamen vt reliquas eximias laudes, quas posteritas prædicabit silentio prætereamus, eas nunc libenter agnoscimus & profiteamur, quod tres præstantissimos filios liberalissime educatos & institutos Nobis ac Reipub. ad summum honorem & vtilitatem reliquerit. Inter quos licet omnes magnis virtutibus præditos esse cernamus, tamen quoniam hoc tempore Magnificum Ioannem Firley de Dabrowica Palatinum Lublinensem, & Regni nostri Supremum Marschalcum Rohatinensemque Capitaneum, ampliori dignitate & insigniore officio ornare statuerimus, meritò ipsi & ipsius virtutibus hoc testimonium tribuimus, nimirum semper nos illum, à prima illius iuuentute, dum adhuc in aula Diui Parentis nostri & nostra versaretur, hominem excellentis ingenij, doctrinæ singularis, multarum rerum cognitionis, optimi animi & studij erga nos & Rempub. nostram cognouisse. Proindeque ipsi admodum etiam adolescenti aliquot legationes honorificas apud Summos Christiani nominis Imperatores obeundas commisisse, quas ille vt sua cum laude eximia, ita quoque cum nostra & Regni nostri præstanti dignitate obiuit. Hinc nihil mirum quod in florenti adhuc ætate in numerum Senatorum à nobis assumptus est. Paulò enim amplius annos natus triginta, Castellanus primum Belzensis à nobis creatus fuit, nec multo post Belzensis Palatinus factus, quos honores cum gereret, tum magis illius prudentiam, optima consilia, grauitatem & præclaram in Nos & Rempub. voluntatem perspeximus. Etenim & in Senatu cum vel de Reipub. necessitatibus, vel de iudicandis causis hominum consultationes haberemus prudentissimas, & quas præcipuè sequi soliti sumus, dicebat nobis summas, & quouis belli tempore nobiscum in exercitu fuit, vbi non nostris stipendijs, sed suis sumptibus insignem alam equitum semper habuit, nosque suis optimis consilijs iuuit. Itaque talem & eiusmodi virtutum laudibus tanquam præclaro nomine præditum cum illum cognitum haberemus, iure optimo paucis post annis Palatinum Lublinensem eum fecimus, atque mox Supremo Regni Marschalcatu, id est Regiæ nostræ & Regni nostri dignitatis moderatorem constituimus. Quo in officio & dignitate ille à nobis constitutus, plures annos ita sese libenter, grauitè, & moderatè gerit, vt nos quod iam pridem facimus eo nomine libentius quoque singulari beneuolentia eum prosequamur, & quibusuis honoribus amplissimis, ornare & decorare velimus. Omnes propterea cuiusuis status & conditionis homines dum ipsius probitatem, & in rebus gerendis prudentiam & grauitatem animumque placidissimum perspiciunt mirificè illum di-

lum diligunt, atque Senatorem omnibus pacis & belli præclaris artibus instructum esse verè & ex animo celebrant. Quapropter huicæto, & tam excellenti viro Senatorique prudentissimo & gravissimo, propter eius præstantissimas in omni genere virtutes, summaque in nos, & Rempub. merita, libenter hoc tempore Palatinatum & Capitaneatum Cracouien. obitu Magnifici olim Stanislai Barzy à Błozow, Palatini & Capitanei Cracouientis, vacantem dandum & conferendum duximus, prout quidem damus illi & conferimus præsentibus literis nostris, idque ad extrema vitæ ipsius tempora, &c. Data Varſaviæ, Anno Domini 1572.

Ut verò post obitum eiusdem Regis, tempore Interregni seruiert Patriæ, prudentiæ eam consilio iuuerit, nemo est qui nesciat, vel inspicia tantummodo Patria Historia. ibi probitatem viri leget & indolem facile colliget, cum eum aspernantem munera Caroli IX. Galliarum Regis, fratrisque eius Henrici Ducis Andegauensis, nec non matris eorum Regina Catharinæ, per quendam Nobilem Polonum missa animaduertet, quod non crimine modo, sed suspitione etiam criminis carere voluisset. Cumque in Regem Sueciæ propensiori animo esset, & multorum calculos in suam sententiam uti primarius in Repub. Senator haberet, maluit attamen cedere de opinione, & maiori parti satisfacere volens, ne ad bellum civile deueniret Henricum Ducem Andegauensem, pro officio suo uti Marchalcus in Electione Regem publicauit, minimè utilem atque consentaneam Patriæ nostræ eius Principis coronationem & dominatum præfagiens; quod postea euenit breui. Ipse obiit hæresi Caluinistica infectus Anno Domini 1574. die 27. August. tumultusque in sua ditione Kocko appellata, habebat uxores tres. Primam Sophiam Bonarownam, ex qua susceperat filios quatuor, (ac totidem filias) Nicolaum, Andream, Ioannem & Petrum. Secundam uxorem habebat Dzikownam, ex qua Annam filiam procreauerat, que nupta fuit Zbigneo Osolinski Palat. Sandomiriensi, cum quo Supremum Cancellariæ Regni Georgium reliquit. Tertiā Miniskownam, ex qua quintum susceperat filium nomine Henricum.

Secundus Petri Palatini Russiæ, filius fuit Nicolaus, vir omni politici literaturæ instructus, & natura ad facundiam formatus, quapropter ad diuersos Principes Europæ à Serenissimis Regibus Orator expeditus fuit; quas hercle legationes cum pro decoro, & cum laude gentis suæ expeditisset, diuersis honoribus in Repub. pro meritis exornatus erat, nimirum à Sigismundo Augusto Castellano Vislicensi, à Stephano Batoreo Castellano Rauenſi, à Sigismundo denique III. Palatinatu Lublinensi, una cum Capitaneatu Kamionacensi. Genuit ex Sierchowſka quatuor filias, Annam Ponetowſkam, Sophiam Boguſowam, Catharinam Sieniucinam, atque Elisabetham Kazimierſkam, masculum verò nullum. Mortuus Anno Domini 1588. 5. Septembr.

Tertius Palatini Russiae filius Andreas, ab ineunte aetate rei militari deditus, insignis postea legionum ductor in variis bellorum occasionibus fuit, ut meminit Priuilegium Regis Sigismundi Augusti, pro fruendo Capitaneatu Sandomiriensi ei datum. Ex hac igitur clara & illustri Familia Generosus Andreas Firley procreatus eum se praestat, dum maiorum vestigijs inhaerens, assidue de nobis cum alijs officijs, tum verò rei militaris seruitijs benè meretur, ut ipsum meritò & amemus &c. Datum Anno 1569. Hinc facile post obtentam de Gedanensibus insignem illam victoriam, in qua strenue ac animose se gessit, uti bonum ciuem decuit, proprijs stipendijs cohortem cataphractorum atq; peditum alteram ducens, Castellatu Lublinensi à Stephano Rege condecoratus fuit. Genuerat ex Srenjska Palatini Plocensis duas lectissimas filias, primarijs deinceps in Reipub. nostra viris connubio iunctas, & unicum filium nomine quidem Felicem, re autem ipsa nequaquam, quod praemature Fato, maximo cum dolore Parentum suorum atq; consanguineorum, Viennae fuerit exstinctus, Anno Domini, 1576.

Ioannis verò Palatini Cracouiensis natu maior filius, qui duodecimam inclita Firleiorum prosapia in Sarmatia nostra generationem propagauerat, fuit Nicolaus nomine, quibusvis grauioribus scientiis expolitus, primam legationem inierat in Galliam reuocando Henricum Regem in Poloniam. Secundam ad Maximilianum Imperatorem in Austriam. Tertiam cum Cardinali Radiuilo ad Imperat. Rudolphum & Principes Imperij Pragae in Bohemiam, ratione transactionis Będzinensis. Idem Archiducem Maximilianum proprio sumptu à Polonia redeuntem, comitatus est in Germaniam. Regnantemq; Stephano Bathoreo, cum Gedanensibus non sine labore & sumptu quidem, sed maxima cum admiratione ciuium canae prudentia illius, nomine Reipub. transiegit, & cum Demetrio Solicouio in Liuoniam missus, Ducatum illum in Prouincias & ordinem redegit. Quapropter Capitaneatu primò Casimiriensi ab Augusto Rege donatus fuit Anno 1562. Ditione deinde Prybyslauicensi ab Henrico Andegauen- si 1574. à Stephano demum Castellatu Biēcensi, & officio Referendarij Regni, qui eum hisce encomijs in Priuilegio dato condecorauit. Eius etiam singularis probitas, ac de nobis & Reipub. bene merendi praestans studium, itemque & praeclearae eius, & animi & corporis dotes, doctrina & vsus rerum non vulgaris, denique Legationes eius honorificae, quibus pro Reipub. dignitate, summa sua cum laude functus est, ita nobis charum & commendatum effecerunt &c. ut habeat de suis virtutibus nostrum apud omnes iudicium: Datum Torunij, Anno Domini, 1576.

*Sed & Sigismundus III. optimè de eius meritis & virtutibus persuasus, non absimili eum encomio condecorauit, cum molendina Korcinen-
sibus*

dando ipsi talibus eum affatus esset in Priuilegio suo. Senatori vsu rerum peritissimo, consilij dexteritate sagacissimo, animi magnitudine atq; constantia grauissimo, fide & integritate spectatissimo, in remunerationem eius virtutis &c. Anno Domini, 1588.

Idem Rex deinceps & Palatinatu Cracouiensi eum honorauit. Anno sequenti, & prouentibus Castellania Cracouiensis iunxit, quod in legatione ad Rudolphum Imperatorem priuatas suas fortunas nimium attriuisse. Et quamuis Corcinensem, Pilsnensem, atq; Casimiriensem Capitaneatum possideret, Chordezam nihilominus & Szerokomlam iure feudi obtinuit Anno 1599. maximamq; Sapientissimi Regis erga se propensionem agnouit. Quin & ab exteris Principibus summo opere diligebatur, uti ex fragmentis Epistolarum ad eum scriptarum facile colligere licet.

Clemens Papa VIII. in suo Breui.

Idem tibi de nostra erga te beneuolentia, & propensa voluntate prolixè testabitur. Diligimus enim te, & plurimi facimus virtutes tuas. Datum Romæ Anno Domini, 1596.

Maximilianus II. Imperator.

De qua nostra fiducia ac in vos propensissimo animo cum Consiliarijs & internuncius noster Magnus, Fidelis, Nobilis dilectus Andreas Dudicz, plura vobis nostro nomine expositurus sit, aliud non addimus, sed ad illum cui fidem præstari cupimus, nos remittentes, &c. Anno Domini, 1575. Iulij 10.

Rudolphus II.

Ac inde quidem sit, at omittere haud poterimus, quin nostrum vicissim erga vos propensissimum animum hisce literis declararemus. Eum verò talem esse vobis persuasum cupimus, ut istud inprimis desideremus, tales subinde se offerre occasiones, quæ ad vestram vestrorumq; commodam dignitatem & ornamentum maximè pertineant. Neque enim admitteremus, Anno Domini, 1587. Ianuarij 24.

Ernestus Archidux.

De me sic vicissim vobis persuasum velim, quauis occasione istud præcipue semper & in ijs quam ad vestram, & eorum qui vobis chari sunt dignitatem, ornamentum, & commoda pertinebunt mihi curæ fore. Anno Domini, 1587. Maij 6. Pragæ.

Matthias Archidux.

Spectabilis Domine. Et si meas ad vos statim 10. Aprilis datas literas vobis redditas existimem, quarum exemplum his adiunxi, nolui tamè intermittere quin has quoq; mandarem amoris mei erga vos & beneuolentiæ testes, ut spero futuras, &c. Anno Dñi. 1587. Iunij 9. Linta.

Alphonſus Dux Ferrariæ.

Magnifice Domine. Præſtantiffimæ virtutes Magnificentia Tuæ quæ Parentis ampliffimi Senatoris degenerē eam non reddunt, humanitasque Dominationis Tuæ. Quam eos Nobilis excepit vt ipſi mihi cumulatiſſimè expoſuerunt, fuerunt in cauſa vt eis ſtrictè iniungerem vt M. D. T. inuiſerent, illique ſtudia atque officia mea cumulatiſſimè offerrent, &c. Anno Domini 1575. Homi.

Huic Palatino Crac. duæ uxores fuerunt. Prima, Elizabeth Ligeżianka, ex qua vnus illi filius Nicolaus, & quinque filia fuere. Sophia Goſtomſka, Palatini Califfienſis uxor Anna Tuczyńska, qui Caſtellani Poſnaniensis dignitatem habet. Catharina Kopciowa coniunx Caſtellani Breſtenſis, & Elizabeth atque Chriſtina, vitam Sanctimonialem profeſſæ. Altera illi uxor Agnes de Tenczyn. ex qua duas ſuſceperat filias, itidem vitam Sanctimonialem amplectentes, & filium unicum nomine Ioannem.

Secundus filius Ioannis Palatini Cracouiē. fuit Andreas, Małogostienſis primò, deinde Radomienſis Caſtellanus, Capitaneus Coueliensis. Qui ex priori conſorte Koćińska ſuſcepit filios duos, Ioannem & Andream filiasque tres. Annam Tarnowska Palatinam Vendenſem, (cuius filius nunc eſt Capitaneus Krepicenſis, filia verò uxor Sapieba Marſchalci Curia Magni Ducatus Lituania) altera Czuryłowa, tertia Kaſowska. Quorum proles extant. Altera verò uxor ſua Marianna Leſzczyńska ſterilis deceſſit; quam deinceps ipſe ſecutus eſt Anno 1563. Ex filiis autem eius natus maior Ioannes duxit in matrimonium Catharinam Orzechowskam, ex qua unicum ſuſcepit filium atque unicam itidem filiam iunctam conſortio nobili viro Borkowski. Ex altera vero uxore Sienicka nullam ſuſcepit prolem. Minor verò natus filius Andreas vir militiae deditus, à puero ſtatim exornat ſeculi ſui decus & Familia, titulo Tribuni in Caſtris, & titulo Caſtellani Belzenſis in Senatu Sarmatico. Duas habuit uxores Dorobostayſkam & Przyemſkam, ſed ex quarum neutra ſuſcepit prolem. Tertius Ioannis Palatini Cracouiensis filius Ioannes, linguarum exoticarum peritiſſimus, & à Sigismundo III. Rege ſapientiſſimo, primò Theſaurarius Regni Supremus, poſtmodum Caſtellanus Voinicenſis fuit creatus, adiuncto ei pro meritis Capitaneatu Lublinenſi. Supra quam donationem Priuilegium datum tali eum Elogio exornat. Interregno præterito cum à quibudam haud dubiam rerum omnium perturbationem in Rempub. induci videret, pacata ſalubrioraque conſilia eſt ſecutus, nobiſque diuiniſus, & liberis Ordinum ſuffragiis ad gubernacula Regni iſtius conſtitutis, legationes nobilitatis Palat. Cracouiē. nomine, magna cum laude dextéritéque ſingulari, fide & diligentia ac fortunarum ſuarum diſpendio diuis & in omnibus de Repub. deliberationibus, &c. Datum Varſouia Anno Domini 1590.

Offerebatur

Offerebatur ei Palatinatus Sendomirien. à Rege, sed certas ob rationes suas recusauit eum acceptare, Nihilominus virtutes & encomia illius in Priuilegio ad id sibi misso contentæ non certè reticendæ, vt qualis stirps Frileiana viros Patriæ producat, eo facilius intelligere possis. Dicit enim ibi sic. Neque verò domitantum in suaque Patria præclara hæc virtutis, prudentiæque suæ idem dedit documenta, spectarunt hæc & cæteri Christiani Principes, atque imprimis proximè vita defunctus Romanorum Imperator Rudolphus eius nominis secundus, ad quem à nobis magnis decausis negotijsque legatus missus, ita ea legatione perfunctus est, vt omnia ex animi nostri sententia Regni que dignitate confecerit, ac proinde priuatim, publicè, domi, foris que singularem virtutem, magnamque prudentiam declarauit, &c. Datum Varsoviæ Anno Domini 1613.

Is idem militem confederatum in Rempub. ob non exsolutionem stipendiorum aliquot vicibus propria pecunia jedauit, hereditariis possessionibus suis ære alieno oneratis. Moriens verò Anno 1614. Reliquit ex Gertruda Opalinska filias quatuor, & filios duos Andream & Henricum. Ex filiabus duas elocauerat in matrimonium, Sophiam Succamerario Lublinensi Noskowski, alteram Catherinam Castellano Vislicienfi Lanckoronski. Duæ verò factæ sunt Moniales Marianna & Dorothea Abbatissa Lublinensis. Ex filiis verò Andreas Capitaneus Casimiriensis & Mediceñ. deduxit ad Chotinum contra Osmanum Turcarum Imperatorem, militiam propriis expensis ubi & audacis fortitudinis signa demonstrauit. Filius suus Stanislaus Lesniowolski Capit. Braniceñ. filiam consortem habuit, & ex Catharina Danilowiczownâ, Palatini Russiæ Filia procreauit filiam unicum Stanislaum. Alter verò vitæ Ecclesiasticæ addictus, puta Henricus, atq; cum fratre Andrea, in Aula Sigismundi III. floruit; & primò Referendarij Regni officium gessit, postmodum Abbatiam Tinecensem administrabat, & in Senatum cooptatus Præmissiensem primo Episcopatum rexit, & deinceps ad Posnaniensem promotus, cuius virtutes, merita, grauitatem, ita Serenissimus Rex commendatas esse voluit Eminentissimo Cardinali Barbarino, dum ad Episcopatum Posnaniensem illum nominauerat. Nominauimus ad Ecclesiam Posnaniensem, post sublatum fati Reuerendum in Christo Patr. D. Adamum Nowodvorski, Reuerendum Dominum Henricum Firley Episcopum Præmissiensem, virum clarissimæ in Regno nostro stirpis ac prælatum omni virtute laudum conspicuum, vt foret virtuti præmium, religioni præsidium, Ecclesiæ ac Religioni ornamentum, &c. Ad Capitulum verò Posnaniense nominando eundem scribit: Cuius ea generis eaque virtutis ac meritorum est amplitudo, tantâ in domo sua honorum satietas, vt magis ambiatur quàm ambiat. Et magis iam timeri possit

possit ne oblatos honores respuat, quam dubitari, an maximis dignus parque sit. Quod ipsum in deferendo illi Episcopatu Posnanienti vereremur, cum magis nostra ac Reipub. interesset ut illi deferatur, quam ut sua acciperet. Iure ergo sibi R. V. gratulari possunt, obtigisse illis talem Prælatum, in quo prisca illa Firleianæ Familiæ integritas ac prudentia vigeat, & hæroicarum pariter Ecclesiasticarumque virtutum ornamenta fulgeant, quibus isthæc Cathedra clarius resplendescat, & novis commodis ac ornamentis fæliciter reflorescat. Paucos intra Annos obiit 1635. Uterque literis & longa peregrinatione excultus. Quodque Firlejis quali adnatum, in prima adhuc adolescentia prudens. Quid cum usus rerum, & tractatio negotiorum Reipub. accesserit? quid cum ætas maturior, & ad seria tantummodo accomoda? Cui Epitaphium dignè adscribo.

D. O. M.

Nulla dies sine merore

O R T V S F V E R A M

Splendidis ex parentibus quos nimirum Leopardus illustravit.

I N I V V E N T V T E

Merorem fugiens vixi, Virtutis, bonitatis, honesti, literarum, Pietatisque alumnus.

Æ T A T E M

Dum quasi virilem attingo

Merorem fugiens Domino altissimo dies deuoui, reddidi.

C O N S E C R A T V S.

Leuitarum Presbyter, Abbas, Episcopusq; designatus, exemplo speculo, & Lydio, optimis extiti.

A L T I O R A

Præscidit fors: at fluxa in meliora commutauit.

N A M

Gaudia remearunt, cum fugitiua auolarunt,

R

Tertia

Tertia dum coronandus infula essem, ad cælestem remigando coronam viatorem oprime precare desidero.

Sed nos ad Petrum, quartum Ioannis Palatini Cracouiensis filium transeamus, qui itidem ab ineunte ætate in exteris nationibus, honestis artibus instructus in Regia floruit, militiaq; deditus Moldauiensis, & Liponica expeditioni cum laude interfuit, cohortes sumptibus propriis duxit, & Tribuni nomine compluribus cateruis militum præfuit. Factus pro meritis Castellanus imprimis Zauichostensis, postmodum Biecenensis, tandem Weynicensis, ad ultimum Palatinus Lublinensis. Duxerat in uxorem Hedwigim Włodkownam Palatini Belzensis filiam, natam è sorore Magni Ioannis Zamoscuj, Cancellarij & Exercituum Regni Ducis Supremi, genuitq; ex ea filios Stanislaum, Petrum, Nicolaum & Ioannem, filiasq; duas, Sophiam & Euphrosinam. Prior nupta Palatino Braslauiensi Nicolao Potocki Campiductori Regni, & prolem generosam iamq; Respub. & Patriæ in Castris merentem reliquit. Posterior Pocillatori Lublinensi Lasocki, ipse plenus bonorum operum & laudis obiit. Anno Domini 1616.

Ultimus Ioannis Palatini Cracouiensis fuit filius Henricus, è Barbara Mniskowna 1574. natus, baptizatusq; Cracouia 16. Februarij, assistente compatre Henrico III. Poloniae & Gallie Rege, qui ipsi nomen suum imponi fecit. Hic ubi ad ætatem maturiorem deuenit, optimis artibus in Patria imbutus, cum altiorum studiorum causâ Romam iussit, à Clemente VIII. Camerarius Secretior factus, Comes Palatini, nec non Prælati Domestici, ac utriusque Signaturæ Referendarij, Protonotarijq; titulum obtinuit. Et Ecclesiasticæ militiæ adscriptus, in Patriam cum Caietano Cardinali redijt, pro primo Prælati illi à Summo Pontifice additus, qui Legatum de Latere ad hoc Regnum missus cum plenissima facultate egit, & eiusmodi Breue, ad Fratrem Henrici Ioannem, à Sancta Sede tulit.

C L E M E N S P A P A V I I I .

Dilecte Fili, Nobilis vir, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Familiam vestram Paterno semper affectu prosequuti sumus, vosq; omnes Fratres vti filios nobis & huic Sanctæ Sedi pia deuotione addictos, omni charitate complectimur. Itaque quo magis vos amamus, eò magis bona omnia & commoda vobis optamus, nominatim autem Henri-

Henrico Fratri vestro Notario nostro & prælato domestico, quem ob modestiam, ingenuos mores & multæ virtutis spem valdè diligimus. Quare nobis gratum fuit, quod Henricus idem à charissimo filio nostro Sigismundo Poloniae Rege (ut scribis) ad eius Aulam Regiam & obsequia vocetur, ea est enim inter nos, & eundem Regem coniunctio, ut eodem loco habeamus perinde ac si nobis ipsis assidue inferuaret, quem admodum eidem diximus, quem etiam libenter vidimus, & cum nostra benedictione in Poloniam remisimus, tuam verò nobilitarem plurimi semper fecimus, ob prudentiam & rerum usum, & egregiam erga nos atque hanc Sanctam Sedem, in qua immerito præsidemus pietatem, nostramque erga te voluntatem Paternam omni tempore ubi occasio aduenerit, re ipsa libenter comprobabimus, Data Romæ 23. Ianuarij. Anno Domini 1598.

Breviigitur tempore beneficijs Ecclesiasticis fuit honoratus à Rege Sigismundo III. interq; aliâ Præpositura Miechouiensis, cum ab eodem Rege ad Sedem Apostolicam fuisset missus Orator. Vbi omnibus legationis suæ punctis feliciter & ex dignitate Regni confectis: in Sueciam statim Regi suo fuit comes itineris. A quo Referendarius Regni primo, postmodum Vicecancellarius & Episcopus Luceoriensis, ac tandem Episcopus Plocensis factus, gregem suum pro officio rexit. Et ad ultimum ob excellentiam meritorum in Ecclesia Dei & Patria uniuerſa, Primas Regni ac Primus Princeps, Legatus natus in Archiepiscopatu Gnesnensi constitutus. Cūq; erga Sedem Apostolicam deuotissimus esset, & in Episcopa Plocensi existens eam pro officio suo visitasset Sanctæ Victoriæ Virginis & Martyris corpus, à Summo Pontifice impetrauit, & in Ecclesia sua Cathedrali in honorem illius altare erexit. In bonis verò suis hereditarijs Ciemierniki dictis, ut palatium posteris sumptuosissimum, ita & Ecclesiam in honorem Beatissimæ Virginis Mariæ magnificentissimum extruxit, & sacerdotes pro cantando iugi officio liberali manu fundauit. Et commune maiorū suorum Sarcophagum templum FF. Prædicat. Lublinense ornare cupiens communitotius prosapia sumptu Capellam ob reuerentiam & conseruationem Ligni Sanctæ Crucis, eleganter construi fecit. Atque demum ipse in celum migravit Anno 1622.

D. O. M.

PIIS MANIBVS, & PIO VIATORI,

Omnia hic miscentur lætis
Sed suadent breuem præsentia luctum.

N A T V S S V M

Alta ex Prosapia Firleiorum & Mniszkonum, Proles Palatinorum Cracouiensium & Sendomiriensium.

A S A C R O F O N T E

Per Serenissimum Regem Poloniae & Galliae leuatus faustum omen nomenque retuli.

I V V E N T V T E

Virtutibus, literis, decenter ornata, in Curia Clementi VIII. instructus, Camerarius secretior, Comes, Prælatus, Referendarius, Protonotarius excellui.

S A C R I S D E D I T V S

Præpositus Miechouiensis, Orator ad Sedem Apostolicam destinatus fui.

H I N C I N R E G N O

Referendarius Regni, tum Vicecancellarius & Episcopus Luceoriensis demum Præmissiensensem gregem pastor Ecclesiae rexi.

S E D

Fortuna cum meliores sequatur Ecclesia Sancta & prouida futurorum patria me Primatem Regni ac primum Principem, Legatum natum & Archiepiscopum Gnesnensem constituit roborauitque.

D I C V N T M E T A C E N T E

Cathedrae dilectæ. Fides sacra. Virtus pietasque. Patriæ cura.
Senatus

Senatus grauitas. Pauperum subleuatio. Ecclesiasticorum promotio. Religiosorum compassio. Xenodochiorum fundatio, quid quantumq; voluerim cupierim.

Q V I D I N D E ?

Breui heu morior.

Vale Viator. Vitam velis Vitæ viuuentis.

Sequitur generatio inclytæ Firleiorum domus ex quo in Poloniam venit numero decima tertia, hoc est, Nicolaus Palatinus Sendomiriensis, Nicolai Palatini Cracouiensis natu maior filius, ex Elizabetha Ligezianka natus. Nam alter minor natu Ioannes ex Agnete Tęczynia susceptus anno superiore 1641. sterilis decessit. Nicolaus verò ab ineunte ætate artium liberalium cultor fuit, quibus aliquantum domi prælibatis, ad exteras sese nationes contulit, & in Germania, Anglia, Hispania, Gallijs, atque Italia duodecim continuos annos confecit. In Philosophicis Ioannem Carolum atque Georgium Critonium præceptores habuit: in Mathematicis Antoniū Magium audiuit: in Iurisprudencia verò Palmerium atq; Buccaferatum. In patriam verò reuersus ad Aulam Sigismundi III. Regis sapientissimi illico se contulit, & Capitaneatum primò Cazimirensem, postmodum autem Lublinensem pro meritis obtinuit. In qua dignitate constitutus, ut Iuris & equitatis religiosissimus fuerit, ut publicæ pacis custos vigilantissimus, ut Iudiciorum Tribunalis totius Regni Præses incorruptus & prudens, testantur encomia cum passim ciuium omnium Patriæ nostræ, tum Sapientissimi Regis Sigismundi III. qui genio illius & probitate delectatus Castellaneum eum primo Woinicensem pronunciauit, & ad Ordines Regni Oratorem destinauit. Cæterum Bohemis ad arma versis contra Regem suum ad Imperatorem Ferdinandum II. à deputata sibi legatione super sedere debuit. Cæterum anno sequenti 1620. ad Hungariæ status, & Principem Transylualniæ Gabrielem Bethlehemium expeditus & sic cum labore ingenti, & periculo suo nec non & sumptu maximo, feliciter tamen & ex voto omnia peregit. Ita ut Imperatori quoque eo in negotio sua dexteritas & industria magnopere placuerit prout videre licet ex Epistola Casarea ad eum missa.

Ferdinandus Diuina fauente clementia, Electus Romanorum Imperator, semper Augustus.
Spectabilis ac Magnifice, sincere nobis dilecte.

EX relatu Consiliarij nostri Imperialis Aulici Wolfangi Wilhelmi Lamingeri ab Albendorf, grati animi sensu intelleximus quam strenuam atque fidelem istinc in legatione vobis iniuncta nobis Reipub. Christianæ operam nauetis. Quibus officijs quemadmodum sine dubio Serenissimi Regis vestri voluntati egregiè corresponderis, ita vberes gratiæ nostræ Cæsareæ fructus præclare meremini, quas crebris occasionibus incommoda & ornamenta vestra promanare cupimus. Benigne porro vos hortamur, vt in eodem quo cæpistis feruore, eodem zelo, studio atque dexteritate constanter perseueretis, quod ad Patriæ & Reipublicæ procellas sedandas maximopere opportunum nobisque peracceptum futurum, qui Serenissimo quoque Regi vestro tam arcta nobis propinquitate coniuncto, eiusque Serenissimæ Coniugi sorori nostræ charissimæ, isthanc promptitudinem vestram de meliore nota recommendare nequaquam intermitteremus. Cæterum benigno animi affectu clementer vobis inclinamur. Datum in Ciuitate nostra Viennæ 3. August. 1620. Regnorum nostrorum Romani 1. Vngarici tertio, Bohemici vero quarto.

Quapropter ad sublimiorem dignitatem pro virtute & meritis promotus, Palatini Sendomiriensis titulum gessit, cui uxores duæ fuere, Regina Olesnicka Nicolai Palatini Lublinensis filia, ex qua suscepit filios quatuor & tres filias, Stanislaum qui minorennis adhuc in carum Angelorum vocatus, gaudiis calis perfruens, salutaria exposcit suæ Familie. Henricus, qui post consecrata Domino vota Perusis in Italia, maturiore quidem ætate & præmaturo fato, est consumata pietate & sanctimoniali vita, uti Felix Verducciolus sua funebri declaratione latius commonstrat, atque ipsi Patres Congregationis Oratorij S. Philippi Nerei apud quos sepultus est testantur. Zbigneus & Andreas superstites manent. Ex filiabus verò maior natu Elisabeth primò Christophoro Sapieba Pocillatori M. D. Litu. nupsit, postmodum illo fati sublato Castell. Crusciensis demum Palatino Sendomiriensi Osolinscio. Altera Catharina consecrata Deo virginitate, sponso animæ suæ, inter Sanctimoniales Lublini, humiles offert deuotiones. Tertia Anna adhuc minorennis est.

Claudit agmen totius Firleianæ propaginis Magnanimus vir Zbigneus Nicolai Palatini Sandomiriensis Filius, Capitaneus Lublinensis. Et decimam quartam suæ Domus generationem, ex quo illa in Poloniam deuenit, cum fratre Andrea continuat. Qui dum alta merita in Tribunali, iustitia: in Comitibus Generalibus, sano consilio: in Castris, prompta animi beneuolentia cum fortitudine offert, desideratq; Patriæ, superet annos, multipliceturq; benedictione diuina, Duxit Zbigneus in consortem Annam Constantiam Wisnieuicam, & decimam quintam generationem progenito filio Nicolao suscitauit. Quem Deus Optimus Maximus, unâ cum Parentibus suis longæuum conseruet & incolumem faciatq; omnes serâ posteritatis veluti priscos illos Patriarchas, multarum gentium Patres. Quod idem votum quidâ Bonamicus suo Decasticho Illustr. huic Familia bene addictus exornauit nostraq; Leopardo colophonis ergo apposuit.

Dum Firleianum Leopardum, vertice Regem Spectat, Lublitenens Zbigneus, inquit, Herus.

Eia Duces nostro Leopardo ferte tiaram,

Quæ Korybutorum cinxerat ante caput.

Mox Wisnieuicio Constantia sanguine prodit,

Anna Virago, tuo Zbignee digna thoro.

Arrisit cælum; Nicolaus nascitur, in te,

Gens Firleyia nouo lumine stella micans.

Viue Trias felix, Andrea sospite; vestram,

In quadro Triadem sospitet alma Trias.

Konarceij in Sandomiriensi Palat. qui ex bonorum diuisione cognomen aliud à Firleis sortiti sunt. Hos Acta & Literæ plurimæ memorarunt, unum ex eis Iudicem Sandomiriensem referunt.

Markuizewscij, Sed hæc familia iam desijt, nisi aliorum armorum fuerint, ut Paproc. in Stemmatis adnotauit. Posuit periodum Familiae Kazanowskij Iudicis Lukouien. coniux. Quibus tale monumentum relinquo.

V I A T O R.

Moriendum omnibus, Sed qui fortunam moderatè tulerit, sapiens est.

E T Q V I A

Nemo natus nisi ad laborem, grauidam virtutum spicis reddere creatori vitam pernecessum est.

E Q V I D E M

Coronati Leopardi atq; eiusdem cum Firleijs gentis fueramus Markuszewscij, & celeriore cursu virtutis & honoris quam ætatis perfecimus.

S E D

Virtutis honos cum celsum prospectat Olympum, vltimum Familiae suscepimus periodum.

V A L E

Et conare amentiam fortunæ, animo forti sustinere.

Melgiewscij

Melgiewscij in Lublineń. Palat. ex quibus erat Subiudex Lublineń. ut Acta testantur, alter erat Vexillifer Lublineń. tertius erat Canonicus Lublineńsis. Omnes isti de Dabrowicá notabant Familiam.

Broniewscij de Dambrowicá, Cum enim Petrus Eustachij Firley de Dambrowicá suscepisset duos filios, Petrum & Ioannem. A Petro Originem Markuſowſcij à bonis Markuſewice duxerunt. A Ioanne vero Andreas filius, reliquit posteros Petrum sterilem & Nicolaum, qui contracto matrimonio cum Michowska hærede in Broniewice & Pachnina Wola, Broniewski nuncupatus postmodum fuerat. Filius vero Nicolai Ioannes eximius virtutibus & fortitudine militari clarus, in Senatoriam Polanieensem à Serenissimo Rege adscriptus fuit, qui reliquit filios Nicolaum, Ioannem & Adrianum. Nicolaus procreavit Georgium, qui reliquit Christophorum, cuius filij Alexander & Remigianus. Et hæc arbor Broniewsciorum de Dabrowicá est incisa marmori Lublini, in aula Broniewsciorum.

Ioannes vero Nicolai & Andrea germanus, reliquit filios tres, Paulum quem à Pachnina Wola Pachnioustium iam nominauerant. Qui dum clarissima obsequia in Castris ad præsentiam Serenissimi Stephani Regis expeditisset, vocatus ad Curiam Regiam, Vice Præfeti Stabuli Regij titulum detulit, obiit sterilis. Andreas vero ob præclara sua merita in Livonia, Magnus Procurator Cracouiensis, & Capitaneus Niepolomicensis creatus fuit, Contracto matrimonio cum Sophia de Pilca Korycińska, reliquit eximia virtutis filios & ciues Patriæ, Nicolaum eximium militem, qui vestigiis maiorum summam declaravit sui affectus in Patriam existimationem in Prussia ad Tcouiam Gorzno & Sztum, quod magnis audaciæ suæ in corpore signis usq; modo testatur. Honoratus fuit à Sereniss. Maiestate Subdapiferatu Cerniechouiensi, deinde Succameratu. Qui enim adolescentiam suam in Curia Serenissimi Regis educatam, ad Casaream Maiestatem in grauioribus expeditionibus bellicis erudicendam consecravit, atq; delatis plurimis trophæis, merito Patriæ suæ obtulerat: non dedignatam præmiorum lauream deferre quoq; in Patria meruerat. Tenet Sacramentum matrimonij cum filia Comitum de Dona ex quibus sub tempus electionis Serenissimi Regis Vladislai IV. Carolus Annibal Comes de Dona ad Conuentum totius Regni Legatum egit à Sacra Casarea Maiestate. Reliquit ex illa Adrianum, & filiam Mariam Syluiam. Germani fratres Nicolai tres, eximiam detulerunt in Patria, & Comitibus obsequiorum promotionis grauitatem.

Gorſcij, ex quibus unicus iam Familiæ suæ ramus dum existit, terminabit lineam suam.

Krwatcij in Radomięń. Erant ex tantæ stirpe descendentes vivi in Repub. dignissimi, & utroq; tempore quieto, & turbulento Patria per-

necessarij.

necessarij. Iuuabant enim defendendo & consulendo Reipub. statum & Patriæ bonum. Tertius Secretarius Regis Poloniae Christophorus, qui ob excellentem virtutem Politicam (nam Caluinista erat) & præclara merita tum in Rempub. tum in magnos viros Regni officia in Nobilem adscitus, ab Illustriss. Firleis ad arma est admissus, Anno D. 1581. prout ex Priuilegio nobilitatus eius clarè patet, quod est tenoris talis:

Vetus est inde à Maioribus nostris in hoc Poloniae Regno vsitata consuetudo, vt ij etiam quos Serenissimi Reges Poloniae, ob aliquam insignem virtutem à vulgi grege secreuerint, & ad Nobilitatis gradum extulerint, in maiorum Poloniae Familias arrogentur, &c. Nos Firley de Dabrowica infra subscripti nominibus nostris proprijs, eâ quâ illum à multis iam annis prosequimur beneuolentia, tum eius erga nos, omnemque Familiam nostram cultu & officijs adducti, commemoratum Nobilem Christophorum Tretium, Secretarium Regium, iam ante in gradu Nobilitatis Serenissimi Regis nostri, omniumque Regni Ordinum iudicio collocatum, vndique eius liberos posterisque legitimos libenter promptèque in gentem nostram recipiendam & arrogandam nobis esse iudicauimus, quemadmodum illum testimonio harum literarum, &c. Datum Lublini 10 Mensis Maij, Anno Domini 1581.

Nicolaus Firley in Dabrowica Castellanus Rauensis.

Andreas Firley Castell. Lublineñ. Capit. Sendomiriensis.

Nicolaus Firley de Dabrowica Castell. Bieceñ. S. R. M. Referend. & Capit. Casimirien.

Andreas Firley de Dabrowica.

Ioannes Firley de Dabrowica.

Petrus Firley de Dabrowica.

L I S aut B Z V R A, vel
M Z V R A.

DELINEATIO.

EST sagitta antiqua cum ferro lato bifurcato ante pennas fracta, ad cuius medium ponuntur duæ cruces ex capulis seu defendiculis gladiatorum, super galeam & coronam erecta vulpes ad medium cum exporrecta cauda. Sagitta cum crucibus coloris albi in campo rubeo.

ORIGO.

Nobili armorum vulpis à Casimiro primo contra lacuings cum Lithuanis

thuanis pugnanti, post victoriam partam concessa fuerant ad fluvium Bzura vel Mzura 1058. Parva namque manu à fronte & à tergo in suo hoste bipartiti exercitus, hostem fuderat, signum verò pugnae sagittam cum sulphureo igne sursum emissam dederat, in quo bello binos contundit gladios; tanto victori Casimirus sagittam cum crucibus framearum in insigne concessit, & vulpem prospicientem audacter, in decorem armorum disposuit. Nomen militis Bzura aliqui ponunt, sed quia fluuij nomen est vbi pugna commissa fuit ad Sechacouiam, difficile erit discernere, an arma à viro, vel à fluuio nuncupata fuerint.

Ius in Armis.

IVS SANCTIFICATVM IN ARMIS.

Dii cum gladio & in armis pingebantur.

GRæci Deos omnes in vniuersum ferro accinctos fingeant, innuere volentes armis omnia parare, & ius omne in armis esse. Pier. lib. 42. cap. 1. cui concordat Thucyd. lib. 1. in Concion.

Semper status præsens subditus molestus.

Athenien. Cum à Medo hisce grauiora paterentur, sustinebant tamen. Nostrum verò imperium durum non immeritò vobis esse videtur: nam semper præsens status subditis est molestus. Arma vestra dum intueor, sagittam scilicet & cruces ex defendiculis framearum super sagittam acutam ferro confectas, IVS video in armis & ius diuinum.

Mala extirpanda.

Dicite velim quid sit rei? An quod prauæ consuetudines à prauis initijs oriuntur, quarum si dabitur processus & negligentur, maiorem vim acquirunt? an quod innouatio in Republica consurgens onerum exactionis, causam rebellionis excitat? an quod privatae inimiciæ, publicis negotijs infensæ? omnia hæc sunt clariora sole, & veriora vero. Quapropter ius meritò in lite & armis. Sed vos sanctificatum ius reddidistis armis, nam patriam qua nihil melius, iucundius, pretiosius, optimo Ciui patriæ existimandum est, ab hostibus iura Regni & Ecclesiæ labefactantibus feliciter defendistis, vnde eorum sagittis fractis crucem gladiatorum affigere meruistis. Sanctificastis ius, quia vobis Ecclesiæ iura primitus sunt diuinitus commendata, & illustrata, in Sancti Martyris Stanislai fide, & meritis sanctificastis, quia Schismate reiecto Ioannes Sapieha Palat. Vitepsceñ. Magnus Dux Lithuaniae, Legatus à Rege ad Pontificem, ibidem iura Ecclesiæ & authoritatem suscepit, adorauit. Quod etiam Bogdanus Sapieha iterum præstitit. Hic in arma vestra Vilnensis Vniuersitas:

Patria nil melius.

Sapieha fit. Cathol.

*Fortè serenati picto sub margine cali,
Adfuit è patrio missa sagitta solo.
Cumque viam vellet, sed non via clausa pateret,
Est ait vna mihi, non benè clausa via.
Dixit & Heroum Christi latus accipit illud,
Quod pia Longini fregerat basta latus.*

Christe

*Christe tui lateris pulsabo vulnus apertum,
Quod mihi pulsanti reddet in astra viam.
Christe, polum soli pulsanti dicis apertum,
Sta verbis, postes, en ego pulso tuos.*

HERCVLEA SAGITTA.

Sagitta Herculea.

EX diuersis capitibus Herculeam sagittam deducere licet. Nam copia sagittarum indeficiens potest nuncupari primo Herculea sagitta. De qua Homerus in Olympijs Ode 2. Multa mihi tela velocia sub cubito in pharetra sonantia. Iterum delectus miles ex militibus herculeus dicitur, & sagitta sua herculea. Quare Romani conscribendo militem, primo loco militem conscribebant omine bono, tanquam inde faustum sœlixque auspiciū futurum sit. Et Persæ profecturi ad bellum, in cistam ante Regis tribunal singuli singulas mittebant sagittas, reduces recipiebant, & quis forti animo occubisset, ex derelictis cognoscebant, vt Alex. ab Alexand. lib. 1. cap. 20. Sed Herculeam ego sagittam vocabo, quæ crucibus ex capulis framearum adornatur, & vulpe custoditur. Assyriorum Reges nominabantur Xerxes, sicut Baleus octauus Rex, referente Ioan. Annio libro 15. Alij verò Artaxerxes. Hoc idè, quia Xerxes significat bellatorem, triumphatorem: Artaxerxes verò significat maximum bellatorem, summum triumphatorem. Iam si arma hæc sunt sagitta & onusta duabus crucibus ex ansis framearum confectis, nedum appellanda erunt herculea sagitta, sed addendum esset Herculea & Achillea sagitta. Herculem vulneratum fuisse in cor Plutonem, inquit Pier. hierog. 42. cap. 8. Me herculè si victor vester commonstrat sagittam, & fractos duos gladios, vulneratum ab illo hostem nedum in corde, sed etiam in cerebro constat. Vt non immeritò de vestris armis quidam reliquerit.

Conscriptio militum sit à bono incipiendo.

Sagitta in cistam iactata.

Cur dicantur Reges Xerxes & Artaxerxes.

Sagitta Herculea, Achillea.

Hercules vulnerat in cor Plutonem.

Vna triumphatis crux sufficit hostibus, ecquos

Non vincet gemine iuncta sagitta cruci.

Sed inde Herculeam sagittam afferam, quia Hercules vestros Reges & Principes semper promptè, & vbiquè, verè, sincerè, fideliter defenditis, protexistis. Testatur hoc Boleslaus Lasconogus. Testatur Casimirus, Augustus, Stephanus, Sigismundus, Vladislaus Reges in Priuilegijs. Testantur bella ad Haliciam, Gedanum, Moschouiam, Prussiam, Liuoniam. Testatur ipsa origo armorum, & nedum sagittæ, sed etiam vulpis. Nam fortes & præstantissimi milites patriæ, & Regum primi amatores, pellibus utebantur ferarum vice galeæ, & cassidis. Quales Homerus fortissimos nominat Cydones, quales Æthiopes, Albanos, Hiberios, & inter alios Thraces, qui ex pelle vulpina cassides ferebant. Alex. in Genial. lib. 20. refert. Addo ex Taumatographia

Pelles ferarum pro Casside.

phia naturali Ionstōnij. Vulpes reperiri qui etiam arietem occidunt, & rocissimum, & tenerum vitulum. Ergò

*Erigas nunc Martem, sit in Hectore fortis Achilles
Frangitur, in tabula fortis, & Irus erit.*

CLAVIS CÆLI.

Ipse Doctor supremus & Saluator Christus octo beatitudinibus declarauit ingenio hominis clauem ad cælum. Beatus enim est, qui virtutem operibus profitetur ac prædicat. Virtutem enim verbis profiteri, & re ac factis virtuti contraria sequi, salutem non affert, nec qui de modestia ac temperantia differit, & flagitiose viuit, præmium assequitur. Docuit S. Ephrem de recta vitæ ratione. Video symbolum Serpentes tres ad inuicem caudis ad medium complicati, qui in capitibus erectis singulas columbas retinent, quibus subscriptum, *Felix simplicitas iuncta prudentiæ, & contrà: Felix prudentia iuncta simplicitati*, quasi innueret. Omnibus prodesse, & nulli obesse, virtutem colenti, quæ clavis beatitudinis est, & cæli oportet. Arma vestra non pudet me dicere clauem cæli esse. Si namque Longini lancea clavis illi ad cælum fuit, cur obest sagittam ornata crucibus pro Deo & fide clauem cæli nominare? Huic sagittæ sanitas mentis in Fulcone Palatino Cracou. & filio suo Poznano cum sanitate corporis. Anno 1082. dum pronus ad Sepulchrum S. Stanislai ex reuelatione Dei procedit, concessa. Huic sagittæ datum vt Stanislai canonizatio cura illius ex Archiepisc. Gnesneñ. fiat. Huic sagittæ datum tot Ecclesias erigere, xenodochia ædificare, altaria ornare, fidem Catholicam tueri, religionem plantare, prædicationem Sacramentorum promouere. Quid igitur restabit dicere, quam quod clavis ad cælum & iter estis, fuistis. Sagittam carbonibus ignitis circumuolutam, quis non dicet clauem esse ad inferos? Ita namque Psal. 119.. *Sagitta potentis acuta cum carbonibus desolatorijs*. Igitur sagittam crucibus ornata, clauem ad cælum meritò nominabo. Est namque hæc sagitta, quasi sagitta in vite non ad prosterndendam, sed subleuandam vitem in fructus vberiores producendos. Hinc in arma vestra Academia Vilnensis posuerat.

*Quis potuit crucibus geminam sponsare sagittam,
Vnaq; sit gemina vineta sagitta cruci?
Non tam deuota veniunt incude sagitta,
Quas solidus Brontes, quasue Typhæus agit.
Cætera stant morti, restant tibi stemmata Christo,
Stemmata dilecta, mihi, tibi, Cruces.
Vanum sit reliquis iactari stemmate, soli,
Sed iactare mihi stemmata nostra licet.*

LINEA FAMILIÆ LIS seu MSVRA,
aut B Z V R A.

Bzura in Cracouiē. Terra, miles strenuus, & militarium copiarum
Supremus. Hic dum vulpe pro insigni uteretur, ad Sochaczewiam
contra Lithuanos in ripa præterfluentis Msura seu Bzura, fortiter & fe-
liciter pugnando alia arma promeruit, nempe sagittam cum duabus
Crucibus fractam ad auriculam accepit, exinde & nouam appellationem
à flumine Bzura, & Proclama. N. Bzura, villam ex suo cognomine con-
stituerat, quam postmodum Conuentui Iendrzeiouiē. inscripsit. Hoc
fundatio illius Monasterij commonstrat, & Anonymus.

Fulco Pal. Crac. cuius filius erat Poznanus, refert Baſsko Canon. Po-
ſnaniē. Historicus, quod post mortem S. Stanislai habuerit somnium sani-
tatem recepturum quemq; infirmum ad Sepulchrum S. Episc. & Mart.
obtulit filium ad Sepulchrum, & sanus redijt, 1082. Petrus Episcop.
Wroclauē. 1091. refert Longin. Fulco alias Pelca, Episc. Cracou.
cuius tempore Ioannes Cardin. Malabranca, & Petrus Capuanus Cardin.
Legationem à Lucio III. persciebant. Erexit Ecclesiam S. Ioan. Baptista
Cracou. & Xenodochium, quod medietate bonorum Stawkon prouidit, quæ
vtraq; Religiosis S. Spiritus, qui albam Crucem in atro habitu deferunt,
in dispositionem & curam obligauit. Vir erat magni nominis inter nobi-
les, ut ad nutum ferè sibi corresponderint. Electus erat tutor vnâ cum
suo fratre filiorum Casimiri Iusti. Cromerus lib. 7. Alia in laudem ip-
sui meminit Kantscius, Collector Archiep. & Episc. Cracouiē.

Fit liber sub eo Clerus magis, ipse secundum

Obtinet in folio consilioque locum.

Quod maius: coniunx fuit hoc pastore relicta,

Et casta à sacris vita recepta viris.

Res præclara satis, quæ præmia primâ meretur,

Quam fælix istud qui bene currit iter.

Assumptus 1186. Mortuus 1207.

Nicolaus Episc. Cracouiē. germanus, Palat. & Generalis Cracouiē.
Tutor Regni, & filiorum Casimiri, Lesci Albi Electi Regis Pol. & Conra-
di, quanta propulsauerit pericula à Regno, refert Cromer. lib. 7. ab ini-
tio, ubi & aduersa fortuna à matre Lesci fol. 123. recensetur, anno 1201.
Fulco Comes Castell. Cracouiē. de Kozięłowy, in confirm. Priuilegio-
rum S. Crucis, Anno 1194. Fulco Archiep. Gnesnē. qui 24 annis rexit
Ecclesiam, sub eo Canonizatio S. Stanislai Mart. facta. Huic Vladis. Prin-
ceps Pol. donauit villam Grzegorzow. Obijt 1258. Petroslaus heres
in Mstyczow, Castell. Cracouiē. in Monast. Iendrzeiouiē. 1319. Ve-
xillum bellicum armorum Lis, in Moldauia Casimiri Magni temporibus
deuictum. Miechou. 1359.

Giebutowski.

Giebutowski procedunt ab illis, unde notant familiam de Kozię gły wy in Cracou. & Pilzneń. districtu. Erant fratres uterini. Christinus Castell. Sadecen. cui Vladis. Rex Pol. villas Giebutow, Torun, Chotomice, &c. in Terra Cracouien. sitas, dedit Priuilegium Iuris Teutonici in Radossyce, 1424. Prandotam Priuilegia Giebutow 1366. Christinum Cromer. lib. 21. refert, Christinus inquit, Kozięgtouius ultus est Silesios, Gleueciam arcem cepit, Kotfcięm cum suis socijs pellit, &c. erat Kozięgtowski. Bielsc. fol. 351. Iacobum de Kozięgtowy Giebutowski, Capit. Premislien. refert Priuilegium 1466. Bona Kozięgtowy Princeps Pol. Cardinal. Fridericus a Christiano acquisiuit & Ioanne fratre suo, quorum soror erat Dorothea Deo seruiens, ut patet ex Priuilegio & inscriptione sub Vladis. Rege Pol. 1440. Ioan. Christini germanus reliquit Zbigneum, qui ex Przerebska Castell. Siradien. filia, armorum Nowina, reliquit Ioan. Præpositum Pilecen. Iosephum & Vincentium Celibes, & Stanislaum virum Marti & Mineruæ deditum, sincerum, veracem, amantem Patriæ. Albert. Andream. In laudem Giebutowsiorum ita quondam in Hymæneo Bartholomæus Wresanus.

Vertice supremo speculatur callida vulpes,

Vt capulos gestat dira sagitta vides.

Quisquis es hostis abi, nam Giebutouia proles.

His fulget signis & sua bona fauet.

O quantum hæc Moschi Turcæ timuere Geloni,

Et Valachi virtus, impia castra fugat.

Christinus Castell. Sadecen. cuius frater Ioannes de Bakow, in Tuchow, Malostow, Giebutow, Kowalow, maiori & minori heres. Zbigneus vir benedictione Diuina ad conseruandam gloriam & familiam destinatus. Eius dignissima proles Ioannes Præpositus Pilecen. Iosephus, Vincentius celibes, e caelis vocati, & Stanislaus vir in scientia subtilis & doctus, in moribus probatus, cui negotia Patriæ amor, honori, & diligentia fuerunt, quem omnes boni amabant, obseruabant, nam & ille plus Patriæ quàm sibi desiderabat. Reliquit ex Anna Koryćinska dignissimam Patriæ prolem, Ioannem, Sigismundum, Albertum, Andream. Albertus de Bakowce Giebutowski, Secr. R. M. cuius filius Ioannes Giebutowski in Lgocie, Przylibsko, Skarzyce, Krystoporzyce heres, quem fortibus ausis ardens euexit ad athera virtus. Electionem Vladisl. Sereniss. Regis subscripsit Ioannes Hyacinthus ex Palat. Cracouien.

Michowski. Iacobus de Michow Episc. Capten. horum armorum, ut refert Epitaph. Iendrzejouia, 1531.

Goluchowski. Ex quibus Paulus de Gotuchowo ibidem in Ecclesia Iendrzejouien. sepultus, ut Paproc. in stemm. retulit, Verum ego Gotuchouios armorum Lelima noui, & de Gotuchowo.

Bole.

Bolestraszyccij, Swiatopelcij antè dicti à Swiatopelco Russiæ Duce Bolestraszycki fratre Iaropelci, qui ob continuâ bella, & discordiam fratris in Russia, ad Premisl. sedit. Swiatopelcus Comes, Palat. Lencicien. 1310. Cuius filij Swiatopelcij. Clemens & Steph. villam Rakow Monasterio Iendrzeiouien. donant. Stanislaus Rothmag in Moschoitiam Aug. Rege regnante, qui cum Barbara Dziedoszycka duos filios reliquit, quorum tutores erant Stanislaus Debienski, Capit. Chęcinen. Ioannes Pilecki, Capit. Rodolen. Ioannes Plaza, Capit. Lubacouien. & Ioannes Boratynski frater eorum ex matre. Hinc colligere licebit, quantus fuerit Bolestraszyccius, qui tales tutores filijs ordinauit, ex Cracouien. Terra in Russiam translata ad Premisl. Stephanus post ornatam literis & virtutibus ætatem, cum Zborowska suscepit matrimonium, ex qua reliquit duas filias, secundo cum Zarebianska. Erasmus frater Steph. vir ad Reipub. magna negotia aptus, cum Chlewicka, quam progeniuit Koniecpolska Castell. Polanecen. filia, tenuit matrimonium. Ioannes Bolestraszycki post Casirenses & militares occupationes, ex Gorayska suscepit Ioannem, & Martinum, qui ex Psirokonska suscepit prolem.

Zawadcij, in Cracouiensi Palatinatu eorundem limitum cum Suiatopelcijijs. Postmodum in Russiam aliqui transierunt ad Palatinatum Betzensem. Ioannes & Venceslaus germani viri in armis & consilio excellentes & benè patria meriti. Zawacki.

Grodowscij, eorundem limitum cum Suiatopelcijijs. Plus institutioni quam constitutioni dederunt intellectum. Nam licet plurimum momenti habeat Principis integritas, superlatiuè tamen habet id ciuium recta institutio. Grodowski.

Kwilenscij, cum Bolestraszyccijijs eorundem limitum in Bieccensi districtu, declarant id quod ratio temporis expostulat, in tumultu bellum in pacem. Kwilenski.

Wroblewscij, Addunt bonis & honestis, bona & honesta. Nam extranscis bonis vix melior aliquis. Wroblewski.

Postrumienscij in Vislicien. Hi considerando quod non omnia omnibus aequè feliciter cedunt, virtuti incumbunt. Postrumieński.

Sikorscij, in Sendomiriensi Palat. Qui euentus rerum non sunt in hominibus manu Deo supplicare contendunt, & roborantur. Sikorski.

Mnichowscij, in Sendomiriën. Palat. Curant, ut in omni actione fiat decor illorum familie. Warcicius Mnichowski cum Vitoldo contra Tamerlanum pugnat Rothmag. Bielsc. 282. Albertus Mnichowski Castell. Zawichosten. Anno 1452. Bielsc. fol. 394. Mnichowski.

Czarnoccij, in Sanocen. Terra, & Cracouien. Palat. Vir militari decoratus, & usq; ad senium agilis, & alter Achilles. Papr. in Nido virtut. de quodam ex illis. Stanislaus Iudex Sanocen. Terra, Augusto regnante, Auli- Czarnocki.

te *Aulicus Sigism. I. strenuus miles, Iustitiæ cultor, cuius decreta nunquam retractata fuerunt, filius eius Victorinus Linguarum multarum peritus, sed dum redijt & militaris fortitudinis vir affectu efficitur, in itinere bellico versus Moschouiam, tyro militia, maturus iudicio obiit, sepultus Varsaviæ. Paulus Czarnocki subscripsit Electionem Vladis. IV. ex Palat. Sandomirien.*

Zaleski.

Zalescij, in Maiori Pol. virtuti & literis dediti, quapropter multis titulis & honoribus insigniti fuerunt. N. Custos Gnesnensis, eius germanus Martinus Notarius Castren. Sieradien. Subscripserunt Electionem Vladisl. IV. Zalescij ex Sieradiensi Palatinatu. Stanislaus de Otok Pocilator Sieradien. Alexander Subiudex Sieradien. & Paulus, & ex Palatinatu Lenciciensi, Eremianus de Otok Zaleski.

Rudnicki.

Rudniccij, in Sieradiensi & Calisiensi Palatinatu, optimi Patria ciues & pietatis obseruantissimi. Deducunt originem suam ex Comitibus in Bechcice. Ioannes Castell. Rosperscensis magnæ prudentiæ, & dexteritatis vir. Reliquit filios pietate & religione insignes, Ioannem Archidiaconum Vniouien. Canonicum Gnesnen. & Posnaniën. & Clementem custodem Gnesnen. & Archidiaconum post decessum fratris Vnieiouiën. Eorum Epitaphium Gnesnæ. Ioannes Ioannis quoq; filius, primò Vexillifer Sieradien. postmodum Castell. Sieradien. Et qui rectè peregit viam in solo, data est ei quies in polo. Ei Epitaphium tale exposuit germanus illius & Episcopus.

Illustri & Magnifico Domino Ioanni Rudnicki de Rudniki Castell. Sieradiensi, erga Deum, Ecclesiam, & Patriam pietate insigni, cultus diuini propagatori munifico, Sereniss. Regum obseruantissimo, in Equestri & Senatorio ordine optimarum partium ciui. Qui cum ob præclara in Rempub. merita primum Vexilliferatu, demum Castellanatu Sieradiensi ornatus fuisset, Ecclesia hac (Grodziscensi) exstructa & dotata, Canonicatu itidem in Ecclesia Collegiata Vnieiouiën. fundi hereditarij & paterni, vbi natus est Rzecica vnâ cum Illustrissimo & Reuerendissimo fratre suo & fundato die 23 Maij Anno ætatis 71. Christi verò 1620. in Domino obdormiuit. Animæ eius Deus sit clemens & propitius.

Habuit filios, Ioannem, Stanislaum, & Valentinum, cuius etiam est Epitaphium in Grodzisko.

D. T. O. M.

Manibusque.

Generosi Valentini Rudnicki Magnifici Castell. Sieradien. filij ab antiquissima & Nobilissima familia Comitum in Bechcice oriundi,

Hic

Hic

Ad eximiam in cælites pietatem,
Ad sinceram in suos obseruationem,
Ad raram in morbis tolerantiam
Adiunxit quoque.

Ecclesiæ Romanæ Catholicæ fidem & amorem, ritè omnibus diuinis humanisque curatus, violentia morbi xxxi, ætatis anno decedens.

Parenti dolorem,
Coniugi orbitatem,
Propinquis funus,
Humo corpus.

Omnibus desiderium sui reliquit.

Anno Dei Hominis. M. D. C. XVII. 12. Nouembr.

Simon Rudnicki Castellani Siradien. germanus, ex Custode Gnesnen. Archidiacono Vnieioui. Canonico Cracoui. & Secretario S. R. M. Episcopus Varmien. creatus. Hic quis & qualis fuerit, illius Epitaph. referat & sufficit.

D. O. M.

Meos quisquis transis gressu citato cineres
Subsiste,

En tuo pedi substernor ego.

Simon Rudnicki Magnus primum Pol. Reipub. Secretarius.

Princeps post Ermladiensis, & Episcopus Varmia.

Amor ille Patriæ, Amor Reipub. Amor Musarum, Amor clientum, Amor Episcopatus. Vnde lachrymas suspiria & perenne mei liqui desiderium.

Quid plura moror?

Fuimus hoc; hoc salutabamur,

At nunc,

Nihil, nisi cinis reuersus in terram, & quicquid erat terreni terra tenet, Me cum meis Polus.

Abi iam, sed memor,

Legenot nos natos eadem.

Filii Ioannis Rudnicki erant quinque: Hedwigis consors N. Grodzinski, armorum Kusaba, Catharina, Anna, Sophia, quarum una ex his iuncta erat matrimonio Spitkoni Buzynski, armorum Rosa, Castellano Konarski Siradien. Altera N. Micielski, tertia N. Tarnowski, quinta Margarita coniux N. Sarnowski. Hæ quoniam fratres earum decesserunt nulla prole relictâ, bona paterna, & patru sui Episcopi Varmien. ad ipsas deuoluta, in alienas familias distraxerunt.

Ossendowskij. Literis & militia dediti, Stanislaus ob virtutem & scientiarum dignitatem, in Academia Cracou. promotionis expectabilis.

Zadambrowskij. Semper aut belli aut pacis seruierunt artibus, Petrus Maiorum suorum titulos & honores dexteritate obtinuit, Castell. Konarsis.

Zadambrowskii.

T

Bisku-

Biskupski.

Biskupscij, in Sieradien. Palat. Sunt viri docti, & virtute consequenter pradiſti. Nam bona doctrina mala opera habere non poteſt. Andreas, Martinus, Adamus, Franciscus, Biskupscij, subscripserunt electionem Vladislai IV. ex Vielunensi Terra, sed si eorundem armorum mihi non constar, quia alij Biskupscij sunt quoq; armorum Szreniawa.

Lipicki.

Lipicij, in Sieradien. Palat. Perennem vitam, & perennem memoriam querunt.

Lacki.

Laccij, in Sieradien. Palat. Literarum cultores, cum litera sint omnis industriae & laudis nutrices. Nicolaus Vexillifer Pofnaniën.

Lisowski.

Lisowscij, in Sieradien. Palat. Cum nil recte gubernatur absq; amicis, socijs, & fidelibus, Lisowscij in his uniuersales sunt. Matthias subscripsit Electionem Vladislai IV. ex Palat. Sendomiriën.

Mikolaiewski.

Mikolaiewscij a Lutomirsko. Ingenium acuit dolor, quapropter lacessiti Capitaneum Sieradien. armorum lastrzebiec, non sine graui sua pena occiderant. Subscripserunt ex Palat. Sieradien. Electionem Vladislai IV. Sebastianus & Albertus.

Wilkanowski.

Wilkanowscij a Wilkanow, in Vissogroden. districtu, postmodum in Plocen. Gostinen. Ciechanouiën. Nicolaus vir fortis, quo immortalem sibi adeptus est gloriam, & a posteris laudatur. Ad Toruniam & Puckum in praesentia Casimiri Regis, sub Perro Dunin, praecipuam consecutus est laudem. Hunc Cromer. 28. lib. meminit, sterilis decessit. Adamus germanus suus, qui vincendi & viuendi finem praestolabatur iucundum. Huic Casimirus, ratione fidelissimorum seruitiorum, Castrum & Oppidum Nidburg cum villis, & magnam pecuniae summam concesserat, 1467. ad Oliuam pugnanti. Meminit hunc Crom. lib. 26. Erat numerus militum non exiguus cum Adamo Vilkanouio. Cruciferos vastantes, Masouia ex munitione Dziatdouien. fudit, dispersit. idem Adamus Niderbursc. & Sarnou. Capit. Bielsc. fol. 434. Anno 1464. Reliquit filios, & filiam Zbiegnueam Dzierzgouij, Castell. Ciechanouiën. coniugem, qua genuit illi Archiepisc. Gnesnen. ex Palat. Masou. Nicolaus filius I. Adami, Archidiacon. Gnesnen. Plocen. Varsauien. Canonicus. Administrator Episcopatus Plocen. vir literatissimus. Nihil doctrina praestantius est, nam praestat, ut etiam praeteritis seculis vixisse videamus. Adamus alter filius Ordin. S. Francisci de Obseru. Matthias cognominatus Wilczek. Sbiagneus quartus filius in Prussia, tenuit bona cum Wicwinska, armorum Prus. Castell. Plocen. filia, reliquit filiam Ioann. Dziatynski, Castellani Chetmen. coniugem. Chreconus seu Christianus quintus Adami filius, qui tenuit bona in Masouia, in Plocen. Gostinen. Ciechanouiën. districtu, post heroicis actus in Castris, & Iudicijs ex Dluzniewska Zawisanka, Castell. Plocen. & Capit. Vissogrod. filia, reliquit filium Adamum, & Annam Lachowscij Tribuni Liuen. Dorotheam Lekowscij, coniuges. Adamus

Wicwinska.

mus Christiani filius. magni ingenij vir, Augusto Regi dilectus, Castell. Vissogroden. Wiscen. Plocen. postmodum Ciechanouien. Praefectus. Erat vir in consilio grauis, & plurimi illius consilio directi, reducebat Reginam Bonam ex mandato Regis in Silesiam. Ex Sobocka armorum Doliva, Thoma Iudicis Lencicien. filia, suscepit filias sex, & filios duos. *Albertus I. filius, in exteris nationibus educatus, cum profectu eximio redijt, Sigism. Augusti, Henrici, & Stephani, Regum temporibus, munia in Comitij dextere obibat. Sub Interregno Nobilitas Wissogroden. Terræ, dum Castellanei dignitas vacaret, illum in Castell. elegit, quem Stephanus Rex confirmauit illo recusante. Cum Heduigi Macieionska armorum Ciotek, Palatini Lublinen filia, reliquerat Nicolaum, Stanislaum, & Petrum. Nicolaus alter filius Christiani, vir fortitudine corporis & animi præcipuus. Habuit filium Albertum, & filias tres ex Catharina Mdzewska, Vexilliferi Plocen. filia. Sorores illorum erant, Helizabeth Ciemnienska, Agnes Okunij Piekarski, Anna Kosobuccij, Catharina Dybowskij, Dorothea Symakowskij, Heduigis Ciecierskij, coniuges. Stanislaus Castell. Vissogroden. Adamus Succamerarius Vissogroden. Nicolaus Pintera Vissogroden. Petrus Wilkanowski, qui cum tribus supra nominatis subscripsit Electionem Vladis. IV. ex Terra Vissogroden.*

Sobocka.

Macieionska.

Mdzewska.

Ciemnienska

Piekarska.

Kosobucka.

Dybowska.

Symakowska.

Ciecierska.

Olsewski.

Olsewscij, antiqua familia in Masouia, Ducibus obsequentissima, Castri & armis famosa, sicut Acta Plocensia sub Ducibus illis referunt, 1449. Petrus post trophæa bellica filios septem habuit, & filias sex, Karnkowskij Archiepiscop. parens una fuit, altera Kosobuccij Castell. Liuen. coniux, alia Iarosewscij, Nieborowskij, &c. Nicolaus Petri filius, ad Socalum à Tartaris in bello maximè cruento captus, per annos viginti detentus. Ioannes alter filius, vix saluus euasit ex eodem bello, & ad Obertinum pugnando, maxima fortitudinis præmia reportauit. Stanislaus tertius filius, in Regia Aula Sigism. studia virtutum collegit, miles strenuus, & Regi fidelis & Regno euasit, cuius adiutorio fratrem è captiuitate Scythica liberauit. Nihil est excepta virtute & fama, quod mortali animo ac manu immortalis quæri possit. Reliquit filium Ioannes, Stanislaum, quem Aug. Rex Legatum in Moldauiam, et alibi dirigebat. Titulo Burgrabij Cracouien. honoratus fuerat.

Iarosowski.

Nieborowski.

Kanigowski.

Kanigowskij, Magnorum meritorum Andr. Capit. Plocen. 1449. Ioannes subscripsit Electionem Vladis. IV. ex Ciechanouien. Terra.

Wichorowski.

Wichorowskij, in Ciechanouien. Terra. Dexteritate in rebus Reipub. tractandis, et ingenio clari. Melchior ingenij dotibus, et amplitudine bonorum conspicuus, Notarius Ciechanouien. Habuit in coniugem Noskowskij Episcopi Plocen. neptem. Chrconus seu Christianus germanus illius, Canon. Plocen. Puttoui. Thesaurarius Episcopi Cracouien. Gamrati. Multarum linguarum peritus, cultam ætatem reddidit in Aula

Cesareæ Maiestatis. Ioannes tertius eorum frater ad negotia Regni bene dispositus & omnibus amabilis. Reliquit filios & filias.

Buchezycki. Buchezycci, Hieron. Canonicus Varsauien. sine doctrina & sapientia nihil stare potest, at prima sapientia Christiana est discere bene mori.

Kutyłowski. Kutyłowski, meriti optime Patriæ & Reipub. Valentinus Capit. Louicién. Tribunus Nursceń. ut Epitaph. Varsau. apud PP. Bernardinos refert.

Oltarzewski. Oltarzewski, in Varsauién districtu.

Miejski. Miejski, ex Plocen. Palat.

Radziminski. Radziminski, in Ciechanou. Terra. Quia imperium & consiliorum fortibus & praeliis felicibus retinetur, in eo exercentur.

Maluzenski. Maluzenski, Quia bellicoso populo quies nocet, exercitum Castrense elegerunt.

Kroinski. Kroinski, In eodem solo raro admiranda fruges & strenui bello viri nascuntur. Ideo exterorum castra & confinium querunt.

Gliniski. Gliniski, ut progressus rerum, sit eorum felix, ex bonis propriis & spoliis hostium, pauperibus consignare student.

Pieczynowski. Pieczynowski, qui postmodum appellati Pieczongouij, deinde Pieczonkouij, in Sendomiriensi Palat. antiquis temporibus. Veniunt ex Piecingorum gente, qui Ducibus Kiiouiensibus fidelitatem & amicitiam tam pace quam bello conseruabant. Sicut patet ex Cromero lib. 4. fol. 57.

Chometowski. Chometowski, in Sendomir. Palat. in districtu Vislicien. qui propria Pieczynouij sunt, sed à bonis Chometow, Chometowski postmodum nuncupati fuerunt. Constat hoc ex multis priuilegiis, sed præcipue ex priuilegio Sigism. primi, qui illis pro meritis in castris & aliis seruitiis bona concesserat, ubi nominantur Pieczinki de Chometow. Stanislaus post militares eximios actus, & promptum in patriam affectum declaratum statua sua in Russia elegit. Progenitus ex Chycka. Martinus Pieczinka Chometowski ad Gedanum miles sub Seren. Stephano Bathorio, de cuius dexterritate in rebus Castrensibus dicendum venit, quod non computauerit hostem sed fuderit ex Rusiecka progenitus. Martinus Pieczinka Chometowski, patruelis prius dicti Martini ex Święcicka progenitus, toto vitæ tempore bono & securitati patriæ, fidelis perpetuus & strenuus miles prouidebat. Rothmagister demum copiarum ductor in Valachiam, sub Prefecto exercituum Regni Zolkieuio. Obijt cum aliquot ex fratre filiis in congressu bellico cum Valachis ad cornu Sasouiense, cum Stephano Potocki Palat. Bracl. Litinensi, Camen. Laticou. Zelineń. Capitaneo dum filium Ieremie in Palatinat. Valachicum deducebat. Eius illud ad posteros echo.

A teneris duro patiens assuesce labori,

Olim bellorum sis qui iniciturus iter.

Doctus veni, in medios ibis feliciter hostes

Disce domi, ut sis hic, quem iuuat esse foris.

Filia huius virago & virgo, Deo dicata per annos triginta, mater sororum Canohij Buscensis, Religionis & pietatis obseruantissima. Stephanus Martini in bello Valachico occisi filius. Qui dum specimina bellica in diuersis expeditionibus Regni laude celebranda deduxisset, cum Illustriss. Prefecto Generali exercituum Koniecpolscio, in Prussia contra Gustaum, in Regno contra Cantimiri filios & Galgam, in Confinibus contra rebelles Cosacos, belli negotia continuauit. Ab eo Iudicis Castrorum dignitate honoratus fuit, celebrauit matrimonium cum Constantia Kochanowska, Vexilliferi Regni filia.

Sunigal, Castell. Troceń. qui in Vnione Regni cum M. D. Lith. in Co. Sunigat. miijs Hrodlenfis susceperit in insigne nobilitatis arma hæc.

Sapiehouij. Per antiqua familia in M. D. Lith. originaliter quidem Sapieha. tribus lilijs claritatem suæ familie adnotabat, sicut apertè Olszeuius è Societate Iesu in Funebralibus Concionibus dicit, sed in Vnione cum Regno in Comitijs Hrodlenfis Anno 1413. arma ista Lis, & Mzura dicta assumpserunt. De Liliis autem illorum vide si placet arma Lilia secundo. Ponigayto Sapieha Castell. Troceń. hunc, recogitando nomen, Olszeuius Soc. Iesu in Conc. Funeb. Christophi Sapieha ex autenticis memorat. Bogdanus in Opakow & Ielna, Palat. Smoleń. qui matrimonium tenuit cum Principis Senerie filia, qui regnauit ultra Kijouiam. Ioannes Sapieha Palat. Podluchie, cuius filius Nicolaus literis & doctrina præditus, memoriam nominis sui inter virtuosos reliquit. Papr. in stemm. fol. 665. Bogdanus Sapieha Palat. Minscen. vir beneuolentiæ & humanitate præcipuus, ideo in bello felix. Hæc enim conciliant animos militum. Andreas Sapieha Palat. Polocceń. cui tantum tribuit natura, quantum generositas sua exposulauit. Erat strenuus & fortis, quia nunquam crudelis. Paulus Sapieha Castell. Kiuouień. periculi casus prudenter euasit, nam vires in periculo non minuebat, sed colligebat. Semion Sapieha, cuius filius Iuanus Cancell. M. D. Lith. Tanquam optimi ciues operam quam gratuito Reipub. offerebant, dum ipsam in periculis & cladibus extraordinarijs prospiciebant. Bogdanus, Stephanus, Christophorus, noti M. D. Lith. Omnia pro dignitate sua tentarunt, fecerunt, voluerunt. Michael, Ioannes, Dominicus, Secretarij Sereniss. Regum. Horum omnium mentio est in dicta Concione Funeb. Olszouij Soc. Iesu. Ioannes Sapieha Palat. Witepsceń. Capit. Bractauienień. 1508. Papr. in stemm. fol. 663. Paulus Palat. Nowogrod. filius Ioannis ex Chodkiewiczowna, Magnus in Reipub. Senator, & ornamentum M. D. Lith. atq; protectio. Stricou. l. 25. cap. 1. Nicolaus eius filius ex Ducissa Olsanen. Palatinus Minscen. Legatus in Moschouiam ad Iuanum Moschorum Principem. Bielsc. fol. 741. Bogdanus alter filius Castell. Bresteń. Andreas filius tertius Palatin. Nouogrod.

Novogrod. viginti quatuor millia Moschorum cum Tartaris deuictis et describit pulchro ordine Papr. sub armis DD. Sapieborum. Ex Debienſka Capit. Chęćinen. filia, & Nepte Castell. Cracouien. suscepit tres filias, Annam, Alexandram, Marinam. Ioannes Sapieha Capit. Vſuatenſis, qui cum Illuſtriſſimis Ducibus exercituum Chodkiewicz & Radziwiłł, totam ferè Moſchouiam in longum & latum, forti peſtore & manu penetravit, æternum ſui nomen in mortalium animis & bellatorum reliquit. Suscepit non diſſimilem ſibi filium, qui ab ipſa iuuentute non aliud quam renouare familiæ & addere nomen cogitauit. Coram Sereniſſ. Rege Vladislao Smolenſcū Moſchis obſidentibus, fortia animi multis vicibus demonſtrauit, atq; ſubterraneis cuniculis tormentario puluere diſruptis, in periculo vitæ vix animam conſeruauit. Cum Zieniewiczowna (cuius ſoror Radziwiłł in Nieſwież coniux fuerat, quæ poſtmodum Zebrzydowſcy eſt) matrimonium celebrauit. Lucas Sapieha heres in Czarnobył, qui poſt militaria trophæa in Moſchouia & in conſinibus, cum Kmicianſka tenuit connubia, unicum filium habuit, qui in ætate immatura è viuſ ſublatus eſt. Fundarunt Ordini Prædicatorum Conuentum in Czarnobył, ubi & corpora illorum in pace requieſcunt. Summam merentur laudem, quod Schiſmate reiecto, veram ſanctam Orthodoxam & Catholicam fidem amplexati ſunt, atq; in partibus ubi Eccleſiæ deſuerant, inter medios Hæreticos & Schiſmaticos, Catholicis in ſyluis degentibus, Sacerdotes & Sacrificia obtulerunt. Sit eis Dominus miſericors, & votis reſpondeat ipſorum in gloria. Bogdanus Palat. Miſcen. cui diſpenſationem ex ætronum M. D. Lith. Comitia Regni Generalia in Anno D. 1591. commiſerant. Paulus Sapieha in Olſany Dominus, Vicecancell. M. D. Lith. Oſmianen. Homelſcen. Camenecen. Gieranouien. Siemiſcen. Præſectus. Hunc & tantis titulis quantus vir meritis & qualis authoritate fuerit, facile coniiciendum venit. Cum Sereniſſ. Rege Vladislao IV. magnum deduxit ad Smolenſcum exercitum, & præſens impetum munitioni Dani in conſpectu Regis detulit, atq; fortiter inuaſit, ibiq; filijs ex fratre Thoma & Paulo occaſio benè Patriæ merendi non immodica fuit. Chriſtophorus Sapieha Palat. Miſciſtauien. Præſectus in Prepoysko, & miles ſtrenuus, & Orater ſummus, & hoſpitalitate memorabilis, quapropter in Senatu grauiter docendo, in Caſtris fortiter pugnando, domi beneuolè excipiendo, referebat ſuam ab omnibus laudem. Ex Hołowczyńska ſuſcepit deſideratam prolem, Nicolaum, qui cum Gaſiowſka Palat. filia ſuſcepit matrimonium, ſed obiit. Deodatus Alexander Sapieha heres in Oſtrowno, poſt maxima indicia fortis animi in Caſtris contra Moſchos, Ponthum Ducem Suecorum, & omnes Patriæ hoſtes, deſiderauit non aliud, quam quod decet bonum & amantem Reipub. virum, prodeſſe Patriæ, & mori pro Patria. Pro tantis meritis & affectu Præſecturis Orſanen. &c. honoratus. Reliquit

liquit duas filias ex Chodkiewiczowna. Et quod pietatem ipsius maxime demonstrat, fidem Catholicam, ad confinia Moschouitica fundando Ordinem Predicatorum, versus Rigam, Polociam, & Smolenscum summo opere dilatauit. Quapropter in laudem ipsius tale ad stemma epigramma relinquo.

Quisquis honorato quæris splendescere cultu,
Nec nubis cæca nocte latere cupis.

Irradians clari Sapiechæ respice stemma,

Et sibi coniunctam cum pietate fidem.

Et diuinus honos crucis, & victoria Christi,

Hoc sua finxerunt sydera clara loco.

Iam vel nocte viam carpas licet astra latebunt,

Crux solem radios illic bina dabit.

Leo Sapieha Vir Marty nominis & animi, magnus genere, summus auctoritate. Genere inquam quia & amplissima natus in domo, fortitudinem auitam in maiorum reperit vestigijs factis non nomine tenuit & à Ducibus Lithuaniae maternam ducit lineam, quam vir armatus gladium euaginaturn tenendo & super equum cataphractum sedendo adnotauit, quam progenuerunt Duces qui collisum gladium lunis adornatum quadrinis in symbolum nobilitatis deferunt. Auctoritate vero, quia ex Praefecturis Slomien. Retouien. Bludnen. Mohilouien. Parnauien. Reginae Poloniae, & Sueciae Supremus Aulicus, & M.D.L. Supremus Cancellarius demum Palatinus Vilnen. Vbi se Leonem esse praestitit in terredo Sectarios Hereticorum illud quod Leoni de tribu Iuda dictum sibi esse reputans, Leo rugiet quis non timebit, &c. Et Supremus Dux Exercituum M.D. Lithuaniae, in quo officio nunquam fuit Ceruus, sed semper Leo, neque enim Ceruorum, sed Leonum Exercitum sibi sua humanitate comparabat. Hunc Sapientissimus & inuictissimus Rex Bathorius, in rebus bellicis strenuum, in rebus agendis dextere solertem, ubi conspexit & probauit, sibi atque Regiae curiae perpetuo addixit, atque Successori in Regno amandum, promouendum, exaltandum, ob virtutem, sinceritatem, & prudentiam commonstrauit. Prælucebat ille cum omnium admiratione & veneratione omnibus & maioribus & iunioribus in familia Sapiehouiana. Prælucebat ille pacis tempore auctoritatis splendore, belli fortuna, promptitudinis vigilantia. Prælucebat in Senatu consilio, in iudicio veritate, in Ecclesia fide & pietate, nam res rebus, gestu gestis, merita meritis, virtutes virtutibus cumulauit. Nam ubique fuit Leo: mortem ipsam terruisset, nisi ab ea meliorem vitam accepisset. Et quod maxime virum commendatum reddit, crexit & fundauit plurimas Ecclesias numerantur 24. & monasteria Patribus Carmelitis in Biatynice, PP. Bernardinis in Mohylow, Monialibus eorundem Vilnae, & Brestiae Lithuaniae fundauit Collegium Societatis Iesu, & plurimas Parochias,

rochias, Commendas per albam Russiam. Quapropter de illo Helias M. rochowski Secret. R. M. iure merito hac reliquit.

Non alium posset virtus sibi sumere vultum,
Non alia expeteret Mars sibi membra dari.
Quam tibi, quæ candor vitæ, quæ mascula virtus,
Quæ manus & pietas quæ peperere cruces.
Cessa iam posthac pictor depingere corpus,
Mentem hîc quam pingas ecce Leonis habes.

Coniux illius erat Elisabeth Radzivilia, Ducis in Bierze & Dybinki filia. Ioannes Stanislaus Sapieha primus filius Leonis, Palatini & Supremi exercituum M. D. Lith. Marschaleus M. D. Lith. Slonimen. & c. Præfectus, qui in ipso ætatis flore spes publicas statim fulcire cepit. Respondebat quidam quæ Respub. videretur sibi laudatissima, Romana an Græca? Laudem inquebat ille, ponunt Romani in armis, Græci in lingua. Habebat prænominatus Marschaleus utrumq;, & arma & literas, arma in Castris, literas & consilium in Senatu, rebus quàm proficue communibus prævidendo, consulendo, obuiando. Hoc unicum satis æstimandum virum tibi demonstrat, quod magnus ille bellator & Scipio Regni Pol. & M. D. Lith. Ioannes Carolus Chodkiewicz, Supremus Regni, & M. D. Lith. exercituum Dux, unicam filiam cum haberet, illi in Sacramentale consortium obtulit, quæ, dum ad superos euocata fuisset, magnus consilio & alter Cato in M. D. Lith. Wieszolowias, eidem sanguinis sui è Wodzinsciorum familia plantulam concessit. Secutus est auidè Maiorum suorum gloriam, atq; Parentis optimi vestigia in toga & sage, at inuida morte præpeditus in medio cursu vitæ, sequi ulterius desijt. Cui sit in Epitaph.

Ades Spectator

Mors est, quæ de animis verum dicit :

Non Hic

Palladium Theodosij cursorem quære,
cui impensum illud Romani Imperij spatium
tridui iter fuit,

Sed Qui

Longa ac futura annorum spatia ante ætatem præcucurrit,
Vitam ante mortem consumauit.

Cum

Senilem iuuentam præmatura morte

Deposuit

Ioannes Stanislaus Sapieha, Marschaleus M. D. Lith. Slonimen. Præfectus.

Ætatem spectas,

Sed

Incipe illum virtutibus æstimare.

Sempiternus est

Ex Quo

Humanæ vitæ longitudinem addisces, in qua tantum
sapientes laborarunt :

Amplissimum quippè vitæ spatium est, vsque
ad virtutem viuere.

Christophorus Nicolaus Sapieha secundus filius, Not. M. D. Lithu. Marcouien. Zditouien. Capitaneus, qui vitæ spatium annis 24 finiuit & compleuit. Hunc, quantam de se reliquerit spem, Epitaphium enarrabit.

Momentum,

Quod

Omnibus natura concessit,
Illustriss. Dominus
D. Christoph. Nicolaus Sapieha
genere illustrauit,
vita, moribus, virtute extendit.

In Quo

Brevis ætas & Adulta virtus,
Aula & Pietas,
Adolescentia & Integritas,
Alcum ingenium & Animi demissio,
Fortuna & Constantia.

Summa imis

Dissentia, in eius mortem
consenserunt.

Vt

Momentum vitæ destituat, & ad monu-
mentum descendat:

Ora hospes, & lege tuum in alieno mo-
mentum monumento.

*Casimirus Leo ex Notario M. D. Lith. Marschalcus Curia M. D. L. Grodzinen. Volpien. Lubosane. Capitaneus, in Czerca & Staresioto he-
rit, tertius filius et superstes. Hunc à prima etate ibi fortuna commiserat
exinfectu S. R. M. ubi ferrea contra stant fata, & duro leges adaman-
te rigescunt. Nam & Legationem ad Moschouia Principem, quam nisi
veterani & longo interuallo exercitati persoluebant in negotio Reipub.
arduo, de limitibus cum Regno de nouo sancendis obiuit, & Marschalci
in Comitij Generalibus Regni officium ab omnibus Ordinibus suscepit, &
prospere gubernauit. Quondam Sertorius venientem contra se iuuenem
Pompeium cum exercitu antequam Q. Metellus accelerasset, ita flocci-
pendebat ut diceret: Ego puerum istum castigatum verberibus domum
remissem, nisi superuenisset anus illa. Me hercule, cum Illustriss. Casi-
mirus Leo in etatis primæuo à tam arduis incepit, iam regimini superue-
nienti illius quilibet exercitatus atq; veteranus miles, Dux & Senator, ob
industriam, rectum consilium, prudenter audacem animum, facile æqua-
bitur, comparabitur, licet quandoq; non cesserit. Celebravit matrimonij
Sacramentum cum Tarnowska à Tarnow Comitissa, ut genere ita virtuti-
bus clarissima, quibus sua benedictione celesti altissimus fauere & adesse
dignetur.*

Et cum

Non tam deuotæ veniunt incude sagittæ,

Quas solidus Brontes, quasue Typhæus agit:

V

O Sapieha

O Sapieha, vides tantum quo stemma triumphat,
Cui portat geminas ducta sagitta Cruces:
Vna triumphatis crux sufficit hostibus, ecquos
Non vincet geminae iuncta sagitta Cruci.

Paulus Sapieha magni illius bellatoris atq; Moschorum domitoris sub
Sereniss. Sigism. III. Poloniae & Sueciae Rege, qui in latum & longum to-
tam Moschouiam penetrauit, & rebellem Serenissimo Regi & Inuicto
subiugauit. Filius nec dissimilis Parenti Reipub. meritissimo, nam in ex-
peditionibus plurimis, quas M. D. Lith. assumpserat, promptissimus fuit,
& Rothmag officium ad Smolenscum & Biatam pro Serenissimo Vlad. IV.
de Moschis triumphatore, dexterè & cum laude familiae suae administra-
uit, laceffitus verò sudoribus bellicis, atq; periculo vitæ ad Biatam repor-
tato, sedationis gratiâ cum filia Castellani Potocen. Zieniewicz suscepit
Sacramentum matrimonij, cui Deus benedicere dignetur. Christo-
phorus Sapieha, Incisor M. D. Lith. non deuiando à Maiorum meritis,
virtute illustrat familiam & domum.

LODZIA hoc est NAVIS.

DELINEATIO.

EST navis oneraria, flumi-
nibus profundis apta, co-
loris aurei, in campo san-
guineo. Super galeam sunt pen-
nae Iunoniae avis, eadem navim
in medio cohonestantes.

ORIGO.

Antiqua hæc arma Roma-
nis & Græcis in vsu ipsiq;
Ducibus Regni & belli
propria fuerant. Vnde in num-
mis Iani Augusti Adriani repe-
riebantur, & Athenis celebra-
te festiua ob Theseum dona-
bantur. Et alij plurimi quos

Pier. Vaser. lib. 45. refert. Deportatæ demum fuerunt ad Cæsaream
aulam navium imagines cum suis protectoribus, & in Bohemia con-
stiterunt. Ex quibus Anno Domini 969. in Regno Poloniae resplen-
duerunt.

NAVIS

N A V I S S E C V N D A.

Fælicem & secundam nauem aliqui ex Cygnis lætanter aëra peruolantibus, significarunt, aliqui ex arridentibus Soli Echinis, vt Plin. lib. 9. cap. 31. Ego secundam nauim ex pennis pauonaceis euolare nauem super aëra potentibus coniecto. Est namq; Pauo soli lunoni dicatus. In Q. Nasidij nummo, video Nauem, in cuius antenna est lucens stella, & à latere est caput Neptuni cum tridente, addito lemmate, Neptuni, subaudiendum ope & auxilio, plena velificatione in quempiam ferri, & seruari. Facile dicerem ex his secundam fuisse nauem. Verùm nauis hæc vestra felix & secunda est, quæ in omni Reipub. & graui negotio, irruente hoste, furente inimico, semper proficua & tota fuit, ipsamque Rempublicam nostram & Regnum à periculo imminenti liberauit. Quanta fecerunt Comites de Bnin, quanta meditarunt Domini de Gorka, quæ & quanta Opalinscij, Tomiccij pro Patria sustinuerunt. Historiæ referant. Eorum (inquam) opera, secunda & felix Respub. permansit. Nam naues istæ ventorum temunt rabiem fluctusque sonantes. Atheniensibus nauem Thesei, quam in memoriam victoriæ perennis in Delon Apollini transmittabant, & die festiuo colebant, salutis indicium vocauere. Profectò, si Legationes variâs, Interregna diuersa, bellorum arduos insultus, excursionis hostium crebrescentes, cæteraq; Regni officia, negotia consueta, vel leui memoriâ perstringere tentaueris; insignitos naui, viros Herculeos, ciues Latonios fuisse, salutis operadores, non indicio, sed realitate affirmabis. Fuerunt Martis domini, gens quoq; togata. Refert Ortelius Abrahamus aliquos mortuorum ossibus pro nummis vt, nec absimile *Herodotus lib. 2.* habet Ægyptios (inquit) legem habere, vt si mutuo quis dari pecuniam sibi velit, cadauer patris depositum fidei creditori traderet. Vestræ sunt hæc diuitiæ, ô successores Bniniorum & Gorcarum, ac Tomicciorum vestra clenodia, fama, gloria, merita, & gesta antecessorum, demortuorum quidem, sed æuiterna in memoria bonorum viuentium. Tenete depositum fidele, excitate gloriam, propagate progeniem, & virtute ac fortitudine florete.

MAGNOS SERVATVR IN VSVS.

VAlaminia Nauis, ait *Plutarchus in Pericle*, seruabatur ad res magni momenti. Quid causæ fuerit ignoro, sed scio seruari nauem vestram vobiscum etiam in præsens Reipub. & Regi Serenissimo, magnos & maximos in vsus. Quis namque honor & titulus fuit in Curia, qui vobis non fuerit seruatus? quæ tiara Episcopalis in Regno, qua honorati non fuistis? quæ in bello & Castris præeminetia,

tia, quam non administrastis? quæ cum amplissimis Monarchis curæ & negotia quæ vos non expediistis? seria & summa Regni Curia, Ecclesiæ, vobis commissa fuerunt. Nam seruant vos Respublica, Patria, & Reges ad magnos & primos vsus. In Agrippæ nummis rostratam & tridentalem nauem aspicio, eo quod seruatus magno Reipublicæ Romanæ negotio fuerat, nam aduersus Sex. Pompeium pugnando nauali bello, coronatam nauem obtinuit. Vnde Maro Æneid. 6.

Parte alia ventis et dijs Agrippa secundis,

Arduus agmen agens, cui belli insigne superbum

Tempora nauali fulgent rostrata corona.

Tam satis coronata vestra nauis auro, argento, coronis, scipionibus, regimentis militaribus, capitalibus, vt nulli comparari, sed omnes superare videatur. Superbè adornatam nauem. lib. 9. apud Fulgosium. cap. 1. contemplor. Cleopatra Regina Ægypti, ex Ægypto in Siciliam nauigando, eius nauis purpurea habuit vela, sericeos rudentes, argento remos exornatos, quæ percussis ventis, per dimensa spatia sonum tubarum resonabant. Ipsa sedebat sub aurea umbella, circumfusa virginum choris, in Nympharum formam auro amictarum. Ad extrema verò nauis latera, aliæ insignes puellæ aureis turribus ad fluminis ripas odoramenta perfundebant. Eximia res auditu, sed plena luxu & fuce, ornabat namque locus ille personam magis, quam persona locum. Hinc inoleuit Proclama: *Venit, proficiscitur ad Bachum.* Vestra nauis alia fert ornamenta, quæ nunquam diffamari macularique valent. Purpura vestra sunt tot & tanti Præsules, sericum vestrum sunt tot ac tanti Legati, Rothmagistri Generales. Umbella aurea, innumeri officiorum Marschalci, Thesaurarii, Palatini. Odoramenta, victoriæ triumphi, vita Reipublicæ salutaris, Ecclesiæ Romanæ necessaria. Omnibus enim vobis vna mens, operum labor omnibus vnus, seruire Deo & Regi, prodesse Patriæ, & pro illa mori. Vnde meritò de hac naui affirmandum erit.

Omne quid portat nauis contermina Ponto hac?

Nota per Eoas Hesperiasq; plagas?

Ei frustra incurSAT CLASSIS scelerata latronum,

Hac salua, saluam Patria spondet opem.

LINEA FAMILIÆ LODZIA, sive NAVIS.

Familia Lodziarum non ab exteris peregrinam & aduentitiam originem trahit & deducit, sed ex antiquissima Sarmatarum gente, in qua quanto tempore, quibus opibus, qua dignitate, qua rerum gestarum gloria ante Religionis Christianæ lumen nobis obortum floruerit, cum tam antiqua

antiqua gentis Historia, ob literarum tum temporis ignorantiam destituta-
mur, haud facile dixerim. Hoc potius cum Poëta.

Vixere multi ante Agamemnona fortes,
Sed illachrymabiles vrgentur,
Carent quia vate sacro.

Circa Annum 969. postquam Miecislaus Princeps, Christianam pri-
mus suscepit Religionem, Basilicas Gnesnensem, & Cracouiensem ma-
gno sumptu struxit. Inter principales Familias, quæ aderant fundatione,
Lodzianum quoque nomina recensentur, atque in muris & parietibus prædi-
carum Ecclesiarum, inter alia stemmata visuntur quoque insignia Lodzia-
rum, quæ surgente fabricâ apparet fuisse inserta. Casimirus Anno 1052.
ex Monacho Rex, Templum Cathedrale Vratislavia (quæ tunc, uti tota
Silesia, Polonici iuris erat) struxit atque dotavit. Inter præsentis funda-
tionis ponuntur Lodzia. Et hinc apparet, patritios iam tum fuisse &
antiqua stirpe atque Illustri Domino, si enim absque ullis imaginibus essent,
dubio procul ad has subscriptiones admissi non fuissent: cum ista fierent ad
maiores fidem & authoritatem rei actæ. Anno 1061. Rycius in Chro-
nico Hungariæ refert. Cum Boleslaus Andream Regem Hungariæ pro-
fugasset, & Belkam fratrem eius, suum verò Generum in Regem inaugu-
rasset, cohortem Lodziorum præsidariam in Alba Regali reliquisset.
Currens iradit Petrum Lodzia à Boleslao Krywousto Glogouia Præfectum,
eandem urbem fortissimè tutatum fuisse & defendisse, cum eam obsidione
cinxisset Henricus V. Imperator, qui paulò post à Rege magno prælio fusus
in loco dicto Psiepole. Hæc sunt, quæ de Generali hoc cognomine Lo-
dzianum nancisci potui: quod nomen Gentilitium retinuisse quosdam diu-
tius reperio, cum Cromer. lib. II. sub Annum 1322. memoret Gerardum
Lodziam Episcopum Vladislauien. (quem in Catalogo eorum Episcoporum
vixisse annis 12. & obiisse Romæ, illicque sepultum legi) fratrem suum Sue-
toslaum à Crucigeris in arce Raciazensi (cuius Præfectus erat) captum
redemisse exiguo litro, id est, 400 marcis. Idem quoque lib. 14. dicit Nico-
laum Lodziam, eò, quod in partibus Domarati esset, à Vincentio Palatino
Posnanien. (quem item Lodziam fuisse certo certius constat) in Bythinio
Oppido obsessum, & oppugnatum fuisse irritò conatu, quod incidit in an-
num 1384. In Catalogo Episcoporum Posnanien. Ioannes Dlugossus
meminit, in Anno 1275. Ioannis de Familia Lodzia dicti Wiskowiec, de-
quo hæc inquit: Hic Canonicus Posnanien. existens, propter eius vir-
tutes & merita, & probè actam vitam conformiter eligi meruit. Cui
electio, accedente Boleslai Calisien. & Premislai Posnanien. Princi-
pum favore & consensu, à Gregorio Papa X. fuit confirmata. Post in
Anno 1346. idem Ioannem Episcopum Posnaniensem nominat genere no-
bilem de Lodzia, vocatum de Kampa, qui cum sedisset annis II. in Eccle-
sia Po-

sia Posnaniēn. sepultus (vir elogio eius) benè literatus. Idem infra Nicolaus Lodzia (inquit) Præpositus S. Mariæ in Cracouia, & Canonicus Posnaniēn. Anno D. 1374. electus. Qui ad Curiam Romanam, in Annonem se personaliter conferens, non obstantibus Regis Poloniae Ludouici, & Ioannis Archiepiscopi Gnesnēn. & Cracouien. Episcopi literis, à Gregorio Papa XI. obtinuit confirmationem, illicq; consecratus. Porro hoc Lodziarum insigne plures Clarissimæ Familiæ præferunt, siue adoptionem accitæ ad decora mutua, à primitiua eius stemmatis gente, siue (quod magis crediderim) in diuersa cognomina diuisâ Domo, quæ ex appellatione Oppidorum & villarum plerumq; Maiores nostri sortiebantur, ut est hoc certum, quò plures Familiæ eodem insigni vtuntur, eo magis antiquitatem & claritudinem eius stemmatis adstruunt. Imprimis autem Bninscy, seu de Bnin memorandi sunt. Quorum viros maximè insignes et rerum gestarum gloriâ illustres, quos in Annalibus, & in Archiuo eius domus reperire potui, sic breuiter recensebo: Anno D. 1160. Iacobus de Bnin sub Casimiro filio Boleslai Krywousti, postquam sapius prosperis prælijs Pomeranos cecidisset, tandem multitudine hostium post strenuam pugnam apud Oppidum Nakto oppressus est. Huic iure hereditario data Pila & Vscie Oppida cum adiacentibus villis. Petrus de Bnin, apud Henricum Barbatum Maioris Poloniae & Silesiæ Principem, in anno 1202. Cancellarius Silesiæ fuit, cuius nomen in Priuilegijs Silesiorum frequens. Nicolaus eius filius à Tartaris casus, unâ cum suo Principe Henrico secundo. Sepultus in Zegan, anno 1241. Iacobus de Bnin filius Petri, Pal. Posnaniēn. sub Boleslao Caluo magnæ authoritatis, Duces Silesiæ inter se discordes & Poloniae minùs addictos, ad concordiam & officium redegit. Andreas de Bnin Castell. Posnaniēn. post exiliū Boleslai Lokietkonis, in Bohemiam Legatus missus, ut duceret Vencesl. Regē Bohemiæ ad capeffendum Poloniae Regnum, anno 1282. Andreas de Bnin Castell. Calissidum Premislii Maioris Poloniae Princeps à Marchionibus Brandeburgēn. in Oppido Rogozno insidiosè occideretur, sauciū & ipse graui vulnere Vratislaviæ obiit. Ibidem in templo S. Adalberti sepultus, Anno 1294. ubi hæc inscriptio legitur: Hic situs, vir nobilis, Andreas de Bnino, Castellanus Calissiensis, &c. &c. Petrus de Bnin, Generalis Maioris Poloniae, post obitum Casimiri Magni, in Hungariâ ad Ludouicum Regem consensu Patriæ missus, Sceptrum & Diadema tutum deferens, à quo Priuilegia magna obtinuit augendæ libertati, Anno 1374. Matthias de Bnin, primum Succamerarius Posnaniēn. postea Palatinus Calissien. Wituldi Magni Lith. Ducis Aulicus, in Comitij Horodlensibus in consortium stemmatis adsciuit Mieczubum Lithuanum, Anno 1413. Petrus de Bnin, Castell. Gnesnēn. primum, postea Posnaniēn. ad Sigismundum Cesarem Legatus, in negotio Crucigerorum missus à Vladislao Iagellone anno 1433.

Nicolaus Petri frater, Episcopus Posnaniensis, Anno 1439. Ioannes Nicolaus & Petri Germanus, Palat. Posnaniens. cum Vladislaum Jagellonidem in Regem Polonia inaugurandum ex Hungaria deduceret, in itinere obiit. Anno Domini 1440. Ioannes eius filius Castellanus Miedzerzecen. anno 1451. Petrus Ioannis filius Episcop. Vladislauien. & Cancellarius apud Casimirum tertium, de quo Callimachus in praefatione sua historiae ad Regem tale iudicium protulit. Petrum de Bnino Vladislauensem Episcopum Deus nasci Rex Inuictissime in Regno tuo voluit, non solum ut esset in his quae ad rem diuinam attinent, quoddam priscæ Sanctitatis specimen, vereque Religiosorum Pontificum imago, sed etiam ut haberes in humanis Consiliarium, prudentiâ, fide, constantia, gravitate antiqua praeditum. In Wolborz Sede Episcoporum Vladislauensium in Aula ubi omnes Episcopi depicti sunt, de eodem hæc inscriptio legitur: Petrus de Bnino, ex Premisliensi ad Vladislauien. Ecclesiam ascendit. Doctrina magnus, sed maior cum Religione & pietate in Deum, tum mansuetudine in homines. Vixit cum Callimacho illo Petrus coniunctissime, pedibus æger defunctus vita, Vladislauia tumulatus, Anno 1493. Circa Annum 1441. Cum Vladislaus eius nominis III. ad Regnum Hungariae capeffendum iret, Callimachus lib. 1. Historiæ luculenter quam de rebus gestis eiusdem Regis conscripsit ista refert: Designati tubinde qui ablente Rege velut Vicarij, in locis opportunis præessent ac ius dicerent. In Prætura quidem Cracouiensi Ioannes Cifouius (Castellanus Cracouiens.) In Posnaniensi Petrus de Bnino, in Podolia Theodoricus Buciacius, &c. Vtrum verò de hoc Petro loquatur incertum. Tempora certè non video multum discrepare, potuit enim per ætatem eo muneri par iam tum fuisse, uti conijcere facile est. Hoc magis moratur, quod Viro Ecclesiastico iurisdictio & præfectura non omnino congrueret. An igitur cum adhuc non initiatus sacris fuit & ut vulgo loquimur secularis? An alius ab isto fuit? in ambiguo est; cum præsertim Callimachus non addat muneris & dignitatis eius titulum. Matthias de Bnin, eius frater Palatinus Posnaniensis, & Generalis Maioris Poloniae. Magna gratia viguit apud Casimirum III. Vir prudens, animi excelsi. Cuius argumentum sit vel hoc unicum. Quod cum eidem Regi Stephanus Palatinus Moldaviae ad oppidum Kotomyia Homagium redderet, cum Ioanne Comite de Tarnow, Palatino Cracouiens. tam acriter contendit, quis nam eorum præferret sceptrum Regium, ut contentio sopiri aliter non potuerit, quam ut (Rege & Senatu sic decernente) Petrus de Iarostaw, Palatinus Sandomirien. pro hac vice id præferret. Donauit Regi bona sua hereditaria: Vscium, Pitam, Mosnam, exemplo Ioannis de Rytwiany, qui terram Sandomiriensem domui suæ magno ære oppignoratam Regi restituit. Hæc ratione multum decessit opibus Domus Bnini, et si pensatum est

dammum

damnum magna dote, quam accepit cum Nawoika de Koniecpole. Quod
 ex diuisione facta inter predictam Nawoikam, & Patrualem eius Iacobum
 de Koniecpole Castellatum Premisliensem liquet. Cuius exemplar natu-
 rum ab Illustrissimo Domino Koniecpolio Castellano Cracouien. ex archino-
 Domus eius desumptum, Ex quo ista excerpſi Commissarij ad eam diuiso-
 nem, à Rege Casimiro per decretum Comitiorum Petricouiensium proxi-
 mè celebratorum, missi fuere. Petrus de Iarostaw Sendomiriensis. Ioanni
 Odrowaz de Sprowa Prussia Palatini, Raphael de eadem Iarostaw Mar-
 schalcus Regni Poloniae & Capitaneus Sendomiriensis. Henricus de Ka-
 mieniec Castell. Sanocen. Diuisio facta in hunc modum, ut Iacobus Konie-
 polio obtigerint Drohobycz cum Villis nouem, item Theratin cum omni-
 bus Villis ad eum spectantibus, item Dobrkow cum omnibus Villis, item op-
 pidum Mosciska cum Villis undecim, item oppidum Niezankowice cum
 Villa Osko, item medietas stationum de Villis Regalibus tenuta terrigena-
 rum Capitaneatui Premisliensi obligatorum, item dua lapidea. Hac
 omnia Domino Iacobo, predicta uero Nawoice Consorti Matthia Palat.
 Posnaniens. & Generalis Maioris Poloniae hac sors obtijt, Castrum &
 Ciuitas Premisliens. integra cum villis sedecim ibi enumeratis, item Ca-
 strum & Ciuitas Lelow in Terra Cracouien. situm, item Koscielec, item
 Przekop cum villis ad eadem spectantibus: item Tocz datio pro Castro
 Premisliens. de Zuppis Russiae. Hac bona partim Regalia partim he-
 reditaria, quod si Regalia eximerentur (apparet enim summis onerata
 fuisse) pecunia per medium diuidenda erat inter partes. Praesentes sub-
 scripsere transactionem: Stanislaus de Tenczyn Wislicien. Ioannes Rab-
 stinski Zawichosten. Iacobus Buczacki Halicien. Castellani, Zbigneus de
 predicta Tenczyn Dapifer Sendomiriens. Ioannes de Chodecz Capitaneus
 Halicien. Henricus Kmita de Wisnicz, & Nicolaus Stadnicki. Actum
 & datum Premisliae, Anno 1480. die feria secunda post Dominicam Re-
 miniscere, &c. &c. Andreas de Buin Episcopus Posnaniens. Nicolai
 filius frater patruelis Matthiae, cuius vitam Ioannes Dlugosz in Cara-
 logo Episcoporum Posnaniens. rudi quidem stylo, sed uti non fucata
 ita fida Oratione sic descripsit: Epiphaniae festo in diem solis, tunc sex-
 tam Ianuarij cadente in Annum futurum M. CCCC. XXXIX. pro quo
 Comitua Pontificalia per Ioannem Pellam de Hyewysch Administratorem
 Posnaniens. indicta erant, bifaria electio via scrutinij procedendo celebra-
 ta est. Wyssota enim de Gorka Praepositus. Matthias Drya Decanus cum
 nonnullis alijs, Nicolaum Lassocki Decanum Cracouien. Nobilem de armis
 Dolanga, Praefatus uero Ioannes Pella Administrator, cum maiori parte
 Capitularium Andream de Buin Secretarium Regium, & Canonicum
 Posnaniens. eligunt: Et quamuis Vladislaus III. Poloniae Rex suis literis
 pro Nicolao Lassocki, apud Eugenium IV. Papam. Bononiae tunc agentem
 inter-

intercessisset, ipse tamen Eugenius nūtijs Andreae Bninski sollicitantibus neglecto Nicolao Lassocki, cui propterea quod partes Concilij Basiliens. promouebat erat insensus Andreae de Bnin die Lunæ 21. Mensis Iulij, anno eodem in Bononia de Ecclesia Posnaniens. prouidit. Qui anno subsequenti per Vincentium Archiepiscopum Gnesnens. in Episcopum Posnaniensem ordinatus: licet insuper Nicolaus Lassocki appellatiouem à prouisione huiusmodi ad Concilium Basiliense interposuisset, non tamen illam fuit prosequutus. Fuit autem præfatus Andreas Bninski Nobilis de armis Lodzia, vir modestus destus & mansuetus, vitæ pudicæ & nitidæ, in Clericos impudicos suæ Ecclesiæ suæq. Diocesis parum seuerus & rigidus. Fabricauit in Castrum nobile in Krobia ex coctis lateribus, item Ecclesiam S. Mariæ Collegiatam & Curiam Episcopalem in Posnania, item Ecclesiam in Oppido Dolisko, item Ecclesiam in Kozłom, item Ecclesiam in Bnin, item Ecclesiam in Krobia, item Ecclesiam in Via sua Episcopali in Masouia in Złikow, item in Oppido suo Patrimoniali in Smigel, item in Oppido Borek ditiori domus eius subiectos Abrahamæ Zbaski Iudicis Posnaniens. de armis Natęcz, improbos & erroneos conatus extollentes se contra Religionē Christianam, brachio Germanorum suorum Petri & Alberti compescuit, & tam fidei quàm sui prædecessoris Stanislai Ciolek iniuriam vindicauit. Intelligens enim septem Presbyteros suæ Diocesis labe hæreticâ inquinatos, virum Bohemicum in Oppido Zbassyn, prædicationibus suis ad populum sub tuitione & defensione præfati Abrahamæ publicè defendere; cum nongentis armatorum equis, habens in suo comitatu suum Germanum Petrum de Bnin, Castell. Gnesnens. aduenit, & portas oppidi clausas offendens illud vallauit, nec prius obsidionem soluit, donec duobus sacerdotibus pestem hæreticam dogmatizantibus per fugam euadentibus, quinque residui illi præsentati sunt: quos exinde in Posnaniam deductos, & de hæresi conuictos igni publicè damnauit. Liberalis fuit & munificus in pauperes ac inopes, ut potè qui & virginibus pannosis dotes, uiduis orphanis, & aliqua calamitate oppressis pecuniarum, solatia clandestina administratione præbebat. Liberalis itidem in suam Posnaniensem Ecclesiam, qui illi duos Calices aureos, quinque Casulas de Axamento auro intexto, cum crucibus latinis & amplis margaritis unionibusq. ornatas. Liberalis, & ut verius dicam, prodigus in omnes suæ Diocesis Ecclesias, ea singulari largitione, quæ de nullo unquam Pontificum, Regum, & Principum legitur, refulgens: qui pro anno quolibet quibus præsidebat, Calicem fabricabat argenteum, quo per annum unum unus, alicui pauperi Ecclesiæ illum lapsso anno donabat, & sic faciebat per singulos annos, quibus gerebat Pettalum Pontificale. Cum autem annos triginta octo, menses sex, in Ecclesia Posnaniensi cum pietate sedisset, plenus bonis operibus & eleemosynis, annos duos de triginta vel circa natus, non aliquo morbo sed fractus senio, Sacramentis

Ecclesiasticis munitus, testamento condito, admonens Canonicos, ut omni humano & Regis timore deposito, meliorem in locum suum ad Pontificatum deligerent, inter se charitatem seruarent, scandala vitarent, statuta quæ iurarunt obseruare tenerent, & non ut sæpè contingebat violarent, cum magno Cleri & populi Posnaniens. ac totius Diæcesis luctu & desiderio in domo D. Custodis Posnaniens. circa Ecclesiam sita, die Martis quinta Ianuarij, Anno D. M. CCCCLXX. IX. hominem exiit, & in Capella S. Andreae die Saturni nona Mensis eiusdem honore Pontifice digno sepelitur, in sepulchro quod sibi ante annos viginti, cogitans se semper moriturum, de marmore aurichalco superducto elaborari iusserat, Capellam autem præfatam ab alijs fabricatam, ipse dedicauerat S. Andreae, & dorem in ea contulit de mensa Episcopali, & pluribus ornamentis eam viuens insigniuit. Hactenus Dlugossius. Porro ex Cromero de eodem habentur ista: Ad paciscendum cum Crucigeris delegatus, procurante negotium hoc pacificationis Archiepiscopo Cretensi Nuntio Apostolico, sed vring discessum rebus infectis ob impotentem Nuntij animum, & Polonis iniquum. Idem Anno 1465. seditionem militarem è Prussico bello in latrocinia effusam placidis sermonibus & muneribus compescuit. De expugnatione Zbasini idem refert lib. 21. lib. verò 24. Post sterilem decessum Zemouiti, & Vladislai Masouia Ducum, successionem sibi iure feudi caduci debitam, flagitante Rege Casimiro III. ad Nobiles Ptoicensis Palatinatus, qui Imperium Regis detrahebant, missus. Ab hoc structum est Oppidum, cui in memoriam publico igne exustorum Hæresiarcharum inditum nomen Opalenica, à quo postea Bninia Familiæ ramus nomen accepit. Andreas de Bnin, frater Germanus Matthia Palatini Posnaniens. Castellanus Camen. eius filij imprimis nomen Opaleniorum assumpserant. Nicolaus de Bnin Opalinski Andreae filius, Castellanus Miedzyrzecensis. Petrus Castellanus Landensis. Petrus Castell. Gnesnen. filius Petri, vir magnus doctrina, & pacis artibus. Sub eius cura Sigism. Augustus adoleuit, à Sigismundo I. ad varios Principes missus, magnis Legationibus egregiè functus est. Naetus sum manuscriptum probatæ fidei, in quo continebantur instructiones in grauissimis negotijs ei data. Quarum contenta in compendium redacta operæ pretium visum est adscribere. Prima est ad Ferdinandum Hungariæ & Bohemiæ Regem causa pacificationis cum Ioanne ius in Regnum Hungariæ prætendente, & tum à Ferdinando profligato. Rex suadere pacem iubet Ferdinando unica ratione nempe imminente periculo à Turca communi omnium hoste, qui tum discordem Hungariam impetebat. 2da. Legatio ad Principes Germaniæ ad Comitæ congregatos. Quibus dicere iubetur, ob vicinitatem Turcarum Regnis Hungariæ & Poloniæ, in ijs verò totius Christianitatis præsentissimum periculum esse. Tanto autem magis hunc hostem pertimescendum

quod occasione discordantis Hungariæ atrox paret bellum. Rogandi igitur Principes, ut inimicitias Ferdinandi & Ioannis componant, & Regno Poloniæ subsidia in communem hostem concedant. Georgio Luci Misnensi priuatim excusandum, quod publico Regis edicto, cum Saxonia & Silesia commercia inhiuantur, fieri id (dicit) maximè ob Lutheranam heresim, ne illa Regnum Poloniæ inficeretur. 3tia Anno D. 1538. ad Paulum III. Pontificem Maximum, cui more Maiorum desert obedientiam Regis & Regni, & adeptum Pontificatum gratulatur: tum petit, ut seges errorum, quæ ubertim ubiq; germinat eradicetur prudentia eius, & Concilij instituendi auctoritate, postremo Regem & Regnum, fauori & beneuolentiæ Paternæ eius Sanctitatis commendabit. 4ta Legatio iterum ad Ferdinandum Romanorum Hungariæ & Bohemiæ Regem, in qua petit intercessionem eius ad Carolum V. Imperatorem, ut Ducatum Barensem Regi Poloniæ tanquam dotem seu hereditatem Reginae Bonæ restitueret, quem post obitum eius in potestatem suam redigerat: tum priuatim tractat de coniugio Sigismundi Augusti filij Regis cum Elisabetha filia Ferdinandi, cuius solennitatem petit deferri ad hyemem usq;. 5ta Apud Carolum V. Legatione fungitur, in qua gratulatur nomine Regis victoriam in Africa obtentam (in vindicato Regno Tunetano) vouet ei parem salicitatem & triumphos ex quocunque hoste, præcipue verò ex Hereticis, pro defensione Catholicæ fidei quam illi perditum eunt, in multis Regibus Christianis. Conqueritur de Crucigerorum insolentia, qui occupatum Regem bello contra Ethnicos & Schismaticos laceffere non desinant innotadere & accita societate armorum Fridrico Palatino Rheni, petit eos reprimi à Cesare, quoniam dicunt se eius Dominio subesse, deniq; Ducatum petit Barensem debitum Regi iure dotis. 6ta Ad Sultatum Solimanum Turcarum Imperatorem Constantinopolim missus, à quo perpetua pacis fœdus primus cum Regno Poloniæ sanxit & firmavit, Rege cum Senatu sic iubente. Vxorem duxit demo Tenciniam, filiam Zbignei Succamer. Cracon. cuius alteram filiam Dux Opolien. duxerat. Expers prolis vixit, opes parauit magnas, Sigismundo, Augusto in memoriam beneficiorum à Patre eius Sigismundo I. acceptorum, testamento legauit summam centum millium florenorum. Eius frater Germanus Matthias Castell. Lendensis, cuius Epitaphium exstat satis eleganti structura Costeni cum inscriptione ista: Matthiæ de Bnin Opalinski Patri, Heduigi de Lubraniecz Matri, Andreas de Bnin Opalinski, Supremus Regni Poloniæ Marschalcus, Maioris Poloniæ Generalis Szemen. Lezayscensisque Capiraneus, filius, pio succensus affectu posuit. Obijt Pater Anno D. M. D. LVIII. die Natiuitatis B. Mariæ Virginis. Sebastianus Canonicus Craconien. Secretarius Sigismundi Augusti, atq; ad Comitua Petri-ouienfia, quæ in absentia Regis celebrabantur, missus, unâ cum Ioanne Tencynio

czynio Marschalco Curiae Regni, huic ad honores quos dotes eius merebantur mors propera aditum praeclusit. Obijt enim Anno ætatis 33. Ioannes Castell. Santosen. Andreas filius Matthiae, Supremus Regni Marschalcus Generalis Maioris Poloniae, Anno 20. ætatis, duxit Ianusij Koscielceij Palatini Siradien. & Generalis Maioris Poloniae filiam, sed hoc tam maturum matrimonium, non ita illum (ut plerumq; solet) rei domesticae & familiari addixit, ut curis publicis se abdicaret, quin imò frequens in Aula Sigismundi Augusti cum esset primum Castellanus Sremen. post Marschalcatum Curiae promeruit, Capitaneatum quoq; Rohatinen. & Sremen. ab eodem in premium virtutis accepit. Post decessum Augusti ab Henrico Gallo, Marschalcus Supremus renuntiatus est, quo in Galliam regresso aut potius profugo, eorum partes secutus est, qui suffragijs Maximilianum Austriacum ad sceptrum vocabant. Sed cum Stephanus Metropoli & Corona potius emulum celeritate praeuertisset, non reluctandum ultra fati ratus & Patriae consulens, cui intererat habere potius Regem, quam quærere, venit ultro Cracoviam, & Regem salutans, libertatem suffragiorum nulli obnoxiam præsatus, se voluntati numinis quæ illum Regem destinasset concedere professus est, & fidem, officia, constantiam, quæ alijs Regibus deuouerat breui & egregia oratione spondit. Viguit postmodum magna apud hunc Regem gratia, qui prudentiam eius & consilia plurimi faciebat, ab eodem Capitaneatu Lezayscensi auctus est. Post obitum eius Interregnum successit, Patriae plurimum calamitatis protendens. Ille quanquam haberet Magnum consiliorum obicem Comitem Gorcanũ Palat. Posnaniẽ. qui Maximiliano unã cum Zborouijs studebat, tamen Maioris Poloniae nobilitatem flexit ad partes, quæ Sigismundum postea eius nominis Tertium ad Regnum vocabant; fuit ei obuiam Dantiscum, & magno comitatu Cracoviam deduxit, & constantissimè in tuenda eius auctoritate perstitit. Quod luculenter ostendit, cum in Comitij inquisitionis magno animo restitit nostris Monarchomachis, & eius auctoritate maxime sequuta ea quæ tũ fuit consiliorum moderatio. Obijt Anno 1593. ætatis 53. vir prudentiæ incomparabilis, quam in grauissimis Reipub. negotijs abundè testatus est, quod Historia eius æui aliquando vberius narrabit. Petrus eius filius, Incisor Regni, Naklensis, Rohatinen. Gnesnen. Wolpinen. Dubinensisq; Capitaneus. Postquam cum Balthasare Barthori exterarum nationes peragrasset, magno doctrinae, experientiae & prudentiae fructu redijt, & ad Rempub. accedens, egregiè varijs negotijs functus. Sigismundo Tertio apprimè carus fuit, qui in eo paternas dotes agnoscebat, & ad magnas destinabat dignitates. Certè officio Incisoris, & Gnesnensi, Wolpiensi, Dubinensi Capitaneatu eum auxit in iuuenili ætate. Duxerat Sieniauiam Castellani Camenecen. filiam, sed hac tertio statim Mense extincta, Zborouiam filiam Castell. Gnesnen. secundo matrimonio habuit.

vir prudentia insignis, & grauitatis antiquae, in aditu ipso dignitatis cum maxima incrementa honorum sperare debuisset, morte inopinata extinctus Anno 1600. etatis 34. Andreas Episcopus Posnaniensis, Marschalci alter filius, Anno 1592. Romam à Patre missus, ibi à Clemente VIII. munere Camerarij præstantioris ornatus, ab eodem Anno 1594. ad Sigismundum III. missus cum gratulatione tum primogeniti Vladislai, qua Legatione egregie functus, iterum ad Pontificem redijt, ibiq; per biennium splendide vixit, magno non solum familiae sed & totius gentis Poloniae honore; reuersus in Patriam, ad Archiducem Ferdinandum, Gracium, ad Rudolphum Imperatorem Pragam mittitur, in negotio Moldauiae & Transylvaniae, quæ tum à Michaele turbabatur, non sine vicinorum periculo, Anno 1604. munus maioris Secretarij cum accepisset, & ad Paulum V. causa dispensationis matrimonij cum Regina Constantia missus est (ubi eadẽ occasione effecit, ut Stanislaus Kostka in Album Beatorum referretur) postquã redijt, à Goslicio in Coadiutorem adoptatus, eo mortuo Anno 1607. Episcopatum adiit, quem gessit ex debito muneris, & Maiores suos in zelo Catholicae Religionis tuendo, & propagando imitatus, Ministros (ut vocant) publice & libere hæresim Posnaniae exercentes urbe repulit nulla spe remeandi relicta, Ciuitatemq; auitæ Religioni restituit. Tandem morbo correptus, quem auxit dolor ob Basilicam Cathedralem Posnaniae exustam exstinguitur, Anno M. DC. XXIII. etatis XL. VIII. De ipso tale Elogium P. Adalbertus Piglowski scripsit dignum tanto viro.

ANDREAS DE BNIN OPALENSKI
EPISCOPVS POSNANIENSIS.

Marschalco Patre

Natus ad Pastoritium Pedum,

Magnorum Parentum Filijs,

Tuto maiora committi posse, probauit.

Quamquam

Etsi auorum gloria caruisset,

Dignus erat, qui magna virtute summa quauis

Mereretur

Ecclesiam cum moderandam accepit.

Primum tueri voluit quam tenere.

Aequè beneuolus suis ac Nouatoribus acris

Vbi Posnaniam Hæresi purgauisset primus,

Vigilantem per omnia Pastorem expressit.

Ioannes de Bnin Castellanus Rogozien. filius Ioannis Castellani Santocin. homo quieti deditus, tum ingenio eò inclinante, tum cogente debili & fluxa valetudine. Obijt 1598. etatis 53. Habuit in matrimonio Ostrorogam matre Zborouia, Castellani Cracouien. filia natam, ex qua suscepit duos filios. Quorum primus: Ioannes de Bnin, primum Calissien. postea Posnaniens. Palatinus, Inowloctauien. Capitaneus, vir doctrina magnus

Et pietate insignis. Obijt Anno 1637. etatis 56. Petrus eius frater in-
 nior, Palatinus Posnaniens. Capitaneus Sremensis, iuxta pacis ac belli arti-
 bus vir magnus, Moschouitica ac Turcica expeditionibus clarus. Cum
 pro stipendio charitatem Patriæ habens, primo quidem bello hastatorum co-
 hortem, secundo verò unam hastatorum, alteram Kosakorum proprio ducit,
 Et plus triennio magna gloria militauit, Senator Regni integritate
 rara Et incorrupta libertate. Quæ quia in ore omnium Et memoria re-
 centi sunt, non attinet ultra memorare. Obijt Anno 1624. etatis 37. in
 ipso fame Et gloriæ (cuius studio maximè flagrabat) rerumq. gerendarum
 cursu. Andreas Succamerarius Posnaniens. filius Incisoris Regni. Obijt
 Anno 1624. cum trigessimum nondum attigisset, atque ita spem quam
 eius indoles faciebat propero fato præcedit. Reliqui quos memorabo,
 cum adhuc viuant fruunturq. fama sui, ne videar auribus eorum dare
 quamuis meritissimas laudes breui à me Elogio dignabuntur. Rectè enim
 ab Ecclesiastæ cap. II. admonemur: Ne laudaueris hominem in vita sua,
 cum præsertim ut ille ait: Suum cuique decus posteritas rependat,
 quæ assentationis expers, virtutem debita gloria velut dote eius non
 frustrabit. Lucas de Bnin Opalinski filius Andreæ Marschalci, Mar-
 schalcus Et ipse Supremus Regni, etate prima in ijs occupationibus acta,
 quas ab illo honor natalium exigebat. Postquam ab exteris nationibus re-
 diit, in Aula splendide vixit, Anno verò 1604. Annam de Pilsa vili-
 mam suæ familiæ duxit viduam Christophori Kosciæ relictam, atq. cum
 illa opimam hereditatem adiit, Anno 1607. leui occasione orta, sed cre-
 scentibus odijs, in tantum aucta dissensio cum Stanislao de Zmigrod Sta-
 dnicio, ut iniustum ac plenum abiret bellum cum integris penè exercitibus,
 aliquot prælijs commissis plus biennio decertatum esset, Et reconciliatio-
 nem sæpius ob impotentem Stadnicij animam frustra tentata, aliter finis
 inimicitie imponi nequiuit, quàm nece Et interitu ipsius Stadnicij. Quo-
 re afflictio graui Et penè extrema calamitate Opalinij patrimonio, subue-
 nit beneficentia Principis Sigismundi III. qui postquam eum ad Castella-
 natum Posnaniens. tumq. Curie primum, postremo verò ad Supremum Re-
 gni Marschalcatum euexisset, addidit quoq. tantis muneribus subsidia,
 cum Capitaneatum (præter Lezayscens. quam in iuuenili etate, ei in
 premium virtutis paternæ dederat) Colensem, Valensem, Odolanoniens.
 Camionacens. Kosicens. ei contulisset, à Vladislao nunc feliciter regnante,
 Rubiesouiens. accepit. Secundo matrimonio habet Danieltoviciam, The-
 saurarij filiam, cum qua etiamnum viuunt, utinam quàm diutissime Rei-
 publicæ bono Et ornamento familiæ. Petrus Subdapifer Regni, Et Suc-
 camerarius Calissiens. Odolanoniens. Capitaneus, filius alter Petri Incisoris
 Regni. Christophorus filius Petri, Palatini Posnaniens. Et ipse Anno
 1637. etatis 28. Palat. Posnaniens. renuntiatus, Sremensis Capitaneus,
 Paterna

Paternæ dignitatis successor non degener. De quo qua integritate, qua prudentia, qua ætatem superante grauitate, Senatorio munere fungatur, nolo dicere. In ore enim est omnium, & rependit ei præsens fama, quod olim uberiùs præstabit memor & grata posteritas. Lucas eius frater germanus, raris animi dotibus, nuper Ordinis Equestris amplissimum consensum rexit. Duxit Illustriss. Tenciniorum Domus heredem ultimam, eiusq; insignia decora suæ domui adiunxit. Alexander Capit. Inowloclauien. Ioannis Palatini Posnaniens. filius, unâ cum duobus fratribus minorennibus, per ætatem Deo dante augebit antiquæ domus decora, quæ uti de Patria benè semper bello ac pace merita, ita de Ecclesia Catholica optimè, cuius doctrinæ semper constantissimè adhæsit, & rara alijs familijs non vulgari laude, nusquam auitæ religionis desertor fuit & transfuga. Quæ vel unica causa diuturnam incolumitatem honore omni cumulatam, longisq; opibus auctam, uti à Deo meretur, ita ut in seram posteritatem propaget voueo & apprecor.

Zgorkij, de Gorka oppido in Silesia versus maiorem Poloniam. Antiqua genere, & summa dignitate, familia existit. Et licet originem inuestigare familiæ Z Gorkonum difficile nunc est, sed ex titulis magnificis facile colligere, quam benè merita Patriæ & Reipub. Z Gorkonum familia fuerit. Lucas z Gorka Palat. Posnaniens. vir, sicut ipso in titulo apparet iudicij, fortitudinis potentia maximus. Claruit ad Annum 1340. ut ex Actis Terrestribus & Castrensibus Posnaniensibus constat. Refert idem in secundo opere Paprocius. Vissotius z Gorka Præpositus Posnaniensis, Legatus missus una cum Petro Samotulio Castell. Califfiensis, ad Nisolaũ Pontificem Maximum circa Annum 1447. ut Cromer. lib. 22. meminit à Casimiro Jagellonico Sereniss. Rege cum obedientia Regali, sicut addidit Bielsc. fol. 385. Erat familia z Gorkonum in tantos ramos distincta prænominato Anno, ut in Gorka prædicta Silesiana quæ tum ad Poloniam maiorem spectabat, nouem partes diuisa exstiterint. Vnus igitur horum qui partem nonam tenuit in Gorka reliquit tres filios, Vrielem, Lucam, Nicolaum, qui iuuentutem suam grauiter ornatam literis, aptam Curia Casimiri Jagellouicij primum, tum Reipub. negotijs desideratam, reddiderunt. Vriel z Gorka, eximiam indolem dum virtutibus diuersis Reipub. & Patria florentem commonstrauit, primum Præposituris Guesnensi & Posnaniensi, tum Cancellarij Regni honore decoratus fuit. Post decessum verò Andreae de Bnin Episcopi Posnaniens. Administrator eiusdem Episcopatus ac postmodum Episcopus inauguratus fuit. Mortuus 1499. In cuius laudem ita quidam scripsit.

Nec tu Gorkarum decus illaudatus abibis,

Sæpè & quando tacet fama vetusta placet.

Lucas frater Vrielis Palatinus Posnaniensis, tam sago quam toga strenuus.

nus vir & Senator. Decessit steriliter. fratri omnia resignando. Nicolaus Luca & Vrielis frater Succamerarius Posnaniens. vir potentia, diuitijs, opibus clarus, quem ingenium, iudicium, affabilitas cum liberalitate, omnibus commendarunt. Reliquit vnicum filium Lucam. Lucas Nicolaus ubi reddidit obsequia digna Regibus Serenissimis, & magnæ apparatus bellico, Castell. Posnaniens. & Generalis Maioris Poloniae denuntiatus. Demum Palat. Posnaniens. fecit cum Vladislao III. expeditionem in Hungariam ut Calimachus refert. Legationem ad Solimanum dum ab Alba Regia seu Belgradore cedebat, obiit. Ille una cum Ostrogio ad Regnam Elisabeth missus, ob sedus & matrimonium. Ille in cunctatione Casimiro de recipiendo regimine, ut Boleslaus eligatur, Cromero dicente sub Anno 1411. lib. 22. fuit. Ille contra cruciferos cohortum ductor fuit, ille ad Choyniciam pugnando in captiuitatem deuenit. Habuit in coniugem Catharinam Samotulska antiquæ familie heredem cum qua & plurima bona, in Gorkanam domum deuoluta fuerunt. Suscepit ex illa Andream & duas filias. Annam Petri Kmitæ Comitis in Wisnicz, Palatini & Capitanei Cracouiensis, Marschalci Supremi Regni Scepusiens. Premislicens. &c. Præfecti coniugem. Altera erat consors Stanislai Odorazij Palat. Podoliae. Dum verò idem Lucas legationem obisset à Serenissimo Rege ad Cesarem Maiestatem, ibidem Comes in Gorka, oppido à quo notabant familiam suam, inauguratus Casarea auctoritate, & benignitate fuit. Tribuuntur illi plurima bona, sed etiam non modica mala. Nam ubi potentia ibi plerumq; & oppressio radicatur. Sed regulam recti subministravit Deus ex alto, nam è viuis sublata eius coniuge, deposuit fastum sæculi & dimisso Palatinatu Posnaniensi, creatus fuit Episcopus Cuiaviens. Habet de illo Bielsc. sub Anno 1537. Obijt plenus dierum & felicitatis admiranda. Andreas Comes de Gorka Castell. & General. Posnaniens. filius Palatini & Episcopi Cuiaviens. Hic meritis merita addendo, & factis maiorum facta propria conformando, obtinuit in præmium plurima regalia bona. Celebravit matrimonium cum Kurozuanska Vicethesaurarij Regni filia, ex qua suscepit filios tres, & duas filias. Quibus plurima bona acquisiuit, & magnæ fortitudinis & auctoritatis ob potentiam, Augusto regnante, indicia declarauit, sed dominus pacis tutor & memor gementium, vitæ illius cursum præcidit. Lucas Comes de Gorka Andream filium sui parentis vestigia cito in honore secutus Palat. Posnaniensis & Præfectus Buscensis denuntiatus fuit. Bona acquisita à maioribus liberali manu disseminare cepit. Acceperat in coniugem Elisabetham Ducissam in Ostrog, propter quam Demetrius Sangusko occisus fuerat, & quæ Duci Slucensi in coniugem admissa erat, de quo dicant alij. Hic amisit & dispersit, quæ maiores sui collegerant, obijt sterilis. Andreas frater Lucae filius Andream Castell. Miedzirzyccensis, Valecen. Koscianensis, Gnesnensis Capitaneus

taneus. Vir prudentia, dexteritate singularis, habuit in coniugem ex Her-
buthorum familia Barbaram, quæ ante fuit consors Petri Kmitæ Palat.
Cracouiens. obiit sterilis. Stanislaus tertius frater prædictorum, Comes
de Gorka Palat. Posnaniens. Kolenfis, Vsciensis, &c. Præfectus. Vir ad
iram pronus, omnibus terrore paucis amori, habuit in coniugem Heduigim
Sobocka, sed obiit sterilis. Bona illius in domum Czarnkouiiorum qui ex eo-
rum sorore nati fuerunt videlicet Andrea Castell. Nakleñ. Petri Succa-
merarij Posnaniens. Stanislai & Ioannis, transferunt. Sic transit gloria
mundi. Sic vos non vobis mellificatis apes. Sic struxerunt alij nobis nos po-
steritati, aut cui contulerit Deus. Sorores horum erant, Barbara Czarn-
kowskij Castellani Rogozinen. Capit. Kosciensis consors. Catharina Ko-
nieleccij Palat Lenciciens. post Dziatynskij Castell. Bresten. Coualeñ. &
Brodnicen. Præfecti. Eius Epitaphium Brodniciæ.

Hic ego Sarmaticâ Catharina ex gente quiesco,
Gorkanæ insignis vera propago domus,
Me genuit Comitum magna de gente Polona,
Hæc stirps Sarmatico quæ benè nota solo est.
Tradita præstanti post sum virtute marito
Dzialynski Raphael fædere iuncta thori.
Vnica progenies ex me relictus alumnus,
In quo Dzialiniæ est spes generosa domus.

Roskowskij, in Palatinatu Posnaniensi, à Roski bonis nuncupati, vnius
domus cum Gorcanis. Erant Patriæ amabiles, & Reipub. proficui Si nam-
que Gorcarum familia in nouem partes bona diuisa tenuit, profecto descen-
derunt plurimi à Gorcanis. Ioannes Castell. primò Præmeten. postea Po-
snaniens. cui Martia frons, Mineruæ ingenium fuit. Huic inter ceteros
Anno Domini 1611. commissum fuerat dignoscere, an in fluuio Warta pos-
sit esse tuta & secunda nauigatio, ad mare eo modo quo sit in fluuio Vistu-
la. Celebravit fœdus matrimonij cum Pampowska armorum Gozdawa, ex
qua suscepit optimos spei & indolis posteros. Andreas de Gorka, Parens
Illustriſſ. Domina Pocillatricis Regni Ostrorogiae, natæ ex Stomowska ar-
morum Grzymata.

Tomickij, in Posnaniens. Palat. antiqua familia à Gorcanis descendens,
& Bnijs. Viri graues auctoritate, consilio, pietate, notant familiam
suam de Tomice. Petrus Tomicki, Romæ liberalibus artibus, Iure Ciuili
& Canonico institutus, & Doctor creatus, apud Fridericum Cardinalem
Cancellarium aliquandiu egit. Quo vita functo ad Episcopatum Premi-
slien. & ad Vicecancellariatum Regni prouectus, officium tanta cum laude
domi forisq; gessit, ut eo renitente paulo post ad Posnaniens. deinde ad Cra-
couiensem sedem translatus fuisset. Erat vir quadruplici lingua disertis-
simus, forma conspicuus, animo excelsus, ingenio & consilio admirandus,
splendidus,

splendidus, in pauperes & in omnes alios liberalis. Annum agens circiter septuagesimum in lectione passionis Domini ad illa verba: Pater in manus tuas commendo spiritum meum, exspiravit 1535.

D. O. M.

Suoque postremo Cineri,

Petrus Tomicius

Primum Premisliensis, dehinc Posnaniensis, ac postremo Cracouiensis Episcopus, Regni Poloniae Vicecancellarius. Mortalitatis memor

ipse posuit. 1532.

Ioannes Tomicki, quem Andreas Cricius Archiepiscopus Gnesnensis, magno elogio celebravit, Castellanus Gnesnensis: ut Bielsc. fol. 656. & Stricon. fol. 776. adnotarunt, matrimonij fœdere coniunctam habuit Oporowska, Castell. Gnesnen. filiam, eius fuere quatuor filij. Nicolaus, Petrus, Andreas, & Ioannes. Nicolaus primus filius eius, erat vir fortis ac bellicosus, Martis filium diceret, is exfors matrimonij, vitam Patrie integrè dedicatam non sine eius dolore finiuit. Petrus secundus filius, etate sed non animo minor, gravitate morumq; comitate insignis, matrimonio habuit Kono-packa, Castell. Culmen. filiam, ex matre Kostczanka Palatini Sandomiriensis filia. Hic habuit duos filios, Christophorum, & Ioannem, filias quatuor, Elisabetham, Hedwigim, Helenam, & Catharinam. Christophorus eius filius, homo omni virtutum genere præditus, in tractandisq; Regni ac Reipub. negotijs dexterrimus, Electionem Vladislai IV. subscripsit ex Terra Wielunen. Huic coniux de domo auita Laszczorum, genuit unicum filium Petrum. Ioannes cum consorte sua Kucharzka procreavit tres filios, Christophorum, Apollinarem, & Theodorum, totidemq; filias, Annam, Catharinam, & Ludgardim. Christophorus adolescens bonæ spei ac optimæ indolis iuuenis, postpositis omnibus certis expectationibus, Religionem S. Dominici Cracoviae ad Sanctissimam Trinitatem est amplexus, in eaq; nomine Doctoris Angelici, fausto omine, Thomas Aquinas insigniri meruit. Elisabeth verò præfati Petri filia, fide coniugij copulata erat Sigismundo Kotkowski. Fuit hic vario ingenio, & paulò quàm par erat sæuerior; sed mira temperie hæc maritum flecebat, ne dicam regebat; molestias suppresserat, iras mitigabat, iusta & honesta inferebat. Orarum & summo perè uxoris imitandum exemplum. Hanc cum maritus eius viduam sine prole reliquisset, ipsa se matrem plurimorum pauperum effecit. Tota cura eius illorum necessitatibus providere, nutrire, potare, vestire, ac Christi Saluatoris sui exemplo, quotannis in die Cane Domini cibare, pedes illorum cum summa demissione proprijs manibus lavare, vulnera alligare, subuculas seu indusias tribuere. O thesaurum manibus pauperum in celum

in celum deferendum: vis uberiorem pietatem? hæc in cultu lucrorum, mirifica & assidua, nulla occupatione aut delectatione potuit ab incruento altaris mysterio demoueri; inerat illi horas suas Canonicas (ut loquimur) sacerdotali exemplo quotidie legere, ipsos Sacerdotes honorare, templa exornare, atq; id suis aut suarum ferè manibus, cum & ipsa acu pingere vestes, aut à famulis suis puellis pingi texig; iuberet. Sed parua sunt hæc (si non magna dixerimus) solus affectus tenerrimus in Christum Crucifixum sacro cruore madidum magnus est censendus. Cuius imaginem prodigiosam in porticu Prædicatorum Cracouiæ pulchrè & sumptuosè altari constructo, ut patet, adornauit: ibiq; ad pedes eius sibi & marito suo monumentum posuit, & ut ibidem Missæ pro ambobus dicerentur, perpetuam eamq; optimam foundationem fecit, cum omnia bona sua Fratribus Prædicatoribus ob amorem Sancti Dominici, certò recompensandum cum integro affectu suo dedit & dedicauit. Tantiæ virtutes talem excessum in charta fecerunt. Hedwigis soror eius vterina data in coniugium N. Dunin Szpot, quæ ei genuit tres filios. Helena vitam & virginitatem Sponso suo Christo consecrauit, S. Francisci Religionem in cætu Sanctimonialium Crac. ad S. Agnetem professa, ibiq; Pelagia vocata. Catharina virgo deuotissima Cracouiæ obiit, sepulta in Basilica Apostolorum Petri & Pauli apud Patres Societatis Iesu. Andreas tertius Caslellani Gnesn. filius, cum uxore sua Dziatynska tres genuit filios, Ioannem, Georgium, & Stanislaum, filias quatuor, Margaretam, Christinam, Magdalenam, & Theophilam. Ioannes istius filius duas fide coniugij copulatus Matronas habuit, vna erat Stobiecka, altera Strykowska, cum ambabus prolem reliquit. Georgius Cuius Patriæ optimus, qui etiam Electionem Vladislai IV. subscripsit ex Palat. Inowloctauien. huic nupta erat Tylicka Episcopi Cracouiæn. Nepris, mulier vitæ sanctitate, ac penitus miraculis celebris, ex hac unicum suscepit filium. Cum Margareta nuptias celebrauit Gostenski, cum Christina Grudziecki, cum Magdalena Herburt, omnes tres non sine fructu matrimonij decesserunt. Theophila S. Benedicti institutum amplexa & vestigia secuta. Ioannes quartus filius, à virtutibus & magnanimitate Maiorum suorum non degener, cum consorte sua Rydzenska vnum reliquit filium Lucam, cui in matrimonium oblata erat Czarnkowska, sed ambo steriles obierunt. De hac nobilissima & vetustissima atq; de Repub. meritissima familia, Stricou. fol. præallegato dicit, quod Tomiccij omnes plus debere Regno quam Patrio nomini, vita & moribus commonstrarunt.

Iwienſcij cum Tomiccij eiusdem diuisionis bonorum, ut Calissij ex Epitaph. apparet, præter inscriptiones diuisionum. Ioannes Succamer. Calissien. cuius filius erat etiam Ioannes. eius ibidem Epitaphium. Ioannes de Tomice Iwienſki, Generasi Ioannis de Tomice Iwienſki Succamerarij

Califfien. filius, Vir doctrina & pietate vera religionis studio & constantia, candore, humanitate, liberalitate, atq; alijs virtutibus praestans. Obijt anno 1549 parens, filius vero 1580. Sunt magna encomia & merita luenſciorum, sed quoniam alij sunt luenſcij armorum Grz. mala, ut ex Bielsc. fol. 261 patet, difficile est coniecturari, de qua nam familia Historici referant. Hoc unum sufficiat, quod armorum navis familia portum redimita subit.

Nam tua dum medio spatatur in æquore puppis,
Virtutis retulit candida signa suæ.

Poduodowski.

Poduodowſcij aut Powodowſcij in Palat. Poſnaniën. antiquitus Patriam cognationi præferunt, & quicquid publico ſalutare non eſt, alienum priuato exiſtimant. N. Powodowſki, qui liberos optima educatione dignos Eccleſiæ reddidit, & proficuos Patriæ. Ioannes filius eius Canonicus Poſnaniën. pius & exemplaris. Tam namq; ſanctum eſt Sacerdotij nomen, ut nulla uitiorum nota maculari ſe ſinat. Hieronymus alter filius etiam Canonicus Cracouiën. Poſnaniën. & Archipreſbyter Cracouiën. ad ades B. M. in Circulo. qui ex Synodo Petricouiën. ab Epifcopo Cuiuiën. Contributionem pro bello Gedanen. à Sacerdotibus Stephano Regi attulerat. Bielsc. fol. 746. Eximius erat Prædicator, cuius opera in Concionibus exſtant, vera autem eſt illa doctrina, quam viuendi ſequitur forma.

Kieſki.

Kieſcij, in Maiori Polonia. Hi publica inſtituta priuata pietate anteponunt.

Smigelski.

Smigelſcij, in Maiori Pol. & in Palat. Sendomirien. Abundant non auro ſed præſtantia virtutis. Chriſtophorus ſubſcripſit Electionem Vladislai IV. ex Palat. Sendomirien.

Zytowiecki.

Zytowieccij. Non nati fruges conſumere ſed gloriam adiungere factis.

Dachowski.

Dachowſcij, in Poſnaniën Palat. Protegere Patriam à periculo & clade, conſilio & virtute docti. Albertus ſubſcripſit Electionem Vladislai IV. ex Palat. Poſnaniën.

Starkowiecki.

Starkowieccij, in Maiori Polonia. Laudatur in eis ſenectus in atate iuuenili, nam apta Reip. & Regi.

Baranowski.

Baranowſcij, ibidem. In conſilio ſunt fortes, in prælio fatices.

Komornicki.

Komorniccij, in Palat. Poſnaniën. Seruant quod ſunt, norunt enim quod virtus nobilem ſublimem, voluptas humilem facit.

Szoldrski.

Szoldrſcij, in Maiori Polonia, in diſtrictu Koſcienen. Virtus & fortuna contendiffe in hac familia uidetur, quapropter digni in Senatu, præceſſi in Pontificatu declarantur. Andreas magni iudicij, eruditionis Senator, Epifcopus primò Chiouien. ex Referendario Vladif. IV. demum Premislien. tum Poſnaniën. renuntiatus. Vir eloquentia Cicero, prudentia Cato, conſilio Fabius.

Quam

Quàm placido Præsul currunt tua carbasæ vento,
Dum quatit inuictam nulla procella ratem.

Andreas, Nicolaus, & Ioannes Szoldrski, subscripserunt Electionem Vladislai IV. ex Palat. Posnanien. Crescit cum virtute fama, quæ etiam marem è voragine extollit pelagi.

Gorscij, in Palat. Posnanien. Si laudatur in aliquo Traiani virtus, Antonini pietas, Augusti moderatio, magis laudanda in nobili erit, discretio boni & mali, honesti, utilis, laudabilis, si exercitata nedum præconcepia fuerint. Gorski

Brodniccij, in Maiori Polonia. Præstant quæ sunt eximio viro præstanda, nam sicut veritas visu & mora valet, ita Religione, amore Patriæ, & actibus virtuosus, vir eximius probatur. Stanislaus subscripsit Electionem Vladislai IV. ex Vielunensi Terra. Brodnicki

Zabinscij, in Maiori Polonia. Quoniam inania cum tempore vane sunt, ideo nobiles præueniunt & relinquunt gloriosam de se famam. Subscripsit Vladislai IV. Electionem Zabinski Albertus, Vilnensis Cantor, & Canonicus Posnanien. ex Palat. Vilnen. Hinc apparet translatos ex Maiori Polonia, ad M. D. Lith. aliquos fuisse. Zabinski

Manieccij, in Posnanien. Palat. De his dicere licet quod Tiberius apud Patres disseruit: Non posse motum orientem nisi Germanici sapientia componi, nam sua ætas, cum Drusij nondum satis adoleuissent, id urget. Plurimi namq; in genio, disciplina, industria, ex Manieccijs excelluerunt & excellent. Stanislaus Præpositus Monasterij Regularium Canonorum Cracouiæ ad Corpus Domini, & Officialis Cracouiæ. Matthias Maniecki Succamerarius Posnanien. Hieronymus Maniecki Subiudex Terrestris Posnanien. Ioannes Maniecki Venator Posnanien. Iacobus Maniecki, qui omnes quatuor subscripserunt Electionem Vladislai IV. ex Palat. Posnanien. Maniecki

Kokorzynscij, in Maiori Polonia. Ausus erat Aristoteles dicere: Infelicitissimum genus miseræ est fuisse fælicem; Ego verò dicere ausim: Infelicitissimum est genus fuisse nobilem. Curant profecto Kokorzynscij esse & fuisse nobiles. Kokorzinski

Tłocci, ibidem. Latior fuit Tiberius si pacem firmavit, quàm si bellum per acies confecit, sed Sarmaticum & sub Polo Polonorum sito pacem in pace, bellum in bello cogitare & firmare; eò namq; optimus Cuius & tutor Patriæ dignoscitur. Tłocki

Kunowscij. Celebres reddunt homines præter imagines & pompam, laus & memoria virtutum.

Radzewscij, in Maiori Polonia. Ætas, forma, genus, maximi sunt nominis, sed ea adornare factus, cohonestare trophæis, ex quibus æterna excrescit laus, longè nobilius est. Hoc statuere sibi Radziwscij.

Poniencki.

Ponienſcij. *Cuncta etiam fortuita ad gloriam vertenda, non dico educam, sed perennem, quæ nec tempore nec spatio evanescit.*

Iłłowiecki.

Iłłowieccij aut Ialowieccij. *Optimo & vero nobili lata & prospera precamur, nam non solum esse sed prodesse meditatur.*

Krzesiński.

Krzeszynſcij aut Krzesinſcij, *sunt & in armis non inualidi, & in iure potentes, & in moribus affabiles.*

Brocki.

Broccij, *si displicent regnantibus ciuilia filiorum ingenia nobilitas non deficiat in colligendo exercitio & experientia. Tales Broccij esse satagunt.*

Byliński.

Bylinſcij, *erat ille Græcorum annalibus ignotus, qui sua tantum mirabatur, Romanis verò haud perinde celebris dum vetera extollit recentium incuriosus, Polonis verò interest & antiquorum factorum rememorari, & præsentium atq; suorum non negligi. Faciunt quod exprimunt Bylinſci.*

Kobyliński.

Kobylinſcij, *quod persuadebant antiqui Romanorum bellatores, non fraude, nec occultis, sed palam & publicè in hostes suos & patriæ vlcisci conuenit, hoc totum in consinibus Regni, contra Tartaros, Moldauos, & Moschos pugnando Kobylinſcij effecerunt. Patet ex Epitaphio eorum Laticonia in Podolia.*

Taczalski.

Taczalſcij, *Licet non sint eadem dedecora Principibus, Viris, Imperatoribus, Populoque, omnibus tamen verus nobilis obuiare, & de omnibus ciolere nouit & paratur.*

Szkalowski.

Szkalowſcij, *meditato temperamento, laudem, audaciam, extolli, ita affectus, & iræ moderanda. Sic namq; nobilis vita, fit in nobili.*

Wyganowski.

Wyganowſcij, *Nobilius est filium parere Patri quam patrem filio, ita nobilem patriæ & Regi seruire, quam contra hæc pugnare. Exilio enim tales mulctandi, illi præmio coronandi. Pugnant & insudant pro patria in Castris, in consilijs, in religione Wyganowſcij. Ex quibus & in Ordine Prædicat. & Discalceatorum fuerant. Ita sunt ex utroq; Cæsares & Nobiles.*

Borzikowski.

Borzikowſcij, *in Sendomiriën. Palat. duobus inuictum animum cum fortitudine constituunt, dedecore sui, & gloria hostis.*

Slużewski.

Sluzewſcij, *in Sendomiriensi sunt legis & libertatis tutores. Est namque iniquum, autorem esse legum & subuersorem, armis tueri libertatem, & armis amittere. Iacobus & Zlochus strenui milites cum Tartaris.*

Mosciński.

Mosczynſcij à Dußyno, Matthias Generalis Poloniae, contra Zegansensem Ducem inuasorem Regni cum Luca Gorcano & Stanislaſo Ostroregio copiarum ductor. Bielsc. fol. 462. Magnus vir consilio & Marte, qui Casimiro Jagellonidi plurimum affabilis. Vnde etiam contra iura Palatinum Calissien. sibi obtulerat. Bielsc. fol. 467. Mosciński de Moscina, Castell. Dobrzyneń. Ianuszouius fol. 724.

Slabkowski.

Slabkowſcij, *in Sendomiriensi Palatinatu: Michael & Andreas subscripserunt Electionem Vlad. IV. ex Palat. Sendomiriën.*

* Smogorzewski.

Smogorzewſcij, *in Sendomiriensi Palatinatu Hieronymus vir præstant. a Castrensi eximius.*

Moszyński, Ex reuolutione multorum seculorum constitit familiam Moszyński.
 esse antiquissimam in Regno, ex diuersitate uero titulorum & honorum,
 claram fuisse meritis colligitur. Matthias, hic in patriam cum derulit
 amore & affectum, ut Serenissimi Reges post tot tantosq; honores illi Pa-
 latum Posnaniensem cum Senatoria Regni contulerint, & Perillustris-
 ac Magnifica familia Koniecpolskorum ipsum inter familiae suae coniun-
 ctiones adsciscere uoluerit, suscepit ex Nauoyka Koniecpolska Hierony-
 mum filium. Hieronymus Pallatinides Posnaniensis, qui Illustrissima
 parentis bona hereditaria possedit, uidelicet Wielkomłyn, Trzepie, Kruszy-
 ne, Zalesie, Gosciau, Zagorze, Wola Grzybowa, Mysliczow, Lazow,
 Nakło, Witom, Turzyn, Biała, Podleście, Wozniki, Będziciowie, Ludi-
 mia, Koscielce, Karmow, Luczycze, Janusowce, & alia bona cum ipsis.
 Erat possessio horum bonorum Anno 1530. prout inscriptiones & diuisiones
 bonorum sonant. Idem Hieronymus fecit perpetuam & amplissimam fun-
 dationem Patribus S. Pauli Eremitae Czeszochouiae, ut pro familia uiua-
 rum DD. Moszynskorum Missae Sacrificium peragant pro peccatis, & pro
 sublati ex hac uita, Requiem. Matthias filius Palatinidis. Hic tam-
 generosum declarauit animum Patriae & Reipub. ut summam sexaginta
 millium quam in bonis Regalibus habebat inscriptam Sigismundo Sereniss.
 Regi cesserit anno 1541. Profecto declarauit ille hoc facto illud in se
 symbolum nauis: Frustra uiuit qui nemini prodest. Voluit ille prodesse
 Patriae, Regi, & Regno, nec per hoc obfuit familiae, nam filius dando ali-
 quid matri, tanquam in proprium thesaurum demittit. Hieronymus,
 qui Paprocij temporibus uixit, haxes in Wielgomłyn, & alijs amplis pos-
 sessionibus, uir pietatis & uirtutum obseruantissimus, cum Korycynska
 Capit. Pradecen. filia matrimonij uinculum tenuit, & ex ea suscepit fi-
 lios, Ioannem, Stanislaum, Nicolaum, Adamum & Procopium, e quibus
 Ioannes Vexillifer Siradien. uir excelli animi, liberalis, amicitiae & fami-
 liaritatis primorum Regni studiosissimus, Stanislaus Aulicus Sigism. 3. &
 miles laude praecleara merito efferendus. Hunc Priuilegium Regium quod
 in Bochnensis Aduocatae administrationem accepit, ita extollit. Stanislaus
 Moszynski Aulicus noster, ab ipso primordio Regni nostri ita se praecclare &
 eximie usq; ad hoc tempus gessit, ut semper ab illo fidi subditi officium, &
 strenui Aulici indefessum studiū receperimus. In Liuania dum contra iniu-
 sum paterni Regni nostri inuasorē arma necessario sumeremus. In Sueticis
 bellis, in Moschouiticis nuperrimē susceptis, tum in domesticis tumulti-
 bus, cum in viscera sua Respub. seuire cepisset, semper nobis praesto fuit,
 & pro dignitate nostra, ut decet bonum Ciuem & fidelem Regis subitum,
 uitam suam profunderē paratus fuit. Nicolaus rectus uir, hospitalis, &
 pietati deditus, cui inter aliam prolem cum Christina Rzuchowska armorū
 Oklyc Ioannes Dionysius, in Ordine Sacro Praedicat. S. Dominici, Prae-
 fessor.

Czarniecki.

fessor et Doctor in Theologia, atq; Sereniss. et Inuictiss. Regis Vladis. IV. Co-
 cionator doctissimus, Prouincialis Prouinciae Poloniae, cui Superi faueant.
 Czarnieccij, de Czarnca in Palat. Sendomiriens. in districtu Cbecinens.
 antiqua & praeclara meritis familia, sicut erectio Ecclesiae in Czarnca &
 Epitaphia ibidem testantur. Cum namq; Sancti Floriani Martyris Reli-
 quiae Cracouiam introducerentur, haeres in Czarnca mentis praekoncepta
 letitia Sancto Martyri erectam Ecclesiam consecrauit. Anno 1184. Flo-
 rianus cognominatus Budza haeres de Czarnca, qui sortes suas fratri Do-
 bconi, resignauit in Zarnowiec Anno 1366. Stanislaus Parochus in
 Czarnca sortes suas eidem Ecclesiae inscripsit. Patet ex Epitaph. in Czarn-
 ca. Tomco, Ianusius, Sandziuogius, Wlodko, Pelca fratres germani, quo-
 rum bona Vladislaus per Priuilegium uidelicet Katy, Blogostew, multis
 libertatibus donauit, & Czarnca in ius Theutonicum transtulit, excipi-
 endo illos ab omni iure & quauis authoritate, ut coram Sculteto suo subditi
 eorum causam dicere valeant. anno 1423. Presentibus Christino de Ostrow
 Castell. Cracouien. Iacobo de Koniecpole, Palat. Siradien. Ioanne de Seze-
 kocin, Castell. Lubline. Narcisso de Rytmiary, Castell. Zawichosten. Sbi-
 gneo de Brzezic, Regni Marschalco, Paulo de Bogomilowice, Iud. Terra
 Cracouien. Adamo de Tur, Iud. Lancicien. Datum per manus Alberti
 Episcopi Cracouien. Regni Cancell. & Venerabilis Ioannis Szafraniec,
 Decani Cracouien. Vicecancell. Regni. Soror istorum Iachna, relicta
 Pauli de Chrzaſtow fratribus germanis, Tomkoni & Sandziuogio sortes
 suas in Czarnca & Wola Czarniecka, quae postmodum Katy vocata, in-
 scripsit coram Ioanne de Sprowa Iudice, & Petro de Oleſnica Subiudice
 Sendomiriens. Datum Visliciae 1437. Ianusius unus ex predictis fra-
 tribus, erat Archidiaconus Kurzelouien. constat ex quadam citatione de
 bonis cum fratre Tomcone data 1427. qui postmodum fuit Referendarius
 & Thesaurarius Regni, ut ex Epitaphio illius Crac. in Ecclesia Corporis
 Christi apparet. Nicolaum Czarniecki post bellum Gronoualscen. Nun-
 tium missum à Iagellone & Vitoldo ad Cruciferos de reddendo Magde-
 burgo, aliqui Historicorum referunt. Hieronymus de Czarnca, ex Do-
 rothea de Przytęk Przytęcka armorum Sziemiawa habuit filium Felicem,
 qui cum Elizabeth de Tynie Tyniecka armorum Poray, reliquit filios tres,
 Felicem, cuius posteritas haec fuit: Matthias, qui militare per duode-
 cem annos in Vngaria profectabatur. Florianus, qui in bello ad Ktusynum
 occisus. Hieronymus, miles in Vngaria & in Liuania, cuius filij ex Anna
 Luczycka, Stephanus miles, qui Leopoli sepultus, & Ioannes in Societ. Ies.
 Hieronymus atq; Alexandra soror Krzeccij consors. Ioannem, cuius con-
 iux Catharina Moskorzowska Valeriani ex Clemente armorum Pilawa,
 nata ex Margaretha Dambrowska armorum Poray, Stanislaw Dambro-
 wski filia, quem genuit Catharina Roxicka, & Hieronymum. militem.

eximium.

eximium, qui cum Gostawska reliquit filios militia præcelsos. Florianum sepultum in Czarnca, qui reliquit Stanislaum in Castris & bello reportantem trophæa cum Illustrissimo Lubomirski in Moschouia, tunc Capitano Sadecensi, modo Palatino Cracouiens. ubi duo fratres eius occisi fuerunt, cuius etiam filius Petrus octodecem annis continuus in Castris stipendia meruit. Christophorus Ioannis filius Capit. Zywiecens. & Aulicus Regius, ut ex Constantiæ Serenissimæ Reginæ literis & Priuilegio patet, ad annum septuagesimum Catholicus factus, Calissij apud Patres Societ. Iesû sepultus. Posteritas eius hæc fuit ex Christina Rzeszowska a Rzeszowek armorum Waz cum pomo viridi, quam genuit Paulus cum Dorothea Szaracka armorum Radwan, cuius Parens erat cum Chroscicka armorum Rola, & hunc progeniuit Iacobus ex Agnete Woynowska armorum Natęcz, ipse natus ex Nicolao & Strzemienowna armorum Strzemię. Petrus I. filius Christophori, in exteris nationibus educatus, cum Misionska tenet matrimonium. II. Adalbertus, Notarius Castren. Chęcinen. cuius coniux Dubrawska. III. Paulus, qui cum in Patria per annos duodecem militaria trophæa Rothmagistri, & Legionum ductus in expeditionibus diuersis compleuisset, in exteris partes militaris coronæ gratia diuertit, demum in Maltam sese contulit, ubi dum tanta specimina suæ fortitudinis commonstrasset, dignitate Caualeria illustratus fuit. Insignia nobilitatis illius iuramento affirmata in Castro Chęcinen. ut apud Sacram Religionem S. Ioannis Baptistæ Melitensis Ordinis maiorem authoritatem haberent, cognitis iuratoribus subscripserunt: Lipski Archiepisc. Gnesn. & Primas Regni, Zadzik Episcopus Cracouiens. & Dux Seueriæ, Lubinski Episcopus Cuiauiæ, Konięcpolski Episcopus Chelmen. & Dux Radziuilius Falatinus Vilnen. IV. filius Stanislaus, militari & Curia Regia ad Sigismundum III. & filium eius Principem Alexandrum deditus, demum Casareæ Maiestati Ferdinando cum quingentis equestribus obsequia reddidit, quæ iterum ut conuenit Patriæ offert. V. Thomas, in Diocesi Cracouiens. & Wroclauiens. Canonicus & Prelatus. VI. Stephanus ab ætate competenti perpetuus miles, & Patriæ defensor, à multis annis vices gerens Rothmagistri, præcipuè apud Kazanouium Campiductorem Regni in Moschouiam, ubi pro meritis sibi atq. toti companiæ promeruit præmia, ut ex Priuilegio illius patet, dato in Szemtowic in Castris, in quo mille lanei, quingenti pro illo, quingenti pro companiæ in districtu Staroduben. ad montem Popowa concessa sunt. Modo Illustrissimi Palatini Cracouiens. vices gerens. Rothmagistri armatura grauioris, multoties Tarta os, rebelles Cosacos ad Kumeyki & Starzec repressit, & pacis Commissarius ad Maslouum stagnum constitutus, iuramentis Cosacorum duraturam firmavit. Retinet matrimonij fœdus cum Sophia Kobierzycka armorum Pomian, cuius Patruus est Castellanus Krzyuinensis, & frater

illius Pocillator Califfien. & Capitaneus Brodniceñ. Utinam fortes creentur à fortibus, & ab aquilis aquila, quibus & Patria conseruaretur, & domus præclara æuiternè floreat. VII Dobrogostius, qui tyrocinia militaria in Vngaria collegit, & in Patria cum Alexandro Duce in Wisniowiec lauream militarem ex congressu bellico obtinuit, modo Cosacorum Biatocerkiewsciorum est vigilantissimus Præfectus. VIII Franciscus, qui Religionis obedientiam in Societate Iesu amplexus est. IX Martinus, in Vngaria militaris progressus initia collegit, cum Præfecto Stabuli Regij Duce in Wisniowiec, & iterum cum Campiductore Kazanowski miles strenuus in Prussiam, contra Tartaros & Cosacos rebelles, Vexillifer, & demum vicesgerens Rothmagistri Margrabij Myskowski, Grodecensis Capitanei, reportauit insignia fortis animi, globo transfixus in bello contra Cosacos rebelles ad Lubnie. X Ioannes, etiam miles cum Margrabio Myskowski. Eorum soror Catharina primò Mastowski, tum Piekarski, vltimò Gembartij consors. Fratres patrueles Czarnieccij exstant: Ciriacus, cuius filius S. Pauli Eremitæ in Claro montè Religiosus. Albertus ex Madalenska reliquit Georgium & alios. De quibus in contractu facto in Zalesie, ubi Ioannes, Gaspar, Nicolaus, Florianus, germani & patrueles nominantur, Anno 1572.

Da tales terra Polona Duces, vt sint, pro Patria; sui, Regisque salute,

Bella mouere sciant, bella mouere ferant.

Sulkowski.

Sulkowscij in Podgoria, sed aliqui etiam in Russiam & in Inowtclauiam transierunt. Quapropter in Podolia reperiuntur Sulkowscij, & ex Palatinatu Inowtclawien. Gaspar Subdapifer Inowtclawien. Electionem Vladislai IV. subscripsit.

Iwanowski.

Iwanowscij in Luceorieñ. Ex his Alexius in Cracouien. Palatinatu, dum matrimonij fædus accepit, etiam domicilia constituit. Filius eius Alexander transijt in Maiorem Poloniam, ubi cum Kotucka armorum Pomian tenuit sacra connubia. Mienich in M. D. Luth. cui in unione ad Regnum talia arma concessa fuerant, Anno 1413, in Comitij Chrodlen.

Labpcki.

Labeccij in Podolia. Petrus strenuus & continuus miles, qui exercitia militaria collegit in Hungaria, exercitauit in Transilvania, Moldauia, Prussia, Moschouia, finniit in confinibus Regni, sepultus Bari in Podolia.

Bobolecki.

Boboleccij, de Brino & Bobelcino notant familiam suam in Maiori Polonia. Luca meminit Epitaph. in Otorow. Matthia et fratris illius Subiudicis Pospnaniensibus ibidem Epitaph. Stanislaus Matthia filius, ex Lutomska armorum Prawdzic natus, suscepit filios ex Zdzarowska armorum Poray, Stanislaum, Albertum, Petrum, Gasparum, et Ioannem cum Luca Societatis IESV.

ŁODZIA SECVNDO

alias K O R A B.

HÆC gentilitia superius in Tomo primo sunt descripta, sed quia aliquæ familiæ non fuerunt notatæ, iterum eadem hic repetimus, Lector Delineationem, Originem, Discursus & Familiam, in loco prænominato videbit.

Piecznawski.

Piecznawscij armorum Korab tam in Ecclesia Dei, quam in rebus Nobilium, & actibus ad bonum Reipublicæ spectantibus sunt dignissimi. Valentinus Regens Cancellaria Regni & magnus Secretarius Regis Augusti Vir spiritualis & Presbyter. Matthias dum vitam domesticis curis obli-

gere intendit, coniugem è Lakinsciurum familia accepit. Martinus frater illius post literaria exercitia & cultam moribus iuventutem ex Rzeszowska suscepit filios. Lucam & Martinum Abbatem Bresten. in Hebdom. Lucas filius Martini eximius miles cum Zamoscio Cancellario Regni & Exercituum Magno Præfecto. Honoratus titulo Tribuni Siradien. tenuit matrimonium cum Pruszkowska, ex qua suscepit Ioannem & Lucam. Soror Luce erat Iankowska in Sendomiriensi Palatinatu.

Sokolowscij, ex Cerscensi districtu, ex quibus aliqui in Kothiniam & Sokolowski. Podoliam translati fuerunt. Ioannes miles continuus ac strenuus inter milites Castell. Cracouien. Ducis in Ostrog. Habuit in coniugem ex familia nobilium in Vngaria Arsadiorum Barbaram, qua in regnum unam cum Illustrissima Principissa Castell. Cracouien. Ducis in Ostrog Ianusij consorte ducta fuerat. que fuit è domo Szerediorum, cuius consanguinea fuit hæc Barbara Sokolowska. Arma nobilitatis illius, ut apparet in Ecclesia Czudnoven. erant, Corona aurea intra quam sedet lupus, & erectis anterioribus pedibus tenet crucem, supra quam est rosa coloris rubei, illius verò Matris arma sunt, manus hominis in veste rubea, quæ tenet tres sagittas, Auia verò arma, lupus in campo aureo mouens gressum, sunt bene possessionati

Corona intra quam lupus cum cruce & rosa.

superstites Sokolomscij ad Lubartouiam milites digna memoria. Christophorus post multa Martis trophæa, cum Eva Kilzanka Sacramentum matrimonij suscepit.

Kobierzycij, heredes in Kobierzyczo, in Palatinatu Siradien. per antiqua familia, morum grauitate ac literarum eruditione celebris. Nicolaus et Iasko fratres germani, de Maiori Kobierzyczo in anno 1424. inter hereditaria bona statuunt limites, et diuisionem cum nobili Wiebna de eadem Kobierzyczo, derelicta vidua nobilis de Korytkowo coniuge. Patet ex Actis Castrensibus Siradien. sub acti feria secunda in Vigilia S. Petri Cathedrali anni prædicti. Ioannes Kobierzycski ex prænominatis descendens, dum in vitam feliciorē cessit derelicta illius coniux Hedwigis, ætate grandæua, bona hereditaria inter filium suum Nicol. & filias Annam & Catharinam, de Kobierzyczo diuisit, & Actis Sirad. anno 1502. roborauit. Nicolaus post exercitatum iuuentutem in literis, & diuersorum Magnatum Aulis, celebrauit sacra connubia cum Elisabeth Pratkowska de Rakowice, vt reformatio in Actis Siradien. anno 1507. docet. Reliquit ex illa filios quinque, & filias duas. Ioannes filius primus, vir literis & pietate ornatus, Parochus in Vnkow, qui sortes suas hereditarias fratribus suis inscripsit & donauit. Albertus secundus filius, eruditione & iudicij maturitate clarus, Iudex Siradien. ad annum 1545. Habuit in coniugem Euam Kobierzycska, de minori Kobierzyczo armorum Pomian, filiam Bartholomæi. Acquisiuit postmodum prædicta bona Iudex a Parente coniugis, & eius filio Stanislao, quapropter successores heredes vtriusq; Kobierzyczo facti, sine expressione de Kobierzyczo magna familiam suam adnotare ceperunt. Actum Siradiæ 1552. Stanislaus tertius filius. Hic post cultam moribus & honesto ætatem, cum Anna Wiktorowska armorum Gryf tenuit matrimonium, ex qua suscepit filios, Nicolai & Bartholomæum, & filiam Hedwigim, Sebastiani Madalenski coniugem, ex qua idem Madalenski suscepit doctrina & eruditione præclarum filium Ioannem Suffraganeum Gnesne. Abbatem Landen. & Albertum Tribunalum Vielunen. Iacobus ultimus filius, cuius mascula proles publicis Regni obsequijs, & militari dedita, vitam nullo præsidio egentem possederunt. Nicolaus Kobierzycski Stanislai prænominati filius, exercitatum iuuentutem militariibus sub Miclecio Exercituum Præfecto adornauit, ex Hedwigi Piecznomska armorum Korab, reliquit Ioannem, in diuersis expeditionibus contra Cosacos, Abasium Bissurmanum, & in Prussia cum Illustriss. Palat. Cracouien. Lubomirski, decennio miles. Tenet matrimonium cum Sophia Kobierzycska de armis Pomian, suscepit filiam Helenam Iacobi Madalenski, ex Iudice Vielunen. filij coniugem & filios, Casimirum optima spei adolescentem, & Iacobum minorem natu. Sorores vero Ioannis & filia Nicolai erant, Anna Koldomska, Margareta Priorissa

Ordin. Præmonstratē. Lancicia, Sophia Konopnicka, Beata Tymieniecka. Bartholomæus alter filius Stanislai, & Nicolai Germanus, miles multis expeditionibus militaribus clarus, ad Byczynam cum Zamoyscio pro Rege & Patria pugnando, indicia fortis animi multoties declaravit. Ex Catharina Tymieniecka suscepit filios, Stephanum Religiosum S. Benedicti in Tyniec, Albertum Societatis Iesu Religiosum, Andream Martis dignitate, ac plurimis expeditionibus excellentem, & Vladislaum. Ita coronati laudis continuæ gloria, æuiterne præmiati gaudebunt triumphatores in celis.

Koldowscij de Koldow, Stanislaus eruditi animi iudicio, Vicecapit. Castren. Siradien. factus, reliquit non dissimilem filium. Ioannes frater germanus, militari & rebus strenuè agendis aptus, plurimis Macenatibus dilectus. Ex Anna Kobierzycka armorum Korab reliquit filios, 1 Nicolaum, qui in Curia Episcopi Cracouien. Lipski armorum Grabie, iuventutem excoluit, demum maior domus Episc. Luceor. Gębicki. 2 Stanislaum Præfectum Stabuli Archiepisc. Gnesnen. Lipski armorum Lada. 3 Albertum, Præfectum Stabuli Episc. Luceorien. Gębicki. 4 Franciscus. Łozij. Stanislaus Łoza Episc. Arguens, Suffraganeus, Decanus, & Officialis Generalis Luceorien. Insulatus Otycen. In cuius laudem & arma ita Collegium Luceorien. cecinerat :

Koldowski.

Łoza.

Quam placido Præsul currunt tua carbasa vento,

Dum quatit inuictam nulla procella ratem :

Vincenti solidus reddit tua vota colossus,

Fuluaque iam victrix ferta columna gerit.

Virtutis duplici cumulantur præmia dono,

Dum velat sacrum bina tiara caput :

Hæc tua dum medio spatatur in æquore puppis,

Virtutis retulit candida signa tuæ :

Æthereos quando portus redimita subibit,

Præmia quæ victrix Præsule digna feret ?

Radliccij. Magnificis floribus virtutum adornati, lucidissima ornamenta Prosapia exstiterunt, qui cum Lascijs alijsq; plurimis nobilibus sub Korab in Tomo superiori de cognomine expressis, bonorum diuisiones acceperunt, atq; Lasciorum Familiæ extremæ successores nominati, in iure patronatus beneficiorum Ecclesiasticorum Præposituræ Lascensis, Parochiæ Sadkouien. Cantoriæ Gnesnen. Decanatus Calissien. Reddidit hæc Radliciorum familia ex antiqua progenie & augmento virtutum maxima Patriæ encomia. Modernis temporibus Adrianus Radlicki ex Notario Castren. Calissien. in Notarium Castren. Posnanien. promotus, adauget merita meritis, & ornamenta Maiorum suorum ornamentis. Inuidus virtuti ipsius studeat adæquare animosius.

Radlicki.

Rayski.

Rayscij. Hi eiusdem bonis communicando, ob diuisionem cum Radlicij, demonstrant antiquitatem familiae. Et honesto prosequi Maiorum merita satagunt.

L O P O T O W.

DELINEATIO.

Sunt framearum antiquarum dendicula in modum crucis disposita. In campo caeruleo inter lineas ferreas candida.

O R I G O.

ORiginem à Ducibus M. D. Lit. habere ubi scilicet inueniuntur, aut à Ducibus Russia, nam etiam in Volhinia conspiciuntur, certum est, & quia sunt cruces framearum acqulita fuisse in bello clarissime

constat, libris namque pax, gladijs & frameis bellum exprimitur, quibus autem cruces à gladijs conferuntur, vel quod ad sanguinem & vitam decertauerint insinuatur, vel quod ipso usque capula gladij nomen & gloriam affecuti fuerint, posteritati ad imitandum adfertur.

C R V X I N S A L V T E M E T E X I T I V M.

DVrum quidem est salutiferæ & omnibus Christianis dulcissimæ cruci exitium adscribere, sed si de ipso Christo dictum est: *Ecce positus est hic in ruinam & in resurrectionem multorum:* iam non erit in vitium deducendum, si etiam cruci licet salutiferæ exitium quodam modo adscribebitur. Lego in Historia Sinar: parte 4. cap. 17. quod non procul à Malaca arbor est, cuius radices in varias disperis sunt partes, quæ enim ad orientem spectant, antidotum præbent aduersus quodlibet venenum febresque pellunt cum ægritudinibus alijs: at quæ vergunt ad occasum ipsissimum sunt venenum. Posterit quidem arborem duplicem in mentem nobis referre paradisi per quod adducti in exitium sumus, & Christi per quod ad vitam reuocati sumus. Vnde Origen. de crucis potentia. Crux filij Dei nostra victoria est: illius patibulum, noster triumphus: gaudentes leuamus hoc signum. Dæmones qui aurata capitolia non timent, crucem timent. Qui contemnunt sceptrum legalia & purpuram Cæsarum, Christiani sordes, humilitatem, & ieiunia pertimescunt. Virga Moysis hostibus occurrebat ut serpens mordes, & enecans; Israelitis erat vice baculi quo niteban-

tebantur, sic etiam verum lignum crucis hostilium quidem spirituum, nequitiae mors est, animarum verò nostrarum baculus, tuta sedes & vita, in qua conquiescunt. Crucem hanc in armis ex defendiculis framearum dum video, fortius in politicis crucem salutis & exitij deducam. Vt quid enim duæ cruces ex gladijs efformatae sunt in crucis Ecclesiasticæ modum & figuram? Respondebo cum Theologis, vbi cessauit crux prima subsecuta est figura secunda: vbi cessauit sanguis, subsecuta pax: vbi cessauit exitium, subsecuta est salus. Respondebo secundo cum Politicis, Hostibus exitiū erat crux frameæ vna, altera amicis & Patriæ salus. Perfidis Reip. & Regi iura & iuramenta sacrosanctè seruanti & obseruanti est exitium frameæ crux prima, diligentibus patriam & colentibus salus est crux secunda. Scio equidem quòd patrie amantem & bonum ciuem, aut Dij tollunt, aut hostes occidunt, aut pericula perimunt, aut labores enecant; sed proditorem patriæ, Reipub. periurum, Regi fraudulentum, communitati nocuum, quæ & quanta sequuntur mala, ignominia, maledicta, nullus blasphemorum & iniquus excogitabit, nam proditor nulli iniquorum adhuc placuit, placebitque nunquam.

LINEA FAMILIÆ.

L Oporouij, Antiqua atq; militari strenui Lopotbate celebris in Magno Ducatu Lithuaniae.

Bekowscij in Volhinia, qui etiam in Magno Ducatu Lithuaniae bona possident. Iuanum Paproc. in secundo opere meminit, Virum bello & castris insignem.

LOSIATINSIORVM.

DELINEATIO.

E ST Sphæra mundi, intra quam est Crux, supra Sphæram est Sagitta recta, fursum cuspidine eleuata. *Sagitta supra Sphæram.*

O R I G O.

R Egnante Ludouico Lois nuncupato, originem habuere in Regno in duello bellico cum infideli pro fide Christiana. Arma igitur nobilitatis sunt, quæ vnum Deum & trinum exprimunt. Circulus expri-

mit vnitatem, nam iungitur in circulo principium fini. Exprimit & personam Patris, qui est initium originis, vt ab illo sint aliæ personæ, & illa

Circulus exprimit vnitatem in diuinum

*Sagitta signi-
ficat Spiritum
Sanctum.*

& illa à nullo, sicut primum punctum circuli est, à quo omnes lineæ, & illud ab illis non est. Crux, exprimit secundam personam in Divinis, & Unigenitum Patris, proinde enim intra circulum ponitur. Sagitta, exprimit Spiritum Sanctum, qui ab utrisque procedit, ideo supra circulum & Crucem eleuatur. Benè autem per sagittam Spiritus sanctus significatur, tum quia Spiritus sanctus penetrat intima cordis, ceu quædam sagitta, tum quia in Scriptura dicitur: *Et Spiritus Domini ferebatur super aquas*, sicut sagitta fertur pennis super aera. Sed addunt scriptores, quod tantus bellator pro fide, ad se directam ab hoste sagittam manu retinuerit, atq; eandem in hostem in quo magnas belli, victoriarum fortunata spes consistebat, retorfit ipsumq; enecavit.

*Felix victo-
ria si bellum
pro fide.*

FÆLIX VICTORIA, SI BELLVM PRO FIDE.

*Deo nil me-
lius.*

*Dei in omni-
bus sit primus
respectus.*

Sicut Deo nil melius, utiliùs, magnificentius esse & cogitari potest, ita nil decentius est homini, quam pro illius honore & sanctificatione meditari aliquid & agere. Primus namque & principalis respectus in omnibus esse debet honoris altitonantis Dei. Sic namque omnis felicitas nostra, sic triumphalis quæcunque victoria, semper & ubique promota stetit, & illæsa permansit. Vbi verò respectus Dei defuit, infortuniorum congeries citò, licet secundò tempore, irrupit. Vndè Poeta:

*Contrabe vela licet ludant Delphines in alto,
Nam tunc tempestas non procul esse solet.*

Pugnauit horum armorum protoparens pro fide, ideo felix victoria exinde stetit. Refert *Sophocles in Philectete*, quod victa Troia nunquam esse potuit nisi sagittis Herculis, ideo à Græcis Neoptolemus Achillis frater cum Vlysse, in insulam Lemno ad Philoctetem proreperandis sagittis Herculis missi fuerunt. Nolo indagare quid veritatis dictum habeat, sed inde moueor non immodicè in laudem Lofiatinfciorum, & si qui sunt qui his armis vtuntur, quod sine eorum sagitta inimicus fidei & Patriæ hostis deuici nunquam potuit. Fides eorum addidit vires, religio disposuit digitos, bellum amor confecit, & scutum, gladium & arcum confregit. Fidem autem dico non hanc quæ nunc discrepat à vero Ecclesiæ & obedientiæ, sed illam, quæ vna erat cum occidentis Ecclesiæ, ultra quam ut non est salus, ita & nullum gratuitum & fauorabile donum. Hæc sunt laudis & gloriæ vestræ clarescentia signa, ut nullus vobis inferre iniuriam valeat. Dicebat quondam Polybius: *Strenuus ac benè de Repub. meritis, minime contumini aut iniuria affici debet; solet enim huiusmodi iniuriam sibi factam, seditione plerumq; vlcisci.* Profiteor liberè, quod nunquam hoc vobis in men-

In mentem cadit quod cauet citatus Polybius, sed nostrum erit vobis de patria benè meritis debitas referre laudes. *Vt vos Et Gades etiam venerentur, & ultima Thule.*

LINEA FAMILIÆ ŁOSIATINSKIORVM.

Exstant opibus & dignitate Łosiatiński in Volhinia. N. miles antè eximius, reliquit filium militem strenuum, & filias consecratas Domino in Ordine S. Brigittæ.

L V B I C Z.

DELINEATIO.

EST solea coloris albi vnicibus demissa inferiùs, super summitatem ipsius est crux aurea, & intra soleam altera crux. Super galeam sunt tres Strutij, campus est violaceus.

ORIGO.

DEscendit ab armis Pobog dictis. Militi namque in bello feliciter pugnanti facta fuit additio ad arma Pobog, sed à quo Rege

& quo anno est inter Scriptores controuersia. Nam Baško Historicus Posnaniens. Canon: ponit sub Casimiro Monarcha acquisita fuisse in bello cum Pruthenis. Anno 1190. Pacatis domi rebus Casimirus Prusis ijs quos Polesianos vocant, bellum intulit, vt fratris Henrici mortem vlcisceretur. Secuti sunt eum ad expeditionem Boleslaus Miecislai, Boleslaus altus, & Miecislus Vladislai fratrum filij. Ibi in conflictu, cum ex insidijs hostes in nostros irrupissent, miles quidam ex familia quæ babatum cum cruce defert, cum suis quos in potestate sua gregales habuit, impetum fecit, omnes sine mora terga dederunt, & dux illorum ab illo milite captus, & ad Casimirum adductus, & illi donatus. Cui Casimirus in recompensam multas possessiones dedit. Notans autem illius clara obsequia auream crucem alteram illi ad vultus insigne supra babatum apposuit. Alij autem originem armorum ponunt in bello cum Cruciferis, regnante Vladislao Łokietek, Anno

1333. Sed arma Pobog ex armis Zagloba quia surgunt, & ex Pobog arma Lubicz, ex annorum computatione potest colligi annus armorum Lubicz. Initia armorum Pobog sunt ante annum 1038, ut ex Catalogo Archiepiscoporum Gnesnensium Ianicij apparet. Maxima igitur coniectura est, quod anno à Basiko posito arma Lubicz originem habeant. Quapropter & Paproc. in secundo opere seipsum correxit. Et cum ex Catalogo Ecclesiæ Lekowiensis de armis Lubicz, annus ex Epitaphijs colligitur 1081, si recte asseritur, & non est in secundo opere Paprocij impressoris error, dicendum venit, illic non arma Lubicz, sed Pobog fuisse. Nam apparet ex Bascone arma Lubicz Anno 1190, concessa fuisse, & eo modo in linea familiæ intelligendum erit. Vocantur verò arma Lubicz à profluenti, ad quod bellum confectum fuit, & inde originis vocabuli initium retinet. Habet idem fluuius & aliud cognomen Drweca, sicut ex Constitutionibus Regni Anni 1611 patet, fol. 36.

PROTECTORES PATRIÆ & ORNATVS.

DVO sunt quæ hanc totam mundi machinam cælum inquam cum centro terræ comprimunt, ne quando dilaberetur, ut Vraniscriptores asserunt. Polus inquit arcticus & antarcticus. Sed relinquamus illis discursus præsentis nobilitatem. Mihi dum patria offertur, duobus hanc immobilem & nobilissimam fieri cerno, ornatu & protectione. Ornatu inquam non Persico, nec Græco, qui in veste, luxu, prodigalitate, insatiabilitate consistit, sed ut ornatur artibus, ingenio, religione, fide. Artibus honestis, ingenio maturo, religione Christiana, fide orthodoxa. Eo namque modo ornata patria, illius regnum florere strenuè administrari, ciuibz salutis, hostibus damno esse constituit & facit. Si verò defuerit hic ornatus in pessum iri patriam & subito ruinari, necessum erit. Facile namque ubi hæc non ornant patriam, irrumpunt crudeliter cædes, flagitiose libido, barbarè auaritiæ incendium, & sic cruentatæ, inquinatæ, patriæ euertuntur. Protectio est alterum fulcrum patriæ, etsi protectio fortis vel fortissima fulcrum fortissimum, fortis verò protectio est, si illi qui præsumt patriæ, sunt fortes; quales namque sunt ij qui præsumt, tales esse & illos quibus præsumt certum est. Vnde Claudianus:

Componitur orbis.

Regis ad exemplum nec sic inflectere sensus.

Humanos edocta valent, quam vita regentes.

Meritò vos o Generosi Lubicij protectores patriæ, & ornatum nominabo, dum ferream soleam vestram, & auro splendentes cruces intueor. Sole enim clarius est hæc, nonnisi forti protectione & graui ac desi-

ac desiderato ornatu saucientis patriæ condonata fuerunt. Philip. 3. Hispan. Rex acceperat in Symbolum dicente Salomone Neugeb. duas sphaeras, vnam cæli, alteram terræ, & his addidit lemma T V E R I D E I H O N O R E M & P A T R I Æ, subintelligebat, desidero. Non dissimile habet insigne vestrum Lubicij, solea tuemini patriam, Crucibus splendentibus Dei tuemini honorem. Vndè in Linea Familiæ vestræ video tot Triumphatores, Senatores, Præfectos, Episcopos, Prælatos, Milites, Rothmagistros, comparandos cum Iulij, Fabij, Camillis, Scipionibus, Annibalibus, & sanctimonia illustribus Episcopis, colligo: ornatis & protegitis Patriam. Lego Henricum III. Vales. Regem Galliarum, assumpsisse in virtutis incentiuum tres coronas, quarum duas posuit in continenti expositas tempestatibus, tertiam verò apposuit in cælo, cui subscripsit: M A N E T V L T I M A C Æ L O. Sensus erat, quod duorum Regnorum Galliae & Nauarræ Rex, ita cupiebat administrare necessitatem Regni & Regna, vt prædictis coronis non amitteret coronam perfectissimam & incommutabilem in cælo. In vestris armis tria quidem video, Cruces duas, & equi Soleam, sed quia hæc Solea commutanda est in Crucem in Patria, cum victorem mundi per Crucem armorum possessores aspiciendo contemplabuntur, subscribendum vestris armis venit: M A N E T V O S V L T I M A C R V X I N C Æ L O.

VITA CÆLESTIS.

Vita celestis.

Vitam cælestem dulci motus afflatu S. Ephrem beatitudine 34. delineauit: *Beatus, qui ex Dei præscripto viuit, paret & obsequitur proximo suo, res aduersas fert a quo animo, tanquam confessor enim in Domino coronabitur.* Est cælestis vita ex potestate Dei ordinaria inchoatiuè, ex vita optima & decenti in terra. Sic namque D. Ioan. *Et qui bona fecerunt, ibunt in vitam æternam.* Iacobus primus Rex Scotiae, vt inchoasse vitam cælestem protestaretur, ex corona eminentem Crucem, & gladium in symbolo deduxit, & subscripsit: P R O L E G E, & G R E G E. Subintelligebat, *paratus sum pugnare & mori, sed nunquam cum detrimento propriæ salutis & honoris Diuini.* Inspicio vestram Soleam circumamictam vtrinque Crucibus, cum nec potestas Soleæ erumpit in Cruces, nec intra Cruces delitescere fastidit, immò ex Crucibus gaudet & delectatur, vitam vestram cælestem coniecturari & affirmare non erit dubium. Ioan. Ferus in Theatro impressarum depinxerat Crucem, cui subscripsit: O M N E S R E G E S S E R V I E N T E I. Verè Solea vestra exprimitis Reges, non dico Coronatos, licet digna sit species vestra, & tanto honore, sed Reges, qui sciunt conscientias suas regere. Vndè grauati quondam malo

animi, nostis adhibendam medicinam, & Crucibus adornati fuistis. Talem ex vobis Reuerendiss. Tylicium Episcopum Cracouien. & in-
numeros fæminei sexus numerabo, sed præcipuè Zolkieuium Cancel-
larium Regni Poloniae, & Exercituum Ducem Supremum, quem P.
Albertus Piglowski Societatis Iesu, tali Elogio celebravit.

Euit

Gestorum magnitudine,

Rei militaris disciplina,

Dux nobilissimus,

Non minùs in gerendo promptus,

Quàm excogitando,

De instantibus cùm verissimè iudicaret,

De futuris callidissimè conijceret,

Didicit

Nunquam aduersis frangi sed erigi,

Non minùs bonus amicus suis,

Quàm fortis inimicus alienis,

Ad bellicam clauam Regni sigillum,

Accepit

Dignus utroque,

Qui Moschouiae Imperatoris ceruices

Calcandas SIGISMUNDO Regi

subiecit.

LINEA FAMILIÆ LVBICZ.

N. Nobilis de armis Pobog, cui talia gentilitia concessa, Anno 1190. à
Casimiro Monarcha, post pugnam, de hostibus fidei Polesianis, sicut in ori-
gine armorum dictum fuit. Ita Baszko in descriptione Ducum Masouiae
Canonicus Poseniensi. Vnde corrigitur Paproc. qui sub Vladislao Lokie-
tek Anno 1333. cum Cruciferis in pugna acquisita fuisse dixerat.

Lekowski.

Lekowscij, in Palatinatu Ptoceñ. notabant familiam à Lekow. Paulus
Pincerna Ptoceñ. Hunc Catalogus Ecclesiae in Lekow fundatae antiquus.
& quasi à principio fidei in regno, cuius administrationem magna auctori-
tatis Ecclesiastici curarunt, ut potè Ioannes Borukowski Cancellarius
Regni & Episcopus Præmislien. & alij meminerunt, unā cum Suentoslao
Custode Ptoceñsi. Paulus filius Pauli, Subdapifer Ptoceñ. & Matthaeus
Castell. Vissogrod. Alios ibidem refert plurimos, post annum 1200. N.
Lekowski Vicecapit. Calissien. anno 1383. Bielsc. fol. 262. Matthaeus cuius
ibidem meminit Catalogus sub anno 1388. Castell. Vissogrod. notabat fami-
liam à Lekow, qui reliquit Nicolaum, Baccalaureum Artium, Canonicum
Ptoceñ. & Parachum Lekouien. Andream etiam Parochum Lekouiensem,
qui Romae obiit. Matthiam Aulicum Adalberti Regis, qui cum filia Ca-
stellani Zakrocimen. Kucharski, celebrauit matrimonium. Reliquit ex
illa Nicolaum, Stanislaum, Andream, Ioannem, Felicem. Stanislaus
cum

ex Bogacka Palatini Masouiae filia tenuit matrimonium, suscepit ex illa *Bogacki.*
 Nicolaum & Stanislaum, & filiam Hedwigim de Wierzbica Dapiferi Plo- *Golinski.*
 cen coniugem. Nicolaus habuit in coniugem Catharinam Golinska Ca-
 stellani Czersceń. filiam, cum qua reliquit Stanislaum, & filias Dorotheā,
 & Annam. Stanislaus erat Ciechanou. Subdapifer, qui ex Anna Castel-
 lani Czersceń. Stanisl. Lesniowolscey de Obory Ducis Campi in Lith. Au-
 gusto regnante 1563 filia, reliquerat multos filios sed breui præter Adal-
 bertum sunt mortui. Secundo matrimonio ex Anna Wichoromska filia No-
 tarii Ciechanouień. habuit Andream Nicol. Iacob. Zophiam, & Marga-
 ritam. Ioannes filius Matthiae ex Golinska habuit Franciscum qui ex
 Wilkanowska sorore Castellani Ploceń. suscepit Adamum, Annam, Sophiā, *Wilkanowski.*
 ex Nieborska verò Simonem, Ioannem, & Bogumilam. Adamus alter
 filius Pocillator Ploceń. Celebrauit coniugium cum Gumowska. Soror illo-
 rum Helisabeth Borukowsej coniux, quæ genuit Episcopum Premisliē. *Borukowski.*
 & Vicecan. Regni, ac illius fratrem Abbatem Ploceń. Cuius in Epitaph.

ECHO MAIORVM AD POSTEROS.

A teneris duro patiens afuesce labori,
 Olim bellorum sis qui initurus iter.
 Si teneros annos tibi soluat inertia deses,
 Et senior factus desidiosus eris.

Szydowieccij in Ploceń. Palat. Paulus exercitia inuentutis honora- *Szydtowski.*
 bilis, in M. D. Lith. ad Gastaldum, confecit. Dein miles strenuus Sere-
 niss. Sigismundi, & fortunatus, à Rege ex captiuitate Cruciferorum libera-
 tus, Iudex Terræ Zakrocimneń. fuit. Ex Kobylnicka armorum Prawdzicz,
 habuit filios quatuor: Stanislaum, Marti dies qui vitæ suæ obtulerat, ad
 Stanislaum Odrowazium Tribunum Ploceń. Petrum Vexillifer. Vissogrod.
 Andream, Cancellarium Ploceń. Erasmus, Venatorem Ploceń. qui cum
 Sieniamski Exercituum Duce, & cum Lesniowolscio ad Poswoliām &
 Neuhum, pugnabat: ubi locum Rothmagistri peragebat. Petrus præ-
 nominatus, cum Krasinska habuit filios quinq̃. 1 Stanislaus, qui aptè
 excoluit inuentutem literis, post adolescentiam ad Curiam Episcoporum
 Starozrehscey Chelmeń. & Francisci Krasinski Cracouień. ex Canonico
 Chelmeń. & Kurzelowień. Abbas Bresteń. Præmonstratensium. 2 Ioan-
 nes, perpetuus miles, & Castrorum obseruantissimus. Ad Potociam in-
 captiuitatem Moschouiticam venerat, & Stracaniā conductus, cura
 Auunculi Episcopi Cracouień. liberatus fuit. 3 Andreas, militiæ dedi-
 tus, in Russia contra Tartaros, Moldauos, bellator cum magnis Ducibus
 Exercituum, Iazłowieccio & Mieleccio. 4 Paulus, eximius & proba-
 tus miles cum Potoccio, Præfecto & Gener. Podoliae, & Strus, maxima
 contra Tartaros, pugnando ad Rastouiciam, constantia; nam sagittis sexies
 confixus, nec bellicum signum amisit, nec superatus recessit. Demum

Mostowski.

Auunculo Episcopo Cracouiē. Krasnicio dum exhibet obsequia, cum Narebska celebrauit connubia, & in Terra Cracouiē. incola adscribitur inter primores nobilitatis. 5 Albertus, Canonicus & Custos Cracouiē. & Præpositus Wstęzycen. Paulus alter frater Iudicis Zakrocimen. Niemierius, post actus Martiales, cum Mostowska armorum Dolega reliquit filios quinque. Mortuus Venatoris Płocen, dignitate honoratus. Huius filij militarem toto pectore prosequendo, in varijs Palatinatibus domicilia elegerunt. Vndē ex Palatinatu Sandomirien. Ioannes Szydlowski, ex Samogitia Terra Balthasar, subscripserunt Electionem Vladis. IV. feliciter regnantis, quem nobis Diuina Maiestas diu incolumem seruet.

Borzenski.

Borzewscij in Dobrzymen. Terra, Matthias Abbas Lenden. optimus & exemplaris vir, cuius merita gloriam à nobis, & præmium in calis congruum obtinent.

Szawicki.

Szawiecij in Podlachia. Matthias erat Castell. Podlachia, eius filius Adalbertus Capit. Mielnicen. cum Dłuska armorum Kotfic tenuit matrimonij vinculum.

Dłuski.

Vłzynscij in Podlachia. Sed aliqui eorum armorum Pobog reperiuntur.

Tylicki.

Tyliccij in Cuiaua, Antiqua familia in Regno, sago & toga celebris. Petrus Tylicki ex magno Secret. Regni, Præposito Gnesnensi & Canonico Cracouiensi, Episcopus Cracouiē. & Dux Seueria. De quo inter Episcopos Cracouienses:

O decus eximium, ô pulcherrima gemma Senatus,

Tilici, ô doctæ lausq, decusq, togæ.

Te pia posteritas linguis fæcunda disertis,

Atq; canora tuum templa loquentur opus.

Alma Lycæa Patrem venerantur, vox sonat vnâ

Hic Pater est Patriæ, qui solet esse Scholæ.

N. Tylicki Castellanus Calissiensis, Brestensis, Człuchouiē. Rogozneń. Capitaneus. Iacobus Pincerna Calissien. cuius filia Alberti Głęboki Pocillatoris Calissien. consors.

Stognien.

Stogneuij, in Palatinatu Płocensi. Viri ob celsitudinem animi in iudicio magni, in castris eximij, quos pulchro carmine non immeritò Paprocius celebrauit. Hi propriè sunt Złoczynscij. Nicolaus Stognien, quem Acta Płocensia referunt, quod ante centum octuaginta annos bona Dembsko, Vbyssys, vendiderit. Ioannes qui militaris laurea gratia, in Podolia & Russia domicilia sua constituerat. Eius dispositionis res in Actis Terræstribus Camenecen. ad Annum 1516. ita exprimitur. Iacobi de Hubarow Iachnowicz Catharina filia, genuit cum Paulo Zembicki Euphemiam, quæ erat locata in matrimonium Ioanni Złoczynski alias Stognien, ex qua suscepit Nicolaum, Laurentium, & Dorotheam Bolanowski Ioannis consortem.

*fortem. Ioannes unus ex illis qui in Russia colonias obtinuerant, post mi-
 litaria trophæa in Moschouia, & in alijs expeditionibus Regni, cum Sie-
 niawska Iudicis Terræ Haliciensis filia, fœdus matrimonij contraxit. Su-
 cepit ex ea Stanislaum magnum bellatorem, sub signis Procopij Sienia-
 wski Exercituum Regni Præfæcti. Honoratus erat titulo S. R. M. Roth-
 mag. ad varias expeditiones & incursiones hostium, felix triumphator.
 Celebrauit sacra connubia cum Lopacianka armorum Szatawa, ex qua su-
 cepit eximios & cupidos laudis milites, Georgium qui in congressu cum
 Tartaris ad Rastouiciam sub signis magni bellatoris Strussij gloriose occu-
 buit. Valentinum, qui sub Inuictissimis Regibus, Augusto & Stephano,
 Ducis Szanguſko Romani, erat copiarum Vicesgerens, contra Moschos
 & Tartaros. Habuit alteram coniugem filiam Czachrowski, ex qua su-
 ceperat nouem filios, & omnes ferè milites, ex quibus erat Marcus eximius
 bellator, qui demum contracto matrimonio cum Blizynska, reliquit non de-
 generem filium Procopium, qui ex milite optimo, Rothmag. S. R. M. exi-
 mius, & honesti Reipub. ac propriæ familiæ custos vigilantissimus fuit.
 Alij uterini illius fratres erant, Christophorus non contemnendus in mi-
 litari experientia. Nicolaus & Sebastianus sub signis Palatini Betzensis
 Wlodek militarunt, Petrus, Procopius, & Ioannes illorum gloriosa vesti-
 gia secuti fuerunt. Nicolaus filius Valentini ex Elisabeth Starzycka, qui
 a iuuentute ad senium continuus & indefessus miles, quocirca multis ac
 speciosis honoribus in castris donatus fuerat. Et quoniam nullam expedi-
 tionem Castrensem intermisit, sed ubiq; hilariter, promptè, feliciter pu-
 gnauit, Sereniss. Vladisl. IV. ante Principis, nunc Dei gratia Regis Pol.
 insigniorum bellicorum promotor in bello, & tutor perpetuus designatus
 fuit. Demum pro tantis meritis, contra Skinderpasam ad Cecoram, Osma-
 num Turcarum Dynastam ad Chotynum, Gustauum in Prussia, Moschos,
 Scythas, Cosacos rebelles ad Niedzwiedzie Lozy, Kumeiki, & Starzec,
 vitam pro Patria & Rege deuouendo, Præfecturam Chmielnicen. in præ-
 mium obtinuit. Expediuit alias functiones viro militari, & experientia
 sedato conuenientes, Legationem ad Turcarum Imperatorem Mustapham,
 ad Comitia Regni nuntium. Post cladem Cecorianam erat copiarum du-
 ctor, & post duces amissos, militum non occisorum in patriæ defensionem
 cepit. Quapropter Vladislaus IV. meritorum remunerator munificus,
 officium Metatoris Castrorum Regni illi contulit & commisit. In cuius
 Priuilegio hæc adnotauit. Nicolaus Stogniew ut primam ætatem militiæ
 idoneam adiit, constanti fide, solertia, promptitudine ad omnem bellicam
 occasionem persistit. In bello Pruthenico selecti militis conscripti Vladisl.
 IV. Præfæctus illorum & Turmarum fuit, contra Moschos ad Smolenscū
 feliciter pugnavit. Crescas in nomen maximum, ut te consanguinei &
 milites Exercituum Præfæcti & Senatus patriæ, ipseq; Serenissimus Rex,
 honore debito & memoria virenti prosequantur.*

Wolinscij aliàs Wolienscij, in Masouia, in Ciechanouien. districtu, ab antiquo notant familiam suam à Wierzbowska Wola. Plurimi eorum in Castris manifestè animi sui magnitudinem, & in hostes Reipub. dextera virtutem demonstrarunt. Ioannes Wolinski, aliàs Wolienski, dum nobiles actus generositàte factorum collustrasset, matrimonij fœdus amplexus, quatuor filios, qui taliter bona paterna & materna inter se sortiri fuerunt, suscepit. Andreas & Nicolaus, acceperunt in Terra Visuensi bona Dobrzyatow, & sortem in Wola Wierzbowska, & medietatem Villæ-Lowia, Stanislaus accepit alteram medietatem villæ Wola Wierzbowska. Viislauus accepit bona Choynowa utraque, & quartam partem villæ Przymilcze. Stanislaus descendens ab istis, post cultam moribus & actibus heroicis adolescentiam & iuuentutem, reliquit Iacobum. Iacobus filius Stanislai, vir honesti & virtutis amans, reliquit filium Martinum ex Felice Iacobi de Kozdroy filia, ut in Terminis Ciechanouien. apparet, ubi reformationem illi facit in bonis Wola Wierzbowska, Anno 1511 inscribendo ducentas quinquaginta marcas. Filia illius erant Lagonij & Leszczynscij consortes. Martinus, post nobiles actus cum Elisabeth Nieborška suscepit matrimonium, ut docet Reformatio in Castro Ciechanouien. 1544. Reliquit filium Stanislaum, & filias Nicolai Zachowski, Iudicis Ciechanouien. Podoscij & Dabrowscij Wilk dicti consortes. Stanislaus, qui dum in Suecia audacis ac strenui militis documenta reliquisset, spectante Sereniss. Sigismundo III. cum Gorska Palatini Masouia sorore nata ex Gizicka, quam Ciałkowna progenuerat, celebrato connubio, suscepit Martinum strenuum, & magnæ experientie militem, qui ab anno ætatis suæ decimo octauo usq. ad senium intermissè Castra bellica obseruauit & coluit. Pugnavit, Sereniss. Rege mandante, pro Constantino Mohila, Palatino Moldauia contra rebelles; cum Ioanne Potocki tunc Copiarum fortunatissimo ductore. Pro Demetrio Moschorum Duce cum Rozynscio Duce. Iterum cum Præfecto Exercituum Regni Stanislao Zolkienio, ubi ad Stolicam obsidione cinctus, militaris audaciæ & virtutis insignia in corpore reportauit, & quodam infortunio fortunam conseruauit. Vitimò contra Tartaros & rebelles Cosacos, multoties cum Stanislao Koniecpolski, Supremo militum Præfecto, gloriose militauit. In negotijs Regni iteratis vicibus, ad Silistria Dynastam Machmeth Diak Pasam, ab Exercituum Præfecto Legati munus obiit. Qui cum domicilia sua in Podolia constituere elegit, celebrauit matrimonium cum Catharina Kiemliczowna ex qua suscepit Stephanum eximium militem, qui sub signis Supremi Præfecti exercitus pugnando, etiam ad Vezeram Turcarum ab eodem Præfecto Nuntium egit. Secundò matrimonio habuit Krezelowscij filiam, ex qua suscepit filiam Sophiam. Erat vir domi et foris prudentia, humanitate et beneficentia in pauperes et Religiosos conspicuus. Honoratus fuit te-
culo

tribus Podoliæ, meruerat & altiora nisi infirmitas obstitisset, sed curabit progredi relicta posteritas. Albertus, Matthæus, & iterum Albertus Volinscij, subscripserunt Electionem Vladis. IV. Regis Sereniss. ex Terra Nurscensi.

Makowieccij, in Dobrzyneń. terra, erant viri benè meriti Patriæ, & plurima officia à Regibus commissa in Lithuania obibant. Retinent sua domicilia ad fluuium Lubicz. Valentini cum fratribus quorum posteritas familiam ornat, Historici meminerunt.

Arinkouij in Masouia. Seruant ruborem iuuenes, consilium senes.

Lugouscij in Lucouień. districtu, Stanislaum excellentem in rebus agendis Castrensibus militaribus referunt Historici. Plurimum namque animat & confirmat milites Ducis strenuitas, & præsentia in periculo militum.

Orlowscij, in Dobrzyneń. Terra, ad obsequia Reipub. & Regum optime dispositi, unde & Secretarij Regum, & obseruantissimi literarum, & amatores Castrorum fuerunt.

Rebelskij in Masouia. Hi milites facti liberè pugnarunt, nam inuitus & coactus miles facile vincitur. Erat ex illis ante annum 1590. Canonicus Gnesneń.

Zolczynscij. Georgius continuus miles Stephano regnante, Præfectus Zidacouien. ex coniuge Brozowska non suscepit prolem. Fratres illius germani duo, Albertus, qui reliquit filiam Piasceccij Notarij Terræ Busceni coniugem. Stanislaus, ex quo Georgius Camerarius Granicierum, Samocen. reliquit posteros. Transferunt in Russiam Zolczynscij militaris gratia ex Palat. Płocen. à Zolczyn. Exstat familia virtute nobilitatem ornans.

Zolkiewscij in Zolkiew & à Zolkiew, in Belzen. & Russiæ Palatinibus, qui in hos Palatinatus ex Ducatu Masouia descenderunt. Antiqua & meritorum splendoribus Patriæ & Reipub. clarissimi & summe dilecti. Hinc grauissimis honoribus Regni & titulis, tam in Castris, quàm in Senatu adornati, magna pro Rege & Reipub. tentarunt, fecerunt. Et quia ex vngue cognoscitur leo, paucos & modernos adducendo ad præsens, antiquiores quantæ authoritatis & dignitatis fuerint, exinde assumes. Nicolaus Palat. Belzen. hic Maiorum suorum antiquam benè merendi Reipub. consuetudinem amplectendo, totus in Castris contra Tartaros, Moldauos, & quo occasio, necessitas Reipub. postulabat, permansit et vixit. Reliquit filios, Nicolaum & Stanislaum imitatores suos. Ad hos è tumulo Echo parentis.

Amemus Patriam, pareamus Regiæ Maiestati, tueamur Ecclesiam, priuatas præcellencias negligamus, æternitatis gloriæ seruiamus, cogitemus denique corpus virorum fortium magnorumque hominum

esse mortale, animi verò & virtutis Christianæ Catholicæ gloriam ferre sempiternam.

Nicolaus filius primus Palatini Betzen. strenuus imitator factorum parentis sui, qui cum Mielecio maxima fortis animi demonstravit indicia, tam in bello ad Sokot contra Moschos, ut Papr. in Stem. fol. 122. meminit, quam in alijs expeditionibus Regni ad Gedanum & al. bi. Erat honoratus titulo Præfecturæ Medicen. Stanislaus alter filius Palatini, qui una cum fratre à Maiorum monitis & exemplis, nec unguem latum abcessit, sed merita meritis, trophæa trophæis, sua illorum adiunxit & addidit. Hunc Respub. & Sereniss. Rex multis honoravit titulis, præcipuè Palatini Betzen. & postmodum Russiæ. Hic negotijs Regni quicquid concessis, celebrauit connubia sacra cum Sophia Lipska de Goray, ex qua suscepit duos filios magnos Reipub. ciues, Nicolaum & Stanislaum. Nicolaus filius primus Stanislai, Succamerarius Leopoliën. vir literis & toga, in Iudicijs Tribunalis, Senatu Legatorum, grauis, amicus, & iustus. Reliquit filiam Castell. Camen. Capit. Scalen. Herburth coniugem, & duos filios Adamum & Lucam, quibus vires & vitam Patriæ suæ negare & turpe erat & nefas. Sepultus in Brody hereditate propria, quæ iam transijt ad Koniecpolscios. Adamus primus filius, vir ut generositate animi, ita Castrensibus negotijs maximè commendabilis. Probarunt ipsius actus Martiales oblatus tituli à Sereniss. Rege, inter quos & Metatoris Castrorum officium egit. Lucas alter filius, cuius laudes merita animum in Patriam, ut paucis comprehendam, illius Epitaphium in Ecclesia Societatis Iesu Pereaslauij ab ipso fundata & erecta appensum in medium adferam.

L V C A S Z O L K I E W S K I,

Nicolai Succamerarij Leopoliensis filius, Stanislai Supremi Exercituum Ducis & Magni Cancellarij nepos, Palatinus Braclauiensis, Caluf. Chmielniceñ. Peraaslauieñ. Mirbogrod. &c. Capitaneus.

Verus patriæ Ciuis.

A pueritia honestis deditus artibus, exterarum nationes etiã iterato Comes Vladislai IV. Poloniæ Regis à Sigismundo III. Patre adlectus peragravit.

Carus Regibus.

Reliquum ætatis, & amplissima patrimonia Patriæ salutis, & Honori sagatus consecrauit.

Bellator in Valachia,

Nouus militiæ Tyro, à Scythis captus, in Turcia biennali carcere detentus.

In Prussia,

Milicium Tribunus multoties Illustris, victor Duces Gustavi sub Hamersthea victos Regi captiuos deduxit.

In Moschouia,

Moschum sædisfragum, imperium eius ferro & igne depopulando, ad fœdera pacis compulit.

Rebellibus,

Fuit semper terrori,

Boni

Bonis,
Fuit vbiq̃ue amori,
Erat vir,

In toga sapientissimus, in sago fortissimus, in templo Catholicissimus, in Religiosos beneficus, & Patrum Societatis Iesu Collegij Periaslauien, fundator amplissimus.

Cælebs,

Non tam ætate quam bellorum incommotis fatigatus, Anno 42 vitæ, Sacramentis omnibus Catholicè munitus, ad cælestes triumphos. 5 Idus Nouembris, Anno 1636 excessit.

Huic tale Elogium scripsit P. Adalbertus Pigłowski Societatis Iesu.

L V C A S Z O Ł K I E W S K I,

Genere & animo magnus,
Virtute manuq̃ue maximus,
Ad bella natus, non dum puer, iam miles
Martis, non matris insedisſe finum videtur:
Gestasse ferrum non fascias,
Turcarum, Scytharum, Cosacorum fulmen,
Vbiq̃ue fortunæ suæ dominus,
Cum nunquam nutauerit, nunquam insultauerit,
Ne patriam, non etiam Ecclesiam amasse videretur,
Societatem Iesu Pereaslauij fundauit.

Stanislaus alter filius Stanislai corona et pulchritudo familia Zolkiewiana. Cui in Elogium ad arma subscripserunt.

Et Regno & Generi Zolkieui magnæ tuorum,
Æternam viuens famam moriensq̃; dedisti.
Zolkieuij ad solem Suecus Turcusq̃; Gethesq̃;
Et Moschouitæ supposuere caput.
Quid, quod ad occasum Cæsar cum Cæsare ad ortum,
Zolkieuium in Lechis senserat esse virum.
Zolkieuij pietas, & Mars noscere per æuum,
Vult non vulgarem crux geminata Ducem.

*In ipso enim vno enituerat id totum quod de Sarmatis antiquis Mayo cecinerat: Nostrum à stirpe genus, literis duramus & armis: venatu inuigilant iuuenes, siluasq̃ue fatigant: flectere ludis equos, longis pro-
luditur hastis, tot patiens operum belloq̃ue assueta iuuentus, quatit oppida bello. Omne æuum ferro territur, hostesq̃ue fatigat hasta, ne tarda senectus debilitet vires animi, mutetq̃ue vigorem, canitiem etiã ipsi galea premimus. In illo vno id totum, quod Respub. conseruat, tenet & tuetur, tanquam in vero & legitimo tutore reunita remanserunt. Nam nec dignitas aliqua, nec honor, nec titulus Regni erat, in quo laudem suam non præsentaret Zolkieuius. Quapropter in suo fortalicio*

Zolkiewiano sic legimus exaratum. Stanislaus Zolkiewski, Castel. Leopold. Exercituum Regni Pol. Generalis Dux, nec non Chrubiesouien. Rohatin. Kamiona. Kalussien. Mediniceñ. Capit. dum pluribus bellis nauat Patriæ operam, ad suos suique vicinos à subita hostium incursionem tuendos, præsidarium hoc à fundamentis erexit. Hic dum usque ad 70 annum ætatis perpetuus Dux Exercituum Regni fuisset, sicut maxima fortunæ & virium in diuersis partibus, & hostium excursionibus trophæa deduxit, ita summis quoque honoribus adornatus remansit, quod ex duplici illius Epitaphio colligitur. Primum est in Valachia trans Tyram in Colosso sublimi in loco, ubi occisus sepeliri voluit.

DE OTRINO ET VNI,

Hospes, Si Christianus huc accedis pro Christi fide interempto vota non denega. Si Paganus venis, lapidi ne inuideas locum. Quisquis ades, quam dulce & decorum sit pro patria mori, Ex me discce.

Stanislaus in Zolkiew, Zolkiewski Regni Poloniae Cancellarius, & Exercituum Dux Supremus Bareñ. Camionaceñ. Iauorouien. Capit. Post reportatas de Cosacis rebellibus, ac de Tartaris victorias, post actos, subiugata Moschouia triumphos, Reque publica Polona, quæ pace qua bello præclare gubernata, fortiter cum Tartaris dimicando.

Hic occubuit.

Vos meo sanguine conspersi campi, debitæ meæ in Deum & Patriam pietatis fideles perenni memoriæ estote testes, Anno 1620. 6 Octobr.

Aliud eiusdem Epitaphium in Zolkiew,

Stanislaus in Zolkiew Zolkiewski, Cancell. Regni Pol. & Exercituum Dux Supremus Baren. Iauorouien. Capitanus.

Cosacis rebellibus debellatis,

Tartaris ad Vdyczum profligatis.

Moschorum Tyranno capto, & eorum Monarchia dormita, cum victor & triumphator orbi terrarum claresceret ne & in cælis triumphali pompa & victrici corona careret, in Moldauia ad Tyram cum Tartaris fortiter dimicando.

Pro fide Christi & patria, sacra

Victima occubuit.

Truncus eius publico luctu domesticis penatibus illatus, & caput Bizancij Barbarorum insolentiæ expositum, magnaque postea maximæ coniugis cura inde reportatum in hoc teguntur tumulo.

Tibi hostis ad terrorem, Tibi hospes ad exemplum.

Reliquit ex Regina de Herbuthis filium Ioannem, & filiam Sophiam Ioannis de Olesko Danilowicz, Palatini Russiæ coniugem. Ioannes Zolkiewski Capit. Rubiesouien. quem dum Reipub. ad negotia aptum reddere deside-

desiderat optimus parens, in regressu à Cecora versus Tyram, ubi parens & bellator occubuit, ibi ille in captiuitatem Tartaricam deuenit. Dum uero ex manibus hostium in Patriam redijt, licet debilis & claudus ex hostium armis, imitator tamen Parentis magni esse concupiuit. Obijt ætatis sue 28. Salutis anno 1633. Aprilis 26. Cui in Zolkiew tale positum Epitaphium:

Ioannes Zolkiewski, Chrubiesou. Iauor. Kalus. Capit. Magni Patris, ad magna natus filius vnicus ac gloriæ eius ubiq; dum per ætatem licuit comes. In eo prælio quo Pater occubuit à Tartaris captus ac postliminio reuersus (fortuna in rebus humanis ludente) inter ipsas Patriæ & eius spes à votis oculisque omnium præpropere fato ereptus, Ætatis suæ florem, in eam, quæ nunquam marcescit, cælestem gloriam magno luctu commutauit. Pugnavit dum ex nationibus exteris redijt multoties cum Tartaris, Cosacis rebellibus, & in omni expeditione promptissimus.

Ioannes Zolkiewski, occisus à Cosacis in Kumeyki. Exstat adhuc optimus Zolkiewski.

Borchowscij, in Palatinatu Podlachia, Drohicen. districtus. Militum eximij & Patriæ, literis, & rerum peritia in Iure, & Prouincialibus Comitij dignissimi. Procopius militaribus celebris occupationibus, ex Borchowska eiusdem armorum reliquit Gregorium, Ioannem, Matthiam. Gregorius eximius miles in Moschouia & Prussia, ex Barbara Skierczynska reliquit filios Patriæ dignissimos, & milites, Thomam, Albertum, Gregorium, Ioannem, qui in Cecora occisus, sicut ille in Moschouia, & Simonem Sacerdotem, filia erant Grochowscij & Ciekanowscij coniuges. Ioannes alter Procopij filius miles, ex Burzanka reliquit Gregorium, qui in Prussia occisus. Matthias tertius Procopij filius, miles, & occupationi Reip. atq; Patriæ deditus. Ioannes Borchowski, Castell. Zakrocimen. vitæ ordinatæ & singularis beneuolentiæ vir. Christophorus, Notarius Terræ Zakrocimen. qui virtute adornatam ætatem, meritis decentibus Patriæ & Reipub. commendauit.

Wierzbowskij in Podlachia, Andream Cantorem Knieiouien: & Canonicum, Parochum Opatouien. meminerunt quædam Epitaphia. Sunt etiam in Lomzensi & Zebrouiensi districtu. Aduertite obsecro, quod labore in Patria nobili, omnis felicitas domus accrescit, otio uero nimio tum domi mores sancti, tum foris & in bello strenuitas amittitur.

Gradowscij, in Rauen. Palat. Laurentius maximus coadiutor Bonarij in restauratione arcis Cracouien. & Zuparum administratione, rationem reddebat administrationis post decessum Bonarij. Honoratus titulo Pincernæ Sochacouien. reliquerat filium sed degenerem.

Dobrzyalowskij à Dobrzyatow, qui uerè sunt Volinscij in Ciechanou. Terra & Wisnen.

Lysakowski,

Lysakowscij, in Ciechanouien. districtu antiqua familia. Habent Lysakowscij Priuilegium una cum Iastrzebscjs, a Conrado Duce Masouia, ubi nominantur Stanislaus & Nicolaus de Lysakowo. Sed quia diuersa sunt arma Iastrzebiec & Lubicz, a diuersis puto Lysakow denominati fuerunt, aut error aliquomodo irrepsit. Iacobus Lysakowski armorum Lubicz, Succamerarius Lomzen. erat uiuentibus Ducibus Masouia strenuus bellator, qui Cruciferos ad Strzelnam hereditariam villam, ad Lysakow spectantem, fudit. Eius filij erant: 1 Paulus, qui ex Iezewska armorum Iastrzebiec, suscepit Iacobum & Petrum, Iacobus ex Kucharzka armorum Lubicz, reliquit Stanislaum & Ioannem, Stanislaus ex Karniepska armorum Rogala, reliquit Nicolaum, Iacobum, Valerianum, Hieronymum, Andream, & Laurentium, ex quibus Nicolaus collegit ornamentum iuuentutis in Italia, Iacobus in Portugalia, Valerianus Branchergeri. Filij uero Petri, qui erat frater Pauli ex Succamer. Lomzensi, erant quatuor. Mortuus Iudex Terrae Nurscen. 2 Filius Iacobi Nicolaus habuit filios, Andream, Lazarum, & Ioannem, ex quibus Iacobus habuit Ioannem Succamer. Nurscen. qui ex Lasocianka armorum Rawa, reliquit Nicolaum Ordinis Minorum, Ioannem & Stanislaum, Nicolaum Castellanum Chetmen. qui ex Cieciśewska filios quatuor habuit. 1 Iacobus Aulicus Stephani Regis, qui in Ungaria expensis Regijs educatus, strenuus miles euasit. 2 Iaroslauus. 3 Adalbertus, milites cum Tarnowski. 4 Stanislaus, Zamoyscjs miles Praefecti exercituum. Eorum sorores erant Helena primum Laznienscjs, post Gasparis Vasiczenscjs coniux, & Margarettha Kniazij Sotomereccij consors. 3 Succamer. filius Iacobi Stanislaus, uir multarum literarum peritus, pacis & virtutis studiosus. 4 Ioannes Notarius Zaukrzenscen. occisus tempore Interregni a Mostowski armorum Dolega, coniux praegnans breui mortua, relictis liberis, Adamo, Abrahamo, Anna. Andreas uero alter filius Nicolai, & Iacobi frater, Succamerarius Lomzen. habuit filios, Stanislaum & Matthiam. Lazari uero fratris Andreae, Christophorus & Franciscus breui cum sua posteritate decesserunt. Ioannes horum ex Nicolao frater, in Patria sua Parochus ordinatus vitam spiritualiter finiuit. Stanislaus Lysakowski ex Terra Nurscen. subscripsit Electionem Vladis. IV. Regis Pol.

Niezabitowski,

Niezabitowscij, in Palat. Lublineñ, ex quibus Iacobus felicissimus bellator fuit, cum Mielecio ad Chotinum profligauit Turcas, Bogdanum Alexandri filium in Dominium restituit, Tartaros ad Grodecum anno 1574. ad Tarnopole anno 1575. ad Zbaros anno eodem, ad Dubnum anno 1577. & ad Ostrog pugnauit. Contra Moschum ad Wielkotuki. 1580. Papr. in stemm. fol. 339. Bielsc. fol. 742. Ioannes subscripsit Electionem Vladis. IV. Regis ex Palat. Lublineñ.

Chabowski,

Chabowscij, in Płocen. Palat. ex quibus Martinus, dum in Palat. Cracouien.

Cracouiē. fadus matrimonij constituit, etiam & domicilia firmavit. Reliquae: at filium Hieronymum, virum doctrina & moribus illustrem.

Grufzeccij à Grufce magna & parua in Chetmensi Terra. Mat. Kruſecki. thias strenuus miles, cui Iagello Rex bona praedicta Kruſce contulerat, & titulo Vexilliferi Regni cum eisdem decorauit. Ex Malicka suscepit Andream, optimum militem Sigism. & Steph. Regum tempore, occisus à Caimiro fratre patrueli, postquam ex Sophia Hanska reliquit Petrum, sequentem vestigia parentum in militari. Hic ex Anna Orchowska octo filios reliquit, ex quibus sex diuersis praelijs occubuerunt, septimus Bronislaus cognomento Szumilist, in Russiam militando transijt. Erat apud Zborouium Vicesgerens Rothmag. in Moschouiam, Iudex Castrì à Kazanouio, nunc Tribunus Czerniechouien. N. Grufsecki frater Matthiae, cognominatus fuit Baran. Albertus filius ex Komorowska suscepit Stanislaum, Ioannem, Petrum, & Andream. Stanislaus ex Dubanowska habuit Thomam militem, qui occisus ad Haliciam, dum vicem ageret Rothmag. Lachodowſcij à Tartaris Cantymirianis, Nicolaum Vexilliferum, & loco tenentem Przeleſcij Dapiferi Cracouiē. filij, postmodum Potociorum strenuus miles. Ioannem Sieniaſcij Pocill. Regni vices gerentem in Castris, demum vices gerens Notarij Castren. Kazanoui, iuuentutem suam in Vngaria exercitatum ad praestantia facta in bello aptam dignis officijs reddidit, ex Postruminska natus. N. Grufsecki, tertius Matthiae frater, cognominatus Chuyski. Eius posteritas, Ioannes, Valentinus, Albertus, & Petrus germani fratres. Ioannes vir militaris cum Poroccio, reliquit ex Sophia Petczanka Iacobum, militem cum Tarnowski, Zamoyski, Kanowski. Albertus miles ex Molinska habuit Thomam, manent in Volhinia, cum Wichrowski et Kazanowski, Praefecto Bochustauien. miles Thobias. Petrus à Tartaris occisus in Pocutia, relicto filio Martino optima spei.

Krzyccij. Andreas reliquit filium Stephanum, militem cum Notario Krzycki. Castren. et Praefecto Bochustauien. Kazanowski.

Sierkouij, in Lublinen. Palatinatu.

Sierkouij.

Borzechowſcii, Ibidem.

Borzechowski.

Piczkowſcii ibidem, ex quibus aliqui in Podoliam transierunt, militando eximij.

Piczkowski.

Bialobloccij, in Chetmensi à Biatobloty.

Biatoblotski.

Sędziccij, in Chetmensi qui proprie sunt Biatoblotsij, sed à bonis diuisione bonorum acceptis Sędziccij appellati. Andreas miles ad Gedanum & in Moschouiam, qui domicilia sua constituit postmodum in Palatinatu Lublinei. cum Sophia Chobrzynska reliquit Ioannem, Vilhelmum militem & Rothmag. Nicolaum cum Odrzyuolscio Praefecto Zydasou. & Potocio Campiductore militantem, Martinum cum Castellano Camenecensi Herbur-

Sędzicki.

Herburtho militem, & Adalbertum cum Odrzyuolscio militantem. Iacobus Andreae frater in Moschouia belli congressu vitam finivit. Georgius tertius eorum germanus in florenti aetate ad vitam immarcescibilem translatus est. Viuite feliciter magis in castris quam domi geniti, plus in contubernio legionum quam consanguineorum educati.

Domaniewski Domaniewscij, Literis & militiae deditis quidam in Stanislaum tale Anagramma construxerat.

*Quêis ego te dignor titulis Stanislae fatisco,
Nil superest, nisi quod, vel Anagramma refert.
Fert Anagramma Stanislaus Domanieuius I flans,
Æui laus Christi, vi quoque Schisma domans.*

Florianus reliquit Matthiam militem eximium cum 7otkiewski Cellario Regni, ex Tomaszewska armorum Bonca filios suscepit Stephanum, Florianum, Constantinum, Boguslauium.

Goreckowski Goreckowscij, in Rauensi Palatinatu, magnitudine rerum et periculorum alios hebescere, sed virum nobile excitari his saepenumero contingit.
Rozycki. Rozyccij in Masouia, claritudinem suam praestantibus obsequiis in Rempub. protegunt. Iacobus ex Palatinatu Lencicień. subscripsit Electionem Vladislai IV. Regis.

Borowski. Borowscij, in Chelmensi. Libertatis et boni patriae amantes. Indignus est enim nobilem esse et libertatem nolle vel non promouere. Vnde Tiberius curiâ egrediendo dicebat. O homines ad seruitutem paratos.

Szerokowski. Szerokowscij, in Podlachia.
Wortkowscij, qui propriè sunt Szerokowscij. Nobilem ut decet viuere viuunt, occupantur literis, virtute, castris.

Lubouij. Lubouij, in Podlachia, Nobilium quanto quis seruitio promptior, tum Patriae, tum Regi, tanto opibus et honoribus extolletur.

Raczenski. Raczenscij, decet Principem ut militem donis, populum annona cunctos dulcedine otij pellicere, sed gratos dignos obsequentes.

Obrapalski. Obrapalscij, ex Drohicensij, si patrum iusta minus Principi grata, proprijs meritis erunt excitanda praemia. Andreas Notarius Castrensis, Halicień. Subcapitaneus Strus, Vir iudicij peritus, equusq.

Skiński. Skińscij, Et de bono facto reddenda est ratio Senatui et Deo. O quam triste nullum habere bonum, de quo reddas rationem. Curant hi et reddere et mereri.

Chromatki. Chromatscij, in Sochacouien. terra, Obscura initia impudentibus ausis polluere ut ignominiosum est, ita illustrare gestis, et prudentia dirigere, summè decorum.

Marzyn. Murzynouij, in Lithuania. Deuitatur signatus à natura, sed signatus à virtute et fortuna placida, minimè.

Goslicki. Gosliccij, de parua Goslice in Płocensi Palatinatu. ex quibus Franci-

scus miles strenuus et Vicecapitaneus Barenfis in Podolia fuit 1556. occisus a Tartaris. Est in Ecclesia Tarnouiensi cuiusdam Epitaphium.

Viator

Mortalitatis domicilium aspice,
Heu miserum mortuum moriturus considera,
Et orbatum mortis spolium expende,
Sic in mundo disces cuncta fuisse & esse mortalia.

Sed tale Epitaphium est hominis ignavi, qui moriuntur pro patria illorum mors est fortunata, nam tales definitum locum obtinebunt inter angelos Dei. Nicolaus in Cracouiensi terra.

Mniszewscij, de murato Mniszowo in Plocensi Palatinatu. Tulerunt ^{Mniszewski.} auxilium magisq; in tempore Patriæ et Reipub.

Oyczynscij, in Masouia, Ex quibus Martianus domicilia sibi in Lithuania constituit, Mereri et non premiari tædet, sed Principes sunt ut dij, iustas supplicum preces audiunt. ^{Oyczynski.}

Wierzbicij, ex Lomzensi Palatinatu. Iucundum quidem est, diem ^{wierzbicki.} ædificationi, noctem conuiuijs tradere, at quod principalius est isti faciunt. Excellunt factis proprijs merita maiorum.

Oyrzenscij, cognominati Mieczykowie in Ciechanouiensi Terra. Sunt ^{Oyrzenski.} animi moderatæ altitudinis, qua summa pericula modica fiunt et vulgatis leuiora. Iacobus ad Płonsko domicilia sua elegit in Starzechow.

Ponikiewscij, in Masouia. Nobiles se esse sciunt, & moribus probant. ^{Ponikiewski.} Florianus Ponikiewski. Stanislaus & Albertus subscripserunt Electionem Vladislai IV. ex Nurscensi Terra.

Brzezinscij, qui à diuisione bonorum cum Ponikiewscijs sic nuncupati. ^{Brzezinski.} Feret Cornel. Tacit. quod spectatus vir intellecto capite pro Romanis bellum crebat ostentandæ virtutis, Nobiles Poloni se & sua Patriæ liberè fouent, nisi ciuis Reipub. degener fuerit.

Prostkouij, in consinibus Lomzensis Terræ versus Prussiam. Talia ^{Prostek.} agunt, ex quibus nec ignominia domus, nec infamia personis nascitur.

Swiderscij, in Lucouien. Hi cura rectè factorum sibi gratiam com- ^{Swiderski.} pararunt,

Samkouij, ex Mielniceñ. Studia illorum plena laudis & gloriæ, gra- ^{samek.} uia & seria.

Lisowscij ex Płocē. Palat. In externis Regnis potissimum bellatores, ^{Lisowski.} nam externis victorijs aliena, civilibus etiam nostra consumere didicimus.

Choromanscij, in Sochacouien. Terra. Fugiunt illa quibus Senatus ^{Choromanski.} ad penitendum inclinatur, & Princeps nec interiectu temporis mitigatur, amplectunt verò undè laus celeberrima domus succrescit.

Sielscij, in Płocē. Palatinatu, viri Castris, virtuti, & iustitiæ dedi- ^{sielski.}

ii. Cum Præfecto Exercituum Koniecpolski in Prussia, contra Tartaros & rebel-

Et rebelles Cosacos erat strenuus miles. Paulus Electionem Vladislai IV. Regis ex Palat. Ptoceñ. subscripsit.

Zaorski.

Zaorscij, ex Nurscensi Terra. Legem Et Regem honorifice obseruant, nam neq. metus nec pudor est, si ea transcendit.

Bledzienski.

Bledzienscij ad Sierpskum. Aliqui illorum animum literis, aliqui Marti Et Bellona consecrarunt. Sic namq. Et Romani proposuerant, ut Corn. Tacit. lib. 3. refert. Postquam cadibus scuitum, Et magnitudo fame exitio erat, ceteri ad sapientiam conuertere.

Krzywonowski.

Krzywonowskij ad Prasniam. Vnica virtus in honore constituit, niuersos, sed retrahere a vitio tria possunt, nobiles pudor, pauperes necessitas bene vsa, diuites satietas. Sed isti virtutem sibi elegerunt, firmarunt.

Radzyminski.

Radzyminskij in Ciechanouien. Terra. Cunctis equidem rebus inest quadam velut orbis, ut quemadmodum temporum vices, ita Et morum vertantur. Hi sunt ferro stabiliores, solea firmiores. Sigismundus Et Martinus Electionem Vladislai IV. Regis ex Ciechanouien. Terra subscripserunt.

Ktosinski.

Ktosinskij, in Dobrzynen. Terra. Non tegunt virtutem cinere, nam graues dictis factisq. ex posteritate esse, non habent satis.

Choieccij.

Choieccij in Masouia, ex quibus Et Ktosinskij descenderunt. Satius proprijs quam Maiorum gloria sibi gratulantur, nam nec omnia apud priores meliora, sed nostra quoque atas, multa laudis Et artium imitanda posteris, tulit.

Lipski.

Lipskij, in Ciechanouien. Terra. Nil Principibus cordi est, quam optimus ciuis Patria, Et sincerus consultor Et tutor. Tales Reges Et Principes, sicut Iulia Augusta Tiberij nomen subscripsit suo, scribunt Et imprimunt memoriae Et occasione. Probarunt hoc Et experti sunt Lipskij.

Szulimirski.

Szulimirskij, in Masouia. Certant meritis ad praemia. Ita namq. a maioribus institutum est: ut si anteissent delicta, sequerentur poena, si vero praecedent, Et numerabuntur merita, offerantur praemia. Aliqui ex his aucupando militis coronam Et honorem, in Podoliam transferunt, Et ad Vinniciam statua sua firmarunt, sunt Adamus Et Petrus posteritas relicta.

Mlodynski.

Mlodynskij in Zaukrcze. Nullus arguebat ornatum ad Rempub. Et posterum gloriam conferre. Ideo hi id totum quod possunt contulerunt.

Brzozowski.

Brzozowickij, literis Et dignitate celsi. Iacobus Canonicus Ptoceñs, Et Praepositus in Ptonsko. Beatus qui in cella sua, ut Angelus in caloparas Et castas colit cogitationes, Et ore suo collaudat eum, qui spirituum Et rerum omnium habet potestatem.

Krosnicki.

Krosnickij, in Ciechanouien. Terra. Cum vidisset Germanicus Thebis literas Aegyptias in quadam magna mole, iussit interpretare. Retulerunt hic habitasse septuaginta millia militum. Medorum, Aethiopiarum, Persarum.

Perfarum, Scythiae, &c. victores. Nobis tantus numerus deest, sed sunt qui pedem pedi, gladium gladio, pectus pectori, pro aris & focis alacriter opponant, & vincere vel mori desiderant. Tales vos esse cupimus.

Ciesielscii, milites eximij, & viri boni amatores. Beati qui Domino Ciesielski.
vigilant, protegentur enim ab eo in iudicij die.

Rakowscii. Pulchrum quidem est ceris ornare atria maiorum, & Rakowski.
Catonem vel Augustum representare. Hæc tamen Cassius ac filius eius Bruto non presentabat. Sufficiant namq; sua si sunt viro amanti Patriam demonstrare merita, eorumq; deportare imagines. Iacobus & Albertus Rakowscij, ex Ciechanouien. Terra subscripserunt Electionem Vladis. IV. Regis Poloniae.

Strzeszewscii, in Płocén. Palat. maturum annis spectatum bello iuue- Strzeszewski.
nem, quis non veterum & singulorum imaginibus exornabit? Exornant cruces habatum, illustret mentes eorum in Cruce triumphator Christus.

Smoszewscii, in Płocén. Palat. Priuata odia publica utilitate remit- Smoszewski.
tere est lidium viri amantis Patriam, alterum lidium Smoszewscij adhibuere, non excusare laborem nec penitere pro Patria pati & mori.

Szuscii, in Płocén. Palat. Vnum Reipub. corpus, vno animo regendum. Szuski.
Pacis & tranquilitatis studiosi Szuscij. Erat unus in Ordine Prædicat. eximius Prædicator Cracouiae, & Prouincialis in Bohemia Pater Hyacinthus Szuski Doctor Theologiae.

Lopienscii. Erat ex illis quidam Abbas Mogeleuicén. 1550. amator Lopiencki.
communitatis & loci. Beatus qui charitate sublimis est, sic enim tutus est in Domino Salvatore.

Głębocccii, in Masouia. Faciunt quod decet viros non quod mulieres. Głęboccki.
Et quid mulieres faciunt ob superbiam domus? Audi Cornel. Tacit l. 1. quid de Liuia dicat: Liuia grauis in Rempub. mater, grauis domui Cæsarum nouerca. Virum autem conuenit subuenire Patria. Albertus Gladifer Bresten. in Cuiaua cum Sebastiano Electionem Vladislai IV. subscripserunt.

Skulimowscii, in Varsauicén. Terra. Quam exercenda est res, dum bo- Skulimowski.
na iuuenta flagitiosa obliterat senectus, ita sanctimonia celebranda, si gra-
tiosus dijs perseuerauerit in finem. Hoc vobis Skulimouij precamur.

Bialynscii, ibidem. Merentur suum honorem, nam Augustus manda- Bialynski.
bat honores, nobilitatem Maiorum, claritatem militiae, illustres vita domi
spectando.

Chelchowsccii, in Ciechanouicén. Terra. Militia & actibus virtuosis Chelchowski.
dediti. N. Chelchowski Vexillifer Rozaneén. cuius filius Henricus No-
tarius Thesauri in Prussia, & Secretarius Regia Maiestatis.

Zalesccii, in Podlachia. Albertus Camerarius Drohicén. qui reliquit Zaleski.
filios quatuor, Matthæum, Ioannem Notarium Terrestrem Drohicén. Ia-
cobum

cobum & Valentinum, aliqui ex hac familia in M. D. Lith. transferunt. Petrus, cuius filius Sigismundus Notarius Wolkouien. eius vero germanus Iudex Terræ Vpitscē.

Rokiicki.

Rokiickii in Dobrzyneń. Terra. Militia clari, & ad Regni studia industrij.

Nieboriski.

Nieborscii, in Ciechanouien. Terra. Præstantissimi viri in Castris, & in conseruatione boni Patriæ. Martinus cum Karnienska, Gothardus cum Noskowska, matrimonium celebrauit, Iacobus Gothardi filius, istius vero filij Vladislaus Thesaurarius Zakrocimen. & Martinus subscripserunt Electionem Vladislai IV. Regis.

L V B A R D V X V L O D I M I R I Æ.

Lubaros seu Lubartos quatuor Historiæ referunt, vnum Gedimini filium Ducis Lith. De quo ita Cromer. lib. 14. fol. 242. Gediminus Dominum partitus est in hunc modum, ut Moniuidio Kiernouia & Stonimum, Narimundo Pinscum de Russis quesitum, Olgerdo Creua, Kieystuto Troki, Coriatho Nouogrodum, Iaunutio Wilna obueniret. Lubartus autem cum Russiam uxorem Vladimirien. Ducis filiam duxisset, à Socero heres factus est, & nullam inter fratres sortem accepit. Alter Lubartus fuit Olgerdi filius, natus decimus, iuxta Cromerum lib. 14. fol. 242. Columna 2. Tertium Lubartum Russorum Ducem. De quo Cromer. lib. 12. fol. 211. Fecit Casimirus Expeditionem in Russiam Anno 1349. ut eamque partem, quam Lubartus usurpabat, Regno adijceret. Sed iste Lubartus non fuit alter nisi Gedimini filius, à quo & Lubar seu Lubartouia in Volhinia fundata est, quæ à Ducibus in Ostrog ad Palatinum Cracou. Lubomiscum, ac successores illius ex Ducissa in Ostrog transijt. Lubartus Gedimini filius successor, ob filiam Vlodimirien. Bresten. Chelmen. Betzensi Ducis, cui dum Casimirus eripuit bona, iterum Russi ad eum redierunt. Hunc Casimirus Anno 1351. iterum deuicit, & in carcerem coniecit. Liberatur percusso federe, & Fidei Catholicæ iuramento. Fidem non diu tenuit. Mouet iterum in Vlodimiriam, & obtinet. Cromerus. lib. 12. fol. 212.

Post annos tredecim à Casimiro Lubarto recuperata Volodimiria, & tributaria facta, eiectionq; Lubaro Alexandro Duci Michaelis Coriathi filio, Gedimini Nepoti tradita. Cromer. lib. 12. fol. 218. Hanc post mortem Casimiri iterum obsidione recuperavit, & diruto muro quem Casimirus erexerat, nouo præsidio firmavit. Cromer. lib. 13. fol. 222. Iterum recepta à Ludouico, atq; ibi Cathedra Episcopi erecta & constituta, quæ postmodum erat Luceoriam seu Luscum translata. Crom. lib. 13. fol. 228. Vngaris tota Russia concessa, fol. 229. Post mortem Ludouici ab Vngaris Lubarto Lucensium Duci prodita. Crom. lib. 14. fol. 233..

LVCENSIS DVCATVS.

Hunc quartum Lubartum Lucensium Ducem in Historijs video. Demum Theodorus Lubarti filius, Ducis Lucensis, iuravit Iagelloni Regi Cracouia cum alijs Ducibus. Crom. lib. 15. fol. 245. Sunt qui descendunt à Premislo Bohemorum Principe. Nam Nezamyslum habuit ex Libussa filium, cui successit Mnata, isti Voien aut Vorcius, post Cresomislus & Vratislaus, ille Vissegraden. iste Lucensis seu Zatecensis Dux fuit. Huic Vlastislaus, illi Necla successit, qui occidit Vlastislaum cum eius filio Zbislao, Necla successit Hostiuitus, illi Boriuius, qui Religionem Christianam primus in Bohemia fundauit cum uxore Ludimilla, hic filio suo Spitignieuo, quo mortuo, Vratislao alteri filio concessit Principatum. Hic ex Drogomiria impia, & aliena à fide Christiana, Venceslaum & Boleslaum, illi Australis ora post Parentis mortem, isti Septentrionalis. Sed Venceslaum, cui Otto Imperator diadema imposuerat, Boleslaus interemit. & solus Principatum retinuit. Suscepit ex Brena Boleslaum, & Dambrowcam filiam Miecislai Pol. Principis coniugem, à qua Fides Catholica in Regno Pol. Crom. lib. 3. fol. 37. Sed isti Duces Lucenses dicebantur in Bohemia. Est verò alia linea Lucensium Ducum, ex quibus erat Lubartus Lucensis Dux, qui idem est quod Luceoriensis, ut patet ex Cromero lib. 9. fol. 162. Vnde iste Lucensis Lubartus erit, idem qui erat Gedimini filius, & Vlodimiria Princeps, & eius filius Theodorus Dux Lucensis iuravit Iagelloni. Et sæpius Luscum apud Cromerum, ut arx Luscia, vocatur arx Lucensis. ut patet lib. 20. fol. 303. in utraq; Columna, & fol. 307. dum Lucensibus datur Priuilegium Regium. Est etiam in Lithuania Ducatus Lucensis, de quo Reinoldus Heidensteinus Moschouitica Historia sub Stephano Rege scriptor libro quarto, & apud Cromerum editionis. Colonien. fol. 799. Lubarti verò Ducis ante Vlodimir. post Lucensis seu Luceoriensis erant filij, Michael, à quo processerunt Duces in Czartorysko, Alexander, à quo Dux Szangusko, & Iuonius, à quo Duces in Kosyr. Papr. in Nido virtutum. 1143. Illius Domini Stricou. fol. 408. refert.

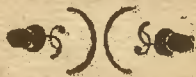
Lubarti filij.

LVCOMLENSES DVCES.

DVces Polocenses & Lucomlenfes fuerunt. Hos disturbauerat Iagellonis frater Vigunthus, qui apud Russos Religionem Christianam professus fuerat, & nomen Andreæ in Baptismo acceperat. Induxerat enim Magistrum Cruciferorum Conradum Colner sub nuptias Regias, qui longè latèq; Lithuaniam depopulatus est, & Lucomliam arcem vi cepit, ubi Andream Iagellonis fratrem praefecit. Sed Rex per Skirgelonem & Vitoudum, Lucomliam & alia recuperavit, & Andream captum in arce Checi-

nensi inclusit. Crom. lib. 15. fol. 246. quem post triennium Vitoudo & alijs Ducibus interuenientibus, Regiꝫ pro ipso fide iubentibus, dimisit. Cromer. paulò inferiùs. Cui postmodum Polocia cum alijs munitiõibus sese subdidit. Stricou. lib. 13. fol. 476. Modo ruinae ostendunt arcem fuisse munitissimam. Constantinus Kniazius in Lukomla, hic post suos antecessores, de quo Stricou. ubi suprà cum Romano Szangusko bellator fortissimus ad Vle. contra Moschos, Anno 1568. ut Bielsc. fol. 623. Paproc. fol. 648. Stricou. fol. 774. Et cum Nicolao Radziuil, Supremo Praefecto Exercituum, arcem Sokoliam, inde missus ad Turouliam arcem cum toto apparatu bellico à Moschis recepit. Stricou. fol. 784. anno 1579. Iuanus Lukomlski, cuius filius Romanus ex districtu Orsanen. fuit Contributionum Regni exactor, Anno 1606. Borissus Lukomlen. Kniazius, cuius Iuanus filius erat exactor Contributionum Orsanen. 1601. Iudex Orsanen. qui reliquit Basilium. Hic Basilus cum suo Patruo fundauerunt in Lukomle Fratres Ordinis S. Francisci. Andreas Dux Lukomlen. Palat. Nouogroden. recessum Vnionis Ducat. Lith. subscribunt, ut Ianuszouius habet in Statut. fol. 762. Paproc. in 2. opere fol. 648.

LVK seu ARCVS BELLICVS.

DELINEATIO.

EST arcus Scytharum tensus & paratus, vnà cum sagitta.

O R I G O.

Antiqua sunt arma in vsu, nam eisdem utebantur Piskarzewscij in Palat. Pomeraniæ vt refert Paproc. in Stem. pag. 682. In Regno autè quia in Borussia originem habent, vt notauit Paprocus ibidem, acquisita fuisse in pugna cum Litauis apertè demonstratur. Fortiter namq; cum aduersario pugnanti, accelerauit quoque ipsi mortem, qui iam sibi ferocem dirigebat sagittam.

FUGITE à FACIE ARCVS.

Arcus & bombardæ videntur se habere tanquam excedens & excessum in ferocitate. Quid igitur est quod sacer textus dicat. *Dedisti metuentibus te significationem vt fugiant à facie arcus, & non à facie bombardæ?* Fortè quod bellatores cum arcu qualis erat Atila & sunt Scythæ, assumpserit in flagellum Christianorum, vel sicut vulgò dicitur, flagellum Dei. Sed quo fugiendum ab ira Dei? *Si ascendero in calum tu illic es, si descendero in infernum, ades. Psalm. 138.* Referunt Historici quod in bello Bohemico cum Polonis vnus militum ex aduersa parte cepit acclamare à tergo idiomate Bohemo. *Fugite fugite, & ipsi ceperunt fugere, & perierunt.* Et nos quocumque fugiemus ab ira Dei, peribimus, implet enim vt maiestas, ita & gladius eius iræ totum orbem. Herodotus refert fugientes Scythas persecutori misisse sagittam murem & ranam, vnus militum explicauit significare his subiectionem, quasi inquit, hic diceret quid me persequeris pauperem ranam & murem: alius verò dixit, significat his Scythæ minas & ferocitatem, quasi diceret ita vos persequar cito, vt cursus est sagittæ & siue in luto, siue in valuis vestris vos vt mures & ranas latitantes inuenero, ad extremum persequar. Et hic tetigit mentem Scytharum ita quem persequitur ira Dei fugabit centum, & nemine persequente fugient. Arma hæc, si animum bellatoris inspiciemus, non aliud referent, quam fugite à facie arcus. Erant illi qui his insiguntur strenui

nui milites, experti duces, optimi triumphatores. Vnde arcum intensum & paratum ad defendendam Patriam, & Principis honorem conferuandum.

Viuntur his Piskarzewscij in Prussia in Pomerania Palatinatu, ex quibus in Regno aliqui remanserant. Adamus ex Brestensi in Cuiavia Palatinatu electionem Vladislai IV. Serenissimi Regis subscripsit.

L V K O C Z.

DELINEATIO.

EST Aper ad medium super murum Ciuitatis expositus, in ore tenet duas spicas triticeas in campo violaceo, pennæ Strutij super galeam, vt in stemmatibus habet Paprocius. Alij caput Aprugni ponunt cum manu hominis ad rostrum inferius Apri. Sed hæc diuersa arma videbis in armis Swinki.

O R I G O.

IEgitima origo ex relatione non ita colligitur sicut ex Priuilegio, sed quia Priuilegium non habemus, relationi adhibeatur fides.

Inquiunt ad Gnieuum Prusiæ Oppidum concessa fuisse, eâ ratione, obsidione à Polonis cinctum habebant diebus plurimis, ita, vt Gnieuum fame profligatum fuisset. Amicus obsidi cuiusdam, porrigebat amico per murum in victualia aprum, & inter rostra apposuit triticum cum literis quærentibus an obsidio ista illis noceat, Respondit, non adeo, sed si potiri vultis Oppido, ad hanc partem oppidi vires adhibete, fecerunt, & in effectum læti processerunt. Data igitur illi sunt arma hæc, qui hoc secretum retulerat obsidentibus. *Pap. in stemm. fol. 502.*

NON DORMIT QVI CVSTODIT.

Vigilantiam custodis à gruibus designatis, aliqui calamo prostruxerunt tenere lapidem pede eleuato, & collo extenso, cui subscripserunt: **NON DORMIT QVI VIGILAT.** Quod etiam pro symbolo Henric. 6. Gall. Rex assumpsit, vigilantia tamen in Regno

in Regno ad conseruandum & protegendum, non ita est à nobis quàm à Deo, vt Pſal. 126. *Niſi Dominus cuſtodierit ciuitatem, fruſtra vigilat qui cuſtodit eam.* Talis namque cuſtodia vera, firma & indubitabilis eſt. Perſarum Reges, pro inſigni florentis Regni, ferebant caput Aprugni, quem ſagitta per roſtrum ferit, vt Gentilitiorum Collector Petraſanta refert. Exprimunt proſectò hæc cuſtodiam & fortitudinem Herculis, & eius certaminum imitatoris Theſei. Sed cuſtodie ab alto, cuſtodia hæc comparata, vmbra eſt. Cuſtos fuit Caſtrorum vigilantiffimus, nec dormituriens parens horum armorum, qui tota animi & corporis vigilantia obſidionis effectum affectabat, vnde aprugno illius, non ſagitta feriens, ſed ariſtæ triticeæ collatæ fuerunt. Ceruum cum ariſtis in dorſo lego plurimas familias pro inſigni nobilitatis ſuæ tenere. Ceruinorum familia in Ethruria, Giſlandiorum, in Regno. Kielchleriorum in Bauaria, Troyffeniorum in Myſnia, eò, quod prompta opportunitate & velocitate ingens præſidium belli, & gloriæ deſideratiſſimæ abundantiam ſuis adhibuerint. Eadem vigilantia promptitudine animi, gloriam & victoriam primus Lukociorum progenitor inueſtigata hoſtium debilitate ſuis bellatoribus accumulauit. Huic meritò ſubſcribendum venit:

*Ille tibi primùm viduos cultoribus agros
Replebit: procul eſuries maleſuadaq; vertit
Terga fames: & qua peſtis non triſtior vlla eſt
Hoſtis: & erecto libertas Patria vultu.
Ibit.*

LINEA FAMILIÆ LVKOCIORVM.

[L]ukocij, in Pruſſia. Amplianda familiae occaſionem & modum ſequi nunquam neglexerunt. Excitatur enim præmijs & laudibus nobilis & ſtrenuus animus, vt ſit in Rempub. ardens & officioſus. Ioannes Lukocki, deduxit domus ſuæ familiam, & in Magnum Duc. Lith.

LVZIANSKICH.

DELINEATIO.

SVnt piscis marini dentes cum radijs octo bini, coloris albi, in campo rubeo. Super galeam sunt alæ Aquilinae duæ, intra quas eadem arma

ORIGO.

IN Regno Miscensi acquisita fuerunt, in bello navali & satis cruento ac triumphali, ut ex colore & alis oppositis apparet. In Reg. Poloniae inde illata fuerunt, qui suis me-

ritis non modica præmia honorum & provisionis retulerunt.

PRÆFECTI DIGNISSIMI.

Piscem marinum symbolum fuisse dominij maris, permulti Historicorum asserunt. Augustus, cum propè Siciliam contra Pompeianos infeliciter pugnasset, iniquo animo eam ferebat ignominiam, nec antea recepit animum, quam piscis ultro è mari saliens ad pedes eius accidit, atque à vatibus ob eam causam responsum est, Siciliam in eius potestate fore. *Xenophilinus in Augusto, Senius quoq; lib. 6.* Deliadis scribit Atheniensibus in Delo sacrificantibus, lauandis manibus aquam haurientem puerum urnam demersisse, ac è phiala simul cum aqua pisces effudisse: Oraculumque ipsi à Deliacis vatibus redditum maris fore dominos tali oraculo pronuntiauit:

Vince mari, iam terra tua est.

Cum vos dentes piscis ingentes marini pro nobili insigni vide deferre, non aliud vobis his augurijs promissis ominari licet, quam Præfecturis dignissimos. Sed quod natura suadet, fortuna blanditur, alacritate vultus, agilitate corporis, industria animi, compositione morum, amplecti satagite. Inter pisces reperitur etiam Pauo in India, capite & cauda aurea insignis, refert *Philostratus lib. 3. cap. 1.* Qui agit vitam mutabilem in honore & virtute, habet caput aureum ut Pauo marinus Indicus, qui verò perseverauerit ad finem in virtute, habebit caudam auream, hoc est, laudatum finem operibus, & glorificatum

beatum in Patria.
replendens.

Erit ibi non solum Præfectus, sed Rex coronâ

*Hæc enim terrena
Lex necessitatis,
Binis ex crateribus mortalibus
Vitam fundit.
Purum autem,
Impermixtumq; bonum,
Deus, aut Diuina.*

LINEA FAMILIÆ LVZIANSCIORVM.

LVzanscij in Palat. Chetmeń. victorius & amore Patria præcipui. Est namq; hominis ingenui & liberaliter educati velle bene audiri à parentibus, propinquis & bonis viris, atque futura post mortem fama blandè consulere. Ioannes Palat. Chetmeń. qui diligentem dedit operam, ut hominum aures optimo de illo sermone complerentur. Cuius filia Dabrowscij coniux, quæ Hexconem Radzinsceń. Præfectum, & Ioannem progeniuit. Fabianus Luzianski Episc. Aspergeń. maximus cultor virtutis & veritatis. Beatus qui in Dei opere tanquam generosus miles se strenue gerit, ignavos excitando, & timidos cohortando in via Domini.

LVBECENSES aut MAGNO- POLENSES seu MECHELBURGENSES DVCE S.

Magnopolen-
ses Duces.
Mechelburgē-
ses Duces.

TAntorum Ducum meminit Crom. lib. 2. & 3. Lescus tertius ex legitima uxore unicum filium Popielum habuit, ex concubinis vero suscepit Boleslaum, Casimirum, Vladislaum, Vratislaum, Otam, Barnimum, Pribislaum, Premislum, Iaxam, Ziemianum, Ziemouitum, Ziemomyslum, Bogdalum, Spicignieuum, Spicimirum, Sbigneum, Sobieslaum, Vissimirum, Cieffsimirum, & Vislaum. Ex quibus Popielum successorem sibi designavit, ceteros iuramento, ut Popielo pareant, adegit, inter quos occidentalem & maritimam oram partitus est, qui etiam alias arces, & posterius illorum oppida & munitiones erexerunt, & suis Ducatibus addiderunt. Inter hæc igitur addita erecta fuit Bucouecia, quæ à Germanis Sclauicè Lubeca vocatur. Crom. lib. 2. fol. 23. 24. Anno 804. Erant sub regimine Regum & feudatorum, bona inter filios Lesci diuisa usq; ad tempora Boleslai filij Miecislai, sed inertia Principis Anno 1032. successores Duces & Præfecti defecerunt à Rege. Lubecensis autem Res. pub.

pub. abrogato vnius imperio posteriori tempore opibus creuit, & ex ea qua erat Lubeca creuerunt Holsatiæ Comites, Mechelburgenses seu Magnopolenses Duces, Alderburgici Rugij Pomerani, & nonnulli alij eius ora Duces & Comites. Crom. fol. 46. lib. 3. & supra lib. 2. fol. 24.

L V P V S seu W I L K.

DELINEATIO.

EST Lupus sedens intra coronam Regiam, erectaque parte anteriori, tenet pedibus anterioribus eleuatam Crucem, supra quam Crucem est flos rosæ coloris rubei, in campo caelestino, super galeam idem Lupus cum Cruce & Rosa.

ORIGO.

EX Hungaria reperiuntur arma hæc in Regnum venisse. Nam Castellanus Cracouiensis, Dux in Ostrog, dum ex Hungaria de familia Szerediorum coniugem accepisset, virgines nobiles ex Hungaria secum adduxit. Ex quibus erat Barbara de familia Assardiorum, quæ Ioanni Socolouio de Czericensi districtu locata in matrimonium, vt potè bellicosissimo Rothmagistro fuerat. Huius igitur arma erant, Lupus prædictus intra coronam Regiam assidens, manus hominis vestita ad palmam rubeo colore ad cubitum turcufino, quæ tres sagittas tenet intra digitos, sursum auriculis obuersis, tria flumina vngarica, & Lupus currens in campo flauo. Hoc ex illius Epitaphio habetur in Czudnow. Pono autem hæc arma propter posteritatem si quæ est, aut si inter indigenas Assardij recepti.

PRÆMIUM SINGVLARE.

LVpus etsi natura rapax, tamen de illo dicit Scriptura sacra, *diuidit ad vesperam spolia.* Quapropter & ab Atheniensibus cultus irafuit, vt si casu ab aliquo lupus occisus fuisset, decenti sepultura mandari terræ, lege ipsa, ab occisore iussus fuit. *Pier. Valer. l. 6. c. 2.* Hoc singulare præmium lupo exhibitum, deducit animum, vt ad arma hæc adscribamus: PRÆMIUM SINGVLARE. Quid enim hæc Corona? quid Lupus? quid Crux? quid Rosa asserunt? Non aliud, quàm Parentem horum armorum, à lupo rapacissimo Hunga-

Hungariæ Regnum discerpente, maximè defendisse, immò salutariter & cum odore bonæ famæ defendisse. Lego quendam Lupum nomine, natione Venerum, qui tantæ pietatis fuit, vt pro omni debitorè sponderet liberè. Accidit deambulanti in campis, quod venatores occurrerent cum lupo viuo capto, qui illudendo simplicitatem illius, dixerunt: Si spondes pro lupo, & damna recompensabis, dimittemus lupo, spondit ille & soluit. Lupus sequebatur sponsorem suum, & currens plurimas equas non notatas signo aliquo adegit à longè in domum sponsoris, quæ dum cuius essent nescirent, notatæ sunt signo lupi, & lupiferæ appellatæ. *Strabo lib. 5.* En lupo singulare est præmium. Nec Parenti horum armorum tale stemma sine singulari præmio, si Corona, si Crux, si Rosa cum Lupo inter arma posita manent. Refert *Ælianus lib. 17. cap. 16.* ad Mæotidem paludem lupos inueniri, qui cum piscatoribus versantur, à quibus, si maritimæ prædæ partem assequuti fuerint, piscatores pacem ab illis habent, si nihil consequuntur, eorum retia lacerant & distrahunt, & pro eo quod nihil dederunt, damnum retribuunt. Profectò indè apparet quod lupo est præmium singulare. Vir, cui hæc arma collata fuerunt, etiam lupo retulit in præmium singulare, nam & Patriæ ac Principi erat fidelissimus, & hostibus aduersantibus semper inimicus: vt nec donis, nec minis illorum, nec verbis, nec rebus, voluit apponere affectum & animum, idcirco corona sibi, & in sedem stabilem collata & adscripta cum posteris fuit. Valuit enim quasi lupo ab armis.

M A D R O S T K I

DELINEATIO.

EST Ahenea auricula, intra quam est sagitta alba, in medio Crucem retinens ex gladij offendiculo, supra galeam tres pennæ Strutij, in campo sanguineo.

O R I G O.

PRoueniunt ex armis Nouina, vbi pro gladio ponitur sagitta cruce ornata, ob nouum meritum contra hostem Christianitati aduersum feliciter pugnantis.

H O N O R I H O N O R.

NON est dignum referre gratias nisi de benè & honestè actis, neq; etiâ conueniens est præmia referre, nisi his qui meruerūt. Quapropter *Cic. obijciebat Orat. 4. Varro.* quod indignissimos in Concione annulis aureis donasset. Et in lib. de Finibus: Epicuri studiosos tales potius esse vult (qui imaginem eius, non modo in tabulis sed etiâ in poculis & annellis habebant) quàm virtutis. Cùm arma vestra conspicio, nimirum quod armis Gentilitijs Novina additur Sagitta & Crux. Honorem honori additum fuisse assero, nam si referente Alconio, honori & lucro sunt hastæ, vexilla, phaleræ, coronæ, annuli, conuenienter his adnumerandi gladij & sagittæ, quibus cominus bella geruntur & fiunt. Talis namque animus tamque generosus requiritur in nobili, vt meritis maiorum merita propria adaugeat, & præmiatos Parentes suis præmijs cohonestet. Quod non in concinno symbolo Carol. V. Imper. exprimere voluit, dum in medio mari duas Columnas sustentantes Coronam Regiam firmavit, & titulo hoc adumbravit. **P L V S V L T R A.** Quasi diceret, licet terram iam transcendimus & mare ingredimur, adhuc tamen progredi ulterius intentum. Ita & Nobilis ac generosus animus magnis meritis magna adnumerare desiderio habet. Sed vnum vobis in remedium & cautelam

telam adfero, Rudol. 2 Imper. formauerat currum cum quadrigis, in quo sol residebat, cui subscripsit: NVLLVS MAGNVS SINE DEO ET VIRTUTE: Maiora igitur tentanti hæc duo summè necessaria sunt, Deus sine quo nihil est, & virtus, cui via nulla inuia.

Vnde de Dei nomine *Laert. lib. 1.*

*Quinque simul iunctis constat vocalibus una
Dictio, & est magno maius in orbe nihil.*

De virtute verò quidam Distichon.

*Quem non vincat amor castæ virtutis & ardor,
Virtus tanta potest, vincat ut illa feram.*

LINEA FAMILIÆ

Wilk, in Cracouiën. Palat. vir ingenio & fortitudine clarus, in conseruanda verò autoritate Patriæ summè industrius, N. Wilk Cancell. Craconiën. Anno 1367. qui vnâ cum alijs Zuparum Salariarum registrum & prouentus ordinauit, ut Ioannes Ianuszowski in Statuto fol. 35. refert. Ioannes Wilk ex his qui in Kasuby domicilia tenuerunt, Suchodolscium Ducem Confratrum Hungariam vastantium Crosnæ interemit dum ab illis defecerat, neq; puniri de homicidio iussus. Bielsc. lib. 4. fol. 458.

Wilk.

Wilczek diminutium à Wilk, in Cracouiën. Palat. viri maturi iudicij et consilio graues. Wilczek Naborowski Subiudex Terræ Cracouiën. Anno 1371. qui à Senatu cum Petka Zambra Iudice Terræ Sendomiriën. commissum habuit, ut iudicio illorum definiatur negotium inter Reipub. bona, et Casimiri Regis testamento successoribus legata. Bielsc. lib. 3. fol. 243. Mauritius de Rzezusna Rothmag. Petri Zborowski Generalis Cracouiën. Ioannes frater illius Rothmag. Sigismundi Augusti, et Reginae Hungariæ Isabelle, Varadini in Hungaria mortuus. Stanislaus tertius eorum frater Rothmagister in Moschouiam Augusti Regis. Plurimi eiusdem Gentilitij uti deberent, sed aliqui ad Arma Nowiana transferunt.

Wilczek.

MAKAROVICIORVM.

DELINEATIO
&
ORIGO.

SVnt tres Cruces super sagittam fractam coloris albi. Super galeam & campum, vide arma Lis à quibus ista descendunt arma, facta namque est additio viro armorum Lis, cum post unionem M. D. Lith. cum Regno, & Fidem Catholicam receptam contra infideles fortiter & feliciter pugnauit. Originem habuit in Lithuania, vnde ibi reperiiebantur in Minsceni Palatinatu, viri Castris & milita-

ri dediti, & reperiuntur in praesens. Ex his aliqui contra Tartaros pugnando, in Volhiniam, & ad Chiouiensem Ducatum transierunt, manent ibidem in Palatinatu Chiouien.

IAM IN AVGE.

Magni nominis, famae & gloriae esse in auge, est indubitabile signum. Luna crescat, nisi fiat in Plenilunio, est nondum in auge. Stella micans, nisi sit propinqua Lunae & Soli, nondum est in auge, semper namque in gloria domus decet nobilem proficere, & nunquam deficere. Quapropter Henricus filius Francisci Gall. Regis Lunae crescenti hoc Lemma subduxerat: DONEC TOTVM IMPLEAT ORBEM. Scilicet, sic crescere fama & virtute cupiebat, donec laudem & magnanimitatem parentis factis adaequaret proprijs. Dum vestra arma Sagittam tribus Crucibus ornatam intueor, subscribere animus est: IAM IN AVGE. Trinum hoc perfectum Crucium salutarium monet intentum. Querebant aliqui, quod Romani celebriores & nobiliores euaserint, an signo annuli indigito, an signo Lunae in calceis, sunt rationes extollentes vtrumque, sunt & deprimentes. Extollit annulum non aurum, sed persona. Gygis, Seleuci, Iosephi, extollunt Lunam Senatores, Praetores, Gubernatores. Deprimunt annulum serui qui illum gestabant, & superbus

perbus Samniorum Polycrates, deprimunt & calceum degeneres Senatorum Romanorum filij. Arma verò vestra iam æuiterne manebunt, Cruces & Sagittæ. Vndè si duabus Coronis in continenti positus Valefius subscripsit: MANET VLTIMA CÆLO. Iam ego tribus his Crucibus lætus subscribam: I A M S A G I T T A I N A V G E. Ante bellatores sagittis auguria faciebant, & fortis suæ ac felicitatis progressum auspicabantur, vobis verò augurij & felicitatis cum sit Crux salutaris signum, tres cruces summi augurij & felicitatis erunt nuntij. Estis in auge. Nam de tenebris Orci hæresi, Acheronti abiecta, leuati in gremium Ecclesiæ sanctæ redijstis, & se ac suos seruitio veri Dei & Sanctæ Matri Ecclesiæ mancipastis. In auge estis, nam his aptiores ad Regni præsidia, Patriæ consilia, dignitatum honores manetis. Non enim decreta Sereniss. Regum quæ nunc in Senatu ob respectum non obseruantur de hæreticis à Deo benedictione reficiuntur, licet ab hominibus promoueantur, nisi prius Deo & Ecclesiæ fuerint reconciliati & vniti.

LINEA MAKAROVICIORVM.

WAszenscouicij antè vocati, sed à possessione Makarow aliter nominati. Chrechorius exactor Contributionum Regni Minsceń. A. 1589. Gregorius Iudex Terræ Minsceń. Ioannes Subiudex Minsceń. Nicolaus Vicesgerens Palatini Kiiouień. ex Anna Charlinska Succam. Kiiou. filia suscepit Christophorum, qui cum Anna Malinska tenet matrimonium. Alexandrum, qui in Hungaria cum Turcis in bello occubuit, & Andream militem strenuum in Patria. Ex altera verò coniuge Catharina Grabianczanka suscepit filios, Ioannem & Georgium, atq; duas filias, Helenam Valeriani Laszcz coniugem, & Sophroniam Sanctimonialem Ordin. S. Dominici. Paprocus in 2 opere refert vnum ex illis fuisse Capitaneum Kijonień. virum armis & bello præclarum.

ss)(ss

MASALSCIORVM

DELINEATIO.

EST litera M maiuscula, ad cuius verticem est crux. Pingitur intra scutum Cæruleum coloris aurei crux, litera albi, sed alij vtrumq; varijs coloribus efformant. Paproc. campū rubeum ponit, arma aurea.

ORIGO.

KNiazij Masalscij in Moschouæ gremio procreati militia celebres, fortitudinis suæ indicia

contra Lithuanos pugnando ibidem firmauerunt. Quapropter sicut Misniæ Præfecti militaria signa, literam M assumpserant, vt *Cal. refert lib. 18. cap. 1.* Ita & Masalscij's litera cognominis principalis M cum signum nobilitatis Polonæ concessa fuerunt. Et quia Christiana ablu-tione animas sanctificarunt, crux illis ad cognominis literam appo-sita fuit. Demum gloria Castrensis quæ magis ac magis hominem ce-leberiolem reddit, etiam illos claros in multis Palatinatibus & Duca-tibus effecit & indigenas constituit.

MILES CHRISTIANVS.

MAgne differentie sunt notæ literarum α & ω apud Græcos, a & c apud Latinos, non minor differentia reperitur inter armatam & Christianam militiam. Nascenti namque homini cum natura militia venit militat hic in scholis, hic in agro, hic in pelago, hic domi, hic foris, hic prope, hic peregrè, vnde qui vitam hominis militiam definiuit acri iudiciolem librauit. Addo interiorem pugnam, in anima namq; continuum bellum est, vitia illam obsident atque oppugnant, prauæ consuetudines debellant. Vnde B. Nilus in Sentent. Tropol. *Omne opus malum contra nos diabolus armat, armatus vero grauitur contra armatos. insurgit.* Armata verò militia, ferro membra constringit, imbrem solemq; galea excipit ferro indutus clypeo operitur, hunc dormiens classico excitatur, anceps & cruentum officium, quod plures ad inopiam, ad carcerem, ad seruitutem, ad violentam subitamque mortem perducit. Et si quid honesti & memorabilis habet, Marcelli statuæ hoc assimilare licebit. Marcellus Augusto

Cæsari

Cæsari statuam consecrauerat, sed Tyberio post Augustum ad Imperium euecto, amputato ille Cæsaris Augusti capite Tyberij faciem indidit *Cornel. Tacit. lib. 1. in Tyberio*. Talem referunt honorem milites armati, dum viuunt, nomen & titulos referunt, dum verò moriuntur, memoria eorum obliteratur & eradicatur. Vnde Poeta:

Nulla fides pietasq; viris qui Castra sequuntur,

Est cupidus belli mortis aperta via.

Miles verò Christianus superat quemque militantem, non enim cupiditate & calliditate, sed virtute & pietate superat & pugnat. Vnde Princeps Mauritius, cum illi ex præda Hispanica ensis insignis auro & gemmis prædiues, quem ante Ordines Flandriæ, Arresæ & Hannoniæ Comiti de Fuentes. donarant, obuénisset: liberali eum animo Bruxellas eidem Comiti remisit. Ita miles Christianus, qui non nisi pro Deo, Ecclesia, anima pugnat, nil aliud intendit nisi honorem, sanctitatem, pietatem, Patriam perennem, si viuit latanter viuit, si moritur gaudenter moritur: vocantur enim potiusquam moriuntur. Vnde *Isidorus lib. 3. cap. 66*. Finem iustorum optimum, vocatio tranquilla commendat, vt ex eo intelligatur Sanctorum hinc consortium Angelorum, ex quo ab hoc corpore sine vexatione dura tolluntur. Tales milites Christianos vos arma ô Gener. & Illust. Masalscij demonstrant. Hoc Crux, hoc eminentia illius suprà arma præfagiunt. Aduertite igitur, quod vnica fuerit Crux Christi, vna quoque est illius Sponsa & Ecclesia, quam ornare, promouere, defendere, in eaque mori totius Christianitatis veræ imitatores & sequaces, desiderant.

Auxilium pateat, lux & sapientia cunctis,

Quàm laudem meritò qui benè facit habet.

M E N S A P I E T A T I S.

Sicut mensa summæ ignominie est Epicurea cum mensa Pythea, ita summæ dignitatis & gloriæ est mensa pietatis. Epicuream mensam expressit in se Hugotius Pisæ & Lucæ quondam Dominus, qui vno prandio has vrbes deuorauit, cum à conuiuio surgere ad sedandum populum noluit. Expressit Thimocreon Rhodius, qui omnes suas facultates comedendo deuorauit, cui propter cibi & vini auaritatem, tale Epitaphium à morte, vt *Lycofantes refert*, erectum fuit:

Multa habens, tum multa vorans, malè plurima dicens

Multis, hic iaceo Thymocreon Rhodius.

Pythea autem mensa auarorum est, Pythes Xerxi tempore floruit, inexplibilis cupiditatis fuit auri, vt omnes relictis artibus aurum effodere, purgare, &c. cogeret. Multis igitur pereuntibus, mulieres ad uxorem eius sese contulerunt, vt miseris coniugum subueniret, iussit

bono animo illis discedere, conuocatis igitur artificibus, iussit ex auro panes, cibos, poma, & quibus Pythen delectari nouerat conficere, ut eam poposcit Pithas auream ei mensam mulier apposuit, panes, cibaria, fructus aureos nullo esui aptos deponit. Quibus delectatus Pythes, satur iam spectaculo cibum poposcit, illa mittit iterum aurea obsonia. Indignanti & se esurire dicenti respondit. Tu non parasti alia nisi hæc, omnes enim artes, omnis agricultura deserta est, robora virorum in aurifodinis occupantur. Res digna Tantalo unde etiam Martialis lib. 4. de Varro.

Ad cenam nuper Varus me forte vocauit,

Ornatus diues paruula cena fuit.

Auro non dapibus oneratur mensa, ministri

Apponunt oculis plurima, pauca gula.

Huc ego non oculos, sed ventrem pascere veni

Aut appone dapes, Vare, vel aufer opes.

Mensam vero pietatis quod commendatam reddiderunt velim audite. Baron. in Iustiniani Annum 31. Iustinianum in magnifico Sophia templo, cuius descriptio est apud Euagrium lib. 4. c. 30. sacram mensam fecisse refert Cedrenus opus imitatione nulla æquandum. Constabat verò auro, argento, omnisque generis lapidibus, lignis, metallis omnibusque rebus quas terra fert, mare & vniuersus mundus. Ex omni materia pretiosa plura, meliora, potiora collegerat: liquatissq; his, quæ fluunt, sicca illis immiserat, atque in formam mensæ absoluerat. Ita Varium illud opus contuentibus stuporem iniiciebat. In orbem hanc habuit inscriptionem. *Tua de tuis tibi offerimus serui tui* *Christe, Iustinus & Theodora: ea tu propitius accipe, fili Dei Verbum qui* *nostri causa carnem assumpisti, & cruci affixus fuisti, ac nos in tua recta* *fide conserua. Et quam nobis commisisti Rempub, eam ad tuam gloriam* *auge, & tuere intercedente Sancta Deipara Virgine MARIA. Plena pi-* *etatis & reuerentiæ mensa diuinis oblationibus & sacrificijs dedica-* *ta, à plenissimo corde Charitatis supremæ proueniens. Vobis in* *exemplum hoc proponitur, qui ut mensam struere in terra pietatis in* *Ecclesiam & Ecclesiasticos incepistis, ita consummatam in patria ha-* *beatis.*

LINEA MASALSCIORVM.

Tymos seu Thimotheus Masalski, eius filius Georgius. De quibus Epithaph. Kijouia in Russorum Ecclesiis. Iuanus Masalski 1562. eius filius Vasil seu Basilius qui ex Anna Iuani Iuanowicz Bochdan reliquit Iarosium seu Hieronymum. Hos diuisio bonorum atq; confirmatio diuisionis in bonis Targouica Acta Luceoriensia referunt Anno 1555. Deme-

Leo Masalski Tribunus Bractauiens. ex Palatinatu Novogroden. Lithu. subscripsit Electionem Serenissimi Regis Vladislai IV. *Georgius Masalski* Dapifer Bractauiensis. ex Vilnensi Palatinatu eandem subscripsit. *Leo Masalski* Exactor contributionum Regni Grodnenfis. Anno 1589. *Hieronymus Masalski* Exactor contributionum Regni Mscistaiensis eodem Anno. *Federius Masalski* Marschalcus & Commissarius inter nobiles Grodnen. & Eysicen. quem Constitutio Regni meminit 1613. *Masalski* *Kniazios Paprocius* in secundo opere refert ex Smolenscensi Ducatu ortum tenere. *Alexander Masalski* *Bobusius* ipsius filius cui *Sigismundus* Rex contulerat magnificam prouisionem in Regno. *Petrus* filius *Bobusij* vir bello & castris clarus. *Iuanus* filius *Petri* non recedens ad unguem ab animo parentis & fortitudine. *Alexander* & *Leo Masalski* Electionem Vladislai IV. ex Pinscensi subscripserunt.

MAZOVIAE DUCES.

Vtebantur pro insigni Aquila ut ex regali stirpe procedentes, sed deum *Conradus Masouia* Cataphraeto equite utebatur pro insigni cum hasta. Differenter tamen, nam tempore belli utebatur hasta ille vir armatus super equum vibrata ad pugnam, tempore verò pacis, elevata hasta sursum ut *Bielsc.* adnotauit fol. 173. sub anno 1247. *Miecislauus* Monarcha Poloniae terrarum *Masouia* nuncupatarum verus Dominus & haeres fuit, nec ante illum *Masouia* nomen fuerat, sed è viuis sublato Anno 1034. *Maslauus* siue *Masos Pocilltar* *Miecislai* dominatum, sibi in tractu *Plocen.* & *Confinio* *Prussorum* arripuit, & *Masossia* seu *Masouia* ei ora nomen dedit. Qui dum per *Casimirum* filium *Miecislai* euocatum è Monasterio *Diaconum* profligatus fuisset, atq; iterum minoribus auxilijs in fugam conuertisset, captus in *Prussia* à barbaris, excarnificatus & in crucem actus fuit, cum insultatione. Alta petijsti, alta tene. Anno 1043. *Cromerus* lib. 4. fol. 48. ad 52. Vnde qui contendunt *Masouiam* dictam à *Mossigeris* non à *Maslao* seu *Masso*, valeant, quando quidem ante *Maslauum* illa ora nunquam *Massouia* appellata fuit. *Lesus* albus, tenuit successiue oram *Massouia* quam fratri suo *Conrado* cum *Cuiavia* de consilio *Conuentus* in sortem patrimonij concessit. Anno 1220. *Crom.* lib. 7. fol. 129. Et exinde à *Conrado* veri duces *Masouia* fuerunt. *Zemouitus* dux *Masouia*. eius filij *Conradus* & *Boleslaus* de quibus multa *Cromerus* in *Boleslao Pudico.* *Conradus* sine prole decessit. *Boleslaus* succedit, qui habuit primum matrimonium cum *Preistaua* Lithuana, *Ziemouitum* & *Troiedenum.* Ex *Boema* verò habuit, *Vanconem*, seu *Vence-slaum.* Qui post mortem Patris *Masouiam* ita inter se partiti sunt, ut *Ziemouito* *Cirscum*, *Raus*, *Liuum*, *Gostininum*, *Troideno* *Varsauia.* *So-*

chacouia, Wyskitki, Ciechanouia, Nouigrodum & Nouidnorum: Vanconi verò Plocensis tractatus cederet.. Zemouitus unum filium Zemouitum reliquit. Troideni filij Boleslaus & Casimirus, sed Boleslaus Russia Principatum adeptus veneno extinctus fuit. Vanconi filius Boleslaus, his omnibus Casimirus tutor & Princeps fuit, illi autem illius vel vi vel auctoritate feudatarij facti & si quis sine liberis masculis excessisset, bonorum illorum Rex hæres esset. Boleslaus Plocensis Dux decessit, & Casimirus successit, qui dum sine liberis moritur Casimirus Rex Plocum & ditionem eius omnem in suam potestatem redegit. Zemouitus successor Calissie, Anno 1355. ad pedes Regis vexillum publicè proiecit & feudatarius Regi iuravit. Cromer. lib. 12. fol. 214. Zemouito mortuo 1426 filij illius ita bona sua partiti sunt. Zemouito Rauensis, Vladislao Plocensis, Casimiro Betzensis, Alexander autem Episcopus Tridentinus post Cardinalis Presbyter fuit. Sorores autem illorum, Cimbarca Ernesto Austriorum Duci nupsit, ex qua Fridericus 3. Cæsar natus. Euphemia Venceslao Cefinensi Duci, Cunisia Boguslao Stolpensium Duci, Ofca seu Agathia Michaeli Duci qui fratris Vitoldi Sigismundi filius fuit. Quinta innupta obiit. Cromer. lib 19. fol. 293. Sed cum omnes sine mascula prole decessissent, in Casimiri potestatem Anno 1461 venerunt omnia bona: Belsenses verò in verba Regis iurarunt. Cromer. ad finem libri 14. Sed dum Ianusius Plocen. Dux obiit. Ducatum Ioannes Albertus Rex Regno adiunxit. De reliqua verò Masouia cum eius fratre Conrado transactionem fecit. Cromer. 439. fol. lib. 30. Anno 1496. Conradus ultimus qui Ioannem & Stanislaum steriles filios progenuerat, Anno 1503. obiit.

MIESZANIEC.

DELINEATIO

Est aquila media in medio
 parmae ad dextram co-
 loris albi, & in altero
 medio parmae, sunt duae rosae
 albæ, vna sub alia positæ, etiam
 coloris albi, in campo rubeo,
 super galeam sunt tres pennæ
 Strutij.

ORIGO.

Est prouerbum Polo-
 nis. Plus filatricem su-
 per verticem, quam mi-

litem super hastam à Dynastis seculi quandoque accipere. Talia ar-
 ma sic in Regno ortum habuisse aliqui affirmant. Data inquit
 sunt à Casimiro Nemiræ & Pelcæ fratribus extra thorum regium ex
 Hæster progenitis. Quapropter licet sunt in armis aquilæ & rosæ,
 non aliud tamen meditare, quam illud Hierem. 4. *Aspexi & ecce va-*
cua & nihil. Arma enim sunt, sed lux in eis non est. Verum hi ste-
 riles decesserunt quibus concessa fuerant vt *Bielscius adnotauit lib. 2.*
fol. 239. Vnde si alibi talia arma reperiuntur, alia & nobiliori occa-
 sione iterum concessa fuerunt, vel ob celsam coniunctionem cum
 familia illustri, vel ob acquisita bona decessorum, vel ob clara gesta &
 debitam reuerentiam in Regem & Patriam, quibus prior indecentia
 obumbrata fuerat. Aut si aliqua posteritas remanserat, id claris fa-
 ctis recompensarunt, si quid originis dehonesti tenuerunt. Non por-
 tabit enim filius iniquitatem patris sed testis erit iniquitatis ipsius. Et
 sic authores originis conciliandi veniunt.

ANTIDOTVM MORALE.

Malis & improbis non ex gestis & moribus, sed ex genere &
 ortu Scythæ porrexit antidotum, dum cuidam genere summe
 nobili dixit. Ego quidem origine sum ignobilis sed tu mo-
 ribus, ego iam decori suis tu indecori patriæ. Militaris & Castrensis
 vna spectata virtute & audacia corrigit quod natura errauit. Anti-
 dotum

dorum autem nobilibus quandoque este curia Regia, quandoque matrimonij vis, quandoque ipsa ætas. Curia quidem, nam dum educatur filius alicuius Ducis in suo oppido inter seruos & vassallos patris sui, ab omnibus veneratur, & omnes ante illum discooperto capite genu flectunt, & ille aliquando superbit, & tantam de se ipso æstimationem habet, vt credat nullum sibi præferri super terram. Si verò pergit ad Curiam Regiam vbi tantam magnitudinem cernit, videt tot Duces, tot Marchiones & Comites, tot Principes, videt Regis maiestatem, eius potentiam & diuitias, & tunc quidem humiliat se & per comparisonem illorum, pro nihilo se reputat, & ipsemet seipsum reprehendit. Quandoque etiam matrimonij vis morum antidotum est. Non dico ideo quod prouerbio nostro dicitur: Qui in comptis moribus est vniatur vxori: sed quia multa incommoda morum tolluntur à libero & soluto, dum sibi non liber & alteri coniunctus est. Rupertus Holchot in Sap. 4. ait, dum dicitur: *O quam pulchra est generatio cum claritate: Tria* inquit in honestate matrimonij ponuntur, Sacramentalis sanctificatio quæ confert pulchritudinem corporalis cohabitatio qua seruatur castitas & hæc dicitur casta generatio, & prolis educatio, & hæc dicitur claritas. Respondent autem ista tribus quæ in matrimonio reperiuntur. Fides, proles, Sacramentum. Confirmatur verò hoc antidotum, Eccles. 35. *In tribus bene placitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo & hominibus, concordia fratrum, amor proximorum, vir & mulier sibi consentientes.* Ætas etiam ipsa antidotum morale est. Bulla namque gestanda pueris, toga verò viris. Vnde cum Romulus vt Plato ait ducem Veiorum in triumphum deduceret, ad collum illius bullam irridendo appendit. Instruendo quod bellum & rixa iuuenem, pax verò & quies deceat senem. Nec quid stolidius fieri potest, si mens ad perfectionem non contendat festinare, quando totius corporis habita senectute confectus, ad interitum properat, dum oculi caligant, aures grauitè audiunt, capilli defluunt, facies in pallorem mutatur, dentes lapsi numero minuuntur, cutis arefcit, flatus non suauiter olet, pectus suffocatur, tussis cachinnat, genua trepidant, talos & pedes tumor inflat; etiam homo interior qui non senescit his omnibus aggrauatur, & hæc omnia ruituram iam domum corporis citò pronuntiant. Quid igitur superest, nisi vt huius vitæ defectus appropriat, nihil aliud cogitare, quam quomodo futura habitatio prospere comprehendatur, quilibet senex appetat: Ætas ergo ipsa antidotum moris hominibus est, & eo magis dum Caluaria hominis & tumuli menti & memoriæ viuentis opponuntur, & oculis oblustrantur. Et quoniam arma hæc commixtionem resonant, tale antidotum in recentem præseruationem habetote.

MIKVLINSIORVM.

DELINEATIO.

E St litera M maiuscula triplicata, vna supra aliam posita, supra supremam verò literam crux ponitur, in Campo cælestino, color alijs aureus, alijs albus, super galeam autem & coronam sunt pennæ Strutij.

O R I G O.

A Ntiqua arma hæc à Romanis adinuenta ob differentiam cohortum militarium. Hunc morem ipsorum secuti sunt quoq; Græci & inde ad Roxolanos vsus peruenit.

Milites enim sub signis bellicis hoc modo notatis conscribebant. Omnibus enim hæc litera M, Romanis, Græcis, Latinis, Ruthenis, communis est, sub quibus signis & Mikulinscij nomen & dignitatem suam cum armis acceperunt & retinuerunt.

HIC VIRTUTIS HONOS.

A Ntiqui Virtutem & Honorem magna differentia adnotabant. Construxerant namq; templum ex templo Romæ, & primum virtuti, alterum honori consecrarunt: nec erat aditus ad templum honoris, nisi per templum virtutis; innuebant tali ac tanto exemplo, neminem ad verum honorem peruenire posse, nisi per virtutis meritum. Vnde meritò inscribendum erat aureis literis in templo honoris. *Hic virtutibus honos*, sed quod antiqui docebant templis & demonstrabant, hoc idem militibus scuta proponebant, diuersis etenim meritis militaribus, diuersa in scutis præmia exarabant, nunc leonem, nunc aquilam, nunc fulgura, &c. Et si contingebat militem scutum album multo tempore & post varios congressus in bello deferre, animi minus generosi signum fuit, qui vt sibi in præmium meritorum aliquid ex Senatus iudicio in scuto ad declarandum ipsius fortitudinis animum, exararetur penicillo, vsq; modo non promeruerat.

rat, Quapropter scutum nudum ignavis erat deditionis signum, *ut Appianus refert*, Afanij & Petreij turmæ à Cæsare circumuentæ capita clypeis subijcere deditionis iudicio, inquit ille: scutum verò signo notatum aliquo & præcipuè litera Alphabeti aliqua in honoris & dignitatis nomen fuit. Quapropter bellicosissimi Lacedæmonij in suis bellicis signis ipsam literam L. deferebant, & strenui & militari experientia clari Messenij vexillis bellicis literam M. apponebant. *De quo Pier. Val. Hierogl. lib. 42. Cap. 50. ita loquitur.* In Messeniorum clypeis qui & ipsi clarissimi olim extitère M. descriptum erat, in sui & proprius populi significationem, ubi igitur in scuto delineatum aliquod fortitudinis signū erat, meritò subscribendum pro lemmate erat. *Hic Virtutis honos.* Dum Arma hæc Mikulinsciorum inspicio, & literam triplicatam video, magnum quid suspicor fortitudinis, audaciæ, virtutis. Ego ita interpretabor Arma eorum nobilitatis Maximi Milites Mikulinscij pro Christo & Ecclesia. Inquo, si mihi crux & literæ fauent, subiungam lætus: *Hic virtutis honos.*

LINEA MIKVLINSCIORVM.

Familia antiqua, ex quibus à ritu quem Russi in schismate obseruant, in gremium Ecclesiæ Catholicæ deuenerunt, paucis perstringo ob distantiam. Exstat usq; in præsens moribus, dignitate, & hospitalitate celeberrima in Vinniciensibus districtu Romanus Mikulinski.

M O H Y Ł A.

SVnt duæ frameæ euaginatæ decussatim positæ, in quarum summitatibus sunt cruces. Supra autem has intra idem scutum ponitur caput Vri cum cornibus, intra quæ retinet stellam, & ad oris dextram mediam lunam, in ore tenet circulum, caput est coloris nigri in campo candido, & luna nigra.

O R I G O.

ARma sunt composita ex insigniis nobilitatis & Palatinatus Valachicæ, nam dum Regibus Poloniae Valachicum dominium reddebat obsequia, & subiectionem, tale habuit insigne dominis, dum verò in Turcarum possessionem venit addita

addita fuit Luna: Mohylorum verò insignis & præillustis familia, quia dominium multo tempore Valachicum gubernauit, descendentes ab illis eisdem armis vtuntur, addendo his arma sua propria gladios euaginos in crucem dispositos.

PAGANORVM CLADES.

Gladium deriuatū à clade non sine animaduersione Varro fuisse dixit. Destinatus namq; gladius non ad aliud est nisi ad cladem puta iniquorum hostium & rebellium: Habent Historici quod fortissimi hæroës & victoriarum parentes pro forti in bello congressu, cognomina sua gladij appellatione retinuerint. Claudius Marcellus à Romanis, gladius ob rem promptè agiler & sine cunctatione diuturna cum hoste factam dictus fuit, Ludouicus IV. Gall. Rex vicisse gladio Alamanico Saracenos in Ægipto proclamatus fuit. Quintus verò Metellus quia cunctando agebat rem, scuti cognomen assumpsit. Vnde Liuius de gladio, ventum est ad gladios, vbi Mars acerrimè furit. Frameæ vestræ, ô Illustrissimi Principes Mohylj & Nobiles Regni Poloniæ, dum crucem seipsis efformant, acinatem crucibus eliminant, profecto clades non cruce signatorum, sed paganismi efferitate rigidatorum fuerunt. Vnde de Constantino Principe Valachiæ in Insignia illius scribendo dicitur.

*Multa tibi hic pacis sunt multa insignia belli,
Sunt Constantino hæc digna trophæa Duci.
Quem dum Sarmatiæ iungit sibi nobile robur,
Nulla manet nostro vis metuenda solo.*

Veridicus Philosophorum Demonax, dum Athenienses vidit barbarorum more & paganorum ludos gladiatorum inducere velle in urbem, commotus intrametipsum exclamauit: Nolite, inquit, ô Ciues crudelitatem istam prius in urbem vestram admittere, quam misericordiæ aram in vrbe hac venerationi expositam destruatis. Non enim conueniens est ferinam ibi permitti crudelitatem, vbi misericordia pro Dea habetur. Non dissimilis contemplatio fuit Illustrissimorum Principum Valachiæ Mohylorum, dum frameas nudatas, earumq; acinatem crucibus ornarunt. Dicebant namque: Sunt isti gladij non contra aras & spirituales, sed pro illis, & contra hostes Christianitatis. Familia perillustis in Gallia Corteiambæ ferunt pro insigni duas frameas, vt in Regno Regis Christianissimi, non alio principio & fine, quam pro Deo Ecclesiâ & nomine Christiano. Non alio etiam fine & vos desertis, & magis significanter desertis arma vestra. Nam dum in frameis vestris exaratis iam crucem, perfecistis intentum vestrum

non signatè solùm, sed etiam exercito actu, non sola intentione continuatis intentum, ne dum in præterito, sed in præsentì, dum ex lumbis vestris resuscitata per generationes posteritas, faciunt experimentum vitæ in Tartaris, Turcis, & Machometanis.

ACCVMVLATA GLORIA.

Seneca dum gladiatorum ante se obuersasset gloriam & bonitatem propriam dicebat: Bonus & gloriosus est gladius, non cui deauratus est baltheus, nec cuius vagina gemmis distinguitur, sed cui est ad secandum acies subtilis, & qui omne munimentum rumpit. Britonum verò Rex Arturus, tum accumulata[m] gloriam sui gladij prædicabat, cum illo quadringentos & septuaginta hostes occidit, *ut Segebert. in Chron. refert.* Video etiam accumulata[m] gloriam gladij ex personis & ingentis gloriæ viris. Giteorum Rex gladium sine dubio præstantis operis dono contulerat Alexandro Magno, quo ille in omnibus prælijs vsus fuerat, illumq; multoties publicè laudauit, *ut Plut. in vita Alexandri.* Satis accumulata[m] habere gloriam tantorum virorum gladij. Sed dum in arma vestra oculos flecto, superat quamque accumulata[m] gloriam. Ornant namq; gladios vestros stella, luna, annulus, & insigne Principatus Valachici. Ornant gladios vestros, dum Principes terrarum Moldauix, Valachix, & dignissimi Nobiles Regni Poloniæ atq; indigenæ adscripti permanetis. Ornant, quia Christianitatis oppressæ à Turcis & Tartaris, veri patroni & parentes fuistis. Ornant, quia tot victoriarum de hoste Bisurmanico ad Cecoram de Michailo Woda, & rebellibus ad Stepanowce, triumphatores perpetui exstitistis. Ornant, quia Regi & Regno Pol. fideles semper & obsequentes vosmetipsos exhibuistis. Refert in Symbolis Petra Santa Laurentium Medices Hetruriæ M. Ducem assumplisse in Symbolum annulum aureum cum adamante, ac ternis plumis struthi, alba, viridi, rubea, cui apposuit lemna: SEMPER. Erat sensus, Propono semper prodesse honesto & decoro Patriæ ut floreat fide, spe, charitate.

Non aliud desiderium Principum Moldauix & Valachix fuit. Considerabant à tempore quo nobilium ordini & dignitati Poloniæ adscripti, semper prodesse, nunquam obesse. Nam quos sibi Tyrannus Vasallos & tributarios fecerat, illos eo ipso in nomen Christianitatis & confideles, inclinationis semper & maioris affectus constituit. Quapropter gladios vestros cruce fidelitatis munitos corona adorno, lauro & palmis complico, ut accumulatae gloriæ, accumulatissimam reportetis. Manet namq; Echo fidelitatis vestræ.

*Vre meum potius flamma caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verberare terga seca.*

LINEA

LINEA FAMILIÆ MOHILORVM.

Mutius, hic ex Romano Imperio primus in Græcorum Imperium bellando deuenit, cuius post modum posteritas in Transylvania, Moldauia, & Dacia consedit. Et quia Mutiorum familia Romæ quæ fuerat norma amantium patriæ M. Sceuola, in Tesseram gentilitiorum duas clauas Herculeas defert, sicut tradidit & Petra Santa in Tesseris gentilitiis: ille tanquam alterius gentis incola, ne clauis videatur antecedere gentē, ad ipsorū consuetudinē clauas in frameas conuertit, & pro gentilitiis recepit. Extāt tantæ origini literæ in pargameno Italico idiomate conscriptæ in Archiuo Illustrissimi Ducis Samuelis Korecki, qui filiam Hieremiæ Mohytâ Palatini Valachia in consortem tenuit. Hoc etiam ipsa Rom: familia affirmat. Mohytâ, cognomen nobilitatis acquisitum in Bessarabia vel Dacia, ubi Sclanonica linguæ vsus manet, significat autem Mohytâ cipum sub quo occisorum hostium vel bellatorum cadauera conduntur. Et quia descendens ex familia Mutiorum magna & suprema Martis tentando plurimos patriæ hostes gladio demetierat, atq; sua virtute bellica tumulis hostium ripas Danubij repleuerat, cognomen Mohytâ accepit. Ioannes Mohytâ hic nominis sui gloriam in Hungaria ita plurimum belli modamine dilatauerat, & Huniadis familiæ amor & decor extiterat, vt filiam Despotij in coniugem ipsi obtulerit. Hic utriusq; Valachia fuit Administrator perpetuus sub Alexandro Principe Valachia, cui etiam ex Despotiâ coniūx fuerat, nam debilitate oculorum & corporis consumebatur. Reliquit hos filios. Hieremias primus filius Palatinus Valachia. Hic tantum declarabat in Regnum Polonia affectum, vt etiam mori pro Regno non denegarit. Ob cuius maiorem declarationem, indigenatum petijt & inter nobiles Regni cōputari voluit, quem ad sua nobilitatis arma Ioannes Zamoycki Supremus Cancellarius & Exercituum Regni Dux, & Philippus Padniewski Episcopus Cracouien. & Dux Seueria admiserunt. Demum vt effunderet animi sui candorem, filias suas omnes magnis nobilibus & primatibus Russia & Regni in matrimonij vinculum, opulentissime concessit. Verum ne verbis ipsis tanta res propositi censuram teneret, in medium liceat priuilegium hoc adducere.

IN NOMINE DOMINI, AMEN.

SIGISMVNDVS III. Dei Gratia Rex Poloniae &c. Ad perpetuam futurorum temporum memoriam, significamus præsentibus literis nostris quibus interest vniuersis. Cū proximè præteritis annis Moldauia quam Valachiam vlgō dicunt, iniquissimo peregrini hominis oppressa dominatu, & domesticis ac externis malis misere laboraret, & de statu protinūs deiecta in extremo pene discrimine versaretur, neq; verò nos, aut illius Prouinciæ pericula negligenda, aut tot hominum salutem deserendam æquum putaremus, atq; adeo felicissimis auspicijs adducto in eam nostro exercitu summa prudentia ac animi magnitudine præclara Illustris ac Magnifici Ioannis de Zamoscic

Regni nostri Cancellarij atq; Copiarum supremi Ducis, eam ab extremo interitu vindicasset, saluamq; conseruasset: auctoritate nostra, ipsiq; Moldauiae incolis petentibus & volentibus a supra nominato supremo Duce nostro exercitus, Praefectus illi fuit Magnificus Hieremias Mohyla, verustissima splendidissimaq; familia ac gestis maximis honoribus percelebris, ibidem natus, ac iure quoq; nobilitatis ciuitateq; iam pridem in Regno nostro ob spectatam in eo virtutem donatus, ita quod iam antea ratum & gratum habuimus, possessionem ipsius Palatinatus & ius, peculiari quoq; diplomate nostro confirmandum ratificandumq; duximus, atq; hoc praesenti confirmamus & ratificamus. Habebitq; & tenebit eum Palatinatum Moldauiae praedictus Magnificus Mohyla ad extrema vitae suae tempora, & post mortem eius liberos ipsius masculos ad eandem Palatinatus dignitatem promouebimus. Prouincia ipsa Moldauia cum suis territorijs in limitibus suis manere & conseruari debet, legibusq; & institutis pristinis regetur & administrabitur, vedigalia illius Prouinciiae administrabuntur, dispensabuntur, & erogabuntur a Palatio, in primis ad vtilitatem publicam & statum illius Prouinciiae & securitatem tuendam & conseruandam. Iudicia etiam ad normam in illa receptam & vsitatum tractabuntur, vsus religionis Graecae liberum intactumq; habere debent. Dignitates & officia Palatinatus bene meritis distribuet. Monetam etiam eundem illi facultatem concedimus, ad instar monetae Polonicae, ut aequè sit proba, & equalis grano, pondere, & numero numismatum, ut in Polonia ceterisq; dominijs nostris recipi possit. Ut illa prouincia ab hostibus secura sit & tranquillitate ac pace fruatur curabimus, Amicitiam & pacem inter nos ac Serenissimum Turcarum Imperatorem, is idem Palatinus & posterius eius curabunt & propagabunt, tutumq; ac securum transitum vltro citroq; in Turciam Legatis Nuntiis nostris, ac mercatoribus Regni & dominiorum nostrorum praestabunt. Conditiones etiam reliquas dum ab Illustri & Magnifico Ioanne de Zamosc Cancelli: & Generali exercituum Regni nostri, Palatinus Moldauiae auctoritate nostra constituetur, pactas & iuratas ipse ac eius posterius praestabunt & explebunt. Quibus praesentibus literis nostris nihil derogatum volumus, in cuius rei fidem praesentes manu nostra subscripsimus, sigilloq; Regni consignari mandauimus. Datum Varsoviae, die vigesima quinta Mensis Martij, Anno Dñi. Millesimo Quingentesimo Nonagesimo septimo, Regnorum nostrorum Poloniae decimo, Sueciae quarto.

Sigismundus Rex.

Laurentius Gębicki Secret. Maior.

His ex priuilegijs, & genus & officium, affectus atq; merita in Regnum, luce clarius Ieremie Mohyla demonstrantur. Habuit in coniugem ex Palatinatu Transsilvaniae filiam ex Senatoribus primi de familia Ciamartorum Elizabetham, ex qua suscepit filios & filias, erant arma nobilitatis ipsius duae lunae mediae iunctae ad inuicem extremitatibus concauitatum, & supra eas crux non tangens lunas. Habent quandam conformatam ad arma Osioia. Georgius alter filius Ioannis qui ad dignitatem nobilitatis Poloniae 1596, receptus fuit. Et cum vitam spiritualem ritus Graeci elegisset, Metropolita Terrarum Moldauiae electus & confirmatus. Hic, dum correctio Calendarij in Romana Ecclesia recepta, approbata & promulgata in Christianitate fuit, particulare priuilegiū ut Catholici in Valachia existentes iuxta antiquum Calendarium festa celebrent, & hoc

ab istan-

ob tranquillio-
rem vitam inter Græcos à Sede Romana obtinuit. Extant
litteræ Cardinalium Eminentissimorum amica-
biles ad ipsum in Mohylo-
rum archiuo. Semianus siue Simeon, ut in Constitutionibus Regni indi-
genatus illius vocatur, Supremus Exercituum utriusq; Moldauia fuit.
Demum ob heroicum robur in bello, & splendida facta in castris & Pala-
tinatu Valachico, à Multanis & Othomanica potestate, in Palatinum
Multanorum seu Bessarabia creatus & constitutus fuit. Portabat plenū
affectum in Regem & Rempub: & medijs conuenientibus id declarabat.
Reliquit filios & nobiles Regno. Constantinus filius primus Hieremie,
quem Regia manus per Ioannem Potocki Generalem Podolia & Capitaneū
Camenecensem fusis viginti quinque millibus hostium ad Stepanowce, in
Palatinum Moldauia deduxit & constituit. Alexander alter filius, &
iste successerat in dominium Moldauicum, multa constantia contra rebelli-
santes pugnando. Bochdanus tertius filius, qui in curia Othomanica ob-
sequia reddendo, ibidem occubuit. Filia verò Hieremie fuerant Regina
Michaëlis Ducis in Wisniowiec Korybut consors. Ex hac superest filius
Hieremias in Repub: ornatissimus & fidelissimus ciuis, in castris verò per-
petuus & maximus miles, superest & filia cum speciositate formæ virtu-
tum specimine lucens, Capitanei Lublinensis coniunx. Maria altera filia
flos virginum ob pulchritudinis venustatem, decor matronarum ob mo-
rum grauitatem, erat primò matrimonij fadere iuncta Stephano Potocki,
Palatino Braclauien: Generali Podolia, Notario Exercituum Regni Zeli-
nen: Camenenen: Laticouien: Litinen: Præfecto, & reliquit in ornamen-
tum patria filios & filias. Secundo matrimonio fuit consors Nicolai Fier-
ley Palatini Sendomirien: Lublinen: Casimirien: &c. Præfecti. Hæc
una cum sorore germana, Anna Castellani Sieradien: consorte Viennam
descenderat, ut in Comitatu Serenissima Regina Cecilia Renata Vladi-
slai IV. ad Regnum Polonia, fieret iurata & sincerissima ductrix. Filia
illius sunt Radziuilij Succamerarij Supremi M. D. Lit: coniunx, & al-
tera Notarij Campestris Bohuslauien: &c. Præfecti. Filios sub armis
Pilaua considerabis. Catharina quam ipse maritus moribus grauem, vir-
tutibus insignem declarauit. Erat namq; consors illius bellicosissimi Ducis
Samuelis Korecki, cuius res & Triumphus eternitate vigent, reliquerat
filiam Leszczynscij coniugem. Anna vltima filia Hieremie Maximili-
ani Przerębscij ante Castellani Sieradien: tum Palat: Lencicien. Mosticē:
Medicen. Litinen. &c. Præfecti consors, reliquerat filios duos sed ma-
iorem inuida mors vigesimum tangentem annum eripuit, remanet magna
expectationis filius Carolus Sigismundus. Postmodum erat Ianusij Czarn-
kowskij Comitidis de Stopa Castellani & Præfecti Drabimen. consors. In
illius curia dum vice quadam Nuntius Apostolicus in Regno, nunc Car-
dinalis Eminentissimus Santa Crucius fuisset, retulit Illustrissimo quod fra-
mea

mea ista in crucē disposita in Dacia, quæ pro insigni reperimur descendat à clavis Herculeis Romanis Mutiorum familie, unus enim illorum illinc descenderat & hanc commutationem armorum fecerat. Michael filius primus Simconis Palatinus Multanorum. Gabriel aliter filius etiam Palatinus Multanorum, eius corpus sepultum in Szoczana. Petrus 3. filius Archimandrita Piecariensis, Metropolita Ruthenorum Kiouien. Halicien. Schismaticorum, reformauit Eccl. S. Sophiae & clerum aliquatenus in moribus. Ioannes 4. filius, qui totam vitam suam militariis trophæis in Hungaria obligauit & cōmisit: Crescit virtus in immensum dum pro Christi nomine promptè defertur. Moyses ultimus filius. Hic vicibus alternis Palatinus Moldauie denunciatus, dum sedem occupat, inconstanti Senatorum iudicio turbatus, deposuit cum summo detrimento propria substantiæ regimen & Palatinatum, manet in Russia Palatinatus hares in Wielkooczy, nobili Polonorum libertate tantum gaudens ob securitatem vitæ, quantum ob dominium leui de causa variabili Valachicum non gauderet.

MOGIŁA seu TVMVLVS.

DELINEATIO.

Est Tumulus hominis bello strenui & Christiano nomine insigniti. Tumulus est in formam quadrangularem, Cruces ponuntur singulæ in medio frontis, & in medio laterum.

ORIGO.

Quia indefesso & vero militi nulla cogitatio & propositum est, nisi vel vincere, vel mori, immò potius mori, quam aliquando vinci: ideò sic strenuè dimicanti militi, sepulchrum ornatum crucibus, ut potè multis vitæ periculis in bello expolito, pro insigni & gentilicio concessum à Ducibus Samogitarum fuit.

IMPAVIDVS MILES.

Impavidus
miles.

Quam meritò soli attribuitur splendor, ita Caluarix & tumulus victorum, venit ad scribendum, IMPAVIDVS MILES. Sunt namq; tria quæ mihi subministrant calcar ad tantum titulum adiudicandum utentibus tali stemmate. Primum est, quod impavidus animos

animus militis innitatur & animetur morte. Lego in Symbol: Iulij
 Cind. Zingrefij, duas columnas in quarum vna affixæ fuerunt tres
 coronæ regiae splendentes, in altera verò secures cum fascijs, quibus
 additum fuerat singraphæ: NITITVR HIS REGNVN. Subintelligebat
 PENA ET PRÆMIO. Simile quid de milite coniectura forti dicen-
 dum. Sunt namque milites, qui animi fortitudinem concitant & sub-
 leuant coronis & præmio. Sed tales plerumque vitæ periculum non
 amant. Sunt verò milites, qui non præmio, sed ipsa laudis morte ad
 belli congressum excitantur, & hi impavidè pugnant. Quapropter
 his cum mors & tumultus gloriæ sint, subducendum literis venit HIS
 NITITVR AD PVGNAM. Secundum est, quod me ad tantum titu-
 lum dandum mouet, quia aliqui Caluarie hominis subscripserunt TE
 NVNQVAM TIMVI. Hæc namq; mascula & regia vox, ipsis strenuis
 militibus, victoribus & triumphatoribus conuenit. Non enim timent
 mortem, sed sperant vitam. Nam sicut Crocodilus solum fugientem
 persequitur & cadentibus est atrox, ita mors timentibus bellum est
 læta, non timentibus est læta. Eduardus Anglorum Rex, cum è Gal-
 lico carcere euasisset, tantum ardorem in hostem ille carcer in eo con-
 ciliavit, ut totis viribus memoria carceris pugnando, victor hosti le-
 gem dedisset. Ingeminabat namq; continua memoria & mente HINC
 FORTIVS IBO. scilicet è carcere in pugnam & inimicitias. Ita stre-
 nuè milites ob imminens gloriosam mortem, fortius pugnant & pec-
 tus pectori offerunt. Tertium autem me mouens, sunt splendentes
 ad cippum cruces, quæ non nisi Christianum virum ostendunt, & vi-
 toris præclarum demonstrant; Crux namq; nostra victoria est, illius
 paubulum noster triumphus; qui aurata capitolia non timent, crucem
 timent; qui contemnunt sceptræ regalia & purpuram Cæsarum, pau-
 pertatem Christianam & ieiunia pertimescunt. Est crux animarum no-
 strarum baculus, tuta sedes & vita: Orig. de Crucis potentia hom: 8.
 Merito igitur ob tam triumphales cruces quæ oleum & propitiatione
 præbent tali vos ornabo titulo. IMPAVIDVS MILES.

Miles anima-
 tur morte.

Columnæ
 cum coronis
 & securibus.

Nititur re-
 gnum quo.

Miles conci-
 tatur ad pu-
 gnā duobus.

Caluarie.

Te nunquam
 timui.

Crocodilus
 fugientem
 persequitur.

È carcere for-
 tius pagnat.

Crucis poten-
 tia.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM MOGIŁA.

Bieleuicij in Samogitia, Viri ut genere, ita actibus heroicis eximij,
 atq; literarum amatores. Ioannes Bielewicz vir iudicij maturi &
 consilio grauis, multoties Commissarius Constitutionibus Regni de-
 nuntiatus. Inter Samogitiam & Prussiam, & districtum Grodnensem li-
 mites constituēbat, & inter sylvas Rosenses, Goisewscen. & cetera Sa-
 mogitia bona, ex Constitut: Regni 1613. fol. 46. Honoratus Titulo Ci-
 uicij Szoudouscen. Georgium Bielewicz, eadem Constit: ibidem.

Bielewicz.

sankiewicz.

fuit Succam: Samogitia, qui reliquit filios bello & scientia claros, vt Papi in stemm: fol: 679. Ioannes Nicolaus Stankiewicz, Notarius Samogitia & Andreas Carolus Stankiewicz subscripserunt ex Samogitia electionem Vladis. IV. Regis.

Soluch.

Soluchouij. Bello & Castris clari, Eustachius Roehmag: contra Moschos sub Romano Sangusko militia Praefecto & Duce. Anno 1567. commissio praelio cum Moschis duces eorum Iosephum Sczerbaty, Georgium Boratinski, & Miensiucom in captiuitatem deduxerunt. Papioci in stemm: fol. 647.

Bichowski.

Bichowski. in Trocen: Palat. Vt strenuas naturas ita & strenuos duces & prouinciarum tutores Deus excitat. Nullus tamen inter dignos adscribitur, nisi exercitia in castris & virtutis honestatem domi & in negotiis patriae de se probatam factis declarauerit.

M O R A.

Caput Mauri.

DELINEATIO.

Est caput hominis nigrum ad brachia tenus, Mauri faciem representans, ad dextram os apertum gerit, caput ligatum alba fascia prominenti ad tergum retinet. Super coronam sunt pennae tres Strutij: Campus est rubeus, intellige caput esse Aethiopis.

ORIGO.

Antiqua esse arma multi historicorum commonstrant. Alceus Tusculorum Rex, & Moscus Moscorum, Asiae & Europae Dux Mauri capite in corona pro insigni utebantur, vt in Cathal. annorum & Principum Valer. Anselm: Ryd. refert. Antea quidem capite hominis coloris non Aethiopi illi Reges utebantur, sed quia occiderat fraude illius gentis Regem, nigro Aethiopis capite vti pro insigni cepit. Papioc: in horto regali. Sylicia verò hominis capite vitur, sed coloris albi, vt author gloriae mundi refert. In Regno autem Poloniae antiqua arma sunt Caput hominis nigrum, nam Venantius homo externus dum in Episcopatum Vloclauensem successit, Anno 1034. hac arma intulit, vt Cathalogus refert, & Bielscius fol. 75. Alij ita originem affirmant.

In re

In Regno Portugaliæ dum militia clarus Polonus Regi obsequia detulit, inchoatum prælium inter Regulos vicinos & Regem Portugaliæ, congregato adinuicem exercitu, duello vt pugnent inter se per viros conueniunt, & qui victor esset, eius dominus sit hostium possessor. Rex igitur probatum militem Polonum exposuit, pars aduersa Maurum, quem cum duello Polonus deuicit, & saucio vulneribus caput amputauit, tale insigne in præmium obtinuit. *Paproc: in stem: fol. 565.* Est igitur caput obuolutum fascia, in qua detulerat ad Regem Portugaliæ caput deuicti, insigne prædictum. At communiter cum Venantio initia assumpsisse scriptores referunt, cuius frater aut nepos indigena Regni adscriptus fuit, atq; ex illo familia vsq; in præsens in Regno propagatur.

INDECORVM, DECORVM.

Res nigro notata lapillo, fastidiosa est. Inde coloris atri res infortunij & indecoris nota. Et si Æthyopis nigredo obuenerit, augurij ingrati signum erit. Vnde Hadrianus Cæsar ex Mauri occurso, futuram mortem imaginatus. Bruto etiam & Calsio proditoris in aciem obuuius Æthiops, calamitates præsignauit. Nam fædissime & cruento bello atq; intestina clade ita conflictati sunt, vt ambo vno prælio conciderent. *Alex. ab Alexand: lib. 5. cap. 13.* Vnde Alcius Embl. 59.

*Nigra, omni-
ni pessimi.*

Abluis Æthyopem quid frustra? ab desine: noctis

Illustrare nigra nemo potest tenebras.

Sed licet Pardus nunquam deponat pellis maculas & nigredinem Æthiops, at tamen vt pellis Pardi à strenuo milite in quoddam militare decus adscitur, ita & color Æthiopis in insigne nobilium decoris gratia appropriatur, & quod erat horrendum & indecorum, fit venustum & decorum. Pythagoras fauet huic intento in suis symbolis, vbi non prohibet caput nigrum, sed caudam nigram. Inquit enim: Ne degustaris ex ijs quibus est nigra cauda. Aliqui intelligunt sermonem esse de piscibus Melanuro & Mugile, sed quia doctrinalis sermo est Pythagoræ, de capite hoc est intentione, & de cauda hoc est fine intelligendum venit. Vnde iam caput nigrum habet suum decorum, cauda verò semper indecorum. Quocirca & Iuuenalis Satyr 13.

*Non gustan-
dum quod ha-
bet nigram
caudam.*

Mobilis & varia certè est natura malorum

Cum scelus admittunt, superest constantia quid fas

Quidue nefas, tandem incipiunt sentire peractis

Criminibus, tamen ad mores natura recurrit

Damnatos, frugi & mutari nescia, nam quis

Peccandi finem posuit sibi? quando recepit

Eiectum semel attrita de fronte pudorem.

Arma intuenti, offert suum decorem non dentes albos, sed fascias, sed pennas, sed campum, sed coronam. Et sicut tenebras explodit solis lumen, ita hæc enumerata obliterant totam nigredinem, & arma corruscantia faciunt. Exprimunt namque felicitatem, fascia, virtutem, auro, auctoritatem, pennis; scientiam militarem sanguine: Quapropter potentissimi Reges & Principes, caput Æthiopis licet nigrum non tamen vitati fuerunt, ut atrum & infelix, sed amplectebantur ut honestum & decorum, quod etiam corona aurea & regia, ut in Origine diximus, adornare non fuerunt dedignati. Sed ut in ævum tanto titulo superbiæ & gaudere valeatis, id quod Æthiopis laudabile & honorificum fuerat, toto studio parentate. Æthiopes olim pii fuerunt, & omnes ad conuiuia sua Iouem cum dijs omnibus inuitabant, eorum familiaritates & commercia cum dijs erant, ut Pier. ex Homero lib. 20. cap. 19. adnotauit. Qui igitur armis Æthiopis utimini, ut decorum vestrum non aspernetur aduersitate indecora, morem antiquum Æthiopum obseruare & colere pleno affectu satagite. Nam hoc argumento mutato:

*Nullus post hac admiretur si videat
Delphinos cum feris mutare pascua
Marina: Et maris argutos fluctus bestiis
Gratiores continente fieri: delphinis
autem placere montes.*

LINEA FAMILIÆ ARMORVM MORA.

Venantius Episcopus Vladislauien. moribus Et genere nobilis, cui successit Andreas, natione ut ex armorum cognomine deducitur, Italus. Assumpt: 1034. vixit in Episcopatu 21. obiit 1055. Dlugos. & Biellc. sub eodem Anno.

Nietysko-
nki.

Nietiscouij, in Masouia, in terra Varsauienfi morum dexteritate Et officio in patriam singulari, Nicolaus, Theophilus, Et Marcianus Nietiskowski. tix Electionem Vladis. IV. Regis subscripserunt.

Miebskowski.

Miebskowskij, in Zakrocimenfi terra. Recta meditando in virtutem contendunt.

Slawski.

Slawscij, Adhibitam educationem eximiis actibus, in laudem deueniunt.

Szorc.

Szorczoij, Prudenti iudicio palmam domui conseruant.

Grzymała.

Grzymałouij, Vigilanti animo castra militaria obseruare nituntur.

Kozub.

Kozubouij, Exhibent dignis moribus collaudari a multis.

M V R seu M V R V S.

DELINEATIO.

Est medium Parmæ superne vacuū, infernè est murus ex septem ordinibus lapidum quadratorum constructus, sed supremi duo ordines ad modum graduum eriguntur, ita quod medium sit planum & vacuum. Supra coronam verò qua adornatur Parma, est vexillum latum extensum, versus leuam directum & inclinatum.

O R I G O.

EX Lusatiæ partibus in Regnum per quendam ex Langrauiis Lusatiæ introdu-

cta. Quorum post modum merita qua æstimatione haberent Principes & Sereniss. Reges, ex illorum Titulis, promotione & occupatione, facillè persuasus manebis. Et Constit: refert Anni 1591.

PRÆSIDIVM INEXPVGNABILE.

Varijs diuersisq; medijs inexpugnabile præsidium erigitur & permanet. Primò, Arte. Dum artificiosa manus & genium industrium, arcem in præsidium Regni & militum format; parietes, vallos, riuos, aggeres, turre, cuniculos, colligunt globos, lapides, aquas, inexpugnabile præsidium esse videtur, sed tamen difficile ut quod manus construxit, manus non dissoluat. Gediminus satis munitum præsidium contra Cruciferos in Samogitia Vielunæ extruxerat, quod inexpugnabile dum hostis conspexit, ex opposito duo præsidia fundarunt Fridburgum & Beierum, & eo modo arx & Gediminus perierunt. *Strikou. lib. 11. ad finem.* Fit etiam inexpugnabile præsidium ob naturam, puta locum & situm arcis naturaliter munitum. Sed si aurum transferri potest per muros & portas, sit sapius inexpugnabile inexpugnabile: vnum est medium quo Athenienses firmabant dominium inexpugnabile, dum scilicet toto pectore & inexpugnabili, vir viro, pes pedi, scutum scuto, gladius gladio, galea galeæ intrepidè adstant. Hi namq; pro patria occumbere parati, cuilibet lethiferam mittebant sagittam & tellus. Arma hæc murus sine porta, qui

nil aliud innuit, quàm hosti nullus patet aditus, vexillum desuper extantum parumper eleuatum, quasi dicat, SVRGO IN PVGNAM. Nil aliud sunt, quàm præsidium pacis belliq; tempore. Consultant tempore pacis domini horum armorum, ne bellum fiat, tempore belli, vt pax fiat. Quondam Romani per legatos cuidam bellum ipstistentanti, sinum aperuerunt dicentes: offerimus vobis & bellum & pacem, sumite quod libet. Ita hæc arma muro pacem, vexillo bellico pugnam dicunt, sed contra hostem, non Regem: dominia aduersa, non patriam. Docent, non sumere munera Regia ab eo, qui animum inimicum declarauit in patriam & regnum.

LINEA HORVM ARMORVM.

Konopacki.

Nicolaus à Konopat vixit Anno 1350. qui fuit agnatus Ioannis Archiepiscopi Gnesnen. cognominati Suchowilk, a quo fuit constitutus Præfectus in Kamiensi territorio, ibidemq; militum legioni præpositus. Laurentius à Konopat vixit Anno. 1440. qui erat Iudex Terræ Sadecensis. Matthias à Konopat vixit Anno. 1471. Quem Prior Culmen. Ordinis Prædicatorum suscepit in fraternitatem B. Mariæ, & Generosam coniugem eius Elizabetam. Idem Matthias Anno 1495. feria sexta ante festum S. Lucæ post mortem Gabriëlis Kossowski à Ioanne Alberto Vexilifero Pomeraniæ, postea promouetur in Succamer. Culmen. post mortem Generosi Prouerse Habert, Cracouiæ data promotionis istius feria sexta ante Dominicam Reminiscere Anno 1498. Ioannes à Konopat Thesaurarius Prussiæ, deinde Præpositus Margemburgensis, postea Episcopus Culmensis Anno 1510. Georgius à Konopat ab Alexandro Rege donatur bonis Lipno, quæ ipsi permittit eximere de manibus Nicolai Kafflikowski Anno 1499. Postea idem Georgius à Rege Sigism. promouetur in Castellatum Gedanen, post promotionem Generosi Ludouici à Mortangen. ad Castellatum Elbinge... Vilna feria tertia post Dominicam Latave Anno 1516. Idem Georgius promouetur per eundem Regem Sigismun. ex Castellatu Gedanen. in Palatinum Pomeraniæ, post obitum Nicolai Szpot de Cracow, Anno 1518. Cracouiæ die S. Petri ad vincula. Postea alter Georgius filius prædicti Palatini, pater verò moderni mortui Stanislai à Sigismundo Rege creatur Castellanus Gedanen. primo. deinde à Sigismundo Augusto promouetur in Castellatum Culmen. Sunt plures alij dignitarij & officiales, qui modo hic non nominantur, eorum autem qui nominati sunt extant Priuilegia. Alia antiquiora Priuilegia Illustrium Virorum, vbi probari poterat à Langrauiis Lubatiæ inferioris deriuatam esse hanc familiam iniuria temporis ac maleuolentia quorundã deperdita sunt, recuperãda tamen ex Archiuo imperiali suo tempore. Modernis verò temporibus multarum dignitatũ vi-

Matthi-

Matthias à Konopat Palat. Culmen. post modum Episc. Culmen. orthodoxe religionis promotor & propugnator feruentissimus. Reliquit filium dignissimum patriæ Ioan: Carolum qui se totum virtuti, Religioni, pietati reddidit & consecrauit, Abbatem Vachocensem, inde à Sereniss. Vladisl. IV. Rege promotum in Abbatem Tinecen. Clarus ille Natalibus, virtute tamen clarissimus, dignus ab omnibus acclamatur magna sua virtute, summa quæuis promereri, ac Insula Pontificali coronari, ut se murum pro Ecclesia Dei contra perfidos illius hostes apponat, sicut se opponit pro Ordinibus Religiosorum, & Iacobum Vexilliferum Pomeraniæ dignissimum, qui egregijs suis factis nomen auctum familiæ suæ exornat, magna sua virtute in Repub. maximos honores promeretur, pro qua se toties murum validum opposuit.

MURDELIO.

DELINEATIO.

Est media Luna cornibus sursum versa, intra quam est crux lata, infra illam est stella, supra coronam est medium Griff cum alijs extensis & pedibus, linguam è rostro exerit. Campus est sanguineus, Luna cum cruce aurea.

ORIGO.

EX Croatia in Regnum introducta fuerunt Vladislao Iagelonide Polon. & Vngariæ Rege scepra gubernante, per strenuum & magnæ experientiæ in rebus bellicis

virum, qui gloria & fama victoriarum cum Cruciferis Regiarum per-motus in Poloniam transierat, Georgius Murdelio appellatus. Huic Sereniss. Rex ad Confinia Silesiæ prouidit necessaria vitæ ex Mlodafyno bonis.

LUCENTE CÆLO BEATI.

Vna cum sit æmula solis, licet aliquando lux sua intercipiatur, cessante ecclipsi & interceptione, apparet quod clarior euadere. Ita piorum obitus, sit licet obitus, est tamen translatio in vitam

*Lucente calo
beatus.*

Obitus p̄p̄.

fælicif

Non mutuata
luce.

Beatitudo ac-
quirenda
quomodo.

Subscriptio
Soli, Lunæ,
Stellæ.

facilissimam. Redditur enim illis vita, non transiens, nec termina-
ta aliquo æuo, sed æterna; indeficiens, radians, lucens & splendens.
Lucente namq; in eis cælo interiori in via, lucere etiam illis solem su-
perexcedentem Christum conuenit de congruo in patria. Ferdinan-
dus Gonzaga dum solem in Symbolum assumpsit, apposuit thema,
NON MUTVATA LVCE. Duo in hoc lemmate & sole ob-
seruabat, vnum quod sol lucet non mutuata luce ab alio, sicut luna &
stellæ lucent; alterum, quod lumen animi sit ex proprio. Nam licet
sit ex gratia præueniente & concomitante, non tamen est sine libero
arbitrio nostro auxilia liberè suscipiente & viribus operante. Dicit
namq; Sacer Euan. textus. *Sic luceat lux vestra. Et qui fecerit & do-
cuerit, hic magnus vocabitur in regno cælorum.* Dum igitur arma ve-
stra considero, quis lunam & stellam non dicet lumina cæli: quis cru-
cem in qua salus nostra operata fuit & ex qua beatitudo nostra proflu-
xit non asseret? Lucente igitur cælo in vobis interiori, & extra vos
gratia exteriori beati permanetis. Et ne solùm beati in actu signato,
sed etiam in actu exercito post vitam mortalem colletamini, adnotate
quod stellæ lucenti quidam subscripserit: *Requies hæc certa laborum.*
Lunæ verò: *Acceptum communicat.* Soli autem subscripsit: *Monstra-
tur in vndis.* In symbol. Salom: Neugebau. Hæc igitur vobis sedula
sunt repetenda factis: Labor circa salutem propriam, nam dii labori-
bus omnia vendunt. Eleëmofina, nam beatus est qui intelligit super-
egenum & pauperem, Lachrymæ, nam cum nemo sit sine peccato, ne-
mo quoq; transire debet horam sine Poenitentia & lachrymis. Ita so-
lem videbitis in vndis & requiem suscipietis laborum.

FAMILIA ARM: MVRDELIO.

GEorgius Murdelio qui commotus fama tantorum triumphorum
Casimiri Iagielonidis de suis hostibus ex Croatia in regnum milita-
ris gratiâ appulit. 1444. Magnus bellator in Liouonia ad Neulum
Apselem & Liodenem, & in Moschouia atq; Valachia, ubi in bello Buc-
uiano cum Ioan: Albrachto pugnando fortiter obiit 1497. Bielsc. fol. 382.
& 486. Reliquit filios quinque viros bello & castris claros, ex quibus
Gaspar Rothmag. promeritus Præfecturam Smeltinen. & Administratio-
nem Pouentscen. habuit. Maximam enim industriam belli, eliberando
Smeltinensem arcem, & Moschorum pauca manu mille fudendo & sexa-
ginta captiuando, commonstrauit Anno 1568. sub Ioanne Chodkieuic Sa-
mogit. Præfecto Generali.

Mtodaski.

Mtodascij, Successores Murdelij, à bonis concessis sibi à Casimiro in
confinibus Silesiæ Mtodassyno, ita nuncupati fuerunt. Paproc: in Itemm:
fol. 573.

NABRAM

N A B R A M.

Cromerus fol. 498. libro 1. de Gente Polona Abram siue Waldorff vocauit.

DELINEATIO.

SVnt sex Striphæ seu campi, tres coloris albi, tres coloris nigri, incipiunt scutum campi nigri, & finiunt albi. Super galeam & coronam tres pennæ delineantur Strutij, disponuntur campi in rectam lineam perpendiculararem.

O R I G O.

ALiqui ab armis Korczak, seu Wreby arma hæc deducût, vnus namque militum, dum ex matrimonij fructus vnicam solum filiam recepisset, nec eam cuidam petenti in

matrimonij consortium voluit concedere, germanus frater in absentia fratris, illam in statu coniugij collocauit. Vt rediit Pater filiæ, concitatus ad iram, fratrem quod se patronum & tutorem viuente illo filiæ fecisset, occidit, facta demùm cum relictis filijs pacis compositione, accepit in pœnam transuersim arma Korczak nuncupata. Sed talis originis ratio fabulam magis exprimit quàm veritatem. Arma namq; hæc nil retinent ex armis Korczak, si autem in pœnam fratricidij mutata fuerunt, aliquid de armis Korczak retinere debebant, sicut in armis Pomian & Pobog videmus. Tum quia arma Korczak ex Vngaria allata in Russiam, hæc verò acquisita sunt in Prussia. Tum quia nec proclama Korczak habet aliquam conuenientiam cum proclama Waldorff vel Nabrá, diuerſa igitur arma sunt hæc, & in Prussia originem habuerunt primam, quam in Regno Pol. Auctor Gloriæ mundi, in Aragonia his armis insigniri Reges & nobiles diminutè & excedenter demonstrat.

C A M P V S M I L I T A R I S.

IN Symbolum Academiae conformiter assumitur liber. In symbolum verò militaris nil appositum magis quàm campus. Quapropter in Academia Palatina expositus hæret ad ingressum Leo, qui librum apertum palmis repræsentat, cui subscriptum manet: AD VITÆ DECVR SVM DISCENDVM. *Neugeber. Sal. in symb.* Christianissimus verò Rex Franc: Hugo Capetus, vt clarè demonstraret, quis & qualis labor deceat virum, &

H h

virum

virum non nomine & specie, sed re & dexteritate, efformauit brachium armatum, hastam median & bello fractam representantem. Medorum verò Reges id efformabant inter duo cornua cerui nimirum & unicornis, Alcidis clauam exponendo. Parthi verò, in brachio allato acinatem adhibebant, quod in fulmen definebat. De quibus duobus in Telleris Gentilijs Petra Santa, quæ quidem omnia non aliud instruendo efferunt, quàm Campum militarem. Arma vestra satis apertè campum militarem representant, scutum namq; quod sex continet campos, nigros scilicet & albos, hostis repressam virtutem ignominiose, & victoriam opportunam suorum persuadent & legunt, quæ multoties pectore probastis; & quot sunt striphæ, tot victoriæ; quot nigræ, tot hostium clades, quot albæ, tot inuiolabilis lætitiæ notæ. Sed vnum vobis ad conseruationem memoriæ æternæ adferam, Arturus, de quo supra dicebamus, Britanorum Rex, & magnus de Saxonibus, Scotis, & Pictauis triumphator, dum in bello vteretur galea cum imagine draconis, lancea ardua Rom. nuncupata, gladio Caliburno, ad scutum noluit aliud nomen vel imaginem apponere, nisi imaginem B. V. Mariæ Christi param: Ita vos, licet magnos triumpho, graues ordine equestri, maturos consilio & authoritate conspiciamus & approbamus, in scutum tamen protectionis domus & conseruationis familiæ, Matrem Iesu Christi & Reginam mundi cum prole ipsius pia specialiter vobis reddimus.

Semper honos nomenq; tuum laudesq; manebunt.

Spes mea, virgo pia, virgo sacra, virgo Maria.

LINEA FAMILIÆ NABRAM.

Rospertij, in Prussia. *Nobilem decet esse potentem opere, verbis, conscientia, charitate, fide. Vnde remedium dat Boëtius:*

Qui se volet esse potentem,
Animos domet ille feroces,
Nec victa libidinis colla,
Fædis submittat habenis.
Etenim licet Indicat
Tellus tua iura tremiscat,
Et seruiat vltima Thule,
Tamen atras pellere curas,
Miserasque fugare querelas
Non posse, potentia non est.

Choteccij, in Lublinen. *Pal. Magnæ prudentiæ domus, quæ inter alia oria & felicitatem cum dishonore prouenientem aspernatur. Hæc namq; tum sanctos mores, tum foris & in bello strenuitatem adimunt.*

Wuluanowscij, in Russ. *Sapè ex turpibus causis magnorum & pulchrorum facinorum occasiones nascuntur.*

Brodelscij, in Premisl. terra. In militari strenues, in rebus agendis cauti. Nam prestat ex vano rumore se pręparare aduersus pericula, quam ex nimia securitate & hostium contemptu imparatum ab ijs opprimi.

Porebscij, in Osuencinen. & Zatorien. districtu. Et animo & fortitudine parati Reipub. & patrię prodesse. Nam & hosti inuadere volenti, si ultro ipse dux occurrat, & suis animos addit, & hosti detrahit. Sunt hi alij ab illis qui sunt positi sub armis Kornicz.

Rogowscij, in Crac: Pal. Morum integritate & nobilitate gestorũ commendati. Pieikouij, Procurare ornamenta domus decet equidem nobilem, sed Deus hac omnia & dat, & adimit.

Iedlinscij, in Sieradien. Palatin. Et amicis & inimicis prudenter vtuntur. Nam qui hostis vehementer nocuit, ille idem amicus plurimum prodesse potest.

Woliccij, In Posn. Pal. Celeres ingenio & fortitudine. Vbique celeritas in arduis nõ leui penditur, nam & in castris plurimũ adfert victorię & terret hostes.

Sierobewscij, in Posnan. Palat. Ornant virtutibus genus. Nobilitas enim sine virtute, est ruina domus. Vndẽ quidam

Sit tibi Francorum Rex & Regina parentes,

Et manet virtus pectore nulla tuo.

Non pluris faciam te, quam si rustica mater

Sit tibi & ignotus rusticus ipse parens.

N A Ł E C Z Primò.

DELINEATIO.

Est Vitta seu fascia capitis, in modum spherę efformata, extremitatibus suis apertẽ crucem delineans, coloris albi. Super galeam & coronam sunt duo cornua cerui in gyrum disposita, intra quorum medium sunt tres pennę Strutij, quas sagitta à dextra in leuam ab alto transcurrit, vti pennę sagittę sint superius telo. Ita delineauit *Bembus Soc: IESV, in Concione Adami Czarnkowski Palat. Lencicien. & Generalis Maioris Pol.*

O R I G O.

Posteritas descendens ex femore Popieli Principis Pol. ut *Paproc.*

in 2. opere adnotauit, in Pomerania forte diuisionis Ducatum Slopensem

Hh 2

obtinuē.

obtinuerat, atq; diuturno tempore rexerat, quæ pro insigni Aquilam coloris nigri (vt ex ore nunc demortui Capitanei Drachimen: accepi) deferrebat. Cùm verò misericordia Dei, fide sacrata Polonia illuminatione Miecislai Principis remansit, & plurimi ad sacrum baptisma currerent, accessit quoq; vnus è numero Ducum Słopensium, qui ex suis Auis & Proavis Regno aduersarius fuit, & fidem recepit. Princeps Miecislauus gaudio perfusus, in Catechumenum spiritus fascia caput ipsius non ligauit post baptisma, sed solum capiti imposuit & fronti, & licinias defluentes in crucem applicauit. Qui demùm Aquila dimissa, non ligatâ fasciam pro insigni familia adsciuit: dùm verò in Regnum cum bonis Ducalibus transijt, Comes solum eò quod Piasłi posteritas alios non supportabat Duces nuncupari cæpit. Et hic fortè erat Dzierzykraius nomine, quia in fundatione Monasterij Tremesnen. Miecislai, subscripsit Comes in Szłopie Añ. 966. Patet hoc ex antiqua hæreditate successiua Słopia in domo Czarnkouiurum, & ex Priuilegijs eorum, quæ multoties antiquitus Monasteriis & militibus subscripserunt.

VITTA ILLVSTRIS.

Illustrior vitta, qua in hoc orbis hominum circulo iam illustrior fieri nequit, est Regum vitta, quam scilicet Reges summo honori & pretio tenebant. Fascia namq; candida Romanis & exteris Regibus pro diadema Regumq; corona fuerat. *Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 28. refert.* Quapropter Tigranes Armeniorum Rex à Pompeio deuictus, cum gladio & scepro regali, etiam fasciam candidam insignæ capitis ante pedes Pompeij abiecit, in signum quod dominatui cederet, & omni publico munere sese abdicaret. *Dion. Nicæus in Pomp.* Sed nedum fascia candida & vitta signum erat Regium & Regum, sed ominis loco eligendi in Regnum & Regiam maiestatem fuerat. Docuit hoc exemplo proprio Alexander magnus, qui cùm desiliiret ex equo, & casu Lisimachum vulnerasset, medendi vulneris causa diadema quod fascia candida erat, sibi detraxit & vulnus alligauit. Quod factum, omē quoddam singulare futuræ dignitatis regiæ ipsi iam fuerat. Quapropter si aliquis Ducum vel triumphatorū fasciam quomodolibet, siue ad manum siue ad pedem alligasset, criminis reus fuerat tanquam Regiæ Maiestatis laesor; inquebant enim, nil refert quacunq; parte fascia candida alligata fuisset, dum insigne regium est, deferre illud quacunq; parte corporis ei, qui non est Rex, crimen est. Erat profecto res illustris vitta seu fascia cādida. Dum arma præsentia contemplor & vittam video, illustriorem omnibus vittis & vittis animaduerto. Nam nedum Princeps vittatos de Szłopia in Pomeraniæ partibus liberos sibi & liberè regnantes in memoriam mihi reuocāt, nedum bellatores strenuos & plurimis trophæis adornatos, magnisq; dignitatibus auctos ante oculos speculanti offerunt, sed, quia fascia hæc candida est, sym-

bolum

holum illustre ipsius Regis regum & domini dominantium, qui per Sacramentalem ablutionem filios Dei adoptiuos & hæredes regni cælestis efficit firmatque. Habeo huius rei testimonium efficax Clodoueam Francorum Regem, qui dum contra Sueuos fortes exercitum paucum duceret, ita fortiores vires sibi addidit. Inuoco in hac pugna Iesum Christum, quem Clotildis confors mea colit, & si victor fuero subiiciam ceruicem baptismi Iesu Christi. Pugnauit, vicit, baptisatus fuit. Habeo viuax & sacrum exemplum Regem Jagellonem, qui cateruatim ad sacrum baptismum deducendo, nobili genere natos, fascia candida donabat.

LINEA FAMILIÆ NAŁĘCZ I.

DZierzykray Princeps in Szłopá, cuius Atauos scire ob temporum antiquitatem impossibile. Descendere hos Duces in Szłopia in Pomeria ante residentes, refert Paproc. in 2. opere fol. 149. ex lumbis Popieli Prin: Pol. subscripsit fundationem Miecislai Monarchæ monasterij Tremesn. & alia Priuilegia tam in Maiori quàm in Minori Pol. nobilium & spiritualium. Heredum Dobromirum Gnieuomirum de Szłopia multa Priuilegia referunt Dzierzycray de Szłopia 1145. Monasterio Tremesnen. villas Gasaue & Konratouo perpetuò donauit.

Czarnkowscij, qui ex Ducibus de Szłopia descendunt linea, recta appellati tali cognomine à castro Czarnkow dicto. Sed velim aduertat lector ad maiorem intelligentiam Cromeri & Paprocij, quod Castrum Czarnkow erat hæreditas Gnieuomiri, qui fidem Catholicam receperat à fonte sacro leuatus per Boleslaum Criuoustium, sicut Crom: lib. 5. refert sub Anno 1104. Sed iste Gnieuomirus non erat Czarncouius, ex istis nec tunc hoc castrum hæreditas Czarncouiorum modernorum fuit, sed postquam perfidia Gnieuomiri fustibus punita ad mortem fuit, vt Crom. paulò post refert, & pro bene meritis Comitis de Szłopia arx donata, inde Comites illi Czarncouia castro dato per Miecislauum quintum appellari ceperunt. Et ita soluitur quoq; dubium Paprocij, qui Gnieuomirum hæredem in Czarnkow baptismum suscepisse, Boleslao Criuoustio regnante asserit. Quod autem Comites in Szłopia Czarnkouij appellati, vsq; Miecislao quinto regnante fuerint, refero priuilegium.

Nos Miecislauus quintus, Dei gratia Dux Poloniae. Notum facimus Vniuersis tam præsentibus quàm futuris præsens scriptum inspecturis. Quod intuendo fidelia grataq; obsequia Dilecti Baronis nostri Nicolai Comitis Palatini Calissien: quæ nobis multipliciter impendit, & semper impendere est paratus, damus, tradimus, & conferimus sibi suisque successoribus Castrum nostrum Czarnkow vulgare nuncupatum cum omnibus possessionibus &c. Datum in Rogozno, in Cracino B. Vici. Anno gratiæ Domini, 1192.

Szedziuius eius filius non dissimilis optimo parenti tam in campo Martis,
H h 3 quàm

quam in palestra honoris: Quapropter in premium meritorum heroicorum à Boleslao villas Goleza & Biala accepit Anno 1245. vt Bembus in concione Soc. Iesu. Bogomilus Dzierzykray Palat. Posnan. qui Præmyslaum & Boleslaum filios Vladislai Plwacz, contra Boleslaum Caluum, in Principes elegerat, vt Miechouius lib. 3. cap. 29, Cromer lib. 8. Hic erat Anno 1242, Vincentius post matrimonij fructus Miroslaum & Bobuchulum filios, vt patet ex Priuilegio Monasterij Trzemesnen, 1251 Creatus fuit viduus Archiep, Gnesnen, de quo ita Ianicius:

Quid dicam de te Vincenti? nescio an illud
Quod trahis è patria nobilitate genus,
Nobilitas nihil est si nudata sit, absq; probato
Pectore; vt Astreo de grege natus equus.

Falconem Comitem de Czarnkow Castellatum Gnesnen. refert Priuill. Trzemesnen. 1291. Thomas Episcop. Vlociau. 1267. Miech: lib. 3. Vincentius Vicecancel. & fratres eius Nicolaus Palat, Califf & Miroslaus de villis Donatouo, Grzymislauiæ, in Priuilegio foundationis Monialium Ord: Predici: Posnania à Præmislaio Principe Maioris Pol. Ad A. 1283. vt Paproc: Sendziuius Comes de Czarnkow Castell. Miedzyrzycen: à quo Vladislav Lothicus bellum gerendo cum Margrabio Brandenburg Anno 1325. Castrum Czarnkow uti propinquum tunc hosti, per commutationem in Rogozno acquisierat, & ab illo tempore in ditione illorum Rogozno mansit vsq; ad Casimirum Magnum, donec Sendziuius Comite in Czarnkow Castell. Naklensi restitutum oppidum fuit, & Rogozno ad bona Regalia redijt. Hoc demonstrat priuilegium datum Czarncouio Comiti, Posnania in octaua SS. Trinit. 1343. Ioannes & Vincentius filij Castellani Naklen. quibus bona parens diuisit etiam Slopia, quod confirmauit Casimirus 1362. Sendziuius Czarnkowski Castell: Bninen: cum Ioanne filio fratris Iudicis Posnan. bellum ducebant contra Suiatoborium Principem Stetin: quem repulerunt ab arma Slopia 1379. Ioannes Succamerarius Posnan: cui Rex Iagello cõmiserat curam vt in Brandenburg Margrabiato inter Casarem & Vitoldum literæ & nuntij intercipientur dum contra Regnum practicarent, quod perfecit feliciter. Cromer: de hoc lib. 19. Ioannes Castellanus Gnesn: circa annum 1452, qui tempore belli ad Choiniciam quinque millia hominum ad granicies Prussicas tenuit. Demum Gubernator Prussiae Gedanensium turbas suauiter sedauit. Crom: lib. 23. Nicolaus Castellanus Gnesnen. Commissarius Thoruniam à Casimiro Rege cum Cruciferis deputatus 1464. Crom: lib. 25. Sendziuius Palatini Posnan. filius, Aulicus Alexandri Regis. Trecentos equites contra Tartaros vastantes Lituaniam, quos propulsabat Glinsciuis adduxit, & felicitis euentus magna occasio fuit 1506. Andreas literarum dignitate & prudentia incredibili vir, à Sigismundo Aug. ad Summum Pontificem, Carolum V. Imperat. & Ferdinand. Regem Romanorum Legatus, maximus

primus tutor fidei, Episcopus Posnan. creatus, qui Luteranam heresim, Professores ex Academia Crac. Posnaniam Benedicto Herbesto, & Gregorio Samboriano deductis, domuit, hebetavit, retrusit. De hoc ita quidem scripsit.

Imbelles artus infirmaque corpora gessi,
Sat mihi sat fuerat virium in Hæreticos.

Petrus Castellanus Posnan. qui cum Koscielecka tenuit matrimonium. Albertus Castell. Miedzyrzecen. qui reliquit Albertum Praefectum & Generalem Posnan. coniunx Hedwigis Sierpska de Gulczow armorum Prawdzic, Palatini Rauen. filia. De quo tale Epitaph. legitur.

Raro & amæno ingenio, animi magnitudine constanti, humanitatis amans, Regis obseruantissimus, virtute & doctrina ornatus, deque omnibus bene meritus.

Adamus Sedziuius filius, cui natura prudentiam concesserat, experientia perfecerat, à iuuentute miles, Stephano regnante, & usq. ad maturam aetatem addictus castris & Reipub. contra Beklerbegum, in consinia contra Tartaros, & in Liuoniam contra Suecos copias numerosas mittebat sumptu proprio, honoratus titulis Palatini Lencicien. Generalis Maioris Poloniae & Praefecturae Pilsnen. & Miedzyrzecen: in quibus officiis incomparabili dexteritate, magnanimitate, probitate utebatur supra modum popularis, non populo tantum, sed & nobilitati carissimus extitit, optime de Rege & Regno meritus, celebrauit matrimonium cum Catharina de Lesna, reliquit utriusq. sexus prolem, inter eos Vladislaum Capit. Bydgos. & Franciscum spem patriæ & amorem, Capitaneum Miedzyrzecen. qui in matrimonium accepit Lubomirsciam filiam Illustriss. Stanislai Lubomirski Palatini Cracoui. Andreas Palatatinus Calisien. Ioannes Castell. Miedzyrzecen. Petrus Castellanus Szemscen. Stanislaus Referendarius Regni & Coadiutor Archiep. Gnesnen. Vir grauis in dicendo & doctrina. Ioannes Germanus Stanislai Capitaneus Drachim. qui reliquit filium Capitaneum Drachim. & Annam Padnowska cum aliis. Sigismundus Czarnkowski Pacis & boni amator. Erant & sunt plurimi Czarnkouiorum domini, qui patriæ rem augere curarunt, ut nobilitas eorum non solum seculari potestate esset sublimis, sed etiam religionis successionem sit venerabilis. Quod successoribus optimis sit felix & faustum.

N A L E C Z Secundò.

D E L I N E A T I O.

Est fascia candida, ea forma qua capiti obligata esse solebat ab antiquis Imperatoribus & Regibus, nodo intra orbem in fascia efformato, & extremis teniæ hinc & inde à nodo protensis. Super eandem & regiam coronam cornua ceruina eminent, quæ inter media virgo frontem simili tenia constrictam habet cuius extremitates ab utraque parte colli apparent, Virgo est stans, vestitus cum manicis largis, manibus tenens cornua. Campus rubeus, fascia alba.

O R I G O.

Differens origo ex Historicis habetur. Alij namq; originem armorum ponunt à Miecislao, qui è fonte sacro susceptos tali stemmate donauerat. Alij à Boleslao Criuoustio militibus suis capita obligante in pugna Russica, quibus tale symbolum contulit. Sed quancunque causam adhibueris, honestissima est; nam religionis argumenta, apud solos irreligiosos pretium habere solent nullum, apud cæteros omnes, pulcherrima sunt: virtutis quoq; bellicæ gentium omnium consensus huiusmodi signis laudem perpetuare instituit. Ad differentiam verò adinueniendâ, quæ vitæ à Miecislao & cui, quæ verò à Boleslao & cui collata fuerat, res ingentis operis. Sed antiquæ familiæ ab Historicis nominatæ, meritò à baptismo originem numerant, & fasciam assumunt, posteriores verò familiæ, quarum mentio in Historijs non habetur, post Miecislai tempora, à Boleslao originem habuisse asserunt, & fasciam albam, sed partim sanguine cruentam. Tetigit hoc Sarnicius in Annalibus, describendo Regni Poloniæ arces, ubi describendo arcem Ostrorog ait: Sedes est & domicilium natale vetustæ gentis Ostrorogorum, ex quibus multi insignes Senatores, & etiam aliquando gubernatores totius Regni extiterunt. Sed illud est peculiare: quod de illis & Czarnkouijs, Zbasinijs, Samotulijs prædicatur, eos nimirum primos fuisse inter Polonos ex vicinioribus illi loco ubi id accidit, qui Christiani facti sunt, seu nomina sua Christo dederunt, lauacroque baptismi initiati eam gloriam obtinuerunt. Cuius rei signum spectabile hætenus pariter & nobilitatis suæ gerunt vittam baptismalem, vno saltem nexu contortam. Habebant

Habebant quidem antea illi aliud insigne auitum, sed abnegatio sui & humilitas Christiana in eis effecit; vt hoc Symbolum Christianæ mansuetudinis omnibus titulis & signis quantumuis speciosis anteposuerint. *Etiam Papicius in primo opere duplices Nalecios notauit, & posteriores nominat familias Chelmiciorum, Mosczensciorum, Nalenciorum. folio 1010.*

VITTA IN VITAM.

CVi Sacri Euangelij pagina nota est, ei fascia memorata illicò in mentem obuenit parabola de peregrino ex latronum vulneribus moriente, & de alligatione vulnerum ipsius. Vbi enim apertè quod vita illius fuerit in Vittâ, conspiciere licet. Si verò ad orbés cælestes & motum illorum tam rectum quàm obliquum mentem vel oculum direxerimus, etiam vitam esse in vitta docebunt. Nam cùm orbés cæli hæc quatuor elementa terræ inter arcticum & antarcticum polos circumdant, & diuersas zonas atq; circulos Zodiaci, Planetarum, stellarum, ex quorum motu omnia subluaria vitam, augmentum, perfectionemq; recipiunt propriam, continent, iam vitam hominum & viuentium in vitta tenebunt. Similiter in omni Regno, Ducatu, Repub. dum Vittâ & diadema est in capite Regentis, Rectoris & Regis, est vita subditorum in Vittâ, vbi verò diadema à vertice Principis amouetur, fit timor, tremor, turbatio, bellum, & mors sine vitta. Arma hæc insipienti ponere vitam in vitta audacter licebit. Nam & Serenissimus Rex Iagello baptisatos Christi baptismo fascia strinxit in vitam, & vitam gratiæ & immortalis. Et vulneratos grauius in bello contra fidei fragos Halicienses & Rursiæ duces, Rex vitta alligabat vulnera. Horum igitur vita erat in vitta. Sed velim ad singularia descēdamus & luce clarius videbimus, quod familia Vittarum fuerit in vitam. Considera obsecro, tot ac tantos ex hac familia in Regno Archiepiscopos, Episcopos, Senatores, Duces exercituum, Comites, plurimosq; in Regno patriæ optimos ciues, quorum erat Serenissimos Reges honore, amore, fidelitate protequi, bonum Reip. ampliare, Ciues defendere, pupillos confouere, & Regni Regumq; fuisse vittas & diademata facile & veraciter pronunciabis. Fecerunt namq; illa quæ dignum nobilem & benè merentem patriæ coaueniebant, immò nedum fecerunt, sed sanguine protestati fuerunt. Amantes enim patriæ aut Dij tollunt, aut hostes occidunt, aut pericula tollunt, aut labores enecant, dicebat Stob: Numera familiam Naleciorum, & longam seriem pro patria laborantem & morientem computabis. Eorum igitur vitta, in vitam Patriæ, Reipub. Regno.

SALVS ET PVLCHRITVDO Reipub. Polonæ.

Miores antiqui, dum nobis & posteritati conseruandæ Reipub. modum commonstrabant, quamcunq; salutem & pulchritudinem, ipsius saluti & pulchritudini antepondere intendebant & volebant. Hinc increbibili laude Romanæ matronæ ab Historicis efferuntur, quod

hostili manu cum maritis in Capitolio circumdata, primum mundum muliebrem & potissimam pulchritudinem capillorum à vertice capitum auellendo, ad salutem omnium conseruandam, & machinis bellicis adiuuentis accommodandam liberè concessissent. *Lactant. lib. 1. Cap. 20.* Quapropter immanissimus Tyrannus, dum in potestatem suam redacta Constantinopoli, omnem aureum ornatum muliebrem conferre in palatium fecit commendasset, & tantum aceruum ex annulis, catenulis congestum aduertisset, cuius valor inestimabilis videretur, insultando dixit: An non conuenientius fuerat hanc totam pulchritudinem ad conseruandam salutem vestram & Reipub. conuertere, quàm cum his in detrimentum totius salutis vestræ deuenire. Felicem fore Rempub. satis apertè demonstrabant Romani, si boni præmio, mali poena donarentur. Vnde efformabant columnas duas, inquit in Symbol. *Salom. Neugeberg.* in quarum vna coronæ tres, in altera secures cum fascijs virgarum erant appensæ, cum tali lemmate: NITTVR HIS REGNUM. At feliciorum ego Rempub. existimo, quæ salutem & pulchritudinem Reipub. omni propriæ salutis & pulchritudini anteposit. Nam cum salus publica tantillo hoc est momento, puta electionis, belli, pacis constat gratia illius, omne decorum, vtile, salutiferum, singulare & proprium, postponendum erit. Eo salus & pulchritudo Reipub. Polonæ stat & stabit, eo ipsam tenent, defendunt, conseruant Nalecij, præcipuè verò ex Samotulio Palat. Posnan. & Dobrogostio descendentes Ostrogij, Gostomscij, Nouodvorscij, & alij innumeri quorum merita in Rempub. omne præmium dum superant, æterna memoria digni existimantur, sed heu fortuna inuida multorum ingentes pro Repub. sumptus, premit sapientius & interimit; vt non immeritò Horat. lib. 4. Carm. ode 9.

*Vixere fortes ante Agamemnona
Multi, sed omnes illachrimabiles
Vrgentur, ignoti, longa
Nocte, carent quia vate sacro.*

Felices vos profectò manetis, qui ea quæ iusta sunt geritis atq; alijs exemplum virtutis præberis, benedictionem namq; è cælis familiæ vestræ reportabit.

LINEA FAMILIÆ NAŁĘCIORVM Secundò.

SAmotulscij, *Tomislavus Palatinus Posnanien. cuius filius Dobrogostius cognomento paruus, qui Ioannem Bibersteinum Comitem cum exercitu ab Henrico Duce Glogouien. missum ex Loctici ditione eiecit, & Posnam ab eo recuperauit. Contra Marchionem Brandenburg. Pomeraniam cum Cruciferis inuadentem pugnavit, Costenum arcem defendit. Et alia plurima trophæa bellica reportauit Quod Epitaph. Starouolsij demonstrat tale:*

Parua

Parua hæc vrna viator, Magnum Maioris Poloniæ Heroem claudit. Dobrogostium Samotulium cognomento, & statura paruum, Castellatum Posnanien. Gente Nalencium, Raro & amano ingenio virum, Et in quo nulla ciuilis bellicæq; virtutis ornamenta defuerunt. Hic sub tribus Poloniæ Regibus Vladislao Loctico, Casimiro Magno, & Vladislao Jagellone, omnibus quotquot euenerunt expeditionibus inperit, & ad ipsos exactæ ætatis terminos magna cum cura & gloria legionibus præfuit, reportatis roties de hoste Triumphis. Bene Vale quisquis es, vbi similes Heroes Patriæ precatus fueris. *De hoc habet Crom: lib. 11.*

Ioannes Scholasticus Gnesnen. post Episcop. Chetmen. 1283. vt Papr. refert, Thomas Samotulius Castellanus Posnan. Cuius filij Tomislaus Pocillator Posnan. & Sendziuius 1293. Miechou. lib. 1. Crom. lib: 8. Dobrogostus Palatinus Posnan. qui ad Vscie occisus in bello cum Vladislao Plwacz & Lasconogo Principe. Crom. lib. 7. Anno 1226. Sendziuius filius Ioannis Palat. Cracou. de quo Miechou: lib. 3. Anno 1283. Dobrogostus Episcop. Posnan. postmodum Archiepiscop. Gnesnen. filius Tomislai Legatus ad Bonifacium Papam & Vladislao Jagellone 1394. *De hoc Ianicius.*

Non cupit, eligityr meritò sed Regis amore,

Cùm Posnaniacum regerit ante gregem,

Vita modesta viro, quem non captauit honorem

Adtulit, hæc virtus præmia semper habet.

Dobrogostus de Samotuly cum Vitoldo contra Tartaros pugnavit. Crom: lib. 11. Anno 1399. Vincentius de Samotuly Dux exercituum ad Opecko, & Gubernator Russiæ una cum Scarbkone de Gora, Petro de Smolice, vt ex Actibus Leopold. 1436. patet. Præsentibus, Stanislaio de Davidow ludice, Ioanne de Zimmarwoda Subind. Leopold. honoratus titulo Castellani Miedzirzecen. Præfectus Visegrad. à Suidrigello Nesuesensem Ducem Theodoretum liberavit. In acie ad Varnam vitam posuit. *Etale Epitaph. R. D. Starouolscius:*

Vincentius Samotulius Castellanus Medirzecen. sæpius cæsis Moschis, Lithuanis, Cruciferis, & Turcis, amplissimis possessionibus, quas Magni Jagellones contrulerant, inter cives Hunniæ & Sarmatiæ præminebant. Quibus vt aduenticijs in limine facit spoliatus meæ tantummodo mecum porto. Reliquorum autem vix sola fama remanet. Tu quisquis es, qui hæc capis, si pius es, Deum precare.

Petrus de Samotuly Castellanus Posnanien. & Exercituum Præfectus Casimiro Jagellonide regnante in Prussiam 1452. De quo Crom: lib. 24. penes quem summa in exercitu secundum Regem potestas erat. Scripsit illi Starouolscius Epitaphium perpulchrum folio 120. Sedziuogius Sridwa de Samotuly Castell. Nakielscen. qui pugnantem Domaratum cum Posnania illam. Bielscius fol. 261. N. Castellanus Biechouien. qui ex Latalska Palatini Posnan. filia reliquit prolem

Ergo ô generosa tantorum heroum proles,

Fac repetas animo sumens exempla peracta,

Tempore ab hoc quisquis tu mihi Cocles eris.

Ostrogogij, Ante Miecislai tempora Historici nomen Ostrogogorum referunt, unde quàm antiqua familia fuerit facile conijcies. Derlaum Grochola

Ostrogogium Castellatum Satocen. meminit Miecchovius lib. 4. Ad illius arcem a Domarato Swidwa pulsus confugerat. Bielsc; fol. 261. Sendiuogius cum Vitoldo pugnando contra Tamerlanum trans Psolam & Sulam ad Vorselam amnem; dum alij cum Vitoldo occasionem commodiorem ulciscendi caperent, Sandiuogius magni animi vir, maluit ibi pro patria mori. Anno 1309. Crom: lib. 15.

*Vincere Sendiuogie Scytas fortuna negavit
Dura tibi, laudem non tamen abstulerat.*

Sendiuogius II. Palatinus Posnan. Cuius opera Ladislaus Jagello atq; deinde Ladislaus eius filius, idemq; Casimirus Ladislai frater usus fuerat, contra Cruciferos, Swidrigelum, Turcas & Bohemos, Annos natus circiter sexaginta homo esse desijt. Cui Epitaph. multi posuerunt:

*Falleris ingenuas artes qui credis obesse
Militiæ, & fortis frangere corda viri.
Aspice me cuius notissima gloria Lechis
Mars quàm sanguineus candida paxq; tulit,
Ostrogogum Sendiuogium simul ista celebrem
Fecerunt, alijs altera pars satis est.*

Dobrogostius cum Vladisl. Jagellonide in Vngariam secutus est, Legatus ad Amurathem profectus animum prætulit dignum heroe, obiit in acie cum Serenissimo Rege. Cui tale Epitaphium.

Dobrogostius Ostrogogus hic situs est, cuius virtuti non vnus debebatur triumphus, cuius interitus etiam hosti fuit miserabilis.

*Fama Dobrogosti pulcherrima gloria Lechi,
Ostrogogi ingrata posteritate nitet.*

Stanislaus Ostrogogius Palat. Calissien. Vir acri ingenij, qui in Hungaria Laurinum expugnauit. Inter Casimirum & Podebranscium Bohensem rem feliciter peregit, quatuordecim expeditiones illius numerantur. Vladislai sororem Ludouico Bauaro coniugem futuram deduxit. Ad Fridericum Imperatorem ob fædus percutiendum Regis nomine, ac filiam eius Regis filio Vladislao, & vicissim Imperatoris filio Casimiri filiam desponsandam fuit missus, Cui ita quidam in Epitaph.

*Per te Sarinaticæ traductæ ad fædera gentes,
Excessit nostris Iheutoq; sæuus agris.
Non bene eum coleret vicina Bohemia Pacem,
Te stetit incerta consiliante fide
Exierat fines Litauus Podolicaque arua,
Poscebat, his hæc te duce secta fuit.
Regibus & pactæ veniunt in fædera sponsæ,
Hæc tibi dexteritas tanta fuitque fides.
Mox Vladislao quem ad Regna Boëme vocaras,
Hærebas socius consilij atque viæ.
Prussia quin etiam fidei se credidit ultro,
Illius virtus sic & in hoste placet.*

Quid tollis studium armorum Mars perfide, palmas
Quis tot habet bello, quod tulit iste toga?

Ioannes Castellanus Medirecen. Hic pace cum Cruciferis, adnitente Rudolpho Episcopo Lauatinen, Pauli II. Rom: Pontif. legato, constituta, Orator cum Vincentio Episcopo Culmen. missus fuit ad Sanctissimum. De quo ita quondam Collegium Posnanien. Soc. IESV.

Armis Roma potens cultrix eademque Mineruæ
Obstupuit vires Musæ genium Polonæ
Atque ait: en etiam non dedignata Triones
Romana est gelidos Arctonq; habitare Camæna,
Et nostræ iam aptata togæ fora terret & vrbes
Atque eadem lites fecat, & sua iura Polonis
Reddit, & ad cultus sese componit amicos.

Stanislaus Castellanus Calisien. Hic ad Concilium Lateranen: à Iulio III. indictum, & à Leone X. continuatum, missus fuit à Sigism. Rege cum Archiepiscopo Gnesnen. Ioanne Laski. Sponsam ex Italia Regi adduxit. Masoviam tumultuantem, & ad civile bellum vergentem, ex animi sententia composuit. De quo Poëtarum unus.

Ornasti patriam officijs, præconia laudis,
Non dubia hinc etiam clare Senator habes.

Iacobus Generalis Maioris Poloniae eloquentia & laude militari celebris. Hic post decessum Augusti Regis pax & securitas publica commissa fuit. Admonebat viuum Regem, ne coniugem Catharinam Ferdinandi Regis Romanorum filiam repudiaret. Ioannes Capit. Stezicensis, dignitate, prudentia, & eloquentia præcipuus. Hic electum in Regem Stephanum Bathorem, missus à Regno in Transylvaniam, primus in Regem vocavit, salutavit. Stanislaus Castellanus Medirecen. qui ut honos publicus argumento est, maiorum suorum gloria insignis, aequalis maioribus religione excepta. Ioannes filius eius. Ex Pocillatore Regni Castellanus Posnanien: demum Palatinus Posnan: Garuolinen. Marieburgen: &c. Præfectus. Contra Berlebecum quingentos equites proprio sumptu deduxit. Senatoriam dignitatem summa cum laude gessit. Expeditionibus diuersis dum ob infirmitatem adesse non potuit, milite suo præsens adesse voluit. Fidem Catholicam ad ea hæreditatis suæ loca, à quibus per parentem exulauerat, integrè & cum intrinseco facti dolore, restituit. Magnus vir in Repub. authoritate, iudicio, prudentia, amore patriæ & potentia. Habuit in matrimonium primò Mieleccij filiam, post modum Ducis in Zaslaw. Ex prima reliquit filium Nicolaum Pollicatorem Regni, cui liberalis & generosus animus, literarum amor, linguæ suauitas, sermonis lepor, gloria eloquentiæ, exacta ingenij perspicacitas, iudicij sani maturitas, patriæ amor, experientia bellica congenita effloruerunt. Reliquit ex Roskowska Comitum de Gorka iucunda spei posteros. Soror illius ex Ducissa in Zaslaw, Iablonscj in Pocutia, qui ex Prussia originem ducit, Pocillatoris Haliciæ.

nunc Gladiferi Regni, magni oratoris, humanissimi & doctissimi viri, linguarum experientia clari, insignis pietatis consors.

Zbaszci, generis antiquitate & aeternitate ingenij perspicaces. Abraham Iudex Posnanien. qui Vladislai electionem pubertate annihilabat, licet & Casimirus non perfecta aetatis in Regem inauguratus fuisset. Demum fautor haereticorum dum quinque ministros praedicantes extradere ad iustitiam & ignem coactus esset, per Andream Bninski non multo post merore ira & pudore confectus perijt. Cromerus lib. 21. fol. 314. col. 2. & fol. 321. col. 2. Bielsc. fol. 348. 358. Ioannes Zbaszki Decanus Cracou. determinatus fuerat a Rege ad legationem in Hungariam, sed infirmitas ipsum a legatione retraxit. Bielsc. fol. 381. Anno 1540. Eius Epitaphium Cracou.

R. D. Ioanni Zbaszki Decano Cracou. Posnanien. Praepos. R. Secrer. viro multis naturae dotibus ornato, 1541.

Ioannem Abrahami filium ponit Papr. in 2. opere Episcopum Posnan. 1310. Stanislaus in Lublin. Palatinatu bonis terrestribus maxime auctus, sed nullo honore ob pacificam vitae electionem auctus. Miroslaus Episcop. Posnan. cui Pontifex dederat Episcopatum & Rex dederat Ciotkoni. Erat arm: Nalecz, cuius familiae non est mihi notum. Bielsc. fol. 327.

Lezenscij, in Masouia cum antiquitate familiae illustrium factorum & generis splendore decetium observatores dignissimi, Iacobum Palat. Masouiae referunt scripta; A. 1390. Ioannem Palat. Lencicien. 1400. Ioannem Gtowacz de Lezenice Palat. Masou: 1396. qui a Tartaris occisus contra Edigam pugnando cum Vitoldo, Sendziuogiu Palat. Sierad. 1420. Sendziuius Lezenski ad Choynicia pugnando captus, & in seruitutem redactus a Cruciferis horribiliter occisus. Bielsc. fol. 404. Quam decorum est maiorum facta proprijs virtutibus illustrare, ac grauioribus meritis Rempub. & patriam adiuuare, & ornare. Gostomscij, in Rauensi Palatinatu, Dobrogostus Gostomski, cuius filius erat Anselmus Pal. Rauen. vir ut ingenio ita potentia omnibus affabilis & honoratus. De hoc Bielsc. fol. 667. Ex Narzumska Castellani Plocen. filia, armorum Dolega reliquit hos filios. Stanislaum Castellatum Sochacouien. optimum ciuem patriae & Reipublicae. Nicolaum Vexilliferum Rauen. Rothmag. ad Gedanum sub Stephano Rege. Bielsc. fol. 746. Totus militari & castris deditus. Paproc. in 2. opere fol. 100. Hieronymum Succamer. Rauens. eximium bellatorem & Rothmag. Reipub. proficuum ingenio & prudentia ornatum. Reliquit ex Sieniamska filios & filias, Paproc. in 2. opere fol. 100. Ioannem literis optime instructum, Surrogatorem Rauensem. Anselmum qui totus Marti deditus ad Polociam & Vielicolucum pugnauit. Fidem Catholicam contra voluntatem parentis sincere coluit, & maluit offendere parentem quam Deum. Iacobum virum prudentia & doctrina insignem, qui a parente ob fidem Catholicam plurima perpeffus a fide non recessit. Melius enim est viam veritatis non agnoscere, quam post agnitam retroire. Captiuus a parente

à parente & custodia munitus dignam obseruantiam reddebat parenti, sed fidei donum ab Ecclesia Sancta Romana receptum, etiam cum periculo vitæ conseruauit. Thomam, qui negotijs domesticis occupatus, honorem familiæ virtutibus promouit. Ex Rybinska suscepit prolem. Dobrogostum militem strenuum, soror Anna Parisij consors. Alteram consortem prædictus Anselmus habuit de magna Sczauin, Castellani Sochacou. filiâ armorum Prawdziej, cum qua Elizabetham filiam habuit. Erat matrona magni affectus erga domesticos, quapropter summo honore à priuignis prosecuta fuerat, non ut nuerca, sed parens. Ioannes Palat. Inouoloclau. Varcen. Gabinen. Strzelece: &c. Præfectus clarus in Repub. Senator. Stanislaum de Lezenice Castell. Sochacouien. Capitan. Rauen. habet Constit. Anni 1562. qui subscripsit Coronationem Sigism. III. Corrector iurium denunciatus 1589. Adrianum Gostomski Lustrator. Pol. Minoris Anno 1601. Hieronymus de Lezenice Gostomski Palatinus Posnan. Capitaneus Sendomirien. sub Stephano Rege, strenuus miles ad Gedanum, & in Moschouia, magni iudicij Senator, & manu fortis & consilij plenus, & quod maius est, ex Hæretico factus Catholicus, fuit acerrimus fidei propugnator. Collegium Soc. IESV Sendomiriæ à fundamentis erexit, ut in eo per iuuentutem in bonis artibus instructam patriæ posset prodesse, cuius commode totum sese obtulerat.

Nouodworscij, in Masouia Palatinatu antiqua familia & meritis clara. Dobrogostus Decanus Cracouien. electus Archiepiscopus Gnesnen: sed Rex obstitit & appellationem ipsius turbauit Bielsc. fol. 255. Andreas Nouodworcki Episcopus Camenecen. in Podolia, post modum Premislien. demum Posnaniensis, vigilans quidem Senator, sed in iram promptus, quod gloriæ & dignitati ipsius obfuit. Bartholomæus Sacra Domus Hospitalis S. Ioannis Bapt. Hierosol. Eques Meliten. Stipatorum S. R. M. Sigism. III. Præfectus, Academiæ Cracou. singularis Patronus, Multa ad Smolenscum expugnandum artificia adinuenerat, & probauerat cum effectu. De illius prosapia ita quidam reliquit:

Prussia me genuit, Proauos Masouia fortis,

Inter habet magnos Lechia Malta viros.

Lękinscij, in Paluki. Proficiunt virtute & gradu maiorum. Nicodemus Castellanus Nakiel. qui reliquit filias quinque, Barbaram Kmita consortem Burgrabij Cracouien. Dorotheam Lubatouscij, Marciannam Iezouscij Gubernatorem Rohatini ab Opalinscio Marschalco Regni. Catharinam Łacka. Annam Pieczanowska.

Tulibouscij, in Cuiauien. & Dobrzinen. terra. Albertus Pincerna Bresten. qui ex Lubczanska sorore Episcopi Posnaniien. suscepit Martinum in exteris nationibus literis & militari deditum, & Sigism. Aug. Regis Aulicum. Qui ex Szuligostowska armorum Pomian reliquit hos filios. Stanislaum, qui ex Koscielecka armorum Ogonczyk, reliquit Nicolaum. Georgium Dapiferum

piferum Bresten. Aulicum & militem Aug: Regis. Ex Piuowna armorum Prawdzic reliquit Martinum. Sebastianum Notarium Terrestrum Bresten. Habuit filium Daniele Iudicem Inouloc. Correkt: Iurum, & filias quatuor. Iacobum Subdapiferum Bresten: qui cum Raczkowska armorum Pomian reliquit filios quatuor. Venceslaus Tulibowski Alberti Germanus ex Lubczowska armorum Godziamba, reliquit Ioannem, Adrianum, Martinum strenuum militem & Rothmag. Ex Ioanne erant filij, Venceslaus & Ioannes, reliquit ex Lasocka Ioannes posteros.

Gebiccij, Clara familia in Regno, doctrina, iudicio, virtute, Infulis, & supremo Regni principatu. Hanc breui epigrammate at verissimo Zorawscius depinxit:

Consilium prudens, pietatem, robur in armis,
Cuncta hæc Gembicijs fascia inesse monet.

Laurentius Gebicki, Exemplar & lumen viro spirituali & patriæ optime desideranti, quem nec Ecclesiæ, nec Academia, nec ipsa Respub. Polona aliquando tacebit. Is ab ineunte ætate in Academia Crac. liberalibus disciplinis eruditus. Diuo Stephano Regi Polonia, propter egregiam animi indolem gratus, post operam Diuo Sigism. Tertio, ab ipso Regni sui initio, magna cum fide nauatam, actumq; Magni Secretarij singulari cum gloria munus, atq; expeditam ad Summum Pontificem Clementem VIII. in arduis Reipub. ac Orbis Christiani negotijs, insigni cum dexteritate & felicitate Legationem, ob eximiam pietatem, doctrinam, ac in patriam merita, Culmensi Episcopatu ornatus, gesto deinde Cancellariatus summa cum Reipub. dignitate officio, ad Pontificatum Vladislauensem euectus, demum post annum cum omnium Ordinum letitia, Regni Primas & primus Princeps creatus. Vir singulari pietate, animi magnitudine, humanitate, morum suauitate, Senatoria grauitate, & splendore, liberaliq; eloque itia tam Latina quàm Patria, ceterisq; virtutibus quas mortalis conditio recipit, clarissimus. Cuius echo è tumulo ad mortales:

Cælica terrenis præfer, mansura caducis;
Mens repetat proprium libera principium.
Spiritus alta petat, quo prodit fonte, recurat,
Sub se despiciat quicquid ad ima grauat.
Sis memor oro mei, cineres cum aspicias istos
Cum prece, cum gemitu dic sibi parce Deus.

----- Gebicki, cui in filiis plurimum benedixit dominus. Illustrarunt namq; illi Ecclesiam, Senatum, Rempublicam, Patriam, Regnum.

Petrus Gebicki à prima ætate maximus virtutum & vestigiorum Patrum imitator & castos. Vnde ex Custode Gnesnen. & Decano Crac. Secret. S. R. M. Cancellaria maioris Regens, & Administrator sede vacante Episcopatus Crac. post Cancellarius Regni & Episcopus Premislien. demum ad Episcopatum Cracouien. euectus est. Vir naturali iudicio & summa dexteritatis in negotijs expediendis, non exilioris prudentia in admittendis & consilio maturo inuestigandis. Crescat in immensum Deo, Ecclesiæ, Patriæ.

Andreas

Andreas germanus Petri, post spectata indolis suae experimenta virtutum
 & officiorum, Episcopus Luceoriensis dignissimus Senator, qui primum Epi-
 scopus Theodosien. Suffraganeus Gnesnen. existens, dum Anno 1633. Illustriss.
 Georgius Ossolinski, a Vladislao IV. Seren: Rege Polon. Legatus nomine ipsius
 reddebat obedienciam Summo Pontif. Urbano VIII. ipse à Senatu Regni
 illi in Secretarium Legationis delectus fuit, & dum munere suo cum laude per-
 acto in patriam rediit, Episcopus Luceoriensis renuntiatus est. Stephanus
 Gebicki, qui post debite cultam iuventutē literis & moribus, curruli Senatoria
 Castellania Rogoznensi, deinde post declarata patriae officia in varijs Comitijs
 Regni, Palat. Lenciciensi à Vladislao IV. Sereniss. Rege honorari dignatus
 est. Bonaventura seu Dobrogostus Capitaneus Stauisien. vir clarus & pius.
 Christophorus Gebicki iudicio, prudentia celebris Dapiferi Regni honore est
 titulus, Gnesnen. Praefectus Aulicus Regius. Ioannes Gebicki Canonicus
 Crac, quem Sacra Regia Maestas ex Secretario minori supremum Secre-
 tarium Regni constituit. Progredere virtutis gradu usq. in caelum.

Drohiczin, in Russia. Ut patria nil dulcius, ita proficere & benè mereri de
 illa nil honestius esse potest.

Grodzieccij, Virtuti & honori deferunt palmam. Adamus in Wyssyn Gro-
 dziecki Castellanus Miedzyrzecen. in Palat. Posnanien. libertatis Poloniae
 amans. Ioannes de Wyssyn Grodziecki ex eodem Palat. & alter Ioannes
 exterra Vielunen. electionem Vladis. IV. subscripserunt.

Modlszicij, in Syradien. Palat. Vobis Augustini verba de Verbis domini serm. 5.
 adscribere placuit. Semper tibi displiceat quod es, si vis peruenire ad id quod
 nondum es: nam ubi tibi placuisti, ibi remansisti, semper perfice, noli in via
 remanere, noli retro redire, noli deuiare.

Woislawicz, ibidem Pacis ac Martis tempore Reip. proficui.

Wierzbicicij, in Maiori Pol. Stanislaus Abbas Paradisien. Anno 1581. Esse cum
 Iesu dulcis Paradisus, esse sine Iesu grauis est infernus.

Louecz, in Maiori Pol. Desiderare ea quae virum claritatis genere decorum
 conueniunt, maxime decet. Ceterum illud Poetae cauendum ex ore iudicis.

Caue caue, namque in malos asperrimus.

Parata tollo cornua.

Niniesicij, ibidem. Ex quibus erat Canonicus & Officialis Cracou. Venationi
 deditus 1583. obiit, sit ad spirituales sermo S. Ephrem. Inclinemus nos &
 oculos in sepulchra deiiciamus, & natura nostra mysteria cognoscemus.

Gostawicz, qui antiquitus Kielbasij cognominati, Vincentium Kielbasa Episc.
 Chetmen. & perpetuum administratorem Posnanien. meminit Cromer. lib.
 29. Nicolaus in pugna Prussica praesente Rege cognomento Kielbasa gente
 Natęcius, de quo Cromer. lib. 16. fol. 269. col. 1. ad finem. Andreas
 Gostawski de Bebelno & Nicolaus Gostawski, electionem Vladis. IV. ex Palat.
 Cracou. subscripserunt.

- Vdrziccij**, in Belzen. Palat. Alexander Iudex terra Belzen. Iacobus Suffraganeus Luceorien. nominatus Chelmen. Stanislaus Vdrzycki electionem Vladis. IV. subscripsit ex Palat. Belzensi.
- Chelmiccij**, in Dobrzyne. terra, Ex quibus erat Not. Ter. Dobrzyne. Cuius filij, Adrianus in Comitia Regni crebrius nuntius electus fuit, Stanislaus Prefectus Culina Regina Anna. Lucas Chelmicki Not. Terra Dobrzyne, Petrus Chelmicki Dapifer Terra Dobrzyne. Andreas & Adrianus subscripserunt elect. Vladis. IV. ex Terra Dobrzyne.
- Naleccij**, in Dobrzyne. terra. Hos magna pro Rege & patria libertate in bello Roxolano Chriouustio pugnante fortiter sustinuisse, Sarnicius testatur, Ioannes ex Abrahamo Nalecio natus, Episcop. Plocen. Anno 1318. ordinatus, Doctus vir, & Reipub. proficiuus.
- Rutianij**, in Chelmensi terra Militia clari & pacis studiosissimi. Pugarunt modernis temporibus in Prussia contra Gustauum & contra rebelles Cosacos Stephanus Sec. R. M. subscripsit electionem Vladis. IV. ex Palat. Belzen.
- Giziccij**, in Sierad. Palat. Ex quibus erat Iudex Vielunen. annis triginta, Reliquit successores non mediocris spei.
- Sadokierscij**, in Sieradien. & Calisien. terra.
- Kobierziccij**, ibidem.
- Chmielij**, in Masouia & Belzensi Palat. Martinus & Stanislaus precipui in militari viri.
- Iarczewscij**, Stanislaus Stephano regnante eximius miles in Moschouia pugnando, Reliquit filios milites, Ioannem cum Zamoiscio, in Cecora hostium fuit prada, liberatus militiam fortius exercuit. Stanislaum qui à Turcis ad Chotinum occubuit. Andreas in Moschouia militari caelesti adscriptus per mortem. Soror illorum Catharina Vozuczynscij consors.
- Zlotopolscij**, in Districu Zakrocimen. Milites ornatissimi trophæis & patria salutiferi, demum in Russiam & Vothiniam transferunt. Petrus Subiudex Chyouien. vir iudicio maturus. Adamus militaribus trophæis clarus Iudex Castrorum sub Prefecto exercituum Stanislao Zolkiewski in Valachia occubuit. Abraham quantus vir exercitio animi & in belli experientia fuerit ex Epitaphio Busci in Russia disce.

D. O. M. Piisq; manibus.

Generosus Abrahamus Zlotopolski de Zlotopole district. Zakrocim. Palat. Masouia. Genus Illustre Peruetustæ familiæ Naleciorum clarus virtute sua effecit. Etatem, Prætexte debitam, qua naturæ, qua ingenij dotibus exornauit, Sapientiæ desiderio stimulatus Hispaniam, Galliam, Italiam, Germaniam peragauit,

In quibus tantum literarum collegit ut esset.

Patriæ auxilio, Amicus solatio, Omnibus consilio.

Militiam illius prudentem Pallas effecit. Non minus ille sub vexillis Illustriss. Palat. Masouia in Campo Orinino & Cecora contra Scyras, & in Castris Sereniss. Principis Vladislai in Chocimen, bello contra Turcas strenuus bellator. Quam in omnibus expedi-

expeditionibus controuersiarum militarium arbiter & iudex prudentissimus, æquissimūq; extiterit. Ecce tandem qui ferrum Mauortis lussit, hunc inuidiosā Clotho lethali vulnere læsit, Anno 45. ætatis, Reparati orbis 1632.

Huic

Generosa D. Catharina Witwinka carissima coniunx, hoc quo tantus vir præmitur & non opprimitur, mærens posuit monumentum.

Gorscij, Hieronymus Venator ut autumo Liuenfis. Ioannes qui ex Kuninska suscepit filiam Sophiam consortem Valentini Niedzialkowski. Andreas ex Castellano Cameracen. in Podolia Legatus ad Turcarum Imperat. Demum & Vicethesaurarius Curie, Palatinus Masouie, vir prudentia, pietate, sinceritate eximius. Ex Niezabytonska primi matrimonij suscepit filias tres, quarum una Lafocci Pocillatoris Lublinen. consors, & duæ Dominorum Parisiorum. Secundo matrimonio cum Zamoyaska finium Regni custodis filia habuit filiam Lubinscij consortem.

Małochowicij, Ex quibus Stanislaus cum alijs nobilibus Primatum Regni quo intitulatur & honoratur Archiep. Gnesnen. trutinabat Bielsc. fol. 663.

Kielbasa, Nicolaus armorum Natecz, Bielsc. fol. 298. sed hoc est prænomen non cognomen.

Malicij, Albertus fidelem se Regi præstitit, & ad defensionem Regiam cum alijs accurit, Bielsc. fol. 292. Palat. Lencicien. & Maioris Poloniae Administrator, Crom: Anno 1439. & lib. 16. 21.

Socha, Ioannes qui nescitur à quo occisus fuit, dum arcem Prusmork a Cruciferis reciperet. in Regem, Bielsc. fol. 302.

Mrocij, Designatus ad receptionem arcis Prusmork à Cruciferis, Bielsc. 302.

Odrzuwolscij, Dobrogostus de Odrzymot Præfectus Radomscen. Pontem ad Kozienice super Vandalum construit Bielsc. 290. Ioannes Odrzymowski Rothmagister S. R. M. veteranorum militum & experientia bellica ornatissimorum. Qui à prima adolescentia militaribus castris deditus, ita speciosis actibus meruit præmia, ut ad dignitates multarum copiarum ducendarum, à supremis exercituum ducibus eligeretur. Demum à Sereniss. Regibus Poloniae, Custos castrorum Regni destinatus, ad maiora promoueri dignum se præstitit. Et quia merita ipsius pro patriæ conseruanda pace, in castris usq; ad senium deducta permanet, primum Præfectura Zydzouien. postmodum Vinnicensi honoratus est. Bonorum Zasloniecciorum factus est heres, & Ordinis Prædicat: singularis benefactor. Cui una cum amicis benedicat Deus.

Zarczyncij, in Maiori Polonia, Stanislaus Tenutarius Mariaburgi, beneuolentia, hospitalitate, omnibus affabilis. Ex Wilczynska Katarina de Wilczyn armorum Prosna, Suscepit dignissimam prolem Ioannem --- virum spiritali deditum statui, Ecclesiæ Belzensis Præpositum, ex designatione Serenissimi Vladis. IV. Hunc uti probum breui sibi adoptauit calum. Andream, qui parentem ad negotia Reipub. dignum, nam plurima dissidia in Prussia ex commissione Regia dulciter composuerat, sequi neglexit. Sorores, Anna quæ

totum studium & animum religioni Deo in Monasterio S. Brigittæ Lublini consecrauit, Sophia quæ Ioanni Belzecki Castellani Haliensis. viro literis prudentia & virtutibus ornato nupserat. Huic nil deerat, quo matrona & cultrix virtutum non fuisset præclare commendata. Erat Deum timens, maritum honorans, filijs exemplum bonitatis, mansuetudinis, pietatis, & patientie relinquens. Laudent eam in portis opera eius. Patruelles Zarczyusiorum sunt, sed à bonis Wasosse, Wafowscy appellati.

Pirawski, Thomas Episcopus Nicopolien. & primus Suffraganeus Leopol. Decanus & Officialis, eisdem armis utebatur. Qui ne dum fundauit (adornato Capitulo Leopolien. tanto Antistitis & Insule honore) Sacellum D. Thomæ in Cathedrali Ecclesia, cum Camera charitatis, sed plurima bona animi & fortunæ, vir doctrina clarus reliquit. Huic successit Lucas Kalinski, arm. Topor, demum Zacharias Nowosycki, arm. Sas, modo succedit Andreas Siedzinski, arm. Leliwa, Epitaph. appensum manet primo Suffraganeo.

R. D. Thomas Pirawski, Dei gratia, singulari promotione Ioan. Andreæ Pruchnicki Archiepiscopi Leopol. Episcop⁹ Nicopol. Suffraganeus primus Leopol. Decanus & Offic. Generalis. Præclaris naturæ, præclarioribus animi dotibus, plenus honorum, maturus vitæ, diues virtutum. Obdormiuit A. D. 1625.

Klokoccij, in Dobrzyńen. terra. Fideles Dominis suis: sed omnium domino fidelissimos esse decet, quoniam sine illo nec miser subleuatur, nec felix regitur.

Popielscij, Regendam rectè familiam suam norunt. Et si rectè regitur domus, dum vir regit & famina obtemperat, certè & ille homo erit rectus, ubi spiritus imperat, caro seruit. Albertum Cerscensem & Sorocæn. Parochum, habet Epitaph. Varsania in Ecclesia Patrum de Obseru.

Wollcij, in Belzen. terra. Curant honorem debitum Patriæ. Quod innatum est præstanti viro, & bene præcanti patriæ. Quocirca Aristides interrogatus, qua de re in exilio maximè tristatus fuisset? respondit, propter dedecus patriæ malè audientis sui causa exilij.

Ostrowscij, in Chelmen. terra. Ad desiderata Regni & Patriæ negotia apti & prompti: Hac autem gratiosè exercentur iuxta Aristophanem, si in contrarium aliquibus imus. Fuerunt namq; qui

Ciues quosquidem sciebant ingenuos, modestos,
Iustos, honestos, ac probos viros esse,
In palestra que & choris enutritos & musica
Expellebant, fabris autem & peregrinis,
Et Pyrrhis, id est seruis,
Malisq; atque malo genere natis, ad omnia
Utebantur. Qui postremi aduenerunt, quibus
Ciuitas ante hac ne propiaculis quidem temere & facile vsa esset.
Howieccij

Howieccij, in Chetmen: terra. Nobiles qui via regia procedunt. Est autem regia via fortitudo cum constantia, à qua, qui temerarius est & pertinax, declinat ad dexteram, qui vero formidolosus est & timidus, declinat ad sinistram.
S. August. sup. Isai.

Dabrowscij, in Lublinen. Palat. Viri sedati moribus & iudicio maturi. Nam duæ sunt mulieres, inquit Heniochius in Stob. serm: 43. quæ perturbant animum nobilis & grauant Remp. nomen uni Democratia, alteri Aristocratia; unde ad stabiliendum utrumq; præstant congrui mores & iudicium maturum.

Iendrzeiwcij, in Sendomirien. & Chetmen. terra. Milites strenui quo gloriam domus conseruant, & augmentum patriæ desididerant. Hæc namq; res requirit virum animi patientis & laboriosum ad singula.

Lefieccij, in Lublinen. Palat. Hi continuo labore & exercitio, in maximam experientiam, eorum quæ domi & in castris tam militaribus quàm forensibus sunt, deuenerunt. Nam:

Ex numerosa gutta, vt aiunt, perpetuò stillante,

Excavatur etiam lapis in scissuram.

Horysiewiczij, in Lublin. Palatin. de Lackie Horysowo. Hi viros se esse commonstrant ubiq; sed vtinam & Catholicos veros.

Rudniccij, in Premislien. terra. Antiquitate familiæ prosperata domus, & ea quæ paci Reip. conueniunt, & quæ gloriam progenitorum spectant, perpetuò confecit. Bartholomæum virum literis clarum Parochum Husakouien. aliqui meminere, qui ob mortem Boratinscij Castellani. Belzen. Capitanei Samborien. quem intenso affectu prosequebatur, in periculum vitæ deuenerat.

Rostworowiczij, in Maiori Polon. Omni obseruantia & studio Regi, Reipub. & Patriæ deuincti. Ius enim & natura dicat, & in bello, & in iudicio, & prorsus ubiq; ea quæ Respub. Patriaq; iusserit facere.

Tupalcij, in Maiori Polon. Vnitatis, tranquillitatis, & pacis amatores: seditio namq; intestina utrinq; nocet: etenim tum victoribus tum victis perniciēs est equalis.

Kalinowiczij, in Maiori Polon. Publicè & priuatim prodesse patriæ desiderant. Nam publicis negotijs qui vel minimum quidpiam abstulerit, occasionem inde fieri maioris perniciēi. Priuatorum verò cura quomodo aptius publicis inserrere queant, adiumento est.

Wienieccij, in Gnesnen. distr: Virtuti alienæ non inuident, & latantur de illa, quia propria virtute stabilire domum desiderant.

Sadowiczij, ibidem. Amicorum amici. Præclarus autem æstimandus est vir cui contingit vel amici umbra. Hinc dicitur esse amicitia sanctum nomen.

Obiezierscij, in Maiori Pol. Curant domus suæ stabilitatem. Sed nec domus nec Respub. stare potest, si in ea non rectè factis præmia extent vlla, nec supplicia peccatis. Cic: de Nat. Deor.

Popowſcij, Totis viribus patriæ deuincti. Nicolaus vir humanitate & affi-
bus celebris.

Woinowſcij, ibidem in Rogozno cum Popowſcijs exdiuiſa bona tenuerunt. Ge-
nerosa educatione ſpecioſorum actuum deducunt affabilitatem.

Runowſcij, in Naklenſi diſtr. ſura Patriæ & dignitatem ipſius obſeruant. Nam
ſi fratres debent ſe amore proſequi, non ſolum propter parentes, ſed etiam pro-
pter ſemetipſos, etiam patria omni proſequenda laude propter ſeiſam in qua
nati & nobiles ſumus.

Raczynſcij, in Maiori Polon. Vt veri nobiles, ita & omnibus fide & conſtantia
clari.

Radzicij, Fortitudinem commendatam ſibi omnibus reſeruant.

Cichocij, in Podgoria. Cogitant quæ probum virum & hominem cogitare
alto ſilentio decet.

Oborſcij, in Sendomir. Palat. Graues viri & authoritatem honorantes. Te-
ſtantur eorum conſulta in Tribunalicijſ Regni, atq; progreſſus in Senatu &
Martiali arena.

Swariſewſcij, in Sendom. Palat. Magni ſunt in dicenda ſententia & in promo-
uendis caſtris, quoniam multo exercitio habitum compararunt. Aliqui ex his
verſus Pocutiam in Ruſſia domicilia conſtituerunt, milites in domeſtica
cura vigiles. Qui Canonicum Camenecen. in Podolia & Præpoſitum Duſi-
grodien. progenuerunt.

Dylagowſcij, in Sanocen. terra. Ea quæ nobilis viri propria ſunt præſtare ten-
tauerunt, quapropter ornamenta domui reliquerunt. N. Dylagowſki Roſb-
magiſter contra Gedanen. in prælij ſeruore vitam pro patria oppetiit. Anno
1578. Sebastianus Vicecap. Stobnicen. poſt reddita claris in patria Sena-
toribus obſequia, caſtrenſi operam dedit. Reliquit ex Cielatycka armorum
Leliua Petrum & Annam.

Zabiceij, in Lencicien. Palat. Probi proba deuitant. Oportet namq; virum
nobilem & rectum ſe ipſum exemplar cæteris conſtituere, ne peſſilentia mo-
rum alioſ inquinet.

Rogaſcij, in Lencicien. Palat. Eorum eſt honeſtam magis famam quam diuitias
ingentes liberis relinquere. Nam hæc plurimas familias peſſundarunt; cum ex
malè acquiſitis & auarè non gaudeat tertius hæres, fama autem celebris, no-
biliorem virtute & præmio conſtituere feſtinat.

Soſnowſcij, in Chelmenſi terra. Obſeruant Iſocratis dictum re & factis. In-
quit ille. Aggredere res experientia & Philoſophia: hæc enim vias tibi de-
monſtrabit. Exercitatio autem operibus acquiſita efficiet, ut melius & aptius
res ipſas tractes.

Orchowſcij, Tranquillitatem vitæ multo labore compararunt. Bonum enim
non ſit niſi ex integra cauſa, ſicut malum ex quocunq; defectu.

Dabrowſcij, ex Liuenſi terra. Præſtant ſe gratos Regi, & Patriæ.

Blonſcij,

Blonscij, ex Drohogenic. terra. Inchoata vita salutiferum terminum imponere tenent votis. Quot tum sit, cum res ordinate & sancte ab hominibus diriguntur in ultimum finem Deum.

Tanscij, in Ciechanouien. terra. Qui fortiores viribus, necessarijs insistant operibus, & seniores ac maiori prudentia pradi, de ijs, quæ agenda sunt salubriter consulunt. Simon Tanski vir iudicio maturus Succamer. Ciechanou.

Parczewscij, in Syradien. Palat. Resplendet in eis generosus amor, tam passiuè quàm actiuè sumptus. De quali Xenophon in Hierone. Ego sanè tam ingens bonum iudico amari, ut existimem ei qui diligitur utrò bona affluere, tum à Dijs tum ab hominibus. Est ex Parczewscijs nunc Episcopus Smolenscen. vir religionis & vitæ spiritualis feruentissimus, cuius vigilantia cura gens illa audis & fera, fidei sacra institutione reformata, multarum Ecclesiarum erectionem admisit & defendit. Fecit quod S. Bern. desiderabat, Dilige tota anima Dominum Deum tuum, sponsum tuum, vitam tuam, solatium tuum, consiliū tuum, & refugium tuum. Dilige illum qui tibi est quicquid amabile,

aut optabile esse potest. Dilige eum caste, deuote, & sancte, opere & veritate. Suscij, in Syradien. Palat. Sicut duo militem reddunt eximium, honestas quæ idoneum facit, & verecundia, quæ dum prohibet fugere, facit victorem; ita hominem probum duo constituunt, genus quod ad virtutem monet & mores quibus excellit alios. His extiterunt clari Suscij,

Tynicij, ex Bresten, & Cuiau. Palat. Sedatis affectibus dum Principum animos sibi conciliarunt, fortuna & honores ipsis alluserunt. Nam sicut egrotum lectus aureus nil iuuat, sic neq; stolidum insignis felicitas fortunæ.

Wilkowscij, in Syradien, Palatinatu Reddere patriæ debitum honorem & amorem, tam belli, quàm pacis tempore optant & desiderant.

Wolscij, ad Vrzendouien. oram. Ex honesto diuites, honore, fama possessione.

Kurowscij, in Caliss. Palat. Et equum freno & diuitias prudentia gubernare sciunt.

Giganscij, in Lublin. Palat. Dicebat Chrysippus, si quis Rempubl. malè rexit dijs displicebit, si uerò benè, ciuibus. Hercules esse in utroq; nobilem ut Deo & bonis placeat, decet.

Błędowscij, Laudem familiæ ex castris & bello retinent.

Podkoczscij, in Podlachia. Cum his qui aliqua regere debet, necessario desiderat prudentiam, si magna regit, magna prudentia opus est. Igitur Podkoczscij post legitimam educationis litteris summam operam, militaribus non mediocrem laborem addiderunt, & profecerunt.

Korzeniowscij, in Lublin. Palatinatu. Si corporum icones pluris facimus, multò pluris faciendas mentis & actionum icones. Vestra inest cura, excolere mentem, & adhibere fortitudinem animi, in dicendo & agendo.

Wasowscij, qui proprie sunt Zarczynscij, sed à bonis Wasos in Polonia maiori Wasowscij appellati fuerunt.

Przetoccij, de Przetoczyn in Califfien. Palat. Sicut animi presentiam in periculis cum ratione coniunctam laudamus, impetum verò sine ratione audaciam vocamus, & odimus: ita quodlibet virtutis bonum & honestum in nobili laudamus, malum autem & contemptibile vituperamus.

Chwalibogowleij, in Syradien. Palatinatu. Dicebat Hesiodus: illis pariter indignantur & dii & homines, quisquis ociosus vixerit. Cognomine vestro ad virtutis culmen & gloriosum nomen domui vestrae incitamini.

Koczaniij in M. D. Lith. qui ex nobilibus Lithuaniae in unione ad nobilitatem Regni in Comitibus Regalibus Chrodensibus arma Nalecz in personam suam, ac stirpem susceperunt. Hinc iam colligere licebit, quanta domus in meritis & dignitatibus fuerit Koczanorum, si tam Illustrissima familia Nalecziorum illos ad sua insignia vocauerit, & libenter illis usum contulerit. Sed inde peregrinationem hominis collige, quae dum nos ad nobiliorem gloriam transfert, gloriam mundi ut vanam intermittere suadet & docet.

Lippij, Nobiles Veneti, quorum unus, nomine Prosper, Puer adhuc, cum Avunculo suo Nicolao de Buccellis, Stephani Regis Archiatro, in has oras devenit: ac consumptis iuvenilibus annis, in artibus ingenuis, & peragratibus aliquot nationibus, tandem bello Moscovitico, sub Rege Stephano interfuit, & egregiam utilemque operam Reipub. navavit. Quo facto, haud difficulter, accedente praesertim commendatione & intercessione Magni Zamosciji summi exercituum Imperatoris, in Comitibus Regni Generalibus, Indigenatum obtinuit: quin etiam, Gens Gostomia, arma sua Nalecz, Paternis eius insignibus, lubens superaddit. Quod totum abundè testatur diplomata Indigenatus ipsius. Demum, uxore ducta ex insigni Podosciorum familia Armorum Iunossa, duos ex ea suscepit filios. Quorum alter Hieronymus puer admodum decessit: Alter verò Nicolaus, bonis literis probe excultus, operam suam addixit Principi Radziuilio Exercituum Duci in Lithuania: quin etiam sub signis eius contra Sudermannum, aliquandiu meruit. Postmodum, expeditione Publica generali ad Chocimum contra Turcam exantlata, multisque egregijs facinoribus peractis, tandem in bonis Paternis Rzemienowice & Trembaczow in districtu Vislicienfi confedit.

N A P I W O N I E Alii

N A P I W O N O W.

DELINEATIO.

Est Caput Ceruinum, cornibus in altum porrectis, intra quæ lupum griseum retinet retro aspicientem cum cauda eleuata, super galeam sunt pennæ Strutij. Alij verò integrum ceruum depingunt, intra cuius cornua & dorsum lupus, hanc tenet Paproc. delineationem in Nido virtutum, sed in Stemm. superiorem, nisi quod sola cornua cerui ponat sine capite. Verùm Dlugossus dum meminit eorum primogeniti sub An. 1358. Caput ceruinum ponit &c.

ORIGO.

Arma Cerui cum lupo in cornibus tenet in Misnia familia Wolfransdorfium. Sed hæc in Regno sunt acquisita.

Boleslaus Kriuoustius qui regnavit ab A. 1103. ad Annũ 1140. talia arma contulerat Matthiæ Borkouicio, eo fermè tempore, quo & arma Dzialosba. Nam dum ceruum à cuius capite cornu auulserat Dzialosius, viuum adduxissent Regi, cum vno cornu agiles milites acceperunt donatiuũ à Rege pecuniarium in refrigerationem & potum. Illi vt præstantes semper milites, nobilitatis insigne, non ita pro venatura cerui, quàm pro præcedentibus meritis & subsequenter petierunt, donauit igitur vni illorum caput hoc ceruinum cum griseo lupo. Quod insigne proclama Napiwon à data pecunia in ceruissiam & potum obtinuit.

B R E V E O M E N.

Sicut decrescens luna, iam decidentis fortunæ imago est, ita ipsum caput cerui cum lupo est parui ominis & breuissimi nota. Nam licet ceruus magnum sit Symbolum rerum, vt Pier. lib. 7. hierog. deducit, sed ceruus cui infidet & infidiatur lupo, vltimum suæ fortunæ exprimit. Vnde lupo dicitur esse raptor, inanium formidator, impatiens famis, morosa meretrix, mortis & pestilentiae imago. Quocirca lupo ceruarius non sine ratione ab Alciato Emblem. 66. dicitur. Vnde arma vestra nimis omen

breue repræsentant, nam quicquid promittit vobis ceruus, hoc totum perfundat lupo. Quod sic Alciatus ostendit.

*Cum lupo esuriens mandit ceruarius escam,
Præq̃ fame captum deuorat hinnuleum.
Respiciat si forte alio, vel lumina vertat
Præsentem oblitus, quem tenet ungue cibum,
Queritat incertam (tanta est obliuio) prædam,
Qui sua neglexit stulte aliena petit.*

Dum militarem & cum ea honestum tractaretis, arridebat vobis fortuna, atque in altum deducebat, vt primi & spectatissimi Senatores nuncuparemini, sed cum rerum alienarum in vobis cupido vituperanda creuit, & vitam & honorem simul vno momento amisistis. Quapropter præmonitio similibus seruanda Thomæ Mori:

*Os canis implet anas, alium capturus hiabat
Non capit, at quem iam exerat ore fugit.
Sic miser in terra dum rem captas alienam,
Sæpius & merito perdis, auare tuam.*

FAMILIA NAPIVONIORVM

Napiuonij strenui milites. Boleslai Criuousti à Borek nuncupati. Matthias Borkowic Palatinus Posnanien. Anno 1358. De hoc ita Dlugosius. Erat ea tempestate quidam Baro in Pol. Regno, & generis nobilitate & opibus insignis, de armis cuius proclama Napiuonie Matthias Borkowic, quem Casimirus Rex Palatinatu Posnanien. extulerat, & dum existimaret profuturum Reipub. is verò furum & prædonum primum receptator, post verò furtorum & spoliolum precipuus auctor &c. Hunc Rex Casimirus correctione benigna obiurgans, deinde poenarum denuntiatione deterrens, non poterat à proposito reuocare. Motus igitur querelis subditorum Rex, prædictum Palatinum ad se in Kalisz venientem captiuat, & decreto Regio in mortem condemnat, vt fame excruciatu moriatur; sed in tanto carcere per 40. dies morando in fame, nisi sumpta Eucharistia & confessione præmissa mortuus fuit. Vnde aliqui condemnatum iniuste, alij omnipotentis Dei misericordiam extollendo, mirabantur. Ioannes germanus illius, hæres in Czarzyn, sed cum ultionem fratris in Regem suscitaturus denunciaretur, & hunc satis credere Rex coëgit, & bona Koznin & Czarin & alia eorum abstulit. Matthei filius relictus ad Comitatum Brandenburg. profugit. Vnde incursiones in Regnum faciebat, nobiles & mercatores in prætereundo captiuabat. Ad ultimum in Rozrazew à populari tumultu quassatus fædissime obiit. Nec alia causa poenarum fuit Matthei quam latrocinia, vt Cromerus ostendit lib. 12. sub Anno 1355.

NEWLIN.

DELINEATIO.

Est Sagitta aurei coloris sursum posita, offendicem gladij aliàs Ielcá in transuersum ad instar crucis habens, hinc inde stella illustrata in campo ceruleo, supra galeam ex corona aurea Aquilæ nigræ ala, sagitta transfixa prominet.

ORIGO.

Arma hæc ex Germania in Poloniam illata sunt per illic Nobilem Simonem Ronneberg Medicum & Pharmacopæum Sigismundi Augusti Regis Poloniæ, & per eius fratrem Germanum Ernestum,

additæ sunt ipsi in Regno ab eodem Rege duæ stellæ, propter merita tum præfati Simonis in curanda valetudine Regis collocata, tum & Fratris eius Ernesti, qui sub Arce Neuël dicta, Anno 1563. contra Moscos cum Rege pugnante occubuit. Vndè & præfata insignia denominationem suam sortita sunt & dicta Newlin.

FIRMAMENTVM PATRIÆ.

Primum talium Armorum progenitorem in sua Patria fuisse virum fortem & infractis viribus, ac proinde & Patriæ firmamentum non est dubitandū: quid enim sagitta cruce gladij insignita & manubrium mucronis nisi virum in bello fortem & constantem denotant? Nam teste Martiali Epigram: 32. apud antiquos gladium vel frameam ad latus gestare fuit dignitatis & honoris signum: ex bello sine gladio vel scuto redire fuit maximus dishonor, cum scuto & gladio fuit maximus honor, sed rupto septo cum scuto transfixo, cum gladio quassato, rupto, disiecto summus honor. Ronnebergij vt ex talibus eorum armis quibus vtuntur conijcere licet, in bellis pro sua Patria cum hostibus dimicando non retrocedebant, sed procedebant, pectore non tergo obiecto constanter & animosè pugnabant, cum sola ensis cruce domum redibant, & ideò illis iure merito talia arma concessa sunt. Recte igitur sthematizati hisce armis Patriæ firmamentum intitulari possunt.

DECUS ET ORNAMENTVM FIRMAMENTI.

Creator omnium rerum Deus, postquam in principio creauit cælum, in firmamento ipsius posuit stellas pro ornamento dicente Sacra Scriptura, Gen. 2. *Igitur perfecti sunt cæli & omnis ornatus eorum.* Firmamentum Patriæ suæ Germaniæ fuerant Ronnebergij, quod insignia hæc propter fortia eorum gesta collocata demonstrant, addita fuerat sagitta pro ornamento Nobilitatis: Longobardorum enim hæc erat solemnitas, vt nobilitatem capientibus sagittam porrigerent cum tali oratione: *Dij te hac sagitta nobilitent.* Id ipsum rectè huic Familiæ applicari posset. Ezechiel Prophetæ cap. 27. mandato Dei exprobrans fastum Tyrijs, qui fortitudinem & ornatum Ciuitatis suæ iactabant, inter cætera de ipsis dicit: Pigmei (id est viri bellicosi) qui erant in turribus tuis, pharetras suas suspenderunt, in muris tuis per gyrum ipsi repleuerunt pulchritudinem. Neulinij seu Ronnebergij pharetras suas sagittis ornatas, in muribus Germaniæ suspenderant, sanis suis consilijs & fortitudine pectoris pulchritudinem eius conseruabant, ornabant, ampliabant præclaris suis meritis, vt non immerito illis talia arma concessa fuerint. Non sine maturo iudicio Rex Augustus eorum virtutem admiratus, ad arma illorum antiqua duas stellas pro ornamento adiecit, tanquam duplici firmamento Regni Simoni & Ernesto Ronnebergijs: sicut enim primo Parenti Ordinis Prædicatorum S. Dominico adhuc paruulo stella miraculosè in fronte apparuit, quâ indicabatur ipso nato nouum lumen mundo affulxisse, vnde & de eo canit Ecclesia: *Stella micans in fronte paruuli, nouum iubar præmonstrat seculi.* Ita existimarem duplici stella ad arma Neuliniorum addita, duplicem splendorem Simonem & Ernestum tunc Regno affulxisse denotabatur. Inter alia signa cælestia sagittarius cum arcu & sagitta vibrata exponitur, Sagittarius iste iuxta mentem interpretis Alciati Emblemate 149. Chyron vocabatur, qui rerum cælestium erat peritus, ac in dignoscenda natura herbarum peritissimus, & ideo ab antiquis inter ornamenta & astra cæli connumeratus, & authore Plinio lib. 18. cap. 26. constat ex quinque stellis. Sagittarius iste Ronnebergiorum ex duabus tantum stellis constat. Chyron tamen est, Chyron erat Simon in arte Medica peritissimus, in inuestigandis naturis herbarum dextrissimus. Chyron erat Ernestus, qui pro Patria & Regno cui se adiunxerat, non dubitauit mori, & se totum & omnia sua dedit, consecrauit. Reponendi igitur erant inter sidera cælestia, & stellis erant adornandi. Et ideo quemadmodum Moyles moriturus Deuth. 2. benedicens populo Israel istis verbis vsus est: *Esse hodie sicut stellæ multiplicati, & splendentes, sed addat Dominus ad numerum millia & benedicat vobis.* Ita & Neulinij si fallor benedicens Rex eandemque felicitatem præcando stellas concessit. Ex quo eos ornamentum firmamenti indubitanter coniiciamus.

SERIES FAMILIÆ NEVLINIORVM.

Vo illi nuper memorati plurimorum quorum nomina esto meritissimorum antiquitas sepeliuit Protoparentes fuere, usq; ad hos quos nobis praesens nostrum saeculum videndos proponit. Abraham videlicet Ronnebergium virtutum plurium cultorem, eleemosynarum largissimum distributorem, Familiae Societatis IESV specialem amatorem, & Cracouiae benefactorem, cui Familiae vnum etiam ex Filijs Deo consecrando inseruit. Aliquot deinde ipsius filios magnae dexteritatis & prudentiae viros, cum ampla sua prole haeredes in villa Kapiotki, in Palatinatu Cracouiensi districtu Lelouiensi.

NIECZVIA alias OSTRZEW.

DELINEATIO.

Est arbor secta cum quinque nodis in rectum stans, cui trunco arboris Boleslaus Criuoustius addit crucem ad verticem in campo Rubeo. Super coronam inter duas aquilinas alas, est eadem arbor cum cruce. Vnde aduerte quod aliquae familiae vtuntur trunco sine cruce.

ORIGO.

Talia arma sine cruce reperiuntur & in Sicilia, quibus insignitur familia à Boscho, vt Petra Santa refert. Et in Silesia Vlrico Principis, eadem arma primi consiliariorum fuerunt: *Paproc. in horto Reg. fol. 183.* Sed haec arma Ostrzew dicta in

Regno Pol. acquisita Dlugoffus refert, vnde dicit genus Polonicū, Boleslao Criuoustio regnante, acceperunt nouum Proclama cum additione. Nam dum contra Silesios & Bohemos mouisset Rex bellum, dum castra ab utrinque merata fuerant, Bohemi nocte quadam infidias parauerunt, & minus incautos inuadere voluerunt, vnus de familia Ostrzew diuinitus admonitus per somnium hostes adesse ingenti clamore personuit, quo expergefactus miles hostem prope insidiantem conspexit, quos irruentes, forti pectore Criuoustius repressit & oppressit. Quocirca addidit illa ad arma crucem, & Nieczuia vocauit vt aliqui volunt. Praecesserunt tamen in hoc praelio magna indicia fortis animi, nam Ducem exercitus Bohemici strenue aggressus vires hostium debilitauit. Vnde non tam ille clamor, quam audax & felix

congressus cum hoste Serenissimum Regem in præmium conferendum concitavit, vnde crux ex quassato gladio ponitur. Sunt qui ex Silesia primæ originem habere arma dixerunt, nec ambigo, si sermo fuerit de armis Ostzew, nam ibi plurimæ familiæ similibus armis utebantur. Notat Papr. in Nido virtutum, quod Principe Hermano regnante in Regnum venisset cum filiis decem parens horum armorum, qui à villa Niecziuki Niecziouij postmodum dicti. Quapropter magis placet quod proclama ex cognomine fuerit.

D E C U S R E G N I.

VArijs modis decorem Regni repræsentabant scriptores. Alij libro, quo sapientia & prudentia acquiritur & conseruatur; alij gladio, quo omnis Respub. protegatur & dilatatur: alij corona, qua diuersi Principes, Reges, Imperatores inaugurantur & coronantur. At Vespasianus magnus ille de Hierosolyma triumphator nullo conuenientius repræsentari decorem Regni quàm arbore apertè in suis nummis edocuit. Vt scilicet diuersa arbor, diuersa significet Regna: decusq; arboris, decus Regni commonstret. Quapropter vt Iudæam significaret, palmam ponebat in nummis, vt verò Cretam, Cedrum efformabat. Ita Pier. lib. 52. cap. 3. Sed quod ille in decus Regno adscribendum posuit, hoc quoq; in Sicilia, Silesia, & Polonia obseruandum venit, nam nobiles & Barones, præcipui in his Regnis arborem in ornamentum suorum Regnorum & nobilitatis assumpserunt, sed præcipuè decus Regno Pol. ex talibus armis confurgit, quia salutiferam crucem formatam ex quassato gladio commonstrat & defert. Vnde quidam

Prouida magnanima si adsit prudentia dextra,

Dic mihi quæ rerum pulchrior esse queat.

Refert Suetonius in Vespasiano, quod cupressus in auito Vespesiani agro, altitudine conspicua sine vlla vi tempestatis euulsa radicitus repente proci-
dit, ac sequenti die viridior atq; firmior eodem vestigio resurrexit. Grande, vt inquit Tacitus, prosperumq; assensu aurospicum iuueni Vespasiano per hoc fuerunt promissa, ostento erat Cupressus maximo, at hæc omnia cum felicitate prospera iam extremum passa fuerunt. Arbor autem sicca immò truncus quem crux gloriæ virentis adornat, iam tale ac tantum omen secum deducit, vt nedum sole hoc & luna existentibus maxima laudis encomia reportabunt, verum cessantibus planetis & astris, dum magnificabitur crux, & quocunq; locorum magnificabitur siue in terra siue in cælo, vos quoq; talium insigniorum patronos ad laudem concitabunt & vocabunt. Sit igitur hæc vestra intentio & meditatio, quàm Euripid:

Meo quidem iudicio non rectè sapit

Qui spretis patria terra finibus,

Alienam laudet, & moribus gaudet alienis,

Tu verò o mea tellus & genitorum Patria

Vale. Nam viro licet plurimis malis obruatur,

Nullum est suauius solum quàm quod nutrit cum.

LINEA FAMILIÆ NIECZVIA.

Derslaus Nieczuia, qui erexit villam in Sendomirien. Palatin. dictam Nieczuyki, Pocillator Boleslai Criuoustij III. cui hac arma concessa fuerunt. Wjeborius Nieczuia Palatinus Sendomirien. & Præfectus exercituum Regni Anno 1145. Troianus Nieczuia. Comes Stoislaus Nieczuia, Comes Zdislaus Nieczuia, in quibusdam priuilegijs memorantur, Anno 1200. & 1261 ut Papr. refert in Stemm:

Starzechowscij. Hi & nobilitate generis, & dignitate titulorum, & præstantia militari, illustres & conspicui. Albertum Orichouius magnū virtute & ingenio in dialogo executionis meminit, cuius filius Ioannes Palatin. Podolia dignitate insignitus fuit, Germani autem fratres Alberti in bello ad Socalum pro patria fortiter dimicando à Tartaris sublati sunt. Quantus uero fuerit vir Albertus nominatus, sequentia demonstrant. Ille in Confinibus Regni tunc Bari Præses fuit, cum à Bona Sfortia Regina in propugnaculum erigeretur. Vnde colligitur armis & fortitudine fuisse strenuum & hostium stragem. Ille pro bene meritis præsertim castrensibus & militariis titulo Castellani Belzensis honoratus fuit. Ille numerosa legione militum, quos mira humanitate & liberalitate tractabat, tutor & pater confinium exstitit. Ille Palatinatum Belensem in præmium tenuit. Ioannes ex Turyska armorū lanina natus Palat. Podol. non dissimilis parenti ingenio & Marte, qui liberalitate affectos sibi milites & Reipub. bene merendos conciliauit. Ex Bydlowska armorum Topacz in aula Sereniss. Regiæ moribus & virtute ornata, reliquit prolem. Albertus filius eius parens militum & maximus patronus, Ductor turmarum equestrium sub Gedanum & ad Smolenscum, & contra Tartaros præcipuus. In Transiluaniam ad electum Regem Stephanum Bathorium Legatus. Vir Regi & Reipub. obsequio singularis, Papr. in Nido virtut. fol. 1163. Ex Ligezanka reliquerat Ioannem Palatinum Podol. & Capitaneum Drohobicen: ut Constitutio Regni Anni 1562. meminit. Ex Łaska Palatini Syradien. filia suscepit prolem, Obijt Capitaneus Wyszogrodensis. Stanislaus alter filius Ioannis Succamer. Præmislien. Vir apprimè litteris ornatus, & virtutis studioforum cum litteris, desideratissimus & amans. Magnus prudentia & consilio in diuerso genio Interregni. Ex Tarlowna Palatini Lublensis filia reliquit prolem.

Wapowscij, Perantiqua familia, splendens genere meritis & titulis in Regno & castris. Petrus legionum exercitus ductor & Aulicus Vladislai Iagelonis Poloniae & Vngariæ Regis. De quo Bielsc: lib. 3. sub Anno 1444. Ioannes Vapowski ingentem deuastationem Tartarorum à Belz usq; ad Paczanouum forti manu & pectore à Paczanowo repressit. Bielsc. Anno 1502. fol. 495. Cromer. lib. 30. Bernardus Cantor Cracou. Secret. Sigisf. I. qui fragmenta Regni Pol. seu historiam succinctam de Regno scripsit. De hoc Epitaph. Cracou.

Bernardo

Bernardo Wapowski Iuris Vtriusq; Doctori, Cantori Crac. Cubiculario Apostolico, & Regio Secret. Viro erudito, carmine & prosa excellenti, Patruus posuit. Scripsit Historiam Polonam ex qua quantum ingenio valuerit, posteris iudicandum reliquit. Obijt Anno Domini, 1535.

Petrus. De hoc Epitaphium Cracou.

Reuerendo Patri Domino Petro Wapowski, Decano Cracou: Viro magni & excellenti animi, pietate insigni, forti rerum Ecclesiasticarum, honorisq; diuini propugnatori, monumentum hoc positum est, qui exactis cum dignitate viuendo 85. annis, Obijt 1536. De hoc Bielsc. fol. 381. Et Vapouius in Chron: quod subsidia in Vngariam Regi deducebat, sed retardauit, Georg: Despotb.

Andreas Castellanus Præmisl. Vir maturi iudicij & optimus Senator Patriæ. In Coronatione Henrici Regis à Samuele Zborowski gladio imperitus, post paucos dies obijt. Et hic infelix rerum progressus multa incommoda Zborouianæ domui & famæ produxit. Ex Macieiovska Castellani Sendomir. filia reliquit filium Ioannem. Ioannes Vapowski subscripsit electionem Vladis. IV. ex Palat. Russiæ.

Dzierścij, in Lublinen. Palat. Hi à Derslao Pocillatore Regni descendunt, & per Proauos suos ex Palatinatu Sendomir: in Lublinen. & Russiæ venerunt, nam & Kuropatnicij in Russià à Dzierzek veniunt. Ioannes in Lublinen. Palat. & Petrus milites strenui Augusti Regis. Reliquit Ioannes tres filios, Christophorum, Ioannem, & Prandotam. Christophorus Dzierzek, qui Regio sumptu Constantinopolim linguæ Turcicæ, & scripturæ Arabicæ gratia missus fuerat. Cum Taranowsco legato procurabat liberationem Radecij. Bielsc. fol. 648. In Moschouiam nuntius ad Ducem Moscorum missus, dum plenas furia literas reddit à Moscho Regi, quæ & quanta ibi passus fuerit in legatione facile conijcere licebit. Fidem Catholicam licet medio in Paganismo sine detrimento obseruauit. Parentem hæresi infectum ab errore reuocauit, & in fide Christi vera Romana Apostolica mori procurauit. Militauit contra Moschos ad Polociam & Pscouiam. Hierosolymam visitauit suæ deuotionis gratiâ. Ioannes doctrina, & humanitate, & virtutibus spectabilis, multarum linguarum peritus. Sigism. III. Sereniss. Regis Venator postmodum Iudex Terræ Lublinen. Prandota, excultam iuuentutem in exteris nationibus cum Præfeto Samogitiæ Wotowicz, dignam in prouectiori ætate in Senatu & Repub: demonstrauit. Miles egregius contra Moschos, Dapiferi Lublinen: dignitate & Iudicis Castren: officio honoratus fuit. Adamus filius Ioannis Iudicis Lublinen. Hic cum Illustriss. D. Stanislao Zolkiewski, pluribus expeditionibus in Moschouia sub Sigism. III. & contra Tartaros clarum nomen familiæ suæ reddidit. Quod faciunt plerunq; qui Patria & Reipub. vitam, sanguinem, & substantiam promptè & libere offerunt. Confirmauit & optimi Ciuis officium, dum sub Chotimo contra Osmanum cum Illustrissimo Lubomirski infatigabile pectus detulit. Ioannes alter filius, qui dum Aulicum Sereniss. Sigism. III. egit, cum eodem Rothmag. contra Moschum rebellè pugnavit. Et cum Vladislao Principe tunc contra Osmanum.

Et cum iam electo Rege ad Smolenscum idem officium Et usque ad extrema
vita Rothmagistri cum laude perfecit. Christophorus tertius filius, lin-
guarum Turcica ac Tartarica gnarus, legationem ad Crimum Et Dynastam,
cum dispendio vita, Et honorum expleuit. Ioannes filius Prandota, hic
spreto mundi fastu, Ordinem sacrum Carmelitarum Discalciatorum ample-
xus est. Stanislaus alter filius, dum literis, Et Iuris prudentia nobili ani-
mum excoluit, militarem dignitatem tractauit, ad Chocimum contra Tur-
cas, Et contra Abasium Basam, ad Camenecen. cum Illustrissimo Potoski Sta-
nislaw, Palatino Podoliae. Remigius tertius filius, ornatam aetatem literis,
Et Cancellaria nobilium dignitate, magnatorum affectibus amice obseruan-
dam commendauit. Qui tamen non ita se his immergit, ut nobilis animi vir-
tutes in Castris non exercitaret, ad Cecoram namque pugnando cum Zotkieuio,
vix vitam e periculo deduxit. Lucas quartus filius, Marti consecrando
adolescentiam, ad exercitum Regni consinia custodienda destinatum sese con-
tulit. Cum Illustriss. Cancell. Regni, Et Supremo exercituum Duce Zot-
kiewski militando, ad Cecoram officium strenui militis peregit. Contra Osma-
num Turcarum Imp. feliciter pugnavit. Contra exercitum Soltani Murat.
Imperat. Turc. cum Abasio missum propriis sumptibus, ex instantia Illustriss.
Koniecpolski, militem exercitatum adduxit Et tenuit. Ex Rozniatowska su-
scipit optime spei prolem. Prandota quintus filius, qui educationem in lite-
ris Et lingua in Germania incepit, in Gallia ornatiorem reddidit, in Turcia
lingua Et scriptura Arabica finiuit. Quo, nedum proficiuus Castris Et Pa-
trie, sed ornamento etiam familiae suae deuenit. Legationes Et Nuntia mul-
taries in Turciam perfecit, Et in propriis Castris animose, Et cum sui gloria
bellauit. Christophorus ultimus filius, eximius miles multis annis in Prus-
sia, contra Cosacos Et Tartaros bellauit gloriose, Et cum honore. Supersunt
ex eadem familia Dzierzek, in M. D. Lit. Et Samogitia ex Succamerario Tro-
cen. descendentes, Vexilifer Trocen. Christophorus de Krziwiec, Aulic. Si-
gism. III.

Wilkocij, in Palat. Crac. erant fratres uterini Stanislaus, Christophorus, Et
Ioannes in curia August. Regis milites eximij, ultimus cum Czerna habuit
prolem.

Loknicij in Podlachia, Ioannes Trib. Belzen. qui ex Iasieniska suscepit Secre-
tarios Regis Stephani, Ioannem, Et Marianum. His demandatum fuerat a
Rege, ut ad Castra Regni versus Smolenscum tendentia, victualia per Bori-
stenem, Et ceteros fluuios conducant. Stanislaus Alexander, Tribunus Bre-
sten. electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Wierzbicij in Chelmen. In districtu praedicto clari, Et literis cum Iurispruden-
tia nobili ornati. Derslaum de Wierzbica, Subiudicem Chelmen. Acta 1525,
referunt.

Wilczopscij, in Lublinensi Palatinatu.

Bystrzelowſcij in *Sandomiriensi Palatinatu*. Erant uterini fratres, ad Reip. negotia aptissimi Ioannes, Nicolaus, Stanislaus, & ſui Patruelles Zbigneus, & Chriſtophorus. Reddunt militaria exercitia, cum futura ſpe ampliandæ famæ domus ſuæ in curia & Caſtris Nicolai Potocki, Campiductoris Regni.

Oſtrowſcij, in *Sandomiriensi Palatinatu*.

Kochowſcij, in *Sandomiriensi Palatinatu*.

Łukawſcij, in *Sandomiriensi Palatinatu*.

Kuropátniccij in *Ruſſia*, qui ſunt verè Dzierſcſj, ſed diuiſione bonorum ad cognomen nobilitatis diuerſum peruenierunt, ſunt bello illuſtres, & caſtris præſentes. Non modica officia nobilium, in parlamento iudiciorum, in Comitibus a nobilitate electi perſecerunt.

Kraſuſcij, in *Lublincſi*, *Cracou*. & *Lucouienſi*. *Palatinatibus*. Hic cum ſpectoſa generis nobilitate, ea quæ verum nobilem decent, aggredi ſemper conati fuerunt. Albertus Secr. R. M. toto tempore Patriæ, & Regi præſens in curia obſequia detulit. Ex Otwinowſka reliquit filios. Paulus hic affectu pleno militarem obſeruauit, & ex Palat. Crac. contra Oſmanum Rothm. Militem egregium conduxit. Cum Ianowſka Subiudicis Terræ Crac. filia, reliquit optima educationis, & exercitiſj ſingularis filios. Adamus vir pietate, virtute, beneuolentia, & liberalitate inſignis. Qui poſt præclara nobilium officia, cum Ianowſka nata, ex fratre Abbatis Iedrzejowienſis tenuit Sacramentum Matrimonij, ex qua ſuſcepit Dominicum in Ordine Prædicat. magnum Theologum, & Prædicatorem Sereniſſ. Vladisl. IV. Hieronymum multis expeditionibus in Moſchouia & Pruffia clarum, & Sigismundum, qui primum in Curia Principis, demum in Caſtris militaribus collegit incrementa fortitudinis.

Domaſzewſcij, Eiufdem ſunt cum Kraſuſcijſ Familia, ſed à Domaſow ita appellati, ſicut illi à Kraſuſy.

Witoſławſcij Militari dediti, & Reipub. negotijs intenti. Benedictus de Sielec. Rothmag. S. R. M. Andreas Witoſławſki, ex Caliſienſi Palatinatu. Petrus de Sielec Witoſławſki, ex Palatinatu Poſnaniienſi ſubſcripſit electionem Vladisl. IV. Sereniſſ. Regis.

Dimitrouij, in *Viſlicienſi diſtrictu*.

Pracſcij, in *Palatinatu Sandomiriienſi*.

Konienſcij.

Vichorſcij, in *Chełmenſi Terra*.

Slankouij, in *Betzenſi Palatinatu*.

Krzeſinſcij, in *Maiori Polonia*.

Sadlenſcij, ex *Breſtenſi* in *Cuiavia*.

Zgierſcij in *Zakrocimienſi*.

Gładysouij, in *Pruffia*, & *Sandomiriienſi*.

Śnieſkouij, in *Pilzneſi*.

N I E M C Z Y K.

D E L I N E A T I O.

EST Scutum linea diametrali sectum, in campo inferiori, est cauda Aquilæ nigra in colore sanguineo: in campo autem superiori albo, est sagitta currens per caudam acumine inclinata in dextram, ita disposita, ut media pars sit intra caudam, media in campo albo.

O R I G O.

CAuda antiquum est nobilis familiæ signum, nam Petrei Duces cauda pro insigni utebatur.

Hæc tamen arma in Germania originem habuerunt, & forte in bello cum illis qui sagittis fortitudinem suam ostendant. In Regnum autem Poloniæ, à quo & qua occasione non habemus ex Historicis nostris,

N O N D E G E N E R A B V N T.

Maximum posterorum encomium, non degenerare à maiorum virtutibus, fortitudine, exemplo. Durum namque auditu est, quod *Seneca Epist. 54.* degeneris obijcit. Vitia sub nomine virtutis obrepunt, temeritas sub titulo fortitudinis latet, moderatio vocatur ignavia, pro cauto timidus accipitur. Degeneravit & ille à maiorum observantia, cuius mens furia, os periurium, colloquium serpentinum, rabiosa amicitia. Et quanto degeneratio hominem infamem, scelestum, & abominabilem constituit, tanto non degeneratio virum laude honore dignum, desideratum & colendum ostendit. Sed in quo consistit non degeneratio, in symbolis Petrasancta modum video. Aquila pullos exponit ad solem, ut scilicet conspiciant & non aspernantur ipsum, Tali symbolo utebatur Gabr. Cæsarinus, & subscribebat: *Mei non degenerant.* Nobilis filius ut sol splendescere debet, & tenebras fugere. *Fulgosius lib: 5. cap: 4. aliter.* In civili bello in quo Antonius cum Octavio decertabant ad Actium Octavius devicit, Certabat pro Antonio Metellus, pro Octavio filius Metelli, qui dum inter captivos duceretur, cognitus fuit à filio. Itaque lacrymabundus in Patris mplexum cucurrit, deinde lacrymarum plenus ad Octavium conuersus dixit: *Hic tuus hostis mortem meritus est. ego autem præmio sum dignus*

qui tibi inserviui. Oro igitur te, ut pro eo munere, quod mihi à te debetur, hunc serues incolumem, & me pro eo occidas. Ea pietate motus Octavius, filio Metellum patrem, quanquam infensissimus hostis esset, dono dedit. Ergò, qui tanto tesseris gentilitio honorati manetis, nec degenerare vos ab aquilis decet, nec à triumphatoribus in bello, sed sicut penna vna aquilæ deuorat omnes, ita sagittas hostium deuorando, audaci robore Patriæ & Regi infensos deprimite, conterite.

NIESOBIA, aliàs KRZYWOSAD.

DELINEATIO.

EST medium sagittæ latum antiquitatem quasi præferendo coloris albi, pro altera verò medietate sagittæ, est cauda nigra aquilæ, iuncta ad fracturam sagittæ, in campo rubeo est sagitta, cauda verò in campo aureo.

ORIGO.

AD præterfluentem vocatum Niesobia in Terra Syradiensi, in quodam congressu hostili collata fuerunt

Krzywosadzio, cui & plurima bona concessa erant benignitate Regia. *Pr. in primo Opere dicit: Quod vir cognominatus Niesoba Aquilæ antepugnâ volanti caudam sagittæ euulserit.*

VIRTUS KRZYWOSADII.

NON pari studio, neque consimili labore acquiritur, & demonstratur virtus bellatoris. Aliorum namque parua principia in maximam laudem succrescunt, aliorum autem magna principia in immensa executionis signa deducuntur. Declarant hoc illæ duæ statuae Imperatorum in medio mari erectæ, quibus vnus Imperatorum adscripsit: *Non plus ultra.* Alter verò nouum hoc lemma virtutis addidit: *Plus ultra.* Rem ex plumis inchoatam, non decet aliquo defatigare opprobrio. Nam ipsi Apollini domicilium exiguum primum erat, sed tamen illud apes conferendo ceram, & aues congerendo plumas ædificarunt, quod ominis erat Apollinis templa amplissima, & pulcherrima fore, & plurimis donarijs ornata. Sed præcipuè plumæ, & caudæ aquilæ cum sagitta hac fracta non veniunt aspernanda; exprimunt namque suo Symbolo eximiam virtutem, & posteris

posteris admirandam, atque imitandam. Theodosij Imper. ita quondam exprimebant virtutem. Tabulam libris onerabant, quam duo Genij sustentabant cum orbe, in quo caput humanum efformatum fuerat cum inscriptione: *Diuina prouidentia*, in angulo autem tabulæ inscriptum fuerat *VIRTUS*, in altero angulo *SCIENTIA*, in tertio angulo *AUTHORITAS*, in quarto autem *FELICITAS*. Refert Causinus in *Symbolis Aegypt. lib. 12. Parag. 60.* Arma hæc vestra exprimunt clarè vestram virtutem, retineant namque Regiæ aus caudam, fortissimorum virorum sagittam, aureum colorem & candidum, quo non aliud significatur, quàm quod nobilem decebat, conueniebat, hoc probare, & exequi animo constitui. Quapropter hoc solum vobis cura diligenti obseruandum venit, ne virtuti vestræ tenebræ obstant, nam longinquitate temporis excrescunt in elephantos muscæ, & elephantes desinunt in muscas.

Hunc nomina rebus

Crescendi posuere modum.

Scipio sit iustus premium utriq; fero.

LINEA FAMILIÆ NIESOBIA.

Krzywosadius Comes, qui contulit Monasterio Sieciechouien. plurima bona Anno 999. Miechouius lib. 2. Bielsc. fol. 59. Bogomilus de Ruda Castell.

Comes Krzywosad. in Priuilegiis Regni legitur 1256. Erat etiam Succamevarius Cracou. Krzywosad Comes 1334. ut patet ex Statut. Regni.

Miromscij, in Palat. Syradiensi, descendentes ex Krzywosadzis. Venceslaus Aulicus Henrici, & Stephani Regum. Vir erat liberalis, sed cum non prouideret futura, debitis onustus moritur.

Kepinscij, Placet in bello breuior via, sed illa est breuior quæ apertior, tutior, non impedita, nec commeatu laborat. Ita Catholica via breuior, viuere secundum virtutem, & mori cum penitentia.

Doruchowscij, in Syrad. Palat. Hi militarem disciplinam, & præsertim auctoritatem Ducis sacrosanctæ obseruarunt: quapropter & in militia Christiana Deum eiusq; honorem venerantur & colunt.

N I E Z G O D A.

D E L I N E A T I O.

EST Solea, calcibus infernè disposita, intra cuius medium est Sagitta auricula concavitatem solea tangens, per medium autem solea est gladius, quasi in lineam diametralem, à leua capulus disponitur. Super coronam sunt pennæ Pauonis, in campo ceruleo, sicut & omnes solea, non verò in campo rubeo.

O R I G O.

DEsuntur ab armis Dolega, sed quia frater fratrem sustulerat è viuis, antiquo more de-

cretatum fuit, vt posteritas illius amitteret Crucem, & gladium testem sceleris & fratricidij apponeret.

A C R I O R V I R T V S.

SI de virtute belli sermo fiat, enimuerò multis medijs & stratagematibus fit acrior virtus belli. Alij namque incitantur ad bellum ipsa virtutis gloria. Vnde Philippus Aug. Franc. Rex, optimos milites contra Othonem Imperatorem solum ita animauerat. Pugnaturus in patera aurea buccellas panis vino pręgnantes propinabat dicens: *Commune hoc, aut victoria, aut gloriosa mortis, poculum erit*: qua voce animati Franci hostes miralacritate superarunt. *Ægid. Corozetus de dictis & factis mirabilibus.* Alij verò incitantur ad pugnam proprio vel suorum contemptu. Quapropter Polypercon Peloponesijs aditum obsidentibus, ita suos milites ad periculum adeundum confirmauit. Imposuit rusticorum pileum, & tunicam duplicem indutus, accepit baculum, & dixit ad illos: Qui nos in periculum vocant, o commilitones, eiusmodi sunt homines: post his depositis, & armatura recepta dixit: qui verò manum cum illis conferent, eiusmodi sunt multorum magnorum bellorum victores. Quo audito, obsecrabant ne moram interponeret, sed rectè ad pugnam deduceret. *Polyenus lib: 4.* Alij autem ineunt fortiter bellum aliquo lacesiti pudore. Ita in expeditione Hierosolymitana factum refert *Aemil. lib: 4.* Petrus Eremita legionis Dux, cum Solymanus nouo exercitu Christianis occurrisset, & multitudine infestus esset, habuit Rothmag. Robertum Ducem Normanix, hic vt vidit magnitudine

gnitudine Turcam opprimentem suum vexillum aureum, accipit ipse signum, & in frequentissimos hostes iecit, pudore tanto incitati in Martem Normani, omnes impetus furentium hostium dissiparunt, & quadraginta millia hostium occiderunt. Est quod animet & stimulet horum armorum protectores, ad virtutem, fortitudinem, honorem. Animet pudor innocui sanguinis, animet contemptus patriæ ab hoste, animet & ipsa gloriosa laus & virtus Maiorum, qui hanc discordiam fraternam, multorum hostilium caput strage abstergere conati fuerunt. *Inuenite propriis in fontibus ignes.*

LINEA FAMILIÆ NIEZGODA.

Kłonicij, in Prussia.
Minkowscij.

Łętowscij, ibidem.

Radoszewscij.

NOGA CZŁOWIECZA,
seu Pes hominis.

DELINEATIO.

EST Pes hominis usque ad genua quasi gradiens.

ORIGO.

SVnt magnæ familiæ arma in Italia, his namque armis utebatur Sanctissimus Pontifex Ioannes vigesimustertius. In Regno sunt ab Hosio S. R. E. Cardinali & Episc. Varmien. magnæ eruditionis viro, Ecclesiæ acerrimo defensore & fidei, Regni que

nostri ipso decore.

PES IN DIRECTO.

Ingeniosa antiquitas, ut hominem in recto stantem atque directa meditantem & satagentem opere, constitueret: singulis membris humanis Deos assignavit. Caput Ioui deferebant, Neptuno pectus, cinctum Marti, Frontem Genio sacram facit Seruius, nam Deum venerantes frontem tangimus. *Supercilia in Iunonis tutela inquit Sextus Pompeius, quod ijs protegiatur oculi, per quos luce fruimur, quam à Iunone tribui putabant.* Oculos Cupidini

Cupidini Veneris filio tribuit Philostratus, Mineruæ autem sacros tradit Fulgentius, Aurem Memoriae consecratam refert Seru. Dextra fidei. Dorsum Plutoni, Renes Veneri, Pedes Mercurio, Genua Misericordiæ, Plantæ & Tali in Thetidis potestate, Digiti Mineruæ, *Vide Lilium, Gregor. Gyradum, Sintagmat. primo Deorum Gentilium.* Sed relinquamus antiquitati sua commenta. Pedem in directo, licet per Mercurium, hoc est fortitudinem, & misericordiam constituebant, non erat tamen pes nisi claudus. Refert de tali pede Causinus, in Polyb. Symb. lib. 4. *Pes ligneus in aurea crepida.* Opulentus enim quidam per niuem iter faciendo frigore, vtrumque pedem amiserat, accommodauit igitur sibi ligneos pedes, quos calceis preciosis ornabat, & seruis innixus incedebat. Dij ergo antiqui poterant pedes ligneos in aurea crepida ponere, sed non poterant statuere pedes in directo, vt Psalmista adiunxit: *Pes meus stetit in directo, in Ecclesiis benedicam te Domine.* Pes Illustriss. & Eminentissimi Card. Hosij stetit in directo, qui & columna fidei, contra Hæreticos scribendo, disputando fuit, qui defensor Ecclesiæ contra arripientes connubia sacerdotes extitit, qui in Concilio Tridentino, plurima in Ecclesiæ auctoritatem defendendam determinauit. Habent nauigatores in mari pedem, quo tota machina nauis retinetur, dirigitur, quieti datur; est autem nauticus funis, quo velum tenditur, & quo pes veli alligatur. Ita Dempster. de Antiq. lib. 10. cap. 20. Eiusmodi pedem Stanislaus Hosius referebat & in se exprimebat, noluit aliquem hominum videre claudum mente, & figulineis sensibus, sed stare in directo. Quod ex illius Epitaph. Romæ colligitur.

D. O. M.

Stanislaus Hosio Polono, S. R. E. Præsb. Card. Varmien. Episc. Maiori Penitent. vita sanctitate, eruditionis, & eloquentiæ gloria celebr, Catholica Fidei,

ACERRIMO PROPUGNATORI.

Qui cum antiquæ probitatis, & Episcopalis vigilantia præstantiam in humilitate, charitate, castitate, beneficentia expressisset, Hæreticas sectas, scriptis & consilijs sapientissimis feruenter oppugnasset, multos ab erroribus reuocasset, grauissimisque legationibus, pro pace Ecclesiæ Dei, cum apud Carolum V. & Ferd. Cæsarem præcipue in S. Conc. Trid. Pij IV. Pont. nomine sæliciss. perfunctus, Christianæ Reipub. plurimum profuisset, omnium virtutum laudibus, & exemplis ad imitandum abundans, obdormiuit in Domino Nonis Augusti. Anno Salutis, M. D. LXXIX. Etatis suæ LXXVI.

LINEA FAMILIÆ HOSIORVM.

Hosius, siue Ozius, Ioannes vnus & nobilitatis in Senatu Crac. Stanislaus filius Cardinalis S. R. E. Eminentissimus, & Episc. Varmien. Ioannes suus Germanus Capitaneus Gutstadien. in Varmia. Eius filius erat Stanislaus Canonicus Varmien. & Secr. R. M. & Vtricus. Filia Anna Capitanei Bransberg. confors, & Barbara cum Vrsula. Vtricus secundus frater Cardinalis, reliquit filios tres, Stanislaum Canonicum Varmien. qui postmodum factus est Capucinus, Vtricum Notarium Thef. M. D. Lit. & Albertum. Illius filia erant Hedwigis & Christina.

NOWINA

NOWINA aliàs ZŁOTOGOLEN.

CZYK. Et WOYNIA, *ut Sarnicius fol. 246.*

DELINEATIO.

EST auris ahenæ coloris albi in campo cæruleo, basis deorsum mittitur extremitates sursum, intra cuius medium est gladius quassatus erectus. Super coronam est pes hominis, quem alij ponunt stantem, ad talos circulum ferreum, hoc est compedem retinet: alij ponunt pedem lorricatum cum ocreis, genu coronam tangit.

O R I G O.

Antiqua familia in Regno, quod colligitur, tum quod eisdem armis vteretur fortunatissima genitrix S. Stanislai Episcopi Cracouienſis nomine Bogna seu Benigna, *ut Cathalogus meminit ad Annum assumptionis in Episc: 1072.* Sed iterum eadem arma renouata fuerunt in Regno, circa Annum 1121. à Boleslao Kriuouſtio in bello contra Ruſſos, dum Rothmagistro qui equum proprium Sereniſſ. Regi, vt ſaluti ſuæ melius provide-
ret deſtigato, & vulnerato equo dimiſſo, ſubminiſtrauerat, illa conceſſe-
rat. Huius militis genitor erat Faber ahenarius, vnde inſigne gentili-
cium auris ahenæ cum gladio quassato. Sed dum militarem operam impenſius
proſiteretur in Sileſia, vna cum Duce ſuo, poſtea in captiuitatem deuenit,
atque eodem compede cum Duce vinctus in carcerem deiectus fuit. Cùm
verò arctam cuſtodiam ſua vigilia non ſuperarent, miles vt Ducem genero-
ſum eliberaret, abſcidit pedem ſuum ad genua, & cingulo Ducis alligauit,
& patiens doloris ad triduum longius recedere Ducem permiſit. Tanta
amoris Patriæ, atque fidelitatis in Ducem ſuum admiratus Princeps, militem
tam ſtrenuum remuneratum in patriam remiſit, atque pedem abſciſſum ar-
matum aureum armis illius, in memoriam æuiternam & famam appoſuit.
Antiqua igitur arma vocabantur Złotogolenczyk, moderna verò vocan-
tur Nowina. Non quod nouum fuerit Polonis Nobilibus atque ſubdi-
tis coronæ Regiæ fidelitatem præſtare Regi ſuo cum periculo proprio, hoc
namque innatum eſt Nobilibus Regni, ſed quia cognomen fuit tale ex pa-
rente militis, qui Nowina vocitabatur, à Cechmagiſtris ſuis. Ita colligitur

N n

exvtrouque

ex utroque opere Paproccij. Verum pace tanti viri dixerim, quod hæc duo Zlotogolenczyk & Nowina diuersa sunt nobilitatis arma. Nam cum Zlotogolenczyk sint Beatæ memoriæ progenitricis S. Stanislai, etiam intra scutum nedum super coronam fuerant. Hæc verò arma Nowina, quia regnante Serenissimo Kriuoustio acquisita, & postmodum à descendente ex illo milite in Silesia aucta, diuersam formam in scuto retinent, licet in pede armato conueniant. Suprà coronam etiam armorum Golenczyk, pennæ Strutij adnotantur, vt obseruarunt qui inferius Paproccio stemmata nobilitatis Polonæ conscripserunt. *Bielsius de Zlotogolenczyk folio 82. de Nowina folio III.*

ESTO QVOD AVDIS.

Quantam ferunt differentiam fabula à vero, tantam in vobis adesse dignitatem desidero. Desidero vt Nobilitas Illustris, & Generosa horum armorum, dum audit suum Proclama Nowina, verè & realiter id sint, quod audiunt. Sint noui in fortiter addenda audacia, industria, triumpho, claritate familiæ suæ, proprijs & specialibus virtutum floribus frondibus, fructibus. Nam sicut graue & intolerabile est Illustre & Generose nato, aure percipere post præclara, eximia, & ingentia maiorum facta sepulchro similis nil nisi nomen retines: erit turpe exitiosum, & detestabile regalem & summæ Senatoriæ dignitatem ferre, & seipsum cæno & luto oblitum delectari. Quapropter M. Antonius, licet nummis suis imprimeret Templum Salomonis & subscriberet, *Rex Salomon*, quia tamen ad omnem flagitiosi animi dementiam fuerat pessundatus, id sibi in opprobrium & quasi perpetuum celsit. Et omnibus ferè, qui speciosis titulis suas ineptias celant, & talia insignia gerunt, quæ secundum morales eorum actus, non magis illis conueniunt quam calonibus sambucæ, & genus, & tituli, insignia & arma in detestationem veniunt, & crimen. Hoc singulare in familia Nowinorum fuerat, vt essent id quod in Proclama suo, à tot sæculis audiunt: Erat inter illos semper Nouus bellator, Nouus Senator, Nouus Patriæ vir, Nouus Consultor, non dico Nouus nouitate principiata, sed nouitate dignata, & ponderata. In vestra namque Familia, noua sanctitas Polona enituit, dum pietate illustrem genitricem S. Stanislai Episcopi & Martyris in lucem produxit. Nam si Sanctus cum Sancto iucundè conuersatur, etiam Sanctus de Sancto dignius procreatur. In vestra Familia semper nouus, & dignior erat bellator, quod Familia Czernych lucidè demonstrauit, atque aliæ de his armis & nunc demonstrant, qui ab annis ultra, quam viginti Supremi Exercituum Regni Ducis regimina, & belli signa deferunt. Est in vestra Familia nouus semper Senator, nam post Ioannem Przerebski, Archiepisc. Gnesnens. Primum Principem & Primate Regni, atque Legatum natum, *de quo hæc Ianitius reliquit:*

*Hic sublime genus veris virtutibus auxit,
Insignitis pollens dotibus ingenij.*

Plurimi de hac Nowinorum Familia, Senatoria loca occuparunt, coho-
nestarunt, atque in præsens retinent, ornant, collustrant. Est in Familia ve-
stra nouus semper ob superaddita sua merita, vir Patriæ & Ciuis, & qualis
ante fuerat sælix, grauis, & prudens in Legationibus, Commissionibus Io-
annes Krzystoporski. Erat & est semper in Familia vestra nouus Consultor,
consilij sanis saniora deducens, Padniouios appello Cracouienses Præsules,
& quos moderno sæculo admiratur ingeniosa in consilij iuuentus. Vobis
igitur, quibus splendor Patriæ, bonum Familiæ, pulchritudo Ecclesiæ, de-
cor virtutum est amori & honori, id desidero adesse. Estote quod auditis,
proficiatis in virtute, fama, & exemplo. Et quia fortuna nunquam est per-
petua, & citius inuenitur quàm retinetur, vnicum vobis præmonitorium
adhibere cupio, Dario Persarum, vt perpetua memoria de eo fiat, quod ca-
ro ipsius corruptioni non sit per mortem obnoxia, ex lapide Chernite lo-
culum constituit, qui quidem lapis est ebori simillimus. Ex hoc desumite
dogma, Fidem Catholicam, conscientiam mundam, charitatem, qua Deus
diligitur, & proximus, propter Deum sedulo conseruate, & eritis semper
quod auditis.

C R E S C E N T I N Æ V V M.

Qvod speciosæ virtuti, quam sequitur gloria, & honos tribuitur, hoc
Insignitis gentilitio Nowina tribuendum puto. *Crescent in æuum.*
Composita namque vel potius aucta ex gladio quassato, armato &
deurato hominis pede, & ahenea aure si animaduertantur, æuum dicent
& immarcescibilem. Dicite velim quantis sæculis Zlotogolenczyk in Regno
crescit, quot annorum reuolutionibus gladius quassatus inter arma nobili-
tatis Polonæ recensetur? Quid de ahenea aure, quæ in tot gentilijs nobi-
lium sæpè numero reperitur, referam? Crescunt Arma hæc, nec decrescunt.
Refert Clitonymus, lib. 3. Rerum Tragicarum. Orpheum illum Cithara no-
men & famam retinentem creuisse in æuum, imò nunquam mori hoc me-
dio, dum ipsum Bachantes virgines discerpserunt, & membra eius in flu-
uium Hebrum proiecerunt, caput illius celsit in draconem, lyra inter astra
relata est, & ex cruore stillante orta est herba cithara, quæ festis Bachi ci-
tharæ sonum emittit. Hoc emblemate significatum, quod virorum gloria
& monumenta nunquam emoriuntur, sicut *Horatius quoque Ode 28. lib. 3.*
carm. meminit:

*Non omnis moriar, multaq; pars mei
Vitabit Lybitinam.*

Iam non fabula sed ipsa veritas est præsentia arma inspicienti, quod licet
aspectu primo quassatum gladium, truncum pedem, æris frustum, interius
tamen animum dirigente, immortalitatem mortalibus deferunt. Habeo D.

Bernardum, lib. de Charitate, cap. 31. ad immortalitatem excitantem. *Indue te quasi veste innocentia, orna te quasi veste Polymita varietate virtutum, & qui te fidei annulo subarrhauit, in te odorare latetur ornamenta gratiarum.* Etiam insignia hæc, licet muta signa, non aliud tamen exprimunt & dicunt, quam excitationem posterorum ad fortitudinem, amorem patriæ, & laudis gloriam immortalem. Mirabar scriptores antiquos Romani Imperij, qui familiam Patriciam, & Plebeiam vnius nominis & gentis esse scripserunt, sed Sigonius lib. de nominibus Romanorum c. 6. admirationem distraxit, Transitiones gentis ad gentem, Adoptiones, Libertationes pro ratione ponendo. Mirabar etiam profecto, quid ahenea pars intra clauas, coronas, triumphos loci teneret, sed dum quassato gladio, & loricato pede, ocreis & auro, aut alias circulo compedum adornatam conspicio, Patricium re ipsa, & patrem Patriæ, Patrumque præfectum Nouinium profiteor & voco. Itaq; virtus.

Cum tempora lethi

Proxima sunt, pulchram desert per vulnera laudem.

LINEA FAMILIÆ NOWINORVM.

Nowina aliàs Woinia, ob bellicam virtutem, quod Regem Boleslaum, à Russis circumseptum cum summo discrimine vitæ suæ planè e faucibus hostium liberarit, concessa ipsi fuerant. Sarnicius lib. 6. sub Boleslao Chriouoltio Rege Pol. 1130. Bielsc. fol. III.

Gomar, Hic primus in unione M. D. Lit. suscepit hæc arma in Comitibus Haddensibus Anno 1413. ut omnes Historici, qui unionem hanc cum Regno Magni Ducatus conscripserunt, attestantur.

Przerębscij, siue Przeremscij, sicut antiquitate, ita dignitate in Ecclesia, & Regno clarissimi. Ioannes de Przerab Castell. Syradiensis, qui maiorum suorum facta domi, & foris exercitando, strenuam posteris reliquit memoriam. Reliquit filios duos, filias septem, vixit circa Annum 1450. Vincentius primus filius Episcop. ex Præmislien. Vladislauiensis, aliàs Cuiauiensis post Creslaum assumptus Anno 1513. De quo Cromerus Anno 1503. lib. 30. Paproc: in Stemmat. fuisse illum Vice-Cancellarium Regni, ex Epitaph. Ecclesia Vladislauien. ostendit. Ioannes alter filius, qui tanquam verus successor morum parentis, ita & dignitatum Castell. Syradien. Reliquit duos filios. Iacobum & Ioannem. Filia autem Ioannis, & sorores prænominatorum superius erant Duninij, Romiseuij, Lawscij, Tarnawscij, Dzibaltomscij, Giebutomscij, Rocimowscij coniuges. Iacobus filius nunc nominati Ioannis, etiam Syradien. Castellanus. Quam decorum est, & omni laude prædicandum, si filij vestigia præclara parentum sectantes, imagines maiorum propriis meritis decorant, perpetuis namq; Columnis claram familiam sustentant. Ioannes alter filius, magnus vir in Repub. Ecclesia, literatorum & virtuosorum singularis patronus, Patriæ verò amantissimus parens. de quo meminit Cromer.

mer. lib. 30. Vincentius Patruus fuit Ioannis Przerembij, viri ornatissimi, & amicissimi nostri, qui cum aliquot annis, magna cum laude Procancell. & mox Archiepisc. Gnesnē. fuisset, post obitā apud Pium Imperatorem Ferdinandum legationem, sed immaturā morte decessit. Vnde etiam in Epitaph. illius, vir ingenio, eruditione, grauitate, vita & pietate præstans. primo Episc. Chelmen. & mox Archiep. Gnesnē. factus. Legatus ad Sedem Apostolicam, & Ferdinandum Imperatorem Romanorum, a Sigis. Augusto. Obijt 1562. Ætat. 43. Louicia sepultus. Vincentius Patruus, frater Archiepisc. prodignitate meritorum habuit in præmium Castellaniā Rosperscensem, & Præfecturam Opocnē. Hic reliquit duos filios, Nicolaum Capitaneum Opocnē. & Dapiferum Sendomiriē. qui habuit filium Ioannem, & filiam Hedwigim Luomscij, de Polon. maiori consortem & alterum Ioannem. Vincentius Vice-Cancell. Regni, demum Episcop. Plocnē. ab Alexandro VI. Pontifice confirmatus, Anno 1499. Postmodum Creslao Cuiusuanio Episc. Vladisl. mortuo, Vladislauiensis creatus fuit. Hæc in vitis Episc. Plocnē. Ex fratre verò Vincentij Cuiuien. Episcopi, erant filij, Stanislaus, Florianus, & Petrus Præpositus Cracou. Quorum sorores erant, Anna Sarnowska, Sophia Duminij Notarij Lencicien. Elisabeth Siccignionska, Vexilliferi, & Burgrabij Crac. Hedwigis Kostka Castell. Gedanen. Malborgi, Tcouia, & Pucij Præfecti consortes. Stanislaus ex prænominatis, Hic tanto affectu præmia maiorum prosecutus fuit, vt illorum quoq; dignitate illustris remanserit, Castell. Syradien. fuit. Obtinuit plenam benedictionem Sacramento Matrimonij, nam reliquit filios septem, filias quinque. Stanislaus primus filius, vt nomine, ita gloriosis factorum meritis imitator parentis sui. Andreas alter filius, Gnesnen. & Cracou: Canonicus, qui subscripsit in Unionem ad Regnum Ducatus Osuiecinen. & Zatorensē Anno 1562. Iacobus tertius filius. Briccius, vir literis apprime ornatus, quibus bonitatem animi rectam perfectamq; conseruauit. Notarius Terrestris Syradien. Ioannes quintus filius. Christophorus sextus filius. Sebastianus septimus filius. Sorores verò horum, Catharina Suchecka, Sophia Mysskowska, Beata Mysskowska Capit. Osuiecinen. & Zatoren. consors, Ioanna Teczynska. Maximilianus Przerębski, hæres in Przerab, ex Rozrazewska, qui ex Castell. Syradien. & Referendaria Regni. Palatinus Lencicien. & Ochmagister Reginarum Constantia, Sigism. III. & Cecilia Regnata Vladisl. IV. Hic qua eruditione, experientia rerum Rempubicam spectantium, quauē prudentia fuerit, ipsi honores demonstrant. Ille in omni expeditione bellica, in qua Regia Maestas præsentiam obtulit, continuum sese præstitit, ille suo maturo iudicio multas controuersias inter Magnates Regni affabilitate, & liberalitate complanauit. Ille Sereniss. Regi Nostro Vladisl. IV. quem cum sua posteritate benigna omnipotentis manus, diu nobis prosperum, & incolumem conseruet, pietissimam virginem Austriacæ, & Cesarei sanguinis, in coniugem & Reginam,

ginam, fautricem Religionum, conciliauit & deduxit. Quapropter pro tantis meritis, cum præmissis honoribus, & titulis Præfecturas Petricouen, Mosticen. Sniatinen. Medicen. Litinen. administrauit. Reliquit cum Anna Mobilanka Palatini Moldauia, Hieremie filia, filios Petrum qui excultam iuuentutem in exteris nationibus iucundam Patriæ obtulerat, sed Anno uno de viginti cruda morte illum diu viuere non permisit. Et Carolum Sigismundum, optimæ expectationis in Patria, & Familia. Adamus Przerębski, Canon. Camenecen. subscripsit electionem Vladisl. IV. Crescat in immensum celo. Andreas Przerębski, Pincerna Syradien. qui virtute nitere desiderando, pietati incumbere non desistit. Chrysostomus, Petrus, Vincentius, Suentoslaus, Andreas, Sigismundus, Maximilianus, Vladislaus, Mathæus, Nicolaus, Ioannes Przerębscy de Przerabie, subscripserunt electionem Vladisl. IV. ex Palat. Syrad. vide quot palma florida ex benedictione altissimi suscepit hæc Familia. Sed velim aduertat verba patientissimi Iob. cap. 5. Vidi firmam radicem, & maledixi pulchritudini eius. Et alij: Longe fient filij eius à salute, & messem eius famelicus comedet, & bibent sitientes familias eius. Exhorruit in hæc pius, doctusq; Senator Ioannes Zamoy-ski, quapropter filio suo, ne à benedictione diuina excidat, memoriale hoc Testamento reliquit: Catholicam Religionem constanter tuere: Hæreses, nouaque dogmata, quocunque nomine obtrundantur fuge: ac si forte Regni amplissimi ciuem te læteris, ijsque maioribus, qui meritis suis, aliquam tibi nominis famam reliquerunt: tantò magis multo præstantiore, parente Ecclesia Catholica lætandum tibi statuas, quæ non modò tot Regum atque Principum, sed quod longè præclarius est, omnium Sanctorum communis Mater est, & in cuius gremio mori felicius est, quàm in hac nasci. Durate, & vosmet rebus seruate secundis.

Padniewscij, in Maiori Pol. Antiqua Familia, & omni speciosa laude celebris. Albertus, qui ut genere, ita morum grauitate dignissimus, quod ex educatione filiorum, & coniunctione cum familiis apertissime constat. Habuit in coniugem Margaretham de Zerniki, Castellani Calisien. filiam. Sicut ex Epitaphio illius, in bonis Skorki apparet. Reliquit duos filios. Philippus primus filius, Hic accumulata virtutis pulchritudinem Serenissimo Regi commendatam reddidit. Huic Sigism. August. Rex, in Lituania contulit Minoris Cancellariæ insigne post Przerębscium, postquam ante ornatus fuerat. Præpositura Gnesnen. & Lécicien. Archidiaconatu Cracouiensi, & Regni Maiori Secretariatu, quod ex Epitaph. parenti extructo apparet. Dum vero redijt Cracouiam, sigillum Regni in propria curia illius furto sublatum fuit, sed Bochnæ fur luit debitas penas. Bielsc. fol. 608. Nouum igitur sigillum Vice-Cancellarij constitutum fuit. Demum post translatum in alteram vitam Andreæ Zebrzydowski Episc. Cracou: successit Padniewski, optimus Senator & pater pauperum, quos quotidie de mensa alebat. De hoc ita Kantscius inter Archiep. & Episc. Crac:

Bissenis annis totidem & Padnieuius actis
 Mensibus, è terris carpsit ad astra viam,
 Quid tum, si probus & plenus virtutibus amplis
 Atque sui custos sedulus officij?
 Non anni plures, non sæcula longa beatos
 Crede mihi faciunt, sed benè facta viros.

*Nicolaus alter filius Alberti. Hunc probitas magnum ingeniumq; fecit. Præ-
 fecturam Dybouien. administravit. Ex Brudżinska Armorum Prawdżic,
 suscepit duos filios lumina familiae, & ornamenta patriæ. Albertus primus
 filius Nicolai. Hic dum vera animaduersione didicit, quod inquinat egregios
 adiuncta superbia viros: id quod rectum honestum & decorum fuit admisit,
 seruauit. Suscepit honorem parentis sui Præfecturam Dybouien. demum Ca-
 stell. Osuiecinen. tenuit sacrum matrimonium cum Dębinska Capitanei Che-
 cinen. filia, & nepte Castellani Cracou. Reliquit filium, & filias. Martinus
 alter filius Nicolai, Huius vitæ cursus appellandus Sydus radians. Nam si ut
 dicit Quidius:*

Si numeres anno soles & nubila toto,
 Inuenies nitidum sæpius esse diem.

*Istius dies sydera & lumina. Vnde Paproc. de illo in Stemmat: Erat anti-
 quorum nobilium Poloniae verissimus nobilis, sincerus, gratus, verus, liberalis,
 prouidus, & locuples. Cum Czarnkowska armorum Nalecz, tenuit Sacra-
 mentum matrimonij. Stanislaus Padniemski, Comes in Pilca, Capit. Dybo-
 uien. Qui ex piis parentibus natus, (nam mater illius, S. Hedwigis exemplum
 sequendo pauperes aluit, lauit, prouisit, & curiam suam PP. Discalceatis
 Cracouia cessit) pia quoq; officia in Ecclesia, & Regno exercuit. Hic ita ex-
 coluit iuuentutem suam literis, & moribus, in exteris nationibus, ut Clemens
 VIII. Pont. Max. si vitam spiritualement ducere animo haberet, illi promotio-
 nem & dignitatem Ecclesiasticam etiam Romæ concederet. Quid igitur as-
 ferendum erit, quanto ornamento familiae suæ, & Regno eo ipso fuerit. Edu-
 catio bona, est gradus honoris & mater virtutis. Et quoniam conueniunt re-
 bus nomina sæpè suis, ille in Comitatu suo Pilca, iuxta Proclama suum Nowi-
 na, nouum & æternum nominis sui memoriale reliquit. Erexit namq; Præpo-
 situram, Decanatum, Archidiaconatum, Canonicatum, aliosq; plurimos sa-
 cerdotes, vna cum Capitulo illustri in Pilca fundauit. Quod si tanta & ta-
 lia in Ecclesiam præstare voluit, quid pro Patria, Rege, & Repub. non præ-
 stitit, ea enim virum tam excellentis virtutis decent, ut Senatus omnis &
 Præses, nominis sui memores, ipsum in reſtitutionem & exemplum sibi & suis
 proponant. Vnde Heraclides.*

Hunc ego puerum tanta modestia præditum noui,
 Et bonis conuersando pietatem coluisse.
 Quo pacto igitur ex tali homine malus
 Nasceretur: nullus hoc mihi persuadebit vnquam.

Kristo:

Kristoporscij, de & in Kristoporycze, in Cracouien. & Syradien. Palatinatibus, a multis seculis in Regno clara Familia. Nicolaus, Hunc referunt A. Ela Cracou: ubi reformationem facit Elisabethæ Klisowska consorti suæ Anno 1434. Ioannes, magnus Ecclesiæ promotor, & Ecclesiasticorum patronus, quo facile commonstratur, quis vita, virtute, honestate, quantumq; pietate fuerit. Sepultus in Rusce cum tali Epitaph: Generosus Ioannes de Kristoporycze, fauor Cleri, & promotor. Obijt 1465. Oretur pro illo, Nicolaus filius Ioannis, Regiæ dignitatis obseruator, & custos continuus, cum Sereniss. Adalberto Rege bellator. Obijt in Valachia ad Soczanam in belli feruore 1497. Habuit filios Stanislaum & Petrum dignos Reipub. & Patriæ patronos & ciues. Ioannes filius Petri, Castell. Syradien. Hic inter aulicos Augusti Regis 1497. adscriptus, etiam succedenti filio eadem obsequia reddidit, vir alti ingenij & prudentiæ, in rebus agendis singularissime. Ille Serenissimæ Reginæ Barbaræ Ducissæ in Nieswiez & Olyka, bustum demortuæ Vilnam conduxit. Ille ad Pontif. Max. Iulium Anno 1551. legationem perfecit. Ille ad Principem Brandenburg. Ioachimum, qui sororem Regis Sigis. Augusti, à prima Coniuge Barbara in consortium matrimonij tenuit legatione functus est. Ille ad Isabellam Reginam Hungariæ legationem, in Prussia ad Albertum Margrabiam Brandenburg. Comissionem, & alia plurima Regij munia, nam usq; ad tempora Henrici Regis superuixit, obiuit feliciter, & compleuit. Ex Castell. Vielunen. à Stephano Bathorio, Syradienfis 1581. creatus fuit. Tenuit matrimonium cum Glincka Dorothea, armorum Iastrzebiec, ex qua suscepit filios, magna ornamenta Patriæ, meminit illius Bielsc. fol. 621. Ianuszouius fol. 317. Et Constitut. Regni in multis locis. Nicolaus primus filius prænominati Ioannis Castellani, vir summè literis ornatus, quo & honorem inter nobiles, & amorem in Patria sibi conciliauit. Scripsit libellum de officio Nobilium, sine dubio virtuosorum, & nomen gloriosum familiæ suæ promouentium. Petrus alter filius, Dapifer Syradien. Hic ex consuetudine maiorum, plura post Deum obtulit Patriæ quàm sibi, unde & aliis honoribus auctus fuit. Ioannes tertius filius, Hic ob exercitia literarum prudentia dignatus, Aulicus Sereniss. Stephani Regis fuit, & post decessum Petri Fratris, munus Dapiferi Syradien. exercuit, Capitaneus Ostresouienfis. Stanislaus & Paulus, à Stephano Rege Capitaneatu Buscenfis, prouisus, filij eiusdem. De quibus omnibus id concludendo dicam, quod Euripides in Meleagro dixit:

Hæc est ô mater possessio pulcherrima,
 Et potior diuitijs si cui sint
 Liberi boni, nam et si moriantur domi,
 Sunt tamen instar egregij thesauri parentibus
 Ornamentum vitæ quod nunquam relinquit familiam.

Stanislaus Kristoporski, subscripsit electionem Vladisl. IV. ex Palat. Syradieñ. Notabant Familiam suam in Christoporzyce, Buyne, Kisiele, Siemaky, Zerobouo.

Minoccij, in Crac: Palat. Docet Polybius strenuissimos, & animosissimos quosq; in insidiis collocandos, nam insidia in medio certaminis in hostem exorta facile eum terrent, victoriam nobis parant, & hostem fundunt. Sic Minoccij, in bello & castris nomen retulerunt. Restat eandem virtutem contra hostem animæ deducere, eo namq; magis strenuus animus declaratur. Petrus Minocki de Minogi, ex Palatinatu Crac: Subscripsit electionem Vladisl. IV. Virtutis encomia reportare, nam non potest vlla maior esse Patri voluptas, quam prudentem atq; temperantem videre de se prognatum.

Zeromscij, in Palat. Masouia, ab innumerabili sæculo heroicis actibus ibidem clari. Ex his aliqui trophæis militaribus allekti, in Confinia Regni Polonia, in Podolia demum consedere. Thomas Zeromski strenui animi, plurimis congressibus cum Tartaris, Prussis, Cosacis, declarato palam indicio, constituit matrimonij sacramentum ad præterfluentem Istrum, cum filia Capitanei militum castris Camera in Podolia Gorka.

Zlotnicij, Hi à Padniemscijs, & alijs descendunt, sicut diuisiones bonorum commonstrant. Noui virum militare, & Rothmagistrum in Castris, sub Præfectura Koniecpolscij, eximium in rebus agendis bellicis contra Tartaros.

Popowscij, ibidem cum prænominatis, suam demonstrant originem.

Krasuscij, in Lublineñ. Palat. Quorum merita in Patria, fortitudinem in bello, pietatem & liberalitatem foris & domi, non quassato calamo Historici referant.

Konopkà, in Lomzensi districtu de Konopki antiqua & Lesnia. Iacobus ex Sikorska reliquit Stanislaum cognomento Byczek. Stanislaus Rothmag. in Filandiam, qui cum Okuniownà reliquit Ioannem, in Volhinia sedem retinet. Albertus, Ioannes, & Nicolaus, erant fratres Felicis. Ex quibus Albertus cognomento Robaczek, erat Rothmag. in Liuania, ex Zakrzowska de paruo Zakrzouo, reliquit Paulum multis expeditionibus notum, nam in Curis Ducum in Ostrog & Korzec detulit bellica obsequia. Ex Kraiowska suscepit filios & filias. Alij ex illis obierunt in Valachia, sepulti in Iasij. Alij reddunt in Castris obsequia Regibus, alij Deo seruire elegerunt. Philippus miles per annos quadraginta, vixit supra annum nonagesimum in Lomzensi districtu. Ex Szadlinska reliquit Iacobum.

Giszowscij, in Lublinensi Palatinatu de Giszouice, duobus milliaribus à Lublino. Hæc bona cum alijs villis hereditas illorum ab antiquo fuerunt. Patet hoc ex Actis Vavelnicensibus, antequam Castrensia hæc iudicia ob deuastationem Tartaricam Lublinum, nouum Castrum translata fuissent. Cognomina ti erant hi Giszowscij, Stodcij ob syluas, vel nemus dictum Stodki gay, ut ex dispositionibus antiquis apparet. Erant viri, qui auro & opibus anteposue-

runt Patriam, nec pro dignitate generis deesse gloria domus, etiam cum ulta periculo dubitarunt. Nicolaus & Iacobus, de Giszowice fratres germani, quos privilegium refert Vladislai Regis, quo villam illorum Giszowice, in ius Teutonicum transfert. Anno 1427. Presentibus Alberto Archiepiscopo Gnesnensi, Martino de Rytwiány Palatino Lanciciensi, Ioanne Száfránec Decano Cracoviensi Cancellario Regni, & Stanislaw Ciołek Vicecancell. Regni. Nicolaus prænominatus de Giszowice, aliás de Džukanow, fecit quorundam bonorum suorum commutationem perpetuam Lublini, Anno 1440. Stanislaus de Giszowice, certas metas facit in bonis, cum Martino de Mosnij, post Festum S. Trinitatis Lublini, Anno 1460. Stanislaus Giszowski, militari gloria excelsus, Moschorum cum Firleio exercituum Praefecto, Liuniorum cum Ioanne Zborouio domitor, aq. de aliis hostibus triumphator. Celebravit sacra connubia cum Grabiaczanká, ex qua suscepit, non dissimiles fortitudine animi filios duos. Ioannes filius primus, totus Marti, & Bellona deditus, sicut demonstrant fortitudinem bellicam ipsius lorica, galea, gladij, epiphia, stapha, ocrea, & alia arma militaria antiqua, quae omnia à successoribus, ut monilia domus conseruantur. Habuit in consortium matrimoniale filiam Generosi Domini Serek, cuius altera filia, nupta fuit Ioanni Dzierzek Iudici Lublinensi. Reliquit ex illa filios duos, Stanislaum & Petrum, & filias tres, Krzyniecciorum de Krzyniec in Palatinatu Lublinensi coniuges. Secundo autem matrimonio Ioannes Giszowski, habuit in coniugem filiam de Leszcze Lesiecki, armorum Natęcz, ex qua suscepit Ioannem, virum militaribus triumphis idoneum, qui in Imperio & domi, in consinibus Regni, cum Tartaris & Moschis maxima indicia trophaeorum, auidē & audacter demonstravit. Habuit in coniugem, Annam Martini May de Borczynwká, ex Syradiensi Terra filiam. Vixit Ioannes praedictus Annis 95. sepultus in Grabow, ubi antecessores sui depositi fuerant. Stanislaus Ioannis filius, qui ad Pscoviam praestantis dignitatis suae robur multoties declaravit. Consors ipsius Anna Slugocka de Slugoćin, ex qua suscepit filium Ioannem, qui tyrocinia sua in perfectioris virtutis accumulationem, in aula Ioannis Mniszek Sanocensis Praefecti, & Hieronymi Iázłowiecki, Capitanei Socalensis, collegit & exercitavit. Demum Castris obligando animum, in Moschouiam Stanislaw Zotkiewski ducente Exercitum sub signis Rothmagistri Chwalibogi discessit, ubi in Czaro-wo, Zaymische, Volhuium Praefectum exercitus Moschouitici opprefferunt, & armis coegerunt, ut fidem & obedientiam Regi Polonia iuramento confirmauerit. Demum ad Tusynum cum Suyski pugnando, eius potentiam & castra fregerunt, dirupuerunt, & septuaginta millia militum fuderunt. Apparatus bellicus omnis illis cessit, ut victoribus, & septem millia Germanici militis in obsequia castrensia pro Rege, qui erant contra Regem annumerati fuerunt. Recepit in praelio cum Wolbuy, indicia fortis animi sui in pede à sagitta grauitur vulneratus. Ad Stolicam verò Moschorum Ducum Sedem feliciter

felicitèr pugnavit, licet iterum vulnere graui ibidem feritus fuisset, contra Profouieccium pugnando. Sed dum obsidione cincti, toto anno graui fame premerentur, à Strussio eliberati fuerunt. Iterum cum Martino Vrowiecki, militauit contra Skinderbásam ad Bušan. Demum cum Illustrissimo Palatino Cracouiensi, Stanislaò Lubomirski, Vices-regens Rothmagistorum, ad Orininum cum Marco Malicki miles strenuus. Pugnavit ad Bobrcam contra Cantymirum, & ad Halicz Srzeniaua, & Vscie, contra Galgam & ceteros Tartarorum Dynastas, captiuorum numerus redditus Illustri Palat. Cracou: testatur. Pugnavit quoq; contra Osmanum ad Chotinum, & contra Abasum Turcam ad Camenecum, ubi animi fortitudine repressit potentiam irruentem à tergo classi instructa Turcarum. Pugnavit contra rebelles Cosacos ad Crucouiam, Pereheslauiam, & Stárzec, ubiq; loco tenens Rothmagistri, & victor. Pugnavit in Prussia contra Gustauum, sed quis tot, tantosq; actus bellicos exprimere calamo poterit, initia belli perstringimus calamo, motus vero, animum, & actus, quis deducere poterit? fama dicet, posteritas memoria tenebit, & pramia edocebunt. Habet in coniugem Catharinam filiam Chmielowskj armorum Iástrzébiec. Petrus alter filius Ioannis & Stanislaí frater, dum gloriosa fama illustrare Familiam desiderasset, in bello ad Pscouiam manum amisit. Constitutus vero in domesticis curis, cum Lešionska matrimonium tenuit, ex qua Abrahamum filium suscepit. Ioannes tertius filius Ioannis ex Lešiecka natus, ex filia Maij suscepit Martinum, & alios filios, Martinus in Imperio dum cum Vieraccio militat, ibidem in praelio occisus fuit. Filia autem Ioannis, & sorores horum trium fuerunt, Sophia Stanislaí Krzyniecki, Catharina Stanislaí Monscij, Dorothea Grodzieccij, coniuges fuerunt. Christophorus frater Patruelis horum, descendens à Fratre Ioannis in origine primitus positi, natus est ex Łecka armorum Natęcz, miles eximius in expeditionibus plurimis. Ex Anna Borzecka de Skrzyniec armorum Putkozyc, suscepit numerosam prolem. Ex quibus Adamus miles celeberrimus, qui dum ad Tarnopole in castra Chani Tartarorum cum Brozowski Rothmagistro irruit, ibidem occubuit. Nicolaus alter filius tyrocinia vitæ, in aula Illustrissimi Palatini Crac: Lubomirski completa, ad Martem deduxit, & cum Zótkieuio, Luca Pereslauiensi, Katussouiensi, Chmielnicensi Præfecto, iterum cum Commissario Generali Cosacorum Komorouio militauit. Ad Kumeiki pugnando, globo traiectus fuit, nec tamen militare ad Stárzec contra rebelles Cosacos desijt. Filia illius Dorothea Osuchowskj coniunx, alia virgines. Nicolaus frater Christophori castrorum obseruantissimus, militauit in Vngaria primum, deinde in Regno. Reliquit duas filias, Stanislaí Drogocki coniugem, & Sophiam. Ioannes tertius frater prænominatorum, non descendit ad viros nisi bellatores, nam & Aquila non generant desidiosam columbam. Reliquit tres filias, Annam Matthia Rudnicki, Catharinam Chmielowskj, Tertiam Rakowskj coniugem. Quibus benedictione sua fauant superi.

Kraſuſcij in diſtriſtu Luſouienſi, dignis moribus & meritis Familia. Ioannes cum Wilcopolſka reliquit Ioannem militem in Vngaria ſtrenuum, Sigismundum qui cum Ioanne Potocki, Generali Podolia militando, obiit in Multania. Martinum militem ab Anno ætatis ſuæ decimo, uſq; ad 58. in Valachia, Moldania ſuperiori, Lituania, Prussia, cum Ioanne Zamoyſki, Zolkiewio, Filius ipſius Georgius miles cum Potocki, Campiductore Regni. Sic proficit, qui ſeſe Nobilem recogitat.

Szwarcij, in Palat. Cracou: Qui ex Germania eximij & ſtrenui bellatores ad illuſtris ſuæ gloria, ad augendam famam in Regnum Polonia appulerunt, & quoniam ob excellentia facta omnibus Regni Proceribus amabiles facti fuerunt Nowiniorum armis inſigniti ſunt. Abrahamus Szwarc, Zupparum Crac: Præſectus, regnante Vladislao Jagellone, vt Paproc: in 2. Opere refert. Succellit Petro Picorano, & habuit ſucceſſorem officij Seraphinum de Barwath. Eorum ſucceſſores, relicto cognomine Germanico, aſſumpſerunt idioma Polonicum, idem ſignificans quod Germanicum Szwarc Czerny.

Czernij, alias Szwarcij, Paulus de Vitouice Zupparum Crac: ſeu Vielicien. Sereniſſimo Alexand. regnante, Præſectus, ſicut colligitur ex Cathalogo Vielicien. Aſſumptus poſt Biechouium Anno 1497. Erat vir clarus, & charus ob liberalitatem, diuitias, & poſſeſſiones. Stanislaus eius filius de Vitouice, Heres in Zabno. Vir deuotione ſingulari, & in Repub. conſeruanda grauis & prudens, Sepulchrum Chriſti viſitauit, cum conſeſſione Sigismundi Regis, a quo & prouiſores ſuorum bonorum, Laurentium Myſſkowſki Sadecen. Caſtell. cum Seuerino Bonar Biecen. Caſtellano obtinuit. Honoratus fuit Præſectura Dobcicen. Reliquit filiam, conſortem Tarnouij in Rzemien. Obijt 1569. Sepultus in Zabno. Georgius alter filius Pauli. Qui ob egregia merita, & generoſos actus Zupparum Cracou: Præſectus, atq; Capit. Vrzedouienſis fuit. Reliquit filium Martinum. Ioannes tertius filius Pauli, Canon. Crac: Dicebat Ariſtor: lib. 3. Top. Laudabilius eſt, & magis neceſſaria temperantia in iuuenibus, quàm ſenibus, nam iuuenes plus, quàm ſenes cupiditatibus tentantur. Adde quod ſuperlatiuè laudabiliſſima eſt in Spiritualibus, nam vndiq; inſidiis à carne, mundo & demonio meridiano & nocturno expugnantur. Felix qui hæc obſeruat & docet, felix autem ſalicitate perenni. Martinus Georgij filius, Heres in Brzezec & Mokryeſkie, Aulicus Regis Auguſt. digniſſimus, omnibus affabilis, & Eccleſia Catholica deuotus & obſeruantiffimus. Ex Chrzastoſka armorum Zadora, reliquit filium Martinum, Stephani Bathorij Cubicularium. Ex Pieniaſkowna uxor Dorothea Iudicis Crac. filia, de Kruzlowa, duas filias reliquit. Nicolaus, qui cum Georgio diuiſa bona accepit ad Brzeſko, in Crac: Palat. vir pietate, & virtutum præſtantia inſignis. Cum Heduigi Pukarzoſka armorum Sreznawa, reliquit tres filios, & filias quatuor. Adamus primus filius, qui cum Minocka, eorundem armorum tenuit matrimonium, reliquit diuina benedic-

na benedictione prolem. Stanislaus alter filius, qui floridam iuuentutem, negotiis publicis Reipub. tam in Castris, quam in Comitibus, in maturitatem morum gratiose deduxit. Ex Malechowska Castell. Spicimirien. filia, suscepit prolem. Paulus tertius filius, Hic exercitatum iuuentutem, literis & militaribus tyrocinis, animi generosi officium suscepit, mori vel defendere Patriam. Quapropter continuus in Castris, & perpetuus sub papilionibus, maximum nomen Familiae suae reliquit. Sorores horum fuerant, Elisabeth Zakliczyna, Hedwigis Wilkocka, Anna Piaskowska, & Regina. Petrus Czerny, Hic tertius filius Georgij, in Palat. Lublineñ. exdiuisa bona tenuit. Vir dispositus literis, moribus, prudentia, & fortitudine, ad grauius negotia Regni. Erat Aulicus Regis Augusti circumspectus, Serenissimam Reginam Bonam Sforciam redeuntem in Italiam, Rege disponente Barium deduxit. Rothmagistri munus multis in expeditionibus strenue obuiuit. Et quod non modicum iudicium repraesentat est, quod ille cum aliis Nobilibus Primatum in Regno, ne quando obesset libertati Nobilitatis Polonae, ad circumscribendam dignitatem legibus, occasio extitit. Bielsc. fol. 662. Lego apud Ianusouium in Statuto, quod ad calculum exactionum Regni, pro Feria Secunda Dominicae Misericordiae deputatus fuerit Czerny Castell. Lublineñ. fol. 397. Existimo fuisse hunc Petrum. Reliquit filium Nicolaum, vestigiis parentis, & imitantem in castris & superantem. Scripsit sanguine animi propositum: Amans Patriae, moritur pro ea. In Moschouia ad Psconiam feruente tunc Marte fortiter occubuit. Cui Poeta Laureatus, Sereniss. Steph. Regis Samuel Volff, ad tumulum affixit.

Nicolaus Czerny pheretro portatur in isto,

Pro Patria pugnans fortiter occubuit.

Corpus inane iacet sed mens quae criminis expers,

In lepido Christi viuit ouatque sinu.

Paulus Czerny, ultimus Georgij filius. Ille ne prouerbio ignobili degeneris columbae ex generosa aquila Familiam intingat, habituata virtutem excellentioribus factis, prudentiam atque constantiam animi firmavit. Reliquit filios quatuor Georgium, Ioannem, Preclauum & Paulum, atque duas filias. Georgius Pauli, experientiae plurimae miles. In Hungaria militando, Patriae demum gratissima obsequia detulit. Ex Konicka reliquit Georgium strenuum militem & multarum linguarum peritum, ut qui in Hungaria, & Niderlandia studia sua, & exercitia castrensia inchoauerat, & perceperat. Hic primo matrimonio habuit Hedwigim Chrzastowska ex qua suscepit Georgium, secundo vero matrimonio tenuit de Familia Putkozycz Ligeziankam. ex hac reliquit Stanislaum, Bernardum, & Sigismundum, optimos & strenuos milites, cum Illustrissimo Domino Lubomirski, Palat. Crac: militantes. Quibus nedum negotia magna, & administrationes Praefecturarum committit, sed quascunque grauiores causas in Confinib. Regni sui Patrimonij, inter

Cosacos, Tenutarios Aulicos, Rothmagistros, & milites suos exortas sapiendas decernit. Erant possessiones horum plurimae, sed discordia Fratrum effecit, ut & bona amiserint, & gradatim à dignitatibus recesserint. Sunt Dobcice, Witowice, Poręba, Mokrzsko sed aliorum. Petrus Czerny, in Brzesko, Hares & in aliis bonis, miles exercitatus, unicam filiam suscepit, & filium ex Micicka, sed iam paulatim extinguitur.

Srocicij in Podolia, à Sroczyce. Antiqua & maximè Reipub. proficua familia, ut potè diuitiis & possessionibus opulenta, nec fortitudine animi, & pe-
toris debilitata. Stanislaus Tribunus Podoliae, militaribus trophæis insignis, qui familiam suam & hoc medio collustrauit. quod filias suas quatuor magnis in Repub. viris, in matrimonium locauerit. Nam unam Koniepcio, ex qua modernus Illustrissimus Dominus Stanislaus Castell. Cracou: & Supremus Dux Exercituum Regni descendit una cum Capitano Strien. Palat. Betzensi, in matrimonium concessit, alteram Podfilipsio Terrarum Podoliae Iudici.

Orlicij, militia castren: dignitate praelata clarissimi. Stanislaus Orlik de Lazisk, multarum nationum expertus, ob bellica trophæa Hierosolimitanus miles, ob merita in Regno Zupparum Russiae Praefectus, tenuit matrimonij vinculum cum Catharina Komorowska de Zywiec, ex qua suscepit duos filios. Sepultus Cracou: in Ecclesia SS. Trinitatis 1540. Sunt & alij horum in Silesia Orlicij, viri strenui, & ingenui milites.

Prządzewscij, in Syrad. Palat. Quia una est mortalibus prosperitatis via, bene mori. Desiderant mori pro Deo, & Patria.

Mielzenscij de Brudzeuo, in Maiori Polonia. Non est boni viri, indecora videre & audire, idè quod honestum, & decorum est amplectuntur.

Niewiescij, in Syrad. Palat. Palam veritatem loqui, si liberi viri est, ea quae prima veritas dixit, audiunt, loquuntur, seruant.

Narębscij, in Crac: Palat. Ex quibus erat Abbas Sadecen. Bonum progenerant fructum probi castiq; mores. Ioannes Narębski, Tyro miles sub Augusto Rege in Valachiam, plenus dierum, Obijt Anno 1636. nullâ prole relicta hereditatem quam Christo consecrauit Conuent: Crac. Ordinis Praedicator. medietatem suam villae Naręba, & alia ipsi adiacentia donauit. Sepultus Cracou: ad Aedes SS. Trinitatis.

Kozłouij, multarum nationum & linguarum periti, & Magnatum Regni atq; Senatorum, primi Aulicorum, prudentiâ militari, grauitate morum celeberrimi. Quales erant Andreas Praefectus in Krasnik, & illius fratres Petrus, Gaspar, Melchior, Balthasar. Sunt qui hos Kozłouios esse volunt, qui demum Cracouiae iura ciuilia admiserunt.

Laganowscij in Cracou: Virtus est maximum rerum humanarum bonum, si uero adhuc fortitudo iungatur, summum bonum.

Lękawscij in Cracou: Pudet virum quisquis fortiter se gesserit, si ignauus se-
gnisq; vocitetur. Ergo aude, & perfice.

Młofzewscij

- Młofzewfcij, in Cracou: Palat. quæ tres prænominatæ domus, ab una diuisione bonorum descendunt.
- Skoccij, in Maiori Pol. Virtus in eis quia frequens est, perfectior est.
- Roznowfcij, ad Gnesnam pulcherrimam ferunt coronam bonæ famæ, quia leges, parentes Deosq̃ colunt.
- Slachcincij, Non adulatione, nec pecunijs nobilis animus gaudet, sed conscientia.
- Kwiatkowsfcij ad Calissiam, ex Cracou: Palat. Iacobus Aulicus Sigism. Primi, Kawałek dictus.
- Przyściecij in Maiori Pol. Transierunt alij ad M. D. Lit. Vir sapiens deliberrat in malis, bona autem cito exercet.
- Frikaccij, in Cracou: Palat. Meminit cuiusdam Frykacz, Bielsc. fol. 260. sub Anno 1383 Sunt in Volhunia literis, iure, & possessione omnibus noti. Castren. Iudices, Notarij Cremenecen.
- Pirowsfcij, in Syrad. Palat. Unus illorum Aulicus Regius obiit in bello Moscho-uitico, vt Bielsc. fol. 782. Adamus vir præditus virtute, Ioannes filius in exteris nationibus educatus. Paproc. 404.
- Goczauj, ad Posnan. Bono viro Deus largitur bona: Quapropter cognosce Deum.
- Wydzierzewfcij, ad Posnan. Dies probat mortalium mores, mors Patriæ amatores.
- Chrzanowsfcij, in Lubl. Palat. Sequuntur dictamen conscientiæ, ac viros modestos & bonos.
- Konárzewfcij, in Lencicien. Esse superiores his assueti, ventri, somno, libidini, iræ. Quocirca benigna Dei manu fouentur.
- Zarczyccij, in Sendomir. Iustitiam præstant dictis & factis.
- Pilchowsfcij, in Syrad. Adamus, vir multarum linguarum peritus in Turcia, & Germania exercitia fecit.
- Borutouj, Sed alij armorum Iastrzëb. Omnium teipsum reuerere, & nil turpe admittes.
- Krowicij, in Opocneń. districtu. Obseruant sedulius, quod graue sit anima languescere.
- Maszewfcij, in Cracou: Bonam mentem amore prosequuntur, ab ea enim actiones bonæ proficiscuntur.
- Przanowsfcij, in Lencicien. Adhibent curam, vt vitam decentem degant.
- Pielatouj, Fructus bonus est benè composita vita. Hoc seruare nituntur.
- Vieysfcij, in Crac. de Vilkouisc. Ioannes eximius bellator, & paterfamilias ordinatissimus. Habuit in coniugem Sophiam Rylska, armorum Ostioia! Andreas subscripsit elect. Vladisl. IV. Petrus germanus Ioannis, in Aula Steph. Bathorij Aulicus dignissimus, bellator continuus & præsens ad Regiam Majest. Pocillator. Curia. Meminit Bielsc. inter precipuos viros, in bello cum Tartaris ad Constantinouiam, fol. 742.

Borkowscij, in Lucouien. Familia, ut splendore generis, ita antiquitate celeberrima. Declaravit namq. quæ nobilem decent in Castris, Comitibus, Nobiliū conuentibus, prudentiam, scientiam, fortitudinem, & ingenium. Ioannes post studia literaria, & tyrocinia iuuentutis exercitata in curiis Primum Regni, matrimonij fædus, cum Lasocionkâ celebravit. Andreas filius Ioannis, probatam virtutem domi, forisq. omnibus commendatam reddidit. Ex Osinska, fructum benedictionis matrimonialis filium Stanislaum accepit. Stanislaus Andrea, maiorum vestigia ex virtute pullulantia sequendo floridam iuuentutem laudabili gravitate morum collustravit. Vbi verò constans maturaq. vita constituenda fuerat, in Wiśniowsciorum Familia cum Dorothea Wiśniowska, Sacramentum matrimonij celebravit. Reliquit ex illa hos filios. Martinum, literis & morum gravitate nobiliter ornatum, quæ & Patriæ, & amicis optimè consuluit. Hinc ab omnibus virtutem & honestum amore prosequentibus, laudabilis, desiderabilis. Post Notariatum Castren. Præmislén. Vice-Capitaneatum Castren. & Iudicem causarum officij Leopoli administrando suaviter, ad altiora proficit. Fuit multoties ad correctionem Iurium, amicorum concordiam, dissidiorum complanationem electus & vocatus. Nec defuit in reddendo Ecclesiæ Catholico munere, nam Sacellum in Zdzar ad consecratam Ecclesiam perpetuo fundavit. Reliquit ex Anna Idorzyniankâ Alexandrum, & Adalbertum filios. Felicem, qui cultam iuuentutem, virtute bonis adornavit actibus. Ex Prominska suscepit filium Casimirum. Sigismundum, eximium & strenuum militem in Prussia, & in confinibus Regni, cum Rothmagistro optimè Reipub. obsequia præstante Alexandro Cetner, militantem. Et quoniam post decessum coniugis, alteram Stanislaus prænominatorum Parens, habuit coniugem ex Dziuolsciorum Familia, superest ex illa filius Victorinus, cuius est propriis factis antecessorum merita prosequi & augere.

Brzoukij, in Nurscen. Terra, clara & antiqua Familia. Erat ex illis Castell. Vyscensis, & alter Succamerarius Nurscen. magnus vir iudicio, & auctoritate nomine Stanislaus à Rzeuien.

Kowaleuscij, in Cracouien. & Sandomirien. Palatinatu. Non est illis indecorum Patriam defendendo mori.

Sladkowscij, in Sandomir. Palat. Sicut non parcent labori propter virtutem, & Patriæ honestum, ita sine certo præmio non erunt. Raphaellem ex illis Castell. Konarien. Historici nominarunt, qui legationem perficiebat in Lituaniam. Bielsc. fol. 727.

Sauiccij, in Podlachia. Reddidit Sawicki Patriæ quod debuit, recipit quoq. ab illa quod conuenit. Honoratus Præfectura Mielniceñ. Reliquit optimos Reipub. filios, Nicolaum, & Christophorum.

Pasinscij, O quàm digna res, Nobilem suis contineri terminis, est semper fidus amico, utilis Patriæ, obsequens legibus, & boni custos.

Huleuicij,

Hulewicz, in Volhynia clara factis & antiqua genere Familia. Georgius Hulewicz Succamerarius Luceorien. vir recti & honesti amator, reliquit paternae virtutis amulatores filios, Vladislaum & Ioannem. Demetrius Hulewicz, Regularem vitam eligens in Ordine Prædicatorum, in Conuentu Luceorien. Professus, Hippolytus appellatus, eidem Conuentui totum suum Patrimonium ante susceptionem habitus contulit, ex quo solutis debitis Patris eius remanserunt Conuentui tres villa in Volhynia, Wierzbiwno, Putbanow, & Korbowiec. Vasilium Hulewicz meminit Ianuszowski, fol. 769. Semion Hulewicz Woiutinski, Notarius Terra Luceorien. Gabriel Hulewicz Cewonski, Paulus Hulewicz Woiutinski, Simon Hulewicz Drozdenski, Demian Hulewicz. Hi omnes ex Palat. Volhyniæ, subscripserunt electionem Vladisl. IV. Ochoccij, ut bonorum omnium sunt artifices doctissimæ virtutes, ita malorum omnium otia & vitia. Curarunt isti virtutibus proficere, non vitiis deficere. Koznicij, Florianum ad Pscouiam militantem, Anno 1582. cum Pieniażek Cavaliere, meminit Paproc. in 2. Opere, fol. 406.

NOVO SIEL.

DELINEATIO.

Novosielecciorum Arma in Volhynia Fascia alba, in orbem & crucem disposita suis extremitatibus. Supra orbis verò verticem est sagitta fracta, tangens fractura orbem, ita quod quasi infixæ, lancea cælum demonstrat.

ORIGO.

Clarum omnibus ingenio præditis est, quod fascia in nobilium armis præcipuè Roxolanicis, strophium seu ligaturam militis ex vulnere fatigati significet. Quapropter & hæc non hæreditarunt, nisi in domo militis, quod etiam ipsa sagitta disrupta declarat. Occasione qua & ubi, illiterata vetustas, neque observans ætas mortalium scripturas non tradidit, sed florens meritorum & præmiorum dignitas, non modicæ rationis sententiam, in his qui gentilitijs prædictis utuntur, declarat. Similem fasciam video in armis Sieniuræ apud Paprocium, sed absque sagitta. Unde colligo, quod Fascia Roxolanis antiqua Arma fuerunt.

DISCIPLINA MILITARIS.

Plurimum ac ferè totum Reipub. bonum, tam pacis, quam immortalis gloriæ, ex disciplina militari provenit. Documento est Historia Romana,

Romana, siue à Valer. Max. siue ab alijs descripta. Ait enim *lib. 2. cap. 8.* Disciplina castrorum acriter retenta principatum terrarum, Romano Imperio peperit. Et *Dio lib. 53. ait:* Romani nulla re alia orbem Romanum subegisse videntur, nisi armorum exercitio & disciplina castrorum. At si aliquando Disciplina militaris exigenda & tenenda, tunc profectò maximè est, dum aduersus validos hostes, & eodem nobiscum armorum genere videntes, bellum geritur. Tunc inquam seuerissima disciplina, & Manliani Imperijs opus est, qua exercitus contineatur, conseruetur, ac victor euadat. *Liuius lib. 8.* Et profecto, ita Romani contra Latinos pugnando, non peccarunt, ita miles contra Russos ad Haliciam, contra Regem & in bello peccauit. Hoc igitur est quod armis nobilitatis præsentibus proponitur, dum Fascia, dum rupta & fracta sagitta exponitur. Erant recti fortesque milites, disciplina militari in agmina hostium, eorumque ferrea quæuis acumina euntes, irruentes, expugnantes seruarunt, quod Minander persuadebat.

Vnum hoc tibi pronuntio, ne ad seruitutem vnquam viuus libens accedas, si liceat tibi libero oppetere mortem.

LINEA NOVOSIELECCIORVM

NOuosieleccij, in Volhynia militari dediti, trophea victoriarum reportarunt, inquit Papr. in II. Opere. Vnus illorum Cremenetia pro meritis Castrensibus militaribus aduocati iurisdictionem, à Sereniss. Rege tenuit. Reliqui prolem gladio militari gloriosam famam venantem. Alios Historici, & Acta referent.

ODROWAS seu ODROWAZ.

D E L I N E A T I O.

EST media sagitta coloris albi, lancea sagittæ antiquæ apparet infixæ lanuginibus prouecti viri, cuiusmodi in Turcia sæpius reperiuntur crassorum pillorum, in medium spheræ deducuntur, coloris etiam albi, in campo sanguineo. Super coronam sunt pennæ pauonis, intra quas per transversum eadem prominent arma, quasi in latus declinata.

O R I G O.

IN Morauia antiquissima arma sunt quæ nuncupationem suam, vel à cognomine viri, vel ab euentu acceperunt. Fabula enim hæc originis spargitur. Ad Principem Morauorum erat gentilis quidam audaciæ & fortitudinis in lucta mirabilis. Accidit quod Morauus, vel alterius gentis vir miles, & fortè iam Christianus, (ad cuius distinctionem paganus dicitur in fabula) ipsum superando in directione sagittæ ad metam, & in lucta ad Principem comparuerit, grauis aduentus Pagano iam aliquoties superato. Euocat igitur virum Paganus in luctam, digito in nasum collimandum, quod quia in conspectu Principis erat, indignatus miles tali euocatione, corripuit ipsius lanugines, & vnâ cum carne auulsi, atque in sagittam infixit; Quod vt conspexit Princeps, in insigne & æuiternum monumentum militi concessit. Fauet proclama Armorum huic fabulæ in lingua Moraua, sed talis euentus frustra sagittam apponeret, crediderim quod sagitta emissa auulserit, vnâ cum carne hosti pagano lanuginem, siue in prælio cui plus assentior, siue in tali coram Principe euentu. Erant enim sagittæ antiquæ ferrum latum, & acutum ab vtrinque, sicut & modo Tartari vtuntur similibus in pugna, contra agiles equos. Quando in Regnum illata fuerint ignoro, sed quod circa Annum 966. reperiantur in Regno, hoc scio.

I N C O M P A R A B I L I S P O T E N T I A.

Requirit nedum eximia, sed probata quoque media incomparabilis potentia. Ex quibus vnum adferam: nempe, quod tribus retineatur, promoueatur & acquiratur potentia incomparabilis. Regimîne, Subiuga-

Subiugatione, Vigilantia. Qua ex ratione Æsculapium antiqui pingebant in solio sedentem, qui vna manu tenebat Scipionem, altera manu caput draconis premebat, cui ad pedes canis vigilans, & fidelis discumbebat. Est quidem hoc medium non vulgare, sed imperantem cito in odium, in inuidiam detrudit, & in crudelitatem accendit. Incomparabilis autem potentia, illa verè & sine murmure dicitur, quæ virtute, & honesto acquiritur, gubernatur, regitur, conseruatur. Vnde Arist. *Oportet prudentes Magistratus, non propter officium aut imperium, sed virtutis causâ admirationem sui parere: ut etiam immutata fortuna, eisdem laudibus digni censeantur.* Apud Plinium lego pluuiam ferream, lib. ii. cap. 56. Pluuiam verò auream lego in *Biblioth. Photij ex Himerio*, illa pluebat Lucani antequam interemptus fuit cum milite toto à Parthis M. Crassus, ista verò pluebat Rhodijs loue auream nubem in illos rumpente. Illa significat potentes Principes, qui telis quasi ferrea grandine defæuiunt. Ista significat Principes conditionis suæ memores, de qua Seneca: *Nullum clementia magis, quam Regem & Principem decet.* Ego dum contemplor arma proposita Nobilium, non abnego incomparabilem potentiam in omen deducere, vnico tractu auulsit lanugines & labrum, vnico ictu sagittæ sustulit bellatoris potentiam, vnica lucta fregit luctatoris fortitudinem. Quid igitur effecit gladio, & hasta cum aduersario pugnando, si hæc & talia probauit ludendo, iocando? An non incomparabilem potentiam declararunt in Regno Odrowanzij, Sprouij, Galcij, Pieniascij, & alij innumeri, qui prædictis armis condignè vtuntur. Floruit & floret illorum potentia, in tyaris Archi-Præsulum & Præsulum, floret in regiminibus Exercituum, Senatus, & Curia Regum. Erant namque sicut persuadebat Euripid. apud Stob.

*Qui Martius in pugnis, & in conciliis præcellunt,
Non debent esse ingeniosi in leuibus & argutis.
Sed in grauioribus & arduis negotiis & rebus,
Bene consultare de magnis bonis regno necessariis.*

SAGITTA PATRIÆ, & pro PATRIA.

L Verum inæstimabile lethiferum apprehendere pro Patria sagittam credebant antiqui bellatores, & Patriæ amantes. Quapropter admo-nebat Callinus in Stob.

*Quamdiu torpetis? Quando strenuum habebitis animum
O iuuenes? An non veremini vicinos
Ob tantam ignauiam? in pace autem vobis videmini sedere.
Interim verò bellum totam regionem infestat.
Quin scutum aliquis hosti in prælio obtendat
Et aliquis moriens vltimo iaculum emittat.*

*Honor enim & ornamentum conciliatur viro
Pugnanti pro Patria, & liberis & tenera uxore,
Aduersus hostes, &c.*

Quocirca meritò laudibus efferunt Ducem Nouogrodi Podlachia, &c. Erdziuilum, qui Kaidano Duci Zawolscen. socio Bati exposcenti per nuncios tributa & minitanti ni concessisset, ita respondit: Misit illi duas sagittas, incitando scilicet ad bellum, quem cum toto exercitu fudit ad Mozyrum. *Stricou: lib. 6. cap. 12.* Mori namque decet pro Patria, dum necessitas incumbit. Hæc arma dum inspicio, video sagittam Patriæ & pro Patria. Nobile enim hoc signum sagittæ ipsi Longobardi pro insigni deferebant nobiles, nec aliud nobilitatis illorum quorum erat defendere Patriam & mori pro Patria erat stemma quam sagitta. *Olaus lib. 8. cap. 10.* Patriæ sagitta hæc sunt arma, nam nunquam contra Patriam, nec in Patriam, siue intus, siue foris pugnarunt. Lego Abaridis sagittam, quæ fabulatur à Græcia, usque ad Hyperboreos Scythas euolasse. *De qua & Suidas. Et Iunius in Photio.* Hæc (inquiunt) sagitta patriam desiderauit, unde per remotissimas plagas orbis rapiebatur. Vestræ sagittæ, hoc ô veri Patriæ amatores, & ciues Odrowazij adscribendum perpetuo venit, quod siue præsentis, siue distantes, siue in toga consulitis, siue in sago bellatis, semper pro Ecclesia & Deo, pro Patria & Repub. Regi, & Senatui Polono sagittam vestram obtulistis, consecrastis, uouistis. Et exiguæ copię infinitum exercitum superabant.

LINEA FAMILIÆ ODRONZIORVM.

Saulus Odrouons, qui fortè in Regnum Pol. cum Dabrowká Bohemiæ Ducissa, dum in sponsam Miesconi Duci Pol. deportaretur ex Bohemia venit. Refert namque Cromer: quod plurimi Nobiles & Barones, cum illa venerant, quos ille honorificè habitos, & splendide donatos remisit. lib. 1. fol. 32. col. 2. Ex quibus sine hesitatione aliqui etiam in Polonia, cum sua Ducissa remanserunt, unde Paproc. in 2. Opere refert: quod in priuilegio montis Calui, Regnante Boleslao Chabri dato, subscriptionem Saulis Odrouons legerit, qui notabant Familiam suam à Konskie. Igitur initia illorum in Regno erant circa annum 966. Hic reliquit filium Comitem Saulum, colligitur hoc ex libello Canonisationis S. Hyacinti, à R. P. Seuerino Magistro edito, qui Capite. 1. libri primi dicit: Anno 108. Saul extitit Odrouonz, qui in Pol. Regno cum magnis floret opibus, virtutibus quoque & rerum gestarum fama præstaret. Filius eius & Comes ex Comitibus, Saulus Comes in Konskie, qui ad Monasteriũ Trzemesen. concessit decimas ex Konskie, sicut priuilegium eiusdem ibidem testatur. Meminit illius R. P. Seuerinus, sub Anno 1140. Papr. 1145. Filij ipsius plures fuerunt, R. P. Seuerinus duos memorat Eustachiũ & Iuonem. Sed dum post decessum B. Iuonis Episc. Crac. post annos tredecim successit in Episc. Crac. de Familia Odrouonziorum Prandota Biatacouius, iam constat tertium fuisse adhuc Sauli

Sauli filium successorem in Konskie. Et quoniam inter literas, & in Cathalogi Claræ tumbæ lego, quod filij Miloslai Comitis Fratris Iuonis cū filijs Iuoni Comitis impediabant foundationem Monasterij à B. Iuone, iam & hos heredem Konskie dicendum venit. Et quoniam acquisiuit Prandocinum B. Iuo, à Prandota & filio illius Vislao, & ius foundationis Monasterij de Kaczycze, in Prandocin translatum translulit ex cessione Prandotæ in Mogilam, ipsum quoque filium fuisse Sauli Comitis aperte constat: Sed hoc apertius diuisio bonorum inter illos commonstrat. Alij namq; à Konskie, alij in Mogilā, alij in Sprowa, alij in Biataczow, alij in Szydłowiec Familiam suam adnotabant. Commonstrat & notata Claræ tumbæ, unde adnoto. Prandota Odrouonzius Comes, qui fundauit Prandocinum, & cepit fundare ibidem de Kaczycze Ordinē Cisterciē, habuit filios Vislaum, & Dobieslaum. Dobieslai filij, Paulus & Sando. Sandonis filij, Creslaus, Prandota, Petrus, & Paulus. Iuanus Odrouonzius, cuius filij Matthæus, Iaroslauus, Sando, Iuanus, Miloslaus Odrouons, eius filios ibidem Cathalogus nominauit. Sed quoniam difficile est totam lineam deducere, sufficiat lectori benigno, antiquitate familiæ cognita, ex his deductos fuisse Odrouonzios ita claros, ut vno Anno 1462. fuissent ex illis sex Senatores, sex Capitanei, quatuor in dignitate positi, sicut sub B. Iuone adducemus. Nunc ad lineam notiozem velim descendamus. Accepi conscriptam lineam Odrouonziorum hoc modo: Descendebant ex Comitibus de Konskie. Miloslaus de Konskie, Frater B. Iuonis Episc. Crac. Et ab hoc Odrowanzij, qui familiam suā notant à Konskie, descendunt. Alij namq; fratres aliunde Familiam suam notare ceperant, & ita diuersitas Odrouonziorum creuit, de Sprowa, Biataczow, Szeokoćin, Gora, &c.

Konieccij, Odrowazij de Konskie. N. Ochmagister Reginae Annae Capit. Lomzensis verus maiorum suorum cultor, & obseruator meritorum, amans Patria, honoris, fama, doctrina. Habuit tres coniuges, primò Barbaram Taszycka armorum Strepā Notarij Terrestris Cracou: filiam, secundo Annam Przerebska Arm. Nowinā, Vincentij Castell. Rosperscen. filiam, tertio Catharinam Leszenska, Raphaelis Capitanei Radziewiciouien. filiam, sed cum nulla habuit prolem. Iuo alter filius Sauli, Comes de Konskie, Cancellarius Regni, Bielsc. fol. 144. ex Cancellario Ducis Lesconis Albi Cracou: & Sendomir. vt ex Dlugossio ad Annum 1218. habetur, & alijs. Hic ad Colomanum Andream Regem Haliczen. 1206: vnā cum Kadłubcone Episc. Cracou: legatus fuit, sicut Bielsc. vt supra Cromer. lib. 6. Creatus Episcop. Cracou: ex Cantore Gnesnensi, & Canonico Crac. Anno 1218. & hoc ob literarum peritiam & prudentia humanæ fulgorem. Parisijs enim studuit, vt Dlugossius addit. Sedit annis duodecim; humilitas tanti viri in multis peregrinationibus appareret, sed præcipue quod in Synodo à Vineentio Archiep. Gnesnen. 1226. celebrato, dum sibi concedere locum Vratislauien. Episcop. nolisset, maluit recedere, quàm contendere. Pietatem ipsius plurimæ Ecclesia erecta & fundata adstruunt.

adstruunt, in Konskie, Wawrzynczyce, Działoszyce, Sendomiria, Calissia, Mogila. Eius pietatem efferunt tot Religiones ab illo fundatae Cisterciën. Ordinis Prædicat. S. Augustini, efferunt Xenodochia, Scholæ, de quibus omnes Historici asserunt. Quod breui Carmine Kantseius in Serie Episcop. Cracouiën. nominauit:

Æde forum Craci urbem Hyacinthi Fratribus auxi,

Donau fratres clara Mogila tibi:

Quid Luboricza, quid Imbramowice, & plurima Templa

Quid quæsitus honos quem Zula perdidit?

Sed cum post decessum ipsius, Filij à Fratribus Iuani & Miloslai foundationem labefactare Clara tumbæ voluissent, laboratum de concordia fuit. Cesserunt ergo & donarunt, sed ne controuersia postoriri possit, sub Casimiro Iagellonide Petricouia ab Odrowanzis Fundatio hæc & possessionum donatio corroborata fuit, & ab his Anno 1462. subscripta.

Ioannes de Sprowá, Archiepisc. Gnesnën & Primas Regni.

Nicolaus Dei gratia Episcop. Præmissiën.

Nicolaus Abbas Andrzejouiën.

Andreas Odrouons Palatinus Leopold: & Generalis Capit: Russiæ.

Iacobus de Dębno, aliàs de Szekoćin, Regni Poloniae Thesaurarius, Capit: Sadeceñ. & Bieceñ. & Regiæ M. Pincerna Supremus.

Eustachius de Sprowá Castell. Radomien. Capit: Opocneñ. & Vniciouteñ.

Dobieslaus de Sprowá, Castell. Præmissiën Capitaneus Louiceñ.

Stanislaus de Szydłowiec, Castell. Zarnouiën.

Paulus de Sprowá, Dapifer Leopoliën.

Dobieslaus de Szekoćin, Subdapifer Sendomiriën.

Paulus de Szekoćin, Capit: Olstineñ. Zawichosteñ. Luconieñ.

Iacobus Obulus de Gory, Subpincerna Cracouiën. Capit: Czorstineñ.

Petrus Godowski, Vexillifer Halicieñ.

Henricus de Szekoćin, Capit: Lublineñ.

Iacobus de Pniow, Archidiaconus, & Administrator. Episcopatus Cracouiën.

Fratres Armorum & Domus Odrouasinae.

Mortuus est B. Iuo Episcopus Cracou: in Italia 1229. Sepultus Mutina. Translatum in Poloniam à Fratribus Ordinis Prædicatorum, & sepultus in Ecclesia SS. Trinitatis, cui Ioannes Węzyk, primò Abbas Clarae tumbæ, postea Archiepiscopus Gnesnën. Mausoleum marmoreum erexit & inscripsit:

D. O. M.

O S S A

Iuonis de Konskie Odrowazij. Diui Hyacinthi Patru, Episcop. Cracouiën.

M V T I N A

Ad quam Anno Dñi. 1229. Vita defunctus est.

C R A C O V I A M

A Patribus Ordinis Prædicat: huius Conuent. Anno Dñi. 1239.

T R A N S L A T A.

Hic sub rudi Saxo conclusa.

C V I V S

In Deum pietatis, Ecclesiam, & Patriam charitatis sunt monumenta.

TEMPLA

Deiparæ Virginis in Circulo Cracouiën. Claræ Tumbæ, S. Spiritus Cracouiæ,
Mstouiën. Dzierzanouiën. Kosceñ.

M O N A S T E R I A

SS. Trinitatis Ordinis Prædicat. Cracou: Claræ Tumbæ Ordinis Cisterciën,
Mstouiën. Canon. Regul. Sancti Augustini.

H O S P I T A L E

Sancti Spiritus Cracouiæ.

O M N I A

Proprijs impensis Annis 12. quibus Eccles. Crac. præfuit exstructa, & dorata.

Ioannes Węzyk, Abbas Commendatarius, Sepulchrum hoc Monasterij
sui Optimi Parentis marmore contextit. Anno Dñi 1618.

*Dobieslaus III. filius Sauli, sicut in linea Familiæ moderni adnotarūt. At ego fuisse
Prandotā affirmo ex rationibus supra assignatis, qui dum filios duos habuit, Vi-
slaum & Dobieslaū, fortè hic modò Dobieslaus memoratur. Huic ex diuisione
bonorum venerunt Szydlowiec, Gory, & Chleuiska. Quod etiam Papr. in 2.
Opere fol: 398. refert. Quorum bonorum possessor fuit Dobieslaus, postmo-
dum Castell. Vislicienfis. Christophorus Odrowas Dobieslai filius, ut Mie-
chouius refert lib. 3. Palat. Crac: Boleslao Pudico regnante 1238. Hic acqui-
siuit bona Opátow, ut Paproc. habet. Eustachius filius Palatini Crac: Ca-
stell. Vislicien. qui reliquit tres filios. Nicolaus Eustachij, Episcop. Premi-
stien. Petrus Eustachij, qui sterilis decessit. Iacobus Eustachij Thesaurar-
ius Regni. Iste reliquit duos filios, Dobieslaum Odrowas, Castell. Czecho-
uiën. qui diuisione accepit bona Chlewiska, à quibus & Chlewicki nuncupatus
fuit, & Stanislaum Castell. Zarnouiën. qui bona Szydlowiec accepit, & Szy-
dlowiecki nuncupatus fuit. Est memoriale huius diuisionis Casimiri Ducis
Pol. Cracouiæ, Sendomiriæ, Syradia, Lencicia, Cuiaua, Pomerania, Domi-
ni & hæredis, qui ob multiplicia obsequia, & seruitia Iacobo, Nicolao, & Pe-
tro de Chleuiska, villas eorum Chlewiska, Szydlowiec, Smagor, &c. trans-
fert in ius Teutonicum, Szredske nuncupatum. Stanislaus Odrowas Szydlo-
wiecki, Castell. Zarnouiecen. reliquit filios duos Stanislaum & Iacobum. Sta-
nislaus erat Castellanus Radomscensis 1493. qui habuit hos filios, Succamer.
Crac: Capitaneum Gostinen. Nicolaum Castell. Sendomir. Thesaurarium
Regni, Capitaneum Radomscen. Osuiecimen. Zatorien. Olstinen. Krzepi-
cien. 1531. obiit. Christophorum Vice-Cancell. Regni, Capit: Gostinen. qui
post decessum Fratris sui Nicolai Castell. Sendomir. fuit, hi masculam prolem
non reliquerunt. Iacobus verò alter filius Stanislai Szydlowiecki, erat The-
saurarius Regni 1506. Habuit filium Christophorum Castell. & Capit. Cra-
couien. Cancellarium Regni, qui 20. millia Tartarorum fudit 1512. Qui o-
mnes Szydlowieccij Odrowasij, quales & qui fuerunt, omnes Historici cum
referant me tacere docuerunt. Nullam masculam reliquit prolem, sed
tantum tres filias, Elisabetham Nicolai Radziuilij Ducis, Palat. Vilnen.
Coniugem, ad quos & Szydlouecia transijt, & Ducis in Ostrog consortem, ad
quos.*

quos Opátouia, & Chmielow deuenere. Scripsit illi Epitaphium Andreas Krzycki, Episcop. tunc Præmisliensis.

Magne Senator Princeps & gloria Regni,
Cui natura suum contulit omne decus.
Per quem congressi sunt tres cum Cæsare Reges,
Et bona sunt studio multa peracta tuo.
Cuius tot resonat populorum nomen in ore,
Dignius hic noster quo nihil orbis habet.
Te mea mens agitat sacris celebrare Camænis,
Sed nouus optatum mæror adimit opus.
At tamen aggrediar quod si quid nostra Thalia est,
Carminibus viues sæcula multa meis.
Interea hos legens clementi suscipe vultu,
Quos fidi ad Dominum tristitia busta dedi.
Vt qui connubij tanti tantiq̃ue decoris,
Illius autor eras seruitijq̃ue mei.
Nunc rebus nostris inopino funere lapsis,
Indoleas Cricij tum memor esse tui.

Dobieslaus verò Odrowas Chlewicki, Iacobi Thesaurarij filius, Castell. Czechonien. Reliquit duos filios, Petrum & Simonem, Præfectum Culina Regia, Vexilliferum Sendomiriën. qui steriliter decessit. Petrus Crac: Dapifer, celebrato matrimonio cum Szpinkowná suscepit ex illa Iacobum heredem in Chlewiska, qui ex Lubrzanska Castellani Bresten. filius, suscepit filios septem, & filias sex, Zamiechowscy, Kaimirouij, Podlodonscy, Sucheccy, &c. coniuges, de Matrimonio illius, Bielle. fol. 493. Petrus primus filius, qui ad Pscouiam, sub signis Pieniazek Caualeri pugnando occubuit. Iacobus secundus filius, qui ex Elisabeth Zaluska, filia Succamerarij Rauenfis suscepit filios tres, filias tres: Laurentius tertius filius, qui ex Latalska Dorothea, filia Georgij Comitiss de Labissin Latalski Palatini Posnanien. suscepit filios tres, Georgium Scholasticum Russecen. & Secr. R. M. Nicolaum qui cum Leonora Sokolinska, filia Ioannis Drucki Sokolinski, Refendarij, & Notarij M. D. L. Mścistauien. & Daugouien. Capitanei, celebrauit connubia sacra. Ioannem qui in coniugem habuit Annam Kochanowski Vexilliferi Regni filiam. Filie autem Laurentij fuerant, Anna Christophori Korycinski, Castell. Woynicen. consors, & Marina Dominici Kazanowski, Capit: Luceorien. coniunx. Andreas quartus filius, qui cum Koniecpolska, filia Andrea Koniecpolski Castellani Potanecen. tenuit matrimonium. Ioannes quintus filius, habuit in coniugem Przerebska, Rothmag. bellicosissimus ad Pscouiam, Bielle. de illo, fol. 782. Filij Ferdinandus & Balthasar miles strenuus, cum Martino Kazanowski, Campiduct. Stanislaus sextus filius steriliter decessit. Samson septimus filius, Romæ abiit. Sunt plurimi de Chleuiciorum Familia vsq̃ in præsens

præsens, qui decorem suæ Familæ in castris conseruando, in arduis bellis, Pruthenico cum Gustavo, domestico cum rebellibus Cosacis ad Kumeiki & Szarzec, sub signis Notarij Exercituum Kazanowscij Dominici, militarunt. Alij uerò Domino Dominorum, vitam consecrando in Religione Prædicatorum S. Dominici, gloriosum profectum animæ colligunt. Bernardus & Hyacinthus S. Th. Lector, & Prædicator gloriosus. Felices profecto Familia Chleuiicorum, successus semper fuerunt, & felicitate ut experior illa, de qua Homerus dicebat in Odyllæa.

In adolescentia delectari, & ad senectæ limen peruenire

Felicitatem, destinare nuptias contrahenti & nascenti.

Vt ipse quidem prosperè domi senescat,

Filij uerò prudentes, & in bello præstantissimi euadant.

Iuanus quartus filius Sauli. Est enim in Bohemia propè Pragam Sancti Eremitæ Iuani Sepulchrum in quodam specu, ubi plurima miracula, per intercessionem huius Sancti fiunt. Quapropter Bohemi Patrocini illius gratiâ, nomen Iuani assumebant, & assumunt. Iuanus ergo fuit unus filiorum Sauli, sicut demonstrant Cathalogi & literæ Monasterij Claræ Tumbæ. Ab isto descendunt Odrowazij de Sprowa potentes, bellicosi, pij, diuites, prudentes, & Patriæ maximi defensores. Obseruârunt forte, quod quidam in Stob. Ierm. 104. persuadebat:

Exercenda virtus est, & bona fortuna diuinitus petenda

Nam qui hæc ambo habet, beati simul

Et boni viri nomen ferens vitam degere poterit.

Prandotâ cognominatus Galkâ, qui sepultus in Mogila, ibi sepeliebantur de Sprowâ & de Dembno ex concurrentia igitur Annorum ibi sepulcorum fuisse Prandotam de Sprowa colligitur. Hic Casimiro Magno Regnante contra Bohemos, & illorum Principem Ioannem feliciter pugnauit. unde Cromer. lib. 12. fol. 210. Palma rei bene gestæ Prandotæ Galkæ, gente Odrouonzo data, quapropter magnis præmiis, & militari balthæo à Casimiro ornatus est. Anno 1345. Eustachius de Sprowa, Castell. Vislicien. De quo Epitaph. in Mogila Anno 1350. Petrus de Sprowa, Palat. Russiæ, & Capit. Generalis, Suidrigielonem Podoliam populantem multis in locis repressit. Vladislao Iagellonidi Hungariam pacanti, proprio stipendio auxiliares copias deduxit, Bohemos montium iuga occubantes profligauit, Cassouienses præsiarios agros circumvicinos depopulantes ad internecionem deleuit. Captus à Thelepho Cassouiens. Præfectus agri, Thelephum per suas residuas copias captiuum tenuit. In Valachia tandem 1450. occubuit. Illi Simon Starouolscius, nunc Scholasticus Tarnouien. tale Epitaph. posuit:

Genio, Manibus, & Vmbræ.

Petri Odrouonsij Palatini Russ. Præfecti Leopoli. ac Vniuersæ Podoliæ. Qui sub tribus Iagellonibus Regibus Poloniae bellicosissimis, variis expeditionibus

varia fortuna interfuit. Et quamuis secunda toties clarus & turbidis rebus intrepidus, aduersa tamen succubuit. Primum in Hungaria, in tumultu Agrinensi, à Thelepho Præfecto Cassouien. captus. Deinde, perdomanda Valachia directus à Casimiro Rege in pugna cum Bogdano Vaiuoda interfectus. Vt insolentis Deæ posthumantibus documentum relinqueret, partâ suis victoriâ interijt. De illo plurima scripserunt Historici, Callimachus aduentum in Hungar. lib. 2. fol. 638. Col. 2. Contra Tartaros missus in Poloniam ex Hungaria, Idem lib. 2. fol. 659. Col. 2. Ibidem quæ illi Agriæ acciderant, captiuitatem illius, Cromer. lib. 21. fol. 326. Col. 2. Ioannes de Sprowa, Archiepisc. Leop. Post decessum Rzesouij Archiep. Capitulum elegerat Syluestrum Sciechouium, sed Vladislaus Iagellonis filius Rex, precibus Helie Palatini Valachia adductus amoto Sciechouio. Ioannem Odrouonsium Archiepisc. Leop. esse iubet Anno 1436. Cromer. lib. 21. Skrobisouius vero Canon. Leop. qui vitas Archiepiscoporum Leop. conscripsit, dicit quod maxime Collegium Canonicorum vexasset, qui in Concilio Basiliensi excommunicatus, in illa mortuus est. Erat namq; mærore confectus, ex morte fratris sui Palatini Russ. occisi à Valachis. Obtentâ absolutione à Sede Apostolica, sepultus Leopoli, Cromer. lib. 22. & Miechou: lib. 4. C. 59. Anno 1450.

Andreas de Sprowa Palat. Russ. & Præfectus Leop. Frater Ioannis Archiepisc. & Petri Falat. ut Starouolsc. in Bellatoribus adnotauit. Casimiro Imperante, Alexandri Valachorum Principis, contra Bogdanum tutor, quem sæpius repressit, à Tartaris cursitantibus per Podoliam, cum Theodoro Bucakiorum illam liberauit. Cruciferorum victor in Prussia, peritissimi Ducis nomen assecutus est. Ad diuersos Europæ Principes legatus fuit. In munere Senatorio vigeat apud illum dignitas sine fastu, doctrina sine ostentatione, probitas sine fūco, studium sine factione. Huic Starouolscius tale apposuit Epitaphium.

Andreas Comes Odrouonsius, Regni Pol. Senator amplissimus, amans virtutum, osor vitiorum, rectus iudicij rerum togæ, & fagi, vsu & experientia egregiè peritus, sub hoc marmore iacet. Qui sub Diuis Iagellonibus varijs bellis exercitatus, Tartaros in Podolia sæpius sæliciter cecidit, & Bogdanum Daciam inuadentem oppressit, Crucigerisque in Prussia, toties profligatis, strenui & intrepidi Ducis nomen tulit. Demùm obitis aliquot ad diuersos Principes clarissimis pro Republ. legationibus, & ipse obiit Anno M. CCCC. LXV. Bonorum omnium cum luctu. Reliquit filios Stanislaum & Hieronymum. Ioannes de Sprowa Archiep. Gnesnen. ex Præposito Sendomir. & Canonico Gnesnen. Anno 1453. Hic Elisabetham Regis Romanorum, Bohemiæ & Silesiæ, Archiducis Austriæ filiam Coniugem Casimiri Regis Polonia, in Reginam coronauit. Plurima bona contulit Ecclesiæ Gnesnensi & Louicensi, tanquam vir virtute clarum genus collustrans. Vnde de illo Ianicius Laureatus Poeta, in libro de Archiep. Gnesnen.

Spruius antiquæ laus, splendor, gloria gentis,
 Illa licet meritis splendida semper erat.
 Qualis erat quæris: dicam nec multa morabor,
 Æquauit morum nobilitate genus.

Obijt Anno 1464. 14. April. Vniouia, Sepultus Gnesnæ.

Eustachius de Sprowa, Frater huius Archiep. Gnesnen. Castell. Sendomirien. qui Gnesnæ deposuit mortalitatem Archiep. & bonorum ipsius successor fuit, meminit Cathalogus. Ioannes de Sprowa, Iudex Sendomir. qui in Curia Archiep. Gnesnen. educatus, ut literis profecerat, ita integritate vitæ singularis euaserat. Thomas de Sprowa, Frater Andreae Palatini Russiæ, in qua fuisset dignitate non conspicio authenticæ, sed præsuppono verissimè. Reliquit filium Eustachium, Castell. Radomien. & Capit. Opocnen. decessit sterilis. Filia Thomæ erant Szafraniec coniunx, ex qua fuit Stanislaus Palat. Sendomirien. Przerębscij ex qua Castellana Syradiensis natus Castell. Rosperscen. Capit. Opocnen. Siecigniewscij, Duninij, Kořka Castell. Gedanen. post Palat. Sendomir. Trzebienscij coniuges. Erat eorum & tertius frater, qui reliquerat filiam Petri Dzierżniak consortem, qui ex illa suscepit filium, & tres filias. Ioannes de Sprowa, Palat. Podoliæ, postmodum Palatinus Generalis Russiæ, Tenutarius Samboriæ, qui unâ cum coniuge Beata de Tęczyn, erexit Ecclesiam & Monasterium Patribus Bernardinis in Sambor, Anno 1471. quæ per Reuerendissimum Ioannem Targowicki, Episcop. Premislien. 1488. consecrata fuit. Quod Monasterium, per Turcas & Tartaros igne consumptum, iterum eadem Beata à Tęczyn, Anno 1514. reedificauit. Extant horum scripturæ ibidem, & Epitaph. Filia illius condita, & licet ibi non addatur de Sprowa, intelligitur tamen, nam ipsi Odrowazij de Sprowa, Russiam administrarunt. Stanislaus Andreae de Sprowa filius, Palat. etiam Russiæ ut Patrens, qui in coniugem habuit, Annam Ducis Masouiæ filiam, ex qua unicum filiam Zophiam suscepit. Hæc primum fuit Christophori Comitis in Tarnow, Castell. Voinicen. Capit. Sendomirien. consors, postmodum Ioannis Kořka Palat. Sendomir. Erat hæc Matrona, in omni suo statu exemplar vitæ omnibus, pie & debite uiuentibus Matronis conjugalibus, & uiduis, ut etiam præ dignitate morum, ac progressum iuxta virtutem in matrimonium, postquam per mortem mariti mutasset statum, ab Augusto Sereniss. Rege, tanquam ex Regibus descendens per Hieronymum Ossolinscium, Castell. Sendomir. conciliaretur, ut notat Paproc. Dotauit plurimas Nobilium uirgines, statum vitæ in seculo, vel Cænobiis constituentes. Pauperum & Orphanorum erat mater. Iarostauia Patres Societ. IESV fundauit. Reliquit post se filias duas Annam & Catharinam, cui tale Epitaphium Iarostauia appositum est.

Illustris ac Magnifica Domina Zophia de Sprowa, Illustrium Domini Scanislai Odrowas, Palat. Russ. & Dominae Annæ Ducissæ Masouiæ coniugum

jugum vnica filia. Primùm, Magnifici Domini Ioannis Christophori Comititis de Tarnow, Castell. Voyniceñ. Deinde Illustris Domini Ioannis Koska de Rostkow à Stemberg Palat. Sendomir. coniunx. Collegij Societatis IESV Fundatrix, sempiterna memoria dignissima, hîc sepulta regnat cum Christo, Obijt 1580. Ætat 40. die 9. Iulij. Reliquit ex posteriore marito filias.

Hieronymus de Sprowa alter filius Andreae Pal. Russ. reliquit duas filias Beatam Oscomscij in Belzen. Palat. coniugem, & Annam, quæ omni deuotione animam exercitando, ad Christum Sponsum meditandum, Priuorscij, ad Ecclesiam PP. Bernardinorum sepulta. Soror horum Fratrum duorum, & filia Andreae Palat. Russie, fuit consors Stanislaus Laski Palat. Sendomir. cuius erant filij, Nicolaus Incisor Regni, & Stanislaus steriles, Lascij autem filia, consors Wlodek Capit. Camenecen. Kościeleccij Palat. Posnaniën. Starzechowscij Capit. Visogroden. & Rzeszowscij coniuges. Ex his Odrowasii descendunt Pieniascij, de quibus ne Linea distrahtë Sauli Odrouons poneretur, inferius paulò dicemus. Eustachius quintus filius Sauli Odrouons, Comititis in Konskie. Nobilis genere, nobilior virtute extitit. Decebat namq; eum, qui nobiliore Stemmata, & sanguine suorum gloriabatur, maiori quoq; virtutum fulgore elucere. Et quia arbor bona non potest malos fructus facere, edidit in lucem Filium Hyacinthum, vel ut antiqui efferebant (notante Cromero) Iacicum, in Terra Camienensi, Vratistauien. Diocesis, in villa Lanka, Opolien. Prouincia, addit Dlugoss. Cromer. territorium vocat. Hic Magistros suæ iuuentutis has Academias habuit, Cracouiën. Pragen. & Bononien. ubi Doctor Iuris vtriusq; & Professor Theologiæ creatus est, ut in libro Canonizationis ipsius, ab A. R. P. Fratre Seuerino Theolog. Profess. adnotatur. Hic quia se totum in virum Ecclesiæ Sanctæ profuturum consecrauit, eum Iuo Episcop. Cracon. Patruus suus Canonicum Crac. fecit. Dum verò ob diuersa complananda negotia Romam discessit Iuo Episcop. in Comitum itineris, accepit Iackonem Canonicum, virum sensatum & industriosum. Romæ dum negotia pertractando morantur, adfuerunt predicationi S. Dominici, sanctitate & prodigijs clari, & miraculo dum defunctum oratione & Sacrificio, incolumem vitæ pristinae restituerat, atq; ibidem S. Hyacinthus, Ceslaus Polonus, Henricus Morauus, Hermanus Teutonicus miraculo intus accensi, habitum Ordinis S. Dominici acceperunt. Reuertendo in Poloniam Episcopus Cracouiensis, petijt Fratres in Poloniam dare à S. Dominico, sed alios obtinere non valens, illos suos commilitones accepit, à quibus Germania, Morauia, Bohemia, Silesia, Polonia, Russia, aliæq; innumerae gentes illuminatae fuerunt in Fide, & confirmatae. De hoc latè R. P. M. Seuerinus in Canonizationis S. Hyacinthi libello, Cap. 4. lib. 1. & Cap. 5. Tibi ô Sancte Pater & Patrone, damus hæc nostra vota. Sancte Hyacinthe, ærumnis nostris & peccatis, tuâ sanctâ intercessionem parce, & faue.

Sancte vir immenso maior virtutibus orbe,
 Cælicolum Sanctis adnumerate choris.
 Aspice nos precibusque tuos defende Polonos,
 Ne stygij fiant præda cruenta Ducis.
 Da tua curramus celeri vestigia passu,
 Vt Regni simus pars quoracunque Dei.

Beatus Ceslaus Polonus Odrouonsius, alter filius Eustachij Odrouasij Comitis de Konskie, Frater & Socius S. Hyacinthi, religione & genere. Et licet hoc ex Historia expresse non habetur, R. Magister Bzouius, id quod Historia tacuit, in propagine S. Hyacinthi Romæ edita aperte docuit. Nam cum Prior Vratislaviæ, ubi B. Ceslai deposita requiescunt ossa fuisset, ibidem quis genere Ceslaus esset, & qui eius parentes fuissent, notitiam assumpsit, & maxime consentaneum videtur, quod si Iuo Episcop. Crac. in negotiis Reipub. & Episcop. Romæ eundo Hyacinthum Filium ex fratre in socium accepit, etiam S. Hyacinthus fratrem dum habuit, maluit in socium assumere. Hunc igitur B. Ceslaum, unâ cum S. Hyacintho Romæ ad S. Sabinam, è manibus S. Dominici habitum suscepisse Religionis, omnes nostri Historici referunt. Qui ut redijt cum S. Hyacintho in Poloniam, illum S. Hyacinthus, Anno 1222. in Bohemiam misit, qui Praga Ecclesiam S. Clementis, pro Ordine erexit. Demum in Silesiam missus, Vratislaviæ Ordinem, in honorem S. Adalberti fundavit, ibique clarus miraculis quieuit. Ita Mag. Seuerinus, in lib. 1. Cap. 5. de Canoniz. S. Hyacinthi. De illius miraculis, Cromer. lib. 8. sub Anno 1240. refert. Ad orationem S. Ceslai, columna ignea calitus apparuit, & statua Tartarorum, omneque territorium ingenti, atque terribili fulgore collustravit. Perterrefacti Barbari, obsidionem a Vratislavia soluerunt.

Prandota Odrouons descendens à sexto filio, si ipsemet sextus filius non fuerat Sauli Comitis in Konskie, qui inter cætera diuisa cum fratribus bona, tenuit Biatczeuiam, Dębne, Szczekocinum, ex qua notabant Familiam suam Erat Episc. Crac. post Vislimirum annis tredecim, post Iuonem Odrouons Episc. Crac. Hic Conradi crudelitatem vindicando Boleslaum Principem reuocauit Cracouiã, cui illo authore omnes iuramentum iterato reddiderunt, qui Conradum adorabant. De hoc Cromer. lib. 8. fol. 147. Col. 1. Prandota Episcop. Crac. Gente Odrouonsia, cognomento Biatacouius, &c. Assumptus ex Archidiacon. Cracou: & Canonic. Sendomir. 1242. Ille Canonizationem S. Stanislai Martyr. Episcop. Cracou: promouit. Ille decimas Monasterio Czirycen. ex villis quatuor donauit. Ille Ecclesiam in Biskupice fundavit, exedificauit. Ille sic pie, deuote, exemplariter, proficue vixit, ita optime finiuit. De hoc Kantse, in Vitis Episcoporum Cracou:

Vnanimi electus studio vultuque suorum,
 Contulit in Sedem maxima dona suam.

In fastos Stanislaus illo instante relatus,
Cum Sanctis toto caput in orbe coli.
Qui coluit Diuos. Diuorumque auxit honorem,
Cum Diuis meritò viuuit, & ipse suo.

Video Bialaczeuscios in Sandomiriensi Palatinatu, si sunt de his armis ignoro,
Iacobus de Dębno, aliàs de Szekoćin, Regni Pol: Thesaurarius, Capit. Sadecen. & Biecen. & Regia Maiestatis Pincerna Supremus. Subscripsit concordiam, & pacem auiternam Monasterio Mogilen, 1462. Iacobus de Dębno, filius Bartholomaei, Castell. & Capit. Crac. quorum effigies in Altari Mogilnensi 1490.

Dębinskij à Szekoćin, procedunt à Dębno magni, Reipub. proficui, Regibus dilecti. Ioannes de Szekoćin, Castell. Lublinen. Cromer. 1413. Ioannes alter Capit. Lublinen. qui cum Vitholdo M. D. Lit. ad Opockam arcem maximi iudicij & fortitudinis eximia commonstrauit trophæa. Cromer. lib. 19. Anno 1428. Petrus de Szekoćin, Vice-Cancell. Regni Vladislao Poloniae, & Hungarorum Rege regnante, ut ex Priuilegiis apparet 1442. Ioannem Subdapiferum Sandomirien. priuilegium Monasterij refert. Anno 1458. Dobieslaus de Szekoćin, Subdapif. Sandomir. meminit Priuilegium Mogilnense 1462. Paulum Capit. Olstinen. Zauichost. Lucouien. & Henricum de Szekoćin, Capit. Lublinen. idem refert Priuilegium.

Blascowicij, Ex quibus erat Episc. Premislien. Nicolaus, natione Silesius, armorum Odrouasius, in Anno 1474. mortuus. Sicut meminit Bielsc. fol. 10. 4. 5. Pieniazkouiij, Hi proprie sunt Szydłowieccij, sed sunt denominati taliter, vel quia in pecunia diues, vel quia in minuta pecunia delectabatur unus illorum. Tenebant bona Szydłowiec, Gory, Kruzłowa, &c. & à diuifis bonis denominabantur. Andreas Pieniazek, aliàs Obulus de Szydłowiec, hæres in Gory, Castell. Sandomir. legitur in confirmatione priuilegij Monasterij Sandomirien. Presentibus &c. Andrea Obulo de Szydłowiec, hærede in Gory Castell. Sandomirien. Petrus Pieniazek, Palat. Califf Capit. Koninen. Kolensis de Szydłowiec. Ioannes filius, Nicolai Capit. Samborien. & Lencicien. de Szydłowiec. Iacobus Obulus, Pincerna Cracou: Capit. Czorstinen. subscripsit priuileg. Mogila, & in alijs literis reperiuntur. Petrus Pieniazek, qui in bello Valachico occisus. Ioannes Pieniazek, Castell. Sadecen. Eius filij duo, Ioannes & Stanislaus. Ioannes Capit. Sadecen. Iudex Terræ Cracou. quem in libris beneficiorum Czyricen. ita meminerunt: Magnificus Dominus Ioannes Pieniazek, hæres in Kruzłowa, & in Skrzydlna, Iudex Terræ Crac. Capit. Sadecen. huius Monasterij defensor, hic iacet sepultus. Habuit quatuor filios, eius filius primus Ioannes, Iudex Terræ Cracou: qui ex Pruchnicka suscepit Ioannem filium, in cuius dote accepit in Terra Premislien. Arcem & Oppidum Pruchnik, cum omnibus villis, ut verè diceretur Pieniazek, ob plenitudinem bonorum & diuitiarum. Secundus eius filius Stanislaus

Stanislaus, in exteris nationibus morum dignitate conspicuus, ut redijt breui est mortuus. Tertius filius Petrus, Aulicus Henrici, qui propriis expensis in Moschouiam deduxit militem Steph. Bathorio regnante, & maiorem suorum virtutem, & amorem ad Vielcolucouiam & Toporeciam, declarauit propriis uiribus & meritis. Sorores illorum erant Magdalena Dersniak consors, quæ relictæ solum Deum sequendo, conscientiam Domino ieiuniis, orationibus, & elemosynis consecrabat. Dorothea Czerna, quæ uidua relictæ, constanter statum uiduitatis seruauit. Anna Lubomirscij Sebastiani Zupparij Cracoui consors. Procopius quartus filius, de quo mox dicemus. Stanislaus germanus Iudicis & Castell. Sadecen. filius, dum colligit maiorum gloriam, per terras & maria quatenus Patriæ uberius inseruiat, ad Cyprum nauigando suffocatus est. Christophorus etiam germanus eiusdem Iudicis, & Castell. Sadecen. in Kruzlowa hæres, miles auratus, Gubernator Sadecen. Reliquerat filium, & filiam Iordani coniugem Beatam. Procopius germanus eiusdem, & filius Castell. maximis meritis clarus, Patriæ & omnibus affabilis. Tenutarius in Nouotarg. Cum Anna Pukarzenska armorum Strepâ reliquit filios sex, & filias Hedwigim Rokos, & Annam Chelmski Vexilliferi Cracoui consortes. Obijt 1567. Sepultus in Skrzydlina. Ioannes primus filius Procop. Tenutarios in Nouotarg, Rothmagister in Moschouiam Stephano regnante strenuus sub tempore Interregni custos finium Reipub. non sine proprio sumptu destinatus. Cum Horycinska Petronella armorum Topor. tenuit matrimonium Capit. Prædenen. filio, ex qua reliquit filiam. Nicolaus alter filius, cum filia Castell. Betzen. Herburtb. matrimonij sacramentum obseruauit. Petrus tertius filius Procopij, qui ut multarum nationum gnarus, ita multarum virtutum obseruator, cum Elisabeth Tarnowska, Palat. Sendomir. filia, reliquit Zuzannam & Elisabeth, secundo matrimonio cum Zydowska armorum Doliwâ, unicam habuit filiam. Procopius quartus filius Procopij, miles Hierosolymitanus. Hic illorum bellatorum morem secutus, qui Familiae suæ gloriam vita, sumptu, periculo comparabant, tam in exteris nationibus ipsis ingrauescentibus in periculis, quam in propria Patria durissimis occasionibus, in conspectu Principum, & totius militiæ maiorum suorum merita collustrabat, meritis & comprobabat. Retulit ille ingentia testimonia a totius militiæ Hierosolymitanæ Bethleem & Nazareth, præsertim S. Mauricij, & Lazari Emanuele Filberto Duce Sabaudia, Generali & Magno Magistro, ut patet ex Data Taurini, 23. Septem. Anni 1575. Quod lector in Opere 2. Paproc. videre poterit. Retulit & in multis expeditionibus in Regno ad Gedanum, in Moschouia ad Socolum Pscouum grauissimus & zelosissimus Rothmag. pro Fide Catholica suæ fortitudinis uiua & ignita exempla. Ad Pscouum enim primus in muros conscendit, & hostem fundendo, & dissipando alios omnes ad expugnandum incendit. Ex quorum numero tam generosos milites, & Patriæ optimè desiderantes liceat obsecro sine tadiale-
toris ex Paprocij Opere colligere. Huic.

Huius Cauallero & excellenti militi in assalto Plescouiensi, per medias telorum hostilium ad instar imbrũ emissorum procellas, primario eunti Stephanus Barthorius contulit sibi in Liuonia Capitaneatum Vendensem, & Praefecturam Rumberg. cum praedio Dżiesbin, &c. Christophorus Pieniazek, quintus filius Procopij, Aulicus Sereniss. Stephani, & Rothmag ad Wielkoluki, Vielijsium, Vsiatum, Neuelum, Iezierzyszcz, Zaulocie, &c. Demum Rothmag. in Podolia strenuus & eximius 1581. & sequentibus annis. Nicodemus sextus filius Procopij, in diuerso idiomate peritissimus. Ad Caesaream Maest. exercitata iuuentute moribus & militari, maxime perneccessaria reddebat Patriae obsequia in omnibus expeditionibus Moschouiticis regnante Stephano Batorio. Erat summa agilitatis, ut in altitudinem nimiam compositus pedibus sese eleuauerit. Nicolaus Pieniazek, filius Ioannis Capit. Samborien. & Lecicień. Succamerar. Crac. & postmodum Generalis Crac. Hic quae fecerit mandante Casimiro, contra Borzyuouum de Skrzynno, contra Iacobum Siennieski in Pinczow, & Clerum, refert Cromer. lib. 4. Alium enim Clerus elegerat Episc. Crac. alium autem Rex habere voluit. Eius filij fuerant Nicolaus eximius miles, qui & pro Patria contra Cruciferos pugnando occubuit. Sepultus in Arce Malborgi, Stanislaus alter filius Trib. Cracou. Praefectus Grzybowiensis, in rebus obscundis Reipub. vir prudens & grauis, nam etiam multarum regionum experientia edoctus, domus suae gloriam conseruare desiderauit. Hic reliquit filium Preslaum, dum reddita obsequia Patriae, ad sedatiora negotia delecto statu cum Gieraltowska Armorum Szasor, disposuit. Preclaus vero cum Myszkowska, Castell. Lublineń. filia, celebrauit matrimonium, & consecutus prolem. Ioannes Pieniazek Pocillator Crac. ad negotia regni publica maxime dispositus. Meminit ipsius Constitut. Regni, Anno 1529. Stralsij, qui notabant Familiam suam à Koscielniki, postmodum à Biataczow. De illis Miechouius lib. 4. cap. 53. Ioannem à Biataczow, in bello contra Prussos meminit Bielsc. fol. 344. Anno 1569. Strass Odroouonsius à Turca legatus ad Augustum Regem petendo, ut permittat 30. millia exercitus per Regnum Pol. transire in Moschouiam. Factus fuerat hic Strass Turca, & vocabatur Ibraimbeg. Bielsc. fol. 626. Ioannem Strass, electionem Vladislai III. in Regem iuuenem impediens ad coronandum, meminit Cromer. fol. 314. Col. 2. Habet etiam controuersiam Ioannes Strass grauem, ut Bielsc. fol. 328 Anno 1427. Leonardus Strass, Burgrab. Crac. de quo Ianuszouius in Statuto meminit fol. 769. Sunt & moderni temporibus Strasij, qui cum Campiductore Regni Kazanouscio, reddiderunt Patriae debita nobili obsequia in castis & comitiis, ex quibus & cum Magnifico filio Capit. Tlumaceń. ad exteras nationes aliquem miserat, ut Patriae suae decetius offerre merita valuisset. Kietlinscij, in Syradien. Palat. Conformatio animi & affectus in Patriam eiusq. honestum, quia ciuem optimum conueniunt, ideo in his conciliatum referunt seruantiq. modum.

Płoszowscy, in Syradiensi Palat. qui verè sunt Kietlinscy, ex quibus erat Abbas Vitouienſis. Abbas maximum nomen eſt, ſignificat namq; illud Abba in Euangelio, quod interpretatur Pater, & additum S. ſignificat Sanctus. Deo Dominus, ut Abbates fiant Patres Sancti, re & exemplo.

Paczanowscy, ex quibus ſunt aliqui in Crac. & Sendomirièn. Palat. viri doctrina, & decenti grauitate conſpicui. Bielsc. meminit Paczanowſcy, ſub Anno 1427. Michael vir in Eccleſia Dei, prudentia & doctrina ingentis. Quæ illum ita plurimis commendarunt Epiſcopis, ut multorum beneficiorum Eccleſiaſticorum fuerit poſſeſſor Præpoſitus Kurzelouien. Lencicien. Vnieio- iouien. Crusuicien. Kielecen. Scarbimirien. Canonicus, obiit 1568. ſepultus Cracouia.

Przedworſcy, Stanislaus miles egregius, ſed à parente ſua coniugis occiſus, Conſtantiniquæ ſepultus.

Wyſoccy, in Palat. Ruſſ. Hi ſicut bonis & poſſeſſionibus aucti, ita virtutibus honorati. Ex quibus erat in Societate S. Ignatii doctiſſimus, & religioſus.

Kurzanſcy, in Palat. Ruſſ. Hi propriè ſunt Wyſoccy, ſed à bonis Kurzany nuncupati ſunt Kurzanſcy. Bernardinus eximius miles cum Sieniauro, & Ieruſſio magnis bellatoribus, ad Raſtauiciam & contra Tartaros, ſed quia voto parentis ſuæ, quæ ipſum ſedendo in curru è manibus elapſum, & rota traiectum vix viuum receperat, ſatisfacere multoties admonitus fuerat: ingreſſus Religionem S. Franciſci de Obſeruantia, coluit obedienter. Nicolaus Kurzanſki de Wyſokie, Vir ſicut ætate pręgrandis, ita meritis Patriæ conſpicuus, decens, honeſtum & optimum mentis elegit. Reliquit aliquot filios militari occupatione Ducibus caſtrorum optimè meritos, Ioannem, Sebastianum, &c. Hic Ordinis Prædicatorum initia Rohatini fundanda occaſio prima fuit, dum lapideam expenſis non mediocribus extructam Ordini obtulit, & donauit, ex qua perpetuum cenſum colligit. Ioannes Kurzanſki, vir in ſenectute bona deuotus à iuuentute & timens Deum. Reliquit filium Chriſtophorum, eximium & ſtrenuum militem, poſtmodum ſingularem benefactorem Eccleſiarum in Rohatino, videlicet Ordinis Prædicatorum, & Parochialis. in qua ab antiquo erectam capellam adornant.

Konieccy, Progreſſu honeſto quia ſecura & tranquilla conſtituitur vita, quod intendebant, conſecuti ſunt.

Bębnowſcy, Hi cum Konieccyſ bona diuiſa tenebant, Gaſparum Ordinis Ciſterciensis in Vachocko Papr. meminit. Eſt & in Curia à Wiſniowiec Ducum Bębnowſki, qui in exteris nationibus morum grauitatem cum literis col- legit, & pietati conſecrauit.

Karſniccy, in Sendomir. Palat. in Ciechauouien. diſtrictu. Et quoniam nobiliſ animi eſt prodeſſe, & bene velle Patriæ, idem illi præſtare deſiderant. Nicolaus ex Sendomir. Palat. ſubſcripſit electionem Vladislai IV. Stanislaum Karſnicki Iudicem Syradien. meminit Bielsc. fol. 727. quod miſſus fuerat in
Litua-

Lituaniam, legatus cum Raphaele Sladkowski Castell. Konarien. post electionem Sereniss. Stephani Bathorij. Sed hic Stanislaus Karsnicki, erat oriundus ex Palat. Lencicien. & Armorum Iastrzebiec, eius filius Ioannes in exteris nationibus literis & moribus excultus ut in Patriam redijt, primum in Aula Sereniss. Sigismundi III. diu & optimè versatus, deinde rei familiari domesticæ addictus factus fuit Notarius Terrestris Lencicien. cum Bykowska Stanislai Bykowski, Palat. Syradien. filia reliquit prolem. Christophorus Karsnicki frater germanus Stanislai Iudicis, Spiritualem vitam elegerat, Secr. S. R. M. primum Crac. & Gnesnen. Canonicus multis vicibus ex Capitulo Crac. & Gnesnen. Iudex Tribunalitius, & aliquoties ab istis Capitulis Nunciatus ad Comitata Regni, postea Abbas Premeten. Ordinis Cisterciën. cui Monasterio multa bona fecit, & illud ex latere cocto construxit, cum antea fuerat ex ligno fabri factum. Alter illius frater germanus Nicolaus Succamerarius Lencicien. huius filius Iacobus & in Vngaria sub signis Batorij nepotis Stephani Regis Pol. in Patria miles strenuus, postea Castell. Inowłoclauiën. & alter Petrus filius Succamer. filia una Andreæ Grudzinski Palatini Rauen. & altera Byssowski coniuges. Tertius Iudicis frater germanus Sebastianus Karsnicki, Vexillifer Lencicien. vir maximi roboris & tantarum virium, quod & 12. funes tractorios ex canabo bene compactos, vno tractu rumpere, & rheadam sex equis impetuosè tractam manibus apprehensam sistere potuit, quem eius filius Stanislaus Canonicus Gnesnen. & Louicien. in hoc aliquando imitatus est. Alter eius filius Ioannes Karsnicki, primum in diuersis prælijs in Liuania, & in Valachia miles exercitatus, postea rei familiari addictus fuit Rothmag. Palat. Lencicien. Filia eius N. Marci Minocki, N. Wadzon in Palat. Crac. N. Slesinski in Palat. Lencicien. coniuges. Duo eius alij filij in Liuania & Prussia militando gloriosè occubuerunt.

Mniowfcij, in Syrad. Palat. Curant probitatem habere, sed desiderauerim illam quæ plus fidei meretur, quàm iusiurandum, ut dicebat Solon.

Mieszkowfcij, in Calisien. Palat. Paulus Mieszkowski subscripsit electionem Vladislai IV. ex Caliss. Palatinatu.

Gorfcij, ex quibus Stanislaus Vice-Capitaneus Cracouiensis cuius Epitaphium Cracouiæ in Arce Anno 1534.

Gostwiccij, in Sadecen. districtu. Quod Sophocles posteris volebat, hoc vobis volo, utinam patre fortunatiores euadatis, & mali non sitis.

Wolfcij, in Rauensi Palat. Libertas placet, optima erit si & conscientia libera, curarunt, curabunt.

Krziškowfcij, in Sandomiriensi Palat. Non debonestat nobilem alteri seruire, nam qui nunquam seruiuit, etiam dominus laude dignus fieri nequit. Plato Leg. 6. Seruiunt hi Regi, Patriæ, Castris.

Duraccij, in Sandomiriensi Palat. Agere omnia moderatè laudabile est, Duriter verò, nec semper, nec ubiq; decet. Nihil igitur agatis temerè neq; vestris malis.

Szypniewscij, in Plocen. Palat. ut minus laudabile est naturam homini habere nouercam, quæ brutis est parens, ita indecens est plus velle sibi quam Patria, in quaquis educatus manet & viuit. Effusus tamen pro Patria, ita esse debet, ne in cassum & sine gloria faciat.

Sczekoccij de Szekoćin, Petri & Dobek, ac sororum duarum Catharina & Helisabethæ, meminit Bielsc. sub Anno 1427. Qui Petrus à Turcis captus, redemptus à Rege Sigismundo, dum pro Sigism. Imperatore, cum Zawissa nigro Palat. pugnavit ad Danubium. Quod fuerint Armorum Odromas, rejerit sub Anno 1428. Bielsc.

Wissiegierdus in M. D. Litu. Qui primus in unione M. D. Litu. cum Regno suscepit Arma Odromas.

Chreptouicij, in Palat. Vilnen. & Nouogrodensi, Lituania eisdem armis videntur descendentes à Vissegerdo, vir in M. D. Litu. ingenio, Marte. & possessione magnifici. Lituarius bellator maximus, cum Constant. Ostrozio Duce, Bielsc. fol. 489. Meletius Chreptowicz, Archimandrita Pieczariensis, Episcop. Volodimirien. & Bresten. Georgius Merecen. Oranscen. & Przelaiscen. custos sylvarum M. D. L. Subscripsit electionem Vladisl. IV. ex Palat. Vilnen. Michael Not. Terr. Nonogrodi Lituania. Eustachius suus germanus in Nouogroden. Palat. electionem Vladisl. IV. subscripsit, Michael ex Nouogrod. Palat.

O D Y N I E C.

D E L I N E A T I O.

SVNT quasi duæ sagittæ fractæ, fracturis ad inuicem iunctæ, in lineam rectam dispositæ, ferrum vnius est ab vtraque parte, alterius verò & inferioris est, solum à parte dextra. In fracturis verò sagittarum iunctis est gladij defendiculum crucem figurans, coloris albi vt omnes sagittæ, in campo cælestino. Ponitur intra quadratum scutum, cum quinque pennis Strutij super galeam à quibusdam, sed arma à Russorum Ducibus concessa, galeas & ornatum ipsarum non obseruabant.

O R I G O.

ADucibus Russiæ cuidam bellatori robore corporis excellenti, qui nedum ad luctam cum omni viro strenuo, verum etiam cum vrsis, aprugnis

apugnans paratus fuerat concessa sunt. Exhibat contra hostes solus cum solo arcu, sagitta, framea euocando. Quapropter Odyniec dictus, quasi vnus & solus fuerit, vir talis cui fortitudine, dexteritate, agilitate, & audacia par non esset.

SAGITTA ELECTA.

Purima mysteria in sagittis nedum prophani Scriptores, sed etiam diuina litera occultauit. Et quod prophanis est, adducam Othomanicæ domus initia: Dum pulsi ex diuersis Christianorum partibus in vnum conuenerunt, elegerunt sagittas à primoribus, quibus ad inuicem missis, puero ex ephebis non excedenti, vnam ex illis quam voluerit assumere mandarunt. Attulit ad confessum Othomani sagittam, & tali medio illorum caput electus fuit. Iterum M. Dux Lituanorum Erdziuilus, volenti tributum Kaidano ex suo Dominio, misit illi duas sagittas, vt dicit *Stric. lib. 6. cap. 12.* Prophæta verò Sanctus Regem emittere sagittas iubet ad victoriæ assequendam veritatem, vt *Regum liber* dicit. Nec sagitta hæc in arma deducta sine mysterio. Victor enim duobus fit cunctando & inuadendo, tardius & celerius. Sed quia arduus hostis celeritatem requirit, sicut contra Philippum Macedonem pugnando, dicebat dux Græcorum, Asther Philippo lethiferum mittit telum. Odyniec suos hostes fortiter, & celeriter inuadendo prostrabat. Nunquam enim hosti fidendum est, nam qui semper didicit esse hostis, nunquam fidus amicus erit. Merito igitur talis sagitta electa fuit in arma Odinouicio. Dicit Ecdotus in Stobæo.

Faciem aspectu deformem possidens

Mores etiam eiusmodi habet.

Ex malo enim natura malum producit

Quemadmodum ex vipera rursum vipera nascitur.

Eodem quoque modo dicendum venit, Fortis creatur ex forti, nobilis dux ex nobili. Et si Ennius quod tribus vti sciret linguis, trium cordium hominem se esse iactitabat, vt refert *Fulgos. lib. 8. cap. 7.* multò nobilius ob fortitudinem, qua omnium vires superabat, Odyniec nuncupandus erit.

LINEA FAMILIÆ ODYNIEC.

ODyniec, cui primum talia arma donata, quod contra Ordincios, hoc est Tartaros strenue & in duello pugnauerit, ab eo deducuntur Odinieuij. Ioannes Rothmagister fama percelebris in Russia, Palatini Kiiouiensis, ducens turmas contra hostem Tartaricam socius perpetuus, vt Papr. in vtroque Opere. Demetrius Odyniewicz, in Kiiouensi Palatinatu, eximius miles. De hoc inter Epitaph. Kiiouiensia fit mentio. Memoria enim virorum fortium indelebilis inter præcipuos viros, & bellatores strenuos. Prozouieccij, Mathias in Aula Romani Russia Ducis vniuersalis educatus, expeditionibus quoque omnibus cum illo interfuit.

OGONCZYK, alias POGONCZYK, & POWAŁA.

DELINEATIO.

EST dimidiū sagittæ ad modum præcedentis Odrouons, quæ radicata est supra medium annuli; ita, quod loco adamantis prætiosi, educitur sagitta. Sagitta est coloris albi, annuli medietas deberet esse aurea, sed argentea plerunq; pingitur. Super coronam duæ virginis manus vna cum brachijs, extenræ in cælum, campus coloris rubei.

ORIGO.

SVnt arma in Moravia acquisita, & procedunt ab armis Odrouons sicut adnotauit Dlugossus, & alij post ipsum. Ingruente namque bel-

lo hostili in Moravia, anno 1100. vel circa hunc annum, Virgo de armis Odrouons hæredissa relicta, ab inopinato hoste in domo paterna circumsepta, in captiuitatem super equum ducebatur ab hoste: fortè fortuna milites persequendo hostes, inciderunt in eum qui virginem deducebat. Eleuauit igitur manus lacrymabiliter opem rogando virgo miserijs destinata, accurrit citò Piotrasius de Radzikow, & vibrata lancea occidit hostem, & virginem liberauit, subductoque equo, deduxit in securitatem. Virgo tanta fælicitate lætata, annuli medietate porrecta iure iurando illi matrimonij societatem pollicetur. Consentit, sed dubitauit ob magnificæ domus Odrouanzianæ præstantiam. Paucis mensibus interiectis, Virgo alteri desponsata, dum nuptiæ præparatæ conuiuij iam arripiunt horam, contristata ob iuramentum, sed non videt suum eliberatorem. Fauit fortuna, accessit liberator Petrus, & reddit virgini dimidium annuli, vt disponat cum illo quomodo placuerit. Virgo vt vidit annulum, & illum esse probauit, summo perè lætata, resumpsit animum & vires, dixitque astantibus: Quis fuerit liberator meus nesciui, at iuramenti memor mei consternabar præ tristitia, ecce dijs fauentibus atque cælo ita disponente oblatum medium annulum, quem in fidem dederam iam habeo, & simul personam & liberatorem agnosco. O parentella mea, & sanguis Odrouonziana, cui erat veri-

ratem

ratem tueri, & honestum amplecti, vobis refero meum gaudium, & demon-
stro liberatorem: alteri iam focia esse ignoro & nolo. Occidite me, retru-
dite à vobis, iuravi meo liberatori, & modo iuro. Tu meus es liberator
& maritus, tu mihi dedisti amissam vitam & patriam, & ego tibi reddo meū
obsequium, & reuerentiam matrimoniale[m] vsque ad mortem. Audiuit
nobilitas fidem iuratam, conspexit militem strenuum, iudicauit iuramenti
veritatem, & consensit verbis virginis, & liberatorem in maritum obtulit.
Dixerunt etiam hosti seruanda fides, & quomodo ab amico & liberatore
eripienda erit? ob tantam igitur fidelitatem virginis, & splendidissimæ O-
drouonsianæ in Morauia familiæ. Arma hæc acceperunt mutationem.
Relicta est media sagitta, & subductus medius annulus cum distincto ornatu
coronæ. Hinc & appellatio armorum prædictorum multiplex Pogonczyk
dicitur à milite persequente hostem & assequente ipsum. Ogonczyk dici-
tur, à nobili descendente ex Petro qui Ogon vocabatur. *Powátá* dicitur, ex
cognomine nobilis dicti *Powátá*. Sed hoc in genealogia apparebit per-
fectius.

MILITARE PRÆMIUM.

DEVS Ter Opt: Max: sicut omnia creata subdidit potestati homi-
num in æuum, si dominij sui memor fuisset: ita Reges & Principes
omnia quæ illorum Regnum habet, vel quando habere posset, ob-
tulerunt in præmium militare, si recte militauerint. Nam si ornatus boni
& strenui militis est, *ut inquit Pericles*, scutum ex bello diuultum, fracta ga-
lea, hebes gladius, facies vulnerata: iam profecto quicquid habet Patria &
Regnum, magni, preciosi, honorabilis, id totum militi primum debetur,
qui pro Regno & Patria vitam & substantiam libens obtulit. Reddat ra-
tionem dicti *Herodotus lib: 2.* Vbi nullus est militarium virorum ordo &
cura, ibi nulli sunt Reipub. nerui, & Respub. ita facile euertitur, quantò au-
tem militaris ordo fit honoratior in Repub. & Priuilegijs ornatur, tantò ad
pugnæ mortemq; pro Patria paratior. Quicquid igitur est dignitatis, ho-
noris, in Repub. id totum militi debetur. Quocirca Balduinus secundus
Constantinopolitanus Imperator nedum titulos, bona, honores, militibus
offerebat; sed reliquias Sanctorum, & filium proprium militibus obligauit,
& pro milite obtulit. *Fulgosius lib: 7. cap: 6.* Magni animi quoque indi-
cium in militares viros Sereniss: Vladislai IV. Rex Polon. fuit, ut militibus
primario bona, honores, titulos offerret. Vnde per Anagramma in gratu-
latoria sua Paulus Woyná 1609. scriptum reliquit:

LADISLAUS DAS VILLAS.

*Casus, an ingenium mens, an præsaga futuri**Transpositis literis hoc Anagramma dedit**DAS VILLAS, capio non parci Principis omen,**Principis est virtus magna iuuare suos.*

Adpro-

Ad propositum verò nostrum rem deducendo, dum inspicio hæc nobilitatis arma, illarum occasionem, progressum & finem, nil aliud sunt, nisi præmium militare. Militia parata, militia conseruata, militia roborata, Annulus huic militi à virgine oblati, reducit mihi in mentem annulum, de quo Ptolomæus in Hephestione: Helena habuit (*inquit*) annulum Asteriten, qui soli obiectus accendebatur, in illo expressit ad obsignandas literas piscem, panem. Familia Odrouonsiana tantæ celsitudinis in sua Patria fuit, vt virgo hæc, hæres bonorum demortui parentis superstes debebat obijci profapiæ splendenti, vt sit par conditio, sed piscis in captiuitate facta, panem & vitam liberatori suo concessit & donauit.

SIGNVM PROGNOSTICON VIRTVTIS.

Nemo virorum fortium sine prognostico suo vitam hanc degit. Habet signa & prognostica virtutis exercitum ducens Imperator, habet nauta & nauigiorum gubernator, habet corpus nostrum animam & mentem, habet felicitas prudentiam. Dum arma hæc mente contemplor, cuius fuerit prognosticon, Longinus describendo arma differuit. At non aliud ego prognosticon dicam, nisi quod sunt hæc arma signum virtutis, tam Ecclesiasticæ quàm Politicæ. Extentæ manus & eleuatæ in cælum, virtutem Ecclesiasticam exprimunt, sagitta verò volans virtutem Politicam ostendit. Nec infringit intentum rupta sagitta, annulum enim medium pro arcu infracto habet. Nec terret ruptus & medius annulus, supplet enim decorem sagitta. Meminit *Philost.* lib: 3. cap: 3. annulos septem, quos larcha Appolonio Græcorum in Regni firmitatem dederat, in quibus erant singulæ Planetæ cælestes, quos alternis diebus, iuxta dierum à Planetis notatum numerum deferrebat. Portabat, *inquam*, annulum cum sole die Dominico: cum luna feria secunda: cum Planeta Martis feria tertia: cum Planeta Mercurij feria quarta: cum Planeta Iouis feria quinta: cum Venere feria sexta: cum Saturni Planeta, Sabbato. Quid virtutis annuli vel secreti haberent, alij dicunt Magicos fuisse, alij Physicos, quos scilicet Eudemus Philosophus aduersus dæmonas & serpentes, & id genus, adinuenerat, sicut Aristophanis Scholiastes habet. Sed quicquid sint annuli, Planetæ illis impressæ docent magnificas virtutes, vt *Causimus lib: II. docuit*. Significant, Nobilitatem, Pulchritudinem, Religionem, Prudentiam, Fortitudinem, Iustitiam, Eloquentiam. Nobilitatis enim hieroglyphicum est Luna, quando in calceis patriciorum posita generis illustri fidem fecit. Pulchritudini respondet Venus, regina gratiarum. Sol Dei typus, pietatis & religionis erit symbolum. Saturnus rectè cum prudentia congruit. Mars fortitudinem suapte natura designat. Iuppiter quem Callimachus vocat iudicem cælestium, Iustitiæ virtutum reginæ, erit indicium. Hermes eloquentiæ præses, ipsam nobis eloquentiam significabit. Quod si antiqui annulos, in pro-

in prognosticon & symbolum tantarum virtutum & bonorum mentis afflu-
uebant: quid iam obstat, annulum cum sagitta & brachijs in cælum ele-
uatis, signum & prognosticon virtutis Ecclesiasticæ & Politicæ deducere
& appellare? Fauent proposito nostro tot ac tantæ familiæ de armis Ogon-
czyk, quæ pietatem & Religionem sacram, opere & exemplo, promoue-
runt, fundarunt, ipsis quoque coronis & tyaris adornarunt. Fauent, quia
necum turmarum & legionum Duces strenuissimi, sed etiam contra om-
nium hostium vires præcipui Duces electi & constituti fuerunt, qui & Ge-
nerales exercituum essent, & pro Regno pectore fidelissimo pugnarent.
Optimi namque ciuis est, non minori curæ qualis Respub. post mortem
suam futura sit, quam qualis hodie fuerit cogitare & insudare.

LINEA FAMILIÆ OGONCZYK.

Petrus de Radzikow, cui primitus hæc arma collata fuerunt, sicut in origine
dictum est, 1100. Hic reliquit duos filios, qui militarem auidè exercendo,
in Regnum venerunt militaris gratiæ, atq; in Polonia maiori & minori con-
sederunt. Petrus Ogon primus filius, qui in Maiori Polonia consedit,
à quo descendentes Ogonouij appellati fuerunt. Bielsc. 217 fol. & Dlugossus.
Andreas Powátá alter filius, qui in minori Polonia consedit, à quo posteri co-
gnominati sunt Poualij. Notabant familiam suam de Kościelec in Cuiaua,
sicut ex quibusdam literis Ianusij Palatini Bresten. apparet, 1247.

Kościeleccij, Nicolaus de Kościelec Palat. Calissien. 1258. De hoc fortè Biel-
scius sub hoc anno, quod à Casimiro Principe Siradia &c. sub Pudico in ca-
piuitatem vnâ cum Palatino Cuiauien. Martino deuenit. Et ab hoc Ogo-
nij Kościeleccij dicti, quia pleni hæredes Kościelec facti fuerunt. Ianusius
Kościelecki Palat. Inowloc. 1259. & Ioannem Capit. Chelmen. eodem anno
meminit Paproc. in 2. opere. Sed videtur idem fuisse Ianusius & Ioannes,
sicut & inferius alij Ioannem, alij Ianusium eundem vocant. Vide Bielsc.
fol: 323. & fol: 401. Albertus Kościelecki, optimus liberator obsessæ ar-
cis, & præstantissimus heros, Palat. Bresten. De hoc ita Cromerus lib: 11.
fol: 203. Albertus Kościeleccius Palat. Bresten. egregiè tutatus est Paco-
sum arcem, & non paruis incommodis hostes (puta Bohemos & Cruciferos)
affecit. Ioannes Kościelecki, Palat. Inowlodslauen. De quo ita Cromer.
lib: 24. sub anno 1459. Præfectura Mariæburg. amoto nescio quamobrem
Sciborio Chelmio, duobus pariter, Ioanni Kościeleccio Palatino Inowlodslau.
& Prandotæ Lubessouio, à Rege mandata est. fortassis ut alter territorio re-
ditibus Regijs, alter præsidio militari præesset. De eodem Bielscius ante
annum 1424. Veritus Rex, ne dum ille Prussiam vastat, Crucigeri Cuia-
uiam non inuaderent, reliquit ibi Ioannem Kościelecki, Palatinum Inowlod-
slauen. cum Palat. Bresten. & Brochouscio, &c. De eodem Bielsc. ante
annum 1454. Brodnicensæ arcem iam tenebat Ioannes Kościeleccius, Palat.

Inowłodsłauieñ, Paulus Episcopus Chelmeñ. referunt illum litera fundationis in Koto, anno 1466. vt inquit Paproc. in 2. opere. Paulus Ogon de Spicimirz, cuius meminit Miechouius sub anno 1329. Palatinus Lencicieñ. & Bielscius fol: 207. qui arcem Dobrzynen. contra Ioannem Regem Bohemix quantum posse erat tutatus est. Nicolaus Episc. Chelminen. iuxta Paproc. anno 1509. Nicolaus Palat. Bresten. Hic in Prussiam fuit a Regno nuntius vnā cum Ostrorogio 1463. vt Bielsc. Nicolaus Regni Thesaurarius, ac montium Salis Magister, qui incendium Salinarum Vielicieñ. periculo & industria sua extinxit. Vapouius sub anno 1510. Andreas Kościelecki Castell. Voyniceñ. Thesaurarius Regni, Scepusien. Oświęcimien. Zatorien. Sadecen. Bydgosien. Capit. Administrator Cracouien. & Montium Salis Magister. Quantum qualisq; in Patria fuerit, ipsi honores demonstrant, maximum fuisse in Repub. virum. Reliquerat filiam Ducis in Ostrog coniugem, habuit & filium, vt Cromer. sub anno 1519. refert. Andreas, inquit, Koscieleckus morte filij, qui illi vnicus erat, nunciata: & ipse breui in humanis esse desijt. Ex fratre ipsius tres filie relictæ, duæ Valeuscorum consortes, tertia Sempelborscij. Ioannes horum tertius frater, Palat. Posnanien. Capit. Człuchowscen. Tucholen. Bydgosien. Reliquit filium & filias Srzenscij Palat. Plocen. & Dzierzgowscij Castell. Sochacouien. consortes. Erant ex alia parente Kczynska horum Palatinorum fratres: Stanislaus, qui merita antecessorum proprijs adornauit, vt de illo Długossus refert Paprocio dicente. Lucas frater Stanislai, Episcop. Posnanien. qui in exteris nationibus reddidit ornatam literis iuuentutem, qua solidata virtutibus & pietate, erat defensor sacra fidei, & Hæreticorum malleus. Vnde de illo relictum Echo:

Dogmata constanter fidei tutabar auitæ,

Fortiter Hæreseon dogmata terrificans.

Eorum sorores erant, Anna Kamienieccij consors, ex qua erant, Albertus, Ioannes, & Stanislaus. Elisabeth Potocka, quæ postmodum fuit Sebastiani Zorauinscij, Castell. Halicieñ. consors, ex illa filie Herburti in Dziedzilow. & Lanckoronscij consortes. N. Ioannis filius, parentis sui imitator dignissimus, Castell. Lencicieñ. & postmodum ibidem Palatinus, & Præfecturarum, quas habuit parens, tenutarius. Ex Pepowska suscepit hos filios: Stanislaus primus filius, habuit in coniugem Kościelecciam, sed dum decessit, facta est Petri Czarnkowski Castell. Posnanien. consors. Andreas alter filius, Posnanien. Palatinus, Capit. Pisdren. Non suscepit prolem ex Laska, Palatini Sandomirien. filia. Ianusius tertius filius, Palat. Siwadien. Generalis Posnanien. Bydgosien. Nakelscen. Drachimensis Capit. ab Augusto Rege Exercituum Præfectus contra Ducem Bransuicem. qui ex Dinaborska armorum Topor, Castell. Nakielscen. filia, cum qua & plurimas possessiones induxit, suscepit prolem Stanislaum, Nakielscen. Capitaneum. Ioannem Capit.

Regn. Cromer. fol. 696. Reliquit, *Barbaram Zborouij, Palat. Cracouiē. & Geñ. coniugem, & Zophiam Macieioij Castell Zauichosten. Capitanei Spisen: uxorem, cum quibus & bona deuoluta sunt in virorum familias. Alter filius Laurentij, Stanislaus, Nicol. Canonicus Cracouiensis, Petrum, Stanislaum, Christophorum. Tertius filius Andreas Castell: Lublineñ. Lubacouiē, Capitaneus Quartus filius Christophorus Castellanus Rauensis. Martini verò filij, Stanislaus Palatinus & Capitaneus Cracouiē: ac Geñ. qui ex Anna Andrea Comitis in Teczyn Castell. Cracouiē: filia reliquit filios Ioannes Castellanus Oświecim: Iacobus Burgrabius Cracouiensis & Hieronymus. Germanus verò illius primi Petri Palatinus Lęcicieñ: erat Nicolaus à Przecicow. Habuit Ioannes Castell: Oświecim. & Nicolaum qui re-reliquit Ioan. & Georgium Archidiaconum Cracouiē. vt Epitaph. 1548. Cracouiæ refert. Ex Ioanne & Pieczyboyska relictus Petrus, Episcopus Cracouiensis, & Dux Seueriæ, qui Cracouiæ sepultus, 1591. Eius virtutes plurimas Paproc enumerat. Alter filius erat Nicolai Sigismundus, qui ex Beata Przerębska reliquit Ioannem, Petrum, Sigismundum, Alexandrum. Tertius filius erat Alexander, Cuius Epitaphium Cracouiæ 1548. Sigismundus Marschalcus Regni, vt consilio ita animi excellentia grauissimus Reipub. amator, Regum obseruantissimus, pietatis in proximum, reuerentiæ in Deum singularissimus Illustrissima Domus Gonzagea gentilitiis Principum eos adornauit. Dzierzgowscij in Masouia. Hi ante Iezowscij dicti, sed diuisione & possessione bonorum Dzierzgow, Dzierzgowscij nuncupati fuerunt. Erat diuisio bonorum ante annum 1270. Pomsciborius Iezewski de Dziergow, Castellanus Ciechanoniensis, ex Catharina Wilkanowska suscepit Ioannem & Nicolaum. Nicolaus Dzierzgowski Archiepiscopus Gnesneñ. Primas Regni, Legatus natus. 1546 De hoc Ianicius.*

Tefauor ad magnos Regis prouexit honores,

Et primum patriæ fecerat esse caput:

Largus eras inopi: nec certe iniurius vlli,

Non est parua boni laus quoque & ista viri.

Ioannes Archiepiscopus Germanus Palatini & Generalis Masouia, Var-sauiensis & Louiciens Capitanei. Reliquit ex Dorothea Sobocka filium: Magnus erat amator patriæ maxima quoq; pro patria fecit, voluit. Amo Salustium dicentem. Non exercitus, neque thesauri præsidia Regni sunt, verum amici, quos neque armis cogere neq; auro parare queas, officio & fide parantur. Auctus filius Palatini Castellanus Sochac: Osiecensis Capitaneus, ex Srzenska Palat. Ploceñ. filia reliquit Barbaram, Macieioij Capit. Zauichosten. coniugem,

gem, cum illa & bona translata fuerunt. Anno 1523. Stanislaus Dzierzgowski iudex terræ Ciechanouiensis. Hic dum diuisione bonorum Szumsko accepit, posteritas Szumscij vocati sunt.

Iezewscij eadem cum Dzierzgouius domus, Pietati, religioni, militia, dediti, ante annos sexaginta computauit quidam Canonicos Plocenses & Varsauieñ. viginti. Bartholomæus cum Przedborska reliquit Ioannem & Bartholomæum, & filias quatuor. Ex quibus progenita proles a uilis & bonis iterum alia sortiti sunt cognomina, alij Skubaiewscij, alij Bielowscij, alij Kucharscy. Matthias Iezewski in Zarzece & Glinie translatus post modum cupiditate immortalis famæ in Castra & Podoliam, plurima indicia inuicti animi demonstrarunt. Quapropter grauissimis titulis in castris, Rothmagistrorum, Custodum castrorum, nuntiorum ad hostilium phalanges & Dominos honorati extiterunt. Nota est & modernis rectoribus exercituum eorum fides & virtus.

Kępscij in Plocensi Palatinatu, Stanislaus Palat. Plocen., Adamus Cap. Plocensis, Posteritas ab Adamo Kosmaczewscij vocata: Non tendit in rete accipitri ait Terentius. Nullus etiam terminis nomen clarum uestrum & amor in patriam constringitur.

Szulenscij de Lukomie in Dobrzynensi terra, Matthias vir strenuus ex Czernicka & Nasiegniewska reliquit Paulum & alios filios. Neglecta solent incendia sumere vires, & sopita gloria incenditur virtus.

Lutomirscij de Chelmica magna in Dobrzynen. terra. Sciborius Capitaneus Dobrzynensis tenitarius Margierburg. Prussorum clades 1290. Przedborius defensor strenuus contra Cruciferos Dobrzyn. Terra propter quod à Wladisl. Iagell. præmiatus fuit, una cum filio Ioanne non dissimili à parète fortitudine animi, medietate Luthomirsko ut litteræ Cracou. 1406. testantur. Nicolaus filius Ioannis Subiudex Dobrzynensis litterarum peritus & pius vir, reliquit Ioannem Iudicem Terræ Syradiensis. Hic reliquit Balthasarum Castellatum Ciechan. ex Dorothea Lasocka suscepit Nicolaum qui ex Osolinska Balthasarum, Nicolaum, Petrum. Alterum Michaelem qui reliquit Ioannem Castellatum Syradiensem, Radomensen Lenciciensen Capitaneum, & Michaelem Succamerarium Dobrzynensem. Tertium Petrum Succamerarium Syradiensem. Hic reliquit Georgium Vexilliferum Camenecensem, qui ex Potocka suscepit Nicolaum & Stanislaum, hic ex Lasocka Georgium & Ioannem. Anno 1582. Balthasar Castellanus Czehouiensis filius Capitanei Syradiensis & Leciciensis cum Beata Tarnowska Palati. Sendomirien. filia reliquit Stanislaum & Sophiam. Extant Lutomirscij antiqua & recenti fama in pace & in bello perillustres, & quasi reuerberanti inter saxa voce, virtute cor-

respon-

Capit. Bydgosceń. eximium militem & strenuum Rothmag. in Gedanensi bello. De quo & ipsius parente refert Constitutio anni 1562. Andream Abbatem Bledzouien. qui Gilberti Abbatis obseruauit doctrinam, ne in periculum animæ veniat. Ridiculosa est res aut magis periculosa, Speculator cæcus, Doctor inscius, Præcursor claudus, Prælatus negligens, Præcomutus. Christophorum, qui post splendida trophæa & merita Patriæ declarata, consortium matrimonij tenuit cum Potulicka. Horum sorores erant, Catharina Opalinska Marschalci Regni & Generalis Maioris Poloniae consors. Regina Rokoszewska Thesaurarij & Salinarum Cracouien. Præfecti, Elisabeth & Sophia.

Vide candidissime lector, quantus laudatissimorum virorum exercitus, vide, inquam, tot fortissimorum Heroum Achillarumque: tot pijsissimorum Patriæ liberatorum, defensorum, & Reipub. clypeorum: tot Religiosissimorum Præsulum Numarumque, & qui fuere olim, & qui super sunt imagines: Decet, vt dum ab omnium animis obseruantur, à posteritate minimè negligantur.

Działyński, qui cum Kościeleccijs bona diuisa retinent, familia vt antiquitate generis, ita meritorum dignitate præcipua. Nicolaus de Kościelec, Palat. Inowoclaw. clarus obsequijs in patriam. Reliquit ex Dinaborska armorum Topor seu Ascia filium. Nicolaus filius, qui meritis antecessit parentem, tam in sago quam in toga. Palat. Pomerania, Præfectus Brodnice. & Bratianen. Tenutarius Lipien. Ita virtus dextra gloriose tendit in altum. Reliquit filios, & meritorum parentis ardentes imitatores. Meminit illius Bielsc. fol: 435. Ioannes primus filius, Palat. Chelminen. Tenutarius Bratianen. Hic in exteris nationibus generis sui nobilitatem, literis & exercitijs bellicis comode illustrauit. Reliquit ex Wilkanowska armorum Lis filium Michaëlem, educatum in diuersarum nationum studijs & linguis, qui vt redijt, obsequia Patriæ talia detulit, vt honore Succamerarij Chelminen. & Præfectura Dobrzynen. ornatus fuisset. Vir erat magnus consilio, clarus & insignis ingenio. Reliquerat filium unicum, sed dum in Turciam, vt expeditior miles contra eosdem euadat, proficiscitur: in itinere obiit. Raphael secundus filius Nicolai, Castellanus Bresten. Brodniceń. Koualsceń. Præfectus, obseruantissimus Regis & Reipub. amator. Ex Catharina Comitissa de Gorká armorum Lodzia habuit filium Lucam, Pocillatorem Regni, virum militia & iudicio clarum. De quo Bielsc. fol: 770. Zamoscius ad Wielissum procedendo, posuit in duces Lucam Działyński, Capitaneum Koualen. cum Nicolao Vrowiecki, & Stanislaao Zolkiemski. Ex coniuge Sophia Zamoyska, Castellani Chelmensis filia, non reliquit prolem. Paulus tertius horum frater, Capit. Dobrzycen. post Castell. eximius bellator, cum Koscizanka Palatini Chelmen. filia, reliquit præstantes Reipub. filios, Michaëlem & Paulum. Meminit Constitutio Pauli, Castell. Stonscensis, reuisoris Minoris Poloniae, anni 1563. & Ianuso-

uius fol: 316. Filia Pauli erant & horum sorores Capit. Lucouien. Mniszek
 consors & Zebrzydowski Subdapiferi Cracouien. Nicolaus descendens ex
 vno fratre horum, qui Chotinam in Cuiaua tenuit, cum Zakrzewska Castell.
 Crusuicem. filia, habuit filium. Paulus Capit. Koualscen. ex Palat. Bre-
 sten. in Cuiaua. Petrus Succamer. Terra Dobrzynen. subscripserunt Ele-
 ctionem Vladislai IV. Sereniss. Pol. Regis. Gaspar à Działyń Działyński,
 ex Palatino Culmensi, Dei gratia Culmensis & Pomesaniae Episcopus, singu-
 lare ornamentum his temporibus Familiae Działyńsciorum, Praesulum decem,
 Senatorum gemma, ob flagrantissimum zelum etiam Carbunculus, cuius in-
 uentutem, progressum in virtutibus & meritis, tam in Castris quam in Aula
 Regia, in Oratione gratulatoria Euerhardus Vassenbergius amplissime de-
 scripsit, licet omnibus latissimum adhuc campum dicendi scribendiq; de tam
 excellentissimo in Senatu viro & Antistite reliquerit. Nam cum Gustavus
 Adolphus in Borussia inopinatus irrupisset, ille pro Rege, Patria, & Re-
 ligione sollicitus, cohortem fortissimorum virorum selectissimam, armis cor-
 poribusq; grauem, viris, equis, lanceis, numeroq; formidabilem Regio Regniq;
 exercitui iunxit, & cum alijs copijs illi vafro astutoq; militi, sumptibus suis
 opposuit, cladibus ferocientem fregit, illata Patriae Religioniq; damna vin-
 dicauit. Dum igitur sic ille quasi alter Martinus in barbaros hostes bellige-
 rat, dum Ecclesiam, fidem, Sarmatiamq; crebris ex Suetico hoste victorijs cla-
 rus, gratiam Potentissimi Regis magnatumq; meretur: ecce diuina gratia il-
 lustrante, caelestium contemplando rerum dignitatem, cepit Christo milita-
 re. In quo hoc Borussia sperat quod in Carolo Boromaeo suo felix Mediolanum
 habuit. Quapropter illi precabantur: Deus te nobis seruet, virorum opti-
 me, scutum securitatis, Pater Patriae, subditorum delicta, felicitatis no-
 strae compendium, Deus te in senectam & senium seruet.

Zelſcij, in Dobrzynensi Terra, qui diuisione bonorum aliud à Działyńscijs co-
 gnomen sortiti fuerunt. Familia ut plurimis meritis ita & praemijs clara.
 Duorum fratrum meminuit Paproc. in 2. opere. Castellani Dobrzynen. &
 Zdislai Tribuni Poſnanien. alterius. Ipsi tituli & honores stant pro Lidio
 lapide, ad declarandas virtutes ipsorum & merita. Felix filius Castellani,
 tantus emulatoꝝ paternarum virtutum, ut etiam dignitate ipsius & Castel-
 lania Dobrzynensi honoratus fuerit. Reliquit optimus miles et ciuis Patrie
 non degenerem filium Vincentium, Aulicum Sereniss. Stephani Regis, et stre-
 nuum bellatorem ad Gedanum et Polociam, qui pro arduis in bello meritis, ho-
 nore paterno et Castell. Dobrzynen. insignitus fuit. Petrus alter filius eius-
 dem Castell. primitus nominati, qui pari educatione exercitatus cum fratre
 eadem fortuna militari et laudabili generis sui nobilitatem collustraui. Re-
 liquit benedictionis diuinæ prolem. Bartholomaeus filius Zdislai et Tribu-
 ni, eximius miles et Rothmag. S. R. M. Meminit ipsius Constitutio Regni
 anno 1589. Stanislaus, qui nunc superest Pincerna Dobrzynen. vir ob sua
 digna

digna merita laude peciosa dignus. Subscripsit Electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis, unâ cum Vincentio et Ludouico Zelski ex Dobrzynensi Terra. Dum igitur tam fortes genere et meritis in tot tantaq. præmia processistis, velim aduertere non dedignamini: quod desides Patriæ et minus utiles familia propriæ.

Merum cadauer ambulant

Viuo sepulti corpore.

Kucienscij in Cuiavia, antiqua familia ut potè cum Kościeleccis honorum diuisiones tenentes, hos aliqui Kuczynscios vocant. Erant ex ipsis viri toga & sago dignissimi, ut Paproc. in 2. Opere adnotauit. Erant (inquit) Castellani & Palatini.

Ruczynscij, Familia obsequiis plurimis bene merita Patriæ, quapropter non sine præmiis permansit. Georgius Ruczynski, Capit. Krusuicensis in Culmensi Palatinatu, subscripsit electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis.

Czerscij, in Dobrzynensi Terra, literis & obsequiis Reipub. dediti. Valentinus multoties in Comitata Regni missus, bonum Patriæ & libertatis feliciter promouit, cuius meminit Constitut. Regi 1589. Felix Iudex Crac. cuius Constitutio Regni 1588, meminit. Ioannes Czerski, Capit. Terræ Dobrzynensis, vir Marti & Mineruæ sacer, magnatumq. applausu laudabilis. Nil enim est dignius viro nobili, quàm ob egregia facta à bonis rectè audiri. Adalbertus Czerski subscripsit electionem Sereniss. Regis.

Murzynowscij in Dobrzynensi Terra, cum Działusciis bona tenent diuisa. Teneant ut regulam nobilissimam, quod qui in annis puerilibus didicit seruire pietati, in processu temporis clementiam Principis facile obtinebit.

Kuczborscij in Dobrzynensi Terra, virtuti & literis dediti. Quapropter Iudices, Subiudices, Nuntij Comitiorum & Tribunalis iustitiæ, electi & constituti fuerunt. Thomas Kuczborski, Vexillifer Terræ Dobrzynensis, vir Marte celebris, diebus istis clarus ibidem.

Myllakowscij, in Dobrzynensi Terra. Hi à Suentoslao Abauo denominantur Swieszkowie. Valentinus ingenio & moribus excellens, ob qualia merita in Palat. Crac. filiam Zaborowscij armorum Rawicz in coniugem Abbate Wachocensi Raphaele patruo consentiente habuit.

Gorzechowscij, in Dobrzynensi Terra. Optimam conseruant famam, obseruant namq. Epicteti dogma. Si cupis bene audire, discere bene dicere. Dilectus autem bene loqui, conare rectè agere: atq. sic perfrueris bona fama.

Sierakowscij, in Cuiaviensi & Lenciciensi Palatinatu de Bogusławice. Clara, genere, meritis, & præmiis ab antiquo Familia. Venceslaus genio & ingenio, in Castris & Comitibus Regni & Prouinciarum præstantissimus Vexillifer Brestensis, quem Acta sapius & præcipuè Anno 1510. ibidem referunt. Magnatibus erat familiaris & amicissimus. Huic Tarnowski hæres in Bogusławice Filiam unâ cum hæreditate, à qua Familiam mode rna posteritas

notat, in coniugem obtulit. Reliquit Patriæ excellentes virtutibus filios, Ioannem & Balthasarum. Balthasar primus filius, literis et morum gravitate ornatissimus. Hic puritatem conscientie Domino conseruando, sæculum et voluntatem abiicit, et Spiritualem vitam amplectendo, Præpositus Præmonstratensium Sanctimonialium in Strzelno vitam finiuit. Ioannes alter filius de Bogustawice, vir Reipub. apprime necessarius ob dignitatem literarum, et congruentiam morum cum debite ordinata prudentia In Comitibus Regni Petricouiensibus, dum Sigism. Augustus primam Conuocationem Ordinum constituerat, Anno 1549. Marschalcus ab Ordinibus electus, oratione elegantet et Reipub. necessaria Sereniss. Regem salutabat, ut Bielsc. fol. 588. A Sigism. Augusto, ob præclara ipsius in Reipub. meritorum indicia, diuersis honoribus cohonestatus fuerat. Primum Referendarius Regni, tum simul cum Referendarij dignitate Castell. Lendensis, deinde Castell. Kalisien. ultimo Palatinus Lencicien. et Capit. Predecensis. Ad Gedanenses Commissarius, ab Augusto Rege missus, omnia dexterè et pro Repub. oratione eleganti ad Gedanenses habita confecit. De hoc Cromer. & Bielsc. lib. 5. Interregni tempore post decessum Sereniss. Regum August. et Steph. numerosum militum propriis sumptibus conseruauit. Omnia negotia Regni pacis et belli occasione, tanquam verus ciuis Patriæ, et pientissimus Senator, prudenter et cum affabilitate perficiebat. Regibus obseruantissimus fuit, quod apparet & ex testimonio Bielsc. fol. 617. et ex bonis sibi ac posteris suis in Plocensi Palatinatu Biata et Mastewy, quæ hucusq; in possessione Sierakowsciorum manet collatis. Reliquit ex Wysocka, Castellani Biechouiensis filia Stanislaum, et filias Dorotheam Ioannis Krzyskowskij, Annam Szamowskij Castellani Brzezinen. Helenam Pieniazek Capitanei Nowotarg. ex qua ille suscepit filium et filiam consortes. Obijt 1589. in possessione sua dicta Dzierzbice, ubi ille Curiam ex muro condidit. Sepultus Klodauia in proprio Sacello. Stanislaus filius Ioannis Palat. Castell. Kowalscen. postmodum Lendscen. et Capit. Predecen. dignus filius honore, qui imitari virtute, et heroicis actibus progenitorem semper concupiuit, et desiderauit. Celebrauit matrimonium cum Balinska Castell. Crusuicen. filia et hærede. Suscepit ex illa Ianusium, Martinum et Lucã. Filias verò Sophiam Korzynski, Helisabetham Glominski Castell. Rypinen. consortes, et Annã Monialem in Monasterio Chelmen. Benedictinam. Ianusius primus filius, Castell. Bresten Cuiarien. doctrina præstanti excellens, deduxit ætatem suam ad conuenientia merita in Repub. ubi verò celebrauit matrimonium cum Catharina de Witonie Witonka, Simonis Witonski armorum Rola, filia unica et heredissa in Witonie in Palat. Lencicien. cum qua et illa possessio ad ipsius posteros cessit, reliquit ex illa suæ imaginis, et bonitatis morum filios Stephanum, Remigianum, Samuellem et Simonem, et filias Helenam Karznicz, Sophiam Tarnowskij Succamerarij Sochacouien. Annam Puczek Thesaurarij Lencicien. et Hedwigim Iacobi Taczanomski coniuges. Ex quibus

manet

manet posteritas in ornamentum familiarum, præter Annam quæ sterilitate decessit. Mortuus 1620. Sepultus in sepulchro suorum maiorum. Stephanus Ianusij, primorum vestigia, quibus nobilitatis suæ decorem & famam celebriorem conseruabant, sequendo; militari deditus fuit, quæ ut plerumq; contingit debilitatus, ut redijt, in proprio solo adhuc in florida ætate obiit. Remigianus Ianusij, post literarum & morum collectam probatamq; in Reipub. & Comitibus nobilium faraginem, cum Eua Dambaska Castell. Konarien. filia tenuit matrimonium, sed obiit sterilis, 1625. sepultus Clodauia. Samuel Ianusij, Secret. S. R. M. & Præpositus Strzelinen. & Commissarius Generalis Præmonstratensium. Ad magna quidem aptus & dispositus fuit, sed mors Parca restringere vitam ipsius mandauit. Mortuus Paralysi tactus, 1637. Simon Ianusij, particeps benedictionis maioris parentum & Dei, dum expediuit quæ iuuentutem illius nobilem decuerant, constituendo vitam coniugalem, habuit in coniuges Annam Tarnowska, Sophiam Konopacka & nunc habet Mariannam Gregorij Kretkowski filiam, qui ne sterilis decedat domino supplicare tenetur, in cuius manu omnium vita & mors. Martinus alter filius Stanislai, Castellanus Inowłodetawien. & Capitaneus Przedziecen. qui Capitaneatus in domo Sierakowsciorum iam annis octuaginta permansit. Erat vir magni iudicii, quo sine alterius incommodo & calamitate, in hanc dignitatem peruenit, & in altiore promoueri dignus fuit. Habuit in matrimonium Annam Zalinscij Castell. Gedanen. filiam, progenitam ex Koskowna, Palatinida Sendomirien. suscepit optimos filios, Ioannem, Stanislaum, Vladislaum, & filiam Sophiam Bartholomæi Kaczkowski, Vexilliferi Inowłodclau. coniugem, quæ ipsi ex benedictione diuina reliquit numerosam prolem. Ioannes Martini, Aulicus primo Sigismundi III. optimus bellator, & expeditionibus bellicis cum sumptu proprio & salutis dispendio intentus. Pugnavit in Prussia contra Gustauum, ad Chotinum contra Osmanum, Legationes ad Comitatus Regni multoties peregit, alijsq; medijs honestis & laudabilibus Patriæ obsequia reddidit. Sacramenti vinculum cum Marianna Zebrzydowskij Castell. Sremen. filia suscepit, ex qua reliquit condignos Reipub. & expectationis bonæ filios, Samuelem, Gasparum, Albertum, & filias, Sophiam & Margaretham. Stanislaus Martini, dum in exteris nationibus literaturæ dignitatem collegit, atq; in moribus Reipub. & Regi probatæ decentiæ studia declarauit, Abbas montis Crucis dominicæ declaratus est, quam nunc administrationem religiosè exercet. Obseruat namq; quod D. Bernardus serm. 3. de Apost. Petr. & Paul. reliquit: Facit pro nobis Apostolorum vita, & doctrina, & mors. Etenim in conuersatione continentiam, in prædicatione sapientiam, in passionem suam patientiam nobis contulerunt. Subsumit ille: Igitur vita quoque nostra, prædicationis, & mors, nobis ipsis alijsque subsequentibus post nostrum decessum, esse proficua debet, imò ad hoc obligatur: Quapropter cum dilectione fraterna, doctrinam,

caritatem, modestiam, timorem Domini, & pietatem amplectendo colit, &
 & colendo amplectitur. *Vladislaus tertius filius Martini*, qui morum
 probitate, & conuersatione prae honesta multorum bonorum ciuium & aman-
 tium Patriam nobilium in se conuertit. Recte enim enutrita iuuentus mul-
 torum animos conciliat, & affabiles reddit. Ex Castellani Ciechanouienſis filia
Kraſińska (quae prius fuerat Gregorij Kretkowski, Castell. Breſten. nunc Pa-
 latini in Cuiavia fratris consors) reliquit filiam *Annam*. *Lucas de Bogu-
 ſlawice Sierakowski*, ultimus *Stanislaus Castell. Landecen.* filius, nepos *Palat.
 Lecicien.* Castellanus *Crusicien.* postmodum *Ledcensis*. Hic tyrocina lue-
 rarum domi perpolita exoticis studiis per octo annos diuersarum nationum
 quarum omnium linguas didicerat, in grauem & sedatam deduxit aetatem.
 Quapropter in grauioribus negotijs Respub. utebatur illo uti nobili instru-
 mento Patriae. Expediuit namq; legationes ad Ducem Prussiae, & Sueciae
 exercituum Duces in *Filandia*. Ex Comitibus Regni, Compositiones, Lustra-
 tiones bonorum Regalium in Maiori Polonia 1616. à Senatu deputatus. Exa-
 ctionum rationes sibi commissas, prudenter, fideliter & pacifice peragebat.
 Habuit in consortio matrimonij primò *Barbaram Ioannis Zalinski, Castellani
 Gedanen.* filiam, sororem coniugis sui fratris, quae post duos annos nulla re-
 liquita prole *Torunij* decessit, ibiq; in Ecclesia S. Ioannis sepulta. Secundo ma-
 trimonio, *Hedwigim Adami Dunin Modliſſewſcij Capit. Lomzynen.* filiam
 ex *Debinska Capit. Chęcinenſis* filia progenitam, cum hac numerosa erat pro-
 les, sed istae superstites filiae. Regina *Ioannis Simonis Sczawiński, Capitanei
 Lencicienſis* Castell. Breſtenſis consors. Huic Parens *Ioannis Iacobus Sczawin-
 ſki Palat. Breſtenſis* reformationem in Castro *Lancicienſi* 1626. inſcripſit in bo-
 nis *Ozorkow*. *Helena Samuelis Grabſki, Capit. Breſtenſis* coniux, quae 1643.
 mortua in *Vitonia* ſua hereditate ſepulta eſt. *Anna*, cui licet dominus cum
 bonis naturae excellentioribus pulchritudinem formae & debitam composicio-
 nem morum, quae uirginis praestantiam gratiores reddebant, contuſiſſet:
 illa tamen ſpretis mundi illecebris, atq; diuitijs, ſeruire ſponſo caeleſti in uir-
 ginitate elegit, atq; Monasterium uirginum in *Strzelno* ingreſſa, dote pluri-
 ma atq; aureo calice cum apparatus Eccleſiaſticis, accumulauit. Felicem
 uirginem, quae ſibi Chriſtum ſponſum elegit, pura, caſta, & ſancta cum An-
 gelis uiuet in caelis, ut centuplum accipiat, & uitam aeternam poſſideat.
 Tertio autem matrimonio habuit *Capit. Radzieiouiſenſis* filiam. Obijt in *Bogus-
 ſlawice*, ſepultus *Clodauia*, cui filia tanto Senatori & Parenti, Regina
Sczawińska, Castellani Breſtenſis & Lencicienſis Praefecti consors, ex marmore
 Epitaphium erigere curauit, & Sacrificium incruentum perenniter inſtituit.
 Ecce optimi Parentis optima proles, eruntq; memoria memores poſteri ex ea
 reliſti, ut reſpondeant.

Kadziſlowſcij, in Palatinatu *Lancicienſi*, nobiliſſima Familia. uetulaſtam
 auitamq; ſui e praestantiſſimis pace & bello, maioribus, qui nihil ex omnibus
 rebus

rebus humanis præclarius aut præstantius quam de Republica bene mereri semper studebant, trahit originem. Supra ceteros Generosa eiusdem stirpis Marte & arte insignes viros, retroacta tulit ætas, ante ducentos & ultra annos Horatium de Kadzidłowa, ob singularem in omni genere professionis eruditionem dignissimum deq; Repub. præclare meritum ciquem, ut non immerito illum Horatium Coclitem reuixisse dixeris: Mox insequens vidit ætas Troianum de Kadzidłowa Subpincernam Lancicien. militiâ munisq; militaribus clarum. Quorum exemplo Nicolaus Kadzidłowski dilecti Horatii Trinepos ad præclara & ardua quævis incitatus, prima militiæ Tyrocinia contra Magnum Moschouia Ducem Regi Stephano acerrimo bellorum moderatori, sub signis Kuropatniccy approbavit, strenueq; rem cum hoste gerens ad Polociam grauitè sagittâ ictus, præclarum posterisue imitandum virtutis suæ reliquit testimonium. Hic suscepit duos superstites adhuc filios, Ioannem Iudicem & Albertum Notarium Terrestres Lancicien. viros recti candoris, priscæq; virtutis vel inprimis studiosos, atq; ob hæc & alia virtutum decora omnibus apprimè gratos & acceptos. Sed & Sereniss. Rex Vlad. IV. æquus virtutis æstimator, censura sua Regia id ipsum confirmauit cum eundem Notarium de Diuo Progenitore Maiestatis suæ per complures annos egregiè meritum Palatij sui Regij à literis Secretarium esse voluerit. Mniiewscij à Mniwo, in Palat. Lancicien. qui in virtutum literis, & experientia bellica animum direxerunt. Ioannes Casimiro Magno sceptræ Regni gubernante ad Annum 1364. eximius miles in Castris, illorum bellatorum morem secutus, qui Familiæ suæ gloriam vita & periculo comparabant, reliquit familiæ suæ honestissima ornamenta, Paulus Mniewski sub Vladislao Polonia & Vngaria Rege Anno 1444. pro bene meritis suis & fratris sui Iacobi, per Turcas in prælio interempti, recepit digna præmia, sicut Priuilegia ipsius testantur. Nicolaus eiusdem Pauli nepos, maiorum vestigia secutus, adolescentiam Marti dedicauerat, ex Dorothea de Tarnowo Tarnowska, unicum suscepit filium Andream. Huius ex filiis nepotes hisce temporibus, à maiorum suorum virtute non degenerare, sed armis & consilijs suis in Repub. eorum gloriam & famam augere & amplificare student. Ioannes Mniewski floridæ ætatis iuuentutem dum ad studium literarum & virtutum obtulit, plurimum Patriæ profuit iudicio, sententia in Comitijs, & Iudicijs Tribunalitijs ob iurium peritiam. Hinc Pincerna Lancicien. & Iudex Castrænsis Lancicien. ac ad correctionem iurium à Senatu in Comitijs, sub electionem Sereniss. Vladisl. IV. designatur. Andreas Ioannis frater, Marti consecratam iuuentutem, & Patriæ proficuum & aptam redderet in Vngaria, Alemania, alijsq; externis Castris & bellis ipsam exercitauit. Postquàm verò in Patriam redijt in Linonia, Valachia, Russia, obsequia Patriæ reddendo, valida & ardua belli negotia tentauit. Valerianus eorum Patruelis, tam in re militari, quàm in Repub. negotijs optimè versatus, Ioannem & Matthiam filios in vestigia

propria gloria meritorum & honoris, postquam eis per aetatem licuit deduci & instruxit, militiæq; applicauit. Stanislaus eiusdem Valeriani germanus à prima lanugine ad senium, dum Patriæ vitam & sanguinem in Moschouia, Liuania, & in Confinibus Regni obtulisset, hoc unum indoluit, quod non in area laudis & prælij, sed domi & in lecto vitam reddere à Domino dispositus fuerit, sed stat pro facto voluntas. Consilium namq; maturum in Patria plus emolumenti affert, quam cita mors in bello, atq; leta in mortis triumpho.

Paczynscij, in Palat. Russiæ, in districtu Buscensi milites strenui. Venceslaus ad vitæ tempora miles, cuius Epitaph, in Podkamienie merita refert: Ex Dorothæa Kolucka, reliquit filios & omnes militari deditos. Alexander filius Venceslai, qui sub Polocia cum Sereniss. Steph. Rege militauit, cuius filius ex Anna Sokolnicka miles in Prussia cum Christophoro Wichrowski, & in Confinibus Regni cum Alexandro Cetner, Rothmagistris S. R. M. veteranis & dignis omni laude. Ioannes filius Venceslai, post militares actus & strenuos, cū Sophia Dżibłowska tenuit matrimonium, ex qua suscepit optimū militem Zachariam cum Palat. Russiæ Danielowicz militantem, tenet domicilia sua sub Białocerkieuiā. Christophorus filius Venceslai, qui militiam exercendo, posuit sua domicilia sub Liśianką, in Confinibus Regni, versus Tartaros. Albertus filius Venceslai in Prussia occubuit. Ista laus præcipua est nobilis sanguinis, iuxta Ecclesiam, Patriam, & Regnum. Sic enim bene uiuitur, & bene moritur. Godziszewscij, in Dobrzynensi Terra. Habent suum agnomen Golenij, milites optimi & ferè continui ex illis in Castris inueniuntur. Iacobus militaribus actibus nomen collustrat Familiae suæ sterilis decessit. Andreas post exultantem iuuentutem bellicis actibus & trophæis militaribus ornatam contraxerat matrimonium, & filias Annam Laurentij Czermienski, & Hedwigim Egidij Borzyminscij consortes reliquerat. Petrus deficientem lineam ut excitaret, seposita militari cum Paprocka suscepit matrimonium, ex qua suscepit tres filias Margaretham, Euphrosinam, & Sophiam, filium unum Ioannem, optimæ spei & pro Patria ardentem. In Prussia contra Gustauianos Rothmag. & in multis expeditionibus strenuus.

Zoltowscij, in Plocensi Palatinatu, qui notant familiam suam de Malusyno & Zoltowo. His namq; Semouitus Dux Masouiae concesserat inter Plockum & Sierpscum terram inhabitabilem, ut sibi in quemlibet usum & fructū disponere, & conuertere euiternè possent. Fundarunt igitur in loco illo initia villæ, quam à suo cognomine Zoltowo nuncuparunt, & quia loca spatiosa ab unica villa comprehendere ad usum non potuerant, annis subsequentibus ad Zoltowo septem villas adiecerunt & erexerunt. Refert priuilegium donationis Semouiti Annum 1402. Antiqua ergo hæc familia est in Regno, si priuilegium annum prænominatum exprimit. Habent & aliud priuilegium confirmatum, ab eodem Semouito Duce Masouiae, quod adsciti fuerant à Kościelec. Anno 1300. Ex his igitur tam multis meritis claris Zoltowscis, aliquos et

alios taceam, commemorabo. Ex cognominatis Wojslawis, Zoltowsciis, Stanislaus Zoltowski Wojslawius, qui dum plurimis expeditionibus præmia à Ducibus & Regno multa reportauit meritis condigna, pacatiorem statum eligendo cum Maluska suscepit matrimonium, & transportauit mansionem suam in hereditatem ipsius Malusyno, unde quoque & familiam suam sui posterii adnotare ceperant. Mathias filius Stanislai, qui honestæ conuersationis dignitatem, nobili morum occupatione in domesticæ laudis encomium deduxit. Fratres illius germani, Lucas in Prussia cum fratre Rothmagistro, Stanislaus cum Lysakowsco, victoriarum trophæa sibi & familiæ suæ colligebant, & conseruabant. Ioannes Wojslaus Zoltowski, qui experientiam optimi militis & strenui bellatoris, in externis regionibus animi fortitudine, & prudenti audacia abundè declarabat, nam Castris militaribus adstrictus, supremum meruit honorem. Reddidit obsequia Ferdinando Imperatori, ubi rediit in Patriam cum Korecki Samuele in Cecora. Aduersa de num fortuna in Turcarum captiuitatem redactus, ubi ad Chotinum Osmano Turcarum Imperatore Regno capitalia minante elapsus fuit cum Illustrissimo Ioanne Koniecpolski Campiductore Regni, operam militarem suscepit. Rothmagistri Budziszowskij, postmodum Vices gerens, demum cum Kazanouio Campiductore Regni maxima confecit victoriarum trophæa. Capitaneus post militiæ Teutonice quadringentorum virorum declaratus fuit in Prussia, quæ primum tunc militia cepit Draganorum vulgò dicta. Et quia ubi merita probatorum in Castris multiplicantur necesse est, & præmia augere Gubernator portus Bonisthenis versus Tartariam & Turciam, atque Oberster sexcentorum peditum Alemanici exercitus, & centum equitum in munitione noua, quam ille fortem, inuictam, & hostibus tam interris, quam externis terribilem reddidit, Kodak denominatam, Regia atque totius Conuentus Regni, & Ordinum auctoritate institutus fuit. Quam Præfecturam multos annos sincerè, alacriter, dextrè, & feliciter administravit. Stephanus frater Patruelis Ioannis, postquam detulit obsequia Patriæ in Magnatum aulis, vitam constituit pacatam in Palat. Cracou. ubi dexteritate morum, & humanitatis beneuolentia omnibus bonis amabilis, & Ecclesiæ Cisterciensis ad Mogilam benefactor eximius.

Blochouij in Dobrzynensi Terra, Mathias de Sobow miles strenuus, cum Iezowska reliquit Ioannem Ensiferum Dobrzynensem, qui ex Anna Malbowska suscepit Stanislaum Præpositum Zywiecen. Mathiam ex milite Parochum, Michaellem qui cum Odrzyuolsco in Prussia pugnando occubuit, & Sigismundum. Thomas alter filius Matthiæ, ex Kemska milites reliquit Andre-am, Roscislauum.

Koscielscij à Kościelec, antiqua Familia à Kościeleccis descendens.

Zakrzewscij, in Cuiaua Zbozy dicti. Sbislaus eximius vir, atque congruis moribus & actibus. Ex Radzieiowska armorum lunosa, eximios reliquit filios,

qui honorem familiae & sibi gloriam, generosis actibus compararunt. Gregorius primus filius Castell. Crusviciensis, qui ad dignitatem Senatoriam non nisi virtute et prudentia conscendit, cum Anna Slavosewska armorum Godziemba tenuit matrimonium, ex qua suscepit optimos Patriae ciues, Martinum Dapiferum Bresten. Philippum, Albertum, Lucam, et filias Catharinam Castell. Crusvicens. Grabscij, Annam Dzialynscij, Sophiam Gostawscij coniuges. Petrus secundus filius, conuersatione virtuosa deducta iuuentute in virilem aetatem, celebrauit matrimonium cum Anna Krusowska, ex qua suscepit indolis optime filios, Martinum, Gregorium, Iacobum, et filias duas. Nicolaus tertius filius, qui militari virtute familiam illustrando, à Valachis in Bucouiana clade oppressus, interijt. Eorum soror erat Bronislai Ostrolecki consors. Martinus Zbozij Zakrzewski, cum Stanislao Zbozij, et Hieronymo ex Palat. Cuiaviens. electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis subscripserunt. Trzebuchowscij in Cuiaviens. Terra, literis et re militari maximum nomen sibi, et familiae suae compararunt. Ioannes, ingenio maturo et gracili, apud Sereniss. Augustum Regem, maximam sibi conciliarat gratiam, cui et Succamerarij officium Supremum contulerat. At mors cito periodum vitae intentando, breui et sterilem subtraxit. Albertus Iudex Terrae Inouodolauens. ex altero Patruo descendendo, dexteritate iudicij nomen sibi et familiae decorem conseruauit. Stanislaus, Samuel, et Ioannes Trzebuchowscij ex Palat. Cuiaviens. electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis subscripserunt. Ex his Trzebuchowscis aliqui in Russiam transierunt militando, Stanislaus dum contra Michaiolum cum Zamoscio, & in Moschouia ac Valachia cum Magnis Ducibus exercituum in Castris florentem vitam peregisset, tandem quietiorem eligendo matrimonij vinculum cum Laszczowna, ad Rochatinum in Haliciens. districtu constituit, reliquit filias & filios.

Roszkowscij de Roszkow, cum Trzebuchowscis in Cuiavia honorum diuisione distincti, militaribus exercitiis & triumphis dediti. Ex quibus in Valachia ad Palat. Bogdanum erat eximius Rothmagister, & postmodum ad Sereniss. Steph. Batorium Pol. Regem.

Czarnotulscij in Cuiavia, Nobilem quae decent, audire in bono, & esse in rebus agendis prudentem, obseruant.

Broniewscij in Cuiavia, veram gloriam non fucatam quaerunt. Nam fucis parua gloria, ut non est vera gloria, ita nec diuturna.

Wysoccij in Caliss, Palat. virtutis amatores, vitiorum extirpatores. Nil enim ad veram felicitatem efficacius esse potest, quam virtutem propter se amare, vitium propter se odisse.

Wydzierzewscij, Nobili actu fortunati & felices. Est enim illa felicitas infalix, quae hominem reddit insolentior, ei non plausum meretur, sed lacrymas. Melchiorum cognominatum Sarna, meminit Paproc. in 1. Opere ad Posnaniam.

Drzewiejsz in Cuiavia, militia, literis, & iuris peritia dignissimi. Stanislaus Subiudex Lencicien. & Corrector iurium Anno 1589. & 1601. Andreas ex Palat. Lencicien. electionem Sereniss. Regis Vladisl. IV. subscripsit.

Skrzypieński in Caliss. Palat. Fortitudine animi, & praestantia roboris conspici. Egregium enim est in perterriti pectoris documentum, in causa honesta, piaq. nec certam mortem perhorrescere.

Kotlincij ibidem, Preparant honesto vitam perennem, Felices autem sunt, qui hic pie, iusteq. vixerunt.

Roznowscij in Pashan. Pal. Decorum putant vitā cum laude impendere Patria.

Zarpalsz in Posnanien. Palat. Virtute eximij, nam eximia virtus sponte suum consequitur decus.

Jankowscij in Lencicien. Palat. Si maxime considerandum est, non an satis gloria, sed an satis Patria vixerimus, magis cogitandum venit, an Deo vixerimus & conscientia. Obseruant hoc primario, illud secundario. Petrus Lechistrator Crac.

Wiesiolowscij in Lencicien. Palat. Ingenio, iudicio, dexteritate, fortitudine, Magni in Senatu & Repub. Ex quibus aliqui transierunt in M. D. Litu, ad Palatinatum Trocensem, ubi Christophorus aeternum memoriale sui nominis reliquit, cui natura & fortuna tanta contulerant, quanta Pandora Dea, diiq. omnes tribuerant. Summus erat vir in Repub. & M. D. Litu. Honoratus titulis, Supremi Marschalci M. D. Litu. & Praefecturis Mielnicen. Tskocinen Swiatocen. Kleszczelen. &c. Cum Alexandra Palat. Lublineń. Sobieski filia, tenuit Sacramentum matrimonij.

Dobieccij in Syrad. Palat. Optimos ciues Patria, se esse liquido actibus probant, idcirco sella, immunitates, tituli, & huiusmodi quae praemia sunt, illos expectat.

Powátá, à quo Powátij deducuntur, notabant Familiam suam de Tuczow. Nicolaum Powátá habet Miechou. lib. 4. qui in Valachia cum Palat. Russ. armorum Odromas, plurima & salicia continuauit bella. Etiam Nicolaum de Tuczow aut Taczow Succamerarium Sendomir. & Iudicem eiusdem Terrae, meminerunt priuilegia Anni 1449. A qua Powaliorum posteritate, inquit Paproc. in 2. Opere, descendunt haec domus quas inferius ponemus. Sed meo iudicio non est facile discernere, in tam florenti Familia Ogonezykorum, quis nunc originem sumat et deducat, ab Ogon et Powátá. Aliqua tamen Familia possunt ex hac differentia deduci.

Niedrzwicij in Sendomirien. Palat. literis et moribus Regibus commendati, quo gratiam Senatoriam meruerunt. Andreas Castell. Polanecen. vir doctrina, militia, iudicio eximius. Ad Polociam cum Mieleccio sumptu proprio pugnavit, cui et Dux exercituum maxima committebat. Ex Wdowska reliquerat prolem.

Woylszykonij in Sendomir. Palat. antiqua Familia. Creslaus Woylsyk de Woycia Castell. Crac. ut priuilegia Anni 1390. referunt. Item Creslaus Succamer.

Cracou: quem referunt Statuta 1458. Ioannes Woyszyk Custos Crac. eodem tempore Creslaum Pocillatorem Curiae Vladislai Regis tempore, referunt Priuilegia Anni 1444. Postmodum subsequens Familia notabat familiam suam à Gnoino castello, in Sendomiriensi Terra, inquit Paproc. in 2. Opere, Biechowscij in Crac. Palat. Nicolaus Adalberti Regis tempore, Salinarum Cracouiensium erat Praefectus, post Mathiam Głowacki Anno 1446.

Gornicij, in Crac. Palat. actibus heroicis & dignitate literarum dignissimi. Lucas Sigism. August. Regis Aulicus, demum Capit. Tycocinensis. Edidit librum ad eruditionem dexteram Nobilium, Polono idiomate intitulatum Aulicus. Tenuit matrimonium cum Broniewska Praefecti Stabuli Regij Premislii. & Capit. Medecen. filia. Paulus frater Luca, literis & morum gravitate conspicuus, in Aula Ioannis Zamojskij, Cancellarij Regni primas.

Morawcouij, de Owczary. De quibus Epitaphia in Monasterio Buscen. in Palat. Sendomiriensi referunt.

Sieczkowscij, in Sendomir, & Vislicien. districtu, quorum est in armis & bello esse formidabiles, in iudiciis autem humanos esse.

Borowieccij, alij Butowieccij in Sendomir. & in Radomien. districtu, quorum est æqui & iusti studium, quod et ipsa Democratia requirit à suis cultoribus.

Łętowskij in Lublinen. Palat. Tanquam probi Philosophi norunt mederi vitiis, et proficere virtutibus.

Stárosielskij in Podlachia, Optimi & praestantissimi milites & ciues, transierunt aliqui ad M. D. Litu. Balthasarum Constitutio exactorem Vitepscen. meminit 1589.

Skarbienskij in Russia, ex quibus militem eximium ad Supremum exercituum Ioannis Zborowski, meminit in 2. Opere Paproc.

Dąbrowskij de Dąbrowka, Andrea est Epitaph. Gnesna, Decani Gnesnen. 1493.

Letkowskij in Lencicień. Palat. Optimum ducunt alere artes, virtutem, conscientiam.

Drzewieccij in Lencicień. Palat. Excitant propriis virtutibus nobilitatis antiquæ virentes palmas.

Siewierskij, in Cuiavia. Duobus Reipub. usi sunt, animi robore, & vi naturæ.

Balenskij, Bulatowij dicti in Cuiavia. Duo precipua in Nobili, literæ, & fortitudo, ut si ætas adimat vigorem, literæ ad extremum durent.

Gorinskij, in Palatinatu Masovia. Prudentiam, constantiam, æquitatem, ut perpetuo vivere non desistant, vigilanter observant.

Miroslawskij ibidem, cum Gorynscijs eiusdem diuisionis honorum. Norunt quod adolescentiam disciplinatham, iuuentutem maturam, ætas fructuosa concommitatur.

Paczenskij, in Gostinen. Terra. Ignauiam, ex qua oritur ignominia, vitant.

Zwolskij, in Czerscen. districtu. Eorum conuersatio cum bonis. Arctiora enim sunt vincula virtutis quam sanguinis.

Grodzicij

Grodzicij, in Posnaniën. Palat. ornant nobilitatem virtute. Vnde delectantur capite virtutum, careere vitij.

Niedzwieccij, Milites strenui, & negotijs Reipub. conuenientes. De his Biel-
scius fol: 653.

Zaparscij, in Posnaniën. Palat. Animo agrotanti, medicus oratio: corpori
egenti necessaria, medicus crumena. Laborant hi et orant, et non deest illis
benedictio Dei.

Domaïowscij, de Domaïouice, Alexandri militis et Ducibus in Ostrog obsequijs
dediti. Epitaphium est in Cudnou, eius filia, G. Adami Wilga consors, ibi-
dem quiescit.

Sangauij, in Magno Duc. Lit. Georgius Sangaw qui in Vnione M. D. Lit. cum
Regno in Comitijs Chroldlensibus hac arma suscepit.

Parulij, in Palat. Masouia, et in Podolia. Quatuor fratres Germani eximij mi-
lites, Stanislaus, Iarosius seu Hieronymus, Christophorus, et Ioannes. Ex
Stanislao erat filius Stanislaus, Marti deditus, qui reliquit filios in Podolia,
vigiles in Castris, solertes in bono nobilibus conuenienti. Alexandrum conti-
num militem, qui etiam Scythicam captiuitatem sustinuit. Adamum. Re-
tē factorum vel Senatus vel Deus retributor. et Iacobum in Ordine Car-
melitarum.

O K S Z A.

DELINEATIO.

EST securis seu ascia minor, colo-
ris albi in campo rubeo. Super
galeam verò & Coronam eadem
securis infixā Coronæ, vltima extre-
mitate.

ORIGO.

ORiginem habent ex mutatione
Nassæ aureæ in secures decussa-
tim positas, vt diximus in armis
Bratczyce. De hoc Dubrauius Bohe-
miæ Historicus, Ratiborium Wierszo-
wicz in pugna contra Conradum pro
Friderico & Præmislo ad Ludmiriam
propè arcem Caunicensem, describendo sic habet. Vnus autem Ratibo-
rius gratiam benè gestæ rei à toto Bohemorum exercitu tulit, palam item
ferente Præmislo eius opera strenua factum aditum ad victoriam fuisse.

Quæ

Quæ quoniam Friderico valdè placuit, eò proclivius auctorem illius Rati-
borum in fidem suam & familiaritatem recepit, inducta deletaque omnium
iniuriarum præteritarum memoria, insignibusque mutatis ne quid odiosum
restaret, quippe pro Nassa aurea, secures decussatim sibi cohærentes iussus
est ipse & posteritas ipsius gestare, donatus & arce Bauariam spectante quâ
Pryndam vocant, fines Bohemiæ aduersus Germanos transgressores limi-
tum tutaretur, sub anno 1160. refert. Qua ex ratione odium erat Principis
Bohemiæ Mnata contra Wiersouieciû Historia Bohema refert, dum illor-
um dignitatem, prudentiam, dexteritatem, fortitudinem, autoritatem,
&c. referunt. Ex his igitur Wiersouieci sub Boleslao Kriuoustio plurimi in
Regno, pulsi & vltro recedentes ex Bohemia, eadem vlciscendo sui Ger-
mani; reperiiebantur. Ex his Ioannes Wierszowiec filius Tistæ, dum Bo-
leslaus Kriuoustius pugnavit cum Suatopelko Duce Bohemorum, occidit
prædictum Ducem. Et hasta, & securi, à persequentibus se, defendit vitam.
Hac ratione securim pro armis in Regno accepit, quas iterato illi qui in Bo-
hemia remanserant, decussatas detulerunt. Acceperat & in præmium vi-
ctoriæ à Sereniss. Kriuoustio bona Wiersouicius, Siemikowice, Radoszewi-
ce, Lipnik, Broszecin, Bogumilowice, Stroza, Zielecin, Dylow, Wrocice,
&c. Quorum familiam in linea afferemus.

S E C U R I S D O M I N I .

TAm splendido titulo, rectè iustitia & protectio domini vocatur signi-
ficatione in medium, dicit namque Propheta: *Iam ad radicem secu-
ris posita est.* Mihi tamen tam excellenti titulo verbum Domini venit
in mentem quod omni gladio acuto acutius est, penetrans intima & petras
rescindens: securis namque Domini vocandum est. Nouaculam Philoso-
phicam quæ veluti rapam incudem ferariorum præscindit, multi authores
referunt, sed hoc est ingenij humani, viuax contemplatio, verbum autem
Domini vere est scindens interiora, & medullam ossium penetrans. Quo
enim verbo Domini cæli creati sunt, & firmanur: eodem quoque subito
declinant & cadunt. Habet Plutarchus, quod Demosthenes Phocionem
Orationum suarum securim appellabat, breui enim ille, sed acutâ oratione
Demostheni plurimum aduersabatur. Quid igitur dicendum venit de ver-
bo Domini? Verè & propriè securis est Domini. Quapropter Hieremias
sermone Domini sicut securim ait, quæ vel petras incidat. Domus Illustris
Oxiciorum meritò securis Domini appellanda est, non enim contra Domi-
num sed pro Domino pugnare contendunt. Alias verificaretur in eis illud
Psalmistæ: *In securi & ascia deijcies eos.* Subdiderunt Oxicii voluntati Di-
uinæ genium & ingenium, vires & fortunam, quo & vitia præscindunt, & no-
men Domini descendunt, & omnem eradicant infidelitatis notam. Quapro-
pter sicut Propheta securis immersa præterfluenti obediit, & ad suum manu-
brium

brum naturalis grauitatis oblita redijt; ita Oxicijs aurea sæcula spontè & feliciter deuenerunt. Honorati & dilecti à Regibus, in Senatu dignissimi, in Ecclesia vtilissimi, in Patria desideratissimi, in Repub. amabilissimi exstiterunt. Quos nedum diu præteruolans fama, sed etiam gloria perpetua, Ecclesia, æternitati reddidit & seruauit. Ex quibus veniat in mentem Episc. Cracouien. & Vratislauien. Nankierus, de quo hæc in suo opere & Vitis Archiep. & Episc. Cracouien. Christoph. Kantscius reliquit:

Abstulit hunc Cracæ diues Vratislauiæ Sedi,

Constantem vitam deueneratq; viri:

Namq; resulgebat mirè virtutibus amplis,

Seruiuitq; Deo nocte dieq; suo;

Angelica moriente illo cecinere cohortes,

O vox, ô cunctis anteferenda sonis.

Æ T E R N A M E M O R I A.

Si aliquis florentissimam Rempub. Romanorum memoria reuoluat: si Græcorum gentem in apertum deducat: si Tenediorum Lidorumque populum sibi ob oculos ponat; de repente illorum secures in medium profiliunt. Illi namque, teste Plutarcho, Consulatum, authoritatem, Regnum, securi in memoriam æternam declarabant, præsentabant. Quapropter non sine graui animaduersione Iulius Cæsar Capaccio libro 1. *Impressarum* cap: 17. antiquos ponit in clypeis triumphalibus delineasse inter Pontificalem mitram & flagrum, securim, quam quandoque dedicabant in Basilicis, atque in marmoribus exsculpebant ista tria, non aliam ob causam, nisi ob æternam memoriam & dignitatem insigniorum securis. Est quo Oxicij æternam sui memoriam conciliarunt, retinuerunt, conseruauerunt. Illorum enim memoriam tota Silesia prædicat, Regnum florentissimum Poloniae celebrat, Imperium quoque ipsum Wiersouicios eorumque posteros memorando, nunquam obliuioni tradit. Vndè meritò illis sapientissimi Salomonis verba ascribere licebit: *Non recedet memoria eius, et nomen eius requiratur à generatione in generationem.* Firmavit tantam æternam memoriam Ioannes Strzelecius, cognomento Wątrobká: qui dum ad Varnam cum Vladislao Poloniae & Hungariae Rege pugnando captus à Turcis fuisset, mirabiliter cum socijs, quos nominat Cromer. lib. 21. euasit, & postmodum Archiep. Leopoliën. creatus, plurimas Legationes in Hungaria obiuit & perfecit. De quo ita Canonicus Leopoli. Scrobisouius:

Vidit & infausta nostris certamina Varna.

Et captiuatus, Turcica vincla tulit:

Euasit tamen, & sacri gestamen honoris

Accepit.

Reddiderunt æternam sui memoriam in Patria plurimi Oxiciorum, de quibus latè linea domorum referet. Non enim ex hac ratione nominali Oxicij denominati fuerunt, sicut milites manipulares. Illi namque à manipulo delato in pertica dicti, vt in Collectaneis Pierio aduinctis dicitur:

*Pertica suspensos portabat longa maniplos,
Vnde manipularis, nomina miles habet.*

Isti verò licet Oxicij ab Oxa vel securi bipenni aut minori ascia dicantur, ab exercitio forti militibus conuenienti, atque imperterrito in hostium stragem assaltu & impetu, denominati fuerunt. Ergò vt memoria æterna nomen familiamque vestram stabiliatis, sicut arbores refectæ securi, vberius virent, ita

*Tu quoque sic refeces vitij allentia multis,
Virtutum vt soboles pullulet uberior.*

LINEA FAMILIÆ OXICIORVM.

Wierfouicius Ioannes, cui primum talia arma collata fuerunt, hunc Historia Bohemia vocat Gesko, erat filius Tista. Qui dum occiderat Ducem Bohemie Sviatopelcum, anno 1103. à Boleslao Kryuoustio accepit bona, Siemikowice, Radoszewice, &c. à quibus bonis & cognomina susceperunt. Ibrahamus de Siemikowice, qui ante annum 1441. vixit. Reliquit filios, Stognieuum & Boguslaum. Nicolaus seu Mikulasz Boxa filius Boguslai, summus bellator in Hungaria in expeditionibus vicibus viginti meritis & trophæis clarus. Ludouicus Hungariæ Rex contulerat sibi, vt terminata Oxiciorum domus referunt, munitiones Cameneciam & Trzebeß, sed relicta prouisione hac in Hungaria, redijt in Patriam. Eius filij, Martinus, Andreas, Georgius, qui ex bonis Radoszowice nuncupati fuerunt Radoszowscy. Georgius Radoszowski Boxa, literis & nobili iure inter equestres viros maxime commendatus, Succamerarij Vielunensis honore in maiorem dignitatē familiā adaptauit. Reliquit cum Mogilnicka dignitatis suæ ardentes æmulos. Quorum familia attingit accrescendo annum modernum. Boguslaus Radoszowski Boxa, literis, humanitate, dexteritate rerum in Rempub. obuientium clarissimus. Vnde à Serenissimis Regibus adamatus, dignissima meritorum suorum præmia retulit. Erat primum Episc. Chijouien. qui fidem trans & citra Boristhenem auxit, promouit, & Cathedralem Ecclesiam adornauit. Deum translatus in Luceorien. Episcopatum, liberalis in omnes nobilium amor decessit. In cuius laudem & Boxarum familiam ita quidam lusit in Arma.

Boxarum gerit ecquid gens Generosa bipennem?

Designat fortes ore manuque viros

Hac prostrata iacent Maurorum corpora parte,

Aurea lux ista parte parata venit.

Ergò qui in templis lucem pacemque dedisti,
Luceriam meritò Maximè Præsul habes.

Nankierus Episc. Cracouiē. qui post Muscatam Silesium successit ex Decano Cracouiē. vir magnæ probitatis, qui dum Basilica Cracouiē. à Kriuo-
ustro edificata, & arx tota quæ lignea tunc erat anno 1306. die 8. Maij igne
consumpta essent, Basilicam dirutis veteribus muris, in eā quam nunc retinet
formā readificauit. Crom. l. II. Obijt Nankierus gente Oxius Religiosissimus,
& continentissimæ vitæ veneno, ut creditum est, sublatus. Crom. lib: 12.
Brzeccij, Antiqua & clavis meritis excellens familia. Procedunt à Vilhelmo
Germano fratre Nankieri, Episcopi Cracouiē. & Vratislauiē. Erat præ-
dictus Wilhelmus regnante Vladislao Lokietek, Præfectus Silesiæ & Dux mi-
litia, 1316. Et cum à Venceslao Rege & Ioanne Rege Bohemia, ob partes Lo-
kietkonis à se fideliter defensas bonis spoliatus in Bohemia fuisset, Vladislauus
Lokietek optimo fideli ac strenuo Duci contulit ad Sendomiriam diuersa bona,
qui capit ex bonis Brzezic notare familiam, sicut ad præsens subsequuta posteri-
tas ad differentiam Ptomienczykow notat. Hæc familia Oxarum de Brze-
zie, nunquam hæreseos labe infecta fuit, ideò diuersa in Regno retulerat præ-
mia honorum & titulorum Regni, sicut liber Beneficiorū Crac. circa annum
1446. Parochiā Ptanouiensem describendo refert: Domini, inquit, de Brze-
zie armorum Okša, tres tunc fuerant fratres, anno 1446. Ioannes Pocillator
Crac. Wilhelmus Capit. Viscē. & Clemens Archidiac. Wroclau. Regens Can-
cell. Regni Suprem. Horum posteritas moderna hæreditaria in Brzezic Pal.
Sendom. Fidei Cathol. acerrima propugnatrix, ad munia Reip. obeunda aptis-
sima, in dies meritis Regno & Patriæ, tam in legationibus ad externos Principes
quàm in expeditionibus bellicis, & aliis functionibus Regni claret et augetur.
Strzeleccij, Strzelccius dictus Watrobkà Ioannes, eximius Senator & miles,
qui cum Vladislao Poloniae & Hungariæ Rege ad Varnam pugnavit, in capti-
uitatem Turcicam deuenit, eliberatus, ut refert Cromer. lib: 21. Archiep.
Leopol. post Gregorium Sanoceum, anno 1481. creatus. Obijt Cracouiæ, se-
pultus in ade SS. Trinitatis apud FF. Predicatores. Stanislaus Strzele-
cius Watrobka, frater prænominati Archiep. Castellanus Sadecen. vir in Re-
pub. & inter equites Polonos clarissimus, quod ex Historia colligitur. Casi-
mirus, inquit, è Lituania reuertens, Comitiam Petricouiam ad primam Maij
edixit, verum de Minoribus Polonis nemo ferè procerum affuit: offensi enim
erant distributione honorum superioribus Comitij, iniquius quemadmodum
ipsis videbatur facta, in qua Ioannes Tarnouius, Castell. Woynicē. Dobie-
slaus Kmita Lublinē. & Stanislaus Watrobka Sandecen. immerito præteri-
ti esse existimabantur. Declaratur quoq; & pietas ipsius atq; reuerentia in
Deum & Ecclesiam, nam de illo Cromer. lib: 24. hæc reliquit. Qua in par-
te singularis Stanislai Watrobka gente Oxicij, pietas & magnitudo animi si-
lentio prætereunda non est: qui iussus à Rege in bona Sacerdotum cupiditati
V u 2
ipsius

ipsius aduersantium inuadere Regem quam Deum offendere maluit. Fuit hoc anno 1461. Creatus demum Palat. Belzen. ut Cromer. refert libro 28. anno 1475. Clemens Strzelecki Watrobká, ob dignitatem ingenij, & prudens consilium Prouisor Palatinatus Cracouien. demum Castell. Biecen. De hoc Bielsc. fol. 352.

Goslawscij, in Cracouien. Palat. antiquitate familiae & negotijs Castrensibus militaribus splendida domus. Ex quibus Adamum eximium Rothmagistrum in Podolia Registra Notariorum Campestrium referunt. Qui, ut contracto matrimonio suscepit filium Stanislaum, suscepit simul & heroicorum suorum factorum diligentem & strenuum imitorem. Germani verò fratres praenominati Adami in Palat. Cracouien. eximia memoria celebres, dignam suae posteritati reliquerunt imitationem. Extat modernis quoque temporibus clara meritis Patriae & Regibus Goslawsciorum familia, Christophorus equestris ordinis ornamentum, Capitat. Będzinen. Andreas de Bebelno & Nicolaus Goslawski, qui ex Cracouien. Palat. Electionem Vladislai IV. subscripserunt. Reij, antiqua & in multis Palatinat. clara familia. Ioannem Rey strenuum bellatorem ad Coronouiam refert Longinus & Bielsc. fol. 307. post annum 410. erat de Naglowice Oxicius. Ioannem quoque Rey Iudicem Terrae Sendomiriensis de Schumsko referunt Priuilegia Monasterij Andreiouiensis anno 1434. Stognieuius Rey Capit. Rouensis, nunc Barium in Podolia nuncupatur. De hoc Miechouiis lib. 4. Anno 1452. circa Festum Ioannis Baptista, Tartari Podoliam ingressi, multa damna intulerunt, vrendo & occidendo: Castellumque Row conquieserunt, & in eo Stognieuum Rey de domo Oxa, cum uxore ipsius captiuauerunt. Quod etiam retulit Bielsc. fol. 395. Nicolaus de Naglowice Rey, hic plurimis scriptis idiomate Polonico editis illustrauit familiam suam, sed quia plus ingento quam solida doctrina pollebat, ideo Postillam scribendo facile errauit, & rem indignam contra dogmata Fidei & Ecclesiae interpretationem & sensum edidit. Reliquit filios, Nicolaum, qui cum Chlebomicowna Palat. Vilnen. filia, reliquit posteritatem. Andream, qui corona inter fratres exstitit. Nam literarum profectus iuuentutem apprime instructam, in usum conspicuum Patriae & Senatui deduxit. Reliquit ex Dębinska Castell. Cracouien. filia prolem in Terra Chelmen. Christophorum in Palat. Lublincen. singularis meriti virum. Exstant modernis temporibus in Palat. Cracouien. Martinus Rey de Naglowice, & Adamus. In Palat. autem Posenanien. Andreas Rey de Naglowice. In Lublincen. Palat. Marcus Rey & Stanislaus Dapifer Lublincen. Sunt alij quoque plurimi, sed isti Electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis Pol. subscripserunt. Est quidem non immodicum principium huic familiae ominari felicia, tum ex meritis praemissis, tum ex cognomine ipso. Rey namque iuxta Polonicum Prouerbum primatum & boni ordinis ductorem connotat & significat, ut dicere liceat, debebant esse ductores & capita virtutum, honesti, communis boni, morum,
gloria

gloria, vita, sed si disciplina recta mores imperat & facit, obliqua destruit & tollit. Et quæ iniquior disciplina, quàm contra Deum, Ecclesiam & conscientiam moliri, intendere? Dicebat S. Paulus: Erant ex nobis & non sunt. Det illuminationis gratiam Dominus, & sint nobiscum, qui non erant: & conuertentur aspera in plana, distorta in recta.

Orzechowscij, in Præmislien. Terra, antiquitatem familiae copiosæ reuolutiones annorum declararunt. Stanislaus, qui repulsis erroribus ex animo & Heresi, in gremium S. Matris Ecclesiæ redijt, atq; Presbyter ordinatus, Sereniss. Regis Ecclesiastes factus, plurimis scriptis proficuis Regno, Statui nobilium, & Ecclesiæ Romanæ, æuiternum nomen sibi atq; suæ familiae reliquit. Illius Germani fratres experientia iuris equestris clari, Valentinus Iudicem Terræ Præmislien. egit, illius verò frater Notarium. Remigius Orzechowski, Exactor Contributionum Regni, anno 1595. in Terra Præmislien. Plurimos lego in Historicis Orzechowios, sed quoniam alij diuersorum armorum reperiuntur, ideò difficile percipere de quonam illorum fuerit apud illos sermo, prudentia lectoris alios hîc adnotabit.

Klornieci, in Sieradien. Palat. familia meritis & antiquitate dignissima. Iacobus Klornicki & Petrus fratres Germani, filij Iacobi Ioannes & Christophorus Subiudex Vielunen. longo interuallo temporis reddiderunt obsequia, Sereniss. Regi Augusto. Petri verò filij ex Iedlenska armorum Nabram, Florianus qui spirituale eligendo statum, dignitate Ecclesiastica aliquantulum præfuit. Ioannes, qui cum Sobiekurska reliquit filium Stanislaum. Petrus ultimus filius, eximius miles, obtinuerat in præmium Aduocatiam Barensem. Reliquit cum Traczowska liberos.

Rzuchowscij, in Sieradien. Palat. Unde cum Duninios Rzuchowios legis diuersorum armorum esse considera, ut videre licebit sub armis Labeciorum. Illi tamen sunt qui intendunt animum studijs ac rebus honestis.

Klobukowscij, in Sieradien. & Cracouien. Palat. Hi totis conatibus student optatam nobili contingere metam. Quapropter literis, moribus, in Curia Regum conquisierunt ornamenta. Petrus Klobukowski, S. R. M. et Martinus ex Palat. Cracouien. subscripserunt Electionem Sereniss. Vladislai IV.

Chocimowscij, in Sendomirien. Palat. qui officiorum assiduitate plurimorum animos Principum in se conciliarunt. Extat hæc familia et in præsens, ex quibus Hieronymus Chocimowski electionis Constitutio Vladislai IV. meminit.

Gramaccij, in Sendomirien. Palat. Studijs honesti dediti, et labori nobilibus conuenienti. Vita enim humana uelut ferrum est: ferrum si exerceas, conteritur: si non exerceas, tamen rubigo interficit: ita homines exercendo uidemus conteri, si nihil exerceas, inertia, atq; torpedo plus detrimenti affert quam exercitatio.

Gorlicij, in Palat. Sendomir. in districtu Pilznen. Exercent virtutibus, animum et corpus laboribus nobilioribus assuescunt: nam mille mala affligunt ipsum cui est segne et inutile corpus.

Zdrowscij, in Maiori Polonia. Quam praeclarum est habere mentem sanam in corpore sano. Nunquam enim habebit finem in gaudio honorum.

Domarathij, in Sendomirien. Palat. ad Opatouiam, alios in Maiori Polonia & in Podgoria lego. Domarath magnus vir quondam in Repub. et in Maiori Polonia, Castellanus Posnanien. et Generalis Maioris Poloniae. De quo in multis locis habet Cromerus & Bielscius, qui inquit, sicut Garra in Hungaria ita Domarathus in Polonia omnia sub Rege administravit, anno 1383. Eius autem Legatio in Hungariam ad Reginam electam fol: 263. Legationem quoque Domarathi Castell. Biecen. habet Bielscius sub anno 1426. ad Vitoldum.

Chometowscij, in Russia ad Leopolim. Diuerso modio in dignitatis honorem ascendunt. Dicebat S. Chrysostomus super epist. ad Hebr. Contemne diuitias, & eris diues; gloriam, & eris gloriosus; supplicia inimicorum, & tunc eos superabis. Adde his, qui contemnit Ecclesiam, contemnit et Deum, consequenter verò semetipsum atque familiam domus pessundat, et in nihilum redigit.

Miedzwieccij, in Sendomirien. Palatinatu. Hi animaduertendo quia nemo ignauia immortalis factus est, ideò aliqui horum maiorum suorum nobiles actus, occupationes, labores prosecuti fuerunt, aliqui religiosum animum Domino in seruitium perpetuum consecrarunt. Talis erat Christophorus in Sieciechouiensi Monasterio.

Czechowscij, in Sendomir. Palat. vulgò dicti Iankowie. Deus qui iubet nos mortis meminisse, profecto bona & gloriosa. Qualis est ille, qui pro Ecclesia, Patria, & Deo moritur. Illorum est intentum, & viuere rectè, & mori optime.

Wlostawscij, militari ac nobilium honesto dediti. Derslaus Wlostawski Oxicius dicente Dlugossio, ad Koronouiam in bello strenui viri & militis declarauit officium. Quod et Bielsc. fol. 307. meminit.

OKNO ZŁOTE ábo SZYBA,

Hoc est Fenestra ad Aurifodinas.

DELINEATIO.

EST quadratum oblongum, altioribus cuspidinibus superne & inferne dispositum. Super galeam sunt tres pennæ Strutij, in extremis pennis singulæ fenestræ eiusdem figuræ ponuntur.

ORIGO.

COmitibus Suerinensibus ad Rigam incolis in vsum hæc Arma, ante Lutheri & Caluini pestiferam doctrinam annis quadringentis deueniunt. Ratio originis, vel inuentio tanti thesauri, vel administratio. Sed nobilem fortunam in nobilium dignitatem & honore amplioribus meritis deduxerunt. Qui nedum in Curlandia & Filandia ad Rigam & Liuania, sed etiam in Regno, & in M. D. Litu. à Serenissimis Polonia Regibus, speciosa præmia reportarunt.

NIL FRVSTRA.

TRitum est Principis Peripateticorum axioma, Deus & natura nil faciunt frustra. Addam his alia duo: Ecclesia Sancta, & bene ordinata Respub. nil faciunt frustra. Illa enim Spiritu Sancto regitur & disponitur: ista autem consilio maturo & forti dirigitur. Video quadratum pro insigni Regum Nauarræ, ex catenis ferreis factum. Video circulum in circulo, aut rotam in rota Episcoporum Moguntinorū Stemma perpetuum, de quibus *lib. 1. Impressarum cap. 7. Iul. Cas. Capacio*. Video Romam in primis rudibus in quadratum formatam, de quo *Ennius*. Est nunc & quis erat Romæ regnare quadratæ. Video plurimos bellatores castris in quadratum dispositis victores triumphasse. Horum capitalis ratio quæ fuisset, ego quidem vt non militaris professus ignoro, at quadratum iam excelsum inter figuras Mathematicas contemplor. Opinor tamen, quod sicut quadratum Regis Nauarræ est ex catenis ferreis, eo quia dirupit catenas ferreas sibi in obsta-

obstaculum positas, & Moguntini vicem rotæ instabilis, in summæ stabilitatis verticem in Imperio apposuerint: ita quadratum hoc in arma nobilitatis deductum aurea fenestra, aureos viros signauit. Aureos inquam fide, aureos moribus, aureos bello, aureos Senatu, aureos in omni negotio Reipub. Equidem quadratum antiqui in significationem totius probi deduxerunt. Quod *Pier. Valer. lib. 39. Hieroglyph. cap. 34.* id aperte testatur, vnde *Aristotel. primo Ethicorum.* Quadrangulus reuera probus nullique obnoxius vituperationi. Insigne igitur huius nobilitatis viros aureos & probos significat, si more nostro arcticum in antarcticum non confundemus. Habeo triangulos quatuor notatos punctis, crucibus, literis C & M, apud *Valer. in Hieroglyph. lib. 39, cap. 38.* Habeo circulos varijs ornatos floribus, petris, manibus. Quis igitur negabit etiam quadratum retinuisse suum decorem? Vnde Rex Nauarræ adornauit suum quadratum cruce ex catena. Nil igitur est frustra in insignijs nobilium & armis, at omnia sunt posita sobrie, decenter, vtiliter, in honorem Familiæ & exemplum posteritati.

FAMILIA HORVM ARMORVM.

Ioannes Comes Suerinensis, successor in Comitatu maiorum, ante trecentos annos Comitum dignitatem retinentium. Christophorus Sueryn legionum Pomeraniæ ductor. Iacobus filius Casarearum legionum ductor, Succamerarius Regni Romanorum, & Administrator Pomeraniæ. Ioannes Felix, filius Praefectus Pomeraniæ. Vlricus Szueryn filius, Oberster in exercitu Casareo & Consiliarius. Ioannes filius Consiliarius Casaræ Maestat. Iacobus Szueryn, Administrator Curlandiæ & Semigaliæ, qui dum Capitaneum ageret Prussicum in persona Ducis, Lublini in Comitibus legem feudalem recepit, & iuramento proprio roborauit. Ioannes Vlricus filius, Marschalcus Semigaliæ & Curlandiæ, Rothmagister Sereniss. Regis Poloniæ, notabat Familiam suam de Alsuang. Habuit in coniugem Barbaram de Konary. Obijt 1638. cuius funera Collegij Societatis IESV Rethor celebrauit.

OLELKOVICII DVCES, vnde sunt & nominantur.

Descendunt origine ex Olgierdo Gedimini filio & Vliana, Ducis Vitepsensis filia, cum qua habuit filios sex. Primus erat Volodimirius, cui Ducatus Chitiouensis diuisione bonorum cessit. Hic habuit filium Alexandrum, Roxolano idiomate Olelko dictum, qui dum fundauit & exexit ad fluuium Slucz, oppidum Sluciam, exinde posteritas eius appellata fuerat, Duces Slucenses Olelkouicij. Stricouius lib. 12. cap. 13. & Sarnicius in descriptione Pol. & Litu. Ille demum fundauit Oppidum Kopel, a quo & Kopilensis Dux nominatus fuit. Nam dum Alexan-

Alexander cessit è viuis, vnus filiorum Semianus Dux Kiiouiensis, & Slucia per decretum Casimir. Regis, alter verò Michael Dux Kopileysis remansit. Ita Stricouius lib. 14. cap. 3. ad Annum 1455. Nati fuerunt ex Ducissa Mści-slawieñ. vt Paproc. in 1. Opere Stemmi. fol. 1150. Basilius Simeonis fi-lius Dux Chyouiensis, quem inter Epitaphia referunt Piecarensium scripta. Iurius seu Georgius Olelkowicz, Dux Slucensis, quem eadem Epitaphia re-ferunt Iurij seu Georgij filius. Semionus vel Simeon filius Georgij, natus ex Radziwilowná, vt Paproc. in 1. Opere, fol. 1151. Eius frater Georgius Dux Slucensis, qui ex Teczynska Palat. Crac. Capit. Betzensis, & Lublinen-sis filia, reliquit filios tres Georgium, Semionem, & Alexandrum, maximos bellatores sub Augusto Rege 1558. & ad Lebedzieuum Georgius seu Iurius duo millia & ducentos milites eximios, & diuersa armatura deduxit. Illi ve-rò duo fratres, Augusto Regi in Liunioniam contra Moschos, quatuor millia sumptu proprio militum statuerant. O quàm felix erat Patria, dum tantis propugnatoribus defensa & vallata fuerat, crescebat in illis vt apparet, sum-mus amor Patriæ, obseruantia Regiæ Maiestatis, & bonum Reipub. Vltimus heres Slucensis Ducatus, Lublini in Ecclesia Societatis IESV sepultus. Vltima verò Ducissa sepulta est Slucia in Ruthenorum Ecclesia, licet fuisset Catholica, sed suus maritus hæreticus, ibi eam sepeliri curauit. Eius Epita-phium latinum ibi appensum manet.

D. O. M. G.

Magnorum Lituaniæ Dynastarum.

Ex Illustrissima Slucia Kopyli Ducum Familia, Sophiæ Olelkouicia, Auo, Proauo, Georgio Abauo, Simeone Atauo, Michaeli in Slucko & Ko-pyl Ducibus, Tritauo Olelkone, Vladimiri Kijouiæ Ducis, Iagellonis Po-loniæ Regis Fratris, Olgierdi M. Litu. Ducis Nepote, Gedimini Pronepote, Vitenis Abnepote. Matre Barbara, ex Illustrissima Kiskarum Familia, Progenitæ Ianusius Radziuil, Birzarum ac Dubynki, in Sluczko, Kopyl, Dux, M. D. Litu. Supremus Pocillator, mæstissimus Coniunx, Coniungi desideratissimæ Fæminæ, & genere & forma, plus virtute æuo suo claruisse, non absque lachrymis posuit.

O L I W A.

DE LINEATIO.

EST medium lilium, quasi è terra cum radicibus euulsum, coloris albi in campo viridi, circa summatem liliorum, ab vtraque parte sunt singulæ rosæ coloris rubei. Super galeam & coronam est leo stans ad medium erectus coronatus, exivit linguam & caudam prominentem, à tergo versus caput deducit.

O R I G O.

IN Prussia ad villam Oliwá dictam, militi strenuo tunc in pugna audaci fortitudine hostes depellenti & demetenti concessa antiquo tempore fuerunt. Sed demùm in eodem loco Anno 1175. Monasterium Religiosorum à Principe Pomeraniæ de Familia Grifforum Sambor nominato, erectum & fundatum fuit, & vsque in præsens Dei benedictione conseruatum. Est enim Monasterium hoc celebre ad Gedanum, vt *Sarnicius* dicit in *descriptione Pol. & Litu.*

F L O S I N F L O R E M.

NON sine prudenti consilio, Ver, Æstas, Autumnus, floribus ab Ouidio & Eusebio significata sunt. Sunt enim istæ tres partes anni flores in florem, vnde Ouid. lib. 1. *Metamorph.*

Extat ver tepidum cinctum florente corona

Stabat nudà æstas & spiceaserta gerebat

Stabat & autumnus calcatis sordibus vuis.

De quo clarius Pierius in Hieroglyph. in 2. Parte, lib. 2. cap. 24. *Ver enim suo flore florem declarat æstatis. Æstas flore segetum declarat florem Autumni. Autumnus autem flore cornucopiæ declarat luxum hyemis, mensam scilicet onustam fructibus, carnibus, liquoribus. Illæ ergo partes Anni sunt flores in florem, hyemis autem est depascens florem. Verisimile huic in Dialogismo mortis, cum Principibus huius sæculi reperio. Rex namque in suo Regno dicit: Ego Regno. Imperator dicit: Ego Impero. Princeps dicit: Ego Dominor. Papa dicit: Ego hoc totum vobis tribuo. Rusticus dicit: Ego pro vobis laboro. Mors his omnibus respondet: Ego autem vos omnes deuoro. Ita quoque*

quoque hyems facit, quicquid collegerit homo in vere, æstate, autumnò, id totum deuorat hyems. Arma hæc floribus spirantia, sunt flos in florem, non solum ideo quia retinent liliū & rosas, non ideo solum quia fortis leo illis patrocinator, sed quia floruerunt ad ramum oliuæ seu villam, ac deinde in eo loco floruit Ecclesia, religio, sacerdotium, pietas. Insuper quia actu & gestu, labore & odore, familiam vestram in dignitatem gratiosam in hac Repub. Polona deduxistis. Antiqui in scutis flores magnificos depingebant, alij autem pretiosis lapidibus scuta adornabant in flores, non alia ratione quàm quod summum præsidium in scutis ponebant, vnde Scipio cuidam militi dicebat: *Non miror quod clypeum tanta ornaueris cura, in quo plus præsidij statuas, quàm in gladio.* Eodem quoque medio scutum vestrum lilijs & rosas adornatum, vt nobile præsidium virtutis, honoris, & dignitatis retineatis.

LINEA FAMILIÆ OLIWA.

N. Princeps militia Prussicæ utebatur his armis ab antiquo. Meminit ipsius in Secundo Opere Paproc. **N.** Miles cui ad Oliuam ista arma cum consensu & intercessionē Ducis militia collata fuerunt, & Oliwá nuncupata à loco.

Graiewscij ad Lomzensem Terram, antiqua & lata generatione Familia. Christophorum Graiowski, meminit Bielsc. fol. 758. Eius frater Præfectus Viscensis, occisus à Castell. Viscensi, cui filij & filia fuerant. Ponit Paproc. in Primo Opere Lesniouolscios eorundem armorum, at Bielsc. & alij, armorum Pierschátá eosdem Lesniouolscios asserunt. Vnde quia Oliwá, Pierschátá, Poronia habent aliqualem conformitatem inter se, fortè errore scriptum fuerat. Ponit ibidem & Ciecißeuscios ex Belzensi, de armis eiusdem.

OSEKI hoc est VNCL seu CVNEI MILITARES.

DELINEATIO.

SVNT tres clavi vncati, qui cuneis suis militum damna ad flumina passa recompensant, coloris ferrei in campo caelestino. Super galeam alij tres pennas Strutij cum vncis in medio, alij super ipsum clypeum delineant cuneos ipsos.

ORIGO.

IN bello Lithuanis habito, dum ob præterfluentem ripis cladibus dispositis damna referrent, multorum res deiectæ, aliorumque corpora sub aquis sepulta latitabant. Adinuenit in-

strumentum nauta miles vncis tribus dispositum, & plurima in profundo profluentis ad littora deduxit, tam hostium de spolijs, quam de proprijs. Princeps ingenij authorem & militem in rem grati animi, & promotionis in nobilium ordinem deducendo his armis & particularibus beneficijs æternè donauit, militem igitur strenuum pennæ, diligentia autem vltioris exercitij in vigore ingenij, his nobilium armis virum representant.

FORTVNAM QVÆRO.

OMni in bello tam nauali quàm terrestri, nil aliud quæritur, nisi fortuna. Vnde Romani, vt ait Dempsterus ad longas perticas vncos acutos & fortes apponebant, quibus naues sibi triremesque attractis proxime, ille victor cui fortuna fauebat, acclamatus fuerat. Quapropter Carthagine Dux Annibal, vt manu debili hostem bello nauali superasset, in diuersa vasa terrea serpentes, viperas, ranas, aliaque reptilium capita conclusit, & approximata naui, alijs cum hoste conserentibus gladijs & manibus, alij hæc hostium nauibus iniecerunt, quibus visis confusus miles & perturbatus primò consternatus, demùm occisus fuit. Ita Annibal suæ consternatae fortunæ à Romanis faber apud exteros nouus factus fuit. Armarum ergò horum primus author fortunam in bello quæsiuit, & nobilem inuenit. Vnco namque quærendo miles cadauera & spolia in profluenti hostium, retulit nobilis viri togam sagum & dignitatem. Equidem qui quærit mi-

rit miles fortunam amatoriam quæ redux esse non potest non quærit fortunam, qui secundam quærit fortunam, & primam nec optatam quando habuit non quærit fortunam. Ille verò qui fortunam aduersam premit, suscipit. domat in bello & castris, propriè quærit fortunam, nam speciosæ fortunæ constantiam quærit, unde anteuertendo Ciceronis sententiam dicam: *Talem laudare fortunam sapientia est, vituperare autem stultitia est.* Quapropter Appollid. Comicus.

*Habent per amplæ fortunæ metum
Periculiq; non carent prælustria.
Nec ulla celsa tuta sunt mortalibus
Quæ exercere vel inuidia vel tempus solet
Felicitatis culmen ubi quis attigit*

Cunctos igitur nos fortunam quærere licet, non quidem illam, quæ vno exsiccat cyatho bono, mille mala infundit: sed quæ sit fortuna fortunarum, qualem Deum Ter Opt. Max. hic contēplamur, & post hanc vitā desideramus.

LINEA FAMILIÆ OSEKIORVM,

Nowicij in M. D. Litu. in Palat. Vilnen. Trocesi, & Nowogrodensi, in Regno autem in Palatinatu Volhyniæ, clara Familia his quæ nobilem decorant, militari literis, iudiciis, & iure nobilium, quapropter officia terrestria plurimi tenuerunt. In Lideni terra bona Kurejssowseczyzna ab Annis 300. tenent. Bogdanus Nowicki cognomento Niger, miles probatus & strenuus, cui Duces Exercituum legiones militum committebant. Hieronymum, Sigism. August. Regis Secretarium literæ referunt. Procopius Nowicki miles eximius contra Maximilianum pugnando Zamoscio Exercituum Supremo Ducis, viuos hostes deferebat, Rothmag. Sac. R. M. factus, ea detulit meritorum incitamenta, ut in præmium villam Rozlucz, ad Samboriam sitam acceperit. Ex Ciejskowska reliquit filium Albertum successorem legitimum in feruore & fauore bellico, qui etiam ex optimo milite Rothmagister declaratus reddidit Patriæ conuenientia merita. Demum Ducis in Ostrog referendo officia militis cum Szyszcemaska suscepit matrimonium, & reliquit filium Nicolaū, qui post Castrenses in bello occupationes & triumphos, cum Euphrosina Horodyska suscepto connubio sterilis decessit. Michael Sieta Nowicki, per antecessores suos indigena Palatinatus Kijouiensis factus Iudicis Castrensis munus obiit, reliquit posteros. Zacharias Nowicki, cum Chodkieuiciis Ioanne & Carolo ad annum ferè octuagesimum miles, officium Metatoris Castrorum in Liuania tenuit, consedit in Samogitia in Rossensi districtu, filiam Basilij Katuszowski in coniugio obseruando reliquit masculam prolem. Ioannes & Paulus Nowicij in Palat. Trocensi, electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis Poloniae subscripserunt. Petrus Procopij Patruelis frater, Iudex Castrensis Lydensis, Christophorus in expeditione Turcica ad Chotynū obiit. Andreas alter filius ad seniu miles, in omni expeditione bellica præsens reliquit filium Nicolaū.

OSZEWSCIORVM.

DELINEATIO.

EST quadratum fractum, in angulos duos efformatum rectos æqualium laterum, in quorum primo qui superior est, crux intro cernitur. Meminit illius *Proc. in utroq; Opere.*

O R I G O.

CVM in sola Volhynia arma hæc reperiantur ab antiquo, à Ducibus Ruffiæ ortum, & confirmationem suam habuere. Quâ occasione, & quò locorum

difficile scire. Est tamen hæc coniectura, quod castrorum hostium ordinem confuderit, euerterit, ideò quadratum complicatum in angulos duos accepit. Et quia sælix & utilis fuit parti illius progressus, salutari cruce fuit cum armis donatus, vel ab illo solo hæc figura inuenta, & à Duce militi strenuo approbata, cui fortè & duos laneos, qui his duobus triangulis exprimuntur contulit.

TRIANGVLVM NOBILE.

Figuram triangularem summa nobilitate adnotarunt Scriptores, in Symbolis & Hieroglyphicis. Aliqui enim Supremum nomen, & diuinitatem triangulo significarunt, aliqui iustitiam, aliqui Mineruam Tritoniam, de qua *Democritus* dixisse fertur, quod ideò Pallas Tritonia dicta, quod præcepta tria ad humanam vitam benè beatèque degendam necessaria proposuerit. Benè inquit consulendum, rectè iudicandum, iustè deniq; agendum, in quem terminum omnis disciplinæ sanctioris finis dirigitur. *Valer. Pier. Hieroglyph. 39. lib. à 41. cap.* Neque minoris nobilitatis sunt arma hæc, dum cruce sanctâ mununtur, adornantur, specificantur. Nam si licuit antiquis triangulo ad lineam duabus crucibus apposis inscribere, **CORRECTIO.** Mehercule & his armis dum salutaris crux insculpta manet, nil ignobili licet inscribere, sed correctionem vitiorum, laudem virtutum, meritorum palmam, honoris dignitatem. Vnicum igitur huic Familiæ curandum venit trigonum constans Patre, Filio, & almo Spiritu, ut scilicet Patris potestas suam omnibus largiatur vnitatem, & Sapientia Filij, ritè omnia disponens, omnes inuicem vniat & copulet, & Spiritus Sanctus amoris vinculo ad Deum omnes conuertat, igitur suspirando dicite:

*O Sol iustitiæ sine te fluctibus atris,
Curarum potero tollere Christe caput.*

Linea Familiae horum armorum Ossewsciis tribuitur, qui in Voithynia multa rerum militarium indicia Dynastis suis præstiterunt, unde Paprocus in Secundo Opere addidit: Viri præclari in hac Familia reperiiebantur.

OSMOROG seu GIERALT.

DELINEATIO.

EST crux in extremitatibus diuisa, ita vt Octagonum exprimat, ad diuisiones verò apponuntur singula mala punica, crux est coloris albi, campus rubeus. Super coronam phasianus syluestris, quasi ad volandum dispositus.

ORIGO.

Geraldo militi strenuo ad initia Fidei Catholicæ in Regno excitatus ad fidem, adiit Romam & ibidem Fidem Christianam professus est, cui talia Summus Pontifex arma contulit. Quapropter prædictus miles arma propria antiqua scilicet

Phasianum syluestrem super coronam adiecit, scutum verò cruce salutifera cum globis vel pomis adornauit.

ADORNATA CRUX.

Varijs modis deuota Christianitas, crucem quæ salutis humanæ speculum & imago est, adornare curauit. Constantinus Imperator, crucem ex gemmis pretiosis, lapidibus, & puro auro fieri curauit, atq; in propatulo exposuit. Theodosius Imperator, crucem humi sculpi ne pedibus teratur vetuit. Occidentis Imperator, crucem intermediam Imperij aquilam posuit, atque eò quo in Imperio nil pretiosius est, crucem adornauit. Scipio Gonzaga Cardinalis, Patriarcha in Hierusalem, crucem Ducali dextra tenendam decreuit, & subscripsit: *Potius mori, quam Fidem fallere.* Iam profecto hic vitæ præcordijs & cordi crucem præponendo, maximè adornauit.

nauit, Alij in Familiæ & Regni ornatum & symbolum, crucem cum vuln-
ribus Christi assumendo, summo opere crucem adornarunt. Alij crucem cum
clauis Christi angulis quatuor insertis, in insigne domus assumebant, sicut
nunc apparet ex Eminentissimi Cardinalis, ab Urbano Octauo creati in in-
signijs, Franc. Mariæ Macchauelli Florentini Patriarchæ Constantinopoli-
tani & Episc. Ferrariensis. Maxima hæc sunt ornamenta Sanctæ crucis, cum
officijs, signis, familijs, crucem perpetuo posteris amplectendam, proposue-
rint, commendarint. Etenim crucem quam Christus humeris suis gessauit,
maximè nobis honorandam, adornandam commendauit, vt quod est gran-
de ludibrium impijs, sit dulce mysterium pijs. Nam quod Philosophis visum
est stultitia, Apostolo Paulo factum est sapientia & gloria. Ad arma præsen-
tia dum oculum flecto, adornatam pomis Persicis video & Phasiano: vt Pas-
sio Christi per crucem, vtilitas per poma & fructus, finis per phasianum vo-
lantem demonstraretur nouo Catholico. Verùm ille quoque crucem sibi
collatam adornare curauit, cùm enim benedictione diuina plurima bona &
possessions teneret haberetque, non aureis retibus umbras mundi venaba-
tur, nec sepultâ virtute Pluti & Mammoni idola adorabat, sed considerando
quod Epimenides pronunciauit.

*Quas hominis congeffit opes industria auari
Hæredis sparget prodiga dextra malis.*

Opes omnes in Eleæmosynas contulit, & in Ecclesiarum ædificia. In quo
superauit Alexandrum Magnum, qui omnia quæ bello acquisierat, distri-
buebat dicendo: *Hic consiliorum meorum finis est, vt mihi gloriam pariar,*
opes inter alios partiar. Finis verò eximij militis & Christiani Gerardi fuit,
non gloriam mundi sed Christum nancisci, nil sibi, omnia autem omnibus
reseruare. In quo addiscenda Christiano erit Prudentij cautio.

*Desine grande loqui, frænget Deus omne superbum
Magna cadunt, inflata crepant, tumefacta premuntur
Disce supercilium deponere, disce cauere
Ante pedes foueam, quisquis sublime minaris
Peruulgata viget nostri sententia Christi,
Scandere celsa humiles, & ad ima redire feroces.*

LINEA FAMILIÆ OSMOROGORVM,
seu GIERALDORVM.

Giraldus, cui talia arma primùm concessa fuerunt, ad initia Fidei Catholica
in Regno. Erant illius arma primùm Phasianus siluestris qui nunc est su-
per coronam. *Voislaus miles eximius successor, qui bona habuit ad Cracouiam,*
ubi nunc Castrum Niepotomice. De hoc ita Dlugoff. *Fortalitium aliàs Gro-*
bla. Voislaus armorum Gotard in ripa Visle ædificauit, & præbendam ibi-
dem S. Ioannis, & Parochialem Ecclesiam fundauit & dotauit, & ibidem
quiescit. Ex hoc genere ad dictam Ecclesiam habent ius Patronatus, villa li-
cet hac

cet hęc sit iam Regia, ex commutatione eorundem bonorum cum Casimiro Magno, qui edificauit Niepołonice Castrum, &c. Et Bielsc. fol. 239. Alterius Voislai idem meminit, qui plurima Ecclesię Cracouiensi in Clepardia contulit, erat ibidem illius effigies, sed igne demolita, & postmodum ubi Ecclesię fornice adornata fuit, parietibus dealbatis, et residuum memorię effigiei sublatum fuit. Erat hoc regnante Lokietkone, Paprocius in 2. Opere. Gieraldus Præpositus, qui subscripsit quadam Priuilegia cum Crucigeris, ut Cromer meminit ad finem libri Septimi, sub Anno 1228. Alterius fortę Geraldi, idem Cromerus facit mentionem Episcopi Rutheni. Qui Cracouia dum à Prandota Episcop. Cracou. leuarentur de Sepulchro Ossa S. Stanislai Martyr. interfuit, lib. 9. ad initium sub Anno 1253. Tertij Gieraldi Episc. Vloclauensis, qui à Sereniss. Vladislao Auennionum ad Ioannem XXII. Pont. Max. in causa cum Cruciferis sub Anno 1315. legationem expediuit, meminit Cromer. lib. II. Bielsc. fol. 217. dum illius mentionem facit, addit. Mater illius uno partu edidit duodecim filios, ex quibus ille solus uiuus remanserat. Rome mortuus cuius arma Gierald, Bielsc. fol. 215.

Gieraltouij, ut ex literis & eorum dispositionibus apparet, erant Voislaus, Ludislaus, Preclaus, qui in Cracouiensi Palatinatu fundarunt à suis nominibus Wojsławice, Ludisławice, Przetławice, eorum in Zakliczyn manet Sacellum. Ex quibus descendentes fuerunt inter alios Adamus Iudex Castrensis Sadeceus, Sigismundus qui de Fasczowa notat Familiam suam & Georgius. In Podolia etiam reperiēbatur hęc Familia milites eximij, sed omnia sunt in minuta sparsa ab illo tempore quo in hęcsem lapsi maledictionis diuinę obnoxij facti fuerunt.

Siemichowscij in Sendomirięn. & Cracouięn. Palatinatibus. Et quia non locus uirum sed uir locum facit honoratum, tam domi quàm foris, in bello & in pace, in Castris & Senatu, locum decorare satagunt, uirtute, ingenio, fortitudine. Alexander Siemichowski de Wroblowice, & Petrus electionem Vladisl. IV. ex Palat. Cracouiensi subscripserunt.

Wyzyccij, in Crac. ad Bochniam eiusdem cum Gieraltis diuisionis bonorum. Et quia sola uirtus præstat gaudium perpetuum & securum, his quę honesta & nobilia sunt eos gaudere tantum licebit.

Wolscij, in Cracouięn. Palat. Quia causa omnium bonorum est natura lex & ars, idē nobili actui, legi Reipub. & ingenij politia laborant.

Fasczewscij, in Crac. Palat. Descendunt fortę à Sigismundo Gieralto, qui notabat familiam suam de Fasczyssowa. Et quia omnis homo naturaliter boni amicus est, utinam non profanum at incommutabile bonum uobis sit amor, bonori.

Wrobliscij, in Sendomiriensi Palat. Ex quibus Epitaphium Cracouię hoc retinet, Ven. D. Nicolaus Wrobliski, Canonicus Cracouięn. Præpositus Omnium Sanctorum 1508.

Sloneccij, si Gieraldi verè sunt ratione armorum non nominis. Erat Gieraldus Stonecki, Capit. Gnieukouien. vt Bielsc. fol. 247.

Surgurthus, qui in vñione M. D. Litu. cum Regno accepit hoc Stemma Gierald, aut Osmorog. Anno 1413. in Comitibus Chrodleñsibus.

OSORIA, aliàs STARZA,
alijs POSWIST.

DELINEATIO.

EST rota à curru in parte fracta, in cuius locum ponitur crux, seu gladius quassatus, rota est coloris flauī, campus rubeus. Super galeam sunt tres pennæ Strutij.

ORIGO.

OSoria dicta sunt ex nomine militis, cui primum concessa fuerunt. Starzam alij dicunt, antiquitatem innumerabilem in Regno asserere volendo. Poswist dicitur, ob

fabulam quasi parens armorum, dum nocte iter curru faceret, & latus corribillo alto explicaret, prouocati eò sunt hostes in pugnam cum illo, quos ille scalis expugnando demum rotam in eos iecit, & victoriam reportauit. Et hoc rationis loco in origine armorum aliqui ponunt, sed alia est & verior ratio collocationis armorum. Ex Lechis Osoria reddebat militares actus, multis currentibus annis in Bohemia, cui tanquam præstanti militi nobilis Bohemus filiam in coniugem cum numerosa possessione obtulit. Hic dum in Patriam redire desiderat, retinetur: aut si discedere velit, bona sua in Bohemia remanebunt. Mobilibus igitur bonis diuendis, & stabilibus quomodocunq̃ operatis, quo securius iter faciat, aurum effolis foraminibus in curru & rotis abscondit, atq̃ue eò modo securus in Patriam venit. Qui vbi bona plurima sibi in Regno & Patria comparauit, petijt in insigne rotam ornata cruce & gladio quassato, cui Rex vt strenuo & probato militi, atq̃ue suæ Patriæ benè affecto, facillè concessit.

NOBILIS VIRI IMAGO.

Cæsar Ripa eximius Eques inter nobiles, & miles probatus inter milites in sua Iconologia parte secunda hanc porrigit imaginem, ipso in capite si nobilis vir delineandus venit, pingenda est matrona in habitu graui-

tu graui, quæ teneat hastam manu dextera, & statuam Mineruæ manu sinistra. Matrona inquam pingenda, quia grauitas, constantia, prudentia decet nobilem: in habitu graui, quia Romanis nobilibus vestis longa erat concessa, quali vti ignobilibus non licuit; hastæ simulachrum Mineruæ demonstrant, quia nobilitas acquiritur vel per arma vel per scientias, vnde Ouid. 2. de Pont.

Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis.

Dum arma hæc inspicio, video quod nec Mineruæ nec Marti concessa fuerint, at Mercurio & diuitijs. Verum quia diuitias honeste acquisitas Marti consecrauit, & ob fouendam sinu Bellonam disposuit, meritò & hæc arma sicut omnia quoque nobilium insignia, imaginem viri nobis referent. Quapropter Cæsar Ripa, in imagine altera nobilis viri addidit. Pingitur mulier togata, riccâ mente ad demonstrandum, quia nobilitas faciliè conseruatur, per diuitiarum mundanarum medium. Iuuat non immodicè propositum nostrum inclyta Familia Romana Gabriellinorum, de quorum numero Iulius Cameræ Apostolicæ Decanus, Eminentissimus Cardinalis nunc viget Urbani Octaui beneuolentiâ. Ista enim pro insigni nobilitatis defert lunam inter tres rotas, quo declarant ad nobilem virum spectare literas, fortitudinem, laborem, & diuitias. Licet enim in his omnibus præualeant literæ, tum quia non faciliè erroris vitio sordescit quem doctrina purgauit, vt dixit Plato 2. de Legib. tum quia generosum & omni fauore dignum ingenium, cui sunt cordi disciplinæ Polyticæ, vt docuit Socr. apud Xenophontem, tamen & diuitiæ maximè nobilem confirmant & retinent, vnde quidam: *Res valet, ars præstat, si res perit, ars mihi restat.* Quapropter & Iulius Cæsar libro & gladio in medium proposito dixit: *Ex utroq; Cæsar, subaudi, est, velle debet.* Tacuit tertium nempe diuitias & thesaurum, quia præsupponitur Cæsarem sine thesauro non esse. Perpulchrè ergo arma hæc Osoriorum, & conuenienter per rotam auream, campum rubeum, gladium quassatum, crucem benedictam, & pennas terrena linquentes, nobilis viri imago declarata & ostensa manet. Igitur clara posteritas rotam inspicendo fac, quod Villegisius Moguntinorum primus Episcopus & Elector faciebat. Rotæ plaustrali subscribebat: QVIS SIS, QVIS FUTVRVS SIS MEMENTO.

LINEA FAMILIÆ OSSORIORVM.

OSoria miles eximius, cui talia arma collata fuerunt, ex quo processerunt, vt inquit Longinus viri ciuiles & humani. Albertus Osoria Aduocatus Cracouiensis, qui Duci Opoliensi Cracouiam subiecerat Vladislao Lokietkoni aduersando. De quo Cromer. lib. II. Eius frater germanus Præpositus Michouiensis concesserat in usum fratri Letkowice, sed confiscando bona Aduocati Rex, & villam à prædicto Monasterio ademit. Accidit hoc Anno 1313.

Brochoccij, *Andreas Præfectus militum in Sluzow, vt Marieburgum oppugnaret.* Bielsc. sub Anno 1410.

Terawscij, *in Sanocensi Terra. Viri probi & amantes Patriam. Stanislaus cum Tarnowska armorum Sas reliquit hos filios. Iacobum qui cum Solomonska armorum Korczak, aut Wręby suscepit prolem. Melchiorem, qui filias reliquit.*

Boklowscij *in Syrad. Palat. Suscipiunt in Patria pre honore illius libentius per amorem virtutis, quàm per desiderium voluntatis laborem.*

Lasowscij *ibidem; Iura Dei & Reipub. obseruant, nam regulam summae reuerentiae amant.*

Buskowscij *ibidem, Viri boni nominantur, utinam ex iustitia, religione, fide, & veritate.*

Konraccij, *in Petricouienſi districtu. Quia indigne transacta iuuentus odiosam reddit senectutem, literis, politiâ, virtute, & moribus excellunt.*

O S T O I A.

DELINEATIO.

SVNT duæ lunæ auersæ, medius intra eas est gladius quassatus sine capulo, in campo rubeo. Super coronam pennæ tres Strutij, lunæ aureæ.

O R I G O.

BOleslaus Audax, Anno 1069. contulit hæc arma eximio & strenuo militi Ostioia dicto. Nam dum custodiam hostilem adortus strenuè occidisset, captiuasset ausus est captiuus proditoris suorum rem agere. Iuravit igitur illâ nocte in lunam lucen-

tem quod erit fidelis. Reddidit Ostoius suum equum & arma, discedit igitur ad secundam custodiam, & vt securi sint, nilque pertimescant admonet. Credunt facile vti quem benè nouerant, discessit ille quasi ad castra, & à latere declinando, Ostioium armatum cum milite deduxit, quos ille facile compressit. Demùm consilio facto in castra proditor venit, dedit securitatis rem & victoriæ spem, incautos ergò dato signo à proditore Ostoius inuasit, dispersit, occidit, quos tota ferme hebdomada in syluis quærendo & insequendo ad vltimum profigauit. Talia igitur arma liberalis Rex concessit tan-

Attanto bellatori, lunam ob noctis tempus quo bellauit, & gladium quaf-
atum quo multoties hostes deuicit. Video quoque à Paprocio in horto
Regali originis horum armorum antiquitatem, sed vereor vt habeat proba-
bilitatem. Adducam iudicio altiori masticandam. Posteritas inquit Ia-
pheth post confusionem ad Babel in Croatiam venit, & factus est dominus
inter suos. Hic quia lunam pro Deo coluit, illam quoque in signum accepit.
Proximus morti maiorem natu in locum suffecit, qui dum instinctu diuino
in Sabam appulit, vnà cum Gasparo & Melchiore Regibus in Bethleem per-
uenit, & hic erat Balthasar, qui vt redijt, in memoriam itineris stellam ad-
vanam pro insigni addidit. Dum verò post quoddam bellum & victoriam
redibat, à fratribus Ostioia seu Ostawiciel salutatus fuit. Mutauit tunc fæli-
citate bellicâ elatus insignia & inter duas lunas apposuit gladium, quando
verò ex Croatia Lechus & Czechus in vltiores ripas & terras descende-
runt, etiam posteritas Balthasari cum illis venit, quorum vna remansit cum
Czecho, alia discessit cum Lecho. Hinc arma hæc & in Bohemia reperiun-
tur: *Hæc ille*, Sed mihi verior apparet origo prima, & concordat cum re &
Historicis, nisi fortè distinctione saluetur, quod Ostioie in Bohemia origo
est ista, Ostioie autem in Polonia, est origo illa, postquam renouationem in
Regno obtinuit.

FÆLIX CVRSVS LVNÆ.

Omnis quidem comparatio excellentis ad minus excellens odiosa est, sed non ideo cursum fœlicem lunæ adscribo, vt comparatiuè quid dicam, at quoniam fœlicem quoque cursum & luna habet. Est fœlicissimus cursus solis, nam *Macrobius lib. 1. Somn. Scip. cap. 17.* dicit. Est hominum generi prosper & salutaris ille fulgor, qui dicitur Iouis, sed Sol dux & Princeps, moderatorque reliquorum luminum, mens mundi qui cuncta sua luce lustret & compleat, verùm & luna fœlicem suum cursum habet. Quapropter idem *Macrobius*, lunam omnibus viuentibus in fœlicitatem assignat. Inquit enim *Cap. 1. lib. 1. Nec dubium est, quin luna sit mortalium corporum & auctor & conditrix.* Et *Cap. 17. Lunaris inquit orbis terrenorum primus.* Vnde plurimæ lunæ beneficia circa animata & inanimata ab eodem *Macrobius ad finem Libri VII. Saturnalium enumerantur.* Dum arma hæc lunas & gladium intusprospicio, fœlicem cursum vobis ominor, Luna mediâ cum capite, qua vt inquit *Berosus Scythæ* priscus filius Araxe utebatur, erat tantæ fœlicitatis, vt innumera progenies in posteritatem ipsius venerit. Ab illo enim *Alani, Hunni, Gotti, Bulgari, Slaui, Turci, Tartari.* Sub armis vestris, quantæ gentes fuerint, si vtramque originem armorum considerabitis, quis facile numerabit? sed demus quod in Regno arma acquisita sunt, iam tot & tantos *Episcopos, Palatinos, Senatores, Præfectos, Duces, Rothmagistros, milites, &c.* quibus Familia vestra resplenduit, quis calamo manifestabit? Lu-

nam & Solem symbola dicebant perpetuitatis, credebant enim Ægypti, quod Sol & Luna erant res elementi perpetui, quæ propriâ virtute omnes res generant, conseruant, perpetuant. Vnde si luna est in sagittario, nascuntur viri Martis & bellicosi, litem amantes; si luna est in Geminis, tunc qui nascuntur curam domus & gubernationis rectè administrabunt, ac curabunt; si luna est in Sole, defectum pati Regnum vel Principem præfagit. Ita Iul. Cæs. Capaccio, *Impress. lib. 1. cap. 8.* si fides est danda. Equidem lunæ vestræ perpetuum reddiderunt æuum fide, gloriâ, virtute. Vnde de Martino Szyskouio Episcop. Cracouiæ relictum est.

Szyskowski scierat (quod discat Episcopus omnis)

Quam suavis Pastor, quam grauis esse Pater.

Nam licet magni in curia Regum, dilecti in Repub. expectati in Senatu, desiderati in Caltris, accepti in consilijs fuerunt, rectum tamen semper & cuique sine respectu dicere reperti sunt. Delectat me dictum Friderici Traiectensis Episcopi, qui à Ludouico Pio Imperatore dum admoneretur, vt absque vlllo personarum respectu ius diceret, *Respondit*: Rectè mones, sed & illud à te scire cupio, vtrum piscem hic appositum à capite an à cauda aggredi deceat. *Cum dixisset Imperator*, à capite vt à præstantiori parte, subintulit. Ergo & tu Imperator renuntia prius incesto coniugio quod contraxisti. Profectò erant in Senatu Ostioij, quales pagina sacra desiderabat. Deut. 1. *Date viros quorum conuersatio sit probata.* Et si licuit apponere cuidam ad gladium, *Vice valli ero.* Mehercule armis his quem vallatum lunæ demonstrant dandum lemma hoc: *Vice valli fui, sum, & ero.* Nemini equidem ignotum est legenti Historiam, quæ & qualia merita in toga, sago, Ostioiorum fuerunt & sunt. Igitur clara posteritas Maiorum suorum merita & gesta recensentes, & memoriâ perfricantes dicti Caroli V. Imperat. recordamini, qui quod Præceptoris sui Hadriani monitis non adeò optemperasset dicebat: vtinam atq; ter vtinam monitis Hadriani paruisssem, iam non interprete nec alias opus haberem. Sic enim popularis luna vestra in cælis quoq; vobiscum collocabitur, vnde quidam in arma vestra reliquit.

Cerne crucem, medio lunarum quæ sita fulget

Dic; Domus hæc tanget nobilitate Polum.

L V N Æ L A B O R A N T I S V C C V R R E.

Antiquorum mos fuerat vt lunæ laboranti seu Ecclypanti succurrerent, vnde Iuuenalis de quadam clamorosa muliere dixit: *Quasi Vna laboranti poterit succurrere lunæ.*

Succurebant verò eo modo laboranti, vt omnibus nunc ridiculo sit. Alii enim sicut *Plin. lib. 2. cap. 11.* refert credebant, quod luna patiatur defectum ex incantationibus, vnde ad pristinum splendorem non nisi dissonis æris crepitu posse reuocari dicebant. Quod etiam Romanis Plutarchus in Æmilio ascribit. Aliqui autem clamoribus dissonis talem lunæ morbum leuabant.

leuabant, vnde *Seneca lib. 7. cap. 1.* Nemo obseruat lunam nisi laborantem, tunc vrbes clamant, tunc omnes pro se quisque trepidant. Cuius meminit *Ambrosius serm. 82. ad populum.* Sed vanum est remedium lunæ patienti, quia nec ipsi eo pacto succurrere poterant, & Ecclesia Catholica ore S. Augustini Tractatu de rectitudine Catholicæ conuersationis. *Nullus (inquit) quando luna obscuratur vociferare præsumat, quia certis temporibus Deo iubente obscuratur.* Verum enimuero licet lunæ cælesti laboranti succurrere nefas, vestræ tamen lunæ pernecessarium est, quod etiam gladius in formam crucis transformatus lunas sustentans, vos edocere festinat. Eget vt sibi succurrat S. Ecclesia, cuius succursu omnes stabiles sunt familiæ & Regna. Exposcit succursum à Regibus, eò enim modo intrepidè permansit. Mendicat succursum à virtutibus, nam hæ solæ vt nobilem, ita & firmum constituunt & conseruant. Requirit laboris succursum, nam otia vitia, ignauia inopiam & ignobilitatem generant, & inducunt. Vnde quondam Academia Cracouiensis in arma vestra subscripsit.

Hostili Lunæ opponas si hæc cornua Lunæ

Vincere vel solas non valet vna duas.

Adde crucem, fugiet Stygiæ impia. Luna phalangis.

Vinci non poteris, vincere sola potes.

Equidem Luna semper fuit nobilitatis argumentum, nam ipsi Arcades qui Luna priores dicebantur, hoc insigne habuerunt, quo sui generis antiquitatem testarentur. Ita Ouid. 2. Fast.

Ante Iouem genitum terram habuisse feruntur

Arcades, & Luna gens prior illa fuit.

Romani quoque qui antiquitatem suam ad antiquissimos heroas referebant, lunam pro insigni gestabant. *Rosinus lib. 5. cap. 36.* Sed vt semper luna fuit nobilitatis argumentum, ita quoque erat sobrium successoribus. inciramentum, quatenus lunæ non laboranti deferant, laboranti verò succurrant. Nil enim stemmata aliud nobilitatis sunt, quàm lux veritatis, memoria vitæ, nuntia vetustatis. vnde sicut inter omnes stellas sola luna proprio splendore caret, ita si posteritas harum lunarum proprio lumine lumen non tribuet, defectum & Ecclypsim notabilem sustinebit. Ergò volitet vestrum per sæcula nomen.

LINEA FAMILIÆ OSTOIA.

Ostoa miles strenuus, cui primo à Boleslao Audaci, in Regno talia arma collata fuerunt. Aut qui ex Croatia & Bohemia hic cum Lecho venerat, si origo loco secundo posita aliquid præsefert veritatis. Styborius quem aliqui Ostoium esse dixerunt: Plurimos enim Styborios referunt Priuilegia antiquorum Monasteriorum in Regno, quorum aliqui Comites erant de Iableczna, alij Comites de Poniecz, circa Annum 1099, Quod non aduersatur Ostois qui à Boleslao

à Boleslao Audaci insigne hoc obtinuerunt, nam ille annis superioribus regnavit. Styborium Ostorium heredem de Glem, virum armis & victoriis clarum Casimiri Regis litera declarant, de Data 1290. Styborius Ostoia de Radzimino ex Archidiacono Plocensi benevolentia Semoniti & Ianussij Ducum Masouiae, Episcop. Plocensis. Hic in Patria sua novam coëtolatere Ecclesiam struxit & ornamentis decoravit, mortuus 1390. De hoc aliter Papr. in secundo Opere, sed Reuerendissimus D. Illustrissimus Lubiencki Episcop. Plocensis, in vitis Episcoporum Plocensium fol. 115. hac & alia de illo retulit. Petrus de Chodkovo Episcop. Plocensis, iisdem armis utebatur inquit Papr. Illustriss. autem Lubiencki Episcop. Plocensium scriptor stirpe plebeia natum, Doctorem Medicinæ fuisse asserit. Sed pius vir, & eximius verbi Dei seminator, quem Andreas Oporowski discipulus per annos 12. dicti Petri in Episcopum consecrauit. Atq; ita non deturpauit Familiam Ostoriorum, tam bonus & pius Senator & Pater, Obijt 1497. Procopius Episc. Vloclau. quem ibidem refert Epitaph. Moscisz de magna Kozmin Pal. Posnan. quem litera priuilegiorum Anno 1260. memorant, cuius filius dum Kmita Sobienckij filiam in coniugem accepit, atq; in dote Dinouiam & Rzesouiam possedit, cum filios non reliquisset, ad Nicolaum de Zerkow bona hac iterum in dotem transferunt. Vltima de hac Familia erat Nicolai Działonskij consors, cum qua accepit Chocinensia bona in Cuiavianæ Terra. Styborius Ludouico Pol. & Vngariæ Rege sceptragubernante eximius triumphator, nominatus à Cuianensibus & Masouitis. Rex Cuiauiam contra Zemouitum occupare intendebat. De quo Cromerus lib. 14. Eundem Styborium, aut filium potius ipsius meminit Cromerus lib. 15. quod ad Nicopoliam Sigismundi Exercitus superatus fuisset, ille super equum armatus & loricator per Danubium traiecit. De illius fidelitate in Regem, refert Cromerus lib. 15. Creatus ab illo Palat. Transiluaniae, sepultus Casimiriae in Monasterio S. Catharinae. Illi Simon Starouolscius, inter bellatores Sarmaticos tale Epitaph. erexit.

Qui legis disce ex me, viro forti ubiq; Patriam esse. Ego Sciborius Sciboricus Gente Ostorius, sub Ludouico Rege Patrium solum linquens in Hungariam commigraui, Sigismundiq; Imperatoris castra secutus, honores ab eo tantos pro meritis tuli, vt anteponi mihi nemo, comparari verò vix ququam possit. Principatu siquidem Transiluanico donatus, consilij eius non interfui solum, sed & praefui, Exercitibusq; omnibus imperando, trophaea ex hostibus deuictis, retuli. Nunc heu sortem humanam, calcor ab omnibus, tectus hac humo.

Chelmskij in Cracouien. Palat. antiquissima & multis decorata premiis Familia. Descendunt à Sciboriis seu Styboriis. Sciborium Chelmski Praefectum Maioris Poloniae, refert Cromerus lib. 24. post initium. Marcianus Vexillifer Crac. ob virtutis specimen, omni bono Patria, cui speculum, militaris & consilij grauioris documentum, & decus. Ex Pieniaszkownd relinquit filius

hios Marcianum Succamerarium Generalem Palat. Cracouicē. Bochnensem, Vuelicensem, Rycyuolensem Capitaneum, qui in exteris nationibus Hispania, Gallia, Italia, Germania suæ indolis acumina ob perfectiorem Patriæ, & Reipub. decorem & amorem colligit, in Castris Casaræ Maiestatis adolescentiam Marti presentauit, vitam & sanguinem Patriæ obtulit, & donauit. Illius fratres germani Nicolaus & Stanisl. qui iuxta nobilitatis suæ & effusa merita digno honore & memoriâ æternâ conseruandi sunt. Ioannes Stephanus Chelmski, Rothmagister tempore Interregni, post felicitis recordationis Sigism. III. Regis decessum, ex Palat. Cracouicē. electus. Stephanus Chelmski Vladisl. IV. Regis Camerarius sub electionem Serenissimi, nunc altioris spei deducit fortunæ incrementa.

Krezi de Bobolice, antiqua reuolutione annorum excellit Familia. Nicolaus Kreza in bello ad Socalum in captiuitatem Tartaricam deuenerat, quem cum Turca pecunia comparasset, in verbum nobile, ut deferat pro se summam certam pecuniæ, in Patriam miserat, qui ubi stetit verbo & retulit pecuniam suo Patrono, fidelitatem admiratus Turca totum sibi donauit, insuper equum cum framea contulit, & in regnum remisit. In Patria Rothmagister dignissimæ excellentiæ creatus, summam in Castris obtinuit laudem. Contracto matrimonio cum Anna filia Chęcinenſis Præfecti Hieronymi Száfraniec, adiecit cum ea bonis propriis oppidum cum suis villis Włoszczouiam, reliquit filios Ioannem, Martinum & Iacobum, filias quatuor. Iacobum Kreza Ostioium, Bielsc. refert sub Anno 1466. fol. 436. Quod si posteritas illorum remanet, profecto si eorum

Luna solum Patriæ, solium crux alba serenat

Pro meritis debent lumen habere nouum.

Szyskowski, in Calisieñ. Palat. Horum claram progeniem quæ antecessorum suorum merita dignissimis illustrabat factis Illustriss. & Reuerendiss. DD. Martinus Szyskowski, summoperè auxit & ornauit. Nam dum iuuentutem suam præcipuis florentem reddidisset literis duorum Episcoporum Cracouicē. Petri Myskowski, & Bernardi Maciejowski Cardinalis Cancellarius fuit, quo in munere maturam & senili iam prudentia insignem, in rebus Ecclesiæ cum laude & admiratione omnium operam nauauit. Inde ex Canonico Cracouicē beneficio Sigismundi III. primum Coadiutor Stanislai Gomolinski Episcop. Luceorien. mox successor illius fuit. Et cum Regi viduo desponsatam Coniugem ex Familia Austriaca unâ cum Sigismundo Myskowski Marchalco Regni deduxisset, Episcop. Plocē. renunciatus fuit, cum etiam antea legationem ad Rudolphum Imperatorem cum Regis, Patriæ suæq. dignitate obnerit. Denum Anno 14. sui Episcopatus Plocē. in quo iam non solum senescere, sed vita etiam fungi cogitabat, iamq. & sepulchra, & sacras pro anima sua expiationes designabat, ipsum Deus ad primam in Regno dignitatem Episcopalem Cracouicē. vocauit, ad quam promotus remansit, quo in officio

ita se gessit, ut meritò dubitares, an ille maiorem officio contulerit, an ab officio retulerit dignitatem Pastor & Senator: Pastor Dei Diuorumq; cultum & honorem promouit. Adhuc Canonicus Cracouiens, existens, Confraternitatem Compassionis Christi, primum in Poloniam introduxit, eamq; PP. Ord. Minorum Conuentualium, ad Ecclesiam S. Francisci Cracouia, moderandam commisit, in Capella ibidem huic Confraternitati à se magnifice & magno sumptu extructa, & variis ornamentis ad deuotionem erga Christum passum excitantibus decorata, quæ hucusq; cum magna populi deuotione statis temporibus exercetur, & ex qua tanquam palmites ex viti frugifera aliæ similes Confraternitates, in aliis locis Regni prodierunt, & fundatæ sunt. Iam Episc. Cracouiens, Indulgentias Stationum septem urbis Ecclesiarum ex concessione Apostolica in septem principalioribus Ecclesiis Cracouia instituit. PP. Ord. Minorum de Obseruantia ad Kielcas, in monte Kurczowa dicto, ærefodinis quondam noto templum in honorem S. Caroli Boromei, eius insigni reliquiâ Mediolano à se aduectâ illic reposita, & Monasterium extruxit. In Ecclesia Cathedrali Crac. S. Stanislao suo in Episcopatu Antecessori & Patrono Regni, Sepulchrum munificentissimum cum Altari ex argento, valoris ad centum quinquaginta millium florenorum erexit, & ad vacandum ad illud Diuinis, Collegium 9. Sacerdotum Angelistarum dictum instituit, & sufficienter dotauit, quorum munus est cantu Symphonico, ad idem Sepulchrum singulis Feriis secundis decantare Missam de Angelis, Feriis quartis de S. Stanislao, Feriis sextis Requiem, & ultra hoc tres Missas pro defuncto Pontifice singulis Septimanis legere. Ilzæ quod est Oppidum Episcop. Crac. ubi antea Præpositum egerat, Templum è latere coëcto, Sacellum è secto lapide Parentum ossa excepturum condidit, ubi & Castrum vetustate collapsum, operosa molitione & augustiore forma instaurauit. Ecclesiæ suæ Cracouiens. possessiones & fundos hominum aut temporum iniuria violatos, direptosq; recuperauit, & stabiliiuit. Pastor cum esset vigilantissimus, sublaturus Schisma Ruthenorum, Luceoria Collegium cum Gymnasio Societatis IESV fundauit, quamprimum Episcopatum Cracouiens. inijt, statim coacta Synodo Diacesana, Cleri reformationi, morum integritati, & Diuini cultus amplificationi, publica instituta, legesq; tulit. In hac sua Diacesi, Pastoralis suo pedo Hæreticos terruit, plusquam quadraginta Tempia ab ipsorum manibus aut corruptorum vindicauit, Catholicis reddidit. Munificentissimus in Religiosorum carius, ac egenos & pauperes, præter annualem annonam cuiuslibet Monasterio, & Xenodochio assignatam, quolibet Anno ad 14. millia florenorum in illos erogabat, memor illius, quod D. Hieronymus ad Nepotianum de Vita Clericorum scripsit. Gloria Episcopi, est pauperum inopiæ prouidere, ignominia est Sacerdotis proprijs studere diuitijs. Prudentissimus Senator Reipub. bonum amauit, & etiam in arduis negotijs curauit, ciuiles tumultus, seditiones, confederationes militares autoritate, gratiâ efusissimâ in omnes cuiusuis status & conditionis

conditionis præcipue in militares liberalitate, dissoluit, aut placuit. Bello Turcico ad Chotimum Anno 1621. tota ferè nobilitate occupata custos Metropolis Regni Cracouiæ publicè destinatus, numerofo milite instructoq³ præsidio confirmauit. Sed quis poterit enumerare virtutes & merita tanti Pontificis & Senatoris, cuius consiliis, auxiliis, prudentiâ & liberalitate Respub. sustentabatur, fovebatur. Ipsi à quodam eximie ominatum fuerat in Arma ipsius.

Christus Sarmaticus dum lumina flexit in arces

Szyzkouiæ Gentis viderat ille crucem

Virgo parens oculos etiam dum vertit eodem

Szyzkouiæ lunas viderat illa domus

Dixit Christus, erat Crux nostro hæc digna cruore

Hæ Lunæ pedibus Virgo Maria meis

Martino roseo sacer hæc tandem edidit ore

Pro cruce Szyzkouius vult meus ecce mori

Sub pedibusque tuis cum lunis Virgo iacere

Martino ergo tuo Nate Parensque faue

Successit huic suo Patruo Præsuli & Senatori in virtutibus, successit & in honore Pontificali Nicolaus Szyskowski Episcop. Varmien. ob præclara sui in Rempub. merita, diuersis honoribus cohonestatus, primum Cantor Crac. & Canonicus Plocen. ex quibus Capitulis multoties Iudiciorum Tribunalitiorum Regni æquissimus Iudex, deinde promotione Sigismundi III. Administrator Abbatie Czeruinscen. & simul Maior Secretarius Regni, tandem à Vladislao IV. Sereniss. Rege in Comitibus Regni Coronationis suæ 1632. publicè coram toto Senatu Episcop. Varmien. renunciatus, cui postea ab eodem Episcopatus Vladislauien. conferebatur, quem ille sorte sua iam contentus, gratiis profauore Serenissimo Regi actis non acceptauit. Obijt Anno 1643. Huius frater uterinus Martinus Szyskowski honoratus Præfectura Lelouien. & affinitate cum Illustriss. Familiis acceptâ coniuge nepte ex fratre Illustriss. Sapieha Palat. Nouogrodensis, & sorore Illustriss. D. Alberti Stanislai Radziuilij Ducis in Otyka & Nieswez Cancellarij M. D. Litu. Tertius nepos Episc. Crac. N. Szyskowski ex alio eius fratre germano Georgio Szyskowski matre Sloskowska, hic post sua, in etate iuuenili in campis Martis in Confinibus Regni & in Moschonia exercitia, pacatam vitam elegerat, acquisitis multis bonis & possessionibus amplis in Palat. Calisien. in Nido originali Dominorum Szyzkouiorum confederat, affinitatem contraxerat cum Nobilissima Familia Rozrazeuorum, acceptâ in vinculum matrimonij Helena filia Ioannis de Zychlinice, nepte Illustriss. Hieronymi Rozrazewski Castell. Miedzyrzecen. Fuit ille primò Vexillifer Calisien. postea Castell. Biechouien. Hi eius tituli & honores declarant virtutes & merita ipsius in Patriam. Petrus Szyskowski, nepos item Episc. Cracouien. sed ex fratre eius Patrucele, non tantum meritis suorum maiorum gloriatur, sed etiam eorum facta propriis virtutibus

illustrat & grauioribus meritis in Rempub. & Patriam adiunat & ornata, ipsi vitam, sanguinem, & substantiam promptè & liberaliter offert. Is pueritiæ & adolescentiæ annis liberalibus studiis in Regno impensis, in alia Europæ regna causâ maioris fructus & utilitatis studiorum profectus Germaniam, Belgium, Galliam Italiamq; peragrauit, omnium istarum gentium linguas, & necessariam scientiis consummandis præsertim in rebus bellicis experientiam, post aliquot annos in Poloniam retulit. Mox ergo ut redijt Aula Regiæ ad obsequia admotus, eam prudentiæ & eruditionis formam sparsit, ut omnium in se oculos conuerterit, & amorem Regium Sigism. III. sibi conciliaret, nec tamen eum Aula retinuit, sed semper pro loci & temporis occasione obsequia sua Patriæ, & Reipub. propriis semper, & ubiq; expensis, tum legationibus ad externos Principes, tum auxiliaribus copiis militum, tum in aliis negotiis detulit. Nam dum Illustriss. Christophorus Dux in Zbaraz, ad Imperatorem Turcarum legatus missus fuerat, ipse propter maiorem astimationem apud Barbaros Regij Legati & gentis Poloniæ comes eius itineris fuit, ut etiam mores Turcarum experiretur, & postea expeditior contra Turcas miles euaderet. Ipsemet Anno 1624. ad Principem Electorem Imperialem Brandeburgensem. Ducem Prussiæ in Germaniam Legatus, munus sibi commissum cum laude & honore perfecit, Et iterum Principi Poloniæ & Sueciæ Casimiro associatus, Cæciliam Renatam Austriacam Sereniss. Regi Vladisl. IV. coniugem desponsatam, Vienna cum eo non contemnendo Comitatu deduxit, quapropter à Sereniss. Rege Præfectura Varecen. honoratus est. In multis expeditionibus bellicis, cum non contemnenda manu militum sumptu ubiq; proprio Patriæ inseruiuit, ut in Confinibus Regni contra Tartaros, in Prussia contra Gustauum Suecum cum Sereniss. Vladislao IV. ubi per totum tempus expeditionis mansit, usq; quo pax est constituta, & antea sub tempus electionis eiusdem Regis, publicæ pacis & securitatis causâ expeditus Rothmagister, militum proprio sumptu conductorum fuit. Matrimonium primo vinculo tenuit cum Helisabetha Lasocka, filia Ioannis Lasocki Castell. Cerscen. matre ex Illustriss. Familia Sapiehorum, Palat. Potocen. nata. Alterò, cum filia Ioannis Zebrzydowski, Eniferi Regni, sororia Illustriss. Stanislai Lubomirski, Palat. & Capitanei Generalis Crac. Tertiò, cum filia Ducis in Wisniowiec Palat. Russ. & N. Mniszkowna Palatinide Sendomiriens. sorore uterina Sereniss. Ducissæ Moschouia. Et quamuis tunc fuerit implicatus occupationibus domesticis, nullam tamen occasionem omisit bene merendi de Repub. Multoties Iudex Iudiciorum Tribunal. Regni, aliquando etiam & Marschalcus fuit. Fauore Sereniss. Vladisl. IV. primò Castell. Sadecen. mox post semestre Voynicen. factus. Crescit enim in illo amor Patriæ, obseruantia Regiæ Maiestatis, & ideo etiam crescunt, & utinam adhuc crescant præmia meritorum, & dignitates. Non minus eius frater germanus Andreas Szyskowski Familiam suam naturæ & ingenij dotibus exornabat, iuuentutem suam literarum profectu

apprime

apprimè instructam in vsum conspicuum Patriæ deducendo, S. R. M. Secret. in expediendis secretioribus literis diuersarum gentium linguarum gnarus, obsequia sua Sereniss. detulit, Scholasticus Crac. Decanus Sandomiriens. Præpositus Ilzen. fuit, ipsum propter suam virtutem & merita maximi in Regno honores, etiam Mitra Episcopales expectabant, sed mors inuida telam succidere iussit, Vilnæ in obsequiis Regiis obiit. Ioannes Szyskowski, nepos item Episcop. Crac. iuuentutem suam artibus liberalibus instructam obsequiis Patriæ, in Castris miles, in Moschouia & in aliis locis reddidit, Aulicus intimus, Cubicularius Regius, postea pacaciore vita electa in Palat. Calisien. consedit, in consortium matrimonij accepta N. Zarebiankâ, ex nobilissima Familia Zarebarum in Maiori Polonia. Nicolaus Szyskowski vir summi ingenij, experientia multâ, iuris vt maxime peritus, Iudex primum Terrestris Vielunens. postea Succamerarius eiusdem Terræ, in utroq. munere æquitatem amans, largus in Eleamofinis ergâ pauperes, memor lethi Calisij ad Ecclesiam PP. Societatis IESV pro excipiendis suis suorumq. cineribus, magno sumptu Sacellum extruxit, laminibus æneis texit, ipsum pro faciendis in eo Sacris magnâ summâ pecuniæ dotaui, vt in eo Szyskouiurum perpetua mêmoria vigeat.

Karlinscij in Palat. Crac. in districtu Lelouien. antiquissima Familia meritis in Rempub. præclara, in quatuor Lineas diuisa, ex quibus aliqui cognominati fuerunt Szyowy, eò quod vnus illorum à vulnere atroci, quod habuit in ceruice, vocatus erat Szya, & hinc ab eo descendentes dicti sunt Szyowy, horum Szyouiorum mentionem faciunt diuersa Acta Iudicialia sub Casimiro Rege. Abraham in diuersis expeditionibus Regni miles, in Actis Lelouien. Terrestribus Anno 1527. nominatur, dum eius duo filij, inter se faciunt diuisionem bonorum, quorum vnus Ioannes dictus erat Szyia, cuius duo filij Gaspar & Martinus, non degener à Patre, vterq. miles pro Patria, quod testantur literæ conductuæ militum ipsis transmissæ in Archiuo Karlinsciorum hucusq. asseruatæ. Martinus steriliter decessit, Gaspar miles strenuus pro Patria, non parcens carni & sanguini, vt eam incolumem seruet, ex Sophia Zeroncka habuit 12. filios, quorum septem pari fortitudine dimicantes, pro Patria in bello gloriose occubuerunt. Sigismundus cui hoc nomen in Baptismo indiderat, in gratiam Sigismundi III. tunc primo in Regem Polonia electi, ab ipsomet Patre, adhuc puer penè in cunis existens occisus, hac occasione: Arcem Olstineñ. ille Præfectus militum existens, pro Rege Sigismundo contra Maximilianum Austriacum Regnum Polonia affectantem defendebat, Maximilianistæ misso tubicine imperabant sibi arcem dimitti, addentes minas Karlinscio, nisi dimitteret se occisuros eius filium (hunc Sigismundum quem cum eius nutrice in quadam possessione ceperant) ille immemor carnis & sanguinis, memor amoris Patriæ & fidelitatis suæ erga Regem, tormento bellico in consertam multitudinem Maximilianistarum explosa, simul cum illis, & filium suum interfecit. Duo eius filij Valentinus & Martinus, & ipsi continui in Castris, scientes se

tes se in bellica domo natos, egregijs pro Repub. gestis, nomen auitum bellicij actibus multis in locis, sed præcipue in Moschouia circa Smolenscum sub Sigismundo III. & Vladislao IV. Regibus exornabant. Valentinus officio Excubitoris Ducatus Smolenscen. ornatus ibidem functus est. Martinus eiusdem Ducatus Vexillifer, multas possessiones in illis partibus, à dictis Regibus pro bene meritis acquisiuit, Hic totam penè vitam suam in Castris gloriose exegit, non modo in Patria, sed etiam in exteris nationibus, ut in Vngaria sub Imperatore Rudolpho, ubi bellicis actibus iuuentutem suam excolebat, inde ut in Patriam redijt, statim ad Castra se contulit, nullam occasionem bene merendi de Patria prætermisit. In Liuania in Exercitu Magni illius Herois Ioannis Caroli Chodkieuicij Ducis Exercituum, ac sub signis Magni illius Moschorum terroris ac domitoris Alexandri Gasiowski, cui ut eximio bellatori charus miles & à latere extitit, multoties in Exercitu præcipue Lituanico Rothmag. aliquando etiam & Chiliarcha, aliquando locum tenens Directoris Centuriarum, aliquando & Iudex in Castris ius militibus dicens extitit, penè per omnes gradus Martis probatus miles pro salute & incolumitate Patrie animæ sita prodigus. Dum enim Smolenscum à Moschis forti exercitu obsidebatur, animandi erant obsessi ad fortiter resistendum hosti, & suppetiæ ipsis erant transmittendæ; Sed difficile videbatur, cum omnes ad Smolenscū aditus hostilibus copiis insiderentur, utrumq; negotium Karlinscius miles strenuus & audax, gloriæ avidus, iussu Regio libenter executus est, & per cuneos hostiles in urbem, & ab urbe binâ vice semel cum literis Regiis, & iterum cum suppetiis penetravit, ac saluus & incolumis duobus tantum suis cõmilitonibus desideratis periculum omne superavit, ac subinde à Regia Maiestate, & à toto Exercitu gratissimè exceptus, et maximam gloriam ac præmia pro tam heroico actu consecutus est.

Karápczewscij, in Podoliâ & in Belzensi Terra, qui ob militarem experientiam nominis sui gloriam reddiderunt magnificam in Regno. Petrum refert Pappocius, humanitate & benevolentia, alijsq; appropriatis optimo nobili virtutibus ornatum. Hic ex Magerowna armorum Szeliga reliquit prolem. Erant in Podolia Karápczewscij viri potentes diuitijs & castris, sed malâ educatione liberorum periodum domui imposuerunt: nam vnus Patrum suum interemit, & ipse eadem pena sublatu fuit. Quapropter Crateris admonitio pensanda est, qui altâ conscendendo clamabat: Quo tenditis homines: qui rei faciendæ tantum studium, filijs autem quibus opes vestras relinquitis, curam perparuam impenditis.

Czernikowscij, in Lublinensi Palat. Inter hos virum militia & politia clarum referunt Petrum, Augusti, Henrici, & Stephani Regum Aulicum & Rothmagistrum. In expeditione Moschouitica cum Stephano Rege Metatoris Castrorum expediuit officium. Demum ad oneranda tormenta bellica in ipso defecit

fectu à Vielicoluco ad Zamotoćie Io. Zamoyscio suppeditauit in omni expeditione. Honoratus titulo Subdapiferi Lublinen. Echo illius ad Patriam:

*Defendent geminae falces tua menia Lunæ,
In medio quorum fulget imago Crucis.*

Rokosij, in Cracouiē, Palat. N. Episcopus Camenecensis, cuius germani fratres viri bellicosissimi & Rothmagistri circa annum 1398. Dobieslaus Rokos milles, cui Vladislaus Rex ius Teutonicum concessit. Ioannes Rokos Rothmag. ex milite strenuo circa annū 1474. expeditiones militares 26 persoluit. Iudex Cracouiensis ad annum 1400. Franciscus, qui virilem ætatem vt exemplatā in posteris relinqueret, contraxit matrimonium, & reliquit filios, Hippolytum, Venceslaum, Constantinum. Hippolytus exercitatum iuuentutem artibus & armis conspicuam patriæ ubi reddidit, cum Wielogłowska armorum Starykon reliquit filios 6, & filias quinq. Bartholomæus primus filius Pocillator Principis Vngariæ Ioannis: vt redijt in Patriam eximius miles. Cum Glinška reliquit prolem. Stanislaus alter filius tenuit matrimonium cum Pieniaszkownā de Kruzłowa. Alij fratres Ioannes, Sebastianus, Hippolytus. Filia, Barbara Sokolenska, Dorothea Farurey, Agnes Ankwicij, Anna Trzećieccij coniuges. Venceslaus verò Hippolyti frater miles eximius in Vngaria, & Aulicus Regina, demum Borkolabus seu Capit. Varadini, & ibid. decessit. Constantinus frater illorum nondum maturus obiit. Hieronymus ubi post tyrocinia militaria & triumphales actus atq. generosos sedatam vitam amplexus fuit, ex Anna Broniewska Præfeti Stabuli Regij, & Præmisliensis atque Miednicensis Capitanei filia suscepit prolem. Stanislai & Ioannis, qui à Cosacis in bello occisus fuit, 1638. cum Gen. & M. D. Petro Potocki pugnando circa Boristhenis ora, referunt Epitaphia Lubartouia in Ecclesia Ord. Prædicat. ex quibus in Familiæ consolationem illud Stanislai Rokos adduco.

VIRTVTI ET PERENNITATI.

Piis & Posthumis Cineribus.

Generosi D. Stanislai à Brzeziny Rokos, Viri, quem virtus à primis annis rogata in Cūria Palladis instituit. Medijs sagata in Castris Bellonæ exercuit. Extremis victorem ex acie laureatum in Capitolium suum euocauit. Vigilantiæ testis est Vngaria, ad quam primū adierat, Constantiæ Moscho-ua, cuius expeditiones nullas neglexerat. Fortitudinis Scythia, quam in defensione patriæ declararat. Felicitatis confinia Regni, quam à Barbaris propugnarat. Continentiæ Comilitones & vrbes, in quibus statua habuerat. Fidelitatis Duces copiarum, qui tuendos illi fines Regni ab incursione Scytharum demandarant. Abijt à viuīs ad viuos, Anno partus Virginis, M.DC.XXXII. Ætat. 54. Dignus vt illi Homericum illud adscribatur: Hic omnino fuit bonus, & vir, & miles acer.

Łęsci

Łęscij, in Palatinatu Chelminensi. ex quibus in Sendomirien. Palatinatu aliqui, Bartholomaeus Łęski cum Heduigi de Szczekarzowice Tartowna reliquit Ioannem Subdapiferum Lublinen. & filiam Sbignei Sienienſki coniugem.

Pękowscij, in Cracouiensi Palat. Ex quibus Iacobus Secretarius Reg. Ioannes Salinarum Cracouiensium Praefectus. Amplecti morales et hericas virtutes magnum quidem est, sed non mereri illis ante maiestatem altissimi, turpe est.

Dubaniewscij, Hos inquit Paproc. Episcop. Camenecen. ad arma recepit ex quibus alij in Præmislien. Terra honore nobilibus conuenienti, ut Venatoris, &c. condecorati fuerunt.

Suchorabscij, in Sendomirien. Palat. Maximam posteritati reliquerunt gloriam in Castris, Senatu, Comitijs, Iudicijs, conuersatione, sed fides Catholica defuit. Ex his aliqui in Podolia perpetua sibi domicilia constituerant, Marte, coniugio, honore.

Krępscij in Sendomirien. Palat. Qui in Castris non tam diu quam bene viuere contendunt, cum omnibus contingere potest diu viuere, non multis autem bene viuere.

Maleczkowscij, Ex quibus aliqui in Vngaria, ad Curiam Ioannis Principis repererunt laudem, sicut Ioannes, quem carmine Gruscinus celebravit, & Michael qui etiam Sereniss. Principi Transilvania Bathorio reddidit obsequia, pro quibus digna praemia recepit. Sed quia electus in Regem Pol. dum fuerat, cum illo in Patriam redijt, Supremi Procuratoris Crac. & Administratoris officium peregit.

Crescant titulis, crescant meritis

Alios donec repleant orbes,

Famæ radijs, facibus laudum.

Blinowscij, Ex quibus Andreas Episcop. confirmatus Margaritanensis, Suffraganeus & Canonicus Vladislauensis, Cantor Crusuicen. S. R. M. Secret. virtutum ac pauperum amator, apud homines charus, ut Domino Deo sit charior. Ita Epitaph. illius Arma Oſtoia.

Kozniewscij, in Ciechanouicensi Terra. Qui ut generis nobilitate, ita meritis & splendore dignitatum clarissimi. Nicolaus Kozniewski Praefecturae trium Administrator Visogrodensis, Zakrocimensis, Nouomieiscensis. Reliquit filium Valentinum, qui ex Węzłowna reliquit Nicolaum & Stanislaum, sed forte legendum ex Węzowna.

Marchoccij, Marte & Minerua Patriae obseruantiam reddiderunt, unde gratiam Regis, beneuolentiam Senatus promeruerunt. Paulus Capitaneus Chouensis, cum Supremo Exercitu Praefecto Zamoiscio miles strenuus, & S. R. M. Rothmag. quae eximiam Familiae & sibi gloriam comparauit. Vnde quidam in Arma sua notabat.

Ferreus ut gladius Lunæ fulgore coruscans

Sic gentis vestrae fama perennis erit.

Quid

Quid mirum? gladio Moschos, Getulosque feroces
Prostravit forti pectore Marchocius

Nicolaus Marchocki de Marchocyce, Capit. Cehouensis, qui rectum de Deo sensum, rectum in Deum cultum promouit. Secutus est hac in parte nedum parentem, sed & Patrum suum Nicolaum, Virtus enim ut inquit Laert. lib. 5. cap. 1. est armatura quæ detrahi non potest, ensis enim & clypeus excutuntur, sapiens autem ac virtute præditus nunquam vinci potest. Ex milite igitur natus est miles, ex virtuoso virtuosus, & ita nobilis & generosa aquila non progeniit degenerem columbam. Epitaphium eius Opatowicia apud Prædicatores.

Dmoscicij, aut fortè Dmosyccij in Sendomir. Palat. Ioannes militaribus occupationibus clarus, multis encomiis celebratur. Preclaus Capit. Scepusiensis, quem Epitaph. Cracouia ad Sanctam Catharinam in Casimir. refert Anno 1474. Sed quia Bielsc. fol. 425. refert Capit. Cracouien. Pieniazek, unà cum Komorouio Petro, & Preclao Dmosycki, quosdam latrones in Bukowiec circumuenisse, inde colligitur differentia cognominis, an Dmoscicij vel Dmosyccij dicendi, Posteritas clariorem explicatiuam adhibebit.

Modrzeiewscij in Sendomirien. Palat. Qui & Reipub. & Ecclesiæ dignos reddiderunt filios, nam & Societas Iesu ex illorum domo ornatum congregationis sue accumulauit.

Ierzykowscij in Maiori Pol. Albertus imitator omnium bonorum honesti & gloriæ palmam adiunxit Familiæ. Cum Iwienska armorum Lodzia reliquit Stanislaum & Dobrogostum Burgrabium Koninensem. Demùm cum Palecka reliquit Ioannem, qui cum Duce Slucensi Alexandro, multorum hominum mores, ingenia, occupationes vidit, & vitæ ornamenta collegit. Reliquit & Thomam cum Petro eximios milites.

Baranowscij, qui verè sunt Ierzykowscij, sed à bonis diuisis sic differenter nuncupantur. Stanislaus post exactos nobiles actus iuuentutis & adolescentiæ, contracto matrimonio reliquit Martinum Notarium Terrestrum Vladislauien.

Sluscij in M. D. Litu. Antiquitate generis, meritorum splendore, præmiorum laurea, à peruetusta Heroum Principum & Regum Maiestate, condecorata Familia. Quàm deducendo in posteritatis decus & calcar, Ioannem quem acta Castr. aut Terminorū Crac. recensent in exordium ponere liceat, qui ut splendor lunæ micantis effulserat. Hic Iagellone in Regem Pol. electo, in tantum grauitate morum, & bellici iudicij experientiâ proceribus Regni cōplacuit ut ad unionem Regni cum Duc. Litu. suis nobilibus insigniis ipsum adscisci delectarentur & exoptarent. Tenebant M. D. Lit. officia Reip. & commutati ad confinia hostium Turcica & Tartarica periculo exposita, summè necessaria. Ut in Chyouia, Lubeco & Loiouo, curam vigilantem præsidiorum, in cuius rei maiorem dignitatē & auctoritatem, illorum Abauus Sluska perpetuus Rothm. ad Boristhenem versus Chyouiam à Casimiro assignatus fuerat. Ioannes seu Iuan-

nus, ut præmia meritorum suorum maiorum reportaret, à Sigism. I. Capit. Lubccensis, & Loiouiensis denunciatus, dignè & cum bono Patriæ Præfecturam administravit. Cui & gubernatio Chyouiensis fortalicij & arcis post deuastationem Tartaricam renouatio & erectio commissæ fuerat, sicut illorum literæ clariùs testantur, & Epitaphia Chyouiæ demonstrant. Nicolaus Sluska iuuenilem ætatem grauiori negotio Martis consecrando, strenuus miles & perpetuus S. R. M. Rothmag. Præfectus Krzyceuiensis, & Luciceñ. Habuit in coniugem Kmitæ Marschalci M. D. Lit. Vilkomirienſis & Onixtiensis Præfecti filiam, quam progeniuit Litaori Palatini Nouogrodensis, & Marschalci M. D. Lit. filia, istam verò Ducissa in Olssany, Episcop. Vilnensis germana soror, luci mundanæ exposuit. Habuit Sluska unicam filiam Nicolai sororem Reginam, Martini Palecki Capit. Eysiscensis, Secr. R. M. Aug. coniugem, quæ filiam demum suam Oleſnicio Palat. Lublineñ. coniugem obtulit, ex qua progenita filia, Nicolai Firley Palat. Sendomirienſis. confors fuit. Filij autem Nicolai Sluska erant tres, Nicolaus, Christophorus & Alexander, & filia Kawaczynſcij confors. Nicolaus Sluska primus filius, qui ut Patriæ & Familiæ suæ Primas valeat offerre laureas, ab ipsa ætate qua vires corporis suum vigorem persenserunt, detulit animum in Aulam Principum educationis generosa gratiâ, qua pectori & animo inserta, medijs in Castris, & hostium Patriæ furoribus constituere vitam proposuit. Hinc eximius & probatus variis expeditionibus miles, tum in Rothmag. S. R. M. tum in Ductorem copiarum propositus, & lege militari firmatus, solida & læta in Liuania & Moschouia reddidit Patriæ & Regno obsequia. Fecit ille quod illi clarissimum Stemma persuadebat.

Complexu ecce fouet crucem clarissima Luna

Luna decus cæli est, gloria crux hominum.

Pugnandum esse cruce & gladio se opponere Pesti

Lucifugæ, quæ vrget sternere Christicolas.

Christophorus alter filius, qui dum secretâ deliberat mente quonam medio illustraret Familiam suam, obtulerunt se desideranti Bellona & Pallas. Pacata igitur sententia, ut animo concepit nedum sagum, sed & togam ornamentorum Patriæ, & domus plurimis extitisse literis, externarum gentium conuersatione, studiis exoticis in Palladis & Bellonæ ingessit sese palatiis. Collectis igitur moribus, virtutibus, et fide, eam ex parente Hæretico nactam abegit, & in Aula Cæsareæ Maiestatis Rudolphi, annis duodecim Camerarius & Aulicus, prompta atq; studiosa detulit obsequia. Ab illo verò Serenissimo Regi Polonia Sigism. III. in Regiam redditus, et commendatus inter Senatores, honore Palatini Vendenſis decoratus, fuit adscriptus. Reliquit tres filios, Nicolaum, Raphaelem, Ioannem, qui ut educatione et robore excellunt, ita maiorum imitatione in bono moris et Patriæ honesto antecedant. Hoc namq; est illorum Stemmatibus Echo.

CruX geminans inter fulgens clarissima lunas
 Quid nisi sydereæ vult meminisse domus
 Ergo crux orbi, cælo dum luna decora est,
 Nobili Sluskuuij nomen in orbe volet.

*Alexander Sluska tertius filius post demortuos fratres Superstes. Vir post re-
 lectum errorem Caluini Catholicissimus, & Ecclesiarum promotor & funda-
 tor. Cuius ingenium, merita, prudentiam, ipsi tituli Senatorij cuiq; nullâ la-
 boranti inuidiâ demonstrant. Vt enim promotionem ipsius in Curia Regali
 taceam, in qua plurima annorum lustra Camerarius & Aulicus peregit, atq;
 cum Serenissimo Rege bellicas expeditiones ceu Curialis miles expleuit, ex Ca-
 stellano Minscensi Castell. Samogitiæ creatus, tum Palat. Nouogrodensis re-
 nunciatus fuit, Præfecturas Rzecziceni. Loiouieni. Mozireni. &c. administra-
 uit. Vbi autem præsens in bello nec per filios minores, nec per se ob grau-
 tam ætatem esse potuit, certas summas auxiliatrices Sereniss. Regi ad Smolen-
 scum offerrebat. Fundauit et erexit plurimas Ecclesias, Volozyini binas, in
 Kowalowskizna vnâ, in Stolpice Ordinem Prædicatorum fundando, primò
 ligneam, post latericiam Ecclesiam illis ædificatam cum decem millibus sum-
 ma, & prædio speciali obtulit, inscripsit, donauit. In bonis verò postmodum
 dextere acquisitis Bychow & Troscienica, tutor Ecclesiæ fidelissimus. Est
 religiosorum obseruantissimus, Monialium pientissimus, pauperum fauentissi-
 mus. Cui illud cum Statio precamur.*

Viue Mydæ gazis, & Lydæ ditior auro,
 Troica & Euphrate supra diademate fælix
 Exemptus fatis, &c. quem non turbine rerum
 Deprendet suprema dies, sed abire paratum
 Ac plenum vita.

*Habuit in coniugium Sacramenti matrimonialis Sophiam Zienieuicij, cuius ger-
 manus frater Nicolaus Castell. Polocensis, Ciecierscensis, Propoiscensis Ca-
 pitaneus, cuius soror Radziuilij in Nieswiez, altera Sapiechæ consortes. De
 cuius integritate vitæ, morum grauitate, solertia domestica, obseruantia ma-
 riti, educatione liberorum, pietate, conuersatione, & iudicio, id proferam,
 quod Apollonida in Stobæo dixit:*

Huius Matronæ virtutes pro dignitate laudare
 Sapientis, alicuius est & docti viri.
 Si prudens mulier marito suo inseruit,
 Si virum qui familiam suam perdit vxor prohibet
 Si bona eius custodit & domum seruat,
 Si optimæ sunt diuitiæ generosam inuenisse coniugem
 Si est virtutis penu, & à peccato cauet,
 Si mitigat iram & à tristitia remouet;
 Hæc prædita erat animo virili,

Corpore autem inter fæminas eximia,
Compendium optimarum & sacrarum Matronarum.

*Sed quod inter cætera sanè mirandum eſt, forſicibus ex charta efformabat ad viu-
uum omnia genera auium, beſtiarum, florum, inſignia gentilitia quacunq; &
ſubſcriptiones. In ſerico autem acu ita varium colorem, columbarum, arde-
lionum, fructuum, arborum exprimebat figuras, ut reales & viua apparerent.
Quod otium ipſius ſingulare & ſplendidum commendabat domi, foris autem
aptabat gratioſam inuidiam & admirationem.*

Ergo tuum nomen celebretur laude perenni,
Viſtula dum flauâs in mare voluet aquas.

*Suſcepit ex illa filios & filiam, Theodatum, Euaſtadium, Boguſlaum, Sigifmun-
dum, & Eliſabetham Caſtell. Sendomiriensis Succamerarij Regni Supremi
Adami Kazanouſcij coniugem. Theodatus filius, amor & expectatio Pa-
rentum, cui natura plurima præſtiterat, maiora autem naturæ author et gu-
bernator. Cuius indolem admirata iuuentus Academiæ Viſnenſis, hoc illi
ſcripſerat Chronoſtichon.*

Vere nitent flores TheoDatVs teMpore Verno,
Nonne tener patræ fLos generlqVe nltet?

*Hic dum florentem etatem literis et virtutibus ornatam, in Cubicularium Prin-
cipis Poloniae Vladislai, nunc nobis feliciter regnantis Sereniſſ. Regis deu-
uiſſet, atq; referre obſequia promptius inchoaſſet, eoq; Parentum beneuolen-
ti plurimum delectaſſet, mortis præcepto & iniuria Parcarum, ſublatus è vi-
uis, in vitam felicitatis translatus eſt. Euaſtadius ſecundus filius, Capit.
Rzecicen. Adoleſcentiam animo et corpore vigilem, atq; omnibus Reipub. et
Patriæ commodis idoneam et diſpoſitam, ut ſublimiori exercitio variarum
linguarum gratioſorem, et prudentia experta promptiorem effeciſſet in Ger-
maniam, Niderlandum, Galliam et Italiam descendit, ubi dum non conten-
tus ipſis moralibus virtutibus, etiam Heroicas venatur, (proch dolorem Pa-
rentum) attritus infirmitate, Romæ obiit.*

Illuſtres Lunæ fuerant Illuſtris & ipſe,
Nunc vincat ſignis, impia Caſtra ſuis.

*Boguſlaus tertius filius Capit. poſt deceſſum vterini Fratris Rzecicenſis. Hic
incommoda corporis, animi rectitudine illuſtrauit, dum et literis, et diuerſis
linguis, et dignitate morum, iuuentutis palmam, ad ſupremæ gloriæ faſtigia
deduxit, et Illuſtri Familiæ ſuæ ſpem maiorum, iudicij maturitate præſenta-
uit. Quali coactus naturæ tuæ et ſtudiorum diſpoſitione hoc tibi Confundato-
ri noſtro opto, et precor, quod Arma tua tacitè loquuntur.*

Crux, gladiusue verus, Lunæ munimen honeſtum eſt

Luna decus geminum præſidiumque cruci
Fortem animum hæc monſtrant pro ſacra religione
Sluſkonum ac vigilem, & pro Patria, eſſe tibi.

Quare age: nec tua te Generosa incæpta fatigent
Impiger: & lunis & cruce perge duce,

Quod ut tibi secundè obueniant, collige ex Astrologorum dogmate. Inquit enim Hipocrates, Oportet astrorum considerare ortus, præcipuè Canis deinde Arctum et Pleadum occasum. Rodas neminem, arctes nullum, et non sit qui te lachrymis in occasum præcipitet. Hoc namq; etiam constitutas in Fide et Ecclesia Lunas decrescere, contraria verò his, ad plenilunium deducere, et accelerando consuevit. Sigismundus ultimus filius parentibus, alter Ioseph. Tenera ætas ipsius et desiderium Parentis copiosa sibi de illo promittunt. Faxit et prosperet intentum Deus, nec aduersa fortuna praualeat.

Crescat meritis
Titulis crescat
Famæ radijs
Facibus laudum
Repleat Lunas.

Chotkowskij, in Syradiensi Palat. Hi vires et ingenium virtuti et honesto dedicarunt, quocirca Pocillatoris Syradiensis, et aliarum dignitatum participes fuerunt.

*Iaklinskij, literis, bello, amicitia, et humanitatis beneuolentia præclari. Ex quibus Andreas cum Illustriss. Duce in Wisniowec bellando, à Cosacis rebellibus obiit. Optimè Seneca Epist. 91. Bellum in media pace consurgit, & auxilia securitatis in metum transeunt. Ex amico inimicus, hostis ex socio. Ma-
ssissimus Parens Thobias, ipsi tale Epitaph. posuit.*

H O S P E S

Atrox deplora Fatum,

GENEROSI IUVENIS ANDRÆ IAKLINSKI.

C V I V S

Teneram ætatem, non Minerua minus quàm Bellona in Patrio, Germanicoque solo necessarijs Reipub. exercuerunt rudimentis.

INDOLEM & INDVSTRIAM

Illustrissimus Princeps Wisniouecius Ianusius Koributh, Supremus Regni Stabuli Præfectus intellexit, & laudauit.

D V M

Vigilias & excursiones militares alacriter obeuntem,
Captiuos ab hostibus fugitiuis armis extorquentem,
Ferocis Abazi Passæ ad Camenecum fortiter impressionem sustinentem spectaret.

SOLERTIAM & CELERITATEM,

In rebus agendis, Socij Comitesque laborum in Prussia agnouerunt.

PRVDENTIAM,

In difficillimis negotijs expediendis, quoties militaris legati munere fungeretur.
Supremus Exercituum Dux Stanislaus Koniecpolski, approbavit. Infractum corporis & animi robur. Multæ etiam regiones Luczenicia & Kumeyki loquen-
tur. Nam & bonum omen victoriæ duos primò impetu hastili suo transuerbe-

rans Coſacos noſtro Exercitui propinauit, & in acerrimo diſcrimine vexillum ſer-
uauit, & periclitantes ſocios ab interitu vindicauit.

S E D

Heu luſtuofam fortiſſimi militis ſortem.

Q V E M

Nec Barbarorum impetus

Nec ſagittarum nimbus

Nec tormentorum fulmina oppreſſere, vnâ vincendo fatigatum decoxit
ac ſuffocauit.

S I T I S

Quam cum leui portione aquæ mitigare veller, ſubitò conceidit, febrem ardentissi-
mam concepit, & intra nouem dies, ſuam militarem relinquens ſtationem, ad im-
mortalitatis Capitolum, egregius libertatis Polonæ vindex, miſerabili totius Exer-
citus cum dolore æternum triumphaturus commigrauit.

Cuius mortalitatis Exuias, maſſiſſimus Parens Thobias,

Per centum ſeptuaginta milliaria deduci curauit, vt in Patrio ſolo præſens fortitu-
dinis extaret poſteritati monumentum. Mortuus 1638. 18. Ianuarij.

Zagorſcij in Sendomirięn. Palat. conſilio, prudentia, fortitudine, et dexterita-
te in agendo præcipui. Ioannes Zagorſki, poſt diuerſa trophæorum ſpecimi-
na tam in Caſtris, quàm in diuerſis expeditionibus, in Regiâ Sereniſſ. Caſmi-
ri Ochmagiſter Sereniſſ. Regiæ. Hunc Sereniſſimus Rex, vnâ cum Ioanne
Dlugoſſio Canonico Cracouienſi, Legatum in Hungariam miſerat, vt Iſkram
Sileſium cum Ioanne Huniad Gubernatore Regni Hungariæ diſcordeſ, com-
poneret. Anno 1448. ſicut narrat Bielſc. fol. 389. Alterum Zagorſcium
eximium militem cum Ioanne Zborowſki ad Pſcouiam pugnantem, atq; muris
diſruptis minis ſubterraneis, cum periculo vitæ cuniculos accedentem, memi-
nit Paprocius in ſecundo Opere, ſub Anno 1582. fol. 404. Ex his pluri-
mi Zagorſcij militaris gratia et aucupis fortunæ medium in Ruſſiam et M.
D. Litu. deſcenderant. Ioannes in Ruſſia miles eximius, non diſſimilem fi-
lium Iacobum reliquit, qui cum Palat. Sendomirięn. Mniſek, in Moſchouia
militarem obiuit dexteritatem. Reliquit ex Smiotanczanka Nicolaum mili-
tem, ſub ſignis Campiductoris Regni Nicolai Potocki, demum Roſtmag. in
Pruſſiam peditum factus, contra Suecos digna protulit Patriæ etiam ad Ku-
meyki et Starzec obſequia. Ioannes eius germanus frater, miles ibidem cum
Illuſtriſſimo Campiductore.

Stobieccij ibidem, Qui incenſi amore virtutum et maiorum, his ſtudio im-
pendunt quæ illis perpetuam integritatem comparare poſſint.

Nagorſcij ibidem. Cui officium eſt aliquod commiſſum illud tractare debet. A-
ſtrologus de cælorum et Syderum ſerie, motuum magnitudine, configuratione,
et cæteris horum paſſionibus, et accidentibus. Theologus de Deo Trino et vno,
de actibus humanis ordinatis ad Deum, de ſalute proximi. Nobilis ergo etiam
quod ſui muneris eſt peragat, Rempub. conſeruet, defendat Patriam, exem-
plum ſit alteri et Deum reueretur omnibus diebus vitæ ſuæ.

Domaraccij

Domaraccij in Sendomiriē. Speculum cuiq; nobili est insigne ipsius. Ostia igitur vobis acclamat. Crux meminit Christi Cynthia bina Poli,
Starzelcij in Russia, militiā Castrensi ceterisq; virtutibus ornatissimi. Nicolaum Starziski cum filiis quædam stemmata Russia Nicostrato Græcorum Ducis compararunt.

Baliccij in Præmisliensi Terra. Nominant Historiæ Baliccios, sed quia Bielscius quosdam nominat armorum Topor, de quibus fuerit sermo discernere non est facile, sed quorumcunq; armorum sunt æterna memoria illos condecet relinquere posteritati famam.

Koneczyccij in Dobrzynensi Terra. Vnum nobilitatibus vestris commune faciam. Non potest vlla maior esse Patri voluptas quàm hæc, prudentem atq; temperantem videre aliquem de se prognatum.

Pilawscij in Podolia. Officio militari & dextera humanitate in dignitates & possessiones deuenerant, ex quibus & Pocillatores Podoliæ, & alij Officiales in Castris & Palatinatu fuerunt.

Stacherouij in Sendomir. Palat. qui militarem experientiam in Vngaria acquisitam ad Reges Ianusium & Ioannem, Patriæ obtulerunt. Ioannes Stachera, Contributionum Regni exactor, in Sendomir. Palat. cum Cikowska reliquit prolem.

Kargowscij in Syradiensi Palat. Quid conseruaret familias docet Euripid. in Bacchis. Tranquillitatis vita & sapere, immota permanent conseruantq; domos. Quamuis enim remoti ætherem habitantes, inspiciunt tamen res mortaliū calicula.

Vlescij in Lublineē. Palat. Labor est inæqualis, nam licet melius est agrum propter agricolam perire, quàm agricolam propter agrum: Nobilius tamen est nobilem propter Patriam, quàm Patriam propter nobilem perire, nam diligentibus Patriam est definitus in calo locus.

Soleccij in Podgoria, Adami cuius Manasterska consors erat, est Epitaphium in Gorá, à filio Stanislao erectum,

Kaweczynscij, in Prussia & in M. D. Litu. clari meritis, officio, dignitate. Ex quibus vir singularis prudentiæ & dexteritatis est, Alexander Kaweczynski Succamerarius Vilcomiriensis.

Gloginscij in Kalisieē. Palat. qui illustrem Familiam suam, illustrioribus meritis continuo celebrant, Nicolaus Pocillator Calisiensis.

Gaiewscij, de Blosczyßowo in Posnaniensi Palat. Ioannem Iudicem Castrensem & Vice-Capit. Posnaniē. referunt acta.

Podwysoccij, Arte ingenua & militari celeberrimi. Fares Aulicus Sigism. I. Albertus germanus Ioannis Zborowski.

Strzałkowscij in Sendomir. Palat. Difficile quidem est, sed nobili conueniens, in periculis fortitudinem ostendere. Quod ipsis in Castris, & in conspectu Ducum militiæ proprium erat. Stanislaus ex Rauensi Palat. subscripsit electionem Vladisl. IV.
Smofzewscij

Smofzewſcij in *Califiensi* Palat. Faciunt quod prudentis eſt ciuis. Non ſolum ad Patres & maiores ſuos uiritem genus ortumq; ſuum referunt, ſed ad totam quoq; Patriam, quia Patria unicuiq; decori eſt.

Zloczyſzewſcij in *Maiori* Polonia. Patriam amore proſequi non immodica uirtus eſt. Quod proſitentur illi qui utilia ſibi ea quæ ciuitatis & Patriæ hoſtibus nolunt.

Howieccij ibidem, Inſtitutio nobilis iucundam uitam parit. Reſta enim & prudens rerum gerendarum in adoleſcentia inquiſitio, & animi boni, & vegetæ mentis commune ſignum eſt.

Radogowſcij, in *Lomzenſi* & *Mafouia* Palat. Deo & naturæ referendæ grates. Nam quanto quis naturam habet præclariorem, tantò maiores dignitates expectet.

Chyzinſcij in *Ciechanouiensi*. Si qui militat laborem non detrectat, & rebus gerendis omnibus adeſt, neq; ullam occaſionem, nec temporis momentum bene merendi prætermittit: etiam qui merentur Patriæ & Familiæ, eadem attendere debent cum Chyzinſciis.

Woynowſcij, *Antiqua* Familia & genere & meritis, apti & negotiis Reipub. & Aulis Principum, & Caſtris militaribus. Martinum in Curia Sereniſſ. Auguſti, & pro meritis ad uitæ tempora præmia referentem meminerunt Acta Caſtr. Cracou. Alij tranſierunt ad M. D. Litu. ex quibus Stanislaus Woynowſki ſubſcripſit electionem Sereniſſ. Vladisl. IV.

Glewſcij in *Crac. Palat.* Sit turpe & indignum fuit ignauie cauſa res geſtas maiorum Gracos in ſeruitutem proijcere, idem certè eſt & nobilitati Polonæ quæ Patriam & Parentes moribus indignis maculant. Quod cauent Glewſcij.

Lubochowſcij ibidem, Quia armis hoſtes uincendi ſunt, & in his eſt ſalus Reipub. iſti in Caſtris & cum hoſte arma exercent & fatigant.

Chrzaſtowſcij in *Raueniſi* Palat. Plurimos referunt Hiſtoriæ, ſed quia aliqui ſunt armorum Strzegonia, alij Zadora, &c. difficile indagare de quibus fuerit ſermo. Iſti tamen delectantur capite uirtutis, nempe caruiſſe uitiis.

Gawlowſcij, in *Mafouia* & in *Palat. Crac.* ex quibus Stanislaus in Cracou. reliquerat digniſſimam prolem. Magna proſectò felicitatis pars eſt, filius bonamente præditus, erit enim columna Familiæ. Etiam Gawlowſcios eſſe in Zakroćimnensi Terra, ex quibus Stanislaus miles ad ſenium in bello in Hungaria occiſus. Reliquit Albertum & Martinum, ex Alberto & Hedwigi Iaſińska, Ioannes militiâ & iure nobili deduxit ætatem.

Telinſcij, Ex quibus Cracouia eſt cuiuſdam Epitaphium. Ven. Dominus Iulianus Telinſki Canonicus Cracouiensis, & Præpoſitus S. Martini Cracouia. uir literatus & amicis amiciſſimus 1531. obiit.

Politanſcij in *Maiori* Polonia. Quia parentes magnum ſunt numen prudentibus, Deum ut ſummum Parentem, Patriam, in qua ſunt geniti, præceptores, progenitores ingenij, & genitores ipſos, digno afficiunt honore.

Olewſcij

Olewinski, Eximij viri in Castris, & præcipue ad Coronouiam in cruento bello. Ex quibus Dlugoff. Dobieslaum Olewinski meminit, & Bielsc. fol. 37.

Vadowscij de Vadow, in Palat. Crac. & Lublineñ. viri armis & bellica occupatione insignes. Venceslaus strenuus in Castris, & belli exercitio, qui ex Palat. Crac. ad Lublineñ. transijt. Cum Kisielinska reliquit filium Ioannem, qui ex Anna Dmuchowska suscepit Albertum eximium militem, qui cum Chmielecki pugnando contra Tartaros obiit. Ioannem occisum ad Chotinum contra Osmanum in pugna. Christophorum, & hic occisus à Tartaris. Thomam, qui contra Gustauum in Germania militando decessit. Iacobus cum Campiductore Regni Kazanowski militauit, tenet matrimonium cum Anna Stoinska Not. Terrestr. Lublineñ. filia, ex qua suscepit Felicem militem eximium contra Moschos, cum Lisakowski consors eius Stocka. Stanislaum, Mathiam strenue purgentem in Prussia, in Moschouia cum Palatinide Russia, contra Cosacos rebelles ad Kumeyki & Starzec, cum Illustriss. Campiductore Regni Potocki Nicolas, consors eius Christina Wystepowna.

Czechouicouij Familia antiqua, dignitatibus, titulis, possessionibus in Samogitia clari, qui iure nobilium & Reipub. commodo plurimum detulerunt, & familia & Ducatui inseruierunt. Ex quibus erat Iudex Castrensis Samogitiæ, & Cionius Widuklewscensis.

Dobromirscij in Podolia, Antiqua & meritis clara Familia, notabant Familiam suam à Krzykow. Ioannes vir amantissimus Patriæ, omnia pericula Regni, viribus & sumptibus propriis detruxit & sustinuit. Ex Sieciechowina reliquit prolem. Thomas Dobromirski, maiorum suorum merita & gesta sedulius imitando, collustrauit Familiam suam optimis virtutibus, cum Anna Wilczkowna reliquit prolem. Stanislaus Dobromirski, qui animo & pectore versando illud Poëta.

Si quid fortè mali, aut facias aut mente volutes,

Vt lateas homines: certè Deus omnia cernit.

Pietati & fortitudini, quibus Deo, animæ & Patriæ redderet debitum incubuit. Simon Dobromirski, literis & nobilium dignitati in Comitij Tribunalitjs, & Senatu proficiuus. Notarius Terrestris Camenecensis in Podolia, vir sincerus, Deum timens, amicum obseruans. Reliquit prolem honesto & decori deditam Notarium Terrestrem Podoliæ.

Kliaznicij, ex Sendomiriensi Palat. Nunc in Podgoria Stanislaus atq; ipsius posteritas, Bonitati, Dexteritati, & Paci inuigilare student. Est regul. bon.

Si quis te obiurget malè cùm quid feceris illi

Gratiam habe: & ne iterum queat obiurgare caueto.

Rilscij de Rilsko, in Rauensi Palat. alij in Crac. alij in Chyouiensi. Multa cognomina prædicti Rilscij detulerunt inter se, nam alij vocantur Moszczouij, alij Smigouij, alij Januszkouicij, alij Wilkowie. Franciscus Magnus Procurator Cracouiæ. Ioannes Aulicus Sereniss. Sigism. III. Regis Pol. cuius filius Bur-

grabius Cracouiensis, alter verò filius Samuel Capit. Rabstineñ. Cubicularius Sereniss. Regis Vladisl. IV. Petrus Notarius Terræ Rauenſis, Martianus Aulicus Sereniss. Regis Vladisl. IV. Simon Riſki ex Catharina Chrzyszowska reliquit filium Stanislaum, qui ex Sophia Iaszkowska armorum Koſcieſza reliquit duos filios, Albertum Tribunalum Zytomiriensem, Notarium Caſtreñ. Chyouien. hic tenet matrimonium cum Sophia Grodecka Subiudicis Podoliae, Stanislawi armorum Starykon filia, Stanislaus alter filius Notarius Caſtreñ. Zytomiriñ. cum Liplanska suscepit Sacramentum matrimonij. Fa-licem Ryſki refert Epitaph. Vladislauia, Canonicum & Iuris Pontificij Doctorem, & Cantorem Prelatura. Referunt quoq; Historia Stanislaum Riſki, in Palat. Crac. qui ex Vieyska reliquit prolem.

Zaborowſcij, in Palat. Syradienſi. Ex quibus Stanislaus Zaborowſki, poſt militares & Aulicos actus, ſpiritualem vitam elegerat. Decanus Eccleſiæ Collegiatae Vmeiouien. Oppidi Archiep. Gneſneñ. factus, exemplo illius Ioannis Romani, qui liberis quibus bona ſua reliqueret carens, illorum SS. Virginem heredem inſtituit, in euſq; honorem ex his bonis Templum ampliſſimum, quod ad Niuę ſiue Mariae Maioris nuncupatur Romæ edificauit, hic ſimiliter bonorum ſuorum Paternorum, eandem SS. Virginem heredem reliquit, nam uendito ſuo patrimonio in illa Eccleſia Confraternitatem SS. Roſarij. B. Virginis inſtituit, dotauit, altari conſtructo, calicibus, apparamentis ornauit, Capellanium ſeu Promotorem illius Confraternitatis ſufficienti illi prouiſione, in hunc finem assignata inſtituit, ut in ea hac deuotio SS. Roſarij perpetuo uigeat, prout & nunc feliciter ex ſingulari affectu erga SS. Virginem, illorum Oppidanorum ſuccedit.

Rogulſcij in Maſouia, Sylueſter Roguſki, circa Annum Dñi. 1577. Varſauien. & Vladislauien. Canonicus, Sereniss. Anna Iagelloniada Regina Poloniae, Stephani Regis Conſortis, Medicus doctiſſimus.

OSTRZE W aliàs PIEN.

D E L I N E A T I O.

EST truncus arboris coloris albi, retinens abscisorum ramorum quinque signa, à parte sinistra tria, à dextra duo, in campo rubeo. Super coronam sunt quinque pennæ Strutij.

O R I G O.

EX Bohemia in Regno Poloniæ reperiuntur & ortum tenent sub Vladislao Hermanno post Annum 1082. Reperiuntur enim in Bohemia differentia hæc arma. Nam Vlricus Princeps Silesiæ filius Boleslai Biercouicio Domino in Drzenica, qui Polonos ad Pragam depopulantes fuderat Baronem, & primum consiliarium fecit, qui dum pro armis vteretur vnica arbore secta, adiunxit ipsi alteram, vt in modum crucis deferat, & secturam sextam addidit, atque super galeam inter alas aquilæ vnicam arborem sectam inscribi precepit. Iaromirus etiam tertius filius eiusdem Boleslai, similia arma contulit, arbores sectas cum quinque scifuris decussatim positas cuidam venatori. Hic enim ad venationem à Virsouijs euocatus, quod ibi occidi debuisset, secretum Principi aperuerat dictus Horoua. Utuntur ibi his armis Venatorijs Domini de Lipe, Krzynieccij, Domini de Lichtenpergo. Sed in galea ad caudam pauonis, & Carpionem nunc deferunt- *Ita Dubrauius, ita Paproc. in Horto Regali fol. 183.*

M E M O R I A P E R E N N I S.

Quantos habuerint varia secula ardentes æmulos in firmandam perennem nominis sui memoriam, tot Symbola, Statuæ, Epitaphia, Pyramides, & Carmina etiam minus ingenioso referunt. Mihi quidem placuit tam insignia arma penetranti, memoriæ perennis fuisse monumentum. Quis namque securâ contemplabitur mente arbores sectas, quæ dijs in honorem ramos & virgulta concesserant, labilem in memoriam deuenisse? Vide *Alexandrum ab Alexandro lib. 4. Genialium*. Arbores inquit aras suorum numinum fronde adornasse- Ioui esculo, Apollini lauro, Mineruæ olea, Veneri Myrto, Herculi populo, Baccho hedera, Pani pinâ, Diro cypressso, &c. frondes in honorem obtulerunt. Si verò sepulchris insigniorum virorum qui Patriæ, qui Reipub. qui Senatui, qui Familiæ, se suaque deu-

uerant exquisiti honores fiebant, arborum ramus Cupressi Piceæ, Tada, Illicis admovebatur, *Ouid. 3. Trist. Homerus, Virgil. in Æneid. retulerunt.* Ergò trunci arborum, priuati ramis, tristi memoria, imò graui silentio sepe-
liantur? Absit. Erit illorum perennis memoria, vnde Virgil. de Misenio.

Pinguem tadis & robore secto

Ingentem struxere pyram.

Est talium arborum vox, *Dys & Illustribus honorem reddidimus, obtulimus*
vnde Ouidius.

Et quantum trunci tantum mea nomina crescent

Crescite, & in titulos surgite rite meos.

Et Aristenes lib. 1. Epist. 10. optando inquit: *Vtinam & mens vobis arbo-
res & vox esset, hoc unum dictaretis de Cydippe pulchra.* Dempster. ad Caput
40. *Rosini.* Dum arma Ostrzeuciorum contempler secta, & sine cruce, non
possum non ominari memoriam perennem. Nec possum suspicari illud
Alciati.

Arbustum geminos non alit Erithacos.

Nam cum videam quinque nodos & sextum verticem, iam si truncum te-
gat terra, & latitent in cespite Nymphæ: dicendum mihi restat plurimos be-
neficio, multos honore, non modicos humanitate, vos recepisse & refecisse.
Querci fructibus victitasse antiquos Arcades, tradunt Rom. Historiæ fructi-
bus autem Ostreucij, vltra annos quingentos in Regno posteritas alitur &
viuit. Arboribus truncis prosperatur sanitas humana, vt Reumbarbaro,
Ligno sancto, &c. Trunco autem vestro, Respub. sanitatem, locis circum-
uenti libertatem, oppressi milite subsidium retulerunt. Hoc vobis Tomi-
slaus Hermannii in Exercitu Præfectus in ornamentum reliquit familiæ, hoc
Domini in Lichtenbergo, hoc in Regno vestri antiqui proceres commen-
darunt. Igitur animis vestris inscribite illud Meandri. *Quisquis suapte na-
tura ad bona procliuis fuerit, Nobilis est.*

LINEA FAMILIÆ OSTRZEWSCIORVM.

Tomislaus Ostrzeuius, qui primus hæc nobilitatis arma ex Silesia & Bohemia
in Regnum intulit, sub & cum Vladislao Hermanno Anno 1082. Maximus
vir bello tempore tunc ob fratris decessum Regis turbulento. Gratuletur ergò
posteritas ipsius sibi non gloriando ex rebus fortuna, sed ex his quæ ab ipso pro-
cesserunt.

Wierzbicij, in Chelmensi & Dobrzynensi Terra. Seruire nobilem decet, dico
seruire moderatè non immoderatè, sed soli Deo seruimus moderate & medio-
criter, hominibus autem immoderate. Nam Deus viris temperantibus est
voluptas, stultis autem est lex. Homo autem homini plus est lupo quàm Deus.
Wlodkouij in Chelmensi Terra. Quia multorum malorum sunt prætextus &
velamentum opes, optimum putant participes bonorum suorum habere pau-
peres.

peres. *Dicit enim Scriptura: Quod vni ex his fecistis mihi fecistis, & misericordes misericordiam consequentur.*
Letowscij in Prussia, Spe fulcire Familiam laudabile quidem, sed sicut anchorâ unâ non semper fulcitur nauis, ita nec unâ spe homo. Vbi ergò deest hominis adiutorium, Deus speretur.

O V A D A.

D E L I N E A T I O.

EST porta Urbis cum duabus ianuis, supra quam est corona Regalis in campo rubeo, porta aurea. Super coronam tres pennæ Strutij.

O R I G O.

Acquisita sunt in nigra Russia, dum Boleslaus Audax adorsus fuisset, portâ auream Kiiouiensem. Vbi enim miles antesignanus comilitonum Sereniss. Regem in belli feruore ad portarum custodes securè

deduxit, & portam patere Regi obsides coegit, ista arma Ouadæ militi dicto collata euiternè fuerunt.

P O R T A R E G I A.

Quæcunque forti & intrepido pectore acquiruntur, regiâ fortitudine acquiruntur. Quapropter ipsis fortibus à natura regium nomen tribuitur. Leo dicitur Rex animalium, Aquila auium, Draco serpentum. Et quoniam ipsâ fortitudine Boleslai aurea Chyouiensis porta adeptâ fuit, meritò etiam arma hæc quæ talem fortitudinem & portam exprimunt, porta Regia nuncupanda veniunt. Obseruabant quondam in horto Regali Elisabetham neptem Casimiri Regis Poloniæ, Ducissam Stetinensem, Matrem Sigismundi Bohemiæ & Vngariæ Regis, tantæ fortitudinis fuisse, vt manibus soleas equi ferreas diuideret, secaria cocorum, ceu bibulam complicaret, loricam militarem, ceu telam discerperet. Magna est hæc fortitudo & miranda, sed non est fortitudo heroica. Regis Boleslai heroica est, nam post tot Duces Chyouienses ex Moschis, Lituaniis, & Russis, post tot ligas ipsorum cum Scythis, Turcis, Vngaris, Græcis, pectore heroico, Regio,

Augusto, Chyouiam obsidendo, instando, irrumpendo, cepit, possedit & Regno adiunxit. Quæ quidem fortitudinis regiae specimina dum hæc nobilitatis insignia edocent & exprimunt, etiam illum cui collata fuerunt non nisi fortissimi animi virum liquidò ostendunt. Refert *Plutarchus in Quest. Rom.* Fuisse Romæ Portam, quam fenestram vocitabant, iuxta quam erat cubile Fortunæ. Dixerunt aliqui consuetudinem fortunæ in hoc passu explicatam fuisse, at Plutarchus quid veritatis esset aperit. Prisco Tarquinio Rege demortuo Tanaquil generosa & regia fæmina persuasit Romanis per fenestram ut Seruium iu Regem eligerent, vnde tale tetulit porta suum Romæ memoriale. Occidentibus igitur Ducibus Russorum, Orientibus verò Regibus Polonorum, Ouada miles proposuit militibus. *Nunc eligite vel vitam vel mortem, fauebit Deus, Mecum ite, Regem ducite, Victoriæ ponite, Triumphos expetite, Laudem Domino canite.* Fecit quod voluit, & Rex portam Chyouiensem in fenestram redegit. Qualem portam? Fidei & cæli. Habeo in Ordine Sancti Guilelmi in Gallijs Monasterium vocatum Portam cæli. Et meritò; Nam in claustro viuentes, rarius cadunt, citius resurgunt: aperitur in claustro ostium lectioni, in Capitulo confessioni, in Ecclesia orationi. Claustrum igitur est Porta cæli, sed hoc tamen dispositione & exercitio. At Chyouiæ aperta porta per Serenissimum Regem facta est Porta cæli. Nam Fides Catholica ibidem firmata, Cathedra Episcopalis erecta, Religio introducta, Schismata perpolita, Gens morigerata in dies inuenitur, & conspicitur.

P A W E Z A.

DELINEATIO.

SVNT tres gladij in vno pomo ad modum stellæ dispositi, crucibus sursum, supra pomum verò inter duos gladios ponitur crux quasi pomo inserta. Super galeam pennæ Strutij in Regno ponuntur.

O R I G O.

DEscendunt hæc arma ab Herburthis, seu ab armis illorum. Vnde in Stematibus Dobromili consensu Ioannis Fælicis Herbort editis, dicitur. Paweza sunt arma Slauorum antiqua, vtebantur his armis.

Gethæ seu Gothi, qui ex genere Slauonico ortum habuere, sicut ex Epitaph. Polnaniæ Boleslai Chrabri colligitur, in Anno 1025. erecto. Rex Gothorum seu Polonorum legimus. Primum hæc Arma in Saxoniam, vbi Slau omnes erant Carolo Magno regnante, sicut & nunc Vindi ibidem plurimi reperiuntur. In tantam dignitatem venerant, vt Principum quoque honore dignarentur in Saxonia. Addit Nicolaus Guiciardinus, Minorem Fratrem Ducis Saxonie nomine Herburthum Carolus Magnus gratiâ belli in Vngariam & Morauiam deduxit, in quibus locis ob speciosa merita illorum plurimas possessiones à Carolo donatas tenuerunt. Et quia duos gladios pro stemmate deferebant, addidit ipsis tertium gladium cum virenti pomo & cruce, & ab illo Herburto cognomen receperunt. Ex Vngaria verò Casimirus Magnus vocatos in Regnum Poloniæ stabilivit, & claris honoribus decorauit. Hæc ibi. Sed ad differentiam quandam inter Familias Domus Herburtorum (sicut nouiter quoque patet in Ecclesia Ordinis Prædicatorum Leopoldi in Epitaphio Nicolai Herborth Castell. Camenecensis Capit. Scalensis, perpetui Rothmagistri & Ducis Copiarum Nati, ex Przerębska & cum Zoskiewska liberos procreanti) vtitur his armis sine cruce, aliæ autem Familiæ cum cruce.

DIGNO MERITO DIGNVM PRÆMIVM.

ALTO Dei consilio & ordine factum videmus, vt Sole oriente dies oriatur, occidente verò mox accedat. Ita quoque recta hominum iustitia & condigna lege cautum habemus, vt meritò bono optimo præmium,

præmium, demerito verò digna pæna tribuatur. Quapropter Magistrum incitando ad dignum meritum Seneca scribendo ad Lucilium inquit: *Oportet illos esse in sententiis iustos, in verbis veraces, in actionibus honestos, in externa iustitia mites, & ante omnia in accipiendis donis abstinentissimos.* Quæ de ratione Epaminondas missos ad se legatos ferentes munera animo corrumpendi, prius eos ad prandium venire iussit, apposita mensa vilis, bibebant vinum acidum, & ait: Abite & domino vestro mea prandia narrate, quibus me contentum non facilè suis muneribus ad proditionem alliciet. *Stobæus serm. 1. de Prudentia.* Seuerior Cambises, qui Sisamnem iniquè propter pecuniam iudicantem excorauit, *Herodot. lib. 5.* Videant igitur qui mereri volunt iudicio, turpe illud esse

Accusatiuus si venerit ante Tribunal

Atq; Vocatiuus quamuis fuerit peregrinus

Proficit in nihilum: si venerit absq; Dativo.

Dum diues loquitur, verbum Salomonis habetur,

Dum pauper loquitur, tum barbarus esse videtur.

Sit igitur ad promouendum meritum honestum Ludouici Pij Imperat. doctrina sufficiens. Hic post mortem Caroli Magni congregato Procerum Aquisgrani Conuentu, iussit Prætoribus nihil munerum accipere, pauperes summoperè commendauit, vetuit ne populum extraordinarijs tributis nouisq; seruitutibus expilarent. *Auentinus lib. 4. Annal. Boiorum.* Dum Arma nobilitatis prædictæ considero, quod tanta præmia dignitatum & honorum consecuti fuerint, est in causa dignissimum meritum. Quapropter cuidam indigno Imperatori dictum erat: *Tuo te gladio iugulo.* Et iniquo Maslao appositum Singraphe: *Alta petisti, alta tene.* Vnde Tympius in speculo boni Magistratus meritum bonum declarando reliquit.

Non reddere bona pro malis, malum est,

Reddere mala pro malis, peruersum est.

Reddere mala pro bonis, pessimum est.

Reddere bona pro bonis, æquum est.

Reddere bonum pro malis, optimum est.

LINEA FAMILIÆ PAWEZA.

Herbort à quo primùm denominata hæc sunt arma Herburthorum, quæ Paweza dicta, quia undiq; viride pomum crucibus & gladiis ligarunt & circumdederunt, & hoc ex Slauonico idiomate.

Zawisij, Antiqua in Russia, Podolia, & Pocutia familia, militaribus disciplinis & tropheis clara. Hi Russorum errore reiecto in gremium S. Rom. Ecclesie adsciti, reddunt viua ornamenta cum posteris Reip. & Familiae. Optime quidam ludebat, dicens:

Ignauus stupidus stultorum nomen habebit
 At sapiens doctus tutus ubique nitet.
 Dum stimulat virtus cui bonum corde resedit,
 Vt fas est vigeas, dum tua fata sinunt.

*Voroniciij, in Chyouiensi Palatinatu, quorum aliqui Schysmate reiecto Ecclesie
 verae adhasere. Philonus Succamerarius Chyouiensis reliquit filium. Theo-
 dorus, Pocillator Chyouiensis, miles strenuus & eximius, filius suus in Pala-
 tionunc Vladisl. IV.*

PEŁNIA seu PLENILVNIVM.

D E L I N E A T I O.

EST Luna in pleno sphaeræ cir-
 culo, ex cuius vertice exurgit
 crux, suis in lateribus cruces de-
 ferens, Luna est alba, crux coloris
 aurei. Super coronam sunt tres pen-
 næ Strutij, à parte verò leua & sin-
 istra sunt singulæ framexæ, manubrijs
 ad coronam versæ, acuminibus suis
 coronam defendentes, campus est
 rubeus.

O R I G O.

ADuce fortissimo Russorum Lu-
 bartho initia retinent. Casi-
 mirus Rex Polonorum, circa
 Annum 1349. obsidendo Volodimi-

riam & expugnando, eximius & actu bellico strenuus miles Lubarthi Bogda-
 nus de Iuanice, luna tunc noctu splendente toto suo circulo, adiit exerci-
 tum Regium & totam vim, fortitudinem, numerum, & apparatus reuidit
 & collustravit. Quod ubi retulit fidelis & prodigus suæ vitæ miles pertur-
 bato Duci, animum Dux resumpsit, audaciam armavit, loricas & gladios
 adiit, ad vltimum liberatus ex insidijs, tam præstanti militi & victoriam pro-
 nuncianti, in præmium æuiternum talia arma Bogdan & Pelnia dicta, liberè
 & grater concessit.

I V S T I T I Æ N V M M V S.

Summa iustitia est, reddere unicuique quod suum est. Sed quia iustitiæ non vnica solum consideratio est, ideò non vniformiter etiam in nummis Imperatorum & tabulis efformatam videmus. Est iustitia auctoritativa, quæ etiam ferocem domat, ideò in antiquo nummo cernebatur iustitiæ effigies, claua supra leonis caput postremis pedibus residentibus iniecta. Inquit enim Orpheus in hymno iustitiæ.

Semper frangis enim omnes

Quicumq; iugum non subierint tuum.

Est iustitia vindicativa, ideò antiqui effigiei illius fascis cum securi ad lanceam statuebant, subscribendo *Pereat mundus, & fiat iustitia*. Est iustitia comminativa, ideò in effigiem ipsius formabantur duæ mulieres; vna, quæ fractum gladium gerebat, altera, quæ conto nitebatur. Demonstrabant enim seueritatem cohibitam in prima, & lenitatem puniendi in altera faminarum. *Pier. lib. 42.* Est iustitia distributiva, quam Cæsar Ripa in sua iconologia expresseit: Laureata femina vnâ manu tenet manipulum millij, altera circulum aureum, appositum singraphe *Conseruatio*. Iustitia enim distributiva æqui bonique consulendo omnibus, omnium conseruationem præferet & desiderat. Confert huic granum, huic aurum, isti honorem, illi vtilitatem, Quocirca Philippus Macedonum, quod citius non descendisset ad iustitiam distributiuam cum suo Hipparcho Euboico acerbè dolebat atque mitiganti suum dolorem & dicenti. Erat natu grandis tempestiue decessit, ita respondit: vt dicit *Plut.* Sibi quidem ipse tempestiue decessit, sed mihi præpropere, mors enim illum anticipauit priusquam à me beneficium acceperit nostra dignum amicitia. Arma nobilitatis Pel'nia dum considero, & originem illorum mente rumino, nil aliud esse nisi quendam iustitiæ distributivæ nummum video; accepit namque ea in præmium ob dignum & militare meritum, vel nummum iustitiæ dicam quia similia his arma in nummo aureo Vngarorum Reginae & Coniugis Sancti Stephani Regis contemplor, deferebat enim insigne circulum cum duabus crucibus desuper, sicut Dubrauius *lib. II. fol. 96.* & author Horti regalis retulerunt.

Ergò ô fortuna viris non inuide fortibus

Sed æqua bonis præmia diuide.

B E N E F I C E N T I A L V N Æ.

Maxima est beneficentia Solis, innuit hoc ipse Conseruator orbium, dicens: *Solem suum facit oriri super iustos & iniustos.* Innuit & ipse Arist. qui dicit: *Homo & Sol generant hominem.* Verùm Lunæ quæ est non mediocris beneficentia. Licurgus Atheniensium Legislator, inter optimas leges sanxit: *Milites vt plenilunio hostem adeant.* Hoc enim non mo-

non modicum expresit beneficium lunæ. Non enim ideò legem sanxit, vt commodius pugnarent cum hoste die noctuque pugnando, nempè ad inter-
 necionem ipsius, sed etiam vt beneficio lunæ, si bellum infauftum fuerit,
 salutis aptius prouidere valeant. Nam sicut Iosue fæliciter pugnando ad
 solem deducebat sermonem: *Sol non mouearis*, ita flaccidus & deuictus mi-
 les noctu vitam conseruando optat sibi tempus à luna dicens: *Luceas ó Lu-
 na*. Demùm beneficentiam lunæ & ex hoc cernimus, quod luna sol noctis
 appelletur, non solùm ob aliquid casuale. Conspectæ namque tres lunæ si-
 mul in diuersis locis Cn. Domitio, & C. Fannio Consulibus, vt *Plin. lib. 2.
 cap. 32.* refert, à plerisque soles nocturni, quia miro modo tunc terram illu-
 strant, appellati fuerunt. Sed soles dicuntur ob summam beneficentiam
 his sublunaribus, quia sicut sol in die, ita luna in nocte, illis conferre con-
 suevit. Vnde quidam Poetarum.

Vaga cingitur astris

Luna, et in Oceanum riuu cecidere minores.

Quapropter Ægyptij Mineruam Saim hoc est Lunā ab illis sic nuncupatam
 summis celebrabant solennitatibus, & festum illi Lychnopopæiam dictum
 constituerunt. Hoc est lychnos nauigijs imponebant, & Nilo ad urbem
 Saim peruehebant, & vbi ad templum in quo simulachrum Deæ collocatum
 fuerat peruenerunt, accendebant Lychnos, vnde Sais per totam noctem sa-
 cro igne quasi in meridie sole illustrabatur. *Themistius Orat. 1. ad Imperat.
 Constantinum*. Arma præsentia nobilium dum considero, non immeritò
 Lunæ beneficentiam nominabo. Neque solùm ex illâ ratione, quod qua-
 dam beneficentia Lunæ plenæ acquisita fuerunt, sed eò plurimùm quod ab
 his præstantissimis & bello claris triumphatoribus qui illis insigniuntur, am-
 pla Patria & Respub. suscepit commoda & beneficia. Si enim antiquos &
 modernis temporibus considerabimus Iuaniccos, illi Patriæ nedum sub-
 stantiam sed vitam, nedum se sed & filios, consecrarunt, reddiderunt. Rei-
 publicæ verò, quæ Fide non Græca, Religione non diuisâ, consilio non su-
 spectro, fulcitur & permanet, animum vires opera, pleno affectu totoque pe-
 ctore immolarunt, sanctificarunt. Quocirca sanguine & hostium gladijs
 in Moschouia, Vngaria, & Patria id testificati in æuum, munuerunt, sigilla-
 runt,

LINEA FAMILIÆ PELNIA, seu BOCHDAN.

Bogdanus seu Deodatus, cui talia nobilitatis arma primum à Lubartho ad
 Volodimiriam in Volhynia pugnanti Anno 1341. collata fuerunt. Quod con-
 tinuè satis quidam carmine adnotauerat.

Stemma vetus titulum ducens à nomine Bochdan,

Quod crux tergemina lunaque plena regit,

Est ortum in bello cum Bochdan nocte latentem

Sub castris hostem circumeundo notat.

Ccc 2

Hoc

Hoc quia ter fecit, pleno sub lumine noctis,
 Crux illi triplex, Lunaque plena datur.

Tam strenuus miles superatis plurimis hostibus Fidei et paci aduersantibus, morte militari et in campo tropheo decessit. Facta enim incursione in Regnum Tartari dum Volhynensem tractum deuasant, ille ad arcem Litouisiam dum accurrit, circumseptus à Tartaris mediis in telis una cum aliis fortiter occubuit. Extat memoriale ipsius ad Serdiatice propè Litouisiam, ubi numerosa sepulchra occisorum, à duce suo Iwánicki nomenclaturam, et in præsens Iuanice retinent. Reliquit duos filios, Adrianum & Iliam, seu Heliam, viros ceu inter incommoda Tartarica & pericula natos, ab ipsa natura bellicis occupationibus aptos et deditos. Adrianus contracto matrimonio cum filia Iuasci, siue Ioannis Hutor, suscepit filium Iacouum seu Iacobum, qui atritis in bello humeris, sagittis & arcu, nacta occasione in domo Stecij seu Stephani Hulanicki filiam eius in coniugem sibi elegit, cum qua habuit Fedorium & Zancum seu Zachariam. Quiquidem Zanko quia ad ipsam lanuginem in Vngariam discesserat, ibidem miles cum Sereniss. Rege Vladislao ad Varnam Familiae suae monumentum gloriosum reposuit. Anno 1444. Ilias Adriani frater, post terrores & vigilias militares cum filia Daszko seu Damiani Dederkalo, reliquit Michnum seu Michaelem. Qui cum filia Vanko Koptewicz, suscepit Hrehorium seu Gregorium. Ipse verò Michael cum Constantino Duce in Ostrog M. Litu. Duce. ad Socalum 1519. Marti victori, Familiae atq. Patriae, Parenti, sanguine sepulchrum conspersit & occubuit. Anno verò 1523. triennio scilicet post decessum Michno seu Michaelis facta est diuisio bonorum inter filios Chuedkum seu Fedorium Iacobi, & Hrehorium Michaelis. Quam subscripserunt semen Dux in Zbaraz, Fedorius Boki, semen Fedorowicz Lachowski & Kudimus Drewinski. Fedorius seu Chwedko Iwánicki, reliquit filium Bobusum cum filia Eustachij Szpakowski, qui habuit duos filios Vaskum seu Basilium, cum Illustriss. Duce in Wisniowiec Michaela Cerkasen. & Caniouien. Praefecto militem, occisus à Tartaris, cyppo suo denominauit campum, Iuaniccij Mohita, & Laurium seu Laurentium alterum filium barede totius Villae veteris Iuanice Anno 1534. Qui unionem Volhyniae cum ceteris nobilibus iuramento confirmauit cum Regno 1569. Exactor contributionum Regni in Pal. Volhynen. Cum Iwánicka dum gradu consanguinitatis excessit Matrena contracto matrimonio, reliquit duos filios Lazarum, & Timofiu seu Tymetheum, cum qua pro dote accepit villam Wola Iwánicka seu Piski. Hrehorius verò qui diuisa bona cum Chwedkone tenebat, cum Olechna Diobrij, suscepit Sienkum filium, qui cum filia Iacyk Litynski habuit Gregor. & hic cum Olechna filia Petri Zerkalo Koniewicki reliquit Alexandrum, ex hoc Simeon cum filia Andrea Korowai, qui cum Matrena Iuachni Krasnosielski filia in dote accepit Nowe Iwánice, & ita Iwánice villa, vetus & Nowa Iwánice ad Iuaniciorum possessionem deuenerunt. Tymotheus Laurini seu Laurentij Iwánicki, pa-

rentis

rentis sui imitator in bono & honesto, amator pacis domi, & castrorū foris, cum Bochdanka Prazowska suscepit Laurentium. Hic habuit quatuor filios. Fredericum qui militari exercitio in Castris Regni, & M. D. Litv. solide deducto, plurimis expeditionibus fortitudinem animi & audaciam exertituum Ducibus declaravit. Demum collectis duobus millibus copiarum, cum consensu Reipub. in Germaniam, pro Imperiali Maieſtate venit, commissisq; aliquot praeliis cum Guſtauianis et ipsi adhaerentibus, ibidem obiit, & in sacello Imperatorum fortunatus Oberſter ſepultus. Eius fratres germani vires suas Marti & Bellonae ſacratas perpetuae memoriae deuouerunt. Nam Venceslaus in expeditione Moſchouitica, Ioannes in expeditione Turcica ad Chotiniam occubuerunt. Alexander autem quartus eorum frater valetudine caſtris & expeditionibus debilitata, cum Iuanicka Matrena quintum gradu attingentem, ſuſcepit ſacramentum matrimonij. Lazarus Iwanicki Timorhei frater & filius Laurini, Politicam & iura Volhyniae poſt militaria certamina amplexus fuit, quibus & Familiam ſuam cohoneſtauit, cum filia Stephani Hoholewſki, ex Palat. Betzenſi armorum Iaſtrzebiec celebrauit matrimonium, & reliquit filios quatuor. Primum Gabrielem, ex praxi militari Campiductori pro tunc Regni Zolkieuio apprime dilectum, & ab illo in Caſtris diuerſis caſtrorum titulis honoratum. Dux in Oſtrog Ianuſius Caſtell. Crac. dum Capit. Volodimirien. priuilegium obtinuit, illum ludicem Caſtrenſem & Vice-capitaneum conſtituit. Cum Bykowſka Apollonia armorum Kmita Czarnobilenſium tenuit coniugium. Secundum Mathiam, qui literis ornatam iuuentutem & Cancellariae Volhynenſis ſtylo & praxi collectis, demum militariſ vigiliis, ad ſui Palatinatus dignitatem, in aptum & morigeratum nobiliter ciuem ſeſe collegit, & diſpoſuit. Erat vicibus quatuor deputatus ex Palatinatu Volhyniae ad correptionem iurium & compoſitionem inter ſtatus. Candidatus pro Notario Terreſtri Volodimir. & Luceorienſi. Elector Sereniſſ. Vladisl. IV. Regis, nunc feliciter nobis & utinam Neſtoreos in annos regnantis ex Palatinatu delectus, Vice-Capit. Vlodimirien. ſub Illuſtriſſ. Duce in Zaſław Georgio, beneuolus, iucundus, dilectus, & honoratus ab omnibus incolis ſeniculus. Illi conſors Margaretha de domo Kurczeuiciorum qui ante vocabantur Koriati, armorum Kurcz. Tertium Ioannem. Hic eximius miles, & Caſtrorum obſeruator acerrimus, bello clarus, conuerſatione acceptus, experientiae in ſago notabilis, poſt expeditiones Liuonicam, Moſchouiticam, Valachicam & ceteras, poſt deceſſum Coniugis Annae Iezowſka armorum Poray ex Syradienſi Palat. relictus aetatis matura filius, contemptis fortuna & corporis bonis, peregrinationi ſacrae, Romam, Hieroſolymam, et in alia ſacra & deuota loca eundi, animum adiunxit. Ipius ſunt filij Conſtantineus, qui adoleſcentiam literis, virtute & moribus ornatam in eximia ſpei expectationem detulit, & ad ſpiritualis ſtatus dignitatem diſpoſuit. Vnde ab Illuſtriſſimis Epiſcopis Luceorienſibus variis dignitatibus Eccleſiaſticis honoratus,

etiam in numerum Canonicorum Luceorienſium adſcriptus fuit, & ad Iudicia Tribunalicia Regni deputatus eſt, vir iudicij excellentis, & Eccleſiaſtes honorabilis.

Fælix ſorte ſua eſt tetras cui frangere claſſes
Fas erit Hæreſeon vindice cruce ſua.

Eius germani fratres Suentolaus & Stephanus maiorum facta imitando poſt pulueres Scholaſticos, gladiis conſcribunt famam domus ſuæ nobilis & ſanguine hoſtili. Immedicabile enim vulnus Patriæ, enſe reſecandum eſt, ne pars ſincera madetur. Quartum Georgium, qui dum florem iuuentutis bello conſecraſſet, in Moſchouiam cum Demetrio Moſchorum Imperatore miles properauit, ubi dum optima retulit ex hoſte trophea, Rothmagiſter ab Imperatore Moſchorum denunciatus fuit, ibiq; ceu fidelis Achates in ſeditione Moſchorum fortiter occubuit. Filia autem prænominati Lazari quatuor fuerunt, Helisabeth Georgij Outoczynski, Iudicis Terreſtris Vlodimirienſis. Theodora Hrehorij Kiſiel Subiudicis Vlodimir. cuius filius nunc eſt Caſtell. Czernichouienſis. Alexandra Ioannis Bohouitin, Regina Alberti de Grochow Ponętowski conſortes. Thobias filius Gabrielis nepos Lazari, qui collecta educatione decenti in aulis magnatum, vitæ ſedatioris merita contemplando, accepit iuramenti perpetui vinculum cum Theodora Czapliczowna armorum Kierdey. Paulus illius germanus, ut familia ſuæ accumularet incrementa, in Gallia, Belgio, Hollandia, Flandrobello, &c. acuit ingenium & vires, atq; ſpei virentis expectatam reliquit ſpartam. Stephanus filius Mathia & Lazari nepos, ſpretis mundi illecebris religioſam vitam cum aſteritate in Ordine Prædicatorum profeſſus fuit, atq; ob literarum dignitatem, & Theologiam facultatis Theologicæ Lector creatus, Crac. deceſſit. Samuel germanus ſuus antecellorum in ſua familia merita adaugendo, militaris periculi ſocius, in Prussia cum Guſtauianis ad Czczoſiam ſeu Darſauia pugnando, occubuit. Daniel vltimus frater, militares & Caſtrenſes actus proſequendo, in pacaciorum ſtatum conſorte filia Wolſcij accepta tranſijt. Ergo clariffima domus

Fac repetas animo ſumens exempla peracta.

P I L A W A.

DELINEATIO.

SVNT duæ cruces & medium tertiæ à parte leua coloris albi, in campo ceruleo. Supra coronam & galeam, sunt quinque pennæ Strutionum.

O R I G O.

ERAT Zyroslaus strenuus & magnæ experientiæ miles Boleslai Crispi Polona sceptris regentis temporibus, qui plurimis trophæis in bello clarum nomen suum deduxerat, præcipuè tamen in Prussia ad Pilauam. Nam cum Prussi iteratis vicibus

Christo fidem & fidelitatem Regi deposuissent, & vice tertia eadem animo concepta efficere desiderassent, Boleslaus Rex cognita fraude bellum in vindicta in sceleris indixit. Fit congressus. Zyroslaus Leonidis pectore in hostem irruens, viribus fractis, eum qui totius mali sentina & dux fuerat, in ipso umbilico militum perfodit & interemit. Idem Zyroslaus in bello Rusiaco cum Casimiri Iusti Parente & Rege Poloniae, & ipso Casimiro pugnando alacri fronte meruerat insignia præmia & promissa Regia, sed fortuna distulit Regum morte accelerata. Igitur Casimirus Iustus Rex Poloniae copia meritorum Zyroslai etiam sub Boleslao Criuoustio inchoatorum perspecta, Maiestate Regia Anno 1179. talia sibi arma in perpetuum insigne cum diuersis bonis & possessionibus contulit, quæ nedum antiqua sua merita & noua præmia exprimerent, sed etiam fortitudinem victoris & hostium perfidiam explicarent. Erant baptisma bis suscipientes & reiicientes hostes, Zyrosloao dantur ideò duæ cruces, cogitarunt fraudem tertio per baptisma hostes, datur Zyrosloao victori & vltori fidei & perfidiæ media crux: ad Pilauam in Prussia hostes peccarunt, ad Pilauam quoque Zyrosloao bellanti arma concesserunt.

*Sic faustum felixq; tuum insigne
Sic faustum felixq; tuum augurium
Sic faustum felixq; tuum trophæum
Sic faustum felixq; tuum nobilitatis decus
Viget, viret, viuunt
Nomine, fama, gloria.*

CAMPVS

CAMPVS CÆLESTIS.

EQuidem generans non facit formam vt *Aristotel.* 7. *Meth.* docuit, quapropter minoris consequentiæ & fælicitatis campus erit vt producat cælum vel sit cælestis, verùm non sine graui animaduersione Pilauiorum Stemma campum cælestem nominabo. Nec solum moueor titulo Perillustri inuictissimi olim Osualdi Anglorum Regis militum, qui locum in quo Rex erexerat crucem pro Impetranda à Domino victoria Heonfeld, hoc est campum cælestem nominarunt. *Beda in Hist. Angli. cap. 2.* Nec solum moueor quia cruces floratas & floridas quasi campum cælestem exprimentes author Cathologi gloriæ mundi legentibus offert: sed quia Stemma nobilitatis Pilawa quendam campum cælestem representat. Quid namque crux ista vna, altera & media est, quam flos quidam ex crucibus compositus campum quendam sanctissimum præferens & exponens. Liceat ergò dicere, campus hic, campus cælestis est. Noui multarum differentiarum cruces, sunt rectæ, fixæ, patulæ, potentiata, cruciata, florida, &c. & quælibet harum sacramenta multiplicia exprimit, sicut arma nobilitatis Gallicæ id demonstrant, sed quæcunq; sunt differentiæ, nobilitates, dignitates crucis diuissim sumptæ, in vestris armis Pilauij coniunctim leguntur & apparent. Nam inspicienti Arma vestra, offert se oculis subito crux & recta, & fixa, & potentiata, &c. vt meritò arma vestra dicenda veniunt, Flos crucium campusque cælestis. Campum magnum in quo Arphaxad Regem Assyriorum Nabuchodonosor Rex obtinuerat, *Iudith. 1. lectito.* Inspiciendo arma vestra ô Pilauij dicam, quod verè obtinuistis campum magnum dum tanta tamque salutifera insignia vobis concessa & inscripta fuerunt. Per hoc enim obtinuistis campum magnum in diuersa arena Moschorum, Vngarorum, Moldauorum, Prussorum, Liuonorum. Obtinuistis cum Scythiis, Turcis, Valachis, Moschis, Prussis, Gedanensibus, Suedis & Cosacis, vnde vos tot honoribus, titulis, dignitatibus, præmijs, Reges, Senatus, & Patria decorarunt. Hinc Moscorouios & Tuorouios omni seculo ob disciplinam militarem non ignotos Historiæ referunt, Camieniëccios, Bucaccios, Stanislawscios toga & armis potentes enumerare non desinunt, inter quos multis seculis Illustres & Magnificos Potoccios suauius recolunt. Illi enim nedum campum magnum pro Rege, Patria, & Regno, sed campum quoque cælestem obtinuerunt. Ea namque quæ sunt Dei, quæ sunt Fidei, quæ sunt cæli, quæ æternitatis plurimi illorum tentant, obseruant, nituntur. Seneca in Octauio campum cælestem expressit dicens:

*Pulchrum est eminere inter Illustres viros,
 Consulere Patria, parcere afflictis, fera
 Cede abstinere, tempus atq; ira dare
 Orbi quietem, seculo pacem suo.
 Hac summa virtus petitur, hac cælum via*

Sed plurima desiderarunt Senecæ ad campum cælestem declarandum. Declarant habentque campum cælestem Pilaiij, Fide, Deo, Ecclesia, amore, honore, reuerentiâ, Patriæ, sacrorum Diuorum.

VICTORiarum CERTITUDO.

VNiuerſam certitudinem victoriæ Conſtantine Magnus Imperator in cruce dum poneret, Conſtantinopoli tres ex æræ immenſas cruces fieri curauit, & vni dedit titulum Ieſus, quam auro ornatam ſuper arcum triumphalem in foro poſuit. Alteri dedit titulum Chriſtus, quam in Porphyriteca columna in loco Philadelphion collocauit. Tertiã Victoriã nominauit, quam in foro Panario ſuper columnam marmoream poni & erigi iuſſit. Eam Heraclius ſucceſſor ita magnificet, vt & inuictam nominauerit, & terræ motu quaſſatam ferreis laminis firmauerit ſubſcripſeritque: OPVS DEO ACCEPſITVM. *Niceph. lib. 8. Hiſt. Eccleſ.* Tres cruces Stemma veſtrum fert, ô victorioſiſſimi Pilaiij, nam ſicut primi ex familia veſtra primitus victorias certas & Chriſtianas obtinuerunt, ita obtinent in præſens & ferent in futurum. Sunt namque; inſignia hæc veſtra, rememoratiua præteritorum, ſunt demonſtratiua præſentium, ſunt prognostica futurorum, nam Illuſtri Familia Pilaiiorum Regni poteſtas ſublimata, nobilis Patria decorata, curiſſis Senatoria cohoneſtata, in præſens quoque; ſeculum permanſit & permanet. Erat non modica victoriarum certitudo in Kameniecijs, Tworouijs, Zaklicenſeijs. Erat non immodica in Bucaccijs, Słoſtowſcijs, erat & eſt victoria in Potoccijs in Podolia. An non immodica victoriarum certitudo, cum Ioannes Potocius poſt Stephanos, Michailos, Dragulios, Rozuanos, Valachorum Moldauiæ Biſantinorumque; terror & ſtrages fieret. An non immodica victoriarum certitudo, dum Iacob. Potocius Smolenſcij muros ingreſſus, militem ſuum vt aquam diffluere in partes diuerſas fecit, ipſamque; gubernationẽ Smolenſcij Scien. Sigifm III. Rege mandante ſuſcepit, detinuit, reddidit. An non immodica eſt victoriarum certitudo dum Andreas Potocius vnã cum tribus germanis fratribus, pro Maieſt. Regia Sigifm. III. millena exercituum ad Viſliciam & Guzouũ contra Rokofanos deduxit? An non immodica certitudo victoriarum, dum Sereniſſ. Rex Sigif. Stephano Potoccio anteſignanam Regni arcem & Poloniae coronam (Cracouiam dico) defendendam cuſtodendamque; in tali tumultu Reipub. commiſit & commendauit? Quid de Bernardo Potoccio referam, qui contra Tartaros pugnando, ab ipſa clade Lituanorum exercitũ eripuit? Quid de Nicolao, Stanislao, Georgio, alijsque; Potoccijs referam? Eorum familia magis eſſe Vliſſes quàm antri cyclopes & aurei Polycrates elegerunt. Quapropter concinnè quidam exponebat Potocium. Primus omnium Turcarum ordines conſilio inuadet, virtute ſpoliabĩt: Summiſſi igitur Maximi Heroes Pilaiij ex Armis veſtris certitudinis ſpem in victorijs, & ego licet indignus ante Deum exorator veſter, illud Ageæ Prophe-
tæ cap. 2. expoſtulo. *Implebo domum iſtam gloria, & in loco iſto dabo pacem.*

ACADEMIA CHRISTI.

CRucem Academiam esse Christi, multipliciter nouimus. Nouimus in mari; non enim via à nautis in mari uoluitur, nisi ab illis arbor in cælum erigatur, uelum distendatur, ex quibus cruce Domini efformata aquarum fluentia rumpantur. Et in hoc signo crucis, portum salutis petunt, & periculum mortis euadunt. Nouimus crucem esse Academiam Christi & in terra. Nam bonus agricola, & fructum abundantem ex terra expectans, non prius alimentum uitæ ex præconcepta spe ex labore perquirat, quam figuram crucis ad aratrum iugo bouum, & semetipso ad stiuam aratri crucis imaginem, quasi initio & fine laboris benedictionem ex alto exoptulando, efformauerit. Nouimus crucem Academiam esse & in cælo. Nam cum cælum oriente, occidente, meridie, & septentrione distinguatur, quasi quibusdam crucibus continetur. Nouimus & ex formatione hominis, nam si manus extendat in modum crucis, tanta est ipsius latitudo, quanta & longitudo. In quem sensum fortè etiam D. Ambros. serm. 56. in Exod. 17. cap. differuit: *Citius nostra exauditur oratio, cum Christum quem mens loquitur, etiam corpus imitatur.* Licet etiam orationem in terra humiliter prostratam hominum, crucis hac formatione approbauerit. Cruces igitur multiplices dum stemma uestrum exprimunt, qualem obsecro Academiam in uobis fundabunt? profectò non fundant Arrii, non Lutheri, non Zwinglij, non Caluini. hæc enim & similium auersantur depictam & manibus formatam crucem, stemmaque non nobilium & fide Christi insignitorum esse asserunt: sed ipsam fundant Academiam Christi, quæ in Baptismo sacro cruce signatos baptisat, quos etiam cruces Pilauiorum cum Zyroslo representant. Si igitur uos delectat stemma uestrum, ô Pilauij, atque eò claram profapiam, famam, antiquitatem, asserere est iucundum, parce obsecro, te tuo gladio (ut quondam Imperatori Mario dictum fuerat) iugulabo. Cur crucem Christi, ex qua tuam nobilitatem trahis, & præcordio foues tanta ueneratione non conseruas? Adhibe igitur ipsam ad frontem, adhibe ad pectora, depellet enim Beelzebub, hoc est muscas infernales. Audi Chrysostomum dicentem: *Pingamus Crucem & gestemus in nostris domibus, in nostris frontibus, in nostris animis, & cum te cruce signaueris, contemplare quæ sit uirtus Christi, & quæ ex ea contigerunt.* Et ita Familia uestra quæ fuit, & est Academia Martis, si fuerit quoque in Academia Christi, in uera & sancta fide Catholica Apostolica Romana, multorum Martyrum sanguine consecrata, & gratia miraculorum illustrata, edocta & instructa stabilis & firma, benedictionibus repletur. Sin aliter. Disperdet Dominus habitorem de domo idoli, uerè enim idolatræ sunt, qui cruce cælesti insigniti ex fide, & propter Baptismi salutaris fontem, Christi tamen Crucem, ceu quoddam idolum abominantur, auersantur, & fugiunt.

LINEA FAMILIÆ PILAVIORVM.

Zyroslaus Pilawa, cui primum talia arma gentilicia à Casimiro Iusto Rege Poloniarum Anno 1179. collata fuerunt, viro armis strenuo & Martis trophæo clarissimi.

Exemplo Lacedæmonium non mænia, verum

Scutis opponebat scuta, virumque viris.

Sed quia merita ipsius sub Boleslao Crispo lumina & præmia post Tyrocinia bellica sub Boleslao Criuoustio Arma hæc memoriam retinent, Annus inchoationis insigniorum erit 1129. Paproc. in Nido virtutum. Alexander Zyrosiai filius, vir bello & amore Patriæ clarus, reliquit filios octo. De hoc Paproc. in Nido virtutum, & addit Annum 1206. ex aliquo sine dubio antiquo authore, crediderim quod Bascone Canonico si benè recordor Poseniensi. Moskorzewscij, antiqua & ex Zyrosiai filiis, immediate descendens Familia. Si antiquiores nobis non referunt Historici, ab his incipere liceat, ex quorum dignitatibus facile erit Zyrosiai posteritatem & antiquitatem illorum coniecturari. Ianusius Moskorzewski Anno 1239. in Vngariam Legatus. De quo ita antiquus Historicus Bascko Canonicus Poseniën. Misit Boleslaus Pudicus Ianusium Moskorzeuium Palatinum Cracouiensem, cum Clemente de Ruscza Castell. ibidem, qui cum Bela Rege Hungarorum fœdera iecerunt, siue antiqua firmauerunt, & filiam eius Kingam pro uxore & Quadraginta millia marcarum pro dote, &c. Hæc ille. Cromerus dum istius meminit legationis, non fecit mentionem nec nobilitatis nec armorum. Dicit tantum Clementis Clementouius Castell. & Ianusius Palat. Cracouiën. fœdera iecit, & filiam eius quæ Cunegundis dicta est, &c. sub eodem anno. Ioannes Herburth fol. 120. Clementem de Ruscza Sulislai filium, gente Gryphium refert, sed Palat. Cracouiën. (qui Pudico Regi restituit pulso præsidio Conradi Cracouiam) nominat. Sed hoc saluari potest promotione noua. Bielscius nescio cuius genio prenommatum Ianusium gente Toporeum posuit fol. 165. Sed sicut Clementi scribendo Castell. Cracouiën. gente Gryffium, de Climontouo non rectè addidit, nam Cromerus dixit Clementem Clementouium, hoc est Clementis filium non verò Clemuntouium, nam de Ruscza erat, ita contra Bascium non rectè posuit Toporeum. Nicolaus Moskorzeuius, ex maiorum meritis & propriis Regi Iagelloni & Antecessoribus ipsius dilectus, Procancellarius Regni, & in prudentia militari optimè versatus. De hoc Cromer. lib. 15. sub Anno 1389. Veritus autem Rex ne Vitoldus Vilna Russorum impensius ipsi fauentium proditione per inscitiam & ignauiam Skirgellonis potiretur, misit eò Nicolaum Moscorouium Procancell. Poloniæ, cum mediocri militum Polonorum præsidio & apparatu bellico ut arcem utramq; tueretur. Bielscius fol. 274. addit, Moscorouium misit Vilnam Nicolaum armorum Pilawa. Et folio 276. refert quam forti pectore defenderit superiorem arcem Vilnensem Moscorouius, ceciderunt in illa obsidione Vitoldi, ac Magistrorum Pruthenicorum,

Et Liuonia Korygel, Et Narimunthus Iagellonis fratres ex nostra parte, Et Totiuilus Vitoldi germanus ex altera cum aliquot Comitibus. Durauit obsidio per menses tres, idem refert Sarnicius lib. 7. fol. 340. Clemens Moscoruius Castell. Vislicien. Et Praefectus Cracouiensis, ex quibus Et tam altis titulis, Et maiorum Moschorouiorum authoritas antiqua, Et merita eximia apparent. meminit illius Crom. lib. 16. 1408. Et Bielsc. in bello contra Cruciferos cum Iagellone Rothmag. meminit 1409. Anno. Andreas Moskorzewski de Moskorzewo, ex Palat. Sendomir. Et Remigianus ex Palat. Crac. subscripserunt electionem Vladisl. IV. Sereniss. Reg. Pol.

Kamienieccij in Cracouiensi Palatinatu, alij in Podgoriam transferunt, ex Cameneco familiam suam notabant. Alij in Russiam deueniunt, Et Familiam suam notabant de Zalosce Et Oleško. Profecto erat Familia suis temporibus Patrie Et Reipub. desiderium Et decus. Nam nedum illam defenderunt, auxerunt, sed plurimis accumulati bonis, plus virtutem quam diuitiarum splendorem adamarunt. ut Echo sit.

Semper opum studio praefert virtutis amorem

Non opibus virtus, sed opes virtute parantur.

Alexander Kamieniecki qui ex Moscorouitis descendunt, sed à bonis diuersis Kamienieccij, Potoccij, Borowscij, Stanislawscij, Et c. nuncupati sunt. Hic nedum antecessorum prauius, sed merito quoque proprio in sago Et castris ad magnam togae dignitatem, Et Senatus honorem, circa annum 1309. deuenit. Erat namque Palat. Sendomir. sed tribuo medium celebre Et verum ad promouendam Senatoriam cuique nobili possessionato Et literato.

Inspice te in speculo, & bona si tibi forma videtur

Moribus obscaenis illam fœdare caueto,

Nicolaus filius Alexandri, non dissimilis Parenti. Hic medio à parente ad virtutem Et Patrie amorem contracto, ceu enutritus militaribus mamillis, vite spatium strepitibus bellicis reddidit, consecrauit. Annum notat Paproc. 1350. Ut Politice crescas Et tuum ab omnibus habeas honorem, audi.

Fac tibi sit vultus comis, sermoque modestus,

Sic multos facile tibi conciliabis amicos.

Ioannes filius Nicolai, qui ob dexteritatem Achilleam, Et prudentiam Catonicam Castell. Leopoliens. Et Capit. Buscensis creatus fuit. De quo in initio Sigism. I. ita Miechowius. Ioannes Camenecius tunc Leopoli. Castell. Et Buscensis Praefectus, adiunctis illi quingentis equitibus à publico conductis in Podoliam ad tuenda confinia missus est, qui Miedzibozum perueniens, Tartaros clam in Voliniensem Prouinciā erupisse comperit, vix tribus horis illic militibus equisque refectis, adscitis Braclauiensibus Et Vinnicensibus Praefectis, Et à Prouinciæ nobilibus, Et Podoliae populis suppetiis acceptis, itinere quod viam nigram vocant, ad Voronouo Horodisco peruenit, in quo loco Tartarorum copias, praedam hominum, pecorumque iam abigentes numero supra duo millia

millia equitum existentium, animose inuadit, atq; viriliter pugnando strenue fudit, omnem recuperavit prædam, copiasq; saluas in Miedzibozum triumphans reduxit.

Sic agitur bellum quoduis, sic arma geruntur

Si id faciat miles, quod cupis vt faciat.

Meminit eiusdem victoriæ & Cromer. in Oratione Funebrali Sigism. I. fol. 3. à capite. Annum assignat Paproc. 1438. dignitatis, Podoliam administravit per 10. annos, Alexandro & Sigism. Reg. carissimus, æqui obseruantissimus, & veræ pietatis cultor, Ætat. anno 50. obiit. Nicolaus germanus frater Ioannis, qui vna cum fratre plurimam Tartaris inferebat stragem, quo tantam meruit Regis & Senatus gratiam, vt Palatinum Cracouiensem. Præfectum Exercituum Regni, & Ducem Generalem Legionibus præfecisset, qui susceptam prouinciam excelsò latoq; animo perfecit, superato Tyra amne Daciam ingressus consimili vicissitudine igne, fero cædibusq; Valachiam molestauit, sicut Bogdanus Valachorum Palatinus, paulò ante in Regno ad Trebuliam fecerat, cum Constantino Ostrogij Duce ad Lopusnam viginti quinque millia Tartarorum fudit, occidit, & iterum ad Visnioueciam. de quo Cromerus in Oratione Funebrali Sigism. I. Miechouius lib. 4. cap. 78. Starouolscius in Bellatoribus Sarmat. cui etiam tale Cenotaphium erexit. Claudit hic lapis viator Cameneciæ Familiæ sydus, tot procerum Senatus serie Nicolaum Palat. Crac. atq; Exercituum Pol. Ducem Supremum, virum militaribus curis, & seueritate morum in sago, præceptis eloquentiæ & comitate honesta in toga clarissimum, illà insigni de Tartaris ad Visnioueciam, & de Valachis ad Tyram fluuium victoriâ penè immortalem. Addit Miechouius lib. 4. vir ad vltimum vitæ diem armis belliq; studiis clarus, & Vapouius fol. 563. Henricus Camenecius, qui sicut inter equestres primos & summos tenuit honores, ita in eo quoq; eximia resplendebant virtutes, erat Palatinus Cracouiensis, & Præfectus circa Annum 1493. Si desideras similem famam, accipe.

Scire cupis quæ sit famæ via certa parandæ,

Talem te præsta qualem te poscis haberi.

Henricus filius Palatini Cracouiensis, à Tartaris ad Visnioueciam occisus, de hoc Cromer. lib. 30. de reb. Fol. in initio. Ad extremum plena victoria nostri potiti sunt multis claris & fortibus viris cæsis, in quibus præstantes fuere Henricus Camenecius & Derslaus Glouinius ante annum 1495. Petri bellatoris ad Budzinum Anno 1443. meminit Bielsc. Nicolaum alterum circa annum 1500. refert Paproc. Palat. Cracouiensem. & Præfectum Exercituum Regni, nam ille Nicolaus, de quo diximus erat ad Annum 1438. Subscripsit priuilegium Alexandri Regis, Regno datum in Coronatione 1507. Martinus Camenecius, Palat. Podoliæ, ad Annum 1515. Cuius merita, audaciam, fortitudinem & amorem Patriæ Simon Starouolscius in Bellatoribus Sarmat.

tali Epitaphio descripsit.

Martinus Camenecius Podoliae Palat. vir & cordatus & grauis, & dicendi libertate insignis. Sciens nullum iustus bellum esse, quam quod pro religione Christiana, & Patriae defensione sumitur, toto vitae suae decursu, contra barbaros nominis Christiani & feminis Poloni suis sumptibus militauit, obtentâque de Turcis atque Valachis ad Chotimiam insigni victoriâ, ad superos lætissimus abiit.

Ioannes filius Palat. Podoliae, circa annum 1558. qui edoctus genitoris sui intento & praxi, acerrimus fuit defensor Fidei, & barbarorum infidelium continua afflictio, Nam perfidus hostis.

Qui semel incautum blando sermone fefellit

Ille idem, dabitur quoties occasio, faller.

Albertus alter filius dicti Palatin. natus ex Kościelecka, cui militare sagum deliciae & ornatus fuerunt. Nam vitae integer Tyranni nil faciem pauet. Hi duo germani fratres in exteris nationibus educati, charitatis fraternae vinculum nunquam soluerunt, sed ex communi cista alimenta, seruos & bella constituebant, post discessum Henrici continuè in Tartaros vastantes Regnum pugnabant, habuit in coniugem Albertus viduam Chodorowscij ex Familia Siennicorum. Stanislaus tertius filius Palat. Podoliae, qui dum ex nationibus exteris redijt, post pacatum à bellis & incursionibus regnum, etiam vitam pacatam deduxit, habuit in coniugem viduam post Lachodowscij mortem, de Familia Siemasconum armorum Labec. Erant isti filij Clementis Palat. Russ. Campiductoris eximij nominis gloriâ dignissimi. Ioannes & Gaspar fratres patrueles eorundem. Pugnauerunt in Vngaria cum Turcis, in Patria cum Tartaris & Valachis, in Treboulen. districtu manebant. Henricus Castell. Sanocensis frater Clementis, reliquit Annam Ioannis Pruchnicki filij Nicolai Castell. Premisliensis consortem. Filiae autem Clementis erant Elisabeth Ioannis Potocki Palat. Braclauien. Generalis Podoliae Notarij Campestris, Camenecen. Laticouien. &c. Capitanei consors, matrona pia & deuota eleemosynis & ieiuniis domino seruiens, sepulta Laticonia, ubi & foundationem perpetuam fecit Ordinis Predicatorum, quæ ante Camenecia in Podolia, Sacellum Diuæ Virgini in eodem Ordine opere heroico erectum, ex lapide fundauerat Dominis Potocciis. Altera filia Barbara Nicolai Mnisek Palat. Sendomir. Krasnostauien. Lucouiensis, &c. Praefecti Parens. Tertia filia Stanislai Wtodek Palat. Belzensis Capit. Haliciensis Parens Elisabeth. Quarta filia Ursula Bernardi Archiep. Gnesnensis Cardinalis genitrix. Clemens Kamieniecki, quem Epitaphium ita refert Crosna. Magnificus D. Clemens Moskorzewski de Kamieniec, Castell. Sanocen. obiit 1536. Ibidem sepulti sunt filia eius Mniskowâ & filius Ioannes. Eius Epitaph. Ex procerum Sarmatiae Kamieniecki Ioannes

Virtutum fama clarus ubique loci

Debita naturæ persoluens astra periiit

Annum bis ternum tredecimumque ferens.

Tworow

Tworowski, in Syradiensi Palat. qui postmodum in Podolia confederunt. Ioannes qui ex Rothmagistro Exercituum Dux, demum Castell. Camenecensis in Podolia, post Podolia Palatinus fuit. Hic quis quantusque fuerit Historici referunt. Miechouius in Sigismundo Primo. Regius exercitus ad Tyram annem reductus, iamque tranatandum esset, & regnicolorum exercitus annem superasset, mercenario milite & aulicis Regis remanentibus, quibus Tworowski miles strenuus praefuit. Mox in insidiis Palatini Valachiae copiae apparere, Regij imperculsis animis ut negotium postulauit aciebus instructis pugnam parat, quam nec hostes detrectant; utrinque igitur copiis ad certamen inductis, Palatini exercitus fugatus, & partim captus est. Capti fuere in copralio ex Magnatibus Valachicis multi ex quibus quinquaginta decolati fuere. Eandem forte Bielsc. fol. 518. meminit, Ducibus Stanisla. Lanckoronski, & Tworouio armis Pilawa Rex iussit. Et sub Anno 1515. ad Trebowliam Praefectus Trebowliensis, dum esset a duobus millibus Tartarorum cinctus acriter defendit. Et Anno 1516. una cum Stanisla. Lanckoronski Capit. Camenecensi Ioannes Tworouius ad Trebouliam octo centena Tartarorum fudit, occidit. Habuit in coniugem haereditariam in Buczac, cum qua omnia bona accepit Bucacciorum. Descripsit heroicum animum ipsius inter bellatores post Cromerum & alios Starouolscius fol. 155. Sed ipsum Epitaphium ipsius in Buczac in lamina aerea auro deornata, ipsius merita & honores, omni seculo ob militarem disciplinam laudanda refert.

Hic iacet Magnificus D. D. Ioannes Tworowski Palatinus Podoliae,

Dux fueram bello pedibus nunc calcor humanis,

Nec quicquam nisi me nunc benefacta iuuant.

Viuite ergo sic Nati, ut uiuatis Olympo. Terra iter ad caelum est, ad Stygiumque canem. Dispone domui tuae quia morieris, & memorare nouissima, quia non peccabis. Anno 1547.

Nicolaus Tworowski Succamer. Podoliae, Praefectus Barenfis, qui solerti vigilantia & prudenti audacia maiorum uictorias conseruabat. Ex Anna Radziuitowna Ducissa in Nieswiez & Otyka Palat. Vilne. filia, reliquit filios & filias. Ioannes germanus Nicolai, qui in exteris nationibus cultiorem iuuentutem reddendo, multo aptior ad Senatum & bellum graui exercitio cum Tartaris & hostibus factus remansit.

Buczaccij, Hi non sunt illorum Bucacciorum antiquorum posterij & filij, sed sunt proprie Tworowskij, sed ex bonis acquisitis Buczac, Buczaccij vocati sunt. Constat hoc tum quia antiquorum Buczacciorum erant Arma Abdank, istorum autem arma Pilawa. Constat & ex Epitaphio Iacobi Buczacki Episcopi Plocensis in Cathedrali Ecclesia ubi sic legitur. Reuerendissimo Patri, D. Iacobo Buczacki Dei gratia Episcopo Plocensi, ultimo haeredi Nobilissimae & vetustissimae illius familiae in Terris Podoliae & Russiae. Constat & ex Bielsc. fol. 391. qui asserit esse Tworouios & Pilauios. Nicolaus Tworowski

Tworowski Buczacki nuncupatus, de quo superius diximus. Ioannes Christophorus Buczacki in Buczac, qui ut domui suæ redderet florentem ætatem, Romam discessit, atq; ibi sanam doctrinam Fidei collegit, hæresiq; addicta, gremio Ecclesiæ Sanctæ Catholicæ Romanæ adscriptus est. Hunc in ætate virili dum celibem ageret vitam, ad securiora domicilia transiit altissimus. Quod suum Epitaphium in Buczac clarius refert.

Illustris & Magnificus D. D. Ioannes Christophorus Buczacki in Buczac, ex Illustrissimis Nicolao Buczacki, Succamerario Terrarum Podoliæ, Capit. Barenfi, & Anna Magdalena Radziwiłówna de Olyka & Nieswicz Ducissa Parentibus natus, claritatem tantorum natalium, decore virtutum ornauit. In tenera enim ætate literarum studijs Senis ac Romæ excoluit animum, Catholicæque Religionis abdicata Hæresi, quæ ab incunabulis erat imbutus, addictissimus vixit, quo sibi Clementis Octauæ Pont. Max. amorem tantum promeruit, ut non solum legationis promouendæ Canonizationis S. Hyacinti interfuit, sed etiam mysterijs eiusdem summâ cum gratia adhibitus est. Tandem ad Cæsarem Rudolphum Legationis Illustriss. Cardinalis Georgij Radziuilij Episcop. Crac. Auunculi sui Comes existens, reliquum iuuentutis in eximijs tam pietatis, quam fortitudinis exemplis editis consumpsit. Templum Buczacie hæreseos labe infectum, Catholicæ Fidei reconciliauit, ac Sodalitate Sanctissimi Rosarij ornauit & auxit. In Vngaria strenuè sese contra Turcam hostem Christianorum gerendo, militiæ tyrocinium deposuit. In Patriam reuersus primum ad Haliciam contra Tartaros, dein in Moldauia contra Michaelē Tyrannum fidelem Reip. nauauit operam, & tot virtutum insignijs relictis sibi posterisque immortalē gloriam comparauit. Vixit annos 30. Obijt Anno Domini, Millesimo, sexcentesimo, secundo. Georgius Albertus Buczacki maestissimus fratri dilectissimo posuit. Est Buczacki in Gay hæres, ex quibus Procopius, & N. N. sunt superstitēs, quorum ----- Catholicus factus reliquit prolem filium.

Potoccij, in Cracouiensi Palat. à Potok, ex quibus alij in Maiori Polonia, in Podolia, in Pocuia, in M. D. Litu. Patriam sibi & posteris firmarunt, & ratificauerunt. Cuius Familie antiquitas, dum propago sit legitima & indissolubilis Moskorouiciorum, minime erit oportunum multis declarare scriptis. Quinque etenim fratribus bona diuisa Parentis Moskorowskij, hæc diuersa cognomina intulerunt. A Moskorzowo dicti Moskorowskij seu Moskorzowskij, à Potok Potoccij, à Tworswo Tworowskij, à Kamien Kamieniecckij, à Borowa Borowskij. Sicut consequenter à Stan'sławice Stan'sławskij, à Wazyno Wazynskij, &c. appellati ex bonis acceptis fuerunt. De quo nedum Acta Cracouiensia, Sendomiriensia referunt, sed privilegia quoq; multa cum Epitaphijs testantur. Profectò splendorem Familie suæ Potoccij, ex tam Illustribus viris & magnis Senatoribus Regni descendētib; maxima sua & viridis fama reddiderunt illustriorem. Alexander Potocki, Lokietkonis tempore & Regno eximius, & dexteritate excelsus vir, cuius filius Ioannes Dapifer Regine Vngariæ. De quo Stricou: sub Anno 1328, in hæc verba. Ioannes Potocki, nobilis Polon. Carolum Regem Vngariæ à periculo vitæ defendit, ubi Reginæ insidiator Vngarus nobilis Felicianus, dum defendebat periculū mariti & Regis, quatuor digitos à manu dextera amputauerat. Hæc ille & Dlugoss. videtur idem dicere dum periculum describit sub Anno 1330. Ait enim de Comitatu Regio. Ioannes filius Alex. ndri Potocben adolescens ingenuus, qui Dapif. officioungebatur, Felicianū in pueros regios crudelitate necis opera edere anhelantem primus aggressus, sic vno ictu inter colūm & scapulas ictu repressit debilitauitq; ut corruens deflueret præceps in terram. Nihil erat mirandum Polonum nobilem Dapiferi agere officium, nam Regina Caroli Hungariæ Elizabeth erat filia Lokietkonis cum qua plurimi quoq; nobiles Poloni in Hungariam deueniant.

Aperte igitur Potochen & non Patochen, ut errore impressorum in aliis videmus authoribus, Dlugossius retulit, quod Stricouius peregrinatione ibidem habita, ut firmiter cognouit, Ioan-nem Potocium nobilem Polonum disertis verbis disseruit. Extant plurima antiqua Epitaphia GG. Potociorum à Potok, tam in Ecclesia Andreionensi, quam in Potok propè Andreioniam in Palatinatu Cracouiensi, horum Potociorum Pilauiorum, qui nomen suum gloriamq; in Po-dolia & in Pocutia, Confinibusq; Regni actibus strenuis & heroicis auxerunt & illustrarunt praedecessorum Atauorum & Tritauorum. Quibus sit Epitaphium.

GEN. CIN. POTOCIORVM.

Q V O R V M

Nomen in Patria vetustum,
Gloria semper fuit viridis,
Sinceritas vbiq; probata.

QVIETEM SACRAM.

A Conditore pacis & quietis,
A Conseruatore animarum & lucis.
Ab Inspiratore vitalis & perpetui spiritus.

PRECAMVR, OPTAMVS.

Sint regnentq; cum Deo
Viuorum Perenne antidotum

IN CHRISTO.

Mortuorum solatium. Amen.

Bernardus à Potok Potocki, nihil de pristina & solita authoritate in virtute & fortitudi-ne diminuendo, se & sua consecrauit Patria & honori regio. Et quia fortuna cum splendet sapè occidit, nec quos deseruit perpetuò premit, nec quos clarificat, perpetuò fouet, ingenuos suos filios Bernardum & Mathiam, Minerua ob prudens consilium, Marti ob audax & fidele bel-lum, Ioui ob virtutis augmentum commendauit & reddidit. Et his dispositis seipsum morrali-tati composuit. Cui memoriale

VIRTVS & MORS.

Hominis vltima bona,
Mors non extirpat virtutem, Virtus non timet mortem.

SIC IVSTVS,

Quacunq; morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit.

BERNARDVS POTOCKI à POTOK.

Virtutem hereditariam mihi effeci,
Mortem aduersariam bello incitavi,
Sic inter gladios & lanceas Martis furentis vixi,
Sic mortem emorj in pectore compuli,
Et viuo vitam, vita viuenti.

Bernardus filius Bernardi, ut considerauit se non tantum sibi esse natum, sed etiam Eccle-sie, Patria, & amicis, ad ea tam animi sui dexteritatem & fortitudinem, quam progenitorum in se educationem & affectum disposuit, ut omnibus prodesse nulli obesse valeant. Hinc filius primus Bernardus ad statum spirituatem à Domino vocatus, & in Abbatem Andreionensem consecratus, diuinum cultum, animi conscientiam, Patria honorem, Familia decorem conser-uauit, promouit, adauxit. Stanislaus vero alter illius filius, ob iudicij maturitatem & expe-rientiam bellicam, ubi pacatiorem elegit vitam, atq; matrimonialem delegit statum, dignitate Tribuni Crac. à Sereniss. Rege condecoratus fuit. Stanislaus Tribunus Crac. Bernardi prano-minatus, contracto matrimonio multoties ob mortem coniugum, non cito sed dignam & meritis claram suscepit prolem. Nam cum ex Wazynska & Psarska coniugibus sterilis haberetur, ter-tio matrimonio ex antiqua Familia Gonorconum armorum Rawicz (que iam dilecta fuerat

Vladislaus Lasconogo ut Principatui, eius consilia, amicitiam, fidelitatem anteferebat electa con-
 sorte, ex illa eximios milites Georgium, Albertum, & Andream suscepit. Georgius Scani-
 slai militarem ut expleuit decorem, reliquit imitabilis exempli filium Bernardum, qui cum
 Tartaris Perekuspcensibus ad Wisnioueciam eximie pugnavit Anno 1512. De quo bello ita Iustus
 Decius, Constantinus Ostrouius cum Lituanicis copiis & Nicolaus Camenecius cum Polonicis
 ad Wisnioueciam opponunt hosti, qui statim in Constantini aciem irrumpunt, at ille ut suorum
 fugam vidit Polonos ut subueniant hortatur. Prefectus itaq; copiarum Polonicarum videns
 Lithuanos à fortuna multatos Sampolscio, addit Stricouius fol. 728. & Bielsc. fol. 519.
 Alberto, & Bernardo Potocio, addit Stricouius de Potok, strenuis militibus & Rothmagistris
 negotium dat, ut actutum subsidia laturi accurrant. Faciunt, acies penetrant, captiuos dissi-
 pant, viginti quinque millia Tartarorum paucà manu dissipant & occidunt, captiuos sedecim
 millia liberant, decem millia equorum à Tartaris acquirunt. Hunc Potocium Bielscius Iaco-
 bum, sed alij omnes Bernardum vocarunt, maiorem partem sequimur. Albertus alter filius
 Stanislai, cuius actus virtutes, & fortia ut nulla iniuria temporum tollerentur, Deum coluit,
 & animum excoluit. Quis enim est qui calum inspicendo Deum esse non sentiat. Reliquit fi-
 lium Ioannem, Nicolaum, & Albertum, Ioannes post nobiles actus occupationum, ex Playka
 suscepit Stanislaum & filias Catharinam Swarczowska, & Heduigim Strzatkowska, ex Ga-
 wronska verò alterà coniuge Remigium & Ioannem. Nicolaus verò alter filius Alberti, dum
 serenam iuuentutem castris & negotiis nobili viro destinatis, ad maturiorem deduxit, ex Ca-
 tharina Gruszczyńska Iudicis Sandomiriensis filia, reliquit Stanislaum, qui ad Iarocinum in
 Maiori Polonia resedit, & Andream, qui dum in M. D. Lituania celebrauit connubia, sua quo-
 que domicilia firmavit. Adalbertus tertius filius Alberti, toto vita tempore usq; ad 80. serè
 annum miles in Moschouia cum Demetrio, & ab illo tempore in omni expeditione Valachica,
 Prussica, Turcica, Tartarica, Cosacica praesens, in Castris ad internecionem ipsam Cantimiri, &
 grassationem Tartarorum, post occisum suum magnum Chamum. Tenuit cum Dorothea Za-
 iackowska matrimonium. Sepultus Iesupoli in Pucutia in Ecclesia Pradicatorum. Sorores illo-
 rum Barbara Samborzecka, Zofia, Anna, Catherina. Matthias germanus Abbas, &
 filius in capite nominati Bernardi, reliquit Iacobum, qui doctà Ecclesia in aeternum bono-
 rum parte, & alterà alijs Potociis in Potok inscripta, ipsius Bellona ac Martis trophaea fortiter
 apprehendit, atq; se totum obsequiis Regni & Regis adstrinxit. Et quia virtutem sequitur bo-
 nestum & utile, pro multis magnisq; meritis, & Regi Serenissimo dilectus, & ab illo bonis
 Zaipole & Sokolow, ubi oppidum Potok ad Istrum fluuium erectum est, prouisus fuit. Cuius
 demum cura & vigilantia filium Augustum Rex Sereniss. commiserat. Reliquit duos filios,
 Nicolaum & Andream ex Koziminska. Ex altera verò coniuge Iazdowiecka, suscepit Stani-
 slaum, & filias Smiotankà Vexilliferi Podolia, & Koricinscy coniuges. Nicolaus Iacobi
 filius, qui inter arma hostilia ad Istrum Valachiae proximum à primaua iuuentute post tyrocinia
 literaria educatus, optimi bellatoris & Rothmagistri strenui, turmarumq; militarium eximij
 Ductoris nomen accepit: quocirca ad splendidam meritorum gloriam suprema & Generalis in
 Podolia Praefectura, illi à Serenissimo Rege data & concessa fuit, nam primò Chmielnicensis
 Praefecturam administravit, tum Camenecensem in Podolia. De hoc ita Priuilegium Regium
 Sigismund. August. Regis. Cum esset nobis per multa & varia eximiae virtutis exem-
 pla spectata fides atq; integritas Generosi Nicolai Potocki, quamuis ab ineunte
 aetate sua adhuc Diuo Parenti nostro in eius Aula educatus, deinde etiam in nostra
 per multos annos splendidissime versatus testatam reliquit. Plurima insuper docu-
 menta egregij animi, atq; fortitudinis in militia pro tuendis finibus Regni nostri
 per multa dispendia suscepta praebuit adeò ut omnium & nostro iudicio dignus exi-
 stimatus sit, ut inter alios Patricios nobiles & strenuos viros de Repub. bene meritos
 ad praemia meritorum virtutis vocaretur. Reliquit ex Czerminska milites eximios, & memo-
 ria nunquam marcescentis quinque filias. Eius Epitaphio Cameneciae in Arce addimus.

V I X I

Gloriæ satis, non mihi.

R E D D I D I,

Regi subiectionem,

Patriæ honorem,

Familiaē obseruantiam,

Mortalitati pondus.

N V N C

Resurrectionem expecto,

Spe animam pascō.

O D E V S,

Tutor nōn vltor,

Sis precor creaturæ.

Joannes primus filius, Palat. Braclauiensis, Generalis Podolia, Notarius Generalis Castrorum Regni, Camenecē. Laticouiensis Capitaneus, usq; ad senium & mortem continuus bel-lator & triumphator. Cuius magnanimitatem inter pericula belli, admirabantur hostes, Pa-tria predicabat, extranei desiderabant. Erat Reipub. ornamentum singulare, & Familia splendor unicum, subtile ingenium apud exteras nationes exercitatum, ad Naupactum Achaici finis cum immani Turca tyrocinia bellica deduxit, in Patria contra Michaelem Multania Na-leuaykum Cosacorum rebellium caput, Rosuanum in Moldauia & Stroicium pugnando maxima trophæa retulit. Pro Rege Serenissimo Sigism. III. vnâ cum tribus fratribus in tumultu Roko-fiano firmissimè & magnis cum copiis stetit, & in Moschouia ad Smolenscum pugnator acerrimu & inuictus, Ætatis Anno 56. Anno Christi 1611. April. 29. occubuit. Sepultus in heredi-tate sua Paniowce ad Camenecum Podolia. Cui Senatores ipsi Polonia hoc elogium ad ritra-ctum posuere, sicut apud Illustrissimum & Reuerendissimum. D. D. Archiepiscop. Leopoliē, Stanislaum Grochowski lego.

Ioannes à Potok Potocki, Palat. Braclauien. Camenecē. Capit. Legionum Polo-nicarum contra Rosuanum & Michaelem Præfectus, Marte fælix & victoria, illum vi-tâ priuauit, hunc suum Principatum deserere coegit. Simon Starouolscius inter-centum bellatores illius gesta & trophæa ad Neuelum in Moschouia & cum Tartaris & Maxi-miliano, aliq; diuersa prælia, dum induceret simeonem Ieremia filium in Valachia Prin-cipatum dum enumerauit ad valuas fami hac appendit. Ioannes Potocius Pala-tinus Braclauiensis hic quiescit, vir pacis & belli artibus, splendidaque in pri-mis dignitatis, in Castris clarissimus. Laboris, inedia, algoris, vigiliæ, patientiæ inexplicabilis. Inerant ei iusticia, modestia, liberalitas, grauitas, cæteræque Heroici animi dotes, quarum ille ope familiam veterem & illustrem in tantum claritudinis euexit, vt nemo maiorum sit cum eo comparandus. Derelicta consors Illustrissima & Magnifica Kamieniecka Elisabeth Succamer. Russiæ filia, deuotissima & Catholi-cissima Matrona, fundatrix Ecclesiârū Cameneciæ & Laticouia apud Ordinem Præ-dicatorum, bustum mariti ex Smolescensi arce in Paniowce translatus, in Sacello magno sumptu ab eo vnâ cum eximio propugnaculo erecto deposuit, & vexillum cum Epitaphio splendide argento adornatum correspondenter tumbæ, affigi fecit. Andreas 2. filius Nicolai, ex Pocillatore Camenecensi Castell. Camenecē. Qui dum atatem iuuenilem in Aula Sereniss. Sigism. Augusti exultam in Reipub. commodum, aptam Senatui & Castris reddidisset, eximius magnæ existimationis miles, Rothmagister, ductor exercituum fuit. In Bessarabia seu Multania ad Cralouiam & Dziurdzouiam cum Turcis, industriam belli & fortitudinem animi declarauit pluries. Semianum Moldauia Palatinum, quem Rex Sereniss. & Respub. per Zamoscium Ioannem in Sede Principis firmatum esse voluerat, vnâ cum Ioanne fratre & Iacobo Potociis constituit. In Rokosiano tumultu & congressu ad Guzow fortiter

fortiter dimicando, vitam periculo pro incolumitate, Maiestatis Regia exposuerat, nam in medio hostium prostratus, hostilibus armis dexterè vitam defendendo inter impetus hostium & eorum quorum conseruauit vitam. Habuit in consortium matrimonij primò Zephiam Piasiecka ar. morum Zabawa, ex qua suscepit Nicolaum, Stanislaum, Georgium, Iacobum, & filias Annam Golszj Palatini Russie, Capitanei Barenfis, qua post Ducis in Zastaw, & Ducis in Korec consortem, & Christinam primò Alberti Humiecki post Zamiechowiczj coniugem. Secundo idem Andreas Potocki Castell. habuit Catharinam Buczacka Succamerarij Podolia filiam, ex qua suscepit Ioannem, & Christophorum. Iacobus Potocki Palat. Braclauien. Generalis Podolia, Bialocamenensis, Camenecensis, Laticouiensisq; Capitaneus. Tertius filius Nicolai, qui ut plurima antecessorum laudi & gloria, decus & augmentum, & virtute, & propria fortitudine adiungeret, & in exteris nationibus, qua plus Marte quàm Pallade nomen celebre retinebant, & Curia Regum, ex qua maxima incrementa virtutum profluunt, & spes optima de tutoribus Patria colligitur, & in Castris in quibus usq; ad extremum spiritum, quo animi & pectoris stabiliiuit sibi æternum nomen, totam rationem vite constituerat. Et quia omnibus in factis peragendis sine peractis debet proponi Deus humana rationi, reiecto errore quo ex parentibus infectus permanebat, ad veram Catholicam Ecclesiam qua Vicarium Petri Apostoli legitima successionem conseruat & veneratur, accessit, & in ea victor hostium, Patria & anima, piissime occubuit. Perfecit triumphatoris officium nedum periti Rothmagistri contra Michaelem in Dacia, contra Suecum in Liuania, & contra quemlibet hostem Patria, maximè tamen contra Tyrannos Moschorum, & ad Smolenscum, ubi primus mania conscenderat, & pedibus Regis obsides cum Sebastianio subiecerat, & in Rokosano tumultu, ubi fidem & fidelitatem Serenissimo Regi, totam & totaliter reddiderat. Cuius merita & laudes cum calamo breui non possunt à nobis ut decet exprimi, ea solùm adferre, qua in Priuilegio eius habentur Palatinatus Braclauensis velim liceat.

Expertam centies animi pectorisque fortitudinem sinceritatis tuæ, quam nobis & Reipub. vnà cum tuis fratribus nobis dilectis explicatam esse voluisti in graui hostium excursione, præcipuè varò Valachis & Tartaris hostiliter depascentibus terras nostras, audaci semper fronte, nec sumptus, nec vitæ respectum habendo animose & cum admiratione multo rem nostroque fructu steteristi. Et in hac Moschouitica expugnatione ad Smolenscum nullum periculum retractasti, sed spontè iam ex subterraneis cuniculis igne sulphureo omnia depascente muros Smolensci custodiis hostium repressis, ipse personaliter conscendisti. Regimen quoque in Smolensciana arce commissum recto consilio, prudentia, dexterritate perfecisti. Constituimus tibi pro meritis re gratificari, & initium præstando Palatinatum Braclau. &c.

Habuit in vinculum Sacramenti, primò Heduigim Prusinowska, cum qua Fundator Ordinis Prædicatorum in Iesupole, caterarumq; Ecclesiarum extitit munificus, reliquit ex illa Nicolaum, & Catharinam Vinszj consortem. Secundo matrimonio tenuit Heduigim Tarnowska sororem germanam consortis Ioannis Zamoyiczj, ex qua suscepit Ioannem, Iacobum, Stanislaum, viros in Repub. & Ecclesia sancta tales, quales Respublica dudum desiderauit, & similes habere nunc in militari & amore Patria exoptat. Cuius Epitaphium Iesupoli legitur.

D.

O.

M.

Hospes quid quæris?

Palatinus Braclauensis, Generalis Podoliae, Camenecensis, Laticouiensis, Vaisi. nensisque Capitaneus IACOBVS POTOCKI de Potok Origine eram.

M O D O

Cinis & vermis, parte tamen meliore incorruptus.

Q V I

Lucis Familiae meae studio, ætatem florentem in Aula Principis Transilvaniae, Magni illius Stephani postea Regis Poloniae, ad publica merita formandam dedi.

IN CVLTV DEI

Perseuerans, arma pro salute Patriæ contra Michaellem in Dacia, Carolum Suecum in Liuania, varios Tyrannos in Moschouia fortiter & cum laude Familia tractauit.

H I S

Illustri Domus Tarnouiorum & Prusínowsiorum, in affinitatem nec infecundam accessit.

S E D

Cum Smolenscum Sigismundum III. Regem triumphatorem haberet, & Præfecturam vrbs nobis committeret, consilio Dei, è periculis vitæ ereptus fuit.

E T

Cum bonis omnibus desiderium & mærorem relinquerem, precor pia vota animæ redde. Obijt Smolensci, Ætat. 59. Anno Christi 1613. 26. Ianuarij.

Nicolaus 4. filius Nicolai, Aulicus Sereniss. Regis qui ob heroica dignitatis experimentum, ingentem spem reliquerat de se in animis Ducum Castrorum, sed mors qua sine omni respectu personarum & boni tollit inopinatè homines, in ætate florida viri illum sustulit. Consors illius erat Kalinowska, quæ postmodum Prusínowskij. Stephanus 5. filius Nicolai, Palat. Braclauien. Generalis Podolia, Notarius Campestris Regni Camenecen. Laticouiensis, Felinensis, Litinen. Capitaneus, qui ut generosam indolem literis & virtutibus, & fide ornatam, ad altissima merita maiorum acueret, totam indolem natura ad commoda Patriæ & Martis trophæa conuertit, atq; se totum magno Ioanni Potoccio Patruo suo informandum bellico instituto obligauit & tradidit. Et cum sibi gratum nomen actibus fortitudinis comparasset in Castris, Rothmagister & ductor copiarum in tumultu Rokosiano, tutor corona Regalis Serenissima Regine, & Craconia, ab ipso Rege Sigism. III. declaratus & electus, in talem deduxit perfectionem suam competenter ætatem, ut magnis cladibus hostem à Patria repressisset, & Moldauos, Turcas, Sephas, Marte proprio & viribus contumulasset. Tenuit in matrimonium Mariam Palatini Valachia Hieremia filiam, quæ postmodum Palatini Sendomiriensis Firley erat consors. Reliquit ex ea Petrum, Paulum, Ioannem, & filias Catharinam Radziuilij Succamerarij Supremi M.D. Litv. Annam Dominici Kazanowskij Notarij Campestris, Boguslauenensis Capitanei consortes, & Sophiam Sanctimoniale Professionis S. Dominici in Monasterio Camenecen. in Podolia. Sepultus in Potok propria ciuitate, in Ecclesia Ordinis Predicatorum ab illo fundata, magnæ apparitu & splendenti, in cuius memoria tumuli argenteis tabulis & vexilli, hac ad legendum exposita manent.

D. O. M.

Illustris & Magnificus D. Stephanus Potocki à Potok, Palat. Braclauien. Generalis Podolia, Notarius Campestris Regni Camenecen. Laticouien. Litinen. Felinensisque Capitaneus, corpore solutus, in hoc tumulo conditus.

CVIVS

Claram progeniem splendor Aulæ complexus, intimis Sereniss. Regi Sigism. III. commendauit, & in bellis ciuilibus præsidentem vrbs Metropolitanæ & insigniorum Regni effecit.

H I N C

Decus Familia secucus gloriosum duxit, sub auspicijs Inuictissimi Regis ductando ordines, multis annis merendo, strenuè pugnando. Martem Liouicum iustum, Dacicum gloriosum, Moschouiticum remotum, Turcicum sacrum, varijs casibus experiri.

T A N D E M

Honestis negotijs, sella curulli Senatoria atque claris officijs Regni decoratus.

In Anno 63. deuotus & sacris expiatus clausit, Anno 1631. die 5. Martij.

Coniunx clarissima Maria Mohilanka Duci ssa Moldauia, vigesimum quintum annum fæderis coniugalis deplorans cum nobili sobole hoc confecit. Sorores horum quinque fratrum erant duæ, vna Illustriss. Strus Capit. Chmielnicensis consors, altera Stanislai Volucki Castell. Haliciensis, Succamerarij Regni Præfeti Rauensis.

Andreas Potocki alter filius Iacobi cuius dexteritatem & prudentiam in actibus Republica & Martis tam ex antecessore quam ex successoribus suis immediatis magnam suspicari & proficuum generi illustri licebit. Reliquit Iacobum Rothmagistrum, & Succamerarium Haliciensem, qui natus Anno 1487. vsq; ad Annum 63. qualem in atate florida & prouectiori continuauerit vitam, Epitaphium in Ecclesia Buczacensi in Podolia referat. Obijt Anno Dni 1551.

Siste parum iter percurrrens busta viator

Perlege, sed mæstus Sarmata luge precor.

Potocius recubat gentis generosa propago

Vandalitum, lapidis monte tegente caput.

Quem Scythia, quem Valachus, quem Turca timebat iniquus

Hunc breuis vrna capit, puluis & vmbra tenent.

Andreas filius nunc dicti Iacobi Succamerarij ex Ostrowska Vexillifer Podolia, de quo ibidem in Buczac ad sepulchrum parentis ita Epitaphium habet: Positus hic iacet D. Andreas Potocki de Potok, filius Succamer. Vexillifer Camenecen. Equitum ductor, quos feliciter duxit Deo fortunaque fauentem. Cognouit eum Moschus magnanimum, Scythia equitem strenuum, vixit Annis 40. Obijt 1572. 12. Febr. Reliquit vnicam filiam Capit. Chelmen. Woroniecki consortem. Illius vt ex annorum computatione appareret, meminit Bielsc. sub Anno 1563. cum cladem Krepseij refert. Stanislaus tertius filius Iacobi natus ex Iazlowiecka, reliquit Ioannem in exteris nationibus literis & armis exercitatum, qui in Patria honore Capitanei Tlumacensis dignatus, reliquit ex Ostrozanka de Sedziwoy filiam Annam coniugem Capitanei Rozanensis Wyssel, reliquit & Nicolaum in literis & linguis exoticis instructum, qui ex Logosetowna seu Cancellarij Principis Moldauia Supremi filia suscepit Stanislaum & Ioannem. Sepultus cum hoc Epitaphio. O homo quid quæris? si miraris nihil nouum. Si intueris quis fueram? sapiens, strenuus, & diues. Sed hæc omnia nihil, solus Deus omnia. Nicolaus à Potok Potocki, Rothmagister S. R. M. sub auspicijs Supremi Ducis Exercituum, & Magni Cancell. Regni Stanislai Zolkiewski, quiesco. Vale, & cogita tuum extremum diem. Hodie vel cras sequeris. Nicolaus Potocki primus filius Andrea Castellani Camenecensis, cuius florida etas maxima quæq; assequi studio nobili, vti exercitatum iam in literis, Castris, & aula promittebat. Ad Smolenscum Rothmagister & Amicus Regis Sereniss. Sigism. III. tale Specimen sue obseruantie in Patriam declarauit, voluit Sereniss. Rex fidelem aliquem ad cuniculos bellicos subterraneos versus Smolenscios muros directos mittere, & iussam dimensionem siniculi sulphurei exquirere: conspecto Potocio ut iret mandauit, Audax iussu Regio & bilis accurrit ad muros urbis, intrat cuniculos. perficit mandata & inter sclopeta à custodibus emissâ, transfixum deferens cubitum globo hostili saluatur. Sed tanta spei virum susulit inuida mors gloriam virtutis que non sustinet, cui sit in memoria calamum.

Conditur hac Nicolai corpus sub mole Potocki;

Condere virtutem nulla sepulchra queunt.

Illâ viget semper, dum tellus stabit & vnda,

Et surgent nitidis sydera celsa polis.

Stanislaus alter filius Castell. Camenecen. qui ex Succamerario Podolia Castellanus, deum Palatinus Braclauensis, inde Palat. Podolia, Haliciensis, Coloniensis, Capitaneus, & ob virtu-

pro virtutem & heroicam fortitudinem amoremq; in Patriam, altiora quod meretur, quod optamus, & à Domino precamur. Gessit enim in Patria illam ac talem occupationem, ut nedum generis sui claritatem incomparabili gloria superaret, & acceptam à maioribus lucem ita nouo virtutis splendore cumulareret, sed etiam si nobilissima Familia decora antiqui non protulissent, summum ille genti sua ornamentum extitisset, nam post exercitatum iuventutem in Academiis Regni, dum in exteris nationibus perfectiorem literarum promotione & linguarum experientia reddidisset, Achilleanum pectus sanguinis generositate bullientem ad negotia Martialia convertendo, hostem Patria à Moldauis, Turcis, Scythiis, Cosacis, Moschis, Prussis congestum, vita & fortuna postposita, repressit fortiter & continuit. Ille cum parente Illustriss. Rokosianum cumulum disruperat, ille Constantinum Palatinum Moldauia cum Illustri suo Patruo Ioanne Regio iussu & Senatus consensu, in Principem firmauerat & stabiliuerat, ille Skinderbasa potentiam in Cecora usq; ad ultimum posse cum bellatoribus fortissimis represserat, ille Turcarum agmina cum Osmano Imperatore non vacillanti pectore sustinuerat, ille Tartarorum incursionem ipsaq; hostilium virium cuneas, ad Bussam cum Zolkiewscio ad pontem Bary cum Koniecpolsio sudis, dissoluerat, ille in Prussia à Supremo militum constitutus, in caput Gustavianam fortitudinem paucis exercitu & absentibus primis Rothmagistris & Ductoribus, tam forti pectore debilitauit, ut recedere hostes, nec amplius turmas militum diffundere in nostros cobihiuisset. Quid dicam de excursione contra Tartaros, qui transiecto flumine Nestro cum multa praeda aufugiebant, quos ille una cum fratre suo Capitaneo Camenecensi, ad quindecim millia infectus fuit, plurimosq; à captiuitate liberatos, etiam in captiuitatem Principes Scytharum acceperit? Quid referam quam forti animo cum Abasio Pasa ad Studeniciam pugnauerit, & quam potenter Cosacos rebelles ad Niedzwiedziekozy, Borouiciam & Starzec expugnauerit? Sed quid tanti viri laudes inops celebrabo, quem facta maiora, actusq; generosiores in dies magis ac magis commendant abundantius? Dicent posteris & ampliori stylo Historici quorum est, maiorum virorum & excellenti virtute preditorum laudes celebrare, ut & illis quoad fieri potest pro meritis suis gratia referatur, & ceteri babeant unde virtutis & laudis exempla petant, & quod ad bene merendum de suis incitentur: Mibi verò ea vel primis labris attingere sufficiat. Celebrauit Sacramentum matrimonij cum Kalinowska Capitanei & Generalis Podolia filia, ex qua suscepit eximia expectationis filios Andream, Procopium, & filias. Georgius tertius filius Castell. Camenecensis, qui postposito errore Caluini, quem ex parentibus & scholis Panionciani contraxerat, ardens Catholicus, & pius cultor Ecclesie, fortissimus miles euasit. Occubuit in Valachia Rothmagister in ipso seruire belli contra Tomsam Valachia Tyrannum. De quo ita Manes sibillant.

Extulit ad hostem gladium somnoque fugato,
Ingentes Aquilas & fortia castra secutus.
Et Patria impendit totum prægrandibus ausis,
Nec sibi, sed toti genitum se credidit orbi.
Illum fama canet, cantuque imponet Olympo.

Iacobus 4. filius Castell. Camenecensis, qui post exercitatum iuventutem in diuersis Academicis extraneorum, atq; bene dispositam ad Reipub. honestum, & Martis victorias grauem adolescentiam, ut redijt in Patriam, Cubicularius & Aulicus Sigism. III. Regis Serenissimi, primo spreta blasphemica Caluinistica, Fidem sacram Catholicam Romanam est cuius supremum visibile caput amplexus, tum Patria reddidit pectoris officia in Castris. Quam dum præ incommodo grauescentis corporis iam exercere non posset, facultate animi & bonorum Patria non defuit, unde Pocillatoris Podolia titula merito honoratus fuit. Vir probus ex virtute, laudabilis ex humanitate, bene meritis ex Patria amore, dilectus à bonis ex grauitate actuum, cui omnes omnia bona precantur. Reliquit ex Klomnicka filium Andream, qui in exteris nationibus cum linguis & literis collegit studia virtutum & morum, quibus commendatus in Cubicularium Sereniss. Vladisl. IV. maximam de se omnibus in Familia, reliquit spem & estimationem.

tionem. Ioannes s. filius Castell. Succamerarius Haliciensis, vir eximie ornatus literis, atq; exoticis linguis, inde iudicij virentis & Patrie proficui, multoties ad Comititia Regni, & iudicia Tribunalitia electus & dest. natus, prudenti consilio meruit dignissimum nomen. Celebravit matrimonium cum Leszczynska Supremi Cancellarij Regni filia, cuius germanus frater nunc Episcopus Camenecensis in Podolia, suscepit ex illa duos filios. Christophorus ultimus Castellani filius, Cubicularius & Alicus Sereniss. Vladislai IV. Regis. Hic constituit domicilium sibi in M. D. Litva, dum in coniugem relictam viduam Kniazij Holowczynski, de Familia Walouiciorum accepit. Ordinavit ipsius natura & ad bellum & ad pacem, & ad consilium & ad Martem. Non enim praestantes aquila columbam degenerem producant, sed in Potociorum Familia hoc sibi adscripsit proprium Mars, ut cum illis bella hostilia & contra Patriam directam strenue & feliciter in hostes Patrie dirigat.

Ferte alij pectus Patriamque in voce tenete,
In factis portat fortia verba Potok.

Nicolaus Potocki Jacobi Palatini Braclaviensis filius. Etiam parentis honore insignitus Palatinus Braclaviensis Generalis Podoliz, Campiductor Regni Exercituum, Camenecensis, Laticoniensis, Niziniensis, Cercasensisq; Capitaneus. Hunc sibi armis stridens Bellona, ipsa in iuventute dum ageret decimum octavum annum, in militem & Rothmagistrum usq; ad Moschoviticum bellum pro Demetrio Imperat. Moschor. elegit & vocavit, quem ita una cum Marte educavit & munivit, ut in arduis expeditionibus cum Turcis, Tartaris, Prussis, Suecis, Moldavis, & rebellibus Cosacis toto pectore bella gerendo victorias triumphales detulerit, atq; in manum dexteram summis bellatoribus Regis & Regni electus datus, & privilegiatus fuerit. Et quia non victoria solum, sed etiam modus victoriae existimationem & gloriam conciliant, iurarunt illi Mars cum Bellona non astu, sed vi & armis aggrediendum & finiendum cum laude bellum. Tentabat ille omnia nec quicquam pertimescebat, siue in tumultu militum, siue in copia hostium, siue gelu urgebat ad Pilaniam, siue densa silva & paludinea loca ad Ukrainam. Nam fortes à Deo & fortuna iuvantur, inertes autem à fortibus castigantur.

Equidem Illustrissime Domine, nullo modo facere ego debeo cliens, & perpetuus exorator Familiae tuae, in qua educatus fueram à puero munificentissime, quominus amplissimam istam dignitatem tibi gratularer, meamque perpetui & constantis erga te animi voluntatem declararem, ut quem tacito animi sui venerabar, eundem etiam à me vnice coli, & observari publicè testarer. Sed quod ego ita decenter perfectè & dilucidè non poteram nec sciebam, hoc Inuictissimus & Potentissimus Rex Vladislav IV. suo in diplomate Praefecturae Cercasiensis expressit, reliquit, & omnes Historicos edocuit. Ait namque: Quicquid Nicolaus Potocki paulò superioribus bellis, Moldavico, Moschovitico, Pruthenico, ac vno atque altero Turcico bellicae scientiae ac industriae comparavit, id nuperime contra licentiosam Colacorum collupiem contulit. Cum enim illi domandae ac coercendae negotium fuisset datum, illud & intrepidè suscepit, & postquam ad manus & cruentum cum feruili turba conflictum deuentum esset, circumspecti pariter & fortissimi duces manus explevit, validasque desperatione, multitudine, ceterisque omnibus bellicis rebus & maximè pertinacia pugnandi armatas legiones, rebelles manu & animo exercitui praecundo non semel prerumpere, & in confertas acies irruere, atque inter primos aggressores versari visus est, & vitae salutisque suae prodigus, Patriam ab ingenti & formidabili discrimine quod rustica illa & feruilia pectora coquebant liberaret. Ac respondit quidem magnanimitati illius & excelsae virtuti fortuna, nam sic ferocem & contumacem gentem diuersis praelijs fudit, ut parum absuerit quin nomen quoque & memoriam illorum aboleuerit, nisi subiectis & in ordinem adactis parcere vere Polonum existimaret. Non ego amplius his addam, licet Supremus Exercituum Dux Koniecpolscius maximam victoriae laudem tibi & Familiae tuae adscripserit, & multi

Scripto-

Scriptores eandem ore celebri decantarint. At duo proponam monenda: Primum, quod felicem exitum pugnae Deus largitur se inuocantibus, ut inquit *Liuius*, & approbavit Antoninus Imperator pugnando cum Quadis. Secundum, quod felicissimas victorias nostras temperat Deus domestica clade, ut victorum animi deiiciantur, & à Deo pendeant. Quapropter dicendo cum maximo bellatore Sereniss. Stephano Rege: *Non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo sit gloria.* Hæreat menti Traiani affabilitas, Dionis culpa austeritas, Philippi Macedonis benignitas: Magni Alexandri contempta superbia, Constantini Magni pietas, & bonorum Imperatorum clementia, comitatusque liberalitas, eò namque & fortuna viridior, & gloria domus amoenior, propagabitur firmabiturque. *Habuit in vinculum Sacramenti matrimonialis Sophiam Palatini Lublensis Firley filiam, ex qua superstites filij Petrus Rothmagister, Stephanus in exteris nationibus in linguis, literis, & belli exercitio educatus, Henricus Nicolaus, & filia Marianna Kazanowskij consors, & Victoria.* Ex Elisabeth verò Kazanowska filia Campiductoris Regni, suscepit Iacobum, Dominicum, & filiam Iohannam, quibus benedictio diuina adsit & faueat. Ioannes alter filius Iacobi Palat. Braclauensis, qui post expeditionem Cecorianam cum Zolkiewski diuina clementia ex summo periculo in quo plurimi ceciderant liberatus, ubi rediit Tysmeniciam, à Tartaris excursionem in Regnum à Cecora post infausum praelium faciens, in captiuitatem deductus ibidem occubuit. Iacobus tertius filius, qui ab incunabulis Domino oblatus, post debita ætate religiosus in Ordine Prædicatorum professus, eximius Theologus euasit. Demum Prouincialis Prouincia Russia creatus, in ipso officio vitam cum morte commutauit. Stanislaus quartus filius, qui ipsam grauiorem adolescentiam, ubi castris militariibus addixit, totum se Marti trophæis subdidit. Quapropter à Sereniss. Rege, & à Ducibus Exercituum Rothmagister creatus, maxima fortitudinis & prudentiæ encomia detulit: in super Duellor cohortum, & Administrator Castrorum in absentia primorum præsidum exercitus renuntiatus, laudabilia in maximis tumultibus bellicis cum rebellibus Cosacis, & Tartaris referebat premia. Cui Serenissima Mæstas Regia ad calcæ prælij maxima promittit sicut iam contulit digna premia. Petrus Potocki Stephani Palatini Braclauensis filius, hic eximie cultam iuuentutem in exteris nationibus eò dignitatis ad lauream deduxit, ut maiorum suorum merita quæ Regibus, quæ Patria, quæ Familia protulerant, prudenti in consilio, in fortitudine Castrensi, in trophæis ex hostibus, in se luculenter expresse, & efformauerit. Sicut namque optimi Astrologi nil in computo vel ephemeridibus errantes celi meatus describunt radio & surgentia sidera dicunt, ita ille ex quo militia castrorum addixit studia, in tam prudentem audaciam, peritiāque militarem deuenire studuit, ut S. R. M. Rothmagister equitum gravis armatura denuntiaretur. Cuius dexteritas in Prussia, & ad Chotinum contra Abasum, licet clara præcepta extiterit, in seruili tamen congressu cum rebellibus Cosacis ad Starzec gloria virentis palmam, ab ipso exercituum Præfecto pluribus dicebat ille reportauit. Sed præcipue. Est in illo innatus amor Patriæ & Familiæ, quia vitam licet vix maturem, nihilo reputauit, atque ibi adesse voluit, ubi primi insultus maiusque periculum apparere videbatur. Nam licet naturam non absque unicuique indidisse cernimus, ut natali solo velit cupiatque, quam maximè; vehementer tamen amatores Patriæ ad cadendum hostes incitat, dum quis sui memoriam futuris sæculis se futurum cogitat. Honoratus Præfectura Sniatiniensis, altiora meretur. Tenet Sacramentum matrimonij cum Stanislawska Castell. Camenecensis filia. Paulus alter filius Stephani. Qui diligenti animo perpendendo quàm hominis vita sit brevis, modò enim viuas, modò morieris, reuertit à sæculo voluntatem liberam & spirituali occupationi applicauit. Quod commodius exequi ut posset, habitu Clericali indutus, floridam quæ nunquam marcescat vitam exercendo & colligendo, Romam Sanctam descendit, atque ibi virtutum colles, literarum dogmata, conscientia pelicias venatur & acquirit.

Fallitur insipiens huius vitæ præsentis amore

Sed sapiens scit quam sit plena dolore.

Joannes tertius filius Stephani. Qui interius speculari quia vera laus & Patriam teneans est ex virtute & fortitudine, ad utrumq; legendum florem in Holandiam aliasq; exteras nationes deuenit. Dicebat quidam:

Illustrem gentem satis hic habet atq; parentem,
Qui virtute suam nobilitat Patriam.

Stanislawscij, de Stanistawice, in Sierad. Russiæ & Podolia Palatinatibus, antiqua & meritorum dignitate, atq; præmiorum gloria præstantissima familia. Descendunt enim ab antiquis Pilauis per honorum & possessionum diuisiones ante 300 & ultra annos olim superstites. Horum posteritas dum militariibus trophæis splendens gloriam domui aucuparetur & colligeret, prostratis Moschis, & in confinibus Regni Tartaris, Turcis, aliqui illorum elegerunt sibi & constituerunt domicilia in Russia, alij in Podolia, ubi celeberrimi nominis gloriam florentem memoria insigni collustrare usq; in præsens non desistunt. Et quoniam dignitas ipsa, & tituli merita familiarum & antiquitatem domus commonstrant, ab illis lineam Generosorum DD. Stanislawsciorum enumerare incipiam familiæ, ex quibus sicut leo ex ungue generositas et nobilis virtus eorum resplendeat. Gaspar Stánistawski, quem Priuilegia, Acta Regni, et Historiæ commemorarunt, ex milite strenuo Rothmagister S. R. M. prudentia, audacia, & fortitudine insignis, ac demum cohortum et turmarum militiæ Sigismundo I. tunc Regni sceptrum gubernante antesignanus et primas. Recepit in meritorum præmium Dapiferatum Sandomiriensem. Tenuit Sacramentum matrimonij cum Niezácka, filia Nieżácij de Nieżaczyce militis præstantissimi, ad cuius dignitatem, præstantiam, plurimos Turca de captiuitate in Regnum dimiserat, dignam legationem dum expediret. Suscepit ex illa optimum patriæ ciuem Gasparum, qui iuuentutem dignissimis virtutibus et literis ornatam in tantum reddidit patriæ desiderium, ut multis quoq; Regum gratijs et titulis Regni honoratus fuisset. Dignitate Pocillatoris Sandomiensis condecoratus, posteris de se reddidit memoriæ. Habuit in vinculo Sacramenti matrimonialis tres coniuges. Primò Krasiccij filiam. Secundo Milanowscij. Tertio Kożiccij, ex quibus benedictionis diuinæ suscepit prolem.

Balthasar Stánistawski i. filius. Hic Mineræ consecratam adolescentiam disposuit Martis fauoribus & trophæis: certarunt quidem in illo Pallas & Minerva, ex uno Mars & Bellona, ex altero aduersitatis brachio. sed victor vicit, & Mars coronatam obtulit victoriam in præmium. Quapropter ex vigilantibus milite Rothmag. feruidus in Patria commodum & utile. Qua quidem militari prerogatiua, & eximiorum militum centenis sibi delegatorum ductor strenuus contra Maximilianum ad Byczynam, contra Moschos sub Serenissimo Stephano Rege, & contra singulas expeditiones hostium cont. nuus, quo nedum sibi comparauit inter mil. tra Duces amorem, sed etiam Regia benignitate acquisiuit decorem. Creatus enim fuit à Serenissimo & bellicosissimo Rege Stephano Bathorao, Notarius Campestris Exercitus Regni, & Succamerarius Sandomiensis, à Sigism. III. Sereniss. Rege, ob grauitatem morum, & in aula Regia dignissimam promotionem habuit, primò promotus in Præfectum Culinæ Regiæ, tum Castellanus Sandomiensis. Demum post Hyacinthum Młodzieiowski in dignitatem Thesaurarij Sereniss. Regis, post in Thesaurarium Regni post Ioannem Firley Capit. Lublinen. in Capitaneum Zyduuic. Ofiecén & Starogarden. constitutus & confirmatus, reddidit nobilitatis suæ & præmiorum dignissima

glossima specimina, cuius eximia merita diuersa Priuilegia demonstrant, in quibus ita loquitur
 Serenissima Maiestas: Cum in bello contra Moschos expediendo grauissimæ turmæ
 equitum tibi commissæ fuerint, ita Præfecturam administrasti, vt non solum admi-
 ratetur cæteri, sed ducerentur exemplo ad præclara facinora. Interregni autem tem-
 pore, & in prælio ad Byczynam fidei & dexteritatis excellens tuum robur eluxit. Et
 in Priuilegio Thesaurarij Regni lego. In tumultu domestico & in initio dissensionis,
 cum non contemnenda militum manu nobis tua nobilitas adfuit, & Cracouiæ nobis
 ablentibus ad custodiam Serenissimæ Coniugis, & filiorum nostrorum charissimo-
 rum constitutus, laudabili fide & solertia munus commissum sibi obiuit. Ex Her-
 burbi filia de Dziedziton Palat. Russia germana sorore suscepit filiam Zophiam Mieleccj con-
 sortem Ioannem Cornelium, qui dum iuuentutem suam in exoticis studiis atq; exteris nationi-
 bus dextere excultam, virtutum flore & profectu adornasset, Patria & Serenissimo Regi obser-
 uantia nobilis & dignitatem deuouit, unde & Præfectura Szydlouienfi insignitus fuit. Tenuit in
 consortio matrimoniali filiam Tarnouij Castell. Sendomir. post Kazanowscy Succamerarij Re-
 gni, & Kokonaguscensis Præfecti. Ex hac suscepit filiam Leonoram lectissimam, consortem Ge-
 neresi D. Alexandri Belzecki Capit. Betzensis. Sepultus in Szydlow, ubi Epitaphium illius me-
 ritum & præmia latissime edisserit.

D.

O.

M.

Illustriss. ac Mag. D. D. Ioannes Cornelius de Stanislawice Stanisławski, Illustriss. ac
 Mag. D. Balchazaris Thesaurarij Regni &c. filius. Qui dum optimis artibus ex-
 culta & in lustrandis exteris nationibus spatio 18. annorum exacta adulescentia
 exemplo suorum Maiorum in Aula Sereniss. Sigism. III. Reg. Pol. versaretur ob
 magnitudinem animi & præstantiam ingenij Capit. Szydlouien. condecoratus,
 multas clarissimorum virtutum protulit dotes. Hic talis ac tantus vir, Deinde
 Sereniss. Vladisl. IV. Reg. Pol. Aulicus factus infractis viribus tuebatur Patriam,
 pius, munificus in pauperes, æquitati studuit, amicis fauit. Ex Catharina Kaza-
 nowska Sigism. III. Succamer. Regni &c. filia, reliquit Leonoram Constantiam.
 Obijt 1636. Annum 56. agens.

Martinus Stanisławski Gaspari Pacillatoris Sanocensis alter filius ex coniuge secunda Mi-
 lanowska, qui dum ætatem suam militaribus exercitijs atq; obsequijs Regis in Curia obligasset
 Sac. Reg. Maiestati, & Notarius Thesauri electus & confirmatus fuit. Obijt sterilis. Michael
 tertius filius ex eadem Milanowska, qui dum animi industriam & robur corporis, Castris &
 militia ab ipsa iuuentute consecrauit, quotidianis obsequijs Martialibus, atq; uigilijs, in h. ac-
 tibus ipsis Ducibus Exercituum commendationem ut inter milites primos adnumeraretur.
 Creatus namq; Rothmagister Equitum, ita hostium turmis fortis permansit, ut fieri milita-
 tionum cohortum S. R. M. Dux promeruerit. Detulit tantam gloriam domui, pugnando inter
 alios una cum Danilouicio, Herburtbo, & Beskiesio in Multaua, Liuania, Moscobia, &
 in Valachia ad Cecoram, ut Serenissimus Rex post alios honores ipsi Succamerariatum Podolia
 ornamentum Familiae & ulterius promotionis testimonium obtulerit. Habuit in consor-
 tio matrimonij primò Herburti filiam, ex qua suscepit dignissimam prolem Samuelem Roth-
 magistram S. R. M. qui in pluribus expeditionibus id quod militem & nobilem decuerat, exi-
 mium præstitit. Post Chocinensem expeditionem contra Osmanum cito obiit, relicta coniuge
 ex Obmielecorum Familia uidua & sterili. Filia ipsius cum eadem Herbutowna Anna elegit
 suam saluti perenni deditam in Vielunensi Monasterio Sacratarum Virginum. Secundò
 autem matrimonio habuit Danilouicij filiam, sororem Palatini Russia, & Thesaurarij Regni
 germanam. Ex hac reliquit filium Adamum & filiam Barbaram, qua collegio Sanctimoniam
 associata in Sambor religiosa vota consecrauit altissimo. Adamus uero filius ipsius dum
 puerulus ætatis literis atq; exteris nationum exercitijs dignissimis in ampliorem honorem præ-
 stantioribus annis disposuisset meretur sua Patrie tranquillitatis meritò, dum ad Chotyniam
 proprijs

propriis sumptibus expeditionem Turcicam compleuisset; non enim minus est meritum aliis meritis odisse neminem, bene velle omnibus, & conscientia securitati providere. Reliquit ex Kęzelska Michaelē & Constantiam. Gaspar Stanisławski quartus filius ex eadem Miloszyńska. Hic Parentis sui gloriam nedum propriis meritis auxit, sed etiam posteritati reliquit laudabilem. Erat namq; nedum militaribus Castris clarus, sed etiam Serenissimis Regibus optimē meritis, ut sicut ex utroq; dicitur aliquis Caesar, literis scilicet & gladij fortitudine, ita ille ex utroq; optimus fuit cuius Patria bene merendo atq; Serenissimis Regibus. Erat namq; Sigismundi III. potentissimi Regis Aulicus dignissimus, & perpetuus Patrie propugnator atq; miles. Quapropter adhuc superstite Parente creatus fuit Dapifer Sanocensis, postmodum Pocillator, demum Succamerar. ibidem altiora merebatur ipsa virtute, beneuolentia, & humanitate id ex postulante, sed inuida mors florentis gloria virum ē medio vinorum sustulit. Habuit in consortium matrimonij duas coniuges, ex quibus prolem hanc reliquit. Sigismundus primus filius ex Dyczowna Magni Procuratoris atq; Gubernatoris arcis Cracouiensis filia, hic dum animum literis tam domi, quam in exoticis studiis graciliorem reddidit Patria, mox conuertit studia ad spiritualem dignitatem. Et quia virtus, honestas, probitas, experientia Canonum Ecclesiasticorum tales viros Senatoribus grauioribus & Cathedralium Episcopis commendat, breui Praepositus Kościelensis ordinatur, quem postmodum Serenissima Maestas ex Secretario Abbatem Orłowiensem esse voluit, & constituere fecit. Michael secundus filius ex Dyczowna Stanisławski Gubernatoris Generalis arcis Cracouiensis filia, Castell. Camenecensis Palatinus Podolia. Qui dum ex ipsis alumnis bellicosissimi Martis progenitus fuisset, adimpleuit in semetipso quod doctissimi viri desiderauere. Non gignit generosa aquila degenerem columbam, ut namq; floridam aetatis attigit metam, illam mox grauissimorum Senatorum Aulis in exercitium nobilis virtutis & prudentia detulit, postmodum vero ubi moribus & actibus vir effectus fuit, pietus Patrie, fortitudinem hosti, audaciam militi, merita Familia, & quoad vita spiritus ad augeret sibi vires perpetuo consecrauit. Inter eximios & strenuos experientia & fortitudine milites connumeratus, Tartaricas Phalanges, Prussica agmina, Moldauica Castra, Cosacorum fortalitia deturbauit, profligauit, dirupit. Quibus meritis in tantum deuenit apud excellentissimos & supremos Exercituum Duces honorem, & apud Sac. Reg. Maestatem eximiationem, ut equitatus grauioris Rothmagister Serenissimi Regis denunciaretur. Quo in officio eo nomen deduxit, ut magnifica Domus adiungere familiis suis ipsum, & Stanisławscorum Familiam desiderarent. Insuper ut ipsius meritis dignum redderetur premium & bonos, Serenissimus Rex Vladislaus IV. illi Castellaniā post decessum Herburti contulit. Quo in munere magnorum & piissimorum Senatorum amulator factus, nedum Regi & Patria obseruantissimus, sed etiam S. Ecclesia religiosissimus. Extructis namq; de nouo & fundatis Parochiis, Beatissimae & miraculose Virgini Mariae in Conuentu Pradicatorum Leopoli ampliāre & extruere sacellum animum adiecit, quod nedum finaliter effecit, sed etiam magnifice fundauit. Habuit in consortium Sacramenti matrimonialis Georgij Czurilij de Goray, quem progenuerat Iaxto miecka filiam matronam morum grauitate, pietate in egenos, religione in Ecclesiam, obseruantia in maritum, sanctitate celeberrimis mulieribus comparandam. Suscepit ex illa Gasparum filium, quem in vita gressibus humanis non maculata, ad caelestia dominantium dominus vocauit. Reliquit & filiam Eufrosinam Generosi D. Petri Potocki Palat. Braclauien. & Rothmagistri Reg. Maestatis equitatus grauioris dignissimū consortem. Sorores Sigismundi & Michaelis fratrum erant Anna Nicolai Lanckorunski Vexilliferi Leopoliensis consors, Eufrosina Deodicata Cracouia nunc Sanctimonialium mater ad Sanctum Andream. Sophia Pauli Kuropatnā coniunx, Elisabeth Rudnicij consors. Ex altera vero coniuge Fridrownā, idem Gaspar Succamerar. Sanocensis, suscepit filiam Theophilam, qua nondum sibi elegit statum virginitate gaudens. Continuando vero lineam inceptam ex Gasparo secundo Pocillatore Sanocensi prouenientem adfero coniugem ipsius tertiam ē Familia Kozicciorum. Ex hac suscepit summum bellatorē in expeditionibus plurimis in Moschouia, in Prussia, in Moldauia, cum Moschis, Turcis, Tartariis, Cosacis,

clarissimum virum & deuotione & iudicio excellentem nomine Adamum. Exercet nunc sub Illustissimo Castell. Craconiensi, & Supremo Exercituum Praefecto iudicia Castrorum, illiusq; cohortis nobilitate strenuus, & bello conspicua Vexillifer à multis annis vigilantissimus, & in multis expeditionibus fidelissimus custos & tutor. Qui dum diuersis expeditionibus sub diuersorum Rothmagistrorum signis bellicis eximia documenta animi strenui affatim declarasset, de um Supremi Exercituum Ducis bellicis signis complexis, ultra annos viginti defendit illorum honorem & decorem, imò peruigil custodit & retinet.

Stoltowscij, in Sieradiensi Palatin. Regali Curia & militia dediti. Petrus eximius miles & Aulicus Sereniss. Stephani Regis. Secuti sunt in rebus bellicis, & fratres suos maiores Ioannes, Matthias, Andreas.

Zakliczewscij, Literis, militari, & iuri Nobilium dediti. Dominicus Iudex Makouien. qui reliquit filios nouem. Ex quibus Dominicus filius Rothmagister strenuus & felix in Moschouia, & cum Tartaris. Reliquit filios quinq;. Alter filius Martinus etiam Rothmagister, alij uerò ut Andreas & Valentinus milites eximij.

Kliczkowscij, in Masouia & in Palatinatu Cracou. Ex quibus Petrus in iure Nobili versatus fuit. & in Pocutiam alij militando cum Strus & Potocio descenderunt, qui pro benè meritis à Regibus prouisi.

Zelisláwscij, in Chęćinensi districtu, cum antiquitate domus literis et sapientia dediti, Dicebat quidam nec sine optimo respectu:

Dulcè vetus vinum: senis est oratio dulcis,

Dulcior hoc ipso quo sapientior est.

Ianowscij, in Cracouiensi Palatinatu. Sequuntur virtutem & bonos, Nam Viam qui nescit qua deueniat ad mare, Eum oportet amnem quærere comitem sibi.

Wazynscij, in Sendomiriensi Palat. de Wazyno, alij de Obidzice; Iacobus ex Gornorkowna suscepit Ioannem, qui ex Krzilczycka Laurentium, Raphaelem, Stanislaum habuit. Hic reliquit Marcianum, Christophorum, Constantinum cum Ianowska. Ex Wazynscijs Ioannes & Albertus ex Liuonia Electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripserunt.

Borowscij, in Cracouiensi Palat. à Kámienieccijs descendunt, & à Borow denominati sunt. Ex quibus erat Abbas Szczyrzycensis.

Lichnowscij, in Sendomir. Palatinatu. Quia melius est precauere, quàm paucere, & uilius est erubescere quàm pauescere, ideo in aulis Magnatum morum decentiam, in scholis literarum peritiam, in castris meritorum excellentiam colligere satagunt.

Láchowscij, in Chęćinensi districtu ex Crac. Palatinatu. Ex Sendomiriensi Palatinatu electionem Sereniss. Vlad. IV. Ioannes subscripsit. Summi boni est, mens conscia recti. Quod ergo bonum, honestum, & spirituale est attendunt,

Chrzczonowscij, in Sendomir. Palat. Prouidentia Dei omnia gubernantur, & quae putatur poena, medicina est. Quocirca omnia illi à Deo prouenire medi-

antes, in prosperis agunt gratias Deo ut perseuerent, in aduersis etiam Deo gratias agunt ut auertantur.

Cieszkowscij, in Syradien. Palat. Qui militarem exercendo, prospiciunt meritorum premia. Sed cor Regis in manu Dei.

P I E L E S Z.

DE LINEATIO.

SVNT duo gladij euaginati decussatim positi acuminibus sursum & manubrijs deorsum. Existimo campū sanguineum, & in corona tres pennas struthij. Origo duellum cum hoste fortunatum & singulare demonstrat & docet.

VERVS MILES.

INnumerabilia rerum bellicarum authores ad rerum militem describendum colligunt tum rerum mediocrum. Neque immerito. Nudus enim & inermis miles non de pugna, sed de fuga cogitat. Segnis & rudis miles, conspecto sanguine & strepitu armorum graui audito, confunditur, conteritur, perit. At exercitatus pluries & veteranus miles, qui non tam quatit de hoste quot sunt quam ubi sunt, qui non videre hostem solum sed pugnare desiderat, qui verus miles solus dicendus est: non multa requirit media, campus & gladius, sufficiunt. Non enim cogitat veteranus miles ex insidijs hostem aggredi, (communiter enim euenit, ut quas struit sibi parat insidias) nisi forte apertum teneat periculum aliter aggrediendi. Audacter veteranus miles cruorem suum spectat, quia scit vicisse post sanguinem, inquit Petr. Rau: Inter Symbola Iulij Cæs. Capaccio, Habeo ciconiam quæ ore tenendo aliquod folia arbusculi habet subscriptum lemma *Audentius obsto*. Quod folia habent ad audaciam & fortitudinem! Habent naturalia remedia animalia cum quibus in suos hostes: vitæ insidiantes secure & fortiter tendunt, vnde ciconia ore tenendo folia platani quibus hostes naturaliter ipsius perimuntur, dicit. *Nunc audentius obsto*. Professio quorum hæc arma propria sunt, duo inquam gladij parati & in crucem dispositi, si pro Deo religione & Patria stricti & assumpti fuerint, Deo inquam vno & trino, religione,

gione, sancta vera Catholica Romana: Patria, iustum bellum defensuum atq; offensuum, deducēte audentius obstabit. *Vnde Liuius lib: 9. Decad: 1.* Bellum est iustum quod necessarium est, & arma sunt pia, quibus nulla nisi in armis relinquitur spes. Echo igitur armorum vestrorum est Audentius obstare. Hæc vestra est fælicitas augusta, hoc familiæ decus, istud maiorum vestrorum meritum. Concedebant vt apparent ex armis multum amicis & familiaribus suis, sed inimicos suos per omnia superabant. Sed obseruandum vobis erit quod qui inimicum animæ non superauerit hostem corporis minimè superabit, nam iudicium Dei super tales manet vt decem viri mille fugarent, Si verò inimicum animæ superauerit, dicit scriptura gladii ancipites in manibus eorum. Magnum quid refert Eucherius, Ait enim, qui mundi peripsēma & quisquiliæ creduntur, de nationibus ac Regibus iudicabunt. Et qui sunt amabo isti? qui animi hostes deuicerint. Ergo velim, si gladium mittis hosti, pacem mitte animæ.

Prædictis armis in Vitepscensi Palatinatu vtuntur Pieleisouij & Pieleisouicij meritis suis & conuersatione nobili clari. Ex quibus Paprocus meminit Stanislaum cum fratribus eximios viros.

PIATYR seu PIETYROCH.

NODVS GORDIVS.

D E L I N E A T I O.

EST Pentalpha seu Pentagonum aurei coloris in campo ceruleo scuti. Ad summitatem anguli primi est liliū.

O R I G O.

ARma hæc antiquissima & ante augustissimam orbi natalem Christi initia sumpsisse Historici affirmant, sed qua ratione & quando in Regno inuenta, non referunt. Colligi tamen tam origo prima gentilitiorum, quam successus in Regno ex Luciano, Agrippa, & Antiochi Soteris nummo, & qui tractant de Pentagono salutis symbolo facile possunt. Videtur Alexander Magnus primus parens fuisse horum armorum, nam cum nodum Gordium resoluisset gladio, pro insigni assumpsit sibi & suis prædictum nodum Gordium. Hinc Arridæus frater & filius Alexandri Ielo vel Ilo, eiusq; posterii eisdem vsi fuerunt armis, illaq; viris fortissimis fidissimisque cum torque aurea conferrebant. Hoc ex monumentis

mentis illorum constat sub Lentulo & Antonino consulibus Romanis, & ex Ægyptiorum similitudine, qui arma Gordiana, Pentagonum vocarunt. Dum verò variarum mutationum sorte posteritas Ielonis agigaretur, & ad Chersonesum vitam conspicuam duceret, Ielo vnus ex Roxanna Alexandri proueniens, per Bosnam fluuium cum milite venit in oras, quas nunc Roxannas & Roxolanas vocamus. Erecta namq; Chorsona ad nomen chorsonefis patriæ, regionem illam ex nomine parentis Roxannæ, appellauit Roxannam seu Roxiam. Hi igitur hæredes Chorsoni Ielouicii progeniti, diuersimode in Roxolania pro diuersitate Prouinciarum vocati fuerunt. Dum verò Ielouicii varijs agitarentur incursionibus à Ducibus Moschouæ, Russiæ, Lithuanæ, & Monarchis Poloniæ, petierunt à Boleslao Chrabri Poloniæ mutationem bonorum. Inclinatorum petitioni, concessit æquivalentia bona Kuniouium, Malinscum, Bokoinium, à quibus bonis modo Ielouicii vocantur Kuniouscij, Malinscij, Bokoienscij. De quo clarius habent priuilegia ipsorum & Acta Luceorientia & Cremenecentia.

S P E S G E N E R O S A.

NON est laboris maximi spem generosam assignare. Illa est quæ nec vana, nec dubia, nec fallax; sed velim à quo spes eiusmodi speranda? Ipso à Deo. Ita Bernard: serm: 9. super Qui habitat. *Tu es Domine spes mea, quicquid agendum, quicquid declinandum, quicquid optandum tu es Domine spes mea. Si mihi præmia promittuntur per te obtinenda sperabo, si insurgunt aduersum me prælia, si sauiat mundus, si fremat malignus, in te ego sperabo. Quia adhærere Deo bonum est, ponere in Domino Deo spem meam.* Vnde echo tantæ spei est.

Quoque loco versor bellua nulla manet.

Arma hæc vestra etiam symbolum sunt certæ & generosæ spei. Nam Pentagonum Lucianus in libello, in quo agit de quodam, qui inter salutandum lapsus est, salutis symbolum fuisse testatur. Cuius rei progressus talis est: Antiochus dictus Sotyr, à quo reliqui Syriæ Reges Antiochi dicti, cum aduersus Galatas acie decertaturus esset, essetq; in discrimine, per quietem vidit, vel se vidisse vt militum animos in spem erigeret simulauit. Alexandrum Magnum se vidisse, qui monebat vt salutis symbolum assumeret, idq; protessera tribunis daret, eorumq; vestibus insueret, ea re fore vt victoria potiretur, Symbolum autem salutis erat tale, qualia sunt hæc vestra nobilitatis arma. *Pier. Val. Hierog: lib: 47. & fol: 753. Fecit ille & vicit.* Profecto iam talia arma vestra spem generosam exemplificant. Quasi enim vox fuerit ex armis his vestris ad homines. Qui gaudet in hac spe tenebit & rem, qui autem spem non habet, ad rem non potest peruenire. In familiam vestram generosam & antiquam dum flecto oculos, video fuisse tam eximios viros bello & castris, vt vna salus in eis, & spes fortunæ laborantibus in prælio, constituta fuisset. Illi cum Ducibus Russiæ phalanges hostiū prostrauere.

illi Regno & Patriæ multoties salutem obtinuere, illi usque nunc Castrensi dignitate præcelsi, illos retinent titulos & honores, quibus & optimus ciuis, & strenuus pugnator, & dexterrimus Patriæ defensor speciosam in memoriam reducitur & commonstratur.

LINEA FAMILIÆ IELOVIORVM.

IELO Kuniewski, primus Terrarum Cremenecensium Terrestris Iudex, vir consilio, fortitudine, rerum Reipub. gerendarum dexteritate conspicuus. Nupsit illi Capitanei Cremenecensis filia Denisko Makosiey, ex qua dum non suscepit masculam prolem filia, quæ erant sex, bona in diuersas familias quibus vinculo matrimonij iuncta fuerant, intulerunt. Daniel Ielo Malinski, Præfectus Legionis in Volhynia, summè meritis, & victoriis plurimis de Tartaris reportatis clarus. Michael filius Danielis, Marschalcus Volhyniæ. Hic dum Volhynia nondum in Palatinatum erecta fuerat regimen & officium pro salute Patriæ & Reipub. dignissimè & cum decore administravit, & tempore Interregni iuste & suauiter optimum ut decuit ciuem Patriæ consuluit. Eustachius Ielo Malinski Episcop. Luceoriensis, ritus Græci in unione Sancta cum Ecclesia Romana. Erat vir & summæ authoritatis & probitatis, qui una cum Hippacio Pociey Metropolitâ Kiiouiensi, alijs Vladicis seu Episcopis persuasit unionem, cum Ecclesia Dei Sanctam & necessariam ad salutem esse, diuisionem verò ab illa esse perniciem animarum. Matthæus Ielo Malinski, strenuus bellator in Liuania & Moschouia, alijsq; expeditionibus in quibus ad extremum vitæ deesse noluit, licet multoties vulneribus & mutilatione affectus. Serenissimus Rex Stephanus, heroicum ipsius animum dignissimis præmiis remuneravit & possessionibus. Hic forte recessum unionis M. D. Lit. subscripsit ex terra Volhynia 1563. sub Alexandro Rege. Ianusius germanus Matthæi strenuus miles & fortissimus bellator, qui ad Gedanum dum audaci pectore confudit manum hostilem globo transfixus lethali-ter post dies paucos heroicos actus Familiæ consignauit. Ipse Sereniss. Rex eximium militem inuisendo, subscripsit testamentum ipsius & ultimam voluntatem. Erat in captiuitate Tartarica ex bello 1577. ad Dubno. Ioannes Ielo Malinski, Vexillifer Inuictissimi tunc Principis Regni Polonia, nunc Serenissimi Regis nostri Vladislai IV. vir strenuus & bellicosus. Obijt in Moschouia. Alexander Ielo Malinski, Rothmagister in Hungaria eximius, qui nedum heroici actus detulit testimonia à Comite Stephano Kendi & Præfectis Exercitus, sed eandem fortitudinem multoties Patriæ suæ contra quosuis procedendo hostes declarauit. Daniel Ielo Malinski, Vexillifer Volhyniæ, qui propriis sumptibus militem necessitate Patriæ exposulante in castra & contra hostem deduxit, nec vitæ, nec sumptui parcendo. Maximum ornamentum Palatinatus sui, amicorum solatium, suis exemplum. Adfuit in expeditione contra Osmanum Turcarum Imperatorem, & in Prussia contra Gustauianos,

uianos, contra Tartaros in confinibus, & rebelles Cosacos omni occasione oblata à Supremo Exercituum Praefecto continuus. *Viuant feliciter qui Patria fauent.* Casimirus Danielis filius eximia expectationis, ut qui iam totius nobilitatis consensu Iudiciorum Tribunalitiorum custos, tutor, promotor maturior ætas deducet ornatum Familiæ, splendorem & utilitatem Patriæ. Virtus namq; germinans honores, iacta in eo fundamenta sua, splendore actuum & morum specificè denunciauit. *Fauete Mars Pallasq; viro, Deo se & sua consecranti.*

Bokoinscij, in Volhynia nobilis & antiqua domus. Aptam meritis maiorum vicem referunt.

Mormilij in Braclaiensi Palatinatu. Ex quibus Marco & Misko à Sigismundo I. priuilegium confirmationis acceperunt in bona æuiterne data Dżietkowce super fluuium Kubicz, & Fedronowce super fluuium Soba. Quæ quidem bona ante sui prædecessores antiqui pro benè meritis tenebant, iterum confirmationem eorundem post deuastationem & ignem Tartaricum in Braclaw acceperunt ab Augusto Vilnæ Anno 1542. Daniel Mormil, Constantinus & Romanus eorum posterij, qui militia quidem clari, sed præcipuè cum Tartaris ad Chmielnik singularem declararunt operam.

P E L I K A N.

DELINEATIO.

Diuersæ sunt Pelicani delineandi formæ, sed pro armis præsentibus est Pelicanus, qui cruore suo pascit pullos.

O R I G O.

NON alia esse potest, nisi quia primus Parens huius Familiæ in bello proprio vitæ periculo liberauerit Exercitum, vel in præsidio Principis animose steterit,

P R O L E G E & G R E G E.

NON vnicam habet metam optimus ciuis, ad quam vitam suam colimat, atque pro illa mori non trepidat. Deus, Ecclesia, Patria, Rex, Amicus, Lares, metæ illius sunt. Ad hæc omnia duobus his compilara manent, *Lege & Grege.* Et quidem gregem satis liquidò Pelicanus commonstrat, qui pro pullis suis conseruandis, suoque grege etiam ignem vren-

ventem non perhorrescit, sed in illo moritur vnâ cum suo grege, nec mouetur. *Pier. Valer. Hierogl. lib. 20. cap. 7.* Legem autem Magni illius Lusitaniae Regis Ioannis 2. commendat Symbolum duplex: Acceperat enim primo in Symbolum Virum, qui manu vnâ tenebat candelam accensam, altera calamum scriptorium. Iterum assumpsit Pelicanum cum pullis, cui subscripsit Epigraphæ: *Pro lege & grege.* Quasi diceret, vtrumque Symbolum non alio sensu defero, nisi pro lege & grege, cereum pro lege, calamum pro grege: cereum qui se ad cælum euntem anteiret, calamum qui se in terris morantem retineret: cereum pietatis suæ testem erga Deum, calamum beneficentiæ suæ indicem erga Regnum. Ita & Pelicanum assumpsit non alio fine, quàm pro lege & grege, pro illis scilicet vitam perdere, pro istis sanguinem prodigere, vt legem pareret, gregem defenderet. Verè erat Pelicanus, qui vt filios saturaret esurit, vt potet sitit, vt reficiat deficit, vt saginet marcet. Vestra sunt hæc arma ô Nobiles Domini, quibus nil esse cordi, nisi pro lege & grege mori. Nam res magnæ etiam cum periculis volunt percipi, nec potest qui multorum cum vtilitate vixit dignâ morte cadere, nisi plurimorum cum fructuum vsu etiam moriatur.

LINEA FAMILIÆ PELIKANORVM.

Kocielij, antiqua Familia in Russia, meminit illius Dlugoss. vt refert Stricouius fol. 148. *Tres (inquit) Sclauonici Duces, Roscislaus, Swiatopolcus, & Kociel à Græcis Fidei Christianæ receperunt ceremonias. Anno Christi 800. in Oriente regnante Michaele, in Occidente Arnolpho Imperatore. Nicolaus Kociel, ob merita in Castris & Reipub. Præfectus Zigwoliscensis in districtu Osmanensi, quem aut alium Constitutio Regni 1589. Liuania Exactorem Contributionum meminit. Sed supra omnia Nicolaum Kociel eximium militem in Liuania contra Moschum Historiæ referunt, & contra Magnusium ibi enim summo pectoris robore arcem Zigwoliscensem defendit. Demum ad Kiesiam illius opera & inquisitione Andreas Sapieha obsides liberauit, & Moschis dispersis ab arce tormenta bellica recepit, quod etiam iterato effecit. Demum sub Kierepecio, Lenuartho, & Iaskarate fortia animi intenta in effectum amabilem Castrorum Ducibus disposuit & deduxit.*

PIELGRZYM seu PEREGRIN.

D E L I N E A T I O.

EST leo profiliens ex campo cælestino muro circumdato, ad medium erectus, pedibus anterioribus ante rostrum erectis, & caudam sursum eleuatam tenens. Super coronam sunt quinque pennæ stritij. Alij tamen sine muro ponunt arma hæc, sed iacentem leonem ponunt in campo rubeo, à quo autem recedit, in campo cælestino deferunt. Est igitur campus duplex in his armis, infernè cælestinus, supernè sanguineus.

O R I G O.

Beliscius originem dicit fol. 178. Portugalesis quidam peregrinus in Africam obuios habuit pugnantem leonem cum Dracone, vir cordis imperterriti, stricto gladio iuuit leonem, & victum draconem supposuit. Memor beneficij leo, nunquam recessit à viro, sed quocunq; iret sequebatur illum ceu canis, & deferebat illi varia animalia ad cibum apta. Contingit demum quod Portugalesis fortè in absentia leonis fuisset à Mauris vulneratus, nec remedium retentionis sanguinis habuit: accurrit leo & sanguine madentem dominum conspiciens contristabatur, cucurrit tunc lacerta ad lambendum sanguinem, iratus leo ictu illam occidit: venit altera & visa alia occisa recurrit, & accepit herbam quandam, qua vt tetigit lacertam reuixit. Videns Portugalesis rem miram, occidit illam lacertam & extraxit herbam atque vulneri applicauit, sanguis constitit, vulnus sanauit. Leo verò illi ad finem vitæ inseruiuit, & mortuo ac sepulto adiunctus, ita in dolore sine cibo & potu famescit, ad sepulchrum decessit.

G R A T A S E R V I T I A P A T R I Æ.

Frustra expectatur sermo à mortuo si naturam spectemus, frustra expectatur gratia ab auaro, quia semper & à te cupit, sed expectare à Patria gratiam convenit omnibus ad obsequia illius intentis, nec tantum ager fertilis reddit, licet plura multò quàm accipiat reddat, quantum Patria nobis tribuit.

tribuit: totum enim hoc quod habet conseruat, protegit, tibi confert, dat, tribuit, ita quod illius meum, sit tuum. Nam si nullus est finis tibi rectè consulendi Patriæ, nullus quoque erit finis Patriæ tibi bona conferendi. Et si parentis loco tibi Patria est, vt à parente omnia possidebis, etsi animi tui est bona Patriæ augere, & mala ipsius in se transferre, & illa augebit bona tua & in tuos filios transferret. Leo hic te moneat velim quonam pacto tibi inserviendum est Patriæ, quam scilicet solerter, prudenter, constanter, fideliter, fructuosè, realiter. Fictè enim Patriæ seruiens, fabas gestabit depictas. Nam si ingratus in amicum in vniuersum ab omnibus meretur vituperari, quid dicam de ingrato in Patriam, cuius ipsa mentio desiderium est:

Scipio sum iustus præmium utriq; fero.

FAMILIA ARMORVM PIELGRZYM.

*V*ntur plurimi his armis nedum in Regno, sed etiam in Germania & in Italia, & additamenta sua acceperunt plurima. Germanicus Malaspina Legatus ad Sigism. Sereniss. III. Regem, eisdem utebatur armis additam coronam habens, & muro albescenti utens.

Sedzinscij, Eisdem vtuntur sed in duplici campo. Alios in tam spatiofo Regno benignus lector adscribet.

P I O R A.

DELINEATIO.

*S*VNT pennæ tres Strutij ordine recto dispositæ, ita tamen vt vna penes alteram mediam altiolem teneant, coloris sunt albi, in campo rubeo.

O R I G O.

*A*Ntiqua in Regno referunt Scriptores, campus verò sanguineus asserit acquisita fuisse in spectaculo Martis. Existimo non alio medio, nisi ipsius ductoris hostilis, amputatione capitis. Quapropter, quia & virum

fortem, & candidis ornatum pennis affecutus fuerat, in perpetuum monumentum Familiæ, illius proposita bellica acta fuerunt.

M I L I T I S D E C O R.

*D*imidium facti licet qui benè cæperit habeat, sed quoniam accidit speciosum principium contumelia & ignominia finiri, est verior illa

sententia quæ axiomatis quoque locum retinet: *Finis coronat opus*. Militiam igitur decoratam non ex initio sed ex fine speculabimur & inducemus. Varijs video principijs magni bellatores inchoabant bellum, sed probati, perfecti bellatores vnicum signum trophæi deferebant. Illi vrsinis pellibus, fluuiialis canis, equinis iubis & caudis leonum, pardorum pellibus, quo truculentiores visu forent, induti bellum incipiebant. Cyrus verò maximus triumphator conis albis milites ornabat, & ipse Alexander Magnus & totius orbis debellator pennis candidissimis calsidem circumcingebat. *Alex. ab Alexand. Gen. lib. 1. cap. 20.* Arma hæc, quæ ab antiquis triumphatoribus in ornamentum Galeæ fuerant, ut ibidem refert *Alexander ab Alexandro*, alba & candida Strutionum & ferrum deuorantis auis, dum in Gentilitium in Regno ab innumerabili tempore fuisse & esse conspicio, non aliud memoriale auguror nisi militis decorem, militis (inquam) non nomine sed re, non tyronis sed exercitati, non in vrbe sed in castris, in castris (inquam) non in quibus non speratur hostis, sed vbi conteritur hostis. Est militis decor, probati, strenui, eximij, nec prælium detrectantis. Habeo præstantes milites, qui decorem militarem variè declararunt. Coudus Centurio in bello contra Myfos, qui miraculum fuit, poculum honoris militaris signum supra calsidem deferebat, ex quo modò suscitabat flammam modò remittebat. Galli verò galeas corallis ornabant, sed nullus verior militis decor, quam quem sibi propria virtute, sanguine, audacia, sagacitate acquisiuit. Et talem hunc cuius arma nominamus fuisse asserimus, viuit proprio labore, & honore.

P I O T R O W I C Z.

D E L I N E A T I O.

EST media Luna sursum cornibus obuerfa, intra quam est stella, supra quam est crux sancta.

O R I G O.

N. M. Duc. Lituaniæ acquisita sunt, dum custodiam hostium Piotrouicius ad auro-ram, dum scilicet stella decrescenti lunæ propinqua manet inuasit, arripuit, atque hostem inperate, vigilia eorum semota, dispersit & leuauit.

R E G N V M & V I C T O R I A à D E O.

CLarum in Scripturis est hoc documentum dicente Psalm. 143. *Benedictus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, & digitos meos ad bellum; misericordia mea, & refugium meum, susceptor meus, & liberator meus,*

tor meus, protector meus & in ipso speravi. Nec aliud Piotrouicij tam excellentissimis suis armis exprimunt. Nam cum per artem bellicam libertas retinetur, gentis dignitas propagatur, imperium conseruatur: oportet principem nedum subditos in bellica arte habere peritos, sed etiam ante expeditionem habere pernecessarium est pecuniam, commeatum, munitiones, classes, milites, arma, succursum. Vbi verò hostes ex improviso & insperatè accurrunt, prædantur, vndè hæc illico erunt? Dicam. A Deo si fuerint, Igitur regnum & victoria est à Deo, armis vestris Lunæ, Stellæ, & crucis, similia arma adferam in symbolum ab Imperatore Augusto Rudolpho 2. Archid: Austriæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ Præfecto. Descripsit literam R, quam ornauit corona ducali, infra literam posuit orbem cum cruce, ad latera posuit singulos gladios obductos lauro & subscripsit: A Domino regnum venit imperijq; potestas, Iacobus Typocius in symb. Approbavit sapientissimus Imperator id, & apertè dixit, quod arma vestra tacitè proferunt. At quia & hominis diligentia in bello necessaria, miles optimus ad fortunam belli tria obseruat, Deum timet, auroram obseruat, duces veretur. Insuper ad bonam fortunam & illud Poetæ aspernandum non erit.

Qui prodesse alijs studet, is sua commoda spernat,

Ne pereat turpi gloria pulchra loco.

In Sagomitia vtuntur his armis Piotrouicij meritis clari, Ex quibus Stanislaum cum fratribus referunt Historia.

P O B O G seu P O B O Z.

DELINEATIO.

EST solea equi, calcibus infra disposita, supra cauitatem suam retinens auream crucem. In galea autem & supra coronam est canis venaticus, erectus, medius loram in collo deferens.

O R I G O.

ORiginaliter est ex armis Iastrzebiec, à quo omnes soleæ equi deferunt initia, in arma nobilium posita & concessa. Sed cum ex prædictis armis Lubicz, arma principum sumperunt, vnus Lubiciorum dum germanum suum occidit fr atrem, in panam

sumperunt, vnus Lubiciorum dum germanum suum occidit fr atrem, in panam

pœnam cruces ablatae sunt, & gladius est illi per medium soleae adiunctus, & vocata arma fuerunt Zagloba, hoc est *Zá glowe*. Dum verò nepos prænominati fratricidae militiam exercendo in exteris nationibus strenuè, ad limina SS. Apostolorum peregrinando, & panitendo pro delicto Aui vel Abani venisset, summus Pontifex exemit gladium & supra soleam adiunxit crucem, vocauitq; arma illa Pobog, hoc est post Deum puta reconciliatū & pietatem Nepotis, acquisita & mutata sunt. Quod tamen autoritas Regia intercessionem tantorum Principum Imperatoris & sanctissimi Domini, ipsiusq; meritorum testimonijs illecta, confirmavit. Veniunt igitur arma Pobog ex armis Zagloba, sed an Zagloba sit ab armis Iastrzębiec, vt R. D. Ioannes Rozycy Szremensis & Kolcinenſis Præpositus, in peroratione sepulchrali Alberti Głębocki, Pocillatoris Calisiensis vult, an vero ab armis Lubicz, vt alij posuerunt, Zagloba Gentilicio dicendum erit. Vnde *Bielscius* quirefert ante nuda solea vsum fuisse, sed Christianus factus addidit crucem, & exinde Poboſanius dictus, non audiendus.

IN ÆSTIMABILE ORNAMENTVM PATRIÆ.

Inuentor primus solearum equi, è populis Tessaliae, dum vngulis subducto ferro hostem fortiter reprimeret, non immodicum stetit ornamentum Patriæ. Sed dum ex Iastrzębiecijs vigente gelu & glacie montibus albescentibus, animose hostem subductis soleis pegasibus suis fudit, dispersit, occidit: immortalem sui suorumq; conciliauit memoriam & perpetuis victorijs adornauit Patriam. Quapropter si referebant aliquando soleae equi suum nomen, quia erant ex argento, ista solea licet sit ex ferro, quia tamen aurea cruce adornata manet, iam suum gloriosum nomē æuiterne parabit & conseruabit. Refert maximum ingensq; laudis præconium apud Stobæum sermone VII. *Hercules*, de quo ita ait Mimnermus.

*Non quidem illius robur & animum fortem
Similem ijs qui ante me fuerunt, credo: qui ipsum viderunt.
Lydorum equitum confertas disturbare phalanges,
Hermi per campum virum hastatum.
Illius quidem nunquam omnino culpauit Pallas Minerva,
Acce robur pectoris quando in prima acie.
Furebat, atq; sanguinarij in pugna belli,
Acerba per vim repellentis hostium tela.
Non enim illo hostium alius præstantior vir
Erat, percurrento pugnae valida
Opus, quam diu luce fruebatur Solis velocis,*

Me hercule maximum ille detulit Familiæ ornamentum, sed dum ego soleam hanc auro & cruce ornatam video, iam summa prætiosa & inæstimabilia

billia ornamenta Patriæ conciliata & oblata ab hac familia insigni contemplor & conijcior. Et si licuit Laodiensibus in antiparlamento domus ciuicæ præscribere:

Stare diu nescit, quod non fulcitur ab alto.

Iam ista familia cum sua virenti gloria fulta ab alto cruce aurea & sancta diu stabit. Et si sudor prouocatus exercitijs decentior est, vt inquit *Socrates*, iam sudor plurimis exercitijs in bello & castris in Parlamento & Senatu, in tumultu & quiete prouocatus in honestum decus & vtile Reipublicæ, summæ decentiæ erit. Et si diuitiæ acquisitæ proprijs laboribus amæniores sunt, quàm comparatæ iniustè, iam diuitiæ familiæ Pobogiorum, gloriæ, laudis & honoris summam illis & indelebilem amænitatem comparabunt & tribuēt. Quod breui Disticho in colonia Academica Brodensi in Arma Pobog exaratum fuit.

Dicitur armorum Præses, pietatis & altrix

Pallas, sed Solea hoc cum cruce vtrumq; docent.

VERI LIBERTATIS TVTORES.

Libertas Nobilis quæ lege, conscientia, & iustitia constitit & firmata est, si quis ipsius verus tutor fuerit, maximi encomij exemplar referet. Sine omni hæsitazione eiusmodi viros Pobogios existimo, imò assero. Neq; ideò tantùm, quod in libertatem nobilem Pobogius familiam suam fratricidio maculam ingenuè & piè reduxerit, sed ideò maximè quod Pobogius vt in secundo Opere sub armis prædictis *Papæ* habet, libertatem hanc Polonam authoritatemq; Senatus, Nobiliter progenitis obtinuerit, induxerit. Adfero in hoc nouum, sed Illustrissimum & Reuerendissimum authorem, à quo Plocensium Episcopi conscripti sunt Lubiensium Stanislaum, qui folio 54. ait: Stephanus Episcopus Plocensis 7. cum Patriæ magno amore teneretur, dignitatemq; nominis Poloni auctam vellet, primus durum olim iugum seruitutis, quo Nobilitatis Polona ad nutum imperiumq; Principum obstricta erat, eoq; quasi vincta tenebatur, summa cura obtinuit, vt cum olim soli Episcopi Senatoria dignitate fulgerent, pauciq; alij ad id minus arbitrio Regum adsciscerentur, deinceps per omnes districtus & regiones, Senatores maiores, & minores, qui & in Prouincijs ius dicerent, & Regi iudicanti, ne omnia suo arbitrio faceret quasi libertatis custodes & conservatores adhiberentur præstoq; essent. His si tot, tantosq; Procures huius stemmatis summos in Regno, supremos in exercitu, primos in Senatu adiungas, veros libertatis tutores, libertatisq; Nobilitatis Polonæ facilè pronuntiabis & asseres. Habeo inter Symbola Iul. Cæs. Capaccio, quercum collapsam, ex quo planta floret subscriptum: *Vici mea fata superstes*. Erat hoc excellenti viri secreta mentis apertio. At verius tale lemma Pobogijs subscribam, nam si prænominatus Episcopus Stephanus iuxta *Papæ*: Pobogius ta

gius talem libertatem Nobilitati Polonæ contulit & introduxit, si primus ex Nobilibus & Polonis post extraneos & à Sede Apostolica datos Episcopos, in Ploccenſi Cathedra electus Episcopus, licet summo cum labore & cura confirmatus fuit. Si magna virtutis & pietatis existimatione gessit Episcopatum, & vitæ terminum fælicem habuit. Dicam quòd

Vicit sua fata superstes.

DUCES EXERCITVVM EX DVCIBVS.

Sicut nemo existimatur bonus nisi ex fine bono præconcepto, ita neq; bonus dux exercitus est, nisi ex fine optimi ducis exercitus habito. Dices quis est finis optimi ducis exercitus? audi velim sit quis finis boni, & exinde boni ducis exercitus finem colliges. Dicit Iamblichus ad Solipatrum de virtute. *Bonus existimandus est, qui perfectissimam actionem iuxta mentem separabilem conseruat, & participationem intelligibilis pulchritudinis suscipit, ac essentia potentiaq; Dei particeps est.* Ecce finis boni. Finis autem ducis exercitus boni erit, qui perfectissimam actionem militarem iuxta mentem Serenis. Regis, Senatus, & Reipublicæ conseruat, & participationem intelligibilis pulchritudinis Religionis & Patriæ suscipit, atq; essentia potentiaq; Dei cum exercitu Christianorum bellantis, particeps est. Sed quis erit exercituū dux tam fælix? quod si fælicitas hæc non defuerit, nunquam tamen inuidi, maleuoli deerunt. Dicam Dux ex Ducibus. Quapropter Carolo V. Duci ex Ducibus origine & bello scriptum in laudis trophæum fuerat.

Oceanus moueat licet omnes undiq; fluctus,

Et poter Rhenum Theutona terra suum.

Non cadet imperium Romæ, quo tempore Caesar

Præerit, ac solus publica facta reget.

Vobis ô Pobogij, Dij ex alto id ominati fuerunt, vt duces exercituum ex ducibus succedatis. Incæpit hoc vestier laſtrzebocius, proſecutus fuit Lubicius, ſubſecutus est Pobogius, continuant perēniter Koniecpolſcij, Niſcicij &c. ſi non gladio militari, proſectò ſpiritali. Quapropter Canonicus Chelmenſis in Arma Pobog.

Stemma Koniecpolium, ſacra Crux pietatis auitæ

Et Solea, indicium, roboris Herculei.

Quàm benè Crux ſoleam exornat, tam robur adornat

Relligio: bina hæc quàm probè conueniunt!

Donec fulgebit crux, ferrum bella domabit,

Iſta indiſunctim ſymbola permaneant.

Et quoniam duces ex ducibus estis, reſtat vt deniq; victores ſitis, hoſtium & Manium. Ad quod conſequendum vnicum afferro. Dum Alexandro mater Mammæa & vxor Memmia humanitatem & clementiam exprobrarent, dicentes: Molliorem tibi poteſtatem & contemptibiliorem Imperij feciſti

ressecisti; Respondit, sed securiorem & diuturniorem. Igitur summæ vigi-
lantia & iustitiæ ea quoque ob diuturnitatem obseruando colite.

LINEA POBOGIORVM.

Pobogius, qui his armis uti capit, antiqua tempora ipsum referunt, nam
tempore Interregni Miecislai Cluniacum in Galliam, pro electo Rege Cas-
simiro, qui in Ordine nomen Caroli assumpserant, primores viri legati ad ele-
ctum missi duo, ex quibus unus erat Pobogius, ut Bielsc. fol. 70. refert. An-
nus autem erat 1038. Plurimos ex hac familia Paproc. in 2. Opere ponit Ar-
chiepiscopos & Episcop. fuisse, sed alij Scriptores aliter retulerunt. Step-
hanus Archiep. Gnesnens. qui post decessum Bossutæ successit 1308. ut Bielsc. fol.
69. adnotauit, quem Dlugoss. fuisse de armis Pobog dixit, sed Ianicius in Ca-
thologo Archiep. Episcoporum Gnesnensium Toporeum nominauit, quem se-
cutus quoque fuit Bielscius. Sed quia primores Regni legati missi Cluniacum
unus spiritualis alter secularis, ex quibus erat Pobogius, facile colligitur Ste-
phanus Archiep. Gnesnens. unum ex primoribus spirituales fuisse Pobogium,
quod etiam ex Cromer. lib. 4. à principio patet: alterum verò Toporeum Cra-
couiensem Palatinum. Et hac ratione Stephanus nunc Toporeus, nunc Pobo-
gius dicitur. Qualis autem Archiep. Gnesnensis in suo munere Archiepisco-
pali fuerit, Ianicius sic refert:

Fatidicos Stephanus Patrio Pythonas ab Orbe

Depulit, antiqui Priscaque festa Iouis.

Tunc perijt Phæbe, perijt cum Castore Pollux

Reliquiæ veteris numina vana mali.

Stephanus Episcopus Plocensis, Hunc Cathalogus refert antiquus Anno 1088. Erat
inquit vir modestus, vitæ castæ, pudiciæ, Patriæ & Ecclesiæ amator. Obijt
1099. Addit Illustris & Reuerendiss. Hic post Italos & a Sede petitos ex Po-
lonia electus fuit primus Episcopus. Plocensis, & libertatis nobilium in Regno
promotor & auctor, sicut superius paulò clarius diximus. Bolesla armorum
Pobog, De hoc Cromer. lib. 6. sub Anno 1167. Ortus ex ea Familia, quæ so-
leam equi cum cruce altrinsecus superposita insigne gerit Castell. Vizensis,
& oram illam Prussis finitimam pro Boleslao Crispo administrabat. Step-
hanus Palat. Cracouiensis, circa Annum 1145. Hunc literæ Monasterij Cyri-
censis, ubi & arma Pobog cernuntur meminerunt, & fortè iste fuerat, qui post
Miecislauum & Rixæ discessum Casimirum Sendomiriens. Ducem, cuius gra-
uitatem, humanitatem, facilitatem, iustitiam, solertiam, vigilantiam, & ani-
mi moderantiam prædicabat, in Regem Polonia nominabat, quando è Clunia-
co Casimirus electus fuit. Nam annos illos, ut ex Cromer. lib. 6. patet atti-
gerat. Florianus Palat. Sendomiriens. Hunc eadem Priuilegia Monasterij
Cyriciens. quæ subscripsit & sigillo Pobog muniuit referunt. Petrum Epi-
scopum Plocens. ex Cathologo antiquo horum armorum meminit Paproc in 2.

Opere, qui obiit Anno 1263. Sed modernus Author Episcoporum Plocensium, licet plurima pia & munus Episcopale decencia enumeravit de illo, non tamen armorum Pobog sed familiae, quæ serpentem pro insigni gentilicio descriptum fuisse asseruit, sed hanc contrarietatem ipsum sepulchrum quandoquidem in Ecclesia Cathedrali Plocensi quiescit, soluit, quod recentiores diligentius observarunt. Hunc ex eodem Cathalogo meminit Paprocz. filium habuisse Castellani Syradiensem, sed istius rei nil habet Cathalogus secundus & recens. Bernardus electus Episcop. Plocensis, & Romæ consecratus Pobogiorum ex Familia inquit Cathalogus Episcoporum Plocensium antiquus, quem ex Dominicana Familia fuisse, refert Cathalogus secundus & recens fol. 107.

Konieczpolskij, quàm amplissimis meritorum præmiis, generis splendore, dignitatum excellentia, celeberrima Familia fuerit, acta, triumpho, incommoda belli, & fortune aduersa cum auspiciata prosperitate, atq; tot & tanta deducta victoriarum trophæa, sole clarius demonstrant. Et licet solem esse claritatem diei importunum demonstrare est, opportunum tamen auctori & fabricatori solis, ita si nobilitati tam Illustrissimæ, tot seculorum ætatibus Familia Konieczpolskiorum, declarare Familiam luxisse, & Patriæ commoda, honestum & dignitatem victoriis, trophæis, consilio, potentia, & fortitudine supportasse, minus necesse fuerit, summè necessarium tamen erit scriptoribus, qui Patriæ ciues, defensores, & tutores ex præcordio Regum, & Senatusconsulio gravissimo fuerunt, silenti calamo non præterire velle, ut nec decere. Ecce-runt enim quod illorum Gentilicium illustre præsetulerat.

Fortibus hæc Solea, est armis exercita Auorum

Crux sacra defensa religione micat.

Hi gentis decora omnigenis virtutibus ornant,

Regumque obsequiis & Patriæ officiis.

Predborius Konieczpolski, maiorum suorum & amplissimorum virorum merita consequi & ornare desiderando, eò iuventutem & adolescentiam in maturitatem morum & dignitatum deuinxit, ut Generalis Præfectus Maioris Poloniae renunciatus, iucundam sui memoriam & desiderabilem posteris reliquisset, sepultus in Konieczpole Anno 1309. vel ut alij 6. Iacobus Palatinus Syradiensis, qui sicut dignitatem Senatus alto consilio & rectitudine iudicii conseruauit, ita sui atq; suorum nominis, inter successus familiarum, rectam estimationem stabilivit. Meminit illius Epitaph. in Konieczpole Anno 1309. Iacobum alterum Palat. Lencicien. virum Reipub. amantissimum, & genti propriæ desideratum, refert ibidem Epitaph. sub Anno 1380. Predborius filius Iacobi Castell. Sendomiriensis, Leopoliensis, & Præmisliensis Capitaneus. Qui ut ad magna ex magno natus, ita utilia Reipublicæ, decora Patriæ, conuenientia familiæ cogitauit, fecit, reliquit. Ibidem Epitaphium demonstrat. Ioannes Cancellarius Regni, Capit. Syradiensis, quem plurima Præuilegia referunt, & Epitaphia in Magno Molendino, obiit 1405. & Generosi filij, Ioan-
nes qui

nes qui obiit 1471. Pretorius qui obiit 1476. Iacobus Præpositus S. Floriani, qui obiit 1481. Hac breui tabula Epitaphiorum, maximam faraginem titularum & honorum, virtutum & meritorum, amoris sinceri in Ecclesiam, Patriam, & Rempub. quis non facile contemplantur? Ego profecto id de illis clarissime pronuntiabo.

Magnanimum pectus Solea hæc animumque virilem

Et cui cesserunt ardua quæque notat.

Crux contra Hereticos præfert vexilla salutis,

Munit & antiquam crux animosa fidem.

Iacobum Koniecpolski Pal. Syrad. virum tam bellonæ trophæis, quam Mineræ laureis omnibus virtutibus cõmendatum, refert Bielsc. dum supremam cladem Cruciferorum ad Grineualdum fol. 295. describit. Eundem una cum Ioanne atq; consorte ipsius sub Anno 1427. meminit. Ioannes de Koniecpole, Supremus Cancell. Regni, cuius prudentiam, iudicium, consiliũ, oraculi loco seruarunt iudiciofi. Subscripsit Priuileg. Iuris Teutonici Crac. vrbis Anno 1421. Legationem ad Sigism. Imperatorem Anno 1434. expediuit. A Vladislao Pol. & Vngar. Rege, cum Cruciferis sancita pacta Anno 1436. conscripsit. Serenissimi Adalberti Regis priuilegium, quo omnia priuilegia antecessorum suorum præcipue Casimiri parentis sui confirmauit Regno, Anno 1454. subscripsit. Tot igitur ac tantorum Regum Poloniae Cancellarius Magnus, quam dilectus Patriæ, Reipub. necessarius fuerit, sole clarius est.

Magnus in obsequia Patriæ, prudensque Senator,

Premia quem in cælis non peritura manent.

Pretorius Koniecpolski Castell. Rospersceń. à Rege Sereniss. legatus ad Sigism. M. D. Litu. Anno 1438. Qui etiam negotia Valachica composuit, dum creatus esset Castell. Sendomiriẽ. Anno 1451. ut retulit Bielsc. Nicolaum Præfectum Premisliẽ. natum ex Barbara Castell. Cracouiensis Teczynski filia, refert Epitaph. in Magno Molendino Anno 1549. Nicolaus Koniecpolski, qui unionem M. D. Litu. cum Regno in Comitibus Lublineń. Generalibus, subscripsit Anno 1569. postmodum Castell. Rospersceń. cuius filij ad bella nati fortitudine Achillea, & magnanimitate defenderunt Patriam & illustrarunt. Andreas 1. filius Nicolai, Sereniss. Rege Sigism. August. scepra Regni moderante strenuus Rothmag. & eximius Patriæ ciuis & tutor, cum Ligęzionkã reliquit prolem. Ioannes 2. filius Nicolai, maiora facta virtute & literis assequendo, reddidit Patriæ & in sago, & in toga præcelsa obsequia familie & eximia ornamenta. Nicolaus tertius filius Nicolai, ingenua generositate & maiorum exemplis incitatus, diligentem præstitit operam in Castris militari- bus, & in equestrium dignitate, quorum trium fratrum gloriam, hac umbra seculis adnotare non desinet.

Non sat erat soleæ magnum tenuisse decorem

Quæ notat excelsos Marte togaque viros.

H h h 3

Addita

Addita crux soleæ ne quâ se gloria vincat,
 Gloria nam nulla est equiparanda cruci.
 Exemplo Lacedæmonum non menia, verùm
 Scuto opponebant scuta virumque viris.

Stanislaus supra nominati Nicolai frater, Capit. Vielunensis, qui ex generis celsitudine illud observauit sedulius, quod Romana nobilitas ad ingressum Palatiorum inscribebat: Vitijs careto, cæteris specimen esto. Ex Ligezankâ Castell. Visliciensis sorore, reliquit filios Stanislaum, Nicolaum, Sigismundum, Alexandrum, Christophorum, filias verò Annam Castell. Belzensis Czyzowski consortem, Sophiam Iordani Elisabeth Offowscij, &c. coniuges. Stanislaus Stanislai, in consilijs & Regni Iudicijs vir magnus, cuius animi magnitudo facilia ex difficillimis reddebat. 2. Nicolaus Stanislai, cuius animus à natura ad honestatem conformatus, nouerat se natum fuisse amicis, Patriæ & Religioni. 3. Sigismundus Stanislai, hic eximiam tenuit censebatq; de Republica & Ecclesia Dei, bene merendi rationem. 4. Alexander Stanislai, Palat. Syradiensis, Capit. Vielunensis. Hic cum Serenissimo Stephano Rege plurimis in expeditionibus tanta trophæa deduxit, ut immortalem, gloriam, memoriamq; sibi conciliauerit. Qui enim in generationibus gentis suæ gloriam adepti sunt, in diebus suis habentur in laudibus, & nomen eorum uiuet in generationem & generationem, ut dixit sapientissimus Ecclesiastes 44. Reliquit filios quinque ornamenta Patriæ eximia, & filias pietate, decentiaq; illustres quatuor, quarum vnâ Dynhoff Palatini Syradien. filia, duæ moniales consecratæ Domino in Monasterio Vielunensi, ultima D. Węzyk Capit. Syradiensis consors. 5. Christophorus Stanislai, qui cum generis dignitate ingenui sui specimen in theatro Patriæ vniuersæ, qualia sunt: speciosus congressus nuntiorum, ex Equestribus Regni ad Comitata Regalia, & Tribunalis Iudicij legitima obseruatio & iustitia. Samuel Konięcpolski, Castell. Chelmeń. qui post condignam obseruantiam animi in Patriam, & debitam fortitudinem in Castris in profectionem illius, suscepit matrimonium cum Herburchi Felicis filia. Reliquit filios & filias optimè indolis, & spei eximie. Sepultus in Dobromil cum decenti Epitaphio. Stephanus eximius miles & Rothmagister, atq; in literis decenter instructus, Iudex Syradiensis & Capitaneus. Reliquit filium occupationi militari deditum. Predborius Alexandri Magni bellatoris filius Capit. Zarnouecensis, qui maiorum suorum facta, & nobilem dexteritatem in exemplum propositam, mori pro Patria potius, quàm uiuere in angustia ipsius, proposuerat. Consecratum ab alto desiderium, nam in expeditione Moschouitica, cum Sereniss. Sigism. III. ad Sinolensem decessit. Stanislaus 2. Alexandri filius, qui maiorum suorum merita propriis ita superauit, ut maximum decus, supremumq; domui ac Familiæ reliquerit. Nam cum presentibus annis Supremus inter equestres Senatores, Senator & Castell. Cracouiensis, atq; Supremus Dux Exercituum Regni accla-

gni acclamatur, & meritò proficueq; denuntietur, omnia decora maiorum, laureas pennas, triumphos, congeffit in nomen æuiternum sibi, posterisq; suis reliquit. Hic namq; cum Illustrissimo Zotkiewski in Moschouiam Roithmagister destinatus, ita belli incommoda sustinuit, ut inter præcipuos bellatores palmam nomenq; detulerit. Quo nedum Ductor Exercituum, sed maiorum quoq; dignitatum in Castris decerni promeruit, Campiductor verò Regni pronuntiat, contra Skinderpasam ad Cecoram strenuè pugnando, dum multitudine hostium ex una, fraudeq; suorum ex altera parte Zotkieuus oppressus interirer, ille quoq; inter occisos sauciatus, in captiuitatem Turcicam deuenire compulsus fuit. Meliorem fortunam ut recepit benignitate diuina, plurima bella cum Gustavo in Prussia victoriarumq; plena continuauit, & cum Abasipasa ad Camenecum cum Tartaris ad Bednarouum, ad Vscie & alibi, cum Cosacis rebellibus variis occasionibus expeditiones Patriæ iucundas perfecit, Præfectus Exercituum Supremus creatus, pacem omni ex parte conseruat, tuctur, gignit, Patriæ, Regno, & Ecclesiæ.

Da tales plures terra Polona Duces
Ut sint, pro Patriæque sui Regisque salute.

Bella mouere sciant, bella mouere velint.

Tertius Remigius Episcop. Chelmenfis, Abbatia Andreiouiën. perpetuus Administrator. De hoc ista Academicus Cracouiis reliquit: Te ipsum Illustriss. & Reuerendiss. D. dum intueor, perfectæ virtutis archetypum, omnisque dignitatis & honestatis exemplar intueri mihi videor, ut enim naturæ dona prætermittam, quæ te alta indole præditum, & generosa stirpe progenitum apertè demonstrant, summa illa certè iudicij vis, quâ dubia promptè resoluis, profunda sapientia quâ abstrusa facilè penetras, spectata prudentia, quâ perplexa dextrè colligis, inuicta constantia, quâ difficilia fortiter vincis, nonnisi cum magna ad Rempub. & Ecclesiam ornamentorum accessione in te resplendent. Iam verò eas virtutes quæ in præclaris actionibus dextrè & fæliciter obeundis occupantur ita exerces, ut illæ quoque sint tibi familiares, quibus humanæ conuersationis ratio continetur, indeque prouenit, ut te facilem omnibus præstes, atque tuæ propemodum sublimitatis obliuiscaris, & te infra teipsum ponas. Christophorus 4. filius Alexandri, Palat. Belzensis, Præfectus Striensis. Vir animi magnitudine, iudicij rectitudine, magnanimitate consilij grauis & auctoritatus. Ex Ducissa in Porzec reliquit dignissimam prolem. Ioannes quintus filius Alexandri Capit. Syradiensis, qui sicut altitudine dignitatis in tam præcellenti ab antiquo Palatinatum excellit, ita virtutum corona, meritorum dignitate, literarum consiliorumq; dexteritate antecellere potest. Alexander filius Stanislai Castell. Cracouiën. Supremi Exercituum Regni Præfecti Buscensis Bareñ. &c. &c. Capitanei filius, ex Lubomirska sorore vterina Illustrissimi Stanislai Lubomirski Palat. Cracouiën. Vexillifer Regni, & Pere-slauensis

slauiensis Capitanus, qui in exteris nationibus literis, belli exercitio, reddit etatem suam in Reipublica negotia grauiora peragenda, & tractanda na dispositam, ut de facili optimus eximiusq; miles, Rothmagister, Dux copiarum, inde honesti, utilis, boniq; Patrie tutor, appellandus est. Cui non aliud exopto a Domino, immortis licet nec minimè notus, quod filia Academiae Cracouiensis illi in Brodi à suo Parente Illustrissimo fundata & erecta voluit & desiderauit, & his ampliora.

Sint sine nube dies nitidi, sine frigore noctes,
Assiduè Zephyri spirent, auræque salubres
Rideat & telius, & flores vndique fundant,
Leuiter & rauco decurrant murmure riu.
Per nemora & syluas, volucres te voce saluent
Mellifluè, & varient vocem discrimina mille.

Superfunt alterius Stephani strenui Rothmagistri filij cum Danilowiczowna relictis, quorum unus militaria documenta colligit in Hungaria, alter in exercitium animi exoticis in studiis elegit disciplinam.

Rokszycij, in Syradien. Palat. meritorum dignitate antiquissima, & praeiorum gloria praestantissima Familia, pietate in Deum eximia, in qua nunquam deficiunt, sed semper proficiunt, Fidei S. Rom. Ecclesiae obseruantissima, ab uno eodemq; fonte cum Illustrissima Domo Koniecpolsiorum descendens, nam & Koniecpolscij de Rokszyce antiquitus, & Rokszycij de Koniecpole sese appellabant, quod antiquissima possessionum & hereditatum diuisiones testantur, & filia M. Domini Iacobi Rokszycki Iudicis Syradien. nupta Genoso D. Nicolao Gomolinski Notario Syradien. una cum parente suo nuncupatur de Koniecpole, ut monuimus in Tomo primo huius Operis fol. 248. Ex hac Familia continua usq; ad nostra tempora celebres, & illustres prodeunt eiusdem gentis Heroes, & ut antiquiores quorum cum vetustate gloria semper viridis permanet, taceam modernis temporibus adhuc superest, qui Familiam suam heroicis actibus suis, & dignitate Senatoria exornat. Magnificus D. Martinus Rokszycki Castell. Polanecen. vir multorum meritorum in Repub. & liberalis in Deum, ut potè qui in eius honorem in sua hereditate Sulisowo, PP. Bernardinis pro 30. Religiosis Monasterium extruxit & fundauit, quibus adhuc & de necessariis liberaliter prouidet. Multoties fuit Deputatus Iudex, pro Iudiciis Tribunalitiis Regni ex Palat. Sendomirien. in quo sua domicilia habet. In consortium matrimonij habuit N. Podleska armorum Bogorya, feminam multis virtutibus, sed praecipuè deuotione erga Deum ornatam, quae ex eius benedictione viro suo in ornamentum Familiae, Reipub. in obsequia protulit filios duos, Vladislaum Ignatium Cubicularium, qui post reddita obsequia intimum Vladislai IV. qui Patriae debita, accepit in coniugem ex Vngaria filiam Illustrissimi Comitis Banfij, & Albertum Casimirum, hucusq; de Patria benemerentem, filias tres, quarum duae illecebris huius mundi spreis, Christo in sponsas

spōsas in religione facta Moniales sese tradiderunt cum magno solatio Parentum, sub quorum curam adhuc tertia filia superest. Nicolaus Roksycki ex Palatinatu Sendomiriē. subscripsit electionem Vladislai IV. Huic Castell. Polanecē. soror progeniuit Illustrissimum D. Petrum Szyskowski, Castell. Voyniceē. de quo sub Armis Ostioia. Huius Familiae de Roksyce, per lineam rectam tres sorores Sophia, Catherina, & Elisabeth, quae sua prole nuptae nobilissimarum Familiarum viris, suam domum illustrarunt, Sophia de Roksyce Ioanni de Karnkow Karnkowski Palat. Plocē. Praefecto Visogrodeē. nupta fuit cui prolem magnarum virtutum reliquit Stanislaum Karnkowski Castell. Visogrodeē. Michaelē Capitaneum Visogrodeē. & Ludouicum qui sub auspiciis Illustrissimi D. Koniecpolski, Castell. Crac. & Magni Exercituum Regni Ducis contra Gustauum in Prussia, fortiter dimicando in acie gloriose occubuit. Filias Isabellam & Mariannam, Isabella nupta fuit Illustrissimo Stanislaō Konarski, Palat. Mariemburgeē. in Prussia, Marianna Magnifico D. Hieronymo Kryski, filio Felicis Kryski Magni Cancellarij Regni. Catherina de Roksyce matrona omnibus virtutibus & animi dotibus, ac in rebus omnibus agendis prudentia ornata quibus sexum suum femineum vicit, de qua illud quod de uxore Germanici referunt Historici dici potest, Curis virilibus vitia feminea exiit. Nupta fuit Magnifico D. Andrea Warszycki Succamerario Syradieē. quae ipsi prolem ornamenta domus gignendo protulit, de qua plura sub armis Abdank: Pietatem eius & religionem Aedes Sacrae virginibus Deo dicatis, Petricouiae Ordinis D. Dominici erectae testantur. Elisabeth de Roksyce nupta fuit D. Gasparo Zaluski antiquissimae Familiae in terra Rauensi viro, de quo plura sub Armis Iunosa.

Ab hac domo multae aliae Familiae Illustres prodeunt suamque originem ad hunc fontem referunt. Ruskowscy de Roksyce in Palat. Syradieē. & in Maiori Polonia, ex quibus superioribus temporibus Magnificus D. N. Ruszkowski Ensiser Syradieē. PP. Bernardinus de Obseruantia Canobium in Oppido suo hereditario Zlaczew erexit, superest adhuc in viuis & in dignitate Senatoria Magnificus D. N. Ruszkowski Castell. Inouoclauiē. vir in toga & sago meritis clarus. Pagowscy de Roksyce viri militares. Zapolskij, in Syradieē. Palat. qui dignitatem Familiae quam etiam de Roksyce notant literarum & iuris ornatu Reipub. in obsequia manciparunt, bellicae fortitudinis merent encomia, nam cum omnes ferme Bellonae & Martis studiis pro Patriae defensione contra hostes sese deuouissent, nonnulli ferro hostili extincti sunt, quorum tamen fama immortalis manet, horum exemplo nuper Martinus eiusdem Familiae victricia signa Sereniss. Vladisl. IV. in Moschouiam sequutus obiit ex vulnere. Huius Familiae candor in omnes, fides in Deum, amor in Patriam, in amicos obseruantia summam totius gentis laudes sibi vendicant, & nullum eius prosapiae reperimus, haeretica labe unquam fuisse infectum, & ideo praedicti stemmatis rem & cognomen gesta eorum retinent. &

- Pobogij.** Id est post Deum & cum Deo semper ambulantes merito vocantur, Ioannes Zapolski ex Palat. Syradien. subscripsit electionem Sigism. III. in Regem Pol. Stanislaus Zapolski contra Maximilianum Archid. Austriae affectantem Regnum pro Sigismundo III. arma sumere suadet Anno 1587. Idem existens Subiudex Syradien. pro correctura Iurium deputatus ex Comitibus Varsaviens. Anno 1589. Martinus Zapolski Vicecapitaneus & Iudex Castrensis Vielunens. ex districtu Vielunens. ad correcturam Iurium destinatus ex Comitibus Varsaviens. 1601. Paproc. in 2. opere mentionem facit 5. fratrum germanorum suo tempore existentium Zapolsciorum, qui omnibus amabiles, & ad Reipub. obsequia erant aptissimi, ex quibus duo in albam Russiam transfuerant, & ibi domicilia sua fixerant, Dobrogostius erat Notarius Przemisliens. qui cum Budkowna reliquit prolem Ioannem Zapoleum, qui Ludouici nomine Russiam tenuit. Manet adhuc superstes in Familia ornamentum Magnus D. Sigism. Zapolski de Roksyce Castell. Vielunens. qui Regi & Patria seruitis sese & prolem susceptam ex Lasocka deuouit, Stanislaus natus maior Aulicus Regis Vladisl. IV. Ioannes, qui ut nomen Familiae suae Pobog retineat spirituales vitam elegit Canonicus Ecclesiae Cathedralis Crac. factus.
- Filipowscij** de Siekluki antiqua Familia, ex diuisione bonorum cum primis Pobogiis Patriae & Reipub. obsequio, amore, & fortitudine optime meriti. Hieronymus in Vngaria ad Transyluaniae Principem, vir dignus omni laude obmerita in Castris & in Curia. Legatus ab electo Rege Bathorio ad Ordines Regni & M. D. Litu. ut Bielsc. fol. 726. a Sereniss. Stephano, Incisor Regni & Nurscensis, Ostrouscensis, & Ostrolecensis Praefectus, in omnibus cum Sereniss. Stephano Rege ad Gedanum, Vielicolucum, Toporeciam expeditionibus maxima de hoste retulerat trophea.
- Burzenscij,** Quia ex malis libertis extrema est calamitas, seruant illi bonum & honestum diligenter.
- Kilianowscij,** seu Kielanowscij, ex quibus Abbas Sanctae Crucis. Non potest esse maior Patri voluptas, quam prudentem atque temperantem aliquem de se prognatum, & beatus ille qui felix prole fuit.
- Polanowscij,** de Polanowice in Cuiauiam, antiqua meritis & dignitate Familia. Ex his Ioannes eximius miles ut strenuos actus posteritati commendaret, in Russiam, ubi frequens cum hoste Tartarico congressus interuenit descendit, atque ibidem statua & domicilia sibi constituit: cum Hincowna in Podolia matrimonio contracto factus est multorum bonorum ex haereditate haeres. Erat vir liberalis atque militiae deditorum amans, quo beneuolentia illorum comparata semper celebri compania associatus fuit. Reliquit tres filios, Valentinum qui steriliter decessit, Georgium Tribunum Haliciensem & Bartholomeum, qui in omnibus expeditionibus praesentes proprio sumptu eximium militem conducebant, & filios suos Reipub. & Castris exercitatos idoneos Patriae defensores reliquerunt. Alexander & Nicolaus in Moldauica expeditione a Tartaris

tavis occisi, Samuel qui Rothmagistri vices obibat strenuum se ac pro Patria mori deuinctum sedulo declarabat. Deuenit alternis vicibus in captiuitatem Scythicam, transfixus & sauciatus hostium sagittis & gladiis. Zbigneus illius germanus eadem infortunia compedum hostium detulit, & egre tandem numerata summa euasit. Stanislaus usq; modo reddit Patriæ in Castris obsequia. Albertus Bartholomæi in expeditione Moschouitica multoties sauciatus, diuturna obsidione sanitatis detrimento tristia fata duleiter memorat. Ioannes Bartholomæi Pincerna Haliciensis, post militares actus Nuntius in Regni comitia, deputatus ad Tribunalia Iudicia, Commissarius & Reuisor bonorum Regalium multoties fuit. Expediuit legationem ad Radulium Moldauie Principem in negotiis Regni aliquot vicibus, & in plurimis causis primorum arbiter dexterrimus. Reliquerat duos filios parentibus & amicis expectationis optime, ex quibus Petrus iam miles renunciatus sub signis bellicis Ducum & veteranorum militum in Prussia & in Confinibus Regni maxima declarauerat animi præstantis indicia, sed ubi homo sperat alio fata volunt, mastris relictis parentibus Marti & Patriæ valedixit.

Kosobuccij, multorum reuolutionum zodiaci clara Familia in Plocensi Terra in Zawkrze. Ex quibus erant tres fratres, vnus Canonicus Plocensis, alter Nicolaus Castell. Sierpsceñ. qui reliquerat tres filias, Wodinscj, Golinscj, Wisniewscj, post Paprocij coniuges. Tertius Ioannes Castell. Liuenfis, cuius filij erant Nicolaus vir literis ornatus, & Reipub. proficiuus, qui ex Dzialinska Palat. Chelminensis filia, reliquerat prolem erat Notarius Plocensis, & Stanislaum Notarium Zawkreñsem, reliquit ex duplici coniuge prolem. Alberti Kosobucki erat posteritas, Iacobus Vexillifer Plocensis, qui ex Noskowska reliquit prolem. Stanislaus qui cum Niscicka habuit posteros, Petrus cum Wierzbicka, Matthias cum Wilkanowska Castell. Plocensis filia, Ioannes cum Kepska susceperunt liberos. Iacobus cui Kosobudy cesserunt, reliquit Paulum & quinque filias. Meminit Bielsc. Kosobuccj, qui ex Gallia à Rege cum protestatione venerat, fol. 702. Adamum Kosobucki in consilio & iure nobili eximium ciuem, correctorem ad iura meminit Constitutio Anni 1601. Electionem Vladisl. IV. ex Plocensi Palatinatu subscripserunt Mathias & Iacobus de Wotoczna Kosobucki, Thomas in Kosobudy Kosobucki.

*Konarzewscij, in Ciechanouiensi districtu, cum temporum antiquitate meritis eximij, ut potè qui exercitium laudabilis virtutis in Procerum Regni curis expolitum, & in Castris militaribus animose continuatum, reddiderunt Patriæ ad quosuis actus nobiles idoneum & suo pramio excellenter dignum. Ex quibus ut Familia sua ornamenta adaugerent, alij in Maiori Polonia confederunt, nam & modernis temporibus Petrus & Melchior electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis ex Posnanien. Palatinatu subscripserunt, alij in Pocu-
tia, ubi militaris virtus laudis incrementa sapius deferre solet. Ioannes qui ad Tyram militando strenuè ibidem constituerat sua domicilia, plurimis expeditionibus clarus. Nam in Mo-
schonia & Liuania Sereniss. Stephano bella ducente, & in Moldania atq; Valachia Sigism. III. Regni sceptrum moderante, sub bellicis signis Iacobi Korycinski, & Martini Kazanowski, de-
num Palat. Podolia & Campiductoris usq; ad vitæ tempora Patriæ amorem & Castris vigi-
lantiam detulit. Reliquit ex Bielska Raphaellem, ex Barbara Korycinska Nicolai filia Iaco-
bum, Hieronymum, Lucam, Stanislaum, Albertum, Ioannem, & filias Elisabeth Andrea
Przedbor post Nicolai Grusecki, & Christinam Skoweski coniuges. Quorum non alia exi-
matio erat boni & honesti habendi, nisi excubia militares & Magnatum Curia. Iacobus
filij, in curia & sub militaribus trophæis D. Radziuilj, & Supremi Exercituum M. Duc.*

Litu. Ducis, dum colligit honorem Familia, in bello Liuonico occubuit. Stanislaus qui iuuentutis florem maturitate morum & decentia vite amabilem omnibus bonis referebat, per Prussicas expeditiones cum Gustavo, & varias incursiones Tartaricas, bello Cosacorum domesticis ad Kumejki per transfixa globo latera perpetua quietis incolae factus est. Hieronymus post demortuos fratres unicus superstes, ubi iuuentutem suam in Academia Zamoyscensi literis excoluit, in Curia Potociorum Iacobi Palatini Braclaniensis, & Nicolai tyrocinia fortitudinis & morum grauitatem collegit, unde & eximius miles cum Prussis, Tartaris, Cosacis euasit, & ad maiora pramia dexteram iuuentutem & aetatem optima conuersatione & meritis decentioribus direxit & disposuit. Quapropter per diuersos honoris in Curia Illustriss. Nicolai Potocki Palat. & Generalis Podoliae atq; Campiductoris gradus, Exactor Contributionum Regni in Podolia, & Iudex Castrensis atq; Vicecapitaneus Camenecensis renunciatus, spatiosum retinet campum merendi Patria, obsequio, consilio, & fortitudine. Restant plurimi in Ciechanouiensi Palatinatu, quorum alij qui in Ordine S. Dominici, alij in Curia Kazanowski Notarij Campestris, alij & plurimi domestica pacis curatores. Nicolaus Konarzewski ex Ciechanouiensi Terra, electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis subscripsit.

Sczuccij, in Lublinensi Palat. & in Sendomiriens. qui merita maiorum amplectendo amorem Patria vite periculo in Castris militaribus testantur. Ioannem & Andream meminit Paproc. in Nido, Georgius Administrator Halicia & Surrogator Capitanei Strus occisus à Tartaris, sepultus Iesupoli. Sed etiam in praesens in Sendomiriensi Palat. reperiuntur honorem & honestum conseruando Familia, cum Supremo Exercituum Duce Tarnouia militarunt.

Byliccij, in Cracouiensi Palat. dicebat Isocrates amicos sibi beneficiis obstringes, alios verò magnanimitate capies. Sed non est hac uniuersalis regula, at ipsorum magnatum obsequio hi Patriam & amicos obstringunt, & alios affabilitate & beneuolentia sibi conciliant.

Bromierscij, in Plocensi Palat. viri literis & honesto dediti, quo bonum Patriae & decus communiter sit & conseruatur. Nicolaus Canonicus Plocensis & dignissimi sui status vigil & obseruator. Alter Nicolaus ab alio fratre germano, ubi elegit pacatam vitam ex Magdalena Zdzarska suscepit Andream, Hieronymum Canonicum Pramysliensem Praepositum Chelmensensem, Albertum & Mattheum, & filias 5. Martinus Bromierski Nicolai germanus cum Klicewska reliquit prolem. Bartholomeus illorum frater cum Zawacka liberos habuit.

Ruczyccij, in Wisogrodensi Terra. Etsi virtutes habenti magna virtus est contemnere gloriam, tamen conseruanti familiam suam conseruanda est ut virtus gloria.

Gardlinscij de Gardlin, in Ciechanouiensi Terra Parochia ad Grodowsko milites eximij. Paulus miles à temporibus Augusti Regis ad expeditiones omnes Stephani Bathorij Pol. Regis, tenuit Praefecturam Marienburgensem plurimis annis, Ad Iudicia Tribunalia Regni alternis vicibus electus fuit. Cum Kosinska armorum Rogala reliquit Adamum, Martinum, Alexandrum, & Andream. Adamus reliquit filios 4. Andreas Lenciciensis Burgrabius, Martinus & Albertus in bello cum Valachis obierunt. Alexander captiuitate Turcica debilitatus, ut redijt in Patriam obiit. Mathias Gardlinski eximius miles, Vicesgerens Rothmagistri Ioannis Potocki, eius filius Ioannes qui cum Duce in Korecz pugnando, captiuitatem Tartaricam perpeffus. Eius filius Martinus contra Michaelem Woydam, & in Cecora cum Zamoyscio miles. Ex Catharina Bieniecka armorum Korab, suscepit Alexandrum militem cum Duce in Wisniowiec. Christophorum qui cum Fleniecki per annos 5. miles eximius, demum in Curia Ducis in Wisniowiec Ieremia Praefectus, Stabuli & Curialium Supremus. Iterum Duci in Korzecz Carolo Samueli reddit obsequia digno merito

rito quem ille domus & Curia Ducalis Supremum praefecit. *Samuelem* qui cum Capitaneo *Vinniciensi* *Odrzyuolscio* miles ad *Opelnicum* à *Cosacis* rebellibus mutilus factus cum *Stroilowski* coniugium sumpsit. *Sebastianus Martini* frater in diuersis expeditionibus exercitatus miles, in veteranum transijt consors illius *Anna Rzezzycka*. *Albertus* tertius eorum germanus, cum Duce *Radziuili* Patria & Reipub. dando merita Capitaneum militarem in *Smolensko* gerit, & domicilia stabilitat. *Andreas* ultimus illorum frater in *Moschouia* ad *Stolicam* ossa sepultura concedendo, nominis sui posteris memoriam posuit.

Wirchowscij de *Wirchowko*, in *Palat. Syradieñ*, Hi dignitatem Familiae suae obseruantia Castrorum conciliarunt. *Ioannem* habet Epitaphium *Bari* in *Podolia*, vir (inquit) Pius, fidelis Dominis suis omnibusq; benè meritus. Ex his militia allecti in *Russiam* deueniunt, atq; ibidem domicilia sua statuerunt, Quorum *Alexander* modernis temporibus post eximios militares actus, est Iudex Castrensis *Laticouiensis* & ViceCapitaneus. Ex *Wasicynska* reliquit filium *Petrum* & filias, coniugem *Rosobaccij* & alias.

Zeromscij in *Palat. Inouoclauiensi*, Regibus & Reipub. amabiles. *Petrus Zeromski* Praefectus Regiae Culinae & Capit. *Bydgosciensis*, in *Zeronice*.

Willkowscij, qui cum virtutis decore occupationem Castrorum, quibus fortitudo & fama perennis familiam extitit, vitam consumpserunt. Ex quibus *Rothmagistrum* sub Illustrissimi *Konieczpolscij* triumphalibus signis exercitatum habet Epitaphium *Bari* *Ioannem*.

Strzelzewscij in *Plocensi* *Palat. Nicolaus* eximius miles & *Rothmagister* *Sereniss. Augusti* Regis *Pol. Iacobus* illius germanus *Dapifer* *Plocensis*. *Matthias* in *Krasniwo* electionem *Vladisl. IV.* ex hoc *Palatinatu* subscripsit.

Lekawscij in *Cracouiensi* *Palat. Patria* legibus conseruare studia nobilium, et verum Patriae ciuem, et optimum virum quia condecet, id profitentur.

Sorkowscij in *Mazouia*, *Matthias* *Thesaurarius* *Nurscensis*, subscripserunt electionem *Sereniss. Regis Vladislai IV.* *Lucas* *Thesaurarius* *Nurscensis*, *Paulus* et *Adalbertus*. Quàm pulchrum est nasci nobili parente, tam necessarium illorum merita ampliare et praemia consequi.

Dmochowscij in *Masouia*, ex quibus *Eligerum* per omnes expeditiones *Sereniss. Stephani* Regis *Martinum* *Historiae* referunt. Ex *Nurscensi* *Terra* *Martinus* *Dmochowski*, *Lucas*, *Adamus*, & *Petrus* electionem *Vladislai IV.* Regis subscripserunt.

Czyzowscij in *Masouia*, video in *Cromero* *Cizouios*, *Ioannem* *Castell.* *Cracouiensem*, & paulò infra Praefectum *Cracouiensem*, quo amoto ob ingrauescentem aetatem data est *Nicolao* *Pienanscio* *Vitouicio*.

Staniszewscij, in *Czerscensi* *Terra* et in *Praemisliensi*, si laudandum est quod secundum artem fit, magis laude dignum si nobilis iuxta generis splendorem et decentiam Familiae vixerit, sciunt hi quod dico, ideo rectum et animo conueniens mente reuoluunt et factis.

Trzcinscij ad *Mlauam*, sed etiam in *Cracouiensi* et *Posnaniensi* *Palatinatibus* *Trzcinscij* reperiuntur, nam ex *Cracouièñ.* *Alexander* *Trzcinski* et *Georgius*, ex *Posnaniensi* *Stanislaus* electionem *Vladisl. IV.* subscripserunt, si non sunt diuersorum armorum, et ex *Lublinensi* *Ioannes*.

Kierznewscij in Podlachia, Conscium esse sibi in vita sua nullius criminis multum voluptatis parit. Id curate & comprehendetis.

Muchowieccij, in Belzensi & in Masouia. Si nullum bonum est iuxta Diogenem, nisi cuius finis est magnanimitas, cauendum est nedum mons parit nascatur ridiculus mus. Hoc est ubi à nobili forti quid generositatis speratur, ignominia fiat.

Malinowscij in Podlachia, ex frequentatis actibus fit habitus, inquit Aristoteles, igitur continuis obsequiis in Castris militaribus, à Patria grata, habitus & premia sperant.

Czêtkowscij, in Dobrzynensi Terra. Ut vir bonus non est in apparentia sed in realitate, ita fortis non in longa statura est, sed in audaci agilitate. Nam & simulachra artificiosa & belle ornata, ad sui quidem spectaculum alliciunt, sed corde carent, viros se isti fortes pro Patria, & bonos pro sui conscientia desiderant.

Ławscij in Lomzensi, Stanislaus Ławski à Zegocin, Palat. et Vicesgerens Sigm. August. in Masouia, subscripsit unionem Ducat. Osuiecinen. et Zatorienfis 1562.

Dadzibogocij in Lublinensi, auarum est omne genus barbarorum, igitur Dadzibogij sunt misericordes.

Lanieccij in Masouia, Optimum est nosse omnia in Repub. Castris, sed decentius nosse seipsum.

Miedzowieccij, ad Wasosze. Qui miratur parua contemnit magna, virtus & fortis animus mirandus.

Popowscij ibidem, Asuesce victum habere purum non delicatum, sed virtute viuitur.

Suchodolscij in Lublinensi, Nicolaus eximius Rothmagister in Linonia, in obsidione Kiesiensi, & ubiq. retulit gloriam. Martinus electionem Regis Vladislai IV. subscripsit.

Ządalda, qui in unione cum Regno M. Duc. Litu. hac arma suscepit, à quo huius utuntur his armis.

Dufzewscij ad Giasniki, eximius miles cum Romano Sangusko Nicolaus.

Iamentouicij, ex quibus Valentinus castrorum militarium obseruator.

Januszowscij in Tioceń. Palatinatu, ex quibus Georgium Historici meminerunt.

Kutlewscij ibidem, in M. Duc. Lituaniae.

Ryminscij, in Podlachia.

Bielicij in Cuiavia, quorum aliqui in Minscensi Palatinatu, aliqui in Alba Russia confederunt, Iacobus ex Regina Sokolanka, reliquit Ioannem militem cum Palatinide Braclauensi Potoccio Petro.

P O C I E Y.

D E L I N E A T I O.

EST crux in ipsa summitate armorum, infra quam est media luna concavitate in arma obversa, ab hac base crucis duæ lineæ duos triangulos efformant, quos hæc Familia lances vocant, in spatio inter triangulos formantur tres lineæ admodum armorum Korczak Wręby nominatorum, campus cælestinus.

O R I G O.

Antiqua ut apparent arma à Ducibus Russiæ optimis militibus in Palatinatu Brestensi M. D. Litu. degentibus

concessa. Crediderim quod hostem latitantem inter duos monticulos, cum periculo maximo vitæ inuaserit nocte & strenue fuderit. Quapropter Vaga vocantur, quasi Odwaga: lineis verò hostis exprimitur triangulis, montes demonstrantur luna, nox ostenditur cruce, quod Christianus esset exprimitur.

C Æ T V S P I O R V M.

NON est dubium quod alia sunt signa & occupationes cætus piorum, alia impiorum apud viros honestos & bonos. Declaravit hoc ipse etiam Horatius lib. 2. Sermonum dicens:

Omnis enim res

Virtus, fama, decus, Diuina humanaq; pulchris

Diuitiis parent, quas qui construxerit ille

Clarus erit, fortis, iustus, sapiens, etiam Rex

Et quicquid volet.

Ecce impiorum signa occupationum & intentionis, diuitiæ & lucrum. Piorum verò non alia est intentio & occupatio, quàm Dei honos & pura conscientia. Nam hac pietate in Deum sublata, etiam fides ac societas generis humani, & vna excellentissima virtus iustitia tollatur necesse est. Quapropter Quintilianus Declam. 6. dixit: *Habet suos impetus pietas*. Arma hæc non immeritò quendam cætum pietatis nominabo. Nam si lunam Pythagoras modo terram cælestem, modo terrestre cælum appellabat, quid diuidere cruce sancta, quæ simul cum luna in his apparet armis? Luna est custodia luminis, familia hæc est cupida pietatis. Lunam modo soli adiunctam, modo redeuntem aspicimus, Familiam verò hanc modo accedentem ad Christum,

Christum, modo pro Christo pugnantem, modo pro fide & Repub. morientem videmus. Luna semper ea parte clara conspicua & illustris est qua solem aspicit, obscura verò caua & inanis ea parte qua diuertit à sole, & familia hæc vt Christo iuncta est conspicua & illustris stetit, vt verò hæresi infecta permansit, vacua ab honore & inanis in Republica fuit. Considera velim Pocieium Metropolitam & Vladicam pro fide Vilnæ patientem, considera alterum hæresim repudiantem, reuolue demum erroribus perplexos, & affirmabis quod assero. Quapropter satis verè nedum concinne Plutarchus scribendo de liberorum educatione dixit: *Quibus ex Patre & Matre innata est macula, eos, quoad vita supersit, in delenda quadam ignobilitatis conuitia comitantur, quæ increpare volentibus, in promptu magnopere sunt.* Quod si ipsi licuit dicere de vitijs, quomodo de Schismate & Hæresi ex parentibus vel praua sua voluntate contractis, idem non intelligendum erit? vnde in Faustinae nummis (inquit Pier. Valer. Hierogl. lib. 44. cap. 17.) simulachrum leua pallam sustinet, dextra verò mediam lunam, cui auicula insidet subscriptum, *Perpetuitas*, puta sublata. In nummis verò Severi Alexandri Aug. simulachrum, lunam dextra attolit in sublimi subscriptum, *Perpetuitas Augusta*, puta manebit. Ita cæcum piorum fidelium & Catholicorum, manet perpetuitas augusta, impiorum verò Hæreticorum & Schismaticorum transijt perpetuitas felicitatis & honoris. Ergo

Occidat omne malum, surgat & omne bonum.

LINEA FAMILIÆ POCIEIORVM.

Pociey, antiqua & possessionata Familia in Palatinatu Brestensi, in M. D. Litu. Horum bona Rozanka. Adamus Pociey Castell. Brestensis, cui dum consors Ostrogecka obiit, conuertit animum ad statum spiritualem. Cuius vita religiosa disposuit ipsum ad altiore gradum in Ecclesia Græca Vnitorum cum Romana sede. Creatus erat Metropolita Russia, & Episcop. Volodimiria, qui dum fidem Catholicam Romanam prædicat & obseruat Vilnæ, atq; processioni Sacratissimi Sacramenti in die Corporis Christi reuerenter adest & deuote assistit, à Schismatico iteratis vicibus gladio percussus vulneratus fuit. Echo ipsius è tumulo ad viatorem.

Expectas? faciam forsân tibi verba viator,

Non faciam; faciet sed mea tumba tamen

Adam Pocieius iacet hac tumulatus in vrna

Gloria Pontificum lausque decusque domus

Tu quod non graue, nec magnum concede petenti

Dic noceat cineri nulla procella meo,

Fedorius Pociey Iudex Terrestris Brestensis, & dispensator Contributionum Regni in Anno 1589. Et quia iustitiæ seruans lucem multos effugiet hominum sermones, ideò ille tranquillitate animi deduxit suam ætatem in laticiam cordis.

cordis. Illius frater erat Notarius Brestensis. Christophorus, Ioannes, & Petrus Pociey, filij unius horum. Ex quibus Ioannes Subiudex Brestensis, Petrus vero Notarius Brestensis fuit. Profecto magnum est præmium, ubi honore premiatur virtus, ponitur enim aliorum speculator & custos legum. Quisquis autem speculator hominum & custos legum ponitur, in alto debet stare per vitam, ut possit prodesse per providentiam. Reliquit Petrus Pociey ex Kazanowska Sophia filios sex. Ex quibus Paulus eximius miles, armatura grauioris sub signis Notarij Campestris, Behuslaviensis Capitanei Kazanowskij ad Kumeyki in bello cum Cosacis rebellibus animose obiit.

Cæleste hospitium non rediturus adit.

Nec liceat præterire ex hac Familia duas Matronas pientissimas, tum erga conscientiam suam, tum erga Ecclesiam Romanam, una est Ioannis Vislouchi consors, quæ dum esset grauius hæresi infecta Caluiniana, dum illam reiecit, tota in ipsa contemplatione conscientia & Eleemosinis permansit, atq; sui mariti Catholici sepulchrum & Sacellum sacrificio, calicibus, crucibus, lampadibus, candelabris argenteis splendide ad centum libras conferendo de argento adornauit. Altera est Friderici Sapiecha Capitanei Grodnensis, & Ostrzynensis consors, tota in oratione, ieiuniis, & Eleemosinis.

Exiguum istud sed magnum gestat nomen.

POSTOLSCIORVM.

DELINEATIO.

EST lilium vnicum recenter è terra euulsum, quasi dimidium armorum Gozdaux. Super galeam & coronam tres pennæ Strutij, ex quarum medio manus armata erecta frameam manu vibratam gestans.

ORIGO.

EX Silesia hæc arma reperiuntur in Regno, nam Steph. Bathorius Sereniss. Rex Petro Postolski claro bellorum experientia & diuersarum gentium linguis, contulit hic in Regno cum indigenatu bona & possessiones, dum illi tam in Curia, quàm in expeditionibus varijs obsequijs vigil & præ-

sens adesset.

Kkk

LILIATA

LILIATA FORTITUDO.

Naturarum & veritatis indagator acerrimus *Arist.* in lib. de virtutibus & vitijs, liliatam fortitudinem descripsit. Fortitudo est inconcussum à mortis metu, & constantem in malis, & intrepidum ad pericula esse, & malle honeste mori quàm turpiter seruari. Nam si vitiosum putamus, si quis mollis vultu, pectore autem ribaldus foret, dicimus enim: *In tenero stat tibi corde silex.* Ita qui se militem liliatum & fortem prædicat, arguendus plurimum erit, si sua fortitudo, ipsa fuga probata fuerit. Et dicimus: *Fortis ut lepus.* Dum prædicta arma nobilitatis inspecio, si manum armatam, si gladium vibratum, si galeam militarem considero, meritò fortitudinem liliatam nominabo, hoc mihi etiam lilia ipsa probabunt, & istæ pennæ Strutij persuadebunt. Video symbolum Ludouici Dulcis lib. 1. apud Iul. Cæs. Cappacium, qui exposuit speculum ad solem & ardentem facem, & subscripsit: *Ex aliena luce lucem quarito.* Equidem visis tam speciosis armis, non aliud licebit proferre, quàm vt ex illorum symbolo, lux fortitudinis, & pulchritudo liliata percipiatur & adnotetur, vt si cui est robur in nervis & ossibus, illi fiat fortitudo in armis & gladio. Arridet mihi Romana victoria de Tarentinis, vbi enim Pyrchus Epyrotarum Rex Romanorum militum virtutem & Ducum prudentiam admiratus fuisset, exclamauit vt Florus refert: *O quàm facile erat orbis Imperium occupare, aut mihi Romanis militibus, aut me Rege Romanorum.* Tales profectò fuerunt illi, quales prædicta arma commonstrant.

Viuite fortes.

Fortiaq; aduersis opponite pectora rebus.

POGONIA MAGNI DVC. LITV.

DELINEATIO.

EST cataphractus eques atque totus armatus, super equum coloris albi, qui extensa & vibrata dextra, stringit gladium, equus velocitati cursus dispositus, sella ligata ad pectus & femore equi, ornata panno rubeo cum triplicatis striphs, supra dorsum gerit scutum cum duabus crucibus, cauda equi sursum eleuata, campus est rubeus.

O R I G O.

NON vnica erant Gentilitia Magnis Ducibus Lituaniæ, utebantur enim prinitus Centauro seu Kintauro vsque ad Troideni decessum.

Quo

Quo stemmate veri Duces M. D. Litu. Giniulus Gedroe, atque Duces Hol-
landenses, Algimundus & Mindouius post ipsum relictis vti sunt. Postmo-
dum ad Familiam Columnarum, vbi M. D. Litu. per Vitenem Anno 1283.
deuenit, tribus columnis vti ceperunt. Ad vltimum Gentilitium viri cata-
phraeti super equum assumpserunt. Nam Narimundus germanus Troide-
ni sterilitate decedendo persuasit subditis & Baronibus, vt in Dominum &
Ducem non nisi virum maturum, qui eis praeesse eosque ab hostibus defen-
dere possint, eligant. In cuius rei imaginem, eiusmodi virum ipsis in Duca-
tus Gentilitium, & perpetuum memoriale monstrauit. Eò igitur stem-
mate M. D. Litu. vsque ad Reges Serenissimos Poloniae, qui sunt M. Duces
Litu. insigniri habent pro regali honore. *Stric. fol. 364. Paproc. in 2. opere*
390. Additio autem fuit palmae cum crucibus Mendoco Lituorum Regi
Amico Cruciferorum, hæc enim insignia illorum propria fuerunt, ab Inno-
centio summo Pontifice, & Ferdinando Imperatore, vt quædam Chronica
antiqua Prussorum refert: & *Stricouius habet in suo Prodromo.* Factus enim
Mendocus erat Christianus, & vocatus Mendolphus. *Stricouius 1246.* Quod
etiam clarius in Serie Ducum demonstrabitur. Quid verò talibus armis si-
gnificatum fuerit, ita *Stanislaus Kossobucki carmine retulit.*

Ast quid Equus sibi vult cursu qui currit ouanti
Concutiens sonitu quadrupedante solum.
Quem iuuenis scutumque tenens ensēque minacem
Aere rigens clypeo terribilisque regit.
Magnanimum significat, qui tanquam Curtius olim
Pro Patriæ mortem ferre salute velit.
Ausonium siquidem Centaurum ritè Narimon,
Dux linquens, equitem substituit ferocem
Vt patrio debere solo se noscat amatrix.
Posteritas, dicit stemma quod eximium.
At miles armatus congressu funder inermem,
Stemmata Dux quali gaudet Hyperboreus.

ORDO DVCVM LITV. & SAMOGITIÆ.

KVNAS Dux Lituania & Samogitia. Kiernus Kunašewicz, à quo Ciuitas Kiernow
fundata est. Frater illius Gimbut, cuius filius Montuil in Samogitia successit Patri, man-
sit in Iurburk & Kunašow, vbi nunc Kowno. Eius filij Erdziuil Nemena Vikint.
Zuibund Deršprungowicz, M. D. Litu. post Kiernum, nam quia filiam solam Poiatam ge-
nerat, illam Zuibundo Familia Romana armorum Centaurus, seu medijs viri & medijs equi à
sagulo, cuius equi cauda draco erat, hunc ille vir ex arcu sagittam in os vibrando interimere
intendebat, dedit in coniugem & heredem totius Lituaniae eò medio effecit, unde ex Dziewal-
tunia & Vilkomiria Kiernouianam sedem suam transtulit, & armis suis Centauro vel Hipocen-
tauro adiunxit Columnas, & utriusque Gentilitijs propriis & Kiernouij suam insignire familiam
cepit. *Stricou. 247. fol.* Hic prænominatus Zuibundus contra Etā amicitia cum Duce Samo-
gitia Montuil Russiam inuadere ceperunt & deuastare, à quibus aliquoties profligati Russi,
Cromero referente ipsi quoque grauius à Russis fusi 1205. fuerunt. De quo Cromer. fol. 188.
primæ editionis. Per hoc tempus Lituani gens fera, syluestris, & obscura, Russorum agros pra-
dis agen-

dis agendis infestare ceperunt. A quibus cruento pralio victi, subera, restes & fastes frondeas quibus ea gens in balneis sudorem prouocare solet, tributum nomine deinceps pendere coacti sunt. Anno demum 1217. ut Stricou. notat fol. 264 iunctis simul exercitibus Samogitia & Lithuania Duces praefecerunt exercitui Erdziuilum filium Samogitia Principis, cui ex praecipuis Baronibus in consilium & belli euentum feliciter adiunxerunt Grupion seu Strumpiura armorum Columna, quem folio sequenti Campanum ex Palemone descendente asseruit. Alterum ex Familia Vrsinorum Eixissum. Tertium ex Familia Rosarum Grausum, qui post deuastationem à Batti Tartarum primò Nouogrodensem arcem occupauit, & sedem sibi fundauit, post loca vastata in Grodno, Brześć, Mielnik, Brochiczyn, Bransko, &c. recepit, & capit celebrare nomen suum Erdziuilus hæredes Samogitia & primò Magno Kniazio Nouogrodensi, eius autem frater germanus Vikint post decessum Montuildi Patris Dux Samogitia successione exitit. Ducibus autem suis Erdziuilus ut Scriptores Russorum habent concessit bona Stumpro seu Kampeio, Osmianensem modernum tractum, in quo Gastoldus fuit successor. Exissio seu Eusissio Eixissensem ab eo denominatum tractum, & ex illo Moneuidorum familia est. Grausio autem tractum qui ab illo Grauski dictus, ex quo Douoinij processerunt, ita Stric. fol. 268. Successit hic Erdziuilus post decessum fratris in Ducatum Samogitia, sed post decessum ipsius ad Zuibundum Dorprungouicium ratione sororis illius & sua coniugis deuenit. Et ita columna iunctæ Centarouiciis durabant ad filios Romunthi, sed tamen ut inchoata à Palemone columna fuerunt in Erdziuili posteris in progenie virili usq; ad Vitenen Eraigolcicum & Iagelonis posteris, Stric. fol. 270. Diuisa ergo bona erant in Lithuania, alia posteris Erdziuili cum Nouogrodo tenuerunt, ut Mingailo, Skirmundus, Gnuil, Boris, qui Polociam occuparant, Algimunt, Ringolt, Troinata. Alia posteris Zuibundi Lithuania & Samogitia Principis. Kukouicus Zuibundi filius, qui cum Crucigeris qui tunc Liouoniam inhabitare ceperunt, in Curlandia & Samogitia, fortiter pugnavit. Vtenus seu Vcianus, quem Petrus Dufbruch Venerum Regem Litu nominat filius Kukouicij, successit parenti à quo Vciana erecta est, plurima hic bella expediuit. Reliquit filium Suintochozum.

Ringoltus Algimuntouicius tutor Suintochozi successit Vteno 1219. Princeps Nouogrodi, Podlachia, Seneria. Hic Lithuania, Samogitia, & Russia Princeps acclamatus fuit. Bellum cum Ruthenis ad Mochilna, cum Cruciferis Liouoniensibus multoties confecit. Mindanga Ringolti filius successit, quem alij Mindouum, alij Mendolphum vocauere, qui in Regem Lithuania coronatus 1251. ab Innoc. IV. Hic victus fuit ab Ensisferis Liouonicis, Stricou: fol. 326. Masouiam inuadit. Troinata Mendangi filius, hic Patrem & duos fratres auxilio Doumantis iugulauit. Sarnicius fol. 285. Sed & ipse non ita multò post à Woyfalkone comprehensus in uenatione, excarnificatus fuit. Fuit Woyfalko etiam filius Mendangi, sed Monasticam vitam professus in Monasterio Vronscensi ad Pinsko religiosam vitam ducebat. Hunc proceres Lithu renuentem & cunctantem precibus sollicitarunt ad gubernacula sua Reipub. & Kiernouie inaugurarunt. Occisus à Leone Duce Russorum Vladimiria. Stricouius fol. 342. Anno 1267. Sarnicius fol. 285. Et in hoc linea Columnarum finijt. Suintorogus Vtenouicius Artarkitaurus successit. Etatis sua 96. Stric. fol. 344. Gierimonth filius Suintorogi, ab illo Oppidum Geruati erectum. Quanta bella cum Polonis & Cruciferis habuit, Stricou: fol. 349. refert. Giliginus filius Giermonti successit in M. D. Litu. eius frater Trabus Princeps Samogitia 1275. post tres annos obiit Giliginus. Romanus seu Romuntus Gilimutowicz successit, qui reliquit filios Narimuntum, Doumantum, Holsam, Gedrusum, & Troidenum. Ex quibus ultimus maxima incommoda bello corona induxerat. Diuisa bona inter illos fol. 345. Stricouius. Trabus Giermuntowicz Gubernator M. Duc. Litu. ab eò Trabij Oppidum erectum fuit, vide Stricou. fol. 353. Narimuntus Romultowicz, cur cum Doumante fratre habet discordias. Stricou: fol. 158. & seq. Troidenus minor filius Romunthi, hic Ducissam Masouia Ducis filiam in coniugem habuit, ex qua suscepit Romuntum qui factus religiosus ritus Graci vocatus fuit Lauras. Occisus Troidenus à Doumante fratre fraude

fraude per rusticos dum ex balneo egrederetur. Doumathus Pscouia & Polocia Princeps Suii oppidum fundauit, à quo Smiersij Duces originem habuerunt. Stric. fol. 364. Occidit hunc Doumathem Lauras bello cruento commisso. Et iste Romunthus seu Laurinus persuasit Primatibus Lituania, ut virum bellicosum eligerent, quia ille redire ad Monasterium suum voluit, & Narimuntum qui insignia virum armatum Ducibus Litu. proposuit, eò sine ut bellatorem Ducem haberent, declarauit. Vitenes Marschalcus Troideni, armorum Columna erectus successit: Stricouius 365. Anno 1283. Hic Poloniam saepius vastabat & Crucigeros, Cromen. lib. II. Miechou. lib. 4. cap. 10. Obijt 1315. Gediminus filius successit, calumniam de illo tollit Stricou. rationibus 385. folio. Erat Russorum & Moschonia strages, erexit ciuitatem Troki, nuncupauit hoc nomine, quod plurima onustus ibi venatione fuisset, vnde à ligatura Troki, dicta est eodem cognomine. & Visnam 399. fol. Filij ipsius erant Montuid, Narimunt, Olgerd, Kieistut, Lubartus, Iaunuta, Koriatq. Bona illis diuisa refert Stricouius fol. 407. & seq. Obijt 1329. ignea sagitta per dorsum transfixus, (inquit Miechou.) Iaunuta Gedimini filius successit, Stricou. fol. 412. sed ipsum Kieistutus sede pepulit, atq; ipsam Olgerdo concessit, Iaunuto verò Zaslauiam detulerunt, quae est in Minscensi tractu. Et ab hoc linea materna descendunt Cblebouicij. Stricou. fol. 414.

Olgerdus M. D. Litu. 1330. maximus bellator cum Crucigeris, Moschis, Roxolanis, Polonis. Eius filios ex Vlianna Ducis Vitebscensis filia numerat sex, ex Maria Tueriscensis Ducis filia alios sex, Stricouius refert fol. 461. Alij autem omnes 12. filios ex vna fuisse affirmant consorte, sed ille probabiliter deducit dictam à se sententiam. Iagello filius Olgerdi successit, Patronus Regni, Apostolus Lituania, Pater Polonia, Hostium vindex, Ecclesia promotor, Regni defensor. Quem post tot & tantos Historicos secula omnia posteris decorem & stabilimentum Reipub. perfirmabant & enucleabant. Inter Neotericos vitam & Epitaphium Simon Starouolscius iam nunc Canonicus & Custos Tarnouiensis, luculentissime & cum veritatis dulcedine expressit, ante ipsum Sarnicius lib. 6. encomia cum praelis enumerauit, sed taceant omnes nam sacra Regum Maiestas, & posteritas viua luce splendidam refert Iagellonis vocem. Quod inter ceteros Guagninus ita carmine celebrabat.

Hic gentilis erat Lithuanus de stirpe Iagello
Vir bonus, & tantas inter honestas opes
Mox est caelesti princeps baptisinate tinctus
Quem subito est Dominum gens imitata suum.
Hinc dotale caput pulchra cum coniuge Regnum,
Et tribuit Lituanis signa Polona suis.
Rege sub hoc memorem suscepit Prussia cladem,
Saepius & rigidus concidit ense Gethes
Quam multa in Regno struxit delubra Polono,
Monstrat gymnasium sat puto Croca tuum
Et linquens gnatos ex iusta coniuge natos,
Lucida fulgentis scandit ad astra poli.

Skirgailo Olgerdomicz. successit in M. D. Litu. Iagellonis fratris beneuolentia, sed ipsum multies deturbauit Vitoldus, nec potuit habere finem quietum, nisi cederet sedem Vitolda 1392. Vitoldus ex quo cessit Skirgailo successit in M. D. Litu. quem multoties turbauit Suidrigailo, Lituaniam cepit, Tartaros multoties fudit, Moschos debellauit, Crucigeros vnâ cum Iagellone Rege ad internecionem deduxit. Cui tale sepulchrale inscribendum Starouolscius suasisit.

Quiescit Magnus Sarmatarum Bellator Vitoldus Magn. D. Litu. Maximus Princeps iustitia, affacilitate, vigore animi, peritia rei militaris & rebus contra Tartaros, Ruthenos, Moscos, & Crucigeros tam Liuonienses, quam Pruthenicos feliciter gelis, omni æuo memorabilis, & in quo noua Euangelij lux cum nouarum virtutum admirabilibus exemplis illuxit. Hic est ille Heros, qui in summa barbaria natus, summa

summa pietate Christianam religionem complexus, pro ea asserenda bella cum Barbaris continua gessit, eisque gloriosus reliquos quoque hostes facile deuicit, & Imperium Polonum subactis Prouincijs auxit. Hic est qui dogmatibus Christianis imbutus, in omni vita abstemius, nec nisi aquæ potor fuit, qui in victu & vestitu semper temperans vixit, qui viros fama meritisque insignes magna liberalitate fouit, & sacrorum Mystas præcipua veneratione coluit, expletis 80. annis in regionem viuorum receptus, Anno salutis 1429.

Suodrigailo Boleslaus Olgierdowicz successit. Hic Poloniam bello turbabat, post exul à M. D. Litu. Podoliam adeptam recuperabat, Lituaniam inuadebat. Demum Pastor ouium in Valachia per septennium, Stricouius fol. 585. Demum Luckum à Casimiro tenuit. Sigismundus Kieislutouicius promotione Iagellonis successit, Stricou. fol. 574. Hunc occidit Iuanus Dux Vrfa mediante, Stricou. 589. Casimirus Iagellowicz M. D. Litu. successit bella cum Moscouiticis ingentia finiuit. Qui dum Rex Polonia electus fuit 1447. Iam à Regno Polonia Magnus Dux. tus Lituania non recessit ad alterum gubernatorem. Cuius res gestas in bellatoribus Sarmatia Starouolscius breuiter sed clarè recensuit. Casimirus Iagellonides Magni parentis, magna progenies, exemplar constantie, grauitatis, patientie, fortitudinis, omniumque virtutum. Qui Prussiam & Pomeraniam per deditionem accepit. Crucigeris faderum nontiacibus post tredecim annorum bellum supplicibus pacem concessit. Qui cum Hungaris & Bohemis bella acerrima gessit. Qui Magnam Moschouia Ducem pacem redimere coegit, & Scythiam sæpè repressit. Moldauorumque Palatinum bellicosissimum Stephanum in clientelam accepit, & Magno illi ad prostigandos Turcas adiumento fuit, cumque vixisset 64. annis, & effusa clementie plurima subditis exempla reliquisset, fatalem horam adesse sentiens Christiano ritu sacramenta percepit, & quinq; ac quadraginta annis quibus regnavit tot tantasque res gessit, ut immortalem sibi gloriam compararit.

P O G O N I A secundò.

DELINEATIO.

EST vir cataphractus equo insidens, lanceam equestrem vibratam in hostem dextera stringens.

O R I G O.

Magnus bellator & summus triumphator de hostibus Dux Masouie, Conradus Gentilium hoc assumpsit. Nam pacis tempore quæ quidem rara apud ipsum fuerat, utebatur eleuata equestri hasta, tempore verò belli, inclinata & in hostem directâ, ita *Bielscius fol. 173.* Ipsius bella referunt Historici Fileius Casimirus, Boleslaus, Semouitus, sed quantum attinet prædicta Gentilicia, inter tymbola quidam Marcellus excellens ingenio & Marte, ut consequi valeat id quod cogitauit & voluit, formauit liliū cui adiunxit lemma. *Tu Marcellus eris.* Quasi dicat; dum id quod intendis consequeris. Ita

Ita victoriosissimus Dux Conradus Masouia, qui hostes toties deuicerat & bello omnia consequi intendebat. Pegaseum & armatum virum cum hasta inclinata in hostem & ad pugnam gentilitium assumebat, innuendo subscribendum: *Sic victor manebo.* Lego in lib. 2. Impressarum Iulij Cæs. Capacio, leonem sedentem à cuius vna parte est pomum imperij super crucem dispositam ex lancea & sceptro, ab altera est corona Imperialis super crucem adaptatam ex vexillo bellico & Ecclesiastico, desuper scriptum lemma, *Vires accendit inclita virtus.* Profectò est Symbolum virtutis Regiæ, nec minoris excellentiæ, quæ & Ducalem animum, & militiæ Polonæ conuenientiam trophæorū exprimant & declarent, sunt hæc splendida arma, virtute etenim inclita fortitudinis accendebat vires. Erat vt Claudianus referebat de animoso leone.

*Vt leo Massyli cum lux stetit obuia ferri
Tunc iras, tunc arma ciet si decidat hostis
Ire super satis est, vitamq; relinquere victo.*

POGONIA Tertiò.

DELINEATIO.

EST eques cum vibrata framea super equum, qui nec sellam nec loram habet, ipse autem eques est sine habitu. Quibus gentilijs utebantur quidam in Russia Duces, quorum filia erat genitrix Illustrissimi Ducis in Ostrog Constantini Constantinouicij Basilij in Baptismo Palatini Kiiouiensis, Marschalci Terræ Volhyniensis Capitanei Vlodimiriensis.

MÆCENAS & HEROES VERVS.

VNT plurimi Ducum & Principum, qui dum alterius cladem inspicunt, latantur & rident. Non enim considerant quod illius quoque res agitur paries cum proximus ardet. Alij autem calamitatem proximis spectantes, iuuare procrastinant, quo inimici bellum fouetur plerūq; augetur. Alij omninò adiutorium negligunt & denegant dicendo: *Bella gerant alij.* Aliter hic hæros verusque Mæcenas processit, vt hostem vagantem depopulantem igne, ferro vastantem conspexit, qui nocte vt latro non bellator fines Regni ingressus fuerat, non vestimenta quæsiuit, non equū aptarum bello expectauit, non companiatum numerum pergrandem prestolatus fuit, non alium contra hostem ire præcepit, sed ipse sine sella, lor-

ris,

ris, veste, equum conscendit, gladio hostem inuasit, represit & sustulit, quo sibi æternam & veram gloriam comparauit. Optimus namque Princeps similis esse videtur Leoni, qui dum hostem persequitur fugientem etiã cauernas illius intrat quousque deuicerit rebellantem. Quapropter illi adscriptum manet Italicum prouerbium, *Nel entrar cieco, nel uscir proteruo*. Hoc est in intrando cæcus, in egrediendo proteruus. Talis erat prædictus Princeps hostes inuadendo audacter, fortiter, victorioso. Marchio quidam formauerat sibi medium fortiter pugnandi. Aquilam quam serpens premebat in pectore, & subscripsit: *Semper ardentius*. Qua fecerit intentione taceo, sed si prænominatum Hæroem considerauerimus, quam ardentem, prompte, audacter, fideliter hostem inuasit, dum scilicet ita nudus pugnat periculum est non dicere, semper ardentius pugnavit. Non vnus hostis illi satis fuerat, perfecit acrem pugnam, vrsam, leonem, draconemque deuicit.

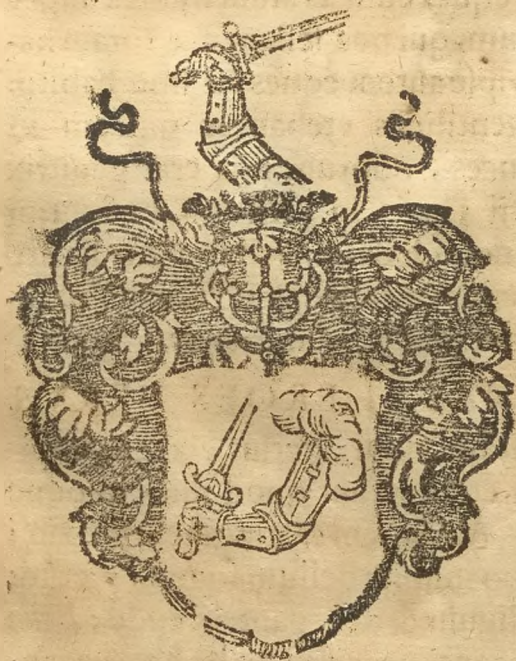
Audaces animos armati nulla salutis

Spes: Et fors strages alea iacta dabit

Cede hostis, palmam queis desperatio spondet

En extrema salus armat in interitum.

POGONIA Quarto.

DELINEATIO.

EST manus armata cum stricto gladio ex nubibus apparens in campo flauo. Super coronam eadem sunt arma.

ORIGO.

LVdouico Rege regnante concessa fuerant aliquot strenuis militibus, de quo ita *Dlugossius*, Clendium huiusmodi datum fuit Primario Clementi de Claiow, & Ioanni Diacono Canonico Cracouiensi & Nicolao Bielunka & alijs nobilibus Hungaris.

MAGNA MAGNIS DANDA.

NON est vniformis omnium fortuna in bello, quapropter non omnibus quoque vna debetur laurea, sed tamen magnis viris magna conferenda præmia. Sarmata quondam in scuto duos victores cum distinctis

Atrijs gladijs deferebant, ob declarandam duplicem fortitudinem ex viro scilicet & ex muliere. Indigna enim erat marito illa quæ tres hostes non occidisset, inquit *Striconius lib. 4.* Dabant igitur magna magnis. Similes enim sunt viri bello magni materiæ primæ, hæc licet non sit, nec cælum, nec terra, nec aer, nec aqua, nec vir, nec mulier, nec brutum & nihil eorum quæ mundo subluari continentur, est tamen hæc omnia, nihil enim est sub cælo, quod illius aliquam in se particulam non habeat. Ita licet bellum nihil sit, & in nihilum vertat omnia, & quo maior miles, eò maiora infert mala, quia nec pax, nec virtus, nec domus, nec Ecclesia, nec rex, nec subditus, nec dominus, nec feruus sine magno milite quietem retinere potest. Magnis militibus magna debentur. Habeo in *Commentarijs Alciati de Symbolis fol. 59.* vbi scriptum erat ad Symbolum, *Duo protegit vnus.* Henrico IV. Galliarum Regi adductum erat primum ante omnia symbola, duo colligata sceptræ ense medio inter ea posito. Erat ergo echo gladij, ad Regnum Galliæ & Nauarræ directum, duo scilicet regna vnus gladius protegit. Dum ergo in arma hæc oculos diuerto, Ludouici Regis duo Regna Pol. & Hungar. vnus gladius in forti manu militum strictus, fortiter protegendo, regna eundem in memoriale perpetuum sibi & posteris retulit, & in præmium honoris suscepit, vnde bellatori dogma.

Si tibi vis quando desit generosa leonis
 Vulpinam pellem te decet assuere.
 Si tibi per pinnas summumque negabitur ire,
 Furtim per terras repere te decet. Hic
 Astum vel vires alio quis in hoste requirat
 Cui solus finis vincat ut, esse solet?
 Quis vitio vertat belli pulcherrima furta?
 Vim solam poscat, consilium reprobet.
 An sine cede virum, magna victoria parva,
 Aut certa generet turpia probra Duci?
 Norma Ducum & Regum fertur iactasse Philippus
 Vsum se in pugnis sæpius arte doli.

LINEA POGONIORVM.

Klaiowscij de Klaiow, quibus hæc arma collata fuerunt. Clemens & Ioannes Canonicus Cracou. ut Dlugossius adnotauit, habuerunt excelsos Martes togæ viros.

Bielunka Nicolaus Hungarus, qui cum alijs eadem accepit arma in nobile signum. Sadouij, descendunt ex his. Erat ex illis Palatinus Sendomiriensis 1361. ut patet in Priuilegijs Monasterij Andreiouiensis.

Wandzanouij in Palatinatu Cracouiensi, sed aliqui horum fortunam suam ciuili non prætulerunt.

Vieyscij in Cracouiensi Palatinatu.

Replinscij, in M. D. Litu. in Volcomiensi. Ut dementia est ad bonum & honestum trahi, ita pietatis & sapientiæ, sequi generosa naturæ indolem. Quo hi gaudent.

Hunorowſcij in Maiori Pol. Stanislaus qui in Sroda Canonicos duos fundauit, quorum ius Patronatus à poſteris exequitur. Quos & Kamienicnios, quia plus in Ciuitate & ſua lapidea, quàm in villis manſerunt, appellauerat vulgus. At forte honos eorum demiffius uehitur.

P O G O N I A quintò.

D E L I N E A T I O.

EST manus dextra loricata, fræmeam aut ſimiteram euaginatam portans, in campo rubeo. In vertice ſtemmatis galea militaris aperta, cum aurea deſuper corona, ex qua miles armatus cum ſimitera in manu dextra euaginata, cognomen huius ſtemmatis Pogonia.

O R I G O.

Stephanus Bathorius Sereniſſimus Rex Anno 1581. Regni ſui 6. contulit hæc arma, quæ in Priuilegio dato in Caſtris ad Pleſcouiam Pogonia nominauit. Data autem fuerunt Stephanouicio Chriſtophoro

Notario Theſauri Regis, pro maximis meritis & ſtrenue geſtis ad Polocciã, Pleſcouiam, Vielicolucum, ex Illuſtriſſ. Ducis Supremi Exercituum Regni Ioannis Zamoifcij commendatione, quem & cognomine Pleſkowski, ipſa Regia Maieſtas in Priuilegio appellare voluit, maneat quemq; fortem ſuus & perennis honos.

V I D E & C R E D E.

NON immeritò manus oculatas aliqui finxerunt; docuerunt enim tali Emblemate, neruos & artus ſapientiæ eſſe, *Non temere credere.* Nam qui cito credit leuis eſt corde, qua declamatione antiqui docebant, vnã aurem porrigere accusanti, alteram accusato; vnã delatori, alteram delato. Perpulchrè Plato reliquit.

*Quum à piſtore panem petimus, vinum ex ænopolio.
Si æs habemus dant mercem, eadem nos diſciplina vtimur,
Semper oculatæ noſtræ ſunt manus, credunt quod vident.*

Equidem

Equidem in arma prædicta dum flecto animum, & armatam manum, frameam & virum considero; extemplo quod video credo. Fortem fuisse in bello, audacem in prælio, mirandum in periculo, dextrum in hostium spolio. Cuidam excellentis staturæ viro & quasi alteri giganti erecta fuerat statua, cui inscriptum erat: *Sed cerebrum non habet.* Res nefanda & plena ignominia, esse natum quasi ad fortitudinem, & non esse aptum sed ineptum. Alludebat Alciatus ad arborem.

*Pulchra coma est pulchro digestæq; ordine frondes,
Sed fructus nullos hæc pulchra coma gerit.*

Mehercule, tantorum armorum promeritor & Patronus plurimum ingenij & Martis cerebri deglutierat, dum splendentem virum & decore fulgentem dextram in præmium gentilicium & memoriale æui sempiternum obtinuit, semper honos nomenque eius manebunt. Ergo celeberrima nobilitas, si quæ adhuc de his armis superest, tanti parentis contemplando virtutem, sumite è fortitudine vires, atque si non parem, vel in parte æquivalentem deferre Familia & Patriæ amorem, fortitudinem, honorem.

P O K O R A.

DELINEATIO.

EST solea equi, vncis inferne posita, pertransuersum habet clauem intra quam apparet crux, in campo ceruleo pingitur, super coronam sunt pennæ Strutij.

O R I G O.

ANtiqua sunt arma in Regno, & quia apparet clavis quasi à foribus Ecclesiæ, crediderim quod ob pænitentiam humilem pro quodam delicto, à summo Pontifice addita fuerit, vel ab Episcopo in Regno. Quapropter

Pokora hoc est Humiliatio vocata fuerunt.

P O T E N T I A V I R T V T I S.

Nemo virtutis potentiam satis explicabit, nam si tot Philosophi, qui rerum naturas & proprietates sublunarium copiosis descripserunt libris, illius potentiam non descripserunt, si Doctores sacri altissimis medijs eandem vix explicare potuerunt, cui igitur explicandam potentiam ipsius relinquemus? Plato de Repub. ita eam insinuauerat: *Virtus est sanitas, prauitas est morbus.* Aristotel. i. Polit. de illa dixit: *Virtus & malitia determinant*

terminant nobiles & ignobiles, seruos & liberos. Seneca Epist. 61. hæc de illar Bonum & optabile est, quicquid ex virtutis geritur imperio. Cicer de Legib. 2. Virtus (inquit) nil aliud est, quam in se perfecta & ad summum perducta natura. D. August, lib. 22. de Ciuit. Dei cap. 30. Virtutis præmium est ipse Deus. Adducere licet ad declarandum propositum Simonis Colinæi Politi & literis optime instructi & ornati inuentum, qui vt declararet immortalitatem literarum, Saturnum falce omnia metentem depinxit addito versiculo Symboli anima. Virtus sola aciem retundit istam. Relinquo inuentum, lemma suscipio. Ea quæ digna sunt falce Saturni, Martis lancea, Bellonæ ira, Mineruæ exardescencia, Iouis iudicio, sola virtute retunduntur. Quapropter aperte Seneca docuit: Nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris quam virtus aestimanda est. Tempori adscribere audent, Durissima scindit. Quid enim tempus diuturnitate sua non emolliat? quid non tentet & faciat? tandem durissima tempus scindit & proscindit. Est etiam virtus circa difficilia, vt inquit Aristotel. quapropter ad virtutem tanquam ad asyllum omnibus confugiendum est, vt aduersarij marcescant. Illa etenim durissima scindet. Quocirca inspicienti hæc arma, dum soleas sine cruce conspicio, durissimū quid contemplor, sed dum clauem cruce insignitam habeo, iam parentem horum armorum durissima scidisse, quadam suæ humilitatis virtute coniector. Docet namque quod superbia ceciderit, humilitate exurrexit. vnde Poeta.

*Alta cadunt vitis, virtutibus infima surgunt,
Hoc te mons sterilis, vallis amena monent.*

LINEA POKORORVM.

DObieslaus Pokora, Paproc. in Secundo Opere inquit. Quod à Paganis Lublini quoddam Monasterium defendit. De illius prædecessoribus plurima quoque dicit se in Priuilegiis diuersis vidisse. Lichtanſcij in Russia, milites eximij, & vsq; in prouectam ætatem Castris dediti in Tremboulensi districtu aliquos notabant Historici, contra hostiles incursus expeditos equites.

ss) (ss

P O L O T A.

D E L I N E A T I O.

EST manus nuda sagitta transfixa, ardentem facem comprehendens in campo rubeo. Super coronam turris biculminea, ex qua aliqui ponunt vexillum ab vna parte eductum & explicatum, ab altera coronam viridem, sed in priuilegio, non legitur.

O R I G O.

V Arsfauia Anno 1580. à Sereniss. Rege Stephano, Valentino Vasowic Iacobi Vas Ciuis, & Ahe-

narij Leopoliensis concessa sunt. Nam arcem Polocensem loco & arte egregia munitam validisq; praesidijs firmatam, ac ingenti belli apparatu, rebusq; omnibus arcendae oppugnationi necessarijs instructam, ille contempto potentissimo mortis periculo, in tot tormentorum fulminibus, sagittis instar grandinis emissorum, turrim biculmineam multoties transfixus inflammavit, eoque arcem consumpsit, & obsides in deditionem compulit. Quapropter arma haec illi Sereniss. Rex tanquam veram ipsius virtutis imaginem, tunc primum in Regno, ipsius virtute partam & quaesitam, dedit & concessit, illi quoq; cognomen ab arce Polocensi & à flumine Polota, quem transierat cum igne in aeneo vase & face accensa Polotinski, adscripsit & attribuit.

C O R O N A T V S L A B O R.

VT speciosam virtutem concomitatur honos, ita honestum laborem, corona & praemium iure merito sequitur, sed fortè quærere contendes qualis nam coronetur labor? In Commentarijs Alciati luculentum Symbolo id edocetur à Christophoro Plantini. Exposuit ille circulum in seipsum circumactum cum erudita hac Gnome: *Labore & constantia*. Mehercule talis labor ex virtute procedens dum constantia in finem deducitur, coronatur. Vnde Sacra scriptura, perseveranti usque in finem coronam in praemium promisit, sed pace tanti viri coronatum laborem ego aliunde depromam. Circulo, quo exprimitur constans labor, addam tale lemma: *Labore & conscientia*. Ille etenim labor meretur coronam, quem conscientia nec aggravat, nec accusat, nec condemnat. Quapropter monebat D.

Gregorius super Ezechielem Hom: 9. *In omni quod dicitur semper tacite recurrere debemus ad mentem, & interiorum testem & iudicem requirere.* Quid enim prodest si omnes laudent, & conscientia accusat? Aut poterit obesse si omnes derogent, & sola conscientia defendat? Quapropter ad fertum ex albis lilijs contextum adscripsit quidam: *Casta placent superis.* Et si casta illis placent, dicito quanto illis conscientia casta placebit? Concludit hoc D. Ambros. dicens: *Duo sunt tibi necessaria, conscientia & fama, conscientia propter te, fama propter proximum.* Quasi diceret, Deo conscientia placebis, proximo autem optima fama. Dum arma prædicta contemplor, confidero laborem, conspicio constantiam, sed præcelluit in illo consciētia, non enim aliter Dei adiutorium & virorum illustrium fauor obtinetur. Conscientia enim vt Cicero etiam docuit, est maxima consolatio rerum incommodarum. Placuit mihi Impresa Ducis de Nocera. Eraxerat sibi palmam, ex cuius ramis procedebant sagittæ feruentes, ceruum qui sub umbra illius latitabat, qui Diramnum ore tenebat, cui adscripsit: *Hinc vulnus salus & umbra.* Profecto bona conscientia est animæ salus & umbra. Adiuuit hic miles eximius laborem suum conscientia, unde tot tantisque iaculis ad turrim altam fauciatus, retulit vulneris sui corporalis, ignobilitatis, & egestatis, salutem & umbram à Serenissimo Rege consentiente Senatu.

Polotinski *Valentinus reliquerat filium Stephanum, hic excellens miles & Roth magister, cum Regina Absolomowna sed dubito quod familia sit superstes.*

P O M I A N.

DELINEATIO.

EST caput nigrum Zubronis seu Vri, gladium nudum ad dextrum cornu appensum, per leuam partem deductum retinet in campo ceruleo. Super coronam est armata seu loricata manus extensa cum gladio vibrato.

O R I G O.

DLugossus de armis Pomian scribendo dicit, Originem Pomianij pro insigni habent caput Zubronis nigrum cum gladio, in signum Genologiae confusionis, circumlo in naribus dependente sibi ablato.

Erat

Erat enim Clenodium vnum cum Clenodio principali Vieniawa, quod ex Baronibus signiferum Morauiae ortum ducens in familiam numerosam creuit, sed cum Lasthek Chebda de Grabie germanum fratrem Zarandum Decanum Gnesnensem in villa Lubania zelo inuidiae & ambitionis Tyrannicè occidisset, per iudicium Vladislai Regis Secundi in quærela deduxit, diuortium inter illos factum est, & vna parte qua se Vieniawa seu Perstenen vocant in suo originali clipeo remanente, alteri circulus ademptus & gladius in signum Tyrannidis datus est. Hæc ille: Vocata ergo sunt Pomian quasi *Pomni nasi*, hoc est memento mutationis armorum.

SPECIOSA INITIA, sed DESIDERATVS FINIS.

Diuersam pariunt felicitatem prospera mundi fluxa & mutationi obnoxia, & prospera quæ perennitati per fidem Christi consecrata manent. Illa etenim ut aduersa rapiuntur fortuna, ita fundare illa atque sollicitari de illis, vanum & vituperabile est. Ista verò, ut nulla res fortuna actus eripit, ita de illis cogitare, præmeditari, insudare opere pretium est, vnde de illis Seneca Epist. 99. dicebat: *Calamitosus est animus futuri anxius, & ante miseras miser qui sollicitus est, ut ea quibus delectatur ad extremum usque permancant.* De istis verò gloriabatur D. Paulus. *Bonum certamen certavi, cursum consummaui, fidem seruaui, de reliquo reposita est mihi corona iustitiae, quam reddet mihi dominus iustus iudex.* Et admonebat D. Petrus, *Satagite ut per bona opera vestra certam electionem & vocationem faciatis.* Habent hæc speciosa initia, sed & desideratum finem. Accidit quidem quod initia mala optimum finem habeant, nam & scorpio qui viuens lædit, morte medetur. Accidit quod initia bona, malum finem fortiantur, nam dicitur in Euangelio ad Patremfamilias: *Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo, vnde ergo Zizania?* sed plerumque euenit, ut speciosa initia desideratus consequatur finis, vituperabilia verò, exitiosa terminet calamitas. Dicente Christo, *Non potest arbor bona malos fructus facere.* Dum initia considero & progressum primum prædictorum armorum, profectò speciosa initia, nam eadem erant quæ modo sunt Vieniawa. Accidit quidem mutatio, sed tamen subsequutus est desideratus finis, & redijt pulchritudo initij ad finem & pulchritudinem finis. Refert Iul. Cæs. Capaccio libro 2. Impresfarum, quod Carolus de Aquino Conte de Martorano antiquissimam, & perillustrem Familiam suam maiorumque merita dum præcogitasset, lumen scripto colore statuis exponere adscripsit: *Mersus & emergam.* Profectò mersus erat ille ob eadem fratris, sed ita est emergsus, ut nunquam poterit mergi. Non enim fortunæ inpituntur Pomianij ut veteres pagani, qui dicebant: *Fortuna virtutem superat, sed innituntur virtuti, quæ omnem superat fortunam.* Quapropter factus est eis dominus adiutor, ut speciosa armorum Pomian & Vieniawa principia & adornarent & superarent. His namque reuolu-

reolutionibus annorum vidimus & videmus Pomianos Archiepiscopos, Principes, & Primates Regni, Episcopos Plocenses, Luceorientes, Chyonienses, Cuiavienses, Præmislienses, &c. Quid de Senatoribus, Præfectis, Iudicibus, alijsque in dignitate summa positis referam? Impleuerunt Castrafago, Senatum toga, Ecclesias Cathedrales Tyara & honore. Ericus 14. Sueviæ Sueciæ & Vandalorum Rex (*inquit Typotius in Symbolis*) erexerat pictorum opere manum è nubibus quæ sceptrum regale deferrebat, erat subscriptum lemma: *Deus dat cui vult*. Tantum honorem contulit illis Deus quia voluit, & quia benedictio parentum super eos descendit, & quia virtus ipsa sibi est pulcherrima merces.

LIBERTATIS AMATOR & TVTOR.

AVrea libertate quid præstantius? existimo nihil. Nam ea quoque nobiscum in cælis regnat. *Eratis serui, nunc autem liberi facti*. Sed sunt aliqui amatores libertatis suæ, non alterius: aliqui sunt amatores, sed non tutores, cum tamen liberis est communis libertas amanda & tuenda, nec alia in virtutem astringitur libertas, quàm vniuersalis. Quod perpulchrè D. Bernard. de libero arbitrio ostendit: *Prima libertas est naturæ, secunda gratiæ, tertia gloriæ. Prima habet multum honoris, secunda plurimum virtutis, tertia cumulum iucunditatis*. Est libertas naturæ, quæ habet plurimum honoris, libertas esse non vnius, sed communis dicitur. Quæ nam erit virtus libertatem propriam amare & tueri? Habent hoc & bruta. Nam bobus Neuricis, *vt Ælianus ex Aristotele lib. 5. de Animal. cap. 7.* refert, non data sunt cornua in capite, sed in dorso & non rectè feriunt sed obliquè, quia enim solam libertatem tuentur propriam cornuta animalia, ubicunq; cornua excrescant, illis sufficit. Tueri autem non tam propriam quàm communem libertatem, est hominis vt homo est, cui facultas procedens à ratione & voluntate, hoc est liberum arbitrium inest, cuius bonum communis præferre particulari bono proprium est. Dum Gentilicia præsentia intueor, libertatis amatoria pronuntiabo, Vrus namque seu Zubro, est omnino captiuitatis impatiens, vnde vel nunquam, vel difficulter capitur. Imò si eò inciderit; vnde desperet posse euadere, semetipsum præ ira suffocat, vsque adeò se genitum ad libertatem putat, nihilque esse optabilius ea præsentiat. *Pier. Valer. lib. 11. Hierog. cap. 50.* Profectò Pomianij erant singuliter amantes & tuentes libertatem Patriæ & Regni, libertatem boni & honesti, in Ecclesia & Repub. Cogita Vloftiborium Archiep. Gnesnensem, remorare Lubinscium Primum Principem, Primatemque Regni cum suis Coepiscopis. Perspice Iaruntouios, Socolouios, Koluccios, Puklateccios, aliosque præstantes & immortali laude celebrandos, Patriæ & Reipub. amatores & tutores, omnes hi & cæteri, libertatis quoque erant tutores & amatores. Vnicum adferre in medium volo de boue Susidarium, quandoquidem &

dem & Vrus, bos germanicus esse dicatur. Suis quotidie centum cados in hortos sicciore aqua bobus Regi extrahunt, quod si plus extrahere aliquis voluerit ita resistunt, vt nec blanditijs, nec verberibus induci possint. *Ælianus lib. 7. cap. 1.* Tales sunt in munere libertatis Pomianij, nil vltra equum & iustum, nil contra honestum & vtile Patriæ, nil deuium legi & libertati, etiam dono, prece, promisso adacti cogitarunt, voluerunt, fecerunt. Memoria enim Tiberij Cæsaris dicta sæpè ruminarunt, qui vt Corn. Tacit. refert dicere solebat egrediendo è Curia Græcis verbis: *O homines ad seruitutem paratos.* Admonebat eos, qui libertatem publicam nolebant, repudiabant. Eam igitur Pomianij libertatem desiderant, quæ vera, propria, & non Methaphorica nec illicita est. Illam promouent libertatem & tuentur, de qua Cicero in Paradoxis. *Quid est (inquit) libertas?* Potestas viuendi vt velis. Quis igitur viuit vt vult? qui recta sequitur, qui gaudet officio, cui viuendi via considerata ac prouisa est, qui legibus non propter metum paret, sed eas sequitur atque colit. Illam libertatem promouent, de qua *Horat. lib. 2. serm. Satyr. 7.*

*Quis nam igitur liber? sapiens sibiq; imperiosus,
Quem neq; pauperies, nec mors, nec vincula terrent
Respondere cupidinibus, contemnere honores
Fortis.*

Talem libertatem promouent, quæ non libertatis fumus & anarchiæ flamma sit, sed quæ sinceram libertatem legibus & iuramento firmatam sapiunt, odorant, referunt. Pereat (inquiunt) libertas illa, *Nam*

*Quid iuuat abruptis in libertate morari
Vinctis, si maneant & tibi colla premant?*

SVMMI PROTECTORES PATRIÆ & REGNI.

VAna quidem est salus & protectio hominis sine Deo, qui araneam telam in murum facile erigit: sed si protectio hominis Dei ipsius protectione roboratur, iam hominis protectio summa nedum est, sed quam nec Vliſſes cum Hercule, nec Romanorum Duces cum vniuersa multitudine aliorum militarium & potentum Dynastarum præstare potuerunt. Rex auium Aquila senio confectus, dicunt Naturalistæ, quod ipso rore vitam conseruet. Quapropter venerandam ætatem dum aliqui exprimebant, Aquilam ore hianti ad solis ortum statuebant, subscribebantque: *Diuino numine pascor.* Enimuerò si viri timentis Deum protectio in aliquem pontitur ex protectione à Deo, ille dum numine diuino pascitur & fortificatur, protectio illius summa est. Non ingrauesco tantum lemma Pomianijs adscribere: *Pascuntur diuino numine.* Nam si cornua Vri Philippus Rex Macedonum ad pedem montis iaculis confossi, quæ erant sedecim palmarum Herculis religioni obtulit, vt refert *Thaumatographia Naturalis cuiusdam in*
M m m Bifonte

Bifonte & Bosano, Iam Pomianos qui talis animalis capite insigniuntur, pasci quodam numine non difforme rationi asserere licebit, sed eo plurimum pasci illos diuino numine dicam, quum innumeros excellenti virtute vitam ornare, præstanti pietate dies enumerare, religionis promotione plurimum clarescere, dignitate sacerdotali peramanter florescere confidero & conspicio; verè etenim isti diuino pascuntur numine. Quapropter protectio Patriæ & Regni illis summè conuenit. Hinc de Vloftiborio Archiep. Gnesnensi Clemens Ianicius reliquit:

Vloftibori quid agis? cur sic tibi vita modesta est?

Dignus es, & sacras pascere spernis oues?

Quid referam de Illustrissimo & Reuerendissimo D. D. Archiep. Gnesnensi, Primo Principe & Primate Regni Lubienscio, cui sicut inter omnes Senatores Regni prima Senatoria conuenit, ita quoque Regni, Patriæ, & Reipub. protectio, summus est illius protector, quia ob sinceritatem, vitam non tumidam & sacram, protectio Dei suprà ipsum est. Viue diu & fælix Senatorum amplissime & potentissime. *Et vincas signis impia castra tuas.*

LINEA FAMILIÆ POMIAN.

Lasthek Chebda de Grabie, cui talia arma data in memoriam fratricidij fuerant, Vladislao II. regnante Dlugossus sub Gentilicijs Pomian. Erat Iaranda occisus frater, & Decanus Gnesnensis. Vloftiborius Archiep. Gnesnensis, qui post Martinum armorum Bodula sepultum Bononiæ successerat 1279. De hoc Ianicius in Cathalogo, & Bielsc. fol. 191. referunt. Præcipue tamen tacite loquendo Ianicius, aliquod considerationi dignum, quod Historici tacerunt. Non enim successorem habuit ob mortem, sed ob depositionem officij Quod ne aduerse intelligi possit, ita loquitur.

Nicoleos causa est fueratque causa Philippo,

Gaudeo facta animi quod rata vota tui.

Iarandouij, siue Iaruntouij de Brudzew, multis honoribus, quia & meritis id assecuti fuerant, cohonestati. Iarandam Decanum Gnesnensem, quem Sigism. Rex electis vi Saxonibus & Pomeranis præsidariis de Znena Oppido dicto præfecerat. Cromer. lib. 14. ad Annum 1384. Alterum Iaranda de Brudzewo referunt Priuilegia Regni, Palatinum Inouoclauiensem. Anno 1436. Petrus Iaranda de Brudzewo Succamerar. Calisiensis 1451. Ioannes Castellanus Calisiensis 1505. & plurimi alij de Brudzewo in diuersis Regni Priuilegijs reperiuntur. Quorum officia & ministeria cruenta ante fuisse nemini dubium, cum nedum literatis, sed etiam benè meritis in castris eiusmodi dignitates ab antiquo collata fuerint, sed dato quod incruenta fuerint, qui tamen ad studia mentem reuocauit & conuertit, quia plurimos in amicitiam attrahit, affluitque ad eum omnis optimus, facillè etiam à Regibus in numerum stipendiariorum & Senatorum veniunt & vocantur. Iarand posterioribus

tempo-

temporibus Palat. Lenciciensis. Qui ut ex maioribus erat optimus ciuis Patria, ita propriis virtutibus utilis Reipub. Nunquam enim inutilis est opera ciuis boni, auditus eius visusq, vultu, nutu, obstinatione tacita, incessuq, ipso Patria, & omnibus prodest, Seneca de tranquillitate vite docuit. Reliquit cum Elisabeth de Gulczewo armorum Prawdzic duas filias, vnā Soboccij Castell. Gostinensis coniugem, ex qua progenita Hedwigis Comitissae de Gorka Palatini Poseniensis consors, alteram Ianusij Latajski Comitissae de Labissino coniugem. Ieranda de Brudzewo Palat. Inouoclauiensis, vnā cum Sedziuogio Ostrog Palatino Poseniensis & Generali Maioris Poloniae, & cum Dobrogosto de Samotulij Castell. Poseniensis armorum Nalecz, dum certificati fuerunt, quod duae coronae à Sigismundo Imperatore Vitoldo & Iuliana Ducissa M. D. Litu. breui debebant mitti, custodiam ut interciperent, sicut iam Legati Caesaris cum literis à Ioanne Czarnkowski Succamerar. Poseniensis interceptae ob bonum Reipub. fuerant. Bielsc. sub Anno 1430.

Chebdi, ab origine armorum cognomen deducitur, Ioannes Chebdi de Niewiesz, Apostolica sedis Romana Archidiaconus, Vladislauensis Decanus, Gnesnensis & Cracouiensis Canonicus, occisus à fratre Vieniaui 1400. Nicolaus Palat. & Capitaneus Syradieñ. Venceslao Bohemo regnante.

Niewiesz, antiqua Familia in Niewiesz, ad quorum differentiam Chebdi de Niewiesz.

Lubienscij de Lubnia, ab Chebdiis & Niewiesz descendunt. Nam à Nepote Nicolai Palatini & Capitanei Syradiensis, etiam Nicolao coempta sunt in Syradiensi territorio complures possessiones inter quas vtraq, Lubna acquisita fuit. Et ab his possessionibus posteritas Nicolai Hebda de Niewiesz, diuersas accepit denominationes, sicut alicui diuisione bonorum cesserant. Tam antiquam familiam claram & optimè merentem Patria, & Reip. & Senatui totoq, pectore arte, labore & Marte insudantem, ordine longo delineare minime conuenit. Dicunt enim hoc Acta, dispositiones, Cathalogi Regni militum, Rothmagistorum, Priuilegiorum, merita & honorem illorum recensentes satis copiosissime. Sufficiat mihi propriis meritis adauctam virtutem praeiis antiquorum per existentes nunc, eorumq, paulo ante viuentes maiores, connumerare. Andreas de Lubnia Thesaurarius Regni, qui subscripsit Priuilegium Pruthenicum 1436. vir magni ingenij, & in Reipub. negotiis officiosissimus, & strenuus rerum moderator. Lubinski Proauus Illustrissimi & Reuerendissimi D. D. Matthaei Lubinski Archiep. Gnesnensis, Primatis & Primi Principis Regni, in praelio ad Choyniciam infauito cum Serenissimo Rege Polonia Casimiro III. fortiter pugnando contra Cruciferos in summum discrimen vite deuenerat. Non enim optimus Patria ciuis, & inuictus miles plus desert vite, quam incommodo & periculo, vita enim quam hic uiuit breuis, quā autem uiuere debet, aeterna est. Perennitati igitur gloria & decori Familiae Lubiensis studuit, dum in casu tam arduo periculum audacter subiit. Cui sit in Epitaphij locū.

Exspectas faciam forsā tibi verba viator

Non faciam: faciet sed mea tumba tamen.

Pomian Lubienius iacet hāc tumulatus in vrna,

Gloria nobilium lausque decusque Ducum.

Suentoslaus Lubieniski, ex hac vetusta stirpe natus, pietate & virtutum corona insignis cum Barbara de Zapolice, Matthiae de Buzenin Pstrokonski Episcopi Vladislauensis & Pomerania, Regni Supremi Cancellarij sorore consobrina, genere, opibus, probitate, cum prudentia excel-

ria excellentissima Matrona amplissima benedictionis diuinae, & perfectius dicendo, singularis prouidentiae caelestis, filios & filiam habuit.

Matthias Lubienſki Archiepiſcop. Gneſnen, primus Princeps Primasq; Regni.
 Hic primauiam iuuentutem decore floſcentem patriis in gazis, eo fructuum deduxit in uſum, ut omnes Eccleſia Sereniſſimi Regni, totuſq; Senatus, Populuſq; Polonus, ordinem, uitam & decus ab eo decerpant, ſuſpiciantur, & expectent. Ad eum me hercule terminum deueniunt illi, quibus honor diuinus praeſcriptum in operibus, & bonum commune primum in meritis eſt Philippo Mecedonum annuente. Ille enim ut fama eſt, non tam de copiarum & auxiliorum uiribus gloriari uoluit, quod quaſi particulare & proprium fuit, quam de prudentia & ſucceſſu, quem in conciliandis hominibus habuiſſet, quod commune erat. Verum Matthia Lubienſij pietatem, honorem Dei & cultum, utilitatem communem conſiderando, ſuperat his plurimum, ſicut titulo & honore ſuperauit omnes. Scit enim ita pietatem colere, ut illam religioni non anteferat: cum & pietatis gradus ſit fides, & pietas uera, ſit Dei uerus cultus. Quo & pius eſt in Deum, & pius in proximum, & nulli uult eſſe niſi pius. Hinc in eo morum grauitas poſuit domicilium: prudentia & dexteritas in rebus agendis ſignaturam: religionis obſeruantia condignum ſacrarium. Non enim faſtus, inuidia, iurgium, duplicitas, ſimulatio, aliadq; uitae probata nocina & detrimenta in illo reclinatoria inueniunt: ſed uirtus, bonitas, iuſtitia, ueritas, ſua tentoria firmarunt & radicarunt. Ut illius

Quaeſcunque laudes perſequeris modis,

Quaeſcunque laudes obtenebres notis,

Virent, vigent, namque alma neſcit,

Exitium capulare uirtus.

Decorum & ſummè perpulchrum fuerat Constantino Magno, nedum ſcire ex uirtute praeeſſe, ſed etiam prodeſſe: neq; nouit aliter Illuſtriſſimus Lubienſcius cito labentes temporum dies finire, niſi omnibus prodeſſet. Teſtatur idipſum Miechouiienſis Conuentus, quem Abbas digniſſimus propriis expenſis magnificum reddidit & reſtaurauit. Teſtatur Eccleſia Panckouiienſis, quam eo quòd in ipſa à ſacro fontis baptiſmate leuatus fuerat, ex muro fieri fecit, & Cuſtodibus S. Sepulchri procurandam & curandam contribuìt. Teſtatur Chelminenſis Epiſcopatus, quem ceu Paſtor fidelis omni ſolertia, exemplo, proſectu adminiſtrauit. Teſtatur Cathedra Poſnaniienſis, ad quam gubernandam tranſlatus, liberali affectam declaratione, paterna conſouit benignitate. Non ideo, ut memoria reſtigia ſignificaret, ſed ut legitimi Paſtoris atq; uigilantis officio non deeſſet, nec mereri optimè Eccleſia & conſcientia negligeret. Teſtatur & Epiſcopatus Ulaſlatauienſis & Pomeſania, in quo non ea quae ſua ſunt, quam quae Ieſu Chriſti quaſiuit & deſiderauit. In eo namq; quod principale atq; ſingulariſſimum Paſtoris ueri eſt, cultum diuinum munificentiffimè promouit. Fundauit perpetuum Pſalterium, Sacrificia incruenta fieri in copia ſolenniiori curauit & prouiſit, Votiuas cantatas aternis inſcriptionibus ordinauit, & quod laudabile & pradicandum eſt, omnes Cathedrae ſuae Preſbyteros uigilia orationum, ſimplicitate exempli, religionis amore antecelluit, & omnibus praeiuit.

Felix cui talis ceſſit traiectione ſeculi,

Mille peces ueniant, funera nulla timer.

Ut uerò Ulaſlatau IV. Gratia, & SS. D. N. Urbani VIII. benedictione & conſenſu, ad Archiepiſcopatum Gneſnenſem primum Principem Regni & Primatem perpetuū aſcendit, ut Aquila renouans plumas ad uolatum, ita ille ad munia Eccleſiaſtica & officia ſpiritalia obeunda, quo ſeruenter athleta Domini euaderet, gratioſius reſloruit. Videbant illum in Comitibus Generatibus Regni, tot Senatorum & Equeſtrium Nobilium caterua circumſeptum, & ille ſedatum animum, & grauitate generoſum, uultu religioſo deſerebat. Conſiderabant tanta inſignia Principis numeroſo ſeruorum & amicorum concurſu uenerata, ſed quem illa praeſtabant & deſignabant, ipſo ſpiritus ſeruore & conſcientia puritate letabatur & gaudebat. Laudabant alij uidentes euntem faſtum ſaeculi ſplendidum & copioſum ante & retro ſeruient-

seruientem populum, at ille in sinceritate cordis, creatorem ipsum venerabatur & Dominū. Inde iam Theſtatoribus colligere liceat, quantus erit Archiepiſcopus ſua ſponſa, quā vigilantiffimus paſtor. Poſt emerita virtutum merita, poſt exantlatos ex ardentiffimo diuini Numinis zelo, natos conatus, iterum calo diuſq; fauentibus, & ipſe reſtoreſcet, & ſponſam ſuam reſtoreſcere faciet. Ille Eccleſiaſticam dignitatem Hæreticarum ſuperſtitionum erroribus laceſſitam ſplendenti reſtituet ſplendori. Ille oues cura ſua commiſſas, errantes ad tutum Eccleſia ſancta gremium feliciter reducet. Ille decorem Domus Dei, eiſq; Sacerdotes & miniſtros diligit, tuebitur, promouebit, & curabit.

Eſi fata dabunt longæuam ducere vitam,

Occidet omne malum, ſurget & omne bonum.

Nam cui quarta ſede ſacro Inſula vertice, firme

Sublimes apices exuperat meritis.

Stanislaus Lubienſki Epicoſopus Ploceſenſis, qui literis domi, in variis Academiis collectis, quo amplius nobile ingenium & iuuentutem excultam, ſerio diſpoſitionem ad Reip. & Patria officia conferret, in exterarum nationes iuris patricij & Cancellaria Regie iam gnarus, animum & vires contulit. Quibus ſtudiis, nedum Illuſtriſſimis & Reuerendiſſimis Epicoſis Pſtroconſcio, Gembicchio, Tyliccio deſideratus, ſed etiam Senatui & Sereniſſimo Regi charus extitit. Quapropter ad ſpiritualem vitam inclinatum, Sereniſſima Maieſtas ipſum, Abbatia Tynecenſi, Procancellariatu Regni, Epicoſatu Luceorienſi, demum Ploceſenſi illuſtrauit, & magnum Senatorem effecit. Erat ille Eccleſiaſtica libertatis, maieſtatisq; deſenſor conſtantiſſimus. Erat in Paſtorali munere vigilantia, praſtantia, & munificentia dexterimus. Erat in Senatu, conſilij perfectionis & eloquentia oraculum, illum Sereniſſ. Rex Sigismundus III. ceu primum dilectumq; conſiliarium ad videndas & audiendas belli ſuſcipiendi cum Sueco, cauſas in Sueciam deduxit. Ille Epicoſorum Ploceſenſium vitas, nouiter a R. Andrea Trzebicki Scholaſtico Ploceſenſi pralo datas conſcripſit, & normam viuendi ſucceſſoribus Paſtorali in munere eo ipſo propoſuit. Ille Reipub. & Senatui, omne ornamentum honeſtum & delectabile cum utili, intimis viſceribus deſiderauit, promouit, effecit. Declarat hoc funebris Oratio illius, qua quadraginta ſpatio annorum in variis negotiis, muneribusq; obeundis Sigismundi III. Regis Polonia nauatam operam clauſit. Declarat Baſilica Ploceſenſis, qua diuturna ſtructura collapſa, ab illo ſuffulta & exornata conſtitit, atq; ad pſallendum diurnis & nocturnis horis decem & nouem Sacerdotes cum Clericis ſuſcepit. Declarat Bibliotheca ampliffima, quam ille Cathedra Ploceſenſi, ex qua poſteri eius in liberaliſſima ſtudia amorem legerent, contulit. Quid dicam de Collegio Societatis IEſu Pultouienſi, quid de Contubernio Noſcouiano Cracouia. Quid de ipſa Academia Cracouienſi referam? illorum inopiam liberali munificentia reſarcitam æterna tempora, & illorum ſi boni ſunt gratitudo pronuntiabunt, decantabunt. Eſi hunc Eminentiffimus Cardinalis Annibal Bentiuolus poſt fata tali præconio adornauit. Illum Religio inquit Catholica, propugnatores acerrimum eloquentia, lumen eximium, Polonicus Senatus, prudentia normam ſuſpicient, ac mirabuntur. Quas igitur ipſi laudes Patria, Senatus, & Cathedra Ploceſenſis, eius laboribus, meritis, conſiliis, vigiliis, ſulta viua & radians effecta, debet & perſoluet? Iam vitam ipſius, operam & mortem celebrauit luculenter Eccleſia Ploceſenſis ſcripto, ergo nos quoq; votis noſtris reddamus officium. Amori, Patria, Reipub. Muſarum, Clientum, Epicoſatus, Regnum & Senatus.

Dic, Non noceat cineri nullâ procella tuo.

Obijt Anno ab Epicoſatu Ploceſenſi XII. Etatis 67. Salut. 1640.

Albertus Lubienſki tertius horum frater, Præpoſitus Pultouienſis, Cracouienſis, & Gneſnenſis Canonicus, longa oratione merito venerandus. Erat enim vir omni ambitione qua ut plurimum bonoratos ſequitur, vacuus: humanitate inſignis, pietate exemplaris, ſermone affabilis, largus eleemoſyna. Hic, nedum pietatem erga Deum, ſed etiam erga Rem-

pub. & proximum ardentissime obseruauit. Nam paupertate & inopia pressas virgines, & in castitate virginali Deo reddere vota anhelantes, cum dote sufficienti oblata, a virginum contubernia in Monasteriis deduxit, commendauit, reddidit. Academicos quoque Scholasticos, ne molestia indiga studia liberalia ac ordinatiorem in saeculo vitam relinquerent, impensis propriis vel alebat, vel subleuabat. Animaduertebat enim cum S. Lyuonico Galliarum, quod nobiliores expensa nunquam habeantur, quam dum expenditur: eos, qui & Ecclesiam sanctam dilatare & tenere, & Rempub. temporibus suis consilio & fortitudine ampliare & iuuare possent & valeant. Sed quid plura moror. Fuit ille Pater pauperum, oculus ceco, & pes claudus, sed inexorabiles Parca, orbata genti salicitatem, subtraxerunt, & o heu breui subtraxerunt. Dixit Viximus iam terrae, caelo iam viue praestat,

Non liceat Orestis vnde venis dies.

Anxia nec dubiam disturbent pectora mentem

Laurigeram en animam, facit habere polum.

Martinus Lubiencki S.T. Professor, qui plus animam quam fortunam secreta mentis delectatione contemplando, omnem fastum saeculi contempsit, & ne quomodo a Diuinis colloquiis & occupationibus retrahi possit, religionem Patrum Societatis IESV ingressus est. In qua, ut dies vita solide, recte & ordinate deduceret, arctissima custodia sensus, cogitatum & affectus mortificando, nec redire in saeculum, nec generis dignitatem nigro pallio velatam reuertere ad fastum cogitauit, sed ita viuere, ut feliciter & bene moriatur in religione studuit & desiderauit. Ioannes Lubiencki de Lubna, ultimus eorum frater, post ingenuam atque generosam iuuentutis aetatem, literis, politia, & virtute decoratam, reddere & conseruare Patria dignitatem & honorem, variis consiliis, studiis, laboribus & obsequiis desiderauit & contendit. Laudabile enim est esse magnum in Repub. non ex proprio sensu & ex oculis, sed ex meritis & obsequio Patria. Reliquit filium optima expectationis tam familia quam Patria, quem moribus & literis instructum nationibus exterioribus bellica virtutis instruendum atque linguarum experientia exercitandum obtudit illust. parens & persuasit. Soror eorum spectis mundi illecebris, ut castius & crebrius sponso anima sua delectaretur, illumque dulcedinem sui cordis promereri possit, religioni sacra & Deo se totam deuouit in Monasterio sanctimouialium Olobocensium, ubi ob speciosa vita progressum atque laudabiles religionis actus, Mater sororum & Abbatissa constituta & electa fuerat. Apponere iam liceat militantibus Lubienckis ad arma illorum inscriptum calcar a Medico & Mathematico Chodouicz.

Lubinium meritis meruisti sydera bisons,

Pro Patria fortis perge subire neces.

Pro Patria mors pulchra venit: fer fortiter enses,

Dignus eris caelis inseruisse caput.

Grabscij de Grabia, qui praestantiam antiquae dexteritatis castrensis & forensi negotio adornarunt. Castellanus Crusuiciensis Grabski eximia probitatis & fortitudinis, reliquerat filios Martinum, qui familia sua gratiosa fulcra progeniuit. Ioannem, Sebastianum, Stanislaum. Ioannes cum Zborouio Io. Castel, Gnesnem. Curia exercituum primat ad Psconiam solertia fortitudinis specimina declarauit, dum Paulinum Ogalinum Mosaum in captiuitatem deduxit. Petrus alter filius Castellani Crusuiciensis, literis vir deditus, sed ira non parcens. Nam dum eligeret statum spiritualem, ex ira occidit virum: poenitentia ductus discessit Romam, sed in itinere alterum virum occidit. Quapropter redijt in Patriam & statum coniugalem arripuit. Lucas tertius Castellani Crusuiceni. qui post exercitatum iuuentutem in Castris & Curis Primatum, cum Zakrzewska suscepit matrimonium, & reliquit liberos. Grabscij de Grabia plurimi electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripserunt. Samuel Grabski de Grabia Capitaneus Brestensis Cuiauiensis, qui sicut merito ita aptitudine ad res agendas Reipub. & Regni maxime commendatus. Commissa sibi negotia in Tribunali & Comitibus Regni dextere obiit. Mathias Vexillifer Brestensis, quem ipsum officium

Martiale

Martiale reddit in altiora negotia Reipub. idoneum. Ioannes, Martinus, Ezechiel Grabscij de Grabiá, qui omnes virtutem extendunt factis, quo Speciosus bonos familia & amor singulari Principum conciliatur.

Bronisewscij de Bronisowo in Palatinatu Bresten. Cuiauien. districtu Predecen.

oriundi genus suam trahunt à Comitibus Bobemia unâ cum Familia Grabsciorum, quod colligitur ex diuisione inter eosdem possessionum, per quam villa Bronisewko Grabscis cessit, villa verò Bronisewo Bronisewscis, à qua suam denominationem hac Familia sortita est, Librietiam autentici Castrî Predecen testantur eandem habuisse ab Auis & Atauis Grabscios & Bronisewios originem, in quibus scribitur quod Grabski Bronislaus in tutela habuit Psarscium fratrem suum, hoc tamen differunt, quod Grabscij de Grabié, Bronisewscij de Bronisewo suam appellationem habent. Fuerant in ista Familia Bronisewsciorum viri rei militaris studiosissimi, & in doctrina excellentissimi, sed quia unus illorum Ioannes Bronisewski progenitus ex Bodzanowska antiquissima ac nobilissima Familia ratione materni sanguinis Chodorouorum in Russia defecerat à fide Catholica, & filium suum Sebastianum ac alios filios suos ad idem crimen Hæresis pertraxerat, ideo & in priuato positus & possessiones amplas cum bona fide amisit, & posteros suos in paupertatem redegerat, respexit tamen Omnipotens ex alto, nam filios eiusdem Ioannis ad unitatem fidei Catholica per gratiam suam reduxit, inter quos Sebastianus Bronisewski vir competentis doctrinæ, magni consilij & iudicij, tempore Sigismundi Augusti fuit terrarum Russia & Podolia lustrator & eiusdem lustrationis Notarius, idem fuit Notarius Radzieiouien. in Cuiauia, cui pro suis meritis idem Sigism. August. contulerat certas possessiones circa Castrum Radzieiouien. Hic nonnullos agros in vicinia villæ Cety, alias in n. n. Bronisewa, in qua ipse domicilia sua habet apud nobiles Ovsiane coemit pro Altaris fundatione in sua Parochia in Oppido Chodecz dicto, ad quod ille Altare sepulchrum Gentilitium extruxit, in quo ipse cum sibi sanguine iunctis de eadem familia ultimum diem supremi Iudicij in pace expectare disposuit. Hic factus Catholicus zelosus, contra hæreticos scripsit libellum sub titulo: Protestatio Chreściansta Sláa chernego Sebaściana Bronisewskiego przeciwko Ewangelikom. quod scriptum quia non est integrum, & iniuria temporum distractum, ideo typis non est euulgatum. Ioannes frater germanus Sebastiani, ex Kalinska de Terra Lancicien. progenitus, cum Ioanne Herbuto de Fulstyn, sub Rege Sigismundo Augusto militiam coluit. Horum frater germanus sed ex secundo matrimonio Parentis ex Morzycka, de Terra Cuiauien. progenitus Venceslaus vir à natura bonus, in Scholis quidem Hæreticorum enutritus, sed statim à prima iuuentute errores hæreticorum reliquit, & fidem Catholicam amplexus est, qui in Ducatu Transyluania, & in alijs partibus Vngaria optimis militia à iuuentute actis fundamentis, quorum in illo Regno eximia extat memoria, fuit postea in Patria Comes militiæ Illustrissimorum Ducum Rosenfciorum Philonis & Cyriaci, qui cum Rege Stephano expugnabant Mosbouiam. Multa præclare gessit in expugnatione Arcium & Ciuitatum, præsertim verò in expugnatione Soropcen. in Seuerien. Ducatu. Is idem cum Duce Constantino Viskiuecen. milite veterano Capitaneo Cirkasen. hærede in Zatoſce, tam circa Iampole in expeditione Tartarica, quam in Valachia, & contra alios diuersos & maximos Regni hostes fortiter dimicauit, postmodum matrimonio sibi copulata Constantia Grotowska de Grotowice in Palat. Lancicien. armorum Rawicz, antiquissima Familia, prout scripta testantur progeniuit tres filios, & duas filias Helenam, & Sophiam. Helena apud Virgines Deo dicatas sub Regula & Professione S. Brigittæ, sese officiis pietatis exercendo, in claustro Virginum Samborien. in Russia obiit, Sophia verò nouem annorum spatio in seculo exacto vitam finiuit. Filius verò Nicolaus ab expeditione contra Turcas & Tartaros redeundo, dum ad Cecorata Castra Regni unâ cum Ducibus belli sublati per inimicos Crucis Christi direpta fuerunt, multis belli incommodis fractus in Volbrynâ diem clausit extremum. Alter filius Bartholomæus, sacro Ordine Presbyteratus initiatus, vitam ducit quietam. Tertius natu senior Ioannes postquam artibus liberabitus

liberalibus, militia, ac secularibus in Aulis Principum occupationibus aliquot annis in iisdem consumptis nuncium remisit, quietioris quoque vite amore captus ab Illustrissimo S. memorie Mart. no Szykowski Episcopo Cracouien. Prasbyter factus rebus Ecclesiasticis hucusque strenuam nauat operam: Vir iste proptor eximias animi sui dotes Summo Pontifici Urbano VIII. Romæ, Ferdinando III. Roman. Imperatori, dum Vienna pro Serenissima Cecilia Renata Regina Polonia Serenissimi Principis Casimiri & aliorum Procerum, ac nobilitatis Polona peregrinationis illius seu expeditionis comes fuit, apprime charus extitit. Idem Serenissimus Regibus Sigismundo III. & moderno Vladislao IV. quem tempore sue peregrinationis in Urbem Romanam pro Anno Sancto 1625. ex mandato & insigni gratia sua Serenitatis secutus fuit summopere gratus. Idem omnibus amicis & vicinis propter suam facilitatem & promptitudinem in expediendis singulorum negotiis carissimus, maximis meritis in Ecclesiam Dei & doctrina clarus, Patria, & omnibus affabilis, Iuris utriusque Doctor, Canonicus Sendomiriens. Præpositus & Officialis Pilsnæ, cui ille doctissimus, & clarissimus Annalium Ecclesiasticorum Baronij continuator, Abraham Bzonijs Tomo XVIII. Annalium ingenij & doctrinæ tale testimonium in aium posteris relictum dedit. Ioannes Broniszewski Canonicus Sendomiriensis, nobilissima in Regno Polonia Pomianorum Familia oriundus, Regi Sigismundo ab optima morum institutione, & vitæ integritate, nec non in amplissimis in Ecclesiam Cracouensem, cui nouem amplius in obsequio Martini Szykowski Episcopi, in rebus spiritualibus præcipue operam diligentissimam probauerat meritis longè clarissimus, quo in loco idem Apostolicus Historiographus Bzonijs ponit doctissima & lectissima Poëmata ac carmina eiusdem Ioannis Broniszewski, Urbano VIII. Pontifici Fortam Sanctam aperienti in præsentia Vladislai tunc Principis nunc Regis Polonia eius nominis IV. suam sanctitatem salutantis & ab eodem ense & pileum benedictum accipientis, & eidem Vladislao alia in apertione illius Porta in Vaticano præsentata, & ab eisdem gratissime accepta. Idem Ioannes Broniszewski propter suam dexteritatem à S. memorie Iacobo Zadzik Episcopo Cracouien. singulare & publicum meritorum suorum in Ecclesiam Dei obtinuit testimonium in literis suis Episcopalis, in quibus ipsi committens visitationem cum facultatibus Episcopalis, etiam conferendi beneficia in Archidiaconatu Sandecensi vocat ipsum hominem rectum, & Sacerdotem verbo & exemplo in plebe proficientem, prudentia, conscientia, & vitæ integritate pollentem. Multa hic bona Ecclesia Pilsnæ post maximam ipsius ruinam & conflagrationem in reedificatione & reparatione ipsius præstitit, & in auctione Censuum pro Sacerdotibus & Altaristis illius Ecclesie plurimum laborant, & laborare non desinit. Alius Ioannes Broniszewski Sebastiani filius, qui ab expeditione Moschouitica redeundo, belli incommodis & vulneribus ab hostibus confectus occubuit. Samuel ex Koludzka progenitus, cuius filius Stephanus, in expeditione contra rebelles Cosacos strenuè pugnando interfectus, vitam pro Patria profudit: Vixit de hac adhuc Illustri Familia Ioannes Chrysostomus Broniszewski, qui Latinis, Germanicis, & Italicis literis eruditus, cum per 40. propè annos in diuersis Regni expeditionibus nomen strenui militis obtinisset, & Sereniss. Sigism. III. Regis Polonia, ac fortissimorum multorum Imperatorum, siue Ducum Regni gratiam promerisset, ad extremum ingrauescente ætate finem vitæ sue intra lares domesticos pacifice præstolatur. Dominus misericors domum & Familiam istam propter nefandum crimen Hæresis (vt creditur) humiliatam forsitan aliquando subleuare dignabitur, & restitescere faciet.

Sokolowski, in Cuiauiensi & Lenciciensi Palatinatibus, antiquissima & meritis atque potentia celebris Familia. Albertus Castellanus Dobrzyñensis, qui prædecessorum merita, ut splendidi adornaret encomio, militaria castra & Reipub. negotia, audè, dextere, proficue administrabat. Ex Leninowna reliquit filium Nicolaum vestigia Parentis obseruantem, & honore superantem, creatus enim fuerat Lenciciensis Palatinus. Ex Straszkoñska suscepit filios Ioannem, Iaroslauum Capitaneum Kolensem, qui habuit tres filios Chryso-

phorum, bonis & mobilibus auctum Capitaneum Rogoznensem, Ioannem qui cum Trzebuchowska reliquit Michaelem, Iaroslauum, Christophorum, Stanislaum, qui etiam fuit Capitaneus Rogoznensis in Prussia, sicut Christophorus in Maiori Polonia. Albertus tertius filius Nicolai, Dapifer Brestensis, Nicolaus quartus filius Tribunus Krusvicensis, cui in filiis maxime benedixit Dominus, nam cum Hedwigi Trzebuchowska reliquit Stanislaum, Albertum, Ioannem, Hieronymum, Nicolaum, Christophorum, Gabrielem, singularis expectationis in Rep. viros, qui generosis actibus plurimum Patria proficere desiderabant & curabant. Filii autem eiusdem Nicolai Tribuni erant Ruskowscy Iudicis Brestensis consors, Kielczowska, Ostrokhowska Castellani Konariensis, Suicentostawska coniuges, & aliae duae Virgines de-mortuae. Stanislaus filius Nicolai ex Nicolao, qui una cum praedecessoribus hic notatis, familiam suam adnotabant de Wrzaca, eximia probitatis vir, cum Brudzowska armorum Grzymala, reliquit filios Ioannem & Christophorum. Aliqui post diuisionem bonorum cum fratribus & acquisitione aliorum, à diuersis locis familiam denominabant de Wawrzymowo, de Besekiery & . lius de locis, sed una eademq; est domus & Familia. Michael Sokotowski, Castellanus Gostinen Bresten & Rogoznensis Capitaneus, ex Sczawinska habuit Stanislaum, qui acquisita à parente bona am sit. Eius filia Sophia erat consors Iacobi Sczawinski Palat. Brestensis. Mathias Sokotowski Capit. Radzieiouièn. in Brestensi Palat. in Cuiavia. Stanislaus Sokotowski, Surrogator Posnanièn. electionem Vladisl. IV. subscripsit ex Posnaniensi Palat. Alexander Sokotowski Episcopus Chyoniensis, Abbas Calui Montis S. Crucis, literis, prudentia, consilio, atq; fidei Sacra propagatione, cis & trans Boristenem pientissimus zelator. Qui post ampliata religionem, & in formam reductam Diocesim, atq; viris doctis ornatam, primum religiosus in Chyoniam & Fastoniam Ordinis S. Francisci de Obseruantia introductis, post à tumultibus rebellium Cosacorum ad interstitia temporum inter expeditionem contra illos factam ad Rumeyki & Starzec propriis militibus defendendo oram infestam eximie mereri Patria, profectione facta, nomen ut Senator, & Ecclesia promotor eximius, sibi merito acquisiuit.

Koludzcij, in Cuiaviensi Palat. Eximia occupatione generosam indolem, maximis honoribus dignam detulerunt, non enim decet nobiliter natos id facere quod populo & vulgò conueniens videtur. Sordidum est trita & vulgari via & vita viuere. Et quia Koludzcij diuersis armis utuntur, ut Paproc. dicit: difficile erit apud Historicos discernere de quonam fuerit sermo. Illos tamen qui in Cuiavia reperiuntur connumerare optimis ciuibus Patriae modò liceat. Nicolaum Koludzki eximium militem & probatum in hostilium congressu referunt aliqui. Et tres fratres germanos celeberrimi nominis viros, Andream, Petrum, Stanislaum, refert Paproc. in Nido virtutum. Optima equidem fraternitas est, quae vera religione & recta virtute, nedum sanguinis cognatione & ortu consringitur & unitati reintegratur. Ianusium Koludzki meminit Ianuszouius in Statuto fol. 799. Eò quod Priuilegium Unionis ad Regnum Palatinatus Belzen. sub Casimiro Rege Anno Dni 1462. subscripserit. Paulus Koludzki Gnesnen. Cracou. Plocen. Canonicus, & Secretarius Reg. Maies. & Ioannes de Dabrowka Koludzki, electionem Vladisl. IV. Sereniss. Reg. ex Palat. Bresten. in Cuiavia subscripserunt. Ex Palat. verò Inouoloclauiensi Ieremias Pocillator Inouoloclauiensis, Petrus Gladifer Inouoloclauiensis, Vladislaus, Stanislaus, Petrus, amplam generationem Koludzciorum amplissima virtutes prosequantur necesse est. Habent enim

medium singulare, ut diuersis viis Patria, Regno, & Familia præclara referant obsequia, & illustrem domum suam, multò illustriorem efficiant meritis, actibus, & trophæis.

Lawscij, Hi Scholasticum scæmnum literis, & lancea ad Senatorium extulerunt, erat enim ex illis vnus Palatinus Masouia.

Wolscij, in Calisiensi Palat. & Syradieñ. viri ut rebus Martis, ita & Minervæ eximij, & Reipub. negotiis persoluendis idonei. Iudicum Terrestrium Calisiensium munus obierunt, & Tribunalitia Regni, atq; Comitiorū persoluerunt.

Puklateccij, Castrensem in hostes deductam egregie administrarunt. Extollitur hac in parte Mathias, qui cum Chodkieuicio ad Vle eximiam fortitudinem suam declarauit. Noueram vnum cum Zamoiscio Confinium Regni Cuslode militantem, qui ad Haliciam cum Tartaris pugnando, dum occisus esset Rothmagister suus ille quoq; saucius in captiuitatem deuenit, & nisi ingenti summa pecuniæ liberatus.

Suscij, Adamus Suski, cuius filius Thomas Æconomus Capitaneus Lomzensis, & tenutarius Zebrouiensis, reliquit Gasparum militem cum Ioanne Zamojski, ubi eximia fortitudinis specimina declarauit, progenitus ex Chlebowska armorum Roza, in Masouia retinent domicilia.

Glinscij in Plocensi Palat. Ea quæ sunt facienda nobili facere non declinant sed faciunt.

Malawscij in Plocensi Palat. Id quod est bonum dilexerunt. Bonum autem illud est, quod rectum & honestum & cum virtute est.

Wichrowscij, in Palat. Brestieñ. Cuiauiieñ. qui originaliter Iarundij sunt. Albertus Wichrowski Pincerna Brestensis in Cuiauiæ, qui eximia virtutis profectus reliquit in exemplum posteris. Nam & Castris militaribus nomen honorificè obtulit, & humanitatis amore inter proximos excelluit. Reliquit prolem cum Gegicka. Stephanus etiam militaris obseruantissimus, dum matrimonium contraxit cum Anna Przyluska, suscepit optimos milites cum Strusio Alexandrum & Felicem. Adamus Wichrowski tertius germanus nominatorum transijt in Palatinatum Cracouieñ. filia illius Trzeciecty consors. Baltasar Wichrowski, prænominatorum Aui germanus frater, multarum linguarum peritus, præcipuè verò Orientalium, quod ipsum maximè commendatum Ducibus Exercituum fecerat. Nouerat linguam Turcicam, Hungaricam, Serbice & Moldauia, hic relicto suo Palatinatu, dum exercuit militarem totis viribus & pectore annis usq; ad senium, in Russia ad Trebousiam mansionem posuit. Reliquit filium eximium militem & Rothmagistrum, equitum armatura loricate, Christophorum Gladiferum Haliciensem, expeditur plurimos actus bellicos, in Hungaria Michaele dominante, in Moschouia cum Ioanne Zamojski Cancell. Regni, & Exercituum Supremo, in Prussia cum Palatino Russia, & Auunculo suo Goiski, propriis expensis militem contra Abasium Basam, & contra Osmanum cum Lubomirscio, contra rebelles Cosacos multoties, sed præcipuè ad Kumejki & Starzec obijt vigilantissimi Rothmagistri ut conuenit officium. Reliquit cum Miacinska Sophia armorum Vieniawá filium Petrum, cui nedum educationem optimam dedit, dum illum in externas nationes obliteras, linguas, & exercitia militaria comparanda transmisit, sed aptum Reipub. reddidit & Castris, qui modò Rothmagistrum agit. Insuper bona illi auxit, & Scalatum acquisiuit, quem Ecclesia murata & fundata, arce è lapide erecta muniuit & ornauit. Tenet matrimonium cum Humiecka armorum Iunosa Alexandri, ex Alberto de Rychty Castell. Camenecieñ filia, nata ex Po-
socka

rocka Palatini Podolia sorore, & filia Andrea Castell. Camenecen. Alexander Wicbrowski, Pincerna Brestensis, subscripsit electionem Vladislai IV. Serenissimi Regis, ex Palatina in Brestensi Cuiauiensi.

Kobierzycij, ampla meritis & generatione Familia. Bartholomeus, Albertus, & Ambrosius germani fratres. Bartholomeus habuit consortem Hedwigum Walknowska Wierusówna, cui reformationis inscribit florenos ducentos in Kobierzysko minori Syrdia 1524. suscepit ex illa filias quinque, & filium Stanislaum, qui ex filia Castellani Rosperscensis reliquit filios Ioannem, Albertum, Nicolaum, Bartholomeum, Stanislaum Castellanum Krzyuinensem, & Venceslaum Custodem Varmiensensem, & filias sex, ex quibus Ursula mater est Virginum in Monasterio Olobocensi. Ioannes primus filius, cum Potworowska habuit Alexandrum, Suentoslaum Canonicum Plocensem, & Vladislaum filias verò Marianam Grabinscij, Sophiam Ioannis Kobierzyci, Helisabetham Iaskolscij coniuges, & Hedwigum cum Barbara. Stanislaus Castell. Krzyuinensis cum Zapolska reliquit Albertum strenuum militem, & Barbaram Sieroßewski, Catharinam Zychlinski coniuges, & duas sanctimoniales Tereßiam & Victoriā. Bartholomeus Kobierzyci, ex Zeromska Hedwigi Notarij Calisensis filia, reliquit Stanislaum Pocillatorem Calisensem, S. R. M. Secretarium, cui munus Legati Regij ad Belgium obiit, & Martinum eximium militem & ornamentum Familiae, qui in expeditione ignea cum Gustavo pratenso Suecorum Rege ad Ingelstadum ubi occisus est Gustavus occubuit. Filia ipsius unica Sophia, Stephani Czarniecki Copiarum Palatini Cracouiensis Lubomirski Vicesgerentis, optimi bellatoris ac vitam pro Patria fundentis, consors. Ambrosius germanus frater Bartholomei in capite positi steriliter decessit, Albertus illius germanus, habuit filios Matthiam, Laurentium, Ioannem, & Venceslaum, sicut ex diuisione bonorum inter illos in Woyczyce, & minori Kobierzysko apparet.

Dziembowscij in Palat. Calisien. in districtu Naclensi, praebeant scientiam conscientiae, ideò pluribus amabiles. Matthias qui dum in coniugem accepit Grabinscij filiam, & cum ea accepit sortem in Sitno, Sicinski appellatus est. Reliquit Gasparum militem, qui contracto matrimonio reliquit prolem, quorum unus filius in Samogitia domicilia sibi elegit. Petrus frater Mathiae cum Sicinska contracto matrimonio vendidit sortes in Sitno, & acquisiuit bona Kefowo, à quibus Kefowski appellatus est. Ioannes tertius frater, qui dum à Szydłowieccis acquisiuit bona Brzuchowo, cognominatus est Brzuchowski, consors illius Barbara Stupska armorum Topor, ex qua suscepit Thomam militem, qui in Podolia una cum coniugio domicilia sua firmavit. Consors eius Sophia Ioannis Skárbeke filia, ex qua suscepit duos eximios milites, Ioannem & Thomam. Christophorus alter filius Ioannis, qui cum Kamieniecka habuit Ioannem & Christophorum, cum Iablonowska verò Andreā, Samuelem, & Albertum Ord. S. Francisci de Obseruantia.

Bogatkouij in Cerscensi, ex quibus aliqui transferunt in M. Duc. Litu. ad Grodno, Petrus Capit. Bielicensis & Licensis, reliquit filios Ioannem, qui in Masouia paterna bona suscepit, Aulicus Regius Sigism. III. Petrum Rothmagistrum in Liuoniam equitum grauis armaturae cum Chodkiewicz Duce Supremo Exercituum, Paulum militem cum Nicolao Radziwil, Palat. Vilnensi, Resident in Lituania. Ioannis verò filij in Masouia residentis erant milites strenui Marcianus, Victorinus, & Petrus.

Klobscij in Cuiavia, optimi Patriæ ciues & milites, Bartholomæum eximium bellatorem in Podolia habent Regestra militaria.

Kielczewscij in Calisiensi Palat. ex quibus Georgium in rebus bellicis eximium, refert Paproc. in 2. Opere. Ioannes Kielczowski Subdapifer Calisiensis, ex Calisien. Palat. subscripsit electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis. Ex Palatinatu autem Lenciciensi, subscripsit eandem Ioannes Thesaurarius Calisien. Grabienscij in Syradien. Palat. ex quibus erat Castell. Rospersceñ. 1458.

Plomkowscij, ex quibus Bartholomæus & Iaroslauus in bello ad Coronouiam retulerunt fortitudinis suæ nomen, ut Dlugossus refert, & meminit Bielsc. fol. 307. & 295.

Saka, à quo Sakouicij in M. Duc. Litu. qui arma Pomian in unione accepit, ut ex literis Priuilegij patet 1413. in Hrodlo. Ab his existimo descendunt Sakouicij, Andreas Sakowicz, Capit. Polocensis, missus legatus ad Vladislaum Regem Vngariæ & Bohemiæ, cum Episcopis Cuiaiuensi & Pofnaniensi, cum Ioanne Czyzowski Castell. Cracouiën. & Ioanne Tęczynski Palat. Crac. cum Dzierzlao Rytwieński Castell. Rosperscen. & Ioanne Niemierowicz, quorum numerus mille ducenti companiæ fuerat, ut in Reginam Elisabeth filiam Adalberti Imperatoris, & sororem Ladislai Casimiro Regi desponsarent, Bielsc. fol. 398.

Makowieccij, in Prussia eximij Patriæ ciues, ex quibus aliqui in Pocutiā transierunt, viri bono honesto & Patriæ ornatu dignissimi, qui bona Zawalam, & Rozanka possidendo, eximia munitione illa contra Tartaros munierunt, viri consilij grauitate & prudentia singulari ornati, Dapiferi Haliciensis munus peragit unus, reliquit filios & filiam Stanislaui Potocki armorum Pilawa, Tribuno Exercituum, desponsatam in consortem, quibus benedictione diuina faueat Omnipotens.

Zerosławscij in Sieradiensi Palat. antiqua familia, & meritis militaribus illustris. Iacobus in Sokaliensi pugna in captiuitatem actus, sed maiorem ultro suscepit dum Turca factus, ibidem obiit. Proh dolor, quot ibi ex Catholicis partim ex ignorantia, quia paruuli in vincula venerunt, partim ex malitia in Turcismum lapsi perierunt. Ioannes filius ipsius eximius miles. ex Kárábcewaska armorum Ostoiá prolem reliquit numerosam & militiæ deditam. Martinum, Iacobum, Nicolaum, Ioannem, Christophorum, Hieronymum & Raphaelem. Iacobus alter filius Iacobi eximius & strenuus miles, multa retulit trophæa de Turcis in Hungaria Ludouico Rege regnante.

Ciośnowscij in Cuiavia, siue Ciásnowscij propè Srzodam, conseruant optimum animum. Optimus autem & pulcherrimus animus est, si Dei cultor est. Christophorus ex Brestensi electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Brzaczewscij in Calisiensi, bonis moribus & virtutibus exercent animum & affectum, nec facile vitia ita subrepunt.

Wilkośtowscij in Cuiavia in Inouoloclauiensi districtu. Videntur nihil agere, & maiora

maiora agunt, dum tranquillitatem vitæ exercitiis honestis terminant. Adamus elect. Vlad. IV. subscripsit ex Brzestensi Palat. & Suentoslaus. Ostromeccij in Chelmensi Palatinatu in Prussia. Admonebat Seneca: Inhæreat istud animo, & tanquam missum oraculo placeat. Optima quæq; dies miseris mortalibus aut prima fugit: ne igitur fugiat, exercuere eam nobilibus actibus. Zdanowscij in Sendomiriensi Palat. Qualis malis artibus popularis fauor quæritur, non eum, sed quem optimi approbant, desiderantq; habere. Kruszynscij, in Cuiavia eximij milites, aliquem cum Koniecpolscio Supremo Exercituum noueram, quem & Nuncium in Turciam miserat, sed quia etiam sunt armorum Dolega, ex Historia difficile discernuntur. Osieccij in Cuiavia, Sebastianum referunt militem eximium, Petrus electionem Vladisl. IV. subscripsit.

P O R O N I A.

DELINEATIO.

SVNT lilia ad modum armorum Gozdauæ, ad iuncturas verò liliorum, sunt rosæ albæ ab vtrâque parte in campo rubeo, super coronam tres pennæ Strutij.

O R I G O.

Nobili armorum Gozdawa facta est additio rosarum, vnde & Papius in 2. Opere statim post arma Gozdawæ hæc arma posuit.

FLORIDA VITA.

Satis mirarer dicentem Senecam in libro de Prosperitate vitæ. Digni (inquit) sumus visi Deo, in quibus experiretur quantum humana naturæ possit pati. Mirarer inquam, nisi intentum suum in libro superiori de gubernatione mundi explicuisset. Quid enim experiri ipsum necesse fuit, quem ipse plasmauit, & de fecibus terræ plasmatum debilem & labilem esse, imò sine eius auxilio nec vnum gry posse, vnde quaque nouit, mendicus & pauper homo est, plenus peccato, malitia, negligentia, socordia, superbia. Dignus vt bullæ instar in nihilum redigatur. Quid igitur necesse ipsum experiri fuit, Dixit, Visi sumus Deo digni. Paternum enim habet Deus aduersus homines animum, & illos fortius amat, & operibus doloribus ac damnis

exagitat, vt verum colligant robur. Nam sicut assiduitas periclitandi contemptum periculorum habet, ita & assiduus labor leuem facit laborem, sic agricolis manus trita, sic milites lacerti ad excutienda tela valent, sic nautæ in mari securi, & cursoribus sunt agilia membra. Florida quoque vita hominum, fit experientia nostri à Deo, discimus enim inde actus, cogitatus, & conscientiam puram & mundam. Arma prædicta inspiciendo, floridam vitam ipsa nuncupabo. Tota enim ex floribus, tota ex candidis, tota ex odoriferis, tota ex reginis florum composita. Iulianus de Medicis assumpserat in symbolum rosam, quam inter duas cepas posuerat, & inscripsit, *Per opposita*. Voluit indicare, quod vir bonus & timens Deum etiam inter malos non corrumpitur, sed sicut inter spinas rosa suum decorem, odorem nobiliorem conseruat, ita inter malos bonus efficitur optimus. Et sicut mali descendunt in peius, ita boni per oppositum ascendunt in melius. Nam quæ bona sunt, fiduciam faciunt; quæ bona sunt, magnitudinem animi dant, vt *Seneca dicit de Paupertate*. Refert Iul. Cæs. Capaccio in lib. 2. Impresarum cap. 78. Camillus Camilli Comes quidam acceperat in Symb. radicem rosæ & dedit lemma: *Non semper neglecta*. Innuebat quod homines virtutis amantes, & vitam floridam ducentes, si aliquando negliguntur, non ab omnibus negliguntur: etsi ab aliquibus contemnuntur, non semper contemnuntur: nam & rosæ abiectæ hyeme, in tempore verno honorantur, & in deliciis à Regibus & omni homine assumuntur. Constat eum cui hæc arma collata fuerunt sic candida & odorifera, floridam vitam & sinceram, Regi & Reipublicæ, domi & in Castris, apertè & omnibus spectantibus, declaratam fuisse & approbatam esse. Nam omnis rerum copia, omnes opes, virtuti concedunt.

P V C H A L A.

DELINEATIO.

EST solea equi circulo iussu posita, suprâ quam sunt arma Pilawa, seu cruces duæ & media, color cælestinus. Super coronam tres pennæ Strutij.

O R I G O.

Veniunt ex armis Lubicz, vnde tanquã è fonte fecundo omnes soleæ post lastrzëbia arma proueniunt. Propius tamen videntur ex armis

armis Pobog processisse, sed fortè auctio facta, dum rem militarè sub Supremo Duce exercituum, qui de armis Pilawa fuit strenuè & dexterè exercuisset.

ROBUR POTENTIÆ ab ALTO.

Nillus celebrare audebit robur Celtarum licet intrepidorum. Illi ut refert *Stobæus serm. 7.* Turpe æstimant parietem aut domum corruentem fugere: in inundatione autem externi maris aduentante armati occurrentes sustinent donec undis obruantur, ne videantur fugiendo mortem pertimescere. Tantum hi dabant suis armis & audaciæ, quantum nec basiliscus inficientibus suis oculis, nec remora retrahenti suæ virtuti. O rudes viri, robur potentiæ humanæ est ab alto. Ille ventis, mari imperat, qui vocat ea quæ non sunt quasi sint. Neque modis omnibus probare licebit robur declaratum scripto à Iamblichio in Epist: ad Olympium de fortitudine. Inquit ille: *Fortitudo primaria intelligatur, quæcunq; immota intellectualis facultas, & maximi vigoris intellectualis actus, mentisq; constantia, & immutabilis habitus intra sese. Hæ sunt specics fortitudinis* (addit ille) *vel per se subsistentes, vel suum robur communicantes.* Profectò tetigit rem fortitudinis, nam & Iosue prostratos ad bibendam aquam, reiecit præconcepto in illis languore corporis, & ex illo debilitatem animi, attamen primaria fortitudo, non provenit nisi ab alto. Et qui docet manus ad prælium & digitos ad bellum, igitur est prima fortitudo ab illo, vnde edoctus David dicebat: *Speret Israel in Domino.* Quapropter inter insignia Gentilitia Equitum ordinis velleris aurei à Ioanne Iacobo Hiffletio edita. Philippus Comes de Hornes circa Crucis arma, tale lemma roboris potentiæ adiunxit. *Dominus mihi adiutor.* Talia quoque sunt prædicta Gentilitia, non speravit fortitudinis robur à se illorum parens, non ab equo & soleis, non à pennis & trophæis antea actis, sed ab alto, à cruce Sancta & Deo, Eminentissimus Cardinalis Vincentius de Mondoui, ad laurum frondosam, & firmam addidit gnome. *Feruidos excludit ictus.* Taceo qua ratione id apposuerit, sed proposito nostro peroptimè conuenit; cuius enim potentiæ robur est ab alto, sit hostis numero superans, sit potentia belli luxurians, sit fortitudinem Achilleam iactitans, corruet & facile cadat. Nam si Deus nobiscum quis contra nos? *Spissa ramis laurea feruidos excludit ictus,* inquit Horat. Ergò tot crucibus munita solea, hostiles quosque impetus, demittet inuanum.

LINEA ARMORVM PUCHALA.

Puchalà Dobieslaus eximius bellator & Crucigerorum strages, Præfectus unâ cum Alberto Malscio arcis Radinensis, ad Golubum quodam insigni stratagemate oppressit Crucigeros. Crom. lib. 17. fol. 274. & 277. Starouolscius inter bellatores fol. 76. illum celebrauit. Sed Bielscius fol. 292. armorum *Wienidw* à Puchalium refert.

Czywinski in Masouia, amplissima meritis & propagatione familia, nam aliquot villa solius familiæ superesse, inquit Paprocus in 2. Opere.

Myslkowscij

Myslkowſcij in Florenſi Palat, decorem domus & patriæ commodum apprimè curarunt, dum aliqui Rothmagiſtri contra Michailum Multanum fuerunt Puchali, extant adhuc ex Andrea Puchala, qui Stanislauum progenuerat ex Papieſka. Stanislai verò filius Simon Puchala Presbyter & Eccleſiaſticus in Skrzinnu, meretur virtute & doctrina lauream.

P V Ł K O N I A.

D E L I N E A T I O.

EST medius Equus vsque ad pedes anteriores erectus. Alij ipsum caput aliè erectum depingunt.

O R I G O.

ORiginem horum armorum difficile ſci-
re, ſed antiqua ſunt hæc arma in Fran-
conia, & in Austria, demum in Pruſſia
inueniuntur, ex quibus DD. Rokofij in Pruſ-
ſia his armis vtuntur, ſicut *Paproc. refert in 2,
Opere fol. 286.* Et DD. Stibichen ex matre in
Regno eiſdem vtuntur, ſicut apparebit ſub
Armis *Złota bączka*. Quibus etiam Saxo-

nix Principes vtebantur ante baptiſmum Vedekindi Ducis, atro pullo equi-
po, poſt baptiſmum Carolo Magno ſuadente, candido vtuntur,

V I R G E N E R O S V S.

Merito ad generoſitatem equi virum generoſum comparamus, Sym-
bolum enim equus eſt viri animo inuicti, qui obloquitur rationi, vt
Commentator Alciati ad Embl. 35. Quapropter, dum fundamenta
Carthaginiſ vrbis iacerentur, & repertum eſſet caput equi, omen non ſine
iuſta contemplatione dixerunt generoſam fore ciuitatem, atque generoſos
in ea viros. Antiquorum erat mos, vt nomen Generoſi ignobilibus viris &
ſeruis non tribuatur. Quo exemplo Domitianus Metium Pompoſianum
quod nomina Magonis & Annibalis ſeruis indiſſet ſupplicio affectit, tan-
quam clariffimorum virorum nomina ſeruili contagio polluiſſet, vt *Alex. ab
Alex. Genial. lib. 3. cap. 20.* Sed eorum quoque mos erat, vt nullus generoſus
vir nominaretur, qui bellum pro Patriæ aris & focis detractaret vel fugeret.
Tantæ igitur generoſitatis viri ſignum erat inter cætera equus. Hinc Gra-
corum eximij milites vicegaleæ detulère equinas iubas & candas: Athio-
pum verò milites, pelles equorum capitum cum ipſis auribus & iubis
deferabant, vt lib. 1. cap. 20. idem qui ſupra retulit. Vnde generoſis Ducibus
& Principibus Ariſtippus equitandi rationem perſuadebat, indignum eſſe
dicens in tanto dignitatis gradu ſedere, & artem equitandi non tenere. Qua-
dripedante putrem ſonitu quatit vngula campum. Dixit Virgil.

PVLKOZIC seu PVLKOZIA.

D E L I N E A T I O.

EST caput Asini griseum in campo sanguineo. Super coronam est media capra anterioribus pedibus erecta, cornua ad dorsum prominentia habens.

O R I G O.

ORtum suum retinent à Stauissio Polono, qui in Sclauonia militari adducebat trophæa. Ad arcem Eczech nuncupatam à Paganis obsidio facta, quam dum ob munitionem expugnare non possent, fame terminandam constituerunt.

Plurimis diebus dum non retrocessissent, obsides certis conditionibus deditionem meditarunt. Dissuadebat Stauissius, ignominiam perpetuam, infidelitatem hostis, imminens vitæ periculum proponendo, tandem agrè effecit. Præficiunt ergo Stauissium arci, atque in defensorem & protectorem militiæ & obsidum decernunt. Excogitauit medium Stauissius eximiū, quo hostes fallere & recedere cogeret. Occidit asinum & capram, eorumque sanguine liniuit bouinas pelles aliquot, & oculis hostium exposuit; quod ut hostes contemplati fuerunt, inanem obsidionem suam decreuerunt. Faciunt tamen fortitudinis actus excurrere ad arcem, & obsides medijs in telis, frustratim sectam asini carnem in hostes loco lapidum eijcere ex arce ceperunt. Confusus hostis recessit. Quo viso detenti obsides illius generositati retulerunt gratias, & suum perpetuum gubernatorem acclamarunt. Dux arcis ut redijt, tanti stratagematis inuentori, & fidelitatis debitæ in se sincero conseruatori, talia arma in gentilitium insigne circa annum ut notatur, 1022. contulit & concessit. Redijt ille in Patriam, & meritis plurimis in eam deductis, reliquit postmodum prolem. Cuius posteritas ad modernos dies excellentem familiæ gloriam declarat & conseruat.

P R O T E C T O R E S E C C L E S I Æ.

Sicut non immodicum differunt Ecclesia & mundus, ita differens quoque est ipsius protectio. Aliter enim protegitur mundus tempore belli, aliter tempore pacis. Ita & Ecclesia sancta Dei, aliter protegebatur tempore primauo dum crescebat, aliter protegitur moderno tempore dum iam creuit.

creuit. Ibi protegebatur amore patientiæ & persecutionis; modò protegitur desiderio securitatis. Quapropter Hilarius de Trinit. lib. 4. intiendo initia Ecclesiæ dicebat: *Hoc proprium habet Ecclesia, dum persequitur flores; dum opprimitur, crescit: dum contemnitur, proficit: dum leditur, vincit: tunc stat cum superari videtur.* Habendo verò respectum ad secundum Ecclesiæ statum, pro ipsius bono & securo occidi voluit S. Stanislaus, trucidari sanctus Thomas Cantuarius, & mori Angliæ supremus Cancellarius Morus. Erant igitur primi protectores, & nunc sunt ubi Ecclesia crescit, confortantes & protegentes ad patientiam & coronam; ubi autē iam Ecclesia creuit, sunt protectores Ecclesiæ ad securitatem ipsius defendendam, atque reddendum sacrificium laudis. Ad intelligentiam prædictorum, adducam Silenum apud Ælium, qui narrat quod extra hunc orbem terrarum est orbis omne bonum continens, in qua sunt duæ vrbes maximæ, vna vocatur Machimos, hoc est pugnax, & perpetua bellorum contentione minax: altera vocatur Eusebes, hoc est pia, ubi pii in pace vitam agunt, & amplissimis opibus fructum ex terra capiunt sine aratris & bobus, eosque à morbis immunes vitam peragere in suauissimo risu, & persæpe dii immortales eorum non dedignantur vti commertio. *Ælianus lib. 3. Varr. hist. cap. 18.* Equidem non satis percipio quid veritatis asserat Ælianus, sed hoc verò verius est, quia dum crescebat Ecclesia Sancta, orbis erat pugnans & machinans contra eam, at ubi creuit, omnes boni, Sancti, prudentes, & Deum vnum & trinum venerantes & colentes, Ecclesiam Sanctam vt columnam & lucem veritatis piè defendunt, protegent, & mori pro illa desiderant. Huius igitur Orbis pii, pacati, Sancti, protectores sunt sinceri, & religiosi Pułkożicij & fuerunt. Vnde in Arma hæc, ad orationem Sadoleti Reuerendissimo D. Nicolao Wolski Episcopo Chelmeni, inscriptam & dedicatam legitur,

Non quoduis animal Christi mysteria signat,
Nec cuius decuit munera tanta dari.
Non quoduis animal stans verba prophetica dixit,
Præsertim hoc animal quod ratione caret.
Scilicet hæc fuerant asino concessa modesto,
Lex vetus id docuit non minus atque noua.
Verius ista puto de nostro dicere Wolsco,
Qui caput hoc Asini nobile stemma gerit.
Hic etenim Wolsceus tanto de stemmate natus,
Est merito Præsul singula ritè facit.

Quid de alijs Pułkożicij referam, quos tot Cathedræ Episcopos suos referunt? Taceo ego, cum illæ iam suis scriptis omnibus rerulerunt. Sed tamen liceat mihi Rzesouium Archiepiscopum Leopoliensem commemorare, cuius protectionem, zelum, diligentiam breui carmine Canonicus Leopoliensis Iacobus Skrobiszowski expressit.

*Metropolis sedem primus Rzesouius almam,
Lemburgam tandem transtulit Halicia.*

*Contulit atq; nouæ multa ornamenta Cathedræ.
Sic inconcussum stat pietatis opus.*

REIPUBLICÆ FERTILITAS.

Fertilem Rempublicam post aras duo permanenter faciunt, Toga & Sægum. Hoc est Mars & Minerua, vnde Iulius Cæsar tenendo vna manu gladium altera librum, subscribere voluit: *Ex utroq; Cæsar.* Quapropter ad defendendam Rempublicam, & fertilem reddendam Patriam, ita Homerus Odyss. i. incitabat.

*Vos age pugnate donec vnusquisq; vestrum.
Ictus aut vulneratus mortem aut fatum sequatur,
Moriatur, non enim indecorum est defendenti
Patriam vel Rempub. mori.*

Ad conseruandam verò Mineruæ dignitatem, ac deducendam per illam fertilitatem Reip. ita concitabat Aristophanes in Ranis redarguendo simul negligentiam literarum in Ciuibus.

Ciuium quos quidem scimus ingenuos, modestos,
Iustos, honestos, ac probos viros esse.
In palæstraq; & choris enutritos, & musica,
Illos expellimus: fabris autem & peregrinis, seruis.
Malisq; atque malo genere natis ad omnia vtimur.
Qui postremi aduenerunt quibus ciuitas ante hac
Ne pro piaculis quidem facile vñ esset.
At nunc saltem ô stolidi moribus immutatis
Vtimini denuò viris bonis. Nam etsi quid prosperè egeritis
Hoc pacto non absurdum erit, neque si quid erratum fuerit.
Ab arbore enim digna
Et si quid patiamini, sapientibus pati videbimini.

Meritò hæc arma fertilitatem Reipub. præfagiunt tribus ex rationibus. Prima, Quia etiam somnatus asinus hosti captiuitatem præfagit. Quapropter Octauio Augusto cum asinus cui Nicontæ nomen & Asinarius cui nomen Eutycho obuiam facti, omen certæ victoriæ attulère, inquit *Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 14. in fine.* Secunda, Quia abrafa ab asino vitis feraciorem vindemiam facit. Quocirca Naupliæ lapideus asinus spectabatur grata posteritatis memoria dedicatus, & in medio vineæ asini erat Caluaria, scripsit *Vadimonius.* Tertia, Quia percussus à Scorpione, si sederit suprà asinum transibit in asinum dolor & pro percusso torquebitur, inquit *Apul. lib. de rusticis.* Addit *Democritus,* percussus à Scorpio, si statim ad asinum accedens in aurem eius dixerit, Scorpis me percussit, non doliturum ampliùs dolore scilicet in asinum transeunte. Quod si tam magnifica asino concessit natura, quantam habebunt magnificentiam illi, qui nobiliter & generose nati, & per tot sæcula Reip. Polonæ obseruantissimi, prædictis insigniri Gentilitijs, pro decore honesto & ornamento habent & tuentur: Recogita ve-

lim Dominos in Rzeszow, reuolue Dominos de Czyzow, considera Dominos de Bobrek, perspice Dominos de Podhaice, voca in mentem Dominos in Kolaczyno, & alios innumeros de gente Pulkozycia, & sine rumore fertilitatem Reip. Polonæ per illos adauctam & productam affirmabis, tueberis, laudabis. Quapropter de Rzesouio Episcopo Cracouiens. & Duce Seruieræ Kantscius scripsit:

Vidit apud Varnam te Vladislæ cadentem

Dum geris audaci fortia bella manu.

Miles ut egregius quondam, de Ecclesia & aris,

Sic benè promeritus vir fuit ille suis.

Rectè animis cedunt generosis omnia: celsæ

Nil menti, atq; viris ardua nulla bonis.

PULCHRITUDO PATRIÆ.

NON quid Græcum existimes, asinum esse pulchritudinem Patriæ. Non ego obliuiscor adagia, prouerbia, symbola, epiteta, hieroglyphica, quæ de asino contraria referunt, sed admiror in pulchritudinem assumi eximiam. Inueniuntur enim asini albi capite purpureo. *Ælian. lib. 4. de Animal. cap. 52.* Asinus Tiberij scintillas seu radios emittebat è corpore, inquit *Causinus ex Damasc. lib. 7. cap. 13.* Rex Assyriorum inter dona magnifica & pretiosa ad Ferdinandum Neapolitanum Asinum miserat, miraculoso enim pilo, virgato corpore, diuersis coloribus & paribus lineis erat. *Pontanus de Magnificentia.* In Persia tam pulchri inueniuntur asini, ut vnus vendatur triginta auri ponderibus. *Paulus ait Venetus.* Quod si asini irrationales tam pulchri inueniuntur, quid dicemus de Familia illustri Pulkozyciorum à tot sæculis in Castris, in Senatu, in Ecclesia, claua, purpura & tyaris inuestita & coronata? Non mihi quidem iucundum est, sed pernecessarium hoc ascribere, cum Dlugossus, Miechowius, Cromerus, Anno 1358. Casimiro Magno regnante in bello Valachico cum Petro Palatino, plurimos referant pulchritudinem familiæ suæ & Patriæ dignitatem auxisse, promouisse, fortitudine, sanguine, morte. Taceo Ligezas, quos vniuersum sæculum proclamat, non proferam Niewiarowscios Regibus & Castrorum Ducibus eximiè notos. Non commemorabo Wrocimowscios, Bogusios, aliosque memorandæ dignitatis viros, quos latius linea demonstrabit. Eorum pulchritudine Respublica Polona multo tempore suum decorem retinuit splendidum & incontaminatum. Habet *Plinius lib. 15. cap. 40.* Domitij Neronis coniunx Poppæa fætas asinarum conseruabat quingentas, ut lacte illarum ad corpus extenuandum & macerandum pulchritudinis gratia in balnea vteretur. Regnum verò Poloniæ & iste clarissimus Regni Senatus, sanguine eorum qui insigniuntur capite asini, multoties ab hostium impetitionibus pulchritudinem suam obtinuit, & retinuit. Non enim tantum pro-

prijs Parentibus, quàm communi omnium Parenti Patriæ pulchritudinem derulerunt, voluerunt. Et si comparare merita ad inuicem illorum & ornamenta Patriæ per illos apposita velim, illud Pherecydis Philosophi, qui primus omnium de natura & dijs scripsit, & plurima ac stupenda suæ sapientiæ declarauit monumenta, vt Diog. Laert. lib. 1. de Vitis Philosophorum habet, adducendum erit, Inscriptum est eius tumulo hoc Epigramma,

Desinit in me omnis sapientia, prima quod autem

Pythagoræ tribuatur palma, fatebor

Id, sed ob hoc, quia primus erat in gente Pelasga.

Etenim Pulkozycij tantum meruerunt Patriæ, tantum vtilitatis & honoris perpetui ipsi contulerunt, vt quis plus & magis, difficile sit discernere. Certarunt pro eius pulchritudine, vita, sanguine, bonis, pacis belliq; tempore, *Vnus consiliis, alter præstantior armis* & c. contra.

LINEA FAMILIÆ PVLKOZYC.

Staiissius seu Stawis cui talia arma primum collata fuerunt circa annum 1022. sicut in origine armorum diximus. Bogus filius Staiissij, imitator parentis bello & castris illustriorem reddidit progeniem Anno 1044. Reliqui inter alios filios Staiissium & Bogussum, quorum Catalogus & Bielscius circa 1061. quod Lampertus Zula Episcopus Crac. Canonicos Cracouienses fecerit, meminerunt. Notabant familiam suam de Ziemblie armorum Pulkozá. Et enumerat ibidem alios creasse. Canonicos prænominatum Episcopum Nicolaum de Wścieklice armorum Boncza. Petrum & Iacobum fratres de Zbylitowice armorum Iunosa. Msciniouum & Ioannem fratres de Iakušowice armorum Iástrzbiec, & Staislaum de Szczepanowice armorum Prus. Bielleius fol. 77. Iazdeus Comes de Przemakow, quem Priuilegia S. Crucis in Caluo monte ad annum 1200. referunt.

Petrus Episcopus Plocensis successit post Gunterum armorum Prus: ipsi verò successit Andreas armorum Griff. Is in Comitibus Sieradiensibus effecit, vt publico decreto Ecclesia Plocensis ab oneribus Principum, statuis militaribus, collectis, tributis, suffragijs, hoc est Principum precibus pecunia libera sit. Paulus Przemacouius Episcopus Crac. circa annum 1266. successit post Prandotam Białoczoium, habuit verò successorem Procopium Ruthenum consanguineum ex matre Lesci Nigri. Obijt 1293. Persecutiones à Lescio innocenter pertulit & captiuitatem. Sed motus erat Lescus aliorum sermone, vt in 2. Opere Paprocij refert. Fundauit Cracouia in arce aliquot altaria, sed magis deditus erat venationi, quam deuotioni.

Thomas Episcopus Plocensis. Hunc Papracius in 2. opere dicit horum fuisse armorum. Sed Illustr. & Reuerendiss. Episcopus Lubieński in Vitis Episcoporum Plocensium arma ipsius tacuit. Dlugossus verò armorum Prus asseruit ad finem anni 1263. Ioannes Rzeskowski Archiepiscopus Leopoliensis, qui transtulit sedem Halicia Leopolim, anno 1414. mortuus Rzesonis in domo paterna 1435. Tumulatus in monte Caluo. Assumptus erat post translationem Nicolai Trambé ad Gnesnensem metropolim. Successit illi Ioannes Odrouanzius. Hic antequam venisset Leopolim, Matthias Episcopus Premisl. in spiritualibus administrauit Ecclesiā Leopoliensem, vt ex confirmatione Conuentus Coloniensis Ord. Predicat. facta in crastino Natiuitatis Domini, anno 1413. constat. Hic Ioannes Vladislaum Regem cum Pileccia matrimonio iunxit, & in Reginam Crac. coronauit. In Samogitia Ecclesiam Cathedralē sub titulo Ss. Alexandri, Euanij, Theoduli, unā cum Petro Episcopo Vilnensi erexit. Prouentus Canoniceorum Leopoliensium auxit, & plurimos pro Ecclesia & Patria labores subiit. Hec in Catalogo A. cbiep. sc. & Episcop. Hal. ciensium & Leopoliensium Canonicus Scrobisouius.

Ioannes Rzeszowski Episc. Cracouiensis, ex strenuo milite & ad Varnam pugnante cum Vladislao Polonia & Hung. Rege. Assumptus 1471. post Ioannem Lutecum armorum Deliuat: successit vero illi Fridericus Princeps Polonia S. R. E. Cardinalis. sedit annos 16. Obijt 1488. Postquam occisus est ad Varnam Vladislau, & ille redijt ex infelici pugna, missus erat una cum Aegidio Suchodolski, ut perquireret, an Rex uiuus vel extinctus fuerit, propter quod interregnum usque ad tertium annum durauit. Bielscius 382. Creatus autem Episcopus promeritus Ecclesie & aris, Sacrarium in Crac. Ecclesia exstruxit, & alia quibus laudatur in eum Cromer. de illo lib. 27. anno 1471. Ioannes Rzeszowski Capitan. Noua Ciuitatis Korczyn, & Canonicus Crac. Cromer. de illo meminit lib. 37. sub anno 1467. Damoborium Castellatum Naclensem, Toporeum latrocinia exercentem referendo. Repressa sunt latrocinia, quae iam increbrescere ceperant, ita ut Ioannes Rzeszouius Canonicus Crac. & Praefectus Corcincensis Petricouia domum reuertens in itinere direpta quam secum uerbabat supellectili sua & Regia, caperetur.

Pulcolicii plurimi occubuerunt in bello Valachico Casimiro regnante, anno 1360. Cromerus ita de hoc bello lib. 12. Mortuo Stephano Woienoda Valachorum duo filij eius Stephanus, & Petrus, de Principatu contendebant, sed exclusus Stephanus a fratre ad Casimirum auxiliares petendo confugit. Conscriptus exercitus e Polonis & Russis non comendendus, sed Petrus imparem se uidentem ad syluas confugit & seris, securibus succidit arbores praegrandes, ut facile deijci possint, ut igitur nostri iter faciunt, in incisas arbores impellunt & nostros obruunt. Capta sunt in eo conficta tria vexilla magna, Cracouiensium, Sendomiriensium, & Leopoliensium. Signa uero Gentilitia nouem, Topororum, Leliniurum, Lissorum, Raurorum, Grifforum, Srzenianurum, Habdancorum, Polucosarum, & Sremienurum. Paulus de Bogumilowice Iudex Cracouiensis, quem Acta Terrestria referunt. Martinus de Wilczyce, Priuilegia hunc Casimiri Magni Anno 1335. referunt. Vyskus seu Wyzga qui erexit Czyzow, hunc Priuilegia Dominorum de Czyzow referunt. Ioannes de Czyzow Czyzowski Castell Cracouiensem a Vladislao Polonis & Hungaria Rege constitutus loco sui Palatinatum Regni Cracouiensem, Sendomiriensem, Russia, & aliarum terrarum ad eadem spectantium, tutor, rector, & gubernator per tempus, quo ipsum in Hungaria manere contingat. De hoc Priuilegium, Dat. Cracouia, & Calimach. lib. 1. fol. 3. Idem Casimiro regnante eosdem Palatinatus, quousque ex Lituania in Regnum peruenerit, commissos sibi habuit. Iterum a Vladislao Polonis & Hungaria Rege beneficia conferendi accepit potestatem Anno 1444. Hac Priuilegia in Ecclesia PP. Bernardinorum in Rzeszow conscripta apparent. Reliquit filium Ioannem, ut ex Epitaphio patet Cracouia in Arce 1415. & filiam consortem Ioannis Zaklika Palatini Sendomir. quae omnia bona parentum de Pulkoziuccio- rum domo, in familiam Topororum inscripsit. Et hac de ratione Zaklika ille cum sua posteritate a bonis Czyzow, Czyzowsky nuncupati fuerunt, cessit Praefectura Cracouiensem. Pienianscio ob senectutem 1457. Crom: Michael de Chmielow, Iudex Cracouiensem. 1410. Iudicus de Turkow fide ussor, centum Vngarorum pro Rege Hungaria, Croatia, Polonia, Generoso D. Nicolao de Witem 1441.

Ligejij antiquissima Familia, quae a diuersis dominiis, & possessionibus varie cognominata fuit, unde tam in Ecclesia PP. Bernardinorum, quam in Curia Rzeszouensi Domini in Czyzow & Rzeszow, Bobrek, & Przectaw, in Sendziszow, & Glogow, &c. Ligejij nuncupantur, quod computatio ipsa annorum non retractabit. Dobieslaus Ligeza de Bobrek Castell. Cracouiensis, quem priuilegia referunt Monasterij Scyzrycensis Anno 1379. Eodem Anno Ioannem Palatinum Lenciciensem de Bobrek, priuilegia subscripta demonstrat. Stanislaum Ligeza de Bobrek, refert Priuilegium Monasterij S. Crucis in monte caluo Anno 1390. Dobieslaum de Bobrek, & filium eius Stanislaum Vexilliferum Cracouiensem. referunt ibidem littere sub Anno 1399. Ioannes Ligeza heres in Nieniarow Palat. Lenciciensem. cum Hero. ca fort. indine pietatem quoque summopere coluit Cracouia in Ecclesia SS. Trinitatis, ad quam

quam FF. Ordinis Prædicat. domicilia sua habent, Capellam ex muro fieri fecit, quam caliculus, ornamentis, alijsq. attinentiis munificè ornavit, & in ea sacrificia Missarum ordinavit fieri, & ad eam in Anno 1418. illis Pr Sculteciam in villa maioris Pradnik, qua hucusq. in possessione illorum manet pro sexcentis marcis latorum grossorum Pragensium emit. Lescus Bobricius, de quo Cromerus sub Anno 1443. præclarum eximia virtutis Specimen duo Poloni equites, Ioannes Tarnovius, & Lescus Bobricius Hungaricorum annalium testimonio edidit, dum alter Summeni portas duobus vulneribus acceptis effegit, alter Petressi murum primus ascendit. Eum Starouolscius inter bellatores Sarmaticos tali Cenotaphio honoravit. Lescus Bobricius Ligeza, vi corporis & virtute animi, militariq. felicitate nemini secundus, ac prorsus antiquis Heroibus par hoc tumulo conditus iacet. Qui prima Castorum rudimenta in Podolia contra Tartaros Vitoldo prudenti atq. bellicoso Duci approbavit. Jagelloni Regi fortissimo contra Crucigeros in Prussia Tribunus militum egregiam operam præstitit. Ea tandem Vladislao eius filio bellis Hungaricis atq. Turcicis eximie commodus, cum quo simul & vitam in acie Varnensi posuit. Ioannes Ligeza Episc. Plocen. hunc Rzesunia habent delineatum in Palatio D. Ligeza, & ut op. n^or inter Episcopos Plocenses noviter editos, non Ioannes sed Iamislus nuncupatur, qui dum obiit 1367. cum titulum sortitus in sepulchro representat. Defensor Iurium Ecclesie, nam licet arma & familiam Iamislai non nominaverit author Episcoporum, addidit tamen, ut nobilem & magna familia fuisse intelligamus hac. Eo animo omnes hostium iuris Ecclesiastici insultus ferre solitus, uti virum nobilem & magno animo præstantem decuit. Iacobum Ligeza, qui in bello cum Suidrigailo pugnando occubuit 1431. meminit Bielsc. fol. 338. & Ioannem de Bobrek idem meminit folio 374. cum Turcis pugnante sub A. 1443. Plurimos de hac Ligeziorum familia, uti genere, ita meritis, dignitate, titulis & trophæis claros referunt scripta in Rzesow, sed arborem rectam deducere ex illis non est possibile, illos tamen ut conscripti sunt inferius nominabimus. Nunc præmittamus arborem hanc inferiorem Ligezorum. Petrus Felix & Praslaus germani fratres, nati ex Tarnowska filia Castell. Crac. Petrus Castell. Czechouien. Dominus in Chrzanow & Bobrek. Felix reliquit Felicem Castell. Zarnouien. à quo est Ioannes, Nicolaus, & Sigismundus, Ioannes Tribunus Sanocensis, reliquit ex Pilecka armorum Leliwâ filios, & filias Iordani, & Bromiejsij Prasfeti Stabuli Pramiensiensis consortes, soror autem illius Anna, Castellani Pramiensiensis Korytko coniux fuit. Alter filius Felicis Nicolaus Castell. Vistulensis, qui iuventutem literis & moribus adornatam reddidit idoneam ad obsequia Regia, unde ex Camerario Aulicus Regius, tum Vexillifer Curie & Capit. Zydaconiensis, ex Bonarova vidua filia Iordani Castell. Cracouien. reliquit Nicolaum spytek, & Ioannem, & filias duas, Nicolaus erat Aulicus Stephani Regis, qui in coniugem habuit Castell. Czechouien. Kormanski filiam, altera consors illius, ut adnotatur in Ecclesia PP. Bernardinorum in Rzesow, & in Palatio, erat Sophia Krasinska Palatini Plocensis filia, ex qua suscepit duas filias Pudentianam, & Constantiam. Et sicut parens illius habuit summos honores pro meritis, nam natus ex germana sorore Comitum de Tarnow Castell. Cracouien. & Supremi Exercituum Regni Generalis, cum Castellania Visciciens, erat Biicensis, & Zydaconiensis Prasfetus, ita filius eius Nicolaus spytek de Bobrek in Rzesow, Glogow, Sedziszow, Gorzyce bares, erat ex Castellano Czechouien. Zarnouien. Sendomiriensis Castell. nus, Biicensis Zydaconiensis, Ropciensis Prasfetus. Hic ex Palatinida Mazonia reliquit duas filias, quarum una consors Dominici Vladislai Prasfeti Stabuli Regij Capitanei Luceorien. Ducis in Ostrog & Zastaw, altera Sebastiani Georgij Lubomirski Capitanei Sadecien. Prasfeto bi Ligezj erant maximi amatores & defensores Patria, pacis belliq. tempore, nec sumptui nec vita parcendo, nec posterorum inopiam considerando. Sigismundus tertius horum frater, ut magnus bello, & gravis consilio vir, erat Capit. Leopoliensis, & Pocillator Regni. Addunt Rzesunia, quod Tarnoviensis, Krzepciciensisq. fuerit Capitaneus, augentur enim præmia, ubi non cessant merita. Sorores horum trium fratrum fuerant, Regina consors Czuryli, ex

li, ex qua progenitus magnus vir Patria & bellator Martinus Rothmag. R. M. Anna Palatini Cracouiensis. Odnowski consors, Elisabeth Komieepolska Capitanei Vielunensis coniunx. Preclaus Petri & Felicis tertius frater, qui reliquit filios tres, à quorum primò sunt Ligej in Zámadow, sicut Stanislaus ornamentum familia, qui ex Prochanska reliquit filium & filias sex, ex Zabawska filium, sicut Sebastianus vir potens robore & facultate, qui reliquit etiam prolem, sicut Achacius eorum quoq; frater, qui steriliter decessit. A secundo autem filio erat Stanislaus in Preclaw & Ruda heres, Tribunus Sendomiriensis. post Castell. Zarnowien. Lubacouiensis Capitaneus, pater matris Nicolai Firley de Dabrowica, Palat. Sendomiriensis. Capit. Lublinensis, & Stephani Komieepolski, ut scriptum est in Rzeszow, in Ecclesia PP. Bernardinorum. A tertio uero illius filio erat Felix Ligeza Archiepiscop. Leopoliensis. ex Coadiutore Petri Starzechowski Archiepiscop. Leopoliensis. Anno 1555. cuius in Actis Consistorij Leopoliensis. tale legitur elogium. Reuerendissimus in Christo Pater Dominus Felix Ligeza Archiepiscop. Leopoliensis. vir praeclarae in Deum pietatis, in proximum quemque summæ beneuolentiæ, grauitatem quam & muneris sublimitas, & familiae splendor, tum ætas canicie venerabilis dederat humanitate incredibili condire solitus. Omnibus charus, Cleri, Ecclesiasticorum ac studiosorum defensor & propugnator strenuus. Homo laetus, liberalis & sordium expers, dum in ipso mox defuturi ac eum relicti spiritus articulo, hæreticos supra vires, ægritudine fractus, alacri studio, Doctoris Melchioris Dominicani Theologi doctissimi ministerio, feliciter superat, atque prostermit, triumphans terra relicta cælos meruit. Dunaouiæ 25. Ianuarij. Hora 14. Anno 1560. A tertio uero filio procedant Ligezj de Bolestaw, Theodorus à quo eximij Rothmagistri, & Aulici Regis Stephani Stanislaus & Theodorus. Stanislaus frater Theodori, Pocillator Isabella Regina Vngaria, quem Boleslaus forte rectius nominarunt Rzeszouia imagines. Hermolaus tertius horum frater in Brzezna & Dolen heres, Supremus Thesaurarius Regni, Samborien. Olsinien. Drobobycensis Capit. reliquit filios & filias. Stanislaus Ligeza Capit. Opocnensis, Orator Polonicus, & magna constantia, cum pietate vir, qui ex muro in Bolestaw erexit sumptu egregio & forma Ecclesiam, ad quam Theodorus eius frater addidit foundationem & prouentus. Sebastianus Ligeza Dapifer Sendomiriensis. qui in Iwaniska dum expulit hæreticos, optimum sese filium Ecclesie prestitit. Hermolaus Ligeza de Bobrek ex Castellano Zawichosten. Sendomiriensis. Castellanus & Supremus Thesaurarius Regni, qui uirtute reddidit illustriorem famam, nam uirtus carere ceteris specimen esse desiderauit, qui adificauit eadem uirtutis & honoris. Hic ex matrimonio benedictione diuina reliquit prolem filium & filiam. Filius postquam ab exteris nationibus, in quibus literis & moribus instructam iuuentutem, pro obsequio Reipub. in Patriam retulerat, in ipso flore uita fatis concessit, filia uero nupta N. Tarto Capit. Zwolen. Castell. Wislicien post Samueli Carolo Duci in Korec. Extant modernis temporibus ex hac familia Ioannes de Brzeznicá Ligeza, Rothmag. strenuus, cuius fratres Abraham, Theodorus, Iacobus, &c. Ioannes de Pietrasowka Andrea filius miles eximius, consors illius Grabinska. Achacius Ligeza de Zamada Stanislai filius, consors Kosowska. Paulus de Bobrek Dapifer Przemysliensis, Flij autem Dapiferi Sendomiriensis. Stanislaus cuius consors Stradomska, Martinus cuius consors Sophia Mielecka. Sunt & alij decorem & honestum familia conseruantes, & studio nobili curantes.

Niewiarowski in Palatinatu Cracouiensi, (quorum laus non postrema sed prima sit, quod inter Arianos & Hæreticos cohabitantes, ne unus eorum à Catholica Orthodoxata fide aberrauerit) prosapiam suam nobilissimam in prole & merito fecundissimam, à quingentis quinquaginta quinque annis antiquam protrahunt. Superuixit annum circiter 1087. Ianusius Ligeza Niewiarowski Lanciciensis Palat. qui pago Niewiarow fundum primum erigens, ab eo cognomen sibi usurpauit, relicta stirpis propriae Ligezorum appellatione. Hic dictum pagum prope Parochialem Ecclesiam Niegouieensem fundauit, eamq; esse sibi mortale.

mortale depositum ordinavit: Promnicense etiam pradiolum Conuentui Cracouiensi PP. Predicatorum pro perenni tempore Sacrificio Missæ recitando reliquit. Huius posterius nobilitate, virtute, & meritis de Republica præclari fuere, per annos 356. succedentes, tam in Lithuania quàm se trāsulerant, quàm in Polonia, cuius argumentum ex Nicolao Niewiârowski ad annum 1443. viuentis herede super Niewiârów, aliq. circumcirca plurimis villis, qui & ad reedificandam Ecclesiam Niegouieensem manum largissimam apposuit efficax habetur, cum non procul à proprio, &c. Successere tandem per lineam Nicolai duo fratres, suis temporibus in pedemontio clarissimi, Christophorus & Adamus. Christophorus reliquit filium sui nominis, qui Præfecturam Arcis Cracouiens. habens, Regi Augusto intimus charus fuit, & sacro matrimonij ligamine copulatus Annæ Krotowskæ, Palatini Inowrocławien. filia, progeniuit ex ea Christophorum, Ioannem, & Præclaus. Ioannes opibus & Oppidibus abundans, dignissimos, virtuosissimos, à teneris annis Marti addictissimos habuit filios, Alexandrum, cuius animi heroicas dotes Cracouia apud Predicatores in Capella eiusdem Familia Epitaphium proclamat. Samuelem qui per decennium militiam coluit, heredem super Krakosowice in Cracouiens. Palat. Andream virum omni virtutum genere, patricijs, nostratibus debito celebrem, in expeditione Prussica, pro Patria immunitate strenuum bellatorem, heredem in Dabrowicâ eiusdem Palatinatus. Seuerinum qui etiam meritis suis non caruit, & benedictione diuina obtenta præ fratribus suis opulentior euasit, ad pagum Niewiârów plurimis villis circumstantibus hereditate copulatis. Andreas reliquit Baithasaram tempore expeditionis Moschouitica militiam professum, Zophiam Czaplinskam per sacrum matrimonium unitum, virum omnibus amore prostratum, alterum Alexandrum Ordinem S. Dominici Cracouia ingressum, ibiq. Lectorem S. T. creatum, & Stephanum spectabilis indolis. Seuerinus verò habuit filium Ioannem, qui hereditati successit, virum Marte egregium, in exercitu Belgico, & in expeditione Prussica, sub felicissimis, & fortissimis Illustrissimi Stanislai Lubomirski Palatini Cracouiensis laboribus, plures virilitatis suæ annos expendentem, Anna de Wielopole Wielopoliska, heredis in Dominikowice, Dei cum benedictione maritum, & filias tres Annam, quæ Stanislao Stanislâwski Vice-Palatino Cracouiensi, viro prudentia, dexteritate, & hospitalitate eminenti nupsit, & Constantiam atq. Zophiam monalem. Ioannis fratres Christophorus senior, & Præclaus iunior prole caruerunt, unde Præclaus bona sua hereditaria dono obtulit Conuentui Cracouiensi, SS. Trinitatis PP. Predicatorum, villas scilicet Iodtownik, Kostrza, Ryje, Markusowa cum prædijs in Kasina verò magna quindecim millia florenorum pro censu perpetuo legauit anno 1596. quam deinde eius frater germanus Ioannes eidem Conuentui in perpetuum donauit, cui amplissimo suo benefactori Communitas illa sepulturam communem fratrum cum solemnibus exequiarum pompa concessit, & ad duas Missas in Septimana pro tota Familia superuiente & vita functa, atq. Aniuersarium singulis quartualibus obligata, munificentiam eius coram Deo continuo rependet, de hoc Bzouius Sedis Apostolicæ Historiographus, in propagine Diui Hyacinthi cap. 13. quando res insigniores Conuentus Cracouiensis SS. Trinitatis recenset, hisce scripsit formalibus: Requiescit & Præclaus Niewiâroui nostris temporibus benefactorum facile Princeps, nullus eum ex Fratribus ea de re petijt, nullus aut blanditijs, aut seruili adulatione, quæ generosos animos infringit demerobatur, sponte sua holocaustum obtulit Deo ex omnibus fortunis suis, quas ex Dei gratia, & maiorum suorum beneficio habuit in pedemontio honestissimas. Ipse petijt à Patribus videntem pro Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis hanc vellent accipere, illis cunctantibus, & comperendinantibus, molestior fuit tantisper, donec ad Acta publica Castrensia secum ireretur à fratribus, apud quæ cum maxima animi exultatione libentissimè omnibus suis facultatibus pro dicto Conuentu renunciauit. Non multo post vita functus, è pago Iodlouicensi succolantibus Fratribus 1599 quasi vnus ex his, qui in Religionem iurauerunt sepultus est.

Adamus primi Christophori germanus

hæres in Niewiarow, Cichawa, Niegowiec, Swidowka, &c. remanere fecit ex Marina de Rośmierzow Capitanei Kolensis filia Albertum & Adamum. Alberti filij fuere quatuor, Ioannes hæres in Xiaznice, qui Praclauum reliquit virum Curiam Dominici Ducis de Zastaw Spectabili ac ingenua sua persona decorantem. Secundus Albertus in Maršowice. Tertius Stanislaus hæres in Cichawa, qui dum egregie literas prius diduisset, post hæc duodecim annis cōtinuis rem militarem diuersis in expeditionibus agebat, officijs exercitus aptissimus, unde Magistri Equitum bastatorum legionem Centuriam regentis munere & onere trina functus est vice. Ex Anna Szczepanowska primi matrimonij consorte, suscepit Isaacimum Pileensem Officialem dignissimum, & Annam in clauistro Zwierzynecensi propè Cracouiam professam. Sacro iterum conubio celebrato cum Barbara Staśkowska Vicepalatini Cracou. filia, ab eadem habuit filios, Ioannem quem Deo uouit, & profiteri sacrum Ordinem Predicatorum Cracouia permisit, cui Religio habitum tribuens memor sui Benefactoris largifsimi Praclai, hoc idem nomen ei contulit, qui tandem Theologus promotus, & Concionator qualificatus euasit. Et Franciscum admirabilis indolis adolescentem. Filias uerq̃ tres, Marinam Nicolao Raronski nuptam, Teressam monialem in clauistro Crac. S. Anæree, & Barbaram in uirginitate extinctam, qua una cum suo parente dignissimo, hospitalitatem cum sinceritate rarissimam, deuotionem cum pietate admirabilem, pro comitibus indiuisibilibus habente, Anno Domini, 1629. ad extremam uita periodum perducto, Cracouia apud Predicatores in Capella Familia cubile mortis habet. Quartus tandem Alberti filius Gasparus Canonicus Crac. tempore quo superuixit omnibus amabilis, & post mortem diu memorabilis, qui Georgio Duci de Zbaraz intimus familiarissimus, ex unicus unicus amicus fuenit. Adamus Alberti frater, hæres in Niewiarow, Niegowiec, Wiatowice, Zborczyce, Zręczyce, Staraawola, Sulkow &c. cum Heduigi de Osinow Otwonowska quatuor progeniit filias, Annam Ioannis Iordan consortem, Marinam Petri Gołuchowski uxorem, Magdalenam Ioannis Gołuchowski coniugem, ex qua suscepit Abrahamum Gołuchowski Capitaneum Szeziensem, uirum armis & toga clarum, atq̃ Catharinam Hieronymo Lysakowski matrimonio colligatam.

Wrocimowski in Wrocimowice, Martinus Vexillifer Terra Crac. in bello contra Cruciferos cum Iagelone strenuus, Bielscius fol. 295. Et cum in feruore belli vexillum amisisset, toto conatu cum nobilitate illa recuperauit. idem Biel. fol. 298. ad annum 1409. Expediuit legationem ad SS. Ioannem, unā cum Andreea Lascarij Preposito Vloclauensi armorum Godziemba, & Sbigneo Oleśnicki Secretario Regis. Biel. fol. 311. Demum creatus Subdapifer Crac. expediuit legationem ad Imperatorem Turcarum, ratione Palatini Moldauia, idem Biel. sub anno 1475. fol. 465. meminit illius Crom. l. 16. & Miech. li. 4. Marcius seu Narcissus Wrocimowski Castel. Polanecen. 1485. sed iam periodum passa est familia hæc, & Wrocimowice bona ad Szreniauios transferunt. Bogusij in Cracouiensi Palat. alij in Palat. Podoliae confederunt. Bogusium Iudicem Pomeraniae in Capitaneum Gedanensem Vladislaus Lokietek anno 1306. praefecit, qui fortiter contra hostes, & cum summo honore arcem Gedanensem defendit. Biel. f. 209. & 210. Descendunt illi à Bogusis à Stauisio cunctibus. Alterum Bogusium Marschalcum M.D. Lit. Legatum ad Pont. Max. à Sigismundo Rege cum Erasmo Ciołek Episc. Plocen. & Raphaele Leszczynski Castel. Lencnensi, meminit Biel. sub anno 1518. Ioannem Bogus Paproc. in 2. opere Castel. Czechouiensem meminit, qui ex Macieionska Castel. Sendomiriensis

miriensis filia reliquit prolem. Ioannem Bogusium Castel. Zauichosten. meminit Ianulzouius fol. 317. Et temporibus non pridem elapsis erat Canonicus Crac. ex Premisliensi terra. Alij quoq; sunt in Podolia, præcipue Ioannes, vir militari experientia dignissimus, qui abiurata hæresi Caluini, maximo exemplo fuit alijs ad fidem Catholicam, quam profiteri & colere reuerentia humiliter satagit. Ex Kalinowska suscepit prolem.

Wolscij de Podhaice, viri eximij meriti, ceu optimi ciues Patriæ & Reipub. cõsiliarij fideles & strenui propugnatores. Nicolaum Wolski de Podhaice militem sepulchri Domini, & strenuum bellatorem cum Moschis anno 1514. meminit Bielscius. Hunc ad Leonem X. Pont. Max. miserat Sigismundus I. ad quem deducebat præcipuos ex nobilibus captiuos Moschis decem Bojaros. Hunc ut opinor, meminit Paproc. Castel. Sandomiriensem, Hoffmagistrum Regina Bonæ, Vislicen. Lomzen. Sanocen. Lanckoronen. Capit. Nicolaus Wolski de Podhaice & Minsko Episc. Chelminensis, successor Vchanfcij anno 1561. de hoc Iacobus Gorski Academicus Crac. in Dedicatione Iacobi Sadoleti & Samuelis Maciejouij ita differuit, Nil petulans, nil alienum à munere optimi Pontificis in aula tua auditur, nil in accubitu nisi eruditum, castum, piũ. Iam si vitam spectemus, nil ea castius, nil magis sobrium, nil ab omni vitio magis alienum, formam illam & exemplar Pontificis optimi, & ab reprehensione liberi, qualem D. Paulus Timotheum esse voluit, in te intuemur. Sigismundus Wolski Castel. Brzezinen. demum Sandomiriẽ. Marschalcus Curia, Varsauiensis Krzepicien. Capit. Constitutio Regni de eo 1563. Nicolaus Wolski filius Stanislai, Imperatoribus Christianis Maximiliano & Rudolpho, & Regibus Pol. Sigismundo Augusto, Henrico, Stephano, Sigis. III. bene meritis. Gladifer Regni & Krzepiciensis Capitan. primum, deinde ex Marschalco Curia Supremus Regni Marsch. Rabstin. Olstin. Inouloc. Capit. Expediuit legationes ad SS. D. ad Casarem Christianorum, ad M. Ducem Hetruria. Erat in Senatu consilio potens, in expeditionibus bellicis potentior, in pietate feruens, in liberalitate heroica magnificus. Fundauit Camaldulensibus PP. ad Crac, cum perpetua & ampla prouisione monasterium cum Templo egregio in monte Argenteo, restaurauit monasterium Krzepiciense, prouidit monasterium Klobucense.

Wielowieyscij, in Cracouiensi Palatinatu, antiqua familia, & plurimũ merita Patria clara. Notabant ab antiquo familiam suam ab arce Trzeblin. modò notant a Wielawies. Ioannes Wielowieyski Castel. Crac. quem aliquot Priuilegia referunt. Felix Wielowieyski vir ingenio & Marte præstantissimus, reliquit dignissimam & Reipub. perutilem prolem. Consequenter virum grauitate iudicij & amore Patria splendidum reuoluere cum seculis oportet. Alexander, Ioannes & Paulus de Wielawies subscripserunt electionem Sereñiss. Regis Vladislai IV. ex Palatinatu Crac.

Plichcij in Cracouiensi Palat. splendore generis & antiquitate familia dignissimũ

mi viri & Senatores. In anno 1409. à Ducibus Masouia una cum legatis Regni, missi sunt ad Venceslaum Bohemia Regem, Plichta Marschalcus Ducum Masouia, Bielsc. fol. 250. Aliqua Privilegia Ducum Masouia referunt Palatinum Varsaviensem Plichtam, qui eximios milites Patria reliquit filios. Stanislaus Plichta Castell. Sochacouiensis, vir iam in sago quam in toga Patria desideratissimus & eximia liberalitatis. Constantinus Plichta Palatinus Masouia, Gostinensis, Lipiensis, Nieśeuſensis Capit. qui Marschalcum egit ex instinctu Sigismundi III. Regis apud filium eius Vladisl. IV. modernum Serenissimum nostrum Regem, cui omnia felicia à Deo optamus & precamur. Erat praenominatus Plichta & bello clarus, nedum Rothmagister dignissimus, sed etiam turmarum ductor strenuus & circumspectus. Nam & in Valachia ab illo memoria aeterna dignissimo viro & Supremo Exercituum, Praefectus militia destinatus fuerat, & in Prussia à Sereniss. III. Sigismundo Rege Pol. ductor militia constitutus, egregiam ut decuit verum Patria ciuem, nauauit operam. Ioannes Plichta Pocillator Rauensis, vir non minus prudentia, quam generositate & humanitate praeclens. Paulus Plichta Succamerar. Rauensis, & Rothmag. dignissimus, in Confinitibus Regni, & ubicumq. sese occasio hostilis praestiterat. Matheus Plichta, Succamerar. Rauensis, eximius miles & boni Patria obseruantissimus, nam cum Michaele Palatino Bessarabia pugnando, dum vidit in Patriam arma hostilia ferre, recessit ab illo & ad Exercitum Regni, quem tunc Ioannes Zamoiscius moderabatur conuertit, ibiq. contra dominum praeteritum arma extulit. Nicolaum & Ianusium, eximios & strenuos Rothmagistros in Vngaria, & apud Rudolphum Imperatorem demonstrant litera in familia ipsorum, ut eni in Patria sua inferuire prudenter & utiliter possint, prosunt exercitia sed maxime apud externos, ubi otium militi surripitur, & pugna continuatur. Stanislaus duo, vnus Notarius Sochacouiensis, ad omnia munia Reipub. idoneus, promptus, necessarius & prudens. Alter Subdapifer Sochacouiens. de quo & Constitutio Regni 1589 meminit. Valentinus Plichta in magno Kolacyno, Castell. Rauensis, Praefectus Scepusiensis, qui dum Succamerar. Rauensis fuisset, & Iudiciorum Tribunaliciorum nedum rector auscultator, sed multoties Marschalcus & directortà in Lublini, quam Piotrkonia & Radomij esset, in Aula Principum Regni Polonia & Suecia, S. R. E. Cardinales primum, tum Caroli Ferdinandi Vroclauensis, & Plocensis Episcopi Marschalci dignitate, decoratus permansit. Suscepit ex Wolucka Maximilianum Auticum iam Sereniss. Princeps Caroli, & quod maximum est, ad latus Principis Polonia, & Sueciae Alexandri educatus fuit, sed animi dotes singulares illius & gratissima corporis symetria inuida mors rectoris & discepit. Habet alium filium spem generis sui in castris Mineruae Emconia, ad Martialia certamina iam breui accedentem. Octavianus Plichta in Skotniki, filius Palatini Masouia, Capit. Gostinensis & Strzeleceſensis, Vexillifer Gostinens. qui Parentis sui & maiorum merita speculando, reuoluit illud Platonis. Occus nostros partem sibi vendicat Patria, partem amici. Et illud Ciceronis: Tum te satis diu & bene vixisse dico, si & naturae & Patriae quod debes solueris. Adamus Plichta subscripsit electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Palat. Rauensi, & Stanislaus Subdapifer Sochacouiensis, ex Sochacouiensi Terra.

Pikarsciy à Pikartij in Cerscensi Terra, antiquitate & meritis in Patriam, dignissima Familia. Ioannes P. karſki Iudex Terra Cerscensis, & Ducum Masouia Troideni, & Semouti indiuiduus comes in bello. Cui pro meritis maxima contulerunt bona Anno 1300. Latouizum Oppidum cum omnibus attinentiis, & Likarczytze Pikartij, & Runowo in Cerscensi terra, sed successu temporis Latouizum & Runowo amiserunt, alia autem bona vltimo modo retinent. Colligitur inde maximos fuisse viros tam scientia, quam Marte, unde plurimis honoribus insigniti, sicuti Acta testantur, memoriam sui bene spirantem posteris reliquerunt. Praeterea Pikaſki Subdapifer Czernensis, heres in Likarcice & Pikartij, reliquit filium Thobiam, qui post ornatam adolescentiam debitis nobilitum medijs, matrimonio contracto suscepit filios sex, eximios Patria ciues & Reipub. consiliarios. Iacobus primus filius.

filius, qui labore & vigilia nobilibus debita, acquisiuit bona in Palat. Rauenſi Szacyn dicta, eius verò filius Ioannes ex Iärzyniankà de armis Trzaskà natus, ad prædicta bona Szacyn acquisiuit villas Olſowam Wola & Roſoſſam, honoratus dignitate primo Subiudicis, post Iudicis Terra Rauenſis, quod officium iuxta leges & conſcientiam annis quindecim adminiſtrauit, ſepultus in Noua Ciuitate ubi Epitaphium oſtenditur. Sorores illius vna Agnes, Potrikowſcſj Ioannis, altera Golgowſcſj coniuges erant. Filij verò tres Ioannis Iudicis Terra Rauenſis ex Choynacka, Petrus literis & exoticis linguis ornatus, quibus non modicum Patria decus attulit, dum Canonicus Vloclauieñ. & Luceorieñ. atq; Præpoſitus Cruiſuicenſis fuiſſet, ſepultus Vloclauie. Paulus alter filius ex Notario Radomſc. Subindex Rauenſis, cum Szydłowska Palatinatus Syradienſis contracto matrimonio breui obiit, & in ſepulchro maiorum in Noua Ciuitate deſcriptus quieſcit. Laurentius tertius filius, qui iuuentutem conſecratam Deo, religioni Societatis IESV voto conſtrinxit. Proſecit plurimum in virtute & literis, nam Doct̃or Theologus, Reſtoris dignitatem Iaroſtauiæ, & Poſnamia adminiſtrauit. Filia verò ex eadem Choynacka Rylſcſj, & Nowomieyſcſj erant conſortes. Ex altera verò coniuge idem Index Nowomieyſka ſuſcepit filios quatuor, Alſelmum qui cum Wikoſewſka matrimonio tenet in Syradienſi Palat. Andream Religi., in Societatis IESV, Stanislauum & Philippum eximium adoleſcentem, & filiam Hedwigum. Ioannes alter filius Iacobi, in Curia Sereniſſ. Auguſti Regis reddidit obſequia annis plurimis, ſpiritualem autem vitam dum ſibi elegit, qua talem vrum decebant exercuit. Hinc Decanus Varſauienſ. Canonicus Vilnenſis, Præpoſitus Bieliſcēñ. & Liuenſis, renunciatus fuit. Insuper Eccleſiaſtes Euangelicus Sereniſſ. Auguſti Regis ultra decennium permanſit, quo in munere & dignitate officiij tam zelosus fuit, ut contra Hereticos & Calumnios, tunc M. Duc. Litv. onerantes, lingua & ſcripto prædicaret. Et dum primitus ad Auguſtum Regem Magos ſpiritus immundi deduxerunt, ut Nigromanticam exercerent, auſus eſt quidam inſtinctu demonis prædicationis tempore coram Rege quadam fascinata demonſtrare, ille ut concionando aduertit, arrepto libro Euangelij publice arguendo obſtinatum actorem librum ad eum direxit dicendo: Diabole aut effugare aut prædica. Proſectò h̃c prædicabat Chriſtum crucifixum, & iudicem venturum, ideo nullo habito reſpectu perſonæ offeſſa, beneficij expectati increpat, arguit auditorem. Sepultus Varſauiæ in Eccleſia S. Ioannis, cum tali Epitaphio.

P A X D E I.

Quam viuens Regiꝫ; Senatuꝫ; Populoꝫ; Polono, magno animo, magniſc; lateribus. Hæc mortui Ioannis Pikárſki, Decani Varſauienſis, Canonici Vilnenſis, Præpoſiti Bieliſcēñ. & Liuenſis oſſa tueatur. Vixit Principibus gratus, populo venerabilis, Eccleſiæ vtilis, amicis iucundus, omnibus liber & apertus. Mortuus 8. Septembris, Anno Salutis 1577. Ætat. 61.

Zachæus tertius filius Iacobi, in Aula Auguſt. Sereniſſ. Regis, morum & occupationum nobilium ut collegit exercitia, ita in obſequia reddidit Regi & Patriæ. Demum, negotiis diuini animum ubi reddidit, Canonicus Pultauieñ. & Varſauienſis renunciatus fuit, & Parochus Goſtinenſis creatus, ibi Eccleſiam de nouo erexit, quam apparatus Eccleſiaſticis, libris & organis, ceteriſq; ad decorem Eccleſiæ ſpectantibus, illuſtrauit & ornauit. Erat Adminiſtrator Episcopatus Plocenſis, dum Illuſtriſſ. Episcopus Baranowski, Romæ ad limina SS. Apoſtolorum Petri & Pauli moraretur, nec rediret. Obijt Varſauiæ tali Epitaphio adornatus.

D. O. M.

Zachæus Pikárſki Archidiaconus Plocenſis, ſuoq; Illuſtriſſ. Episcopo Alberto Baranowski limina S. Petri viſitanti Adminiſtrator, Varſauienſ. Pultauieñ. Canonicus, Sereniſſ. Regis Auguſti Secretarius. Pietatis, morumq; comitatis, ac liberalitatis amantiſſimus, dote competentis pro Anniuerſario deſignationis, die Nonis Octobris quotannis obeundo assignata, cineres ſuos ut cum fratre chariſſimo, quod viuo non licuit ſemper vna eſſe poſſit, hūc inferri petijt. Atatis Anno 64. Obijt 1607.

Iurgianus seu Georgius quartus filius Iacobi, post iuuenilis ætatis decora, & exercitia in Academiis & magnatum aulis, in Rauenſi Palat. cum Brzozonſka ſuſcepto matrimonio reliquit Stanislaum, qui nobili ætate dum reddit Patria commoda obſequia, ad pacatam vitam deducendo tempora, cum Golgonſka matrimonio iurato, reliquit Valentinum. Valentinus Stanislai filius, qui ætatem floridam dum Mincrua honoribus, gratiam Patrie reddit, ad ſtylum Cancellariae animum conuertit, ubi verò quod nobili honeſtum eſt, iure patrio illuſtrauit ætatem iuuenilem, ad militaria trophea deduxit ſtudia, quapropter dum ad Ioannem Rádziwiński Metatoris Caſtrorum Regni tyrocinia bellica exercuiſſet, boni militis rem & nomen aſſumpſit. Demum Magni illius Cancellarij Regni Venceſlai Leſczyński Aulicus, contra Oſmanum Imperat. Turcarum unã cum Sereniſſimo Rege, & proprio Domino proceſſit, Nunc eſt maior Domus Illuſtriſſ. Luca Opaliński, Marſchalci Supremi Regni & Iudex Curie. Dum verò Vicecapit. Karceniſis fuiſſet, in coniugem viduam relictam Koziatulſcý de domo Laſkoniſciorum accepit, ex qua filium eximia indolis & optime expectationis Remigianum ſuſcepit, & filias Potentiannam & Annam. Stanislaus quintus filius, miles in adulta ætate digna trophea retulit. Reliquit cum Golgonſka duos filios, dum obiit in ſenectute bona, ſuſcepit in Goſcynin ſepulturam, in cuius Epitaphio poſt enumeratas virtutes additur: Fuit Catholicæ religionis zeloſiſſimus, cenſuris Eccleſiaſticis nunquam innotatus. Ioannes primus filius ipſius, vir pacis & belli tempore Patria proſpectus, cum Dobieſka reliquit filium Bartholomæum, qui familia ſua promittit moribus & educatione decorem, & augmentum fama. Reliquit & filias, Barbaram Pepliniſcý, Sophiam Trzciński, Mariannam Koſaccý, Catharinam Chuſteccý coniuges, Annam qua obiit, Dorotheam & Hedwigim Virgines. Petrus alter filius Stanislai, qui iuuentutis ſtorem Curia Regis Sigif. III. deuouerat, & in obſequia unã cum Auunculo ſuo Chriſtophoro Golkonſki, Tribuno Varſauienſi. Cap. tamē Oſtolenciſi Sereniſſ. Regi reddiderat, ut verò ad iudicioſam ætatem peruenit, Vicecapitaneus Oſtolenciſis creatus, cum Szpotowna Duninowna celebrauit matrimonium, & relictis ſeptem filiis, & filia obiit, & in Hoſlinin ſepultus eſt. Filij eius Paulus, qui cum Zakrzewſka ante Trzciński matrimonium tenet, Laurentius Presbyter factus, ſeruit Domino. Petrus, Franciſcus, Ioannes, Theodorus, & Valentinus, filia Anna. Andreas ſextus filius Iacobi, qui ut maiorum veſtigia ſequendo, reddidit Patria obſequia debita, quo conſtantius ea perſoluere poſſit, accepit coniugium cum Szaczynſka, ex qua ſuſceperat Anzelmum, Stanislaum, & Albertum, atq; filiam Hedwigim. Anſelmus ubi matrimonium cum Ruſiecka ſuſcepit reliquit Ioannem, qui in Imperio in bello contra Guſtavianos occubuit, & filias Mariannam Bieliniſcý, & Sophiam Lochowſcý coniuges. Cum altera verò conſorte Czaplinski reliquit Alexandrum, & filias Annam & Iuſulam. Dum verò Alexander ea qua nobilem iuuentutem decent, in erudiendis moribus & colligendis virtutibus expleuiſſet, & maiorum ſuorum conatus è veſtigio honoratus eſſet cum Koziatulſka ſuſcepit matrimonium, & reliquit eximia expectationis filios Ioannem & Caſimirum, utinam contempleremur eos viros conſilio, perfectione, eloquentia, & pietate dignos, magnos & exemplares. His namq; medijs familiarum decus, Patria dignitas, Reipublica authoritas, Eccleſia emolumentum creſcit, promouetur, firmatur.

Stamirówſcij de Stamirówice, in Rauenſi Terra. Hi proprie Ligezý ſunt, nec antiquo tempore hoc cognomine ex bonis ſortito, mutarunt appellationem veterem ex vulgus denominatione, ſed hæc ſingula Acta Rauenſia docent. Ioannes, Hieronymus, & Stanislaus germani fratres ex Martino, qui antiqua Familia ſua decorem propria meritis auxerunt, illuſtrarunt. Ioannes eximius miles tam in Patria, quàm in exteris nationibus, Principi Hungaria Matbia dexteritate animi ſummopere commendatus, quem etiam Preſectum ſtabuli ſui eſſe voluit, tenuit vinculum Sacramenti cum Barbara de Familia Skancorum antiqua, cuius etiam privilegium Pruthenicum ſub Vlad. ſlao Jagello 1436. meminit, quod ſubſcripſit Stanislaus Skanka de Lappowo Sandomiriensis Caſtell. Reliquit filios eximios bella-

potestatem in Patria, quam in Hungaria, Danielelem, Thomam, Georgianum qui ad Egrum in Hungaria maxima fortitudinis sua specimina demonstrat, vixit ultra annos centum, & Ioannem Rothmagistrum S. R. M. Hieronymus multarum linguarum peritissimus, atque inde ad obsequia Patria apprimè dispositus, honoratus titulo Iudicis Sochacouiensis postquam plurimis expeditionibus sub Exercituum Duce Supremo Iázłowiecki, familiam suam illustrauerat. Ex Sophia Szymanowska Iudicis Sochacouiensis filia, reliquit filios Martinum, Iacobum, Vladislauum, Thomam, Laurentium, Andream, Iosephum, & filias Sophiam Bielejską, Catharinam Wasanicką, Heduigim Trzcinską consortes. Martinus Hieronymi seu Iarossij filius, hic totam indolem ad res bellicas disposuit, quocirca in Russiam que continuo exercitio in Castris, palestra militari floret, descendit; inde in Hungariam, in Valachiam superiorem excurrit, atque optimi militis nomen & gloriam obtinuit. Dum verò in Patria diuersis in expeditionibus trophæa collegit, pacatiorem statum eligendo, cum Heduigi Rosnowska armorum Ogoneczyk matrimonium celebrauit, atque pro dignis in Patria meritis Potellator Leopoliensis à Serenissimo Rege Sigism. III. renunciatus, cumulatam vitam optima in senectute finiuit. Sepultus Leopoli in Ecclesia Archiepiscopali, reliquit filios 4. Stanislaum Canonicum Leopoliensem, & eximium Predicatorem, qui pluries in Iudiciis Tribunalibus, graui iudicio, perplexas causas, veritati & iustitiae restituit, & seu Iudex optimus conformiter ad ius & verum decreuit. Melchior alter filius, qui exercitia in Magnatum aulis ad virtutem instructa militaribus addixit vigilis, sub signis Capitanei Calusiensis Luca Zółkiewski, & multoties in Prussia, & contra Tartaros, & rebelles Cosacos victoriosè pugnauit. Tenet matrimonium cum Catharina Kurzanska. Thomas tertius filius Martini, qui cum Martino Kazanowski Campiductore Regni, per sexennium continuus miles meruit militis strenui rem & nomen. Cum Sophia Waszczyńska sacramenti vinculum obseruat. Ioannes ultimus filius, familiae suae decus, quandoquidem multoties pugnando contra hostes Patriae, Augustissimi Imperatoris tuendo partes, occubuit. Filia illius Sophia, primò Andrea Kuropatnicki, post Marciani Grabianka consors. Iacobus alter Hieronymi filius, post praeclaras occupationes in Castris, & in Patria constituit pacatam vitam cum Trzcinska, ex qua suscepit filium Vladislauum, qui cum Strusinska habuit Andream & Maximilianum. Thomas tertius filius, ubi nobili virtute atatem honestam constituit, etiam cum Trzcinska suscepit matrimonium, quae est Iaroslauus cui Brochowska consors. Laurentius quartus filius Hieronymi, Potellator Gostynien. & Capit. Kowalscensis. Hic ornamenta familiae cum Illustriss. Duce in Czartorsko multoties pugnando in hostem, collegit & auxit, cum Catharina Nieborowska tenet matrimonium, ex qua suscepit filiam Succamerarij Lenciciensis, nunc Castellani Sandomiriensis. Witonskiej consortem. Andreas quintus filius Hieronymi, eximius miles sanguine vitam conspersit pro Semione Mohyła Palat. Moldauiae, cum Turcis in superiori Valachia pugnando, ibidem occubuit. Iosephus ultimus filius, cuius animi dexteritatem, & decentem in Patriam reuerentiam declarat honestissima vita & Dapiferi Sochacouiensis officium. Stanislaus Stamironski ultimus frater Ioannis, & Hieronymi seu Iarossij. Hic dum militia vigeret contra Moschorum Dynastam in M. D. Litu. militaris gratia descendit atque ibidem post bellicos anphractus domicilia sibi constituit, reliquerat filios nouem, sed plurimi ex illis furore Martis cecidere. Albertus Stamironski patruelis frater Ioannis, Hieronymi, & Stanislai, dum atatem floridam excellenti virtutum decore collustrasset, vita conspicuus exemplar ut in posteris relinqueret, cum Elisabeth Wolska suscepit iuramentum matrimonij. Ex quibus progenitus Ioannes, militarem obseruantiam assumpsit, atque in Prussia contra Gustavianos, in Confinitibus Regni contra Tartaros, atque in expeditionibus aliquot contra rebelles Cosacos ad Niedzwiedziec, Kumejki, & Starzec eximia audacis fortisq. viri demonstravit experimenta. Et dum cum Illustrissimo Potocio Campiductore Regni adimplet militaris fortuna trophæa, magnificum tenet iter ad nomen consequendum boni bellatoris & strenui, soror illius Sophia Kamienickiej consors.

Woienſcij in Premislienſi Terra, Iacobum eximium militem viribus & corpore præſtantem, referunt quædam ſcripta Stemmatum Terræ Premislienſis.

Nowowieyſcij in Plocenſi Palat. Qui imitantur in moribus naturam: ut enim natura ſequitur delectabile & fugit triſte, ita illi Patriæ & domui delectamentum eſſe, & ab illis omne repellere nefandum & triſte deſiderant.

Blazeſcij in Rauenſi Terra, quibus genium & ingenium contulit vigilia, & ſtudium in virtute & fortitudine. Sigismundum Exactorem contributio- num, ſub Anno 1589, meminit Conſtitutio Regni.

Pachowſcij ibidem,

Dankowſcij ibidem, Valerianum refert Conſtitutio Regni, Anni 1632,

Wlodkouij ibidem, ſicut magiſtra eſt verecundiæ ipſa natura, ita cauſa virtu- tum nobili eſt ſpecies ipſa generis, ſciunt ſe eſſe nobiles.

Minorouij in Crac. Palat. Antiqua familia in magnos, potentes, & utiles Pa- triæ viros effecit dictos Minores. Lucrum enim aſſert non dilatio temporis.

Laskowſcij in Lublinenſi Palat. Perpetua cunctatio in virtute imperfectio, cum- ctatio cum hoſte animæ vel corporis ſumma perfectio, tales iſti eſſe cupiunt.

Mlodeccij in Sendomiriſi Palat. & Radomſcenſi diſtriſtu. Ab annis teneris exercent virtutem & fortitudinem, nam ſero iam hoſti occurritur, cum finiti- mi omnes ſubaſti ſunt.

Strzałkowſcij in Ciechanouiſi, quia inter negotia proficua Patriæ & domui honeſto mori decorum eſt, non aliud volunt, quàm nobilem animum illuſtra- re factis, Stanislaus Vladisl. IV. electionem ſubſcripſit.

Mikołajowſcij in Sochacouiſi Terra, nominat aliquos Biellſc. ſub Anno 1569. Ne faciat peccatum negligentia de virtute, occurrunt ſaluti & ſanitati do- mus familiæ & Patriæ.

Dabkowſcij in Rauenſi Palat. Hi quia gloria maiorum poſteris eſt lumen, ad- dere meritis maiorum uti poſſunt volunt.

Oblakouij in Rauenſi, & Sochacouiſi Terra, ſicut exercere corporis ſalutem, ad ſalutem mentis eſt ſani iudicii, ita illi ſanum reputant, ſanitatem Patriæ, ſaluti corporis anteferre.

Potrykowſcij, in Rauenſi & Sochacouiſi Terra. Cauent aliqui vulneratus ne prelio miſceatur, debilitat enim fortitudinem pugnantis, ſed ſi fortis miles eſt, non curat ita vulnera ſua quàm Patriæ, vadit & moritur ne Patria patiat. ur.

Dluſcij ad Radomiam, deſiderant reddere Patriæ quod nobilem decet, & ſi ſa- cultas impedit, ſicut incommoda Patriæ induſtria curantur, ita illi affectu bo- no poſito excuſantur.

Wilſcij in Rauenſi, Paulum Wilſki in Hungaria militantem referunt Hiſtoria, cui Stanislaus Ligezà Pocillator Regina, crimen homicidij eo quod armorum Putkozà fuiſſet, condonauit.

Sepichowſcij antiqua domus, ex quibus erat Capit. Lezeſcenſis, Anno 1558. No- runt illi quæ ſunt officia boni ciuis & nobilis.

Błędowſcij

Bledowscij in Cracouiensi Terra, Bielscius in bello ad Polociam cum Alexandro Konięcpolski meminit vnius fol. 782.

Swidzienscij In Sochacouiensi Terra, sinceritate animi & studiorum letantur, nam malum sub specie boni celatum, exterminium adducit.

Wolczek Kukwa in M. D. Litu. qui in vnione M. D. Litu. cum Regno in Comitibus Chrodensibus Regni, suscepit talia arma à Ligeziis, Nicolaus Aulicus Regis August. reliquit Nicolaum, Hieronymum, Georgium.

Grodowscij in M. D. Lit. in Kouensi districtu, Petruserat Capit. Diamenti.

Nasielowscij in Vitepscensi Palat. ex quibus erat ibidem Palatinus, cuius filiae erant Zbarascij, à qua erat Petrus Zbaraski Palatinides Trocensis, qui Iordani Castell. Cracouiensis habuit coniugem, quo mortuo Zborowscij Marschalci Curiae erat confors. Chrechorij Oscik, Nicolai Wolczek coniuges.

Lefniewicij, Bogdanus Vicecapitaneus Lanckoronensis Bekiesio tunc Praefecto existente.

P V Ł O R Ł A.

DELINEATIO.

EST media aquila capite integro, quandoque habet coronam regalem cum cruce, quandoque non. Medietas verò est per longum.

O R I G O.

Beneficentia Regum & Imperatorum talia concessa fuisse aliquibus arma, vel ob propaginem regiam, vel ob merita splendida in arena cum hoste. Vnde in armis Mieszaniec, videmus mediam aquilam non coronatam, ex qua ratione ibidem diximus. In armis verò Sulima & Zaręba mediae videntur aquilae, sed differentes ab his, sed tamen ob singularia eorum merita illis concessa. Hanc verò aquilam mediam per longum & coronatam deferunt in Austria Stibichij & Freikierij Comites. Ex qua familiae in Regno Poloniae coniugio ligatae manent, Maria Leonora Stibichin Christophoro Chalecki Gladifero M. D. Litu. & Catharina Stibichin Vladislao Woynae Gorzdouienfi Capitaneo. Arma ergo sunt aquilae Stibichidum inter tunnas aureas & medios equos, vnde ad illorum arma quidam notabat.

Stibichidum Tunnis aurum saxisq; Trophaea.

Bellag; non profugo Mars memorabit equo.

Qq q

Praemia

*Pramia factorum Diademate prædicat ales
Sciffus: an hæc toti parua corona fuit?*

SIC HONORABITVR, QVEM REX voluerit honorare,

EXimium est in literis sacris exemplum in Mardocheo, qui pro dignis-
simis meritis nullum retulerat adhuc præmium. Hoc namque ut Rex
Asuerus cognouit quæsiuit à primis in aula militibus, quomodo
debeat honorari ille, quem voluerit Rex honore afficere. Respondit
Naaman Princeps militiæ, debet vestitus regia toga super equum regium se-
dens per vias publicas duci à maiori curiæ præcedentibus preconibus & ac-
clamantibus: *Sic honorabitur quem Rex voluerit honorare.* Erat iste eximius
honos, nec fortè præstantior fingi poterat, Christiana tamen beneuolentia
longè altiùs præmiatur bene meritos, nam honos Mardocheo donatus, bre-
uem applausum habuit & cito labentem, Christianissimi autem & Catholi-
cissimi Principes, illos qui omnibus numeris virtutum diuites, & magis me-
rito suo quàm fortunæ beneficio magnos, Patriæ & Reipub. rectè & sincere
obsequentes & seruitia honesta reddentes, perpetuis honorantur titulis &
ingenitis sibi insignijs & armis, æuiterne illos eorumque posteros insigniri
permittunt & volunt. Vnde Alexander quoque Magnus, amico suo & co-
miti in bello exhibitum honorem in persona sua à Darij consorte, ubi erro-
rem excusabat respondit, & ille est Alexander & alter ego. Ille etenim qui
plus boni Patriæ & Regno quàm sibi desiderat, & qui pro Patria dilecta vi-
tam, substantiam, libertatem, & filios ponit hilariter, summo meretur digna-
ri honore. Nam sicut omne quod excellentissimum magis habet de actiui-
tate, ita si quod est periculosissimum optimus ciuis sustinet pro Patria, id
præstitit iam Patriæ quod erat actuum hæroicorum. Quocirca honorem
qui virtuti debetur non solum ille meretur, sed etiam cum amplitudine. La-
con quidam à Patria sic cognominatus, dum sub hasta veniret ac preco di-
ceret: *Laconem vendo.* Obturauit illi os dicens: *Captiuum* (inquit) *prædi-
cate vendere.* In quo suam conditionem æquo animo tulit, Patriæ autem
ignominiam ferre non potuit. *Plutarchus in Lacone.* Multa iam hic mere-
batur, sed qui adhuc maiora meretur, ei quoque amor, honor amplior de-
bebitur. Maximo igitur meritò in tantum præmium Stibichorum domus
deuenerat, cum mediam aquilam coronatam Imperatorum diademate, in
stemma proprium obtinuerant.

*Magnus amor. permagna fides, quàm maxima virtus,
Alterius vitam morte parare sua.*

P O L V B I N S C Z Y K.

D E L I N E A T I O.

Aquila diductis alis expansa, tenens in corde soleam calcibus sursum obuersam, intra quam est crux. Qualia videlicet sunt arma Iástrzbiec seu Lazanki.

O R I G O.

Maximi Moschouia bellatores dum Tyrannorum Ducum crudelitatem detestarentur, nec plurimis beneficijs, promotionibus, honoribus datis & promissis, à recto deuiare intenderent: abiectis & neglectis omnibus ad Reges Poloniae & Duces Lituaniae transferunt. Nam licet Patria cuique sit grata & delectabilis, innodata tamen impietate & cruentata sanguine innocuo, unicuique abominabilis existit. His aquila concessa fuerat in insigne, cui in vnione accepta Iastrzemba, in medium aquilae ipso amore & fortitudine stimulante, honoranda cecidit.

V B I B E N E I B I P A T R I A.

EST hæc sententia trita & pro paradoxo habetur, attamen non viro-
rum probatorum, sed vilis fortunæ & vulgi fuisse apparet, illorum enim est amicitias vtilitate probare. Probus namque & estimationis strenua vir Leonidæ induit animum, qui pulcherrimum duxit pro Patria pugnando occumbere, *ut Plutar. in Lacon. dixit.* Et licet cor iam fuerat prælagum mali dum ad Thermopylas cum Persis conflicturus proficisceretur, non tamen deterritus fuit, sed hilariter tanquam cænaturus apud superiores procedebat. Verumtamen, quia domestica tyrannis & ducum seuerus nimium in regendo progressus, durior est omni tyranno ab extrâ veniente, nam nedum personam sed etiam vxorem, liberos, amicos, substantiam euerunt, destruunt, exterminant: ideò alia illis quærenda Patria, in qua illis bene fuerit, conceditur. Nec modo dissimili processit Solon, *ut Laertius lib. I. retulit,* quum enim vidit rerum summam esse penes Pisistratum, ante Curiam arma deposuit dicens: *O Patria tibi & dictis, & factis sum opitulatus.* Hoc pacto testatus sibi non defuisse voluntatem consulendi Reipub. & inde in Ægyptum nauigauit. Tam enim grauis est res imperij tyrannica, ut sicut umbra hominem ubique sequitur, ita periculum vitæ & iudicij iustitia vlciscentis

scientis in tyrannos Dei, semper instat eosque ubique persequitur. Quocirca Leo Bizantius accusatus à ciuibus dum ab aliquibus adhortaretur, ut ad hostes confugeret, semetipsum iudicauit & in concionem prodiens dixit: Ego (inquit) à vobis ciues mei quam vobiscum interfici malo. Profectò omnibus nunc apparet luce clarius, quam decenter quæsierunt Polubinscij sibi aliam Patriam, nam qualem modo exhibent gratitudinem acquisitæ Patriæ, demonstrant lucide, quam proficui fuerunt suo naturali solo. Etsi quo pacto illos Patria adamata ornamento in ingressu perlucido donauit, illi à primo & nunc eandem adornare, protegere, dilatare non cessant, ut exprimere laudes eorum non sufficiat calamus, sicut quidam ad arma illorum notabat dicens:

*Difficile est calamo bellorum sculperè laudes
Non calamo, gladiis cuditur iste labor.*

FAMILIA POLUBINSIORVM.

Andreas Polubinski vir bello eximius & toga, nam in filiis cognoscitur parens. Eius enim filius erat Basilus Capit. Mścislauien. & Marschalcus Grodnensis, sicut Chyoniæ apparet ex Epitaphio in Pieczary. Leo Basil seu fili filius, ibidem sepultus cum Epitaphio typis nouiter dato.

Leo Polubinscius hic cum suis quiescit,
Si eundo ad umbram vestrum quis insolescit
Sile, expergefactus leo obuium ledit,
Nec cui cedit,

Alexander Polubinski maxime experientiæ vir in bello, Legatus ad Imperat. Moschorum à Chodkieuicio Gregorio, à quo in Moschouiam abductus fuit, ut Reinoldus Heidensteinus lib. 1. refert. Idem Anno 1560. ad Marienburgum prope Kiesiam bis fudit Moschos & deduxit in captiuitatem Kazium Iuanum Meskierscum, ut Stricouius fol. 769. Biellc. fol. 609. Erat tenutarius Wilkiscensis, ut Stricou: fol. 707. refert. Turmarum Castrensiū demum ductor strenuus in Liuonia, dexterè pro Patria pugnando occubuit.

Pro Patria si dulce mori si stertere turpe est,
Cantabit bello hæc carmina quisque suo
Occidit, occidit, nostri sunt verba sepulchri,
Nōs vtriusque mali, syllaba curta sumus.

Demetrius Polubinski totus in bello & castris, cuius ex armis proycit umbra faces. Michæl Polubinski Iudex Slonimensis, cuius filius Leo ad Bialam in Moschouia cum Sereniss. Vladisl. IV. expugnando arcem occubuit, de quo ita in funere.

Principio Moschos sternebas victor aceruos,
Atque cadaueribus barbara terga dabas
O fors? ô longi non fælix temporis hora,
Ad summam belli concidit ille sui.

Non opus huic longis titulis, sic namque cadendo,
Emblemma hic belli condidit omne sui.

Daniel Polubinski etiam strenue pugnando, una cum Leone in ipso principio belli ad Smolenscum cessit victricibus fatis, & occubuit.

Iam scopulos Bellona tuos praeuectus & Euros,
Et scripsit factis saecula longa suis.

Subscripserant electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis, Casimirus de Lubna, Leo Daniel Christophorus, Demetrius, Nicolaus. Ex quibus à Schysmate dum ad gremium Sanctae Ecclesiae venerunt, Monasterium Ordinis Praedicatorum in Dereczyn erexerunt & fundarunt. Et quia descendunt à Naboriis qui arma Iastrzebiec in unione susceperunt, de illis etiam sub armis Lanki diximus, at hic latius.

PLESNIK seu PIESTNIK.

DELINEATIO.

MAnus viri digitis continent pomum maturum flavescent, ad ipsum medium, manicæ ad manus sunt caelestini coloris, non sunt tamen manus nisi cum ipsis palmis ad primam iuncturam, campus est sanguineus. Supra coronam alij ponunt tres pennas Strutij.

O R I G O.

Vtilitatem Patriæ attulisse, hæc tam antiqua arma protendunt ipso pomo & delicata tractatio-

ne parentem horum armorum, quia tamen campus sanguineus est, non pacis medio sed belli feruore conquisita fuerunt, aut etiam coniecturari liceat quod mediante farmato pomo conturbatos, & sanguine plenos affectus sedauerit.

B E N E F I C I U M P O M U M.

VT varia sunt poma, Persica, Malagranata, Citrina, colloquintida, ita varia quoque beneficia ob insitam & abditam in eis virtutem sanitatis humanæ conseruatiuum præstant. At pomum hoc inter manus leniter atque gratiose tractatum, singulare quoddam beneficium attulisse Patriæ, reuocat nobis in memoriam. Et sicut Anser à Romanis in honorem deductus

deductus ob beneficium quoddam præstitum, ita hæc arma ob singulare quoddam bonum effloruerunt. Scribebat in nummis Iustinianus beneficium Christi, & prædicabat lingua dicendo: *A bonis bona bene puta, suscipe, tracta, conserua.* Non minùs & à bono ciue accepta bona contemplanda, nam si cui est optimus vicinus, qui statim in periculo succurrat, nil ipsius rerum facillè interit: multò magis si fuerit ciuis optimus Patriæ nullum incommodum communitati sperandum erit. Admirabile lego de S. Coengino Hiberno, vt in Bibliotheca Ingolstadiensi refert scriptor rerum ab ipso gestarum. Reguli cuiusdam filius ægrotando, qui in studio pietatis ab ipso informabatur poma desiderauit, Sanctus arborem salicis benedixit, quæ usque in præsentem diem poma gignit ad Festum hyemale S. Martini. Quæ cruda quidem sunt, vt vix à quoquam degustari possint, sed appropinquante Natiuitate Dominica celeriter maturescunt, solis infirmis pro medicinali remedio seruanda. Medicina quædam salutis Patriæ hoc pomum fuit, idè attolitur, delectatur. Quapropter tanto viro, qui Patriæ subsidium, Reipublice splendorem, Equitibus ornamentum, populi solatium attulit & genuit, parentemus & sequamur voto, virtute, pietate.

P N I E I N I A.

DELINEATIO.

EST pomum anterioribus pedibus vrsi constrictum, per cuius medium est sagitta balistarum, campus est rubeus, pomum albescens, pedes nigri. Super galeam coronatam est ala vulturis, per cuius medium eadem sagitta.

ORIGO.

ADucibus Masouiaë cuidam sagittario concessa fuerunt, nam plurima damna populis dum inferebat vrsus, dedit edictum Masouiaë

Dux, vt qui ipsum occidisset, digna præmia referat. Aduertit sagittarius vrsus pomum in rostrum cupientem ponere, & cito balistam aptatam exploravit, & in os ipsum vrsus sagittam immisit. Correptus terrore & dolore vrsus retro cecidit, accurrens sagittarius abscidit illi anteriores pedes, attulit ad Ducem, & iuxta promissa prouisus beneficio, hæc quoque arma in signum gene-

generosæ audaciæ & agilitatis cum nobilium dignitate suscepit. Proclama-
autem Pnieinia fortè à Knieinia nomen desumit, Knieias enim vocitamus
loca arboribus mixtis fructiferis & infructiferis referta, in quali loco vrsus
ille conspexit & occidit.

A MALO MALVM à BONO BONVM.

IAM nemo adulatorum est, qui malum diffusum per orbem à pomo non
sentiat vel non prædicet, erat naturæ bonum proueniens ex pomo non
peccati Adæ, at vbi peccauit, à pomo venit malum. Vnde in symbolum
pomo depicto subscriptum multoties legimus, *A malo hoc est pomo, malum.*
Sed dictum hoc de primis parentum iam in Axioma cessit, quod à malo ho-
mine non prouenit nisi malum, sicut à bono tantum bonum: non enim po-
test arbor bona malos fructus facere, nec è contrà. Erat legibus prohibitum
antiquis, poma ex alieno in armum legere, ecce hic poma lecta nedum in
armum sed in arma, & nobilitatis arma. Armum militare præstitit ille non
inuidiæ vel auaritiæ, non licebat enim ex alieno pomario in tanto numero
asportare poma quantum humerorum onus sit, ideò prohibitum fuit. At
strenuo militi legere in armum & humerum quantum virtus & audacia suf-
ficit de hoste licuit: imò hoc ab illo requirebatur, ideò arma hæc in armum
& familiæ ornatum accepit. Refert *Paus. in Bæot.* quod poma ad pedes si-
mulachri Cereris in autumnno posita per hyemem non putrescebant, at sine
Cerere possunt hæc fieri & fiunt. Pomis prædictis potiùs hæc dignitas dan-
da, quod multis sæculis non computrescent: non enim putredo in talia po-
ma accidit, nisi irrepat morum deprauatio, aut familiæ periodus ex ordine
superorum determinatus. Tàm igitur clara posteritas primi Parentis ho-
rum armorum inspiciendo pomum vrsus & sagittam dicere cum Plutarcho
possunt, sunt poma quædam suauiter acerba, nam& ipsa amaritudo amico-
rum defunctorum atque maiorum memoria, mordet animum, at non sine
voluptate, imò cum summa voluptate. Tractatur iam hoc pomum in mani-
bus Regum, Senatorum, ordinum Nobilium, & conseruatur virtute, forti-
tudine, gloria, in æuiterna tempora. Legi quod tractaretur à Rege & Re-
gina pomum, sed generauit magnæ suspicionis notam. Miserant subditi po-
mum insolitæ magnitudinis Imperatori, quod ille transmisit Imperatrici,
dedit illud cuidam Paulino Imperatrix, ille ignarus rei ob decentiam pomi
non dicendo vnde haberet misit Imperatori, admiratus Imperator, innocen-
tem in suspicionem traxit, & fortè persecutus est. Volat hoc pomum per
manus fortium, sed non aliam suspicionem generabit, quàm fortes esse in
Patria, fortes in bello, nobiles in Regno. Lusus erat pomis, dum duo iuue-
nes disligata veste ad pectus, exponebat vnus alteri ad iaciendum pomis, &
ille vicissim idem faciebat: alij autem duo sagittis exponebant pectora nuda
vt vibrarentur ex sagitta. Similes sunt his illi, qui talia deferunt arma, nam
luden-

ludentes & gloriantes pomis, denudant pectora sagittis, ut Regem & Regnum, Senatum & Rempublicam, Ecclesiam & Patriam, famam maiorum & suam, repressis hostilibus armis, florere & fructificari, ut suauius & dulcia poma valeant & possint.

LINEA FAMILIÆ PNIEINIA.

IN Rauensi Palat. plurimi his armis utuntur, ex quibus aliquos nominabo, alios diligens lector quos author non potuit adnotabit.

Karwowskij, quia fato prudentia maior, ideo cautè, optimè, sincerè, humaniter vitam illi ducentes, nec in castris nefastam cladem, nec domi inimicam fortunam detulerunt.

Rostkowskij, qui dum prima elementa ab artifice summo didicerunt, illa toto tempore vitæ conseruauerunt, ex hoc namq; & felicitas familiarum, & bonum Patriæ ampliatur.

Kotarstkij ibidem, ut libri sunt uiui magistri, ita nobiles eò quod nobiles virtute & amore Patriæ superare ignobiles debent.

Starzewskij ibidem, sicut sapientior omnibus est, qui ab omnibus discere vult, ita nobilior opere & praxi erit, qui se in palestra literarum & armorum in Aula Principum, & Senatu exercitauerit, quod faciunt Starzewskij.

PRAWDA seu PRAWDZIC.

DELINEATIO.

EST leo rufus profliciens ex muro latericio ad medium tenus, circulum stringit pedibus anterioribus, erectam caudam extendit, in campo caelestino. Super coronam idem leo circulum seu patinarum suppositorium quasi demonstrat.

ORIGO.

Varia est Origo horum armorum, nam composita fuerunt multoties in Italia, in Germania, & semel in Polonia, sed inde sumamus initium, ut ad Originem in Regno facilius deueniamus. Arma Leonis originem habent in Italia, sicut

apparet in Familia Illustri Malaspinarum, qui simillime Leone ex muro profliciente utuntur, sed quia illi utuntur muro albo: Pawdzicij verò utuntur muro rubeo, ut Historici tradunt, ideo illa Arma Malaspinarum superius vocauimus.

vocauimus *Pielgrzym*, quia à peregrino Portugalesi habet suam originem hæc Familia Malaspinarum, ex qua multi fuerunt Heroes, Cardinales, Episcopi, Duces, Præfecti Ciuitatum in Italia; ista verò vocantur *Prawdźic*: eadem tamen arma sua Leonis & Muri constanter affirmat dicta Familia, quod & Bielscius innuit cū armis Leonis & Muri *Prawdźiciorum*, de quorum Leone *Aulus Gellius lib. 5. cap. 14.* ex Appione Polyhistore refert, quod etiam P. Anton. Balinghem. Soc. IESV in libro cui titulum præfixit *Morum à brutis petita institutio*, habet: Androdus quidam Dacus, seruus Proconsulis in Africa, ob dominum sibi infensum, à quo verberibus fuit sæpissimè lacepsitus, fuga sibi consulens inde in solitudines Africæ secessit, atque cū in speluncam ob æstum nimium fuisset ingressus, ignorans eam esse cubile Leonis; subito ex venatu Leo rediens, debili & cruento pede ex spina transfixo ad iuuenem mitis accessit, ei pedem porrexit, & quibus poterat signis, vt spinam extraheret supplex rogabat; ille extrahit spinam, saniem expressit, siccauit, atque leonem omni dolore leuauit; illicò leo se ad solitas prædæ exercitationes ex spelunca proripit, prædæq; parte Chirurgo suo impertita, toto triennio nutrit, qua ille ad solem assata vescebatur. Pertæsus Androdus ferinæ vitæ, consuetudinis & domicilij impatiens inde digreditur, & postquàm huc atq; illuc vagatus esset annos plurimos: comprehensus est tandem, Romamque vt in potestate sui Domini esset fuit perductus, à quo cum ad bestias esset damnatus, Leo ille Androdi quondam hospes & conuictor, qui dum ille vagaretur etiam captus erat Romamq; deductus fuit, contra ipsum in theatrum immissus erat, vt eum discerperet ac deuoraret; quem leo vt vidit, cognoscit, stitit, miratur, mitis accedit, blanditur, lingua demulcet, cauda applaudit, ad eius pedes se abiecit, cauens summopere ne ei noceret, cui incolumitatem suam deberet; Androdus quoq; tandem hospitem suum & nutritorem cognouit, & leonem tanquam peregrè venientem amplexatus est. Verùm cū ista magicis artibus fieri existimarentur, immissa est in Androdum Pardalis, quæ dum eum inuadere aggrediretur, Leo idem seruatore m suū ab huius laniatu seruauit, illamq; lacerauit; quod dum fit stupent omnes, Androdus ad Iudicem reducit, narrat rem, liberatur à morte, donantur ei ciuitates, & in insigne Leo conceditur. Cū autem quidam clarus militia ex posteris illi, ex Familia Mæninorum in Hetruria, quæ murum rubeum pro stemmate defert accēpisset coniugem, arma nobilitatis suæ coniunxit cum armis Mæninorum, & hinc creuit leo ex muro exiliens. Demum posteritas huius in Germaniam ad Rhenum venit, ibique domicilia fixit, & his armis in Palatinatu Rhenensi vtuntur nunc Comites de Dinhein, ex quibus Andreas Dinhein, aucupandæ gloriæ militaris gratiâ Boleslao Kriuoustio Rege bellicosissimo regnante An. 1123. in Regnum venit, qui vbi plurima trophæa deduxit, nomenq; suum celebre fecit, ipsi vnicam filiam suam Ioannes *Prawdźic*, Iudex Terræ Gostinen. Comes de Sczawin & Trąbki, de quo agunt.

Acta Gostinen. in coniugem petenti non denegauit: maiorum ille suorum memor coniunctionis scilicet armorum, etiam arma consortis suae, circulum videlicet hunc patinarum seu sublicium armis suis coniunxit, atq; Leonigestandum dedit, à quo posteri descendentes, vt constat ex literis foundationis Ecclesiae Trabceñ. & alijs quæ extant honorati sunt titulo Comitum, in quibus scribuntur Comites de Trabki, Comites de Labiszyn, Comites de Gulczow, & Comites de Sczawin, qui omnes sunt armorum *Prawdźic*, quod constat ex appensione sigillorum ad illas literas Anno 1313. in quibus omnes illi nominantur inter se fratres.

LEO DIVIDENS ESCAS.

INter Filios Patriarchæ Iacob, tres lego benedictione parentis sacratos in Leonum specie, Ruben, Iuda, Benjamin. Dicit ad Ruben Iacob: *Tu fortitudo mea, prior in donis, maior in Imperio*. Est hæc benedictio leoninam dignitatem & potentiam spirans. Benedicendo verò Iuda, dicit: *Manus tuæ in ceruicibus inimicorū tuorum, catulus leonis es, ad prædam ascendisti, requiescens accubuisti, vt leo & quasi leona*. Ad Benjamin verò dixit: *Benjamin lupus rapax, manè rapiet prædam, & vespere diuidet spolia*. Qui conuerterit mentem in præsentia arma, atq; in Familiam Illustrem & Generosam, eorundem affirmabit triplicem hanc benedictionem exemplificatam in eis alta benedictione Omnipotentis Dei. Verum considerando nedum leonem, sed simul circulum hunc Regum mensæ aptum, quasi iam veller dicere Leo: *Sum diuidens escas*. Diuersus namq; est leo naturalis à Symbolico. Ille enim nescit diuidere sed interficere escas. Dicit enim *Ælianus*: *Saturati leones fera alicuius carnibus, reliquias aperto gutture afflant. Hinc tantus oritur fator vt à nullo animalium carnes attingantur*. Symbolicus autem leo diuidit escas, sicut *Psalm. 121.* dicitur: *Dispersit, dedit pauperibus, iustitia eius manet in sæculum sæculi*. Naturalis leo nescit parcere iratus donec vlciscatur. *Ælianus* quomodo hoc refert, audite: In Pangeo Thraciæ monte occiderat absentium leonum catulos vrsa, & fuga sibi consuluerat conscensa arbore, insecuti parentes inueniunt, sed quia difficilis adscensus, sine vindicijs, relicta igitur ad custodiam leona, vagatur per montes leo, pastorem securi instructum inuenit, blanditur, veste arreptum ad arborem trahit, succisa arbore vrsa delabatur & discerpitur, semper leo vindictam desiderat, & tantum infert damni, quantum mali accepit, inquit *Auicena*. Symbolicus verò leo benignioris est semper naturæ, desiderat esse Pastor animarum, Pater Patriæ, orphanorum tutor, egentium Patronus. Hinc in Familia Prawdźiciorum tot tantiq; eximij Pastores & Episcopi Ecclesiarum fuerunt, de quorum Stanislao de Gulczewo, inquit *Cathalogus*, erat vir integer & pius, pudicus corpore, in egenos & orphanos liberalis. Patrem verò Patriæ officijs omnibus demonstrauit se Niszczycki Sigism. qui in bello Socaliano etiam abscessis iam manibus Patriam defendebat. Quid referam de Alberto Kriski, Ioanne Łaszc, Mathia Włodek, Jacobo.

cobo Sczawinski Pal. Bresten. & eius filio Ioanne Simone Castellano ac postea Palat. ibidem, alijsq; amatoribus veris Patriæ, qui & Remp. auxerunt, & Ecclesiam Dei decorarunt? Eorum nomina scripta sunt in libro vitæ.

PARSIMONIA VITÆ.

Quoniam grandes diuitiæ sunt homini viuere parcè, augeturq; & conseruatur res familiaris parsimonia. Præfides ciuitatum, atq; Prouinciarum Regnorumq; Mæcenates, subditis Imperio suo seruandam parsimoniam variè commendarunt, iusseruntq;e. Carolus XI. & Henricus VII. legem dederant, in nuptijs alijsq;e conuiuijs plusquam tria pocula non apponantur. Et Philippus Francorum Rex edictum fecerat, ne vltra duo fercula in prandio vel cæna consumantur, neue assæ carnes in prandio apponantur: quid si vidissent quadraginta & vltra patinas mensæ appositæ, quam dicerent legem? sed hanc salutis matrè parsimoniam præsens Leo satis prudenter insinuat; extrahit enim hunc circulum à mensa, non ideò, vt locum daret ampliori luxui, non ideò, vt liberiores locum ciatis & poculis concederet, sed vt parsimoniam omnibus commendatam redderet, & quod superat à mensa, pauperibus & egenis elargiri persuadeat. Est iste Leo cum tali circulo alter Seneca sed mutus, non loquitur, sed idem innuit, quod ille in Epist. dicebat: *Annibalem indomitum illum niuibus & alpibus enervauerunt fomenta Campania, vt qui armis vicit, vitijs victus sit.* Nam si quid ardoris & ferociæ habuit, popinis & commestationibus deletum est. Etenim apparatus conuiuiorum sunt, inquit *Tacit.* instrumenta libidinum, Leo fortissimus est, rugiet, & quis non timebit? sunt tamen infima animalium, quæ nedum deterrent & debilitant Leonem, sed enecant quoque & interimunt. Terrentur voce galli & igne, Leontopolis bestiolis modicis cinere conspersi tolluntur, ait *Solinus.* Et quia plures occidit crapula, quàm gladius fortes potentes & præcelsos genere viros, suadet parsimoniam Prawdzicius leo, atq; fulcrum epularum è mensa surripit spargendo rumorem, *Sera parsimonia in fundo est,* non enim tantum minimum in imo, sed pessimum remanet.

RESPICE & INSPICE.

Prawdzicius leo exposito hoc suo circulo, formam speculi transparentis gerit, cui vt plurimum tale inscribitur lemma: *Respice & Inspice.* Puta quis, quid, qualis, & quomodo sis. Vnde Seneca lib. i. Natural. quæst. *Specula ad hoc inuenta legimus, vt homo ipse se nosceret, & si est formosus vitet infamiam, si deformis virtutibus rependat, si iuuenis flore ætatis admoneatur, tempus esse discendi & fortia audendi, si senex vt indecora canis deponat, & aliquid de morte cogitet.* Non aliud Leo hic te legere, ô posteritas Generosa, in hoc circulo cupit, quàm *Respice & Inspice.* Respice maiorum virtutes, facta, religionem, pietatem; Inspice si similia in te repræsentas, & votis illorum factisq;e respondes. Inspice & si vides te esse hominem, eris homo homini,

homini, & non lupus. Est enim homo animal omnium varium & multiplex, quum se hominem esse non nouit, si verò vides te esse nobilem, generosum, parentes lauda: si diuitem, fortunam lauda: si virtutibus, moribus, artibusq; doctum, te lauda ipsum: nō enim hæc à parentib; hæreditaria, nec ætate mutabilia, nec à corpore caduca. Quod si te militem vides, inspicere quod nullum bellum in benè constituta Repub. suscipitur, nisi pro Fide, Patria, & subditorum salute. Si verò te vides esse Senatorem, inspicere quod tolerabilior est Reipub. status, vbi Princeps malus & boni consiliarij sunt, quàm vbi bonus Princeps & mali cōsiliarij, siquidē vnus malus à plurib; corrigi potest, quod ex aduerso difficulter fit. Quod si te vides Regem, inspicere, quod qui parcat malis, nocet bonis; & quod fulmen sit, vbi cum potestate habitat iracundia, & quod propter Regum iniustitiam transferuntur regna de gente ad gentem. Si verò Sacerdos es, inspicere quod non sicut populus, ita Sacerdos; nam si sal euanuerit, in quo salietur? Quod si potens es, sed infelix, inspicere quod quō quisque est infelicior, eò magis suspiciosus; & quo magis suspiciosus, eò magis timidus; & quo magis timidus, eò magis crudelis. Et vt paucis multa comprehendam, reduco in memoriam.

Fortior est qui se, quàm qui fortissima vincit

Mania: nec virtus altius ire potest.

Quorum omnium viuo exemplo præstantes viros, tam Magnificos & Illustres, quàm Reuerendissimos plures Linea Familiæ demonstrabit. Sed ex his in speculum ex vitis Episcoporum Plocensium vnicum Ioannem II. dictum altum commemorare liceat. Dum priuatus esset, hoc est Scholasticus Plocensis, boni viri iudicio omnium opinionem habebat, Episcopus verò factus, quasi sibillum ad aurem haberet: hæc dies alios mores exigit, aliam vitam postulat, adhuc in perfectiorem virum mutatus, contemplationi sacre & orationi ita intentus fuit, vt huic vni vacare videretur, & Clerum arctiori disciplina Ecclesiastica contineret.

LINEA FAMILIÆ PRAWDA seu PRAWDZIC.

Prawdicius, qui primus in Regno talia nobilitatis composuit Arma, & duo insignia Leonem ex muro prosilientem, & materialem Spharam mensa in vnum insigne coniunxit, quis, quantus & qualis fuerit habes in origine, & docet posteritas, ex lumbis eius procedens, qua successu temporum in innumeras familias à diuersis dominjs & possessionibus diuersimodè cognominatas, meritis in Rempub. honoribus ac premijs creuit: ab vno namq; eius nepote processerunt Gulczewscy, à quibus Niszczyccy, Kriscy, Sierpscycy, &c. ab altero Latalecy, à quibus Labisyncy, Laszcycy, Lasziszewscy. à tertio Szarwincy, Trabsicy, Brochowsicy, Witoslamsicy originem suam ducunt. Franciscus alias Franko Episcopus Vratislauiens. de quo ita Longinus sub an. 1181. Ziroslaus 2. Vratislauiens. Episcopus cum annis sedecim sedisset, 3. Non. April. moritur. Cui Franciscus alias Franko succedit fauore Boleslai Alti Vratislauiensis Ducis à Petro II. Gnesnensi Archiep. confirmatus, & consecratus, qui alio nomine Suetbko appellabatur, Polonus genere & nobilis de Domo Prawditarum. Petrus Episcopus. Posnaniens. de hoc ita Długossius Quinto Idus Febr. Boguphalus Posnaniens. Episcopus. vir doctus & literarum amator, libris insignibus quorum multitudine abundabat Ecclesia Posnaniensi largitis, in Solec cum sedisset.

sedisset annis decem, hebdomadis sex, & sedecim diebus moritur. Capitulares pro Dominica Oculi indicta per viam compromissionis, Petrum Decanum genere nobilem de Domo Pranditarum, virum pium & religione, ac deuotione rarum, elegerunt in Pastorem 1253. De hoc quidā distichon tale scripsit:

Rara anis in terris studium virtutis honori

Adiungi, tamen hoc me super astra tulit.

Ioannes 2. dictus Altus Episcop. Plocen, de Familia Prawditarum, qui morum ciuilitate & humanitate omnium, tam Ecclesiasticorum, quàm secularium amorem sibi conciliare sciuit; com s enim & frugi erat, beneuolentia & fauoris fructus in omnes effundere praeclare nouit; annis 14 summa cum laude gessit Episcopatum, tanquam vir pius quoq; & religiosus an 1296. electus. Nicolaus 1. Episc. Plocen. notabat Familiā suam de Gulczewo Armorum Prawdzic Ianislao successit. Hic petijt ordinata electionis confirmationem, non ab Archiep. Gnesnen sed. ab Urbano V. Pontif. Max. accepta confirmatione Rome mandato Pontificis, à Cardinali Hostien. consecratus fuit Idib. Decembr. 1367. Stanislaus 1. Episc. Plocen. germanus frater Nicolai praedecessoris, de hoc in Vitis Episcoporum Plocen. ita Illustriss. & Reuerendiss. Episc. Plocen. Lubien. Viderunt Praepositum Vladislauien. & Canonicum Plocen. satis idoneum esse, qui temporalem & spiritualem iurisdictionem exerceret, nam & eruditus erat, & singulari pudicitia praeclitus, pietate verò in Deum & erga egenos munificentia insignis. Ab Archiep. Gnesnen. Iaroslao mandante Urb. Pont. Max. consecratus fuit, biennio praesuit, paralisi ta-ctus, 1371 cessit è vita. Dobieslaus 1. dictus Sowkà de Gulczewo, germanus frater praenominatorum duorum Episcoporum Plocensium successor, magnanimus hic Dobieslaus fuisse dicitur, nam dum toties vacua esset Pastore Ecclesia Plocen. contigerat ut cupiditate quoq; hominū possessiones Episcopales inuaderentur, decimarum ius interuerteretur, nō passus est Dobieslaus iniuriam, sed praedecessorum negligentia amissa recuperauit, & temerè occupata iure vindicauit, omnes fratres tres decennio gubernatione cōpleta decesserunt. Paulus Palat. Plocen & Praefectus ibidem, à quo Niszczyccij originem ducunt. Hic venationi tantum deditus fuerat, ut pro duobus canibus Ducibus Plocensibus villas ad Lomzam Kopystki & Matwice modo valoris ultra 30 millia florenorum obtulerit, dederitq; Ioannem referunt virium tantarum, ut restes, soleas disceperet. Andreas Palat. Plocensis, quem sub anno 1460 referunt litera, qui reliquit filium eiusdem nominis & dignitatis, sed demum erat Palat. Betzensis, ex Oporon-ska Armorum Sulima reliquit filios quinq;. Nicolaum Palat. Betzen. & Capitaneum, qui filias habuit, quae ex Familia Niszczycciorum transtulerunt bona in alteram Familiam. Grá-bowieccij Capitanei Mlaensis, Sempelborfcij Pocillatoris Lencicien Siemienfcij, & Kosobuccij coniuges. Bartholomaeus alter filius Cancellarius Plocensium Ducum. Ioannes 3 filius, hic ex Margareta Sierpska reliquit duas filias. Kloczenfcij Castell. Zawichosten. Capit Malogofensis, quae den. um Gostomfcij Palatini Rauen. consors, & Piekarska. Petrus quartus filius, de hoc Constitutio 1591 Vir ad Reipub. negotia dispositus plurimas expediuit legationes ab Augusto, & Barium ad Sforciam Bonam cum Wyfoccio Abbate Lenden. legatus à Rege missus. dexterè officium legationis exegit, cum Mágieronna filiam Elisabeth consortem Laszc reliquit prolem. Christophorus 5 filius, decor Domus Niszczycciorum, tam in Marte, quàm in consilio, qui pro meritis Capitanei Ciechanouien & Prasnien. honore dignatus fuit. In Moscbouia & ad Gedanum praecleara fortitudinis suae detulit trophaa. Ex Kosobucka Castell. Li-nen. filia, reliquit filios & filias. Subscripsit electionem Sigism. III. Regis 1588. Arcem Polocensem Stephani Regis mandato recipit, Bielsc. fol. 76 c. Militum ductor post Socolianam expeditionem Mieleccio disponente, Bielsc. 767. Sigismundus Niszczycki, eius animi & roboris fortitudo in bello aureis scribenda notis. Nam in Socaliensi infauito praelio cum Tartaris, licet undique confixus sagittis, tamen pugnauit, imò iam utrisq; manibus sibi amputatis, dum ex illo extraherentur sagitta, pedibus, dentibus impetebat hostem. Profectò maluit hic fortiter occumbere egregiam sui memoriam relinquendo, quàm turpiter fugiendo auita gloria deesse. Adamus de Radzanow Niszczycki, Confederationem Generalem ante electionem

Vladislai IV. conscripsit. Andreas de Rádzanow Niszczycki Tribunus Visigrodenfis, & Adamus ex Plocensi Palatinatu, subscripserunt electionem Vladislai IV. in Visigrodenfi Terra. Sierpscij de Gulczewo, erant tres germani fratres, Andreas Palat. Rauensis, Capit. Plocen. cuius filia erant Margareta Niszczyccij, Hedwigis Czarnkowscij Generalis Maioris Pol. & Pyzdren. Capit. & Anna quæ Ruczynscij Zaremby, Zlotkowscij erant consortes. Felix alter frater Castell. Ripienscen. eius posteritas Petrus Castell. Ripienscen. & Andreas etiam Castell. Ripienscen. ille decessit sterilis, hic reliquit cū Sophia Sczawinska Castell. Sochacou. filia, Adamū, & alios sed breui in vitam securiorem translati sunt, soror horum duorum Castellanorum Anna, primum Wolscij post Piwo consors, plurima bona intulit in eorum Familiam. Tertius horum frater reliquit duas filias, Helisabeth Iarunzhi Palatini Lenciciensis, altera Kowalscij Castell. Leopol. consors.

Latalscij antiquitate, meritis, dignitate, præstantissima Familia, notabant familiam suam de Labisino Comites. Mathias Latalski Palat. Brestensis, qui ut Cuiauiensem oram defenderet à Crucigeris, dum Vladislaus Jagello Prusiam vastabat, relictus cum Ianusio Koscieleccio Palat. Inouoclauien. à Rege fuit. Bielsc. fol. 323. Ioannes Latalski, vir ingenio, pietate, morum gravitate, alijsq. virtutibus insignis. Hic ex Cancellario Reginae Elisabeth, & Præposito Cracoviensi, Posnaniensi, Lenciciensi, creatus Episcop. Posnaniens. 1525. in quo dum sedit annis decem, translatus fuit ad Episcopatum Cracou. & Ducatum Seueriæ, ubi dum annis duobus regit Ecclesiam, Gnesnam ad Archiepiscopatum assumptus fuit. Obijt Ætat. 77. Anno 1540. Quem multis encomijs celebrarunt Scriptores. Kantscius in Vitis Episc. Cracou. ita de illo;

*Stirps generosa tibi, sed nec minor adfuit ipsa
Virtus, quæ superat stemmata clara Patrum.
Dulcis in alloquio cunctis: tua pectora luce
Et pura fuerant candidiora niue.
Quapropter vitis fama celeberrimus. Ex te
Patria virtutes quas imitetur habet.*

Ex illius Epitaphio Gnesne ista decerpimus:

Vir singularis virtutis & humanitatis, omnibus beneuolens, affabilis, in subditos excellentis pietatis. Reipublicæ amator studiosus, Aedificiorum Archiepiscopatus partim incendio, partim vetustate collapsorum hilaris restaurator.

In cuius excellentem ornatum conscientia ita lanitius.

*Æditæ Sauromatum Latalici stirpe vetusta,
Fecisti patrium quæ decuere genus.
Comis & ingenio candore notandus, ob idque
Nil male quod de te fama loquatur habet.*

N. Latalski Castell. Lencicien. & frater patrueus Archiep. Gnesnen. qui à bonis Latalice notabat familiam. Reliquit optimos cives Patria in Castris & Castro peritissimos, ob dexteritatem animi & fortitudinem corporis. Ianusius germanus frater Archiepiscop. Gnesnen. Palat. Posnaniensis, Capit. Człuchowiensis, maximus bellator & intrepidus, cuiuscunq. sortis & periculi amore Patria. Hic cum Sieniamscio & Iązłowieccio, vsq. in Oczakouienses campos peruenit, atq. ibi Oslam Soltanum prostigauit. Secundò autem praelio ibidem in captiuitatem Tartaricam deuenit, à qua per germanum suum 1530 anno Episcopum Plocensem liberatus extitit.

extitit. Bielsc. 560. reliquit filios tres. Stanislaus primus filius Capitaneus Inowodzieński, & Izucholscensis, erat in Łabissyn heres, eximius erat propugnator Patriæ armis, & iudicio. Ex Ducissa Pomeranie, reliquit unicam filiam. Ianusius 2 filius Castell. Gnesnensis totus in campo & defensione Patriæ. Alijs enim à natura lingua & calamus ornamentum domus, alijs tympanum & gladius delicia & profectus Familia sunt. Acceperat diuisione bonorum cum fratribus Lipienno Oppidum, &c. sed hac inferuendo Patriæ vix non consumpsit, ex Iaruntowna Palat. Lenciciensis filia, reliquit duas filias. Georgius tertius frater, hic erat heres in Dębno ad Gnesnam, &c. reliquit filios & filias. Obijt cum summo odore bona fama.

Włodkoui in Russia. Perantiqua & bonis non perangusta familia, armis, consilio, & trophæis militaris eximia. Matthias Capitaneus Camenecensis in Podolia, qui ut gratia actus fortitudinis accepit Præfecturam, maximum specimen audacis prudentiæ atq; merendi Patriæ declarauit, dum pauca manu incursionem Valachicam in mille prædarijs inuasit, eosq; in confusionem & prædam Commilitonibus suis commisit, & obsides cum oppido liberauit. Extruxit in arce Camenecensi portam arcis, & arcem ipsam adornauit atq; firmavit. Reliquit filium Stanislaum, eximium & strenuum Rothmagistrum, qui pro heroico actu in diuersis prælijs, atq; sincero sanog; consilio patriæ dato, recepit in præmium Præfecturam Haliciensem & Colomiensem, demum Palatinatum Betzensensem, cui dum prima consors Elisabeth Zamoyška Castellani Chelmensis filia obiit, maestissimus Palat. Altare B.V. Mariæ de argento cum tabulis S. Stanislai M. & S. Mathiæ Apostoli apud Prædicatores erexit, atq; cruce argentea, calice cum patina aureo dotauit, atq; sepulchrum ex marmore splendide posuit, ubi & ipse postmodum cum altera coniuge Heduigi Olesnicka id quod terrenum erat deposuit. Erat vir ad martem & Senatum natus, atq; virtutis quæ fundamentum est perpetua gloria sincerus obseruator, quod vel inde sit clarum, quia in Tartarica obsidione castris Haliciensis, iam præ vetustate putridi, dum modicas vires multitudini hostium vndequa; obijcit, ad quietem paulò composito S. Catharina Virgo & Martyr in somnis admonuit, illam esse tutorem eius & loci. Paucis elapsis horis ingruentibus Tartaris in munitionem, ductorem occidit, & omnes ab arce pepulit. In rem igitur gratitudinis erexit Sacellum in Arce S. Catharinæ Martyris & fundauit, totamq; historiam delineatam posteritati ibidem reliquit.

Krisci in Plocensi Palat. multis encomijs celebranda Familia, plurimorum namq; meritorum grauitate reddiderunt Ecclesiæ, Patriæ, Regi, Regno, & amicis, id quod optimum ciuem & generosum virum conueniebat. Leo heres in Krisko, qui ut maiorum facta virtute propria illustrauit, ita progeniem claram reliquit. Ninognieus filius Leonis Palat. Plocensis 1430 Cum Boglewška reliquit Catharinam Narzymścij consortem, & Ioannem Castellanum Zakrocimensem, qui cum Lasocka armorum Dolega, Stanislaum Castell. Zakrocimen. qui reliquit Ioannem cum Wituska, & ille cum Wichorowska reliquit prolem, & Iacobum qui reliquit cum Czofnowska Florianum, cum Bartnicka verò armorum etiam Dolega reliquit Annam Minska, Margaretam Rádzieiewska, Dorotheam Zielenka, & filios Iacobum Canonicum Plocensem, Nicolaum, Bartholomeum, Stanislaum, Petrum Capit. Plocensem, & Paulum, qui cum Anna Srzeńska armorum Dolega, reliquit Annam Brzoska, Barbaram

Barbaram Ofuchowſcij, Margaretam Koſſkà, Caſtell Zakrocimienſis, Catharinam & Agnetem Vchanſij conſortes, & hos filios. Albertus Pauli, qui qualis, quantuſq; vir fuerit ingenio, iudicio, dexteritate, &c. Epitaphium illius in Drobn. n. edifferit.

Albertus Kriski, Sigism. II. Regis Pol. Aulicus, Succamerar. Plocenſis, Dobrzyneſis, & Mlauenſis Capit. Patricius Polonus, iuuenis decorus, ac pulcher generis nobilitate, ac maiorum ſuorum claritudine & virtutibus ſuis illuſtris, Philoſophia ac Iuris ſcientia, linguarumq; multarum peritia clarus, in diſputationibus Doctorum hominum acutus & diſertus, natura & arte eloquens, pauperum & oppreſſorum adiutor, iuſtitia & publici boni amator, qui legationibus ad Pium III. Papam, ad Caeſarem Romanorum, ad Hispania Regem Philippum bis, ad Anglia Regem, ad Margrabium Brandenburg. ex dignitate perfunctus cum eſſet, ſe quoq; ad Remp. rectè adminiſtrandam pararet, ampliffimoſq; Magiſtratus ſibi promiſſos à Rege expectaret, maturo fato cum ingenti hominum dolore ex humanis ſublatus eſt 24. Nou. Anno 1566. Etatis ſuæ 33. *Eius legationes Biel. ſub A. 1555. refert. Felix alter filius Pauli, Tribunus Plocenſis, ad magna à natura benignitate & iudicio natus, ſed nimia pinguedo à puero obſtitit. Staſiſlaus 3. filius Pauli, Palat. Maſouia, Plocen. Capit. vir in grauiffimis negotijs Regni expediuit legationes varias ad Henricum Gallia Regem, ad Iuanum totius Moſcobia Imperatorem, cum absoluta poteſtate à Sereniſſimo Stephano Rege. Ex Margaretha Vchanſka Palat. Plocenſis filia, reliquit filios eximia doctrina, & peritia linguarum deſiderabiles Patria, Albertum, Felicem, Paulum & Petrum, filias Eliſabetham & Barbaram. Subſcripſit Staſiſlaus Coronationis Sigism. III. pacta, & unionem M. D. Litu. Lublini, 1569. Sorores verò ſuprà nominati, Minogij, Sumſcij, quæ progeniuit Pomſciborium Caſtell. Ciechanouien. & Magdalenam Kraſinſcij. quæ Episcopum Craconiensem genuit, altera ſoror erat Margareta Loſ conſors. Felix Kriski, ad negotia Reipub. benè diſpoſitus, hinc in Anno 1601. Luſtrator Volhynia deputatus filius Staſiſlai Palat. Maſouia, vir eloquentia clariffimus, propter aureum flumen Oratoria facultatis, alter Demoſthenes Sarmaticus, poſtea Magnus Cancell. Regni multum conſilio, multum Authoritate Senatoria, ſuo tempore in Repub. valuit. Huius filius Paulus Kriski, ut iuuentutem ſuam ad obſequia Reipub. aptiorem redderet, multarum nationum Germania, Italia, Hispania mores vidit, omnium illarum linguas didicit, domum reuerſus Aula Regia ſeſe addixit, Aulicus Regius Sereniſſ. Sigismundi III. effectus, Praefectura Kowelenſi honoratus fuit. Albertus Kriski in Drobnino Capit. Przdziecenſis, & Arnolphus in Drobnin, ſubſcripſerunt electionem Sereniſſ. Regis Vladisl. IV. ex Palat. Breſtenſi in Cuiaua. Staſiſlaus Kriski in Drobnino Iudex Terra Plocenſis, eandem ſubſcripſit ex Plocen. Palat.*

Laſewſcij, cum Kriskiſ ejusdem diuiſionis bonorum. Indicabo tibi, ô homo, quid ſit bonum & quid dominus requirat à te, utiq; facere iudicium & diligere miſericordiam, & ſollicitum ambulare cum Deo tuo, verè occupatio Generoſa & Nobilis Laſewſciorum ſecreta memoria hæc recondunt.

Radzanowſcij, antiqua & opulenta bonis & virtute familia. Paulum Palat. Betzenſem 1436. diuerſæ literæ nobilium referunt, & Statuta Regni plurimos dignitate præſtantes commemorant. Paulum alterum Plocenſem Vexilliferum Acta antiqua habent. Martinum meminit Ianuſouius fol. 769. ſubſcripſit unionem M. D. Litu. Lublini 1569. Martinus Radzanowſki in Radzanow, Vexillifer Plocen. ſubſcripſit electionem Sereniſſ. Regis Vladisl. IV. ex Palat. Plocenſi.

Sczawinſcij, hi cum antiquitate Generoſa Familia, ipſum torrentem virtutum meritorum & tropheorum, intimis pectoribus & virenti diligentia, in poſteris ſuis conſer-

narunt, & splendore diuerso in Castris & Senatu exercitato, magnificè illustrarunt. Sunt in palatinibus Rauensi in Gostinensi districtu, & Lencicien. notant alij familiam suam de antiqua Szawin, alij de magna Szawin, alij de Szawin noua, que nunc Szawin Boro-
wa appellatur, sed hi omnes eiusdem arboris & linea ex parente primo sunt. Ioannes de antiqua Szawin Masouia Ducibus ad obsequia delectus, atq; ab eisdem optimè pro meritis promissus, sicut Priuilegia Boleslai Ducis testantur. Quod induco ad Familie decorem, consolationem & exemplum.

In nomine Domini Amen. Vt gestis mortalium quæ cum defluxu temporum plerumque à memoria dilabuntur, perpetuitatis robur accedat. Nos Boleslaus Dei Gratia D. Masouia, notum esse volumus quod contemplantes grata nobis seruitia Ioannis de Szawin antiqua, villas nostras Szawin Magnum, & Wlofczanow damus ei & conferimus, eiusq; hæredibus iure hæreditario & in perpetuum possidendas, cum omni iure Ducali Ensis uidelicet & baculi, liberantes ab omni solutione. Dantes eidem de speciali gratia potestatem tam capitis inter ipsos villanos dictarum hæreditatum iudicandi & pænas percipiendi, & villas prædictas ab omnibus seruitijs Ducalibus, belli, Castri ædificationis, recipiendi odoriferum canem, conducendi milites equis, liberamus. Quod sigillo nostro maiori munimus. Datum 1299. in Troiczyn, in die Sancti Laurentij.

Dadzibogius Szawinski, eximius miles & optimis bellatoribus comparandus, & inter ciues sacros Macenatibus annumerandus. Hic tanta Vladislao Duci Lenczyiensis & Dobrzy-
nensi reddidit obsequia, ut pro benè meritis Fortalitium Ozorkow cum molendino alijsq; attinentiis ab ipso æternè concessum receperit. Habent Priuilegium donationis, de Data Lencicia 1344. die S Catharina. Dobieslaus Palat. Rauensem, & Dacibogium Marschal-
cum Ducis Masouia, referunt litera Ducis Masouia Semouiti, qui diuidit bona inter illos 1355. Dobieslaus accepit Szawinum magnum, Dacibogius Szawinum antiquum. Data in Gos-
tyn, in Vigilia SS. Petri & Pauli. Ioannes Pincerna Lenciciensis, Dobieslai Nepos, quem Acta referunt 1466. Hic ex Crodzanowska reliquit Petrum, & filias quinque, Sophiam Bulawscij, Annam Chotowscij, Riboscij, & Wierzbowskij coniuges, & Monialem in Plocen-
si Monasterio. Petrus filius Ioannis, qui ob dignitatem morum, iudicij & generis, habuit in consortem Pauli Wolski Supremi Cancellarij, Præfecti Gostinensis filiam Annam, armo-
rum Labec. Notabat Familiam de Magna Szawin. Ioannes Castell. Sochacouien. fuit, reli-
quit filium Paulum, & filias Sophiam, Sierpscij Castell. Ripinen. post Gostomscij Palatini Rauensis, Annam Stanislai Uchanski, Palatinide Plocensis, demum Castell. Rauensis, He-
dizim Bartholomæi Szamonskij coniuges. Paulus filius Petri, qui ob insignia merita atq; grauitatem & constantiam, Sereniss. Regina Anna Hoffmagister designatus, Castell. Lanci-
ciensis, Præfecturis Sochacouien. Biezen. Varecen. à Sereniss. Regibus honoratus fuit. Reli-
quit cum Anna Duninij de Wiazd Dapiferi Lanciciensis filia Samuelem, Andream, Paulum & Ioannem, & filias Catharinam Krasinskij Succamerarij Ciechanouien. Annam Herbur-
ti, Sophiam Grabscij Capitanei Cruswien. Barbaram Michaelis Sokolowscij Castellani Go-
stinen. Capitanei Bresten. & Rogoznen. consortes. Ioannes filius Pauli, floridam ætatem perfectam virtute ut reddidit, cum Wilkanowska fadus matrimonij suscepit, ex qua reli-
quit Paulum & Ioannem. qua mortua, cum Fromiecka tenuit uinculi sacramentum, ex qua suscepit filios & filias. Prænominato Ioanni ex diuisione bonorum cesserunt bona Arx, cum Oppido Wiazd in Lencicien. Palat. & alia bona in Podlachia Oppidum Waniowo. Pau-
lus filius Pauli, vir iudicio, dexteritate, experientia negotiorum Reipub. & consilio summus. Hinc primò Castell. Brzeziniensis post Palat. Podlachia, reliquit cum Gostomska Thomam, Franciscum & Ioannem virum spirituales. Dadzibogius seu Deodatus, Marschalcus Du-
cis Masouia, germanus frater in capite positi Dobieslai in Szawin utraq; reliquit filios Masogniennum & Siemiechum, qui coram Semouito iuniore Duce Masouia bona Parentum inter

inter se diuiserunt in Gostinin 1380 Nasiegnieno cessit Szawin nouum, Sieciecho antiquum, Erat ex utroq; parente meritis, dignitate, titulo eximia posteritas, sed ex Szawinsciis de antiqua Szawin pauci reperiuntur, est ex Stanislaio Marcianus, ex Christophoro Thesaurario Gostinensi, est filia à Korycińska Adami Zelescijs consors, qua Szawin antiquum resignauit Iacobo Szawinski Palatino Breslensi, sicut etiam à Stanislaio Sokolowski acquisiuit idem Szawin magnum, quem resignauerant Michaeli Sokolowski, Samuel & Andreas filij Pauli Szawinski, Castell Lancicien. Andreas filius Nasiegnienij, cum diuisione bonorum accepit Brochowi posteritas ipsius Brochowski nuncupata. Niemierz alter filius Nasiegnienij Thesaurarius Gostinensis, accepit diuisione Szawin nouum ad quod acquisiuit villas Kamieni Guzow, & Rybie à Martino Rogala Castell Vladislauensi, sicut litera Semowiti Ducis Masouia data in Sochaczow Anno 1415. testantur. Et à Dadzibogo germano fratre Cantore Plocensi, sortes in villa Walisew, 1414. acquisiuit. Obijt Niemierza relicto filio Sasino 1417. Sasinus Niemierze Szawinski filius, vir potens, iudicio, bonis, & armis sicut ex collatione titularum & dignitatum colligitur. Erat primùm Venator Gostin. ut ex inscriptione in Indicio Gostinen. facta sua parenti in Anno 1420. apparet. Demùm Iudex Terrestr. Gostin. creatus, sicut ex subscriptione Privilegij pacis & concordia, inter Vladisl. Pol. Regem, & Magistrum Prussia Paulum de Rusdorff 1436. colligitur. Postmodum erat Castell. Plocen. ut ex multis literis habemus, reliquit ex Barbara de Oporow quatuor filios, Petrum, Ioannem, Nicol & Sasinum, constat hoc ex Actis Gabinen. Terrestr. A. 1465. ubi granicies firmant cum aliis Szawinsciis Petrus & Ioannes & sese obligant prosua Parente, & Fratribus Nicolao & Sasino, ibid. se nominat filios Sasini ex Niemierza Thesaurar. Gostinen. Petrus 1. filius Sasini ex Niemierza Succamer. Gostinen. hic dum alij duo fratres steriles decesserunt, cum Ioanne fratre bona inter se diuisa confirmat Actis Castrensisbus Lencicie 1473. Ex Margareta Gulczenska reliquit Ioannem, Nicolaum, & Albertum, qua cum filiis à Nicolao de Bronno Bronski acquisiuit bona Bronno, Wyczalkow, Karlowo, Resignatio hac Lencicia 1487. in Actis Castrensisbus extat. Ioannes germanus Petri, eo quod Parens suus Sasin ex Niemierza Plocen. Castellanus vocaretur, ipsum quoq; plebs Plocium vocare non destitit, praescindendo Castellaneatum, & ita ex illo in Lenciciensi Palatinatu creuit Familia Plociorum, qui uere sunt Szawinscijs solentq; se in Actis titulo Plocki, seu Szawinski nominare. Ioannes filius Petri, Subdapifer Gostinensis, vir bellicus actibus atq; obsequiis in Rempub. & Patriam praeclarus, plurimiq; Regibus optime meritis, Ioannis Adalberti, Alexandri, & Sigismundi primi Regum Rotbmagister in Moschouiam, Moldauiam, caterasq; expeditiones, à quibus digna meritis premia reportauit. Tenuit matrimonium cum Catharina de Subsko Vexilliferi Lenciciensis filia, cum qua & Subsko bona accepit, erexit fortalitia munitissima duo in Subsko & Ozorkow; bonis acquisitis à Ioanne de Chodon 1519. Diuersimodè notabat familiam suam à Subsko, à Bronno, à Ozorkow. recesserant enim quondam à Szawinsciis bona Ozorkow. Obijt Anno 1555. Aetatis 77. Reliquit Petrum, Stanislaum, Christophorum, & Simonem, filias autem Maibia Wysocki Iudicis Terrae Lencicien. Margaretham, Ioannis Zielemanski Catharinam, Ioannis Biernacki & Sophiam Virginem. Horum trium fratrum, dum Christophorus illorum quartus, eximius miles pro Patria, & decore Familiae, cum Siemianski Exercituum Duce pugnando, ad Seretum cum Tartaris & Valachis Anno 1538. occubuit. Est diuisio bonorum in Castro Lenciciensi post obitum Christophori facta, in Anno 1540. Nicolaus alter filius Petri steriliter decessit. Albertus tertius filius, resignatis bonis miles in Podoliam, splendoris familia gratia & meritorum descendit, atq; ibidem domicilia sua constituit, reliquit ibidem filium Andream Sieciechum Tribunum Camenecen. virum opibus & Marte clarum, qui unicam filiam reliquit Kalinomscij consortem, qua progeniuit Valentinum Kalinomski Capitaneum Camenecensem, moderni Martini Kalinomski Palat. Czerniechouiensis parentem. Petrus Ioannis filius, vitam spiritualem elegit, & citò in salicitem vitam transiit, bona ipsius fratribus cesserunt. Stanislaus alter filius Ioannis, hactenus in Subsko

in Subsko cum Helisabeth Felicis de Trąbki Trąbski, armorum itidem Prawdzic, tenuit sacramentum matrimonij ex qua suscepit filios Paulum 1546. & Nicolaū 1547. & filias quinque Hedwigim primū Borzewscij, post Petri Lasoccij Pincernę Dobrzyńensis consortem, Catharinam Monialem Priorissam Monasterij Strzelinensis, Annam Erasmi Zielenski, Agnetem Georgij Garwaski Capitanei Gostinenfis consortes. Paulus filius predicti Stanislai, Incisor Reginae Annae, multarum linguarum & peritia nationum externarum singularis vir. Obijt celebs 1598 Nicolaus uerò illius germanus ex Castellano Brzezinenfi, postea Lenciciensis iuuentutem Marti consecratam, in maturitatem decentissimam animi & morum deduxit prouectiorem aetatem, Rothmagister ubi trophaea splendida domui suae appendit gloriose, constituit vitam matrimonio pacatam cum Agnete de Glenwo Lasocka. Quibus cum prolem secreta Dei ordinatio non concessit, Virginum Sacratarum Ordinis Praemonstratensis Monasterium Lencicie fundarunt 1603. bonis Subsko utraq; cum aliis villis consignatis, atq; Ecclesia de lapide unā cum Monasterio erectis, & lapidem in Ciuitate Lencicien. omnemq; supellectilem in auro, argento, cum tapetibus sericis illis redditis. Sepultus ibidem cum tali Epitaphio.

D. O. M.

Illustri Domino NICOLAO SCZAWINSKI in Subsko Hæredi,
Castellano Brzezinenfi, ac demum Lenciciensi.

Cuius

Amorem in Patriam, Res in bello Moschouitico sub Stephano Rege
præclarè gestæ, & Commissiones peractæ,

Dexteritatem Legationis ad externos Principes, discordiarum moderationes,
Pietatem in Deum, Templum hoc cum Monasterio à fundamentis erectum,
bonisq; abundè locupletatum, testantur.

Anno 1620. die 8. Maij. uita functo Patruo suo, ex fratre Nepos Ioannes Simon
Sczawinski Capitaneus Lenciciensis fieri fecit.

Simon tertius filius Ioannis Castellani Inouledslauien. Capit. Gostinenfis, vir dexteritate animi, peritia iuris, prudentia agendi, sinceritate iudicij, grauis & mirandus. Quapropter maxima negotia Regni illi à Sereniss. Regibus commissa fuerant, à Sigism. August. legatio ad Regem Danie, & Commissio Gedanensium ex Comitibus Lublinen. ut Cromer. Bielsc. referunt, dum Simonem Subski, hoc est à Subsko Sczawinscium memorant fol. 656. Bielsc. Ex aliis Comitibus Quarta Regia, ad correctionem Iurium 1589. deputationes expediuit strenuè, ut in Constitutionibus videre licet. Habuit in consortium matrimonij, primò Stanislai Puczek de Praecławice filiam, cuius reformatio in Actis Lencicien. 1541. extat, secundò Annam Arnolphi Uchanfski Palat. Plocen. Capitanei Wysogroden. filiam, cuius reformatio & dotis ampliatio ab Illustr. & Reuerendiss. Archiep. Gnesnen. Patruo suo Lancicia 1569. Reliquit ex illa Iacobum, & filias Dorotheam Nicolai Krzykowscij, Margaretam Pauli de Bel-dow Castell. Brzezinen. consortes, Helenam Monialem Virginum Sacratarum Priorissam in Strzelno. Obijt hic Castellanus 1589. Ætat. 74. sepultus Gostinini cum perpetua fundatione pro mortuis. Iacobus filius Simonis Palatinus Bresten. Capit. Lencicien. Blonen. Gambinen. vir quàm genere illustris, tam morum grauitate & virtutum ornatu præcelsus, & sicut Regum & legum obseruantissimus, ita Re. pub. & Patria studiosus amansq;. Habuit in Sacramento uinculum Annam Ioannis Karnkowski Castell. Lendzensis Capit. Lenciciensis filiam neptem Stanislai Archiepiscopi Gnesnen. ex qua suscepit unicum filium Ioannem Simonem, & filias Mariannam Andrea de Rudnik Biskupski in Kempno. & Rusowo hæredis, Catharinam Stanislai Krasinski Palatipida Plocen. Capit. Nowomieiscensis consortes. Agnetem Sanctimonialium Praemonstratensium Lencicie. Anna Stanislai Ciofnowscij coniunx. Alteram consortem habuit Sophiam Michaelis Sokolowski Castell. Gostinen. Capitanei Brestensis & Rokozinen. filiam, ex Barbara Pauli Sczawinski Castell. Lencicien. quondam pro-

genitam, ex qua suscepit tres filios duorum nominum, Paulum Ludauicum, Samuelem Constantinum, & Iacobum Adalbertum, Capit. Gambinen optima Spei & educationis, quos bono Reipub. & Patria optimè intenta parens, ad exterarum nationes, maioris profectus literarum, morum, virtutumq; gratia transmisit. Filia ex ipsa Tereffia & Constantia, quarum Tereffia nupta Generos. Ioanni Zawádzki, Capit. Swiecen. & Olstinen Ioannis moderni Palatini Pernauieh. filio, iuueni exterarum linguarum, & morum peritissimo & compositissimo. Constantia verò Anno 1642. nupsit Generoso Martino de Walewice Walewski, Adami Castell. Syradien. ex Anna Koniecpolska progenito filio, qui in Castris Regni, sub vexillo Auunculi sui Illustriss. Koniecpolski Castell. Crac. Ducis Sapremi Exercituum Regni diu militauit. Obijt Palat. Bresten. plurimis commissionibus expeditis, & Sacramentis Ecclesia munitus in Sczawin & Lencicia sepultus, ad presentiam Illustriss. & Reuerendiss. Episcopi tunc Cuiuiensis Lubinski, moderni Arch. ep. Gnesnensis. qui sacrificium incruentum in die sepultura ipsius perficiebat, & in presentia Illustriss. & Reuerendiss. Episcopi Kyouiensis Sokotowski, qui sermonem ad populum merita & vitam demortui predicando habuit. Cui Epitaphium è marmore erectum, his honoratum manet.

D. O. T. M.

IACOBVS de Sczawin in Ozorkow, PALATINVS BRESTENSIS, Lanciciensis, Blonen. Gambinen. Capitaneus, Simone Castellano Inouoloclauienti, Capitaneo Gostinensi Patre, & Anna de Vchanie Arnolphi Vchaniski Palatini Plocensis, Capitanei Visogroden. filia matre editus. Pueritiam in externis nationibus, Adolescentiam in aula Annæ Iageloniæ Reginae, Iuuentutem in Valachicis & Moldauicis bellis, Aetatem virilem in obeundis grauissimis Reipub. functionibus transmisit. Primum Succamerariatu, mox Capitaneatu Lanciciensi auctus, utroq; nomen & famam meruit, repressa domitaq; grassantium licentia. Praefectura & Ciuitati pacem restituit. Arcem Lanciciensem proprijs impensis refecit, amplamq; & eminentem reddidit. Capellam hanc suis & posterorum Cineribus destinatam à fundamentis excitauit, & censu perpetuo dotauit. Difficili tempore Reipub. iteratis vicibus Marschalci dignitatem in Comitijs Generalibus Regni dextere & laudabiliter peregit. Ob ea & multiplicia in Reipub. in toga & sago merita, grauissimo Sigismundi III. Regis Pol. iudicio, primarij in Palatinatu Brestensi Senatoris fasces & dignitates adeptus, integerrimus partes abundè adimpleuit. Ingruentibus verò retroactis annis in Russiam Tartaricis splendidam Equitum turmam stipendijs proprijs Praefide Ioanne Capitaneo Lanciciensi primogenito suo infestis signis obiecit. Idem Patriæ subsidium contra Gustauum Adolphum Prussiae oram annis proximis instanti geminatis vicibus tulit. Post arduo tractatum pacis negotio Commissarius delectus interfuit, eamq; muneris functionem pro Regia & Reipub. dignitate praeclare obiuit. Plenus dierum & diuinæ benedictionis, gloriae ac nominis satur, dum Nepotes ex filijs & filiabus suis primæ coniugis Annæ à Karnkow susceptis, senectæ suæ solatia videt, ex communi fati lege, inter amplectentium manus, magno coniugis, liberorum, totiusq; familiæ mœrore eripitur in Sczawin, auita Maiorum suorum sede, v. Febr. 1637. Aetatis 60. Sophia à Warzywow Illustris D. Michaelis Sokotowski Castellani Gostinensis, Capitanei Brestensis & Rogoznensis filia, maestissima coniunx amoris ergo fieri curauit.

Ioannes Simon Iacobi filius, Castellanus primò postea 1643. Palat. Brestensis, Capit. Lencicien. qui in exteris nationibus floridam iuuentutem reddidit maturam, non annis at iudicio, ut redijt nuntius ad Regni Comitia electus ibidem Serenissimo Regi in obsequia obligatur. Demum ad negotia Castrensia atq; militaria, qua potissimum nobilis familia dignitatem illustrant & renouant conuertit animum, atq; simul cum Illustriss. Praefecto Exercituum Tartaros ad Martinouum confudit & oppressit, post Commissionem armatam cum rebellibus Co-

facis 1624. ad Krukouiam compleuit, cum Generoso D. Odrzywolski, deuios desertosq; campos Turcis, Scythis, & Valachis ad insidias Regni electos, nedum adiit, sed usq; ad oram Thebinia excurrit, & captis aliquibus Tartaris Supremo Exercituum Praefecto reddidit, quo & pomen sibi, & commendationem ad Regiam Maiestatem conciliauit. Dùm verò Gustauus Prussiam inuasit, ille in centum quinquaginta viris & equitibus ad Gostininum Sereniss. Regi occurrit, propriisq; expensis anno medio militem detinuit, multisq; occasionibus hostem repressit, & ad Gniw Castrum audacis fortitudinis signum ex sclopeti globo ad humeros reportauit, non desijt omni necessitate oblata reddere Patria amorem, Reipub. obsequium, amicis consilium, omnibus beneuolentiam, multis vicibus ad Comitia Regni Generalia Nuntius, inde vt plurimum Deputatum ad Radomiam vel Ravam egit, ad compositionem inter status, tum ad Tribunalitia Regni sapius electus fuit. Hunc P. Albertus Piglowski Societatis IESV, in suo Centenario celebravit tali Elogio,

Ioannes Simon Sczawinski Castellans Brestensis, Militia domique clarus, magnæ Familiae decora factis cumulauit. Candidus apertusque animus, vbi parere didicisset, consulere Patriae meruit. Senatoris officium extra impetum generis, generositate sua vti se scire ostendit, assuetus imperare sibi. Cupiditatibus alienis obsequi nesciuit. Ambitionem mediocritate elusit. Nusquam memor eorum quæ sui ipsius faciunt obliuisci. Ita maiestatem temperauit, vt humanissimus optimusque extiterit. Vir sincerè blandus omnibus, amare nouit non hamare. Tam Regi Regnoque, quàm Religioni & Deo proficius. Tenet matrimonium cum Regina de Bogusławice Luca Sierakowski Castell. Ledznen Senatoris eximia virtutis filia, Ioannis Palat. Lenciczen. nepte, accepit cum illa bona in Cuiavia non modica, suscepit ex ea nunc viuentem unicam filiam Barbaram Domicellam. Quibus benedicere dignetur Dominus benedictione timentibus Dominum. Videat bona supernæ Ierusalem, & filios filiorum suorum, pacemq; Israel in eis.

Brochocij, qui diuisa bona cum Sczawinscijs & sunt verè Sczawinscij habuerunt. vt in Genealogia Sczawinsciorum apparet. Primus huius cognominis erat Andreas filius Nasiegnuij Sczawinski, cui cum ex diuisione bonorum acceperat Brochow, appellatus erat Brochowski, & ab eo descendentes posterij appellantur Brochowscij. Huic post celebrem ad Gruneualdum de Cruciferis victoriam, Vladislauus Jagelo Rex anno 1410. Ciuitatem & arcem Morag in Prussia, & Praefecturam illius arcis commiserat, vt Bielscius in Annalibus anno supra posito pag. 302. refert. Ex horum Brochowsciorum numero Anno 1642. Castellanus Zakrocimensis vir prudens & militia clarus obiit.

Trabscij, & hi ex Sczawinscijs veniunt, sed ob diuisionem bonorum, ex qua illis cefferant bona Trabki, & ideo vocati sunt Trabscij.

Lascij in Palat. Belzensi, perillustri genere & victorijs de hoste Patriae semper clara familia. Ioannem Lascz Succamer. Podol. Cap. Zinkouien. referunt Historici sub Anno 1453. qui Administrator Zinkouiensis arcis cum esset Tartaros onustos prada ad Treboulia redeuntes ad Krasne, cum Administratore Arcis Laticouiensis, Ioanne dicti Niemiec, & Mathia Arcis Miedzibozensis administratore audacter inuasit, fudit, occidit, captiuos & spolia eripuit. Miechouius lib. 4. Cromer. lib. 22. fol. 344. Bielsc. lib. 4. Oppressus à multitudine Tartarorum vnà cum Bartholomæo Buczacki Capit. Podolia 1457. Biel. fol. 412. Lazarus de Tuczap filius Ioannis, Venator Belzensis, Capit. Tysouien. vir bello & animo, filius Martia. Tartari dum oram Belzensem infestabant, atq; omnes terrore & periculo replessent, ille cum pauca manu in Tysouien. arce remansit, atq; cum Tartaris alacriter dimicando, illis ab arce repressit & fugauit. Et quia intempestè excurrentibus iam vndiq; Tartaris per

per campos Belzensis Terra consortem in Grabon remiserať seruis sequentibus dominam precepit, ut a tergo vadant equestres hastis serico adornatis receptis, ut si hostis grauis adesset a longe conspectis hastis copias imaginarent, nec currum via lata persequeretur, eo modo reduta fuit securius illius consors, dum non auderent illam diuertere Scytba in partem. Reliqui plures filios sed diuersis praliis occubuerunt duobus superstitis, filia illius Agnes Debonscy Palat. ni Belzensis, Capit. Rubiesouien. consors, ex qua filia nata Teczynscy Palat. Crac. Capit. Rubiesouien. centunx. Alexander Lazari Regina Bona Aulicus, cuius ex gratia obtinuit Praefecturam Komelensem, post discessum illius assumpsit Praefecturam Chelmensem Succamerarius Belzen plurimis annis in Castellatum Czerscensem vocatus, confirmatusq. fuit. Erat vir ingenio, consilio rerum, Reipub. & bonorum expertus, legationum ad Comitata Regni continuus, erexit arcem Laszczow, a quo posteritas familiam notare incipit, antiqua de Tuczap oblitterata, filij ipsius cito decesserunt, ex quibus Martinus maturus literis & virtute Archidiaconus Gnesnen. Crac. Louicen. Canonicus, Secr. Regis Stephani fuit. Alexander alter filius Alexandri miles strenuus, qui ad Tezoniam in Prussia optima encomia fortis animi retulit, dum occisis aliquot hostibus, afflictus vulnere, equum traiecit, globo in feruore belli reiecit, & alterum agileret conscendit & pugnauit. Ioannes 3. filius Alexandri, Succamerar. Belzensis, Capit. Chelmen. & Tysouicensis. Hic iuuentutem literis, moribus, & linguis exercitatum obsequiis Ferdinandi Imperatoris semper Augusti. destinauerat. Tempore Interregni post Henricum Regem, pro parte electi Stephani Regis stetit, atq. a corona militum ad Reginam Annam an consentiret Stephano electo missus fuit, quod ad coronationem ipsam fideliter cum strenuis bellatoribus defendit, atq. pro meritis, his titulis cum Incisoris officio ad mensam Reginae, adornatus extitit, reliquit cum Anna Wielopolska, qua primūmerat Strzale consors filium Ioannem. Martinus Laszcz Tuczapski, vir Marte, ingenio, & bonis eximius, quem plurimi Senatores in consanguineum assumere desiderarunt. Habuit in consortem Nisciccy Petri Palatinida Belzensis filiam. Paulus Tuczapski Laszcz germanus Martini, vite militaris eximius obseruator. Stanislaus Laszcz Rothmagister S. R. M. qui propriis meritis maxime illustrauit familiam, suscepit domicilia in Podolia, ubi & honoribus in Palatinatus condecoratus fuit. Samuel Laszcz Vexillifer Podolie, ex Karapczyionska progenitus Castrorum Regni Supremus custos, Owrucensis & Caniouiensis Capit. & multarum cohortum Regni felicissimus ductor. Hic a decimo septimo aetatis sue Anno, totus Marti deditus Rothmagistri dignitatem strenue obijt, expeditionem nullam intermisit, propriis sumptibus numerosum militem conseruauit. In expeditione Moschouitica summa indicia fortitudinis declarauit, in Prussia contra Gustauum experientie militaris trophaea deduxit, contra Osmanum & Abasum viri & bellatoris eximij nomen reportauit ex Cosacis rebellibus triumphum ad Kumejki & Starzec detulit. Habent consin a tutorem Patria perpetuum defensorem. Andreas Laszcz Niesiedem, Tribunus Hrodlnsis, qui post ornatum nobilibus actibus iuuentutem, matrimonio contracto reliquit Georgium Pocillatorem Archiepiscop. Gnesnen. & Primatis Regni Iacobi Vebanski, Stanislaum, Florianum, Nicolaum, viros moribus educatione decentes, & militaris expertos. Andreas Laszcz de Obromiec, Tribunus Lubaconiensis optimus, meritis Patrie, reliquit ex Rudg crowna Paulum, in exteris nationibus literis, exercitio militari, & linguarum peritia eximium. Bartholomaeus Laszcz, germanus Andreae a bonis Kobelski nuncupatus, maiorum merita sequendo militia gnarus, post contractum matrimonium reliquit prolem. Stanislaus Laszcz Strzemiecki regnante Sigism. Augusto Rothmagister strenuus, qui ad Regem Stephanum electum legatus a Reipub. cum aliis fuerat. Venceslaus de Strzemielec, Venator Belzensis subscripsit electionem Vladislai IV. ex Palat. Belzensi, & Petrus de Strzemielec ex Palatinatu Calisiensi.

Parisijs de Pariszewo, Antiqua & meritis clara familia, sicut dignitates & tituli illorum luce clarius demonstrant. Venceslaus Paris Castel. Varsauien. Czerscensis

ſenſis Praefeſtus, qui Priuilegia vniſionis M.D.Lit. Podlachia & Volchinia ſubſcripſit. Ioannes Paris Tribunus Varſauien. Aulicus & Secret Sigismun- Auguſti. Priuilegium vniſionis ad Regnum Podlachia & Volchinia ſubſcrip. Hieronymus Paris Palatinus Maſouia, de quo in origine Polonorum Chriſto- phorus Varſeuicius: Tu, maioresq; tui omni in memoria Senatores lauda- tiſſimi Catholici ſemper fuerunt, & tu demum ijs praees, qui auitæ Ca- tholicae religionis aſſertores maximi ſunt, & toto Regno illam vnā Pro- uinciam Maſouiam hoc errore ſeculi ab hæreſi immunem conſeruarunt. Quæ ipſa laus toto terrarum orbe laudum eſt maxima atque clariffima. Reli- quit filios Adamum Capit. Cerſcen. vt ex terra ſubſcripſit elect. Vladisl. IV. Erat poſtmodum Caſtel. Varſauien. dcum Cerſcen. reliquit filium Capitan. Cerſcen. Sed dum illi conſors filia Andreae Gorſki Palat. Maſouia ad ſuperna domicilia meritis Chriſti conceſſa tranſijt, ille ad ſpiritualem vitam animū conuertit; ſed quia virtus ſub modio magis quàm lumen occultari nequit, ibi etiam in Canonicum Crac. adſcitus, Praepoſitus Canonorum effectus, huma- nitatis, beneuolentia, humilem Deo ſpiritum nescit obrumpere. Enatat enim virtus olei grauedine ad imum demiffa. Illius germanus frater Sigismundus ex Succamerario Cerſcenſi Caſtel. Varſauien. poſtmodum Cerſcen. Potior erit certando virtute altiora mereri. Ex his descendens Andreas Hieronymus ſubſcripſit electionem Vladislai IV.

Wierzbowſcij in Podlachia de Kuchmiſtrzowo, ex quibus Notarius Wiſcenſis & Podlachia optimè meritis Reipub. morum grauitate, & nobilis actus in domo praſtantiffimus. vnde Scholam virtutum educationis gratia iuuentutis nobilis eius domicilium fuit. Profeſſo laureis coronanda familia, quæ hoſpitio contegit Martem cum Pallade.

Bietkowſcij in Maſouia Stanislaus Notarius Wyſogrodensis, alij obſequia An- nae Reginae Poloniae retulerunt.

Cybulſcij in Maſouia in Wyſogrodensi terra. Alexius Cybulski Subiudex ter- reſtris ibidem annis 30. Iudex terræ annis 20. Profeſſo quem iuſticia diuina ad poenas Cambiſeas non condemnauit tantorum annorum decurſu, ſignum eſt iudicem futurum iniquitatum mortalitatis in calo. Reliquit filios, Ioannem Tribunalum Wyſogrodensem, Matthiam Caſtel. Wyſogrod. Andream Pincernā Wyſogrod. Adamum Canonicum Plocen. & Chriſtophorum. Filias Annam Wroblewſka Subiudicis Wyſogrod. Catharinam Nieborſcij conſortes. Ada- mus germanus Alexij poſt exercitatem iuuentutem in aulis Principum & Caſtris, contracto matrimonio reliquit Iacobum & Iudam, qui in poſteris vi- te ſuae exemplar depinxerunt.

Brudzynſcij eiſdem diuiſionis cum Lataſcys Albertū tantæ fortitudinis refert fuiſſe Biel. vt viros ſex onuſtos ſago eleuaret, & ſuper equū ſedendo ſi portam manibus compreſſit, eleuabat equum à terra conſtrictum pedibus. fol. 502. Erat Aulicus Alexandri Regis. Ioannem refert Ianuſ. f. 118. Stephanus Brudzynski ſub

sub Casimiro Jagellonide in Prussia ad Choyniciam in prelio occisus 1440. Iacobus venator Calissia, qui à Sedziuoio Czarnkouio Castellano Satocensi acquisiuit villam Zakonowo 1485. Iacobi filia consors Popowscij annos centum vixit, filius eius erat prænominatus Albertus Administrator Abbatis Trzemesnensis, reliquit Albertus ex Lubrzanska Ioannem, Andream, Iacobum, Nicolaum, Mathiam, Albertum, Martinum, Gasparum, Melchiorum, & filias Agnetem Padniewscij. Sophiam, Annam, Reginam. Mathias filius Alberti, vir egregius venationi dans operam, reliquit Ioannem in exteris nationibus, educatio celebri excellentem. Albertus Alberti, in Curia Imperatorum Caroli V. & Ferdinandi collegit optimi ciuis documenta, demum ad Onixtiam & Posuolum miles, in Liuania & Moschouia. Postmodum Custos Cracouiens. Gnesnens. Sandomiriens. Canonicus. Martinus 3. filius Alberti, Burgravius Krzcinscensis, libertatis tutor veneno sublatus, reliquit ex Popowska armorum Nowina. Mathiam, Albertum, Nicolaum, Stanislaum, Stephanum, Annam & Agnetem. Ex quibus Matthias in Germania, in Hungaria, & in Patria cum Ioanne Zamoyski Supremo Exercituum militaria trophæa collegit. Nicolai filius Albertus Subpincerna Posuanensis, iuuentutem suam in exteris nationibus probauit, inde reuersus tenuit matrimonium cum Przyborowska ex armis Abdanck, Stanislai Przybowski Castell. Rogoznens. filia, ex qua suscepit filium Stanislaum, optime spei iuuenem, in Italia modo studiis incumbentem. Gaspar Brudzinski, 4. Alberti filius, vir animi & fortitudinis inter propinquos in tumultu occubuit.

Rynaczewscij, eiusdem quoque diuisionis cum Latalscis, à bonis appellationem fortiuntur.

Nieborowscij, per uetustam nobilitatem generosis actibus, pijsq. virtutibus ornarunt. Christinus Nieborski Canonicus Plocensis, qui post decessum Iacobi primi Episcopi Plocensis, electus fuit à filiis Ducibus Masouie Semouiti, in Episcopum Plocensem, parens autem filiorum uoluit Stanislaum Pawłowski, Archidiaconum armorum Pierzchala, & Canonici magis fauebant Christo, sed confirmatus fuit ab Urbano V. Pontifice Max. Anno 1425. Pawłowski, at summis in perturbationibus uiuens Episcopus, ab omnibus desertus, in Conuentu Torunensi, Ordinis Predicatorum à Patribus charitatiue receptus, ibidem obiit & sepultus, ita sed pluribus uerbis Author Episcoporum Plocensium, sub Stanislao Pierzchala. Mathias Notarius Terrestris Sochacouiensis cuius filia Catharina erat Arnolphi Potrykowski, armorum Paprzyca. Thomas Canonicus Camencens. post Cracouiensis. Gaspar eximius miles, cum Duce in Korec, occisus ad Chocinum Camenetia in Ecclesia Predicatorum sepultus. Albertus & Alexander Alberti filij, Aulici Sereniss. Regis, quorum soror in Podolia Krzywieccij consors. Nieborouium Subiudicem Cracouiensem meminit Cromerus. Stanislaus Nieborowski, Subiudex Terra Sochacouiensis, & Martinus Aulicus & Camerarius Serenissimi Regis Vladisl. IV.

disl. IV. subscripserunt electionem Vladislai Regis ex Sochacouicensi Terra. Et quia cogitatum suum habent in praeceptis Dei, benedictionibus repleti in tempora manebunt.

Nieborscij, erat Subiudex Visogrodensis, qui ex Cibulska reliquit Adamum Dapiferum Visogrodensem. Aulicum Sigism. August. Regis. Imago hominis est sermo, actus vero nobiles signum sunt viri optime volentis Patriae & domui, Adrianus Thesaurarius Nouogrodensis, & Albertus ex Visogrodensi Terra, electionem Vladisl. subscripsit.

Zaiackowscij, in Cracouien. Palat. Paulus Iuris V.D. Decanus Clecensis, Scholasticus Crusvicensis, Secr. R. M. à Sereniss. Stephano Rege ad Gregorium XIII. Legatus, ut Reinoldus Heidensteinus lib. 1. refert. Albertus Zaiackowski Abbas Vagrouecensis, ad correctionem Iurium deputatus, Anno 1589. Martinus ex Ciechanouicensi Terra electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Smarzewscij, in Dobrzynensi Terra qui ex Ciechanouicensi districtu ibi consederunt. Stanislaus experientia bellica clarus, non dissimiles reliquit filios Reipub. Nicolaum & Stanislaum. Erat Smarzewski Canonicus Camenecen. in Podolia. Praepositus Buczacensis, verus religiosus, eleemosinarius in ieiunijs austeritate, qui nunquam puluinarum ad quietem usus fuit, sepultus Buczacia. Erat alter Smarzewski Iudex in Palatinatu Russiae Hebraeorum, peritus in iure nobili, qui post Presbyter factus & Parochus Tlumacensis, atq; in arce Leopolién. beneficiatus, moriendo pias legauit eleemosinas, praecipue Conuentui Leopolién. Sacratissimi Corporis Christi florenos mille contulit, cuius anima sit dominus misericors. Stanislaus ex Dobrzynensi Terra, subscripsit electionem Sereniss. Regi Vladisl. IV.

Bielscij, in Palat. Crac. & districtu Zatoriensis, quorum praecleara virtus cum nobilitate coniuncta plurimum elucescit, tam in amore erga Patriam, quam in laboribus causa ipsius intrepide perpeffit, unde non defuerant ex ipsorum familia, qui commodo Reipub. consulere volentes, labori & priuatae utilitati suae minime pepercerunt. E quorum numero fuit Martinus de Biata Bielski (licet à fide Catholica alienus) cuius studio labore, & cura extat Chronica Polonico idiomate conscripta, & in lucem edita, quae quantum decoris & ornamentum Sarmatico sanguini contulerit, legenti ipsam facile patere potest. Eius filius Ioachim errorum parentis sui agnoscens, fidem Catholicam amplexus est, qui non in Historia modo ut pater, verum in Oratoria quoq; ac Poëtica arte, omniq; politiori literatura egregie versatus, quo nomine à Ioanne Cochano, Andrea Vricesio, Thoma Dresnero, Sebastiano Acerno Reyo, atq; alijs euo illo celeberrimis doctrinae viris multum amatus fuit & laudatus. Et ut in itinere conficiendo, cum duces nati sumus, securiore animo viam ingredimur, sic ad omnem excellentem laudis & gloriae cupiditatem, nulla re magis quam aliorum emulatione incitamus. Ita & Ioachimus florentissimorum tum in Polonia scriptorum laudibus ad lubricandum incitatus, non aliud scriptio-

nis genus eligere sibi voluit, quàm quod paterno quodam modo & hereditario iure ad se pertinere putauit, Historiam videlicet gentis suae qua a parente scripta, ob haereseos suspensionem à Catholicis lectoribus penitus neglecta fuit. Quia igitur ad humanam laudem multum pertinere sapientes existimarunt, in prole Patrum decus resplendēre, idē Patris ille nomen volens propagare suo penu Annales Polonicos, & quidem Polonica lingua conscripsit, ubi & in mortis agone ritu Catholico sacris procuratum. Scripsit & carmen in augurationem Regis Sigism. III. Tum & Panegyrim in nuptias eiusdem.

A D A M I A N I S O V I I.

Sunt qui vernacula referunt ab origine gentes,
Lingua natiuas Patria iura leges.
Victorias numerant maiorum stemmata pingunt,
Non pauci laudes hinc meruere suas.
Inclyta Lechiadum Bielscij dum gesta recenses,
Patria debetur gloria prima tibi.

Habuit duos filios, quorum unus nomine Stephanus natus minor nondum iuueniles excedens annos, totum se militiae tradidit, unde pro incolumitate Patria sua in expeditionibus varijs cum hostibus fortiter decertās, cum laude & immortalitate nominis sui plurimis vulnerum ictibus appetitus in Patriā redijt. Cuius in Deum pietas, singularis penitus vniuersis innotuit, praesertim cum intrepidus templi antiquitus in Marci Porembe ab Haereticis obsessum Catholica religionis cultoribus restituit. Quod quidem templum non multo post ipsius cura ab Episc. consecratum est, atq; illud multis foundationibus, alijsq; ornamentis ipsum condecorantibus dotatum posteritati reliquit. Hic gaudebat filijs 4. Michaele scilicet, Stanislao, Petro, & Alexandro, quorum duo iuniores Stanislaus, & Petrus, mundi somnia vana mentientis umbram relinquentes, & vitam ad quietiorem se conferentes, Ordinem Pradicorum S. Dominici Cracouiae amplexi sunt.

Dębscij, in Płocensi Palat. ex quibus Paproc. refert vnum Canonicum Cracou. Paulum, qui postea fuit Episcop. Laodicensis, & Saffraganeus Cracouiensis, sub Illustrissimo Duce Georgio Radziuilio Episcopo itidem Cracouensi, & Cardinali S. Xisti. Paulum Dębski Exactorem Plocensem habet Constitutio Regni Anni 1593. Martinus Dębski ex Plocensi Palat. Vladislai IV. electionem subscripserunt.

Giedzinscij, qui diuisione acceptis bonis Giednia cum Dębscj, taliter cognominati fuerunt in districtu Ciechanouiensi, ex his aliqui in Russiam venerunt. Paulus Rothmagister S. R. M. contra Michailum Multania Principem, Iacobus Vicesgerens Rothmagistri in Moschouia cum Potocio, ex Anna Pelczanká reliquit Stephanum Ordinis S. Francisci Bernardinum Paulum, qui reddidit Patriae obsequia cum Illustrissimo Campiductore Potocki.

Golyńscij, in Mazouia & in Zawkrze, Constantinus & Hieronymus Cubicularius Regis Vladisl. meritis clara familia sed aduersitate laceffita inquit Pa-proc. consolentur. Deus enim tam bonus & misericors est, ut nunquam per-mitteret mala, nisi tam potens sit ut ex ipsis possit elicere bona ut inquit S. Au-gustinus lib. Enchiridion. Quandoq; autem pramitur aduersitate vir, ut inquit Seneca, quia virtus sine aduersario marcescit. Andreas subscripsi-electionem Vladislai IV. Albertus Pincerna Ciechanouiē. ex Ciechanouiē. Brzescij, eadem domus cum Nieborouis, & Kobylnicciis in Plocensi Palatinatu. Brzescius Kwaczala à Tartaris cum signis Masouia Ducum deuictus, reliquit Ioannem Capit. Plocensem, qui habuit filios Felicem, Paulum, Vence-slaum. Albertus Brzeski de Bialoffewo, electionem IV. ex Plocensi Palat. sub-scripsit. Felix filius primus Palatinus Masouia, reliquit filios Lucam, Stani-slaum, Ioannem, Alexium. Lucas erat Canonicus Plocē. Stanislaus miles à vulnere ingenti in facie Siekiera dictus ad ultimum vitæ in Castris. Ioan-nes verò cum Lubicka reliquit Stanislaum Vexilliferum Wysogrodeñ. erat vir dignus & ad negotia Patria idoneus, reliquit filios sex. Ioannes autem cum Stepkowska reliquit filios tres. Alexij verò filij erant, Iacobus, Stani-slaus, Ioannes Felix. Paulus Ioannis erat Capit. Lomzensis, Venceslaus autem Ioannis Capit. Plocensis tertius filius, reliquit Andream, Felicem, Ioannem, Iacobum, & Paulum. Ex quibus Andreas miles eximius, postmodum in Pa-tria sua Babissow Parochus. Felix eius frater ex Zaleska suscepit Paulum, Andream & Zawissam. Ioannes eorum frater ex Popielska reliquit Alber-tum & Nicolaum. Quam gloriosa generatio, quæ cum posteritate gloriam pe-rennem gignit. Profectò illorum vita non extinguetur, si virtus emori illo-rum nequit.

Bogaccij in Masouia, ex quibus Stanislaus Castell. Ciechanouiensis.

Nosielscij in Zakrocimensi Terra, hi verè sunt Radzanowscij, sed à bonis No-sielk, quæ acceperunt diuisione Anno 1586. aliter cognominati, sicut eorum di-uisiones referunt. Erant in diuersis dignitatibus Ciechanouia, & in Zakro-cim. Terris. Samuel Nosiłski, electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Bescij in Chelmensi Terra ex Bessko, ex quibus alij in Cracouiensi Palatinatu, alij in Masouia, in Lenciciensi Palatinatu, ex germanis fratribus confederunt, tertius frater in Chelmensi constitit. Ille in Cracou: Palat. ex Powęzowska reliquit Valentinum militem contra Maximilianum. Hic ex Nowosiecka re-liquit Nicolaum eximium militem, & Vicesgerentem Rothmagistri Kaza-nowscij post Campiductoris Regni, cum quo in Moschouia annis quatuor, an-te verò cum Illustriss. D. Strus, tenet matrimonium cum Podgorška.

Zelenscij in Rauensi Palat. ea quæ requiruntur in homine, & quæ in viro nobi-li conantur. Nam virtus, integritas, & probitas requiruntur, amor Patriæ, decus & protectio.

Rokitniccij in Dobrzynensi Terra, fratres unico partu editos eximios milites referunt

referunt Historici Rothmagistros probatos & felices Georgium & Valerianum, horum unus in M. D. Litu. alter in Dobrzynensi Terra, reliquit posteros non dissimilis fortitudinis. Ex quibus Martinus post militares actus cum Sgaracka armorum Rogála reliquit prolem. virtuti student, nam opes & nominis splendor inuidiam pariunt, virtus autem immota manet. Nicolaus ex Terra Chelmineń. elect. Vladisl. IV. subscripsit cum Ludouico & Francisco. Szymakowscij in Ciechanouien. Terra. Desiderarunt in Aula Principum, & in Castris nominis sui conseruare gloriam, nam multum habet momenti Principis integritas, & bona institutio ciuium fortes & virtuosos efficit. Poczernicij ibidem, educatos animos Reipub. obtulerunt. Nam qui eruditi & rectè educati sunt probant, quod pro ratione temporis expediat. Nicolaus erat Exactor Contributionum Regni in Ciechanouien. Terra 1589.

Illojscij, viri militari corona & dignitatibus excellentes. Alexander Sigism. primo sceptrum Regni gubernante Tribunus militum Palatinus Plocensis, reliquit filios tres. Historici & in centum bellatoribus Starouolscius singularem virtutem ipsius describunt ad Helipergam & Gustadium. Quod tali Epitaphio complexus est Starouolscius Simon. Alexandro Ilouio, morum suauitate, animi candore, militiæque artibus claro, ac ob id Equitum in bello Prussico Tribuno, qui cum sæpius de hoste cum nominis Sarmatici gloria insignia trophæa retulisset, interque Sigism. primi Regis Poloniae reliquos Duces suis meritis conspicuus esset, grata posteritas pie religioseque functo, hanc ei laudum struem memoriæ causa posuit. de illo Bielscius habet fol. 548. Ioannes eius filius Pincerna Viscensis, qui Anno 1588. subscripsit pacta Sigism. III. Alter filius eius erat Castell. Viscensis, sed ob Graiowscij necem iustitiam Varsauia subiit 1583. Bielsc. fol. 792. Andrea nomen erat vnus, ut Ianusouius in Statuto fol. 801. habet. Felix Vexillifer Lomzensis Capit. Stanislaus Subdapifer Lomzensis, Alexander Pocillator Vissensis. Christophorus, Ioannes, Vladislaus electionem Sereniss. Vladisl. IV. Regis, ex Lomzensi Terra subscripserunt, collige viros & exempla ex illis sume.

Paluccij ad Prasniam, Gotardus Custos Kurzelouien. Canonicus Lenciciensis, Parochus Louicen. cuius nepotes erant in re militari eximij.

Gradowscij, antiqua & præmiis honorata ob digna merita familia. Reddit etiam nunc militarem obseruantiam, sub signis Illustriss. Potoccij Campiductoris Regni.

Kuklenscij in Plocensi Palat. ex quibus erat Canonicus Plocensis.

Gostomscij in Ciechanouien. & in M. D. Litu. sed hi alij sunt ab illis qui erant in Rauensi Palat. armorum Nalecz.

Kucharscij in Ciechanouien. Terra, ex quibus alij in Russia domicilia sua constituerunt.

Zabiccij in Masouia, moribus & iure nobili periti, nec martialia illis defuerunt. Erat Succamerarius Zakrocimensis, ut meminit Constitutio Regni Anni 1591.

Stepha-

Stephanus & Petrus subscripserunt electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Zakroczimensi Terra. Petrus Zabicki de Zabiczyn, Castell. Liuenfis subscripsit ex Liuenfi Terra, & Ioannes Tribunus Liuenfis, & Casimirus S. R. M. Vladisl. IV. & Stanislaus Camerarius Principis Poloniae Alexandri.

Kukalscij in Liuenfi Terra, licet homo externis bonis nihilo est melior, conferunt tamen ad comparandam gloriam, & vitam aeternam cum dicatur in Psalmis. Beatus qui intelligit super egenum & pauperem. Curant illi & domum & nomen.

Strozewscij in Visagroden. Terra, Quisquis alienam Rempub. vehementer adamat, suam quodam modo vituperat. Illi Spartam in qua nati sunt defendunt, custodiunt.

Golembiowscij consecrarunt se & sua bono Patriae & Reipub. Nam praefenda est Reipub. dignitas priuato commodo. Michael Exactor in Parnawa 1595.

Sekowscij in Plocensi Palat. ex quibus alij in Podoliam transferunt, eximij viri in literis, religione, militia, & ob in obsequio Regum & Reipub. Nicolaus Praefectus Nouae Ciuitatis, & Sachocini Sigism. Augusto, & Serenissimae Reginae Bonae ad omnia negotia dexterrimus. Tenuit concredita bona ab ipso Sereniss. Rege & Regina Branscensia & Sarazenscia &c. ut quietationes docent Regia 1554. Qui Secretarius R. M. creatus, Nuntij officium prudenter executus fuit, ad Maximilianum Imperatorem, & ad Sereniss. Regem Hispaniarum, sicut literae ab ipsis conseruatae, & à nobis perspectae testantur 1586. Albertus S. R. M. Secretarius ex Dapifero Ciechanouiensi, cui Serenissimus Rex in Capitancatu Chelmen. florenos mille quotannis etiam prouiderat Praefectus Mlauensis 1622. Lustrauit Minorem Poloniam ex Comitibus Regni, & Podlachiam, hanc 1601. illam 1619. Commonstrant literis Regum, affectum Regum in se, & altam beneuolentiam. Albertus item Sekowski in Ordine Praedicat. Doctor Theolog. cum Illustriss. D. Iacobo Vchanski Palat. Belzensi, ad Imperatorem Turcarum à Regno legato Constantinopolim visitauit, postea Prior Prouincialis Poloniae, per decennium regens Prouinciam, multum in procuranda reformatione Conuentuum Varsauien. Conuentum eiusdem Ordinis primus fundauit, multisq. sumptibus ex eleemosinis acquisitis, Chorum illius Ecclesiae construxit, Sacristiam apparamentis, calicibus, aliisque attinentiis dotauit.

Posienicij in Nurscensi Terra, ingenio & fortitudine promouent honestum familiam & Patriam. Nam unus vir cordatus potest hoc totum praestare, quod Reipub. interest.

Layszewscij in Sochacouiensi Terra, Sbigneus & Ioannes Layszewscij electionem Vladisl. IV. subscripserunt ex Sochacouiensi Terra. Virtute coronant facta, prudentis enim est natura morbum cognoscere, & vitio materiam praeuipere. Nicolaus Layszewski Notarius Terrestr. Rauensis, Secretarius R. M. ex Rauensi electionem Vladisl. IV. subscripsit.

Misewscij *ibidem*, ad generosos actus in castris & bello idonei. Adsit solum amor Patriæ & gloria, nam solus ferrum mortemq; nescit timere amor, etsi amor auri dixit Lucanus, multo magis Patriæ, Dei, & suorum amor.

Policcij in Maiori Polonia, Albertus eximius vir & miles, in exteris nationibus educatus, alij in M. D. Litu. sunt. Christophorus Policki, ex Palat. Vilnen. subscripsit electionem Sereniss. Vladisl. IV.

Łázniewscij in Palat. Belzensi, Paulus electionem Vladisl. IV. Serenissimi Regis, ex Palatinatu Belzensi subscripsit. Mens hominis discendo alitur, quapropter his literis & virtuti quibus mens nobilis in gloriam utramq; alitur intendunt.

Makosieiciouij, antiqua familia sed forte decessit iam, umbra refricat memoriam, etsi fides & bona opera precesserunt meritoria, videbimus eos famulantes Domino in Patria.

Smitrowscij strenui viri, quibus illud Salustij memoria, strenua ingenia quo plus recessus sumunt, hoc maiores impetus edunt.

Strzałkowscij, quia benefacta benefactis cumulanda, ideo illi reddunt Patriæ, quæ ab illa receperunt, generationi nobili reddunt nobilia facta, & bonitati Patriæ, reuerentiam honorem protectionem.

Sokołowscij, quorum merita in Patria, fortitudinem in bello, pietatem foris & domi Historici referant.

Wolczek in Chelmensi Terra ex Masouia venerunt, dicebat Horatius, Qualis vir, talis oratio. Contra hostem Patriæ, & vitia lupum esse decet, in Patriam verò & Ecclesiam, hominem.

Kruzenscij, in Chelminensi Palat. de Bolemino. Etsi laudem non cupiunt laude tamen efferre eos decet. Dicit enim Seneca.

Laudare se vani, vituperare stulti est.

Qui fauoris gloriam verè petijt

Animo laudari magis quàm voce volet.

Gálescij in Calisiensi Palat. Ioannes ex eodem Palat. subscripsit electionem Vladisl. IV. Qui felices aliquando esse volunt laborare debent, inquit Horatius. Laborem suum isti consecrarunt Patriæ, sub armis Martis, & toga Palladis.

Gorazdowscij, in Maiori Pol. Par est fortuna labori, ab antiquo strenuus horum labor & recens subsequitur, ideo & fortuna torquata non recedit ab eis.

Witośláwscij, Hi ex Germania tempore belli Prussiaci, cum Cruciferis venerant, & pro eximio in bellis successu in præmium acceperunt Klecko, post acquisierunt bona Siedlec ad Zninum. Erant quatuor germani, vltimus non occisus à furente Marte erat Petrus, ita exercitium potest omnia.

Piwo in Plocen. Palat. antiqua & meritis clara familia. Stanislaus de Opolsko Piwo Pocillator Plocen. electionem Vladisl. IV. Petrus Venator Dobrzyneusis, & Christophorus ex Goštinen. Terra subscripserunt.

Pakośláw-

Pakosławscij, in Ostrzeszowień. distr. Antiquam familiā dexteritate fortitudinis illustrarunt. Henricus in bello contra Suidrigelonem A. 1430. animose pro Patria occubuit. Dzwonowscij ad Posnaniam. Czeczotccij in Rauen. Palat. Hunowscij, Paulus Palat. Belzeń. cuius filiam Boleslaus Dux Masouia in consortem habuit 1477. Bielscius lib. 4. folio 470.

Solohub, qui ex M. D. Lith. suscepit primus hac arma in Chrodensibus Comitibus. Erat Praefectus Smolenscensis unus ex illis anno 1514. Nicolaus Solohub Rothmagister strenuus ad Vlcum Romano Sangusko 1567. & contra Moschos Srebrnum & Szerbatum.

Sierakowscij in Palatinatu Masouienfi, in Districtu Ciechanouiensi de Sierakowo. Quorum unus Matthias Sierakowski matre Bobinska natus, faciens expeditionem in Liouoniam, in Exercitu M. Duc. Lith. sub Rege Augusto, Principi Radziwit, & Magno Chodkienicio sua industria Specimina dedit. In Castris deinde Regni, cum Comite in Tarnow & Zborowski Pal. Terra Crac. veri filij typum erga charissimam Patriam gessit. Tandem auguste memoria Regem Stephanum arma contra rebellem Dant. scum Ciuitatem (felicissimèq; sceptris suis subijcientem, feliciter mouentem, ascriptus inter Familiares Domini Maciejowski Stabuli Regni Praefecti egregiè adiuuit. Qua finita expeditione, relinquens Palatinatum Masouien. in Sandomirien. Pal. incolam agere capit, ibiq; tres uxores vinculo maritali sibi coniunxit. De Borzykowska armorum Lodzia de qua duos filios capit, Martianum, qui in partibus Germania & Hungaria iuuenilem aetatem agens, postin Comitua Martini Chometowski de armis Lis, S. R. M. Rothmagistri, ac sui auunculi, nec non in Valachia cum Dno Wiazdowski legionis Constantini Hospodari Valachiensis ductore strenuè decertauit. Ac postea in Moschouia ad Smolenscum cum Domino de Teczyn Capit. Plocensi, successuq; temporis Palatino Crac. tandem cum Domino Stephano Potocki, Notario Exercitus Regni Campestri, cuius vices in hoc Notariatu Campestri per multos annos obiens, militia finem optatissimum imposuit. Ac post de ferocis Bellona gymnasio rediens, quietissimo Aulici famulatus obsequio Dni de Czarnkow Palat. Lenciciensis, Magni Generalis Maioris Pol. nomen suum adscribi fecit. Post duorum Craconiensium Episcop. Szyskowski atq; Lipski Marschalcus quibus morte praeventis, Illu. triss. Dominici Principis in Ostrog & Zstaw Stabuli Regni Praefecti Aulicus factus est. Alterum non minoris industria filium Lampertum, Aulicum S. R. M. Vladislai moderni, Ensisferum Posnaniën Capit. Kopanecensem. Hic expedit. oni Moschouitica cum D. Stephano Potocki fortunatè profuit, & contra Sudermania Principem in Prussia, sub signis Sereniß. Principis Vladislai moderni Regis, contra verò Abasij Bassam in Castris ad Camencium propriis sumptibus strenuè operā nauauit. In Palat. Posnaniën. hareden. de Koszycyn Iaromierska Gladiferi Posnaniën. unican. filiam armorum Samson in matrimonium accepit, de qua duos filios progeniuit Martianum nunc Professum Societ. Iesu Religiosum, & Constantinum Ianusum Supremi Cancell. Regni Georgij de Teczyn Ossolinski Cubicularium. Idem supra nominatus Matthias Sierakowski, cum secunda uxore Krzetowska de armis Zadora, binos filios habuit, Alexandrū, qui expeditioni Moschouitica cum D. Potocki Notario Cāpestri Exercitus Regni adfuit, huic dua uxores Gostawska & Przypkowska, Gostawska de Philiponska Incisoris Regni & Capitanei Striensis sorore genita, genuit Stanislaum Camerarium Chbouien. districtus virum ad res maximas genitum. Ex Przypkowska quam progeniuit Stanowna Vexilliferi Sanocen. soror, Alexandrum suscepit adhuc infantem. Alter filius Matthias Sierakowski numero quartus inter fratres Abraham, Andreas Sierakowski de Krzetowska progenitus fuit vir clarissimus, hic Palladis Officina primo se dicauit, ubi in Patria & Familia sua laudem & gloriam multis transactis annis, in Aulam tandem Zebrzydowij Supremi Regni Pol. Ensisferi, se contulit de quo bene meritis connubio maritali sociauit sibi Mariannā Domanienska Laurentij Domaniewski Vices gerentis Craconiën. filiam, ex qua suscepit filios quatuor, Ioannem, Remigium, Alexandrum & Stanislaum quorum maior natu Ioannes, spretis mundi illecebris nunc Ord. Prædicatorum Diui Dominici nomen inseruit, fortituscq; ut uita normam aliam, nomen etiam Fabiani aliud.

PRZOSNA

PRZOSNA seu PROSNIA.

D E L I N E A T I O.

EST Leo stans coloris flauī in campo cale-
stino, linguam extensam hiato ex ore te-
net, caudam inter pedes deposuit. Supra
dorsum tres turres latericias coronis ornatas, ad
summitatem dorsi fenestras habentes gerit, di-
stinctæ sunt turres, supra coronam sunt quinque
pennæ Strutij.

O R I G O.

IN Regno acquisita fuerunt ad fluvium dictū
Przosna in Vielunensi Terra, qui circumfluit
Calisium, Premetum, Wierusium Oppida, & ab eo præterfluenti denomina-
tionem acceperunt. Ex ipsismet armis cognoscitur facilè, parentem horum
armorum necessitate urgente & potentia hostili instante aliquid arduum
excogitasse in subsidium obsidibus & effecisse. Aliqui ad Premetum ponunt
fuisse rem actam, nam obsides à Silesianis, pauci ab exercitu numeroſo arte
cuiusdam militis, qui factis cuniculis ex arce ad veterem ductum aquæ vnū
ex hostibus assumpsit, & accepta instructione, quod Rex illorum meditare-
tur ad arcem foueas deducere, confinit ille literas à Rege venientes quibus
succursum breui promittit non mediocrem, & occiso vno ex seruatoribus
suis extra arcem, literas in sinum deposuit. Inueniunt aduersarij, cogno-
scunt alienum, spoliant, literas inueniunt, deferunt Regi, perlectis ille ex
consilio recessit ab arce, & abiit. Tunc ille cito significat Regi Poloniae,
qui subsidia transmisit & fortificauit, alij hostes insequendo vastabant Sile-
siam, & præda conglomerata victores redibant. Quapropter Rex illi vt pe-
ctoris leonini consilij & fortis, leonem in arma contulit, & turres arcis ab
obsidione liberatæ apposuit atlanti.

G E N E R O S V S L E O.

EST inter homines discretio sanguinis ex generatione, qui nedum in-
ter Christianos, sed etiam inter paganos singulari honore & reueren-
tia prosequuntur à plebeijs. Imò in Anglia, leones etiam nobilem
sanguinem à degenerare testantur discreuisse, meritò his nobilitatibus in-
signijs leonis, schemma appono, *Generosus leo*. Sunt enim qui vt oues ba-
cillo diriguntur, & ossa viciatim vt canes colligunt, sunt qui loro assuefacti ad
venationem ducuntur & iugo subduntur, vt *Plinius* & *Ælianus* referunt.
Vnde

Vnde Iul. Cæf. Capaccio efformat inter Hieroglifica leonem, cuius verticem capitis dirigit capricornus premendo pedibus. Non est hic leo ex numero horum, sed ex numero summe generosorum, nam turres tres ingentes sustinet dorso, nec grauatur, imò fortitudo illius & generositas pennis Strutij adornatur, quasi in his armis scriptum legas. Is honos non propter spem futuri beneficii, sed propter magna merita, claris viris defertur & datur, estq; non inuitamentum ad tempus, sed perpetuæ virtutis præmium; videtur hic leo similis esse illi leoni quem depingunt sedentem inter Imperiales fascēs & militaria trophæa cum tali titulo: *Vires accendit inclita virtus.* Tale enim parens horum armorum eximius & strenuus militum, & obsidum liberator multoties declarauit animum apertè, vt merito seruatoris nomen leonidæque detulerit, & licet astus hic belli illum insigniuit, præcedentia tamen merita & trophæa ipsum commendarunt, sicut subsequētia conseruarunt. Subscripserant Pelicano, qui nidum sibi non in loco alto, sed humili ædificabat: *Altiora ne quæsieris.* O degenerem Pelicanum. Non est leo hic ex ordine humili, sed est ex ordine illo qui inter Zodiaci figuras numeratur, nam tam ingeniosus progressus cum hoste dignum effecit, vt illi Rex diceret: *Altiora tene.* Sis Tribunus militum, sis Præfectus arcis, sis tutor Patriæ, & consilium Senatus. Vera etenim gloria radices agit & propagatur, suumque splendorem splendidiorē contemplatur.

LIDIVS NOBILIS FORTITVDINIS.

Leonem nobilitatis lidium Anglorum Rex Eduardus, vt *Crantzius in Hist. Saxonica lib. 9. cap. 24.* refert, constituit. Hic aliquando ad cancellos leonis stando cum nobilibus dixit: *Si quis inter vos est nobilis, imitetur factum meum.* Moxque ingressus ad leonem, ferocienti leoni crinale capiti suo detractum imposuit, stupuit leo, tum ad Anglos conuersus inquit: *Si quis confidit stemmati suo, referat crinale hoc quod intuli.* Illi rubore perfusi abierunt. Equidem vt superius dixi, leo cognoscit nobilem sanguinem & plebeium, sicut in Taumatographia *Ioannes Ioustoninus lib. de quadrupedibus cap. 22.* citauit. Sed proba hæc non ponit in lidium nec vocat, nisi vel desperatum hominem vel sanctum, vel vitæ prodigum, vel tentantis Deum. Ameniozem ego nobilitatis Lidium proponam, & ne suspensos diu teneam. Arma hæc sunt nobilis viri proba, dicerem generis, quia nemo virtuosior fieri potest multis ex capitibus nobili, sed dicam fortitudinis nobilem conuenientis. Nobilis enim sine fortitudine declarata in defensione Patriæ vel consilio, vel Marte, vix nobilis censetur, quia nec ciuis bonus, nec Senator est. Quapropter nobili viro cassis cum armis apponitur cum inscriptione: *Te sine quid moliar?* Vnde Ennio Poetæ officium suum optimè exequentis ad sepulchrale ponitur.

*Aspicite o Ciues senis Ennij imaginis urnam,
Hic vestrum finxit maxima facta Patrum,*

Ita quoque nobilem virum maximè decet imitari maiorum facta, quæ ipsa fortitudine Castrensi & militari illustrarunt, & retinuerunt. Officium enim nobilis viri non aliud est, quàm Patriam adornare, defendere, & familiam suam proprijs meritis clariorem reddere. Et si opifices nobilitari volunt, & Phidias sui similem speciem inclusit in clypeo Mineruæ, & Philosophi qui inscribunt libros de contemnenda gloria, sua tamen nomina inscribunt, quid non debet contendere nobilis, vt nomen suum familiæ quæ gloriam conseruet, refricet, acclamet. Inter Impresas Capaccij libro secundo lego, Lusciniam deportatam fuisse super virgulam ab aucupe cum inscriptione: *Sic maiora cedunt*. Voluit significare quod nobilitas vera non consistat in diuitijs & possessionibus, sed in excellentia animi, nam Luscinia est tantæ prærogatiuæ, quod præsentia sua liberet alias auiculas ab iniuria maiorum apium, hoc puto esse ob dulcem sonorum quæ cantum. Profecto nobiles, qui saluant à periculo Patriam illis meritò nedum fortitudo adscribenda, sed necesse est, vt illis maiora præmia cedant in honorem & veniant in ornamentum Familiæ, & quia est antiquior parens Patria, quàm pater & mater, vt *Plato & Cicero* docent.

*Conuenit omni ratione & arte,
Amantes Patriam salutem eius curare.*

LINEA FAMILIÆ PRZOSNA.

PROSNIJ, à primo parente armorum ad Premetum à Prosnia fluuiio.

Balenscij in Dobrzinensi Terra, Familia optimè de Repub. merita. Ioannes Palat. Pomerania, cuius sinceritas, fortitudo, animositas lauto præmio à Sereniss. Rege Casimiro recompensata fuit, reliquit filium Castell. Gedanensem, Thesaurar. Ducatus Prussia, qui Marieburgense præsidium egregie munivit, reliquit iste filios Stanislaum Pocillatorem Dobrzynensem, Iacobum Pocillatorem Dobrzyneñ. post decessum fratris, Ioannem eximium militem, Petrum qui ex Kolucka reliquit prolem, & Venceslaum. Georgius filius Stanislai, Iudex Marieburg. Ioannes alter Stanislai filius eximius miles, qui in exteris nationibus vna cum literis fortis militis encomia detulit. Michael tertius Stanislai filius, qui ex Kuczborska armorum Ogonezyk reliquit prolem. Paulus & Iacobus eiusdem filij, qui cum Ioanne Zamoycki Supremo Cancell. Regni, & Exercituum Præfecto, in omnibus expeditionibus fortis animi deduxerunt trophæa, Ianusowski meminuit istius Iacobi fol. 361. Tempore Serenissimi Regis Stephani, ad Gedanum cum Zborouio erat eximius Roth. magister Balinski armaturæ grauis, vt Papr. in 2. Opere, in Registro f. 100. Wilzenscij, diuisionem bonorum habebant cum Balenscijs. Ex quibus in Russiam rubeam aliqui transierunt militarem exercendo, atq; ibi domicilia sua constituerunt in districtu Leopoliçñ. Reddiderunt plurima Patriæ obsequia, tam tempore belli quàm pacis, nec dissimilem ex se protulerunt prolem, quæ moribus, prudentia, dexteritate in Castris & domi omnibus bonis & amori & bonori.

PRZE-

PRZEROWA siue PRZYROWA.

D E L I N E A T I O.

EST militare vexillum equitibus Polonis grauis armaturæ conueniens, hasta inclinata in leuam, media & rupta, sericum aurei coloris habet integrum & proportionaliter latum, expansum quidem est sed extremitate amplectitur hastā, cuspis hastæ de integro, campus est sanguineus. Super coronatam galeam sunt tres penæ Strutij.

O R I G O.

Miroslao militi gregario Silesitano ad Vratislauiam in bello cū

Henrico Rom: Imperatore strenuè & feliciter pro Boleslao Krywoustio Pol. Principe pugnanti concessa fuerunt. Albertus Stropa ita refert pugnam. Inter Silesianos quos in cuneum disposuerat Boleslaus, erat in ipso capite Miroslaus miles antesignanus, & dum ab ortu solis vsque ad meridiem pugnarent, & inclinabat ad hostes victoria, nec densas phalanges peditum perumpere poterant, sed quasi in murum incurrebant, maiore suo quam hostium detrimento, Miroslaus hastam in medium lateris peditum excurrere vibrauit, atque hoc medio suis militibus irrumperere in hostem occasionem dedit. Pugnabant illi à fronte acrius, sed ubi suos à tergo cedere nostris conspexerunt, perturbati mox ordines fugere cum Cæsare ceperunt. Boleslaus quidem post pugnam suos sepulturæ collegit, at Cæsarianos qui sepeliret non erat, congregati igitur canes vndequaquæ sepulchra illorum extiterunt, quocirca locus ille campus caninus appellatus fuit. Huic igitur tam præclaro & strenuo militi, cuius occasione atque fortitudine victoria parta fuerat, talia concessa fuerunt arma, qualibus victoriam assecutus fuit, & campus victoriæ in præmium euiternæ adscriptus est. Meminit huius victoriæ Dlugossus sub anno 1109. & Cromerus l. 5. ante annum 1111. Et quia tunc Silesia erat sub regimine Principis Poloniæ, plurimi in diuersis partibus Regni ex posteritate Miroslai Przerowa notati succedentibus annis reperti fuerunt reperiunturque. Est igitur Proclama armorum ab effectu, quia forti pectore & hasta ferreas phalanges disruperat Miroslaus & confuderat.

VEXILLVM HONORIS.

INcredibili memoria conseruantur in præsens vexilla Attilæ & Tamerlani, alba, nigra, & sanguinea, quibus primò obsessas à se vrbes per triduū confundebat. Dies enim obsidionis prima, per vexillum explicatum niueum, gratiæ illius si se liberè subdidissent, signum erat: altera dies qua vexillum atrum signabat, magni terroris & iræ fuit: tertia verò dies, sanguinē spirabat & ferebat per rubeum colorem.

*Vos æterni ignes & non violabile vestrum
Testor numen ait, quod iam nemini parcam.*

Me hercule erant hæc vexilla Attilæ & Tamerlani honoris, sed alijs & hoste circumseptis erant vexilla tyranni, quæ demum infelicem successum & tragicum exitum sortiuntur. Quapropter suis labaris flagrum efformabant, vt tyranni speciem ingererent. Est vexillum solius honoris, nec aliquo vituperio cancellatum militibus equestribus in Regno Poloniae ab antiquis bello clarissimis Sarmatis veniens in vsum Hasta nimirum militaris serico adornata. Equidem antiquis Romanis & veteribus triumphatoribus hasta militaris summi honoris signum erat, nam si *Pierio Valer.* dabitur fides *lib. 42. Hierogl. cap. 24.* inquit: Hasta loco diadematis pro insigni Regio habebatur. Data verò & accepta adinuicem hasta ait Xenophon apud Macrones, sanciti fæderis signum fuit. Quapropter Lysippus Græcorum, cum in manu statuæ Alexandri Magni fulmen vidisset inquit *Plutarchus*, fulmen reiecit, & hastam summæ dignitatis atque fortitudinis signum imposuit. Hic & Virgilius *Æneid. 12.*

Bina manu lato crissans hastilia ferro, Ingredditur.

Sed quid colligo hastam ab antiquo fuisse vexillum honoris? En Miroslaus Silesius, atque exercituum Silesianorum Tribunus & Dux, in perpetui honoris vexillum extulit hastam vexillatam aurei coloris, qua pectore leonino ferream detrusit, delusitque hostilem manum, & sibi ac posteris nunquam marcescentem progeniuit gloriam auxitque honorem, dum vsque ad præsentia tempora inuicti viri familia in Czerczyce bonis, à Miroslao fundatis & erectis, maximam domui conseruat in Imperio sacro laudem & dignitatem. Quid referam & de eiusdem posteritate in Regno? Illis sudor, puluis, vigiliæ, castra, inedia, imber, frigus & his similia, epulis iocundiora erant. Eos vt ait Lucanus:

*Maximus haud urget lethi metus inde ruendi
In ferrum mens prona viris, animæq; capaces
Mortis & nihil metuunt, nisi turpem famam.*

Sed hoc vnicum vobis, ô clarissima progenies augusti fama bellatoris proponam, in conseruandam perpetuam nominis gloriam. Milo Crotoniensis inuictus in certaminibus fuit, refert *Plinius lib. 37. cap. 9.* quod præsentem ad se tenuerit lapidem Aleatoria, seu lapidem Gallinaceum, plurima enim
de huius

de huius lapidis virtute, retulit *Isidorus cap. 13. lib. 16.* Afferam ego Aleatoria spiritus, & certissimæ victoriæ, Aleatoria est in omni certamine præsens animus Dei gratia firmatus, quo qui fuerit præditus omnia hostium tela re-
tundit. De quo Chrysost. apud Nicetam, *Beatus est talis undiq; petitus fir-
mius stetit, & sexcenta tela clypeo excipiens deditioem non fecit, exhausta Dæ-
monis pharetram nec concidit, imo ne de gradu quidem tantisper motus est.* Pri-
mus parens gloriæ vestræ ad literam hoc observavit, & suprema inchoatio
gloriæ accessit, vobis propositum exemplar adconseruationem non inter-
minam, quæ hoc spirituali medio æuiternæ succedet.

Fiducia hac referet

Animum grauitè frementium leonum

In discrimine: consilio verò vulpes.

MILITARIS DISCIPLINÆ PRÆMIUM.

CVM ex sinu militaris disciplinæ omnes triumphus & coronæ Regum
manant, & constitutionem perennem retinuerunt, præmium in-
gens debetur militari disciplinæ. Innuit quidem illud implicite ma-
gnificato scilicet merito Alexander Seuerus apud Lamprid. dicens: *Disci-
plina Rempub. tenet, quæ si dilabatur & nomen Romanum & Imperium amit-
temus.* Innuit & Vegetius simul rationem (cur militaris disciplina obser-
uanda fuerit) adscribendo dum ait: *Paucos viros fortes natura procreat, bona
institutione plures reddit industria.* Innuit & Valer. Max. dum aperte loqui-
tur: *Disciplina acriter retenta Principatum terrarum Romano Imperio pepe-
rit.* Omnes hi & quicunq; huic intento calamum admoerunt, silenti
consensu admonent, tam præcelso merito præmium debere æquivalens &
ex condigno, sed quale nullus expressit, *quasi dicant:* Merentur præmium,
primum, singulare, æternum, & omnibus notum. Placuit Tucididem ad
propositum vocare, dicit ille: *Ossa illorum qui pro Patria mortem sumpserunt,
in scriniis elaboratis è cupresso conseruabantur.* Crederim ego quod duabus
decausis: Prima, vt sumant posterius ex funere vires, altera, vt semper honos
nomenq; maneat. Quia igitur non plebeios luctus testantur cupressus, in-
gens ipsis fuit relatus honos in præmium. Sed in hoc Principem Poloniæ
Boleslaum, omnesq; Serenissimos Reges Poloniæ cum illo, qui beneuolo
& lato aspectu in disciplinam militarem prospicere desiderant, laureatis
efferre linguis animus cupit. Declarauit enim & ostendit, quod qualeq;
disciplinæ militari deberetur præmium, dum hastam aureo adornatam stro-
phio in symbolum nobilitatis & insigne contulit, & locum belli militi suo
strenuo ob inchoatam feliciter victoriam perpetuo donauit, & vnà cum po-
steris adscripsit: Quid enim prodest foris esse strenuum, si domi malè fameq;
viuitur? Quocirca & Alexander Romanus vt Lampridius habet, aurum &
argentum bello & censu acquisitum, raro cuiquam nisi militi diuisit; Nefas
esse dicens, vt dispensator publicus in delectationes suas suorumue conuer-

teret id quod Prouinciales dedissent. Habent Przerouij optimi Principis & bellicosissimi hoc memoriale æternum, quod bona pro viribus Achilleis semel sibi donata, vsque modo retinent, atque proprijs meritis tuentur & ornant gladio acqulitam gloriam. Echo Mirosłai ad posteros.

*Illustrem fama, magnum simul arte, piumq;
Virtus & pietas ipsaq; fama vehunt.*

LINEA FAMILIÆ PRZEROWA seu PRZYROWA.

Mirosłaus miles & Dux cohortum Silesianorum, qui irruens antesignanus in medium exercitus Henrici Caesaris pro Bolesłao Criuoustio Monarcha Poloniae 1109. Anno occasionem totius victoriae contulit. Huic arma hac primum collata fuere. Albertus Szrepa in Silesiana Historia, & Dlugossus sub eodem anno, Cromerus sub sequenti anno. Extat donatio in campo canino apud posteros illius, villa scilicet erecta Czercyce, Psiepole, &c. sicut Silesiana Historia refert & Longinus meminit. Ita Mirosłaus à Przerwà, vocatus Przerowa cum suis insignis fuit.

Cethnerij à Czercyce, haeredes bonorum in campo canino. Horum merita, dignitates & honores Rudolphus Imperator, & Fridericus, & Ioachimus Silesia, Legnicia, & Brege Duces in priuilegijs suis, una cum primeua antiquitate referunt. De quibus ita Imperator Augustus: Ut equestris ordinis nobilesq; viri virtutibus atque praeclaris actionibus Regum & Principum antecessorumque nostrorum Romanorum Imperatorum gratiam beneuolentiamque promeruistis. Et Inuentus Silesiorum Dux Fridericus hac de illis: Cum omni & debita obedientia virtutumque studiosi in Regum ac Principum aulis Cethnerij diuersa officiorum genera praeclare exhibuissent, propter res animi sinceritate gestas nobilitatis & Ordinis equestrijs titulo & insignijs à Romanis Imperatoribus decorati fuerunt. Ex hac Cethnerorum familia, postquam Silesia ad Imperatores defecit, temporibus Regni Sigismundi Augusti iterum quatuor germani fratres descenderant militaris trophei gratia ad Regnum Balibasar, Nicolaus, Gaspar & Michael, quorum vnus redijt ad natia domicilia, alij autem bonis consignatis fratri germano, in Regno domicilia sua, duo ex illis in M. D. Lituania, tertius in Russia ubi cum Zamoyfco, Iazbouieccio, & Zolkienio Supremis Exercituum ductoribus militarem exercuit, statua sua elegerunt, constituerunt. Et si quam maiores illorum in expeditionibus bellicis triumphalem lauream reportarunt, ut diplomata Caesarum testificantur. Profecto isti qui in Regno Polonia strenui militis rem, actumq; susceperant, proprijs meritis, fortitudine, & animi constantia immobili, aut eorum virtutem adaequarunt, aut si non excefferunt summo perè tamen illustrare conati fuerunt. Quod illico demonstramus, Generos. Balthasar Cethnerus, non à dictis nostris & scriptis, sed à testimonio in re iterata introductione in Regnum sereniss. Regem expresso laudem habeat. Dicit enim: Balthasar & Nicolaus Cethnericum ab alijs Senatoribus nostris, tum imprimis Illustriss. & Magnificis Ioanne de Zamoscie Regni nostri Cancellario, & Exercituum Generali, &c. & Scianisłao Zolkiewski Castell. Leopold. militiae Campestris Praefecto, &c. Inprimis autem de commemorato Balthasaro Cethner ostensum nobis fuit illum in tempore Diue memoriae Auunculi nostri desideratissimi Sigism. August. Regis ductu Generosi quondam Pauli Secigniewski Vicarij quondam Nicolai Sieniewski Palat. Russiae, & Copiarum Generalis in excursionem contra Tartaros sub ipsa Oczakouia cum omnia fortis & strenui militis munia impleret honestum vulnus retu-

1686. Demum verò cum Georgius Iázłowiecki Palat. Russiæ Campestris Exercituum Præfectus ad Oppidum Manaczyn Tartaros caderet, & in particularibus expeditionibus cum Stanislao Struz, & Rozenscijs ad Vadum Bassari cum Illustrissimo Constantino Duce in Ostrog, & Ioanne Chodkieuicz Palat. Vilnæ. ad Constantinonum operam suam Reipub. præstitisset. Tempore autem Diuæ memoriæ antecessoris nostri Stephani Bathoræi Regis in expeditione in Moschouiam ad Czernieiouum, inque populationibus per Russos & Tartaros ad Starodubum vnâ cum Nicolao fratre sub eodem Duce de Ostrog, & contra Beglerbegum cum Ioanne Zamoiscio, & in Valachia proprio sumptu non exigua cum laude Reipub. obsequia sincera non sine periculo vitæ reddiderunt. Hæc ibi. *Nec plura his miles strenuus eiusmodi occasionibus potuit aliquis præstare.* Ex Kurzanska progenita ex sorore germana Stanislai Zotkiewski Supremi Cancellarij Regni, & Exercituum Maximi Præfecti, reliquit prolem Ioannem Andream, Alexandrum, Nicolaum, & filias Christophori Wasczynski consortem. Nicolaus Balthasari, dum eximiam optimi bellatoris deduxit fortitudinem in Moschouiticis expeditionibus post mortem Augusti sumptibus propriis cum fratre ad Henricum electum Regem cum Lascki Palat. obsequia, Regni Primatum & Equitum detulit, & Sigismundo III. Serenissimo Regi necessitate Reipub. exposcente, ad fidem publicam à suo peculio pecunia summam non contemnendam, ut dicitur in privilegio ultro obtulit, necessitatemq; repulit. Habuit vinculum Sacramenti cum Bydzinska ex Sendomirien. Palat. armorum Ianina. Michael tertius eorum frater, post reiteratum indigenatum in Regno, audis gloria ex militia, bello nauali pugnare in hostes constituit, quapropter redijt in antiquam Patriam. At dum cum Turcis pro parte Casarea in mari reduplicatis vicibus pugnat, occubuit. Quartus verò illorum germanus ibidem claram deduxit sobolem, quæ cum patrueli posteris florida laudis in Imperio ex trophæis legationibus, atq; ceteris in Aula officiis recipiunt præmia & encomia. Ioannes primus filius Balthasari, in ætate florida ubi cum literis deduxit bellica tyrocinia, ad extremum vitæ consecrauit ætatem in Castris, & dum cum Zotkiewski Cancell. Regni in Moschouia splendida Patria detulit trophæa, & familia collegit merita, ibidem obiit. Optimi bellatoris fata equites condolendo, ad leucas duas versus Patriam bustum deducebat. 2. Andreas Balthasari filius, Pocillator Regius Leopoldensis in Russiæ, qui ut matura obsequia Patriæ, at utilia proferret in externis regionibus literis, virtute, & exercitio bellico iuuentutem instruxit, ut verò redijt in Patriam, intrepidus miles vitam à Patria acceptam reposcenti, eandem cum gloria reddere belli triumpho paratus fuit. Ad Smolenscum 400. pedites curæ suæ commissos validis impetibus animose deduxit, demum oblata occasione per urgentes Tartaros cum Supremo Exercituum Zotkiewski nunquam deesse voluit. Celebravit matrimonium cum Lesniowska, sed inuida mors illum diutius vivere, & mereri Patria denegauit. Sepultus Leopold. apud Patres Franciscanos cum tali Epitaphio.

D.

O.

M.

GENEROSVS DOMINVS ANDREAS CETNER DE CZER-
twice, Pocillator Regius Leopold. Iuuentute, externarum nationum diuturna peregrinatione & disciplinis exulta. Adolēcentia, obsequijs Ser. Maiest. Sigism. III. in Valachica & Moschouitica expeditione rebellium occupata. Virilitate, connubio ornata, heroicis & domesticis excolluit. Semper prudentia & honestate pol-
lens hospitalis omnibus & gratus. Mortalis, in Deum Catholicæ pius animæ suæ
memor eleemosinarius. Vita sanctus, cum charissima matre carnis exuias hic
deponi voluit. A mastissima sponſa Catharina de Lesniowo Castellani Belzensi
filia merente relicta deponitur. Anno ætatis 33. Christi 1624.

Alexander tertius filius Balthasari Vexillifer Podolia & Rothmagister S. R. M. Hic post exactā
ætatem iuuenilem in aula Magnatum totum se & quicquid potuit Marti obtulit, & quasi
conſe-

consecrauit. Quocirca nedum præminentiam militarem inter milites, & excellentem bonorem inter strenuos & bello reflorescentes Rothmagistros in patria adijt, sed aduersa quoque corporis cum non modico sanitatis periculo & substantia detrimento in pugna Cezariana cum Skinderbasa in captiuitatem dum deuenit, pro Patria sustinuit. Et sicut redijt Deo fortunam mouente, non desijt nec destitit, sed iterum audaci pectore & manu arma reassumpsit, & cum Gustauianis in Prussia, cum Abazio Tartaris & rebellibus multoties Cosacus fortiter dimicauit. Vt verò vite tranquillioris rationem statusq; maritalis elegit, & familia Zamoysciorum Annam filiam NN. Castellani Leopoliensis in consortem accepit, cum qua pietatis indicia & specialis in animam & conscientia ornatum inchoauit. Nam Priuilegia dum ipsius genitor Generosus in Podkaminiensem Conuentum Ordini Predicatorum Tartaricis tumultibus ad Socalum amissos obtulisset, ille feruenti zelo in Virginem sanctissimam genitricem Dei & Catholico, locum strictum in amplitudinem concessit, atq; omnibus ad edificium tam admirando loco & plurimis à cælo fauoribus claro necessarijs prouisis & datis, etiam sumptu proprio Ecclesiam B.V. edificandam fortificandamq; persuasi & adiuu. Faxit Deus diu nobis sanam & incolumem vnâ cum coniuge & liberis conseruando. Nicolaus quartus filius Balthasari, qui ut consilio Patrie sano reddere obseruantiam valeat, literis & Palladi animum obtulit, nec deest salutari medio prodesse amicis & Patrie. Et quia mors vnus fratris & captiuitatis Scythica rumor alterius retraxit illum ob conseruationem Familia à continuis Castris, suscepit matrimonium cum filia alta prosapie ex Iaztowicciis Kąsowska Marianna, ex qua suscepit Stanislaum, Mart. num, & duas filias.

Zawilij, antiqua in Regno Familia, & ob sua merita Regibus dilecta, ex quibus regnante Sigism. Augusto eximius bellator, erat Capit. Liuenfis.

Drwalewscij in Masouia, est Astrologorum Aphorismus, quando fit coniunctio duorum magnorum planetarum, tunc effectus incipit vehementius grassari, quando sol venit ad illum signum, in quo fuit coniunctio. Simili modo res aguntur magnorum virorum, dum aliquid decoris plenum ingenium prudentis efficit, ex altera etiam parte fortitudinis memorandæ insigne in castris deducit, splendidior incipit illius gloriæ & sol regni Rex, ut aduertit eiusmodi viros ex utroq; actu claros, largè libenterq; præmiat. Habent Drwalewscij & in Aulis principum, & in castris militum non leuia loca.

Gollinscij in Masouia, His Mineruæ laurea, & Martis lancea applaudent, quare & milites pro Patria, & milites pro anima fuerunt.

Pielscij, literis & moribus ad Senatoriam dignissimi. Stribornus Pielski Archidiaconus Plocensis, à Capitulo electus in Episcop. Plocensem fuit Anno 1472. Sed inter illum & Ducem Masouie Casimirum primum, atq; Andream Opporouium, etiam Candidatos in hac electione disposuit Pontif. Maximus, Sixtus IV. Ita Author Episc. Plocensium.

Grotowscij, virtuti operam ponunt, nam occulta si est res, non idcirco Deos latebit.

Vlenieccij, militia & heroicis actibus clari, qui Regum Rothmagistri, eximij cum hoste pugnatore fuerunt.

PRZEGONIA vel PRZEGINIA.

DELINEATIO.

EST gladius cum capulo inter medias lunas. Super galeam & coronam est medius draco erectus, ex cuius ore flamma prominet, intra quam sunt arma Prægonia, campus rubeus.

O R I G O.

Nobilis ex armis Ostioia, ex castris vel gratia victus, vel custodia, vel captiui, cum sua compania Rothmagister exiuit, offendit hostilem exercitum ex Morauis, qui

in Regnum Poloniæ excursionem ratione prædæ intendebant. Misit ad castra, significauit, & ipse cum suis lusum militarem cum hoste inchoauit. Et quia numerosa manus præualebat, miles Ostioius aliquando retrocedebat, & sæpius aliquando inualescebat. Dùm verò Mars ludum in furorem conuertit, auxiliares copię acceleratæ, hostem ingrauescentem prostrauere. Et quia merita præmiantur, ad ipsius postulationem gladium quassatum quia dedecoris alicuius esse existimauit, mutarunt illi in stabilem & capuatum, & quia vi furenti & audaci inuadebat hostem, Draco datus in ornatum armorum cum flamma & eisdem armis, vt significaretur merita propria meritis maiorum illum addidisse. Mutatio armorum ante annum 1270. fuerunt, licet in linea familiæ apparebit, vnde etiam sub Boleslao audace hæc arma numerantur.

GLADIUS LVNATVS.

Ad differentiam gladij viperei, adducere conuenit gladium lunatum, seu salutarem. Illi enim qui fortitudinem suam, omnemque potentiam suam in gladio ponunt, dicuntque. In mucrone gladij fines Regni, aut Hæc sunt castra, vipereum gladium prædicant, & tyrannidem acclamant. Quapropter Ægyptij vt crudelitatem Regis Persarum Ochi omnibus formidabilem, & sanguinolentam explicarent, gladium efformabant, vt *Pier. Valer. Hieroglyph. lib. 42. cap. 55.* refert. Vipereus certè est Tyranni gladius, inficiens, depascens innocentiam, veritatem, iustitiam, libertatem,

X x x

bertatem, sanctitatem, pietatem, omneque extirpans bonum & honestum. Et si quando Pythagoras monuit, declinandum esse subterfugio acutum gladium, tyranni gladium existimauit, qui præcipue venit in eos qui potentia suæ confidunt. Nam dicit Scriptura: *Et gladius meus non saluabit me.* Imò ne dum non saluat, sed vindictam quoque aduocat & exercet. Arma hæc nobis proposita gladius lunatus, scilicet lunas, hoc est cælum & Deum præ oculis ponens & habens, salutaris gladius est. Lacesitus namque Prægonius hoste inuadente Patriam & Regnum, cælum inipexit, lunis gladium exacuit, iustitiam amplexus fuit, & amorem suum in Patriam superis commendauit. Lego Cambyfis acinacem, pulcherrimum fuisse Athenarum monumentum in ædibus Deæ, vt *Pausanias in Atticis.* Profectò Prægonij gladius, eiusque successorum fortium gladij Palatijs Regum meritò consecrandi sunt, dum hostes circumdedit, lunæ horum inferorum patronæ & parentis. Fecit enim germinare patriam, & lucefcere gloriosa laude per fortitudinem suam, & sapientiam bellicam hoste Morauo prostrato, & posterì sui ad Parnauam & Vle fusis hostibus Regni. Et si non minus debemus ijs, à quibus conseruamur, quàm à quibus nascimur, nam salutis certa lætitia est in conseruatione, nascendi autem incerta conditio, & quia sine sensu nascimur, cum voluptate verò conseruamur: profectò & Prægonio plurima debuit Patria. Quod suis honoribus & titulis etiam Rex recompensat, dum posterì ipsius Præfecti Iudices, Castellani, Palat. nominati & creati fuerunt. Hic vobis sit cursus ad gloriam, & vtrobique virefcet nomen, familiaque Prægoniorum.

L V N A A R M A T A.

V Ideo ita armatam lunam inter Hieroglyphica Cappaci, vt leo defenderet lunam, illamque inter medios pedes positam defendat, Rex animalium ipse defendit, verè armata est luna. Sed magis armatam adducere cupio. Lunæ simulachrum Apollinopoli in Ægipto specie viri erat efformatum, cuius facies erat accipitri, manu vibrabat hastam in fluuialem equum: profectò armata luna. Dicebant illi, vt *Euseb. de præpar. Euangel.* refert. Fuisse ideò lunæ simulachrum, sub specie muliebri, & sub specie viri, vt qui supplicaret lunæ muliebri, hunc vxoris imperio subijci credebant, qui verò lunæ virili sacrum facerent, illum vxorium non fore, sed suæ coniugi dominari. Verè in his simulachris bellum efformatur, Lunum vincit lunam. Hinc lunam armatam, & non coloratam dicimus. Quapropter & in Sacra pagina inter Cantica legimus: *Ad pulchritudinem lunæ, terribilitatem, vt castrorum acies ordinata.* Arma hæc nobilis Prægonij, sunt luna armata gladijs & Dracone, quis igitur familiæ aduersabitur? Fortunam nunquam sibi aduersam, vt quidam Comes exprimeret, assumpsit lunam quæ ecclipsari non posset, neque illi aliqua interpositio noceret, & addidit lemma:

Appre-

Apprehendunt nunquam tenebræ. Spes quidem alta sed fortè vana, & de luna, & de homine, quæ sine mutatione non fiunt. Vt tamen aduersitas Prægonijs non tantum præualeat vt potest, vno remedio obuenio. Luna semper est auersis cornibus à sole, docet nunquam Deo, Ecclesiæ, Patriæ, Regi, Senatui, maioribus contradicere, nam vindici oculo Dei patent omnia, & Principes habent asininas aures. Luna si crescit ortum spectat, docet considerare, quis, qualis, quomodo fuisti & creuisti, vt nolcas te ipsum, nec obliuiscaris Agatoclis documento eruditus. Luna si minuatur occasum spectat, *Plin. lib. II. cap. 14.* docet, quod celsa cadant grauiore casu. Prospicis, & cadis, miraris, & ruinaris. *Hominem vidi excelsum & locupletatum, transij & non erat locus eius, ait Psalm :*

*Agite & ligata hunc modum,
Erit namq. omnibus suavis.
Robur columna thesaurus in æuum.*

LINEA FAMILIÆ PRÆGONIORVM.

PRægonius seu Przegonia nobilis Ostoius, cui arma hæc concessa primitus fuerunt. Erat Comes titulo & Exercituum Tribunus. Miroslaus Prægonius tempore Boleslai Crac. & Sendomirien. Principis Castell. Sendomir. & Petrus Comes Prægonius, subscripserunt priuilegium Monasterij Sendomirien. Anno 1270.

Dulscij in Prussia, clari meritis, Patriæ, multisq. honoribus premiati. Ioannes Castell. Culmen. Thesaurarius Regni, Branscensis, Surascensis, Suiecen. Rogoznensis Capit. Hic literis adolescentiam ornatam Sereniss. Regi Augusto consecrauit obsequio, quapropter retulit pro meritis desiderata. Habuit tres coniuges, primò filiam Rozen, ex qua filias suscepit, post filiam Mnisek de magna Konczyce Palat. Crac. Demum Olesniccij filiam, ex qua reliquit filium, subscripsit electionem Sigism. Regis III. Anno 1588.

Zolycij in Sendomir. Palat. virtuti & probitati dediti, nam infelicissimus ille est, qui nulla virtute præditus est.

Wietrznscij Epimachij dicti, fortitudine præcellere contendunt. Nam licet sint omnium immortales animi, bonorum tamen & fortium sunt diuini.

Goluscij in Lubline. Palat. antiqua & meritis eximia domus. Laurentius eximius, fortisq. bellator ad Vle Tarnauam. Ioannes germanus frater cum Zborouio ad Vle & Kiesiam fortissimus miles, & ad Gedanum cum Teczynski maiorum facta robore & audaci peçlore comprobauit.

Zakobielscij in Zakrocimensi Terra, & in Palat. Masouia, honestum familiæ & perpetuitatis nomen adsciuerunt.

Niewieszcynscij in Pomerania, prudentia & prouidentia res conseruare norunt. Dies namq. & hora magnas sæpè inferunt clades, illa autem dno modificant & retardant.

Krinscij in Zakrocimensi Terra, si contentum esse suis rebus maxima sunt & certissima diuitia. Nobilis viri erunt curanda gloria, domus, & conscientia puritas. Florianus Exactor Contributionum Regni, ex Zakrocimen. 1589.

Głodowscij in Zakrocimen. Terra, E variis si optima sumenda sunt, diuitie animæ, vitiorum fames, morum grauitas, amor Patriæ, bonum Reipub. talia censenda erunt.

Dzwonkowscij in Nurensi Terra, est cautella Catonis Maioris. Habenda est ratio valetudinis, vtendum exorcitationibus modicis. Sed hac cautella non habet locum in optimo ciue & ornante Patriam, ille enim omnia, se & sua pro Patriæ libertate ponit & transmutat.

Zwiarkowscij in Belzensi Palat. Quia virtutis, & gloriæ semper est comes inuidia, ideo pietate semper exercenda virtus, & humilitate tegenda.

Bartkowscij in Sandomir. & in districtu Striensi. Ex quibus milites Petrus, & Ioannes, nunquam stygias fertur ad umbras inclita virtus, quæ non declaratur nec illustratur magis quam militari, cuius est Ecclesiam, Patriam, & libertatem defendere, tueri.

Kowalkowscij in Dobrzynensi Terra. Perbeati sunt qui cum tenent viam cursum, vt vel in negotio sine periculo, vel in ocio cum dignitate versentur.

Lisowscij in Prussia, in Culmensi Palat. sed differentiam seu autionem addunt stellam ad cornua luna, vt refert Paproc. Quapropter iam alia & diuersa erunt ab his arma.

PRZYACIEL seu AMICVS.

DELINEATIO.

EST cor hominis in patina sagitta transfixum, in campo caelestino. Super coronam sunt quinque pennæ Strutij.

ORIGO.

Bielscius acquisita fuisse asserit 1164. post mortem Henrici D. cum Pruthenis ex quodam antiquo Authore, folio Bielsc. 123. Sed Albertus Strepa antiquiora esse affirmat. Dicit enim: In hoc bello Henrici Sandomiriensis Ducis, Miroslaus vnus de famulis videns Dominum suum penè cecidisse in illo loco lutofo, de equo desiliens corpus domini sui viriliter defendens, tellis obrutus cecidit. Fuit autem is de ea Familia, qui se amicos vocant, cuius stemma cor hominis in patina sagitta transfixum. Constat

Constat igitur quod ex alio cordiali actu & amici summa conditione, arma hæc Amicus vocitata fuerunt, quorum armorum Miroslaus debiti muneris ex armis nobilitatis memor, etiam Domino suo & Duci eandem amicitiam affectu declarare desiderauit.

SINCERITAS CORDIS.

NON sine graui animaduersione Cicero pro M. Marc. perorando dixit: *In animis hominum multæ sunt latebræ, & multi recessus, quomodo igitur sinceritas cordis inuestiganda erit?* Habeo apud Iul. Cæs. in Iconologia parte tertia, vnam adolescentulam perpulchrè ornatam, facie coloratam, quæ in patina cor suprà caput eleuatum in aperto sustinet. Diceret aliquis, cor sic apertum, monstratum omnibus à virgine, & vestita prætiôsè significare sinceritatem cordis, vnum enim velle & nolle, vnum cor inter amicos sinceros. At ipse author explicet: *Hac inquit figura significatur vanitas.* Ponere namque in plano cogitationes, actus, voluntates, est summa vanitas, nullum enim ibi erit secretum, omnibus erit idem, sub amicitia specie, inimicitias feminabit. Omnes cum voluit habere amicos nullum habebit, & quia magis adulationem, blanditias, assentationem tam patenti corde insinuat, pestem amico vanitatem mundo promittit dicta figura. Arma præ oculis posita cor sanguine conspersum sagitta transfixum, non amicum ad mensam & bursam, sed verum, sincerum amicum significant, cuius scilicet vita est amici vita, cuius mors est propria mors. Nam vt aurum igne, sic beneuolentia fidelis periculo aliquo perspicui solet, subscribendum igitur his armis, *Sinceritas cordis.* Crediderim ego cor sincerum scrupulo ac remorsu conscientiaë propagari. Scrupulum enim ita antiqui efformabant, vir senex decenter vestitus cribrabat semina, & aurea catena appensum cor suprà pectus deferebat subscriptum: *Cor mundum crea in me Deus.* Hoc profectò medio augetur, continetur sinceritas cordis, non multos sed aliquos amicos habebit, non nouos sed veteres amicos obseruabit, non sereno tantum tempore veros, sed hiberno & æstiuo colliget, quorum natura frons oculi, vultus, mentiri non norunt. Sed

Temporibus nostris quicumq; placere laborat,

Det, capiat, quærat, plurima, pauca, nihil.

SYMBOLVM VITÆ.

Merito cor humanum vitæ nostræ Symbolum nominabo, cor enim est in animali, primùm viuens & vltimùm moriens. Quapropter ab antiquis cor, venter animæ vocatum fuit. De quo Macarius Homil. 43. ita loquebatur: *Cor vasculum quidem paruum est, sed in eo recipiuntur omnia, ibi Deus, ibi Angeli, ibi vita & regnum, ibi caelestes vrbes, ibi thesauri gratia. At si prauum fuerit, ibi dracones, ibi leones, ibi bestia venenosa,*

ibi aspera & salebrosa via, ibi præcipitia, ibi thesauri vitiorum. Est igitur cor humanum symbolum vitæ, vnde Ægyptij principatum, salutem fontem & vbertatem bonorum in regione sua significantes cor fingeant, sicut Orus lib. 1. Hierog. 22. At si in symbolum vitæ cor humanum assumere licet, arma præsentia assumenda erunt, docent namque sagitta, quod vita hominis nil est nisi res vallata ruinis. De qua Palladas reliquit:

Sum natus lachrymans, lachrymans moriorq; peregi

In lachrymis vitæ tempora longa mea.

O genus humanum miserum & lachrymabile.

Docent, neminem sibi posse promittere vitam, nam licet sanctus fuerit sine aduersio tamen animæ viuere nequit. Quod concinnè draco ad arma hæc positus commonstrat. Fælix erit homo cum Martino, si moriens dicere valeat: *Quid hic astas cruenta bestia, nihil in me funestum reperiēs.* Aut cum Arsenio: *Anima mea octuaginta annis seruiuisti Deo.* Ergo

Noli per cras cras longas sibi ponere metas,

Qui non est hodie cras minus aptus erit.

Docent pro amico mori, & quis est noster amicus nisi Deus? cui seruire regnare est, pro quo mori coronari & æuum triumphare. Qui nedum dedit esse & conseruat, sed filium quoque ab æterno genitum dedit nobis in saluatorem, qui carnem suam dedit nobis in cibum, sanguinem in potum, regnum in hæreditatem. Amabô, si arma hæc nobilitatis tantorum præfaga sunt, iure meritò à vobis honoranda, illustranda veniunt, ne postmodum vitam morēsque contemplando incomptos, tam speciosis armis in contumeliam subducant.

Cinge caput lauro, tege gemmis corpus & auro,

Si fueris pridem, remanebis asinus idem.

FAMILIA AMICORVM.

HIS armis qui vtuntur, non tradunt scriptores apertè. Miroslaus Przyaciel, qui de his armis ad occisum Ducem Sendomiriensem fraude Prussorum occubuit, ceu optimus famulus & Domino plus quàm sibi desiderans.

Drakienscij, in Plocensi Palat. in districtu Raciazensi, quia principis cognitio multò facilius extrema intelliguntur, illi maiorum merita nota optime sibi, quid illis agendum tentandumq; foret intellexerunt, defensionem scilicet Patria tempore belli, consilium verò sanum tempore pacis. Georgius Pawlowicz in M. D. Litu. sed duo corda singulis sagittis transfixa defert.

D. IN PRVNSKO.

DELINEATIO & ORIGO.

EST vir loricatus in equo decurrente cum stricto gladio, Vladimiri Monomachi etenim filius Iaroslauus ubi occupauit Ducatum Rezanensem cognominari voluit in M. D. Rezanensis atque instituit vt posteritas eius pro Gentilicio vteretur viro loricato in equo decurrente cum stricto gladio. Et quia duos filios reliquit Iaropelcum successorem Rezanensis Ducatus & Suietoslaum cui celsit Ducatus Prunscensis, talia arma latè diffusa per Russiam & Moschouiam fuerunt.

Vterque Dux magnum Ducem à suis Ducatibus sese nominabant. *Sarnicius in Annalibus lib. 7.*

VIR MAGNVS STANDO MORITVR.

VT tanquam stillo ferreo marmoris carmina, ita pectoribus virorum fortium vt imprimere possint dictum hoc *Vir magnus stando moritur*, antiqui diuersis medijs utebantur. Romani victoribus suis columnam præaltam trophæis victorum & coronis adornatam erigebant, in cuius culmine statuam viri armati & loricati, cum laurea corona in manu vna, hasta in altera constituiebant. Quibus inter varios lætitiæ concentus ita quoque Apollo Musicæ Princeps, sicut *Ouid. l. i. Metamorph.* refert, concinnebat.

*Arbor eris certè, dixit, meæ semper habebunt
Te comæ, te cythara, te nostræ laure pharetræ
Tu Ducibus lætis aderis, cum læta triumphum
Vox canet, & longas visent capitolia pompas.*

Dum verò Antonio victoriarum grata reddebat Roma honorem, finxerunt Mercurium, qui Pegaseum allatum ad currendum ceu volandum dispositum dextra per loram retrahebat fortiter, sinistra verò manu caduceum exporrigebat, & subscripserunt: *Clara fama*. Exponit mysteria in Iconologio prima parte Cæsar Ripa, etsi non laborandum est inuidia, summis triumphatoribus summus debetur honos altaque gloria. Quapropter *Cicero in Pisonem*, Iustam gloriam, lucem, splendoremque qui fugit levis est animi, est enim fructus veræ virtutis honestissimus. Etsi rationem dicti exquiris, adfero. Non facit ea nisi vir magnus, qui vel vincere didicit, vel mori stando,

ri stando; sint mille sagittæ, sint quingenta spicula, sint globi sulphurei omnes, sit periculum præsens, sit certa mors, vir magnus stat nec mouetur, non enim vitam, sed claram factis vitam desiderant, & in bellis rebusque periculis prudentiores fiunt. Sicut Darius de seipso dicebat: Hinc Leonidas Lacædemoniorum Dux, multis iam confixus iaculis, cum impetu in Xerxem Persarum delatus est, cumque diadema ei abstulisset, sanguine manans exhalauit animam, certè hic stando mortuus est. Quid dicam de Codro Atheniensium, qui dum intellexit Thraces victores futuros si duci parcerent, ille ultro se immiscuit hostium agmini, qui stando ut mortuus Thraces deuicti ceciderunt, ita Stobæus *serm. 7.* Sed quid alienos commemorabo, Sereniss. Rex Sigismundus III. Parens Regni verusque tutor, in illo Rokosiano ad Gusouum bello (ô heu memoria non habet simile) dum quidam Sereniss. Regi dixisset, ut recederet nam periculum minatur, respondit magnanimo pectore: *Nec pedem inde mouebo, etsi mori contigerit stando moriar.* Tantis viris Duces in Prunsko connumerare decet, nam triumphatores de hostibus fidelitatē hanc Regibus & Regno obtulerūt ut mori stando, repudiato lecto desidiaq; voluissent. Sed ponamus obsecro virorum fortitudinem & nomen.

Vladimirus Monomachus Kiiouia & totius Russiæ Monarcha, reliquit Iaroslauum Rezanen. & Prunscen. Ducem. Suentoslaus eius filius Dux in Prunsko, vir magni animi non obscure referens duodecim Bohatirorum à quibus gens Russiæ originem conseruat modo indolem. Georgius filius eius ex filia Olba Ducis in Bransko. Eius filius Iaroslauus, eius ex Rastouiensi Ducissa Olba filius Wsenolodus, hic ex Sudalien. Ducissa suscepit Mscislaum qui habuit Georgium, iste ex Iaroslauen. Ducissa habuit Suentoslaum, & eius tempore bella cum Gediminio & ad illum Stanislaus Kiiouiensium Dux confugit exutus Principatu, Reliquit Suentoslaus Demetrium, qui reliquit Rossislaum, qui ex Tuerensi Ducissa progeniuit bellatorem maximum Demetrium, reliquit Michaellem & Georgium, qui cum Moscho pugnauit, sed demum ad Pracopscenses Tartaros aufugit, & Michael filius in Moschouiam Prunsko possessio discessit, qui Georgius annis decem in captiuitate detentus Tartarica, benignitate Reg. Iagellouis erat liberatus 1434. habuit in consortem postmodum Ducissam Slucensem, tum Solomirecen. ex qua suscepit Hlebum 1462. Hlebus Magister cohortum Ioannis & Alberti Regum tempore, ad Minsko à Tartaris interfectus est, reliquit Fridericum & Andream, Fridericus Palat. Kiiouien. & Præfectus Capitaneatum plurium arcem erexit in Biatacerkiem, reliquit Alexandarum multarum linguarum virum Dapif. M.D. L. sepultus Fridericus apud PP. Bernard. Vilnæ 1555. Sarnicius fol. 358. 374. Chiouia verò Epitaphia referunt Ioannem Basilewicz, & Basilium Iwanowicz Duces in Prunsko, Semionem Tartarorum stragem Palat. Kiiouien. refert Stric. sub A. 1544. Alexander D. in Prunsko ultimus, in quo stetit periodus Familiæ ex linea masculina, nam ex sorore illius est posteritas cum Palat. Belzen. Lesczynski, qui heresi infectus citò obiit, nec domui suæ lauream addidit.

P R V S Primò.

TVRZYMA à *Bascone Historico vocata.*

DELINEATIO.

EST crux sesquimedia coloris albi in campo rubeo. Super coronam est loricata manus cum gladio districto, crux media pingitur ad dextram.

ORIGO.

LOnginus describit originem ex Prussia, tres namque Principes Prutenorum antiquorum genus in Poloniam facinore commisso fugientes, propagarunt familiam. Declarant hoc facinus si non potius est defensio

suae libertatis Historiae, oppressionem Magistri Crucigerorum, eorumque Commendorum non ferentes bonis venditis, pretiosis rebus una cum liberis & coniugibus in Poloniam missis coniuncta manu tres Principes, Magistrum cum Commendoris opprefferunt & forte occiderunt. Comparatisque plurimis bonis in Regno, meritorum splendore in incolas & amicos recepti, illustrium virorum familijs & consanguinitati adsciti fuerunt & admissi ante Annum 1000. Originem verò in Prussia praedictorum armorum non aliam existimo, nisi ab insignijs Crucigerorum, qui duas cruces pro insigni deferabant: hi namque milites ut in Prussiam venerunt, recipientibus fidem Principibus, ex armis suis gentilicia conferebant, vel vnam crucem, vel unam & mediam, vel duas cruces, sicut quoque Magnis Ducibus Lituaniae contulerunt.

VERI CATHOLICI INSIGNE.

GLoriantur plurimi aliorum insignijs dum sua non habeant, etsi fortuna fauet, his illisque familijs connectuntur, ex illisque se esse astruunt, verissime tamen nullius sunt nobilis signi. Verumenimvero quod aliena stemmata appropriare sibi licet minimè deceat, attamen verus Catholicus & nobilis, licet sibi crucem appropriabit in insigne. Nam si omnium Catholicorum Sanctae Romanae Ecclesiae vnus est Deus, vna Fides, vnum Baptisma, vna lex, vnus Pastor, vna Ecclesia, vno eodemque stemmate Christi merito insigniri possunt. Vnde si Gentili quis crucem pro

Yyy

stemmate

stemmate poneret, blasphemaret; si Iudæo, fugeret; si hæretico, disputaret; si malo Christiano militaret; ut rectè sibi lupa nascens in Taurino monte conueniat, quæ origente cane Sirio stella fugit, si autem vero Catholico Romano ad insignia crucem apponeres, reuerenter suscipit, adorat, dicitq;: *Sub ipsa semper*. Hoc est serenum, gloria, vita. Prussijs tamen crux insigne proprium & non appropriatum est, & ita proprium, ut illis subscribere liceat: *Familia verè Catholica*. Moueor ad hoc, Sanctissima vita Augustissimi Martyris Stanislai Episcopi Cracouiens. existentis armorum prænominatorum. Moueor illius Parentis pietate Vielislai. Moueor nobili pioq; zelo in Religionem Guntheri Episcopi Plocensis, alijsque permultis viris pro Fide Catholica zelosissimis, & mori quoque pro illa paratis. Accendor plurimum omen quoddam nobile insignitis præsentibus armis adferre, optimo & valeroso cohortum ductori Marchiese del Vasto admouerant symbolum grati amici. Sedebat splendide gladio immisso in vas, ex quo sumebant aqua canis & ouis, additum lemma fuit: *Pauent canes, timent oues, intrepidus maneo*, Iul. Cæs. Capaccio lib. 2. Non aliud ominor tam præcelsæ Prussorum familiæ, nisi vos timeat hostis, ament subditi, intrepide viuite inter amicos, & sancte ut inter Angelos in præsentī vita dies ducite, Dominus Deus adiutor vester.

NON DEFICIET.

SVNT qui crucem arborem Antistrophos, hoc est contrarietatum dixerunt, neque immeritò, est enim crux Domini, ceu virga Moysis duplicem gerens imaginem, nam hostibus occurrebat, ut serpens mordens & enecans, Israelitis autem erat vice baculi quo nitebantur. Ita verum crucis lignum, hostilium spirituum nequitiae mors est, animarum verò nostrarum baculus, tuta sedes & vita in qua conquiescunt. Hinc Origenes de Crucis potentia Hom: 8. *Gaudentes leuamus in humeris nostris signum Crucis, nam dæmones qui aurata capitolia non timent, crucem timent, qui contemnunt sceptræ regalia & purpuram Cæsarum Christianorum, ieiunia pertimescunt*. Arma gentilitatis præsentis dum intueor, video crucem vnam & alteram mediam, nihilominus breue apponam *Non deficiet*. Media quidem crux est, sed occidet nunquam. Excellentius namque symbolum est, non defectus, quàm illud quod sibi confixerat Comes Odoardus Tiene, ut lib. 2. dicit Capaccio. Erexerat laurum in quod vndique fulmina ruunt, & ornauit lemmate: *Intacta virtus*. Maiora iam armis præsentibus encomia danda, nempe media crux, at virtus integra semper, sed in comprobationem rei adfero Thomam Strzempnienium, Doctorem Theologiæ & Iuris, & Regni Poloniae Vicecancellarium, qui dum eligebatur in Episcopum Cracouiensem, in die electionis campana magna cecidit, & sequenti die ignis in platea Canonorum maxima damna intulit. Assumebant supersticiosi in præsagium infaustum electionem illius, maioraq; infortunia sperabant, dicebant: *Deficiet*.

ficiet. Verùm Dominus ab alto talem, tantumque pastorem contulit Vrbi, qualem semper desiderare poterint, Deum timentem, humilitatem obseruantem, pietatem colentem, pauperibus, studijs & Ecclesiæ seruientem. En cum media cruce virtus integra. Crux lignea quæ in Carauacca miraculosè celebrare desideranti incruentum sacrificium, sacerdoti captiuo in altari apparuerat, dum in lumine & splendore fornice domus, stupore omnium aperto descendit, superauit illa crux sic ditata ab alto, omne aurum & lapides pretiosos. Profectò medietatem crucis in armis æqui bonique defensores & protectores Prussij, amplissimis meritis, sanguine, consilio, & bonis Patriæ obtestatis, clarissimè illustrarunt, continuarunt.

LINEA FAMILIÆ PRVS Primò.

Prusij tres fratres Principes Prutheni, de quibus Dlugoss. Prutenorum antiquorum genus ex tribus Princip. qui in Pol. ex Prussia fugientes propagarunt. Sczepanowscij, Vielislaus Sczepanowski, vir pius, & conscientia pura, quod cõstat ex ipsius filio, quem cum Bogna habuit. Dicit namq. Saluator, Non potest arbor bona malos fructus facere. Stanislaus filius Sanctus & Martyr Episcopus Cracouiensis, qui assumptus fuit p^o Lambertum 2. Toporium Anno 1072. & habuit successorem Lambertum 3. armorum Abdank, coronatus Martyrio Anno 1079. 11. Aprilis in Skatká. Ob cuius cadem Polonia quadriennio subiecta interdicto fuit, & Boleslaus Audax occisor, à Gregorio VII. Regni titulo & iure priuatus fuit, & annis duobus Cracouia Episcopo caruit. De illo Christophorus Kantski, in Vitis Archiep. & Episcop. Cracouiensem.

Non tua carminibus describi gloria nostris,

Non pia vita satis non sacra facta queunt.

Norunt te cuncti : totus te suspicit orbis,

Et pleno laudes concinnit ore tuas.

Vt tibi sint similes alij cælestia flecte,

Numina : concilia cælica regna tuis.

Sunt Sczepanowscij & modernis temporibus sed armorum Wiemiáná, ob conianctionem matrimonialem mutarunt arma. Gunterus Episcop. Plocensis 1227. post Ioannem Episcopum armorum Gozdawa, cui successit Petrus armorum Putkozy. Hic concurrebat quod, in electione Ioannis, quapropter post mortem Ioannis virtute partus bonos cumulator ad ipsum redijt. Erat vir tam ad bella gerenda, quam ad Episcopales functiones sustinendas idoneus, nam cum videret suum Episcopatum à Pruthenis vastari, innoxios homines cadi, abduci, defensionem sui Episcopatus Conrado Masonia dormituriense suscepit, & coercitis latrocinijs Pruthenorum castrum Dzierzgow, ubi Christianos captos detinebant intercept. Denum Conrado Duci ut milites Theutonicos cruce signatos consensu Gregorij IX. Pontif. Max. author fuit, & primus Magister eorum in Regno Hermanus de Salza fuit. Obijt apud Viennam Austria, dum iter Romanum continuaret Anno 1232. Adijcere liceat quantum Reipub. malum, dum Princeps hoste vagante per Regnum in utramq. aurem dormit, quantum verò bonum si Pastorem vigilem sese in omnibus præbet. Antiqui doceant qui dormientem Macenatem ed efformabant modo : Virum pingebant grauem, qui ad latus plenum vas tenet aqua, & nil mouendo manus in ardentem & vastantem ignem oculos conuertit. Et dabant Distichon.

Princeps si Regno facta est iniuria, cautus.

Suppressat illius semina prima citò.

Yyy 2

Gliscet

Gliscet ni extinguat ventoque agitata furoris
Perdit vrbes, opes, iura simul populos.

Phalanta, hunc *Cathalogus armorum Prus* refert *Episcop.* *Posnani* à *Ianufio Archiepiscop.* *Gnesnen.* in *Pyzdry* consecratus post decessum *Boguphali*, sed cum esset electus à *Capitulo Petrus*, & fauendo *Phalanta* illum non approbaret, neq; alterum *Ioannem* confirmaret, etiam stante appellatione *Phalanta* consecrauit *Ianusius*, sed *Clemens IV.* *Pontif. Max.* *Nicolaum Scholasticum Cracouiensem* Canonisationis negotium *B. Hedwigis* tunc prosequentem in *Episcopum*, cassata electione aliorum, extulit & promouit, & Viterb j consecrare mandauit, ita *Dlugosius* sub Anno 1265. *Thomas dictus Tomka Episcop.* *Plocensis*, successit *Petro 3. dicto Niedich.* habuit successorem *Goslaum 2.* siue *Gedeonem*, ille erat armorum non *Pobog*, ut *Paproc.* fol. 173. dicit, sed serpentis *Gentilicij*, ut in *Vitis Episcop.* *Plocensium* nunc editis patet, iste autem qui successit *Thoma* erat armorum *Griff.* *Thomas* verò prædictus *Tomka*, inquit *Paproc.* fol. 173. erat armorum *Pulkozyc*, in *Vitis Episcoporum* non dicitur aliquid de gentilitio ipsius, sed *Canonicus Plocensis* & *Cancellarius Masouia* notatur, sed *Dlugosius* sub Anno 1263. fuisse nobilem genere de familia & cognatione *Prussorum* ortum ducentem resulat, erat vigesimus secundus *Episcop.* ordine, Aueta bona *Episcopalia* sub illo per *Saram Marcusij militis filiam*, qua villam *Piaski* inscripsit, & controuersiam longam inter *Plocensem* & *Culmensem Episc.* finiuit, obiit 1270. *Thomas Strampinius*, seu *Strzepienius Theologiae & Iuris Doctor*, *Regni Pol. Vicecancellarius Episcopus Cracouiensis*, *Dux Seueria*, filius *Prandota*, cuius genitrix *Dorothea* de armis *Aceruorum*, reliquit *Ecclesia Cracouiensi* calicem de puro auro ponderis sex marcarum, & alios s calices deauratos, duplicatam pelu in argenteam, & plurima de gemmis pretiosa, & quadraginta marcas pro suo anniuersario, copiam librorum diuisit *Ecclesiis Cracouiensi*, *Gnesnensi*, *Posnaniensi*, *Pnieioniensi*, *Louiciensi*, *Lenciciensi Ecclesia* contulit 1500. flor. Altariam fundauit *Cracouia* in duos sacerdotes, & hospitale in *Stradom* erexit, *Vicariis* in *Sadz* decimam ex tribus villis concessit, idem ad *Altare S. Antonij* fecit, & quod summam ipsius pietatem & conscientie puritatem commendat, est. *Infirmum & decumbentem* se ut vidit, ita quod diuturna infirmitas illum abstraheret ab officio *Pastorali*, & cura administrationis diligenti, cessit *Episcop.* *Iacobo Sieniensi* armorum *Dębno*, unde *Christophorus Kantski* de illo in *Vitis Episcoporum Cracouiensium*.

Cur te nil egisse agis imprudentius vnquam,
Quam tibi delatum quod capis vltro pedum?
Et cur linquis oues? pondus grauitasque recepti
Muneris id facit, & facta nefanda gregis.
Quæ quia Præsulis è manibus Deus ipse requireret.
Nemo meum factum qui benè damnet erit

Stiborius 2. Episcopus Plocensis, successit post *Paulum Gizicki*, habuit verò successorem *Casimirum Ducem Masouia*, contradicebat electioni ipsius *Casimirus*, & ad *Pium II. Pontificem Max.* miserat, sed effecit nihil. Ex *Indulgentia Pontificis Romani*, ab vno *Episcopo Lacedamonienfi Nicolao* ex *Ordine D. Francisci*, qui cum titulo *Episcopi* in partibus infidelium *Suffraganeum Plocensem* gerebat Anno 1464. consecratus *Pultouia* fuit. Erat *Stiborius* de *Goscianczyce*, satis competenter in literis versatus & eruditus, *Secretarius & Consiliarius Gizickij Episcop.* genere nobili ex *Familia Prussorum Patre Ioanne Dapifero Cernensi*, matre *Catharina* natus, omni genere virtutum excultus, sed interdum bili exardecebat. Obiit 1471. *Ordine 39.* sepultus *Plocia*, mortuus *Pultouia*. *Iacobum de Plomiany Capitaneum Bobrownicensem* referunt scripta Anni 1385.

Szamowscij in *Lenciciensi Palatinatu*, ex quibus erat *Castellanus Brzezinenfis*, & reliquit prolem. *Bartholomeus* verò cum *Sezawinska Castellani Sochacouiensis* filia reliquit prolem. *Ioannes Szamowski Castellanus Kona-*
riensis

rienſis ſubſcripſit Priuilegium Alexandri Regis, quo confirmat Acta & priuilegia prædeceſſorum Anno 1505.

Spinecij de Bendkow, multa Priuilegia referunt eos, Petrum Canonicum Gneſnen. & Cracouiensem refert Priuilegium Vladislai de decimis, & immunitate bonorum Eccleſiæ 1456.

Stradomſcij de Stradomia, in Palat. Cracouiens. Antiqua, & meritis clara Familia, quæ diuiſione bonorum cum Sczepanoniſcis mutationem cognominis accepit. Manſit Stradomia in ditione illorum multis reuolutionibus ſæculorum, neq; ita pridem per Valerianum & Adalbertum reſignata fuit, Lubomiſcio Caſtellano Wozn cenſi, quam filius Palat. Cracouiens, Prepoſito Viſneciens contulit & inſcripſit. Chriſtophorus Stradomſki, vir ingenij acumine & maturitate iudicij cum optimis conſiliariis numerandus, & quia ad hæc acceſſit probitas & æquitas morum & vite, ad Iudicia Tribunalitii Regni dum primordia & fundamenta iuſtitia Lublini radicarentur, ex Palat. Cracouiens primus Iudex Parlamenti Regni electus & conſtitutus fuit. Arduis etenim negotiis atq; recentem in Rempublicam introducendis, viros perita, dexteritate, prudentia, & ſinceritate conſpicuos quærimus, eligimus, vt inuenta approbent & recte ficient ſi bona ſunt, aut reprobenſi ſi mala, tenuit diuiſione bonorum cum fratribus Nagorzanki. Martinus Stradomſki, dum ætatem floridam decenti exercitio in grauitatem morum, & virtutis amorem deduxiſſet, Sereniſſimis Regibus Auguſto, & Stephano obſequia conſecrauit. Et quia Sigismundus Auguſtus germanam ſuam Ioanni Suecorum Regi Catharinam in Reginam conceſſit, etiam Martinus Stradomſki ibidem miſſus cum Sereniſſima Regina fuit, & natum filium ipſius in carcere ob Erici fratris crudelitatem Sigismundum ad Baptiſmum cum Secemiſcio tenuit, qui dum ex Suecia in Patriam redijt, à Sereniſſimo Rege Stephano ad Rudolphum Imperatorem legationem expediuit, & quia Principum mos eſt, addictos ſibi & bene meritos premiare. Sigismundus III. Regni Pol. Anno 12. Suecia VI. Generoſo militi & ſuo Secretario Oppidum Dunarow, & villas Borſczow & Czekaſzwce & poſteris contulit Anno 1599. vbi Priuilegium hæc de illo. Cum præclaram ſemper Generoſi Martini Stradomſki militis & Secretarij noſtri ſedulitatem & aſſiduitatem in exhibendis obſequiis, quæ tam Diuis Parentibus, quibus planè à teneris annis in Regno Suecia, ac Sereniſſimis prædeceſſoribus noſtris in hoc Regno additus erat, quàm etiam poſtea nobis metiſſis non ſegniter reddidit, & bucuſq; ſumma cum laude reddit, &c. Ioannes qui poſt declaratam animi ſui promptitudinem & amorem in obſequiis Patriæ, contracto matrimonio reliquit eximios filios. Iaroſſius ſeu Hieronymus primus Ioannis filius, qui dexteritatem iudicij in Caſtro Czorſtinenſi, vbi Vice Capitanei officium adminiſtrauit, declarauit. Nicolaus alter filius fortitudinis ſpecimina in diuerſis expeditionibus cum laude Familia demonſtrauit. Quapropter in dignitatem ipſius & Familia Prufforum decorem, Academia Crac. per Bartholomæum Vreſnanum hæc in arma reliquit.

Corpore ſtat toto crux cum mediâq; ſecunda,

Quam rigido munit de ſuper enſe manus.

Iſthac antiquæ ſunt arma Stradomſcia gentis

Immenſum ſanctæ crux pietatis opus.

At manus enſe potens rigido ferroq; valentis

Hac regnat pietas robur & vſq; domo.

An non ritè dabis genti gladiumq; manumq;

Quod bene de Patria quiſq; meretur habet.

Sigismundus Stradomſki, cui bona diuiſione ceſſerunt Wrocimowa ad Oppidum Sadz, vir honeſti & quietis amans, Vice Capitaneus Sadecenſis iuſtitia & æquitatis obſeruator, reliquit aliquot filios, ex quibus erat Ordinis S. Benedicti, religioſus Pater. Chriſtophorus qui diuiſione bonorum cum fratribus Naklo acceperat ad Leloniam Vice Capitaneus Olſtinenſis,

vir morum grauitate multorum sibi affectus conciliauit, prudentia uerò rerum agendarum in Republica, plurimarum controueriarum inter amicos iudex & arbiter dexterrimus fuit. Tempore ingruentis belli Turcici, ubi capitalis Contributio in Regna soluenda ab omnibus decreta fuit, ille ex Palat. Cracouiën. districtuum Cracouiënsis, Prosouicënsis, Lelouënsis, Xigzinëh & Osuicëmonsis collector electus Anno 1590. & propositus erat. Reliquit filios octo, ex quibus Ioannes Decanus Lelouiënsis, Parochus Nakielscënsis, Nicolaus Notarius Cbëciënsis, tertius Ordinis S. Francisci de Obseruantia Bernardus nomine, pietate, & doctrina in religione sacra floruit. Melchior Stradomski in Sczucim ad Nouam ciuitatem Korczyn heres, vir in rebus pro Patria gerendis nomine & re proficiuus. Cuius sinceros actus, beneuolentia, & humanitate affabiles, Ill. D. Ociefski, generis, splendore, & meritis in Regno clarus, ut approbauit, filiam illi in consortium Sacramenti concessit ex qua reliquit filium Ioannem. Ioannes Melchioris filius, illustratam familiam maiorum meritis propriis auxit splendoribus, nam in omni expeditione Moschouitica addictus Curia Serenissimi Stephani Regis, deduxit trophæa, nec absens esse aliquando uoluit. Habuit in consortem filiam Ozorowscij progenitam ex Olesnicka sorore germana Palat. Lublinensis, omnes enim probi viri, boni & equi studiosi, domui suæ iungere exoptant, hereditas illius erat Sczuczynum & Zorawice, reliquit duos filios. Nicolaus primus filius heres in Zorawice, qui etatem inuentutis flore decoram & ornatam literis, exoticarum linguarum peritia & variarum virtutum cum fortitudine, decore, in saluberrima consilia Patria ordinauit, atq; in etatem grauiorem non grauius disposuit. Est vir fortium amantissimus, doctiorum desideratissimus, spirituum obseruantissimus, pietatisq; eximius cultor, sed cum illi liber & numerosa bibliotheca delicia, arma honori, Patria amori esset & desiderio, effectum exoptatum infirmitatis calamitas praesedit & interrupit. Sed quia sola in illo remanet cum patientia pietas, cum conscientia puritas, incomparabilem auro conseruabit sui memoriam, suscepit ex Catharina Psonczanká de Babin. post demortuas filias Annam & Sophiam, Michaellem, cui sit benedictio ex alto, occidat omne malum, surgat & omne bonum. Melchior alter Ioannis filius heres in Sczuczyn, hic eximie ornatam adolescentiam in exteris nationibus literis & uirtute, fortitudini & Marti consecrauit in Patria, cumq; retulisset heroicis actibus iusta trophæa, & nomen gloria illustrasset, cum Ligenzanká de Piotrasowká, suscepit matrimonij sacramentum, ex qua reliquit Ioannem speciosa indolis & optima spei, qua decorum, honestumq; Familia retineret & auget filium, & Patria Polona ciuem. Ergò

Donec fulgebit crux ferrum bella domabit,

Ista indifunctim symbola permaneant.

Iezewscij in Varfauien. Terra milites eximij, qui magis Patria, quam proprium bonum obseruarunt. Sigismundo primo regnante missus erat in Moschouiam unus à Serenissimo Rege, quem crudelis Moschus ad genuatenus in feruido oleo, ueritatis inquirenda missionis suæ à Rege gratiâ concoxit, ut Historici & Bielsc. fol. 524. refert. Qui uix spiritum uitæ confouit redeundo in Patriam, remuneratus cum alijs Regum gratiis Castellania Varfauien. Erant & alij Iezewscij in Varfauien. Terra Rothmagistri, Iudices, Notarij, alijq; in dignitate positi dignissimi viri. Iezewscium Rothmagistrum excellentissimum ad Kiesiam 1578. occisum, Paproc. in Stemm. fol. 432. meminit.

Borowscij, Curia Regum & Castris militaribus optime meriti viri. Ioannes Sigismundo primo scepra Regni tenente Stabuli Praefectus, optimis ac generosis moribus ad altiora bene dispositus, consors ipsius Komornicka. Georgius Borowski, qui ex Wazenska suscepit Petrum Abbatem Czyszycensem, bene-

uolens

neuoletia & humanitate singularem, doctissimum & in literis versatorum amatorem. Iacobus Sigismundi Augusti, & Serenissimæ Bonæ Aulicus Zebrouiensis aduocatus, ex Sienicka reliquit prolem. Hieronymus subscripsit electionem Vladisl. IV. Regis ex Palat. Syradiensi.

Biełtrzykowskij in Syradień. Palat. actibus comprobare virtuosus generis dignitatem cupiunt, nam sicut vultus & frons animi est ianua, ita generosi actus nobilis sunt notæ.

Cygáńskij in Lencicień. Palat. non aliud desiderant, quàm ut nomen boni non amittant.

Rączkowskij in Syradiensi Palat. unius cura iubente Romano Sangusko Campiductore Vle fortissima ciuitas, vnà cum arce à Moscho erepta est Anno 1568. Bielsc. erat Rothmagister peditum.

Grzymysławskij in Palat. Posnaniensi, quia omnes boni beati, non cadit in eos quod in virum bonum cadere non debet, nempe emolumentum sui causa criminari, præripere, fallere. Stanislaus Grzymysławski electionem Vladisl. IV. Regis subscripsit.

Łosofinskij in Cracouień. Palat. Non eget verbis qui factis probat, virtus & integritas proba excellentissimorum virorum.

Dimitrowskij ibidem, strenui & optimi milites, ex quibus Rothmagistrum peditum ducentorum in bello cum Tartaris & Moschis, ubi Amurath Tartarorum Dux occisus, & Basilius Palecki, Petrus Serebrny, fuga sibi sauciatus consuluit, 1567. Bielsc.

Wisniewskij in Lucomlensi Terra, & Lublineń. Palat. A pueritia certant virtute & moribus, præstantem delibare gloriam. Difficile enim est mutare animum, & si quid est penitus insitum moribus, subito euellere.

Plonskij in Premislień. Terra, non vulgus sed castrenses & generosa propago illorum conuersationis testes, nam vulgus ex veritate pauca, ex opinione multa æstimat.

Obrzyccij, in Masouia & in Podolia. Magnus magister est populus, sed non minor conscientia propria, vitiosum & horrendum admittere aterna sepultura, & pœna inferni.

Studzienskij, retulit in Castris gloriosum nomen. Grauior autem est & validior decem virorum bonorum sententia, quàm totius multitudinis imperita.

Swarocckij in Rauensi Palat. qui verè sunt Studzienskij, ex Gostinensi Terra transierunt. Albertus de Slubice à primis iuuentutis diebus in Castris continuus Augusto Serenissimo Imperante, demùm sub Stephano Rege Eligerus ad Gedanum, Tczouiam, Polociam, Wielizum, Wielkieluki, Zawłocie, Ostrouum, Pskouum, Rothmagister peditum ex Palatinatibus Posnaniensi & Calisiensi, demùm armaturæ bellicæ custos in Nouogrodo Liuonia, illius verò germanus in M. D. Litu. eximius bellator, cum Psarska tenuit coniugium armorum Iástrzëbiec.

Głowaccij, *Martinus erat vir literarum præstantia dignissimus, & Camera Regiæ Cracouiæ Notarius. Ioannem Głowacki Palat. Masouia, sub Anno 1427. refert Bielsc. si horum armorum non docet, sed virum probitatis summa fuisse actus ille commonstrat.*

Slubiccij in *Rauenfi Palat. Virtute firmant bonum, omnia namq̃ pereunt, sola virtus manet.*

Rokotowscij *ibidem, Fortes viri qui non tam præmia sequuntur rectè factorum, quàm ipsa facta.*

Orlij in *Cracouiensi Palat. Æqui boniq̃ amatores, nam & fortitudo est virtus pugnans pro equitate.*

Bogusławscij, *quia multa accipimus à Patria, multa quoq̃ ei reddere debemus, si non cumulatiore mensura, tunc adminus eadem.*

Goworowscij in *Ciechanouiensi Terra. Maxime conuenit viro fortitudo, nam eius munere maxima duo sunt, scilicet mortis, dolorisq̃ contemptio.*

Đlugoiewscij, *merentur Patria, sed leue est onus beneficij gratia, minimum autem erit perennitatis gratia.*

Klickowscij in *Masouia, consuecunt in Castris ad nobile officium reddendum Patriæ.*

Koryccij in *Masouia, omnibus se affabiles nulli iniuries præbent, memores dicti: Quod tibi non vis alteri ne feceris.*

Chwalkowscij in *Cracouiæ. Palat. Naturam honesto ornant, nam qui natura probus est, ubiq̃ & apud omnes probus.*

Garliccij *ibidem, Sermones prudentes, nam è sermonis procacia colligitur morum impudentia.*

Wolscij *ibidem, & in Lenciciæ. Palat. Bono Patriæ ex conscientia benè cupiunt, nam à recta conscientia nec transuersum unguem discedere oportet.*

Tobakowscij, *Temperantia & rectitudo ab eis colitur, sed qui voluptatem sibi bonum statuit, temperans nullo modo esse potest.*

Michalczewscij, *Constantes fortesq̃ viri, nam nil est præstantius viro, quàm in omni re seruare constantiam.*

Iulewscij, *Iusto dant manum, nam iustitia est domina & regina omnium virtutum.*

Kliccij, *Optimè viuere desiderant, nam etiam Philosopho turpe est, si aliter uiuit quam docet.*

Chomętowscij in *Plocensi, in Dobrzyneń. Terra. Proprium est Philosopho mederi vitiis, nobili verò augere virtutes.*

Gniewiewscij in *Ciechanouiensi. Veram vitam, tranquillam & suauem præstat moderatio ira.*

Drużkowscij, *egregiorum meritorum conscientia, magnā homini præstat fidem.*

Byłstrzamouij, *Pulcherrimum est genus nobilitatis, quàm sibi quisq̃ propriis virtutibus conciliat.*

Zaiackowſcij *Decus Familiae ſuae: nam non domo eſt Dominus, ſed Domino domus honeſtanda.*

Podleſcij; *Incitantur honeſto ad bonum, nam nemo eſt tam agreſtis, quem ſi non ipſa honeſtas, contumelia tamen & dedecus magnoperè moueat.*

PRVS Secundò, ſeu FALCES

L V P I N Æ.

DELINEATIO.

SVNT duæ falces, quibus lupi continentur ſeu intercipiuntur, ſummitatibus diſpoſitæ acutis in crucem, à groſſiori verò parte ligantur aurea ligatura, ex qua dependet vnica pars: ad conuolutionem verò falcium, eſt Pruſſorum inſigne primum. Supra ſummitatem verò coronæ, eſt manus armata ſtrictio gladio fulminans, ſicut erat in Prus armis primo loco poſitis, campus eſt rubeus, falces & cruces coloris albi. Aduertat lector quod hæc arma ſecundo loco ponuntur, non ſolùm ob multitudinem armorum Prus & numerum, ſed etiam ob ordinem. Prius namque arma hæc Prus hanc additionem & mutationem acceperunt, vt patebit ex origine quàm arma Prus tertio loco, tùm quia propinquiora ſunt ob armatam manum armis Prus primò, tùm quia vna falx iuncta in tertio Prus, docet proceſſiſſe arma ex Prus ſecundò.

O R I G O.

Casimiro Rege cum Maſlao Maſouia Duce pugnando, Caſtrorum & exercitus Dux fuit ex armis Prus, qui prælio commiſſo cum Maſlai exercitu, iteratis vicibus victor, feliciter triumphauit. Et quia ſublatum eſt viuis Maſlao filia ipſius erat penes Reginam Caſimiri, vir bello & victoria clarus, petijt à Sereniſſimo Principe concedi ſibi virginem relictam in matrimonij vinculum. Rex libenter ſuſcepit intentum tam eximij Ducis, & filiam Maſlai Ducis Maſouia in conſortium detulit, & bonis euiternè vt cultus ſit perpetuus ab hoſtibus conſinium Maſouia prouidere dignatus eſt. Et quia Maſlai inſignia erant falces lupinae, ille vir nobilis de domo Prus

Z z z

eisdem

eisdem armis Ducalibus adiunxit propria arma. Actus in crucem Maslaus à Prussis amissis prælio cum Casimiro quindecim millibus, & duobus millibus in captiuitatem adactis, Anno 1043. vt *Cromer.* refert, cætera vide sub titulo *Kosy.*

REGVM GRATIA DIGNIS.

Sicut exitiosum est & turpe, indignis gratiam conferre, ita laudabile & gratiosum conferre dignis: Hoc enim est quo virtus præmiatur, & boni ad virtutem & honestum incitantur, illo autem vitium radicitur, & malum commendatur. Quapropter vituperatur Antonius, qui Anaxenorem Cytharedum in theatro extulerat, atque militibus stipatum tributum exactorem & Urbium quatuor Præfectum instituerat. Vituperatur & Patria illius quæ illum purpurea induerat, quam Ioui Sessipolidi, hoc est urbis seruatori consecrarat, *Strabo lib. 14.* Contulit Casimirus Rex gratiam militi & Duci exercitus sui dum Ducis filiam & sanguinem Regium nobili Polono de Prusorum Familia in matrimonij sacramentum concessit, sed viro digno, meritis & triumphis claro, qui & bellator & protector esset Regis & Regni. Esti aliquando Romæ Fontinalia festa peragebant, coronas in fontes proijciendo, & puteos coronis ornando, eò quod ab eis pellucidos liquores ad restringendam sitim acciperent, vt inquit *Varro lib. 5. de lingua Latina:* multò conuenientiùs est viros dignos vita, sanguine, substantia, obsequia protestantes, gratia Regia prosequi & donis gratificari. Sed ô heu, quàm grauissimi in bello viri & magni cum hoste triumphatores, seruiendo omnia cum vita amittunt, vix tamen est illorum nomen in foribus Principum, ne dicam in aure. Omnes fortitudinem illius inspiciebant, & nullus est qui Principi renunciaret, inuidet actum, detrahunt alijs fortitudini, sic meritum cadit & præmium strenui militis elongatur. Accedit autem turgidus, loquax, in plateis miles, accipit quod non meruit, ille verò manet vt Phænix nutrix ipse sui. Sic enim de Phænice dicitur:

Ipsa sibi proles suus est pater, & suus heres,

Nutrix ipse sui semper alumna sibi.

Ita illi, relicta demùm fortitudine, sine adiutorio & adiumento, sine spe & præmio manentes, ex stitua si non ex stipe, in aulis magnatum debilia officia suscipientes, vitam exiguo sustentant, alijs cordis festum, panem meminisse comestum. *Plutarchus libro de Animalium industria* scribit: Trochilum aniculam, ab insidiante Crocodilo Ichneumone liberare, cuius memor Crocodilus intromittit Trachilum in os apertum, vt gaudeat partibus carniū relictarum in dentibus, nec comprimit os donec Trochilum euolare senserit.

Vt Trochili meritis Crocodili gratia constat,

Præclare meritis tu quoque reddere vicem.

AMICI.

AMICITIA STABILIS.

OMnium sententia amicitia solida & fixa est quæ non ad tempus manet; hæc enim suspecta est & de illa dici potest: *Tempore felici multi amici*, sed solida illa erit, quæ etiam post mortem durat. Qualem in Hieroglyphicis lib. 2. Iul. Cæsar. Capaccio depingit: Vitem ponit quæ vltimum amplectitur orbatum frondibus & siccum, ad cuius radicem apposuit lemma: *Amicitia post mortem durans*. Apposuit & versus tranſlatos in latinum ex Antipatro Alciatus.

*Orynabar quondam ramis foliisq; virebam,
Inque meis vuas frondibus ante alui.
At nunc obrepens Platanum me vitis opacat
Arentem, alternis frondeo tota comes.
Sic sibi quisq; legat gratamq; educat amicam,
Reddere post cineres quæ benefacta quæat.*

Profectò nullo controuertente sed ipsa veritate confirmante amicus stabilis ille est, qui mori non dubitat totumque suum esse & posse Patriæ offerre, talis namque & domui & Senatui, & Patriæ & Familiæ, non aliud intendit, cogitat & vult, quàm bonum honestumque. Lego quendam reliquisse modum conseruandorum acquirendorumue amicorum. Dicit

*Plurima des, per pauca petas, nil accipe, si nil
Accipias, & pauca petas, & plurima dones
Gratus eris populo, te mille sequentur amici,
Si nihilum trades, citò eris priuatus amico,
Plurima si quæres, multam patiére repulsam,
Si multa accipias, populus te dicet auarum,
Nil cape, pauca petas, des plurima, habebis amicos.*

Est quidem hæc vera regula, sed ad acquirendum vel conseruandum amicum ad tempus, & non illius qui deesse quando noluerit. Equidem Amicitiam stabilem fundauit in armis suis iste parens & Prussici gentilicij author. Fundauit ille solidam amicitiam cum milite, prudenti exercitio bellico: fundauit cum Serenissimo Rege confidentiam, excellenti triumpho de hoste: fundauit cum domesticis & familia ampliato splendore ad arma: fundauit cum multis hæroibus coniunctione Ducalis sanguinis cum domo Prussorum: fundauit cum omnibus nobilibus, quia omnium factus est amicus, patronus quidam & defensor, iubente & volente Serenissimo Casimiro. Talem amicitiam edocti à parente nobili & Generoso Baworowscij, maxima pro Repub. tentarunt, voluerunt. Talem declararunt in se & in posteris suis Grzybowscij. Quocirca concludere liceat:

*Antiquus gladius, vetus atq; fidelis amicus,
Credite temporibus hæc valere suis.*

LINEA FAMILIÆ ARMORVM PRVS Secundò,

N. De Familia Prus Dux exercituum contra Maslaum Ducem Masouie, & Casimiro Principe Poloniae Anno 1043, cui falces apposita & addita ad Prus arma eò quod Ducis Maslai filiam in coniugem consentiente Casimiro accepisset. Vincentius dictus Kadtubek de Karwow vico propè Opatouiam, Magister, Episcopus Cracouiensis ex Præposito Sandomiriensi, qui licet in Ecclesia Cracouiensi nullam haberet præbendam, tamen à Capitulo propter ingenij excellentiam electus, & ab Innocentio III. confirmatus fuit 1207. Qui resignato demum Episcopatu, habitum religionis Cisterciensis in Monasterio Andreiouiensi suscepit, & ex bono factus optimus, nudus nudum Christum secutus est, & post quinque annos in Domino quieuit 1223. Dum Episcopus Cracouiensis esset, Chronicam Poloniae scripsit. De illo dixit Miechouius, & Cromer. in sua Historia, Dlugossus, & ultimo Commentator ipsius Historiae Dobromili editus 1612. Kantscius in vitis Archiep. & Episcop. Crac. earmine vitam ipsius expressit, sed armorum dicit fuisse Roza. At Dlugossus, Miechouius, & Commentator in Historiam ipsius armorum Kossy, seu Kosium dicunt, errore igitur commisso Typographi in Cromero pro Kossus Roseus ponitur, seu pro Kosa Rosa.

Nakwascij in Plocensi Palat. & in Visogrodensi Terra, viri ut splendore generis, ita actuum generosorum dignitate conspicui. Stanislaus Succamerar. Visogrodensis, in negotiis Reipub. dexterè agendis disertus, & practicus quem Constitutio Regni meminit. Felix, vir dignitate literarum ornatus, ad spirituale vitam animum contulit, Parochus in Sieprsko & Kiernowo. Mathias in Visogrodensi Terra dignissimus vir, in anno 1595. Exactor Contributionum Regni institutus. Andreas Nakwaski Tribunus Visogroden. electionem Vladislai IV. Regis ex eadem Terra subscripsit.

Baworowscij in Russia, antiqua & dignissima multis trophæis familia. Venceslaus in Baworow Notarius Campestris Regni, vir fortitudine bellica, & virtutibus conspicuus, ex Kolanowska reliquit prolem, Ioannem eximium militem & virtutum parentis imitatore, illius soror Anna Buczaccij consors, & parens Capitanei Barenfis. Nicolaus Baworowski natus ex Ducissa in Zbaraz, eximius de hostibus triumphator, qui propriis sumptibus numerosum militem conducebat, & cum Tartaris feliciter pugnabat. Oppida Baworow & Ostrow ab incursione & impetu hostili feruide & acriter defendebat, cum Skarbkowna armorum Abdank reliquit prolem. Nicolao, quem Tartari igne & gladio ad nihilum ferè redigerant, Sigismundus Rex III. tria millia florenorum consensu ordinum donauit 1593. Extant haredes in Baworow, non fatigantes maiorum suorum merita, sed honesto & virtute prosequentes. Adnotabit hic lector quod in Tomo primo locuti fuimus de Baworowscis, non de Baworowscis, non erit Oppidi Baworow Baworowscij, sed Baworowscij extiterunt & sunt.

Iezierscij in Cerscensi Terra, Aeternè viuere cogitant, idè virtuti, honesto, salutì incumbunt.

Mylleccij, in Masouia & Prussia, si comparata nostra longissima ætas aternitati satis parua est, mori in bello iusto pro Deo, Ecclesia, Patria, ex quo est æternitas non dubitant.

Rudowscij, in M. D. Litu. ad Nowogrod. Omnia consumit vetustas, & quia virtus & opera bona manent semper illis incumbunt.

Preckowscij in Dobrzynensi Terra, Sciunt tenere verbum & mutare consiliū, nam optimus est portus penitenti mutare consilium.

Grzybowscij in Masouia, in Varsauensi Terra, consilio, iudicio, ob præstantiam literarum magni, hinc in exteris nationibus diuersitate linguarum ornati, in curia Principum dignissima officia executi fuerunt. Nicolaus maiorum suorum in Marte & toga imitator, maturus consilio, grauis autoritate vir. Dum Succamerar. fuisset Varsauiensis, dignè commissa sibi negotia in Comitibus Regni compleuit. Stephanus Dobrogostus Grzybowski, Varsauiensis & Camenecen. Præfectus, experientia in rebus Regni & consilio recto Patriæ proficiuus. Theophilus Iudex Terræ Varsauiensis, recti, boni, & honesti custos, & director legitimus. Ioannes Grzybowski electionem Serenissimi Vladislai IV. ex Varsauensi Terra subscripsit, & Stanislaus ex Brestensi Cuiuiens.

Rádominscij in Dobrzynensi Terra, Bartholomeus Notarius Bobrownicensis, ad plurima nobili conuenientia officia dispositus, sed non est una fortuna omnium.

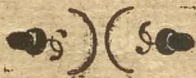
Gluchowscij in Chelminensi Palat. & bello & consilio in Repub. dignissimi. Potior autem est qui consiliis contra hostes iuuat, quàm qui ipsos sine prudentia pugnandi robore aggreditur.

Wolowscij in Wisogrodensi Terra, Si indicium iustitiæ omnis mali causa est, quid dicendum de iudicio animi? aptarunt hi literis, virtute mores.

Misiewscij, in Cuiavia.

Zglinicij, qui etiam nunc Rádominscij vocantur in Plocensi Palatinatu, & in Dobrzynensi Terra.

Chometowscij, ex quibus erat Vicecapitaneus Sadecensis.

PRVS Tertio, seu PRVS NAGODY.

D E L I N E A T I O.

SVNT arma composita ex tribus, cosse, media solea, & armis Prus primo, cos occupat dextrum latus, solea sinistrum, supra autem hæc duo, ponitur Prus, dispositio acuminis & soleæ inferius. Suprà coronam est pes loricatoris cum ocreis, genu coronam tangens, campus crucium & falcis est sanguineus, solea cælestinus, arma autem integra sunt coloris albi, pes ferrei coloris.

O R I G O.

Nobilis de armis Cossys, seu Prus secundò vt apparet ex falce, in matrimonij consortium acceperat filiam nobilis de armis Pobog, quapropter ne speciosam aduersa tempora obliterarent memoriam, reiecit ab armis suis vnicam falcem, ad alteram verò adiunxit mediam soleam, & superposuit arma Prus, quibus & domus sua & domus consortis exprimerentur inspicientibus. Et quia viro de posteris horum armorum in bello cruenti pes auulsus fuerat, ideò Ducum Masouix consensu & autoritate, viro mutilato, & militi dicto Sobor, illiusque posteris concessum fuerunt in perennem gloriam, adornanda arma pede, sublato gladio & manu armata Prusij ab antiquo concessa. Dignum enim est, vt qui maiorum meritis addit propria & pariter illustria, habeat memoriale meritorum suorum innouatum & expressium.

A D I V T O R I V M D E I.

MQueor ex tam excellentissimis armis ad deducendum, quod femina sit adiutorium viri & Dei, dicit enim ipse Creator rerum: *Faciamus Adæ adiutorium, non enim est bonum hominem esse solum, quamobrem relinquet patrem & matrem, & adhærebit uxori suæ, Genes. 2.* Et profectò si mulieres eò adiutorium quoque sunt, quia norunt vincere in bono, quod quondam docuit D. August. *Bonitate contende, salubre certamen est.* Et si proprium bonum & vtilitatem hominis spectes, non est quidem adiutorium mulier, nam bonum est mulierem non tangere, & beator erit si sic permanferit vt legitur, 2. Cor. 7. At si vniuersi bonum consideraueris, adiutorium summum

sumum videbis. Quapropter Rupertus lib. 2. in Genesim cap. 32. *Nec bonum nec utile fuisset, si in humana specie tantum fuisset masculus, & nulla procreatio probis, unde omnes in initio mundi obligati fuerunt ad procreandam prolem cum esset vacua hominibus terra, & forte in necessitate post diluuium & generalem pestem ante finem mundi obligarentur: sed modò repleta terra, cælum replendum est, quod rectius fit statu continentia, ut ratiocinantur SS. Patres.* Arma præsentia nobilitatis dum intueor, video adiutorium viri, dum in confortium matrimonij virginem, hæredem bonorum ingentium assumit, dos etenim virginum plurimos in honoris dignitatem extulit, imò quia regina omnium est pecunia, primos Senatores efficit. *Cæsar Ripa in prima parte Iconologiae adiutorium depinxit: Homo in ætate virili, in candida veste, deluper purpura vestitus, ad quem radij de cælo prominent, coronatus folijs oliuarum, ex collo ipsius in catena aurea cor pendet, manum dextram extensam & apertam habet, sinistra autem tenet vitem fructiferam terræ infertam, ad pedes verò illius est ciconia.* Vir, quia potest operari secundum virtutem serio. Pura vestis, quia adiutorium debet esse purum non interestatum. Purpura, quia adiutorium per respectum ad Deum, adiuuare enim imbecillum charitatis est. Radius, quia omne adiutorium est à Deo. *Homerus,* mortalis diuum auxilium desiderat omnis. Oliua, quia adiutorium ex amore, pietate, misericordia. Torques cum corde, quia adiutorium consilij quoque est boni. Dare enim stulto consilium charitatis est, dare sapienti ostentationis, dare tempore peruersitatis sapientiæ est, *inquit Greg. in Moral.* Manus extensa, quia adiutorium non in verbis, sed in facto. Vitis adiuta, quia in matrimonij sacramento adiutorium viri est mulier, mulieris verò vir caput est. Ciconia, quia adiutorij est symbolum rectum, unde Alciatus.

*Ærio insignis pietate ciconia nido,
In vestes pullos pignora grata fouet.
Taliaq; expectat sibi munera mutua reddi,
Auxilio hoc quoties mater egebit onus.
Nec pia spes sobolem fallit, sed fessa parentum,
Corpora fert humeris, præstat & ore cibos.*

Tantum ac tale adiutorium retulit hic nobilis vir, caput horum armorum ac parens, qua non iam humanum adiutorium, sed Dei sensit, atque de illo leratus fuit. Ut verò adiutorium Dei insit inter connubia & societatem maritalem, illud Angeli ad Tobiam iuniorem sacrum dogma adnotandum venit. *Audi (inquit) me & ostendam tibi qui sunt, quibus præualere potest demonium. Hi namq; qui coniugium ita suscipiunt, ut Deum à se & à sua mente excludant, & suæ libidini ita vacent, sicut equus & mulus quibus non est intellectus, habet potestatem demonium super eos.* Tob. 6.

CAPITA PRIMARIA.

Diuersimodè capita primaria viros appellarunt Historici. Placuit ex multis Triumuiratus Romanorum, nam si ipsorum officium erat sacra requirere, & ædificia illorum reficere, & supplebant Senatum immeritosque amouebant, & in subellijs vt Tribuni iura dabant, aliaque plura digna in Romano Senatu peragebant, vt *Alexand. ab Alex. lib. 4.* refert, verè capita primaria erant. Inter milites quoque capita primaria sunt pedites, equites grauis & leuis armaturæ, vnde Romani post cladem ad Cannas dederunt negotium Triumuiris, vt non ingenuos modo, sed seruos & mancipia ære coëmerent ad millia viginti mandarunt. Et profectò milites capita primaria sunt in quocunq; Regno & prouincia, nam boni, honesti, pacisque sunt conseruatores & tutores. Quapropter & Itali consensu omnium, Bellisarij virtutem paruasque eius copias, Gothorum multitudinè anteposuerunt. Verùm ego dum inspicio hæc arma, capita primaria non alia pono, nisi ipsum Deum & præsentia arma, Deum inquam, caput scilicet omnium quæ fuerunt, sunt, & erunt, vniuersale. De quo etiam in Macrobianis codicibus dicitur:

*Sum Deus, vt discas, talis, qualem ipse docebo
Cælestis mundus caput est, mare venter opacum.
Terra pedes, aures versantur in æthere summo,
Lux oculi, quam solis habet splendentis imago.*

Quapropter Ludouicus IX. Francorum Rex, filio suo primogenito Philippo testamento, inscripsit de Deo: *Ores Deum ore & corde, idq; potissimum sub sacrificio post peractam consecrationem, ne patiaris quenquam te audiente peruersè de Deo & Sanctis eius loqui, nec sinas impunè abire, crebro gratias agas Deo pro bonis omnibus ab illo tibi collatis, vt dignus fias potioribus eius beneficiis affici & augeri, vide vt bonos habeas Prætores & Magistratus, & de illis solerter inquiras vti se gerant, ad extremum quicquid potest boni bonus Pater & pius precari filio suo, id ego tibi precor, Sacrosancta Trinitas & Sancti omnes, seruent te ab omni malo, præstetq; tibi Deus gratiam, rectè semper agendi, & ipsius voluntatem faciendi.* Arma autem præsentia capita primaria voco, quia sunt armis ex primarijs conflata. Crux enim nedum plurimè constituit arma, Cruciniorum, Prussorum, Pilauiorum, Boyciciorum, sed innumeris quoque adiungitur soleis, lunis, ansis. Ipse verò in arma nobilitatis deductæ toleæ equi, tantam latitudinem in gentilijs Regni obtinent, vt illustres familias, & splendentes sub ipsis enumerare solertè animus calamusque non sufficiat. Falces verò cum propria fuissent capitum Masouia insignia, ab eis quoque latè defluerint in nobiles Prussos, sine controuersia capita primaria asferre licebit. Equidem de Familia hæc fuerunt capita magnarum Ecclesiarum in Regno, fuerunt Palatinatum dignissimorum in Senatu capita, fuerunt in Curia officiorum primorum, fuerunt in Castris primores,

in con-

in consilijs summi, in existimatione nobilis iudicij singulares. Sunt & modo eximij, strenui, docti, iudiciosi, humani, sinceri, virtuosij, & pij Familiae cultodes, & ornatus. Vtinam aura flante & fortuna fauente, dum curius Planetarum Angelo astante dirigetur, progressu secundo Regni ac splendore domus, delectari non desinant.

LINEA FAMILIAE PRVS Tertiò.

Nobilis de armis Kossis, qui arma Pobog armis Prus primò, & Cossis adiunxit. Sobor nobilis ex predictis armis, ob cuius praeclara merita & strenuos in bello actus, arma Prussorum in sua coronide, mutationem manus armatae cum stricto gladio in armatum cum ocreis & loricatedum pedem assumpserunt. Minsci de Gosciencyce, in Varsauiens. & Vissensi Terra. Cum enim Stiborius Episcop. Plocensis nepotibus suis bona Minsk Anno 1468, acquisitum t. succedens posteritas à bonis predictis cognomen obtinuit. Nicolaus, vir morum gravitate & probitate vitae conspicuus, reliquit filium Gasparum Tribunum Varsauiens. virum iudicio excelsum, Serenissimo Regi & Senatui amabilem, ex Gorynska Palat. Masouia filia armorum Roza, reliquit filium Stanislaum, qui iuuentutem suam profectu literarum ornatam, in exoticis Regnis Germania, Italia, Hispania, Gallia, Niderlandia, Vngaria excoluit, ut Patriae commodo, Senatui, honori, Familiae ornamento adesset. Quibus in hanc deuenit apud exteros & Romae apud Sanctissimum Senatum dum praesens esset Anno sancto existimationem, ut futurum magnum in Repub. virum palam profiterentur, & quia re ipsa in Patria virtutum coronam, vitae decentiam, animi celsitudinem, ingenij excellentiam, dicendi facultatem, morum integritatem, fortitudinis dexteritatem, laborum utilitatem apertissime demonstrauit, varijs titulis & honoribus illustratus, Senator demum & Palat. Lenciciensis, Plocensis, & Liucensis Praefectus institutus permansit. Quanta fuerit auctoritas viri in Senatu, sed quid dico in Senatu, dicam in summo & sanctissimo Romano Senatu, inde colligere vos cupio, Canonisatio Sanctissimi Hyacinthi, quondam Canonici Cracouiensis, post Ordinis Praedicatorum S. Dominici in Regno primi Parentis & Fundatoris, multis Romae agitabantur vicibus & annis, commissum hoc grande & Sanctum opus Stanislao Minski Palat. Lenciciensi, ad Clementem VIII. Pont. Max. Anno 1594. effecit alto iudicio suo difficultates amouendo & terminando apud Sanctissimum Senatum, ut Canonisatio S. Hyacinthi determinata stetisset, eiusq. vexillum triumphale Cracouiam cum magnifica processione & populi frequentia intulisset. Habuit in consortem Vrsulam Debinsci Castell. Cracouiensis filiam. Matthias Minski electionem Sereniss. Vladisl. IV. ex Vissensi Terra subscripsit. Duzniewscij, in Plocensi Palat. & Belzensi. Qui sicut literis & virtute ornarunt iuuenilem aetatem, ita in prouectiori eximia specimina vitae posteris reliquerunt, nam Iudices Terrae Plocensis varias occupationes nobilium in Tribunali & comitijs Regni expleuerunt.

Wietwinskij, seu Witwinskij in Masouia, & in Volhynia. Viri ut iudicio magni, ita in Senatu graues, nam Sigismundus I. dum Ludouico Bohemia & Vngaria Regi voluit persuadere, ut cum Turca pacem oblatam firmaret, precipue cum Vngari missis legatis Turcarum repudiantes pacem, nasos & aures amputassent, misit ad Ludouicum Regem Andream Kricium armorum Kotsic Episcop. Præmisliensem, & Witwinskium armorum Prus Castell. Plocensem, arguendo tanti facti Vngaros, Bielsc. sub Anno 1524. Nicolaus eximius miles, ex Wasyczynska veterani & experti Rothmagistri Christophori filia, reliquerat non dissimilem filium, qui sub signis Illustrissimi Præfecti exercituum Koniecpolski, gloriose famæ collegerat ornamenta. Extat nunc illius patruelis frater, Notarius Terrestris Chelmensis, iure & iustitia nomen celebritatis retinens.

Mrozouiccij, in Palat, Belzensi & Cracouiensi. Hi cum Wietwinskiis, seu Witwinskiis eiusdem diuisionis bonorum, sed illi à Witwin, hi à Mrozowice diuersimodè cognominati, ex Mrozouiccio Stanislao, qui ex Sczepanowska armorum Prus primò genitus fuerat, plurimi procreati fuerunt Mrozouiccij, nam ex Ianicka armorum Ielita filios 14. suscepit. Ex quibus Alexander æterna memoria recolendus, nam pro Patria captiuitatem Turcicam perpeffus fuit, & liberatus in congressu bellico cum Michaelē Multanorum Dinasta, in Palatinatu Chyouiensi statua dum constituit, Tartaros acerrimè profligauit, ad extremum multitudine superatus captus, capite truncatus, excoriatus. Daniel nepos Stanislai, cum Rozynski eximius miles in Moschouia, & ductor militum 400. occisus ex tormento bellico ad Mozaiscum. Filij illius ex Wilkocka Stanislaus ad Pereaslauiam occisus, & Ioannes cum Lászcz strenuus miles, frater verò Alexandri Ioannes, cum Iordano Succamerario Cracouiensi, & Teczynscio eximius miles, ez Sophia Alberti Rásowski armorum Grzymala, appellatus magnus, ox staturæ & ingenij dignitatem. Albertus tertius frater horum, cum Michaelē de Tarnow contra Osmanum eundo decessit. Referunt quoq; Historia precipue Bernardus Wapowski in fragmentis Mrozouicium his verbis: Iacobus Mrozowicki Polonus, miles staturæ admodum pusillæ, cum Germano Cataphracto equite gigante in statura congressus eum vicit, Toroniam deduxit ad Regem, eratq; res admiratione digna quando ille pusillus, vastæ staturæ militem ad conspectum Regium deduxit. Paulus Mrozowicki Notarius Ostrzesouien. demum Treboulien. tum causarum officij Iudex, eximij iudicij vir in Tribunali Regni sæpius Iudex, & cum Valachis deputatus arbiter, consors eius Podlodowska, eius frater cum Skinderpasa in Cecora occubuit. Alter frater Georgius in Cracouiensi Terra in Viazd hæres, qui etiam in Pocutia residet Secr. Sereniss. Regis, Notarius Zydaouiien. ad plurima negotia Regni & amicorum optime dispositus, commissiones plurimas expediuit, consors Olesnicka armorum Rádwan Capit. & Iudicis Belzen. nepos. Gabriel, Paulus, electionem Vladisl. IV. ex Crac. Palat. subscripserunt.

Iablonowſcij de Iablonowa, in Palat. Plocen. in diſtrictu Mlauenſi, per uetuſtæ antiquitatis Familia, cuius progenies tribus contiguis villis Iablonowo nuncupatis ibidem continetur. Profecto dum tam antiqua & numeroſa familia ſæcula multa peregit, clariffima merita officio militari & in Repub. conſilio iuſto & ſano, abundè demonſtrauit. Quam etenim familiam Deus ab alto in ſeminis multiplicatione in annos benedixit, illam quoq; maximis meritis ad præmia Patriæ diſpoſuit. Hinc Diuinus Pſaltes: Ecce ſic benedicetur homo, qui timet Dominum. Iablonowſciorum Pruſſorum de armis, arborem Familie ponere eſſet longum ſatis & latum, et præcipuè cum nedum in villis tribus domicilia ſua retinent, ſed etiam in Pruſſia, in Pocutia, &c. Erat Iablonowſciorum familia, meritis & factis clariffima in Pruſſia, qui bonis ibidem acquiſitis Wicholec ab eiſdem notabant familiam, quam ultimus natus ex Duſka ſorore Theſaurarij Regni terminauit. Plurimi de hac familia eximij milites ſtrenui clauo & gladio extiterunt, qui mori pro Patria magis, quam uiuere elegerunt. Gregorius Rothmagiſter, in Liuania fortiter pugnando occubuit. Fabianus & Ioannes ad Cecoram vita & ſanguine nomen Familie clarum reddiderunt. Albertus in Moſchouia, morte celebri poſteritati exemplum fortitudinis & benè merendi in Patria propoſuit. Plurimos in ſago reſerunt monumenta, & memoria in Iablonowo ueros Patriæ amatores & Reipub. propugnatores, ex his Iablonouiis Paulus magnus bellator & hoſtium ſtrages Rothmagiſter ad uitæ tempora, reliquit contracto matrimonio Valentinum ciuem Patriæ conſilio & grauitate morum celeberrimum, qui poſt iuuentam in Caſtris & aula Principis exercitatum & ſpecioſitate factorum illuſtratam conſortio electo, ſuſcepit filios tres, Gaſparum militarium trophæorum ſemper cupidum, qui in multis expeditionibus probatus miles, S. R. M. Rothmagiſter ad Gedanum, prouectus ætate obiit. Mathiam, qui ſua in Pocutia domicilia conſtituit firmavitq; hic totus rei bellicæ & Morti deditus, in magnis expeditionibus nomen clarum Familie, & poſteritati reliquit. Obijt eximius Rothmagiſter, S. R. Maiſtatis, quem ita Epitaphium in Eccleſia Prædicatorum veteris Coloniæ memoriæ æternæ celebrandum offert. G. D. Matthiæ Iablonowſki è domo Pruſſorum, qui cum per omnes officij humani partes præclare ſeſe geſiſſet Patriæ, in bellis Gedanenſi. Moſchouitico, Liunicoque & propugnandis Tartaris, amicis in humanitate, Deo in religione quoad debebat reddidiſſet, Annum uitæ agens quinquageſimum obiit, & immortalibus meritis ſecum aſportatis, hîc quidquid habuit mortale collocauit 1619. Reliquit ex Catharina Klonnicka de magna Klonnice (quæ poſtmodum Iacobi Potocki Pocillatoris Podoliæ conſors fuerat) filium Ioannem Stanislauum Enſiferum Regni, virum in exteris nationibus diuerſitate linguarum, & iudicij dexteritate cum literis atq; facultate oratoria eximie ornatum, qui et rectè Patriæ conſulere, et amicis ſtudioſè proficere non neglexit nec grauatur, cum Duciffa in Zaſlaw tenet. Vinculum matrimonij,

Et suscepit optime spei filium, cui maiestas diuina benedicere dignetur. Paulus Iablonowski tertius frater Gaspari Et Mathia, heres in Iablonowo post declarata Patrie desideria ex nobili viro, contracto matrimonio reliquit septem filios gloriosa fama, Et predecessorum meritorum vigilantes solertesque custodes. Opaccij, in et de maiori ac minore Opacz. in Palat. Masouia, districtu Cerscensi et Varsauiensis, quorum Familia magno semper in honore habita est, qua non tantum vetustate generis, sed etiam maiorum trophaeis rerumque fortiter gestarum decorata alto vertice conspicitur, Regum obseruantissimi, ab ipsis apprimè dilecti, et Reipub. proficui. Nicolaus Opacki, hic quantus qualuue fuerit in Patria, ipsi tituli et honores demonstrant virtutes et merita ipsius in Rempub. Succamerar. enim erat Varsauiensis, Capit. Piascensis. et magnus Procurator Arcis Cracou: Eius filius Sigismundus Opacki, auidè sequutus maiorum gloriam, atque parentis optimi vestigia in toga et sago, iuuentutem in literis et moribus primum in Regno, postmodum in externis nationibus instructam in obsequia Serenissimis Regibus reddidit. à quibus ob singularem in se fidem, et in rebus insignium functionum peragendis industriam et dexteritatem, intimè beneficèque habitus, Succamerarium Varsauien. agens, Capitaneatu Liatouicensi, Ryciuoliensi, Mlauensi, Pasescensi, et Magni Procuratoris Arcis Cracouien. officio dotatus et decoratus, nunc adhuc sedulam S.R. M. et Reipub. nauat operam. Hi subscripserunt se in Electione Vladisl. IV. Regis. Christophorus Opacki Pocillator districtus Cerscensis Albertus Opacki ex Terra Cerscensi. Sigismundus Opacki Succamerar. Varsauiensis, filius eius Albertus Ignatius Opacki, qui nunc in exteris degit. Albertus Opacki Vexillifer Varsauien. et Capit. Nowomieſcen. Nicolaus Opacki, Paulus Opacki Pocillator Varsauiensis. Hieronymus Opacki, hi omnes ex Terra Varsauensi. Rudziescij, Floribus odoriferis virtutum ornati, nam sicut Deus vnum spectabile animal hominem in quo omnia animalia contineret effecit, ita nobilem virum omnes precedere virtute et in exemplum plebeis posuit. Iaruntowſcij in Lomzen. Terra, bono honestoque incumbunt. Aliqui illorum in Russiam deuenierant, et Iudicis causarum officij Castrensis Zydaconiens. peragebāt. Korewiccij in Podlachia, eximij et strenui milites. Ioannes Andrea filius, cum Illustriss. Duce Slucensi Georgio 1577. militaria trophaea deducebat. Mlaccij in Cerscensi Terra, Valerianus Ducibus Radziuilius in M. D. Litu. officiosus et miles. Rosochaccij in Wyscensi Terra, ex quibus alij in Podolia Ducibus in Wisniowiec obsequijs dediti, quorum vnus filiam Wierzchowſcij Vicecapit. Iudicis causarum officij Laticouien. in consortem habuit. Osowinscij in Liuenſi Terra, exercent vires in Castris, ingenium in Reipub. negotijs. Beldiccij in Podlachia, Honesti et decori dant operam, nam non est reprehendum otium honestis rebus partum.

Pruskwscij à Rozanensi Terra, Reddunt bi obsequia Primatibus, sed liberi tamen sunt, qui turpitudini non seruiunt.

Mrockowscij, Fortunam reuerenter habent, nam ferenda est fortuna, quæ abest à culpa.

Dobrzynieccij, Quia mors seruituti & turpitudini anteponebatur, malunt mori quam fadari.

Napiorkowscij, Seruiunt Patriæ & Reipub. nam non omnis seruitus est misera, tum verò intollerabile est seruire impuro, impudico, effeminato. Petrus ex Belzensi Palat. Sereniss. Vladisl. IV. electionem subscripsit.

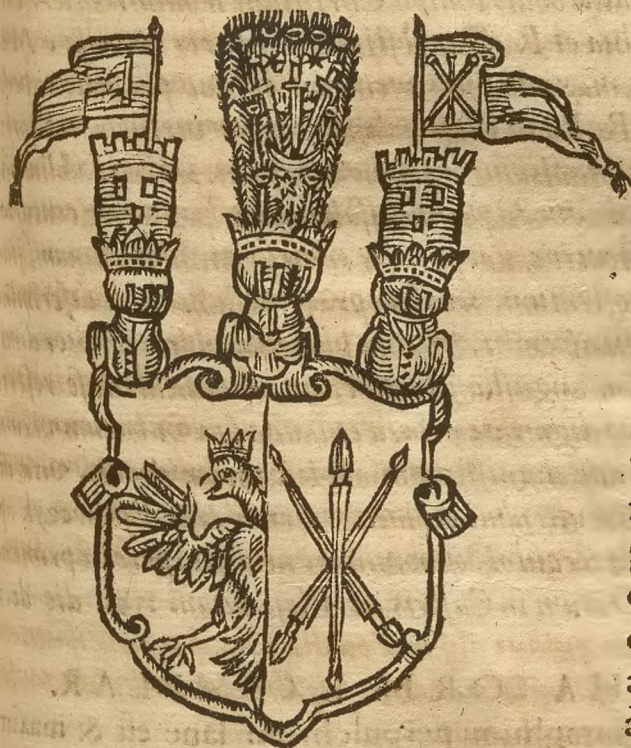
Kowalewscij in Syradieñ. Palat. Quia ad decus & libertatem nati sunt nobiles, ideo bono honesto & protectioni Regni intendunt.

Dawidowscij in Russia, Stanislaus obiit in pugna cum Bogdano, dum consensu Regio pro Alexandro pugnabant Anno 1450. Bielsc. Stanislaus Iudex Terræ Leopold, 1456. eximia erat familia, sed mascula proles perierat.

Karniscij in Plocensi, Seruant in omnibus medium & modum.

PSKOWCZYK.

DELINEATIO.

EST clypeus triangularis in duas æquales partes transuersim diuisus, cuius dextra pars continet aquilam albam coronatam mediam, ore hiantem, & linguam exertam habens in rubeo campo, sinistra verò, tres hastas aurei coloris duabus sursum in crucem vergentibus, & tertia transuersim per medium duarum migrante mucrone. In summitate clypei galea militaris elatrata cum latricinijs seu velaminibus à dextra parte candidi & rubri, à sinistra verò rubei & flauicoloris sparsim dependentibus ex-

ter, in superficie coronam auream regiam, gemmis pretiosis adornatam gestans, ex qua corona cauda panonis sparsi coloris naturalis emanat, in qua insigne illius vetustum Rownia, hanc galeam ita adornatam, duæ turres ro-

tunda murata cum similibus galeis, ex turri dextra vexillum peditum rubei coloris, cum lupinis tribus albis dentibus, ex sinistra verò vexillum, simile vexillum cum tribus lanceis, & quia vexillum hoc ex alternis plagis rubeis & albis, sunt hastæ albæ in rubeo, in albo rubeæ.

O R I G O.

Serenissimus Rex Stephanus ad Plešcouiam recipiente ad arma Ioanne Zamoiscio nobilem de armis Rownia ad proprium insigne Pacholowieccium Notarium, qui triginta characteribus efformabat dextrè literas eximium militem, audacis & fortis animi & pectoris ista contulit arma. Vnde dicitur in Priuilegio Regio: *Aquilam habet munus munificentia nostra pro præclaris virtutibus suis. Sarioverò habebit insigne, quia pro suo in adolescentem favore & gratia, eius familiæ Primarius successor, et Regni nostri sapientissimus Senator, prædictus Illustris et Magnificus Ioannes de Zamoiscie, Supremus Cancell. et Exercituum Regni, et Capit. Cracouiensis Generalis, in familiam gentis suæ eum adnumeravit. In vexillo habebit dentes lupinos, ut denotet nos ex Familia Batoriorum in hac inclyta Repub. regnasse hoc tempore, hastæ verò in alio vexillo, ut denotet virum Ioannem Zamoiscium hoc tempore Supremum Exercituum Regni Capitaneum extitisse. Et hoc ideo, quia strenuitas et virtus in eo satis præclare eluxit, in omnibus contra hostem nostrum Moschum proximè præterito biennio, atq; aliis bellis contra Christiani nominis hostes, Turcas scilicet et Tartaros in Valachia et Russia, gestis sub imperio Nicolai à Mielec Exercituum Campiductoris, maxime tamen enituit in hac præsentis expeditione contra hostem nostrum et R. P. ad Plešcouiam, ubi tot virtutis, tot fortitudinis, et in Rempub. amoris Stanislaus Pacholowiecki ex tractu Lublinensi, Cancellaria nostra Notarius edidit, ut in primo assaltu inter præcipuos centuriones duos Serny et Wybránowski tertius ille, primus tamen omnium ruinam, siue murum tormentis maioribus prostratum, non sine præsentissimo vita discrimine audacter aspicientibus nobis ipsis ascendit, & cum hoste ad turres fortiter dimicauit, eumq; per portam quandam angustam fugere, ac in ciuitatem se referre coegit, et omnibus prorsus locis pro dignitate nostra et laude sua ut bonum virum, fortissimum militem, ac omni laude dignissimum adolescentem decuit, vita discrimina detrectando strenuè periculis obuiam iuit. Arma eius Pskowczyk appellamus illumq; ut ante Pacholowieccium cognominari ne discerperet à primaua appellatione vocari volumus. Datum in Castris ad Plešcouiam 1581. die decima Septembris.*

VERI TRIUMPHATORIS EXEMPLAR.

EX omni causa quærere triumphum, perpulchrum tanè est & maximi militis proba, vnde Iuuenalis Satyr. 1.

Bellorum exuuia, truncis affixa trophæis

Lorica, & fracta de casside buccula pendens;

Humanis maiora bonis creduntur.

Quod ut commendarent aliqui strenuis bellatoribus efformabant (*inquit lib. 2. Impressarum Iul. Cas. Capaccio*) leonem erectum fatigatum exerentem linguam præmentem posterioribus pedibus cornucopia plena floribus & fructibus, qui dextrum pedem anteriorem tenet eleuatum, sinistro verò tenet pacis insignia, additum lemma: *Requies hæc certa laborum.* Et profectò hic est veri triumphatoris finis, verumque exemplar. Nulla enim salus bello, pacem te poscimus omnes. Dum tamen mente speculor præsentia arma, non sine graui animaduersione esse illa, veri triumphatoris exemplar & symbolum affirmabo. Nam licet omnes strenui eximijque bellatores, habeant arma in omnes Patriæ hostes, acerrima tamen in eos seruant quibus victis spolia maxima habent. Etsi in conspectu Regum & Principum summa pericula vitæ hilariter & promptè subeant, illi in veros triumphatores consurgunt, & viuæ exempla ex se militibus deducunt. Et tam singulare Pacholowiecki præstitit, ut præsentibus armis liquidò edocuit. Nec velim obijcias non seruata esse iura belli, scilicet, non temerè in acie versari & manu cum hoste configere, immane enim hoc quoddam & belluarum simile est, & barbaro ritu cædem cæde, & sanguinem sanguine tollere. Verum etenim hoc est, ubi quæritur belli exitus & non causa, causa enim iubet superos melior sperare secundos, quæ frangit & attollit in milite vires. Iniquè namque bellans bella saluus haud reddit, bona autem causa tandem triumphat. Inspexit Pacholowiecki animum pij Regis Stephani, vnâ cum aliis commilitonibus, & causam bellandi, quod non cupidine Imperij & diuitiarum, non nocendi vel vlciscendi crudelitate, sed recuperandi & instaurandi sui Regni amore suscepit promoueritque bellum, idcirco indubitanter medios inter hostes, ipsaque agmina lancearum, globorum, gladiatorum, ascendit & victor redijt. Quo nedum triumphator de hoste sed exemplar boni bellatoris exitit, & imago meritorum & præmiorum, quod aquila, dentes, lanceæ, vexilla, turres, coronæ, arma nobilia demonstrant ipsumque extollunt. Annotarunt quidam ceruum versus solem cubantem erectis cornibus, cum inscriptione: *Tu perficis*, quasi dicat perfectio mea à sole. Ita Sereniss. Rex Stephanus, cum omnia non sibi in bellis sed Deo adscriberet, sicut post Gedanense bellum in cruce aureis literis scripserat: *Non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo sit gloria.* Ita & hanc belli rationem cum Moscho ad Pleſcouiam non sibi pius Rex licet præsens fuerat, sed Deo & militibus suis adscribebat dicens: *Tu Deus meus primariò, & miles secundariò perficis, donasque mihi gloriam.*

RADWAN aliàs WIRBOW.

DELINEATIO.

EST vexillum Ecclesiasticum tribus striphis distinctum coloris flauī, habens ad extremitates fimbrias, & crucem ad medium superficiei in campo sanguineo. Super gallean & coronam sunt pennæ Strutij.

O R I G O.

Vexillum est antiquissimum signum bellicum tam Persis, quàm Romanis, & Græcis, sed eiusmodi formæ vexillum ut Raduani est nulli erat commune, sed ipsis antiquis in Regno Poloniae Sarmatis proprium. Nam cum Boleslaus Audax cum Roxolanis bellum prosequeretur, Præfectus militiæ ut vigilantī cura securitati exercitus obueniret, indagatores hostium præmisit, quibus in Præfectum legionis militem Radwan nominatum assignauit. Qui ut commissā peragunt in Castra hostium Russorum inciderunt, quæ cum iam euitare impossibile foret, vno animo & corde mori cogitarunt. Inuocato igitur nomine Dei, fortiter primi in hostem ruunt, fauit fortuna, hostis insperatum militem coniiciens habere subsidia, commouetur, turbatur, multitudo confunditur, risit post Mars in alteram partem, reducunt vires, victores prosterunt, vexillum belli eripiunt, hinc amisso signo bellico consternati pereunt. Excurrit, fortuna volente, Radwanus in villam proximam, arripuit vexillum ex Ecclesia, aduolat in hostes, cognoscunt milites suum ductorem, resumunt animum, & cogitanti hosti quod nouus exercitus cum nouo signo belli adfuisset, fugam dispersionemque ingeminarunt, atque victoriam eripuerunt. Redux in castra Raduanus multis stipatus captiuis, vexillis, spolijs, trophæis, in æuiternæ gloriæ testimonium vexillum Ecclesiasticum cum cruce & media hasta, à Boleslao Rege in nobilitatis insigne sibi, atque posteris suis recepit & derulit.

VEXILLVM SVPREMI HERCVLIS.

Militaris ordo, cum origo prima & fons sit totius nobilitatis & equitum, nil in ipso repressari potest, quod non magnæ fuerit animaduersionis. At inter ea vexilla militum generalia præcipuam habent obseruationem, color, notæ, latitudo, varietas, nec obiter nec leuiter fiunt, sed cum iudicio & ratione. Quatuor hæc, ut ex authoribus de re & disciplina mi-

na militari colligitur, propter quatuor fiunt. Primò, vt legio ipsius Ducis & Præfecti militum, ab alijs legionibus discernetur. Nam vt in corpore humano principatum tenet caput & ratio, ita capitale signum Ducis & vexillum, omnium legionum est primum, nedum numero sed pugna & victoria. Vnde Darius Persarum singulare retinebat vexillum colore & notis, quod alteri non licuit ob crimen lesæ maiestatis futuræ. Deferebat autem vel solem, vel aquillam cum flagello, ante illum verò Abraham apud Hæbreos deferebat Agnum, Amazones Scorpionem, post illum Imperatores deferebant Aquillam cum subductis literis A. D. S. I. T. vel alijs diuersis, vt in Numismatibus Romanorum habemus. Secundò, vt regiones & Prouinciæ per talia signa bellica & notas distinguerentur. Quapropter Lacedæmonij capitalem literam Lambda deferebant in vexillis, Missenij literam M. Romani quoque Senatores primum sui cognominis elementum. Tertiò, deferebant cohortes vexilla in bello ob numerum computandum exercitus, vnumquodque enim vexillum centum viginti sex homines continebat, & quia apud Romanos differentes erant milites tam pedites, quam equites, nempe Antepilani, Triarij, Rorarij, Accensi, diuersa quoque signa deferebant, ex quibus & miles cognoscebatur & faciliè computabatur. Quartò, deferebant vexilla & talia signa in eis, ad conseruandum ordinem. Nam quia apud Romanos vexilla omnia peditum erant rosea, & equitum cerulea, vt Rosinus dicit, non faciliè in belli feruore confusus parumper miles quod fuerit illius vexillum cognosceret, nisi aliquas notas diuersas ab alijs in vmbilico suo vel latere haberet, vnde *Vegetius*. Antiqui quia sciebant in acie commisso bello celeriter ordines aciesque turbari atque confundi, ne hoc posset accidere, cohortes in centurias diuiserunt, & singulis centurijs singula vexilla constituerunt, ita vt ex qua cohorte, vel quota esset centuria, in illo vexillo literis esset adscriptum; quod intuentes vel legentes milites, in quouis tumultu à contubernalibus suis aberrare non possent, centuriones quoque loricos transuersis cassidum cristis habebant, vt facilius noscerentur. De hoc multis quoque in locis *Rosinus* & *Dempsterus* de antiq. Rom: scripserunt. Enimuerò quicumque castrorum Martis vel leuem noticiam possident, talia vexilla meritò supremi Herculis nominabunt. Sed alio de capite præsentia arma ego vexillum Supremi Herculis nominaui, nam si Christiana in bellis vexilla sunt differentia plurimum in signis & notis à Paganorum vexillis, alium quoque Herculem Supremum repræsentabunt. Illorum vexilla referunt & continent capita, gladios, fulmina & id similia, Christianorum verò vexilla continent cruces, imagines B. Virginis & Sanctorum, quocirca illi Herculem Supremum vocant hominem bellicosum, Christiani verò Herculem exprimunt cælestem & diuinum; illorum Hercules mutatur in fauillam, noster verò Hercules æternitatis immensa spatia & sine numero, conseruat & obtinet. Et si aliquando

Herculem Supremum hominem nominamus, propter signa tamen tam sancta & pia, virtute, pietate, sanctitate præcellsum sine iniuria dicemus. Pietatem enim ille spirat qui signa pia colit, obseruat, honorat. Nam si antiquis signa in vexillis erant expressiua quoque virtutis & non solum conuocatiua militum, multò perfectius signa in vexillis Christianorum habebunt suam expressionem singularem. Minotauri signum deferebant, ut quemadmodum ille in intimo & secretissimo labyrintho abditus perhibetur, ita ducis consilium semper debet esse occultum. *Veget. lib. 3.* Effigiem quoque porci deferebant, quia confecto bello inter quos pax fiebat cæsa porca fædus firmabant. ait *Festus*. Romani verò aquillam in acie portabant alijs signis in Castris relinquendo, ut docerent pro Repub. Romana & libertate omnes debere potissimum pugnare. Eo quoque medio processit & eximius noster Hercules Raduanus, qui vexillum detulit Ecclesiasticum magnus victor & triumphator, quia cum Deo, pro Deo, ex Deo, & ad Deum per nomen ipsius sublimandum inter hostes & schismata, Christianum quemque pugnare debere insinuabat. Quapropter non sine gustu & veritate, in arma Radwan quidam hoc Xenium reliquit:

Insignis insigniter in signo dotatus signo,

Viue, vale Patriæ incolumis auxiliator.

R E I P V B L I C Æ S A L V S.

Ingenti secreto banda bellica seu signa quod vexilla dicimus, antiqui salutem Reipub. nominarunt. De hoc Sidonius Appollin. Carm.

Vt primum vestras aquilas Prouincia vidit,

Desijt hostiles confestim horrere dracones.

Quocirca Theodosius magnus in suis vexillis clavis literis scribebat SALVS. Et Affamonæi illarumque Marschalci nomen Regis æterni & Dei exercituum habebant in vexillis, sicut *Petrasanta in Tesseris Gentilicis* refert. Salutem igitur Reipub. in vexillis, banderis, signisque bellicis antiqui constituebant. Hinc Alexander Magnus, summus triumphator de regnis diuersis, dum tertio pugnare debuit cum Dario Persarum Rege, efformauit in suo vexillo bandum quod vndeque spicula & hastæ circumscipiunt, & cui cuspidinibus minantur, & subscripsit: *Manebit victoria. Sal. Neugebauerius in Symb.* Quo non est aliud significare, nisi manebit Reipublicæ salus, victoria enim de hoste, salus est Reipublicæ. Dum ego ad arma præsentia oculos flecto, multò potiorem salutem in vexillo hoc quam in alio pono. Nam si vexillum belli antiquum salutem Reipublicæ quando tulerat aut ferebat, hoc pro loco, tempore, occasione, rectore & vno verbo dicendo, erat salus occasionaliter non simpliciter ab eis. Hinc *Liuius lib. 26.* Martem dixit communem, quia victum sæpè erigit & affligit victorem. *Publius*, vitream belli fortunam vocauit, tunc cum splendet frangitur. *Pli-*

nus, in bellis posuit vicissitudinem, Habet has vices (*inquit*) vicissitudo mortalium, vt aduersa ex secundis, secunda ex aduersis nascantur. Vexillum verò hoc gentilicium quia ab Ecclesia deductum, iam erit solida Reipublicæ salus. Est namque vniuersalis Saluatoris triumphale signum, quod qui simplici mente & eleuata aspexerit, vt serpens erectus post rubrum mare sanitatem Hæbreis, ita populo bellanti Christiano salutem adferet. Det D. Ambrosius testimonium loquendo de Constantino Magno, Serm. 43. *Nonne cum adhuc gentilis esses solebas signa perquirere? Quæ signa quibus rebus essent prospera magna inquisitione colligere? iam nunc nolo erres numero: scito, quia in vno signo Christi, omnium rerum est tuta prosperitas.* Et si aliquando atra minauerit fortuna, si accidit in pio & iusto bello aduersum quid, hoc sibi salutis & Reipub. adferet, quod in eo prælio forti viro licebit iam pro Patria sua honestè mori. Comprobarunt hoc plurimi Raduanij, Rybinscij, Zebrzydowscij, Vchanseij, Brandisij alijque innumeri, vt querendo originem ac vim, vnde tanta salus ex familia & gente Raduana profluat in Rempublicam quidam ita scripserit.

Raduanidum vexilla sacrae crucis incluta signo,

Palladae fortuna religione nitent.

Id graue consilium virtus pietasq; loquuntur

Hæc adito, ista domi militiæq; patent.

NON ERUBESCO.

VNI quidem est proprium hoc dictum, sed multis quoque meritò accommodari potest. Prouerbum est soli Christo, dicit enim: *Quis ex vobis arguet me de peccato? Quasi dicat: Non erubescō.* Sum ipsa sanctitas, ipsa veritas, ipsa iustitia. Accommodari tamen dictum potest viro fideli fide politica & Ecclesiastica. Qui enim fidelis non verecundatur fidem, illi subscribendum: *Non erubescō.* Dicit enim Scriptura: *Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo qui est in cælis.* Accommodari quoque potest & optimo Patriæ ciui, nam qui in vita prima media & vltima non potest argui, qui in Castris, Senatu, Republica, iudicio non potest aspernari illi subscribendum illicò venit: *Non erubescō.* Ita enim iam vixit vt non pudeat eum viuere. Quocirca R. Treterus in Symbolica Christi meditatione, formauit manum virilem comprimentem palnam & gladium, inter quæ apposuit candidam crucem, addidit singraphe: *Non erubescō.* Profectò si Radwanorum merita considerauerimus, quam scilicet reddiderunt fidem Principibus Poloniæ, Ducibus Masouiæ & Regibus nostris Serenissimis, domi, in Senatu, in Castris, quamue & quantam pietatem, promptitudinem declararunt in Patriam, & conseruarunt amorem, stylo aureo in adamantino lapide exaratis literis. *Non erubescō,* ad arma nobilitatis eorum appendendum esset. Etenim

*Nobile stemma viris meruit probata voluntas,
Regibus & Patriæ non simulata fides.*

Illi enim literis & institutioni optimè animum tribuunt, nam licet literarum virtutem dare non possunt, animum tamen ad accipiendam præparant. Illi cum nomine magnifico segne otium non ferunt, sed magis Patriæ & Reipublicæ pectus animumque offerunt. Et quia nec domus vlla, nec ciuitas, nec gens, nec rerum natura omnis, nec ipse mundus, sine hoc ordine ut regatur & obtemperet, stare potest. Obedientiam Regibus ex intimis iuxta iura & decus præstant. Nam

*Maius inobedientia nullum est malum.
Hac perdit vrbes, ista perdit & domos
Vastasque reddit; Martis in certamine
Hac terga vertit rite sed parentum
Res atque vitam seruat obedientia.*

Quocirca Dlugossus loquendo de Familia Radwanorum dicit illos fuisse Dominis suis fideles, sinceros, animosos.

LINEA FAMILIÆ RADWAN.

RAdwan, cui primitus talia fuerunt collata insignia, sicut in Origine Stem-
matis diximus. Erat dignissima prosapia Raduana, seu ut Cromerus ap-
pellat Wirbouia, felicissimus parens. Ab illo duntaxat in nomen & gloriam,
plurimi processerunt, cum singularem dignitatem titulorum & honorum à
Ducibus Masouia, & Regibus Polonia reportarunt. Crescunt namque præ-
mia, dum merita florent. Raduanus Cancellarius Regni 1021. sub Boleslao
Chrobri Regum bellicosissimo & religiosissimo. Qui sub tanto Rege, nedum
genio & ingenio, sed Marte & gladio, reddidit propria decora Patriæ. Ra-
duanus filius Cancellarij non dissimilis virtute & fortitudine parenti, quem
licet in titulis magnum opinandum fuisse, in hoc tamen retulit laudis ni-
mium, quod Sereniss. Regis Boleslai Audacis comes indiuiduus ad bella ad-
scriptus fuerit. Incidit senium ipsius in Annum 1100. Raduanus quartus
filius Raduani, ex Raduano Cancellarius Boleslai Crispi & Miecislai senis
circa Annum 1153. Erant ipsius hereditaria bona ut ex priuilegijs apparet.
Rusiec seu Stárawieś, Nadarzyn, Strzesieniowa, Brody, Zebrzydowice,
Skomśe, Zabinić, &c. A quibus bonis descendens posteritas diuersa post-
modum cognomina ob diuisionem honorum inter se factam, sortita fuerat. Go-
thardus Raduanus filius quarti Raduani, & hæres prænominatorum bono-
rum. Hic ob singularem iudicij præstantiam atque in fortitudine magnanimita-
tem, a Conrado Duce Masouia Supremus Cancellarius effectus, non modicam
adauxit domui gloriam, accepit ab Duce in meritorum præmia bona Pepe-
rzyn. Lucas Gothardi filius. Verus successor honorum & honorum paren-
tis, denunciatus Comes in Rusiec & Nadarzyn. Marschalci dignitatem a D.
Masouia

Masouia obtinuit Conrado videtur floruisse circa Annum 1230. Gothardus Luca filius Generalis exercituum Dux contra Iacungos 1260. Habuit pro gloriosis meritis bona Stuzowa à Ducibus. Reliquit filios gloriae & immortalitatis suae eximiae haeredes Alexium Marschalcum Ducis Masouiae Boleslai & Succamerarium Varsauiensem. Vilhelmum, cui bona Zebrzydowice & Brody cum aliis diuisione uenerunt, à quo descendit Zebrzydowsiorum Illustrissima Familia, Ziemak Succamerarium Zakroćimensem, Paulum, Ioannem, Nicolaum, Michaelem, Franciscum, in Sluzewo, Nadarzyn, Vrzad, Zaliniec &c. haeredes. De hoc ultimo Gothardo habet Bielscius, quod septem Duces captiuos deduxerit Iacungos Conrado Masouiae Duci, & quod de Armis Radwan fuerit, Bielscius fol. 112. post Cromerum & Dlugossium asseruit.

Zebrzydowski in Palatinatu Cracouiensi, maximis meritis, titulis, honore, potentia clarissima prosapia. Quae sicut diuisione bonorum diuersum cognomen à Raduanis assumpsit, ita gloriosis factis Patriam, Senatum, & Rempublicam illustrauit. Cum namq; extremum senium Vilhelmi Comitis in Brody & Zebrzydowice in tempora Vladislai Iagellonis inciderat, usq; in presentem diem illustrium factorum indiuisa progenies auget gloriam, & reflorescere satagit in Comitibus Regni & Tribunalibus, dignissima merita. Fabianus a Zebrzydowice Zebrzydowski, religione, fide, constantia, tam in sago quam in toga, egregie Regibus & Patriae probatus, illam de se progeniuit existimationem, quam optimi ciues Patriae, & Reipub. eximij Senatores desiderabant. Reliquit ex Pisarzowska filios duos, primum Ioannem, qui altiora ingenio & fortia pectore dum meditatur & exequitur, in Castellatum Osuiecimen. assumptus fuit. Reliquit ex Przypkowska tres filios, Florianum, Ioannem, & Sigismundum, & filias quinque. Secundum filium reliquit Nicolaum, qui contracto matrimonio cum Wiczborzka, bona Wiczborg seu Waissborg intulit in domum suam. Habuit filium Albertum, qui ex Kriczka armorum Kotficz reliquit quatuor filios. 1. Nicolaua, vir boni animi & pacis tutor & custos, cum Sempelborska tenuit matrimonium. Secundus Andreas, vir in literis & Senatu dignissimus, quem etiam diuina maiestas plurimis Episcopatibus insulis in gloriam suam disposuit. Nam primò erat Episcopus Camenecensis, in qua dignitate legationem ad Imperatorem Ferdinandum 1543. executus fuit, ut Bielscius folio 584. Post successit ad Episcopatum Chelmensensem, demum in Cuiauiensem, ultimo translatus ad Episcopatum Cracouiensem, quo in munere id efficere contendebat, quod optimum & Sanctum Pontificem oportuit, de quo satis clarè Christophorus Kaniski, in Vitis Archiepiscop. & Episcoporum Cracouiens. reliquit, sed inter ceteros Petrus Royzius Maurei Hispanus Iurisconsultus in suo Chiliaftichon, ita de illius virtutibus, & zelo Ecclesiae asseruit.

Andreas inde it Zebrzidouius, Albula cuius
 (Non Parnase tui fontes) sacra protulit ora
 Et fando clarum fecit, linguaque disertum.
 Pontifices inter non hoc est acrior vllus
 Sauromatas, nemo sacra iura audacius armis
 Correptis etiam, res si exigat arma, tuetur.
 Irritet quoscunque adeat quæcunque pericla
 Pro Christo Christi que fide, leua omnia ducit.
 Quin gaudet Patrum pro religione Quiritum,
 Probra pati, linguas ridens & iurgia vulgi
 Assueti dirum dictis aspergere virus,
 Et nimium, heu nimium verbis lacerare nefandis,
 Presbyterum genus omne, & quicquid vertice raso
 Est hominum, gazam qui contempsere nocentem
 Calcatisque opibus Christi sua colla volentes
 Subijcere iugo, famat quibus ara ministris
 Thure sacro, & prece perpetua pulsatur Olympus,
 Sic serui diuis Andrea, & fortibus ausis
 Rebus adesto sacris magno & te numina firma
 Ne nouus irrepit Diuorum altaribus ordo.
 Aspice quæ te stat series longissima circum
 Doctorum, quorum ingenijs & diuite vena
 Clara potest Latijs haud quaque cedere terris
 Sarmatia, implicitosque malis erroribus Urbis
 Hostes Romanæ reuocare in pristina : & almas
 Quas nunc contemnunt, venerari protinus aras.

*Tertius Bartholomæus Alberti filius Palatinus Brestensis, vir Martis,
 consilio, prudentia maxime commendabilis. Habuit in Sacramento matri-
 monij Hedwigim Tęczynski Castellani Cracouiensis filiam, ex qua suscepit
 eximium bellatorem & strenuum Copiarum Ductorem ad omnem expeditio-
 nem Moschouiticam sub Serenissimo Rege Stephano Andream, hic tenuit
 matrimonium cum Działyńska Pauli Castellani Dobrzynensis filia. Quar-
 tus Gaspar filius Alberti, vir literis, moribus, & fortitudine insignis. Qua-
 propter ex Castellano Naklensi, Castellanus Calisiensis, tum Palatinus crea-
 tus fuit, subscripsit unionem ad Regnum Ducatum Osuiecimensis & Zato-
 riensis. Reliquit ex Iordanowna Castellani Cracouiensis filia armorum Tra-
 by filios, Andream eximium militem in Moschouia, Petrum, Gasparum, Ni-
 colaum & Ioannem, atque filias quatuor. Florianus primus filius Ioannis Ca-
 stellani Osuiecimensis. Hic in tantam dignitatem fortitudinis deduxit inter-
 tum, ut nedum a Regia Maestate Castellanus Lublinensis renunciatus fuis-
 set, sed etiam Prefectus Exercituum Regni ad Castrum Newel electus,
 quadra-*

quadraginta millia Moschorum fudit & dispersit, vt Bielsc. fol. 615. & Stricouius fol. 770. Cuius Echo exprimit illud apud Stobæum sermone 51. Callini. Nicolaus ex Dzikowna armorum Doliwâ progenitus Floriani filius, vir verè filius Martis & Bellonæ. In omnibus expeditionibus Moschouiticis cum Sereniss. Rege Stephano maxima tentauit & summè perfecit, ceu qui nec sumptibus, nec vitæ parcere voluit, sed maiorum merita, actus, trophæa, illustrare propriis meritis desiderauit. Honoratus idcirco à Sereniss. Regibus magnis titulis, nam ex Palatino Lublinensi, Marschalcus Regni, tum Generalis Cracouiæ & Palatinus, Dux Exercitus Curia, Lanckoronensis, Boleslauiensisq; Præfectus nominatus fuit. Quicquid verò virtutis & fortitudinis in libertatis sacramentum declarauit tentauitq; in Patria, Historia temporum renunciabunt, reliquit ex Dorothea Herburti filia Ioannem. Sepultus in Ecclesia PP. Bernardinorum à se erecta & fundata Caluaria titulo insignita cum tali Epitaphio.

D.

O.

M.

Viator quid prospicis? quem hæc signat imago scire vis? Illa est quem loca hæc sancta à te visitata fundatorem suum agnoscunt. Vir magnanimus origine, magnus iudicio ac prudentia, magnus gestis suis. Hic vir in promouendo Dei cultu, propagando bono Patriæ, pares paucos, primum neminem se habuit. Pietatem illius testantur tot sacræ splendida ædes struaturæque, in pauperes copiosæ largitiones, Hæreticorum ac illorum impiæ confederationis acerrimus hic oppugnator ac vindex. Veritatis verò tam strenuus defensor, vt multis minis multisque periculis à dicenda hac non fuerit deterritus, virtutum ac laudum suarum, etiam inimicos præcones habuit. De amore eius in Patriam pro qua nec corpori, nec sanguini, nec sumptui parcebat, posteritas non conticescet. Nullos ambiit honores, sed vltro illum prosequerantur, Gener. primùm Capit. Cracouiensis, breui Palatinus Lublinen. tum Dux militiæ S. R. M. breui Supremus Marschalcus, ad extremum Palat. Cracouiensis, nihil magis id cogitans nedum affectans pronuntiatur. Obijt Anno 1620. vixit annos 67. Atque in Metropoli Pol. Cracouiæ, in qua per 40. & amplius annos tam sancto illius loci singulari patrono Stanislao obsequia & singularem deuotionem, quam etiam S. R. M. Stephano piæ memoriæ primum, tum Sigism. III. Dei gratia Regi Pol. fidem, dexteritatem, ac operam suam maximè oppugnata vrbe Cracouiensi, à Competitoribus Regiæ Maiestatis Maximiliano Austriae Archiduce testificatus est. Hic quod mortale habuit deponi iussit, opera autem animum ipsius concomitata sunt. Tu pie viator, si affectu duceris in loca hæc Sancta authorem illorum pijs precibus apud Deum eiusq; Matrem Virginem iuua. Mutuabis non donabis.

Ioannes Zebrzydowski filius Nicolai Ensifer. Regni, Lanckoronensis & Nouæ Ciuitatis Korczyn Capitaneus, vir omnium laude præstantissimus,
atq;

atq; singularis ciuis optimusq; Patriæ. Qui ut maiorum Heroum merita propria studia adnumeraret, ab ipsa perfecta ætate iuuenili, Castris bellicisq; actibus animum & affectum adiunxit, in bello Valachico, Moschouitico, Prussico, strenuum sese bellatorem & triumphatorem declarauit. In iudicio Tribunalicio Marschalci dignitatem & authoritatem, iustitia æquitate & prudentia stabiluit & conseruauit, & quia ab antiquo domus Zebrzydowskiæ Religioni, Reipub. & liberalibus artibus promouendis intenti fuerant, nil deesse pio illorum affectui, imò studio & beneuolentia adesse comprobauit. Tempore interregni post Sigism. III. Sereniss. Regem commissam sibi Metropolim & Cracouiam, ceu turbarum osor pacis verò amator sincerus & custos, secundum ius & æquum, solite itè administrauit. Reliquit duos filios Michaellem & Franciscum, quibus Timoclis olim sic ominatus fuerat, qui patrem reueretur, hic in bonum ciuem euadet procul dubio, & hostibus incommodare poterit. Gaspar Zebrzydowski Castell. Calisiensis bonarum semper partium ipsiusq; æquitatis Senator. Electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis subscripsit. Michael filius Ioannis Præfectus Lanckoroneñ. eximius pro Patria Rothmag. contra rebelles Scythas suis Mecænatibus & Chanis, quos ad Techiniam occiderant, & intra campos Regni non procul à Lucinensibus castris tentoria sua fixerant, Patriæ tutator, & Cosacorum rebellium ad Kumeyki profligator. tenet sacra connubia cum Marina Stadnicka Cast. Sanoc. filia. Franciscus suus germanus cultâ adolescentiam vnâ cum fratre in exteris nationibus gracilem & grauē offert Reip. & Senatui. Honoratus dignitate Præfectura Nouæ Ciuit. Korczyn, tenet sacramentū matrimonij cum Zienowiczowâ Cast. Polocen. filia, quæ ante erat cõsors D. Radziuili in Nieswiez. Nádárzynscij, à bonis Nádárzyn nuncupati, Valentinus Castell. Wisnen. reliquit filium Victorinum sub Sigism. Augusto militem, proficit in virtute & fortitudine familia.

Rybienscij, Gothardus Castell. Sochacouien. de hoc Cromerus lib. 24. Per id tempus Zemouitus Masouiorum & Vladislaus Rauensis atq; Belzensis Dux Vladislai filij, Gothardo Ribienio Castell. Sochacouiensi gente Raduano siue Virbouio pagum Ribnam eripere voluerunt.

Peperzynscij. Hi à bonis Peperzyn ita nuncupati sunt, sed verè sunt Zebrzydowski. Marcus à Zebrzydowice Peperzynski, qui ornatam bellicis actibus ætatem virtutibus promouit. Reliquit ex Catharina Strzelecka Nicolaum, qui post exercitatum literis & nobili actu in Republica ætatem, tenuit matrimonium cum Retkowska, ex qua suscepit Stanislaum & Ioannem, ille sterilis decessit, iste cum Iaktorowska habuit prolem. Lucam referunt scripta Castrensia Iudicem Terræ Crac. cuius filie erant Zberkowska, Giebutowska, Morawcowa, Kaczorowska. Nicolaum etiam referunt scripta authentica qui ex Palczewska armorum Szafor suscepit Ioachimum, Martinum, Petrum, Iacobum & Annam.

Przypkowski

Przypkowſcij, Descendunt à tertio filio Vilhelmi ex Gothardo Vincentio, & à bonis Przybkowice. Przypkowſcij appellati in Palat. Cracouiē. Alexander, Andreas, Petrus, & Paulus Przypkowſcij, electionem Vladisl. IV. Sereniff. Regis ex Cracouiensi Palat. subscripserunt, utinam generi vestro summam conferatis dignitatem, sicut à maioribus retinetis.

Czykowſcij, Descendunt à filio Vilhelmi ex Gothardo sed à bonis Czykowice Czykowſcij appellati fuerunt. Erat Cicouius in Palatinatu magnarum partium apud nobiles, cui dum bona Cikow ademerat Casimirus Rex, & ad Niepolomice adiunxerat, eò quia in nemoribus & syluis ferina venatione depopulabatur (ut praeferebatur) bona Regia, nobilitas ipsa summam pecuniariam illi composuit, pro qua emit bona Woſtawice, Anno 1476. Bielsc. fol. 467. Nicolaum Cikowski referunt Historici, legatum ad Turcam ratione Valachiae. Bielsc. sub Anno 1547. qui postmodum fuit Castell. Sadecensis, ut Paproc. in 2. Opere adnotauit. Et in Hungariam legatus pro Isabella & Ianusio. Stanislaus Cikowski Castell. Biēcensis, in experientia militari clarissimus, quocirca à Sigismundo Augusto Praefecturā militiae in M. D. Lit. adimpleuit, referunt Historici eius in bello heroicum actum, Vices dum gerit Lesniouolscij tenentis locum Praefecti exercitus, excurret post cladem Moschouiticam cum Iurgi Tolmak ad Iezierzyszczā versus Smolenscum, ubi plurimis occisis & in captiuitatem deductis igne consumpto suburbio, diuertit ad Castrum Moschi Krasnogrodium, & in Seueriensem tractum, ubi plurima hosti intulit damna, Bielsc. sub Anno 1565. Christophorus filius miles ad Pſcouiam eximius, Stanislaus Cikowski de Woſtawice, Succamerar. Cracouiē. Czorstineē. Babi-mostinensis Praefectus, subscripsit iuramentum Sigism. III. Regis, Anno 1588. Ziemak Succamerar. Zakrocimeē. & Paulus frater ipsius germanus de Russec, nec non Ioannes, Nicolaus, Michael, & Franciscus de Sluzewo haeredes de Russec, easdem libertates unā cum Ziemak, & Alexio filio Gothardi acceperunt, per priuilegium Boleslai M. D. Litu.

Vchanscij Comites, Lucas Comes, cuius filius Gotardus, pro victoria ex septem Ducibus Iacuingorum, à Conrado Masouia Sluzowo Anno 1241. in praeium acceperat, habuit praeter Vilhelmum alterum filium Alexium Marschalcum Boleslai Ducis Masouiae, & Succamerar. Varsauiē. cui sicut bona Sluzewo liberata exempta & absoluta fuerant, ita quoque eisdem libertatibus donat bona ipsius Russec, Nadarzyn, &c. libertati donauit. Ab hoc igitur Alexio Vchanscij habent deductionem. Refert Paproc. in 2. Opere talia Priuilegia confirmata per Sigismundum Augustum. Iacobus Vchanski ex Referendario Regni Episcop. Vladislauiensis & Pomeraniae, demum Archiepiscopus Gnesnē. qui in electione Regis declinabat magis in Caesaream partem, quam ad Stephanum Bathorium, quapropter in absentia illius coronatio Regis erat per Stanislaum Karnkowski Episcopum Vladislauien. descripsit tanti Senatoris dignitatem & vitam, paucis & optimis verbis lanitius.

Vchanius pietate nitens vt semper obiuit

Sedulus officij mœnera cuncta sui.

Sic aduersa malis senium tulit ille per omne,

Plurima constanti pectore temporibus.

Et quia verè sunt Zebrzydowscy, ideo Patrum suum Zebrzydowskium Palat. Cracouiensem in literis scribebant. Arnolphus Vchanski Palat. Plocen. & Thomas Venator Belzensis, Conradi Mag. Ducis priuilegium domui suæ datum, & Comitibus confirmare fecerunt per Sigismundum August. Regem. Iacobus filius Arnolphi hæres in Vchanie, eximius miles & Patria boni atq; honesti obseruantissimus ciuis. Stanislaus alter filius, non dissimilis bellator & hostium strages, reliquit ex Anna Sezawinska Castell. Sochacouièn. filia prolem. Arnolphus tertius filius additum animum ad sacra, Canonicatibus Cracouiensi & Louiciensi illustrauit. Paulus filius Venatoris Belzensis Thomæ Capit. Drohobyensis legatus ad Pont. Max. Gregorium 13. detulit ab illo ensen, mitram, & benedictionem, bellum suscipiendi contra Iuanum Moschorum Dynastam Serenissimo Regi Stephano, & Vilnæ hæc Anno 1580. in Ecclesia reddiderat. Erat vir generosi animi & prudentiæ singularis, habuit in consortium matrimonialis sacramenti Herborthi Castell. Leopolièn. Capitanei Samboriensis filiam, reliquit prolem.

Iakaccij, Abraham Iudex Lomzensis, obtulit priuilegium confirmandum Sigism. August. Regi Sereniss. Florianus & Petrus unionem M. D. Litu. in Lublinensibus Comitibus Generalibus 1569. subscripserunt.

Magnuszewscy, eiusdem diuisionis bonorum cum Vchansciis, Albertus Makouiensis, & Rozanensis Notarius, Franciscus, Thomas, Stanislaus, fratres germani de Rusicc descendentes priuilegium confirmandum vnâ cum aliis obtulerunt Sigism. August. Sereniss. Regi Conradi Masouiæ Ducis de Anno 1241. Alexander Magnuszewski Vicesgerens Palat. Cerscen. & Ioannes electionem Vladislai IV. Serenissimi Regis ex districtu Cerscensi, & Palatinatu Masouiæ subscripserunt.

Zeboccij, Nicolaum Comitem sub Anno 1074. Miechouius lib. 2. & Cromer. lib. 4. hoc pacto meminere. Margaretha Nicolai Zeboccij Comitæ uxor pudicitia suæ metuens, &c. Ioannem militem eximium, & ob excellentem dispositionem ad negotia Reipub. peragenda, omnibus ordinibus dilectum referunt Historici, Cracouiæ sepultus 1582. ad S. Catharinam nullam posteritatem ex Geraltowska relinquendo.

Brandisij de Grabiszyce, Clemens Brândys Capit. Chgcinèn. Ochmagister Regina Barbara Sigism. I. Regis. Hic filiam Sigismundi I. Isabellam conduxit in Hungariam Regi Ioanni, & filiam Barbaram Duci Brandeburgensi Ioachimo, reliquit filios tres, Alexium eximium consilio & prudentia virum, cuius filius Petrus egregius Rothmag. ad Castrum Krasnogradek ex tormento bellico occisus, Vilnæ sepultus. Alter filius Alexij Dziwis. qui per annos tri-

ginta apud Serenissimos Reges, Augustum, Henricum & Stephanum Cubicularius Aulicus & Secretarius fuit, cum Margaretha Krupska Sereniss. Regina Anna pedisequa tenuit matrimonium, crexit de lapide arcem in Grabysce. Nicolaus alter filius Clementis, habuit filium Nicolaum, Notarium Terrestrum districtuum Zatorensis & Osuiecinensis ante & post incorporationem ad Regnum, habuit duas consortes, Annam Rajska Iudicis Osuiecinensis filiam, ex qua suscepit Petrum, Serenissimi Regis Stephani Cubicularium, demum habuit Catharinam Gieraltowski filiam.

Kowalewscij in Pilznensi districtu, Iosephus vir in iure nobili, & in agendis Reipub. negotiis maximæ experientia, ex Iudice officij & Vicecapitaneatu Biezensi, Iudex Castrensis Cracouiens. & Vicecapitaneus Ioannis Zamojski, Supremi Cancellarij Regni & Exercituum.

Olesnickij de Olesniki, viri militari disciplina conspicui. Nicolaum eximium bellatorem in Moschouia, & ubicunq; expeditio fuerat regnante Stephano Batorio. Ioannes Olesnicki miles multo tempore, consors Buczacka, postmodum Drohojowska. Lucas germanus Iudicis eiusdem, vir literatus, eloquens, miles in Moschouia, bibliotheca declarat ipsius. Consors eius Podphilipska armorum Ciotek, Iudicis Podoliae Adami filia, cum qua Martinum Olesnicki militem sub signis Regis & filias, Barbaram Nicolai Lubieniecki Tribuni Zydaouiens. consortem, Hedwigim Georgij Mrozowicki, Secr. Reg. M. Shigneus germanus Iudicis miles in Moschouia, Multania deuotus. Maroslaus Iudicis filius in Germania educatus. Marcus in Belzensi Palat. vir in sago dignissimus & multarum possessionum, ipsius dexteritatem in rebus Reipub. declarat cum Illustrissima Zamoysciorum Familia coniunctio, nam germanam sororem Ioannis Zamoyski Supremi Exercituum Regni & Cancellarij in consortium matrimonij habuit, suscepit ex illa Barbaram Dulscij Thesaurarij Regni Supremi consortem, Marcus Olesnicki Capit. Belzensis filia illius Barbara. Alter Marcus Iudex Terræ Belzensis, Petrus Iudicis germanus, Secr. Reg. M.

Łodzinski in Cracouiens. Palat. Notant presentibus annis familiam à Rádwanowice, Petrus & Gabriel subscripserunt electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis ex Palat. Crac. Christophori est Epitaph. Leopold. apud Prædicatores. Generosi Christophori de Rádwanowice Łodzinski, cum vides præcare bene mortuo quisquis es, Pietatis in Patriam, beneuolentiæ in amicos, feruoris in religione, fortitudinis in militia, virtutis omnis, Exemplar hic situm est.

Frystaccij, in Sendomiriensi Palatinatu.

Oliuencimij in Pilznensi districtu, Florianum virum bonitate & humanitate illustrem, memoria hominum circumfert. Florianus in Potok ad Krosnam vir beneuolentia & prudenti dexteritate conspicuus, reliquit filium Stanislauum, in exteris nationibus literis & militari disciplina deditus.

- Pelcij** in *Sanocensi Terra*, *Pelká Zambar Iudex Sendomiriens.* cui iudicium de testamento commissum fuerat à *Ludouico Rege* 1371. *Bielsc.* In *Pramisliensi districtu*, parua sunt statura sed animo magni.
- Pokošewscij**, Hi sunt armorum diuersorum, nam alij sunt *Rádwanij*, alij *Tubarum*. *Sebastianus* armorum *Rádwan*, cum *Humnicka* reliquit filiam *Sophiam*, *Castell. Sanocensis Fredro* consortem. *Stanislaus* ex *Tyráwska* reliquit *Ioannem* & *Nicolaum*. *Iaroslauus* seu *Hieronymus*, etiam cum *Humnicka* habuit *Sebastianum*, *Ioannem* & *Andream*, & filias *Barbaram*, *Ferens* *Pakošewski* armorum trium *tubarum* coniugem, *Minoccij* consortem & ceteras.
- Lesczynscij**, distincti ab illis qui sunt armorum *Wieniáwá*.
- Prokowscij** in *Pramisliens.* Terra, *Ludouicum* qui in exoticis linguis peritus, non modicam sibi gracilitatem & gratiam comparabat.
- Dąbrowscij**, cognominati *Zedlowie* in *Warsauensi Terra*. Sunt solertes in domestico negotio, nam flagitium est, aliis consilium dare, foris sapere, & sibi non posse auxiliari.
- Ślawkowscij**, in *Ciechanouien.* Terra & in *Russia*. Vnum de illis virum gladio & libro dexterum *Vicecapitaneum Kowálsceń.* referunt *Authores*.
- Iasklewscij**, qui proprie sunt *Rybinscij* in *Zakroćimen.* *Palat.* *Ioannes* *Subiudex Terræ Zakroćimen.* Vitam confirmant factis nam recte faciendo, instruit omnis recte facere alios.
- Sluzewscij** in *Warsauien.* *Palat.* Quia suum cuiusq. decus posteritas rependit, ea intendunt & agunt, quæ cum dulcedine in memoriam reducuntur.
- Rákowscij**, *Paulum* refert *Epitaph. Pultouia*, sub Anno 1558.
- Lukawscij** in *Sochacouiensi districtu*, Confirmant nobile genus cum optimo exercitio, & proficiunt in bono. nam quod rectum, honestum, & cum virtute est, hoc demum est bonum.
- Okeccij** in *Warsauensi Palat.* *Ioannes* subscripsit electionem *Vladisl. IV.* *Serenissimi Regis*, ex *Warsauensi Terra*.
- Ieziorkowscij**, *Adamus* & *Albertus* subscripserunt electionem *Sereniss. Regis Vladisl. IV.* ex *Warsauensi Terra*. Sunt etiam in *Podolia* *Ieziorkowscij* *eximij* milites & *Rothmagistri*, & modo à plurimis annis *Capitaneum Peditum* in *Arce Camenecensi* vigilantem uidimus.
- Wilamij** in *Cracouien.* *Palat.* notauimus alios sub armis *Godziembá*, sed alienis ab *Ecclesia Dei*, illud *Primi Regum cap. 2.* reducam in mentem: Si peccauerit vir in virum, placari ei potest *Deus*: si autem in *Deum* peccauerit vir, quis orabit pro eo? Querendus erit insignis aliquis *Dei* amicus qui oret, qualis fuit *Moyſes* qui exauditus est pro populo idolatria *Deum* offendente, talis querendus, qui ad *Deum* possit intercedere. Tales sunt *Christus*, *Mater Dei*, & *Saucti eius*.
- Stánisławscij** in *Warsauien.* *Palat.* Diuersorum armorum sunt *Stánisławscij*, alij sunt *Pilauitæ*, præcipue in *Sanocen. Terra*, & in *Pocutia* & *Podolia*, alij sunt *Rádwanij* ad *Warsauiam*, alij *Pobogij*. Branieccij

Branieccij in Sochacouiensi Terra, Virtus & honestum ipsis commendata sunt.
 Kartcij in Plocensi Palat. Ex quibus Petrus in Liuania militaria trophæa deducendo in M. D. Litu. ad Brestiam domicilia sua constituit, cum Anna Semionis Korbak filia, reliquit Iarosium militem eximium, in Curia Sereniss. Stephani educatum, tenuit matrimonium cum Dolgierdi Notarij Lidenfis filia per antiqua Familia ex Ducibus descendente Lituanorum, ex qua suscepit 4. filios, Stanislaum bellatorem strenuum Rothmagistrum, & ductorem cohortum in Liuania. Qui demum in Podoliam veniens cum Illustriss. Stephano Potocki, contra rebelles Cosacos ad Perehaslauiam pugnauit, ubi septem confixus sagittis occubuit, & Kiouia per fratres Ioannem, Venceslaum, & Stephanum apud Prædicatores sepultus est. Christophorus horum frater, qui post plurimas expeditiones bellicas cum Illustriss. Duce in Zaslau Georgio contra Abasium Pasam, ubi etiam captiuum Turcam detulit, pugnauit. Cum Sophia Odnska tenet matrimonium, Ioannes Venceslaus Karski ab iuuentute miles cum Kalinouio Capit. Gen. Camenecensi ad Cecoram, & dum in captiuitatem ibi venerat aduerso Marte, liberatus, ad Chotinum cum Christophoro Sapiecha, demum in Liuania ad ipsa cum Gustavo pacta militauit, tenuit matrimonium cum Christina Strawinska Suceamerar. Czernieiouien. filia, accepit pro benè meritis bona Gluchow in Czerniouienfi Palat. & familia sua honoris incentiuum, dum titulo Dapiferi Czernieiouiensis honoratus fuit. Nicolaus 4. filius Iarosij, post expeditionem Moldauicam suscepit matrimonium cum Christina Kropiwnicka. Iarosius 5. filius, miles eximius in Niderlandia partibus. Stephanus 6. filius, post bellum ad Perehaslauiam cum Stephano Potocki Palat. Braclauien. domestica cura deditus. Alij filij eiusdem Martinus, Georgius, Iosephus, Samuel, Gabriel, tyrocinia sua colligunt in Academiis, in Castris, & in Curia magnatum.

Miemczewscij in Plocensi Palat. antiqua & numerosa Familia, magis animi bona colunt quàm corporis.

Glinfcij de Zakroćimenfi districtu, Gloria domus inuigilant, nam pecuniam in loco negligere & si maximum est interdum lucrum, sed negligere gloriam domus ingens detrimentum.

Miodulfcij in Plocensi Palat. Paulus Serenissimi Regis Stephani venator cum auibus.

Skarzewscij, in Chyouienfi Palatinatu.

Tumalewscij in Maiori Pol. Martinum Magistrum Artium & Philosophia Doctorem, Præpositum Sadecen. scripta referunt.

Rpinfcij, Bogdanus Rpiniski Ruthenorum Archiep. Polocen. Vitepscensis, Mscisluien. Fieofanus Rpiniski qui reliquit Gabrielem eximium militem. Iuanas Rpiniski reliquit filium optimum bellatore Semionem cum Romano Szangujsko. Wierzbicij, Ex his erat Episcop. Luceoriensis, vir in Repub. benè meritus, & literatus.

Hlusciij in M. Duc. Litu. Pugnarunt pro Patria & Ducibus suis.

Hlubanij eiusdem diuisionis honorum cum Hluscijs, ab antiquo viri bello strenui, nec vita parcentes nec pericula obseruantes. Eustachius Hlubanin aduersus Marte pugnando cum Tartaris & Turcis in captiuitatem deuenit, finita calamitate post annum duodecimum a Serenissimis Regibus & Ducibus bona obtinuit in pramium. Sed forte fortuna, aut malitia subditorum, aut aliqua seueriore in subditos disciplina, a tumultu subditorum occisus fuit, conseruant hac in parte decreta Gastoldi Palat. Vilnen. satis penalia executionis in subditos, & literas persuadentes relictae uiduae, ut in maritum Aulicum suum Pietrasium suscipiat, manent Hlubanij etiam in praesens in Mscislauiensi, & Nowogrodensi Palatinatibus, ex quibus erat Praefectus Mscislauien. Simon eximius miles a Sereniss. Rege Stephano erat ad Moschorum Dynastiam legatus, natus hic ex Darowna, habuit in consortem Haraburda Castell. Minscensis filiam, ex qua suscepit Gregorium in multis expeditionibus M. D. Litu. eximiam referentem lauream, quam plurimis annis in Castris strenue adornabat. Ducibus in Sluczko praecipue Semioni magno de Tartaris bellatori apprimè commendatus, & ab eo honore maioris gubernatoris Aulae condecoratus, ex Skodzianka suscepit filios Theodorum, qui in Moschouia, in Liuania, & in Valachia Rothmag. & Ducatoris cohortum expleuit honorificentissime officium & cum laude. Ioannem, Iosephum, dexterrimos ad Castra & Rempub. eorumque negotia peragenda. Habet hac Familia additamen ad sua arma, ob praecelara in bellis merita, nam inter pennas Strutij quinque super coronam positae deferunt sagittam erectam cum annulo, quod forte hostem caputque hostium sagitta sustulerit, ac pro tam agili actu annulum gratitudinis ergo a Duce spectante virum retulerit acceperitque.

Czaplá Maximilianus eiusdem urebatur armis. Si proueniunt ex illis qui Conrado Masouia Duci referebant obsequia, ex quibus erat Scholasticus Plocen. & Cancell. eius, ut Bielsc. fol. 147. & 165. refert, lector discernet.

Wolodkiewicouij, in Smolenscensi & Nowogrodensi Palat. Agunt sua ratione non cupiditate, id enim quod decet vulgum, nobilem non semper decet.

Woikunowscij in Nowogroden. Palat. occupationibus honestis dant operam.

Pietruszewscij in Mielnicensi districtu, nolunt deesse domui & Patria,

Suchozerbscij in Drohicen. labentem familiam reflorescere faciunt, nam quametsi raris lapsibus danda est uenia, nunquam tamen ferendus lapsus familiae.

Gluchowscij ibidem, Probitatem ut parentem colunt.

Lubanscij in Sochacouiensi, Constantia & perpetuitate res omnes valent, idcirco haec duo stabilita in domo eorum.

Iarzembienscij in Prussia, Et parant sibi sapientiam & fruuntur illa.

Rybienscij in Palat. Masouia, Bielscius fol. 423. mentionem facit, Gotardi Rybienski de Rybna Castell. Sochacouiensis.

RADOMSCIORVM.

DELINEATIO.

EST scutum duabus lineis per medium sectum à cornu leuo ad dextrum, ad angulum dextrum habet rosam, ad sinistrum alteram, inter illas mediant præminatæ lineæ, quasi viam sua distantia exprimentes.

ORIGO.

INuestigare veram originem distantia loci non permittit, sed conspectus ipse & facies gentilitiorum commonstrat, ac-

quisita fuisse per ductorem Exercitus, hoc namque via inter lineas inclusa demonstrat. Et quia sælix ductor imò triumphator ex hostibus erat, rosæ sunt adhibitæ, nil enim suauius olet, quàm capitalis hostis occisus, per quod liberatur & restituitur Respublica.

CONANTIA VINCAM.

Naturæ formator Deus, indidit secretam virtutem plantis, lapidibus, herbis, vnde Axioma verum consurrexit: *Deus & natura nil faciunt frustra*. Rosæ florem inspicienti, occurrit in mentem Paradisi experientia. Cum namque Scarabæus deturpet omnia quæ tangit, vt potè factorum & excrementorum amator, rosam fædare non potest, sed circumseptus rosa emoritur. Quapropter quidam addidit rosarum flori, *Turpibus exitum*. Alter verò adscripsit: *Conantia vincere vincam*. Refert Iosephus lib. 12. cap. 4. Quod Princeps Iudæorum Ioseph, voluit probare filij Hircani ingenium, dedit illi trecenta iuga bouum, & misit in desertum septem dierum, sed lora quibus trahantur aratra non dedit, ille moræ impatiens, occidit bouem, & fecit loras, & arauit. Non dissimile ingenium parentis horum armorum, missus ad explorandum hostem, incidit in obuios, insidias ab vtraque parte itineris obseruantes, & quia reducere gressum erat impossibile, cauere etiam non amplius defuisset medium, alacri fronte & firmo pectore in hostem irruit, & insidias occisorum sanguine ad vtrasque viæ lineas consperxit, roseumque campum reddidit. Iulianus Medices qui nunc Magi Etruriæ Duces apposuerat delineamento inter duas cepas rosam candidam dicens: *Per opposita*. Innuendo quod virtuosus homo cui sunt deliciae bonum, nausea vitium, licet conuerfetur quandoque inter impios, à virtute tamen

tamen recedere ignorat. Eo quoque modo bellicosus & frugi vir, etsi deesse à periculo quandoque possit, nunquam tamen ob amorem honesti & boni deest. Fortè parens prædictorum gentiliciorum, per suos præcedentes custodes nouerat imminentem hostem, deesse tamen fortunæ suæ & gloriæ quia noluit, graueolentes cepas, flore rosarum superauit.

Ingratum nostris nemo proferat oris,

Sanguine quem scribit Lechia rota suo.

Linea Familia ob amplitudinem Regni, non facile potest armorum præsentium haberi. Scio Radomscios in M. D. Lit. præsentibus usos fuisse, ex quibus Matheus Rádowski Capitaneus Silipouiensis, vir Reipub. optimè meritis, à pluribus commemoratur.

R A D Z I C.

DELINEATIO.

EST anchora marina, nauium capitalium acuta lata in rectum posita, cum grossiori auricula, circa quam sunt duæ stellæ ad latera, campus est rubeus. Super galeam tres pennæ Strutij.

ORIGO.

ANtiqua arma in Regno, ortum habent ex Germania, fortè vnâ cum armis Stumberg & armis Kotficz primò, vt *Bielsc. fol. 213.* adnotabat, ponendo arma Kotficz in Regno, sub Anno 1312. Acquisita sunt vt

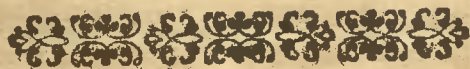
patet vel leuiter consideranti in prælio nauali, vt puto in congressu bellico noctis tempore quod stellæ videntur affirmare. Multis nedum pro dignissimo symbolo Anchoræ fuerunt, sed etiam pro nobilitatis signo & stemmate. In Britania refert in Tesseris Gentilicijs Petrasanta, Goodreedorum Familia vtitur præsentibus armis.

T V T V M T E I N L I T T O R E S I S T A M.

TErra mater viuentium, plurima subministrat homini subsidia, at mare quod operit terram, totum id viuentibus in terra aufert. Quapropter Demetrius Phalerius: *Fidelis terra, infidele mare.* Nam qui nauigant tantum

tantum à morte distant, quanta est naus crassitudo. Non terrentur tamen mortales tam periculoso mari, sed de corde terræ fabricarunt sibi ipem altam in ligno & ferro. In ligno, dum diuersas naues & machinas præaltas ex ligno fabricandas ad pertranseundam altitudinem maris adinuenerunt. In ferro, dum anchoras ad resistendum procellis & securitatem statuendam ex ferrata terra sibi construxerunt. Quapropter non immeritò Rudolphus Imperator, vt *Iul. Cæs. in Numismatibus* habet Romanorum, coniunxit in Symbolo anchoram cum Delphino, subscribens: *Festina lente*. Et Henricus 2. Angliæ Rex addidit Anchoræ, *Tutum te in littore sistam*. Sed quia iucundum mare omnibus esse scimus, sed ex terra videndum, superbè tale additur lemma: *Tutum sistam*. Placuit hac in parte Richardus primus Rex Angliæ qui depicto splendido sole, per medium ipsius in modum crucis posuit anchoras duas, & supra hæc apposuit coronam regalem, & aureis literis scripsit: *Christo Duce*. Iacobus Typotius habet in Symb. Me hercule securam statuere in littore nauem, non ita est anchoræ proprium, quàm ipsi dominatori maris & saluatori sæculi, Christo. Ad hoc Aristotelis dogma & Vegetij seruit: *Boni gubernatoris est ventorum se flatibus accommodare, nam difficile naufragium patitur, qui ventorum rationem diligenter inspexerit*. Ducit igitur ad portum anchora, sed primario nauta, & ante omnes Deus noster Iesus Christus, totius Christianitatis Saluator. Hæc insignia nobilitatis dum considero, atque expressa fuisse & stellis è cælo, & plumis ex Strutio, & metallo ex terra, & forma anchoræ ex profunditate maris campoque sanguineo contemplor, illum non alium virum fuisse cui talia arma concessa fuerunt dico, nisi cui subscribendum erat. *Tutum exercitum in littore sistam*. Licitè quidam committendo se profundo & medio mari pugnaturus ominando & benè sperando puppi imposuerat legendum: *Viam fata inuenient*. Magis licitè iam dicere posset relicta posteritas, Virtus generosa hæc nobis arma adinuenit.

*Maiores ut inde tibi bellorum gloria surgat,
Sint vires, robur, fortia facta tibi.*

R A M V L T.

DELINEATIO.

SVNT quinque rosæ albæ in modum crucis diametralis dispositæ in campo sanguineo. Super coronam est cauda pavonis.

O R I G O.

EX Gallia in Regnum Poloniae illata per Balduinū Episcopum Krusvicensem, qui successerat Paulino Anno 1128. Cuius frater germanus post mortem Episcopi indigna Regni factus posteris in Palatinatu Cracoviensi, & in Podolia existentibus, talia arma reliquit.

NON LANGUESCENT.

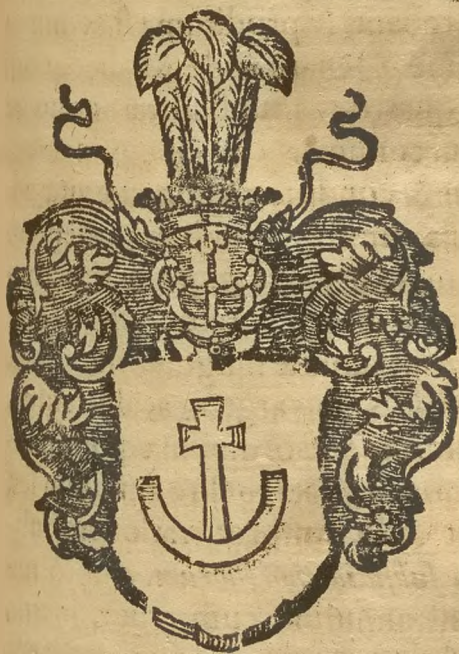
CLarissimum est ita terrena differe à cælestibus sicut cælum differt à terra. Præterfluunt hæc, surgendo cadunt, nascendo moriuntur, & ubi magis extolluntur grauius quoque decidunt. Cælestia verò aliter durant, æuo gaudent, æternitate gloriuntur, & nisi incrementum, pulchritudinem & vitam sublunaribus concessissent & darent, quæ nunc elementa sunt, chaos esset. Hinc Euripides: *Diuitiæ sapientibus sunt Deus, cætera inania sunt verba & verborum ornamenta.* Quod si omne bonum pulchrum & vita est à Deo & cælo, & sine his omnia languescunt, vel sicut Ferrus in libro Impressarum flori adscripsit: *Latente sole languesco.* Quare præsentibus rosis in armis, ego adscribo: *Non languescent.* Profectò magnam ferunt differentiam, rosa flos, & rosa arma: flos enim nascendo fenescit, & vix vitam & pulchritudinem accipit, iam illicò eandem deponit, arma verò rosa sæculis virescunt, ætatibus perpetuantur. Hinc illis multiplicitas rosarum apposita, & oculi innumeri pavonis adscripti. Et si quidam in Iulio Capaccio plantæ rosarum nigræ addidit scriptum: *Non semper neglecta,* ipsam ætatem considerando, multò magis rosis armis & tam multiplicibus atque in crucem ordinatis, addendum venit: *Non languescent,* nam nunquam neglecta erat in vtentibus his armis modesta iuuentus, honesta senectus: erat prudens consultatio, probata conuersatio, erat Patriæ ornatus, Reipublicæ bonum, senatus dextrum: erat militaris vigilantia, nobilis in bono perseverantia.

rantia, & legitima Regum obseruantia. Habet in Theatro Impressarum Ioannes Ferus rosam depictam cum lemmate: *Rosam cape, spinam caue.* Obseruarunt boni æmulatores doctrinam & cautelam, non dedecus sed decus, non turpitudinem sed pulchritudinem, bonum non malum, rosam & virtutes non spinas & distortam vitam adamati fuerunt & elegerunt.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM RAMVLT.

RAmultij armorum erat Balduinus Gallus Episcop. Crusuiciensis Anno 1128. Ramultij ab armis denominati, In Podgoria, & in Volhynia eximij viri in literis, quos Cathalogus Academia Cracouiensis refert, Baccalaureos & Parochos. Alij in Podolia eximij milites, Ducum in Ostrog strenuus miles filius Gabriel, Nicolaus Alexander Canonicus Luceoriensis & Officialis, vir eximia doctrinæ & probitatis, Præpositus in Ostrog & Collegiata Iaroslauensis Ecclesiæ Prelatus, cuius germanus frater Rothmag. strenuus cum Opalinski. Czerminscij, in Cracouiën. Palat. & in Podolia. Ioannem Czerminscium promptum in rebus agendis, & eloquio ac iudicio grauem, refert Epitaphium Cracouia ad Aedes SS. Trinitatis sepultum, quem Præsul Cracouiën. Gamratus in sua Aula fouerat propter ingenij sui dotes. Mortuus Anno Dñi 1586. Aetatis suæ Anno 68.

R A T V L T.

DELINEATIO.

EST medius annulus, intra cuius concauitatem est crux lata & alta, annulus est aurei coloris, campus rubeus, suprâ coronam sunt tres pennæ Strutij. Aliqui hæc arma confundunt cum armis Szeliga, sed maxime differentia arma sunt, quia Szeliga constat ex Luna & cruce, & super galeam defert pauonis caudam, vt infra videbimus.

ORIGO.

QVIA fides Christiana exprimitur cruce, & fidelitas inter homines amicos significatur annulo,

illi ob fidem Christi receptam & fortè occasione matrimonialis contractus, medium annuli cum cruce in arma assumpserunt. Experimento est illorum controuersia cum Abbate Cyricensi de iure Patronatus Parochiæ in Gora in Anno 1296.

ANNVLVS NOBILITATIS.

Generosa nobilitatis, quod modò præmium insigne est gladius & calcaria, ante annulus aureus fuit. Vnde *Cicero ad Verrem*. Quæ præfatio tuæ donationis fuit? illa scilicet vetus atque Imperatoria. Quando tu quidem in prælio, in bello, in re militari fortem, strenuum, audacem, semper & ubique te nobis præstitisti, ideò te hoc aureo annulo dono. Vnde *Valer. Max. lib. 7. cap. 2.* Annibalem è præda victoriæ Cannensis tres modios annulorum tulisse fertur ex digitis nobilium Romanorum. Sed quia Alexander Magnus insignia hæc & creationis modum equestrium derisit, atque pugnando ultimo cum Dario dum suis prædicaret contempsit dicens: *Spernite hanc aciem auro atque argento fulgentē, in qua plus prædæ, quàm periculi est, victoria enim non armorum decore, sed ferri virtute quærenda est, ut Iustinus lib. 11. refert, idcirco fortitudinis bellicæ præmium hodie est, & equitum creatio apud Gallos, Germanos, Polonos, non amplius annulus, sed gladius, calcar, crux. Neque dubites quisnam annulo digitus insigniretur militis, nam licet Doctori pollex, mercatori index relinquatur, stulto medius annularis, studioso amatori auricularis assignetur, & per hoc quis assignandus militi digitus non exprimitur, clarè tamen C. Iul. Cæsar, ut Suetonius habet, docuit. Manum sinistram assignatam fuisse annulis militum, ut iuxta oportunitatem uti possit quocunq̃ue digito ad annulum, erit in pollice annulus ad usum arcus, in indice quia hic digitus salutaris dicitur, militum autem est salutem Reipub. curare, in medio digito quia in eo solum Galli, & Britanni milites fortissimi annulum deferebant, & proditum est annulum gestatum in hoc digito singultus & grauedinem leuare vnde Medici quoq̃ nomen habet, in Annulari quia à digito quarto manus sinistrae nervus ad cor peruenit, vnde adorandus est digitus qui connexus esse cum principatu cordis videtur, in minimo verò ut status sui & conditionis honestæ vitæ admoneatur. Sed quicquid fuerit de antiquis annulis, annulum præsentem cum cruce dum ego considero, compositum fuisse ex creatione antiqua militis & nobilis ordinis equestris, & ex creatione noua, puta ex annulo quo ante insigneabantur & cruce qua nunc in Christianitate insignantur. Crux enim alijs alba, alijs nigra, alijs rubea, alijs viridis, alijs argentea, alijs aurea, iuxta ordinum qualitatem aurei velleris, aliorumq̃ue ordinum equitum institutionem. Quapropter si cum mortuis non licebat sepelire annulum sed detrahebatur morientibus, ut Plinius dicit, & D. Ambros. rationem subdit. *Damna sunt potius hæc viuientium, quàm subsidia mortuorum.* multò minus licebit deferentibus arma Ratult, hoc est annulum cum cruce, inertia sepeliri & diræ obliuioni extra castra & nobilem occupationem tradere & abijcere. Turpis namq̃ue Ironia est, cum degeneri nobili dicitur.*

Redde aquilam Imperio, columnis redde columnam

Vrsina vrsam, sola catena tua est.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM RATVLT.

Ratultij Comites, ex quibus descendentes posterij Zdislaus & Ratuldaus Comites & fratres renunciarunt & cesserunt iuri Patronatus ad Ecclesiam Abbatis Czyricensis villæ S. Ioannis Gora 1296. Notabant familiam suam de Skrzydlina. Hæc inscriptis Czyricensis Abbatia. Marcus Ratulth, cui Casimirus III Rex bona Szaflari restituit, Miechouius lib. 4. Reliquit filiam consortem Ioannis Pieniazek Iudicis Terræ Cracouiensis, Capit. Sadecen. Tenuarius Nowotargensis, qui & bona Skrzydlina cum Szaflari cum ipsa obtinuit. Alij sunt plurimi qui utuntur his armis, sed quia Dlugoffus arma Ratulth cum armis Szeliga confundit, & pro iisdem reputat, plurimi quoque pro armis Ratulth armis Szeliga utuntur. Quapropter nobilitatem sub armis Szeliga Lector benignus videbit.

RAWICZ alias VRSYN.

DELINEATIO.

EST vrsus coloris nigri, super quem virgo regalibus vestita in corona, cesarie demissa, manibus utrisque in modum crucis distensis & in cælum eleuatis, in campo flauo. Super coronam verò & galeam duo cornua cerui, inter illa est vrsus ad mediū erectus demisso anteriori pede sinistro, altero autem erectam defert sibi speculandam rosam ad ramusculum hærentem.

O R I G O.

Primæuam originem præsentium armorum in Anglia fuisse tradūt scriptores, nam dum Angliæ Rex reliquisset filium & filiam, atque filio Regnum cum bonis immobilibus tradidisset, & filia bona omnia mobilia resignasset, ne tantum damnum in thesauris pateretur regnum per dorem virginis, malo consilio persuaferunt nouo Regi sororem e vita auferre. Et quia inclusum vrsū retinebant, qui latronum & damnatorum carnibus plerumque vesceretur, ad eundem vrsū virginem raptam incluserunt, virgo destinata tanto periculo ad diuinum auxilium qui adesse festinat in tribulatione homini recurrit, en Dei clementia, vrsus ferocitatis oblitus &

famis aliquot dierum, mansuetum & placabilem sese virgini obtulit. Dum post aliquot dies inedia pressi, & ab omnibus mortua puella haberetur, carcer vacuus & non seratus remansit, accepit igitur virgo zonam, vrsū faucibus compressit, eduxit, dorso illius assidens & zona dirigens per mediam arcem & ciuitatem eleuatis manibus in cælum implorans Dei beneficium & gratias referens discessit. Quod ubi renunciatum fratri & Regi accurrit tremens, dolens & excusans factum, petit redditum, iurat, spondet amorem & securitatem, oblita virgo iniuriæ direxit vrsū zonula, & redijt in arcem, Pauco post reuoluto tempore desponsata Duci Lotharingiæ dum aliquot filios luci edidisset, adultis vt talia arma in insigne gentilicium caderet impetrauit. Qui dum in diuersas partes maiori fratre in Ducatu relicto peragrassent, aliqui illorum in Bohæmia constitierunt, atque ibi nomen clarum familiamque vsque ad Kochanum Vrsoutium, atque ipsius nunc posteros reliquerunt. Ex quibus Boleslao Chrabri regnante in Polonia, aliqui in Regnum descenderunt, vt *Miechouius lib. 2. cap. 5.* & *Cromerus habet lib. 3. ad Annum 1103, & 1106.* Qui ad flunium Ráwá quoniam domicilia sua constituerunt Rautæ nuncupati, eorumque arma Ráwicz dicta fuere. Adnotandum tamen venit, quod Vrsini Romani ad plagam occidentalem longè ante hæc tempora venerunt, & in Samogitia atque in M.D.Litu. confederunt, vnà enim cum Publio Palemone aut Libone, Dorsprongus armorum Kintauri, Prosper Cæsarinus armorum columna, Iulianus armorum vrsus, Hector armorum Rosa nobiles Romani venerunt, siue hoc occasione magnæ siccitatis in partibus Italiæ, Siciliæ, Hispaniæ per annos plures, siue Tyrannidis Neronianæ, siue persecutionis Attilæ, siue domestici belli tempore Pompei & Iulij Cæsaris, Varri cum Didio, Antonij cum Octauio, vt refert *Florus lib. 4. cap. 2.* Quæ erant post conditam Romam Anno 709. siue ob præscriptionem & exilium, quod etiam iniuste plurimi pertulerunt, siue ob præmia quæ pro meritis dabantur, vt Prouinciarum fierent Rectores. At in hoc Romanorum Vrsinorum Familia, differt à præsentibus armis, quod illi vrsū nudum in arma deferunt, hæc autem arma vrsū cum virgine obseruant. Sed de hoc vide si placet scriptores antiquos Russorum, apud *Sericouium à folio 47. ad folium 95.* Armis Vrsi cum bipenni vtitur familia Hocloderiorum in Bauaria, Vrsō gradiente cum numella aurea in collo vtitur familia Beernorum in Westphalia. Præsentibus verò armis vrsi cum virgine, quæ vtantur familiæ in Regno Poloniæ in linea dicemus.

FÆLIX PATRIA RAVITIS.

Multis ex capitibus fælicem Patriam dixere antiqui Philosophi. Plutarchus in quæst. An seni gerenda sit Patria, fælicem Patriam in amore statuit. *Non sufficit (inquit) Patriam amauisse sed amare.* Et innuit Seneca: *Graue est (inquit) Patriam perdere, grauius timere, grauissimum*

finem utrumq. Alij in augendo bona & transferendo mala. Maximus l. 1. *Eque virtutis est & bona Patriæ auxisse, & mala in se transferre voluisse.* Alij in introductione diuersarum linguarum, studiorum, morum, *Cassiodor. lib. 1. Epist.* Interdum expedit Patriam negligere, vt sapientiam quis possit acquirere, sine dubio ad ornatum Patriæ suæ adferendum. Equidem non modica felicitas inde prouenire potest Patriæ, sed de facto loquendo, & rem Patriæ, non signum considerando. *Arist. apud Diog. lib. 2.* in quo infelicitas Patriæ consistat declarauit dicens: *Nemo gloriatur quod magna urbis ciuis sit, sed quod sit dignus magna & illustri Patria.* Quam dignitatem expressit *Cic. in Lælio: Bono* (inquit) *viro non minori cura esse debet, qualis Respub. post mortem suam futura sit, quam qualis hodie sit.* Et concordat *S. August. Epist. 202. Bonis nullus est finis consulendi Patriæ.* Vnde Antoninus Romanorum, vt felicem Romam se rectore fuisse declarasset, tale simulachrum exarabat, Clauam Herculis lauro circumdabat. Magnum nomen à tot sæculis Rauritarum in Regno dum conspicio, vero verius lemma hoc illis adscribendum puto. *Felix Patria Rauritis.* Fecerant quidam vrsam, vt video in *Iul. Capaccio lib. 1. Impressarum* gradientem, suprâ cuius dorsum stellas septem posuere cum lemmate: *Sine occasu felix.* Proprium me hercule Rauritis, nam à primæuo Cochano Rawita, cuius posteritas ad Rawam confederat, maximis semper ornarunt Patriam victorijs & meritis, nec modo satis numerosa posteritate sua aliud cogitant, volunt, faciunt, quàm omni virtute adesse & prodesse Patriæ; prodesse autem consilio, vi, facultate, sanguine, vita & morte. Legò initia vrbs Bernæ apud Historicos Germanicos: Princeps loco cognito ad urbem erigendam conspicuo & apto, eo nomine illam instituit nominare quod haberet fera occursans, primò illis in venatione occurrit vrsus, & fundatæ vrbi indidit cognomen *Beren* seu *Vrsus*. Exinde ciues ob signum originis, statuerunt alere vrsos, quoad vrbs duratura foret. Vrsina Familia quam nos Rauritas vocamus, initia familiæ suæ quæ ab vrso habet alit quidem vrsos, sed non bestias nec feras; at viros, ciues nobiles, Reipub. Senatui, & Regibus dignissimos, qui Castra, qui Tribunalia, qui Senatum honore, splendore decorarunt, illustrarunt.

FAMILIARVM SANITAS.

Admirandum fortè, si tantum tribueretur lunæ, quantum tribuitur virtutis soli. Quis enim recipit lumen à sole? Luna & non è contrâ. Ita, mirandum fortè aliquibus erit, quod Rauritis familiarum nobilium sanitatem tribuerimus. Præcedunt enim sæculis aliæ familiæ Rauritas, paresque ipsis si tamen non maiores meritis sunt. Sed velim aduertite, an si generatione ipsis Romanis vrsi ex Britannia Romam aduecti, summæ admirationi in spectaculis fuere? Est ingens dicti ratio, si bellum Boleslai Chrabri cum Bohemis, de quo *Cromerus lib. 3. & 5.* in memoriam reduxerimus, si
Gowor-

Goworkos, Lenkos, Lafotas, Dembienscios, &c. considerauerimus, si tantam latitudinem familiæ in Regno Rauitarum ferè per omnes Palatinatus Regni existentes, & merentes Patriæ contemplauerimus, admirationi fuisse præ actibus gloriosis assentiremus. Illi namque instar vrsini partus, quæ factum reddit informem, atque pectore fouet & lambendo perficit, diuersarum disciplinarum perfectione ac virtutum exercitio, ad maxima Reipub. negotia progeniem suam disponunt, & conformes intentioni Regum & Patriæ reddunt & incitant. Tritum habetur prouerbium: *In vrsas abire*. Diceret aliquis ferocitatem hîc expressam fuisse, nam vrsa ferocior est mare, Sed Euripides & Aristophanes aliter explicarunt dictum, inquiunt: *Apud Athenienses olim puellas vrsas vocari solitas*. Creuit ergo prouerbium; *In vrsas abire*. Cum puellæ antequam nuptiarum tempus appeterent, pudicitia causa Dianæ consecrabantur, In eundem sensum intentum deducere licet, dum tot tantosq; viros de gente Vrsouitorum seu Rauiciorum in Ecclesia, Episcopos, Abbates, Prælatos, in Senatu Palatinos, Castellanos, in Castris Duces, Duçtores cohortum, Rothmagistros, in Tribunali Iudices, Capitaneos, Succamerarios conspiciamus, qui vitæ splendore, actuum dignitate, meritorum præstantia, titulorum honore, omnibus exemplo sunt & liddium probatorum morum & honesti agunt, omnes in vrsos abire affirmabimus. Non (inquam) in rapaces vrsos, sed vrsos defendentes Patriam, depascentes verò hostiles sætus. Et sicut vrsina ferocia in pueros Elitæum Propætam Dei irridentes & Calue, Calue vociferantes exarsit, fuitque præsagium excidij Hierosolymitani, vt *Eucherius in 4. Reg. cap. 2.* interpretatus fuit, ita sanitatem familiarum & Patriæ, stragem verò hostium arma præsentia Rauiciorum præferunt, dum in vrsas abierunt.

SPECVLVM TVENDÆ REIPUBLICÆ.

NON velim à ratione sit alienum, etiam animal imò vrsum in speculum tuendæ Reipub. assumi. Docet namque *Aristot. in 1. de Animal.* Sicut omnia metalla & omnia frustra auri & argenti ad aurum mundissimum manifestantur, ita dispositiones omnium animalium manifestantur cum ad hominem comparantur. Liceat igitur in moralem quoque doctrinam vrsum animal ad tuendam Rempub. in exemplum sumere, ac inde ad Rautas descendere. Optime tuetur Respub. dum Deos tutelares habet. *Si enim Deus nobiscum, quis contra nos?* instruit hunc tuendi modum vrsus. Erat enim vrsa in tutela Dianæ, quæ in ipsius sacello nata fuerat, quam dum Athenienses interfecerunt, indignata Dea inedia afflixit eos, quod animal inedia patientissimum sustulissent. Maiorem tutelam Rautæ docuerunt, cum verum Deum de Deo, lumen de lumine, pro tuenda Patria & Reipub. prædicarunt, quales fuerunt Illustriß. & Reuerendiß. Domini Robertus Groth Episcop. Cracouiensis, Paulus Wolucki Episcop. Vladislaueni & Pome-

& Pomeraniæ. Optimè quoque tuetur Respub. dum corpus ipsius sed principalissimè caput conseruatur, nam languente capite cætera quoque membra languescere necesse est. Talis tutelæ est speculum vrsus, nam caput suū imbecillum defendit pedibus anterioribus, & totum corpus exponit periculo, vt caput sanum retineat. Expresserunt hoc Vrsouitæ in semetipsis, qui sese periculis pro Rege & Senatu obiecerant multis vicibus. Talem Palatinum Sendomiriensem referunt Historiæ Gouorcum, qui in captiuitatem 1198. deuenerat. Talis erat Stanislaus Przyemski, Ozarowscij, Gniewosij, &c. Optimè tuetur Respub. dum liberè pro illa sanguinem fundere desideramus, huc enim medio, vir viro, galea galeæ, manus manui prompta fiunt, & subito adsunt. est speculum vrsus talis tutelæ, non enim vrsus mellis, pabulique gratiâ ad aluearia apum accedit easque irritat, vt inquit *Plin. lib. 8. cap. 36.* sed vt aculeis vulneratus sanguinem emittat, grauedini remedium inueniat, & venationi agilior fiat. O quantos legimus Rautas, qui sanguine tutandam Rempub. esse protestati sunt, Rusieccios, Iaroccios, Ostrowscios, Skowieccios, Kuroscios, aliosque innumeros linea Familiæ latius explicabit :

LINEA FAMILIÆ RAWICZ.

Kochan, qui & cuius posteritas ex Bohemia in Regnum 1003. descenderat, Boleslao Chabri tunc Poloniam gubernante, de hoc Cromerus lib. 3. Rex lassam iterum patientiam suam indignatus, & grauib. suorum iniuriis & querellis irritatus, tumultuaria manu Bohemum persequitur, quem cum intra fines Regni sui non esset affecutus, auctis copiis Bohemiam longè latèq. populatus est. Oppida & arces partim vi expugnauit, partim in deditiōem accepit, Pragam Metropolim & Wyssegradum arcem quo se Dux Boleslaus cum Iaromiro filio receperat biennio obsessam fame ad deditiōem compulit, fautoribus & adiutoribus ad omnia vsus Kochano & ceteris Rautis siue Vrsouitis Principe tunc inter Bohemos Familia, cuius stemma gentilitium est puella vrsō insidens, &c.

Czista eques ante Bohemus tum Polonus, vt Dlugossus habet fol. 345. Hic Ioannes Czista siue Boleslai Chabri consilio, siue præmio proposito, siue proprii exilij casorumq. propinquorum Rautarum dolore stimulatus, Suatopelcum Bohemie Regis filium occidit in castris, qui magnis præmiis à Boleslao affectus fuit. Cromerus lib. 5. Ante annum 1110. constituerunt Vrsouitæ plurima domicilia, ciuitates, villas in Palatinatu Rauensi, unde Rautæ cognominati fuerūt. Ex quatuor demum fratribus ampla creuit Rautarum familia. Ex Prandota huius nominis tertio Palatinus Rauen. 1145. Goworek, Groth, Warß filij.

Trzcinscij ex Prandota descendunt, Ducibus Masouie ad obsequia dediti, à quibus & multis honoribus, dignitatibus, bonis præmiati fuerunt, ex his in Russia ad Socalum alij constituerunt domicilia, Sigismundus & Laurentius reli-

- querunt prolem. Prandota de Trzciany Palatini Rauensis Anno 1230. 1260. 1394. 1505. Et Venator Sochacouien. 1509. nunc Trzcinscij vocantur. Mathias Trzcinski ex Sochacouien. Terra, Vladisl. IV. electionem subscripsit. Nicolaus in Zelazna, Ioannes Prandota, Stephanus Trzcinscij electionem Vladisl. IV. Sereniss. Regis ex Rauensi Palat. subscripserunt.
- Rokiccij de Rokitnice, Ioannem Pakos de Rokitnica Capit. Rauensem referunt antiqua scripta, qui cum Iedlenska reliquit prolem.
- Lenkouij, qui proprie sunt Rokiccij. Ioannes Rokicki à nutrice cognominatus Leniek, & hoc cognomen retinuit vsq. ad posteros, successerat parenti in Capitaneatu Rauensi demum Venator Visliciensis & Niepolomiscensis, ex Maciejowska armorum Ciolek suscepit Thomam Lenko, hic ex Goissenska reliquerat Matthiam, qui ex Wasowicowna de Smogorzewo armorum Łabec eximios milites & domui suae benè prouidentes filios septem, & filiam Ruccij consortem suscepit. Matthias Ioannis Lenko germanus, Canonicus Cracouien. & Lencicien. Rauensis Plebanus, vir literis ornatus, & in negotia Reipub. disertus & optimè dispositus. Mathiam Castell. Derpscen. refert Constitutio Regni 1607.
- Lipiccij in Rauensi Palat. Suentoslaum Castell. Conariensem refert Constitutio Regni 1562. dum subscribit Ducatus Osuiecimensis & Zatorensis incorporationis priuilegium.
- Otrebusij, in Rauensi & Varsauiensi Terra. Andreas Otrebus ex Varsauiensi Terra electionem Vladisl. IV. subscripsit.
- Boguccij, in Rauensi & Pramislensi Terra, ex quibus erat Iudex Rauensis, alter Iudex Pramislien. Erat quoq. ex illis Thesaurarius Masouia, Andreas Bogucki Castell. Sanocensis, electionem Sereniss. Vladisl. IV. ex Palat. Russiae subscripsit.
- Ozgij in Varsauiensi Terra, Balthasar strenuus miles, literis, iure, & prudentia in Reipub. negotiis eximius, Iudex Officij causarum Castrensium Leopolién. Nicolaus ad negotia Patriae donis naturæ, & disciplina singularis, quem Constitutio Regni 1603. & 1607. refert. Petrus Ozgá Iudex Terræ Leopol. de hoc Constitutio Regni 1607. ubi Reuisor Thesauri Regni deputatus. Ex his erat Capit. Trebouliensis, ad Imper. Turcarum legatus à Regno, vir ingenio, prudentia, rerum peritia insignis, est modernis temporibus Notarius Terrestris Leopolién. vir iuris peritia eximius.
- Woluccij de Wolucza, in Rauensi Palat. ut maximis meritis Reipub. & Patriæ in Castris & Senatu notissimi, ita præcipuis honoribus à Sereniss. Regibus cohonestati. Abraham, quem Casimirus Magnus non modicis præmiis, ut ex literis patet de Data 1340. locupletauit. Iacobus in bello Prutenico cum Sereniss. Rege Iagiello occubuit. Michael, Felix, & Ioannes germani fratres, primus secularem vitam in Spiritualem commutauit Præpositus Opocinensis, literis & exemplo vitæ omnibus honorabilis, secundus in Curia Cuiuiensis Episcop.

Episcop. Karnkouij atatem virtute & moribus acuebat ad dignè danda Reipub. obsequia, cum Rucka tenuit matrimonium, tertius ex Ostarzenska filios dignissimos literis & externarum nationum experientia reliquerat, sed optima spei viros cito vorax parca è viuis sustulit. Paulus Wolucki Episc. Camenecensis tum Luceoriensis, demum Vladislauien. & Pomerania, qui splendidam sui memoriam in Ecclesia Dei & in Cathedralibus Ecclesiis reliquit, norma certè virtutum & exemplar Pastorum. Ille quotidie omnes Presbyteros & Canonicos ad mensam suam vocabat, Clericis casus conscientia legebat, ad matutinas horas sæpissimè veniebat, ipse verbum Dei prædicabat, confessiones excipiebat, pauperibus prouidebat, Religiosis amorem prouisione protegebatur. Magnus demum Orator ad Pontifices Maximos, pius, iustusq; Senator & Ecclesiarum decor, spem vitæ perennis sibi comparauit. Illius pietatem & virtutem vt quidam exprimeret hæc in arma illius reliquit.

Xeuxis virgo feras frenis adiuta regebat,

Quam melius frenat virgo Polona feras.

Vrsam virgo domat, frenos non passa domatur,

Sic tantam virtutem deuenerata fera est.

Philippus Wolucki Palat. Rauensis, Capit. Radomiensis, Inouoloclauiensis. Stanislaus Castell. Halicien. Succamerar. Regni Capit. Rauensis. Sebastianus Castell. Malogostensis, Capit. Rauensis, Bartholomæus Wolucki, viri dignissimi & pietatis amantes, qui veritati, sinceritati, probitati totum deuouerunt affectum, quos ipsa virtus Serenissimis Regibus commendatos reddidit. Goworek secundus filius Prandotæ, Palat. Rauensis, eximius bellator & Lesci Albi Principis summopere dilectus Palat. Sendomir. Illius belli fortunam ad Mozgauam amnem lapide septimo à Cracouia refert Cromer. lib. 7. ad principium, & Bielsc. sub Anno 1194. Ipsius fidelitatem erga Principem id declarat, quod Principatum Poloniae cum conditione hac vt Gouorcum à se dimitteret noluerit Princeps acceptare. Illius merita Starouolscius inter bellatores Sarmatiæ tali Epitaphio descripsit: Hospes mirare sepulti fidem vel constantiam vel fortitudinem, Gouoricus Sendomiriensis Palat. Lesci Albi consiliarius hic fuit, qui vt Principi suo gloriam pararet, sæpius cum Russis acerrimè dimicans, etiam militis officio functus est, vt ei obsequia sua probaret vtrò in exilium iuit, ne ad principatum adipiscendum impedimento esset, vtq; cunctis candorem suum monstraret, nusquam maleuolorum muneribus corrumpi potuit, quin suum Principem cui tota vita addictus fuit, & partes bonorum defereret: ô magnum itaque & constantem Senatorem, & cum quo probitas hercle & Sarmaticus candor, hic sepulta iacent. Goworek Castell. Zawichostenensis, Vladislai Lokietek tempore, eius filius Lasotà, vir bello clarus, & Reipub. optimè meritis, in Castellani Sendomiriensis. promotus, istius Castellani filij habebant demum in consuetudine filijs suis nomina vel Goworek, vel Lasotà imponere.

Lásotij, Lasotá filius, Castell. Lublinen. ut ex priuilegijs colligitur. Thomas Lá-
 sotá (iam enim nomen in cognomen nobilitatis venerat) Vexillifer Lublinen-
 sis tempore Jagello Regis, eius filius Gomorek qui reliquit Andream, cui filius
 erexit Epitaph. hoc Lublini. De terra procedimus, & in terram conuerti-
 mur, cedamus ergò fati. Filius Stanislaus Patri suo Andrea in memoriam
 posuit, reliquit prædictus Andreas filios septem, filias quinque. Stanislaus 1.
 filius Secret. Regis Augusti. Legatus ad Serenissimos Reges, Angliæ, Portuga-
 liæ, Galliæ, Hispaniæ, unde iam colligere licet quantus vir fuerit, ingenio, li-
 teris, linguis, prudentia & morum honestate, à Sereniss. Portugaliæ Rege ad
 insignia sua retulit honoris symbolum, torquem auream ex lilijs & litera Z con-
 textam ex qua Rosa pendet, qua quidem catena arma sua circumdata fuere.
 Honoratus in Regno Succamerariatu Lublinensi, & ad altissimos in Senatu
 gradus assumendus erat, sed mors moræ nescia disturbauit successum. Sepultus
 Lublini cum Parente addito Epitaphio: Omnibus decretum est mori, mors
 nulli parcat honori. Mors dat cunctis æquam legem, rapit cum paupere
 Regem. Omnes transibunt, ibimus, ibitis, ibunt. Ego cras tu post cras, nec
 nos iuuabit Hyppocras. Ioannes 2. filius, hic ex Palat. Lublinensi in Rus-
 sia partes transijt, dum bona ad Robatinum Sarnki & Lipice diuisione cum
 fratribus accepit. Nicolaus 3. filius Canonicus Posnaniensis, vir his quæ de-
 cebant Ecclesiasticum dignissime ornatus, literis scilicet & virtute. Petrus
 4. filius, hic dum Marti & Bellonæ vires & fortunam consecrauit, milita-
 rem toto tempore vitæ coluit, & titulo atq; honore militis aurati insignitus
 fuit. Dauid 5. filius, Aulicus Serenissimi Regis Augusti, eximius bellator.
 Christophorus 6. filius Andreæ Lásotá, dum iuuentutem suam eximijs literis
 & variarum nationum linguis, & exercitijs ornatam reddidisset, occupatio-
 nem primam in Cæsaris Aula susceptam, ad eam detulit dignitatem, ut Nun-
 cius ab ipso ad diuersos Reges, & Principes destinaretur; ubi verò in Pa-
 triam redijt, à Sereniss. Rege Augusto Aulicus creatus, legationes ad diuer-
 sos Principes expediuit, verum, promptum, dextrum ad negotia Senatus &
 Regni ubi sese obtulit & disposuit, valetudo debilis ex Podagra præmia suc-
 cessus, & fortunam impediuit & eripuit, reliquit filios & filias. Obijt Po-
 cillator Lublinen. Andreas 7. filius Lasotæ, Venator Lublinensis, vir ma-
 gnæ constantiæ, morum grauitate, & prudentia Regi Sereniss. August. com-
 mendatus, in Comitibus Regni consilio, & potentia valuit. Sorores horum erant
 Barbara Malicka, Beata Ruchanska Vexilliferi Belzensis, Helena Lysakow-
 ska Succamerarij Nurensis, Dorothea Buchowska consortes.
 Warb frater Prandotæ & Gomorek, Castell. Cracouiē. De hoc Cromer. lib. 10.
 sub Anno 1229. Post decessum Boleslai Pudici Lesconigro gubernante, Leo
 Russorum Dux cum Tartaris & Lituanijs depopulato tractu Lublinensi, ver-
 sus Sendomiriam diuertit, sed eum Varsus Castell. Cracouiensis, & duo Pala-
 tini represserunt, cum ei se apud Goslice pagum altera à Sendomiria milliario
 cum par-

cum parua manu, temerè quidem sed tamen euentu prospero opposuissent, Bielle. fol. 191. addit. *Warsz* armorum *Ráwicz* Castell. Cracouiens. cum Petro Palat. Cracouiensi, & Ianusio Palat. Sendomir. armorum Ianiná 2. Febr. Anno 1280. (in hoc non concordat) deuicti.

Dembinscij de Dembiany, ex Warsio descendentes, amplissimis meritis clarissima familia, Bernardum Dembinski, Paproc. fol. 431. in Stem: ponit Vexill ferum Cracouiensem n. Anno 1330. Iacobus Dembinski Rothmagister strenuus, & felicissimus bellator, non dissimilem filium Andream reliquit in Anno 1400. cuius animi dexteritatem, & in bello fortitudinem Historia referunt. Reliquit illustrem ciuem Patria Iacobum Castell. Malogostén. à Casmiro Iagellonico Rege, ad Regem Bohemia Georgium de incendiis multorum oppidorum & villarum in Bohemia insimulantem Regem Casimirum, quasi illa facta fuissent ipso & uxore eius authoribus subornantibus, Legatum cum Alberto Gorscio, qui Casimirum & verbis & prouocatione ad singulare certamen more militari purgarent, quod ipsi tanquam milites intrepidi perfecerunt. Cromer. in Anno 1460. fol. 360. Is deinde contra Cruciferos Dux militum destitutus, Germanos & Bobemos in subsidium Cruciferis per Marchiam Brandenburgensem venientes à Confiniis Regni fugauit, Cromer. fol. 361. Idem in Anno 1462. Thesaurarius Regni Capit. Sadeceñ. & Biecen. ex Commissione Regis cum Ioanne Rytuiński Palat. Sendomiriens. & Iacobo Sieniński inter DD. Tęczynios & Ciuēs Cracouiens. componit de multa propter cadem Andream Tęczynij à dictis Ciuibus factam, Cromer. fol. 366. & Guagnin in descriptione M. D. Litu. fol. 56. Alter Iacobus Dembinski Praefectus Cracouiens. Thesaurarius Regni post Cancell. in Anno 1470. tandem Palat. Sendomiriens. Dembinscijana Familia virtutum & in Rempub. meritorum plusquam heres, qui egregiis suis factis & virtutibus nomen auitum suorum maiorum illustrauit & exornauit, posteris exemplum fortiter rerum gerendarum in Repub. imitandum se ipsum reliquit, clarus actibus bellicis, clarus multis legationibus ad externos Principes, quibus admirationi fuit & apud ipsos Patria ornamento. Hic inter discordes Reges Polonia & Vngaria lites ex mandato Regis Casimiri sedauit & composuit sua industria, cui idem Rex bello Prussico 1466. occupatus, ac ideo absens à Cracouia, curam Minoris Polonia commiserat, & tunc Ducibus Silesiorum obsidentibus Ducem Rybnicens. in Silesia Venceslaum iussu Regis cum Exercitu in Silesiam profectus, illum ab obsidione liberauit, & inter ipsos Duces litem composuit, Guagnin. in descriptione M. D. Litu. fol. 56. & dum in Anno 1462. Beliká Dux Exercituum Matthia Regis Vngaria cum milite numerofo ad Osuiecimum irruerat, Iacobus Dembinski ipsum profligauit, & de ipso gloriose triumphauit. Rege Bobemorum Georgio haeretico facto, ac propterea à Summo Pontifice Regno & Regis titulo priuato, à Bobemis Catholicis per suos Nuntios Regem Casimirum sollicitantibus, ut aut ipse Regni Bohemia curam susciperet, aut aliquem ex suis filiis in Regem ipsis mitteret, quod etiam ipsi Summus Pontifex per suos Legatos suadebat, ut ab haeretico occupatore Regnum vindicaret. Recusante tunc id Rege Casmiro aliis negotiis Regni implicato, Oratoribus tum Pontificis tum Bobemorum respondit, curaturum se fore, ut bellum Ciuile inter Bobemos gliscens dirimatur, & ut Georgius in viam redeat, ac ut in potestate sit Summi Pontificis, & in hunc finem Iacobus Dembinscius tunc Thesaurarius Regni, & Praefectus Cracouiens. cum Stanislao Ostrogio Palat. Calisen. ex Comitibus Cracouiens. 1467. missus erat Legatus in Bohemiam, Cromer. fol. 393. Idem in Anno 1470. iam Cancellarius Regni à Casmiro Rege ad Georgium Regem Bobemorum missus, persuasurus nomine Regis, ut adhuc superstes Regnum Bohemia tradat Vladislao Casimiri filio, quem antea nominauerat suum in Regnū successorem, quo consentiente dummodo ad id accedat confirmatio Summi Pontificis, in hunc finem Iacobus Dembinscius, unā cum Michaele Abbate Calui montis seu S. Crucis, Romam ad Summum Pontificem erat missus legatus, Cromer. fol. 399. Guagnin. in descript. M. D. L. Nicolaus

Comoronius à Rege Polonia ad Regem Vngaria deficiebat. volens ipsi tradere arces Beluad, Zyniec, & Sestary, quibus cognitis Rex contra Comoronium, Iacobum Dembinium Præfatum Cracouien. & ex Cancellario factum Palatinum Sendomirien. cum tumultuaria manu militum misit, quas ille arces intra quinquagesimum diem expugnauit, & Bernaldum quidem diruit, Zyniecum incendit, Sestaros vero Marco Rathboldo quas ille Comoronio oppugnauerat restituit, Cromer. fol. 417. & Miechou. lib. 4. cap. 64. fol. 329. Hic tantus vir reliquit filios fulcra fortissima Patriæ à maiorum virtute non degeneres Andreæ Iudicem Terrestrum Sendomirien. & Iacobum. Andreas Iudex qui longeuam vitam duxerat, habebat enim 120. annos, peste obiit. Reliquit Felicem, qui ex Teczynska reliquit Christophorum qui steriliter decessit, & Ioannem & filias Strzaty Iudicis Zatorien. & Swierckoy. scij consortes, Ex Strzalanká reliquit Stanislaum, Felicem, & Andream. Ioannes primus illius Felicis, Sigismundo Augusto Regi primò in Aula obsequia reddebat, postea sub eodem Rege ad Moschouiam Rothmag ster eximius, cum Oraczewska reliquit Adamum virum Reipub. ad omnia obsequia proficuum Rothmagistrum sub Sigism. III. à quo Gabriel Dembinski qui cum Belzicka reliquit Georgium, Adamum, Sbignieuum, & filiam Chrystinam adhuc minorenem, Filia Ioannis ex Oraczewska Anna Tarczenscj conjors, ex Strzalanká Felicia filius Stanislaus, à quo Martinus Dembinski egregius miles. & Chiliarcha in Moschouia sub Sigism. III. qui in aggreSSIONe Smolenscij vitam pro Patria cum morte commutauit, Sebastianus alter filius steriliter decessit. Felix à quo Christophorus & Sigismundus adhuc superstites, Andreas tertius filius à quo Andreas heres in Lgota, Ioannes, Felix, & Constantinus. Iacobus alter filius Palatini Sendomirien. ac germanus Andreæ Iudicis Sendomirien. reliquit Petrum Iudicem Cracouien. virum de Patria & Reipub. optimè meritum, & Valentinum magnum Patria ciuem & Reipub. sanum Consultorem. Hic ex C. stellano Biecen. thesaurarius, post Cancellarius Regni, tandem Castell. Cracouien. qui Olesnicorum Regio decreto condemnandum propter Stancarum hereticum suo prudenti consilio à periculo vite liberauit, Bielsc. fol. 593. Petrus Iudex Cracouien. cum Gruszczyńska reliquit filios Ioannem & Stanislaum, & filias Wielkonoccy, Ulinscy, Gnoinscy, Dymitronscy consortes. Ioannes cum Niemscianká reliquit Stanislaum modernum Iudicem Terrestrum Cracouien. virum probata virtutis & integritatis, in decidendis causis magni iudicij, Georgium & Petrum, quorum cito mors vitam longiorem abrupt., filias 6. quarum due adhuc minores obierunt. Sophiam Krupczynska, Reginam Rucka, Chrystinam Pozowska, Hedwigim Mosicka. Stanislaus vero cum Ciecierska reliquit Iacobum, qui cum Olesnicka rel. quit filiam Soleccij consortem, Ioannem qui cum Glincka rel. quit filios tres, Hieronymum, Andream, Stephanum, filias tres, Reginam Witkowska, Sophiam Spinkowa, & Marinam, Petrus Stanislaus filius cum Kotkowna reliquit filiam Wibranowski Capit. Zarnouiecen. consortem. Valentinus Petri frater, in etate viridi mortuus. Valentinus Dembinski Castell. Cracouien. ex Kuczkowska reliquit filios 7. Stanislaum Capit. Chęcinen. qui Reuisor Russia Anno 1563. destinatus fuit. Iacobum Capit. Czorstinen. Erasmus Decanum Ecclesie Cathedr. Cracouien. ac Præpositum Ecclesie S. Michaelis in Arce Cracouien. qui legationem ad Sueciam expedit virum integerrima virtutis, ab omni ambitione alienum, qui Episcopatus sibi oblatos non erat repudiare, Gasparum Succamerar. Mielnicen. Correctorem Iurium in Anno 1589. Andream Capit. Lubomscen. Ioannem item post mortem fratris Capit. Lubomscen. Valentinum cuius Ianusouius in Statuto meminit fol. 768. Spes Reipub. in illo eximia fuit, que morte interrupta rescisa periit. Reliquit quod, filias 5. Sophiam Lanckoronska, Barbaram Buzynska, Annam Szafrancowska Palat. Sendomirien. Chrystinam Gotuchowska Succamerar. Sendomirien. consortes, Helisabeth Silnicka. Ex Minocka habuit Catharinam Rejowa, Ex Goslawska reliquit Hieronymum Capit. Malogosten. & filias Barbaram Minscj Palatini Lencicien. Vice-Cancell. Regni, & alteram Zaręby Capit. Grabouien. consortes. Stanislaus Capit. Chęcinen. ex Ciotkowna reliquit filios tres, Samuelum Castellatum Biecen. Capit. Będzinen.

Bedzineh. Seuerinum & Hieronymum, filias 6. Padnienscj Castell. Ofuiecinah. Capit. Dybouien. Sapiba Palat. Polocen. Modliszenscj Capit. Lomzen. Chodzimscj Capit. Nurseh. Bolestraszczy, Belina, Bielawscij consortes. Samuel filius Stanislat primus, cum Prowanowna reliquit Marci Stadnicki Pocillatoris Cracouien. Komorenscj de Zywiec, & Laccij consortes, & duas Moniales. Seuerinus alter filius cum Pleškowska reliquit Czarnocki Samuelus Ensfieri Cra:ouien. consortem, & alteram Monialem Zwerinecen. Hieronymus adolescens obiit. Iacobus Capit. Corstineh. reliquit filios tres, Capit. item post mortem parentis Corstineh. Sigismundum & Erasmum, & filiam unicam Ligezj consortem, Sigismundus cum Węzykowna reliquit Stanislaum virum eximia virtutis, Aulicum S. R. M. qui ex Raronaska reliquit filios, Erasmum cuius industria, virtus, felicitas in re militari precipue contra Tartaros probata semper fuit, cum Witkowska reliquit unicam filiam, Sigismundum virum militarem multoties Rothmagistrum, qui sterilis decessit, Alexandrum, qui in iuuentute obiit. Felicem, qui cum Przyłęcka duas filias, duorum item Kazimirsiorum Ioannis & Andree coniuges, tertiam primo voto Komorniccj, secundo Oraczenscj consortem, Erasmus tertius filius Capit. Corstineh. rei militari addictus Rothmagister, aliquando etiam & Chiliarcha militum cum Skionwska Notarij Podlachia filia reliquit prolem. Gaspar Dembinski Succamerar. Mielnicen. vir in militia intrepidus Rothmagister, in Moschouia sub Stephano Rege cum Kopciowna reliquit filias, Trzcinscj Succamerarij Sochacouiensis, duas alias, duorum item Koniecpolsiorum consortes, ex Wrowiecka Franciscam Olisarij ad presens Rothmagistri militum quarta Regni coniugem. Andreas Capit. Lubomscen. reliquit tres filios, Raphaellem qui floridam iuuentutem morti tradidit, Andream Canonicum & Cantorem Sendomirien. & Stanislaum in Biata, virum parua statura sed magni animi. & filiam Chylinscj & postea Kazanowscj consortem, qui Stanislaus cum Otwinowska reliquit filios & filias. Hieronymus Capit. Malogosten. vir liberalitati deditus, ex Buzynska reliquit Franciscum, ad presens Succamerar. Cracouien. virum veri & iusti amatorem in dicenda sententia sui officij, recti tenacissimum, qui ex Wielopolska Succamerar. Cracouien. filia, reliquit Ioannem Aulicum S. R. M. summae expectationis adolescentem, qui ut Patria possit postea commodius inferuire in exteris nationibus nauat operam literis & moribus. Christophorus Dembinski ex Morakowna reliquit filiam Borkowski consortem, & Stanislaum abbatem Bledzouien. multis functionibus de Rege & Repub. meritum, in illis partibus Sueco milite Silesiam vastante murum & antemurale à Silesia limitum Polonia, Iacobus Christophori frater germanus, ex Malicka reliquit Daniele nunc in Castris militantem, & Procopium adhuc minorem. Iacobum Dembinski Historia referunt Subiudicem Cracouien. qui reliquit duos filios Nicolaum & Sebastianum, filias Czarnocki & Strzalinij consortes, Sebastianus ex Osowska Castell. Polanecen. sorore, reliquit Ioannem & Paulum, & filias Pozowska & Mokrzka, Ioannes cum Gorska reliquit filium Adamum, & filias Kosnouij & Grodziccj consortes. Paulus verò ex Komornicka habuit filiam Szydłowski consortem. Baltasar Dembinski reliquit tres filios, Albertum, Samuelem, & Sigismundum. Erasmus quoq; Dembinski Vexillifer Curia incorporationem ad Regnum Podlachia & Volhinia subscripsit. Dembinscj in Maiori Pol. in Kraina eisdem armis utuntur, ex quibus Mathias multorum meritorum eximius Rothmagister, sub Sereniss. Sigism. August. 1566. cum Moschouitis ad Rumbork, Hadzel, Rakohor, Afelin acerrime pugnavit. In Liuania, dum ipse Moschorum Dinasta cum centum millibus subiugare intendebat Arcem Sancel à Moschis recuperavit & possedit 1577. Arcem Orle praecipuavit & multis occisis, in captiuitatem alios cum suis Palatinis Regi Sereniss. reddidit. Arcem Bebel Moschis eripuit, & in praesidium stabilivit. Arcem Venden & Kies iam ferè debilitatam à Moschis & fractam fortiter defendit, atq; postmodum una cum Alexandro Chodkiewicz Capit. Grodensi, & vice altera cum Andrea Sapieba Palat inide. Nouogrodensi, victor tormenta bellica cum captiuis Vilnam Sereniss. Regi remisit 1578. Dum verò Vices gerebat Supremi Ducis Exercituum M. D. Lit.

Sereniss.

Sereniff. Stephano iubente, 1579. ad Bierzony victualia Moschorum intercepit, atq; iterum parua manu decem millia Tartarorum versus Kokonauzum tendentium ad Moschum profligauit. Anno verò 1580. latè & longè Moschorum ditiones inuasit, igne, gladio consumpsit, & sequenti anno arcem Lennard obsedit & accepit, postmodum Ascarodum obtinuit. Mercuriè vir magnorum bellatorum nomine & gloria comparandus. Erat Capit. Rombersceñ. in Liuania, Palat. primò Vendeñ. deinde Poloceñ. Albertus frater Matthia germanus, in omni expeditione cum fratre dexterrimus, à Sereniff. Rege Stephano prouisionem & bona in Liuania pro benè meritis 1583. recepit. Stanislaus & Remigianus Dembinscij in Maiori Polonia fratres germani, Remigianus in Anno 1643. Iudex deputatus Tribunalis, Epitaphium in Ecclesia Cathedrali Framislièñ. refert Dembinscium Episcop. Præmislièñ. Vicecancellarium Regni, Cathalogus in Siemior possessione Episcopi Cracouièñ. habet Valentinum Dembinski Capitaneum Cracouièñ. & Siemierien. & alterum Dembinscium Capit. item Siemierien. Stanislaus Dembinski Aulicus Regius Vladislai IV. Erasmus maior Dembinski, Stanislaus, Erasmus iunior, Andreas ex Palat. Cracouièñ. Martinus ex Palatinatu Sendomierien. Stephanus, Stanislaus, Ieremianus ex Palat. Calisien. Dembinscij subscripserunt electionem Vladisl. IV. Vincentius Dembinski Cothbus nominatus, Custos Ecclesia Cathedralis Gnesneñ. cui cum Rex Vladislaus à Suidrigelone in Lituania ignominiose detentus fuerat, ex Decreto Comitiorum Vartens. Anno 1430. cura Regiorum filiorum Vladislai & Casimiri ex Sophia instituendorum demandata fuerat, Cromer. lib. 20. fol. 297. Is post decessum Alberti Iastrzembiec Anno 1435. Archiepiscop. Gnesneñ. per electionem Capituli Canoniorum illius Ecclesia renunciatus fuit, & in Anno 1442. à Felice Papa, quamuis in Schismate Cardinalis factus, qui Anno 1447. in Regem Polonia Casimirum Jagelonidem coronauit, sed Cromer. lib. 21. fol. 313. ipsam dicit fuisse gente Dolinium, quod etiam Dlugossus & Ianicius affirmant, & Bielsc. lib. 3. fol. 336. ubi ipsum dicit fuisse Cantorem Cracouièñ. & Vicecancellarium Regni.

- * Przyemscij in Calisienfi Palat. Antiqua & eximiis meritis clarissima familia, magna possessione, summa honore & dignitate, tam in seculari quam in Ecclesiastico statu & Senatu, notabant familiam suam de Golin. Albertus Notarius Calisien. demum Castell. Lencicieñ. Priuilegium Podlachia incorporationis subscripsit. Raphael illius germanus post decessum fratris Castell. Lencicie, reliquit prolem. Stanislaus tertius illorum frater Rothmagister dignissimus Augusti Regis tempore & Stephani, vir grauis & prudens Praefectura Camenensi honoratus fuit, eorum Familia erat Marschalcus curiae, vir iudicij magni in consilio, fortitudinis strenua in bello. Andreas Przyemski de Przeima Marschalcus Curiae, Cuninensis, Kowalsceñ. Praefectus, demum Castell. Gnesneñ. qui omni actu heroico & studio, nunquam Patria defuit. Christophorus Przyemski, cui in pectore exaratum fuerat amor Patria, in fronte honestum Familia, in hostili solo Moschorum vitam sanguine conspersit & occubuit. Hunc non silebit ventura posteritas, nec calamus scriptorum intermitteret. Andreas de Przeima electionem Vladisl. IV. ex Calisien. Palat. subscripsit, & Stanislaus Przyemski Marschalcus Curiae Regni ex Poseniensis Golinscij in Calisien. Palat. Ea quæ bona sunt & honesta cogitant & agunt. Niesulkowscij in Cracouiensi Palatinatu, in castris Minerua, & in Martii certaminibus excellentes.

Reszcenscij, multis chari, omnibus affabiles. Nam ortus nostros partem sibi vendicat Patria, partem amici.

Grothij. Groth quartus frater Prandotæ & Warsijcuius posteritas notabat familiam suam de Slupce, Ioannes Groth Palat. Rauen, Ioannes alter eximius bellator, qui vnâ cum filio suo Ioanne in Bucouiana clade occubuit, sicut Miechouius lib. 4. refert. Ioannem tertium de Noua ciuitate Palat. Rauen. in Anno 1479. referunt quædam literæ Monasteriorum. Grothum de Slupce refert Cromer. lib. 16. dum arcem Konarij in Terra Sendomiriensi describit. Ioannem Groth de Slupce Episcop. Cracouiën. Anno 1328. referunt Historici, virum doctum, pium, exemplarem. Quem in Vitis Archiepiscop. & Episcop. Cracouiensem ita delineauit Kantcius.

Dat Groto Papa ipso haud sollicitante Cathedram,

In studijs inito motus amore viri.

Nota fuit virtus, prudentia, vitaque sancto

Illius & mores cum probitate Patri.

Quibus vt iuuenis quondam tunc ille refulsit,

Immensum Cleri Sarmatiæque bonum.

Enumerat Paprocius in 2. Opere illius merita in Ecclesiam, Arcem inquit Ielzensẽ de lapide erexit, Ecclesiam in Dobrowod fundauit, in Radzieiowo ex cocto lapide erexit, Cracouiæ altaria Sanctorum Cosmæ & Damiani, & S. Vincentij fundauit, Obijt in Wãwrzyncyce 1347. Martinus frater Episcopi & notant familiam suam de Biala & Przylęki in Lelouiën. districtu ipsius posterij. Iacobus ipsius filius 1576. occisus, cuius filij erant Christophorus, Ioannes, Georgius, Paulus, Laurentius, Stanislaus, Procopius. Alij Grothij notant familiam suam de Konary, ex quibus Ioannes Castell. Sadecen. in Anno 1506. Plurimos Rautas, imò totum vexillum virorum strenuorum clade Bucouiana oppressum fuit, Anno 1359. vt Miechouius lib. 4. notauit. Christinum Groth de Ostrzow Castell. Cracouiën. refert Cracouiæ scriptum ad altare 1412. Paulum Groth militem, meminit Bielsc. sub Anno 1474. & duos Grothos de armis Rawicz folio 486.

Slupeccij, Hi propriè sunt Grothij, sed à Slupce bonis Slupeccij vocati, Christinum Groth Castell. Cracouiën. primo Slupeccium vocarunt, post Ioannem Castell. Sadecen. & demum alios. Stanislaus Slupecki Castell. Lublinensis, vir acri ingenij belli pacisq; tempore proficiuus Patriæ, Legationem ad Maximilianum 2. Casarem expediuit. Filius illius Felix Castell. Zarnouiën. tum Lublineën. Iacobum Sandecensem Castell. habet Ianusouius fol. 153. Alexander vir claritate ingenij, beneuolentia humanitatis, plurimos sibi in amorem traxit. Ioannes Palat. Rauensis, cum Adalberto Rege pugnando obijt ibidem vnâ cum filio. Sbigneus miles Hierosolymitanus, post summa fortitudinis exempla, ubi in Patriam redijt Castell. Polanecen. dignitate honoratus fuit. Ioannes qui nullam dignitatem recipere voluit, reliquit Samuelem Aulicum Regium Zauichosten. Præfectum, Castell. Radomscen. & Alexandrum de Konary in Pniowa & Wrzãwã heredem, in exteris nationibus diuersitate

linguarum, & gravitate morum eximie ornatum. Georgius & Florianus ex Palat. Lublinen. electionem Vladisl. IV. Regis subscripserunt. Samboreccij Grothij, in Lublinen. & Sendomiriensi. Iacobus in clade Bucovina cum Adalberto Rege obiit, erant pientissimi & in fide zelosi viri, qui Ecclesiam à maioribus suis profanatam hereticorum blasphemis expurgarunt, & eiectis lupis pastores reduxerunt. Paulus Samborzecki electionem Vladisl. IV. Regis subscripsit.

Ozarowscij in Sendomiriensi Palat. Siegnieus & Prandota germani fratres de Ozarow. Prandota filij, Ioannes Præpositus Trocensis, Canonicus Sendomiriensis. Casimiren. Garbouiensis Plebanus. Raphael, cuius filius Benedictus occisus, bona per filias in diuersas familias Grodzkiarum, Skromowsciorum, Krásowsciorum, Osieborowsciorum, Iastkowsciorum, delata fuerunt. Bartholomeus obiit sterilis, bona illius Rudno, Golembia, medietas oppidi Rawa, ad Fierleios translata. Erat Vicecapit. Zanichostenfis, Nicolaus Cubicularius Regis filius Ianusus, Filia eius in M. D. Litu. matrimonio associata. Lásotá Sigismundi Succamerar. reliquit filium Nicolaum, & filiam Annam Andree Teczynski Castell. Cracouiensis consortem, cuius filij erant Ioannes Castellanus Woyniciensis, & Andreas Palat. Cracouia. Nicolaus Nicolai Ozarowski filius, reliquit ex Niewiarowska armorum Putkozá Succamerar. Cracouiensis filia, tres filios, & duas filias. Iacobus Ozarowski de Woynowice, qui cum Bystranowná reliquit Ioannem & Christophorum, & filias Annam & Oysulam, cum Podlodowska armorum Ianina reliquit David & Stanislaum, qui habuit filios & filias. Segnieus verò habuit filium Nicolaum, qui in clade Bucovina obiit, & reliquit filium eiusdem nominis, à quo Ozarowscij Stanislaus, Iosephus, & Nicolaus cum sua posteritate. Raphael alter Segnieui filius hæres in Snopkow, à quo Snopkowscij. 3. Stanislaus Rothmagister dignissimus hæres in Ozarow, 4. Felicianus hæres in Siwokleski, 5. Andreas cuius filius erat Succamerar. Sigismundi Augusti, Stanislaus & Alexander Ozarowscij, electionem Sereniss. Regis Vladisl. IV. ex Palatinatu Sendomiriensi subscripserunt.

Snopkowscij in Chelmenfi Terra, Iacobus Tribunus Chelmenfis, cum Herburtowná Castellani Belzensis filia, reliquit filios & filias.

Gnieuofij, dexteritate rerum agendarum domi & foris, in pace & in bello, in Curia Regum & Senatu clarissima Familia, declarant id plurima priuilegia ipsorum, Historici & Statuta, dum Gnieuofios strenuos actu & fortitudine commemorant. Sed quia difficile est ex ipsis scriptoribus colligere rem de Gnieuofis, eò quod diuersorum stemmatum gloriam nitantur, ideò quod de Gnieuofis non Strzegoniis, sed Rautis clarè scriptores affirmant, oculis lectorum proponenda duximus, desiderando priuilegia gratias & notata in archiuo ipsorum conseruata ad amplitudinem familia conspiceret, sed splendida domus speciositas, qua Rempub. & Ecclesia dignitatem usq. modo laudabiliter conseruare non desistit, sitis commendatos unicuiq. seu exemplaria virtutum, referret. Stanislaus Gnieuof, expeditionibus bellicis maxime ab historicis celebris, & contracta consanguinitate ad presentia tempora in

para in posteritate floridus. Ex Magierowná armorum Szeligá suscepit Cherubinum virum militarem, Danielelem, Gabrielem virum prudentem. Cherubinus Gniewoſ, in militari disciplina atq; belli trophæis clarus, sub Alberto Rege Rothmag. in Valachiam, in clade Bucouiana immortalis nominis gloriam consecutus eſt. de quo Bielle. fol. 486. Posteritas ipſius iam deceſſit. Daniel Germanus ipſius, poſt negotia ſplendida in bello reliquit ſtaniſlaum, qui ob infirmitatem diuturnam ad domeſtica negotia nobilia tamen applicatus fuit. Extribus coniugibus reliquit numerosam prolem. Gabriel dictus Olexowſki tertius eorum frater, nobili occupatione ad aulam Principis & in Caſtris militaribus glorioſè peracta, tenuit matrimonium cum Tarłowná Stanislai Sereniſſ. Regina Eliſabet Oehmagiſtri filia, reliquit filios Andream, Ioannem, Nicolaum, Chriſtophorum. Andreas heres in Sarnow, cui natura vires, prudentiam in rebus agendis in Repub. ingenium contulit, maximum ſui nomen in Senitu, & gloriam nulla ætate obliterandam in Caſtris promeruit, ad Obertinum ſub ſignis Miełeccij Supremi Exercituum Ducis, atq; in diuerſis aliis expeditionibus cum Tarnowſki retulit trophæa victoriarum. Cum Falecka reliquit duos filios, Stanislauum, qui in Germania in Aula Sereniſſ. Regina Catharine reddidit obſequia, atq; ibidem deceſſit, & Adrianum qui poſt indicia amoris in Patriam immaturus obijt, & in Sięciechow ſepultus eſt. Filia illius Barbara Kochanowſka, & Anna Laſocka. Ioannes heres in Smogorzow, Rothmagiſter eximius Sereniſſ. Regis Stephani, qui ob præclara merita in Moſchouia, & ad Gedanum honore condigno premiatus fuit. Illius filij cum Czerna erant Paulus & Ioannes milites ſtrenui in Moſchouia cum Sereniſſ. Stephano Rege. Nicolaus, qui dum militari nomine familiam ſuam illuſtraſſet abundè, demum contraxit matrimonium cum Zelenſka armorum Ciolek, ex hac ſuſcepit filios Baſiſazarum Aulicum, & Secretarium Sereniſſ. Regis Stephani, & eximium militem in Moſchouiam, qui proprio ſumptu copias in hoſtem deducebat, habuit in coniugem ex Polbinia Ducisſam ex Czartoryſko viduam relictam Kniazij Semniſſij, & ſteriliter deceſſit. Item Ioannem Capit. Laticouien. in Moſchouia, & ad Gedanum cum Stephano Rege militem ſtrenuum, Rothmagiſtrum aliquando etiam Legionarium Centurionem clariffimum in officio militari, cuius in rebus bellicis dexteritati bellicoſiffimus ille Rex tale teſtimonium dabat: Si (inquiebat) ſingulari prælio mihi pugnandum eſſet pro Regno, id negotij non alteri, ſed Ioanni Gnieuoſio committerem. Expertus enim erat eius in re militari animi fortitudinem, unà cum ipſo in Aula Ioannis Inſantis Regis Vngarie degens, & conuerſationem familiarem habens, dum ille multoties cum Turcis eques ſingulari certamine manus conferendo ſemper victor euadebat. Ex Branicka reliquit filiam Euam Palat. Podlachia coniugem. ex Drobiowſka verò reliquit filios tres, Nicolaum, Chriſtophorum, & Thomam. Chriſtophorus quartus filius Gabrielus, dum adoleſcentiam virtutibus ornatam fortitudine in bello claram Patria deuouiſſet, adiecit animum ad ſedatam vitam in pace, & contracto matrimonio reliquit filios eximios propugnatores Patria, & in expeditionibus hoſtilibus magnos triumphatores Bartholomæum & Nicolaum. Nicolaus Gniewoſ filius Ioannis Capit. Laticouien. Signifer Lublinc. miles ſtrenuus clauo & gladio, illorum bellatorum morem ſecutus qui Patria ſalutem, familie ſue gloriam, vitam, ſumptu, periculo comparabant. ſub Rege Sigism. III. & Ducatu Magni illius herois Chodkiewicij Rothmagiſter in Valachiam ad Chotinum, ubi contra Tartaros & Turcas tanquam verus Patria amator, & Reipub. propugnator, acerrimè pugnando multa trophæa ſalaciter deducebat, quod idem in bello Pruſſico contra Guſtauum ibidem Rothmag. exiſtens glorioſè & ſemper cum laude faciebat. In Moſchouiam contra fideſragos Moſchouitas, & illorum Ducem Sebini vitam, ſanguinem, & ſubſtantiam promptè & liberaliter pro Patria offerendo proprio ſumptu cum Sereniſſ. Vladislao IV. numeroſum militem item Rothmagiſter deduxerat, ubi poſt partam de Sebino victoriam triumphalem cum aliis Illuſtriſſimis & nobiliſſimis viris ad ſtatuentes condiciones inter Dominia Polonia & Moſchouia pacis Commiſſarius à Sereniſſ. R. M. deputatis ſalaciter omnia ad optatum finem deduxit. Eius ger-

manus frater Christophorus, in eius cohorte multa animosè strenuè pro Patria, & pro honore sua Familia in diuersis expeditionibus contra Tartaros ad Orinimum, sub vexillis Illustriss. illius bellatoris Thoma Zamoycki Cancellarij Regni, & ad Chotinum contra Turcas inimicos Crucis Christi agendo & fortiter pugnando feliciter occubuit. Thomas eorum frater magna expectationis iuuenis, postquam ex Inderlandia in Patriam redijt, cum marore familia vitam cum morte commutauit. Referunt plurimos eorumq; in Patria merita Constitutiones Regni quibus demandata fuerant cura Reipub. & negotia, præcipuè Ioannem in Anno 1595. Paulum in Anno 1603. sed addidit coronidem Familia perillustri Nicolaus Adalbertus de Olexow Gniewosk, qui ex Abbate Koprzywniceñ. & Secretario Supremo Regni Episcop. Vladislauieñ. creatus est. Qui sicut genus eximium ex utraq; linea ducit, ita literis, moribus, experientia linguarum & regionum adolescentiam ornatam eximie, ad maturitatem perfectam in rebus agendis in Repub. prudenter, in Senatu proficue disposuit & aptauit. Nam cum legationem ad Casaream Maiestatem Ferdinandum expediuisset dextere non minus quam ad mentem Principis meruit, ut ad Regem Galliarum in causa ardua Regni cum Gustavo Sudermanorum Principe, & demum in Hispaniam ad Serenissimam Infantem legationis munus illi commissum fuisset. Faxit Deus, familiam digne & excellenter Patria obsequia meditantem, in annos Nestoreos promoueri, augeri, & florere.

Siedleccij in Podlachia, qui proprie sunt Gniewosij, qui maiorum merita sequendo, maxima militaris præmia monumenta familie suæ reliquerunt, neq; modò in Castris ad signa Illustrissimi Campiductoris Potocki, Patriam & domum illustrare desistunt. Ex quibus, aliqui in Podolia domicilia sua constituerunt. Vnus horum in Lucouienſi districtu vnà cum Prusinio 700. Tartaros fuderat.

Rusieccij, in Sandomirien. Palat. & in Lublinensi. Erant ab antiquo eximij milites & strenui in Castris Rothmagistri. Rusieccium cum Romano Szangusko ad Vle purgentem Rothmagistrum peditum refert Bielscius fol. 622. Ioannem Rusiecki Correctorem Iurium refert Constitutio Regni Anni 1591. In Podolia milites eximij Rusieccij Ducum in Ostrog & Zastaw reperiuntur, & in præsens Albertus Zachariæ ex Paulo è captiuitate Tartarica liberatus cum Ianicka, Ioannes similiter cum Dziusbanka susceperunt matrimoniu.

Ziemieccij in Lublineñ. Palat. viri literis, militia, iuri, & aulæ dediti, ex quibus Index causarum Officij Castri Lublinen.

Iaroccej in Sandomirien. Palat. Hi & in aula Principis & in Castris dignissimi viri extiterunt. Stanislaum Ochmagistrum Sereniss. Reginae Barbaræ, refert Bielsc. fol. 532. etiam Cracou. Epitaph. est vnus apud PP. Franciscanos.

Linowscij in Sandomirien. Palat. Multa cum aliis nobilibus tractarunt bello & aula, sed ubi deficit substantia vel occasio, fortunam tentare sublimiorem difficile venit.

Czerescij in Lublinen. Palat. viri ut actibus generosis, ita literatis dignissimi. Felix Iudex Terræ Cracouien. quem refert Constitutio Regni Anni 1588. cum Koniiecpolska Castell. Rosperscensis filia reliquit prolem Valentinum, refert Ianusouius in suo Statuto fol. 734.

Ostrowscij in Palat. Lublinen. titulis & præmiis clarissima Familia. Christinus de Ostrow Vexillifer Sandomirien. familie inter illustres nominatissima in bello cum Cruciferis Anno 1331. occubuit, Bielsc. fol. 222. Alter Christinus in Vnga.

in Vngariam legatus dum Iagello matrimonium exposulabat cum Regina ad Annum 1385. Bielsc. fol. 268. Ostrowscium de Ostrow Petrum, in Statuto meminit Constitutio sub Anno 1595. & Sebastianum sub Anno 1603. crescit in immensum virtus agitata fortitudine & fide.

Melgiewscij in Lublinensi Palatinatu, ex quibus Christophorus Canonicus Lublinensis fuit.

Męczynscij, Felix Vicecapit. Plocen. & corrector lurium, de hoc Constitutio Regni Anni 1589, Andreas Castell. Vielunen. de quo Constitutio Regni A. 1591. leziorkowscij, in Palatinatibus Plocensi & Poseniensi, alij in Podolia, ex quibus Capit. Camenecen. in Podolia, militum arcis ante militia nunc vigilantia & humanitate politica celebris.

Mikulowscij, Ducunt vitam delectabilem & honestam, norunt etenim quod seruiet in eternum qui paruo nescit uti.

Szulizewscij in Sendomirien. Palat. Armis & honestati dediti, quod optime in Confinibus Regni versus Tartaros apparet. Hieronymus Szuliszewski electionem Sereniss. Vladisl. IV. ex hoc Palat. subscripsit. Erat eximius Rothmag. qui ad Supremum Pasam Turcarum, erat internuntius à Zolkieuio Cancellario Regni Supremo Exercituum Regni Duce.

Prusinscij in Łucouien. Bernardus qui ad Radorisum unā cum Siedleccio stragem in Tartaris effecerat prostratis & debellatis septingentis. Franciscus, qui generosi animi eximia trophæa deduxit in castris multoties, atq; filios suos undecim ex Bránicka susceptos optimis artibus & nobili occupatione instruxit & Patriæ reddidit. Qui in diuersis nationibus curam, exercitium, laborem dum in experimentum singulare efformarunt, honori & emolumento Reipub. steterunt. Christophorus Francisci germanus, exoticis studiis in literis & bello ad prudentiam & fortitudinem animatus, negotiis Patriæ postmodum proficiuus fuit. Ioannes, qui parue quidem staturæ, sed fortitudinis altæ vir ab omnibus appellatus est. Paulus Prusinski Iudex Terræ Sendomirien. electionē Sereniss. Regis Vladisl. IV. subscripsit. Quàm pulchrum est non descendere in abusus sæculi. Puta, dum sapiens in familia non sine operibus, senex non sine prudentia, iuuenis non absq; obedientia, diues non sine elemosina, mulier non absq; pudicitia, Christianus non sine religione, plebs non absq; disciplina, dominus non sine virtute, populus non sine lege, Princeps non absq; pietate.

Kurohij, Celsi virtute, magni fortitudine. Ioannes Aulicus Sereniss. Regis Stephani ad Polociam occisus. Alter Ioannes Exactor Mscislauiensis, in Anno 1606. Stanislaus electionem Sereniss. Regis Vladisl. IV. ex Palat. Sendomirien. subscripsit.

Zaborowscij in Sendomirien. Palat. Ex his erat Abbas Wachocensis. Ioannes ex Secretario Regis Regens Cancellaria Maioris, nominatus Episcopus Chelmen. obiit. Horum soror Mlodzeiowscij consors, cuius filij erant Ioannes Abbas Pokrzywnicensis, & Hyacinthus Thesaurarius Curia Regis. Zaborouium

Ioannem refert Ianusouius in Statuto fol. 805. Benedictus in Liuania, Moldauia, strenuus semper miles ex Sophia Badkowska suscepit Christophorum & Stanislaum.

Gáwronscij in Sendomir, Palat. de Gáwrony. Paulus cognomento Rępká Iudex Terræ Opocnensis, eius filij Ioannes Canonicus Gnesnen. & Louicensis. Laurentius, Stanislaus, Christophorus, qui inter se diuisis bonis, ab illis notabant familiam suam. Stanislaus prænominatus à Strawcyn, reliquerat filios Christophorum, Ioannem, Iacobum, Dauid, Andream, & Stanislaum. Modernis temporibus Stanislaum Velicensem administratorem Salinarum, pium in Ecclesiam virum, memoria refert.

Grotowscij à Groto filio Kochani Principis Silesiæ descendentes, in tale cognomen deuenerunt vulgus denominatione. Mathias Grot Grotowski, eximius bellator ad Orssam, qui ipsum Ducem belli in captiuitatem deduxit, & alterum in partes dissecuit, regnabat tunc Sigismundus Rex primus. Erat vir audaci pectoris etiam in feras vrsarum. Adamus Grotowski, qui in Castris pro Patria annis viginti continuis sub Augusto Stephano & Sigismundo primo militauit fortiter, quo plurimis Senatoribus charus gratusq; fuit. Venceslaus qui ut pace Respub. frueretur, omnibus mediis adhibuit animum, ut reddendo pium Patriæ debitum, iustè recteq; vitam transfiliret. Martinus ipsorum frater, post literaria ornamenta ad militarem sese contulit, atq; in expeditionibus Pruthenicis, Liuonicis, Moschouiticis cum Sereniss. Rege Stephano, posteritati maximam sui laudem memorandam & imitandam reliquit. Et quia nihil maius est in rebus humanis, quàm animus magna despicies, desiderauit toto pectore Patriæ bonum & honestum, sed nullo titulorum decore satagebat ornari. Cum Helena de Bogoria Skotnicka reliquit Mathiam de Grotowice Grotowscium strenuum militem in Moschouiam & contra Tartaros, domi verò virum honestum, pium, beneuolum, reliquit alterum Georgium, qui cum Illustriss. Exercituum Regni Supremo Duce Koniecpolscio reddidit in castris obsequia Patriæ, reliquit & Stanislaum: Ad hos ceu custodes & famæ gloriose tutores, est antecessorum Echo.

*I bone quo virtus tua te vocat, i pede fausto,
Grandia laturus meritorum præmia.*

Soror ipsorum Ioannis Bielski consors, viri militia, beneuolentia, & meritis in Patriam clari.

Skowiefcij in Lublineń. Palat. Viri præstantes & continui in castris, ut ab annis ducentis facile linea deducta, milites eximios & Rothmagistros prudentes conspiciere liceat. Martinus Skowiecki, qui ob filij incompotum zelum, quod manus in Tartarorum legatum hostiles exploserit, bona Skowiecyn & Stoczek parti satisfaciendo, Palatino Cracouiensi Tęczynio vendidit. In Prussia ad Grunealdum duo germani fratres amorem Patriæ sanguine testati fuerunt. Ad Warnam verò in fausto prælio Vladislai Rothmagister Abraham Skowiecki una

ski una cum filiis Andrea & Adalberto fortiter occubuit, Martinum Skowiescium natum ex Tartowna, cuius soror Elisabeth Lublini Virginum Sacrarum Mater fuit in Ordine S. Brigida, Epitaphium Lublini apud praedictas Moniales refert. Reliquit ex Grodzka Christophorum eximium ad bella virum, qui Supremo Duci Exercituum Kamienieccio maxime charus fuit. Ex Podlowska vero suscepit filios quatuor, Abrahamum, qui post militares actus reliquit filium Patriae eximium bellatorem Andream, qui tres filios reliquit, qui omnes in diuersis bellis cum gloria familiae occubuerunt. Stanislaum, qui duos filios habuit, unum qui ad Pereaslauiam cum Cosacis rebellibus occubuit, alter à Tartaris. Christophorum, qui dum heroicis actibus nomen clarum posteris & illustre praedecessoribus dedisset, cum Catharina Skárbkowna suscepto matrimonio, reliquit filios Nicolaum splendore militari illustrem, qui ubi iuuenilem aetatem in Curia Tarlo Ioannis & Nicolai Firley aptam curis & laboribus in Patria constituisset, cum Zborowski in Moschaui annis nouem continuis Martis victorias collegit, ac demum Reipublicae condigna retulit merita. Ioannem, qui Moschorum Imperatrici Deme- trij Imperatoris consorti, à primæua iuuentute in aulam redditus fuit, demum post triennium Nicolao Firley Lublinensi tunc Praefecto detulit obsequia sed quia nobilis animus & fortis ex forti non quiescit donec probet maiorum monita & exempla, post sexennium Castris & Marti sese totum consecrauit. Qui dum cum Duce in Korec bellicosissimo, & Zolkieuio viro in Castris praestantissimo, atq; ad Chocinum cum prudenti in bello Procopio Sieniauio magna laudis encomia retulisset, & aduersa quoq; fortuna ad Cecoram asperitatem non euitasset, hoc tamen minime confractus, ad solidam & gra- uem aetatem cum Illustrissimo Palatino & Duce Campi Nicolao Potocki in Prussia cum Gustauo, in Confinibus Regni cum Tartaris & Cosacis rebellibus ad Kumeyki & Stárzec, Vicesgerens signorum ipsius consumpsit & consumit. Agere enim & pati fortia nobilem Polonum decet, & eo magis maiorum suorum armis educatum & instructum, tenet matrimonium cum Eua Omiecinska armorum lunosá constituto domicilio in Pocutia. Martinus ultimus Christophori filius, exemplo fratris ad Castrensia iura applicatus, cum diuersis Rothmagistris tyro, tum cum Illustriss. Campiductore Regni Potocio, probatus miles atq; ad variam expeditionem celer & prudens, in bonum honestumq; Patriae intendit. Cum Konarzewska armorum Pobog suscepit in Pocutia vinculum sacri matrimonij.

Michowicij de Michow, in Lublineń. Palat. Ioannes de Michow Comes Varsius Castell. Lublineń. Dux Exercituum contra Lituanos & Iacuingos sub Boleslao Duce Cracouiensi, pro cuius virtute & officio maxima extant praemia, usq; ad praesens in domo Michowsciorum. Varsius Comes de Michow, Castell. Cracouiń. cui Lesco iura & donationes confirmat. Item Varsius Comes de Michow Castell. Zawishestensis ad annum 1440. Erat familia excelsa meritis quae

tis quæ tam celsa præmia detulit. Albertus Michowski Venator, Palatinus Lublinen. omni genere virtutum ornatus. Præclaus Michowski de Michow, gravitate & prudentia in rebus agendis, & pietate erga Rempub. præditus. Kolinscij in Drohicensi districtu, ex his erat quidam Castell. Podlachia, cuius filius ibidem erat Notarius, extat Epitaph. Varsavia Ioannis, cuius consors erat Osolinska.

Kloczewscij in Sendomirien. Palat. Viri prudentia & rerum agendarum pro Repub. dignissimi. Petrus Capit. Malogostensis, legatus cum Ioanne Sulikowski à Sigismundo Augusto, pacem inter Ioannem Suecia Regem, & Fridericum Danie Regem composuit. Bielsc. fol. 643. Anzelmus Dapifer Sendomirien, qui dum Martis trophæa deducebat, cum Ioanne Kořka Palat. Sendomirien. ad Tczouiam in Prussia clarissimum nomen sibi & gratum posteritati obtinuit.

Okolscij in Sendomirien. Palat. Viri re militari ac nobili actu in Repub. strenui, qui ob eximium nomen in Castris, in Curia magnatum prima officia retinuerunt. Extant in M.D.Litu. qui Duci Radziwilt Sierotka ob piam & peregrinam vitam nuncupato, reddiderunt obsequia eiusq; filio, Ioannes Myskowscij aulicus, Capitanei Nouaciuitatis Korczyn Parentis Marschalci Regni, reliquit filios Simonem Episcopi Cracouien. & Seuerie Ducis administratorem in Kielcensi tractu. Stanislaum, qui post Valachicas expeditiones in Podolia consedit. Ioannem, qui in congressu cum Michailo Zamoyscio Ioanne feliciter cum hoste pugnante occubuit. Traho ex horum medio originem sed valeant, cum mundo spreta animo religioso. Extant Patruelles ex Vicecapitaneo Kasimirien. & aliis, quibus faueat Dominus ab alto, illius enim est demissa extollere, elata deprimere,

Bielscij in Sendomirien. Palat. Ex his erat Abbas Vielogradensis. Felix qui adnotat in dignitate Ecclesiastica, Quod ille non cito ruina perit qui rimam timet.

Karwowscij in Luconien. districtu, Augustinus Subiudex Viscensis, & Exactor Contributionis Regni Anno 1595. & 1603. Ioannes, Albertus, & Ioseph ex Terra Wyscensi, electionem Sereniss. Vladisl. IV. subscripserunt.

Rudzinscij, Quoniam artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis, nobilis animus eorum quærit, quæ illorum familiam illustrent.

Kamien. scij in Nurensi Terra, prudentis animi & fortuna est celeriter corrigere, quia eo medio extenuatur peccatum, sed præcedit celeriter agere, nam re-cta & ordinata monstrat prudentia.

Kiemlicij, militaribus trophæis ab antiquo clarissimi, meminit Cromer. sub Anno 1432. Rothmagistrum, cuius occasione exercitus ingens Lituorum ad fluuium Morachwa profligatus fuerat, modernis temporibus decessit hac familia. Thomas strenuus in bello, contracto matrimonio reliquit Dorotheam consortem. Volinscij Tribuni Camenecen. & Sophiam primò Alexandri Bab-ski, post Subiudicis Leopoli. Wydzga consortem.

Zaczkowscij

Zaczkowski in Lenciciensi Palatinatu, Sapientia & virtuti dant operam, his namq; dolis & fraudibus modis omnibus occurritur.

Gorscij in Lublineń. Palat. Erasmus in iure nobili benè versatum referunt scriptores, qui cum Iarocka eorundem armorum reliquit prolem.

Nozowski in Rozanensi Terra, Curant à Deo omnia bona, nam licet inestratio syderibus ad peragendum meatus suos apta, Dei tamen est illa ratio, qui fecit & regit omnia, ut inquit Lactantius lib. 12.

Zołędkowski in Ciechanouień. Palat. Ardua tentare decet generosum nobilem, nam ardua per præcepta gloria vadit iter.

Chobrzeński, ex districtu Wrzedouieński. Bonum & honestum amplectuntur, nam meliora præteruolant deteriora succedunt, ut inquit Seneca.

Szydłowski, Quia ignis, grando, fames, & mors ad vindictam creata sunt, ut dixit Ecclesiast. 39. ideo hi gloriam, virtutem, & honestum diligunt, quibus premia merentur.

Zelalsij in Rauensi Palat. Sunt autem alij qui armis lezierza utuntur.

lasieński in Lucouieński, Merentur Patriæ & Reipub. quia enim rogare ingenuo seruitus quodammodo est, mereri igitur oportebit illum.

Boryśewicij in Lublinensi, Petrum refert Epitaphium Cracouia, in Arce sub Anno 1487. his verbis: Nobilis Dominus Petrus, &c. qui vendidit bona sua & dedit pauperibus, postea est mortuus. Andream Præpositum Lencicień. & Canonicum Cracouień. refert Biels. 466. Legatum ad Sereniss. Stephanum Regem, unà cum Stanislao Watrobkà Palat. Belzensi.

Zaluscij, Alberti Gnesnæ Epitaphium est. Albertus Zaluski Canonicus Gnesnen. vir pietate & religione erga Deum & pauperes clarus, in amicos munificus obiit 1547. Fideles Commissarij singulari amico suo posuerunt. Est memoria Zaluscij in iure nobili & militari occupatione præstantissimi viri, apud Prædicatores Camenetia in Podolia. Spitek Succamerar. Rauensis, corrector lurium Anno 1589.

Derkonscij, Vloclauia est Epitaphium. Daniel Zabinski Canonicus & Physicus integerrimo & erudito viro Magno Paulo Derconio amico suo posuit 1541.

Guthouij in Sendomirień, Palat. Nicolaum eximium & strenuum militem in Liuania, per annos viginti feliciter purgentem referunt Scriptores, præcipuè ad Lenuarthum & Iaskaradum.

Bărănowscij de Replin, in Cracouien. Palat. Stanislaum & Andream fuisse eximios milites tradunt Historici.

Minigalij in M. D. Litu. qui primus his armis in vnione cum Regno uti capit. Erat Castell. Vlnensis, & posteritas sua eximia merita in M. D. Litu. reliquit & declarauit.

Solomereccij Kniazij, in M. D. Litu. armis eiusmodi utuntur, & viri bello clari, & præmijs pro rectè factis illustres. Bogdanus Capit. Rochaceuiensis & Iuanus Capit. Mscislauiensis. & Chorodiensis fortis pectore & viribus, no-

men clarum domui promouerunt. Habuit Hornostai Iuanus Thesaurarius M. D. Litu. Palatinus post Nouogrodensis consortem, ex Solomierecciorum Familia. In bello ad Vle cum Radziuilio Supremo Exercituum Duce strenuum refert Tribunum Exercitus Bogdanum Solomiereccium, Stricouius fol: 771. Zawádij in Cracouiensi Palatinatu. Ex quibus Ioannes electionem Serenissimi Regis Vladislai IV. subscripsit ex suo Palatinatu. Węgrzynowscij in Plocensi Palatinatu. Ex quibus aliqui in Russia domicila sua constituerunt: erant in re militari & Reipub. negotiis strenui, ex quibus unus legationem ad Venetos expediuit. Cuius germanus Zacharias cum Iazlowieccio miles eximius, postmodum contraxit matrimonium cum Wierzbička, nata ex Wrzeszczowńá reliquit filium militem, post in Ordine Predicatorum Presbyterum.

R E K A siue M A N V S Primò.

D E L I N E A T I O.

EST manus loricata de integro, per cuius cubitum transeurrit sagitta, campus puto rubeus sanguine.

O R I G O.

ANtiqua sunt hæc arma in Magno Ducatu Lituaniæ, & in domo Sapihorum ad natalia Leonis Sapihæ Palatini Vlnensis, & supremi Exercituum Ducis in M. D. Litu. illustria. Viro in bello nedum experientia claro sunt concessa, sed vi-

ctæ etiam de hostibus, hinc manus armata ponitur, & fortitudinis exprimendæ gratiâ ac audaciæ militaris apponitur sagitta transiliens cubitum, ipsa igitur arma originem exprimunt.

M A G N Æ A V T H O R I T A T I S S I G N V M.

EXimius Orator nec postremus Philosophorum Cicero, speculati hominem dum intendit, diuertendo ad manus hominis dixit: *Natura dedit homini manus, multarum artium ministras.* Quo nedum intellectum & significationem Ægyptiorum antiquorum expressit, qui per manum hominem ædificationis studiosum significarunt, & quibus conceptæ in animo excogitationum imagines oculis subiiciuntur efformarunt, sed facilem quoque successum rerum agendarum indicarunt & præagire fecerunt. Et si manus

Manus pulchra & formosa in somnis alicui apparentes, & ijs præcipuè qui manibus opus faciunt, felicitatis res iuxta Artemidorum & Pindarum significantur: iam magis id ex diuinis colligere licebit. Quid obsecro causæ fuit, vt Deus Moyfi mandaret serpentis caudam apprehendere manu? an non potius apprehendendus erat in pectore seu medio vel capite? Dentibus enim ledit serpens & cauda inficit, etsi quasi in medio arripiatur, emoritur, & nihil ipsius virus nec spinæ fortitudo potest. Cauda tamen serpentis tenenda iubetur, vt in hoc non ingenium humanum, sed instinctus & auctoritas superna consideretur. sicut *Exod. 14.* dicitur: *Viderunt manum magnam quam exercuerat Dominus contra Ægyptios.* Profectò singulare fuit auctoritatis diuinæ signum in manu Moyfi tangente caudam serpentis. Optimè Cæcilius Poeta de Deo reliquit: *Deum quis non summum putet, cui in manu sit quem esse dementem velit, quem sapere, quem insanire, quem in morbum inijci, quem amari, quem auersari, quem expeti?* Etiam antiquis manus hominis signum non immodicæ auctoritatis fuit. Prudenti Vespasiano humana manus triclinio illata fuerat & subter mensam subiecta. Auruspicum præfagiorum potestatem ad Vespasianum aliquando peruenturam. *Pier. Valer. Hierog. 35. cap. 4.* Dum igitur præsentia arma intueor, manum armatam & sagittam, dicere cogor, fuisse magnæ auctoritatis virum qui talia detulit, nec aliud tacito sermone expostulat de posteris, quàm vt altam auctoritatem domui conseruent, procurent, sustentent. Et subscribent armis præsentibus viri pugnatōres & sapientes: *Nonne manus nostra fecit hæc?*

REKA seu MANVS Secundò.

DELINEATIO.

EST manus loricata cum brachio, tenet manu tres sagittas quasi distinctas.

ORIGO.

ORiginem à Mag. Ducibus Lituaniæ, qui hostibus sagittas & secures mittebant loco subiectionis vel tributum ab illis exigebant Tartari præcipuè. Potuit namque esse vnus legatorum qui derulit hosti sagittas, & in præmium pro

stemma accepit, *Stricon: in Erdzilio lib. 6. fol. 269.* Vel concessa pro fortipectore victoria trophæo, nam ad honorem vt requiritur virtus, ita ad virtutem militarem, requiritur audacia, prudentia, fortitudo.

Gggg 2

MANVS

M A N V S I N B E L L V M.

P II & victoriosi Imperatores arma sumendo, bellum offerebant & pacem. Hinc Iul. Cæsar in Numismatibus Rom. Rudolphi primi nummum describendo, ponit pro symbolo accepisse manum loricatam quæ stringit digitis clauam cum oliuæ ramo. Et subductum lemma: *Pacem & bellum*, vnde Deut. 20. *Si accesseris ad expugnandam ciuitatem pacem offeres oliua.* Arma præsentia dum proferunt in medium loricam & sagittas, clarè exprimunt manum in bellum; vbi enim pax fieri nequit, oportet exilire in arma, melius enim est mori, quàm malum Patriæ intueri. Verùm enim uerò, qui in bellum Dux procedit, si pius, iustus, prudensque est, uia intendit: Hostem flagellare, pacificare Rempub. restituere Regnum. Primum docuit Dominus Sophoniæ primo: *Extendam manum super Iudam, & super habitantes Israel, & disperdam de loco hoc reliquias Baalis.* vnde Virgil, Aeneid, lib. 2, de Romanis,

*Ecce manus iuuenem interea post terga reuinctum,
Pastores magno ad Regem clamore trahebant.*

De secundo Ierem: 29. *Ego scio cogitationes quas ego cogito super vos, ait Dominus, cogitationes pacis & non afflictionis, inuocabitis me & uiuetis: orabitur me & exaudiam vos: quæretis me & inuenietis cum quæseritis me in toto corde vestro.* Et Elaiæ 26. *Seruabis pacem, pacem quia in te sperauimus.* De hac ratione & Prætor M. Cato erexerat statuam victoriæ sedentem, manum exporrectam habentem, ut refert *Pier. lib. 35. cap. 19.* Ducem pacificatorem exprimendo. Quod multò magis conuenit bellatori Christiano, ut sedeat populus in pulchritudine pacis, in tabernaculis fiduciæ, in requie opulenta. Tertium docuit Dominus Zachariæ undecimo: *Sume tibi uasa pastoris stulti, ô pastor, & idolum derelinquens gregem, gladius super brachium eius, & super oculum dextrum eius.* Hinc Romani suis reparatoribus Reipub. & restitutoribus erigebant simulachra cum inscriptione: *Restitutor, Reparator,* ut patet in nummis Gratiani & Seueri Alexandri Aug. Et Ioannes Fesus in theatro Impressarum posita manu in symbolum addidit: *Agere & pati fortia.* puta debere Ducem pium & bellatorem. Porrexit manum in bellum primus parens vester, at non in domesticum bellum, hoc enim incendere non pacificare est: nec in bellum cum vicino, hoc enim iniustitiæ est, sed in bellum cum hoste fidei, Ecclesiæ, Patriæ. Quomodo enim mucro quiescet cum Dominus præceperit ei?

REKA seu MANVS Tertio.

D E L I N E A T I O.

EST manus quæ crucem manu tenet, super galeam est gallus gallinaceus.

O R I G O.

EX Gallia originem habent, & inducta sunt per Marschalcū Prusſiæ, qui in bello cum Cruciferis occisus fuit. *Bielsc. fol. 299.*

S A L V T I S N O T A.

Salutis grande signum & sigillatum, dextram porrigere dextræ salutando, vnde *Æneas* quæri indu-

citur apud Virgil. *Æneid. lib. 6. Cur dextræ iungere dextram non datur?* Verum Christianis rectè colentibus Deum maxima nota est salutis crux Christi in manu. Hinc Iustinus Imperator in nummis formata litera M munivit illam hinc crucibus, illinc stellis & scripsit: *Cuius pudet, pigeat.* Quasi dicat, cuius pudet cælum & crux pigeat. Grande enim nefas est, crux enim cui est amor, illi Deus omne decus, Deo enim confusus nunquam confusus. *Clodoveus Rex Francorum, ut Salomon Neugebauerius in symbolis docuit.* Arma hæc manus cum cruce sunt nota salutis, at Christianis non Hæreticis, viris conscientiam non sanguinem sitientibus, pijs & timentibus Deum non blasphemis & peruersoribus, qui declinant à malo & faciunt bonum, quod prædicat Ecclesia Sancta Dei. Hinc dixit Saluator: *Dicebant Domine Domine, aperi nobis, Et dixit eis: Nescio vos.* Non enim habebit Deum Patrem, qui non habuit in terris Ecclesiam matrem, explicuit *S. Augustinus.* Nec novit misericordia Domini patrociniū dare criminibus, itaq; ad salutis notā quam manu exporrigitis descriptam, in exemplum vobis adducam Sempronij pugnam cum Volſco in Liui Decad. 1. lib. 4.

Quis vestros animos Romani expectorat hostis,

Vt vestra apteris terga pedesque fugæ.

Terga pedesque fuga dextrasque reducite sparsas,

In media auersos funera vos iacitis.

Nulla salus vobis instat fugientibus hostis

Scate, & qui sequitur mox quoque terga dabit.

Dux vester, Consul vester Sempronius aio,

Dixit, cum voluit Dux reuocare suos.

Gggg 3

Non

Rogála primo.

Non primos deieci animos non arma resumunt,
 Verba fuere Ducis verba fuere Duci,
 Et iam belli turpiter alea iacta fuisset,
 Ni præsens animo & pectore Tempanius.
 Primus in arma rucens reliquis suasset ut hostes,
 Calcare concitis aggredierentur equis.

Maxima fuit salutis nota in sexto Tempanio, atque vltimis sæculis memoranda. Talem profecto in nostris defensoribus horum armorum exoptamus desideramusque, quibus & bellica manus, & Christiani trophæi singulare signum in arma cesserunt.

R O G A L A Primo.

DELINEATIO.

SVNT duo cornua, vnum ceruinum cum quinque ramis in dextra parte in campo rubeo, alterum bubalinum in campo albo, ut *Dlugossus* adnotauit: sed alij transponunt cornua & mutant campos forte camporum mutatio iusta, quia rubrum cornu cerui requirit campum album & griseum bubali rubrum, sed hoc pictorum inanimaduertentia. Super galeam & coronam itidem eadem arma, sed cornu ceruinum ponitur ad leuam bubalinum ad dextram. Ponunt alij cornu Vri, quos notat plurimos *Paprecius* in Sochaconienfi sylua, Bubali verò animalia

non visa, inquit sed in priuilegia *Zawadci* aperte describendo talia arma *Sigmundus Augustus Rex* Bubali cornu vocat & ponit non Vri.

O R I G O.

ALiqui affirmant, quod ex Germania illata fuerint in Regnum, sed inspicendo arma Germanorum, duo cornua inuenio, sed diuersa ab his, & ipsum *Proclama* id denegat. Quapropter in Regno acquisita fuisse hæc, clarius constat. Dicunt enim, quod viro de armis *Bibersthein* additio facta fuit, quapropter dextrum cornu merito cornu cerui retinet, occasio additionis. *Boleslaus Crispus* post partam victoriam de *Pruthenis* & *Pomeranijs*

ranijis in Anno 1109. aduenis militibus ad Raski iussit commonstrare feras diuersas illis nunquam visas. Occurrit hostiliter bubalus Biberstheino inermi, qui manibus correptum ad cornu ita fortiter pressit, vt cornu illi auelleret, quo viso Rex addidit Bubalinum cornu ad arma ipsius. Arma igitur Rogála collata fuerunt in Regno, sed Biberstheinus erat natione Germanus, cuius posteritas à munificentissimo Rege prouisa & dotata in Regno remansit.

C O R O N A T A V I C T O R I A.

IVre meritò corona à cornu deducitur. Cornua namque pro corona antiquis fuerant. Vnde & in Sacris literis Moyfes cornibus in signis effingitur, cùm populus Israeliticus diuini solis splendorem in facie eius intueri non poterat. Quapropter in tantum honorem cornua deducta sunt, vt Medii inter duo cornua clauam Alcidis ponerent, Vbaldini in Florentia inter cornua crucem, Aurifaberini in Silesia stellam, Sigismundus Augustus Poloniae Rex Zawadcijs apposuit Herculem. Nec alienum Sacra pagina habet, Nam Danielis 9. dicitur: *Vidi arietem cornibus ventilantem contra occidentem, Aquilonem & Meridiem.* Quod interpretando Theodoretus ait: *Aries significat Persas qui subiecerunt sibi quæ ad Austrum & quæ ad Aquilonem pertinent, etiam quæ ad occidentem usq; ad ipsum mare, & plurimas item Insulas in seruitutem redegerunt.* Statum namque cum Xerxe bellum Græcis inferente simul contra Græcos pugnabant Cyprij, Rhodij, Samij, Lesbij, Chij & Cyclades omnes. Cornua igitur præsentia consideranti, corona venit in mentem, imò coronata victoria; nam Serenissimus Rex Sigismundus Augustus, Stanislaò Zawádzki Medico & militi, Pallade & Marte pugnanti ad Rogála arma summitatem & verticem apposuit Herculem dextra manu coronam gestantem, sinistra oliuam cum inscriptione: *Virtute honos.* de quo lege in Paprocio fol: 520. qui Priuilegium & ipsius merita latissimè describit. Quid referam de Siecenscijs, quid de Kosinscijs, quid de Krasinscijs, quas victorias coronasque triumphales retulerint, referam vnum hoc sufficiat, quod ad arma Krasicciorum Doctus Astrologus scriptum reliquit:

Cornua bina vides claro pro stemmate ferri,

Lechum, à Krasicki Præsede magnanimo.

Cornua namq; viris duo sunt hoc sanguine cretis,

Queis feriant hostem: Marsq; Minerua sagax.

Marte Getas reliqui feriant qui castra secuti,

Cornibus tu hostes pellito duplicibus.

S C V T V M H E R C V L E V M.

IN nummis Antonij Pij Herculeum video gladium, cui inscriptum manebat: *Felicitas.* Erat verò gladius iuxta quem inuicem erant duo cornua colligata. Equidem laus cornibus & mysterium illis expressum felicitatis, dum non capita hominum, sed pecorum cornua ad gladium hærent.

Sit

Sit igitur hic gladius Herculeus, scutum verò Herculeum quod nominabo? Iudicio Inuictissimi Regis Sigismundi Augusti, arma præsentia Herculeum scutum nomino; nam auctis præsentibus armis victorioso Hercule, addidit insuper Sereniss. Rex Zawadzio, scutum cum leone, quem Hercules ut alter Samsonis fortitudinis triumphator, à faucibus discepsit per medium. Non enim præmia solùm militibus sunt proponenda, quibus ad magna facinora edenda excitarentur, sed referenda sunt, qui amorem in Patriam, vitæ periculo anteposuerunt. Et sicut Romani Fabio Dictatori dando gramineam coronam, tanto encomio illam celebrarunt, Patriæ seruatori, ita Serenissimus Rex armis Rogálá addidit, sicut refert Priuilegium, *Virtute bonos*. puta, quæsitus est. Aut Herculeum scutum cornua vocabo, nam cornua hæc non sunt Bachi, quia non sunt Taurina, sed sunt militum, quia sunt animalium captiuitatis & coactionis non ferentium. Vnde iure merito Amalthea cogitabo, de quibus *Alciatus Emblem*: 119. mentionem faciebat, & suus interpres ita declarabat. Amalthea cornua eum significare, qui minimè sit dissolutus, sed operi intentus genus omne boni consequitur, & beatus erit, nam eius virtuti fortuna coniuncta manebit. Nec aliundè processit elegantia nominis cornu, nisi ad significanda honestatis plena munia. Nam & cornuta pocula quia ex cornu, cornuti libri quia cornua habent, cornuti milites, quia cornua defendunt acierum, antenæ cornutæ, anchoræ cornutæ, quia ad similitudinem cornu fiunt, & id genus similia à cornibus deducta fuisse gratia honesti nouimus. Sed iam sit Echo ad posteros maiorum.

*Indefessus amor quando virtutis honore,
Te tenet, & publicæ sedula cura rei.
Utq; patrum titulos animi auxit dotibus ille,
Ingenio exorna sic genus ergò suum.
Quo te virtutis ducit via, quo pius ardor,
Dic sequar hac felix, hac duce tutus eris.*

LINEA FAMILIÆ ROGALA Primò.

Rogálá Biberstheinus, seu Iberstheinus, cui primùm ad arma Bibersthein additio facta alterius cornu fuit, tam in scuto quàm super coronam. Principes huius Familiæ in Regno Pol. erant duo germani fratres, Dionysius & Lascarius Comites ab Iberstein, ex vetusta & Illustri Familia Comitum Germaniæ, qui nobilem hanc generis sui plantam in Germania traductam, Lechico solo inseruerunt, latiores ac uberiores imposterum daturam fructus. His à Regibus Pol. amplissima donata sunt facultates tam in Maiori Polonia, quàm in Palatinatu Masouia, præsertim in districtu Ciechanouiensi propè fines Borussiae, ut tantorum virorum qua consilio, qua armis furor barbaricus antiquorum Borussiorum reprimeretur. Non diu datum est Polonia frui virtute Dionysii, paucos siquidem post annos fatis concessit unica filia relictæ. Lascarius verò in vi-

in viuis diutius superstes, Familiam prole mascula feliciter propagauit, atq; à nomine Germanico Iberstein, quod Polonice Żarno appellatur, pagum Żarnowo, Zawady, Rabiecz, atq; alios adiacentes condidit. Huius posterì maiorum semper insistentes vestigiis, præclara Regni & Reip. in variis Palat. munia obierunt summisq; honoribus & dignitatibus aucti, tam in Maiori Pol. quàm Masouia, apertè declarunt maxima eorum fuisse merita in Patriam & Remp: Pomsciborius Rogálá, hæres in Mnáchnac in Castell. & Præf. Ciechanouien. & Prasneń. de hoc literæ antiquæ datæ in Raciaż A. 1240. referunt. Dascu seu Damianus Rogálá Pal. Masouia, Confirmatio Boleslai Pudici illius meminit in A. 1250. Petrus Rogálá Capit. Bobrowniceń. subscripsit confirmationem priuilegiorum Monasterij Strzelesensis a Vladislao Rege factam in Anno 1340.

Ioannes Rogálá Castell. Vloclau: meminit illius Cromerus lib: 16. qui addit quòd equestris Familiæ nomen est Rogálá, & Bielsc. fol: 285. Item Ioannem Rogálá Pal. Varsauien. refert Crom. lib: 26. A. 1466. & Bielsc. fol: 438.

A Pomsciborio Rogálá per lineam rectam descendebat Matthias Rogálá de Żarnowo & Zawady, qui primus à pago Zawady cognomen Zawaccij sumpsit. Erant Matthia plures præstantes virtute filij, ex quibus primus Alexius Rogálá de Zawady, Is. bella Sigismundi I. Reg. Pol. filia in Hungariam ad maritum Regem Ioannem proficiscenti, Supremus Aula Præf.ectus datus est; cuius consilijs cum Reginam post mortem Ioannis Regis plurimum innuti Hungari cernerent, inuidia stimulis acti, Alexio venenum propinant, qui infirmum se sentiens, non ad vindictam de hostibus sumendam animum conuertit, sed mira patientia frequenter animo & ore illos Cassiodori versus voluebat. Non reddere bona pro bonis, malum est, Reddere mala pro malis, peruersum est, Reddere mala pro bonis pessimum est, Reddere bona pro bonis, bonum & æquum est, Reddere autem bonum pro malis omnium optimum est. & hoc bonum omnium optimum exqueretur cedendum inuidia ratus in Patriam iter arripuit, sed priusquam Patrios salutasset lares, acerbo in itinere extinctus est f. to. Germanus Alexij Matthia verò filius erat Albertus de Zawady Rogálá, vir pace & bello clarus, sed pietate in Deum & amore, in auitam Religionem clarior; nam cum filius eius natus maximus Bartholomæus, ab exteris nationibus redisset domum, atq; cum singulari eruditione & doctrina, etiam magnam librorum supellectilem in Patriam attulisset: accidit ut nescio quis ex sacerdotibus in aurem Alberto insurasset, vereri se ne omnis illa librorum copia labe Hæreseos, qua tunc maximè per Europam flagrabat infecta esset: nihil cunctatus Albertus, nec rem exactiori trutina subiiciens, protinus ingentem rogam in medio prædij succendi, atq; omnem illum tam locupletem doctæ paginæ thesaurum forsàn innocuum, Vulcano trudi iubet. O si similem mentem Superi Principibus illo tempore iniecissent, & in hunc modum omnia Nouantium scripta flammis exussissent, non tot prob dolor exusta Regna & Prouincias quondam florentissimas nunc penè in cineres redactas cerneremus. mansit tamen etiam post exustos libros sua cultura ac splendor Bartholomæi animo, qui non solum Orbe Polono, sed per omnem Europam latè claruit, dum nomine Augustissimorum Pol. Regum Sigismundi Augusti & Stephani apud Imperatores, & omnes ferè Christianos Principes publicum Oratorem frequenter ageret; seuti etiam sunt virtutem Honores. nam triplici Canon. corum Collegij, Cracouien. & locen. Pultouien. adlectus erat, verum infra virtutem tanti viri & merita ponebat hæc premia Rex Stephanus, iamq; Episcopum nostro Rogala destinauerat, ac verbo Regio sanctè promiserat, occasioni solum intentus ac loco, quo congruè virtuti ac meritis tantum poneret virum. Sed hæc p. Regis vota ac tot spes non tantum Rogaliorum, verum vniuersi Orbis Christiani, præpro-

perè nimis accelerantes Parca sublato è viuis optimo Rege, & vel Nestoris vita digno praederunt. Secessit ab Aula post mortē Stephani Bartholomaeus ut potè etate grandis, satis ornamentorum ac decorum, ad antiquos Rogaliorum splendores se adiecisse ratus, quod summos honores tanti Regis etiam iudicio meruerit, quamuis illos per fortunam, qua fortibus semper inuida est viris gerere non licuit.

Ioannes Zawádzki Rogálá, Alberti natu minor filius, ac Bartholomaei non sanguine solùm, sed eruditione ac eximia in rebus gerendis dexteritate verè germanus. Primordia adolescentiae sua obsequiis Sigismundi Augusti Regis consecrauit, adultus strenuam Stephanæ Regi, quæ sago quæ toga operam nauauit, nam & ad bellum Moschouiticum Regē comitatus est, & contra rebelles Gedanenses Zborouio tunc copiarum Regiarum Praefecto adfuit, & varias ut aiunt Commissiones Rege iubente summa cum commendatione, ac satisfactione obiuit. Sigismundo III. ad capeßenda Polonia sceptrā venienti, ad litus maris Balibici cum numerosa lecti militis cohorte occurrit, eumq; Cracouiam vsq; feliciter deduxit; grandior factus cum potestate Iudicis Terrestris tractum Ciechanouiensem per plures annes iudicauit tanta integritate, ut dubitem an ullam reperturus sis illius sententiam, quam uniuersale Regni Tribunal immutarit. Hæc & aliarum virtutum præclara specimina tantam illi auctoritatem & amorem apud populares suos conciliarunt, ut animos vicina nobilitatis quoquo vellet facile fleckeret: quanquam de hoc populari fauore nonnihil illi decessit subtempus ciuiliū motuum vulgò Rokos̃ d. Etorum, quod putaretur à partibus Regis stare, partumq; absuit, quin eo nomine extremum vitæ discrimen adierit, nam cum ad Comitæ Regni Anno 1606. properaret, ac castra quæ ad Kazomium vniuersa Nobilitas ex Palat. Masouia congregata posuerat prætergredi deberet, paratæ ac dispositæ à rebellibus Rokosani insidiæ illū prestolabantur, in quas haud dubie incidisset, & ab illis oppressus fuisset, nisi ex castris clam a quodam ex amicis de insidijs admonitus, aliud iter deflexisset, paulò post tamen ut collegit animum indoluit, quod confectum iam senio sanguinem seruasset, quem feliciter pro fide ac Rege prodigisset; & multo gloriosius cum quam alij suas purpuras immortalitati consecrasset. Castellatum Ciechanou: ex gratia piētissimi Regis Sigismundi III. oblatum modicè recusauit, præter alias rationes illud Senecianum allegans: Turpe est tunc velle incipere viuere quando desinendum est. ut iugem memoriam mortis haberet, pluribus ante obitum suum annis sarcophagum quo post fata corpus eius conderetur parari ac in remotiori domus parte seponi mandauit, quo singulis diebus ipse accedens ita animum ex aspectu angustæ illius ac multum duratura mansionis suæ componebat, ac si singulis diebus illi moriendum esset, tandem cum satis vixisset natura satis Patriæ, satis iuxta statum suum gloriæ, ad meliorem vitam plenus dierum ac bonorum operam placidè migrauit, Anno ætatis suæ 74.

Ioannes Zawádzki Ioannis superioris filius, primum Castell. Gedanensis, postmodum Palat. Parnauien. & Praefectus Suecensis, quantum de Regibus & Republ. meritis sit, memoria hominum testatur, posteritas verò diutissimè loquetur. Hic Tyrocinium suum in Belgio, tum in bonis literis, tum in militia sub celeberrimo Exercituum Ductore Comite ab Emden collocauit: ab eodem in Patriam ad Regem Sigismundum III. Legatus reuersus, ab Anno ætatis vigesimo, ad Annum sexagesimum tertium, omnem vitam Regi & Patriæ consecrauit, innumeras maximi momenti Commissiones ad Duces Prussiae, & Curlandiae, variosq; Imperij Principes, in iuuenili etate absoluit. In virili, Exercitibus Regis & Caesaris, tam in Liuania quàm in Prussia nomine Regis Generalis Commissarius, cum gloria praefuit. Super Duces Curlandiae & Prussiae uno de Ferduellione, altero verò de Thelonia commissis inquisiuit, illiq; Datatus nomine Regis & Republicæ absulit & tradidit. In prouectuarii etate à Serenissimo Rege Vladislao IV. ad Reginam Sueciæ, Palatinam Rhēni, Illustrissimam Mariam Ducissam Niuernensem, Infantem Hispaniæ, Principem tunc Belgij, Status Federatos, Reges Galliæ & Angliæ bis graui functus est cum laude & publicis gratis Legatione. Hic idem filios tres reliquit, Ioannem, Vladislauum & Fridericum, ex consorte Nobilif

Nobilissima Soffia de Scznerin vetustissima Germania Comitum Familia, unde quàm plurimi Imperatorum grauissimi Proceres & Officiales Supremi extiterunt, & non postrema splendida Domus sua monumenta, nimirum duo magnifica Castella, unum Landskron, aliud verò Scznerin posuerunt. Ioannes maximus natu Succamer, Parnau enī & Gubernator Succensis, in Germania, Belgio, Gallis, & aliis exteris nationibus eruditus, ita ad Rempub. tractandam accessit, ut statem rebus gestis superare videatur, vidit illum penè adolescentem Tribunal Regni Iudicem Deputatum, vidit Curia non semel ad Comitum Regni Terrestrum Nuncium quæ munia tantæ dignitate obui, ut plurimi Patriæ amatores, vel ex eo solùm occasum præclarissimi viri Parentis eius moderatius tulerunt, quod in tali filio virtutes suas reliquisset superstitēs; hic Magnificam Teressiam de Sczawin Palatinidem Bresten. coniugem duxit. Reliqui duo in Belgio bono publico educantur.

Rogálj in Betzensi Palatinatu, intenti in negotia Reipub. nobiliter.

Rogálowie seu Rogálj, in Terra Visneń. & districtu Wasocń. Bartholomæus possessor villarum Sokotow & Gorkow, Matthias, & Albertus fratres germani, Bartholom. steriliter decessit, Matthias ex Anna Drozdowska Andreã filium suscepit, Albertus Rogála, dictus postmodũ Pikulski in Russia degens ex Anna Podsekdowska reliquit filium Paulum itidem nuncupatum Pikulski; qui primum à iuuentute literis honestissimis tam in patria quàm extra fines patrios excultus, post in Crac. Cancellaria leges patrias sedulò hausit ac publicis in Repub. muneribus præclare functus, officium quoq; Instigatoris in altissimo Iudiciorum Tribunaliciorum subsellio maxima cum laude gessit; hic ad præsens Terræ & Palatinatus Sandomirien. est incola sortis in Villa Pierzchnicá possessor; duxit in matrimonium Nobilem Christinam de Garnki Garnkowska, ex qua Alexandrum filium, Leonoram, Catherinam, & Annam filias suscepit.

Rogálenscij in Cuiauien. Pal. qui à Rogála deducunt mutationē hanc cognominis. Siecinscij, in Dobrzynensi Terra à Sieciń. Iacobus cognomento Trabá, habuit filios Iacobum, Andream, Laurentium. Iacobus reliquit Iacobum, qui post eximia merita in Castris in Terra Præmisliensi constituit sibi domicilia contracto matrimonio cum Orzechowska armorum Oksa, reliquit Alexium, Stanislaum, & Martinum. Andreas verò Iacobi frater hæres in Dobrzynensi Terra in Sieciń, post dignitatem militarem cum Gorzechowska armorum Ogonyczk, matrimonio iurato habuit filios Albertum hæredem, Matthæum Aulicum Stephani Regis, qui in Russia cum fratribus Patruelibus consedit, Stanislaum Parochum Lubacouiensem, & Paulum militem strenuum ad Slucenses Duces, Laurentius verò tertius Iacobi frater in Dobrzynensi Terra, cum Sczawinska Capitanei Gostinensis sorore armorum Prawdżic, reliquit Albertum & filiam Szamowskj consortem. Alexius primus filius Iacobi, Augusti Regis Aulicus, in Reipublicæ rebus administrandis solers & prudens. Hic dum mansionem sibi constituit in Præmisliensi Terra, factus est Tribunus Terræ illius, & Krasicki nuncupatus fuit. Duas habuit coniuges, unam Nomieyskj filiam armorum Wilczekosy ex qua suscepit Ioannem, & Barbaram Zarzynskj consortem, alteram filiam Frydro, ex qua suscepit filios & filias. Stanislaus alter filius Iacobi, & frater Alexij Capitan. Lubomscensis, eximius

bellator in Castris ad Gedanum & in Moschouia. Aulicus trium Poloniae Regum, omnibus affabilis, ab omnibus amabilis, tum quia sapientum amator, hospitalis & sincerus sine delectu omnibus. Ex Zorawinska armorum Korczak reliquit Georgium & Martinum. Iakubowska armorum Topor Capitanea Lubomscensis erat altera consors. Martinus tertius Alexij frater bellicis negotijs totus deditus summa retulit nominis ornamenta, ceu vir nobiliter genitus, qui non aliud familiae suae quam gloriosum nomen relinquere satagit, tenuit in matrimonium Manaster scij de Mielnow filiam armorum Pitawa.

Krasicij, qui proprie sunt Siecincij, sed quia Alexius & Martinus fratres, filij Iacobi in Præmisli. districtu confidentes bona acquisita Krasieczyn tenuerunt, ab illis Krasicij nuncupati fuerunt. Ita refert Paproc. in 2. Opere. Tertius vero illorum frater Stanislaus metator castrorum & Praefectus Lubomscen. cum Patruis suis Andrea & Laurentio bona in Siecin tenuerunt, quorum aliqui filij ad fratres patruales descenderunt in Russiam & a Siecin antiquum cognomen retinuerunt. Krasicki Alexius & Martinus, de quibus vide sub Siecinij. Stanislaus Krásicki, Aulicus Sigismundi Augusti Regis, qui Alexandrum Valachiae Principem securè dominium suum administrare permisit, dum illius aduersarios Leopoli latitantes cum Tomssa & Moczugeio capite plecli Rege disponente iussit, Bielsc. fol. 614. Extat Capit. Dolineñ. filius Krasicij. Extat Episcop. & Suffrag. Præmisliensis, cui dum maiorum merita ad amplissimam fortunam & dignitatem viam struxerunt, restat proprijs virtutibus & meritis addere alas eunti & introducenti ad omne honestum & perenne. Łosci, Viri militari experientia celebres, & pro meritis dignissimis honoribus remunerati. Adrianus Rothmagister eximius, cuius posteritas Stanislaus in Senatoriam dignitatem adscita Palatinatum Mazouiae administravit primus Senator 1574. Ex his Łosciis plurimae domus creuerunt, & diuersa cognomina à bonis acquisitis sortiti sunt.

Chynowscij in Masouia, qui Łoscij etiam nuncupantur, sicut & prænominati Adrianus & Stanislaus.

Ręczyjscij Viri Marti dediti, Albertus Rothmagister eximius cum Serenissimo Rege Stephano, demum Castell. Varsauieñ. hic ad Pskouiam cum Rothmagistro Bielawski Theodorum Mscieodouū Moschum fudit, occidit centum quinquaginta de Moschis, in captiuitatem reduxit sexaginta, Bielsc. fol. 783.

Skulscij in Masouia, His ut ortus est nobilis, ita occasus praestat sit delectabilis.

Tchorzewscij in Lucouienfi districtu. Horum parens primus post partam Podlachiam pro meritis possessa parte Terrae fundauit villas Tchorzew & Plewki, relictis verò tribus filiis, duobus cessit villam Tchorzew, tertio Plewki. Cleophas Borzawski filius Adami inter milites Quartae adscriptus in Moschouia, Prussia, ad confinia Regni cum Duce in Wiśniowiec, in Liuonia cum Duce Rádziwił reddidit obsequia.

Kielpincij, in Masouiae Palat. in districtu Varsauieñsi, ex quibus aliqui in Podolia

dolia domicilia sua constituerunt. Paulus cum Palatino Russiae Goljski eximius in diuersis expeditionibus miles, accepit ab illo pro benè meritis prouisionem perpetuam. Christophorus germanus suus cum Măkowiecka contracto matrimonio ibidem elegit domicilium.

R O G A L A Secundò.

D E L I N E A T I O.

SVNT duo cornua, ceruinum cum bubalino, differunt à præcedenti, quia in istis super coronam inter duo cornua ponitur cornix cinerea.

O R I G O.

REperiuntur in Regno ex Hungaria; illi enim Generosi Domini qui notant familiam suam de Studziana Wodá his armis in Hungaria vtuntur. Ex hac familia, vnus ex Dzialinscia familia ibi consortem sibi in matrimonium acceperat. *Paprocus in secundo Opere fol. 516.*

G R A T V M B E N E F I C I V M.

AIunt Prometheus ob ignem dijs surreptum, & cum mortalibus communicatum ab Ioue Caufaci montis rupi ferrea catena alligatum fuisse: & paulò post ab eodem eius miserto solutum, in cuius beneficii memoriam vnum ex illius catenæ annulis cum saxi portione ex rupe sumpta digito alligasse. Est maioris gratitudinis occasio, virginis beneficium quo ornauit Patriam arma familiæ suæ in Regnum Poloniæ introducendo. Etsi Romani Cheliæ virgini quæ obses Porsenæ hosti data fuit, eò quod nocturno tempore custodiam egressa equum conscendit celerique traiectu fluminis non solum obsidione sed etiam metu Patriam soluit, hoc memoriæ æternæ dignum acclama atque encomium scripserunt: *Viris puella lumine virtutis præferenda.* Multò magis decentiusq; virgini Vngariæ & consorti Dzialinscianæ familiæ beneficium animo grato celebrandum venit, quæ integerrimam amicitiam inter Generosos Nobiles Poloniæ & Vngariæ promouit firmavitque. In illa enim enituit laus audaciæ, in ista quod requiritur in sexu muliebri laus pudicitiae. De qua ita quidam.

Vt cum de statua facies formosa remota est,

Non decus in reliquo corpore truncus habet:

Sic reliqui mores spreti sine honore iacebunt,

Ni sint ornati laude pudicitiae.

H h h h 3

ROCH

ROCH primò alias PIERZCHALA.

D E L I N E A T I O.

EST turris rotunda sedem habens latam, & conformen summitati, dentes quinque gerit medium autem tenuitate ornatum, super coronam sunt pennæ quinque Strutij, campus est candidus, turris est coloris nigri. Ad hanc similitudinem inter Schacos Rochus efformatur, dum iocus instituitur.

O R I G O.

IN Regno acquisita fuisse, & à Ducibus Masouïæ militi Pierzchálá dicto concessa. Dum enim præstantem operam in castris exhibuisset, & Duci castra meditati amoris & honori esset, ad iocum & occupationem Schacorum inuitatus à Duce Masouïæ fuit, qui ut Rochus finem imposuit occupationi & lusui ita quod mouere regem ioci non posset Dux de loco, in arma nobilitatis pro benè meritis Rochum sibi assignauit aliaque optimo & solerti militi bona ex animo concessit. Vnde differentia sunt hæc arma à columnis à Hattonne Archiepiscopo Gnesnensi in Regnum illatis. Docent hoc tam nomen Pierzchálá quàm Roch tum etiam quod differens pictura illorum & horum armorum ultra annos trecentos conspiciatur. Quapropter licet aliqui confundunt vtrâque hæc arma distincta tamen debent fieri, sed ex hoc proficiscitur error, quia arma hæc Roch columnam aliqui vocant, vnde ad arma columnarum Hattonis confugiunt, & seiplos præcipuè imperiti rerum confundunt.

V I R T V T I S I N C E N T I V M.

Sicut virtus multiplex inuenitur, altera moralis altera militaris, ita incentiuum virtutis seu ad virtutem est differens, Bulla & præmium. Romanis motiuum ad virtutem à primæua ætate erat bulla & toga. Bullam de collo suspensam filijs volebant, ut illam figuram ante pectus conspicientes, se tunc demum homines futuros cogitarent, si corde præstarent. Toga autem prætexta erant induti, ut purpuræ rubore ad pudorem ingenuitatis inuitarentur. O quàm egregium incentiuum, ea enim potissimum sunt discenda pueris, quibus vsuri sunt cum ad virilem peruenerit ætatem, talis autem est mortalis virtus. Ea enim certissima regula est, M. Aurelius Imp. ad Polionem docet, ut virtute ex peregrino fiat ciuis, vitio autem ciuem in propria Patria peregrinum fieri. Hinc perpulchrè Claudianus.

Tu licet

*Tu licet extremos latè dominare per Indos,
Te Medus, te mollis Arabs, te Seres adoret.
Si metuis, si praua cupis, si ducere ira,
Seruitū patiēre iugum, tolerabis iniquas
Interius leges, tunc omnia iura tenebis
Cum poteris Rex esse tui.*

Ad virtutem verò militarem seu trophæa Martis incitabant præmio, puta, donis, honore, titulis, nedum in vita, sed etiam post mortem. Illustrant hoc ipsi quoque Græci post partam ad Salaminam victoriam. Quapropter *Herodotus lib. 8. inquit*: Parta victoria pars spoliū in sacrum & pauperum vsum reseruanda est, pars in præmia quæ sunt strenuis danda, pars cuique pro suo iure tribuenda, sed quod me maximè mouet etiam vita priuatis præmia referebant. Apparet hoc Venetijs in templo SS. Ioannis & Pauli Ordinis Prædicatorum, vbi statua in vase lapideo tenet pellem detractam cum inscriptione:

D. O. M. Marci Antonij Bragadini dum pro fide & Patria bello Cyprio Salamine contra Turcas constanter fortiterq; curam Principem sustineret longa obsidione à perfida hostis manu ipso viuo ac intrepidè sufferente detracta pellis Anno M.D. LXXI. XV. Septemb. vnde Herodotus ad finem libri 7. Fortibus & strenuis viris pro Patria & communi salute occilis virtutis monumenta ad posteritatem sunt relinquenda. Arma hæc dum considero & virtutis moralis incentiuum fuisse, & virtutis militaris sole clariùs constat. Moralis quidem, nam duo Episcopi Plocenses vt fileam alios pleni virtute ex his armis fuerunt. Martis verò dum Oborscios, Laccios, Walewscios &c. consideraueris. Nullam enim occasionem pro Patria mori vbi necessitas postulatuerit negligebant, imò primi in Castra ad primos impetus hostium occurrebant. Nam si:

Elleborum frustra cum iam cutis agra tumebit

Poscentes videas, venienti occurrere morbo.

Magis frustra est, dum hostis arua percurrit, igne ædificia consumit, caluam captare occasionem sero sapiant Phryges, citò & acriter hosti occurrant Poloni.

F V L C R A P A T R I Æ.

NON sine graui prudentia nec liquido probata experientia Iulius Cæsar gladio stricto tangendo librum & capulo in memoriam æternam protulit: *Vtroq; Cæsar.* Proposuit dictis fulcra Patria non alia dari, quàm gladium & librum, hoc est fortitudinem in defendendo, consilium in auxiliando. Neque longè alij Dynastæ à proposito illius, dum pro symbolo sibi adscribebant: *Consilio & Marte, religione & iustitia.* Diuersis verbis innuebant eundem sensum, attamen non quilibet miles est fulcrum Patriæ, nec

nec quilibet sciolus ad consilium graue valet. Hinc probauit militem aquæ potu optimus Dux, prostratum in terra ad aquam noluit, vola vero bibentem elegit, nec Dominus omnem tribum ad libros ex quibus sana consilia admisit, sed ipsam tribum Leui. Quapropter Romani habebant delectum in milite, vt *Alex. lib. 1. cap. 20.* refert. Eligebant qui erant lato pectore, ceruice erecta, qui fortes & strenui considerabant, quæ species qualisque vigor & quod robur virium foret. Pinguem, deformem, mancum, desidem, vecordem tanquam minus utiles Reipub. non adscribebant. Suadebat idem Vegetius lib. 1. cap. 7. *Corpora (inquit) militum firmanda sunt, & robur eorum augendum, laborum, famis, sitis, æstus, frigoris tollerantia.* Requirebant etiam in milite morum & vitæ probitatem, primò, quia ab omni virtute degenerat voluptatum assuetudine miles, inquit Tacitus lib. 2. Secundo, victorem facit probitas dum verecundia fugere prohibet. Tertiò, quia hi qui in scortis & conuiujs maiorem habent libidinem quàm in militaribus armis & equis, illis ad populandos finitimorum agros, pecora capienda magna vis est, nulla in acie ac signis collatis, ait *Liuius lib. 24.* quia leges quæ de re militari agunt, verant admittendos in bello criminosos, adulteros, iudicio aliquo publico damnatos. Neque etiam ad consilium dandum sanum Patriæ omnes apti sunt licet docti, tum quia vis in iuvene, consilium in sene, tum quia experientia est rerum magistra, tum quia in senibus affectus sedati, respectus sublati, bonum cognitum, honestum apprehensum, quæ omnia in iuvene vacillant, vnde Seneca de iuuenibus loquendo Epistola 9. dicit: *Omniū honestarum rerum semina animi gerunt, quæ admonitione excitantur, non aliter, quàm scintilla fletu leni adiuta ignem suum explicat, erigitur virtus quæ tacta est & impulsæ.* Quapropter Theodosius Imperator de S. Ambrosio dicebat: *Ægrè tamen reperi veritatis magistrum.* Et D. Ludouicus Gallia Rex filio inter cætera benè regnandi præcepta & hoc commendauit: *Ita te gerito, vt qui tibi sunt à confessionibus & consilijs, liberè te admoneant doceantq; quid in omnibus negotijs sequendum fugiendumue sit.* Til. lib. 2. *Rerum Gall.* Profectò qui armis præsentibus familiam adornant, & consilio & marte, & religione, & iustitia Patriæ fulcra, & Reipub. columnæ fuerunt, vera obseruatione & rationali experientia.

LINEA FAMILIÆ PIERSCHALA.

Pierschálá cui primùm talia arma concessa fuerunt à Duce Masouia, sicut in Origine armorum dictum fuit. Clemens Pierschálá Episcop. Plocen. ordine 27. Anno 1327. electus concorditer à Capitulo. Vixit in Episcopatu annis 23. Obijt 1358. Addit Author Episcoporum Plocensium, vir nobilis eo insigni nobilitatis utens quod Pierschálá siue Roch dicitur.

Mroczek Pierschála Subiudex Sochacouiensis, eius filius Pierschála iam à bonis sicut & parens Páwłowski nuncupatus Episcopus Plocensis, qui notabat familiam

familiam suam de Gnatowice Cancellarius Semouiti Ducis Masouiae, de qua ita Stanislaus Lubiencki Episcopus Plocensis author seriei Episcoporum Plocensium folio 125. Stanislaus secundus dictus Pierschálá Páwtowski Episcopus Plocensis 37. de quo Cromerus post decessum Iacobi I. Episcop. Plocensis, Anno 1425. sed quia illud Cromeri fabula est, ut in vitis Episcoporum Illustriss. & Reuerendiss. D. Lubiencki notauit, & dictum Dlugossij in hoc quod posuit sub Anno 1425. sequitur, alterius iudicio relinquo. Attamen tanta passus fuit innocens Episcopus à filiis Semouiti, ut Torunia mortuus 1349. charitate ordinis Fratrum Prædicatorum decenter mandatus terræ fuisset, qui ob inopiam vix plebeiam etiam sepulturam habuisset. Hæc de illo Illustriss. & Reuerendiss. D. Episcop. Plocensis Stanislaus Lubiencki in vitis Episcoporum prædictæ Cathedræ editis per Andreæ Trzebicki Scholasticum Plocen. Notat Paprocus in primo Opere de his armis Oborscium ex Varsauiensi Terra, Chraplowscium ex Poseniensi, Palat. Lancium ex Maiori Pol. Kozuchowscium, Zabokliccium de Obory. Sed quia in secundo Opere sub Columna Hattonis eosdem posuit, ideo in primo Tomo operum Orbis Poloni sub iisdem insignis Columnarum eosdem benignus lector videre dignetur.

Lelniowolskij Stanislaus, quem Florianus Zebrzydowski Dux Exercituum miserat contra 40. millia Moschorum, quos ille ad Newel fugauit, & Krupscium Ducem deditum accepit. Bielsc. fol. 615,

R O C H Secundò.

D E L I N E A T I O.

SVNT duo gradus ita dispositi sursum, ut supremus sit alijs breuior. Ex medio autem supremi lilium campi latum excreuit.

O R I G O.

Columnam aliqui esse volunt eò quod gradus referant sedem columnæ. Alij Rochum nominant differentem à præcedenti, sed siue sit columna per gradus ad honores iter demonstrans, siue sit Ro-

chus iocatoribus Schacorum ab antiquis formatus, iam multò est res diuersa à columnis Hattonis Archiep. Gnesnensis, & à Röcho Pierschálá dicto. Originem hæc arma ex Italicis insignijs monticulis puta & lilijs habent,

quod ex Petrasanta Tesseris colligitur, sed quomodo in Regnum illata, tacerunt Scriptores.

RENOVATUR IUVENTVS.

Attulit Claudius Paradinus Symbolum Accipitrem ad solis radios extensas alas tenentem ac rostro vitia pennarum corrigentem, & addidit lemma: *Renouata iuuentus*. Quasi vellet innuere, correctis plumis & ad solem exsiccatis, tam agilis ad volandum exhibetur, vt iuuentutem renouatam putaret. Nec sine fundamento est symbolum adiunctum, dicit enim Iob ex ore Domini: *Nunquid in sapientia tua plumescit accipiter?* Quo & singulare quid in accipitro ponitur, & in tali plumatione illius, notabile quid intelligendum exponitur. Ad gradus altos dum eminens lilium conspicio in armis, iam omen dignissimum habeo, nec aliud quam *Renouatur iuuentus*. Equidem desiderabat semper in scripturis talem profectum in iuuentute Dominus, nam & contumacem filium atque proteruum lapidibus obruere iubebat. *Deut. 21.* Et gaudere de bono & sapiente filio Patrem & matrem *Proverbiorum 23.* suadebat. *Renouata iuuentus*, virtutem scilicet virtuti, honorem honori, merita meritis superaddendo maiorum & antecessorum suorum, vt illis adscribere liceat: *Et feci & fregi*. Habet Fulgosius rem ad propositum satis accommodatam *lib. 4. cap. 2.* Duo insignes Duces Aurelianensis Carolus, & Burgundus Philippus bello inter se dissidebant, magnus in eo praelio virorum numerus occubuit, sed odia ardere non cessabant. Tunc opera Philippi Caroli pater cæsus est, & post Philippi Pater opera Caroli interficitur, expleta igitur ira ab vtrinque ambo mutuam amicitiam affinitatemque inierunt, *Renouata iuuentus*, sed profundo cum damno. Renouarunt iuuentutem suam tutores & defensores horum armorum, meritis gloria, & hostium Patriæ sanguine, non pacem nec diuos lædendo vel turbando.

LINEA FAMILIÆ ROCH Secundo.

Walewscij, Nicolaus & Iacobus germani fratres, qui duas sorores filias Koscieleccij Palatini Brestensis, quas progenuerat Bochotnicka Palatini Lublinensis filia, in coniuges habebant. Nicolaus reliquit duas filias, de quibus sub armis Columna diximus, & filium Adamum Castellanum Olbiescensem, qui contracto matrimonio cum Fierleionná Palatini Russiæ filia procreauit filios quinque, & duas filias. Martinus de Walewice heres in Rembiesow ex Heduigi Rembieska natus Vexillifer Syradiensis tum Succamerarius, cui cum grauitate iuncta humanitas, in rebus gerendis in Tribunali insignis dexteritas, in obscuris cognoscendis prudentia, in arduis diiudicandis matura sapientia. Adamus germanus Martini in iure nobili versatissimus, vir & in linguis Italica & Latina peritus, ex Succamerario Syradiensi Castell. Lenciciensis.

ciciensis. Ioannes tertius eorum frater doctrina & virtutibus ornatissimus, optimam posteritati relinquendo memoriam proficit meritis in Patria & Repub. Roscislans ultimus illorum frater, à iuuentute Mineruæ & Palladi, à virili etate Marti & Bellonæ consecratus, floridam familiæ dignitatem odore meritorum perfundit. Walewsciorum Familia in Lenciciensi Palatinatu satis ampla est, ex quibus electionem Serenissimi Regis Vladislai IV. Adamus, Sigismundus, Stephanus subscripserunt.

Glowincij in Palat. & Terra Rauensis, Nicolaum de Glowno priuilegium Capituli Vladislaiensis meminit sub Anno 1277. Iacobus de Glowno Castellanus Rauensis ex Iudice, meminit illius in Statuto Herbarthus loquendo de Prussia, reliquit filium Vexilliferum Rauensem Petrum, habuit filium Ioannem, qui ex Zaleska armorum Brog Castellani Rospersensis sorore suscepit Demetrium, qui cum Lachowska armorum Rawicz, habuit Thomam Iudicem Prædecensem, & Stanislaum Notarium Haliciensem.

Oborscij in Palatinatu Masouia, antiquitate & nobilitate familia semper viuens, quam posteri amore erga Patriam, summis in Regno dignitatibus & quod cardo est rei pietate in Deum exornant. Ioannes Capitaneus Sochacouensis, cuius filius Martinus Capitaneus Liuensis, Iudex Cernscensis, & Varsauiensis, vir magni iudicij & sani consilij. Ioannes Oborski Castellanus Ciechanouiensis, Martinus Oborski Castellanus Cerscen. Procopius Oborski Dapifer Cerscensis, qui 4. filios progeniuit, ex quibus est una gemma Familiæ suæ quam propriis virtutibus illustrat Thomas Oborski, Episcopus Laodiceus. Suffraganeus Cracouiensis & Canonicus, tempore nouem Episcoporum Cracouiensium sibi succedentium, aliquando Vicarius & Officialis Generalis Episcopi, aliquando Administrator Sede vacante Episcop. aliquoties ex Capitulo Cathedrali Cracouiens. Iudex Deputatus Tribunalis Iudicij. In sacerdotali dignitate Præsul Athleticus, alter Borromæus Sarmaticus, primorū Ecclesiæ Pontificum Idea, totus ille profusus pro Deo nihil spirare videtur, nisi calum & Dei honorem, continuus in labore ut Christi gregis commoda sui solatij loco habeat, honoribus quos accepit illudit vanitati, humilitati dicauit, in Pontificali dignitate, religiosam paupertatem & humilitatem planè superat, præstemonia sua quæ ab Ecclesia habet videtur indigentia pauperum dicauisse. Adamus Oborski Vexillifer Liuensis, cuius vnicus filius Stanislaus matrimonio sibi copulauit filiam Illustriss. D. Zielencki Castellani Plocensis, Sigismundus Oborski Vexillifer Cerscensis, Nicolaus Oborski I. V. Doctor, Prothonotarius Apostolicus, Canonicus Cracouiensis, verus imitator virtutum sui Patris Thomæ Oborski Suffraganei, & alij plures quos longum esset enumerare, qui tamen omnes familiam suam naturæ & ingenij dotibus exornant, semper de Repub. benè mereri student.

Wisowatij in Palatinatu Podlachia districtu Tykoćinensi. Nicolaus Wisowaty, qui reliquit duos filios Constantinum, & Abrahamum. Constantini filius Stanislaus

nislauus ex Witynska habuit Martianum qui steriliter decessit, & Elisabetham Wrocenska. Abraham Camerarius Terræ Branscen. qui in consortium matrimonij ducta Marina Szumkowska, cum qua cesserat sibi villa dicta Szumkow cepit familiam suam notare à Szumkow, quod etiam eius posterì in Palatinatu Cracouièn. & Sendomirien. faciunt, ex qua suscepit Ioannem & Albertum, hic steriliter decessit. Ioannis verò filij Marcianus & Stanislaus, Filia Skrzypkowska & Łopienska, ex Anna verò Sicheniowná reliquit filios Nicolaum, Benedictum, Martianum, Lazarum & Stanislaum. Nicolaus sub tempus coronationis Sigismundi III. interijt. Benedictus reliquit Christophorum & Ioannem filios, ac filiam Annam Moskorzewska, Marcianus Subdapifer Podlachia steriliter decessit. Lazarus reliquit filios Iacobum, qui in Prussia sub vexillo Capitanei Katuski militando occubuit. Stephanum, Samuelem militiae deditos & Paulum. ac filiam Annam Slesinska, Stanislaus filij Andreas, Theodorus, Nicolaus, Benedictus.

Horum armorum sunt Chorażyczewscij, Cieciśewscij, Seuerinus Cieciśewski subscripsit electionem Vladislai IV. ex districtu Cerscen. in Ordine Prædicatorum Religiosus Pater Augustinus Cieciśowski L. Theol. insignis.

R O C H Tertio.

HOC Stemmata vitur antiqua Domus Kosciuszkonum in Palatinatu Brestensi, cuius Atavuo Casimirus III. (nam diu erat in Aula Regis) bona sua Regalia Siechnowice cum duabus villis in Palatinatu Brestensi, iure hæreditario dedit. Qui postea à bonis Siechnowicze Kosciuszko Siechnowicki vocatus, quod nomen eius posterì nunc retinent. Alexander quoque Rex Casimiri filius eidem Kosciuszconi, memor meritorum quæ Patri egregiè in Aula præstiterat bona Leniewicze & Stupiczow

iure etiam hæreditario contulit in Palatinatu quoque Brestensi Lichu. vti Priuilegium datum testatur, Ruthenico idiomate vtrumque scriptum.

R H O R.

DELINEATIO.

ARma Rhor sex lateres aurei sunt, triplici ordine dispositi, taliter ut primùm tres, secundum duo componant, tertius infimus vno coalescat, supereminet autem crux pomo inhærens, circumdâ pomum duo Delphini, coloris albi vnus & rubei alter, campus est sanguineus, crux cum pomo aurea.

O R I G O.

INsignia hæc à quadringentis annis Sylesiam hæc nostrâ vsque sæcula decorant, inuenta occasione strenui militis Familiæ Rhor antelignani capitis, qui cum munitissimam

arcem Budzinum dictam in partibus Croaciæ à Turco diu occupatam recuperaturus, exercitu cuius Præfectus fuit obsedisset, ipse primus murum aggressus est & diruere cepit, ac tandem exercitu toto manus apponente victor ingressus est, & fracto sceptro inimici eoque expulso, arcem perditam Imperatori restituit, hinc ergo primis sex lateribus à se excussis hoc modo cadentibus, pro stemmate dotatus est. Et quod eminet fluente tempore, humanitas, strenuitas, in expediendis negotijs Imperatorum dexteritas, successorum Delphinos videlicet pomumque regale compararunt. Ex quibus in Regnum Poloniæ Ioânes militaris profectus gratiâ dum conscendit, etiam domicilia constituit, sicut in Linea Familiæ latius declarabitur.

R E G I A M V N I F I C E N T I A.

VT magnificas de milite retulerunt Reges Serenissimi laudes, munificas quoque in milites contulerunt manus. Quid enim rectius sit quam recto merito correspondentem proponere mercedem. Ipse Darius vbi Rex Persarum denunciatus mansit, subito his quorum medio Regnum sibi collatum fuerat, gratitudine & munificentia quâ potuit & debuit, declarare voluit. Insuper simulacrum è lapide factum statuit hominis equo insidentis, inscriptis in hæc verba literis: *Darius Hystapsis filius tum equi virtute, tum Ocharis equisonis Persarum Regnum adeptus est. Herodotus lib. 3.*

Quod si sapientissimi Regis iudicio etiam irrationale animal debuit referre gratitudinis memoriam, quam ergo optimus miles, qui non fortuna sed ratione id ipsa audacia, sed iuncta prudentiæ non particulare quoddam, sed vniuersale bonum toti Regno vel Reipublicæ fortitudine protulit, referret à Regibus optimis munificentia gratia indicium & signum? Profectò sicut nedum opibus sed virtute & sanguine Patriam defendit & ornauit, ita quod magnum & singulare in Patria & Regno extat illis solis conferendum munificentia Regia tenebitur. Quocirca Darius Rex viginti Prouincias in Persia constituit, milites suos singulis præfecit, & dum non sufficerent alijs finitimas, alijs remotiores gentes attribuit, de quo Herodotus in Thalia. Non dissimilem video Rhoriorum familiam, à munificentia Regia, Cæsarea, & Ducum Silesiæ gratia, qui cognito scopo intentoque regali, quod fide & beneuolentia nil firmitus, iucundius, gratiusue habeant, totos se Marti & Belonæ consecrarunt. Itaque dum Croatia Vngariaque ab immani Turca immaniter vastata succumbebat, atque Budineam cum arcem obsessam eripuisset, Rhoriorum Familiæ primus genitor Rhor nuncupatus, ad vigilem ferocioremque custodiam Turcarum arcis munitioisque Budinij, militem suum gloriosa famæ cupidam ad arcem conuertit, atque in ipso sulphurei ignis & globorum feruore, muros arcis conscendit, occupauit, præsidia sustulit, hostilem militem prostrauit. Hinc Origo laterum aureorum ob præciosum opus, hinc Delphinorum differentes species ob iactantiam Turcæ in nostrorum cladem, (Delphini enim lætantur dum promittunt naufragiū & tempestatem) confusam & conuersam. Hinc rubeus campus ob multam sanguinis hostilis effusionem. Hinc pomum Regale, ob defensionem Regni Vngarici pro Imperatore profluxerunt. Et quia sensum Rhorij à cælesti demissum traxerunt arce, idè sub arce victoriæ suæ, ab Imperatoribus retulerunt in præmium gentilicij ornamentum & decus.

L I N E A F A M I L I Æ R H O R,

SEX in Silesia fratres extitere circa Annum 1100. hoc stemmate imprimis sigillati, quorum Prosperus Rhor Comes, Hierosolymitanus & Maltensis Crucigerus, vir eximius ore facundus, corde animosus fuerat, qui Anno Dñi. 1107. huius luce sæculi priuatus, Vienna recubat tumulatus. Quoniam verò Crucigerorum stemmata 24. in more & obligatione est numerare, hinc Ranzoniæ Comes in laudem armorum eius, hæc cecinit heroica.

Quin. age maiorum iuuenis facunde tuorum,
Scande super titulos, & Auitæ laudis honores
Armorumque decus præcedi forensius actis
Sic etiam magnæ iam tunc Cicerone viuente
Laurea facundis cesserunt arma togatis.

Togatis

Togatis subtulit allusorem agens in prosperi Germanum Fridericum Rhor, temporibus Henrici Quinti Imperatoris, Summi Pontificis Calixti II. creatione Cardinalem, de quo Cathalogus Cardinalium tunc superuinentium testis est, de aliis fratribus Historici Occidentalium Imperatorum plurima eaq; decora encomia scripsere. Cioca Annum 1600. superuixere Georgius Rhor, ab Imperatore ad Reges magno cum honore legatione aliquoties functus. David Rhor à Cæsarea Maiestate maximè fauoribus eiusq; Secretarius. Nicolaus Rhor possessionatissimus in Ducatu Oleśnicensi, cuius substantia in aliquot centena millia Dei benedictione creuerat, Oppido Rataie ad residentiam utebatur ordinariam, at inde incepit eius proles inscribi à Rataie. Tres filij eius fuere, Andreas heres super Galionice cum aliis pertinentibus villis. David heres super Kamien. cum cæteris. Et Ioannes qui Oppidum Rataie cum plurimis villis hereditatis sorte possidens vendidit, Patriamq; deseruit, & ad Vielunensem regionem seipsum transtulit, ibiq; à Bartholomæo Laskowski in hereditatem villas Lascki & Grozna emit, cuius commutationis argumentum extat in Actis Vielunens. feria secunda post Festum Circumcisionis Domini 1570. Et inde ante Indigenatus institutionem nobilitate sua etiam in Regno Poloniae potiri incepit, à strenuitate Equitibus nostratibus solita exordium sumens, nam Anno Dñi 1577. sub Gedano in expeditione contra Hans Koln rebellem Regi Stephano, cum Ioanne Zborowski Castell. Gnesnensi, virum militarem se exhibuerat, occasione verò cognomento Rhor, à Commilitonibus & vulgo Polonismo correspondenti appellatione Rarowski primus nuncupatus est. Accepta ad Sacrum consortium de familia Działosouiorum suscepit ex ea filios quinque, Carolum, Christophorum, Ioannem, Seraphinum, & Bartholomæum. Ioannes cum Seraphino in expeditione contra Moscouitas Smolenscum propè 1610. sanguine Patriæ amorem purpurarunt. Carolus cum Maślowska in Vielunensi Terra prolem reliquit. Bartholomæus in expeditionibus Liuania cum Campiductore Magni Ducatus Lituaniae Chodkieuicio, item cum Sigismundo III. sub Smolensco 1611. Martem secutus est, ubi etiam à Rege tribus villis iure hereditario posteritati durante seruiente dotatus est gratia meritorum. Christophorus Rhor Rarowski vir militaris, temporibus inuasionis Maximiliana propè Cracouiam in legione Zamoisciana, & cohorte Myskouiana strenuus, copulata sibi per sacrum connubium Anna Ioachimi Bielski S. R. M. Secretarij filia, ex ea progeniuit filios quatuor, Christophorum in expeditione propè Chocimum contra Turcos, & in confinibus Regni sub Illustriss. Palatino rum Russiae Stanislae Lubomirski arma tractantem. Nicolaum heredem in Gorká, Patriæ contra Gustauum Pseudo Regem Sueciae, & contra rebellionem Kosacorum Zaporouiensium pectore succurrentem, 1643. priuatione vitæ tempestiue occupatum, Casimiria in Ecclesia Sanctissimi Corporis Christi honorifice à consorte sua Marina de Niemiárow Rarowska depositum. Ioachimum, qui itidem militiam professus annis duodecim in eisdem

eisdem expeditionibus Prussicis, aliisque contra Tartaros in Confinibus Regni iuventam suam prius Scholasticis egregie instructam occupavit, heredem in Malkowice. Et Ioannem spectabilem, ingenuum cuius indoles magna præsigit adolescentem. Filias verò duas Catharinam Floriani Inwatcki consortem, & Susannam Stanislai Dębinski, viri magnanimitate & prudentia illustris uxorem Deo deuotam, proximis piam, feliciter superuiuentem.

R O L A.

D E L I N E A T I O.

EST rosa coloris albi circumdata tribus cultris aratrum in scindenda terra præcedentibus, campus est sanguineus. Super coronam pennæ quinque Strutij.

O R I G O.

IN Regno Poloniae acquisita fuerunt, adhuc Monarchiam Paganis Ducibus moderantibus, ita Dlugoss. Genus Polonicum in qua viri simplices & mediocritate contenti, erant ante Annum 1050. sicut in Linea Familiae pa-

tebit. Occasio verò armorum hæc fuisse perhibetur, strenuus miles & Aulicus Ducis seu Monarchæ Poloniae de armis Poray seu Rosæ, quæ à Rosinis Romanis ortum trahit reliquerat filiam, post decessum parentis miles quidam de armis Kroie seu cultrorum aratri optimè Duci ob institutum Castrense notus, in coniugium virginem relictam à Duce sub cuius patrocinio & tutela fuerat postulauit, concessit eximio militi virginem Dux, & in Aulicum suum recepit, sed in memoriam perpetuam optimi quondam militis sui, coniunxit arma Rosarum cum Kroie, & ex nomine Parentis dictæ virginis appellauit arma nouiter inuenta Rola. Ponebat Paprocus in primo Opere à Rege Casimiro data fuisse, sed in secundo Opere correxit seipsum & à Duce Poloniae Pagano collata asseruit. Quod ipse Cathalogus Episcoporum Posnaniensium demonstrat, si annis computatis etiam Monarchiæ Poloniae Principes computabuntur. Alij originem ponunt quod Dalmatas vicerit & pacem Regno attulerit, ideò gladij in vomeres conuersi, & odorifero bono per rosam significato adiuncti. Ioannes Musonius Acad. Cracou; in Calendario Archiep. Gnesneñ, adscripto,

VERI

VERI CVSTODES REGNI.

Admiratus sum aliquando in symbolis Petra Santa Societ. Iesu, Rosam inter cepas ex vna, & allium ex altera parte positam. Dicebam custodia est Rosa sed inuida, inficere rosam desiderant, sed rosa vicit, atq; suo amænissimo odore nedum cepas & allium repleuit, verum ipsa rosa fragrantior euasit. Mehercule erant custodes Regni, aliqui grati Patriæ, ut cepe & allium, olebant Patriæ, odorem sibi ferebant, alij vero inter inuidorum afflatus malignos, spirabant odorem Patriæ amænum domui suæ salutarem. Vnde illis adscribendum fuerat, *Ante fugam fugit, istis verò turpibus exitium, nobilibus vita.* In hunc modum Rolitas custodes Regni fuisse video, dum rosam illorum aratri cultris septam esse considero, nec multis id probare necesse est. Prouerbum est, *Rosas loqui.* Trahitur ad demonstrandum quando aliquid gratissimum iucundissimumque narratur, sed habete vellim alterum quoque sensum. Non est opus longo altoque sermone Rolitas extollere, atque quàm proficui erant & sunt verbis declarare, ipsa enim rosa posita in armis pro illis loquitur. Tot tantaque eorum merita in Patriam, Regnum, & Regem fuerunt, ut anni septingenti & ultra, laudes eorum & præmia enarrare sæculis non desinerent. Dobrogostum Rola apud Casimirum Regem Ducem exercitus curiæ Anno 1038. cuius filius erat Episcopus Posnaniensis considero, inde colligo ante floruisse iam Rolitas, si ad hanc dignitatem Dobrogostus vocatus, constitutus manebat. Erant veri custodes Rosæ Polonæ Regni inquam Rolitæ, nam omnium ille inimicus communis est qui hostis suorum est, & qui fatales motus vi frangere & rumpere putat errat & fallitur, arte & prudentia componendi sunt, & hoc seruauit Rolitæ, quibus erat semper pax cum hominibus, cum vitijs bellum. Agite fortiter Rolitæ, non ex vestris cultris terræ ducite omen aduersum. Non veniat in mentem Scipio maior, qui sepulchro suo inscribere iussit: *Ingrata Patria ne ossa quidem mea habes.* Nec Scipio Asiaticus, qui licet Antiochum deuicerit & Asiam populo Rom: adiunxerit, peculatus tamen quasi reus in carcerem trusus fuit. Nec Scipio Nasica, qui licet toga tantum laudis, quantum vterque Africanus armis meruit, tamen propter iniquissimam virtutum suarum apud ciues æstimationem exilium sine desiderio Patriæ passus fuit. Nil horum inquam vacillet vestram prosperam mentem, nam rosæ vestræ odorem æuiternum familiæ spirabunt, & cultri aratorij utilitatem Patriæ & Reipub. promouebunt, in vestrum honorem & perpetuum gloriæ decus, nam moribus simplices & mediocritate contenti (quales vos Dlugossus fuisse obseruauerat) Deo & hominibus placuerunt.

BONVM MALO CIRCVM SEPTVM.

DV M video rosam cultris circumdatam, optimè dicere possum, *Bonum malo circumdatum.* Sunt arma Rosa bona per se & nobilissima, sunt Kroie seu cultri Terræ arma ab antiquo præstantissima, sed cum

Rosa à cultris circumdatur, iam videtur bonum malo circumseptum esse. Sed hæc sunt ex primo aspectu & apprehensione prima animi, non vero ex solido intellectu, unde viuis resis in medio acuti ferri, non erit nisi bonum sperandum. Rosam primitus spinis caruisse S. Basilii tradit, sed postea ubi maledicta terra à Domino fuit ut spinas & tribulos germinaret rosæ quoque aculei excreuerunt, ut verum modo sit de Rosa dicere. *Bonum malo circumseptum.* Hinc Ambrosius in Hexameron Rosam spina sepit, ut humanæ vitæ speculum ostentaret, quæ quod esse potuit suauitatis, finitimis curarum stimulis sæpe compunctum amarescere videatur, vallata enim est elegancia vitæ nostræ, & quibusdā sollicitudinibus obsepta, ut tristitia semper adiuncta sit hilaritati. Arma igitur hæc cum intueor rosas & cultros, dicere possum bonum malo circumseptum. Non malo quod est nomen, sed malo quod est verbum, hoc est plus delector circumseptam esse rosam cultris ab aratro, quam non circumseptam. Hoc enim ostenditur coniunctio duarum antiquarum & nobilissimarum familiarum Rosarum & Rolarum. Hoc declarantur diuersa præmia in Patriam & Principem, diuersorum parentum. Hoc exponitur singularis affectus Principis in suos milites & aulicos. Hoc denique quod summum est, iocunda benedictio ab alto huic domui declarata, memoranda proponitur, qua nec periodus familiæ, nec terminus Rolarum accelerare potuit ad metæ horribilis punctum.

*Discite quorum animus mensq; atria suspicit alta,
Virtus ad excelsos est via prima locos.*

LINEA FAMILIÆ ROLA seu AGRICOLARVM.

DObrogostus qui sub Casimiro primo Dux exercituum Regni fuit. Cuius filius Stephanus Episcop. Posnaniensis fuit post decessum Piani Itali, quem Eugenius III. post mortem Boguphali prouiderat. Sedit Stephanus annis quinque, confirmatus à Ianusio Archiepiscopo Gnesnensi Anno 1151. ut Dlugossus habet. Successit Raduanus armorum Srzeniamæ, ut habet Dlugossus, Bernardus, qui ex Canonico Posnaniensi creatus fuit Episcopus Posnaniensis consecratus à Ianusio Archiep. Gnesnen. Anno 1162. ut Dlugoss. refert, vixit Ecclesiam regens annis tredecim, successit illi Szentoslaus de Armis Accipiter, Dlugossus tacuit nobilitatem & arma Bernardi, tam in promotione, quam in termino vitæ, sed Paprocus ex Cathalogo Episcoporum Posnaniensium sub armis Rola ipsum posuit, virum fuisse humilem, exemplarem, curæ pastoralis diligentem plurimi scriptis asseruerunt.

Rola, quo etiam nomine Episcopi prænominati vocabantur, Benedictum Rola, Comitum antiquum priuilegium refert Anno 1230. Nicolaum Rola Succamerar. Innoulodclauensem Prituscij Statutum lib. 2. cap. 2. in priuilegiis Regni habet Anno 1451. Extat familia Rolarum in Calisiensi Palatinatu.

Tarnowscij, à Tarnow in Cuiavia ad lacum Goplo dictum, veniunt ex Rolarum familia recta linea. Antiqua & meritis clara prosapia, quam ipsi tituli & honores satis illustrem commendant. Sebastianus Tarnowski Castell. Siradien. qui Coronationis pacta Sigismundi III. Sereniss. Regis subscripsit, & cum Rothmag. ageret ad Vle arcem illam munitissimam Moschus eripuit & possedit. Biellc. de illo sub anno 1568. N. Castell. Bresten. Cuiavien. eximios patriæ tres Ciues. reliquit Stanislaum Castell. Inoutoclauien. post splendidos in patria progressus contracto matrimonio cū Bielawska de Bielawy, reliquit duos filios & unicam filiam Hieronymum & Petrum. Hieronymus Pocillator Lencicien. qui ex Sophia Szamowska progenita ex Sierakowska Palat. Lencicien. filia, suscepit Ioannem Archidiac. Cracouien. Martinum Pocillatorem Lencicien. & Paulum Virum literis, moribus & virtute ornatum, Petrus verò erat Castell. Gostinen. reliquit prolem. Soror illorum Palatini Podolia Krasicki erat consors. II. Petrum Castell. Sochacouien. Hic ex Viowiecka reliquit Ioannem Succamer. Sochacouien. virum ingenio, prudentia dexterū, & in negotijs Reipub. consumatum. Habuit & filias duas, unam Palatini Marieburgen. consortem, alteram Capitanei Gostinen. Garuaski coniugem. III. Illorum frater erat Vexillifer Lencicien. quem ipse titulus clarum in militari progressu quondam fuisse aperte demonstrat. Non enim militares tituli nisi aptis prebatisq; heroibus conferuntur. Reliquit filium Ioannem Præpositum Crac. Sandomir. Vloclauien. Lancicien. Crusuicien. Canonicum, qui dū in Repub. à Sereniss. Rege Stephano, primò in Referand. tum in Vicecancell. Regni, in Episcopum Posenanien. post in Cuiavien. ultimo in Archiepiscopatū Gnesnen. promotus fuit. Tanta prudentia erat vir, ut de illius iudicio & consilijs merito quidam dixerit. Nestora consilio, à tractandis rebus Vlisse superavit. Paulus Tarnowski Venator Lencicien. & Petrus electionem Vladislai IV. feliciter nobis regnantis ex Palat. Lencicien. subscripserunt.

Wargawscij, in Lenciciensi Palatinatu, qui florentis gloriæ palmam ad maioris laudis præmia meritis deducunt. Raphael Administrator Salinarum Cracouiensum, demum Notarius Thesauri, ultimo Canonicus Cracouiensis.

Iarochowscij, qui propriè sunt Wargawscij.

Witunscij, in Lenciciensi Palatinatu. Virtuti dant operam.

Lubienieccij, in Cuiavia, magnis erant titulis in Palatinatu suo præmiati, & cum reddent docente Hesiodo eadem mensura qua à Domino acceperunt, reuolutionis benignitas secundabitur. Erat ex hac Lubieniecciorum familia dignissimus Præsul in Valachia Bacouien. qui licet inter media pericula semper vixerit atq; multoties fedifragos Valachos expertus fuerit, nunquam tamen à commissis sibi ouibus ex Valachia. Pastor bonus discessit, sed pro eis captiuitatem quoq; Scythicam perpeffus fuit.

Sokolowscij, In Dobrzynensi Terra.

Swentoslawscij, in Dobrzynensi terra, qui etiam in Russia. Christophorus

- Swjentostawski subscripsit electionem ex suo Palatinatu Serenissimi Reg. Vladislai IV. Ea quæ bonum Reipub. concernunt faciunt.*
- Arcibewscij**, in Posnaniensi Palatinatu & in Podlachia. Iacobus Canonic. Cracouiensis de Arciesow. Cui in arce Cracouiensi tale Epitaphium positum. Morum integritate conspicuus, & vitæ sanctimonia, omnium inopum pius Parens 1533. Extant alij eximij bellatores & in externis nationibus referentes laudem. Nunquam potest non esse virtuti locus. Hi sicut bello clari esse semper maluerunt, ita quoq; ad virtutem proni extiterunt. Est unus ex illis nunc Tenutarius Constantinowiæ veteris.
- Lubniccij**, de Lubnice in Lenciciensi Palatinatu. Eorum filia erat consors Dobrogosti fratris germani S. Adalberti Martyris. Quapropter Casimirus primus arma Kroie cum armis Poray coniunxit & Roley vocavit. Matthias de Lubnice, Anno 1614. eximia vitæ nobilis vixit.
- Boruccij**, in Cuiavia. N. cognominatus Nosek Vexillifer Brestensis occisus à vicinis, Martinus Canonicus Varsaviensis 1565.
- Piekarfcij**, Stanislaus Subiudex Brestensis in Cuiavia. Andreas ex Lenciciensi Palatinatu electionem Serenissimi Vladislai IV. subscripsit.
- Stanislawfcij**, in Cuiavia.
- Ianufewscij**, in Sochacouiensi districtu.
- Komorowfcij**, Erant duo germani religiosi in Mogila, tertius frater miles eximius in M. D. L. Iacobus.
- Bartochowfcij**, in Lencicien. Palat. Ioannes Barthochowski S. R. M. Secret. eius frater Patruelis Ioannes iurissprudentia clarus, eius filij Ioannes Capitan. Babimosleń. alter in Ord. Prædicat. Albertus Franciscus Theologus insignis.
- Rusienfcij**, in Sieradiensi Palatinatu, ex quibus in Podoliam Valentinus transijt alter in Moschouiam Rothmag. occisus ibidem.
- Goslawfcij**, in Wsogrodensi districtu, Stanislaus & Ioannes eximij milites ad Pscouiam, & diuersis expeditionibus.
- Bialaczewfcij**, in Lenciciensi Palatinatu.
- Koziellfcij**, ibidem. Matthias Rothmagister strenuus in Podolia & cum Valachis ac Tartaris. Bielsc. meminit illius, fol. 645.
- Krzelowfcij**, in Lenciciensi terra, & in Podolia. Stanislaus ex Leszczynskanatus militarem exercendo in Podolia, ibidem sibi domicilia constituit contra-cto matrimonio cum Gaiowska. Ex qua reliquit filios tres, Paulus primus filius, dum in multis expeditionibus bellicis strenuū detulisset animum, à Iazłowieccio Exercituum Duce tanto cumulatus affectu fuerat, ut villas Suinnam & Batamutow pro meritis ab illo acceperit, & ab ipso Sereniss. Rege villa præmiatus fuerit, ex Elisabeth Piskowska suscepit filios, qui sanguine nomen scriptum, Historicis ampliandum reliquerunt. Stephanus occisus in Moldania cum Stephano Potocki. Thomas cum Korecki. Iacobus Zoltkiemski. Filia ipsius Catharina primum Gabrielis Koziatulski armorum Abdank Subiudicis Terra Podolia.

Podolia. Secundo Martini Vołynski Tribuni Podoliae eximij militis consors. Agnes altera filia Adami Stanislawski coniunx. Alter filius Stanislaw erat Praefect. Stabuli Reginae Annae. Tertius verò post militares actus ex Gawnron-ska reliquit filium Albertum militem strenuum qui cum Siaska matrimonium tenet. Paulus & Steph. fratres ipsius. Filia verò ipsius Pomorscy est consors. Rozyccij, in Palat. Lencicien. de Rozyce Troianowe, familiam suam naturæ & ingenij dotibus exornant. Const. Reg. 1581. Ioannem Rozycki ex hac familia nominat Quaestorem publicum Palat. Polocen. Ex eadem prosapia originem suã deducit Magnif. D. Ioannes à Rozyce Troianowe Rozycki Notar. Castrensis Sendomirien. S.R.M. Secret. qui maiorum suorum merita proprijs virtutibus collustrat: prognatus Auo Andrea qui ante annos circiter octuaginta ex oris Lancicien. in Palat. Cracouien. commigrarat, Parente Alberto Rozycki Teloneorum Regni, per maiorem & minorem Poloniam superintendente: Auia Debinska armorum Rawicz, matre Piecowna armorum Pilawa, peregrinis in oris literarum profectu, iuuentutem apprimè instructam, in usum conspiciuum patriæ deducit, Iuris patrij peritus ex Palat. Cracou. suscripsit Electionem Sereniss. Vladislai IV. Regis. Ex Comitij Generalibus 1641. cuius mentionem habet Constitut. illius anni, ad sopiendas discordias circa limites Terræ Vielunensis, cum Silesia Commissarius cum alijs designatus, Stanislaus, Andreas, & Stephanus fratres illius germani sapientiæ desiderio stimulati, varias exoticas nationes peragrarunt, in quibus tantum profecerunt, ut essent amicis solatio, omnibus consilio, patriæ auxilio, ex quibus Stephanus in bello Prussico contra Gustauum, in Moscouia, ad Cameneciam nuper expeditus miles pro incolumitate Patriæ. Franciscus Rozycki Canonicus & Officialis Kiiouien. dignissimus. Sunt in eodem Palatinatu Lanciciensi, alia Rozyce & alij Rozyccij, de quibus infra sub armis Roza.

Kucharfcij, de Kuchary in Palatin. Lencicien. Ex his alij in maiori Polonia ad Posuaniam, alij in Podolia domicilia sua constituerunt. Forti namque Viro omnis terra patria est. Et quia latè familia illorum propagata est, altum fuisset arborescens familiæ numerosius delineare. Illa igitur quæ modernis protecto-ribus armorum Rola conuenire possint commemorabo. Albertus Kilianus Kucharfski de Kuchary, qui post exercitia nobiliter natum decentia tam in aulis magnatum quam in Castris ex Catharina Garnisowna de Mgurki, suscepit filios Ioannem, qui post militarem occupationem ad confinia Regni, cum Anna Dzikowska matrimonium celebrauit, & suscepit filios milites eximios Seuerinum & Casimirum. Iacobum alterum filium, qui steriliter decessit, & Andream qui ex Heduigi Starczowska Sebastianum, Stanislaum Iesuitam, Franciscum, & filias Catharinam & Annam. Est Andreas occisus à Wolscyjs de Sulmierzyce. Albertus Kucharfski cognomento Krzczan de Kuchary, frater Patruelis Kiliani, ubi deduxit atatem conuersatione & occupatione nobili in pacatam vitam, suscepit matrimonium cum Gaiowska, ex qua suscepit

Valentinum, Stanisl. Ioann. & Matthiam, sed quia militarem nobili conuenientem maxime considerabant, quo nauarant intento ut operosius, Ioannes obligauit fratri Valentino bona in Kuchary, Kuliny dicta in Summa marcaru 380. Matthias uero sortem suam eidem fratri vendidit & steriliter decessit. Valentinus haeres in Kuchary contracto matrimonio cum Przadowska suscepit Petrum & Paulum filios, sed peste ad Gnesnam sublati sunt. Hic post modum Valentinus sortes in Kuchary, Stanislao fratri vendidit & alias donauit 1581. Ioann. Valentini germanus frater post nobiles actus in aulis magnatum in maiori Polonia ad Posnaniam contraxit matrimonium cum Sokolnicka de Sokolniki ad Gnesnam suscepit matrimonium & cum illa bona Lubowice, ex qua suscepit Ioann. Stanisl. & Christophorum atq; filias Barbaram Boghuslawski, Dorotheam Radzicki, Heduigim Chłopotowski, consortes & Annam. Ioannes Ioannis filius Ducissae in Ostrog a puero redditus usq; ad prouectam aetatem in Ostrog & Zbaraz praecipue Illustrissimi Ducis Praefecti stabuli Regni reddidit cum profectu obsequia. Bona hereditaria in Winnicensi districtu, oppidum Sutyska cum villis Zamoiscio concessit, & hic primus in Podolia consedit. Tenuit matrimonium cum Anna Grothowna, ex qua suscepit filios Stanislaum militem contra Abasium cum Nicolao Potocki Generali Podoliae, qui contraxit matrimonium cum Cieškovska Eua Nicolai filia, ex qua suscepit filios Nicolaum & Martinum, Marianum & Alexand. Franciscum, & filias Barbarā Matthiae Gorka consortem, Annam & Alexandram. Stanislaus alter Ioannis filius a puero ad militarem exercitatus in hunc profecit terminum, ut optimi militis nomen ex diuersis expeditionibus obtinuerit. Pugnauit ad Bussam cum Balabano, ad Orinin & Cecoram cum Odziualscio, in Prussia cum Stephano Potocki, ad Cbotinum locum Rothmagistri tenens cum Wroblowsco. Quam decorum & posteris merita parentum intueri, ita nil turpius quam esse grandem natu senem, & nullum habere argumentum, quo probaret se diu vixisse, quam aetatem. Tenet matrimonium cum Elisabeth Gorczanka Capitanei peditum arcis Camenecensis in Podolia perpetui filia, ex qua suscepit optime Spei & indolis filios Stephanum, Ioannem, Michaellem, & filias Annam, Christinam, Catharinam. Hic secundus est qui in Podolia elegit domicilia. Christophorus tertius horum frater decessit in bello. Extant alij ex altero ramo Kucharscy haeredes in Kuchary, Adamus ex Gaionyska natus, & Stanislao parentibus una cum fratribus, Matthia qui ex Zabokrzycka suscepit Marcianum & Felicem. Adami uero filij ex Elisabeth Rzadkowska Mattheus, Nicolaus, Paulus, Stanislaus. Simon Kuchariski Andree filius ex Wargaska natus, hic praenominatus Simon ex Zielenowska suscepit Ioann. qui ex Dorowska suscepit Adamum. Sunt alij a Gabriele, Raphaele, & Troiano descendentes filij hereditatis suae bona in Kuchary adornant & moribus cohonestant familiam.

Gogolinscij, Qui dum fortunata domus stabiliunt virtute fundamenta, ornarunt familiam gentemq; Rolitarum speciosis meritis in Aulis Magnatum atq; in Castris Militaribus. Aliqui uero cum literarum Palladi plurimum detulerunt, in Ecclesiasticis dignitatibus, collegerunt cum pietate fructum, honorum & conscientiae. Franciscus Gogolinski Custos Luceorien. atq; a Capitulo praenominato in Parlamento Iudicij Generalis Regni Iudex electus & deputatus, iustitia & ueritate odore fragantem rosam, reddidit gratiorem.

Golscij,

Golskij, Maxima meritis Familia præcipuè in Podolia. Stanislaus Golski ex Cuiaviensi Palatinatu in Podoliam miles eximius descendit, qui dum rem Rothmagistri strenuè peregrisset, custos limitum Regni denunciatus fuit, & cum legationem ad Turcarum Imperatorem non minus dexterè, quam prudenter perfecisset, honoratus Castellania Haliciensis, demum Palatinatu Podoliæ. & cum arduis belli negotiis nedum præesse, sed hostes laceffere non desisteret, Præfectura Barensi & Palatinatu Russiæ insignitus fuerat. Creuerat hic cum fama illustri & in possessiones altas, illius erat Buczac, Podhaice, Czar-
tkow, &c. Fundauit Ordinem Prædicatorum ad Ecclesiam ex lapide erectam vnâ cum sua consorte Potocka Andreæ Castell. Camenecen. filia in Czar-
tkow. Germanus illius frater Castell. Haliciensis, factus est successor bono-
rum, qui consorti suæ Zamiechowska successionem inscripsit: sed hæc omnia breui volubilis fortuna, mollioribus digitis tractanda diuersis concessit perso-
nis, & familiæ Potociorum detulit.

Krzecieskij in Palatinatu Lancicien. notant familiam suam de Pusniki, antiquo-
rum nulla facta mentione Martinus Krzecieski peragratis multis regionibus
extraneis spiritualement vitam elegerat, factus Parochus post suum patrum in
Grodzisko & Swince Diacesis Gnesn. in Archidiaconatu Vnieiouien. mul-
ta mala, vincula & carcere in recuperandis bonis Ecclesiæ Grodziscen. sibi
commisæ à detentoribus iniquis illorum passus. Ioannes eius frater germanus
parens multorum filiorum pro Patria pugnantium. Alter Franciscus qui v-
nicam suam filiam Sophiam, cum hereditate in matrimonium dedit Matthiæ
Iasinski dicto alias Sokolski, propter bona quædam in villa dicta Sokola gorâ,
quæ est hereditaria DD. Wezykorum in Parzynow, ex qua ille suscepit fi-
lium natu maiorem in Ordine Prædicat. Fratrem Camillum D. Theologum,
multorum sui & aliorum Ord. ac etiam secularium in Philosophia & Theo-
logia discipulorum præceptorem, aliquot opusculorum in utilitatem sui Ord-
inis prælo in lucem editorum authorem. Alterum Matthiam, qui cum Sere-
niss. Sigismund. III. Rex obsidebat arcem Smolensciam pugnando occubuit.
Iacobus Krzecieski in iure Municipali consultor, & causidicus in Castro Lan-
ciciens. omnium laude dignissimus. Martinus Krzecieski Instigator Regni,
cum aliis virtutibus tum etiam eloquentiæ gloria peritiâq; iuris Patrij, &
animi sinceritate clarus, magno sui apud posteros desiderio mortuus Cracon:
Anno suæ ætatis 8. in Ecclesia FF. Prædicat: in Capella SS. Rosarij B. Vir-
ginis subtus Capellam S. Hyacinthi sepultus requiescit, cuius frater germanus
Canonicus Gnesn.

Rzeszewskij, in Lenciciens. Palatinatu.

Gumowskij, in Lenciciens. Palat. Ad Pscouiam eximius miles Gumowski.

Ioannes sub signis Bielawskij.

Glubickij, in Lenciciens. Palatinatu.

Scicienskij in Cuiavia.

Offowskij in Lenciciens. Palat.

Stęsyccij in Lencicien. Palat.

Rogalskij

Rogascij in Lenciciensi Palatinatu.

Skotnicij in Lenciciensi Palat. Florianus & Andreas eximij milites.

Minscij in Belzensi Palat.

Osuanij in Podlachia.

Wyszelscij in Cuiavia, Petrus Canonicus Vladislauensis, cui germanus frater Mathias Vladislauensis & Plocensis Canonicus posuit ibidem Epitaphiū Anno 1576.

Kobylnicij in Cuiavia.

Sadkowscij in Rauensi Palat.

Kochanscij in Podlachia.

Kłobowscij in Podlachia.

Gadomscij in Rauensi Palatinatu.

Danielouicij in M. D. Litu. cui primum talia arma in Comitibus Chrodensibus concessa fuerunt.

R O W N I A.

DELINEATIO.

SVNT tres gladij seu enses veteribus militibus qui erant in usu nudi, integri, concurrentes spiculis ad vnum punctum, quibus supposita est luna, duæ stellæ gladium medium ex vtrâque parte ad manubrium illustrant, campus est rubeus, super coronam cauda pavonis.

O R I G O.

Diuersa de Origine armorum referuntur, alij ex Germania, alij ex Hungaria Originem asserunt, sed ob antiquitatem quam ipsi

gladij repræsentant, quomodo in Regnum illata fuerunt non referunt, Dlugossus de armis dicendo nobilitatis Polonæ meminit ex his armis, Stanislaū de Paſochow virum militia præclarum, sed in quo Palatinatu non refert. Et quia Kownia & Rownia conueniunt plurimum ibidem sub armis Kownia familiam Rownia adnotauimus. Quia etiam pinguntur multipliciter arma Rownia, ut Paprocius in 2. Opere fol. 528. adnotauit.

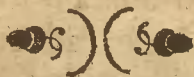
B O N U M P A C I S.

Tantum est bonum pacis, ut sanè dixerit Poëta: *Nulla salus bello pacem te poscimus omnes.* Vnde Martianus Imperat. dicere solebat: *Dum in pace licet viuere, non decet Principem arma sumere.* Et Cicero in 1. Offic.

Offic. *Bella eam ob causam suscipiuntur, ut sine iniuria in pace uiuatur.* Arma præsentia bonum pacis prælagiunt, nam in lunam conuersi gladij & absconditi, atque stellæ ligantes capulos, edocent pacem datam esse terræ, & dandam per prouisores solertes armorum Rownia. Inter Symbola Salomonis Neugebaueri à Cardano, video gladios duos lauro & palma complicatos, qui mucronibus decussatim positis coronam deferunt, desuper autem pugio capulo coronatus intra stellæ & splendorem detentus. Additum lemma: *Qui ius dedit dabit uti.* Satis iocunda & consideratione digna res, docet Regna à Domino concessa, ut in pace Rectoribus suis proficua maneant. Pax enim tuta cuius bello etiam iusto est præferenda, adeò ut ne magnæ quidem alicuius prosperitatis in expectato euentu recusari debeat oblata. Vbi verò pace uti vel non licet vel non debetur, qui ius & potentiam in Regno dedit, dabit uti gladio. Hinc aliqui dum illis pace uti denegatum est in nummis ex vna parte fecerunt cudi capita palis infixæ, in alia duos equites & duos pedites dimicantes, & subscripserunt: *Præstat pro Patria pugnare quam simulata pace uti.* Thuan. lib. 68. hist. Non enim pax est semper cuius bello anteponenda, inquit Polybius contra Pindarum, præcipuè, cum difficile sit perierum hominem latere & effugere Deum. Gladios armorum dum intueor in cælo absconditos & à terra submotos, pacem vos cunctis expectatam & amabilem attulisse Patriæ opinor, ac per vestram fortitudinem & prudentiam gladios extractos vaginis suis immisisse contemplor. Adspiret igitur fortuna vestro labori ut quod in maioribus vestris Paſochowo & Pacholouieccio admiramini, hoc in posteritate vestra resplendeat.

LINEA FAMILIÆ ROWNIA.

PLurimos in Tomo primo sub armis Kownia posuimus, apparet enim arma Rownia per additionem creuisse à Kownia. Quapropter ibi patiens lector videat, alij autem de armis Rownia incuria quadam ad arma Pawęza & Herburtb recurrunt. Amans familiarum lector cæteros adnotabit.

R O Z A alias P O R A Y.

D E L I N E A T I O.

ROSA in perfecto flore coloris albi in campo sanguineo. Super coronam eamet Rosa.

O R I G O.

Rosinus Romanus, qui cum Czecho, à quo Bohemia natiuam retinet denominationem, in partes has vbi nunc Regnum Bohemiae floret, appulerat. Illi à Rosa Rozembergij ibidem dicti. Ex his Poray germanus frater Sancti Adalberti Pragensis ante Episcopus post Archiepi-

scop. Gnesnensis, in Regnum ante aduentum fratris sui venerat, & Boleslao Principi reddebat obsequia. Ideò enim Bohemi post discessum ad urbem Sanctam Episcopi Adalberti Porayum fratrem eius non occiderant occidendo illius fratres quinque, in possessione hereditaria Lubicz, Soborium scilicet Spicimirum, Sobroslauum, Zemissum & Cassauum, quia iam absens erat & Principi Boleslao regiam offerrebat seruitutem, vnde Poray à nomine viri arma dicta sunt. Ponunt in Regno armorum antiquitatem Anno 996.

R O S A C O R O N A T A.

Regina florum cum rosa esse nuncupetur, non mirandum coronatam dici. Sed alio ex capite coronatam rosam esse voluit in symbolis Salomon à Cardano: *Rosa* (inquit) *sine spinis, coronata rosa dicenda.* Nam si nulla rosa nascitur sine spinis, & vni est sanitas alteri exitium, vt Naturalistae deducunt, si aliqua rosa erit sine spina coronanda erit; apparet enim maledictionem datam à Domino in terram, sublatam fuisse à tali rosa, aut à multiplici effectu rosam coronatam assignabat. Tum quod Homerus rosaceum commendauit in Hectoris cadauere, quod canes attingere non poterant licet proiectum ab Vlisse, tum ob gratiam in rosis secretam, quam & in sepulchris & in magnatum conspectu habent, de quo *Pier. lib. 55. cap. 8.* Sed oleum & propitiationem præbeant rosae, sicut quidam in sepulchro adnotauerat, mihi aliundè rosa coronanda venit. Habeo rosam sine spinis, in campo sanguineo natantem candidissimam tamen in armis Poray, quam vniuersum coronae imo summorum Archipræsulum in Regno adumbrant.

runt. Dicam altius, quam lumina Sanctorum, gloriosæ mitræ Martyrum adumbrarunt, non alio fine, nisi ut oleum & propitiationem generi Polono ferant, impetrent. Talis est Sanctissimus Protector Regni Poloniæ S. Adalbertus, de quo Ianicius.

Qualis Adalbertus fuerit quid Gnesna requiris,

Nonne vides Sancti Busta Beata viri?

Talis Gaudentius Cracouiensis Episcopus, de quo Kantscius

Vera exemplar religionis erat.

Plurima scit doctus Christum pius, ultima merces,

Laus dabitur docto, vita beata pio.

Talis erat Vernerus Episcopus Plocensis, de quo Illustriss. & Reuerendiss. Episcopus Lubienski. Precibus omnium victus Episcopatum acceptauit, vitæ sanctitate, morum grauitate maximè enituit. Talis erat Bodzanta, de quo Kantscius.

Talia Pontifices vestris monimenta Cathedris

Linguite: perpetuum talia nomen habent.

Merito igitur tanta sanctitate præcellentes viros, qui armis Rosarum Poray in hoc ergastulo viuendo vsi fuerant, Rosam illorum coronatam affirmabo, nam nedum illustri virtute ipsam adornarunt, sed vltima corona in cælis ut eos maneret, profectu virenti in virtute, Domino auxiliante meruerunt.

GRATVS ODOR PATRIÆ.

Odorem gratum, sanitati salubrem, olfactui suauem dulciter manibus ameneque tractare & odorare consuetum habemus. In quem modum Isaac Patriarcha ha dicebat proximus morti, & in benedictionem filij intentus. *Ecce odor filij mei, sicut odor agri pleni cui benedixit Dominus.* Quapropter Iul. Cæs. Capaccio in Impresis Symbolicis lib. 2. depinxit rosam in manu viri moliter prementis, cui subscribere licebit: *Gratus odor.* In hoc enim flos rosæ ab alijs floribus differt, quod odorem suum nunquam amittat. Alij florum vel pauco tempore odorem ferunt, vel contriti olent, vel sicci facti odorem dare desinunt, vel fastidium seruati generant. Rosa autem licet fuerit trita, sicca, tusa, diu seruata, semper odorem spargit. Hinc plurimi Rosæ subscripserunt: *Decerpta seruat odorem.* Imò ipsius rubo licet sine flore folijs iam relinquatur & quasi contemptus manet, adscribere tamen honoris & ornatus gratiâ illi quidam voluit: *Non semper neglecta planta.* At arma Poray dum intueor, atque plurimas Illustres familias sub illis dum contemplor, sentio nedum video odorem gratissimū sparsum per manus ipsorum in Patriam, qui nedum Rempub. & Patriam, sed ipsos quoque cælites recrearunt grato odore, scopus propositus illis fuerat publica vtilitas & salus. Non erat necesse illis Ernesti Ducis Lunæburgensis in chartis symbolum exarare, ardentem scilicet facem cum lemmate: *Aliis in-*

ſeruiendo conſumor. Manibus etenim & pectori inſcriptas literas tenebant, ſe ſuaque omnia conſumere, ne Patriam in ſuo candore, odore, honore pati aliquid contingat, Eſſi optima fuit reſponſio Charilai, quærunt: *Quænam eſt optima forma Reipub.* Reſpondit: *In qua plurimi de virtutis laude abſq; ſeditione certant.* Profectò Poraij, hoc non iam in quæſtionem mouent ſed in effectum deducunt, & veraciter obſeruant. Conſidera velim illum Magnum Antiftitem & Cancellarium Regni Matthiam Piſtrokonſcium, cogita illum diligentiffimum obſeruatorem militaris proſectus atque bellatorem Sarmatarum Nicolaum Michalouiū Caſtellanum & Præfectum Cra- couienſem. Et niſi oſor virtutum fueris, de tanto parente Patriæ Antiftite affirmabis, *Superat odore odorem.* De iſto verò facilè aſtrues, non canæ ſumptu aut voluptatis fruitione, ſed maximè prudentia & labore in exercitu cæteros præcedebat.

LINEA FAMILIÆ ROZA ſeu PORAY.

Poray à quo hæc inſignia nobilitatis retinent ſuam denominationem, qui tempore Boeſlai Chabri in Regnum ex Bohemia venerat & prouiſus ab eo in Regno domicilia ſtabilivit. Erat frater germanus S. Adalberti Archiep. Gneſnenſis, ſed prior in Regnum Poloniae, dum ſcilicet Episcopatum Pragenſem adhuc adminiſtrabat S. Adalbertus venit, Michbuius lib. 2. Poraius ſeu Poraius Nicolaus, cui Rochatinum à Valachis ablatum poſt ciadem Valachorum cum Palatino ſuo Alexandro in inteſtinis Regni per Buccaccios datum, fuerat à Ludonico Pol. & Hungaria Rege Anno 1431. Biellſc. fol. 339. Notatur enim fuiſſe de Lubin, familia autem Poraij erat in Bohemia Lubin ſeu Lubicz. Alter Nicolaus Præfectus Halicia Porawa in bello Valachico ad villam Krafne in Anno 1450. una cum Petro Odrovaz qui in Mogila ad Cracouiam ſepultus eſt, & Michaele Buczak fortiter occubuit, ſepulti uterq; Leopoli, Biellſc. fol. 390. In Palatinatu Syradienſi extabant Poraij ſeu Porauij, & in præſens familia reperitur. S. Adalbertus ex Episcopo Pragenſi, Archiep. Gneſnenſi poſt Robertum de armis Cioſtek Miciſlai Monarcha auſpicijs, natus in Bohemia nobilis de armis Roza in Oppido ſuo Lubin ſeu Lubic ex Patre Starwnik, Matre Strzez ſlawa, ſuſſectus fuerat in Episcopum Pragenſem poſt Dytmarum, Anno 981. in Archiep. ſc. Gneſnenſi. Anno 996. ſedem reſignauit fratri poſt annos tres, ut prædicaret Prutibin gentilitate obacatis, occiſus 999. in Pruſſia, à Boeſlao Chrobry Pol. Rege depositus, in Tremieſenſi Monasterio à Miciſlao Parente erecto. Sepultus Gneſna, quem Otto Imperator in Patronum electum aſſumpſit & viſitauit, atq; coronam Boeſlao Regi obtulit. Gaudentius frater S. Adalberti, cui ceſſit Archiepiscopatum Gneſnenſem prædicationis Euangelij gratia gentibus S. Adalbertus. Rexit Eccleſiam annis ſeptem, vixit ſanctiſſimè. Obijt 106. de illo Iamicius.

Ceſſit Adalbertus, frater Gaudentius orbem

Suſcepit, viuo fratre iubente, gregem

Germano ſimilis, ſimilis ſolet eſſe colore,

Ex vno fuerit quæ roſa nata rubo.

Zirotlaus Episcop. Vratiſlaviensis de Terra Cracouiensi, ſucceſſor Petri aſſenſu Vladislai Hermani à Martino primo Gneſnenſi conſecratus, Anno 1091. Ulugoſſus affirmat armorum Roza fuiſſe. Gaudentius ſeu Radoſt Episcop. Cracou: ex Archidiaconatu poſt Maurum Balduinum Gallum aſſumptus 1118. quem Egidius Episcop. Tuſculanus Cardinalis conſirmauit à Calixto ſecundo legatus per Poloniam & Hungariam, vir moribus grauis & maturus, & in viros probitate conſpicuos benignus & gratuſus. Hic decimas Monasterio Tyneceſi plurimas conceſſit. Rexit Eccleſiam 25. annis, Mortuus 19. Ian. 1142. de hoc Kanticius, Non

Non adeo instructus Gaudentius artibus, haudque

Clarus erat studijs docta Minerva tuis.

Sed vitam coluit puram satis atque pudicam

Et veræ exemplar religionis erat.

Plurima scit doctus, Christum pius, vltima merces,

Laus dabitur docto, vita beata pio.

Vernerius Episcopus Plocensis ex Scholastico, qui cilicio & virga, ieiuniis & piis operibus assidue incumberebat, à Bolesla Castellano Wisnensi & Administratore à Boleslao Crispo, oris Prussis finitima, quod pagum Carscum eripere Ecclesie non permittebat, in cubiculo foris in Biskupice per fratrem germanum Bieniassum occisus fuit. Cromerus lib. 6. Anno 1139. Sed Bolesla dedit igne meritas penas, Bieniassus vero creditur terra biatu absorptus fuisse. Erat hoc Anno 1172. de quo latius Episcoporum Plocensium Author. Zyrosław secundus Episcopus Vroslauiensis post Valcerum armorum Zadara assumptus, a spiciis Boleslai Alti à Petro Gnesnensi Archiepiscopo consecratus, Anno 1170. Obijt 1181. Boguphalus Posnaniensis Episcopus ex Custode Posnaniensi, post Martinum per Capitulares concorditer electus per Iacobum Archiepiscopum Gnesnensem confirmatus, Anno 1147. Diugossus.

Vincentius Kadtubek de Karwon ex Prapósito Sandomiriensi, Episcopus Cracouiens. post Fulconem per Henricum Archiepisc. consecratus, scripsit Chronicam Pol. Salomeam sororem Lesibonis Haliciam reduxit filio Hungariae Regis Andrea Colomano Anno 1208. Habuit fratrem germanum Boguphalum, qui reliquit filios Bogusławum & Sulisławum. Pater illi Boguphalus, Mater Bogna, donauit in vita bona hereditaria Monasterio Andreiouiensi Ord. Cisterciensium Czernikow & Soyow, in presentia Henrici Archiepisc. Gnesnensis, Gedeonis Plocen. Ogiers Kruściens. Episcoporum & Principis Pomeraniae. Monasterio vero Rokrzyniensi villas Nickisiatke & Kárwow filiis ex fratre sub excommunicatione interminando ne audeant repetere. Accepta benedictione & licentia ab Innocentio Papa, resignauit Episcopatum, & factus Religiosus in Monasterio Andreiouiensi, Obijt post annos quinque cum opinione sanctitatis, & in medio Choro à Fratribus sepultus 1223. de illo Kanticius,

Munere perfundus bisennis Præsulis annis

Fuit Monachus, charum deseruitque gregem.

Officium graue Pastoris rarus: Arrigat aures

Qui capit intrepida tanta pericla manu.

Conscripsit Regum vitas, & gesta suorum,

Hinc Patria æternum nomen ab orbe ferret,

Boguphalus Posnaniensis Episc. ex Cantore Posnaniensi & Canonico Cracouiensi post Paulum primum à Fulcone Archiep. Gnesnen. consecratus 1243. Rexit Ecclesiam annis decem, successor eius Petrus Prawdzitarum Famil.æ. Hæc Diugossus ut supra. Boguphalus tertius Posnaniensis Episc. notabat familiam suam de Czernielin. Hunc alij armorum Kosy ponunt, sed Diugoss. & Papr. in secundo Opere armorum Rosa ponit sub A. 1254. Bodzanta Iankouius de Iankow Episc. Cracouiensis, assumptus Anno 1348. sedit annis 18. Mortuus 1366. De hoc Kanticius in Vita Archiepisc. & Episc. Cracouiens.

Auxit ouile sacris aris & legibus eius

Defendit, prædam nobilitatis opes.

Talia Pontifices vestris monumenta Cathedris

Linguite: perpetuum talia nomen habent.

Michátowscij de Michátow, eximij Patria defensores & Regum obseruantissimi. Nicolaus Palatinus Sandomiriens. demum Castellanus Cracouiensis & Præfectus, summum in Patriam amorem dum Supremus Dux Exercituum Regni fuisset declarauit. De illo refert Cromerus lib. 12. Bielscius fol. 347.

Illi Simon Starouolscius inter Bellatores 34. in Ordine tale Epitaphium appoſuit:

Æterno luminum Patri,

Sepultus hic ſtrenuus Sarmatarum bellator, Nicolaus Michalouius Gente Roſeus, Caſtell. & Præfectus Cracou: qui Moſchouiticis, Tartaricis, Bulgaricisſque bellis exercitatus, Generali totius Poloniae expeditioni contra Theutones, Pruſſienſes præfuit ſub Vladislao Iagellone Rege, cuius diſciplinæ diligentiffimus obſeruator, multis fortibus factis, conſtantis atque impigri Ducis famam eſt conſecutus.

Korozwenscij, ſeu de Korozwęki plurimi & digniſſimi Senatores fuerunt. Creſlaus in Anno 1174. de quo Cromerus lib. 3. Dobieſlaus Caſtell. Crac. Anno 1380. Creſlaus de Korozwęki Caſtell. Sendomirię. à Iagello Præfectus Luceoria, Cromer. lib. 15. Habet acta illius breuiter compilata Starouolscius in Bellatoribus. Alter Creſlaus Caſtell. Viſlicia. Item Creſlaus Episcopus Vladislauię. ſucceſſor Petri Moſſynski armorum Lodzia ex Cancellario Regni, cui ſucceſſit Vincentius armorum Nowina, Cromer. lib. 13. Andreas Roſa de Kuczewo alias de Kurozwęki Archiepiſcop. Gneſnē. auſpiciis Sigifm. primi 1503. De hoc Ianicius.

Vna tot ætates vixit roſa florida ſemper

Et vernans nullo tempore digna mori.

Cana quidem ſed grata tamen fuit omnibus illis,

Qui choreas ludos deliciisſque colunt.

Zawiſius de Kurozwęki Episcopus. Cracouię. filius Dobieſlai Caſtell. Cracouię. Erat Vicesgerens Regni Pol. à Ludouico Rege Pol. & Hungaria inſtitutus. Fundauit Cracouia Menſionarios decem, qui Officium B. V. M. decantarent. Bielscius. folio 254. Dobieſlaum de Korozwęki Palat. Lublineę. diuerſa priuilegia referunt 1475. Stanislaum de Kurozwęki Canonicu Crac. poſtmodum Vicecancellarium Regni multa priuilegia referunt 1475. Nicolaum de Kurozwęki, quæ bona nunc in domo Zadororum Caſtell. Lublineę. alterum verò Caſtell. Roſperſcē. litera plurimæ in Anno 1505. referunt. Gruszczenſcij, Ioannes Grusciniuſ de Ianowice, vt Damaleuiciuſ Episcopus. Vladislauię. Author, at Cathalogus vt Paproc. in 2. Opere dicit, notabat familiam de Gorniewice & Gruſſyce. Filius Vexilliferi Syradieę. ex Margaretha Naramoſka progenitus, ex Cuſtode Cracouię. & Canonico Gneſnenſi Episcopus. Vladislauienſis, qui omnes cogitationes ſuas in emolumentum & ornatum Patriæ & boni communis conuerterat, ſed poſt 12. annos ubi mors Thoma Strzepiński Episcopi. Crac. ſedem ſine paſtore habuit, in ambitionis flammam accenſus, & electum à Capitulo Lutecum de Brzezic, & datum à Sede Apoſtolica Iacobum Sienienſki mouit, & quadriennio miſerè afflixit Cracouię. ſedem. Nec ambitio obtenta ſede Cracouienſi ceſſauit, ſed ubi mortuus Ioannes de Sprowa Archiepiſcop. Gneſnenſis, fauente Caſmiro, Primas, primuſq; Prin-

ceps

ceps institutus est, & sicut vixit ita mortuus est. Sed non fuit tamen in toto dammandus, nam plurima quoque pietatis opera & promotionis Ecclesiarum prestitit bona, Louicia Fratribus Minoribus erexit Conuentum, In Rzegow Ecclesiam edificauit, fundauit, prouenta Ecclesie Sendomiriensis B. V. Mariae auxit, & alia bona impleuit. Hominis igitur iudicium Dei misericordia superet, nam nemo sine peccato est, imò omnis homo mendax, solus autem Deus verax, nec deerit diuinum, ubi deest humanum auxilium. Nicolaus Kosmider seu Koswider Gruszczencki, frater germanus Archiepiscopi Calissie Patribus Bernardinis hoc beneficium prestitit, quod tabernam Ecclesie illorum propinquam comparauerit & Conuentui donauerit. Bartholomeus tertius frater Castellanus Calissiensis, Bielsc. de illis fol. 458.

Kozminscij, viri militari & trophæis Castrensibus ornati. De Bartholomæo Cromer. habet lib. 14. & 15. & Bielsc. fol. 254. qui notam in familiam induxit.

Choteccij, qui Kozminscij quoque, ut notat Bielscius loco adducto.

Krzepicij de Borysowice, Andreas ex Archiepiscopo Theomunensi Archiepisc. Leopoliens. demum Gnesnensis, vir literarum amantissimus & hilaris. Obijt 1510. Si iste est Andreas de quo Ianicius dicebat, vide superius. Krzepiccius unus habuit Andrea Rytwianski ex Teczynska progeniti filiam natam ex Elisabeth Szydłowiecka, cum ipsa filiam procreauit Zgorkenum matrem. Papr. in secundo Opere fol. 92.

Iaktorowscij, ex Krzepicciis procedunt. Clarefcunt namque lumina familiis donec à sole verò non retrocesserint.

Izbienscij, seu Rusieccij in Maiori Pol. Benedictus Izbiencki Episcopus Poseniensis 1545. vir exemplaris & fidei propugnator, ut potè qui heresim ortam in Poseniensi tractu opera Pauli Dominicani eradicauit. Sic faciunt Pastores quibus virtus & probitas ad talem dignitatem via est, 1553. moritur. Erat prius Camenecens. Episcopus. post Ioannem Drohoiowski, qui in Chelmensem promotus. Paprocus in 2. Opere fol. 85. Germanus frater illius erat Petrus Canonicus Vladislauens. Secr. R. M. ut Epitaph. Cracouia in Ecclesia SS. Trinitatis demonstrat 1518. Martinus Izbinski seu Rusiecki filius ex fratre Episcopi Scholasticus Cracouiens. Gnesnens. Poseniens. Canonicus, hic in Izdebno Patria solo è lapide construxit Ecclesiam, & in Strzalkow Episcopatum Poseniens. oblatum conditione ut decem millia Regi numeraret, recusauit dicens: Anathema pecuniam danti & accipienti, sed si me dignum tanto gradu Rex existimat, conferat gratis.

Buzenscij, ex Poraj stirpe descendentes à Buzenin Oppido à Porajo primitus fundato, ut in vita Pstrokonscj Lubiencki Abbas tunc Tynieccensis deduxit, in Palat. Syrad. Spytko de Buzenin. Dapifer Syrad. Oppido Buzenin magno libertatem ab exactionibus regalibus obtinuit ad quinquennium Anno 1378. Filius verò suus Spytko à Vladislao Iagello Anno 1419. eidem Oppido forum annuale

annuale in Festo S. Catharinæ Virg. diebus quatuor, forum septimanale feriis quintis impetrauit. Eius filij vt patet ex reformatione cum Elisabeth de Brolno Petrus Zawissa qui occisus clade Bucouiana relicto filio ex Borowinska. Ioannes ex Borzykowska armorum Abdank reliquit filios tres & filiam, primò Andrea Dunin consortem cum quo habuit Sebastianum, & filiam Margaretham Romisewski coniugem, secundò erat Thobasij consors, qui nunc Zalusciij vocantur. Ex altera verò coniuge Catharina de Dziatkowice suscepit Hieronymum Zupparium Cracouiens. & Secr. R. M. Epitaphium eius in Zadzim ex marmore & in tabula ex Orichalco refert 1538. cuius postmodum filius erat Thesaurarius Regni & Praefectus Brzeziniens. Dobyciens. Krzeczowskiensis, reliquit ex Regina de Witowice Czerna armorum Nowinā, cum in dote acceperat Zabno duos filios, sed recessit post a fide Catholica. Filij Ioannis ex Borzykowska tres, Spytek Canonic. Crac. & Gnesnen. Albertus ex Rososka non suscepit prolem. Ioannes qui ex Catharina Łaska armorum Korab reliquit Nicolaum, Spitkonem, Ioannem, Adalbertum, Sebastianum, Petrum Iudicem Terræ Syradiens. ex Heduigi Konopnicka Andrea Capit. Vielunens. filia armorum Iaszczeb reliquit duos filios quatuor filias, vixit annis 67. menses 5. Filij verò Hieronymi erant, Paulus Dobcicen. Praefectus, Petrus qui cum Constantia de Miron Sigismundi Myskowski, Capit. Osuiecimen. Zatoren. filia, Praefectus Dobcicen. post decessum fratris reliquit filias. Petrus de Buzenin Iudex Syradiensis, Hieronymi Thesaurarij frater reliquit duos filios. Ioannem Capit. Ostrzesouien. Aulicus Henrici & Stephani Regum, alij quot legationes peregrinè honestissimè peregit, bella ad Gedanum, Poloscum, Wielkolucum, Pleschouiam perfecit, Obijt in flore ipso Dinenburgi, Vilna sepultus in Ecclesia S. Ioannis. Hieronymus alter filius Castell. Syrad. doctrina, pietate, Catholica religionis professione commendatus, quatuor reliquit filios, ex quibus Spytko erat Castell. Konariens. Syradien. qui ex Anna Rudnicka filia Ioannis Rudnicki Castell. Syradien. armorum Lis suscepit prolem, ex quibus Ioannes Buzynski Decanus Lenciciens. & Canonicus Louiciensis.

Pstrokonscij, qui propriè sunt Buzenscij seu Buzinscij, nam Ioannes de Buzenin primus, quod in diuisione paterna hereditatis villa trium flumium Varta Grabica & Vidauia concursu nobilis Pstrokonie ei cessissent Pstrokanus appellatus fuit, qui in bella quod Casimirus Jagello communis cum Vladislao filio Bohemae Rege ad Vratissiam copis contra Matthiam Regem Hungariae occisus fuit, reliquit filios duos. Zbigneum qui vt diximus Canon. Gnesnensis fuit, & Matthiam, qui post merita stipendia fortis & heroica animi cum Margaretha Tarnouia matrimonium contraxit, ex qua reliquit filios Zbigneum, Ioannem, Iacobum, ex quibus Ioannes Castell. Konariensis, in Cuiavia singulari prudentia & integritatis laude floruit. Iacobus verò iuris Patricij intelligentissimus, proceribus consilio sano & Reipub. plurimum profuit. Zbigneus animi & corporis dotibus insignis, militia in Patria, & apud exterarum nationes deditus gloriam sibi parauit, ex Barbara de Gaiwniki Ioannis Lubrzanescij Episcopi. Fosnaticensis nepte duos filios excitauit, Matthiam & Ioannem iste Castell. Vielunensis mortuus. Matthias verò qui semestris suffocatus fuerat, & per votum ad vitam restitutus, atq; iterum in aquis suffocatus miraculoje conseruatus fuerat sicut in vita illius

illius Reuerendiss. D. Stanislaus Lubienſki refert, Hic Prapofitus Iuniutadiſtauię. à Sereniſſ. Sigism. Auguſt. renunciatus recuſauit, in exteris poſtmodum in diuerſis nationibus virtute & ſcientia illuſtratus, ita profecit, ut duo Archiep. cum Episcop. de illo certarent, ſed Archiep. Karnkouio ceſſit, poſt virtutis experimenta Prapofitus Louicię poſt Canonicus Gneſnenſis inſtituitur. Poſt deceſſum Sereniſſ. Stephani Regis legatus à Karnkouio ad factioſas Procerum Conuentiones, Sigism. electo Regi miſſus obuiam à Karnkouio, Bernardi Macieio-
nij Luceorien. Episcop. Romam legato à Rege legationis Secretarius. Referendarius factus ſucceſſit in Episcopatum Premislien. ex ViceCancellario Cancellarius difficillimo tempore Rokofij, ubi pacem inter Regem & Rokofanos compoſuit. Delatus ei Episc. Cuiauienſis, d. cen-
do Aue Maria mortuus eſt in Domino diem mortis præſciendo. Felix Pſtrokomius, qui pietate in pauperes religioſos ſtudento, ita Patria, religioni, & tibi meruiſti, ut ſanctę & pie ſpiritum redderes Domino & Creatori tuo. Hec ex vita illius punctatim deſumpta, lector in fonte latius cognoscet.

Dambrowſcij in Syrad. Palat. Spitigneus Comes Palatinus Lencicia, huic Conradus Dux Cuiavia, & Lencicia ob fidele ſeruitium eius poſteritati contulit villas Dambrowa, Rogacewo, Makofyſe, Tarlino. Et Caſimirus Dux filius villam Skrepſewo 1248. Filij illius Thomas, Theodoricus, Pielfa, Peregrinus, Ioannes, cuius Ioannis filius Stanislaus Archidiaconus Gneſnen. Crac. Vladislau: Canonicus, ſepultus Cracouia aliquot Archiepiſc. Gneſnenſium Cancellarius 1572. Nicolaus Dambrowſki ultimus filius Subiudex Syradien. cuius filius Adalbertus Enſifer Syradienſis.

Garniſij in Syrad. Palat. Stanislaus Dapifer Cracouia, vir humanitate, beneuolentia inſignis, conſors ſua Dziatynſka. Sunt in Podolia Garniſij militia & beneuolentia clari.

Wilczek in Ruſſia, Archiep. Leopoliensis, de quo Cromerus lib. 30. Skrobifouius Canonicus Leopoliensis. de illius vita ſoluta oratione & carmine ſcripſit. Derſlaus Succamerar. Leopoliensis. 1503. In Anno 1576. erant fratres quatuor, Martinus Tribunus Leopoliensis. diuitiis & poſſeſſione clarus. Nicolaus celebs per annos 40. demum mente captus obiit. Ioannes cum Balicka reliquit prolem. Paulus eximius miles, morum maturitate & pietate inſignis.

Wilczynſcij in Cuiavia, Viri doctrina & conſilio clari, ex quibus Bartholomaeus ornamentum Patria & Reipub. decus.

Rożyccij in Palat. Lencicien. quorum familia florida odoratis roſis creuit ibidem in duas villas Rożyce maiores & minores, ſpargunt hi omnes odorem virtutum in Patriam, bonæ famæ in ornamentum familiae ſuae, ex quibus aliqui, quia ſub Arce Liwa contra Moſchos feliciter arma geſſerunt, arma Doliwa aſſumpſerunt, quorum poſteri nunc armis Doliwa utuntur. Stanislaus Rożycki Vice Palat. Lencicien. ſortes ſuas in Rożyce diuendidit, ex Moſczynſka armorum Natęcz reliquit 4. filios, ex quibus tres ut eorum iam triplicata Roſa magis in Patria meritis redoleat, militiae ſeſe addixerant, quorum iam unus militari inſeruiens occubuit. Andreas in Pruſſia contra Guſtauum, Iacobus ibidem & ad Chotimum contra Turcam militando in Caſtris Patria obſequia reddiderunt. Ioannes verò militia ſpirituale Chriſti addiſtus, Prapofitus

Costensis, & Gorkanus in Gorka dicta Mieyska strenuè certat, ut suis predicationibus etiam in Ecclesiis Religiosorum pro Concionibus eruditorum Christi bonus odor fiat. Extat eius concio in funere Illustriss. Venceslai Ossowski Castellani Naklen. in Ecclesia PP. Bernardinorum Costeni habita 1643. Typis mandata satis erudita.

Iamiołowicij ad Gnesnam, Doctrinæ & prudentiæ gloriosi æmuli.

Trzebienscij in Masouia, Conseruant gloriæ nobilitatem literis & gladio.

Grochowicij in Maiori Pol. Iacobus post dignissima merita in Patriam contracto matrimonio cum Ursula Gwiazdowska armorum Bogoria reliquit Petrum, Ioannem & Venceslaum. Erat ex illis Abbas Vagrouicensis, modernis temporibus.

Gorcij in Pilznensi districtu, Eorum virtus erat præcipua non deesse Patriæ & domui.

Męczynscij in Lublinensi Palat. clari militia & actibus gloriosis.

Wybranowscij in Palat. Caliszeń. de Wybranow familia antiquissima meritis in Regno, & diuersis dignitatibus clara. Martinus haeres in Wybranow vir pietatis & bonis actibus deditus, ex Sophia Krolikowska suscepit Matthiam, qui post reddita obseruantia nobili in Patriam debitam ex Catharina Rogalinska suscepit Laurentium, Matthiam, Albertum, Lucam & Stanislaum. Hi in diuersis Palatinatibus domicilia sibi constituerunt. Laurentius in Sanoczeń. qui Rothmagister eximius in Moschouiam sub Sereniss. Stephano Rege, de quo multoties Reinaldus Heidemsteinus de bello Moschouitico mentionem facit in 3. & 4. libro, in negotiis Reipub. vigilans & dignus ciuis, reliquit filium Stephanum militem strenuum, & virum in negotiis amicorum pertractandis felicissimum. Matthias ex praenominatis frater, continuus miles in Moschouia, & in M. D. Litu. à Sereniss. Rege Stephano donat onem seu prouisionem obtinuit, reliquit filios Casimirum, qui aduerso conspectu in captiuitate Turcica obiit. Andream & Ioannem, qui in eodem Duc. Litu Patriæ reddunt quod genere nati profitentur ad Comitatus Generalia Regni Nuncij erant multoties. Albertus verò gloriosis actibus & virtute floridus in Lublinen. Palat. dignus, reliquit Thomam, Lucam, Andream, Martinum, primi tres eximij milites, ultimus Aulicus Sereniss. Vladislai IV. Regis. Lucas cum Grochowicka Abbatis Vagrouiczeń. sorore reliquit filios tres & filiam, ex Iablonska verò filios tres dignos Reipub. viros. Stanislaus verò pro bonè meritis à Sereniss. Steph. Rege accepit bona in Russia, reliquit filios sex. Albertum successorem bonorum paternorum à Sereniss. Sigismund. III. Martinum Capitaneum Zarnouiczeń. & Burgrabium Crac. R. M. Secret. virum ob egregias animi dotes omnibus gratissimum, qui dum maxime florere debuit, & bono publico prodesse studuit, veluti flos falce mortis succisus cecidit. Sigismundum Aulicum S. R. M. qui reddendo obsequia Sereniss. Regibus Sigism. III. & Vladislai IV. ab eis tenuit in primum bona Cracouiam ad Varsouiam ubi etiam amplas possessiones hereditarias praesertim Ciesie & Ianow, & alias habet, Dapifer Terra Varsouien. creatus ducit nominis sui iucundum progressum, consors sua Petri Zabieccij Castellani Linen. filia. Tres filij huius Stanislai Franciscus, Petrus, Sebastianus vitam spiritualem sacris mentibus profitentur. Petrus Canonicus Viscliczeń. S. R. M. Secret. Sebastianus in Religione S. Francisci Minorum Conuentualium professus primò per quadriennium in Conuentu S. Francisci Crac. Guardiani officio satis laudabiliter peracto Ministri Prouincialis officium summo cum honore Religionis tanquam verus Pastor sui gregis gessit, tandem iterum officium Guardiani Crac. verbo & exemplo praeuando gerit. Istorum sex filiarum vnus Stanislai Wybranowski extat Epitaphium Samboria apud Patres Dominicanos cum tali inscriptione.

G. D. D. Stanislaus de Wybranow Wybranowski, maiorum virtute, nobilitate Illustris, hic situs est, pietatis & religionis cultor eximius, ad praestantiora industriam suam reuocans gloriae ornamenta, Augusti, Stephani, Sigismundi III. Regum felicissimis auspicijs, tum belli, tum pacis rebus praclare gestis comprobauit, inter suos pacatae concordiae studiosus, simultatum, dissensionum expugnator acerrimus, maturus aetate, dum Patriae reliquum vitae & amoris vult impendere, & Tartaricum latrocinium cogitat reprimere, telis Scytharum infracto pectore defessus, inter hostium cladem & vulnera occubuit 1621.

Chlebowscij ex Wybranowsciis, spem sui gratam relinquunt, nam etiam spina grata est, ex qua speratur rosa. Albertus de Wybranow Chlebowski, obsequia sua detulit Stephano Regi, contra Moschos Rothmag. Iacobus de Wybranow Chlebowski frater germanus Alberti Capit. sub Stephano Rege contra eosdem Moschos pugnavit, & aliquot arces ab illis per longum tempus possessas recuperavit, multosq; ex hostili exercitu in captiuitatem deduxit, inter quos & duo Palatini fuere, quos cum Stephano Regi obtulit, magno praemio fuit ab illo affectus. Matthias Chlebowski Capit. in Vngaria in Ciuitate Budzinensi, ubi multa praecara & suae familiae debita gessit, & inde in Patriam rediens, in Vielunensi Terra post labores suos requieuit, filij eius fuere Stanislaus & Ioannes, Stanislaus pugnando cum Tartaris sub Orinin occubuit. Ioannes vero est superstes in Galewicze.

Swiniarscij ex Wybranowsciis, Albertus Swiniarski Canonicus Poseniensis, Secr. R. M.

Niekmierowscij in Syradien. Palat. Erat ex illis Capit. Krzepiciensis, tenuit Buseninum, Widawam, & Lutomirscum, reliquit filios tres, ex quorum uno Martinus ad Reipub. negotia dignissimus.

Biernaccij in Calisien. Palat. Proficua Patriae & domui exercent.

Strzalkowscij in Calisien. Attendunt rebus honestis & decoro splendidibus.

Dobrosolowscij in Cutauia, in Maiori Pol. & in Russia. Martinus Bogdani Principis Valachiae tempore acerrimus defensor à Turcis Arcis Chocinensis. Rothmagister creatus, eximia factorum de se Reipub. protulit testimonia. Fratres ipsius germani Gabriel & Stanislaus milites strenui.

Zakbescij in Syradien. Palat. Iacobum de Zakbryn Canonicum Gnesnensem, ibidem Epitaphium refert Anno 1518.

Chrzanowscij ibidem, Virtute gloriam venantur.

Kodrepscij ibidem, Animum & vires, Castris & palestra illustrarunt.

Sobiekurscij ibidem, Aeternitati componunt facta.

Kuczowscij in Syradien. Palat. Andreas Abbas S. Crucis Calui montis 1576. ut ibidem Epitaphium, ex germano illius sunt filij militia & virtute clari.

Sobieierscij in Maiori Pol. Iacobus ad Reipub. negotia, & Tribunalitia Regni aptissimus & rectus.

Garkowscij ibidem, Domui suae sic disponunt ut praesentia ornent, futura adificent tempora.

Krepſcij in Syrad. Palat. *Fortuna fugaci non amittunt eternitati parentare.*
 Latkowſcij in Syrad, Palat. *Matheus ad Reipub. commoda natus, ſub Præſe-
 ctura Lublineſi. Ioannis Tęczyński Caſtellani Woyniceſi. erat Notarius Ca-
 ſtreſis. Matthias Latkowski eximios quinque reliquerat filios, ex quibus Si-
 mon in exteris nationibus exercitio militari & triumpho de hoſtibus clarus,
 miles de Malta eximius Comendor Opauienſis, de cuius nobilitate Sigismun-
 Auguſt. Rex Pol. Anno 1564. teſtimonium Maltenſibus præbuit. Adducit
 hoc in 2. Opere Paproc. Stanislaus germanus Simonis, Italica, Gallica, Ger-
 manica lingua peritiſſimus, extant literæ in 2. Opere Paproc. de illo à Steph.
 Rege illi Anno 1581. conſeſſe.*

Zalenſcij in Prussia. *qui ex Maiori Pol. ibi domicilia tranſtulerunt, notabant
 familiam ſuam de Dębnicã. Ioannes Caſtell. Gedanenſi. Volboreſi. Tucholeſi.
 Iaſienſeſi. Capit. Magni nominis vir & dilectus Sereniſſ. Sigism. Auguſto.
 Ex Taſſycka Iudicis Cracouien: filia ſuſcepit Ioannem, cui ipſa Regina educa-
 tionem, & promotionem poſt deceſſum Matris ante ad ſeruitia ſua deputata
 procurauit.* Gidzielſcij.

Zlobniccij, *Bonum honoris æterna mente reuoluunt.*

Zamoſzczij, *Tractant conſcientiæ veritatem.*

Mikorſcij, *Spernunt lenocinia vitæ.*

Dobrzelewſcij in diſtrictu Piotrkouienſi, *Sani animi ſanum conſilium ſeruant.*

Sucheccij, *Obſeruant coronam vitæ.*

Krolikowſcij in Sendomiriienſi Palat. *Vigilantia & ſolertia aſpirant ad bonum.*

Przeborowſcij, *Gaudent honeſto progreſſu proficere.*

Samprochouij in Sendomiriienſi. Palat. *Explere magnorum facta deſiderant.*

Krzepiccij, *Valentinus Notarius Theſauri, ex Kazimirſka reliquit prolem.*

Paluſcij in diſtrictu Chęćinenſi.

Radziſzczij in Palat. Cracou: *Parentum imitatione ſuperant merita.*

Skotniccij in Maſouia, *Ex his Gaſpar in Palat. Cracouien, tranſijt & reliquit
 filios Petrum, Lucam, & Gaſparum.*

Iaroskowſcij, alias Witkowſcij in Palat. Lencicieſi. in diſtrictu Brzezinen. me-
 rentur honeſto Patriæ & virtute Reipub. Iacobus Iaroskowski in Caſtris mi-
 les eximius, in Comitibus Regni Nuntius conſultiſſimus, ex Oſkowska armorum
 Lubic germana ſorore R. D. Melchioris Oſkowski Præpoſiti & Officialis
 Generalis Leopoliien. Canonici Camenecen. reliquit Stanislaum militari vir-
 tute clarum, Petrum, Alexandrum, ſub Sigism. III. in Moſchouia ad Smolen-
 ſcum militem eximium, qui primus à bonis Witkowie ex diuiſione ſortitis vo-
 catus fuit Witkowski, unde & poſteri eius vocantur Witkowſcij. Hic ex Chri-
 ſtina Koſkowska armorum Dolegã, quam Kalinſka armorum Topor ſoror ger-
 mana Reuerendiſſ. Luca Kalinſki Episcopi Nicopolien. Suffraganei & De-
 cano Leopoliien. progenuerat, reliquit filios Lucam, Matthiam, Stephanum,
 & filiam Catherinam Monialem in Ordine S. Brigittæ Leopoli Iuſtinam di-
 ctam.

Etiam. Lucas Witkowski filius Alexandri spiritualement vitam elegit, Canonic, Leopoliens. dignissimus, Parochus Iauorouien. vigilantissimus, Prothonotarius Apostol. doctissimus, S. R. M. Secr. Stephanus Witkowski cum Odrzywolski miles contra rebelles Kosacos, cum Kowalski in Prussia contra Gustuum. N. Iaroskowski nepos ex fratre Iacobi Iaroskowski sub vexillo Regio miles ad hac usq. tempora.

ROSINIEC seu RASINIEC.

DELINEATIO.

EST solea equi disposita calcibus inferius, in summitate defert crucem, cuius altitudinem occupat coruus extensis alis rostro deferens annulum, ad extremitates verò calcium soleæ sunt singulæ sagittæ, quasi à radice calcium progredientes differenter tamen, nam ab vno calce currit sursum acumine feriens sagittæ, alterum verò calcem dextrum videtur sagittæ acriter ferire. Super galeam verò & coronam sunt cum annulo aureo corui oblectamenta, campus est ceruleus, sagittæ albæ,

O R I G O.

NEMO est qui arma hæc ex armis Slepowron venisse non consideret, non enim differunt alio, nisi additione sagittarum ad cornua soleæ. Ratio verò additionis cum in Regno successerit facili negotio ex Historia plurimos motus bellicos hostium in Duces Masouia, & ipsorum Ducum tum inter se tum in Russos, Lituanos, Tartaros referat, simul innumeros milites fortes & strenuos, qui pro audaci & forti in bello progressu, strenuo feliciq. successu æiternum nomen cum honore, stemmatibus & prouisione in præmium retulerunt, clarè & latè calamo celebrauit. Ex quibus erat nobilis vir de familia Slepowron cognomine Rosinieci, qui tanta cum forti hoste & hostiliter pugnante dum ageret, auderet, susciperet, ut in medio sagittarum ceu grandinum desursum & ex recto impetentium nihil formidauerit, sed calcibus soleisq. equi fortitudinem Tartaricam inuadentem demolierit, confregerit, retulit à Ducibus Masouia ad ornatum familiæ suæ & præmium additionem sagittarum duarum ad cornua soleæ, & in prouisionem perpetuam aream certam monticulis aliquot circumse-

ptam, quæusque in præsens in districtu Varſauienſi ex cognomine ipſius Roſincegorki appellata remanet. Sic igitur aucta arma Slepowron, & ornatum domui attulerunt, & nouum ſtemma cum ſuo Proclama Roſiniec à cognomine militis obtinuerunt.

FORTUNA VIRI FORTIS.

Summam & honeſtiſſimam fortunam non alicui magis, quàm viro forti adſcribendam fore plurimi exiſtimârunt. Hinc Aprologi Martem inter Planetas ſupremum fecerunt, & lateri Iouis admouerunt. Iconologiſtæ, cimam militaris gladij, nunc lauro, nunc roſis, nunc ſtellis, nunc coronis, nunc gemmis, nunc torquibus pretioſis adornare, (gravi in hoc ſpeculata animaduerſione) ſanxerunt, concupierunt. Neque deeſt fortificans ratio, quò enim fortior vir eſt, eò fortuna erectior. Imò Plin. dixit: *Viri fortis animus quò plus premitur, magis quoque ſeuit fortuna.* Hoc eſt erectior fit. Declaret intentum Themistocles, Hic poſt varia fortunæ ludicra, tandem in Perſica gloriatur dicens: *Periſſemus amici niſi periſſemus.* Quasi diceret, ipſa aduerſa fortuna atque inſtans ingensque malum, ſummam mihi contulere fortunam & optatiſſimum bonum. Exuli namque & in Perſia nouiter commoranti, tres illi ciuitates à Sacho Perſarum Rege donatæ fuerant. Quod ſi in viro forti animaduertere omnibus licet, animum in periculis rectum, immobilem conſeruare, fortunam nouercantem æquis oculis aſpicere, Patriam niſi cum vita non relinquere: iam nulla ſælicior dies fortunatioꝝque vita dicenda erit, niſi viri fortis. Norunt enim illi quod Auſonius inſtruebat.

Si fortuna iuuat, caueto tolli.

Si fortuna tonat, caueto mergi.

Arma præſentia dum inſpicio, video ornata cruce, annulo, coruo, ſagittis. Vnde iam ſatis perſuaſum habeo, Fortiſ viri fortunam. Sed poſteritas atque Patroni dictorum armorum vt viri fortis fortunam retinere & conſeruare valeant, velim illud Conſtantini Imperatoris ante oculos teneant. Viſa ille cruce tantam in Domino fiduciam poſuit, vt illud Propheticum quaſi ſibi inſonatum audiret. *Ego ante te ibo & glorioſos terræ humiliabo.* Veſter Roſiniecius qui glorioſo nomini ac ſplendori generis ornatum laureâque ex propria virtute addidit, & poſteritati viam conſequendæ æternæ memoriæ reſeruit, inſpecta maiorum ſuorum fortitudine & animorum ſolertia, inter frementes & minaces hoſtes irrupit, & hiantem ceu hydram hoſtem exantlauit. Eo igitur medio ſit via vobis in gloriam, ſit ſemita in præmium, & dabit vobis vna dies quod totus denegauit annus.

LINEA ARMORVM ROSINIEC.

Roſiniec miles & nobilis de Familia Slepowron, cui primum Maſouia Cerſenſes & Varſauienſes Duces in ſignum inuicti pectoris & meritorum præmium

mium ad arma natiua duas sagittas ad cornua soleæ addiderunt. Ab eius nomine ibidem villa Rosincze gorki appellata vsq; modo permanet.

Gorkij in Varsauiensi Terra, antiqua familia à Rosieniec descendens, quapropter notant familiam suam à Rosinczegorki, sunt viri qui militari disciplina plurimum splendorem sua familia attulerunt; & graui morum progressu atq; iocunda inter nobiles conuersatione, memorandum nomen suum Ducibus olim Masouia, post Sereniss. Regibus, albo scribendum, sanguine obtulerunt. Petrus Gorká de Rosincze Gorki, & in Opacz minori haeres vir conuersatione inter Generosos affabilis, & inter vicinos optimum nomen conseruans, reliquit filium Ioannem, hic ad virilem aetatem ut peruenit suscepit matrimonium cum Anna filia Nobilis Venceslai de Radonice armorum Radwan, cui in reformationis obligationem inscripsit certam summam, sicut ex terminis Varsauiensibus patet sub Anno 1546. Habuit Ioannes filium Bartholomaeum, qui ut morum ita meritorum paternorum zelosus observator fuerat, hic suscepit sacramentum matrimonij cum Heduigi filia Nobilis Stanislai Rafalowicz Wierßowski de Wierßowo minori, armorum Natęcz, cui in reformationem ut patet ex Actis Varsauiensibus summam pecuniariam in Anno 1573. inscripsit. Habuit Bartholomaeus filium Ioannem, qui nescio quo fato, largo in fausto an meritorio, villas Rosinczegorki & Opacz Thoma Sokotowski Anno 1599. vendidit. Reliquit filios Ioannem, qui cum Illustrissimo Stephano Potocki ad cornu Sasouianum in conflictu cum Valachis & Tartaris occubuit. Petrum, qui facto progressu in virtute, contracto matrimonio cum Wierußowska armorum Brog. suscepit ex illa Simonem, qui etiam ad Sasouum cornu cum Potocki pugnando contra Turcas & Scythas occubuit. Hieronymum, qui in paterna sorte in Rosince Gorki residet. Ioannem eximium militem, qui captiuitate Scythica depressus ad Sasouum rogum redire ex captiuitate in Patriam, ut inuenit medium, ita acrius militare in hostem didicit. Eius merita, titulos, ne longior fiam Epitaphium Camenecia in Podolia, apud Patres Franciscanos referat.

Tempori, æuo, æternitati.

Nec non optimo Rothmagistro R. M. Cam. & Patriæ cui Joann. de Gorki Gorka districtus Varsauien. Fuisse scito hominem, & quod humanum erat hinc religiosè deposuisse. Et quem virtus, fortuna, æternitas immortalem fecit facitque, cum mors fecit gloriæ Ciu. Liu. Hung. Mosch. Scyth. Turcicæ umbram, umbram. Sed spe frustrata, nam cui vitam rapere voluit, non valuit. Virtus namque post funera viuit. Satis est, Abi, & disce viuere & mori. Obijt Anno Ætatis 82.

Habuit in consortem grauem moribus matronam & pietate insignem, Annam Paczinska armorum Ogonczyk progenitam ex Chometowska armorum Topor, ex qua suscepit filios Martinum, quem educatum post literas in Aulis Magnatum totum militari occupationi addixit. Unde in Hungaria, in Prussia, contra Tartaros & rebelles Kosacos eximius miles, Vicegerens signorum bellicorum Campiductoris Regni Potoccy constituitur, ad maiora merita & pramia Patriæ viam sibi, & familia sua portam, apud Principem Serenissimum, & Duces Exercituum conciliat & disponit. Nec unquam peccauit qui Patriæ seruiuit. Expectare expecta, modicum ibi modicum ibi ut dicit Scriptura. Tandem gloriosa causa & iusta triumphabit. Mathiam qui florem iuuentutis, in armatura graui, solerter, cupidè, uiuaciter & sumptuose, sub signis Potoccy Campid. Regni, & Generalis Podolia in Prussia & Confinibus Regni, consumpsit & compleuit, celebrauit matrimonium cum Kucharska armorum Rola. Ioannem, qui Ord. S. Francisci Conuentualium sese adscripsit. Filia verò illius erant Helena consors Kucharscy armorum Rola, qua eximia educationis filios & filias produxit. Marianna Zeromscij de Zeromino coniunx, Iohanna que spretis mundi illecebris inter sanctimoniales Ordinis Prædicat. Camenecia in Podolia merita sanctitatis colligit.

ROZMIAR seu DIMENSIO.

DELINEATIO.

SVNT tres trianguli, duo recti tertius oblongus, super summitatem tertij est crux salutaris. Exprimunt hæc arma Pyramidem crucis quadam dimensione triangulari.

ORIGO.

IN M. D. Litu. originem habent. Vt batur illis Episcopus Vilnensis octauus ordine Ioannes qui sacellum Episcopale tunc primum erexerat, sedit annis decem-nouem.

SANCTI SANCTA.

QVI memoriæ reliquit humanæ, virtute præditi soli diuites, nil verius docere potuit. Addam his non dissimile, qui sunt religionis Ecclesiasticæ tutores & observatores soli sancti. Eorum enim opes sarcinæ & curæ non sunt de terrenis & caducis, sed totus spiritus anhelitus & expectatio, cælestia & superna. Echo illorum. *Vale terra in qua regnat Orcus, accede cælum in quo viuit Christus.* Offerebat quæstionem Atheniensibus in lib. de aduersa fortuna & calamitate Demosthenes, cur miseri & infelices rectius quàm fortunati suis rebus consulunt? *Et respondet:* Non alia de causa istud fit, quàm quod istis euenit vt ne quicquam formident, neque si quippiam pericula & graues casus recenseat ad se pertinere putant, illos recens adhuc delictorum memoria quando in infortunia inciderunt, modestos ad reliqua & moderatos reddit. Neque aliud stabiles reddidit sanctos probatosque viros, quàm quod sentire, cogitare, non aliud cupierunt nisi conscientiam, Deum & cælum. Vre hic & seca, vt in æternum parcas teque solum mercedem nobis statuas. Dum hæc arma Illustrissimi Episcopi Vilnensis intueor, video ipsum metam constituisse Christum. Triangulis enim tribus non separatis, tres personas in diuinis expressit, sed vnã Saluatorem mundi Christum confessus est, licet tota Trinitas salutem operata fuisset. Et quem corde tenuit, in cima armorum declarauit, Christum prædicauit, voluit, coluit, omnibus præesse, adesse, assequi. Semper erant magni fide, probati exemplo Episcopi Vilnenses quos in Cathalogo librorum moderni Castellani Trocensis Alexandri Sluszká adnotaueram. *Andreas nobilis gente accipiter Polonus Ord. S. Francisci assumptus 1387. qui sedit annis 12. de quo Biel-*
scius

scius in Historia sub eodem anno. *Iacobus Ord. S. Francisci Lituanus*, qui sedit annis 8. armorum *Znin* seu *Z.* *Nicolaus Polonus de Boriiowo* qui instituit horas Canonicas, sedit annis 12. armorum *Kruczyn*. *Petrus Polonus ex Diacefi Crac.* qui sedit annis 2. armorum literæ *S.* *Mathias Vilnensis* ex utroq; parente germanus, sedit annis 32. utebatur armis *Znin*. *Magister Dzierkowicz Lituanus*, sedit annis 9. arm. *Wieniawá.* *Ioannes de Wilna*, de cuius armis hic diximus, sedit 19. annis. *Andreas Vilneñ.* acris ingenij & abstinens, sedit annis 10. armorum fuit *Szeligá.* *Albertus Tabor* homo liberalis & magnanimus, hic potestatem gladij secularis primus à Pontifice Romano obtinuit, sedit annis 26. utebatur armis *Ośla głowá* seu *Putkozia.* *Albertus Radziwil Eleemosinarius*, sedit annis 12. arma *Traby* in medio aquilæ. *Ioannes ex Ducibus Litu.* ad *Posnanię.* Cathedram translatus arma *Pogonia*, sedit annis 16. *Paulus Dux Olsani* ex *Luceoriensi* Episcopatu assumptus, sedit annis 13. arma *Hippocentaurus.* *Valerianus* ex districtu *Minscensi*, sedit annis 30. arma media luna sursum cornibus obuersa, ad cuius medium stellæ singulæ ab utraq; parte. *Georgius Radziwil Dux* in *Ołyka* & *Nieśwież*, *S. R. E. Cardinalis*, qui ex hac Cathedra ad *Cracouię.* suffectus fuit, arma *Traby* in medio aquilæ. *Benedictus Woyná*, vir moribus grauis & pius, arma *Traby.* *Eustachius Wolowicz* vir humanus, & ad negotia Reipub. disertus, arma *Bogoria.* *Abraham Woyná*, qui nunc Cathedram adornat senectute grauis, & pro bono Reipub. & Ecclesiæ zelosus, arma *Traby.*

Consilium prudens pietas, ars robur in armis,
Cuncta hæc proueniant Præfulis atque beatis,
In Patriam mentem verbis deferte secundis,
Concidet omne malum, surget & omne bonum.

DVCVM ROZYNSCIORVM.

DELINEATIO.

SVNT quatuor cruces coloris aurei ab vno stipite pendentes, ita, quod à cima stipitis, duæ pendeant cruces, ab imo verò stipitis aliæ duæ exurgentes tamen ad primas duas, campus est lasurinus.

O R I G O.

Illustrissima prosapia Kniaziorum Rozyńsciorum, à Narimundo Gedimini filio lineā protrahit originis, ut ex plurimis Epitaphijs Chyouiæ, tam in ritu Græco, quam in Latino descriptis apparet. Verum ad maiorem differentiā
Nnnn descen-

descendentis familiæ, præcipuè quæ iam Christi fonte abluta permanerat, arma differentia prosapiæ assumebant. Hæc igitur DD. Rozyńsciorum ex Narimundo descendens generatio, cruces quatuor cum trunco stipitis, pro insigni nobilitatis assumpsit, atque vltimam lineam domus, ad gremium Ecclesiæ Romanus Narimuntowicz vbi accessit, clausit crucibus & finivit.

SCVTVM REGNI POL. & MAG. D. LITV.

Q Fabius prima redeuntis vel vt cum L. Floro dicam reuiuiscantis Imperij Romani spes, dum nouo & Reipub. salutari cognomine appellaretur, *Cunctator*: à populo scutum Imperij vocatus quoque fuit. Neque immeritò, nam cunctando restituit rem, & protrahendo hostis desideria, labefactauit vires fortium, & fastidire fecit campum bellique insultus. *Florus lib. 2. cap. 4.* Non minoris firmitatis scutum Reipub. Rom. sese obtulerat à Persis Marcus Aurelius Carus, vt refert *Pomponius Latus*. Is enim deducto apparatu bellico contra Persas, nedum Mesopotamiam recepit & Cresiphonem peruenit, sed nisi fulmine ictus concidisset Regnum Persicum subuertisset. Et cum rerum habentæ filio illius Numeriano traditæ fuerunt, illi Mars in armis familiare numen præbuit, Minerua peculiarius adfuit. Apollo Cytharam præbuit. Quid referam de Camilli scuto? In Panegyri Ioannis Chodkieuicij ita lego.

In Patriam mentem verbis testare Camilli
Vestra mihi curæ res domusque fuit.
Gens bello excedens, Patriæ est exacta voluntas,
Et prodesse tibi. Res agitur Patriæ.
Non agitur de me: cura maiore laboro,
Est animi testis Iuppiter ipse mei.
Scilicet idcirco atrocem venistis in hostem
Belli materies esset vt vterior.
Vires & vitam Patriæ nostræ ergo negare,
Vobis sit factum turpe, mihi que nefas.

Insignia præsentia dum contemplor auro splendentia & crucibus, atque originem à Narimuntho Gedimini deducere video, scutum aureum Regni & M. D. Litu. fuisse non hæsitanter affirmabo. Quanta etenim & quot bella à temporibus Gedimini & Narimundi ad moderna sæcula fuerunt, tantam molem, incommoda hostium, pondus & assaltus descendentes à parente victorioso, pectore & humeris sustinuerunt & repulerunt. Vobis Rozyńscijs hinc fons gloriæ scaturijt, hinc laudis flumen emanauit, dum pro meritis sedè in Rozyno, præmium hæreditatis in Kotelnia à Ducibus Litu. & Regibus Poloniae retulistis. Scripsit quidam lepide has res male tractari in manibus, aues in manibus puerorum, iuuenulas in manibus senum, & vinum in manibus Germanorum. At serio dicendo istæ res optimè tractantur, Rex, Reipub. & Senatus, si à milite veterano, si in multis experto, si à victore multoties triumphis exornato. Profectò tales Kniazios Rozyńscios ex historia asserere

serere licebit, si Cyrillos, Demetrios Romanos, non contumeliosis affectu appellare voluerimus. Proficiebant in victorijs & trophæis ceu veri filij Martis & protectores M. Duc. Litu. & Regni.

AMPLITVDO MAIESTATIS REGIÆ.

DVO ad tantum decus Maiestatis Regiæ assignarunt Scriptores: Primum Plinius in Polit. Bonitatem Principis. *Honestius enim (inquit) est ad posterorum memoriam dici optimum Principem quàm felicem.* Illud enim virtutis, hoc fortunæ est. Alterum milites præcipuè in aula præfentes, qui nedum militum quàm amicorum speciem ferant. Non sufficiunt ad hoc genus milites, hi enim sæpè ante victoriam canunt triumphum. Dicunt cum Britomaro Duce, non prius soluturos se balteo, quàm Capitolium ascendissent, & victos Æmilius in Capitolio discinxit. Vouent cum Astriónico Duce de militum præda Marti torquem, & de illorum torquibus Flaminius loui aureum erexit trophæum. Nec sufficiunt ad hoc Aulicorum numerus, nam aulici omnes aut à natura ita facti sunt, aut ita docti & exercitati, vt vellent odium fallacibus blandicijs & porrigant euntibus sine corde manus. Hinc Polyb. lib. 5. *Princeps prudens à quouis aulico magnate sibi caueat, neue illi multum tribuat, quamuis appareat Regis amans.* Necessum igitur est esse ad prædictum genus militem, aulicum, amicum. Vnde Plin. *Præcipuum Principis opus bonos amicos sibi comparare, quos fouere & audire debet, ac proinde bonos viros eligat.* Erant Rosinij amplificatores Regiæ maiestatis, nedum arcendo hiantes manus hostium à finibus Regni, nedum ampliando fines Coronæ & augendo, sed ipsa quoq; imperia & Regna Polonia Regno adiungere & incorporare desiderarunt. Ita de Romano Rozynski, *in centum bellatoribus Simon Starouolscius: Quum à Demetrio Moschouiticum Imperium repetente legionibus Polonicis Præfectus esset, astutissimos hostium conatus probè eludere solebat, & dum ille à subditis tempore nuptiarum per tumultum occisus esset, Romanus vt Imperium ad Polonos aliquo modo peruenire posset, profigatis centum & amplius vno prælio Suiscij sectatorum millibus, rediuium Demetrium cum alijs simulauit, atq; pro illo toties cum Moschis felicissimè decertauit, vt media ferè iam Moschouia fictitius Demetrius potiretur, sed cum Romanus ex assiduis curis ad Serpuchouiam bellici laboris febris imminaturum finem vitæ accepit, etiam Demetrius Romano amisso à Tartaro Arak Murza cuius germanum vita priuaauerat, inter venandum nil tale suspicando sagitta transfixus fuit. Hæc ille. Nullo igitur musitante rectè arma Rozynsciorum Kniaziorum amplitudinem Ducatus Litu. & Regni denunciabimus. Equidem non excidit memoria, quod coram Rege nemo debet videri sapiens, & exinde fortis victor, triumphator. In prælio autem Demetriano plurimi fuerant ductores, victores, imò & ipse Sereniss. & persanctæ memoriæ Sigism. Rex. Sed quia dimidium*

facti qui benè cæpit habet, & sat est voluisse dum ultra non datur progredi Kniazio Rozinski Romano, ideò hanc deferimus lauream. Refert Tacitus lib. 14. A summo Pontifice ad Emanuele Lulitaniæ Regem literæ magno ingenio elaboratæ perlatae fuerunt, Rex cum Aloysio Silueira consiliario contulit vt rescribat, addendo, se quoque in eandem rem calamum velle sumere, attulit literam Regi postridie, quæ vbi recitata fuit subrisit Rex, manuque Aloysij apprehensa: *Vicisti* (inquit) *Aloysi, epistola planè tua digna est quæ ob nitorem & acumen Romam mittatur, & mittetur, meam vix lectu digna puto.* Non erubuit Rex veritatem asserere, quamet si in sua eloquentiæ humiliationis rigorem vidisset. Rozinio etiam tanto bellatori ex virtute propria & maiorum suorum laude, hanc quoque occasionem amplificationis dignitatis Regiæ fælici progressu belli Moschouitici adscribendū duximus.

Fecit inter Brasidas dextra, in Patriamq; suosq;

Quid non verus amor tentet & efficiat?

LINEA DOMVS ROZYNSCIORVM.

Antiquitatem Familiæ Rozynsciorum referunt scripturæ Ruthenorum, vt potè ritu illorum deuoti & post Schismate infecti, habent & priuilegia, & notata in Castris M. D. Litu. Volhynia, Kyouia, qui familiam illorum à Narimuntho Gedimini filio deducunt, sicut Epitaphia antiqua & recentia Chyouia & Rozynij declarant. Error igitur Paprocij corrigendus in vtroq; opere, qui illos à Coriatho descendere notauit. Maxima igitur reuolutione temporum dum cogamus antecessores Rozynsciorum silentio præterire, eos præter quos Chyouienses in sarcophagis memorarunt eorum quos Historici referunt, mentionem faciemus. Michael Rozynski bello stratagematibus & victoriis de Tartaris & Moschis clarus, hos filios qui testes virtutis fortitudinisq; sue virenti imitatione forent reliquit. Kirikum seu Cyrillum, qui omnes Tartarorum machinationes dum mente terra & modo computauit, nullum quodq; congressum sine strage hostium numerauit. Clarus igitur victoriis a Serenissimis Regibus, campis, pascuis, terra & fructibus vbi nunc Kotelnia erecta perseverat æuiterne priuilegio & constitutione donatus fuit. Bogdanum, hic à mamilla ad expugnandas insidias Tartarorum educatus à Marte & Pallade, nunquam ex campis desertis atq; Scytharum vsui accommodis descendit, imò Kosacorum agmen deducendo, quouis loco & tempore illos oppugnauit expugnauitq;. Quapropter consensu Regio Kosacorum Zaporowsciorum caput, & administrator pro Regno institutus creatusq; fuit. Nicolaum, qui maiorum firmatus consuetudine & acri hostium victoria, eò disposuit animum, fortunam & vires, vt gladio intincto in sanguine hostili elaboratam antecessorum gloriam, posteritati in campis Tartaricis demonstraret speculandam. O quam iucundum Patria est & perutile, dum parentes nobiliter & generosa progeniti, ijs artibus liberos disponunt & instruunt, quibus honestum, gloria & Reipub. commodum ampliaretur & succrescat.

Demetrius

Demetrius Rozinius ex his descendens patrium morem occupationemq̃ ample-
xus, plurima in Confinibus Regni & Moschouia generosi animi exempla de-
clarauit. Referunt hoc Historici dum ad Czaſniki cum Moschis bellum con-
scribunt, & dum Romani Szangusko exercituum Praefecti conatus armatos
& victorias describunt. Magnam stragem inferebat hostibus Sangusko Ro-
manus, quia concordiam bellatorum sacrosanctè obseruabat & coluit, seditio-
nes enim & discordia magnatum in Castris, gloriam incrementum & res prae-
clare gestas corrumpunt, ipsūq̃ exercitum hostibus delendum exponunt.
Demetrius igitur Vicesgerens vexilli Romani Sangusko dum ad Czaſniki sic
strenuè pugnavit, factus Rothmagister & Dux militum, quæ & quanta ten-
tauerit, iam inde negotio prompto cognosce.

Fac repetas animo sumens exempla peracta,

Inter Demetrium praelia Kniazij quoque Sudros.

Romanus Rozynski, cuius laudes & merita adamanti tabulis inscribenda essent,
praecipuè cum Illustrissima suæ familia periodum iam posuisset. Erat in illo
strenuus & ardens in Rempubicam animus, nec requirebat proponenda prae-
mia & laudes ad excitandum affectum, sed ipsa virtus & desiderium com-
munis Patriæ boni, agebat stimulum in eo amoris & victoriarum. O felicita-
tem Regni, si tales sui defensores alit, conspicit, probat. Dicebat Seneca: Ideo
bini oculi, manus, pedes conditi sunt, vt se adiuuent & non impediunt. Ita
debet Ciues & Collegas consilia, animos, actiones in Patriam & Rempubli-
cam concorditer tenere & conseruare. Romanum Rozinium immaturè sub-
reptum à nobis in Moschouia, Chyouiam, ceu gremio Sanctæ Ecclesiæ Roma-
næ aggregatum deduxerunt, & in Ecclesia Ordinis Prædicatorum deposue-
runt, cum expressa memoria Narimundi à quo originem trahebat, & compto
Epitaphio. Sed quoniam inter centum bellatores Simon Starouolscaus, nunc
verò Canonicus & Prælatus Tarnouiensis, illi Epitaphium Typis Colonien-
sibus exarauit, illud legendum offerrimus.

Clausus hoc saxo quiescit,

ROMANVS DVX ROZINIVS, magnificis animi Generosi vir-
tutibus insignis, cunctisq̃ perfecti Imperatoris artibus instructissimus.

Q V I

Bellis Tartaricis in Podolia exercitatus, in Moschouia à Demetrio Prin-
cipe omnibus copijs Præfectus, magnam apud omnes famam magnis præ-
lijs victor promeruit.

Q V I

Parta Anno M. DC. VIII. ad Belchouiam insigni de Suiscio Moscho-
uiæ Tyranno victoria, apud Serpuchouiam febri extinctus est.

H E V

Inmitia fata maioribus & paratis illi honoribus, properè nimium inui-
dendo, accelerarunt.

Obijt 8. Aprilis 1610. Ætat. 35.

*Reliquit filiam Petri de Romanow Swierski, eximij & strenui bellatoris Roth-
magistri, & Castrorum metatoris consortem.*

RVBIESZ seu GRANITIES.

D E L I N E A T I O.

SVNT tria flumina quibus potissimum dislimitantur Prouinciæ & Regna, parua namque flumina, Rostok Potok vocitamus, maiora autem singulis nominibus ad declarandas granities appellamus. Hic ponuntur tria flumina paruum, maius, & maximum, supra verò profluentem altiore maioremque ponitur sagitta duabus cuspidinibus munita.

O R I G O.

IN M. D. Litu. in bello cum Moschis acquisita fuerunt, dum Lituaniæ exercitus pro tranquillitate Ducatus pugnando ad Rubiesz, seu granities Moschorum, vigilias excubiasque; primum peragebat, ac demum congressu belli finem negotio sanguineis limitibus imponebat. Ibi namque; parens horum armorum, ultra limites Moschorum excurrendo & profligando hostes strenuè fortiterque egit, ac pro meritis fortis audacisque; animi talia arma in insigne nobilitatis reportauit.

P R V D E N S A V D A C I A T R I V M P H A T.

ANtiqui Sarmatæ huius clarissimi Regni olim incolæ, clari nominis gloriam & famæ illustris nomen dum omnibus diuitijs anteferebant, hostem prudenter aggredi, & familiæ suæ claritatem illustrare factis & audacia posteritati persuadebant. Quapropter filijs suis non alia nomina in baptismo & natiuitatis solennitatibus imponebant nisi quæ viridis florētisque famæ stimulos renouarent solidarentque. Stolaus, Borislaus, Præslaus, Viroboslaus, Imislaus, Dziuislaus, Stanislaus, Derslaus, Miēcislaus, Zalislaus, Vladislaus, Iaroslavus, Bretislaus, Miroslaus, Drogoslaus, Pribislaus, Dobroslaus, Zaslaus, Boleslaus, Venceslaus &c. Quod profectò non aliundè obferparunt, quàm ex victoriosis triumphatoribus Romanis, qui victoribus Prouinciarum cognomina à prouincijs deuictis imponebant: Creticus, Belearius, Africanus, &c. Arma præsentia dum intueor, video prudentis audaciæ

audaciae progressum, unde etiam triumphator parens armorum meritò recessit. *Florus* bellum Belearicum dum describit *lib. 3. cap. 8.* Tanta (*inquit*) audacia contra filium Metelli Macedonici processerunt classem ducentis, ut primo impetu ingenti lapidum saxorumque nimbo exfundis operuissent, non enim alia arma illis erant, sed his à puero ita assueti fuerant, ut cibum à matre non accipere ausi, nisi quem ipsa monstrante è funda percussisset. Grauis erat hæc audacia sed imprudens, prudentius classis gubernator processit, audax contra naues hostium celerius nauigauit, & ubi propius adremigauit in hostem, cessauit lapidatio, & rostra atque pila venientium, etiam in cauernis insulæ ubi fugientes latitabant persenserunt ultimam quoque ad internationem, sed quia de audacia in bello prudenti sermo est, demonstrare liceat ipsius fundamentum & radicem. Alij fundant eam in celeritate, neq; hæc semper officit, nam *Salustius inquit: Nobilitatis factio maturè semper disturbanda eamq; rem efficiendam libertas populo proponenda.* Alij in fortitudine, sed *Darius ab Alexandro, Tigranes à Pompeio* pauca manu deuicti sunt. Alij in fide, unde *Theodosius: Exercitui meo preit Christus, illius copias Achilles ducit.* Quapropter memorandam rem *Segebertus in Historia Gallica refert.* Anno inquit 433. Cum *Supthar Rex Hunnorum* Burgundiones infestis armis opprimeret illi in Deum Christianorum spem suam ponentes se baptisari petierunt, & statim cum Hunnis congressi pauci multa millia eorum trucidarunt, rabiemque eorum compescuerunt. Christiano igitur militi qui fortitudinem suam firmat roboratq; fide & virtute, ad prudentem audaciam cum hoste suppeditatur modus ab eo qui docet manus eorum ad prælium & digitos ad bellum.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM RVBIESZ.

A Lampi ex *Minscen. Palat.* Nulli nobilitas concessa nisi ex forti pectore & audaci congressu.

Andriewicz in Minscensi Palatinatu, Certandum virtute, nam optima est talis adolescentis indoles.

Alabis in Minscen. Palat. Qui in Confinibus Regni manent, tanquam in hostili terra manerent, oportet semper esse præsentem animo, & omnibus periculis prospicere.

RVDNICA alias NASTEP.

DE LINEATIO.

EST solea equi cum clavis cornibus deorsum obuersa, cuius vna media pars est in campo subceruleo, & alia in campo albo, intra quam est deinde sagitta ferro tendens sursum, & supra galeam tres pennæ Struſij.

Vtitur modo his armis in Maiori Polonia Matthias Rudnicki Nastep, vir eximius in bello, habuit filium Felicianum Rudnicki, qui accipiens in consortium matrimoniale Wierſównam Kowálska Vexilliferi Vielunensis filiam, suscepit ex ea duos filios, Andream, & Albertum & filiam

vnam. Andreas steriliter decessit, Albertus verò habuit sex filios Andream, Albertum, Iacobum, Stanislaum, Ioannem & Paulum, ex quibus Andreas omnium primus in seruitio Reipub. totam fermè vitam suam consumpsit, secundus verò Albertus Rothmagister eximius, sub sanctæ memoriæ Alexandro Zborowski, quem præfecerat centum quinquaginta sex Petiorijs militibus, cum quibus dum Moscham ciuitatem Moschorum Regalem, & præcipuam obsideret à sulfuribus qui ex inaduertentia militum accensi fuerant eiectus occubuit. Stanislaus & Paulus, etiam cum discrimine vitæ suæ in bello assidui fuere.

TESSERÆ GENTILICIÆ IN REGNO Poloniæ, & M. D. Lith. à litera L ad literam R.

L Abec	1. Natecz primo	243. Pogonia primo	442.
Lacciorum	17. Natecz secundo 246.	248. Pogonia secunda	446.
Lada	20. Napiwon	265. Pogonia tertio	447.
Lagoda	35. Newlin.	263. Pogonia quarto	448.
Lakczynskich	37. Nieczunia	269. Pogonia quinto	450.
Larissa	39. Niemczyk	275. Pokora	451.
Lazanki seu Iastrzebiec	42. Niesobia	276. Potota	453.
Lazowsciorum	46. Niezgoda	278. Pomian	454.
Lzawa	47. Noga czlowiecz	279. Poray vide Roza.	
Lefcyz vide Brog.	Nowina	281. Poronia	469.
Legnicensis Duces	41. Nowosiel	297. Puchata	470.
Leliwa	61. O Drowaz	Putkonja	472.
Leo primo	103. O Odyniec	299. Pulkozicz	473.
Leo secundo	105. Ogoneczyk	316. Putorta	489.
Leo tertio	106. Oksa	318. Potubinskich	491.
Lewart	108. Okno złote	335. Pleśnik	493.
Lilia primo	49. Olekonicij Duces	343. Pnecinia	494.
Lilia secundo	56. Oliwa	344. Prawdzic	496.
Lilia tertio	58. Otobok vide Hotobok.	346. Prowana vide Columna.	
Lis	137. Orla vide Szasor.	Przofna	520.
Lodzja primo	154. Ofeki	Przerowa	523.
Lodzja secundo seu Korab	179. Ofseusciorum	348. Przegonia	529.
Lopotow	182. Osmorog	350. Przyacieli	532.
Lofantinsciorum	183. Ofsoria	351. Prunscij Duces	535.
Lubicz	185. Ofstora	354. Prus primo	537.
Lubar	204. Ofstrogsciorum vide Zastaw.	Prus secundo	545.
Lucomlenses Duces	206. Ofstrzew	Prus tertio	550.
Luk	207. Onwada	379. Pskowczyk	557.
Lukocz	208. P Aparowna vide Gęś.	381. R Adwan	560.
Lubiewa vide Trzaska.	P Papricia vide Kuśaba.	Radomsciorum	575.
Luzansciorum	210. Paweża	383. Radzic	576.
M Achonskich v. Abdank	2. Pachotowieckich vide Pskowczyk	Radziniliorum vide	Traby
Madroski	214. Petnia	385. Ramult	578.
Makarouiciorum	216. Perstenen vide Wieniawa.	Ratult	579.
Mafalsciorum	218. Pitawa	391. Rawicz	581.
Mieśaniec	223. Pieleś	414. Ręka primo	602.
Mikulinsciorum	225. Piskarowskich vide Luk.	Ręka secundo	603.
Mobylorum	226. Piaty roch	415. Ręka tertio	605.
Mogita	232. Pelikan	418. Rogala primo	606.
Mora	234. Peregrin	420. Rogala secundo	611.
Mur	237. Pierzchata vide Roch	1. Rogala tertio	613.
Murdelio	239. Piora	421. Roch primo	612.
Mzura vide Lis.	Piotronicz	442. Roch secundo	617.
Mozela vide Boyczycz.	Pobog	423. Roch tertio 620. Rbor	621.
Mutyna vide Dria	Płomienczyk vide Zadora.	Rola 624. Ronnia 632. Roza 634.	
Miszkowskich vide Mora.	Pociej	439. Rożinskich 652. Rosiniec 645.	
N Abrams	241. Poryckich vide Koributb.	Rozmiar 648. Rubicz 654.	
	Postolskich	441. Ruchaba vide Roch 1.	

INDEX TITVLORVM & DISCVRSVVM.

A Bono bonum à malo	Fortuna viri fortis	646.	Miles Christianus	218.	
malum	495.	Flos regius	59.	Militare præmium	319.
Academia Christi	394.	Florida vita	469.	Militis decor	421.
Accumulata gloria	228.	Flos in florem	346.	Militaris disciplina	297.
Acrior virtus	278.	Fugire à facie arcus	207.	Militaris disc. præm.	525.
Adiutorium Dei	550.	Fulera Patriæ	615.	Munificentia regia	49.
Amicitia stabilis	547.	G Loria domus super exc. 21	N Avis secunda	155.	
Animi candor	4.	Gladius lunatus	529.	Navis seruata mag. in vltus	
Antidotum morale	223.	Gratum beneficium	613.	155.	
Annulus nobilitatis	580.	H erculea sagitta	139.	Nil frustra	343.
Auxilium diuinum	22.	Honori honor	214.	Nobilis viri imago	354.
Authoritatis magnæ sig.	602.	Honorabitur sic quem	Rex	Non degenerarunt	275.
B Eati cælo lucente	239	hon.	490.	Non deficiet	538.
Bonum pacis	632.	Herculeum scutum	607.	Non languescent rosæ	578.
Bonum circumseptum	625.	Herculis Anthemum	611.	P Atres Reg. Pol.	110.
Breue omen	265.	I A M in auge	216.	Patriæ protectores	457.
C ampus militaris	241.	Ioue dignus	19.	Patriæ vindices	17.
Campus cælestis	392.	Ius sanctificatum in armis	138.	Patriæ ornatus	186. 424.
Capita primaria	552.	Illustrior euadet	62.	Patriæ pulchritudo	477.
Catholici veri insigne	537.	Indecorum decorum	235.	Patriæ odor	635.
Clauis cæli	140.	Incomparabilis potentia	299.	Patriæ firmamentum	
Cælo lucente beati	239.	Initia speciosa	455.	Patria vbi bene	491.
Crescent in æuum	283.	Iustitiæ nummus	386.	Patriæ grata seruitiæ	420.
Coronæ odor	23.	Iuuentus renouatur	618.	Parfimonia vitæ	499.
Cor Martis	35.	L abor coronatus	453.	Pes in directo	279.
Custos non dormit	208.	Leo rugiet quis non	103.	Præsidium inexpugnabile	237.
Crux salus & exic.	182.	Leo diuidens escas	498.	Præmium singulare	212.
Crux adornatr	351.	Leo generosus	521.	Præfecti dignissimi	210.
D ormit non qui cust.	208.	Leopardorum mons	109.	Piorum catus	439.
Decus Regni	270.	Libertatis amator	456.	Pomum beneficium	493.
Disciplina militaris	297.	Libertatis tutor	425.	Potentia robur ab alto	471.
Digno merito præmium	388.	Lidijs nob. fortitudinis	521.	Potentia virtutis	451.
Duces exercituum ex Duci-	388.	Lilia purpurea	59.	Porta regia	381.
bus	426.	Lunæ felix cursus	357.	Pro lege & grege	418.
E Tas diuturna	112.	Lunæ beneficentia	386.	R egni custodes veri	625.
Æterna memoria	337.	Lunæ laboranti succurr.	358.	Regnum à Deo	422.
Ecclesiæ protectores	473.	Lunatus gladius	529.	Regum gratia digni	546.
Error excusabilis	48.	Luna armata	530.	Regni decus	270.
Esto quod audis	282.	M agnæ curæ mag. merces	38.	Regia munificentia	621.
Exemplar triumphatoris	558.	Magna magnis danda	448.	Reipub. Pol. salus & pulchrit.	
F amiliarum sanitas	583.	A malo malum	495.	249.	
Felix Patria Rautis	582.	Manus in bellum	604.	Reipub. fertilitas	475.
Fortitudo vera	2.	Mecenas verus	447.	Reipub. tuenda spec.	584.
Fortitudinis decor	105.	Meritorij continua præm.	64.	Respice & inspice	599.
Fortitudo liliata	442.	Memoria perennis	379.	S agitta Patriæ & pro Patria	
Fortitudinis lidijs	521.	Mensa pietatis	219.	300.	
Fortuna prægnans	5.	Miles impavidus	232.	Sagitta electa	317.
Fortunam quero	348.	Miles verus	414.	Salutis nota	605.
				Securis	

I N D E X.

Symbolum vitæ	553.	Apprehend. nuntius teneb.
Securis Domini	336	Aquila tenet tela ped.
Spes generosa	416.	Armis parantur omn.
Sinceritas cordis	533.	Arbor antid. & venen.
Scutum Mag. D. Litu.	650.	Arbores regna signif.
T erno conseruanda tria	56.	Arcus fug. cur non bomb.
Triangulum nobile	350	Aræ frondib. ornatae
Triumphatoris exemplar	558.	Aries cornibus ventit.
Tutum te in littore sistam	576.	Arturi arma militar
V erbum viri, veritas	40.	Asini somnium graue.
Vexillum honoris	525.	Asinus vitæ fac ferac.
Vexillum Supremi Herc.	560.	Asinus sanat à Scorpione
Victor ubique	17.	Asinus cum capite purp.
Victoria felix pro fide	184.	Artaxerxes vnde dictus
Virtutis hic honos	225.	Auxilio diuino nil maius
Virtutis incentiuum	614.	Audentius obito
Vita illustis	244.	B aptisati vincunt
Vita in vitam	249.	Brachium cum hasta
Virtus Krzywosadij	276.	Brachium cum acinate
Virtutis prognosticon	320.	Beati lucent vt luna
Vir generosus	472.	Belli vis
Vir magnus stado moritur	535	Bello parria tuetur
Victoriarum certitudo	393.	Bellum iustum
Victoria à Deo	422.	Bellatori dogm
Vide & crede	450.	Belli dux 3 intend.
Victoria coronata	607.	Bello consec. Magnates.
		Beneficij memoria
		Bernæ innitia vsus.
		Beatus homo quis
		Bona dies
		Bona à bonis bene
		Bonitate contendere
		Bodzantz Epitaph.
		Bos vltra consuet non.
		Bulla cui conuenit

ALPHABETICVS

R E R V M.

A & C.	218.	C arcer fortid. causa.
Acinas Cambisæ	530.	Castrum contra castr.
Adiutorii imago	551.	Calamus cuius Symb.
Admonitio pulchra	358.	Candela Symb.
Agere & pati fortia	604.	Calamitosa sollicitatio
Alethia lapis	524.	Carauacca
Altiora tene	521.	Capita primaria
Alij inferni consumer	935.	Clara fama
Alpha & Omega	218.	Claua Alcidis.
Amicitia durat post mortem	547.	Canis cum oue
Amicitia quo acquir.	547.	Cerebrum non habet
Amelthea corona	608.	Cherintis lapis.
Anuli dignis dandi	214	Chleboniciis gratulatio
Anuli in poculis	214.	Crede non temere
Annulus cum pisc & pa.	276.	Cignus differentia arma.
Anuli 7 ad reg. firm.	320.	Cigni armorum origo
Annulus insigne nob.	580.	Cignus aquillam discerp.
Auditotum morale	123.	Cignus cand. anim. sign.
Auditotum Nobilit.	224.	Cignus virtutum agmen
Anni partes flores	346.	Cignus inter genua Socr.
Animæ inimicus supera.	415.	Cignus nomen Regium
Apolin: domic. ab apib.	276.	

531.	Cignus Phæbo facer	5.
18.	Cignus Poetarum insig	6.
138.	Cignus Ducum Cluen.	5.
182.	Cignus ante mort. canit	6.
270.	Cigni pennæ pro galea	6.
207.	Ciuis boni patriæ finis	36.
379.	Ciuis boni echo è tumulo	193.
607.	Ciuis optimi meta	418.
242.	Chymera ferita	19.
475.	Chyonienfis porta	381.
475.	Clipeus Martis	25.
475.	Clipeus cum hasta	25.
476.	Coronæ tres	187.
139.	Corona ex qua crux & glad.	187.
22.	Corona à cornu	607.
114.	Columnæ in mari	214.
655.	Columna cum coron. & secu.	214.
242.	Clotildis religio	245.
242.	Correctio	350.
240.	Corruentem par. fug.	47.
184.	Cor humanum	513.
23.	Cor-mundum crea Deus	533.
415.	Conantia vincere	533.
449.	Confessionis authorit.	1616.
604.	Consiliorum human. finis	3926.
622.	Consilio & Marte	615.
346.	Conscientia plac. sup.	454.
583.	Crocotilus benef. mem.	546.
187.	Curia antidotum Nobili	224.
59.	Crux in rupe cum rosa	23.
494.	Cruci omnes seruiunt	187.
550.	Crucis nomina	393.
72.	Crux Academia Christi	394.
457.	Crux in fronte pon.	394.
224.	Crux arbor antistrophos	533.
233.	Crucis potentia	182.
237.	Crucifixus cum flagellis	233.
419.	Crux insigne nobiliss.	21.
319.	D Raco nomen hominis	538.
455.	Deus vbi est murus tella	103.
539.	Deus dat cui vult	22.
552.	Deus orand. venerand.	40.
535.	Deus & natura nil frust.	456.
607.	Deus nobiscum quis cont.	552.
538.	Deo sic placuit	575.
451.	Deo nil est melius	584.
281.	Deo honos & respectus	64.
91.	Deo digni visi sum.	184.
450.	Deo confisus non confus.	184.
1.	Deo & virtute magni	469.
2.	Dei honorem & pat. tue.	605.
3.	Dei in manu hom. disp.	215.
4.	Degenerari non posse à ma.	187.
4.	Dæmonium quib. n. prau.	603.
4.	Dextram dextræ	275.
5.	Diaboli arma	551.
		605.
		218.
		Disco

I N D E X.

Disce mori	3.	Gladius vice valli	358.	Leo nobilitatis lidius	521.
Discendum ad vitæ decursum	241.	Gladius vipereus	529.	Leo generosus	520.
Disciplinæ mil. laus	525.	Gladio inscrip. felicitas	607.	Leo naturalis & symb.	493.
Digitus quis annulo ins.	680.	Graminea corona	605.	Leonis vox viuificat	103.
Diuitiæ sap. Deus	578.	Gratia Dei firm. nostra	525.	Leones ignominiosi	520.
Diuitiæ & lit. hom. nec	355.	Gratiam indigni non cons.	546.	Leonidas stando mor.	536.
Diuino numine pascor	457.	Gembarthi laus	45.	Leonem quæ terreat	103.
Dormiam non	18.	Generosi nom. cir. dand.	472.	Leopardorum mons	109.
Dormit non, qui vigil.	209.	Generatio sine virtute	243.	Leoni offam Polon erip.	103.
Dominus mihi adiut.	471.	Griſſa cum cauda	17.	Leoninum robur	448.
Doctrina bono viro	352.	Gloria domus non erub.	21.	Lege pro & grege	187.
E cclesia proteg. diu. mode.	474.	Gloria quibus post cin.	22.	Lilium cuius vsup.	50.
Educatio puerorum	57.	Goluchowſcij Epitaph.	81.	Lilia tria baculo ter	57.
Error paruus in princ.	48.	Gloria relinquenda	352.	Lilia in celo alba rub. vir.	57.
Ætas auditorum hom.	224.	Gloriosos humiliabo	646.	Lilia flos regius	59.
Ætiopum omina	235.	H asta militaris	36.	Lilia ex lacte vener.	59.
Ætiopum laudes	236.	Hastæ dignitas	524.	Lilia circa muros & vall.	59.
Æculapii imago	300.	Hercules vuln. Plut.	139.	Lilium cum bisant. nmi.	59.
Equi caput generos. fig.	472.	Hercules cum corona & oliua	607.	Liliorum subscriptiones	60.
F F fort. fran. famæ	3.	Heroas verus	448.	Lipſij laus	23.
Fasciæ regum	244.	Hyems anni p. deteri.	347.	Lingux plures, corda plu.	317.
Fascia hæc, regni	245.	Homo ad seruitutem par.	457.	Literis & diuit. hom. vig.	355.
Felicitas hum. caduca	64.	Hominiſ statua ſ. equ.	621.	Libertas quid est	457.
Felix sine occasu	583.	Homini quid decentius	184.	Libertas differens	456.
Famines esse quod bon.	551.	Honestatis sem. in anima	616.	Lichnopopeia festum	387.
Fenestra porta Romæ	382.	Honestas domus	57.	Ludi malorum causæ	227.
Festina lente	57.	Horologij subscriptio	63.	Lunæ ad scriptum, Sic.	63.
Feci & tregi	618.	Humanis mom. dyass.	279.	Luna cum stell. Rudolph. Imp.	64.
Feruidos ictus exclud.	471.	I A M in auge	216.	Luna. Donec totum orbem	216.
Firmitas in virtute	5.	Ioue dignus	19.	Luna inter rotas	355.
Filius patrem defend.	38.	Ius in armis	138.	Lunæ subscriptio	240.
Firleiorum Epitaphia	111.	Ius sanctificum	138.	Lunæ cursus & beneficia	357.
Filius milit. oblig. à Bald.	319.	Ius dicendum sine resp.	358.	Luna cum facie homin.	357.
Fidem non fallas	351.	Iustitiæ imagines	886.	Luna perpetuitatis fig.	358.
Fidelis terra	577.	Iustitiæ partes	386.	Luna in sagit. & geminis	358.
Fontinalia festa	546.	Iustitia & religione	615.	Luna insigne Nobil.	359.
Fortes & beati qui	3.	Iudex qualis esse deb.	384.	Luna noctis sol	387.
Fortis vt lepus	442.	Iudicium non corrumpatur.	384.	Luna terrestre calum	439.
Fortitudinis diffen.	442.	Ignobilis virt. nobilis	223.	Luna illustis cum asp. sol.	440.
Forti datur reg. num.	381.	Initia bona fin. malus:	455.	Luna cum auicula	440.
Fortitudo heroica	281.	Inspice quis sis	500.	Luna si minuitur occ. spe.	531.
Fortitudo Elisab. reg.	381.	Intacta virtus	538.	Lunæ simulachrum	530.
Fortuna blanda	5.	Koniepolſcij laus	426.	Lunæ solennitates	387.
Fortuna stabilis	5.	L Adissai anagramma	319.	Lunæ Ecclips. succur.	358.
Fortunæ cubile	382.	Labor quo prosper	38.	Lubecenses Duces	211.
Flos in florem	346.	Labore & constantia	453.	Lupus nomen	213.
Frondeb. aræ ornata	379.	Labore & conscientia	453.	Lupus sponſorem seq.	213.
Fugite & perierunt	207.	Laconem se vend. neg.	490.	Lupus ceruarius	265.
Fulmen Alexand. Symb.	524.	Latebræ in animo	533.	Lupi honorati	212.
Fulmina in laurum	518.	Lapis admirandus	48.	Lupi cum piscatoribus	213.
Fulera patriæ	186.	Leo lunam tenet	59.	Lupi descriptio	265.
G aleæ similis lapis	48.	Leo nomen homini	103.	Luscinia defendit aues	520.
Gladiū seruens circumd.	22.	Leonis nom. mag. viro	103.	M Agistratus prudens	300.
Gladius spolio partus	219.	Leo cum gladio	103.	Magnus sine Deo nullus	215.
Gladius nomen beliat.	227.	Leo cum rosa	105.	Magnopolenses Duces	211.
Gladii bonitas in quo	228.	Leo cum montibus stella	106.	Mathematica doctrina	111.
Gladio 470. host. occid.	228.	Leo vsam persequi	498.	Masouiæ Duces	211.

Manipu-

I N D E X

Manipulares milites	338.	O	Ccisorum pro pat. ossa	525.	Porta cæli	382.
Martiniana poma	494.	O	Odore superant odorem	636.	Potoccij expositio	393.
Matrimonium antidot.	224.	O	Orbis alter duas vrbes	474.	Potocciorum Epitaph.	401.
Manus sub mensa	603.	O	Ornare Patriam quom.	186.	Pomorum diuersitates	493.
Manns multarum artium	602.	O	Opalinscij Epitaph.	165.	Poma ex salice	494.
Manus lor. cum claua	604.	O	Ossibus pro nummis vteb.	155.	Poma in armum legere	495.
Medusa in Vmbil. clip.	36.	P	Ace clades	23.	Poma ad Cererem non putref.	495.
Mensa epicurea	219.	P	Panis cum vino victoriæ	fig. 278.	Pomum occasio mali regim.	495.
Mensa Pythea	219.	P	Panis cum pisce in annul.	320.	Pomorum lusus	495.
Mensa pietatis	220.	P	Pauo piscis	210.	Protectio Patriæ nob. fac.	186.
Merfue emergam	455.	P	Papaueris fascia	18.	Putei coronati	545.
Memoria post mortem	219.	P	Patriæ amor diuersus	18.	Pudet cuius piget	605.
Miles magnus comparatur	449.	P	Patriæ amoris symb.	18.	Prudentia iuncta simplicit.	140.
Miles nomine & re	422.	P	Patriæ rebellis prostern.	19.	Plus ultra	276.
Militis ex bello ornatus	319.	P	Patria omnibus anteponen.	57.	Pluuia ferrea & aurea	300.
Militis boni infortun.	546.	P	Patriæ amans quom. mor.	183.	Q	Vadratum Nauaræ Reg.
Militis necessarii Patriæ	319.	P	Patriæ prodesse semper	228.	Q	uadrati dignitates
Militis animantur præm.	319.	P	Patriæ amatorum finis	249.	Q	uadrati decor
Militis quom. firm. corp.	316.	P	Patria quæ nobis tribuit	421.	Q	uerci fructus
Militis crucem erexer.	393.	P	Patria curanda vt ei bene	321.	R	Amis ornata aræ
Militis tyrques & veter.	422.	P	Patriæ dictis factis opitulatus	491.	R	egi Duci militi vigil. con.
Militum Rom. laus	442.	P	Patria semper amanda	582.	R	eguli cum serpente pug.
Militum ornatus qualis	442.	P	Patriam quam gloriæ	583.	R	ex Mathematici consilij
Militum delectus ap. Rom.	616.	P	Patriæ ornandæ symb.	583.	R	ex Salomon
Militi datur regius sang.	546.	P	Patria ingrata	625.	R	egum fascia omen bon.
Militaris periculum	3.	P	Patriæ infidelis	57.	R	egni firmitas annuli
Militis propositum	48.	P	Patres conscrip. arcis Rom.	110.	R	eipub. optima forma
Militibus reliquie SS. oblig.	319.	P	Prandio duas ciuit. deuor	219.	R	espub. fertilis quibus
Militia speculanda ex fine	428.	P	Patricij & plebeij	284.	R	egni præsagium piscis
Moras tolle	38.	P	Palma sagittis plena	454.	R	eges seruiet ei
Mors, te nunquam timui	233.	P	Parlmonia commend.	499.	R	egnum duobus nititur
Mortis dialog. cum Princ.	346.	P	Pastoris vasa stulti	604.	R	equies certa laborum
Mori potius quam fid. fall.	351.	P	Pax & bellum	604.	R	estitutor reparator
Monita Hadriani	358.	P	Pax & non afflict.	604.	R	enouata iuuenius
Mortuorum damna	380.	P	Pax simulata mala	633.	R	osa super crucem
Munificentia antiquorum	49.	P	In pace viue & non in arm.	632.	R	osas lequi
Munificentia Regia	50.	P	Pax & odor	105.	R	osa regina florum
Mundum, mulieres Rom.	250.	P	Pennæ cigni pro galea.	6.	R	osam cur spina sepit
		P	Pelles ferinæ pro casside	139.	R	osa decerpta seruat odor.
N	155.	P	Pes ligneus in aurea crepid.	280.	R	osæ gratus odor
Naui felix vnde dicitur	256.	P	Pes nauigantium	280.	R	osas inter cepæ
Naui Cleopatæ	155.	P	Pelicanus	418.	R	udnicij Episc. Epitaph.
Naui Thesei salutis	155.	P	Perpetuitas continua	440.	S	agitta est clauis
Naui ad magna seruanda	156.	P	Perpetuitas sublata	440.	S	agitta carbonibus circum.
Naui rostrata	155.	P	Per opposita	573.	S	agitta cum mure & rana
Naui cum stella & Neptuno	337.	P	Pegaseus allatus	535.	S	agitta nobilitatis
Naukieri Episcop. laus	577.	P	Perijssimus nisi perissemus	646.	S	agitta cum stellis ibi
Naufragium non pati	235.	P	Præmium militare	320.	S	agitta letifera
Nigri, pessimi omnis	235.	P	Plenilunium militare	386.	S	agitta pro tributo
Nigrum caput & cauda	224.	P	Pietas in Deum	57.	S	agitta Abaridis
Nobilis viri antidot. 3 pl.	282.	P	Pietas habet suos impetus	439.	S	agitta Othomani
Nobilis nouus qui laudatur	521.	P	Piscis regni præsagium	210.	S	agittæ in cistam missæ
Nobilis, imitatur fact. nob.	6.	P	Piscis cum aqua ad manus	210.	S	agittis Herculis Troia
Nobili quæ exponenda	282.	P	Piscis & panis in annul.	320.	S	agittarius celestis
Nobilem turpe degenera	268.	P	Piscis vnde præstantior	358.	S	tarzechouij Archiep. laus
Nobilitabant sagitta Lomgob.	336.	P	Poli cæli duo	186.	S	tare nequit quod n. Deo
Nouacula Philosoph.	470.	P	Porta in fenestram	382.	S	tatæ virorum mag.
Noa semper neglecta				Oooo 3		Statuz

I N D E X

Statuæ faciem mutant	219.	Triumphus ex causa
Stando mori	536.	Tubam galea audit
Salutis symbolum	416.	Tutum te in littore sist.
Sapiecha legatus ad Pont.	138.	Turpibus exitium
Sapiechæ Epitaph. 152.	153.	Tubæ sonus
Serpentis spoliū	18.	Truncus arboris
Serpens in cunis	19.	V Allis gladius
Serpentibus Annibal vici	22.	V Vanitatis species
Serpens cum gladio corona	22.	Verbum verum viri
Serpentes tres complic.	140.	Veritas multis verbis n.
Serpens cur in cauda à Moyse	603.	Vexillum proiecit. vicit.
Semper	63.	Vestis polimita
Sceptrum ex intimis cœli	40.	Verus miles à non vero
Sieniawscij Epitaphia 73.	76.	Vexilla Tamerlani
Sredzinscorum Epitaph.	87.	Veritatis Magister
Sphæræ duæ	187.	Verbum Domini penetrans
Securi & corona regnit	233.	Vigilo hinc
Stellæ subscriptio	240.	Vitam quæ fac. beat.
Securis orationis Demosth.	336.	Vitam fata inueniente
Sepulchra ramis arborum	380.	Vitta signum regum
Semper ardentius	448.	Virtus operibus profite
Sceptra inter gladios	449.	Virtus Theodosij mag.
Specula cur inuenta	439.	Virtute duce com. for
Spes à Deo	416.	Virtuti honos 225.
Sententiam in senatu quis	21.	Virtutes, annuli sign.
Sic aduerbium quid sig.	63.	Virtutis descriptio
Simplicitas iuncta prud.	140.	Virtutis premium D.
Silex in tenero corde	442.	Virtus vires accend.
Sic maiora cedunt	522.	Viri fortis si premit anim.
Sinceritas cordis inuest.	533.	Victoriæ incitatio
Sigism. 3. Reg. inuictus ani.	536.	Victor sit duobus
Sixti Papæ priuil. Leopold. dat.	107.	Victoria à Deo
Sophis sapientior	4.	Victores cum glad. in scuto
Sol non mutuata luce	240.	Victoria virtute quer.
Solis subscriptio	240.	Victoriarum spolia in paup.
Solis cursus, beneficia,	317.	Vici fata superstes
Sol perpetuitatis sig.	358.	Vitijs vincitur qui non arm.
Sol non mouearis	387.	Virgo super vrsū
Soleæ commendatio.	424.	Votum vicennale
Sole latente. languesco.	578.	Vulpis occidit vitulum
Scuti Paladis & Mart. diff.	35.	Vulnus, salus, & vmbra ab vno
Scutum album deferere	225.	Vrfa cum stellis
Scuti, viro cognomen	227.	Vrsus initium Bernæ
Surgo in pugnam	238.	In vrsas abire
Scutum cum imagine B. V.	242.	Vrfa puellæ vocatæ
Scutum ornatum lilijs lapid.	347.	Vrsina ferocitas pro Eliseo
Strathy pennis	63.	Vrfa in tutela Dianæ
Tabula Prothegenis & App.	36.	Vtroque Caesar
Tene mensuram	40.	Vnci nauium
Te sine quid molior	522.	Vxor hostes tres occid.
Templum Salomonis	582.	Xerxes vnde dictus
Terror leoni adscrip.	105.	Z Olkiewscij laus
Tylicci Epitaph.	190.	Z Olkiewscij Epitaph.
Trianguli laus	350.	Zebrzydowscij Episc. laus
Trithona cur Pallas	350.	Zebrzydowscij Ducis gloria
Triangulo cruces additæ	350.	Zoilum omnia patiuntur
Trigonum Christianum	350.	

558.	G N O M O N	
48.	Nobilium in hoc Tomo 2.	
577.	A Lampi Rubieſ	655.
575.	Alabis Rubieſ	655.
48.	Andriewicz Rubieſ	655.
380.	Arczyſewski Rola	628.
358.	Arynek Lubicz	193.
533.	Babski de Babsko in Palat. Ra-	
40.	uen. arm. Radwan, Erat vnus	
40.	Cancell. Regni vt monumenta	
279.	earum referunt. Adamus Ba-	
284.	bſki Bartolomeum reliquit,	
414.	qui habuit 6. filios Theophilum	
524.	virum doctissimum & militem	
616.	charum Cancell. Regni & Du-	
336.	ci Supremo Zamoſcio. Gabrie-	
19.	lem qui ex Mieleskowna, cuius	
551.	duo filij Albertus & Alexand.	
577.	vota paupertatis in Ord. S. Frã-	
244.	cisci elegerunt, Florianus, Sta-	
140.	nislau, Petrus milites, Alexan-	
277.	drum virum militarem occisus	
60.	à Tartaris Camenecia in Podo-	
607.	lia sepultus. Est pro illo perpe-	
320.	tua obligatio in Ord. Prad. Lu-	
451.	donicum & Ezechielem milites	
452.	qui pro Patria in Valachia oc-	
521.	cubuerunt. Ex his Theophilus	
646.	Gabriel & Alexand. in Podo-	
278.	liam transferant,	
317.	Balicki Ostioia	375.
422.	Balenski Ogonezyk	334.
448.	Báránowski Lodzia	172.
580.	Báránowski Ostioia	369.
715.	Báránowski Ráwicz	600.
425.	Báworowski Prus 2.	548.
499.	Bártkowski Przegonia	532.
552.	Bártchowski Rola	628.
40.	Bártosowicz	90.
140.	Bialynski Lubicz	203.
454.	Biatobłocki Lubicz	199.
583.	Biataczewski Rola	628.
583.	Blaskowicki Odrowaz	311.
584.	Błazewski Patkozyk	488.
684.	Brándyſ Radwan	570.
584.	Bránicki Radwan	573.
584.	Brzeczowski Pomian	468.
615.	Bekowski Lopoth	183.
348.	Bębnowski Odrowaz	314.
449.	Beski Prądnicz	155.
139.		Beldycki
188.		
194.		
566.		
567.		
38.		

I N D E X

Beldycki Prus 3.	556.	in Crac. Palat. à bonis Lagien-	Palat. Mscislaum referunt A-
Bienkowski Ładą	33.	niki notant Familiam. Ioannes	sta 1464. Filius eius Ioannes
Bierecki Lilia 1.	54.	post eximia operam in Castris	reliquit Nicolaum, qui cum By-
Bielicki Pobog	438.	militaribus contracto mari-	kowska habuit Suentoslaum,
Buchowski Ogoneczyk	334.	monio reliquit Adamum, Ma-	cuius filij Petrus Iudex Terra
Biernacki Roza	643.	thiam, Stanislaum, Ioannem,	Lencicien. qui cum Hedwigi
Bielkowski Prawdzic	511.	Sigism. Iacobum & Andream,	Tarnowska sorore Archiepisc.
Bielowicz Mogiela	233.	Adami erant filij Christophor.	Gnesnen. reliquit Christoph.
Bielski Prawdzic	515.	Ioannes cum Duciminska reli-	Suffraganeum Vloclauiensem
Bielanka Pogonia	449	quit filios 6. cum Zaduska tres,	Petrus Castell. Brzezinen. exi-
Bielski Ranycz	600.	Brocki Łodzia	mius miles ante cum Myskow-
Bielrzykowski Prus 1.	543.	Brodowski Ładą	ski, Stanislaus vir iudicio, pie-
Biedziński Lubicz	202	Brzozowski Lilia 1.	tate conspicuus. Ioannes filius
Biedowski Natęcz	263.	Broniewski Leliwá	Monasterium Monialium S. Bri-
Biedowski Pułkozye	489.	Brzozdowski Leliwá	gitta Socali fundauit. Stepba-
Brzezinski Lubicz	201.	Broniewski Lewart	nus Abbas Vachocensis, ad Prin-
Brzezinski Łabęć	11.	Brodnicki Łodz	cipes à Sigism. III. legatus, Pau-
Brzeski Okša	339.	Brochocki Osoia	lus miles eximius, Tribunus Lē-
Bylinski Łodzia	174.	Bromierski Pobog	cicien. Stanislaus in exteris na-
Bykupski Lis	146.	Broniseweki Pomian	tionibus collectā virtutem spe-
Bylicki Pobog	436.	Brodelski Nabram	ciose illustrat.
Buchowski Mogiła	234.	Broniewski Ogoneczyk	331. Czarnotulski Ogoneczyk
Bystrzowski Nieczuia	274.	Brozowiecki Odyniec	317. Czaplá Rádwan
Bystrzan Prus 1.	544.	Brzoska Nowiná	574
Blinowski Osoia	368.	Bloch Ogoneczyk	296. Chrzanowski Roza
Borowski Lubicz	200.	Błonski Natęcz 2.	643.
Bobolecki Łodzia	178.	Brochocki Prawdą	331. Chrzanowski Nowiná
Borzykowski Łodzia	174.	Buchczycki Lis	295.
Borgencki Lubicz	190.	Bużkowski Osoia	263. Chrzastowski Osoia
Borcbowski Lubicz	197.	Buczacki Pilawá	376.
Borzechowski Lubicz	199.	Burzenski Pobog	509. Cethner Przerowa
Boturzynski Łzawá	48	Butath Ogoneczyk	526.
Bodzanta Leliwá	71	Brudziński Prawdzic	148. Czelatycki Leliwá
Bobela Leliwá	78.	Bzura Lis	83.
Boklowski Osoia	356.	Chabowski Lubicz	356. Czernikowski Osoia
Borowski Pilawá	413.	Chwalibog Natęcz 2.	366.
Bokoński Piatyr	418.	Czarnocki Lis	399. Czechowicz Osoia
Bogatek Pomian	467.	Czarniecki Łodz	376.
Borutba Nowiná	295.	Czartoryski Lubicz in Lomzensi	434. Cebulká Ostrzew Secret. Vitoldi
Borkowski Nowiná	296.	Palat. & in Russia, ex quibus	334. Dlugossius sub Anno 1419. Bu-
Borowiecki Ogoneczyk	334.	aliqui cognominantur Boruto-	trinus & Nicol. legati à M. D.
Borucki Rola	628.	wie, Sankowie, Bartkowie, Sta-	Litu. ad Comitata Niepolomiceń.
Bogusł Pułkozye	482.	nislaus Aulicus & Secretarius	Bielsc. fol. 290.
Borowski Prus 1.	542.	Sereniss. Steph. Regis, reliquit	Cętkowski Pobog
Bogusłowski Prus 1.	544.	filios Iacobum Venatorē Ostro-	438.
Bogucki Rawicz	586	wneń. qui iam in M. D. Litbu.	Czerny Nowiná
Borzykowski Rawicz	600.	sua domicilia constituerat, Ma-	292
Borowski Łazanki, Hiin diuersis		thiam & Albertum.	Czerski Ogoneczyk
Palatinatus reperiuntur, post		Czarnkowski Natęcz 1.	327.
resignationem Borowki bonorū		Charbicki Łazanki in Lenciciens	342.
			Czechowski Okša
			Czechotká Prawdzic
			Czerminski Ramuś
			579.
			Czerski Rawicz
			596.
			Chleb Leliwá
			89.
			Chlebowicz Leliwá
			89.
			Chelchowski Lubicz
			203.
			Chebda Pomian
			459.
			Chelmicki Natęcz 2.
			258
			Cblewicki Odrowaz
			305.
			Chreptowicz Odrowaz
			316.
			Cblebowski

I N D E X

Chlebowski Roża
 Cieśliński Lubicz
 Cieślowski Pilawa
 Ciofnowski Pomian
 Cichocki Natęcz 2.
 Cybulski Prawdzic
 Cyganski Prus 1.
 Czyzowski Pobog
 Czykowski Radwan
 Czyża Rawicz
 Chynowski Rogala
 Czywinski Puchata
 Cieciszowski Roch 2.
 Cbyzynski Ostoia
 Czobor Leliwa
 Chometowski Lubicz
 Chometowski Oksa
 Chometowski Prus 1.
 Chometowski Prus 2.
 Choiecki Lubicz
 Choromanski Lubicz
 Chodkowski Ostoia
 Chotecki Nabram
 Choćimowski Oksa
 Chobrzewski Rawicz
 Chorażyczemski Roch 2.
 Chotecki Roża
 Chromatki Lubicz
 Chrczonowski Pilawa
 Czubinski Leliwa
 Chmiel Natęcz 2.
 Chwalkowski Prus 1.
Dadzibog Pobog
 Dacchowski Lodz
 Danielowicz Rola
 Dambski Leliwa
 Dambrowski Natęcz 2.
 Dambrowski Ogonczyk
 Dambrowski Radwan
 Dambrowski Putkozyc
 Dankowski Putkozyc
 Dawidowski Prus 3.
 Dambrowski Roża
 Drmalewski Ogonczyk
 Drmalewski Przerowa
 Drakiewski Przyjaciel.
 Dębinski Odrowaz
 Dębinski Rawicz
 Dergon Rawicz
 Debski Prawdzic

643. Dzierzek Nieczuia
 203. Dzierzykray Natęcz 1.
 414. Dziembowski Pomian
 468. Drzeniecki Ogonczyk
 262. Dybel Lilia 1.
 511. Dulagowski Natęcz 2.
 543. Dimitrowski Nieczuia
 437. Działyński Ogonczyk
 569. Dimitrowski Prus 1.
 585. Dougerd Labecz
 610. Dobrzyalowski Lubicz
 471. Dobromirski Ostoia
 620. Domaniewski Lubicz
 376. Dobrzysewski Lada
 102. Domanski Larissa
 148. Dorobostaiski Leliwa
 342. Domaracki Ostoia
 544. Domaśewski Nieczuia
 549. Domajowski Ogonczyk
 202. Domarath Oksa
 201. Dobiecki Ogonczyk
 373. Dobrzyńnik Prus 3.
 242. Dobrosotawski Roża
 342. Dobrzeleński Roża
 601. Doruchowski Niesobia
 620. Ex hac familia temporibus no-
 639. stris claruit Iacobus Doruchow-
 200. ski Referendarius Regni Archi-
 413. diaconus Varšauien. Scholast.
 83. Lencicien. vir pietate, morum
 258. gravitate, iuris utriusq. peritia,
 544. sed potissimum in temeritate,
 438. iustitia obseruantia, Regibus
 172. charissimus, populo gratissimus.
 632. Dmochowski Pobog
 208. Dmofycki Ostoia
 261. Drochoćinski Natęcz 2.
 334. Dzwonowski Prawdzic
 572. Dunin Labecz
 488. Dubaniewski Ostoia
 488. Duśewski Pobog
 557. Duracki Odrowaz
 641. Duński Przegonia
 333. Dluski Putkozyc
 528. Długoiwski Prus 1.
 534. Długniwski Prus 3.
 311. Drużkowski Prus 1.
 589.
 601. **F**aszcowski Gierald
 514. Filipowski Pobog

272. Firley Leware 113.
 245. Frikacz Nowina 295.
 463. Fulko Lis 141.
 334.
 54. **G**aiewski Ostoia 375.
 262. Gantowski Ostoia 376.
 274. Gątecki Prawdzic 518.
 325. Garlicki Prus 1. 544.
 543. Gąwronski Rawicz 598.
 15. Gadowski Rola 632.
 197. Garnys Roża 641.
 377. Garkowski Roża 643.
 200. Gładysz Nieczuia 274.
 33. Głewski Ostoia 376.
 41. Gnatowski Lada 33.
 92. Grabowski Pobog in Palat. Mis-
 375. uia, & districtu Ciechanowien.
 274. baredes in Grabow. Ioannes
 335. Canonicus Gnesneń. & S. Mi-
 342. chaelis in Arce Cancell. Rozr-
 333. zenscyj Episcop. Vladislauen.
 557. Fratres illius Adamus & Simon
 643. ultimi filius Albertus Gnesneń.
 644. Posnanien. Varšauien. Canoni-
 272. cus, Secor. S. R. M.
 Gracki Lada 33.
 Grażimowski Lazanki 44.
 Granowski Leliwa 72.
 Gradowski Lubicz 197.
 Grabski Pomian 462.
 Grabieński Pomian 468.
 Gramacki Oksa 341.
 Grajewski Oliva 346.
 Gradowski Prawdzic 516.
 437. Genbarth Lazanki 44.
 369. Gembicki Natęcz 2. 256.
 257. Giebuśewski Lis 142.
 514. Gierald ab armis 353.
 6. Giedzinski Prawdzic 514.
 368. Gnieniewski Prus 1. 544.
 438. Gniewoś Rawicz 594.
 315. Głębocki Lubicz 203.
 531. Gibowski Lazanki 44.
 488. Giżycki Natęcz 2. 258.
 544. Giganski Natęcz 2. 263.
 553. Giśowski Nowina 289.
 544. Głinski Lis 148.
 Głinski Pomian 466.
 353. Głinski Radwan 573.
 434. Grzymysławski Prus 1. 543.
 Grzybow

I N D E X.

Grybowski Prus 2.	549.	Głowinski Roch 2.	619.	Kanigowski Lis	142.
Grymáta Mora	236.	Głodowski Przegonia	532.	Karlinski Ostoia	365.
Głuchowski Leliwa 79		Gutb Rawicz	601.	Karapczewski Ostoia	366.
de Czaſniki conſortem habuit		Gumowski Rola	632.	Kargowski Ostoia	375.
Kowálska. Ex Tyſarowska verò		Głuchowski Prus 2.		Kaweczinski Ostoia	375.
ſilijerant Andreas, Nicol. Cbri-		Głuchowski Radwan	549.	Kamieniecki Piſawa	396.
ſephorus, Filia conſortes Kuro-		Głubicki Rola	574.	Kasinowski Natecz	261.
pátwá & Makowieccij Dapiferi		Gruszecki Lubicz	631.	Kadziłowski Ogoneczyk	328.
Halicienſis.			199.	Karwowski Pneimia	496.
Golski Rola	631.	H ofius Noga	280.	Kadtubek Prus	548.
Goluchowski Lis	142.	Horisewski Natecz 2.	261.	Karniski Prus	557.
Colinski Prawdzic	515.	Hulenicz Nowina	297.	Karſki Radwan	573.
Golemkowski Prawdzic	517.	Hunorowski Pogonia 4.	450.	Karwowski Rawic	600.
Goluski Przegonia	531.	Hunowski Prawdzic	519.	Kamienſki Rawicz	600.
Golinski Rawicz	592.	Htuſanin Radwan	574.	Kraſicki Rogala	609.
Gorski Roza	643.	Htuſki Radwan	574.	Kraiwski Leliwa	101.
Gorka Roziniec	646.	I askmanicki Leliwa	82.	Kraſufki Nieczuia	274.
Golsinski Przerowa	528.	Iaklinski Ostoia	373.	Kraſufki Nowina	289. 292.
Golsowski Prawdzic	516.	Iañowski Piſawa	413.	Kſiażnicki Ostoia	377.
Gowarowski Prus 1.	544.	Iamentowicz Pobog	438.	Klaionſki Pogonia	449.
Goworek Rawicz	587.	Ianuſowſk Pobog	438.	Krwacki Lewart	136.
Gostomski Natecz 2.	256.	Iaranda Pomian	458.	Kwiatkowski Nowina	294.
Gostawski Natecz 2.	257.	Iargiewski Natecz 2.	258.	Kſieſki Lodz 172.	Krzefinski Lodz 174.
Gumar Nowina	284.	Iablonowski Prus 3	553.	Kienwicz Leliwa	83.
Gogolinski Rola	628.	Iaruntowski Prus 3.	554.	Krzeſki Leliwa	102.
Gorski Odrowaz	315.	Iakacki Radwan	570.	Krzeſ Ostoia	361.
Gostricki Odrowaz	315.	Iarzembiński Radwan	574.	Krepſki Ostoia	368.
Gostowski Rola	628.	Iarocki Rawicz	595.	Kierzniwski Pobog	438.
Gorzecchowski Ogoneczyk	327.	Iaktorowski Roza	639.	Kielgemſki Pomian	468.
Godziſewski Ogoneczyk	330.	Iarostawski Leliwa	66.	Kielbaſa Natecz	259.
Gornicki Ogoneczyk	334.	Ianikowski de Ianikowice, diſtrictu Opo		Krzeſinski Nieczuia	274.
Gorynski Ogoneczyk	334.	cnenſis arm. Iaſtrzebicz. v. Moiski.		Kiemlicz Rawicz	600.
Gostawski Okſa	340.	Iamiotowski Roza	642.	Kiempinski Nieſobia	277.
Gorlicki Okſa	341.	Iaroſkowski Roza	644.	Kielpinſki Rogala	619.
Gorski Lodz	173.	Iarochowski Rola	627.	Krzecieſki Rola	631.
Gorkanski Leliwa	102.	Ianuſewski Rola	628.	Krepſki Roza	644.
Grodzicki Lada	33.	Iłowicki Lodz	171.	Krzepicki Roza	644.
Gorzecchowski Lubicz	200.	Iłowiecki Ostoia	376.	Krzezewski Rola	628.
Gosticki Lubicz	200.	Iłowiecki Natecz 2.	261.	Krzicki Lubicz	199.
Grodowski Lis	143.	Iłowski Prawdzic	516.	Krzimonowski Lubicz	202.
Gloginski Ostoia	375.	Ierzikowski Ostoia	369.	Kiſiſki Leliwa	101.
Grodziecki Ogoneczyk	334.	Ieſo Piatyrog	417.	Kwilenski Lis	143.
Grodziecki Natecz 2.	257.	Iedlinſki Nabram	243.	Kliczkowski Piſawa	413.
Grodowski Putkozye	488.	Iendrzejowski Natecz 2.	261.	Kilianowski Pobog	434.
Gorazdowski Prawdzic	518.	Iezierski Prus	249.	Kriſtoporſki Nowina	288.
Grotowski Przerowa	528.	Ieziorowski Radwan	572.	Krzyſkowski Odrowaz	315.
Głowacki Prus 1.	544.	Iezewski Prus 1.	542.	Kriſki Prawdzic	503.
Grotb Rawicz	593.	Ieziorowski Rawicz	597.	Krinſki Przegonia	532.
Grotowski Rawicz	598.	Iwienſki Lodz	171.	Kliſkowski Prus	544.
Grochowicki Roza	642.	Iwanowski Lodz	178.	Klicki Prus	544.
		Iwanicki Pełnia	388.	Kłoczewski Rawicz.	600.
		Iundzil Labec.	14.	Koſciuk Roch	620.
		Iulewski Prus 1.	544.	Komornicki Lodz	172.
		Izbienski Roza	639.	Kokorzynski Lodz	173.
		K arwicki Lakec	10.	Kobylowski Lodz	174.
		Kraienski Labec	10.	Kobierzyci Korab	180.
		Kamienomoiſki Labec	11.	Kobylnicki Rola	632.

PPPP

Kłofowski

I N D E X

Kłosowski Rola	632.	autem Stanislaus frater ex Iwanska	Rege Vlad. IV. in Turcia legatus licet
Kochanski Rola	632.	reliquit Andream qui ex Gliniecka	detentus fuerit per 25 hebdomadas, ita
Koldowski Lodz 2. Korab	181.	filium virum doctum reliquerat ha-	me omnia perfecit cum honore Regis &
Koninski Labec	11.	buit in consortem Radnickam Ioan-	Regni, Pugnauit cum Tartari & Co-
Kozicki Labec	16.	nem reliquit & Andr. alij in Mo-	saci rebellibus sapiens cum vero in Lo-
Kozika Labec	16.	slouia occisi.	uanio moraretur cum filio Ill. D. Ca-
Kowalewski Lada	33.	Kłofienjski Lubicz	stell. Crac. habuit mandatū ut contra
Kopyssenski Leliwa	101.	Kłodnicki Lada	Turcas exercitū extraneum collige-
Konarski Lewart	136.	Kłomnicki Oksa	ret deduceretq. Habuit pro bene me-
Kobierzyski de Kobierzysko Pomian in		Kłobukowski Oksa	ritu in Podolia quadā bona concessa
Palat Sierad. Ex hu Stanislaus Po-		Kłokocki Natecz	cum Dapiferatu Podol. consors sua
cillator Calisiensis Legatus ad Ni-		Klonicki Niezgoda	prima Magdalena Wilkowska alte-
derlandiam fuit.	467.	Kłoczewski Rawicz	ra Dorothea Beszecka 3 filius Iacobi
Konracki Osoia	356.	Kłosowski Rola	Daniel dux copiarū in exercitu Im-
Kozmieski Osoia	368.	Kłopski Pomian	per. Christiani. Albertus horum pa-
Konczycki Osoia	375.	Kucharski Prawdzic	truelis Christoph. ex Ioāne in Prussia
Kocet Pelikan	419.	Kukalski Prawdzic	vices gerens Rothmag. in bello amissi
Konieczpolski Pobog	428.	Kuroß Rawicz	manum. Extant alij eximij milites
Kosobucki Pobog.	435.	Kuczwowski Roza	643. Krusynjski Pomian
Konarszewski Pobog	435.	Kucharski Rola	625. L acki ab armis 20. Ex Theodoro ma-
Koludski Pomian	465.	Kumowski Lodz	173. gno militum Trib. ad Kircbol.
Kozub Mora	236.	Kunczewicz Labec	15. alibi, filius Ioanis Alphon. ex Succom.
Konopacki Mur	238.	Kumaiewski Leliwa	90. Vilnen. Castell. Miniscen. tum Sam-
Kobierzyski Natecz	258.	Kutylowski Lis 148.	gitia Ciuonius Birzinanen. Capit.
Korzeniewski Natecz	263.	417. Kutlewski Pobog	438. Radunsc. Fundator Ordini. Prædicat.
Komorowski Rola	628.	Kurzanski Odrowaz	314. in Aula alta.
Koczan Natecz	264.	Kuczynski Ogoneczyk	327. Lada ab armis
Kochowski Nieczuia	274.	Kuczborski Ogoneczyk	324. Larissa ab armis
Koziet Nowina	294.	Kurowski Natecz	263. Lazowski Krzywda
Konopka Nowina	289.	Kuropatnicki Nieczuia	274. Lacki Lis 146. Lazowskij Lada
Konarzowski Nowina	294.	Krusynjski de Krusenica dicta Smio-	Lapczynski ab armis
Kowalewski Nowina	296.	tanki in Plocen. Pal. arm. Pobog ve-	Luchowski Pilawa
Koznicki Nowina	296.	niunt ex Szamotiis sicut priuilegium	Laskowski Leliwa
Koniecki Odrowaz	302.	Vladisl. D. Masouia datum Nicolao	Lawski Pobog
Koscielecki Ogoneczyk	321.	Szamota de Krusenica & posteris	Laniecki Pobog
Korlinski Ogoneczyk	1333.	eig 1435. Quod confirmauit Ser. Sig.	Laslek Pomian
Kotarjski Pneuma	495.	August. Ioan. Valent. Iacobo, Adamo	Lawjski Pomian
Koklewski Prawdzic	516.	Krusenscijs 1559. Iacobus miles exi-	Labecki Lodz
Kowalkowski Przegonia	532.	mius, contracto matrimonio cum Do-	Laganowski Nowina
Korycki Prus	544.	rothea Otrefusowna Reliquit tres fi-	Lasez Prawdzic
Korcuicki Prus	356.	lios Laurentium & quatuor filias. E-	Lataljski Prawdzic
Kowalewski Prus	557.	ximia dū in castris declarauit opera	Lassewski Prawdzic
Kowalewski Rawan	571.	contracto vinculo sacramenti cum	Laiszewski Prawdzic
Kochan Rawicz.	585.	Hedwigi Noropinska qui reliquit Ioā	Laznienski Prawdzic
Kozietjski Rola	625.	militem ad Chotinum cum Duce in	Lasota Rawicz
Kosinjski Rawicz	600.	Czartorysto Georgio pugnando occu-	Laskowski Roza
Kozminski Roza.	639.	buit. 2. fil. Iacobi Gerg. totus castris	Laskonses Duces
Kocietkowski Korab Lodz 2 in Palat.		& trophæi deditus sub signis bellicis	Lerwonia Lilia
Syradien. in Kocietki heredes Stani-		Principi tūc Pol. Vlad. moderni Ser.	Lekowski Lubicz
slaus vir consilio & iudicio graui, in		Regis eximius miles obtinuit Rothmag.	Leski Osoia
Comitijs. Prouincialibus, ex Doro-		per annos 16. multis expeditionibus	Letowski Ostren-
thea Dobrzycka arm. Brog, cuius fi-		clarus. Expediuit legationem à Ser.	Lekowski Pobog
lius Ioann. ex Anna Wolinska reli-		Rege Sigisf. 3. ad Imper. Turcarū ex	Lezenjski Natecz
quit Marcianum, qui ex Otoccka ar-		castris Pruthen. peractū vero inducjs	Lekinjski Natecz
morum Prus eius filius Sigism. Cau-		ad Senernium cū Prutheni cōstituit	Leficki Natecz
cellarius, filia uero Desiderij Tarnow-		ipsum exercitus exteri Obersterum	Legawski Nowina
ski Venatorum Lenciciensis. Iacobus		sexcentorum hominū. Demum à Ser.	Letowski Ogoneczyk

I N D E X

Lętkowski Ogonczyk	334. Maślowski Nowina	295. Mikulowski Rawicz	597.
Lesniewicz Putkozyc	489 Magauński Radwan	570 Michowski Rawicz	599.
Leszczyński Radwan	573. Makosiej Prawdzic	518. Minigał Rawicz	601.
Lesnowolski Ruch	617. Młacki Prus	556. Minski Rola	631.
Lipski Lada	24. Miaszkowski Leliwa	101. Michałowski Roża	
Lyskowski Leliwa	81. Makowiecki Lubicz	191. Mikorjski Roża	694.
Lisowski Leliwa	100. Makarowicz 217. Masalski	220. Mnichowski Li	143.
Lyskowski Lubicz	198. Meglewski Lewart	136. Mniszewski Lubicz	201.
Lipicki Li	146. Mierzeński Leliwa	101. Moczarski Lada	34.
Lisowski Li	146. Mieszkowski Li	148. Modliszewski Labec	10.
Lisowski Lubicz	201. Mienich Łódź	178. Monuid Leliwa	88.
Lichnowski Pilawa	413. Miedzwiecki Pobog	438. Morstin Leliwa	79.
Lichtajski Pokora	452. Mieszkowski Mora	236. Mojski Łazanki seu Iastrzebiec eiusdem	
Lippi Natęcz	264. Mielzinski Nowina	294. diuisionu cum Ianikowskim in Opo-	
Lipski Lubicz	202. Mieszkowski Odrowaz	315. enensi districtu. Paulus eximius mi-	
Ligeza Putkozyc	478. Miedzwiecki Oksa	342. les cum Sereniss. Rege Adalberto in	
Lisowski Przegonia	532. Mieltsiej in Mietel in Palat. Sedom.	Valachia pugnando occubuit in Bu-	
Lipicki Rawicz	586. armorum Ostoia Quorum quia nu-	couiens clade. Nunc Notarius est ex	
Lisowski Rawicz	596. merosa propago in vno pago, diuersa	illu Terra Halicien. Nicolau reli-	
Łozynski Leliwa	82. cognomina sortiti sunt vocantur	quit duos filios milites cum Stabro-	
Łódź ab armis	157. Skrobotij à Skrobotzovv, Galkouij.	wska Stephanum & Christophorum	
Łowicki Natęcz	257. Kiriwouij. Chorkij, &c. Ioannes	Alij nempe Daniel in Moschoua oc-	
Łoknicki Nieczuia	273. dictus Skrobot bona acquisiuit ab An-	cubuit, Lucas & Ioannes in Cecora	
Łosofinski Prus	543. na Pauli de Pecztavvici, post nabi-	cum Zoltkenio.	
Łódźński Radwan	579. lem Bakovvici Anno 1499. ExCho-	Mosczynski Łódź	174.
Łaska Regala	610. metowska reliquit Petrum militem	Mosinski Łódź	175.
Łoza Korab	181. in Linonia, qui ex Nagorka reli-	Moskorzewski Pilawa	395.
Łopoth 183. Łopiencki Lubicz	203. quit Martinum & Christophorum,	Modrzejowski Ostoia	369.
Łosiński	185. Hic ex Kozarowska reliquit Bal-	Mormisto Piatyr	418.
Łozynski Lubicz proprie sunt Łosiński-	scij, sed a Łozinij in Russia dicti Ło-	Mohyla 229 Modlski Natęcz	157.
zinski Petri filij Thomas, Procop.	Ioannes, Simon. Filij Procopij Hie-	Ogonczyk	334.
nonymus milites eximij.		Mioduski Radwan	533.
Luba Lubicz	200. tenet matrimonium, Christophori autem	Mroczkowski Prus	557.
Lukowski Łazanki	44. filius ex Witostawska, Hieronymus	Mrozowicki	554.
Lukocz 209. Łuzanski	211. tenet matrimonium cum Zaduska.	Młodecki Putkozyc	488.
Lubor 204. Łucenses Duces	205. Hi verò Mieltsiej qui sunt in Pocu-	Młodajski Murdelio	240.
Łucomenses Duces	206. tia ex Chorcij procedunt.	Młosewski Nowina	295.
Lubochowski Ostoia	376. Męczyński Rawicz	597. Minowski Odrowaz	315.
Lubiencki Pomian	459. Męczyński Roża	597. Młodzinski Lubicz	202.
Lukawski Nieczuia	274. Miemczewski Radwan	642. Młotkowski Leliwa	102.
Lukawski Radwan	572. Mniewski Ogonczyk	573. Murzynowski Lubicz	200.
Lubawski Radwan	574. Michowski Li	319. Muchowiecki Pobog	438.
Lubienicki Rola	627. Mikotaowski Li	241. Murdelio	240.
Lubicki Rola	627. Mystowski Puchala	146. Murzynowski Ogonczyk	317.
Ługowski Lubicz	627. Mikulski	471. N agora Łazanki	43.
M atysewicz Labec	197. Mironowski Niesobia	226. N agorka Ostoia	374.
Madalencki Larissa	16 Minocki Nowina	277. Natęcz 258. Napinon	266.
Markuszevski Lewart	41. Minkowski Niezgoda	289. Narembki Nowina	294.
Masuzewski Li	136. Myslowski Ogonczyk	279. Nasietowski Putkozyc	489.
Maleczkowski Ostoia	148. Mirosławski Ogonczyk	317. Nakwaski Prus	348.
Marchocki Ostoia	368. Minor Putkozyc	334. Napiorkowski Prus	557.
Malinowski Pobog	368. Mikotaowski Putkozyc	488. Nadarzynski Radwan	568.
Malancki Pomian	438. Misewski Prawdzic	488. Nemir Łazanki	43.
Makowiecki Pomian	466. Michalczewski Prus	58. Nemira Łazanki	43.
Matochowski Natęcz	468. Myslecki Prus	544. Nemirowicz Łazanki	43.
	259. Minski Prus	549. Nemiera Mieszaniec	223.
		551. Newlin	267.
		Pppp 2	Niezaby.

I N D E X.

Nieabytovvski Lubicz	198. Okoljski Ravvicz	600. Przechovvski Prus	549
Nieborjski Lubicz	204. Offvovjski Rola	631. Peperzynski Radvvan	568.
Nievviess Pamian	459. Ofvviiany Rola	632. Petka Radvvan	572.
Nievyskovvski Mora	236. Ozga Ravvicz	586. Pieniazek Odorvvas	311.
Nieczuia 271.	Niemczyk 275. Ofvviencim Radvvan	571. Pielssvovjski Nabram	243
Nievvielski Novvina	294. Ostorog Natecz	201. 252. Pietrashevjski Radvvan	574.
Niedrzovicki Ogocnyzk	333. Ostrovvjski Natecz	260. Przemyjski Ravvicz	592.
Niedzrviecki Ogocnyzk	335. Oborski Natecz	262. Pierschata Roch	616.
Nievviarovvski Putkozyc	480. Orhovvjski Natecz	262. Przedborovvski Roza	644.
Nieborovvski Pravvdzic	513. Ostrovvjski Nieczuia	274. Pilecki Lelivva	72.
Nievviessinski Pravvdzic	531. Ochocki Novvina	297. Piglovvjski Lelivva	98.
Niesutkovvski Ravvicz	592. Odorvvaz 301.	Ofsoria 354. Piczkovvski Lubicz	199.
Niekmierovvski Roza	643. Ofstoa	359. Pilavvski Ofstoa	375.
Nieborjski Pravvdzic	513. Ostromecki Pomian	469. Piotrovvicz	412.
Nieznanovvski de Nieznanovvici in	Ostrovvski Lelivva	82. Przysiecki Novvina	295.
Palat. Sendomir. & Cracou. Seba-	PAC Lilia	50. Pitovvski Novvina	295.
stianus ex Ioanne miles filius eius	Pavvtovvski Lilia	61. Pilchovvski Novvina	295.
Ioannes Camerar. Card. Barberini.	Papiejski qui proprie Dobek, sed a bonis	Pilath Novvina	295.
Ninienski Lelivva	83. Papiejski nominatus armor. Iastrze-	Pikarski Putkozyc	485.
Ninienski Natecz	257. bic. Stanislaus Stanislai in Podo-	Pivvo Pravvdzic	518.
Novskovvski Lada	26	liam miles venit, & contracto ma-	534.
Novvicki	349.	trimonio cum Wilkovvjska suscepit si-	11.
Novvodvovvski Natecz	255.	lium Gassparum militem eximium,	569.
Novvina	284.	qui in Moschonia occisus, Camene-	592.
Novviesiecki	298.	tia apud E. Pradica. quibus villam	628.
Novvovvievjski Putkozyc	488.	Cibulovvce fundauerat pater suus,	483.
Nosielski Pravvdzic	515.	sepultus quiescit.	43. 492.
Novovvjski Ravvicz	601.	Parcevvjski Natecz	55.
Novvovvjski Labec	11.	Padnievvjski Novvina	142.
Novvovvjski Lodz	163	Pasinski Novvina	171.
Novvovvjski Lu	148.	Pariss Pravvdzic	174.
Novvovvjski miles eximium & Castri Vin-	Palucki Pravvdzic	516. Ponienjski Lodz	201.
nicensis titularis.	Pakoslavvski Pravvdzii	519. Podvrysocki Ofstoa	375.
Novvovvjski Putkozyc	488. Pacholovvievski Pskovvycz	558. Potocki Pilavva	400.
Novvovvjski Prus	556. Patvjski Roza	644. Piotrovvicz 422.	Pobog 417
Novvovvjski Ravvicz	594. Pazunovvjski Odorvvaz	314. Polanovvjski Pohog	434.
Novvovvjski Lu	144. Paczynski Ogocnyzk	330. Popovvski Pobog	438.
Novvovvjski Lu	147. Paczenski Ogocnyzk	334. Pociy 440.	Postalski 441
Novvovvjski Lubicz	201. Parul Ogocnyzk	335. Podolski Natecz Haredes in Podolino.	
Novvovvjski Ofstoa	350. Prasjski Nieczuia	274. Antz vocabantur Domaslavvski, sed	
Novvovvjski Ofstoa	377. Pradzjevovvski Novvina	a bonis Podolina vocati Podolsky in	
Novvovvjski Ostro	380. Przanovvjski Novvina	294. Pal. Calisten. Albertus cum Syri-	
Novvovvjski Pomian	469. Prasecki Lilia	295. Pal. Calisten. Albertus reliquit 3. f-	
Novvovvjski Natecz	261. Pavvtovvski Lilia	553. czewjska armor. Lodz reliquit 3. f-	
Novvovvjski Oksa	341. Pempovvjski Lilia	81. lios Barthol. qui ex Sophia Mosyn-	
Novvovvjski Dux	344. Petka Lu	55. ska suscepit Alexandr. eximium mi-	
Novvovvjski Prus	544. Pekovvjski Ofstoa	141. lum, in pramium a Sereniss. Rege	
Novvovvjski Radvvan	571. Petka Mieshaniec	368. accepit bona Lasjs, consors sua Ca-	
Novvovvjski Radvvan	572. Pieczyngovvie Lu	223. tharina Orhovvjska reliquit Andreu	
Novvovvjski Ravvicz	586. Piecznovvjski Korab	148. Canonic. Pramisljen. virum pietate	
Novvovvjski 90	316. Pielehevvicz	179. religiosum, & in iure Canonico &	
Novvovvjski Novvina	294. Przetocki Natecz	414. nobili bene versatum, pluries Index	
Novvovvjski Natecz	259. Przerebski Novvina	264. Tribunali Regni ob rectos mores &	
Novvovvjski Prus	543. Przedvovvjski Odorvvaz	284. altas virtutes eligitur. Alter filius	
Novvovvjski Roch	619. Przerovva	314. Albertus. Secundus vero filius Al-	
Novvovvjski Prus	556. Pieljski Przerovva	526. berti primi Petrus vna cum Bartho-	
Novvovvjski Ravvicz	597. Przegonia	528. lomeo militando in Consimibz Regni	
		531. sua domicilia constituit in Prami-	311.

I N D E X

dien. Terra, reliquit filios Alexan-	Rędzina Lada	33. S	Apiecba Lis	149
drum, Andream, Samuel. Sigism.	Rzewuski Lazowski	46. S	Starkowiecki Lodź	172
Ioannes tertius illorum frater in Po-	Rebelinski Lubicz	193. S	Szkalowski Lodź	174.
dolina remansit.	Replinski Pogonia	449. S	Sabkowski Lodź	174.
Pokora 452. Pototynski 453.	Rey Okśa	340. S	Stawicki Lubicz	190.
Plonkowsky Pomian 468.	Reszczenski Prawdźic	592. S	Samek Lubicz	201.
Porembys Nabram 243.	Ręczański Rogala	610. S	Stano Lilia	52.
Papiński Natęcz 260.	Rzęsenski Rola	631. S	Splawski Leliwa	78.
Papowsky Natęcz 261.	Ridziński Lilia	60. S	Starzecbowski Leliwa	82.
Podkocki Natęcz 263.	Rikowski Leliwa	83. S	Sapach Leo	106.
Papowsky Nowina 289.	Rilski Ostioia	377. S	Starzeski Ostioia	375.
Plasowsky Odrovvas 314.	Ryminski Pobog	438. S	Stachera Ostioia	375.
Porvata Ogoneczek 333.	Rynaczewski Prawda	513. S	Stanislawski Pitawa	410.
Potrykowsky Putkożyc 488.	Rybienski Radwan	568. S	Strzatkowski Ostioia	375.
Pocernicki Pravedzie 516.	Rpinski Radwan	578. S	Sado Pogonia	449.
Posienicki Pravedzie 517.	Rozynski D.	652. S	Sak Pomian	468.
Policki Pravedzie 518.	Profna 522	169. S	Stankiewicz Mogiła	
Prostek Lubicz 201.	Rozynski D.	200. S	Stawski Mora	236.
Plonski Prus 543.	Roskowski Lodź	204. S	Samotulski Natęcz	250.
Polleski Prus 545.	Rozycki Lubicz	367. S	Sadokierski Natęcz	258.
Pokosowski Radwan 572.	Rokicki Lubicz	378. S	Sadowski Natęcz	261.
Pokosowski Radwan 572.	Rokoś Ostioia	432. S	Swaryśewski Natęcz	262.
Ray 636. Pstrokonski Roza 640	Roguski Ostioia	472. S	Starzecbowski Nieczuią	271.
Podlejski Nowina reliquit Lucam, Sta-	Roksycki Pobog	243. S	Stanka Nieczuią	274.
nislauum, Martinum, & Reginam	Rokoś Putkonia	261. S	Sadlenski Nieczuią	274.
Monialam in Zwieryniec, alia Du-	Rogowski Nabram	262. S	Swarcz Nowina	292.
bisij & Pomianowscii consortes.	Rogowski Nabram	295. S	Slachcinski Nowina	295.
Pruski Leliwa 101.	Rostworowski Natęcz	332. S	Sladkowski Nowina 296. Eiusdem	
Puklatecki Pomian 466.	Rogaski Natęcz	333. S	cognominis est modo primus Suf-	
Puchala 471.	Roznowski Nowina	496. S	fraganeus Sladkowski cuius ger-	
Prunscenses Duces 535.	Roskowski Ogoneczy	515. S	manus eximius quod Rotbmag.	
Pruski 557. Prus 539.	Roznowski Ogoneczyk	544. S	fuerat in Pruss. & contra Tartar.	
Pruski Ravvicz 597.	Rostkowski Pncima	556. S	Sarwicki Nowina	296.
R adecki Labęć 11.	Rokolnicki Prawdźic	386. S	Starosielski Ogoneczyk	334.
Radozomski Lada 33.	Rokotowski Prus	608. S	Skarbiowski Ogoneczyk	334.
Radonski Lada 33.	Rofobacki Prus	609. S	Sangan Ogoneczyk	335.
Radziminski Lis 148.	Rogala 182.	646. S	Stawkowski Radwan	572.
Radziwski Lodź. 143.	Rogalewski Rogala	63. S	Stanislawski Radwan	572.
Radlicki Korab 181.	Rorbor 622. Rosiniec	641. S	Samborecki Rawicz	594.
Rajski Korab 182.	Rola 626. Rogaski	11. S	Skarśewski Radwan	572.
Raczewski Lubicz 200.	Rozycki Rola	144. S	Stanislawski	437.
Radziminski Lubicz 202.	Ruchowski Labęć	436. S	Stanislawski Rola	628.
Rakowski Lubicz 203.	Rudnicki Lis	258. S	Sadkowski Rola	632.
Raczynski Natęcz 262.	Ruczycki Pobog	262. S	Stawisł Putkożic	477.
Radzicki Natęcz 262.	Rufian Natęcz	341. S	Stamirowski Putkożic	486.
Radzanowski Prawdźic 504.	Rumowski Natęcz	549. S	Strzatkowski Putkożic	488.
Raczkowffli Prus 542.	Ruchowski Okśa	549. S	Starczowski Pncima	496.
Radominski Prus 549.	Rudowski Prus	596. S	Sczawinski Prawdźic	504.
Radwan 564.	Rudziński Prus	600. S	Smarzewski Prawdźic	513.
Rakowski Radwan 572.	Rusiecki Rawicz		Symakowski Prawdźic	516.
Radomski 576. Radziec 576.	Rudziński Rawicz			
Ramult 578. Ratult 581.	Rudzinski Rawicz			
Rawicz 585. Rawowski Rbor 623	Rudzinski Rawicz			
Radziński Roza 644.				

I N D E X

Szamowski Prus	540. Szydłowski Rawicz	601. Słonecki Gierald	354.
Stradomski Prus	541. Sciczenski Rola	601. Stobiecki Ostroja	354.
Swarocki Prus	543. Swinarski Roza	643. Słocki Ostroja	375.
Strzałkowski Roza	643. Swiderski Putkożic	Smożewski Ostroja	376.
Siemaszko Labęć	15. Szymakowski Prawdżic	516. Słostowski Pitawa	413.
Siemawski Leliwa	73. Smitrowski Prawdżic	518. Sokółowski Pomian	465.
Streikowski Leliwa	81. Spinek Prus	541. Sotuch Mogiła	234.
Szczepiecki Leliwa	82. Sobolewski Lada	33. Sokół Lelia	55.
Sredzinski Leliwa	83. Srokowski Lazanki	44. Szorc Mora	236.
Szemeth 90. Sierpski Leliwa	101. Szotarski Lodz aliqui notant fami-	Socha Natęcz	259.
Schemberg Leo	104. lia de Sorazdow alij de Szoldrey	Sosnowski Natęcz	262.
Sędziński Lubicz	199. in maiori Pol. vet. istiss. familia.	Sroczycki Nowina	294.
Sierakowski Lubicz	199. Inter cetera que hanc illustr. fa-	Skoczki Nowina	295.
Szerokowski Lubicz	200. miliam illustrat est. quod regibus	Sokołowski Rola	628.
Siemichowski Gerald	353. semper fuer. nt fideles & patria,	Snopkowski Rawicz	594.
Sędziński Pielgrzym	420. atq. ab Orthodoxa fide nunquā	Swoński Leliwa	101.
Strzeżewski Pobog	437. errantes Stanisla. Szotarski in	Skowieski Rawicz	558.
Stephanowicz Pogonia	450. Czēpin bares reliquit filiū An-	Sotomierecki Rawicz	65.
Sieroszewski Nabram	243. dreā Episc. Chyou mox Pram.	Skolnicki Rola	518.
Sniesek Nieczuia	274. modo Posnan. Hic primum fuit	Strozewski Prawdżic	553.
Snieskowski Nieczuia	274. Sigisf. 3. Secr. tum Ulad. 4. tunc	Sotobuh Prawdżic	643.
Szczekaczki Odromaz	316. Principis Cancell. per 20 & ultra	Sobor Prus	644.
Sierakowski Ogoneczyk	327. annos. In expedition. bus Mosco-	Sobiekurski Roza	33.
Sieczkowski Ogoneczyk	334. uit Turcicis ad Chot. Cōes fuit.	Skotnicki Roza	174.
Siemierski Ogoneczyk	334. Hnc Prapof. Gnesneń. Posnan.	Szawiewiecki Lada	178.
Strzelecki Okša	339. Crusuic. Cantor Crac. Decanus	Stuzewsk Loz	369.
Sweryn Okno	344. Louic. Scol. st Lencicień. Demū	Sulkowski Loz	354.
Siedlecki Rawicz	596. Ser. Princ. lo. Alb. S R E. Card.	Stuśka Ostroja	437.
Sieczinski Rogala	609. Episc. Crac. datus pro Cancell. cū	Surgutb Gierald.	438.
Sielsk Lubicz	201. quo & peregrinationē ad visita-	Sutkowski Pobog	466.
Stężycki Rola	631. da limina Apostol. suscepit.	Suchodolski Pobog	202.
Swientostawski Rola	628. Frater eius germanus Matthias	Suski Pomian	572.
Sepichowski Putkożic	488. de zoldry Not. Ter. Posn. cuius	Suski Natęcz	574.
Sierpski	502. filius Stanisł. Pincerna Calif. vir	Stuzewski Radwan	596.
Sękowski Prawdżic	517. multoties in iudicio Trib. bun. Reg.	Szułkewski Rawicz	610.
Sierakowski Prawdżic	518. & in Comitij. sustinuit Provin-	Skutski Rogala	369.
Szczepanowski Prus	539. ciam, sapienti consilio. Io. Patru-	Szuczki Pobog. Ioan. Simonis d. tti	437.
Strzeżewski Lubicz	203. elis frat. Castel. Biechou. qui dū	Prussa, reliquit fil. Stanisł. Se-	438.
Szczyt Lazanki	44. filios Patria cōsecrauit & Castris	basz qui ad annū at at. 70. conti-	572.
Skrzinski Labęć	17. militaribus Alexand. in Prussia	nus in Castris contra Tart. Mo-	574.
Szydłowiecki Lubicz	189. expeditione cōtra Gustauū An-	schas eorumq. Duces Mastrukū	610.
Sikorski Lis	143. dreas cōtra rebelles Casacos pu-	& Lucouū. à Tartari. ad Iesupole	369.
Smigielski Lodz	172. gnādo occubuerunt. Alij fr. tres	occubuit. Sepultū in Iesupole Io.	437.
Swinski Lubicz	200. patruales in Calif. Pal. domicilia	Notar. Castren. Lukou. post ibid.	438.
Swiderski Lubicz	201. sua constituerūt de his fol. 172.	Praposit. & Georg. Parochū Sta-	466.
Szybskowski Ostroja	361. Sokółowski Lelia	nisla. filij. Stan. miles & Mart.	202.
Stylichen 472.	489. Solomierecki	Ioā. Z. moysk. Cancell. Big filij 4	572.
Szypniewski Odromaz	316. Sokółowski Korab	Stanisł. Secr. R. M. Sig 3 Aulicg	574.
Skzypniewski Ogoneczyk	333. Sobocki	Ser. Anna Regina Suecia in lte-	610.
Skrzynski Lada	Smogorzewski Lodz	174.	174.

I N D E X.

ria & moribus in Gallia, Germa-	Tyskiewicz	Leliwa	92. Wierozomski	Leliwa	101.
nia, Italia educatus ad Paul. 5.	Tylicki	Lubicz	190. Wierwinski		146.
Pont. legatus Thoma Zamoiski	Trzemeski	Gozdawa de Trzemesa	Wierzbowski	Lubicz	197.
Cap. Knysineh. Dux Peregrina-		in Send. Pal. à tribus fratribus	Wierzbicki	Ostrew	380.
tionis ad Regē Gallor. Ludouicū		Adam. Nicod. Blas fuit posteritas	Wierzbicki	Natęcz	257.
3. cum Abbate Pokrzyw. Nicol.		Adam. in Vngaria miles demū in	Wieniecki		261.
Gniwosz Cōes & post annū ipse		patria ad Rokosū cum Gniwo-	Wierzbicki	Nieczuia	273.
quog. legatus in Galliam fuit ex		šowna reliquit Adam. cū Ziet-	Wiesotowski	Ogonczyk	333.
Sophia Brzeska 6 filios suscepit.		kienio Luca militem, in Prussia	Wieršouicki	Okšia	338.
Studzieski Prus	543.	Vexillif. Ducis Dominici in Za-	Wielowieicki	Putkożic	383.
Slabicki Prus	544.	staw, & contra Abasiū, reliquit	Wierzbowski	Prawdżic	511.
Suchęcki Roża	644.	Io. ex Bogucka, Nicod. in Pocutia	Wietrzynski	Przegonia	531.
T anski Natęcz	263.	transyt, corrupte vocatur Strze-	Wierwinski	Prus	554.
Talwoš Labęć	13.	miescy, Blas. ad Opoczno manet.	Wierzbicki	Radwan	573.
Tarnowski Leliwa	67.	Andr. fil. Adami 7 filios reliquit	Węgrzynowski	Rawicz	602.
Taczalski Łodź	174.	Stan. alter fil. ex Galowska Feli-	Wydzga	Lazanki	44.
Trabski Prawdżic	509.	cianum cuius filij. Stanisl. Nicol.	Wyskocki	Leliwa	78.
Trasowski Prus	573.	Polynēh. Camer. & Marcian	Wilkanowski	Lis 143. Albertus &	
Tronowski Rola	627.	filia illius Barbara cōfors Nicol.	Adamus erant Succammerarij		
Trzebiecki Lewart.	136.	Zaklika. Sunt optime propa-	Wisogrodensis Terra.		
Tranki Osoria	356.	gati & milites.	Wichorowski	Lis	147.
Trilinski Osioia	376.	Trczinski Pobog	437. Wyskowiec	Łodzia	157.
Trzebienski Iastrzebiec Martinus	Timicki	Natęcz	263. Wyganowski	Łodź	174.
Rotbmag. 1520. & Trib. militia	Trczinski	Rawicz	585. Wilk	Madrošti	215.
2. millia Tartar. fudit inquit Va	Tomicki	Łodź	169. Wilczek	Madroški	215.
ponius, Nicol. iudicio & gladio	Tłocki	Łodź	173. Wyzycki	Gieralt	353.
maiorū decor posteritati reliquit	Tworowski	Pitawá	399. Wirschowski	Pobog	437.
exemplū Stanisl. suus fil. nō de-	Tchorzewski	Rogala	610. Wilkowski	Pobog	437.
gener parenti, qui sicut progeni-	Tulibowski	Natęcz	255. Wichrowski	Pomian	466.
tor à Sigisf. Ita ille à Sigisf. Aug.	Tupalski	Natęcz	261. Wilkošowski	Pomian	468.
Rege retulit pro meritis glorio-	Tumalewski	Radwan	573. Wilkowski	Natęcz	263.
sa premia, Alexan. filio Stanisl.	V Sinski	Lubicz	Wilkoćki	Nieczuia	273.
excultam indolē literis iure &	Vleski	Osioia	190. Wilczowski	Nieczuia	273.
institia in altos deduxit gradus,	Udrzycki	Natęcz.	375. Witostawski	Nieczuia	274.
nā Succam. Ter Leopoi. ad Amu-	Vieicki	Nowina	258. Wichorski	Nieczuia	274.
ratibę Turc. Imper. Legatę tyran-	Uchanski	Radwan	295. Wydzierzewski	Nowina	295.
nicū eius in regnū affectum au-	Vleniecki	Przerowa	569. Wysocki	Odrowaz	214.
daci retrusit responso; Reliquit	W Afowic	Labęć	528. Wyssgierd	Odrow	316.
fil. Petr. & Marc. sed in flore ado-	Wardeski	Leliwa	11. Wysocki	Ogonczyk	
lescentia ad Superos translati.	Warz	Rawicz	83. Wydzierzewski	Ogonczyk	332.
Optimę verō patrij boni promo-	Wiaz	Leliwa	588. Wilski	Putkożic	488.
tor illorū parens. ad spiritualetm	Wasieniczowicz	Makarow	89. Wybranowski	Roża	642.
viciā disposuit animū Vnde Can-	Wadowski	Osioia	216. Witunski	Rola	627.
cell. Principissa Pol. tum Abbas	Walewski	Roch	377. Witostawski	Prawdżic	518.
perpetuusq. administrator An-	Wazynski	Pitawá	618. Wilzenski	Profna	522.
dreouie Demū Episc. Premisl.	Wandza	Pogonia	413. Wisnięnski	Prus	543.
& Procancell. Regni.	Wasowski	Natęcz	449. Wilam	Radwan	572.
Trzebuchowski Ogonczyk	642. Wargamski	Rola	263. Wisowaty	Roch	619.
Trzebienski Roża	54. Wiernek	Lagoda	627. Wyścierski	Rola	632.
Trizna Lilia			36. Wilczek	Roża	641.

Wilczynski

I N D E X.

Wilczyński Roża	641. Zaleski Lubicz	203. militem cum Radziwiłłski Palat. Pod-
Wolfski Labec 8.	Wolfski 90. Zagorski Ostioia	374. lachia legatus in Moschouiam, cum
Wolfski Gieralt	353. Zaborowski Ostioia	378. Gostkowska armor. Iuniora filios re-
Woinowski Ostioia	376. Zawysa Paweła	384. liquit Thomam militem in Moscho-
Woronicz Paweła	385. Zakliczewski Pilawa	413. uia, Prussia, & contra Tartaros: Ca-
Wolfski Pomian	466. Zapolski Pobog	433. simurum, Franciscum, Stanislaum
Wroblewski Gieralt	353. Zadalka Pobog	438. optimos milites.
Wolicki Nabram	243. Zdanowski Pomian	460. Zerostawski Pomian 668.
Woisławski Natęcz	257. Zbawski Natęcz	254. Zgierski Nieszawa 274.
Wolfski Natęcz	260. Zaczynski Natęcz	259. Zelski Ogoneczyk 326.
Woinowski Natęcz	262. Zabicki Natęcz	262. Zembrzydowski Radwan 565.
Wolfski Odonas	315. Zaczęski Nowina	295. Zembowski Radwan 570.
Woytyk Ogoneczyk	333. Zakrzewski Ogoneczyk	331. Ziemak Rawicz 596.
Włostowski Oksa	342. Zaparowski Ogoneczyk	335. Zydkiewicz Iastrzembie in Volhynia
Wrocimowski Pulkozyc	482. Zakobielski Przegonia	531. ex quibus Daniel Notar. Castr. Lubl.
Wolfski Pulkozyc	483. Zabicki Prawydzic	517. vir iurisperita celsus, tenet matri-
Woiński Pulkozyc	488. Zaiaczkowski Prawyda	513. monium cum Schembergi filia.
Wolczek Pulkozyc	489. Zawysa Przerowia	528. Zelazo Rawicz 601.
Włodek Pulkozyc	488. Zywiarkowski Przegonia	532. Zyrowiecki Lodz 872.
Włodek Prawdzic	503. Zaiaczkowski Prus	545. Zglinicki Prus 549.
Wolfski Prus	544. Zaborowski Rawicz	597. Zborzynski Lubicz
Wotowski Prus	549. Zaczowski Rawicz	601. Zgorka Lodz 16.
Włodkiewicz Radwan	574. Zaluski Rawicz	601. Zolezyski Lubicz 158.
Woykunowski Radwan	574. Zawada Rawicz	602. Zoltkiewski Lubicz 193.
Wolucki Rawicz	586. Zawadzki Rogala	611. Zlotociewski Ostioia 376.
Wynuczek Lazanki	44. Zakęski Roża	643. Zlotopolski Natęcz 258.
Wulwanowski Nabram	242. Zaleński Roża	644. Zlotnicki Nowina 289.
Zareisowski Lada	33. Zamoszczki Roża	644. Zlotowski Ogoneczyk 330. Ex quibus
Zablocki Lada	34. Zeliszawski Pilawa	413. Mattheus vir magnarum literarum
Zdanowski Larissa	41. Zeromski Pobog	417. Canonicus Plocen. Theologus. Flo-
Zdan Lazanki	44. Zeromski de Zeromin Nowina 289.	rianus erat Rothmag. Sebastianus
Zabrzeziński Lelivra	89. Ioannes Henricus & Martinus sor-	Notarius Plocensis, alij in Confinib.
Zawadzki Lu	43. tes suas donant 1361. Aet. in Plo-	Regni, ex illis ad Kodacum alij ad
Zaleski Lu	144. sko in districtu Zakrocimen. Stani-	Cracouiam.
Zadambrowski	145. slaus Aulicus Bone Sfortie cum Wo-	Zyrowski Ogoneczyk 334.
Zgorka Lodz	167. lenka armorum Gracie reliquit	Zdrozowski Oksa 342.
Zabinski Lodz	173. Martinum militem in Moschouiam	
Zawyski Lubicz	202. cum Stephano Rege, & Augustinum	

Laus Deo, B. Mar. Virgini, & S. Patri Dominico.

